

မြန်မာ့
စွယ်စုံကျမ်း
နှစ်ချုပ်

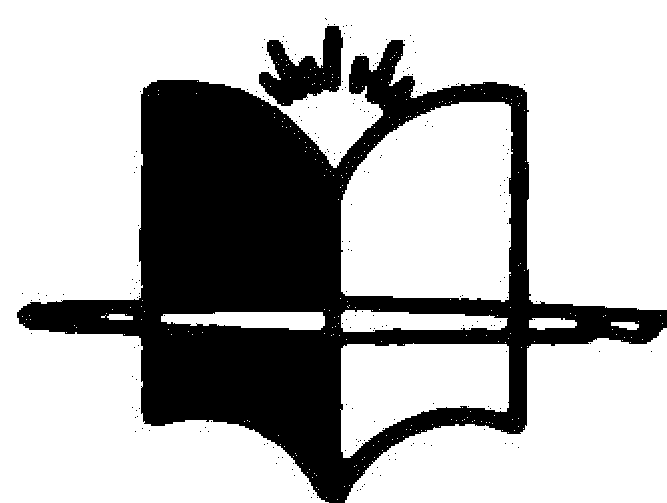

၁၉၇၀

မြန်မာ့

စွယ်စုံကျမ်း

နှစ်ချုပ်

၁၉၀၆

ပထမအကြိမ် ပုံနှိပ်ခြင်း၊ ၁၉၈၆ ခုနှစ် ၈၀၀၀

အမှတ် ၅၂၉၊ ၅၃၁ ကုန်သည်လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊
စာပေဓိမာန်အဖွဲ့၊ တွဲဖက်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမျိုးသန့်က
(ယာယီမှတ်ပုံတင်အမှတ် ၁၁၁) မြင့် စာပေဓိမာန်ပုံနှိပ်တိုက်တွင်
ရိုက်နှိပ်၍ (မှတ်ပုံတင်အမှတ် ၀၃၀၂၅) မြင့် ထုတ်ဝေသည်။

ကျမ်းဦးစကား

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းကြီးကို စာပေပညာရှင်တို့၏ အကူအညီဖြင့် စာပေဗိမာန်က ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ရာ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ၁၅ တွဲပြည့်သည်အထိ အောင်မြင်စွာ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းသို့ အတွဲပြည့်ထုတ်ဝေပြီး သော်လည်း စာပေဗိမာန်သည် စာပေတာဝန်ကျေပွန်ပြီဟု မယူဆခဲ့ပါ။

စွယ်စုံကျမ်း ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူတို့သည် စွယ်စုံကျမ်းနောက်ဆုံးအတွဲကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပြီးတိုင်း မိမိတို့ထုတ်ဝေ ခဲ့သော စွယ်စုံကျမ်းကို အစဉ်အမြဲခေတ်မီနေစေရန် နှစ်စဉ်လိုပင် နှစ်ချုပ်ကျမ်းများကို အဖြည့်ကျမ်းများအဖြစ် ဆက်လက်၍ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ကြသည်သာ ဖြစ်ပါသည်။

ဤလူ့ဘောင်သမိုင်းစဉ်သည် တဖြည်းဖြည်းတရွေ့ရွေ့အားဖြင့် အဆင့်ဆင့်ပြောင်းလဲ၍ နေလေသည်။ ခေတ် ဟောင်း၊ စနစ်ဟောင်းတို့သည်လည်း တဖြည်းဖြည်းချုပ်ငြိမ်းခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အတွင်း ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော ဤလူ့ဘောင် သမိုင်းစဉ်သည် ၁၉၈၆ ခုနှစ်နှင့် မတူနိုင်တော့ချေ။ နိုင်ငံတနိုင်ငံ၏ သမိုင်းစဉ်ကို ကြည့်ပါ။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် အုပ်ချုပ်ခံနယ်မြေတခုသည် ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် လွတ်လပ်ရေးရသော သမ္မတနိုင်ငံဖြစ်လာသည်လည်းရှိသည်။ နယ်မြေအမည်ပါ ပျောက်၍ အခြားနယ်မြေများနှင့် ပူးပေါင်းသွားသည်လည်း ရှိသည်။ အမည်သစ်ပြောင်း၍ သွားသည်လည်း ရှိသည်။ စွယ်စုံကျမ်းပါ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အနက် အချို့ ရာထူးအရှိန်အဟုန် အတက်အကျ ရှိသည်။ ကွယ်လွန်သွားကြသည်လည်း ရှိသည်။ သိပ္ပံစက်မှုသမိုင်းစဉ်သည် အစဉ် ပြောင်းလဲတိုးတက်လျက် ရှိသည်။ ယင်း သို့သော် နေ့စဉ်ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်နေသည့် သမိုင်းစဉ်များကို စွယ်စုံကျမ်း ပြုစုပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသူတို့သည် မျက်ခြည်ပြတ် မခံပဲ လေ့လာဆည်းပူး၍ နေရမည်သာဖြစ်သည်။

စွယ်စုံကျမ်းဖတ်ပရိသတ်များအား ကမ္ဘာ့သမိုင်းဖြစ်စဉ်များကို နောက်ဆုံးအခြေအနေအထိ သုတေသနပြု၍ တင်ပြရမည်မှာ စွယ်စုံကျမ်းထုတ်ဝေသူတို့၏ တာဝန်တရပ်ဟု ယူဆသည့်အတိုင်း ဗြိတိန်က စွယ်စုံကျမ်းထုတ်ဝေရေး တိုက်သည် ဗြိတိန်ကစွယ်စုံကျမ်း နှစ်ချုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ကမ္ဘာ့စွယ်စုံကျမ်း ထုတ်ဝေရေးတိုက်သည် ကမ္ဘာ့စွယ်စုံ ကျမ်းနှစ်ချုပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး အခြားအခြားသော စွယ်စုံကျမ်းပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော စာပေတိုက်ကြီးများ သည် စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် အသီးသီးကိုလည်းကောင်း ပြုစုပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလေ့ရှိပါသည်။

ထို့အတူပင် မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော စာပေဗိမာန်သည် မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနောက်ဆုံးအတွဲ ကို ထုတ်ဝေပြီးသည်နှင့် မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်များကို ၁၉၇၈ ခုနှစ်မှစ၍ နှစ်စဉ် ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေခဲ့ပါသည်။ ယခု မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် ၁၉၈၆ ကို စာပေပညာရှင်များ၏ အကူအညီဖြင့် ပြုစုပုံနှိပ် ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့သဖြင့် စာပေဗိမာန်က များစွာဝမ်းမြောက်ရပါသည်။ ယင်းသို့ ပြုစုပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရာ၌ ကူညီခဲ့ကြသူ စာပေပညာရှင်များ အားလည်း အထူးကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

စာပေဗိမာန်

ဤကျမ်းကို မရှုစားမီ

ဖော်ပြပါလမ်းညွှန်ကို လေ့လာထားပါက ဤစွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် စီစဉ်ပုံကို သဘောပေါက်၍ ရည်ညွှန်းကျမ်း တဆူအဖြစ် လွယ်ကူစွာ အသုံးပြုနိုင်ပါမည်။

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်များသည် ထုတ်ဝေပြီး မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်း အတွဲ ၁၅ တွဲ၏ အပြည့်ကျမ်းများ ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် ၁၉၈၆ ကို ယခင်ထုတ်ဝေခဲ့သော မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅ ပါ အကြောင်း ရပ်များနှင့် ဆက်စပ်၍ ပတ်ရှုနိုင်ရန်လည်း စီစဉ်ပြုစုထားပါသည်။ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းတွင် မပါဝင်သေးသော အကြောင်းရပ်သစ်များလည်း အများအပြား ပါဝင်ပါသည်။

ဤကျမ်းသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော အကြောင်းအရာများကို ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်အတွင်း အဖြစ်အပျက်များကိုမူ မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် ၁၉၈၇ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသော အခါ ဆက်လက်ဖော်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။

ဤကျမ်းတွင် စာရွှေသုများ လွယ်ကူစွာ ပတ်ရှုလေ့လာနိုင်ရန် အပိုင်းကြီးလေးပိုင်းခွဲခြား၍ တင်ပြထားပါသည်။ ပထမပိုင်းတွင် ၁၉၈၅ ခုနှစ်အတွင်း ထင်ရှားသော ဖြစ်ရပ်များကို နေ့စဉ်မှတ်တမ်းအဖြစ် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဒုတိယပိုင်းတွင် နှစ်ချုပ်အထူး ဆောင်းပါးငါးပုဒ် ပါဝင်ပါသည်။ တတိယပိုင်းတွင် စက်မှု၊ သိပ္ပံနှင့် အခြား သုတေသနဆောင်းပါးလေးပုဒ်ကို တင်ပြထားပါသည်။ ဒုတိယပိုင်းနှင့် တတိယပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသော ဆောင်းပါးများကို ပညာရပ်အလိုက် ကျမ်းကျင်ရာ ပညာရှင်များက လေ့လာသုတေသနပြု၍ ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စတုတ္ထပိုင်း၌ ဖော်ပြထားသော အကြောင်းရပ်များသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော မြန်မာနှင့် နိုင်ငံတကာအကြောင်းများဖြစ်ပါသည်။ အကြောင်းရပ်များကို မြန်မာစာလုံးပေါင်း သတ်ပုံကျမ်းပါ အက္ခရာစဉ် စနစ်အတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ နှစ်ချုပ်ပါ အကြောင်းရပ်များကို အလွယ်တကူ ရှာဖွေပတ်ရှုနိုင်ရန် အက္ခရာစဉ်အညွှန်းကိုလည်း ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို ဖော်ပြခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၇၇ ခုနှစ်အတွင်း ကွယ်လွန်ခဲ့သည့် ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ထည့်သွင်း ဖော်ပြခဲ့ပါသည်။ နှစ်စဉ် ဆက်လက် ထုတ်ဝေသော မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်များတွင် သက်ဆိုင်ရာတစ်ခုအတွင်း ကွယ်လွန်ခဲ့သော ထင်ရှားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတကာရေးရာများတွင် ထင်ရှားလာသော ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကိုလည်းကောင်း ထည့်သွင်းဖော်ပြလေ့ရှိပါသည်။ ယခုထုတ်ဝေသော နှစ်ချုပ်ကျမ်းတွင်လည်း ၁၉၈၅ ခုနှစ်အတွင်း ကွယ်လွန်ခဲ့သော ထင်ရှားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို လည်းကောင်း၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အတွင်း အာရှပြုလာသော နိုင်ငံတကာမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိများကို လည်းကောင်း ထည့်သွင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

အကြောင်းရပ်များတွင် အညွှန်းများကို ပြဆိုရာ၌ ယခင်ထုတ်ဝေပြီးသော မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ်များကို ညွှန်းလျှင် စာအုပ်အမည်(ဥပမာ၊ စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅) နှင့် စာပျက်နှာအမှတ်ကို ဖော်ပြ၍ ညွှန်းပါသည်။ ယခုထုတ်ဝေသော မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းနှစ်ချုပ် ၁၉၈၆ ပါ အကြောင်းရပ်များ၊ ဆောင်းပါးများကိုညွှန်းလျှင် အကြောင်းရပ်၊ ဆောင်းပါးအမည်ကို ဖော်ပြ၍ ညွှန်းထားပါသည်။

မာတိကာ

ကျမ်းဦးစကား

ဤကျမ်းကို မရှုစားမီ

အပိုင်း တစ်

၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖြစ်ရပ်များ ၁

အပိုင်း နှစ်

နှစ်ချုပ်အထူးဆောင်းပါးများ

- မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ပဉ္စမအကြိမ်ပါတီညီလာခံ (၁၉၈၅) ၂၈
- စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ၄၀
- ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံသံ့အစည်းအဝေးပွဲကြီး ၅၄
- နှစ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ချုပ် ၆၂
- အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် (၁၉၈၅) ၇၄

အပိုင်း သုံး

စက်မှု၊ သိပ္ပံနှင့် အခြားသုတေသနဆောင်းပါးများ

- အရှေ့တောင် အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲ ၈၄
- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ၉၀
- ပိုးသတ်ဆေး..... ..... ၉၇
- နက္ခတ္တဗေဒ တိုးတက်မှုများ ၁၀၇

အပိုင်း လေး

၁၉၈၅ ခုနှစ် အကြောင်းရပ်များ..... ၁၂၁

အကုစုစဉ်အညွှန်း ၃၄၀

၁၉၇၅ ခုနှစ် ဖြစ်ရပ်များ

၁၉၇၅ ခုနှစ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော မြန်မာနှင့် နိုင်ငံ
တကာဖြစ်ရပ်များကို နေ့စဉ် သတင်းမှတ်တမ်းများအဖြစ်
ရေးသားပြုစု ဖော်ပြထားပါသည်။

မြန်မာ့

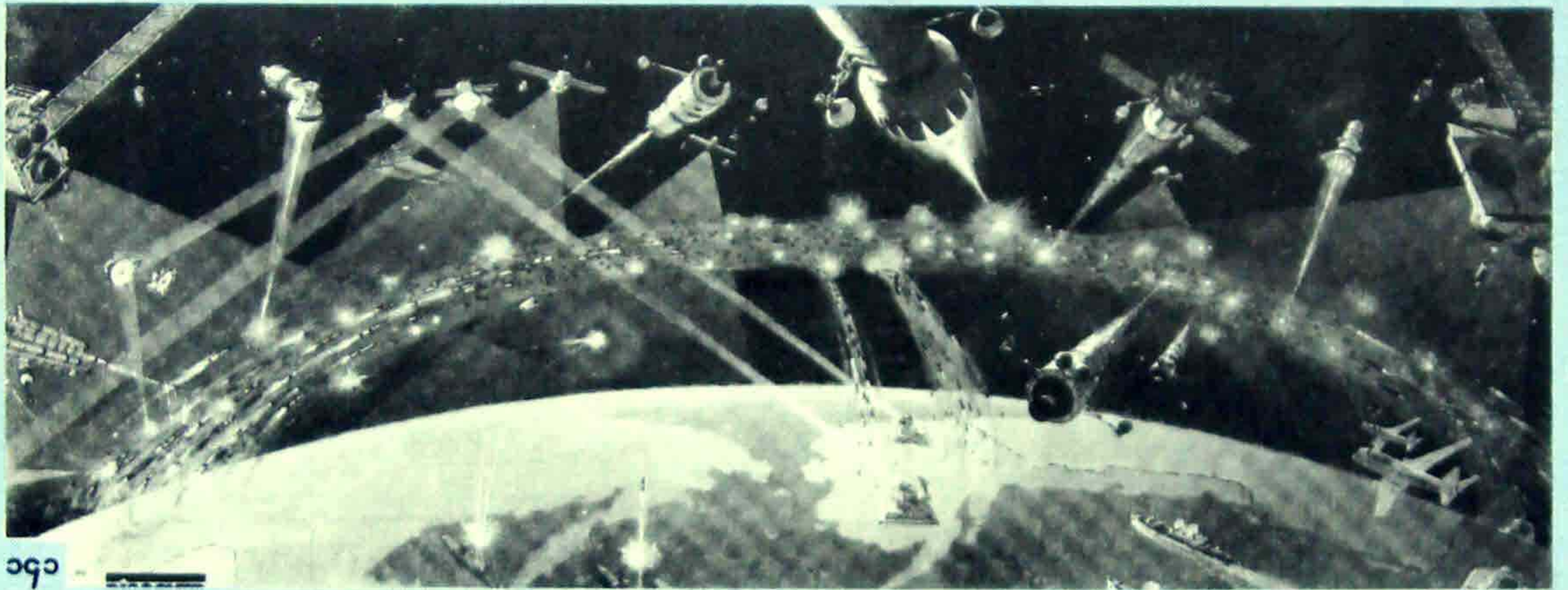
စွယ်စုံကျမ်း

နှစ်ချုပ် (၁၉၈၆)

မြန်မာနှင့် နိုင်ငံတကာ ဖြစ်ရပ်များ

၄၀

၁၄၁

၂၆

JP2

၈၄

၃၀၄

ပုံအမှတ်များသည် အကြောင်းရပ်ပါ စာမျက်နှာကို ညွှန်းပါသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖြစ်ရပ်များ

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်း ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာစာအဖွဲ့ ဦးစီးဌာန၌ လမ်းညွှန်ပိန်ကြားနေစဉ်

သည် ဂျီနီဗာမြို့၌ တွေ့ဆုံ၍ နျူးကလီးယား နှင့် အာကာသလက်နက်များ လျှော့ချရေး စေ့စပ် ဆွေးနွေးပွဲသစ် အစည်းအဝေး အစီအစဉ်အတွက် ညှိနှိုင်းခဲ့ကြသည်။

ဇန္နဝါရီလ

၁ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် မစ္စတာရာဂျစ် ဂန္ဒီ ၏ အစိုးရသစ်သည် တာဝန် စတင် ထမ်းဆောင်သည်။

ကိုမိုရိုကျန်းစုတွင် ၁၉၇၈ ခုနှစ်မှ စ၍ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်လိုက်ပြီးနောက် ဝန်ကြီးချုပ် ရာထူးကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ရာ ယခင်က အလီမရော့ဂျေးထမ်းဆောင်ခဲ့သော ဝန်ကြီးချုပ် တာဝန် ဝတ္တရားများကို လက်ရှိသမ္မတ အာမက် အဗ္ဗဒူလာက ပူးတွဲ ထမ်းဆောင် လိုက်သည်။

၂ အိသီအိုးပီးယား နိုင်ငံရှိ ဖလက်ရှာ ရဟူဒီ ၂၅,၀၀၀ အနက် ၁၂,၀၀၀ ခန့်ကို ဆူဒန်နိုင်ငံမှ တဆင့် အစွဲရေးနိုင်ငံသို့ ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှ စ၍ လေယာဉ်ဖြင့် သယ်ယူခဲ့ကြောင်းသတင်းများ ပေါ်ထွက်လာသည်။

၄ ၃၇ နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့ နှင့် အခြေခံဥပဒေနေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားများကို ကျင်းပသည်။ နိုင်ငံတော်ကောင်စီသည် အဘိဇေ မဟာရဋ္ဌဂျ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်နှင့် အဂ္ဂမဟာ

ပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်များ ဆက်ကပ် လှူဒါန်းခြင်းခံရသော ဆရာတော်ကြီးများ ၏ ဘွဲ့အမည်များကို လည်းကောင်း၊ ဂုဏ်ထူးဆောင် ဘွဲ့များနှင့် ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များကို အပ်နှင်းခြင်းခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ အမည် စာရင်းကိုလည်းကောင်း ထုတ်ပြန် ကြေငြာသည်။

ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ကိုယ်ကျိုးစွန့် အနှစ်နာခံ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်လေးဦးတို့အား တလုံးတခဲတည်း ချီးမြှင့်ငွေ ကျပ်တသောင်း တိတိနှင့် လစဉ် ချီးမြှင့်ငွေ ကျပ်နှစ်ရာတိတိ ကို ခံစားခွင့်ပြုလိုက်ကြောင်း ထုတ်ပြန် ကြေငြာသည်။

ဘာရင့်ပင်လယ်တွင် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့က ဆိုဗီယက် ရေတပ် လေ့ကျင့်ရေး ပြုလုပ်နေစဉ် ၁၉၇၀ ပြည့်လွန် နှစ်ပုံစံ ဒုံးပျံတစ်စင်းသည် လမ်းလွဲပြီး နော်ဝေးပိုင်နက်ကို ဖြတ်ကျော် ပျံသန်းကာ ဖင်းလန်နိုင်ငံတွင်းသို့ ကျဆင်းခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်အတွက် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုက နော်ဝေးနှင့် ဖင်းလန်အစိုးရတို့အား တောင်းပန် လိုက်သည်။

၇ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂျော့ဂျွတ်နှင့် ဆိုဗီယက် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အန်ဒရေ ဂရိုမိုကိုတို့

၈- ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပုံနှိပ်ရေး နှင့် စာအုပ် ထုတ်ဝေရေး ကော်ပို ၁၀ ရေးရှင်း စာပေဗိမာန်အဖွဲ့က ကြီးမား၍ ဝေဖန်ရေးစာပေ စာတမ်းဖတ်ပွဲကို ကျင်းပသည်။

ဗိုလ်ဗီးယားနိုင်ငံတွင် အစိုးရအဖွဲ့တဖွဲ့လုံး နုတ်ထွက်ခဲ့ပြီးနောက် လက်ဝဲ အမျိုးသားတော်လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှု ပါတီဝင်များ သာ ပါဝင်သော အစိုးရအဖွဲ့သစ်ကို ဖွဲ့စည်း လိုက်သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသည် ဟယ်လီ ကြယ်တံခွန်ကို စောင့်ကြည့်ရန် အမ်အက်စ်တီ-၅ ဆာကီဂါကေ (ရွှေဆောင်) အမည်ရှိ ဂြိုဟ်တုကို လွှတ်တင်သည်။

၁၀ ၃၇ နှစ်မြောက် ကချင်ပြည်နယ်နေ့ အခမ်းအနားကို မြစ်ကြီးနား မြို့၌ ကျင်းပရာ လူထုအစည်းအဝေးပွဲကြီးသို့ လုပ်သားပြည်သူ ၂၀,၀၀၀ ကျော် တက်ရောက်သည်။

နီကရာဂွာနိုင်ငံတွင် ဒင်နီယယ် အော်တီဂါ ဆားဗေဒရာက သမ္မတအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဆာဂီအို ရာမိုရင်စ် မာကာဒိုက ဒုတိယ သမ္မတအဖြစ် လည်းကောင်း ခြောက်နှစ်သက်တမ်းအတွက် ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုသည်။

၁၁ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းသည် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန မြန်မာစာအဖွဲ့ ဦးစီးဌာနသို့ သွားရောက်၍ မြန်မာစာ အဖွဲ့၏ လုပ်ငန်းများကို ကြည့်ရှု စစ်ဆေးပြီး ပညာရေးလုပ်ငန်းများတွင် မြန်မာစာအဖွဲ့က အထောက်အကူပြုရေး၊ မြန်မာစာ ထိန်းသိမ်းရေး၊ မြန်မာ့ ယဉ်ကျေးမှု ထိန်းသိမ်းရေးတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသော ကိစ္စရပ်များကို လမ်းညွှန် မိန့်ကြားသည်။

၁၂- ဂရိနိုင်ငံနှင့် အယ်လ် ဘေး နီး ယား နိုင်ငံတို့ကို ဆက် သွယ် ထား သော ၂^၇ လမ်းမကြီးကို ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် နောက်ပိုင်းတွင် ပထမဆုံး အကြိမ် အဖြစ် ကာကွယ်ယာနယ်စပ်မြို့လေး၌ စတင် ဖွင့်လှစ်လိုက်ပြီး နှစ်နိုင်ငံစီးပွားရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု သဘောတူစာချုပ်ကို အသစ် မြှင့် ချုပ်ဆိုလိုက်သည်။

၁၄- နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးနှင့် နိုင်ငံတော် ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးစန်းယုသည် ၁၆ ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်းရှိ ၂၆ မြို့နယ် တို့မှ ပါတီ၊ ကောင်စီ၊ လူထုလူတန်းစား အဖွဲ့အစည်းများမှ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးပြီး လိုအပ်သည်များကို လမ်းညွှန် ခဲ့သည်။

လက်စနွန် နိုင်ငံတော်ပိုင်းမှ အစွဲရေး တပ်များကို အဆင့်သုံးဆင့်ဖြင့် ရုပ်သိမ်းရန် အစွဲရေးအစိုးရက ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

၁၅ ၃၃ နှစ်မြောက် ကယားပြည်နယ်နေ အခမ်းအနားကို လွိုင် ကော် မြို့၌ ကျင်းပသည်။

ဗရာဇီးနိုင်ငံ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အတိုက်အခံ ဒီမိုကရက်တစ်/ပါတီမှ သမ္မတ လောင်း တန်ခိုးခိုင် နိဗ်စ် (၇၄ နှစ်) သည် အပြတ် အသတ် အနိုင်ရရှိသဖြင့် ၂၁ နှစ် အတွင်း ပထမဆုံးသော အရပ်သား သမ္မတ အဖြစ် ရွေးချယ် တင်မြောက်ခြင်းခံရသည်။

၁၅ ၁၆ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် နိုင်ငံတွင် ပါလီမန် ရွေး ကောက် ပွဲ များကို ဧပြီလ ၆ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပမည်ဟု ကြေငြာ ကာ အရပ်သားနှင့် စစ်ဘက် ပူးတွဲပါဝင် သော လက်ရှိ အစိုးရအဖွဲ့ကို ဖျက်သိမ်းလိုက် ပြီးနောက် စစ်ဘက် အရာရှိများသာ ပါဝင် သော အစိုးရအဖွဲ့သစ်ကို ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။

၃၃ ကြိမ်မြောက် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်း ဘောလုံးပြိုင်ပွဲတွင် ဗိုလ်စွဲသွားသော မကွေးတိုင်း အသင်း ပြည်ထောင်စုဒိုင်းကြီးကို လက်ခံရယူစဉ်

၁၈ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းနှင့် နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုတို့သည် ၂၂ ကြိမ် မြောက် မြန်မာ့ ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲ ပဏာမ ခင်းကျင်း ပြသမှုများကို ကြည့်ရှု စစ်ဆေးသည်။

၂၀ အမေရိကန်သမ္မတ ရော်နယ် ရေဂင် နှင့် ဒုတိယ သမ္မတ ကျော့ ဘုတ်ရှ် ၂၁ တို့သည် ဒုတိယလေးနှစ် သက်တမ်း အတွက် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုသည်။

၂၁ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းသည် ကချင် ပြည်နယ် ပုတာအိုမြို့ အမှတ် (၄၆) ခြေ လျင်တပ်ရင်းရှိ နယ်ထွပ်ခူးရိပ်သာတွင် သက် ဆိုင်ရာ ပါတီ၊ ပြည်သူ့ကောင်စီနှင့် တပ်ရင်း တပ်ဖွဲ့တို့မှ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တွေ့ဆုံပြီး သီးနှံ စိုက်ပျိုးမှုဖြစ်ထွန်းရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လမ်း ညွှန် မိန့်ကြားသည်။

၂၂ အင်ဒိုနီးရှား သမ္မတနိုင်ငံ နိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီး ဒေါက်တာ မော့တာ ၂၃ ကုဆူမတ်မကျာသည် မြန်မာနိုင်ငံ သို့ အလည်အပတ် ရောက်ရှိသည်။

၂၂ အာဟာရ ချို့တဲ့လွန်းသည့် ဧရာ သည် လာမည့် ငါးနှစ်အတွင်း သန်း ၄၅၀

မှ သန်း ၅၁၀ အထိ တိုးလာပြီး နှစ်ဆယ်ရာစု နှစ်ကုန်တွင် သန်း ၆၀၀ နှင့် သန်း ၇၀၀ ကြားအထိ ရောက်ရှိသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ခရစ်နှစ် ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် အာဟာရ ချို့တဲ့သူ ဦးရေသည် သန်း ၁,၃၀၀ အထိ ရှိလာမည်ဟု ခန့်မှန်းမိကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ၁၉၇၅ ခုနှစ်အတွက် တကမ္ဘာလုံး၏ စစ် အသုံးစရိတ်သည် ဒေါ်လာ သန်း ပေါင်း တသန်းအထိ ရောက်ရှိလာမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ လက်ရှိ နျူးကလီးယား ဗုံးအလုံး ၅၀,၀၀၀ သည် ယမ်း ဘီလူး အား တန် ချိန် သန်း ၁၆,၀၀၀ နှင့် ညီမျှကြောင်း၊ တနည်းဆိုသော် လူတိုင်းချင်းစီအတွက် ပေါက်ကွဲအား သုံး တန်ခွဲစီနှင့် ညီမျှကြောင်း၊ နျူးကလီးယား အင်အားကြီး ငါးနိုင်ငံရှိ လက်နက်အင်အား စုစုပေါင်းသည် ဟိရိုရှီးမားမြို့၌ ဖောက်ခွဲခဲ့ သောဗုံးမျိုး အလုံးတသန်းနှင့်ညီမျှကြောင်း ဖြင့် ဂျီနီဗာရှိ ကုလသမဂ္ဂရုံးအကြီးအကဲက ပြောကြားသည်။

၂၃ ဖိလစ်ပိုင် နိုင်ငံတွင် ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လက အတိုက်အခံ ခေါင်း ဆောင် ဘီ နစ်နို အက္ခီနို အသတ်ခံရမှုတွင် ပါဝင် ပတ်သက်ခဲ့သည်ဟုသော စွဲချက်ဖြင့် စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖာဘီယန် ဗား အပါအဝင် လူ ၂၆ ဦးကို ဖမ်းဆီး တရား စွဲဆိုလိုက်သည်။

၂၄ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းသည် ပြည်ပသို့ ခရီးထွက်ခွာသွားသည်။

၂၆ ချင်းပြည်နယ် တွန်း ဇံ မြို့နယ် လုံးကျွတ် စာတတ်မြောက်ရေးအောင်ပွဲ အခမ်းအနားကို အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင် ပြီဖြစ်၍ မြို့နယ် လုံးကျွတ် စာတတ်မြောက်မှု အောင်ပွဲခံသော မြို့နယ်ပေါင်း ၂၂၆ မြို့နယ် ရှိပြီ ဖြစ်သည်။

၂၇ ၃၃ ကြိမ်မြောက် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဘောလုံးပြိုင်ပွဲ နောက်ဆုံး ဗိုလ်လုပွဲတွင် မကွေးတိုင်း အသင်းက ဗိုလ်စွဲပြီး ပြည်ထောင်စုဒိုင်းကြီးကိုဆွတ်ခူးသွားသည်။

၂၈- ၃၀ ရေနံတင်ပို့ရောင်းချသော နိုင်ငံများအဖွဲ့ (အိုပက်) အဖွဲ့ဝင် ၁၃ နိုင်ငံမှ ဝန်ကြီးများသည် ဂျီနီဗာ မြို့တွင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး အာရှ ဝေဖန်စီမံအကျဲစား ဈေးနှုန်းကို တစည်လျှင် ၂၉ ဒေါ်လာနှုန်းမှ ၂၇ ဒေါ်လာနှုန်းသို့ လျော့ချရန် သဘောတူညီလိုက်ကြသည်။ အိုပက် အဖွဲ့၏ ၂၅ နှစ်တာ သမိုင်းတွင် ဒုတိယအကြိမ်မြောက် အထွေထွေဈေးနှုန်း လျော့ချခြင်း ဖြစ်သည်။

ကျူးကလီးယားနှင့် အာကာသ လက်နက်များ လျော့ချရေး စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်အတွက် အပေရီကန် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဂျော့ရှွတ်နှင့် ဆိုဗီယက် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ဂရီမိုကိုတို့ ဂျီနီဗာမြို့၌ တွေ့ဆုံစဉ်

၂၇- ၃၁ ကျူးကလီးယားလက်နက်များ စမ်းသပ် ထုတ်လုပ် ဖြန့်ချိမှုဟူသမျှကို ပိတ်ပင် လိုက်ကြရန်၊ လက်ရှိ သို့လျှော့ချရေးသော လက်နက်များကို လျော့ချရန်၊ ကျူးကလီးယားလက်နက် စမ်းသပ်မှုကို ပိတ်ပင်သော စာချုပ် တရပ်ကို လက်မှတ်ရေးထိုး ချုပ်ဆိုကြရန်နှင့် အာကာသကို စစ်ရေးအတွက် အသုံးပြုမှုကို ရပ်ဆိုင်းကြရန် ကျူးကလီးယား အင်အားကြီး နိုင်ငံများအား တိုက်တွန်း နှိုးဆော်ထားသည့် တိုက်ကြီးလေးတိုက် ငြိမ်းချမ်းရေး အစီအစဉ် ကြေငြာချက်ကို လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေးဆိုင်ရာ ခြောက်နိုင်ငံ ထိပ်သီးညီလာခံက ထုတ်ပြန်လိုက်သည်။ နယူးဒေလီမြို့၌ ကျင်းပသော ယင်းညီလာခံသို့ အိန္ဒိယ၊ ဆွီဒင်၊ ဂရိဝန်ကြီးချုပ်များ ဖြစ်သော ရာဂျစ် ဂန္ဒီ၊ အိုလော့ ပမ်းနှင့် အင်ဒရီးယားစ် ပါပန်ဒရီယို၊ အာဂျင်တီးနား၊ မက္ကဆီကို၊ တန်ဇာနီးယား သမ္မတများဖြစ်သော ရော့ အယ်ဖွန်ဆင်၊ မိဂွယ် ဒီလာမက်ဒရစ်နှင့် ညီရေး ရေး တို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။

၂၉ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဦးမောင်မောင်နှင့် အဖွဲ့သည် ကရင်ပြည်နယ်ရှိ ဘီလပ်မြေစက်ရုံနှင့် မွန်ပြည်နယ်ရှိ တာယာနှင့် ရော်ဘာပစ္စည်း ထုတ်လုပ်ရေးစက်ရုံ၊ ရေဓနွေးငွေ့သုံး ဓာတ်အားပေးစက်ရုံနှင့် ဓာတ်ငွေ့သုံး ဓာတ်အားပေး စက်ရုံ၊ ဆားလုပ်ငန်း ကော်ပိုရေးရှင်း၊ ဆားစခန်းများသို့ သွားရောက် စစ်ဆေးကြသည်။

၃၀- ၃၁ နှစ်မြောက် ပြည်ထောင်စုနေ့ အလံတော် ပြည်နယ်တိုင်း များသို့ လှည့်လည်သည့် ခရီးစဉ် စတင်ရာ ပြည်ထောင်စု အလံတော်သည် ဤလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ဧရာဝတီတိုင်း ပုသိမ်မြို့သို့ လည်းကောင်း၊ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ရခိုင်ပြည်နယ် ကျောက်ဖြူမြို့သို့ လည်းကောင်း ရောက်ရှိသည်။

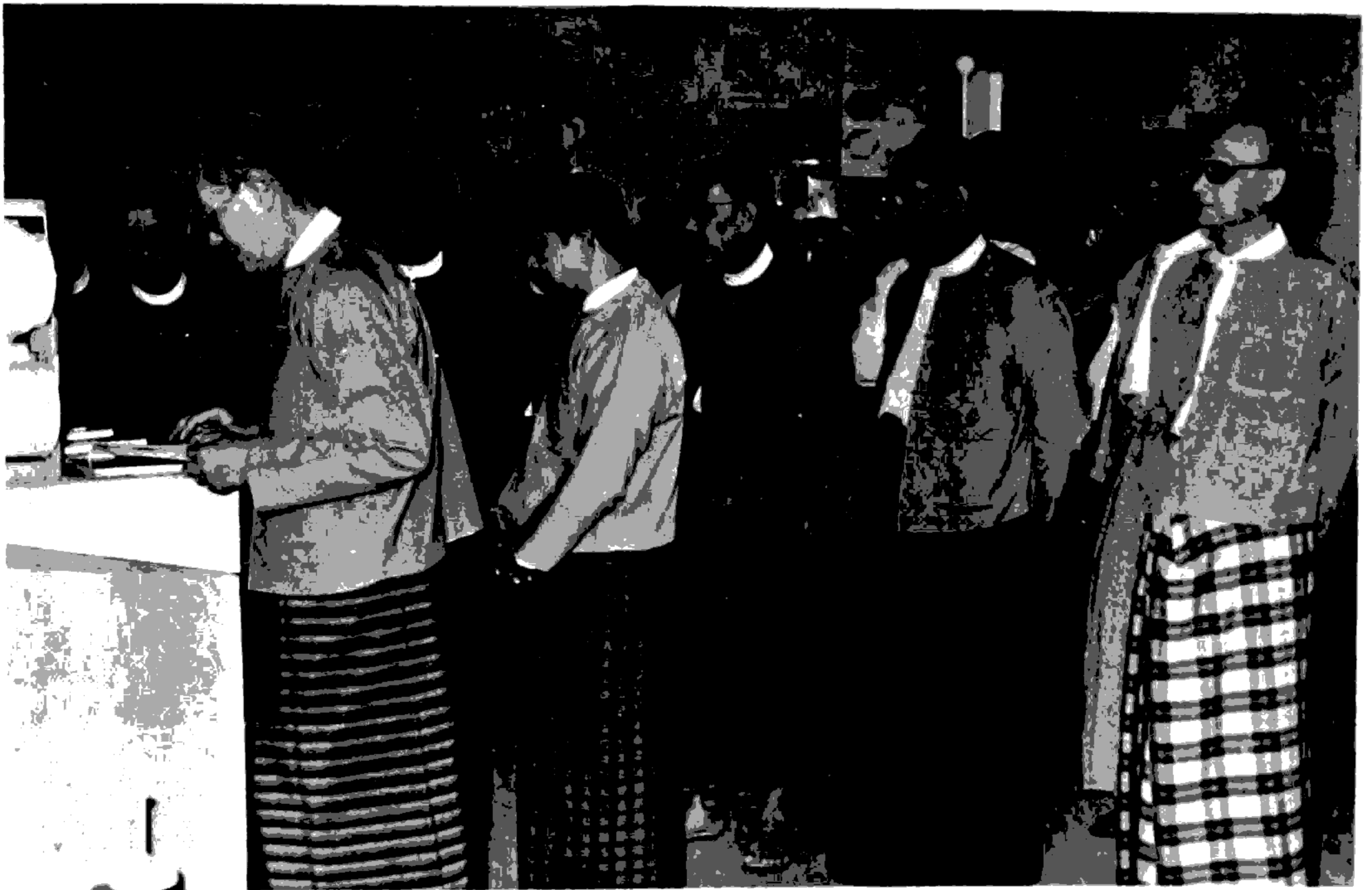
၃၀ ၂၁ ရာစုနှစ်အတွက် အာကာသနည်းပညာနှင့် စူးစမ်း လေ့လာမှုတွင် ဥပဒေပတ်ဝန်းကျင် ရွှေ့တန်းတွင် နေရာယူဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်သည့် အစီအစဉ် တရပ်ကို အနောက် ဥပဒေပ အာကာသ မဟာဗျူဟာ ညီလာခံက မူအားဖြင့် လက်ခံလိုက်သည်။ ယင်းညီလာခံသို့ ဗလဂျီယမ်၊ ဗြိတိန်၊ ပြင်သစ်၊ ဒိန်းမတ်၊ အနောက်ဂျာမနီ၊ အိုင်ယာလန်၊ အီတလီ၊ နယ်သာလန်၊ စပိန်၊ ဆွီဒင်နှင့် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။

၃၁ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် သဘင်ကောင်စီ စည်းရုံးရေး ကော်မတီက မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ၏ ယဉ်ကျေးမှု လုပ်ငန်းများ ဆိုင်ရာ မူဝါဒများနှင့်အညီ ပြည်သူ့အကျိုးပြု သဘင်များ ထွန်းကားရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှင်းလင်းတင်ပြပွဲနှင့် ထောက်ခံ ဆွေးနွေးပွဲကို ရန်ကုန်မြို့ မြို့တော်ခန်းမ၌ကျင်းပသည်။

ဖေဖော်ဝါရီလ

၁- ပြည်ထောင်စု အလံတော်သည် မကွေးတိုင်း ပခုက္ကူမြို့၊ ချင်းပြည်နယ် ဟားခါးမြို့၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း စစ်ကိုင်းမြို့၊ မန္တလေးတိုင်း မန္တလေးမြို့၊ ကချင်ပြည်နယ် မြစ်ကြီးနားမြို့၊ ရှမ်းပြည်နယ် တောင်ကြီးမြို့၊ ကယားပြည်နယ် လျှိုင်ကော်မြို့၊ ကရင်ပြည်နယ် ဘားအံမြို့၊ တနင်္သာရီတိုင်း ထားဝယ်မြို့၊ မွန်ပြည်နယ် မော်လမြိုင်မြို့၊ ပဲခူးတိုင်း ပဲခူးမြို့တို့တွင် တညစီရပ်နားခဲ့ပြီးနောက် လူထုအစည်းအဝေးကြီးကျင်းပရာ ရန်ကုန်မြို့ ကျိုက္ကဆံကွင်းစင်မြင်သို့ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ရောက်ရှိသည်။

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်း၊ နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုနှင့် အဖွဲ့ဝင်များ ၃၈ နှစ်မြောက် ပြည်ထောင်စုနေ့ ပြခန်းများကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုကြစဉ်

၁ ဂရင်းလန်နိုင်ငံသည် ဥရောပဘုံဈေး အဖွဲ့မှ တရားဝင်နုတ်ထွက်သွားပြီဖြစ် သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ် မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ချုပ်ဆိုသော ရောမစာချုပ်အရ ဖွဲ့စည်းခဲ့ သော ဥရောပဘုံဈေးအဖွဲ့ကို ၁၉၅၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့မှ စတင်အကောင် အထည် ဖော်ခဲ့ပြီး သည်မှစ၍ ပထမဦးဆုံး နုတ်ထွက်သည့်နိုင်ငံဖြစ်သည်။

၂ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းသည် ပြည်ပ ခရီးမှ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

၃ (၂၂) ကြိမ်မြောက် မြန်မာ့ကျောက် မျက်ရတနာပြပွဲကို ကျင်းပသည်။

၄ ဗြိတိသျှကိုလိုနီဂျီဗရော်တာဒေသနှင့် စပိန်နိုင်ငံတို့၏ ကုန်းကြောင်း၊ ရေ ကြောင်း နယ်စပ်အားလုံးကို စပိန် နိုင်ငံက ဖွင့်လှစ်ပေးလိုက်သည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၉ ရက်နေ့မှစ၍ စပိန်အကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဖရန်ကို၏ အမိန့်ဖြင့် ပိတ်ထား

ခဲ့ပြီးနောက် ပထမဆုံး ပြန်လည်ဖွင့်လှစ်ပေး ခြင်း ဖြစ်သည်။

၅ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အသက် ၁၅ နှစ်မှ ၂၄ နှစ်အတွင်းရှိသူများသည် လူ ငယ်များဖြစ်ကြောင်း၊ ကမ္ဘာ့လူငယ်ဦးရေ ၉၂၂ သန်းရှိကြောင်း၊ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ၏ ငါး ပုံတပုံရှိကြောင်း၊ လူငယ်ငါးဦးရှိတိုင်း လေး ဦးသည် မဖွံ့ဖြိုးသေးသောနိုင်ငံများတွင် နေ ထိုင်ကြသူများဖြစ်ကြောင်း၊ ကမ္ဘာ့လူငယ် စုစုပေါင်း၏ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော်သည် အာ ဂ္ဂတိုက်တွင် နေထိုင်ကြကြောင်း၊ လူငယ် များသည် လူမှုအပြောင်း အလဲများတွင် အထောက်အကူလည်း ဖြစ်ရသည့် နည်းတူ ထိခိုက်နစ်နာသူများလည်း ဖြစ်ရသည်ဟု ၁၉၇၅ ခုနှစ် နိုင်ငံတကာ လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ်ပြုစုထုတ်ပြန်သော ကုလသမဂ္ဂ အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြလိုက်သည်။

၆ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်း၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီးနှင့် နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌကြီး

ဦးစန်းယုတို့သည် ၃၈ နှစ်မြောက် ပြည် ထောင်စုနေ့ပြခန်းများကို လှည့်လည်ကြည့်ရှု ကြသည်။

၇ ဆီးရီးယားနိုင်ငံတွင် သမ္မတ အာ ဆတ်သည် တတိယအကြိမ်မြောက် ခုနစ်နှစ်သက်တမ်းကာလအတွက် ထောက်ခံ မဲ ၉၉ ဒသမ ၉၇ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ရွေးချယ် တင်မြောက် ခံ ရသည်။ အာဆတ်သည် ၁၉၆၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလက စတင် အာဏာရလာခဲ့ပြီး ၁၉၇၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ လတွင် သမ္မတအဖြစ် ပထမဆုံးအကြိမ် ရွေးချယ်တင်မြောက်ခံခဲ့ရသည်။

၈ ဥရုဂွေးနိုင်ငံ သမ္မတ အဲလဗရက်စ် သည် ရာထူးမှ နုတ်ထွက် သွား ရာ သမ္မတသစ်အဖြစ် ရွေးချယ်ခံရပြီးသူ ဂျူလီ ယို ဆန်ဂိုနက်တီ စတင် တာဝန်ထမ်းဆောင် မည့် မတ်လ ၁ ရက်နေ့အထိ တရားရုံးချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ ရာဖယ် အက်ဒီဂို ဘရူနိုက ယာယီ သမ္မတအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

၉ ၃၈ နှစ်မြောက် ပြည်ထောင်စုနေ့ အခမ်းအနားကို နိုင်ငံတော်လုံးတွင် ကျင်းပသည်။

မတ်လ

၁၂- တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ အထွေထွေ
၁၈ ရွေးကောက်ပွဲတွင် သမ္မတချန်ဒူးဝှမ်
၏ အာဏာရ ဒီမိုကရက်တစ် တရား
မျှတမှုပါတီ(ဒီဂျေပီ)က အနိုင်ရရှိ၍ အစိုးရ
သစ် ပွဲစည်းရာတွင် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်
လီရှင်ယွန်(၅၄ နှစ်)ကိုရွေးချယ်လိုက်သည်။

၁၄- မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ
၁၅ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းသည်တနင်္သာရီ
တိုင်း ပုလဲကျွန်းရှိ ပုလဲမွေးမြူရေး စ
ခန်းများကိုလှည့်လည်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

၁၄ တောင် ယေ မင် နိုင်ငံ တွင် သမ္မတ
အလီနတ်ဆာမိုဟမ္မက်သည် ဝန်ကြီး
များ ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌရာထူးမှ နုတ်ထွက်လိုက်
ရာ ယင်းရာထူးကို ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီး
ဌာန ဝန်ကြီးဟောင်း ဟေဒါ အဘူ ဘာကာ
အယ် အက်တက်စ်က ဆက်ခံသည်။

၁၅ ကမ္ဘာ့လေထုရှိ ကာဗွန်ဒိုင်အောက်
ဆိုင်ဇာတ်ငွေသည် ၁၈၈၀ ပြည့်နှစ်
နောက်ပိုင်းတွင် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း တိုးပွားလာ
ခဲ့ပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ နျူးကလီးယားနှင့် သိပ္ပံ
ပညာဆိုင်ရာ စမ်းသပ်မှုများကြောင့် လာ
မည့် အနှစ် ၅၀ မှ ၈၀ အတွင်း ကမ္ဘာ့လေ
ထုတွင် ယင်းဇာတ်ငွေပါဝင်မှု ရာခိုင်နှုန်းသည်
နှစ်ဆတိုးလာဖွယ်ရှိကြောင်း၊ ယင်းဇာတ်ငွေ
များက နေ၏ ရောင်ခြည်ကို ကမ္ဘာမြေကြီး
သို့ ပိုမိုပျံ့လွင့်စေမည် ဖြစ်သောကြောင့်
ကမ္ဘာကြီးသည် ပိုမိုပူ နွေး လာမည် ဖြစ်

ကြောင်းဖြင့် ကမ္ဘာ့မိုးလေဝသလေ့လာရေး
အဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးချုပ် အိုဘာစီက ပြော
ကြားသည်။

၁၇ စက်ရုံလုပ်သားတစ်ဦးဖြစ်သူ မာရေး
ပီ ဟေဒွန်(၅၈ နှစ်)သည် အမြဲတမ်း
နှလုံးတု ယာဗစ်-၇ တပ်ဆင်ကုသမှု ခံယူ
သော တတိယမြောက် ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လာသည်။
၁၉၈၃ ခုနှစ်က ယင်းနှလုံးတုမျိုး တပ်ဆင်
ကုသမှုခံယူပြီး ၁၁၂ ရက်အကြာတွင် ကွယ်
လွန်ခဲ့သည့် ဒေါက်တာဘာနေး ဘီ ကလပ်
နှင့် ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့က
ယင်းသို့ကုသမှုခံယူ၍ ကျန်းမာလျက်ရှိသော
ဝီလျံ ရှမ်းဒါးတို့ထက် ပို၍ အခြေအနေ
တိုးတက်ကောင်းမွန်သည်။

၂၃ ၃၇ နှစ်မြောက် ချင်းအမျိုးသားနေ့
နှင့် ချင်းပြည်နယ်နေ့ လူထု အစည်း
အဝေးပွဲများကို ပြည်နယ် တဝန်းလုံးတွင်
ကျင်းပသည်။

၂၆ သုတေသန လုပ်ငန်းများဆိုင်ရာ မူ
ဝါဒညွှန်ကြားရေးအဖွဲ့၏စိုက်ပျိုးရေး
သိပ္ပံပညာဆိုင်ရာ သုတေသန အဖွဲ့၊
စိုက်ပျိုးရေးနှင့် သစ်တောထွက်ပစ္စည်း နည်း
ပညာဆိုင်ရာသုတေသနအဖွဲ့၊ ရေရရှိရေးနှင့်
အသုံးချရေးနည်းပညာဆိုင်ရာ သုတေသန
အဖွဲ့နှင့် မိုးလေဝသနှင့် ဇလဗေဒသိပ္ပံပညာ
ရပ်ဆိုင်ရာ သုတေသနအဖွဲ့များ၏ စာတမ်း
ဖတ်ပွဲများကို ကျင်းပသည်။

၁ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ
ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်း၊ နိုင်ငံတော်
သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုတို့သည် ပြည်လမ်း
ကျန်းမြင့်သာယာ၌ ပါတီအထွေထွေ အတွင်း
ရေးမှူး ဦးအေးကိုက တည်ခင်းညှိသော
ည စာ စား ပွဲ သို့ တက်ရောက်လာကြသည့်
စစ်ကိုင်း ရွာသစ်ကြီး ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်း
သားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးရေးသိပ္ပံ သင်တန်း
အမှတ်စဉ် (၁၆)မှ နောက်ဆုံးနှစ် သင်တန်း
သားများအား တွေ့ဆုံကြသည်။

ကမ္ဘာ့မှ အလင်းနှစ် သန်း ၂၀၀၀ မှ
၃၀၀၀ အကွာအဝေးတွင် တခုနှင့် တခု
ဝေးလံစွာ တည်ရှိနေကြသည့် အလွန်
စွမ်းအင်ကြီးမားသောနဂါးငွေ့တန်း ခြောက်
ခုကို နက္ခတ္တဗေဒ ပညာရှင် အဖွဲ့တဖွဲ့က
တွေ့ရှိသည်။

၂ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးမောင်
မောင်ခနှင့် အဖွဲ့သည် ရော့တီတိုင်း
ရှိ ကျိုက်လတ် ဘုရားကျန်းရေခံမြေသို့ သွား
ရောက်ကြည့်ရှု စစ်ဆေးသည်။

တောင်သူလယ်သမားနေ့ လူထုအစည်း
အဝေးပွဲများကို ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းများ၌
စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာကျင်းပသည်။

နျူးကလီးယားစစ်ပွဲဖြစ်ပွားလျှင် မိပွင့်ပုံ
မီးခိုးလုံးများကြောင့် နေရောင်ခြည် မထိုး
ဖောက်နိုင်ပဲ အပူချိန်မှာလည်း ရေခဲအမှတ်
ရောက်လာပြီး လူအမြောက်အမြား သေ
ကြေလိမ့်မည်ဟု အမေရိကန် ကာကွယ်ရေး
ဝန်ကြီးဌာနက အစီရင်ခံစာတစောင် ထုတ်
ပြန်သည်။

၄- နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး ဦးစန်းယု
၁၁ သည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ညွှန်သည်တော်
အဖြစ် ရောက်ရှိလာသော တရုတ်
ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတကြီး လီရှန်နှင့် နှင့်
ဇနီးနှင့်အဖွဲ့အား ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရင်ပြင်၌
အခမ်းအနားဖြင့် ကြိုဆို နှုတ်ဆက်သည်။
သမ္မတကြီး လီရှန်နှင့်အဖွဲ့ မြန်မာနိုင်ငံတွင်

နှလုံးတုအစားထိုးကုသပြီးနောက် နှစ်ရက်
အကြာတွင် လူနာမစ္စတာဟေဒွန်ကို ဒေါက်
တာ ဒီဗရီးက ကြည့်ရှုစစ်ဆေးနေပုံ

တတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် အငွေမ အစည်းအဝေး ကျင်းပစဉ်

ရှိနေစဉ်အတွင်း မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနော်ဝင်းက သမ္မတကြီး လီရှန်နှင့်အား တွေ့ဆုံ နှုတ်ဆက်ခြင်း၊ သမ္မတကြီး လီရှန်နှင့် က နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုအား တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်ခြင်း၊ နှစ်နိုင်ငံ သမ္မတကြီးတို့ ဆွေးနွေးပွဲကျင်းပခြင်း၊ ညစာစားပွဲ အတိုအပြန် တည်ခင်း ညှိနှိုင်းခြင်း၊ သမ္မတကြီး လီရှန်နှင့် နှင့်အဖွဲ့ ရွှေတိဂုံ စေတီတော်၊ မန္တလေး၊ ပုဂံ၊ ညောင်ဦး၊ သံတွဲမြို့များသို့ သွားရောက်ခြင်း နှင့် လမ်းစဉ်ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနော်ဝင်းအား တွေ့ဆုံ နှုတ်ဆက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ကြသည်။ သမ္မတကြီး လီရှန်နှင့် ဇနီးနှင့်အဖွဲ့သည် ဤလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ပြန်လည် ထွက်ခွာသည်။

၄ အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသရှိ ကလေးအားလုံးအတွက် မသင်မနေရ အခမဲ့ မူလတန်း ပညာရေးစနစ်သည် လာမည့် ၁၀ နှစ်အတွင်း ပြဋ္ဌာန်း အကောင်အထည်ဖော်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ယူနက်စကိုအဖွဲ့ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ပြောကြားသည်။

၁၀ ဆိုဗီယက် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးနှင့် ဆိုဗီယက် ဦးစီးလွှတ်တော်ချုပ် သဘာပတိ အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ကွန်စတန်တင်း ဥစတီနိုဗစ် ချယ်ရနိုယင်းကိုး(၇၃ နှစ်)ကွယ်လွန်သည်။

၁၃ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုတို့၏ နှစ်နိုင်ငံ နျူးကလီးယား လက်နက်ဆွေးနွေးပွဲများကို ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဂျီနီဗာမြို့၌ စတင်ကျင်းပသည်။

နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဦးမောင်မောင်ခသည် ကွယ်လွန်သူ ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် ချယ်ရနိုယင်းကိုးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုသံရုံး၌ ဖွင့်လှစ်ထားသော ဝမ်းနည်းကြောင်း အထိမ်းအမှတ် စာအုပ်တွင် လက်မှတ်ရေးထိုးသည်။

၁၄- မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ (၁၃) ကြိမ်မြောက်

၁၅ အစည်းအဝေးကို အလုံလမ်း သမ္မတ အိမ်တော်ဝင်းအတွင်းရှိ အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။ ပထမနေ့ အစည်းအဝေးတွင် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနော်ဝင်းက သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

၁၆ ဂျပန်ပြည်တွင်း ကော်ပိုရေးရှင်း ၂၈ ခု၊ နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်း ၃၇ ခုနှင့် ပြည်ပ ၄၇ နိုင်ငံတို့မှ သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာရပ်များ ပါဝင်ပြသသော တီဆူကူဘာ အိမ်ပို ၇၅ ပြပွဲကို ဂျပန်နိုင်ငံ တီဆူကူဘာ၌ ဖွင့်လှစ်ကျင်းပသည်။

၁၇ တတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် အငွေမ အစည်းအဝေးကို ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေး ခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။ အစည်းအဝေးတွင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း ကိုးရပ်၊ ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခြင်း တရပ်၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်း နှစ်ရပ်၊ ဖွဲ့စည်းခြင်း တရပ်နှင့် မှတ်တမ်းတင်ခြင်း ၁၀ ရပ်တို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီးစီးသည်။

၁၉ အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသဆိုင်ရာကုလသမဂ္ဂစီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး ကော်မရှင် (အက်စကက်) ၏ ၄၁ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးကို ဗန်ကောက်မြို့၌ စတင်ကျင်းပသည်။

၂၀ ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသား လူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးရေးသိပ္ပံ အမှတ်စဉ်(၁၆) ဆင်းပွဲကို စစ်ကိုင်းမြို့နယ် ရွာသစ်ကြီး၌ ကျင်းပသည်။

၂၃ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းနှင့် နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး ဦးစန်းယု တို့သည် ရန်ကုန်မြို့ ဦးဝိစာရလမ်းရှိ အနှစ် ၄၀ ပြည့် တပ်မတော်နေ့ ပြပွဲသို့ သွားရောက်ကြည့်ရှု လေ့လာသည်။

မိဟာမက်ခန် ဂျူနီဂျီသည် ပါကစ္စတန် ဝန်ကြီးချုပ်သစ်အဖြစ် ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုသည်။

၂၄ သွေးလှည့်ပတ်မှုကိုအလိုအလျောက် ထိန်းချုပ်နိုင်ပြီး သွေးကြောအတွင်း သွေးခဲမှု မရှိသော နှလုံးတုတ်မုခ်ကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ပင်ဆယ်ဗေးနီးယား ပြည်နယ်တက္ကသိုလ်က တီထွင်လိုက်သည်။

၂၅- မလေးရှားနိုင်ငံမှ ပြည်သူပိုင် လုပ်ငန်းများ ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဝိုင်ဘီ ၂၆ ဒါတင် ပဒုကာ ရဖီဒါ အဇစ်နှင့် အဖွဲ့ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိသည်။ ညွှန်ကြားရေးနှင့်အဖွဲ့သည် နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးမောင်မောင်ခါ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် စီမံ

ကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး သူရဦးထွန်းတင်၊ ဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော သူရဦးစောဖြူ၊ ဦးတင့်ဆွေ၊ ဦးမောင်ချိုနှင့် ဦးခင်မောင်ကြီး တို့အား သီးခြားစီ တွေ့ဆုံ နှုတ်ဆက်သည်။

၂၇ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းနှင့် ဦးစန်းယုတို့က တည်ခင်းသော အနှစ် ၄၀ ပြည့် တပ်မတော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် ညစာစားပွဲသို့ တက်ရောက်သည်။

အနှစ် ၄၀ ပြည့် တပ်မတော်နေ့စစ်ရေး ပြ အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့ ဦးဝိစာရလမ်းရှိ တော်လှန်ရေး ပန်းခြံ၌ ကျင်းပသည်။ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သူရကျော်ထင် တက်ရောက် မိန့်ခွန်း ပြောကြားသည်။

၂၉- မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းနှင့် အဖွဲ့သည် ၃၁ ကချင်ပြည်နယ်သို့ သွား ရောက်၍ မြောက်ပိုင်းတိုင်း စစ်ဌာနချုပ် မလိခရိပ်

သာ ညွှန်ကြားမှုနှင့် ကချင်ပြည်နယ် ဒေသပါတီ ကော်မတီ၊ ပြည်နယ် ပြည်သူ့ ကောင်စီတို့မှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ စစ်မှုထမ်း ဟောင်းအဖွဲ့မှ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တွေ့ဆုံ၍ လိုအပ်သည်ကို လမ်းညွှန် မိန့်ကြားသည်။

ဧပြီလ

၁ ဂျပန်-မြန်မာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အစီအစဉ်အရ တည်ဆောက်ခဲ့သော သာကေတနှင့် သုဝဏ္ဏမြို့ ဆက်သွယ်သည့် သုဝဏ္ဏတံတားသစ်ကို ဖွင့်လှစ်သည်။

၂ ၂၂၉ မြို့နယ် မြောက် စာတတ်မြောက်မှု အောင်ပွဲကို မင်းတပ်မြို့နယ်၌ ကျင်းပသည်။

ဩစတြေးလျ နိုင်ငံ ကင် ဘာ ရာ မြို့၌ မူးယစ်ဆေးဝါး သုံးစွဲမှုဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ ညီလာခံစတင်ကျင်းပသည်။

၃ ကမ်ပူးချားနိုင်ငံ စတန်ထရန်းမြို့မှ ဗီယက်နမ်တပ်သား ထောင်ပေါင်းများစွာတို့ကို ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ ပလေကူးမြို့သို့ စတင်ပြောင်းရွှေ့ရပ်သိမ်းသည်။

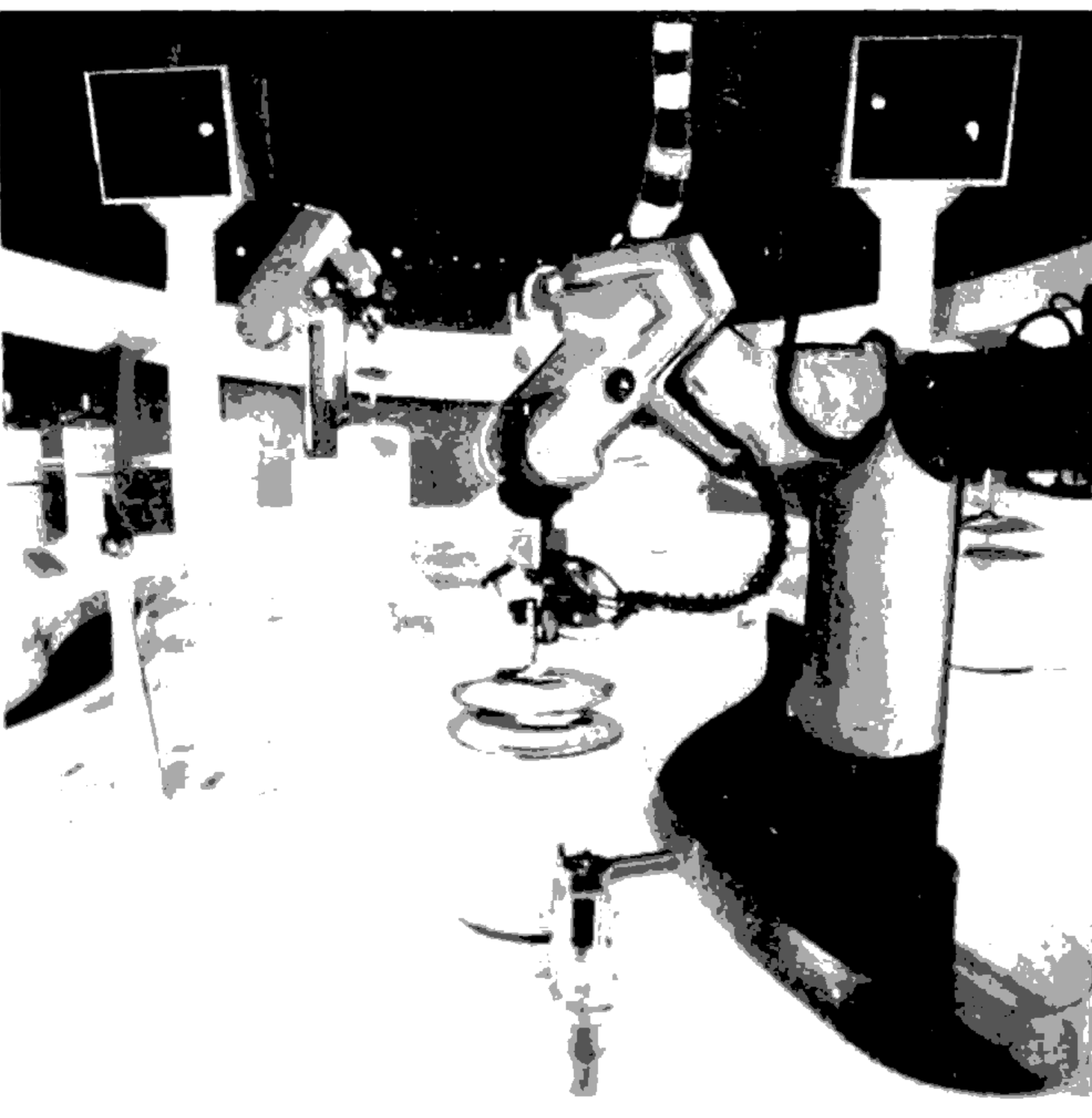
၄-၆ ရန်ကုန်မြို့ အောင်ဆန်း အားကစားပြိုင်ပွဲဝင်း၌ ၁၉၅၅ ခုနှစ် တက္ကသိုလ်ကောလိပ်ပေါင်းစုံ အားကစား ပြိုင်ပွဲကို ကျင်းပသည်။

၆ ဆူဒန်နိုင်ငံတွင် စစ်ဦးစီးချုပ် အဗ္ဗဒူရာမန် ဆွာရက်ဒါဟက်က အရေးပေါ် အခြေအနေကြေငြာကာ နိုင်ငံ၏အာဏာကို သိမ်းယူလိုက်ပြီး သမ္မတနီမေရီနှင့် ၎င်း၏ လက်ထောက်များ၊ ဝန်ကြီးများကို ထုထူးမှ ဖြုတ်ချလိုက်သည်။

၇ အိတလီနိုင်ငံ က တရုတ် ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံသို့ လက်နက်ရောင်းချရေးနှင့် ခေတ်မီလက်နက်စနစ်များ အတွက် သင်တန်းပေးရေးအပါအဝင် လက်နက်ဆိုင်ရာ စာချုပ်တရပ်ကို နှစ်နိုင်ငံ ချုပ်ဆိုကြသည်။

၈ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးချစ်လှိုင်၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံသို့ သုံးရက်ကြာ လာရောက်

ဂျပန်နိုင်ငံ တီဆူကူဘာ အိပ်စ်ပို ၅၅ ပြပွဲ၌ တွေ့ရသော ယန္တရားလုပ်သား စက်ရုပ်များ

ဆူဒန်နိုင်ငံ အာဏာသိမ်း ခေါင်းဆောင် အဗ္ဗဒူ ရာမန် ဆွာရက်ဒါဟက်

လည်ပတ်ရန် ဖောက်ရှိလာသော အင်္ဂလိပ် အင်အားစုနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စတာ အန်တိုနီယို အစ္စလာမ မာမူတ်သည် နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး ဦးစန်းယု၊ လယ်ယာနှင့် သစ်တောဝန်ကြီးဌာနနှင့် ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ခေတ္တဝန်ကြီး ဦးရဲခေါင်၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဦးချစ်လှိုင်တို့အား သွားရောက် တွေ့ဆုံသည်။

စတုတ္ထအကြိမ်ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်ရွေးချယ် တင်မြောက်ပွဲကျင်းပရေး ပြည်နယ်နှင့် တိုင်း

ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲများကို ဖွဲ့စည်းတာဝန်ပေး အပ်ကြောင်း ကြေငြာချက် ထုတ်ပြန်သည်။

အာကာသနှင့် ကာကွယ်ရေး လက်နက် များဆိုင်ရာ အမေရိကန်နှင့် ဆိုဗီယက်ညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးပွဲကို သုံးနာရီကြာမျှ ပြုလုပ်သည်။

ဆူဒန်နိုင်ငံတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အဗ္ဗဒူ ရာမန် ဆွာရက်ဒါဟက် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ပါဝင်သော အဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦးရှိသည့် စစ်ဘက် ကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းသည်။

မြန်မာ-တရုတ် နယ်နိမိတ် ပူးတွဲ စစ်ဆေးရေး ကော်မတီ ဒုတိယ အကြိမ် အစည်းအဝေးကို တက်ရောက်ရန် အတွက် အဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦးပါဝင်သော တရုတ် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက် ရှိသည်။

ရန်ကုန်တိုင်း ဗဟန်းမြို့နယ် ပြည်သူ့ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် နိုင်ငံ တော် သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုသည် တတိယ အကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် သတ္တမနှင့်အငွေမ အစည်းအဝေး အတွေ့အကြုံများကို မဲဆန္ဒ ရှင်များအား ရန်ကုန်မြို့ ကျိုက္ကဆံကွင်း ဆရာစံခန်းမ၌ တွေ့ဆုံရှင်းလင်းသည်။

ရန်ကုန်မြို့တော်ဝန် မဟာသင်္ကြန် မဏ္ဍပ်ပွင့်ပွဲကို ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ ရှေ့၌ ကျင်းပသည်။

တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံနှင့် ပါကစ္စတန် နိုင်ငံတို့သည် နှစ်နိုင်ငံ လူဦးရေစီမံကိန်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးစာချုပ်ကို ချုပ်ဆို ကြသည်။

ကွယ်လွန် သွားသော အယ်ဘေး နီးယားနိုင်ငံ ခေါင်းဆောင် အင်ဗာ ဟောဆာ၏ နေရာတွင် ဆက်ခံရန် ရာမစ် အလီးယားကို ရွေးချယ်တင်မြောက်သည်။

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း ဆဟာရတောင်ပိုင်း အာဖရိကနိုင်ငံများသို့ ရိက္ခာအကူအညီ တန်ချိန် ၂၀,၀၀,၀၀၀ ကျော် ပေးပို့မည်ဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံတကာဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးရေး အေဂျင်စီက ကြေငြာသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် ပညာပေးပြပွဲ ပွင့်ပွဲကို ရန်ကုန်မြို့ ပြည်လမ်းရှိ အဆင့်မြင့်ပညာ ဦးစီးဌာန လိပ်ခုံးခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

တိုက်ကြီးမြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် ၂၀ (၁) ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စား လှယ် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ အတွင်းရေးမှူး ဦးအေးကိုသည် တတိယအကြိမ် ပြည်သူ့ လွှတ်တော် သတ္တမနှင့် အငွေမအစည်းအဝေး အတွေ့အကြုံများကို မဲဆန္ဒရှင် များ အား တိုက်ကြီးမြို့ ကန်သာယာဥယျာဉ်၌ ရှင်း လင်းသည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ် များနှစ် အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့ ကျိုက္ကဆံကွင်း ဆရာစံခန်းမ၌ ကျင်းပရာ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးကျော်ငြိမ်း တက်ရောက် အမှာစကား ပြောကြားသည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ် ၂၂ ကြိမ်မြောက် လူ့ ရည်ချွန် စီမံကိန်းအရ အင်းလေး ခေါင်တိုင်၊ ငပလီ၊ မွန်ပြည်နယ်စက်စံ လူ့ ရည်ချွန် စခန်းများကို ဖွင့်လှစ်သည်။

၁၄ ကြိမ်မြောက် စံပြုကြက်ခြေနီ ၂၂ စခန်းဖွင့်ပွဲကို ရန်ကုန်မြို့ လူငယ် အင်းလျားလေးစခန်း၌ ကျင်းပသည်။

ဂျပန် - မြန်မာ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေး အစီအစဉ်အရ တည်ဆောက်ခဲ့သော သုဝဏ္ဏ တံတားသစ်

လက်ရှိကမ္ဘာ့လူဦးရေသည် သန်းပေါင်း ၄,၀၀၀ ခန့်ရှိပြီး ၁၉၉၅ ခုနှစ်မှ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း တနှစ်လျှင် လူဦးရေ ၇၉ သန်း တိုးတက်ကာ ယခုခုစုနှစ်အကုန်တွင် ကမ္ဘာ့လူဦးရေ ၆,၁၀၀ သန်းနီးပါးမျှ ဖြစ်လာလိမ့်မည်ဟု ကုလသမဂ္ဂအစီရင်ခံစာသစ်၌ ဖော်ပြသည်။

၂၃ ခုံးပုံများနှင့် အာကာသအခြေစိုက်လက်နက်များ ထိန်းချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ပထမအကြိမ် ဆွေးနွေးပွဲကို ဂျီနီဗာမြို့၌ ကျင်းပပြီးစီးသည်။

၂၄ မြန်မာ-တရုတ် နယ်နိမိတ် ပူးတွဲစစ်ဆေးရေး ကော်မတီ ဒုတိယအကြိမ် အစည်းအဝေး တက်ရောက်ခဲ့ကြသော အဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦးပါဝင်သည့် တရုတ်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် မြန်မာနိုင်ငံမှ ပြန်လည် ထွက်ခွာသွားသည်။

လက်ဗနွန်နိုင်ငံအတွင်းမှ အစွဲအမူးတပ်ဖွဲ့များကို အဆင့်သုံးဆင့်ခွဲ၍ ရုပ်သိမ်းလျက်ရှိရာ ဒုတိယအဆင့် ရုပ်သိမ်းပြီးစီးခဲ့သည်။

၂၅ - နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးမောင်မောင်နှင့် အဖွဲ့သည် မန္တလေးတိုင်းနှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းအတွင်းရှိ အမှတ် (၁) သံနှင့်သံမဏိစက်ရုံ၊ အမှတ် (၁) ကြေးနီစိမ့်ကိန်းများကို သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

၂၆ အရပ်သားအများစု ပါဝင်သော ဆူဒန်အစိုးရသည် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုသည်။

၂၆ ၁၉၅၅ ခုနှစ် မေလ ၁၄ ရက်နေ့က ပိုလန်နိုင်ငံ ဝါဆောမြို့၌ လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့သော ချစ်ကြည်ရေး၊ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် အပြန်အလှန် ကူညီရေးဆိုင်ရာ ဝါဆောစာချုပ်သက်တမ်းကို နောက်ထပ် အနှစ် ၂၀ တိုးမြှင့်ရန် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများက သဘောတူညီလက်မှတ် ရေးထိုးကြသည်။

၂၇ ၁၄ ကြိမ်မြောက် စံပြုကြက်ခြေနီဝခန်း သိမ်းပွဲ အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့ လူငယ်အင်းလျားလေး စခန်း၌ ကျင်းပသည်။

၂၈ ၁၁ကြိမ်မြောက် စီမံကိန်းဝင်လူငယ်များ တွေ့ဆုံပွဲ အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့ ကျိုက္ကဆံကွင်းရှိ ဆရာစံခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

၂၉ ၂၂ကြိမ်မြောက်လူရည်ချွန်စီမံကိန်းအစီအစဉ်အရ ရန်ကုန် စုပေါင်းလူရည်ချွန်စခန်းဖွင့်ပွဲကိုပညာရေးတက္ကသိုလ်တကောင်းဆောင် မြက်ခင်းပြင်၌ ကျင်းပသည်။

မေလ

၁ ရန်ကုန်တိုင်း အလုပ်သမားနေ့လူထုအစည်းအဝေးပွဲကို ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ် စလင်း အားကစားကွင်း၌ ကျင်းပသည်။

အသက် ၅၅ နှစ်ရှိ အမေရိကန် အမျိုးသား ရစ်ချတ် ဘတ်စ်သည် ၂၉,၀၂၁ ပေမြင့်သော ကမ္ဘာ့အမြင့်ဆုံး ဝေရက်တောင်ထိပ်သို့ အသက်အကြီးဆုံး တက်ရောက်နိုင်သူအဖြစ် အောင်မြင်စွာ ရောက်ရှိသည်။

ဝါဆော စစ်မဟာမိတ်အဖွဲ့၏ သက် ၂ တမ်းကို နောက်ထပ်အနှစ် ၂၀ တိုးချဲ့ရန် စာချုပ်အဖွဲ့ဝင် ခုနစ်နိုင်ငံ၏ သဘောတူညီချက်ကို ပိုလန်နိုင်ငံတော် ကောင်စီက အတည်ပြုသည်။

မလေးရှားနိုင်ငံ၏ ပြည်ပ ကြေးမြီသည် အမေရိကန် ဒေါ်လာ သန်း ၁၂,၅၀၀ ရှိကြောင်း မလေးရှား ဒုတိယ ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးက ပြောကြားသည်။

အဖွဲ့ဝင် ၁၂ ဦးပါသော ပနားမားအစိုးရအဖွဲ့သည် သမ္မတ နီကိုလပ်အာဒစ်တို့ ဘာလက်တာထံ နုတ်ထွက်လွှာ တင်သွင်းသည်။

နမီးဗီးယားတွင် ကြားဖြတ် အစိုးရဖွဲ့စည်း ရေး ဆိုင်ရာ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၏ ဆောင်ရွက်ချက်သည် တရား မဝင်ကြောင်းနှင့် ဆက်လက်မဆောင်ရွက်ရန် ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေး ကောင်စီက တောင် အာဖရိက အစိုးရအား တိုက်တွန်းသည်။

၆ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ၆၉ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းနှင့် ဇနီးသည် အဖွဲ့ဝင်များလိုက်ပါလျက် တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုအကြံပေး ကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် နိုင်ငံတော် ကောင်စီ စစ်ကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ တိန်ရှောင်ဖိန်၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသို့ အထူး လေယာဉ်ဖြင့်

နိုင်ငံတော်ကောင်စီအတွင်းရေးမှူး ဦးအေးကိုက ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေး အတွေ့အကြုံများကို မဲဆန္ဒရှင်များအား ရှင်းလင်း တင်ပြနေစဉ်

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ (၁၄) ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးကျင်းပစဉ်

ထွက်ခွာသည်။ လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းနှင့်အဖွဲ့သည် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံတွင် ခြောက်ရက်ကြာနေထိုင်လည်ပတ်ပြီး မေလ ၉ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိသည်။

၆-၆ နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီးနှင့် နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးစန်းယု၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ပါကစ္စတန် အစ္စလာမ် သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတကြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မိုဟာမက် ဇီယာ အူလဟက်နှင့် ဇနီးနှင့်အဖွဲ့ဝင်များသည် ဧည့်သည်တော်အဖြစ် သုံးရက်ကြာလည်ပတ်ရန် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိသည်။ ဧည့်သည်တော် သမ္မတကြီးနှင့် ဇနီးနှင့်အဖွဲ့သည် မေလ ၆ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့မှ ပြန်လည်ထွက်ခွာသည်။

၇-၆ ၁၉၇၄ ခုနှစ်အတွက် အကောင်းဆုံး စစ်တရုင် ကစားလမ်းဆုကို စာရေးဆရာများ စစ်တရုင်အဖွဲ့ချုပ်က ဆိုဗီယက်နိုင်ငံသားများဖြစ်သော မာယာ ချီဗာ ဒါနစ်ဇေနှင့် အနာတိုလီ ကားပေါ့တိုအား ချီးမြှင့်သည်။

၈-၆ မရှိမဖြစ် ကုန်ပစ္စည်း များအား အကြောင်းမဲ့ ဈေးနှုန်း တိုးမြှင့်သူများကို အစိုးရအဖွဲ့က အပြင်းအထန်အရေးယူမည်ဟု အန္တိယဝန်ကြီးချုပ် ဖာဂျစ် ဂန္ဒီက ပြောကြားသည်။

၆ ဆိုမာလီ နိုင်ငံတွင် မတ်လမှ စ၍ ဝမ်းလျှောရောဂါကြောင့် သေဆုံးသူ ၂,၃၀၀ ရှိပြီဖြစ်ကြောင်း ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက ကြေငြာသည်။

၇-၆ ပနား မား သမ္မတ ဘာလက် တာနှင့် အစိုးရအဖွဲ့သစ်သည် ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုသည်။

၈-၆ ၁၉၇၂ ခုနှစ်က ပီနန် လေဆိပ်တွင် ဘိန်းဖြူ ၂၈ ပေါင် ဖမ်းဆီးရမှုဖြင့် ဟောင် ကောင် ဌှိ နေထိုင်သူ ရှစ်ဦးအား မလေးရှားတရားရုံးကသေဒဏ်ချမှတ်သည်။ ဇန့်လတွင် ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပနိုင်ရန် ဂရိပါလီမန်ကို ဖျက်သိမ်းကြောင်း ပါလီမန် ဥက္ကဋ္ဌ အလီ ဗရက်စ်က ကြေငြာသည်။

၉-၆ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ကြက်ခြေနီနေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်း အနားကို အောင်ဆန်း အားကစားပြိုင်ကွင်း၌ ကျင်းပသည်။

၁၀-၆ ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စု ဦးစီးလွှတ်တော် ချုပ် သဘာပတိ အဖွဲ့သည်ဆိုဗီယက်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ နိုင်ငံရေးဦးဆောင် အဖွဲ့ဝင်နှင့် ဝန်ကြီးများ

ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ နီကိုလိုင် တီချိုနေ့ အား လီနင်ဘွဲ့တံဆိပ် ချီးမြှင့်သည်။

၁၁-၆ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းနှင့်နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုတို့သည် ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံ ဘဏ်သို့ သွားရောက်၍ မြန်မာနိုင်ငံဘဏ် လုပ်ငန်းများကို ကြည့်ရှု စစ်ဆေးလမ်းညွှန်သည်။

၁၂-၆ ဂျပန်နိုင်ငံ မှ တဆင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ အမေရိကန်ဒေါ်လာ လေးသန်း ခန့်ရှိ ဘိန်းဖြူ ၈ ဒသမ ၈ ပေါင် ခိုးသွင်းရန် ကြိုးပမ်းမှုဖြင့် ထိုင်း လေယာဉ်မယ်ဟောင်း ဝါနစ်ယွမ်ချင်ဒါအား ဂျပန် အာဏာပိုင်များက ထောင်ကိန်းနှစ် အပြစ်ပေးသည်။

၁၃-၆ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးမောင်မောင်ခ၏ ဖိတ်ကြား ချက်အရ

၁၄-၆ ရိုမေးနီးယား ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စတာ ကွန်စတန်တင်း ဒက်စကလက်စကူးနှင့် ဇနီးနှင့် အဖွဲ့သည် ဧည့်သည်တော်အဖြစ် သုံးရက်ကြာလည်ပတ်ရန် ရန်ကုန်မြို့သို့ အထူးလေယာဉ်ဖြင့် လာရောက်သည်။ ဧည့်ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဇနီးနှင့် အဖွဲ့အား မေလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုက နိုင်ငံတော် သမ္မတ

ရုံး၌ လက်ခံ တွေ့ဆုံသည်။ ဧည့်သည်တော် ဝန်ကြီးချုပ်၊ ဇနီးနှင့် အဖွဲ့သည် မေလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့မှ ပြန်လည် ထွက်ခွာသည်။

ကမ်ပူးများတွင် ဗီယက်နမ်တပ် ၁၅ များကို တိုက်ခိုက်နေသည့် ကွန်မြူနစ်မဟုတ်သော သူပုန်များအား အကူအညီ ဒေါ်လာ ငါးသန်းပေးရေး ဥပဒေကြမ်းကို အမေရိကန် အထက်လွှတ်တော်က အတည် ပြုသည်။

၁၆ တချိန်က မွန်ဂိုဘုရင်များ၏သမိုင်း ဝင်ရတနာ ဖြစ်ပုံရသော ဝယ်ယူနိုင် သူ မပေါ်ပေါက်ခဲ့သည့် ၅၅ ဒဿ ၉၁ ရတီ ရှိ ပုလဲလုံးပုံသဏ္ဍာန် စိန်တုံးကို ဂျီနီဗာမြို့ လေလံပွဲတခုတွင် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁ ဒဿ ၇ သန်းနှင့်လေလံတင်ရောင်းချသည်။

လူလတ်ပိုင်း အရွယ် များ အား ၁၇ ထောင်နှင့် ချီ၍ သုတေသနပြုခဲ့ရာ ရေကူးနှင့် တင်းနစ် ကစားနည်း ကဲ့သို့သော ပြင်းပြင်း ထန်ထန် လေ့ကျင့်ရသည့် ကိုယ် လက်လှုပ်ရှားမှုများသည် နှလုံးရောဂါ ရုတ် တရက် ဖြစ်ပွား နိုင် မည့် အလားအလာကို ထက်ဝက်ခန့် လျော့နည်းသွားစေကြောင်း မြိတိသျှ ပါမောက္ခ ဂျရယ်မီ မောရစ်က ပြော ကြားသည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသည် စတုရန်း ၁၈ မိုင် ၅၅,၀၀၀ တွင် လူဦးရေ ၁၀၁ ဒဿ ၅ သန်းခန့် နေထိုင်လျက်ရှိရာ ကမ္ဘာ တွင် လူဦးရေ အထူထပ်ဆုံး နိုင်ငံ ဖြစ် ကြောင်း ဒါကာမြို့မှ ထုတ်ပြန်သော သုတေ သန အစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြသည်။ အိန္ဒိယ ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ် ဂန္ဒီသည် အကြမ်းဖက်မှု နှိမ်နင်းရေး ဥပဒေကြမ်းကို ပါလီမန်တွင် တင်သွင်းသည်။

တရုတ်ပြည်သူ သမ္မတ နိုင်ငံသည် ၁၉ ဖွဲ့ပြီးပြီး နိုင်ငံများနှင့် ၂၁ ရာစု အလယ်ပိုင်းတွင် အမိလိုက်နိုင်ရန် ပညာရေး ကဏ္ဍ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရေးကို ပြုလုပ်ရန် လိုအပ်ကြောင်း တရုတ်ခေါင်းဆောင် တိန် ရှောင်မိန်က ပြောကြားသည်။ စက်မှုလုပ်ငန်း တိုးတက် ရေး နှင့် ငွေ ဖောင်းပွမှု တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် အချက် ၂၀ ပါ ခြိုးခြံ ချေတာရေး အစီအစဉ်ကို အစွဲရေးဝန်ကြီးအဖွဲ့က အတည်ပြုသည်။

၂၀ နျူးကလီးယားဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင် သူ ၁၀၀၀ ခန့်နှင့် ၃၈ နိုင်ငံမှ စက်မှုလုပ်ငန်း အကျိုးဆောင်များ တက် ရောက်သော ပဉ္စမ အကြိမ်မြောက် နျူး ကလီးယား ငြိမ်းချမ်းစွာ အသုံး ချ ရေး ညီလာခံကို တောင် ကိုရီးယား နိုင် ငံ ဆိုးလ် မြို့တွင် ကျင်းပသည်။

အိန္ဒိယ ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ် ဂန္ဒီ ၂၁ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသို့ လာ ရောက်မည့် ခရီးစဉ်အား ကြိုဆိုသည့် အဆို တရပ်ကို အမေရိကန် အောက်လွှတ်တော်က အသံဖြင့် မဲခွဲကာ အတည်ပြုသည်။ ပါကစ္စတန် ဝန်ကြီးချုပ် မိုဟာမက်ခန် ဂျူနီဂျီသည် ဝန်ကြီးခြောက်ဦးနှင့် ဒုတိယ ဝန်ကြီးတဦးကို ထပ်မံခန့်ထားသောကြောင့်

သက်တမ်း ၄၁ ရက်ရှိ ၎င်း၏ အစိုးရအဖွဲ့ တွင် ဝန်ကြီး ၂၆ ဦးရှိလာသည်။

၂၂ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ ၁၄ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးကို အလုံလမ်း သမ္မတ အိမ် တော်ဝင်း အတွင်းရှိ ဗဟို အစည်းအဝေး ခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။ လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ ကြီး ဦးနေဝင်းက အစည်းအဝေးသဘာပတိ အဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ချက်ကိုစလိုဗက် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟို ကော်မတီ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဂုစ တပ် ဟူဆက်အား ချက်ကိုစလိုဗက် လွှတ် တော်က ချက်ကိုစလိုဗက် ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ နိုင်ငံ၏ သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ် တင်မြောက် သည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင် ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ပြီးနောက် သမ္မတအာရှတ် လှည့်လည် စစ်ဆေးနေပုံ

၂၄ ဘက်လားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင် လေတိုက် နှုန်း တနင်္ဂနွေမိုင်မိုင်၁၀၀၀အထိ ရှိသော ဆိုင်ကလုန်းမှန်တိုင်း တိုက်ခတ် သောကြောင့် လူပေါင်း ၄၀,၀၀၀ ကျော် သေဆုံးသည်။

၂၅ ဆူဒန်ခေါင်းဆောင် အဗ္ဗဒူ ဖာမန် ဆွာရက်ဒါဟက်သည် အခြေအနေ မတည်မငြိမ်ဖြစ်နေသော ဆူဒန်နိုင်ငံ တောင် ပိုင်းဒေသကို အုပ်ချုပ်ရန် အဖွဲ့ဝင်ခုနစ်ဦးပါ ဝင်သော အစိုးရအဖွဲ့တဖွဲ့ကို ခန့်အပ်သည်။

၂၆ အနောက် ဂျာမနီ ကြက်ခြေနီ အသင်းက ဘက်လားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ လေဘေးအတွက် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၁,၀၀,၀၀၀၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံ အစိုးရက အမေ ရိကန်ဒေါ်လာ ၆၃,၀၀၀၊ အမေရိကန်ပြည် ထောင်စုက ဒေါ်လာ ၂၅,၀၀၀ အသီးသီး လှူဒါန်း ထောက်ပံ့သည်။

၂၇- ၃၁ သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်း ပေါင်းစုံ သံဃာ့ အစည်းအဝေးကို ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေး ကုန်းမြေရှိ ဖဟာ ပါသာက လိုက်ဂူတော်ကြီး၌ ကျင်းပသည်။

၃၀ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးမောင် မောင်ခနှင့် ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီး များသည် လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီဌာန ချုပ်မှ သက်ဆိုင်ရာဌာန အကြီးအကဲများ လိုက်ပါလျက် ရန်ကုန်တိုင်း လှည်းကူးမြို့ နယ် ရွာသာကြီးကျေးရွာအုပ်စုရှိ စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးကျေးရွာ အမှတ် (၁) အောင် မြေယာစခန်းသို့ သွားရောက်၍ အသားစား ကြက် မွေးမြူထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

ချက်ကိုစလို ဗက်ကီးယား ကွန်မြူနစ် ပါတီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးနှင့် ချက်ကို စလိုဗက်ကီးယားနိုင်ငံ သမ္မတ ဂုစတပ် ဟူ ဆက်နှင့် ဆိုဗီယက်ကွန်မြူနစ်ပါတီအထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဂေါ် ဘာချော့ တို့သည် မော်စကိုမြို့တွင် တွေ့ဆုံကြသည်။

၃၁ ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ ကျင်းပ ရေး ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ပါတီအထွေ ထွေ အတွင်း ရေး မှူး ဦးအေးကိုနှင့် ပါတီ ညီလာခံကျင်းပရေး ကော်မရှင် အလုပ်အမှု

ဆောင် ကော်မတီဝင်များသည် ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ ကျင်းပမည့် ဗဟို နိုင်ငံရေး တက္ကသိုလ်ဝင်းအတွင်းရှိ ပါတီညီလာခံခန်းမ နှင့် အဆောက်အအုံများကို သွားရောက် ကြည့်ရှု စစ်ဆေးသည်။

ဇွန်လ

၁ ပြည်ပပို့ကုန်များ မြှင့်တင်ရေး ကြိုး ပမ်းချက်တရပ်အဖြစ် အမေရိကန် ဒေါ်လာနှင့် လဲလှယ်ရာတွင် ပိုလန်နိုင်ငံသုံး ဇလော့တီဇေကို ၁၃ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်း တန်ဖိုး ချလျက်ကြောင်း ပိုလန်နိုင်ငံက ကြေငြာသည်။

၂ ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ ကျင်းပ ရေးကော်မရှင် အလုပ်အမှုဆောင် ၂၅ ကော်မတီဝင် တွဲဖက် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးဦးစိန်လွင်နှင့်အဖွဲ့သည် ဇွန်လ ၂ ရက်၊ ၆ ရက်၊ ၈ ရက်၊ ၉ ရက်နှင့် ၁၃ ရက်၊ ၁၈ ရက်၊ ၂၁ ရက်၊ ၂၂ ရက်နှင့် ၂၅ ရက်နေ့ များတွင် ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းရှိ မြို့နယ် ပါတီယူနစ်များ၏ ၁၅ ကြိမ်မြောက် မျက် နှာစုံညီ အစည်းအဝေးနှင့် ရွေးချယ် တင် မြှောက်ပွဲများကို သွားရောက် ကြည့်ရှု လမ်းညွှန်သည်။

ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ကြောက်ခမန်း လီလီ သစ်တောပြုန်းတီးမှုကို ကာမိစေရန် လေးနှစ် အတွင်း သစ်ပင်သန်း ၁၂၀ အထိ စိုက်ပျိုး မည်ဖြစ်ကြောင်း ထိုင်း အသံလွှင့် ဌာနက ကြေငြာသည်။

တရုတ် ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံတွင် စီးပွား ရေး စီမံကိန်းများအတွက် ၁၉၇၉ ခုနှစ်မှစ၍ နိုင်ငံခြား အရင်းအနှီးများကို ဖြှုပ်နှံခွင့်ပြု ခဲ့ရာ ယခုအချိန်တွင် နိုင်ငံခြားအရင်းအနှီး ပမာဏမှာ ဒေါ်လာသန်း ၁၇,၂၀၀ ရှိပြီ ဖြစ်ကြောင်း ဆင်ဟွာ သတင်း ဌာနက ဖော်ပြသည်။

၃ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ ကျင်းပ ရေး ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးဦးအေးကိုနှင့် အဖွဲ့သည် ဇွန် လ ၃ ရက်၊ ၄ ရက်နှင့် ၁၂ ရက်နေ့များတွင် ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းရှိ မြို့နယ်ပါတီယူနစ်များ ၏ ၁၅ ကြိမ်မြောက် မျက်နှာစုံညီ အစည်း

အဝေးနှင့် ရွေးချယ် တင်မြှောက်ပွဲများကို သွားရောက် ကြည့်ရှုလမ်းညွှန်သည်။

ကမ်ပူးချားနိုင်ငံ၏ ဟင်းဆစ်ရင်အစိုးရ ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက်နေသည့် ဒီမိုကရက် တစ် ညွန့်ပေါင်းအစိုးရ ဝန်ကြီးချုပ် ဆွန်ဆန် သည် ဂျပန်ဝန်ကြီးချုပ်အပါအဝင် ဂျပန် နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်များ၊ ဂျပန် နိုင်ငံရေး သမားများနှင့် ဆွေးနွေးရန် တိုကျိုမြို့သို့ သွားရောက်သည်။

၅ ကိုရီးယားကျွန်းဆွယ် ပေါင်းစည်း ရေးကို ဆွေးနွေးရန် အတွက် မြောက်ကိုရီးယားသမ္မတ ကီအင်ဆွန်းနှင့် ယခုနှစ် အတွင်း အစည်းအဝေးကျင်းပရန် တောင်ကိုရီးယားသမ္မတ ချန်ဂူးဂျွမ်က အဆို ပြုသည်။

၆ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းသည် ကျန်းမာ ရေး ဆေးစစ်ခံရန် ဇနီးဒေါ်နီနီမြင့်၊ ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ်၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးနှင့် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ် ကြီး သူရကျော်ထင်နှင့် အမှတ် ၂ စက်မှု ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးနှင့် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးမောင်ချို တို့ လိုက် ပါ လျက် ပြည်ပသို့ ထွက်ခွာသည်။

တူနီးရှား လူမှုဝန်ထမ်းဝန်ကြီး မိုဟာမက် အန်နက်ဆာသည် ဂျီနီဗာမြို့တွင် ကျင်းပ သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားအဖွဲ့ ချုပ် ညီလာခံ သဘာပတိအဖြစ် ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခံရသည်။

အရှေ့တောင် အာရှဒေသရှိ ကွန်မြူနစ် မြောက်ကျားများအား ထောက်ပံ့ခြင်းမပြု တော့ ဟူသည့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၏ မြောက်ကျားချက်ကို ယခုတိုင် ယုံကြည်စိတ်ချ ခြင်း မရှိသေးကြောင်း အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ခြားရေးဝန်ကြီး မော့တာ ကူဆူ မတ်မာလျာ က ပြောကြားသည်။

၇ ဓာတုဗေဒပညာရှင်နှစ်ဦးအား မော် ဖင်း စသော ဆေးများထက် အဆ ၁၀၀ ပြင်းသော မူးယစ်ဆေးများ ပြုလုပ် ကြောင်း သံသယရှိ၍ အရေးယူလိုက် ကြောင်း အမေရိကန် မူးယစ်ဆေးဝါး ထိန်း ချုပ်ရေးအဖွဲ့က ကြေငြာသည်။

၉ ဂျော်ဒန်-ပါလက်စတိုင်း ကိုယ်စား လှယ်အဖွဲ့နှင့် ပဏာမငြိမ်းချမ်းရေး

ဆွေးနွေးပွဲများကို ကျင်းပခြင်းသည် အရှေ့အလယ်ပိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေးကြိုးပမ်းချက်များကို အတားအဆီး ဖြစ်နိုင်ကြောင်း အစွဲအစွဲ ဝန်ကြီးချုပ် ရှိမ့်ခင်က အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအား သတိပေးပြောကြားသည်။

ဆေးလိပ်သောက်သော အမျိုးသမီးများသည် မသောက်သော အမျိုးသမီးများထက် ပဋိသန္ဓေ ရရန် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးကြောင်း ဗြိတိန်ဆရာဝန်များ အဖွဲ့တဖွဲ့က ပြောကြားသည်။

၁၀ ဆအားဒီအာရေဗျနိုင်ငံသုံး ရိယယ်ငွေတန်ဖိုးကို ယခုနှစ်အတွင်း တတိယအကြိမ်မြောက် တန်ဖိုး လျော့ချ လိုက်ရာ အမေရိကန်ဒေါ်လာလျှင် ၃ ဒသမ ၆၅ ရိယယ်နှုန်း ဖြစ်သွားသည်။

လူ၏ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း လျှပ်စစ်မော်တာ တလုံးနှင့်အတူ တပ်ဆင်ပေးနိုင်သော နှလုံးတုတမျိုးကို ဂျပန်နိုင်ငံ အိုဆာကာမြို့ရှိ အမျိုးသား နှလုံး ရောဂါ ဌာနမှ ဒုတိယအကြိမ်အကဲ တက်ဆူဇို အာကူဇူက ဦးဆောင် တီထွင် လိုက်သည်။

ဘီစီ ၅၅၁-၄၇၉ တွင် သက်ရှိထင်ရှားခဲ့သည့် တရုတ်ပညာရှိကြီး ကွန်ဖြူးရှပ်၏ ဒဿနိကဗေဒကို လေ့လာရန် တရုတ်ပြည်သူ သမ္မတနိုင်ငံက အမျိုးသားသုတေသန ဌာနတခုကို ဖွင့်လှစ်သည်။

၁၂ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်က လောပြည်သူ့ဒီမိုကရက်တစ် နိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေးလက်

ဆောင်အဖြစ် ဆန်တန်ချိန် ၃၀၀ လွှဲပြောင်းပေးအပ်သည်။

၁၂ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ ငြိမ်းချမ်းရေးညီလာခံကို သုံး လ အတွင်း ကျင်းပရေးဆိုင်ရာ အစွဲအစွဲ ဝန်ကြီးချုပ် ရှိမ့်ခင်က အစီအစဉ်ကို အစွဲအစွဲပါလိမ့်မန်က ထောက်ခံသည်။

၁၃ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဂျီနီဗာမြို့တွင် ကျင်းပသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမားရေးရာအဖွဲ့ ၇၁ ကြိမ်မြောက် နှစ်ပတ်လည် ညီလာခံ၌ မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် လူမှုဝန်ထမ်းဝန်ကြီး ဌာနနှင့် အလုပ်သမား ဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဦးအုံးကျော် မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

၁၃ လာမည့် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲနှင့် စီးပွားရေး မူဝါဒ များ အပေါ် သဘောကွဲလွဲကြ၍ ပေါ်တူဂယ် ညွန့်ပေါင်း အစိုးရအဖွဲ့မှ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်တစ်အစိုးရအဖွဲ့ဝင် များ နုတ်ထွက်သွားပြီးနောက် ပေါ်တူဂယ် ဝန်ကြီးချုပ်မာရီယိုဆိုရက်သည် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်မှ နုတ်ထွက်လာတင်သည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ နေရာအနှံ့အပြားတွင် ဝမ်းရောဂါကြောင့် နှစ်လအတွင်း လူပေါင်း ၄၆၄ ဦးသေဆုံးသည်။

ဂျော်ဒန်နိုင်ငံသို့လာမည့် ၁၅ လအတွင်း စီးပွားရေးအကူအညီ အမေရိကန် ဒေါ်လာသန်း ၂၅၀ တိုးပေးရန် သမ္မတ ရေဂင်က ကွန်ဂရက် လွှတ်တော်အား မေတ္တာရပ်ခံသည်။

၁၅ သောကြာဂြိုဟ်နှင့် ဟယ်လီ ကြယ်တံခွန်ကို သုတေသနပြုရေး နိုင်ငံတကာစီမံကိန်းမှ အာကာသယာဉ် ဗီဂါ-၂ ၏ဂြိုဟ်ပေါ်ဆင်းယာဉ်သည် သောကြာဂြိုဟ်ပေါ်သို့ရောက်ရှိသည်။

၁၇ မြန်မာ့ ပို့ကုန်ပစ္စည်းများကို လေကြောင်းဖြင့် ပြည်ပသို့တင်ပို့ရောင်းချရေး အစီအစဉ်အရမြန်မာနိုင်ငံမှတင်ပို့မည့် သစ်သီးဝလံ၊ ပန်း၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ ပုစွန်နှင့် ငါးများပြပွဲကို ကန်တော်ကြီး ဟိုတယ်၌ ခင်းကျင်း ပြသသည်။

၁၉၇၄ ခုနှစ်အတွက် ကမ္ဘာ့စစ်အသုံးစရိတ်မှာလွန်ခဲ့သည့် နှစ်ကထက် လေးရာခိုင်နှုန်းပိုကာ ဒေါ်လာသန်း ၇,၀၀,၀၀၀ ရှိခဲ့ကြောင်း စတော့ဟုမ်း နိုင်ငံတကာငြိမ်းချမ်းရေးသုတေသနသိပ္ပံ (အက်စ်အိုင်ပီအာရ်အိုင်) ၏နှစ်ပတ်လည် အစီရင်ခံစာတွင်ဖော်ပြသည်။

၁၈ တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံတွင် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့်ဆက်စပ်နေသည့် အဓိကကျသောဝန်ကြီးဌာနများ၌ အတတ်ပညာရှင်များအား လည်းကောင်း၊ ပညာရေးကဏ္ဍ၌ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်အား လည်းကောင်း ဦးဆောင်ခွင့် ပေးလိုက်သည်။

၁၉ အမေရိကန် အာကာသ လွန်းပုံယာဉ်ပေါ်မှ မြင်ကွင်းများကို ရိုက်ကူးထားသည့် ရောမရုပ်ရှင်ပိတ်ကားကြီးဖြင့် ပြသမည့် ဒရင်းမ် အစ် အလိုက်ဖ် အမည်ရှိ ရုပ်ရှင် ကားသည် ရုပ်ရှင်ကြည့် ပရိသတ်များ

နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုနှင့် အဖွဲ့ဝင်များအား ပါတီညီလာခံခန်းမနှင့် အဆောက်အအုံများ ပြီးစီးမှု အခြေအနေကို ရှင်းလင်းတင်ပြနေစဉ်။

အား အာကာသယာဉ်ပေါ် ရောက်နေဘိ သကဲ့သို့ ခံစားမှု ဖြစ်ပေါ်စေမည်ဟု အမေရိ ကန် ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူး ထုတ်လုပ်သူ များက ပြောကြားသည်။

ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုသည် လူ ၂၁ မပါသောကုန်တင်အာကာသယာဉ် ပရိုဂရမ်စ်-၂၄ ကိုလွှတ်တင်သည်။

ဗရာဇီးနိုင်ငံတွင် တူးဖော်တွေ့ရှိခဲ့သည့် အလောင်းသည် နာဇီချေးတပ်စခန်းမှ လူ သတ်သမားဂျိုးဇက် မင်ဂလေ၏ အလောင်း ဖြစ်ကြောင်း နိုင်ငံတကာ ကျမ်းကျင်သူများ ၏ ဖော်ထုတ်ချက်ကို လက်ခံ၍ ဂျိုးဇက် မင် ဂလေ ရှာဖွေမှုကိုရုပ်ဆိုင်းဖျက်သိမ်းကြောင်း အမေရိကန်အစိုးရက ကြေငြာသည်။

ခရီးသည် ၃၂၅ ဦးပါသော အိန္ဒိယ ၂၃ နိုင်ငံပိုင် ဂျမ်ဘိုဂျက်ဘိုးအင်း ၇၄၇ လေယာဉ်ကြီးသည် မွန်တရီယယ်မြို့မှ လန်ဒန်

မြို့သို့ ပျံသန်းစဉ် အိုင်ယာလန်ကမ်းလွန်ဒေသ အရောက် မြောက်အတ္တလန္တိတ် သမုဒ္ဒရာ အတွင်းသို့ ပျက်ကျသည်။

ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်းဖြစ်သူ ဥပဒေ ၂၄ ပါမောက္ခ ဖရန်စစ္စကို ကော်ဆီဂါ ကို အိတလီ သမ္မတအဖြစ် ပါလီမန်က ရွေး ချယ် တင်မြှောက်သည်။

ပြင် သစ် နိုင်ငံတွင် ကျင်းပသည့် ၂၆ ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဥပဒေပညာလုံး ချန်ပီယံလှပွဲ နောက်ဆုံးပွဲစဉ်များ၌ ဒိန်းမတ် ဘောလုံးဝါသနာရှင်များ၏ အားပေးမှုမပျက် ကောင်းမွန်သောကြောင့် နိုင်ငံတကာ ဘော လုံးကော်မတီက ၎င်းတို့အား အသန်ရှင်းဆုံး ပွဲကြည့်သူများ ဆု ချီးမြှင့်သည်။

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသည် ကြယ် တာရာစစ်ပုံအတွက် ဆက်လက်စိုင်းပြင်းနေ ပါက ဆိုဗီယက်ကလည်း အလားတူ အစီ အ စဉ် မျိုး ချ မှတ် ရ မည် ဖြစ် ကြောင်း ဆိုဗီယက်ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဆိုကိုလော့ဗ် က ပြောကြားသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံတွင် လွန်ခဲ့သည့် နှစ် ၂၇ အတွင်းက မူးယစ်ဆေးဝါးမှ မျိုးစုံ ကျူးလွန်သူပေါင်း ၃၄,၀၀၀ ကျော်ကို ဖမ်း ဆီးအရေးယူခဲ့ကြောင်း မူးယစ်ဆေးဝါးထိန်း ချုပ်ရေးဘုတ်အဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ဗိုလ် ချုပ် ချားဗာလစ်က ပြောကြားသည်။

နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီးနှင့် နိုင်ငံ ၂၈ တော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌကြီးဦးစန်းယု၊ ပဉ္စမ အကြိမ် ပါတီညီလာခံ ကျင်းပရေး ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌပါတီအထွေထွေအတွင်းရေး မှူး ဦးအေးကိုနှင့် အလုပ်အမှုဆောင် ကော် မတီဝင်များသည် ဗဟိုနိုင်ငံရေး တက္ကသိုလ် ဝင်း အတွင်းရှိ ပါတီညီလာခံခန်းမနှင့် အ ဆောက် အအုံများကို သွားရောက် ကြည့်ရှု စစ်ဆေးလမ်းညွှန်သည်။

ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံကျင်းပ ၃၁ ရေး ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ပါတီအထွေ ထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးအေးကိုနှင့် ညီလာခံ ကျင်းပရေး ကော်မရှင် အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီဝင်များသည် ဗဟိုနိုင်ငံရေးတက္က သိုလ်ဝင်းအတွင်းရှိ ပါတီညီလာခံ ခန်းမနှင့် အဆောက်အအုံများကို သွားရောက်ကြည့် ရှု စစ်ဆေး လမ်းညွှန်သည်။

နာဇီ စစ်တရားခံ မင်ဂလေ၏ အစိုးရဖြစ် ကြောင်း ကျမ်းကျင်သူ ပညာရှင် တဦးက ရှင်းပြနေပုံ

ဗုလိုင်လ

နိုင်ငံပေါင်း ၈၀ တက်ရောက်သော ၁ နဝမ အကြိမ် မြောက် သစ်တောညီ လာခံကို မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ မက္ကဆီကိုစီးတီးဌာ ကျင်းပသည်။

မြန်မာ့ ဆိုရှယ် လစ် လမ်း စဉ် ပါ တီ ၂ တွဲဖက် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဦးစိန်လွင်သည် ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသပါတီ ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ၊ အတွင်းရေးမှူးနှင့်ကော်မတီ ဝင်များ၊ ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းရှိ မြို့နယ်ပါတီ ယူနစ် ဥက္ကဋ္ဌများ၊ အတွင်းရေးမှူးများနှင့် လမ်းစဉ်ပါတီဌာနချုပ်အစည်းအဝေးခန်းမ၌ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည်။

ဆိုဗီယက် ဦးစီးလွှတ်တော်နှစ်ရပ် ပူးတွဲ အစည်းအဝေးက နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂရို မီကိုအား ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ဦးစီးလွှတ် တော်ချုပ် သဘာပတိအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ (သမ္မတ) အဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပြီး ဆိုဗီယက် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ နိုင်ငံရေးဦး ဆောင်အဖွဲ့ဝင် ရှိဗာနာဇေအား နိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီးအဖြစ်ခန့်အပ်သည်။

ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက် ရှိ နေ သော ၃-၁၀ တရုတ်ပြည်သူ သမ္မတနိုင်ငံ ယဉ် ကျေးမှု ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ ခေါင်း ဆောင် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး မစ္စတာကြူး မူကြီးအား ဤလ ၉ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုက လက်ခံတွေ့ဆုံ၍ ၈ ရက်နေ့တွင် တရုတ်ဝန်ကြီးက ဒုတိယဝန် ကြီးချုပ်နှင့် စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဌာန ဝန်ကြီး သူရဦးထွန်းတင်အား တွေ့ဆုံ နှုတ်ဆက်သည်။ တရုတ်ဝန်ကြီးသည် ယဉ် ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီး ဌာနဝန်ကြီး ဦးအောင်ကျော်မြင့်နှင့် ယဉ် ကျေးမှုရေးရာကိစ္စများကိုဆွေးနွေးသည်။

အာကာသနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်း ဆိုင်ရာ နိုင်ငံ တ ကာ ညီ လာ ခံ ကို ဆို့ဒင်နိုင်ငံ စတော့ဟုမ်းမြို့၌ ကျင်းပသည်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ၆၈ ဦးချစ်လှိုင်၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ရန်ကုန်မြို့သို့ လာရောက်သော အိန္ဒိယသမ္မတ နိုင်ငံ ပြည်ပရေးရာဝန်ကြီးဌာန တွဲဖက်ဝန် ကြီး ရှုဂိုကူရှတ် အလမ်ခန်အား နိုင်ငံတော်

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ တွဲဖက်အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးစိန်လွင်က အမြဲတမ်းပါတီအဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်များနှင့် တွေ့ဆုံ၍ ဆွေးနွေးလမ်းညွှန်စဉ်

သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုက လက်ခံတွေ့ဆုံ၍ အိန္ဒိယနိုင်ငံ တွဲဖက်ဝန်ကြီးက နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဦးမောင်မောင်ခအား တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွဲဖက်ဝန်ကြီးနှင့် အဖွဲ့သည် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးချစ်လှိုင်နှင့် နှစ်နိုင်ငံအကျိုးတူကိစ္စများကို ဆွေးနွေးသည်။

တတိယကမ္ဘာ့ဆိုင်ရာ သိပ္ပံအကယ်ဒမီအဖွဲ့က ကြီးမှူး၍ ပထမအကြိမ် ကမ္ဘာ့သိပ္ပံဆိုင်ရာညီလာခံကို အိတလီနိုင်ငံ ထရီစတီမြို့၌ ကျင်းပသည်။

၁၀ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးမောင်မောင်နှင့် အဖွဲ့သည် ဧရာဝတီတိုင်း အတွင်းရှိ စက်ရုံများကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

လွိုင်ကော်မြို့နယ် ဘီလူးချောင်းပေါ် ဖြတ်ကျော် ဆောက်လုပ်ထားသော ကန္တရဝတီ တံတားဖွင့်ပွဲ ကျင်းပသည်။

သက္ကရာဇ် ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဆိုဗီယက်နှင့် တရုတ်နိုင်ငံတို့၏ ကုန်သွယ်ရေးကို နှစ်ဆတိုးစေမည့် ကုန်သွယ်မှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးသဘောတူညီချက် စာချုပ်ကို နှစ်နိုင်ငံလက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

၁၁ အယ်ဂျီးရီးယား ဒီမိုကရက်တစ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတ၏ အထူးကိုယ်စားလှယ် မစ္စတာ မိုဟာမက် ဘင်အာမက် ဒဗ္ဗဒယ်ဂါနီနှင့် အဖွဲ့ မြန်မာနိုင်ငံသို့

ချစ်ကြည်ရေးခရီး လာရောက်သည်။ နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုက အယ်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ သမ္မတ၏ အထူးကိုယ်စားလှယ်အား ဤလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

၁၃ အာဖရိကတိုက်မှ အငတ်ဘေးကြုံနေရသူများအတွက် ရန်ပုံငွေ ရှာပေးသည့် အနေဖြင့် ရော့ခဲတေးဂိတပညာရှင်များက ကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြီးမားဆုံး ပေါ့ပဲတေးဂိတ ဖျော်ဖြေပွဲကို လန်ဒန်မြို့၌ ကျင်းပသည်။

၁၅ ပြည်ပမှ ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးခံပြီး နောက် ပြန်လည်ရောက်ရှိလာသော မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းကို နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုနှင့် အဖွဲ့က ရန်ကုန်လေဆိပ်မှ ခရီးဦးကြိုဆိုသည်။

ဆိုဗီယက်နိုင်ငံ သမ္မတအဖြစ် ဂရိမီကိုအား ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရန် လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက ဆန္ဒပြုနေပုံ

၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖြစ်ရပ်များ

အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ဒေသမှ လူငယ်လူရွယ်များအတွင်း မူးယစ်ဆေးဝါး မှောင်ခိုရောင်းဝယ်မှုများနှင့် အကြမ်းဖက်မှုများ နှိမ်နင်းကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံပေါင်း ၁၅ နိုင်ငံပါဝင်သည့် အစည်းအဝေးကို ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့၌ စတင်ကျင်းပသည်။

၂၆ ကုလသမဂ္ဂ အမျိုးသမီးဆိုင်ရာ ညီလာခံကို ကင်ညာနိုင်ငံ နိုင်ရိုဘီမြို့၌ ကျင်းပသည်။

လမ်းစဉ်ပါတီတို့ဖက် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးစိန်လွင်သည် နိုင်ငံတော်ယန္တရားအတွင်းရှိ ဦးစီးဌာန၊ ကော်ပိုရေးရှင်းအမြဲတမ်းပါတီ အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်များကို လမ်းစဉ်ပါတီဌာနချုပ် အစည်းအဝေးခန်းမ၌ တွေ့ဆုံ၍ အမြဲတမ်းပါတီအဖွဲ့များက ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးသည်။

ကမ်ပူးချား ပြဿနာ ဖြေရှင်းနိုင်ရေးအတွက် ခမာနီခေါင်းဆောင်ပီပေါအား ဖယ်ရှားပေးရမည်ဟူသော ဗီယက်နမ်တို့၏ အဆိုကို ခမာနီအဖွဲ့က ပယ်ချသည်။

ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံကျင်းပရေးကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ လမ်းစဉ်ပါတီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးအေးကိုနှင့် အဖွဲ့ဝင်များသည် ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံကျင်းပမည့် ဗဟိုနိုင်ငံရေး တက္ကသိုလ်ဝင်းအတွင်းရှိ ပါတီညီလာခံခန်းမနှင့် အဆောက်အအုံများ၏ အပြီးသတ်ပြင်ဆင်မှုကို ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

နိုင်ငံပေါင်း ၁၁၀ မှ လူငယ်ကိုယ်စားလှယ် ၁၀၀၀ ခန့် တက်ရောက်သော ဗုလဂေးရီးယားနိုင်ငံ ဆိုဗီယက်မြို့တွင် ကျင်းပသည့် တတိယအကြိမ်မြောက် နိုင်ငံတကာ ကလေးများ ငြိမ်းချမ်းရေးတံခွန်ညီလာခံ ပြီးဆုံးသည်။

၉၄ သဟာယအတွင်းရေးမှူးချုပ် ရှိ၍ ၂၂ ဒက်ရမ်ဖားက တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၏ လူမျိုးခွဲခြားရေးဝါဒကို အဆုံးသတ်စေရန် ကမ္ဘာက ကြိုးပမ်းကြစေလိုကြောင်း တိုက်တွန်းသည်။

၂၃ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ချစ်ကြည်ရေးခရီးထုတ်ခွင့်ရသော ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဌာန

ဝန်ကြီး မစ္စတာဝမ်ကျိုးလီအား နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးဦးစန်းယုက လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။ မစ္စတာဝမ်ကျိုးလီက နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဦးမောင်မောင်ခအားလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဦးချစ်လှိုင်အားလည်းကောင်း သွားရောက်တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်ပြီး နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဦးချစ်လှိုင်နှင့် နှစ်နိုင်ငံအကျိုးတူကိစ္စများ ဆွေးနွေးသည်။

ဆူဒန်နိုင်ငံတွင် အစာငတ်မွတ်၍ ကလေးသူငယ် ၂၀,၀၀၀ သေဆုံးကြောင်း ဝန်ကြီးချုပ် အယ်လ် ဂါဇီလေ ဒါဖာလာက ပြောကြားသည်။

ဇင်ဗာဗွေ နိုင်ငံ တွင် အနှစ် ၂၀ ကြာပြီဖြစ်သော အရေးပေါ်အခြေအနေကို ပါလီမန်သစ်က သက်တမ်းတိုးမြှင့်လိုက်သည်။

၁၂ ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့လူငယ်နှင့် ကျောင်းသားပွဲတော်ကို ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု မော်စကိုမြို့၌ ဖွင့်လှစ်သည်။

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုက ချူးကလီးယားစမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှုများကို သြဂုတ်လ ၆ ရက်နေ့မှ ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့အထိ ရပ်ဆိုင်းထားမည်ဖြစ်ကြောင်း ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် ဂေါ်ဘာ

ချော့က သမ္မတရောင်အားအကြောင်းကြားသည်။ ချူးကလီးယား စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှုများကို မိမိတို့နှင့်အတူ ရပ်ဆိုင်းထားရန် ဆိုဗီယက်၏တိုက်တွန်းချက်ကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ပယ်ချလိုက်သည်။

ဩဂုတ်လ

ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ အကြံဉာဏ်ပေးအစည်းအဝေးက ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ သဘာပတိအဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦးကို တညီတညွတ်တည်း ရွေးချယ်သည်။

ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် ဂေါ်ဘာချော့သည် ဆိုဗီယက်လက်နက်ကိုင်တပ်များ၏ အမြင့်ဆုံး အာဏာပိုင်အဖွဲ့ဖြစ်သော ကာကွယ်ရေး ကော်မတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကို လက်ခံထမ်းဆောင်သည်။

ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံကို မင်္ဂလာဒုံ ဗဟိုနိုင်ငံရေး တက္ကသိုလ်ဝင်းအတွင်းရှိ ညီလာခံခန်းမ၌ ကျင်းပရာ ပထမနေ့၌ ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီးဦးနေဝင်း မိန့်ခွန်းပြုကြားသည်။

လူ ၁၆၁ ယောက် တင်ဆောင်လာသော အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုဒယ်လတာ လေကြောင်းလိုင်းပိုင် လေယာဉ်

လူ ၁၃၀ သေဆုံးခဲ့ရသော ဝါးလက်ဖွဲ့ဝါးလေဆိပ်မှ လေယာဉ်ပျက်ကျမှုကြီး

ဟိရိုရှီးမားရှိ အကျဉ်းစွဲခံ အဆောက်အအုံပျက်စီးနေမှု အကျဉ်းဆန့်ကျင်ရေး ဆန္ဒပြသမားများ

ကြီးတစ်စင်းသည် ဒါးလက်မြို့ရှိဒါးလက်ပို့ဝါသ် လေဆိပ်သို့ ဆင်းသက်စဉ် ပျက်ကျရာ လူ ၁၃၀ သေဆုံးသည်။

အကျဉ်းစွဲခံရသူများ၏ နိုင်ငံတော် ကာဆိုင်ရာ ညီလာခံကို ဂျပန်နိုင်ငံ ဟိရိုရှီးမားမြို့၌ ကျင်းပသည်။

၅ အသက် ၇၇ နှစ်အရွယ်ရှိ နိုင်ငံရေး သမား ဗစ်တာ ပက်င် အက်စတင် ဆိုရိုကို ဗိုလ်စီးယား သမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက် တင်မြောက်သည်။

၆ အိန္ဒိယတော်ဝင်ဘက်ရှိ ပစိဖိတ် သမုဒ္ဒရာ ဒေသအများစုကို နျူးကလီးယားမဲ့အဖြစ် သတ်မှတ်သည့် စာချုပ်ကို ဩစတြေးလျ၊ နယူးဇီလန်နှင့် တောင်ပစိဖိတ်ကျွန်း နိုင်ငံငယ် ခြောက်နိုင်ငံတို့က လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

၇ သုံးနှစ်ခန့်အတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ် အဖြစ် အာရပ် ထိပ်သီးညီလာခံကို မော်ရော့ကိုနိုင်ငံကက်ဆာ ဘလန်ကာ မြို့၌ ကျင်းပသည်။

၈ လမ်းစဉ်ပါတီ အထွေထွေ အတင်းရေးမှု ဦးအေးကိုသည် ဒေသပါတီ ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌများ၊ အတွင်းရေးမှူးများ၊ ကော်မတီဝင်များနှင့် ပါတီဌာနချုပ်အစည်းအဝေးခန်းမ၌ တွေ့ဆုံ၍ ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံက ချမှတ်သော ရွေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ အကောင်အထည် ဖော်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးသည်။

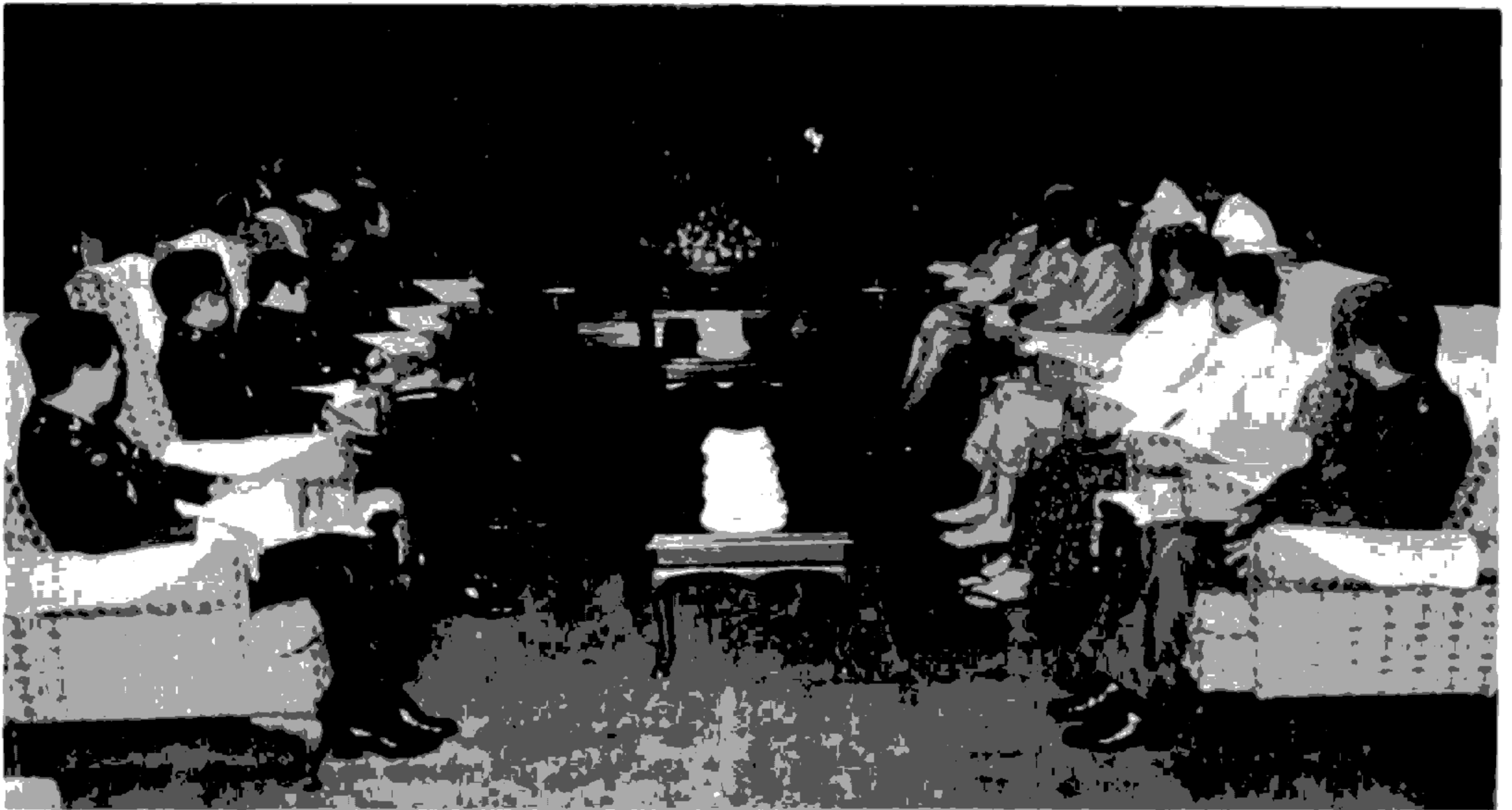
၉ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အနောက်ဗာဂျီးနီးယားပြည်နယ် အင်စတီကျု မြို့ရှိ ယူနိုက်ကော့ဘိုက် ပိုးသတ်ဆေးစက်ရုံမှ အဆိပ်ဓာတ်ငွေ့စိမ့်မှု ဖြစ်ပွားသဖြင့် လူ ၁၇၅ ဦးကျော် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသည်။

၁၀ မြန်မာ - ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ကုန်းပိုင်း နယ်နိမိတ်ဆိုင်ရာ မြေပုံများကို နှစ်နိုင်ငံ ကိုယ်စားလှယ်များက ရန်ကုန်မြို့၌ အတည်ပြုလက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

၁၁ ခရီးသည်နှင့်လေယာဉ်အမှုထမ်း ၅၂၄ ဦး လိုက်ပါသွားသော ဂျပန်လေကြောင်း ဌာန (ဂျေအေအယ်) ပိုင် ဘိုးအင်း ၇၄၇ ခရီးသည်တင် လေယာဉ်ကြီးသည် တိုကျိုမြို့ အနောက်မြောက်ဘက် တောင်ကုန်းတခုပေါ်သို့ ပျက်ကျသည်။

၁၂ လမ်းစဉ်ပါတီ တွဲဖက်အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးစိန်လွင်နှင့် အဖွဲ့သည် ဤလ ၁၇ ရက်နေ့နှင့် ၁၈ ရက်နေ့များတွင် မန္တလေးတိုင်းနှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းသို့ သွားရောက်၍ ဒေသပါတီကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ကော်မတီဝင်များ၊ သက်ဆိုင်ရာ စစ်ဌာနချုပ် တိုင်းစည်းရုံးရေး ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ကော်မတီဝင်များ၊ မြို့နယ်ပါတီယူနစ်ဥက္ကဋ္ဌများ၊ အတွင်းရေးမှူးများ၊ ယူနစ်ကော်မတီဝင်များနှင့်တွေ့ဆုံပြီး စည်းရုံးရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးသည်။

၁၃ ငတ်မှတ်ခေါင်းပါးမှုအန္တရာယ်နှင့် ရင်ဆိုင်နေရသော အာဖရိကနိုင်ငံများသို့ မြန်မာနိုင်ငံက ဆန်တန်ချိန် ၅၀၀ ကူညီထောက်ပံ့ပေးအပ်ပုံကို ရန်ကုန်မြို့ ထီးတန်းအမှတ် (၁) ဆိပ်ကမ်း၌ ကျင်းပသည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုက ထိုင်းဘုရင့် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့များ၏ စစ်သေနာပတိနှင့် စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အားသစ် ကမ်လန်အိုက်အား လက်ခံတွေ့ဆုံစဉ်

လွန်ခဲ့သော လက အာဏာသိမ်းခဲ့သော ယူဂန်းဒါးစစ်အစိုးရသည် အဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီး ခုနစ်ဦးကို ထပ်မံဖြည့်စွက် ခန့်ထားသည်။

မူလ ကိုယ်ခံစွမ်းအား လျော့နည်းကျ ဆင်းရောဂါ (အော့ဒ်စ်) ဗိုင်းရပ်ပိုးများကို လူနာ၏ မျက်ရည်များထဲ၌လည်း တွေ့ရှိနိုင် ကြောင်း ဝါရှင်တန် သိပ္ပံပညာရှင်များက ပြောကြားသည်။

ဝန်ကြီးချုပ်ဦးမောင်မောင်နှင့်အဖွဲ့ ၁၉ သည် ဘားအံမြို့နယ်ရှိ ဘိလပ်မြေ စက်ရုံနှင့် သထုံမြို့နယ်ရှိ တာယာနှင့် ရော် ဘာစက်ရုံတို့ကို ကြည့်ရှု စစ်ဆေးသည်။

အီရန်နိုင်ငံ သမ္မတ ခါမေနီသည် မဲပေး သူ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်း၏ ထောက်ခံမဲဖြင့်ဒုတိယ အကြိမ် သမ္မတသက်တမ်းအတွက်ဆက်လက် အရွေးခံရသည်။

အိန္ဒိယ နိုင်ငံမှ ဆစ်ခဲခေါင်းဆောင် ၂၁ ဟာချန်ဆင်းလောင်ဂိုဝါးလ် လုပ်ကြံ ခံရသည်။

အာရပ်ထိပ်သီး ညီလာခံသို့ တက်ရောက် လာသော ပီအယ်အို ခေါင်းဆောင် အာရ ဖတ်နှင့် ဂျော်ဒန်ဘုရင် ဟူစိန်ကို မော်ရော့ ကိုဘုရင်ဟတ်ဆန် (ဝဲစွန်) နှင့်အတူတွေ့ရစဉ်

၂၂ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီဥက္ကဋ္ဌ ကြီး ဦးနေဝင်းနှင့် လမ်းစဉ်ပါတီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးဦးစန်း ယုတို့သည် တိုင်းအခြေစိုက် ဆက်သွယ်ရေး စခန်း (စာတိုက်-ရန်ကုန်) ၏ လုပ်ငန်းများ ကို သွားရောက်ကြည့်ရှုစစ်ဆေးသည်။

ခရီးသည် ၁၃၇ ဦး တင်ဆောင်ထား သော ဗြိတိသျှ လေကြောင်းဌာနပိုင် ဘိုး အင်း ၇၃၇ ဂျက်လေယာဉ် တစင်းသည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ မန်ချက်စတာ လေဆိပ်မှ အ တက်တွင် အင်ဂျင်ပေါက်ကွဲ၍ပျက်ကျသည်။

၂၂- တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံး ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ ပဉ္စမအကြိမ် အစည်း ၂၃ အဝေးကို ရန်ကုန်မြို့ ကျိုက္ကဆံကွင်းရှိ ဆရာစံခန်းမတွင် ကျင်းပသည်။

၂၄ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့လူငယ်ဘောလုံး ဗိုလ်လုပွဲကို ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ရှိ မြို့ကြီးများတွင် စတင်ကျင်းပသည်။

၂၆ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းသည် ကာကွယ် ၂၇ ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သူရ ကျော်ထင်၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ဤလ ၂၆

ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ထောက်ပံ့သော ထိုင်း ဘုရင့် လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များ၏ စစ်သေနာပတိနှင့်စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အားသစ်ကမ်းလှန်အိုက်အား မိမိ နေအိမ်၌ လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံ တော် သမ္မတကြီးနှင့် နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးစန်းယုသည် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဝင်းအတွင်းရှိ သံတမန် ခန်းမ၌လည်းကောင်း အသီးသီး လက်ခံတွေ့ ဆုံကြသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အားသစ်နှင့် အဖွဲ့ သည် ဤလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့မှ ပြန် လည်ထွက်ခွာသည်။

ဒုတိယအကြိမ် အလုပ်သမားအစည်း ၂^၀ အရုံးညီလာခံ ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ အထူး အစည်းအဝေးကို ရန်ကုန်မြို့ ကျိုက္ကဆံကွင်း ရှိ ဆရာစံခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

စက်တင်ဘာလ

လမ်းစဉ်ပါတီ တွဲဖက် အထွေထွေ အ တွင်း ရေး မှး ဦးစိန်လွင်သည် မကွေးမြို့နယ် ပါတီယူနစ်ခန်းမတွင် မကွေး တိုင်း ဒေသပါတီ ကော်မတီဝင်များ၊ မြို့နယ် ပါတီယူနစ် အမှုဆောင် ကော်မတီဝင်များ နှင့်စည်းရုံးရေး၊ စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးသည်။

၁-၃ ဂျပန်နိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်၏ အထူး ကိုယ်စားလှယ် ဂျပန် နိုင်ငံ လစ် ဗရယ် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ မူဝါဒ သုတေသန ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌနှင့် လွှတ်တော်အမတ် မစ္စတာ မဆာယူကီ ဖူဂျီအိုသည် မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ ဧည့်သည်တော်အဖြစ် ရန်ကုန်သို့လာရောက် သည်။ အ ထူး ကိုယ် စား လှယ် ဖူဂျီအိုအား နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုက လက်ခံ တွေ့ဆုံသည်။

ခမာနီ တပ်မတော် ဦးစီးချုပ် ပိုပေါ ၂ ကို ရာထူးမှဖယ်ရှားလိုက်ပြီး ၎င်း၏ နေရာတွင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဆွန်ဆင် အား ခန့်အပ်လိုက်ကြောင်း ခမာနီတို့က ကြေငြာသည်။

ဗိတာမင် အေ ချို တဲ့ မှု ကြောင့် ၃ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကလေး ငါးသိန်း ကျော် နှစ်စဉ် မျက်စိကွယ် ခဲ့ရကြောင်း၊ သုံးပုံ နှစ်ပုံမှာ ရက်သတ္တပတ် အ နည်း ငယ် အတွင်း သေ ဆုံး ခဲ့ရ ကြောင်း ကမ္ဘာ့ ကျန်း မာရေးအဖွဲ့က ထုတ်ပြန်ကြေငြာသည်။

မအောင်မြင်သော ထိုင်းအာဏာ သိမ်းပွဲ၌ သူပုန် တင်ကားများ ဗန်ကောက်မြို့ လမ်းပေါ်၌ ပစ်ခတ်စဉ် ပြေးပုန်းနေသူတဦး

မြန်မာ-တရုတ် နယ်နိမိတ် ပူးတွဲ စစ်ဆေးရေး ကော်မတီ တတိယ အကြိမ် အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ရန် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ တ ရုတ် ပြည် သူ သမ္မတနိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာသည်။

အီဂျစ်သမ္မတ မူဘာရက်သည် ဝန်ကြီး ချုပ် ကမဲဟက်ဆန်အလီနှင့် ၎င်း၏ဝန်ကြီး အဖွဲ့ နုတ်ထွက်သွားပြီးနောက် ဝန်ကြီးချုပ် ရာထူးနေရာတွင် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဟောင်း အလီ လူပီ(၄၉)နှစ်အား ခန့်အပ်သည်။

ဘက်မလိုက် နိုင်ငံ များ လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ ရှစ်ကြိမ်မြောက် ဝန်ကြီးအဆင့် အစည်း အဝေးကို အန်ဂိုလာနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသည်။

နိုင်ငံတော် သမ္မတ ကြီးဦးစန်းယု ၉ အား ရန်ကုန်တိုင်း ဗဟန်းမြို့နယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် မဲဆန္ဒနယ် အမှတ် (၁) စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စား လှယ် လောင်း အဖြစ် အ တည် ပြု ကြောင်း ကြေငြာသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ၌ အငြိမ်းစား စစ်တပ် အကြီး အကဲအချို့ ဦးဆောင်သည့် အထမမြောက် သော အာဏာသိမ်းမှု ဖြစ်ပွားသည်။

ဥရောပ လက်နက် ဖျက် သိမ်း ရေး ဆိုင်ရာ ညီလာခံ သတ္တမ အစည်း အဝေးကို စတော့ဟုမ်းမြို့၌ ကျင်းပသည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ်အတွက် ယုနက်စကို အဖွဲ့၏ ပညာရေးဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်း ရေးဆုကို အိန္ဒိယ လူ မျိုး ဗိုလ် ချုပ် ကြီး အင်ဒါ ဂျစ် ရစ်ခေး (၆၅ နှစ်) နှင့် အရှေ့ ဂျာမနီမှ ဂျော့-အက် ကာဒ်ဌာနတို့ ရရှိ ကြောင်း ကြေငြာသည်။

နျူးကလီးယားစစ် ဖြစ် ပွား လျှင် လူပေါင်း သန်း ၂,၅၀၀ ခန့် ငတ် မှတ် သေဆုံးလိမ့်မည် ဖြစ်ကြောင်း၊ နျူး ကလီးယားစစ်တွင် မပါဝင်သည့် နိုင်ငံများ အနေဖြင့်လည်း စစ်အန္တရာယ်မှ လွတ်ကင်း နိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်ကြောင်း ဝါရှင်တန် သိပ္ပံ ပညာရှင်များက ၎င်းတို့၏ လေ့ လာ ချက် တရပ်ကို ထုတ်ပြန်သည်။

အန္တရာယ်ရှိသော ခွဲစိတ်မှု သို့မဟုတ် တန်ဖိုးကြီးမားသော ဆေးဝါးများကို အသုံး မပြုရပဲ လူနာ၏ နှာသီးကို ဖျစ်ညှစ် ပေး ခြင်းဖြင့် သည်းခြေကျောက်ကို ဖယ်ထုတ် ပေးနိုင်ကြောင်း တရုတ်ဆရာဝန် တဦးက ပြောကြားသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် ပြစ်ရပ်များ

ဗြိတိန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့ရှိ ဆိုဗီယက်အမှု ထမ်း ၂၅ ဦးတို့ကို သူလျှို့များဟု ဆိုကာ ဗြိတိန်နိုင်ငံက ပြည်နှင့်ဒဏ်ပေးသည်။

၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွင်း ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုသည် လက်နက်များကို ဒေါ်လာ သန်း ၉,၄၀၀ ဖိုး ထောင်းချနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြင့် ကမ္ဘာ့ ထိပ်တန်း လက်နက် ထောင်းချသည့်နိုင်ငံ ဖြစ်ခဲ့ကြောင်း အမေရိကန် လက်နက်ထိန်းချုပ်ရေးနှင့် လက်နက် ဖျက်သိမ်းရေးအေဂျင်စီက ထုတ်ပြန်ကြေငြာသည်။

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသည် ပစိဖိတ် သမုဒ္ဒရာပေါ်တွင် လှည့်ပတ်နေသော အမေရိကန် ဂြိုဟ်တုလုံးကို ဂြိုဟ်တုခွင်း လက်နက်တမျိုးဖြင့် ထိမှန်အောင် စမ်းသပ် ပစ်ခတ်နိုင်ခဲ့သည်။

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုရှိ ဗြိတိသျှ သံရုံးမှ အမှုထမ်းများ၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် သတင်းထောက် များ စုစုပေါင်း ၂၅ ဦးတို့ကို ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုက ပြည်နှင့်ဒဏ် ပေးလိုက်သည်။

မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ် ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ အလည်အပတ်ရောက်ရှိသော အမေရိကန်သမ္မတဟောင်း ရစ်ချတ် နှစ်ဆင်အား ရန်ကုန်မြို့ အလုံလမ်း သမ္မတ အိမ်တော်၌ လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။

အနှစ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေ ညီလာခံတွင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဦးချစ်လှိုင်က မိန့်ခွန်းပြောကြားနေစဉ်

အကြိမ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံသို့ တက်ရောက်ရန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးချစ်လှိုင်နှင့်အဖွဲ့ ရန်ကုန်မြို့မှ ထွက်ခွာသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရသို့ ဂျပန် အစိုးရက ၁၉၈၅-၈၆ ဘဏ္ဍာရေး နှစ်အတွင်း ယန်း ၂,၅၄၁ သန်း (ကျပ် ၈၈ သန်းခန့်) ထောက်ပံ့သည့်စာချုပ်လွှာများကို စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယ ဝန်ကြီး ဒေါက်တာမောင်ရှိန်နှင့် ဂျပန် သံအမတ်ကြီးတို့က လက်မှတ်ရေးထိုး လဲလှယ်ကြသည်။

အကြိမ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ ဖွင့်လှစ်သည်။ ညီလာခံဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် စပိန်နိုင်ငံမှ ဂျေမီ ဒီ ပင်နိုစ်အား ရွေးချယ်တင်မြောက်ကြသည်။

မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ အနောက်ဘက် ကမ်းရိုးတန်းတွင် ရစ်ချ်တာစကေး ၇ ဒသမ ၈ အင်အားရှိသည့် ပြင်းထန်သော ငလျင်လှုပ်ရှုပ် လှုပ်ပေါင်း ၃၀၀၀ ထက်မနည်း သေဆုံးသည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံ လယ်ယာစိုက်ပျိုး ၂၁ ၂၄ ရေး၊ ငါးလုပ်ငန်းနှင့် စားနပ်ရိက္ခာဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး လော့ဒ် ဘဲလ် စတက် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဖျောက်ဖျက်သည်။ ဒုတိယဝန်ကြီး လော့ဒ် ဘဲလ် စတက်သည် လယ်ယာနှင့် သစ်တောဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးရဲခေါင်အား တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်သည်။

အိဂျစ်သမ္မတ မူဘာရက်နှင့် အမေရိကန် သမ္မတ ရေဂင်တို့သည် အမေရိကန် သမ္မတ အိမ်ပြုတော်တွင် အဓမ္မ အလယ်ပိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေးအစီအစဉ် လျင်မြန်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးသည်။

၂၆ ၃၀ လမ်းစဉ်ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းသည် အဖွဲ့ဝင်များ လိုက်ပါလျက် အဓမ္မပိုင်းတိုင်းနှင့် အဓမ္မ မြောက်တိုင်း စစ်ဌာနချုပ် နယ်မြေများသို့ သွားရောက်စစ်ဆေးသည်။

၂၆ ဥဇဘေ အလယ်ပိုင်း၌ တပ်အင်အားနှင့် လက်နက်အင်အား အပြန်အလှန်လျှော့ချရေးဆိုင်ရာ ၃၇ ကြိမ်မြောက် ဗီယက်နာဆွေးနွေးပွဲကို ဩစတြီးယားနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသည်။

အကြိမ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂ ၂၇ အထွေထွေ ညီလာခံတွင် မြန်မာ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးချစ်လှိုင် မိန့်ခွန်း ပြောကြားသည်။

ကျန်းမာရေး အခြေ အနေကြောင့် ၂၈ ဆိုဗီယက်ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်မှ နုတ်ထွက် သွားသော နီကိုလိုင် တီချိုနေဒူဇ် နေရာတွင် နီကိုလိုင် ရူးဇကော့ဗ်အား ခန့်အပ်သည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ် ၇၀၀ ကျော်က မာကိုပိုလို စန့်စန့်စားစား သွားရောက်ခဲ့သည့် ဗင်းနစ်မြို့မှ တရုတ်ပြည် ချန်အာဒေသအထိ မိုင်ပေါင်း ၄၀၀၀ ခန့်လျှားသော မူလ "ပိုးလမ်းမကြီး" တလျှောက်ကို အဖွဲ့ဝင် လေးဦးပါဝင်သော အမေရိကန်-တရုတ် ပူးတွဲလေ့လာရေးအဖွဲ့က စတင်ဖြတ်သန်းသည်။

အောက်တိုဘာလ

ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့နေ့ဖြစ်သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့က ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတဝန်းလုံးတွင် ရဲကင်းများမပါ ရဲစခန်းပေါင်း ၁,၀၇၇ စခန်း၊ မြို့နယ်တပ်ဖွဲ့ပေါင်း ၃၁၄ ဖွဲ့၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းတပ်ဖွဲ့ ၁၄ ဖွဲ့ရှိသည်။ လက်ရှိ တပ် ဖွဲ့အင်အား ၅၁,၉၉၀ ရှိသည်။

ကျူးနစ်ဇီးယားနိုင်ငံ ကျူးနစ်မြို့ရှိ ပါလက်စတိုင်း လွတ်မြောက်ရေး အဖွဲ့ချုပ်ကို အစွဲရေးလေယာဉ် ခြောက်စင်းက သွားရောက် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်သည်။

နိုင်ငံ တကာ ငွေ ကြေး ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (အိုင်အမ်အက်မ်) နှင့် ကမ္ဘာ့ဘဏ်တို့ ပူးတွဲပြုလုပ်သည့် လာခံကို တောင်ကိရီးယားနိုင်ငံ ဆိုးလ်မြို့၌ ကျင်းပသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံ ၁၂၇ နိုင်ငံကို ကိုယ်စား ပြုသည့် “၂၄ နိုင်ငံအုပ်စု” တစုတစည်းတည်း တက်ရောက်သည်။

ရွှေတန်းအမှတ် (၄၄) ခြေမြန်တပ်မ ၄ ဌာနချုပ် နည်းဗျူဟာ (၄၄၃) ကွပ်ကဲမှုအောက်ရှိ ရွှေတန်းအမှတ် (၄) နှင့် ရွှေတန်းအမှတ်(၅) ခြေမြန်တပ်ရင်းများ၏ ကရင်ပြည်နယ် မဲလဒေသ အခြေပြုနေရာ

များကို မျက်နှာဖြူနိုင်ငံခြားသားအချို့ပါဝင်သော ကရင်သောင်းကျန်းသူ အင်အား ၁၅၀ ခန့်က ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ရာ မိမိတပ်မတော်သားများက ရွပ်ရွပ်ချုံ့ချုံ့ ပြန်လည်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် သောင်း ကျန်းသူများသည် ကျဆုံးဒဏ်ရာ ရသူများစွာဖြင့် ကစဉ့်ကလျား ဆုတ်ခွာထွက်ပြေးသွားကြရသည်။ ကျန်ရစ်သော အလောင်းအများအပြားထဲတွင် ပြင်သစ် လူမျိုး အလောင်းတလောင်းကို တွေ့ရှိရသည်။

ကျူးနစ်ဇီးယားနိုင်ငံအတွင်းရှိ ပါလက်စတိုင်း လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့၏ ဌာနချုပ်ကို အစွဲရေးလေတပ်က သွားရောက် ဗုံးကြဲသည့်အတွက် စိတ်မချမ်း မြေ ဖြစ်ရကြောင်း၊ အစွဲရေးနိုင်ငံ အပါအဝင် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသရှိ နိုင်ငံများအနေဖြင့် တဦး၏အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်ဆိုင်မှု၊ ပိုင်နက်နယ် မြေတည်တံ့မှုနှင့် တဦး၏နိုင်ငံရေး လွတ်လပ်မှုကို တဦးက လေးစားမှုဝါဒကို လိုက်နာသင့်သည်ဟု အစဉ်တစိုက် ခံယူ ရပ်တည်ကြောင်းဖြင့် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရက ထုတ်ပြန်ကြေငြာသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံးတွင် စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲ ကျင်းပသည်။

မူလ ကိုယ် ခံ စွမ်း အား လျော့နည်း ၇ ကျဆင်းရောဂါ (အေဒ်စ်) ရောဂါပိုးကို ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းမှ ထာဝရကင်းဝေးသွားရန် မဖြစ်နိုင်သဖြင့် အန္တရာယ်ကင်းစွာ စွဲစားရမည့် ‘ကွန်ပေါင်းအက်စ်’ ဆေးဝါးဖြင့် သိပ္ပံပညာရှင်များက ပဏာမစမ်းသပ်ကုသလျက်ရှိသည်။ ဩဂုတ်လ ၃၀ ရက်နေ့အထိ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း ၄၃ နိုင်ငံတွင် ယင်းရောဂါရှင် စုစုပေါင်း ၁၅,၁၃၁ ဦးရှိသည်ဟု ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့က အစီရင်ခံစာထုတ်ပြန်သည်။

ကမ္ဘာ့ စာပို့တိုက်နေ့ ဖြစ်သည်။ ၉ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူသန်းပေါင်း ၄,၈၀၀ သည် နှစ်စဉ်စာ၊ ချောထုပ် စသည့် စာပို့တိုက် ပစ္စည်းသန်းပေါင်း ၃,၂၀,၀၀၀ ကို စာတိုက် ပေါင်း ၆,၄၀,၀၀၀ ၏ ဆက်သွယ်မှုနှင့် စာတိုက်ဝန်ထမ်း ငါးသန်း၏ လုပ်အားဖြင့် ဖလှယ် နေကြသည်။ ကမ္ဘာ တဝန်းလုံး၌ ပျမ်းမျှခြင်း အားဖြင့် လူ ၇,၅၀၀ လျှင် စာတိုက် တတိုက် နှုန်းဖြင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးနေသည်။ ကမ္ဘာ့စာပို့တိုက်သမဂ္ဂတွင် အဖွဲ့ဝင် ၁၆၈ နိုင်ငံ ပါဝင်သည်။

အီတလီသဘော အချိလီလော်ရိုကို ၁၁ ၇ ရက်နေ့က အပိုင်စီးခဲ့သူ ပါလက်စတိုင်းတို့ကို သယ်ဆောင်လာသည့် အီဂျစ်နိုင်ငံပိုင် စင်းလုံးငှား ဘိုးအင်းလေယာဉ်ကို အမေရိကန် အက်မ် ၁၄ အမျိုးအစား တိုက်လေယာဉ်လေးစင်းက ကြားဖြတ်ဟန့်တား၍

ပီအယ်အိုဌာနချုပ်ကို အစွဲရေးတို့ ဗုံးကြဲခံပြီးနောက်တွေ့ရစဉ်

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲ အကြံဉာဏ်ပေးလှည့်ဆော်နေပုံ

အိတလီ နိုင်ငံသို့ အတင်း အဓမ္မ မောင်းနှင် ခိုင်းကာ ခေါ်ဆောင် သွားသည်။

မူလ ကိုယ်ခံစွမ်းအား လျော့နည်း ၁၃ ကျဆင်းရောဂါ(အေဒ်စ်)ကို နိုင်ဂျီးရီးယား တိုင်းရင်း ဆေးဝါးဖြင့် ပျောက်ကင်းအောင် ကုသပေးနိုင်သည်ဟု နိုင်ဂျီးရီးယား တိုင်းရင်းဆေးပညာရှင်အသင်း ဥက္ကဋ္ဌ ဂျေအိုလမ်ဘိုက ပြောကြားသည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု တနိုင်ငံ တည်းတွင် ပင်လူ ၆,၅၀၀ ကျော်ကိုသေဆုံးစေခဲ့သော ယင်းရောဂါ အတွက် လုံးဝပျောက်ကင်းအောင် ကုသပေးနိုင်မည့် ဆေးဝါးကိုသိပ္ပံပညာရှင်တို့ စူးစမ်းရှာဖွေနေဆဲဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့သီးနှံ အဓိကထွက်ရှိရာဒေသ ၁၄ များတွင် ရာသီဥတုအခြေအနေများ ကောင်းမွန် နေသဖြင့် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့သီးနှံထွက်သည် စံချိန်တင်ကာ တန်ချိန် ၁,၇၀၄ သန်း ရှိလိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း-ကုလသမဂ္ဂရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့(အက်စ်အေအို)က အစီရင်ခံသည်။ ယင်းခန့်မှန်းမှုသည် လွန်ခဲ့သောနှစ်ကထက် တန်ချိန် ၃၉ သန်း ပိုမိုသည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ စားနပ်ရိက္ခာ ၁၆ နေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့ ကျိုက္ကဆံကွင်း ဆရာစံခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

၁၆ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုတို့သည် ရန်ကုန်မြို့ စိန်ကျွန်းလမ်းရှိ မြန်မာ့ ရေနံကော်ပိုရေးရှင်း ကမ်းလွန် ရေနံ ရွာပွေ ရေးရုံး၏ ကွန်ပျူတာ စင်တာ ၌ နေ့စဉ် ဆောင်ရွက်နေသော လုပ်ငန်းများကို သွားရောက် ကြည့်ရှု စစ်ဆေးသည်။

ကုလသမဂ္ဂ၏ ကိုလိုနီစနစ် ဖျက်သိမ်းရေး ကြေငြာချက် ၂၅ ကြိမ်မြောက် နှစ်ပတ်လည် အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို ကျင်းပသည်။ ယင်းကြေငြာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ ပြည်သူ့ သန်း ၈၀ တို့ မှီတင်းနေထိုင်ကြသည့် နိုင်ငံ ၅၉ နိုင်ငံသည် လွတ်လပ်လာကြပြီ ဖြစ်ကြောင်း သို့မဟုတ်ပါကလည်း အခြားလွတ်လပ်သော နိုင်ငံများနှင့် ပူးပေါင်း ခွင့် ရရှိလာကြကြောင်း၊ သို့သော် နမီးတီးယားမှာမူ လွတ်လပ်မှု မရှိသေးကြောင်းဖြင့် ယင်း အခမ်းအနားတွင် အစီရင်ခံစာ တင်ပြသည်။

၁၇ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းနှင့် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့် နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုတို့သည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် (လှိုင်နယ်မြေ)ရှိ တက္ကသိုလ်များ ကွန်ပျူတာဌာနကို သွားရောက် ကြည့်ရှု စစ်ဆေးသည်။ စံပြုလုပ်သား စီမံကိန်း ဗဟို ကော်မတီ အစည်းအဝေးက ၁၉၇၄-၇၅ ခုနှစ်အတွက်

ဆိုရှယ်လစ် လုပ်သား ကောင်း ၆၉ ဦး၊ ဒုတိယအဆင့် စံပြုလုပ်သား ၁၈၀ နှင့် တတိယအဆင့် စံပြုလုပ်သား ၄၅၇ ဦးတို့ကို အတည်ပြု ရွေးချယ်လိုက်သည်။ အာကာသတွင်းရှိ ခုံးပုံများ နောက်သို့ မြေပြင် အခြေစိုက် စွမ်းအားနည်း လေဆာ ဖောင်ခြည်ဖြင့် နောက်ယောင်ခံလိုက်သည့် စမ်းသပ်ချက်ကို ၂ ရက်နေ့က ပထမဆုံး အကြိမ် အောင်မြင်စွာ စမ်း သပ် နိုင် ခဲ့ ပြီး နောက် ၁၇ ရက်နေ့က ဒုတိယအကြိမ်အောင်မြင်စွာ စမ်းသပ်နိုင်ခဲ့ကြောင်းဖြင့် အမေရိကန် ကာကွယ်ရေးဌာနဝန်ကြီး ဝိုင်ဘာဂါက ကြေငြာသည်။ ယင်း စမ်းသပ်ချက်များကို သမ္မတရေဂင်၏ မဟာဗျူဟာ ကာကွယ်ရေး အစီအစဉ် (အက်စ် ဝီ အိုင်) အတွက် စမ်းသပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆေးလိပ်မသောက်ရေးလှည့်ဆော်မှု၏ ၁၈ အစိတ်အပိုင်းတရပ်အဖြစ် ထင်ရှားစွာ နိုင်ငံမှ ဆေး လိပ် သောက် သူများသည် ဆေးလိပ် တရက်မသောက်ကြရန် အင်ဒိုနီးရှား နှလုံးသိပ္ပံက တိုက်တွန်းလိုက်သည်။ နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက် နေ့ ကို ဆေး လိပ် မသောက်သောနေ့အဖြစ် ယင်းသိပ္ပံက သတ်မှတ်ထားသည်။

တိုင်ဆင်းသားလူမျိုးများ ဖွံ့ဖြိုးရေး ၂၀ သိပ္ပံကို ၁၉၆၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် စတင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့သဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးသိပ္ပံ၏ ၂၁ နှစ်မြောက်နေ့ ဖြစ်သည်။ စစ်ကိုင်းမြို့၌ စတင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး ၁၉၆၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် စစ်ကိုင်းမြို့မှ ၂၂ မိုင်ခန့် ကွာဝေးသော ရွာသစ်ကြီးကျေးရွာသို့ ပြောင်းရွှေ့ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် မတ်လတွင် သင်တန်း ဆင်းခဲ့သော အမှတ်စဉ် ၁၆ အထိ တိုင်းရင်းသား လူငယ်ကောသီပေါင်း ၂,၅၇၂ ဦးကို မွေးထုတ်ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

တောင်ကြီးမြို့နှင့် ကျိုင်းတုံမြို့ တို့တွင် တယ်လီဖုန်းနှင့် ကြေး နန်း ဆက် သွယ် ရေးလုပ်ငန်းများအဆင်ပြေစေရန်အတွက် ဆက်သွယ်ရေး ကော်ပိုရေးရှင်းက နေထောင်ခြည် စွမ်းအင်သုံး အက်စ် အက်စ် ဘီ စက်များကို အောင်မြင်စွာ တပ်ဆင် ပြီးစီးသည်။

မြန်မာနိုင်ငံမှ မွေးမြူရေး ပုလဲလည် ၂၁ ဆွဲကို 'ဆော့သဘီ' လေလံကုမ္ပဏီက လေလံတင် ရောင်းချရာ၌ ကမ္ဘာ့ ဈေးနှုန်း

အမြင့်ဆုံး စံချိန်ဖြစ်သည့် အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၅,၅၀,၀၀၀ ရရှိသည်။ တလုံးလျှင် ၁၉ မှ ၁၅ မီလီမီတာ အရွယ်ခန့်ရှိ ပုလဲလုံးကိုးလုံးပါရှိသော ပုလဲတက်နှင့် ၁၄ ဒသမ ၈ မှ ၁၃ ဒသမ ၃ မီလီမီတာ အရွယ်ခန့်ရှိ ပုလဲလုံး ၁၆ လုံးပါရှိသော ပုလဲတက်ကို စိန်နှစ်လုံးတပ်ချိတ်ဖြင့် ချိတ်ဆက် ပြုလုပ်ထားသည့် လည်ဆွဲဖြစ်သည်။

၂၃ ရန်ကုန်တိုင်း မှတ်ပုံတင်ဒေသ (သန်လျင်မပါ) တွင် မှတ်ပုံတင်ထားလျက်ရှိသော သုံးဘီး ယာဉ်အား လုံးကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့ မတိုင်မီအတွင်း အခြား ပြည်နယ်၊ တိုင်း မြို့နယ်များသို့ ပြောင်းရွှေ့ကြရန် ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေး ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန တိုင်းရုံး (ရန်ကုန်) က ယာဉ်ပိုင်ရှင်များ အား အကြောင်းကြားသည်။

၂၄ မြန်မာနိုင်ငံ ကုလသမဂ္ဂနှစ် ၄၀ ပြည့်အထိမ်းအမှတ် ကျင်းပရေး ညှိနှိုင်းရေး ကော်မတီက ကြီးမား၍ နှစ် ၄၀ ပြည့်ကုလသမဂ္ဂနေ့ အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့ မြို့တော်ခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

၂၅ ဗိုလ်စီးယားနိုင်ငံတွင် သမ္မတ ဗစ်တာ ပက်စ် အက်စတင်ဆိုရီ ဦးဆောင်သော အစိုးရက ခြိုးခြံချေတာရေး အစီအစဉ်များ ချမှတ် ဆောင်ရွက်နေသည့်ကြားမှပင် စက်တင်ဘာလက နှစ်ပတ်လည် ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းသည် ၂၄,၄၀၀ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ရောက်ရှိသဖြင့် ယင်း ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းသည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် အမြင့်ဆုံးဖြစ်သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်က ဗိုလ်စီးယားနိုင်ငံ၏ ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်းသည် ၃၂ ဒသမ ၁ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိခဲ့သည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ၌ စက်တင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့က ဖြစ်ပွားခဲ့သော အထမမြောက်သည့် အာဏာသိမ်းပွဲတွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသည့် ဟုစွပ်စွဲခံထားကြရသူ ဝန်ကြီးချုပ် ဟောင်းကရီယင်ဆတ် ချိုမာနန် အပါအဝင် လူ ၄၀ ကို နိုင်ငံတော် ပုန်ကန်မှုဖြင့် တရားရုံး၌ စွဲချက်တင်လိုက်သည်။

၂၆ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းနှင့် အဖွဲ့သည် ၂၉ အနောက်မြောက်တိုင်းစစ်ဌာနချုပ်နယ်မြေ အတွင်း ရှိ ကျွန်းချောင်း ဓာတ်

မြေဩဇာ စက်ရုံနှင့် စလေ ဓာတ်မြေဩဇာ စက်ရုံတို့ကို သွားရောက် စစ်ဆေးခဲ့သည်။

၂၉ ပေါ်တူဂယ် နိုင်ငံတွင် အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်နေ့က ကျင်းပသော ရွေးကောက်ပွဲ၌ အိမ်စောင့် အစိုးရ ဝန်ကြီးချုပ် မာရီယို ဆိုရက်၏ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီကို အနိုင်ရရှိခဲ့သော ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ၏ ခေါင်းဆောင် အန်နီဗဲ ကာဗာကို ဆီလဗာသည် အစိုးရအဖွဲ့သစ်ကို ဦးဆောင်ရန် တာဝန်ပေး အပ်ခံရသည်။ ပါလီမန်တွင် နေရာ ၂၅၀ အနက် ၈၈ နေရာတွင် အနိုင်ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ နှစ်ငါးဆယ်မျှ အာဏာရှင် အစိုးရ အုပ်စိုးခဲ့ရာမှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော် တော်လှန်ရေး ပေါ်ပေါက်ကာ ဒီမိုကရေစီပြန်လည်ထွန်းကားလာပြီးနောက် ပိုင်းတွင် ဆီလဗာသည် ၁၆ ကြိမ်မြောက် အစိုးရအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းရမည် ဖြစ်သည်။

၃၁ အမေရိကန် သမ္မတ ရော်နယ်ရေဂင်သည် ၂၅ နှစ်တာ ကာလအတွင်း ဆိုဗီယက်စာနယ်ဇင်းသမားများအား တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခွင့်ပေးသော ပထမဆုံး အမေရိကန်ခေါင်းဆောင် ဖြစ်လာသည်။ တ၃စ်သတင်းစဉ်၊ ပရားဗဒါးသတင်းစာ၊ အဇူဗက်ရှား သတင်းစာနှင့် နိုဗော့စတီ သတင်းဌာနတို့မှ ကိုယ်စားလှယ်များကို လက်ခံ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့က အဇူဗက်ရှား သတင်းစာ အယ်ဒီတာကို လက်ခံ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့သော ဂျွန် ကနေဒီသည် ဆိုဗီယက် စာနယ်ဇင်းသမားများအား နောက်ဆုံး တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခွင့်ပေးခဲ့သော သမ္မတ ဖြစ်သည်။

နိုဝင်ဘာလ

ဆိုဗီယက်က တောင်းဆိုသော အမေရိကန်၏ ထိုးစစ်သုံး လက်နက်များ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း လျော့ချပေးရေးကို အမေရိကန် သမ္မတ ရေဂင်က လက်ခံလိုက်သည်။

၃ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ တတိယအကြိမ် အစည်းအဝေးကို အလုံလမ်း သမ္မတ အိမ်တော်ဝင်းအတွင်းရှိ ဗဟိုအစည်းအဝေးခန်းမ

၌ ကျင်းပရာ လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းက မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်း လူညံလည် သုံးစွဲလျက်ရှိသော ငွေစက္ကူ ကျပ်တစ်ရာတန်၊ ကျပ်ငါးဆယ်တန်နှင့် ကျပ်နှစ်ဆယ်တန်တို့ကို ဝန်ကြီးအဖွဲ့ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁-အထူး/၇၅ ဖြင့် တရားဝင် သုံးစွဲခြင်းမှ ရပ်စဲသည်။

၄-၇ စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမ အစည်းအဝေးကို ရန်ကုန်မြို့ ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေး ခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။ (စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်(ဆောင်းပါး) - ၅။)

၄ အသက် နှစ် ၁၀၀ တိုင် နေလိုသူများသည် အချဉ်ပါသော အစားအစာ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ ကောက်ပဲသီးနှံအကြမ်းအနု၊ ဆယ်လီနီယံနှင့် သံမာတ်အများအပြား ပါဝင်သော အစားအစာများကို အမြောက်အမြား စားသုံးနိုင်ရန် လိုကြောင်း အသက် ၁၀၀ ကျော်သူ ၃,၇၀၀ ရှိသည့် တရုတ်နိုင်ငံမှ ပါရဂူများက ပြောကြားသည်။

၆ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းသည် စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမအစည်းအဝေး၏တတိယနေ့အစည်းအဝေးသို့ အထူးဖိတ်ကြားချက်အရ တက်ရောက် လေ့လာသည်။

ပိုလန် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်မှ နုတ်ထွက်ခဲ့သော ယာရုဇယ်စကီးကို ပိုလန်နိုင်ငံ သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။

၇ ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ်များ ခံစားခွင့် ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ၊ အမျိုးသား ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ၊ နိုင်ငံရေး ပင်စင်ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေ၊ ကျွဲနွားတိရစ္ဆာန် ကျော်နင်းမှုဥပဒေ၊ ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ဗွီဒီယိုဥပဒေ၊ လမ်းနှင့်တံတားအသုံးပြုခြင်းဆိုင်ရာဥပဒေ၊ ကျပ်တစ်ရာတန် ငွေစက္ကူ၊ ကျပ်ငါးဆယ်တန် ငွေစက္ကူနှင့် ကျပ်နှစ်ဆယ်တန် ငွေစက္ကူများ တရားဝင်အဖြစ်မှ ရပ်စဲသည့်ဥပဒေတို့ကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌက လက်မှတ်ရေးထိုး၍ ထုတ်ပြန်သည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးမစ္စတာမိုက်ကယ်ဟောဆယ်လ်တိုင်းအား ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် နှင့် ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သူရကျော်ထင်က ရန်ကုန် လေဆိပ်တွင် ပို့ဆောင် နှုတ်ဆက်စဉ်

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးအေးကိုသည် စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် အမြဲတမ်းပါတီ အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမ၌ တွေ့ဆုံ၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများကို ဆွေးနွေးသည်။

၉ ကမ္ဘာ့စစ်တုရင် ဗိုလ်လုပွဲတွင် စိန်ခေါ်သူ ဂယ်ရီ ကက်စ်ပါရေဒူ အနိုင်ရပြီး အသက်အငယ်ဆုံးကမ္ဘာ့စစ်တုရင် ချန်ပီယံဖြစ်လာသည်။

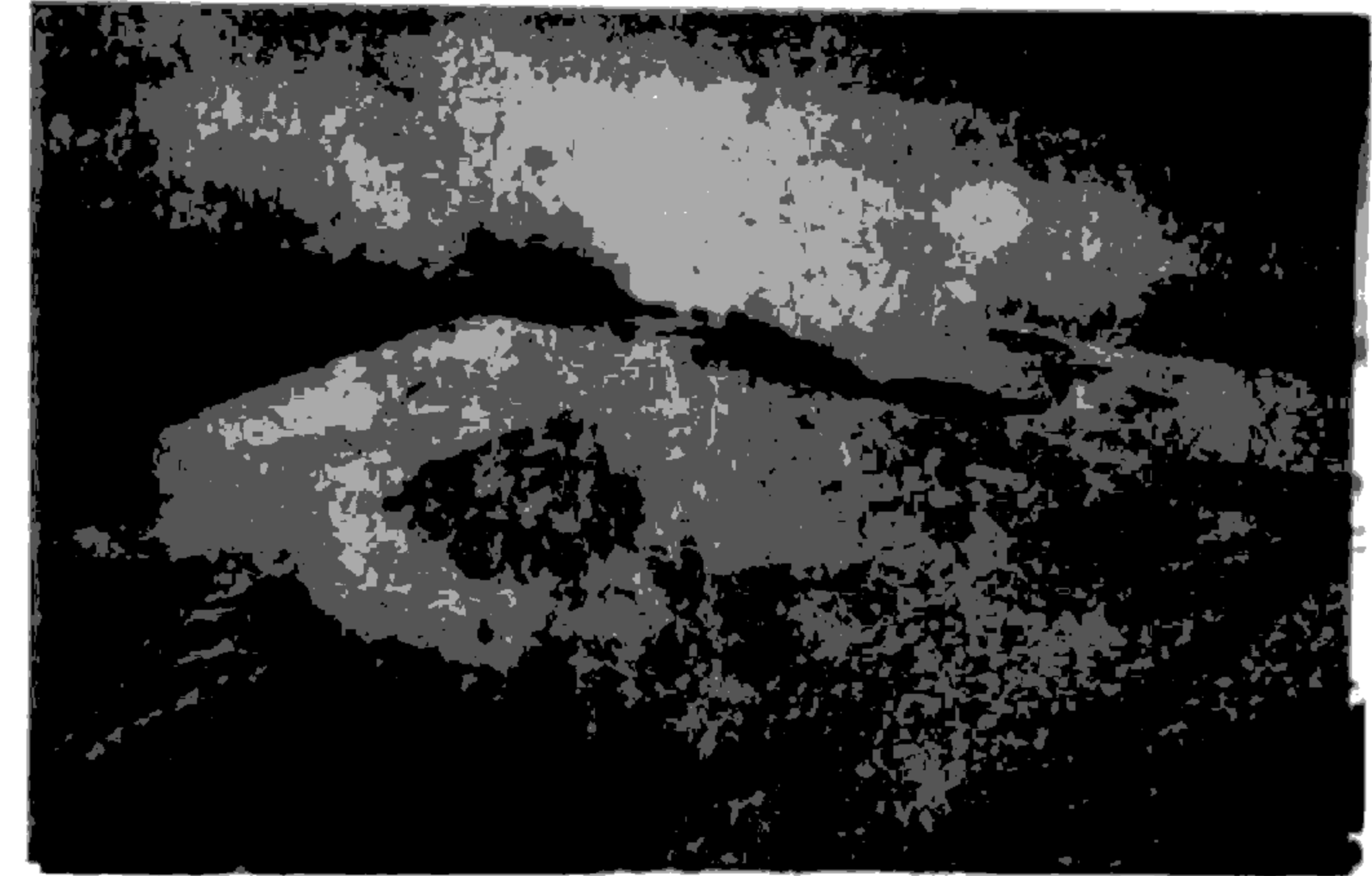
၁၀ ခုနှစ်ဆယ့်ငါးကျပ်တန် ငွေစက္ကူသစ်ကို ဤလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် စတင်ထုတ်ဝေ၍ ဤလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် လုပ်သားပြည်သူတို့အား ထုတ်ပေးသည်။

၁၀- ဗြိတိန်နိုင်ငံ ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးမစ္စတာ မိုက်ကယ် ဟောဆယ်လ်တိုင်းနှင့်အဖွဲ့ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိသည်။ ညွှန်ကြားရေး ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ်ကြီး သူရကျော်ထင်အား ဤလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ဒဂုံရိပ်သာသို့ သွားရောက် တွေ့ဆုံ နှုတ်ဆက်သည်။

၁၂ ၁၉၇၆ ခုနှစ်ကို နိုင်ငံတကာ ငြိမ်းချမ်းရေး နှစ် အဖြစ် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံက ကြေငြာသည်။

၁၃ ကိုလုံးဗီးယားနိုင်ငံတွင် ပေ ၁၆,၂၀၀ အမြင့်ရှိ နီဗားဒိုးဒယ်ဂျူအစ်မီးတောင် ပြင်းထန်စွာ ပေါက်ကွဲသဖြင့် တောင်ခြေရှိ အာမီရိုမြို့မှလူပေါင်း ၂၀,၀၀၀ သေဆုံးသည်။ အစွဲရေး ဝန်ကြီးချုပ် ရှီမွန် ပဲရက်သည် ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီး အရိယယ် ရှာရွန်အား ၎င်း၏ အစိုးရအဖွဲ့မှ ထုတ်ပယ်လိုက်သည်။

အပြင်းအထန် ပပေါက်ကွဲမီ နှစ်လခန့်ကပင် မီးခိုးများ မှုတ်ထုတ်လျက် ရှိသော နီဗားဒိုးဒယ်ဂျူအစ်မီးတောင်

၁၄ ကမ္ဘာ့ခဲမပြုအကျပ်အတည်းကြောင့် မလေးရှားနိုင်ငံတွင် ခဲမပြုတိုင်း ၁၃၀ ကျော် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်းသည်။

၁၆ အာရှ-ပစိဖိတ်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ ကုန်စည်ပြပွဲကို တရုတ်နိုင်ငံ ပီကင်းမြို့၌ ဖွင့်လှစ်သည်။

၁၇ ၁၉၇၅ ခုနှစ်မှ ယနေ့အထိ မူးယစ်ဆေးဝါး မှောင်ခိုမှုဖြင့် လူ ၃၂ ဦးကို ကြိုးမိန့်ပေးပြီးကြောင်း မလေးရှားနိုင်ငံ ဒုတိယ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးက ပြောကြားသည်။

၁၈- နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဦး ရဲခေါင် ၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ၂၁ ဘက်လားဒေ့ရှ် ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး မစ္စတာ ဟူမာယွန် ထုရစ် ချောင်ဒူဒိုနှင့်အဖွဲ့ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဤလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် လာရောက်သည်။ ညွှန်ကြားရေး နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဦးမောင်မောင်ခအား လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးရဲခေါင်အား လည်းကောင်း၊ ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးခင်မောင်ကြီးအားလည်းကောင်း သွားရောက် တွေ့ဆုံ နှုတ်ဆက်၍ ဤလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ ပြန်လည် ထွက်ခွာသည်။

၁၉ အမေရိကန်သမ္မတ ရှော့ရှင်နှင့် ဆိုဗီယက် ခေါင်းဆောင် ဂေါ်ဘာချော့ တို့၏ ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲကို ဂျီ နီ ဗာ မြို့၌ စတင်ပြုလုပ်သည်။

၂၂ နီပေါနိုင်ငံတွင် ပါလီမန် ဒီမိုကရေစီ စနစ် ပြန်လည် ထားရှိရေးအဆိုကို နီပေါဘုရင် ဘီရင်ဒရာက ပယ်ချသည်။

၂၃- အောင်မြင်မှု ကိုင်ရှိမြို့သို့ ပုံသန်း သည့် ဘိုအင်း ၇၃၇ အိဂျစ်လေယာဉ်
၂၄ တစ်စင်းသည် အပိုင်စီးခံရပြီး မော်လ တာနိုင်ငံ လေဆိပ်သို့ ဆင်းသက်ရသည်။ ၎င်းလေယာဉ်ကို နောက်တနေ့တွင် အိဂျစ် ကွန်မင်ဒိုများက စီးနင်းတိုက်ခိုက်ရာ လေ ယာဉ်ပေါက်ကွဲပြီး လူ ၅၇ ဦးသေဆုံးသည်။

၂၅- တတိယ အကြိမ် တောင်သူ လယ် သမား အစည်းအရုံး ညီလာခံကို
၂၆ ကျိုက္ကဆံကွင်းရှိ ဆရာစံခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

၂၇ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ အထွေထွေအတင်းရေးမှူးဦးအေးကို သည် တာဝန်ရရှိပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် လမ်းစဉ်ပါတီ ဌာနချုပ် အစည်းအဝေးခန်းမ၌ တွေ့ဆုံ၍ စားသောက်ကုန်ပစ္စည်းဈေးနှုန်း ကျဆင်း ရေးကိစ္စကို ဆွေးနွေးလမ်းညွှန်သည်။

၂၈ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ဥရောပ ဘုံဈေးအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများမှ သံမဏိ သွင်းကုန်များ ဝယ်ယူ တင်သွင်းခြင်းကို ပိတ်ပင်လိုက်သည်။

ဒီဇင်ဘာလ

ချမ်းသာသော စက်မှုနိုင်ငံများသည် ပြည်ပပို့ကုန်များ တိုးတက် တင်ပို့နိုင် သျှက်ရှိစဉ် ဆင်းရဲသောနိုင်ငံများ၏ ပထမ ခြောက်လ ကုန်သွယ်မှုသည် ကျဆင်းသွား ကြောင်း နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ က ထုတ်ပြန်ကြေငြာသည်။

အမှတ်(၁)စက်မှုဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ၂ ဦးတင်ဆွေ၏ ဖိတ်ကြားချက် အရ မြန်မာနိုင်ငံသို့ အလည်အပတ် ရောက်ရှိခဲ့ သော တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ အထည် အလိပ် စက်မှုလုပ်ငန်း ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး မဒမ် ဝူဝင်ယင်းနှင့် အဖွဲ့သည် မြန်မာနိုင်ငံမှ ပြန်လည်ထွက်ခွာသည်။

၂-၆ ကနေဒါနိုင်ငံ စစ်မှုထမ်းဟောင်းများ ရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး မစ္စတာ ဂျော့ဟီးစ် မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်သည်။ ညွှန်ကြားရေး နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးမောင်မောင်ခက လည်းကောင်း၊ မြန်မာ နိုင်ငံ စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့ဌာနချုပ် ဗဟို အမှုဆောင်ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးမြင့်မောင်က လည်းကောင်း လက်ခံတွေ့ဆုံသည်။ ညွှန်ကြား ဝန်ကြီးသည် ဤလ ၆ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ မှ ပြန်လည်ထွက်ခွာသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမား အဖွဲ့ချုပ်၏ ဒသမ အကြိမ်မြောက် အာရှဒေသဆိုင်ရာ ညီလာခံကို အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံ ဂျာကာတာမြို့၌ ကျင်းပသည်။

၆ ယူနက်စကိုအဖွဲ့မှ ဗြိတိန်နိုင်ငံ နုတ် ထွက်သည်။

၆၅ ကြိမ်မြောက် အမျိုးသားနေ့ ၇ အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့ မြို့တော် ခန်းမရှေ့ ဥပစာ၌ကျင်းပသည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ ဒါကာမြို့တွင် တောင်အာရှဒေသခေါင်းဆောင်များ ၏ ပထမအကြိမ် ထိပ်သီးညီလာခံ ကျင်းပ ပြီး ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ဘူတန်၊ အိန္ဒိယ၊ မော် လဒိုက်၊ နီပေါ၊ ပါကစ္စတန်နှင့် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ ခုနစ်နိုင်ငံမှ ခေါင်းဆောင်များက ၎င်းတို့ နိုင်ငံခုနစ်နိုင်ငံပါဝင်သော တောင်အာရှ ဒေ သဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အသင်း (ဆာအာဘတ်)ကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်သည်။

၉- တတိယအကြိမ် အလုပ်သမားအစည်း အရုံးညီလာခံကို ရန်ကုန်မြို့ ကျိုက္ကဆံ ကွင်း ဆရာစံခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

၁၀ နျူးကလီးယားစစ်ပွဲတားဆီးရေးဆိုင် ရာ နိုင်ငံတကာ သမားတော်ကြီးများ အဖွဲ့သည် ၁၉၅၅ ခုနှစ်အတွက် ငြိမ်းချမ်းရေး နိမ့်ဆုကို အော့စလို တက္ကသိုလ်တွင် လက်ခံ ရယူသည်။

တတိယအကြိမ် အလုပ်သမားအစည်းအရုံးညီလာခံကို ကြွေးကြော်သံများဖြင့် ရုပ်သိမ်းစဉ်

ဆားတို့စား၊ သကြားတဆုပ်စားနှင့် ရေ တစ်လီတာတို့ကိုထေ့ကျွေးခြင်းအားဖြင့်ပွဲပွဲ ခဲနိုင်ငံများရှိ ကလေးငယ်များ၏ ဝမ်းလျော့ ထောက်ကို ကာကွယ်ပေးနိုင်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန်ဆေးပါရဂူများကကြေငြာသည်။

၁၁ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ကလေးငယ် သုံး သန်းခန့်သည် ရေဓာတ်လျော့နည်းမှု နှင့် ကူးစက်ရောဂါများကြောင့် နှစ်စဉ် သေ ဆုံးနေရကြောင်း ယူနိုဆက်၏ အစီရင်ခံစာ တစောင်တွင် ဖော်ပြသည်။

၁၂ အရှေ့အလယ်ပိုင်းမှ အမေရိကန်စစ်မှူး ထမ်း ၂၅၀ ကို တင်ဆောင်လာသော ဒီစီ ၈ အမျိုးအစား လေယာဉ်ကြီးတစင်း သည် ဂန်ဒါလေဆိပ်မှ ပျံတက်စဉ် ပေါက် ကွဲပျက်ကျသွားသည်။

၁၃ ၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသား စာပေ ဆုနှင်းသဘင် အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့ ဂေါ်ဒွင်လမ်းရှိ ယဉ်ကျေးမှု လဟာပြင်ဇာတ်ရုံ၌ ကျင်းပသည်။

ကုလသမဂ္ဂစက်မှုပွဲပွဲခြားရေးအဖွဲ့ (ယူနိုဒ်) အထွေထွေညီလာခံ ပြီးဆုံးသည်။

၁၄ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၌ လွန်ခဲ့သည့် ၁၅ နှစ်အတွင်း တိုင်ပွန်းလေမုန်တိုင်းဒဏ် ကြောင့် လူပေါင်း ၄,၆၅,၀၀၀ ခန့် သေဆုံး ရကြောင်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် မိုးလေဝသဌာနက ကြေငြာသည်။

ရောမမြို့ လီယိုနာဒိုဒါဗင်ချီ လေဆိပ်တွင် အကြမ်းဖက် သမားတို့ ဝင်ရောက် တိုက် ခိုက်ပြီးနောက် တွေ့မြင်ရသော မြင်ကွင်း

၁၅ ၁၉၈၄-၈၅ ခုနှစ်အတွက် ရွေးချယ် ခြင်းခံရသော စံပြလုပ်သားများအား လူမှုဝန်ထမ်း ဝန်ကြီးဌာနနှင့် အလုပ်သမား ဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဦးအုံးကျော်က ဆုတံ ဆိပ်နှင့် ဆုလက်မှတ်များချီးမြှင့်သည့် အခမ်း အနားကို နံနက်ပိုင်းတွင်လည်းကောင်း၊ စံပြ လုပ်သားများအား တည်ခင်းသည့် ဂုဏ်ပြု ညစာစားပွဲကို ညပိုင်းတွင် လည်းကောင်း ရန်ကုန်မြို့ ကျိုက္ကဆံကွင်းရှိ ဆရာစံခန်းမ၌ ကျင်းပရာ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ အတွင်းရေး မှူး ဦးစိန်လွင် အမှူးပြုသော နိုင်ငံတော် ကောင်စီဝင်များ၊ နိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးမောင်မောင်နှင့် ဝန်ကြီးများ တက် ရောက် ချီးမြှင့်သည်။

၁၆- အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြား ရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အရှေ့အာရှနှင့် ၁၇ ပစိဖိတ် ဒေသဆိုင်ရာ လက်ထောက် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစ္စတာပေါလ် ဒီ ဝုလ်ဖ် ဝစ်ဇ်သည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ရောက်ရှိသည်။ အမေရိကန် လက်ထောက် ဝန်ကြီးသည် ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာ ရေး ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး သူရဦးထွန်းတင်၊ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဦးရဲခေါင် နှင့် ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေး ဝန်ကြီး ဌာနဝန်ကြီး ဦးမင်းဂေါင်တို့အား သီးခြားစီ တွေ့ဆုံသည်။

၁၉ ပြည် ထောင် စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် စစ်မှန်ထမ်းဟောင်း အဖွဲ့ အထူး ဗဟို ဦးစီး အစည်းအဝေးကို ရန်ကုန်မြို့ ကျိုက္ကဆံကွင်း ဆရာစံ ခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

၂၃ စတုတ္ထ အကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် အရေးပေါ် အစည်းအဝေးကို ရန်ကုန် မြို့ ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

၂၄ ဟွန်ဒူးရပ်နိုင်ငံ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ တွင် လစ်ဗေရယ်ပါတီမှ အသက် ၅၈ နှစ်ရှိ အရပ်သား အင်ဂျင်နီယာတဦးဖြစ်သူ ဂျိုစီအက်ကို နာဟိုယို အနိုင်ရပြီး ဟွန်ဒူးရပ် နိုင်ငံသမ္မတ ဖြစ်လာသည်။

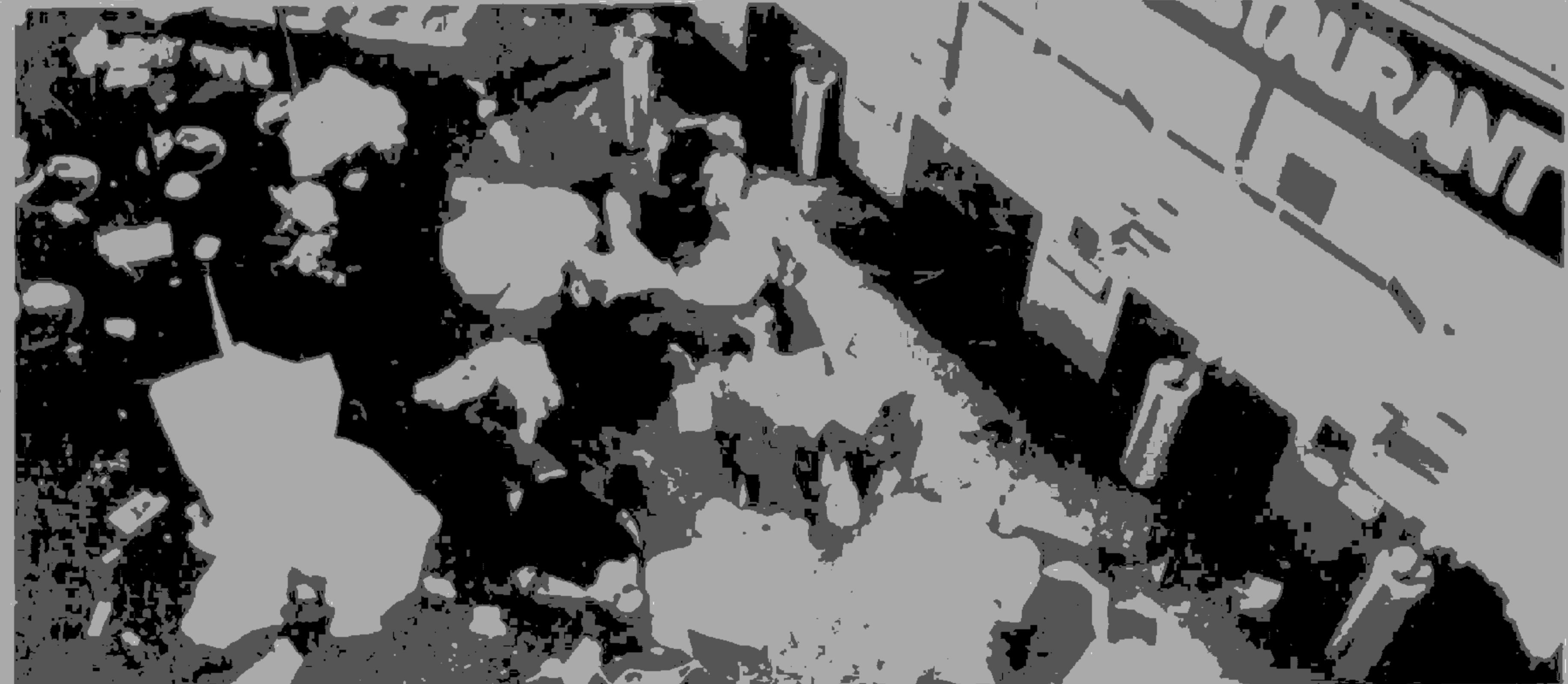
၂၆ ၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွက် အကောင်းဆုံး မြန်မာ့ရုပ်ရှင် ထူးချွန်ဆု ချီးမြှင့်သည့် အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့ ဂေါ်ဒွင်လမ်းရှိ ယဉ်ကျေးမှု လဟာပြင် ဇာတ်ရုံ၌ ကျင်းပ သည်။

၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွက်စာပေဗိမာန်စာမူဆု ချီးမြှင့်ပွဲ အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့ ကုန် သည်လမ်း စာပေဗိမာန် အဆောက်အအုံရှိ ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက်ခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

၂၉ ၃၈ ကြိမ်မြောက် တိပိဋကဓရ ရွေး ချယ်ပွဲ အခမ်းအနားကို ရန်ကုန်မြို့ ကုက္ကိုင်းသာသနာ့ရိပ်သာ ဖလံယဉ်ဓမ္မာရုံ၌ ကျင်းပသည်။

၃၀ ပါကစ္စတန် နိုင်ငံတွင် ရှစ်နှစ်ခွဲကြာ အုပ်ချုပ်ခဲ့သော စစ်အုပ်ချုပ်ရေး ဥပဒေကို ရုပ်သိမ်းသည်။

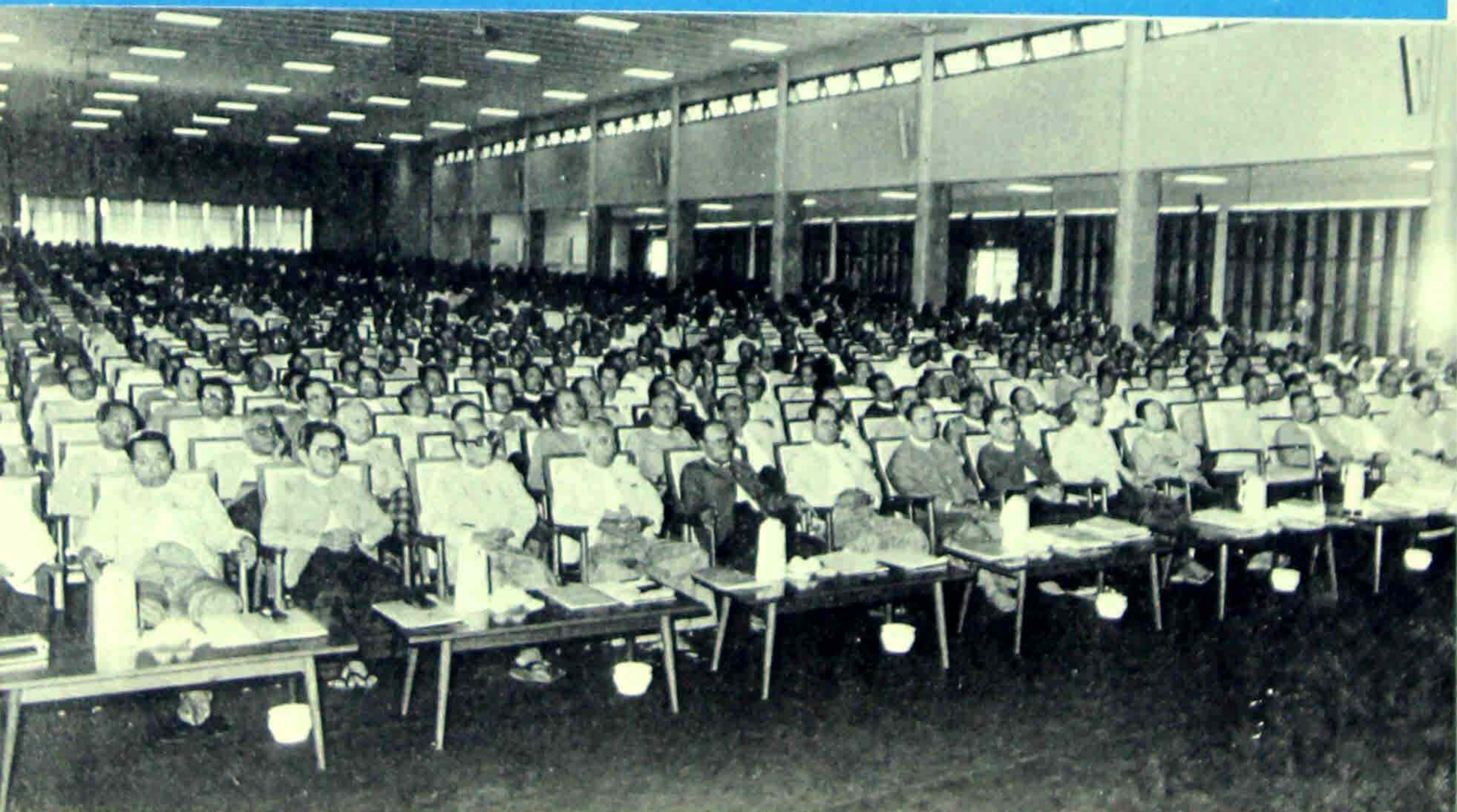
၃၁ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အာဖရိကတိုက်သည် လူဦးရေတိုးပွားမှုနှုန်း အများဆုံးဖြစ် ပြီး လူဦးရေ တိုးပွားမှုနှုန်း ၃ ရာခိုင်နှုန်းရှိ ကြောင်း ကုလသမဂ္ဂက ထုတ်ပြန်သည်။

အပိုင်း နှစ်

နှစ်ချုပ် အထူးဆောင်းပါးများ

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ပဥ္စမအကြိမ်ပါတီညီလာခံ (၁၉၈၅)	ဦးအုန်းလွင်	.... ၂၈
စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံသရာအစည်းအဝေးပွဲကြီး	တက္ကသိုလ် တင်အေးကြည်	.... ၄၀
နှစ် ၄၀မြောက် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ချုပ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် (၁၉၈၅)	ဦးဉာဏ်ဝင်း	.... ၅၄
	ဦးဝင်းတင် (ဟံသာဝတီ)	.... ၆၂
	ပျဉ်းမနား မောင်နီသင်း	.... ၇၄

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ

နိုင်ငံတော်ကို ဦးဆောင်နေသည့် တခုတည်းသော နိုင်ငံရေးပါတီဖြစ်သော မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီကို ၁၉၆၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် သမိုင်းရေးလို့အပ်ချက်နှင့်အညီ အမြုတေပါတီအဖြစ် စတင်ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့သည်။

အမြုတေကာလ လမ်းစဉ်ပါတီ

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီသည် အမြုတေပါတီဘဝတွင် ပါတီနိုးနှောပလ္လယ်ပွဲများကို လေးကြိမ်ပြုလုပ်ခဲ့ရာ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ပထမအကြိမ်၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် ဒုတိယအကြိမ်၊ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် တတိယအကြိမ်နှင့် ၁၉၆၉ ခုနှစ်တွင် စတုတ္ထအကြိမ် အသီးသီးအောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။

ထိုပါတီနိုးနှောပလ္လယ်ပွဲများက ချမှတ်ခဲ့သည့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် အညီ ပါတီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်းကို ပါတီဝင်ထုနှင့် အကျေအလည် ညှိနှိုင်း၍ ရေးဆွဲခဲ့ပြီး ဦးဆောင် ကော်မတီ အဆင့်ဆင့်ကို ဒီမိုကရေစီ ဗဟိုဦးစီးစနစ်နှင့်အညီ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ တချိန်တည်းတွင် လုပ်သား ပြည်သူ့များအား ဆိုရှယ်လစ်ဒီမိုကရေစီအလေ့အကျင့်များကို ပြုစုပျိုးထောင်ပေးခဲ့သည်။

ပြည်သူ့အပေါင်း၏ ပြည်သူ့ပါတီ

ထိုသို့အမြုတေပါတီဘဝတွင် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီသည် နိုင်ငံရေး၊စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးကဏ္ဍအသီးသီးတို့၌ ဆိုရှယ်လစ်ဒီမိုကရေစီအလေ့အကျင့်များ၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေး အခြေခံအုတ်မြစ်များကို အဆင့်ဆင့်တိုးမြှင့်တည်ဆောက်ခဲ့ပြီးနောက် ပထမအကြိမ် ပါတီညီလာခံကို ၁၉၇၁ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၈ ရက်နေ့မှ ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပ၍ အမြုတေပါတီအဖြစ်မှ ပြည်သူ့ပါတီအဖြစ်သို့ကူးပြောင်းဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ပထမအကြိမ်ပါတီညီလာခံတွင် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်ခြောက်ရပ်ချမှတ်ခဲ့သည်။

ထို့နောက်ပါတီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် အညီ ပါတီညီလာခံများကို ဆက်လက်ကျင်းပခဲ့ရာ ဒုတိယအကြိမ် ပါတီညီလာခံကို

၁၉၇၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၈ ရက်မှ ၂၁ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့ပြီး ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ် ရှစ်ရပ်ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။

တတိယအကြိမ် ပါတီညီလာခံကို ၁၉၇၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၁ ရက်နေ့မှ မတ်လ ၁ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့ပြီး ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ် ၁၁ ရပ်ချမှတ်ခဲ့သည်။

စတုတ္ထအကြိမ်ပါတီညီလာခံကို ၁၉၈၁ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၃ ရက်နေ့မှ ၈ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့ပြီး ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ် ၂၁ ရပ်ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီသည် ပထမအကြိမ်ပါတီညီလာခံမှ စတုတ္ထအကြိမ် ပါတီညီလာခံ သက်တမ်းကာလအထိ ပါတီညီလာခံအဆင့်ဆင့်က ချမှတ်ခဲ့သော ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ရာ နိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေးနှင့် စည်ရုံးရေးစသည့် မျက်နှာစာအသီးသီးတွင် အောင်မြင်မှုများ ရရှိခဲ့သည်။

ပါတီညီလာခံများက ချမှတ်ခဲ့သည့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်အညီ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို ရေးဆွဲခဲ့ပြီး ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲကြီးကို ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့မှ ၃၁ ရက်နေ့အထိ နိုင်ငံအဝန်းကျင်းပနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ၉၀ ဒသမ ၁၉ ရာခိုင်နှုန်း ရှိသော ပြည်သူ့လူထု၏ ထောက်ခံမှုဖြင့် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခဲ့သည်။ တဖန် ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၇ ရက်နေ့မှ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့အထိ ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲများကို ပထမဆုံး အကြိမ် ကျင်းပပြီး ဆိုရှယ်လစ်ဒီမိုကရေစီယန္တရားကို ဖွဲ့စည်း တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သည်။

ထို့ပြင် လူထုလူတန်းစား အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံး၊ အလုပ်သမားအစည်းအရုံး၊ စစ်မှုထမ်းဟောင်းအဖွဲ့၊ စာပေလုပ်သားအဖွဲ့၊ လမ်းစဉ်လူငယ်၊ ရုပ်ရှင်၊ ဂီတ၊ သဘင်နှင့် ရိုးရာပန်းပညာရှင်များကောင်စီ စည်းရုံးရေးကော်မတီများကို ဆိုရှယ်လစ်ဒီမိုကရေစီ အဆောက်အအုံနှင့်လျော်ညီစွာ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ

ဤသို့ဖြင့် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီသည် ပါတီသက်တမ်း ၂၃ နှစ်ကျော်၊ ပြည်သူ့ပါတီသက်တမ်းအားဖြင့် ၁၄ နှစ်အတွင်းတွင် ပုံမှန် ပါတီညီလာခံကြီး လေးကြိမ်နှင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ပါတီအတွက် လိုအပ်သည့် အခြေအနေများ ကြောင့် ကျင်းပသော အရေးပေါ်ပါတီညီလာခံ လေးကြိမ်ကျင်းပခဲ့ပြီး နိုင်ငံတော်နှင့်ပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ရှေးရှုလျက် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များကို ချမှတ်အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့သည်။

ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ ကျင်းပရေး အကြံပြုညှိနှိုင်း အစည်းအဝေး

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီသည် ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ ကျင်းပရေး အကြံ ပြုညှိနှိုင်း အစည်းအဝေးကို ရန်ကုန်မြို့ မင်္ဂလာဒုံ ဗဟို နိုင်ငံရေး တက္ကသိုလ်ဝင်းအတွင်းရှိ ညီလာခံခန်းမ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။

အစည်းအဝေးတွင် ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံကျင်းပရေးအစီအစဉ်များကို ညှိနှိုင်းအတည်ပြုခြင်း၊ ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ သဘာပတိအဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦးနှင့် အရန်သဘာပတိအဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦးတို့၏ ညှိနှိုင်းထားသော အမည် စာရင်းကို အတည်ပြုခြင်း ကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်သည်။

ပါတီညီလာခံ အကြံပြုညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ကြသော ပါတီညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များက တညီ

တညွတ်ဆန္ဒပြုရွေးချယ်သည့် ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ သဘာပတိအဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦးမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

- ရဲဘော် အမ်ဆင်ဆားရံ (ကချင်ပြည်နယ် ဒေသပါတီ ကော်မတီ)
- ရဲဘော် ကျော်ဒင် (ကယားပြည်နယ် ဒေသပါတီ ကော်မတီ)
- ရဲဘော် စောဟန်သိန်း (ကရင်ပြည်နယ် ဒေသပါတီ ကော်မတီ)
- ရဲဘော်ကျော်တီလွယ်ဇကျင့် (ချင်းပြည်နယ် ဒေသပါတီ ကော်မတီ)
- ရဲဘော် သူရကျော်စွာ (စစ်ကိုင်းတိုင်း ဒေသပါတီ ကော်မတီ)
- ရဲဘော်စံလင်း (တနင်္သာရီတိုင်းဒေသပါတီကော်မတီ)
- ရဲဘော်မြင့်စိုး (ပဲခူးတိုင်း ဒေသပါတီကော်မတီ)
- ရဲဘော်တင်ဝမ်း (မကွေးတိုင်း ဒေသပါတီကော်မတီ)
- ရဲဘော် သောင်းမြင့် (မန္တလေးတိုင်း ဒေသပါတီ ကော်မတီ)
- ရဲဘော် သောင်းညွန့် (မုန်ပြည်နယ် ဒေသပါတီ ကော်မတီ)
- ရဲဘော် စံကျော်ရွှေ (ရခိုင်ပြည်နယ် ဒေသပါတီ ကော်မတီ)
- ရဲဘော်တင်ဝင်း (ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသပါတီကော်မတီ)
- ရဲဘော် ထွန်းရင်လော (ရှမ်းပြည်နယ် ဒေသပါတီ ကော်မတီ)
- ရဲဘော် တင်ဌေး (ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသပါတီ ကော်မတီ)
- ရဲဘော် အောင်ခင် (တပ်မတော် ပါတီကော်မတီ)

ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ သဘာပတိအဖွဲ့ဝင်များ

ပဉ္စမအကြိမ်ပါတီညီလာခံ (၁၉၈၅)

ပဉ္စမအကြိမ်ပါတီညီလာခံ ပထမနေ့တွင် လမ်းစဉ်ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်း မိန့်ခွန်းပြောကြားနေစဉ်

နိုင်ငံတော်နှင့် တိုင်းရင်းသား လုပ်သားပြည်သူ တရပ် လုံး၏ အကျိုးစီးပွားကို တဆင့်တက်လှမ်း၍ သယ်ပိုး ထမ်း ရွက်သွားနိုင်ရန် ရည်ရွယ်လျက် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ် ပါတီ ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ် လ ၂ ရက်နေ့မှ ၇ ရက်နေ့အထိ မင်္ဂလာဒုံ ဗဟိုနိုင်ငံရေး တက္ကသိုလ်ဝင်းအတွင်းရှိ ညီလာခံခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံသို့ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်း အမှုပြုသော ပါတီညီ လာခံကိုယ်စားလှယ် ၁,၁၈၆ ဦး တက်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ညီလာခံ ပထမနေ့ ။ ။ ဩဂုတ်လ ၂ ရက်နေ့ နံနက် ၈ နာရီတွင် ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံပထမနေ့ကို စတင် ကျင်းပသည်။ အလှည့်ကျသဘာပတိအဖြစ် ရဲဘော် သောင်းညွန့် (မုန်ပြည်နယ် ဒေသပါတီကော်မတီ) က ဆောင်ရွက်၍ အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ရဲဘော်စိုးမြင့် က ဆောင်ရွက်သည်။

အလှည့်ကျ သဘာပတိ၊ လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်း၊ လမ်းစဉ်ပါတီ ဒု - ဥက္ကဋ္ဌနှင့် နိုင်ငံတော် သမ္မတ ကြီးနှင့် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးစန်းယုနှင့် ပါတီ ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များသည် မော်ကွန်းတင် လက်မှတ် ရေးထိုးကြသည်။ ထို့နောက် ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံသို့ ပေးပို့သော သဝဏ်လွှာများကို အခမ်းအနားမှူးက ဖတ် ကြား၍ အလှည့်ကျ သဘာပတိ ရဲဘော် သောင်းညွန့်က ညီလာခံအဖွင့်မိန့်ခွန်း ပြောကြားသည်။ တဖန် ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းက မိန့်ခွန်း မြှောက်ကြားသည်။

ထို့နောက် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီအထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးဦးအေးကိုက ဗဟိုကော်မတီ၏နိုင်ငံရေးအစီ ရင်ခံစာအကျဉ်းကို ဖတ်ကြားတင်သွင်းသည်။ နိုင်ငံရေး အစီရင်ခံစာတွင် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ စည်းရုံးရေး အပိုင်းများနှင့် နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ စည်းရုံးရေး အခြေ အနေများအပေါ် လေ့လာသုံးသပ်ချက်၊ ပါတီ၏ရှေ့လုပ် ငန်းစဉ် ဟူ၍ အပိုင်းငါးပိုင်း ပါရှိသည်။

ထို့နောက် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံ တော် ပဉ္စမလေးနှစ်စီမံကိန်းလမ်းညွှန်မှုများနှင့် ယင်းလမ်း ညွှန်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်းသော အစီရင်ခံစာကို လမ်းစဉ် ပါတီဗဟိုကော်မတီဌာနချုပ်အတွင်းရေးမှူး ဦးသန်းလှိုင်က တင်သွင်းသည်။

ဆက်လက်၍ ပါတီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်းမျဉ်းပြင်ဆင်ရန် တင်ပြချက်များကို အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးအေးကို

က လည်းကောင်း၊ စတုတ္ထအကြိမ် ပါတီညီလာခံက ဗဟို ကော်မတီသို့ပေးအပ်ခဲ့သည့်လုပ်ပိုင်ခွင့်အရ မူသဘောမပါပဲ မူလအဓိပ္ပာယ်နှင့်ကွဲလွဲမှုမရှိနိုင်သော ပါတီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ စည်းမျဉ်းပြင်ဆင်ချက်များကို တုံ့ဖက်အထွေထွေအတွင်း ရေးမှူးဦးစိန်လွင်က လည်းကောင်း တင်သွင်းရာ အစည်း အဝေးကအတည်ပြုသည်။ တဖန်ဗဟိုကော်မတီတွင် ပါဝင် ရမည့် ကော်မတီဝင်ဦးရေကို ပါတီညီလာခံက သတ်မှတ် ပေးရန် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးအေးကိုက တင်သွင်း ရာ အစည်းအဝေးက အတည်ပြုသည်။

ထို့နောက် ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ ကျင်းပရေး ကော်မရှင် အတွင်းရေးမှူး ဦးသိန်းငွေက ဗဟိုကော်မတီ ဝင်လောင်း အမည်စာရင်း ရရှိရေးအတွက် အစုအဖွဲ့များ အလိုက် ညှိနှိုင်းရန်ကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှင်းလင်း တင်ပြ သည်။ ညီလာခံ ပထမနေ့ကို နံနက် ၁၁ : ၂၀ နာရီတွင် ရပ်နားသည်။

ညီလာခံ ဒုတိယနေ့ ။ ။ ဩဂုတ်လ ၃ ရက်နေ့ နံနက် ၈ : ၀၀ နာရီတွင် ညီလာခံ ဒုတိယနေ့ကို ဆက်လက်ကျင်းပ သည်။ နံနက်ပိုင်း သဘာပတိ အဖြစ် ရဲဘော်တင်ဝင်း (ရန်ကုန်တိုင်း ဒေသပါတီကော်မတီ) က ဆောင်ရွက်ပြီး အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ရဲဘော်ရဲဝင်းက ဆောင်ရွက်သည်။

အခမ်းအနားမှူးက ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံသို့ ပေး ပို့သော သဝဏ်လွှာများကို ဖတ်ကြားသည်။ ထို့နောက် ညီလာခံသို့ တင်သွင်းသော ဗဟိုကော်မတီ၏ နိုင်ငံရေး အစီရင်ခံစာကို ညီလာခံကိုယ်စားလှယ် ၁၀ ဦးက ထောက်ခံ ဆွေးနွေးကြသည်။

မှန်းလွဲပိုင်းတွင် ညီလာခံ သဘာပတိအဖြစ် ရဲဘော် ထွန်းရင်လော (ရှမ်းပြည်နယ် ဒေသပါတီကော်မတီ) က

ဗဟိုကော်မတီဝင်များကို ရွေးချယ်တင်မြောက်ရန် ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များက ဆန္ဒမဲပေးနေကြစဉ်

ဆောင်ရွက်ပြီး အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ရဲဘော် အောင်မြင့်က ဆောင်ရွက်သည်။

အစည်းအဝေးတွင် ဗဟိုကော်မတီ၏ နိုင်ငံရေး အစီရင်ခံစာကို ပါတီညီလာခံ ကိုယ်စားလှယ် ငါးဦးက ထောက်ခံဆွေးနွေးကြသည်။ ဆက်လက်၍ ပဉ္စမလေးနှစ် စီမံကိန်းလမ်းညွှန်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် အစီရင်ခံစာကို ညီလာခံကိုယ်စားလှယ် ခုနစ်ဦးက ထောက်ခံ ဆွေးနွေး ကြသည်။ ထို့နောက် ပဉ္စမအကြိမ်ပါတီညီလာခံ ကျင်းပရေး ကော်မရှင် အတွင်းရေးမှူး ဦးသိန်းငွေက ဗဟိုကော်မတီဝင်လောင်း အမည်စာရင်းကို အတည်ပြုပေးရန် အစည်းအဝေးသို့တင်ပြရာ ညီလာခံကိုယ်စားလှယ်များက သဘောတူသဖြင့် အတည်ပြုသည်။ ညီလာခံ ဒုတိယနေ့ကို ညနေ ၄ : ၀၀ နာရီတွင် ရပ်နားသည်။

ညီလာခံ တတိယနေ့။ ။ သြဂုတ်လ ၄ ရက်နေ့ နံနက် ၉ : ၀၀ နာရီတွင် ညီလာခံ တတိယနေ့ကိုဆက်လက်ကျင်းပသည်။ နံနက်ပိုင်း သဘာပတိအဖြစ် ရဲဘော် တင်ဌေး (ဧရာဝတီတိုင်း ဒေသပါတီ ကော်မတီ)က ဆောင်ရွက်ပြီး အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ရဲဘော်အောင်သိန်းက ဆောင်ရွက်သည်။

ရှေးဦးစွာ အခမ်းအနားမှူးက ညီလာခံသို့ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ပေးပို့သော သဝဏ်လွှာ များကို ဖတ်ကြားသည်။ ထို့နောက် ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီ ညီလာခံသို့ တင်သွင်းသော ပဉ္စမလေးနှစ် စီမံကိန်းလမ်းညွှန်မှုများကို ပါတီညီလာခံကိုယ်စားလှယ် ရှစ်ဦးက ထောက်ခံဆွေးနွေးကြသည်။

မွန်းလုံပိုင်းတွင် ညီလာခံ သဘာပတိအဖြစ် ရဲဘော်အောင်ခင် (တပ်မတော် ပါတီကော်မတီ)က ဆောင်ရွက်ပြီး အခမ်းအနားမှူး အဖြစ် ရဲဘော် ဟန်ရွှေက ဆောင်ရွက်သည်။

အစီအစဉ်အရ ပါတီဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံစည်းမျဉ်း ပြင်ဆင်ရန် တင်ပြချက် များကို ပါတီညီလာခံ ကိုယ်စားလှယ်

ခုနစ်ဦးက ထောက်ခံဆွေးနွေး ကြသည်။ တပန် ဗဟိုကော်မတီ၏ နိုင်ငံရေး အစီရင်ခံစာနှင့် ပဉ္စမလေးနှစ် စီမံကိန်းလမ်းညွှန်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပါတီညီလာခံ ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ဆွေးနွေးချက်များကို အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဦးအေးကိုက ပြန်လည် ဆွေးနွေးသည်။ ထို့နောက် ပါတီဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံစည်းမျဉ်း ပြင်ဆင်ရန် တင်ပြချက်ကို ပါတီညီလာခံ ကိုယ်စားလှယ်များက ဆန္ဒမဲဖြင့် ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ ညီလာခံတတိယနေ့ကို ညနေ ၄ : ၀၅ နာရီတွင် ရပ်နားသည်။

ညီလာခံ စတုတ္ထနေ့။ ။ သြဂုတ်လ ၅ ရက်နေ့ နံနက် ၉ : ၀၀ နာရီတွင် ညီလာခံ စတုတ္ထနေ့ကို ဆက်လက်ကျင်းပသည်။ ညီလာခံသဘာပတိအဖြစ် ရဲဘော် အမ်ဆင်ဆားရ် (ကချင်ပြည်နယ် ဒေသပါတီကော်မတီ)က ဆောင်ရွက်ပြီး အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ရဲဘော်ရဲမြင့်က ဆောင်ရွက်သည်။

ရှေးဦးစွာ ပါတီဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံစည်းမျဉ်းပြင်ဆင်ရန် တင်ပြချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပါတီညီလာခံ ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို အတွင်းရေးမှူး ဦးဝင်းမောင်က တင်ပြသည်။ ထို့နောက် ပါတီဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ စည်းမျဉ်းအပိုဒ် ၃၆၊ အပိုဒ်ခွဲ(က)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဗဟို ကော်မတီ၏ ကြိုတင်ပြင်ဆင် ဆောင်ရွက်ချက်ကို ညီလာခံက အတည်ပြုသည်။

တပန် ဗဟိုကော်မတီက အတည်ပြုခဲ့သော ပါတီဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံစည်းမျဉ်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ပြင်ဆင်ချက်များကို တွဲဖက်အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဦးစိန်လွင်က လည်းကောင်း၊ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ လက်စွဲ စာတမ်းများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ပြင်ဆင်ချက်များကို အတွင်းရေးမှူး ဦးထွေးဟန် ကလည်းကောင်း တင်သွင်းကြရာ ညီလာခံက မှတ်တမ်းတင်သည်။

ယင်းနောက် ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ ကျင်းပရေး ကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအေးကိုက ဗဟိုကော်မတီဝင်များ

ရွေးချယ် တင်မြောက်ရာတွင် လိုက်နာ ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းစနစ်များ သဘောထား များနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များကို ရှင်းလင်းတင်ပြသည်။ ဆက်လက်၍ ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ ကျင်းပရေးကော်မရှင် ရွေးချယ်တင်မြောက် ပွဲ ကြီးကြပ်ရေး ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးစိန်လွင်က ဆန္ဒမဲပေး ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှင်းလင်း တင်ပြသည်။

ထို့နောက် မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟို ကော်မတီဝင်များကို ရွေးချယ် တင်မြောက်ရန် ပါတီ ညီလာခံ ကိုယ်စားလှယ်များက ဆန္ဒမဲပေးကြသည်။

ညီလာခံပဉ္စမနေ့ ။ သြဂုတ်လ ၆ ရက်နေ့ နံနက် ၉ : ၀၀ နာရီတွင် ညီလာခံ ပဉ္စမနေ့ကို ဆက်လက် ကျင်းပသည်။ ညီလာခံ သဘာပတိအဖြစ် ရဲဘော် ကျော်ဒင် (ကယား ပြည်နယ်ဒေသပါတီကော်မတီ)က ဆောင်ရွက်ပြီး အခမ်း အနားမှူးအဖြစ် ရဲဘော် သန်းရွှေက ဆောင်ရွက်သည်။

ညီလာခံ ပဉ္စမနေ့ အစည်းအဝေးတွင် ရွေးချယ်တင် မြောက်ခြင်း ခံရသော ဗဟို ကော်မတီဝင် ၂၈၀ ဦး၏ အမည်စာရင်းကို ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ ကျင်းပရေး ကော်မရှင် ရွေးချယ် တင်မြောက်ပွဲ ကြီးကြပ်ရေး ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးစိန်လွင်က ကြေငြာသည်။ ထို့နောက် ရွေးချယ် တင်မြောက်ခြင်းခံရသော ဗဟိုကော်မတီဝင်များက ကတိ သစ္စာ ပြုကြသည်။

ထို့နောက် ပထမအကြိမ် ဗဟိုကော်မတီအစည်းအဝေး ကျင်းပနိုင်ရန် ညီလာခံ ပဉ္စမနေ့အစည်းအဝေးကို နံနက် ၉ : ၃၀ နာရီတွင် ရပ်နားသည်။

ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ ပထမအကြိမ် အစည်း အဝေး။ ။ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ ပထမ အကြိမ် အစည်းအဝေးကို ပါတီညီလာခံ ပဉ္စမနေ့ အစည်း အဝေးအပြီး သြဂုတ်လ ၆ ရက် နံနက် ၉ : ၅၀ နာရီတွင် မင်္ဂလာဒုံ ဗဟိုနိုင်ငံရေးတက္ကသိုလ် ခန်းမ၌ ပြုလုပ်သည်။

အစည်းအဝေး သဘာပတိအဖြစ် မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟို ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းက ဆောင်ရွက်၍ အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် လမ်းစဉ်ပါတီအတွင်း ရေးမှူး ဦးထွေးဟန်က ဆောင်ရွက်သည်။

ရှေးဦးစွာ အခမ်းအနားမှူးက အစည်းအဝေး ဖွင့်လှစ် ကြောင်းနှင့်အစည်းအဝေးအထမြောက်ကြောင်း ကြေငြာ သည်။ ထို့နောက် အစည်းအဝေးကို အစီအစဉ်အတိုင်း ဆက်လက်ကျင်းပပြီး မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ရပ်သိမ်းသည်။ ညီလာခံ ဆဋ္ဌမနေ့ ။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် သြဂုတ်လ ၇ ရက် နေ့ နံနက် ၉ : ၀၀ နာရီတွင် ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံကို ဆဋ္ဌမရက်မြောက် နောက်ဆုံးနေ့အဖြစ် ကျင်းပသည်။ ညီလာခံသဘာပတိအဖြစ် ရဲဘော် စောဟန်သိန်း (ကရင် ပြည်နယ် ဒေသပါတီကော်မတီ) က ဆောင်ရွက်ပြီး

ပဉ္စမအကြိမ်ပါတီညီလာခံ ကျင်းပရေးကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌဦးအေးကို က ဗဟိုကော်မတီဝင်များ ရွေးချယ်တင်မြောက်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ရှင်းလင်းတင်ပြစဉ်

အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ရဲဘော် တင်လတ်က ဆောင် ရွက်သည်။

အခမ်းအနားမှူးက ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီ ညီ လာ ခံ သို့ ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ပေးပို့သော သဝဏ်လွှာများကို ဖတ် ကြားသည်။ ထို့နောက် ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီ ညီ လာ ခံ ကျင်းပရေးကော်မရှင် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲ ကြီးကြပ် ရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဦးစိန်လွင်က ဗဟိုဦးဆောင် ကော်မ တီများအလိုက် ရွေးချယ်တင်မြောက်ခြင်း ခံရသူများ နှင့် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်း ခံရသူများ၏ အမည်စာရင်းကို ကြေငြာသည်။

ဦးနေဝင်းသည် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟို ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဦးစန်းယုသည် ဗဟိုကော်မတီ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း ရွေး ချယ်တင်မြောက် ခံရသည်။ ဦးအေးကိုသည် ပါတီအထွေ ထွေ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဦးစိန်လွင်သည် တံပက် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး အဖြစ် လည်းကောင်း ရွေးချယ်တင်မြောက်ခံရသည်။

ဆက်လက်၍ ပါတီ ပွဲစည်းပုံ အခြေခံ စည်းမျဉ်းတွင် မူသဘောမပါပဲ မူလ အဓိပ္ပာယ်နှင့် ကွဲလွဲမှု မရှိနိုင်သည့် ပြင်ဆင်ချက်များကို လိုအပ်ပါက ပြင်ဆင်နိုင်ရေးအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ဗဟိုကော်မတီသို့ လွှဲအပ်ပေးရန်နှင့် ပဉ္စမ

ရွေးချယ်တင်မြောက်ခြင်းခံရသော ဗဟိုကော်မတီဝင်များ ကတိသစ္စာ ပြုနေစဉ်

လေးနှစ်စီမံကိန်း လမ်းညွှန်မှုများကို အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် မမျှော်မှန်းနိုင်သော အခြေအနေများကြောင့် ပြုပြင်သတ်မှတ်ရန်လိုအပ်ပါက လုပ်ပိုင်ခွင့်ကို ဗဟိုကော်မ တီသို့ လွှဲအပ်ပေးရန် ကိစ္စကို အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးအေးကိုက တင်ပြ၍ သဘာပတိမှ တဆင့် ညီလာခံ ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အတည်ပြုချက်ကို ရယူသည်။

ထို့နောက် ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံအတွင်း ဆောင် ရွက်ချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ အတည် ပြုခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခြင်းများကို တွဲဖက်အထွေ ထွေအတွင်းရေးမှူး ဦးစိန်လွင်က တင်ပြ၍ သဘာပတိမှ တဆင့် ပါတီညီလာခံ ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ဆန္ဒကို ရယူ ပြီး မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ အတည်ပြုခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခြင်းများကို ပြုလုပ်သည်။ မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊ အတည်ပြုခြင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်ခြင်းများကို သဘာ ပတိ ရဲဘော် စောဟန်သိန်း၊ ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးနေဝင်းနှင့် ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌဦးစန်းယုတို့က အတည်ပြု လက်မှတ်ရေးထိုးကြသည်။

အစီအစဉ်အရ ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံကျင်းပရေး ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအေးကိုက ပါတီညီလာခံ ကျင်းပခြင်း နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကော်မရှင်က ဆောင်ရွက်ခဲ့သောလုပ်ငန်း များကို အစီရင်ခံတင်ပြသည်။

ထို့နောက် သဘာပတိ ရဲဘော် စောဟန်သိန်းက နိဂုံး ချုပ်မိန့်ခွန်းပြောကြားပြီး ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံကို နံနက် ၁၁:၀၀ နာရီတွင် ကြွေးကြော် သံ များ ဖြင့် အောင်မြင်စွာ ရုပ်သိမ်းခဲ့လေသည်။

ပါတီဗဟိုကော်မတီ ဒုတိယအကြိမ်အစည်းအဝေး

ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ အောင်မြင်စွာ ကျင်းပ ပြီးစီးခဲ့သည့် သြဂုတ်လ ၇ ရက်နေ့ မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ ဒုတိယအကြိမ် အစည်းအဝေးကို မင်္ဂလာဒုံ ဗဟိုနိုင်ငံရေးတက္ကသိုလ်ခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

အစည်းအဝေးတွင် သဘာပတိအဖြစ် မြန်မာ့ဆိုရှယ် လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဦးစန်းယုက ဆောင်ရွက်ပြီး အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် အတွင်းရေးမှူး ဦးသန်းလွင်က ဆောင်ရွက်သည်။ အစည်းအဝေးတွင် စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ပြည်သူ့ကောင်စီ ကိုယ်စားလှယ်လောင်း လျာထားစာရင်း ကို အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဦးအေးကိုက တင်ပြရာ ဗဟိုကော်မတီဝင်များက အတည်ပြုကြသည်။

ဆက်လက်၍ အခမ်းအနားမှူးက ဗဟိုကော်မတီဒုတိယ အကြိမ် အစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်များကို ဖတ်ကြား ကြေငြာပြီး သဘာပတိက အတည်ပြုလက်မှတ်ရေးထိုး၍ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ ဒုတိယ အကြိမ်အစည်းအဝေးကို ရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံက ချမှတ်ပေးသော ဂွေလုပ်ငန်းစဉ်များ

၁၉၈၅ ခုနှစ် သြဂုတ်လ ၂ ရက်နေ့မှ ၇ ရက်နေ့အထိ ခြောက်ရက်တိုင်ကျင်းပခဲ့သော ပဉ္စမအကြိမ်ပါတီညီလာခံ ကြီးက နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူတို့၏ အကျိုးစီးပွားကို ရှေးရှုလျက် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာ ဂွေလုပ်ငန်းစဉ်ခုနှစ်ရပ်၊ စီးပွား ရေးဆိုင်ရာ ဂွေလုပ်ငန်းစဉ် ၁၀ ရပ်နှင့် စည်းရုံးရေးဆိုင်ရာ ဂွေလုပ်ငန်းစဉ် ခြောက်ရပ်ဟူ၍ ဂွေလုပ်ငန်းစဉ် ၂၃ ရပ်ကို ချမှတ်ပေးခဲ့လေသည်။

ဦးအုန်းလွင်

ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံမှ ရွေးချယ်တင်မြှောက်လိုက်သော

ဗဟိုကော်မတီဝင်များ

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ စတုတ္ထနေ့ (၅-၈-၈၅) တွင် ပါတီညီလာခံ ကိုယ်စားလှယ်များက ရွေးချယ် တင်မြှောက် လိုက်သော ဗဟိုကော်မတီဝင် ၂၇၀ ငါး အမည်စာရင်းမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်။

- ၁။ ဦးနေဝင်း
- ၂။ ဦးစန်းယု
- ၃။ ဦးအေးကို
- ၄။ ဦးစိန်လွင်
- ၅။ ဦးကံလုံဘွဲ့
- ၆။ ဗိုလ်ချုပ် ကိုကြီး
- ၇။ ဦးကမ်တုံ
- ၈။ ဦးကျော်ခင်ဝင်း
- ၉။ ဦးကျော်ငြိမ်း
- ၁၀။ ဦးကျော်ငြိမ်း
- ၁၁။ ဦးကျော်စိန်
- ၁၂။ ဦးကျော်စိန်ဝင်း
- ၁၃။ ဗိုလ်မှူးကြီး သူရကျော်စွာ
- ၁၄။ ဦးကျော်ညွန့်
- ၁၅။ ဦးကျော်ညွန့်
- ၁၆။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သူရကျော်ထင်
- ၁၇။ ဦးကျော်ထွန်း
- ၁၈။ ဦးကျော်ဒင်
- ၁၉။ ဗိုလ်မှူးကြီး ကျော်ဘ
- ၂၀။ ဦးကျော်မင်း
- ၂၁။ ဗိုလ်မှူးကြီး ကျော်မင်း
- ၂၂။ ဦးကျော်မောင်
- ၂၃။ ဦးကျော်မောင်
- ၂၄။ ဦးကျော်သန့်
- ၂၅။ ဦးကျော်သန်း
- ၂၆။ ဦးကျော်သိန်း
- ၂၇။ ဒေါ်ကြူကြူမား
- ၂၈။ ဦးကြင်ခိုင်
- ၂၉။ ဒေါ်ကြည်ကြည်စိန်
- ၃၀။ ဦးခေါဆောင်
- ၃၁။ ဗိုလ်ချုပ် ခင်မောင်ကျော်
- ၃၂။ ဦးခင်မောင်ကြီး
- ၃၃။ ဦးခင်မောင်ကြည်
- ၃၄။ ဦးခင်မောင်ထိန်
- ၃၅။ ဗိုလ်မှူးကြီး ခင်မောင်ဝင်း
- ၃၆။ ဦးခင်မောင်ဝင်း
- ၃၇။ ဦးခင်မောင်သန်း
- ၃၈။ ဦးခင်မောင်သန်း
- ၃၉။ ဦးခင်မောင်သိန်း
- ၄၀။ ဦးမင်လ
- ၄၁။ ဦးခင်သိန်း

- ၄၂။ ဦးခန့်
- ၄၃။ ဒေါက်တာချစ်
- ၄၄။ ဦးချစ်ခင်
- ၄၅။ ဦးချစ်စိန်
- ၄၆။ ဗိုလ်မှူးချုပ် ချစ်ဆွေ
- ၄၇။ ဗိုလ်မှူးကြီး ချစ်တင်
- ၄၈။ ဗိုလ်မှူးကြီး ချစ်ရီ
- ၄၉။ ဦးချစ်လှိုင်
- ၅၀။ ဦးဂိုက်တားနို
- ၅၁။ ဦးဂျေနော
- ၅၂။ ဦးငွေစိုး
- ၅၃။ ဦးစောချစ်စိန်
- ၅၄။ ဦးစောနေဝေထူး
- ၅၅။ သူရ ဦးစောဖြူ
- ၅၆။ ဦးစောဘိုးနီ
- ၅၇။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောမောင်
- ၅၈။ ဦးစောမြင့်သိန်း
- ၅၉။ ဦးစောရိန်းဘိုး
- ၆၀။ ဦးစောဟန်သိန်း
- ၆၁။ ဦးစောအောင်ပွင့်
- ၆၂။ ဦးစံတင်
- ၆၃။ ဦးစံထွန်း
- ၆၄။ ဦးစံလင်း
- ၆၅။ ဦးစံအေး
- ၆၆။ ဗိုလ်မှူးကြီး စိုးညွန့်
- ၆၇။ ဦးစိုးမြင့်
- ၆၈။ ဗိုလ်မှူးချုပ် စိုးမြင့်
- ၆၉။ ဦးစိုင်းစံထွန်း
- ၇၀။ ဦးစိုင်းဆင်စိုင်း
- ၇၁။ ဦးစိုင်းထွန်းသာ
- ၇၂။ ဦးစိုင်းနံတောင်း
- ၇၃။ ဦးစိုင်းမိုင်း
- ၇၄။ ဦးစိုင်းသက်မွန်
- ၇၅။ ဦးစန်ဝင်း
- ၇၆။ ဦးစိန်ခေါင်
- ၇၇။ ဦးစိန်ထွန်း
- ၇၈။ ဦးစိန်မောင်
- ၇၉။ ဦးစိန်ရ
- ၈၀။ ဗိုလ်မှူးချုပ် စိန်ဝင်း
- ၈၁။ ဗိုလ်မှူးချုပ် စိန်အောင်
- ၈၂။ ဗိုလ်မှူးကြီး စိန်အောင်

- ၈၃။ ဦးစိန်အောင်
- ၈၄။ ဦးစပ်ခွန်မောင်
- ၈၅။ ဗိုလ်မှူးကြီး ဆွင်ခိုင်
- ၈၆။ ဗိုလ်မှူးကြီး ဇမုန်း
- ၈၇။ ဦးဇော်ဝင်း
- ၈၈။ ဗိုလ်မှူးကြီး ဉာဏ်လင်း
- ၈၉။ ဦးညီညီ
- ၉၀။ ဗိုလ်မှူးကြီး ညိုဝင်း
- ၉၁။ ဦးညိုနန်းမောင်
- ၉၂။ ဦးညွန့်သိမ်း
- ၉၃။ ဦးဌေးအောင်
- ၉၄။ ဦးတော်မီဟန်
- ၉၅။ ဦးတိုးချစ်
- ၉၆။ ဦးတိုက်ကြွယ်
- ၉၇။ ဦးတိုက်စိုး
- ၉၈။ ဦးတင်ကြည်
- ၉၉။ ဦးတင်စိုး
- ၁၀၀။ ဦးတင်စိန်
- ၁၀၁။ ဗိုလ်မှူးကြီး တင်ထွန်း (လေ)
- ၁၀၂။ ဦးတင်ဒွန်း
- ၁၀၃။ ဗိုလ်မှူးကြီး သူရတင်ဗေ
- ၁၀၄။ ဦးတင်မောင်
- ၁၀၅။ ဗိုလ်မှူးကြီး တင်မောင်မြင့် (လေ)
- ၁၀၆။ ဗိုလ်မှူးကြီး သူရတင်မောင်အေး
- ၁၀၇။ ဦးတင်လတ်
- ၁၀၈။ ဦးတင်လှ
- ၁၀၉။ ဦးတင်လှ
- ၁၁၀။ ဗိုလ်မှူးကြီး တင်လှိုင် (လေ)
- ၁၁၁။ ဗိုလ်မှူးကြီး တင်အေး
- ၁၁၂။ ဦးတင်အောင်
- ၁၁၃။ ဦးတင်အောင်
- ၁၁၄။ ဗိုလ်မှူးချုပ် တင်ဦး
- ၁၁၅။ ဗိုလ်မှူးကြီး တင်ဦး
- ၁၁၆။ ဗိုလ်မှူးကြီး တင်ဦး
- ၁၁၇။ ဦးတင်ဆွေ
- ၁၁၈။ ဗိုလ်ချုပ် တောင်ဇာခိုင်
- ၁၁၉။ ဦးထွေးဟန်
- ၁၂၀။ ဦးထွန်းကျော်စိန်
- ၁၂၁။ ဗိုလ်မှူးကြီး ထွန်းကြည်
- ၁၂၂။ ဦးထွန်းကြည်
- ၁၂၃။ ဦးထွန်းခိုင်
- ၁၂၄။ သူရ ဦးထွန်းတင်
- ၁၂၅။ ဦးထွန်းဗေ
- ၁၂၆။ ဦးထွန်းရီ
- ၁၂၇။ ဦးထွန်းရီ
- ၁၂၈။ ဦးထွန်းရည်
- ၁၂၉။ ဗိုလ်မှူးကြီး ထွန်းရွှေ
- ၁၃၀။ ဦးထွန်းလွင်
- ၁၃၁။ ဒေါက်တာထွန်းလှဖြူ
- ၁၃၂။ ဦးထွန်းဗေ

ဗဟိုကော်မတီဝင်များ

- ၁၃၃။ ဦးထွန်းအေး
- ၁၃၄။ ဦးထွန်းဦး
- ၁၃၅။ ဦးနိုင်ဘထွန်း
- ၁၃၆။ ဦးနိုင်ဝင်း
- ၁၃၇။ ဒေါ်နန်းယုန်
- ၁၃၈။ ဒေါ်နန်းသိန်းဟန်
- ၁၃၉။ ဦးပိကျော်ဟန်
- ၁၄၀။ ဦးပိတာလဆန်ဂေါင်
- ၁၄၁။ ဦးပေါ်ခန့်သန်း
- ၁၄၂။ ဦးပေါင်ခိုနန်
- ၁၄၃။ ဦးပီးလစ်ဆပ်
- ၁၄၄။ ဗိုလ်မှူးချုပ် ပေမြိုင်
- ၁၄၅။ ဦးပေလိန်းမောင်
- ၁၄၆။ ဦးဗန်ကျား
- ၁၄၇။ ဦးဗိုလ်ထွန်း
- ၁၄၈။ ဦးဘစိန်
- ၁၄၉။ ဦးဘသော်
- ၁၅၀။ ဗိုလ်မှူးကြီး ဘသန်း
- ၁၅၁။ ဗိုလ်မှူးချုပ် ဘသိန်း
- ၁၅၂။ ဦးဘိုစိန်
- ၁၅၃။ ဦးဘုန်းခင်
- ၁၅၄။ ဗိုလ်မှူးချုပ် ဘုန်းမြင့်
- ၁၅၅။ ဒေါ်မေမေအောင်
- ၁၅၆။ ဦးမင်းကြည်
- ၁၅၇။ ဦးမင်းဂေါင်
- ၁၅၈။ ဦးမောင်ကြည်
- ၁၅၉။ ဦးမောင်ကြယ်
- ၁၆၀။ ဦးမောင်ချို
- ၁၆၁။ ဦးမောင်ညို
- ၁၆၂။ ဦးမောင်ထူး
- ၁၆၃။ ဒေါက်တာမောင်မောင်
- ၁၆၄။ ဦးမောင်မောင်
- ၁၆၅။ ဦးမောင်မောင်
- ၁၆၆။ ဦးမောင်မောင်ခ
- ၁၆၇။ ဗိုလ်မှူးကြီး မောင်မောင်ခင်
- ၁၆၈။ ဗိုလ်ချုပ် မောင်မောင်ဝင်း
- ၁၆၉။ ဒေါက်တာမောင်မောင်အေး
- ၁၇၀။ ဗိုလ်မှူးကြီး မောင်မောင်အေး
- ၁၇၁။ ဦးမောင်မောင်ဦး
- ၁၇၂။ ဒေါက်တာမောင်ခိုင်
- ၁၇၃။ ဗိုလ်မှူးကြီး မောင်လှ
- ၁၇၄။ ဗိုလ်မှူးကြီး မောင်သင့်
- ၁၇၅။ ဗိုလ်မှူးကြီး မောင်အေး
- ၁၇၆။ ဦးမောင်အုံး
- ၁၇၇။ ဦးမန်းမောင်မောင်ဥာက
- ၁၇၈။ ဦးမျိုးညွန့်
- ၁၇၉။ ဗိုလ်မှူးကြီး မျိုးညွန့်
- ၁၈၀။ ဦးမျိုးမြင့်
- ၁၈၁။ ဦးမြတ်
- ၁၈၂။ ဦးမြမောင်

- ၁၈၃။ ဦးမြမောင်
- ၁၈၄။ ဦးမြမောင်
- ၁၈၅။ ဗိုလ်မှူးချုပ် မြသင်း
- ၁၈၆။ ဒေါ်မြသွင်
- ၁၈၇။ ဦးမြင့်ဆွေ
- ၁၈၈။ ဦးမြင့်မောင်
- ၁၈၉။ ဗိုလ်ချုပ် မြင့်လွင်
- ၁၉၀။ ဦးမြင့်သန်း
- ၁၉၁။ ဗိုလ်မှူးကြီး မြင့်အောင်
- ၁၉၂။ ဗိုလ်မှူးကြီး မြင့်အောင်
- ၁၉၃။ ဦးရခိုယုန်
- ၁၉၄။ ဦးရဲခေါင်
- ၁၉၅။ ဦးရဲမြင့်
- ၁၉၆။ ဦးရဲဝင်း
- ၁၉၇။ ဦးရိုန်ကျော်ဝင်း
- ၁၉၈။ ဦးလနန်ဘောက်
- ၁၉၉။ ဦးလအုန်းယော်
- ၂၀၀။ ဦးလူမော်
- ၂၀၁။ ဦးလော်ပေါ်ရော်
- ၂၀၂။ ဦးလိန်းဟာ
- ၂၀၃။ ဦးလျန်ကြီး
- ၂၀၄။ ဦးလှကျော်အောင်
- ၂၀၅။ ဦးလှစိုး
- ၂၀၆။ ဦးလှထွန်း
- ၂၀၇။ ဦးလှထွန်း
- ၂၀၈။ ဗိုလ်မှူးကြီး လှပေ
- ၂၀၉။ ဗိုလ်မှူးကြီး လှဘူး
- ၂၁၀။ ဗိုလ်မှူးကြီး လှမော်
- ၂၁၁။ ဦးလှမိုး
- ၂၁၂။ ဗိုလ်မှူးကြီး လှမြင့်
- ၂၁၃။ ဦးလှရွှေ
- ၂၁၄။ ဒေါ်လှသန်း
- ၂၁၅။ ဗိုလ်ချုပ် လှဦး
- ၂၁၆။ ဦးလှိုင်မြင့်
- ၂၁၇။ ဦးဝင်းမောင်
- ၂၁၈။ ဦးဝင်းရိုန်
- ၂၁၉။ ဦးသာကျော်
- ၂၂၀။ ဦးသာရင်း
- ၂၂၁။ ဗိုလ်မှူးကြီး သက်ဝေ
- ၂၂၂။ ဦးသောင်းညွန့်
- ၂၂၃။ ဦးသောင်းညွန့်
- ၂၂၄။ ဦးသောင်းဝန်
- ၂၂၅။ ဦးသန်းစင်
- ၂၂၆။ ဗိုလ်မှူးချုပ် သန်းညွန့်
- ၂၂၇။ ဦးသန်းတင်
- ၂၂၈။ ဦးသန်းထွန်း
- ၂၂၉။ ဦးသန်းမောင်
- ၂၃၀။ ဗိုလ်မှူးကြီး သန်းမြင့်(ဓန)
- ၂၃၁။ ဦးသန်းမြင့်
- ၂၃၂။ ဦးသန်းယု

- ၂၃၃။ ဗိုလ်မှူးချုပ် သန်းရွှေ
- ၂၃၄။ ဦးသန်းလှိုင်
- ၂၃၅။ ဦးသန်းဦး
- ၂၃၆။ ဦးသိန်းကြည်
- ၂၃၇။ ဦးသိန်းငွေ
- ၂၃၈။ ဦးသိန်းထွန်း
- ၂၃၉။ ဦးသိန်းထွန်း
- ၂၄၀။ ဗိုလ်မှူးကြီး သိန်းဟန်
- ၂၄၁။ ဦးသိန်းအောင်
- ၂၄၂။ ဦးသိန်းအောင်တင်
- ၂၄၃။ ဦးသွမ်ခါးရံ
- ၂၄၄။ ဦးဟန်ရွှေ
- ၂၄၅။ ဦးအီးကေကင်ငင်း
- ၂၄၆။ ဦးအေး
- ၂၄၇။ ဦးအေးကို
- ၂၄၈။ ဗိုလ်မှူးချုပ် အေးစန်
- ၂၄၉။ ဦးအေးပေ
- ၂၅၀။ ဒေါ်အေးမြင့်
- ၂၅၁။ ဦးအေးမြင့်
- ၂၅၂။ ဗိုလ်မှူးကြီး အေးသောင်
- ၂၅၃။ ဦးအေးသိန်း
- ၂၅၄။ ဦးအင်ဒီဇော်တောင်
- ၂၅၅။ ဦးအောင်ကျော်မြင့်
- ၂၅၆။ ဗိုလ်မှူးကြီး အောင်ကြည်(ဓန)
- ၂၅၇။ ဗိုလ်ချုပ် အောင်ခင်
- ၂၅၈။ ဦးအောင်ခင်
- ၂၅၉။ ဗိုလ်မှူးကြီး အောင်ခင်
- ၂၆၀။ ဦးအောင်ခင်
- ၂၆၁။ ဦးအောင်ခင်တင့်
- ၂၆၂။ ဗိုလ်မှူးကြီး အောင်ထွန်း
- ၂၆၃။ ဦးအောင်ပွင့်
- ၂၆၄။ ဦးအောင်မြင့်
- ၂၆၅။ ဦးအောင်မြင့်
- ၂၆၆။ ဗိုလ်မှူးကြီး အောင်မြင့်
- ၂၆၇။ ဦးအောင်မြင့်
- ၂၆၈။ ဗိုလ်မှူးကြီး အောင်ရဲကျော်
- ၂၆၉။ ဗိုလ်မှူးကြီး အောင်ဝင်း
- ၂၇၀။ ဦးအောင်သန်း
- ၂၇၁။ ဦးအောင်သိန်း
- ၂၇၂။ ဦးအောင်သိန်း
- ၂၇၃။ ဦးအုန်းကြည်
- ၂၇၄။ ဦးအုန်းပေ
- ၂၇၅။ ဦးအုန်းမြင့်
- ၂၇၆။ ဦးအပ်ဆင်ဆားရံ
- ၂၇၇။ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး အပ်ဇော်မောင်
- ၂၇၈။ ဦးအုံးကျော်
- ၂၇၉။ ဦးအုံးတင်
- ၂၈၀။ ဗိုလ်မှူးချုပ် အယ်လ်ကုန်မန်
(၁၆-၁၀-၈၅ နေ့တွင် ကွယ်လွန်)

ပဉ္စမအကြိမ် ပါတိညီလာခံ

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဦးဆောင်အဖွဲ့အစည်းများ၏
ကော်မတီဝင်များ

မင်္ဂလာဒုံ ဗဟိုနိုင်ငံရေး တက္ကသိုလ်ခန်းမ၌ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၆ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေးက မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟိုဦးဆောင် အဖွဲ့ အစည်းများ၏ ကော်မတီဝင်များကို အောက်ပါအတိုင်း ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။

ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီ

၁။ ဦးနေဝင်း	ဥက္ကဋ္ဌ
၂။ ဦးစန်းယု	ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ
၃။ ဦးအေးကို	အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး
၄။ ဦးစိန်လွင်	တွဲဖက် အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး

ကော်မတီဝင်များ

၅။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သူရ ကျော်ထင်	၁၂။ ဦးထွန်းရီ
၆။ ဦးချစ်လှိုင်	၁၃။ ဦးမင်းဂေါင်
၇။ သူရ ဦးစောပြု	၁၄။ ဦးစမောင်မောင်ခ
၈။ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောမောင်	၁၅။ ဦးရဲခေါင်
၉။ ဦးစိန်ထွန်း	၁၆။ ဦးလှထွန်း
၁၀။ ဦးတင်ဆွေ	၁၇။ ဦးသန်းတင်
၁၁။ သူရ ဦးထွန်းတင်	

ပါတီလုပ်ငန်းစိစစ်ရေးကော်မတီ

ဦးသာကျော်	ဥက္ကဋ္ဌ
ဦးမောင်ညို	အတွင်းရေးမှူး

ကော်မတီဝင်များ

- ဦးကျော်မောင်
- ဦးစံလင်း
- ဗိုလ်မှူးချုပ် စိန်ဝင်း
- ဗိုလ်မှူးချုပ် ပေမြိုင်
- ဦးဗန်ကူး
- ဗိုလ်ချုပ် အောင်ခင်
- ဦးအုန်းမြင့်

ကော်မတီဝင်များ

- ဦးခင်မောင်ထိန်
- ဗိုလ်မှူးကြီး ခင်မောင်ဝင်း
- ဦးဂျေနော
- ဦးစောမြင့်သိန်း
- ဦးစိုင်းသက်မွန်
- ဦးစိန်ရ
- ဗိုလ်မှူးချုပ် တင်ဦး
- ဦးပီတာလဆန်ဂေါင်
- ဦးဘစိန်
- ဗိုလ်မှူးကြီး မောင်လှ
- ဦးမျိုးညွန့်
- ဦးမြမောင်
- ဦးမြင့်ဆွေ
- ဦးလှန်ကြီး
- ဗိုလ်ချုပ် လှဦး
- ဦးသောင်းညွန့်
- ဗိုလ်မှူးကြီး အောင်ကြည်(ရေ)
- ဗိုလ်မှူးကြီး အောင်ရဲကျော်

ပါတီစည်းကမ်း ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီ

ဦးအုန်းကြည်	ဥက္ကဋ္ဌ
ဗိုလ်မှူးချုပ် ဘသိန်း	အတွင်းရေးမှူး

ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီကို အထောက်အကူပြုရမည့် အတွင်းရေးမှူးများ

- ဦးထွေးဟန်
- ဦးသန်းလှိုင်
- ဦးသိန်းငွေ
- ဦးဝင်းမောင်

ဗဟိုဌာနကြီးမှူးများ

- ဦးညိုမောင် စည်းရုံးရေးဌာနကြီး
- ဦးကျော်စိန်ဝင်း စီမံခန့်ခွဲရေးဌာနကြီး
- ဦးတင်လတ် ပညာပေးရေးဌာနကြီး

ဗဟိုလုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းဌာနကြီးမှူးများ

- ဦးစိုးမြင့် ဗဟိုနိုင်ငံရေး တက္ကသိုလ်၊ ကျောင်းအုပ်ကြီး
- ဦးခင်မောင်ကြည် ပါတီစာနယ်ဇင်းဌာနကြီး
- ဦးလှမော် ပါတီသုတေသနဌာနကြီး

ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အမျိုးသား စီမံကိန်းရေးရာ ကော်မတီ

ဦးဟန်ရွှေ	အတွင်းရေးမှူး	
ဦးခင်မောင်သိန်း	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဦးသိန်းထွန်း	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဦးထွန်းလွင်	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဦးမန်းမောင်မောင်ဉာဏ်	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဦးစိန်မောင်	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဦးအုံးကျော်	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပိုင်း)
ဒေါက်တာမောင်ရှိန်	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပိုင်း)
ဦးအေးကို	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပိုင်း)
ဦးကျော်သန်း	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပိုင်း)

ဝက်မှုလက်မှုနှင့် သယံဇာတ ပစ္စည်းဆိုင်ရာ ရေးရာ ကော်မတီ

ဦးအောင်မြင့်	အတွင်းရေးမှူး	
ဦးကံလုံဘွဲ့	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဦးစောနေဝေထူး	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဦးနိုင်ဘထွန်း	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဦးမောင်ချို	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပိုင်း)
ဦးမျိုးမြင့်	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပိုင်း)
ဗိုလ်မှူးကြီး အောင်ခင်	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပိုင်း)

သမဝါယမ၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် သစ်တောရေးရာ ကော်မတီ

ဒေါက်တာချစ်	အတွင်းရေးမှူး	
ဦးမောင်မောင်ဦး	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဦးကမ်တုံ	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဦးအင်ဒီဇော်တောင်	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဦးစောရိန်းဘိုး	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဒေါ်ကြူကြူမား	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဦးလှိုင်မြင့်	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပိုင်း)
ဗိုလ်ချုပ်		
မောင်မောင်ဝင်း	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပိုင်း)
ဗိုလ်ချုပ်မြင့်လွင်	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပိုင်း)
ဗိုလ်မှူးကြီး		
မောင်မောင်အေး	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပိုင်း)

ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး၊ ဆောက်လုပ်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေးရာ ကော်မတီ

ဦးကျော်မင်း	အတွင်းရေးမှူး	
ဦးထွန်းရီ	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဦးသန်းယု	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဒေါ်အေးမြင့်	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဦးခင်မောင်ကြီး	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပိုင်း)
ဦးမောင်အုံး	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပိုင်း)
ဗိုလ်မှူးကြီး သက်ဝေ	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပိုင်း)

သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာရေးရာ ကော်မတီ

ဦးလှမိုး	အတွင်းရေးမှူး	
ဦးခင်မောင်သန်း	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဗိုလ်မှူးကြီး ချစ်ရီ	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဗိုလ်မှူးကြီး		
တင်မောင်မြင့် (လေ)	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဦးလှကျော်အောင်	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဒေါက်တာ ထွန်းလှမြူ	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပိုင်း)
ဗိုလ်ချုပ် ကိုကြီး	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပိုင်း)

အမျိုးသား ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးရာ ကော်မတီ

ဗိုလ်မှူးချုပ်စိုးမြင့်	အတွင်းရေးမှူး	
ဗိုလ်မှူးကြီးမြင့်အောင်	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)
ဗိုလ်မှူးကြီး		
သန်းမြင့် (ဓေ)	ကော်မတီဝင်	(အချိန်ပြည့်)

ဗိုလ်မှူးကြီး သူရ
တင်မောင်အေး(လေ) ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဗိုလ်မှူးကြီး
မောင်မောင်ခင် (ရေ) ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)
ဗိုလ်မှူးကြီး
တင်ထွန်း(လေ) ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)
ဗိုလ်မှူးကြီး တင်ဦး ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)

လူထုလူတန်းစား အဖွဲ့အစည်းများရေးရာ
ကော်မတီ

ဦးဖေလိန်းမောင်	အတွင်းရေးမှူး
ဦးစိုင်းစံထွန်း	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးနိုင်ဝင်း	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးအမ်ဆင်ဆားရံ	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးမောင်မောင်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးတင်လှ	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးစံထွန်း	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးညွန့်သိမ်း	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးပေါ်ခန့်သန်း	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)
ဦးလှထွန်း	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်
နိုင်ငံခြားရေးရာ ကော်မတီ

ဦးမင်းကြည်	အတွင်းရေးမှူး
ဦးခင်မောင်သန်း	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးစံဝင်း	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးတင်မောင်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးစိန်ခေါ်ခိုင်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးတိုက်စိုး	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)
ဗိုလ်ချုပ် ခင်မောင်ကျော်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)

တရားဥပဒေနှင့် ပြည်သူ့စီမံခန့်ခွဲရေးရာ ကော်မတီ

ဦးသောင်းဒန်	အတွင်းရေးမှူး
ဦးမြမောင်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးအေးဖေ	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးဗိုလ်ထွန်း	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးတင်အောင်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)
ဗိုလ်မှူးကြီး	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)
အောင်ဝင်း	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)
ဦးအောင်ခင်တင့်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)

ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေးနှင့် လူမှုဝန်ထမ်းရေးရာ
ကော်မတီ

ဗိုလ်မှူးကြီး လှဘူး	အတွင်းရေးမှူး
ဒေါ်မေမေအောင်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးတိုက်ကြွယ်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဒေါ်ကြည်ကြည်စိန်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးကျော်ငြိမ်း	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)
ဦးထွန်းဝေ	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)
ဒေါက်တာ မောင်မောင်အေး	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)

နိုင်ငံရေး၊ ပညာပေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုရေးရာ
ကော်မတီ

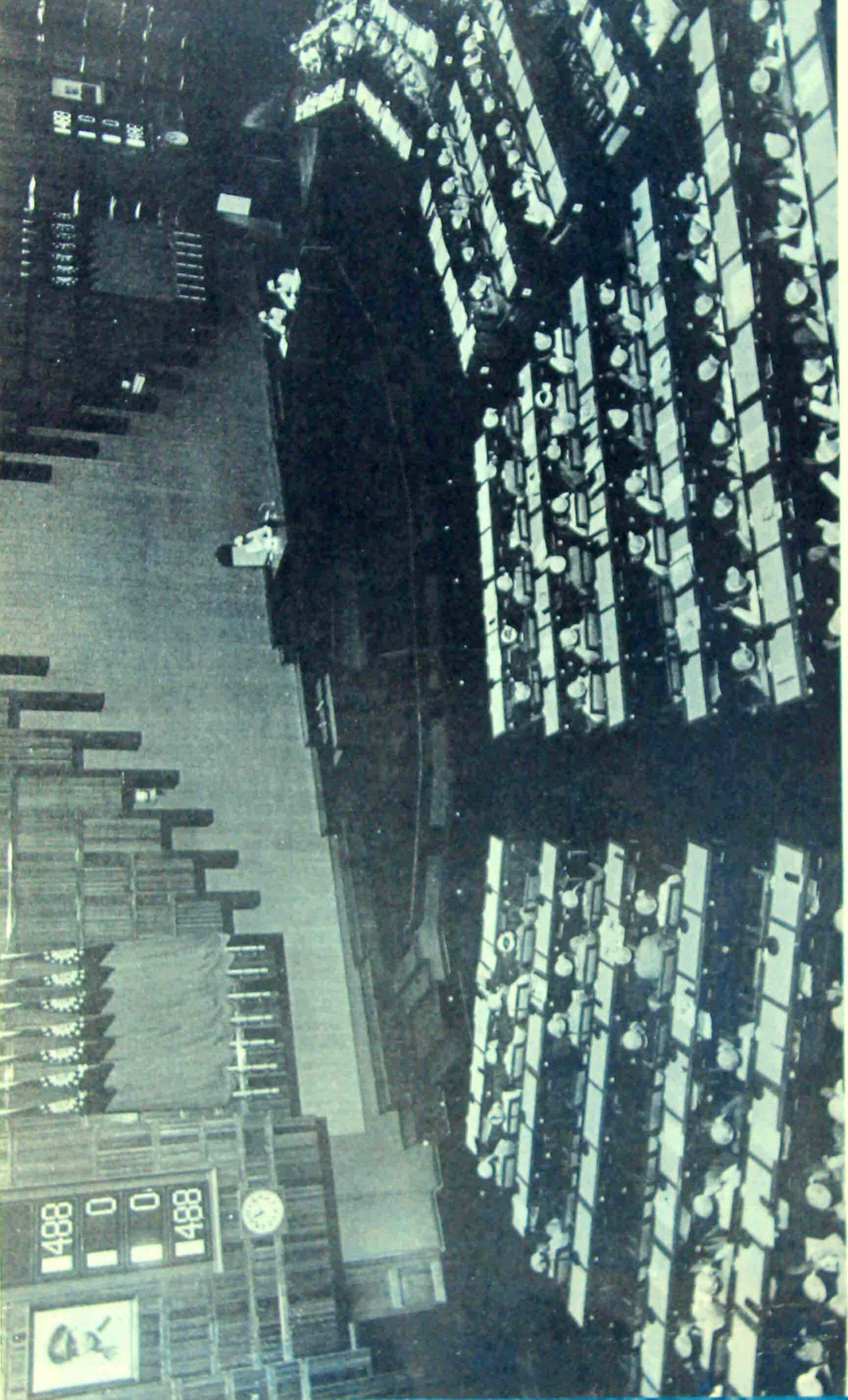
ဦးကျော်သန့်	အတွင်းရေးမှူး
ဦးဌေးအောင်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးတင်စိုး	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးခင်သိန်း	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးစောချစ်စိန်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးအောင်ကျော်မြင့်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)
ဦးသန်းမောင်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)

မှတ်ချက်။ ။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် အတွင်း
ရေးမှူးများသည် အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

ဦးထွေးဟန်	
ဦးသိန်းဌေ	
ဦးဝင်းမောင်	
ဦးအောင်သိန်း	

၁၉၈၅ ခုနှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် သမဝါယမ၊ စိုက်ပျိုးရေး၊
မွေးမြူရေးနှင့် သစ်တောရေးရာကော်မတီသည် အောက်ပါ
အတိုင်း ဖြစ်သည်။

ဦးမောင်မောင်ဦး	အတွင်းရေးမှူး
ဦးကမ်ဟဲ့	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးအင်ဒီဇော်တောင်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဦးစောရိန်းဘိုး	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဒေါ်ကြူကြူမား	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်)
ဒေါက်တာချစ်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)
ဦးလှိုင်မြင့်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)
ဗိုလ်ချုပ်	
မောင်မောင်ဝင်း	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)
ဗိုလ်ချုပ်မြင့်လွင်	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)
ဗိုလ်မှူးကြီး	
မောင်မောင်အေး	ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း)

တက္ကသိုလ်ကြိုက် ပြည်သူလူထုတော် ပထမအစည်းအဝေး ကျင်းပနေစဉ်

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲ

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ အခန်း ၁၂၊ ပုဒ်မ ၁၇၃ တွင်-

- လုပ်သားပြည်သူတို့ကို စစ်မှန်စွာ ကိုယ်စားပြုမည့် ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးချယ် တင်မြောက်ခြင်း၊
- ရွေးချယ်တင်မြောက်ရာတွင် နိုင်ငံသားများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- လုပ်သားပြည်သူတို့ကို စစ်မှန်စွာ ကိုယ်စားပြုမည့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်ရှိ အဖွဲ့အစည်းများကို ရွေးချယ် တင်မြောက်ခြင်း စသည့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပုံစနစ်၏ အခြေခံရည်ရွယ်ချက်များကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။

ယင်းပြဋ္ဌာန်းထားချက်နှင့်အညီ ပထမအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲများကို ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက်နေ့မှ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့အထိ လည်းကောင်း၊ ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲများကို ၁၉၇၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့မှ ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့အထိ လည်းကောင်း၊ တတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့် ရွေးချယ် တင်မြောက်ပွဲများကို ၁၉၈၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၄ ရက်နေ့မှ အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက်နေ့အထိ လည်းကောင်း မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံးတွင် ကျင်းပခဲ့ လေ သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၂ စာ၊ ၉၂ - ရှု။)

တတိယ အကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်တို့၏ ပုံမှန်သက်တမ်းသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် ကုန်ဆုံး တော့မည် ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်အတွက် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များ ရွေးချယ် တင်မြောက်နိုင်ရန် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲများ ကျင်းပရန် လိုအပ်လာခဲ့သည်။

ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲ ကျင်းပရေးကော်မရှင်

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ် တင်မြောက်ပွဲကို အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲ ကိစ္စအဝဝ တို့ကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲ ကျင်းပရေး ကော်မရှင်ကို တတိယ အကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် အငွေအစည်းအဝေးမှ ဖွဲ့စည်း တာဝန်ပေးအပ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ ကော်မရှင်သည် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ် တင်မြောက်ပွဲ ကျင်းပရေးကော်မရှင် ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့်အညီ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲများ၊ မြို့နယ် ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲများနှင့် ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာကော်မရှင် အဖွဲ့ခွဲများကို ဖွဲ့စည်းကာ ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲ ကျင်းပရေးနှင့်စပ်လျဉ်းသော ကိစ္စအဝဝကို ဆောင်ရွက်သည်။

ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲ အကြိုလုပ်ငန်းများ

ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့် အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ အမည်စာရင်း တင်သွင်းရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ သည် ပါတီ၏ ဦးဆောင်မှုဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော လူထုလှူတန်းစား အဖွဲ့အစည်းများ သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒနယ်ရှိ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူများနှင့် ညှိနှိုင်းပြီးလျှင် ယင်းတို့၏ ဆန္ဒကို အလေးဂရုပြုလျက် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်အတွက် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၏ အမည်စာရင်းကို တင်သွင်းရမည်ဟု အခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၁၇၉ တွင် ပြဋ္ဌာန်းထားပေးသည်။ ယင်းပြဋ္ဌာန်းချက်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်တွင် ပြည်သူ့ကိုယ်

သဘာပတိအဖွဲ့

စားလှယ်လောင်းများ အမည်စာရင်း တင်သွင်းနိုင်ရေး အတွက် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီက ဦးဆောင် လျက် ပါတီအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပါတီဦးဆောင်မှုဖြင့် ဖွဲ့စည်း ထားသော လူထုလူတန်းစား အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ၏ အမည်စာရင်း တင်သွင်း ညှိနှိုင်းပွဲများကို ကျင်းပခဲ့သည်။ တဖန် သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒနယ်များမှ ဆန္ဒမဲ ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူများ တက်ရောက် သော ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်လောင်း အမည်စာရင်း တင် သွင်းရေး ပြည်သူ့တွင်း ညှိနှိုင်း အစည်းအဝေးများကို ကျင်းပပြီး ယင်းအစည်းအဝေးများက အတည်ပြုဆုံးဖြတ် သည့် ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ်လောင်း များ ၏ အမည် စာရင်းများကို ကော်မရှင်နှင့် သက်ဆိုင်ရာ ကော်မရှင် အဖွဲ့ခွဲများက ပြည်သူ့ လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲ ကော်မရှင် ဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် အညီ ထုတ်ပြန် ကြေငြာခဲ့သည်။ ထိုသို့ ထုတ်ပြန် ကြေငြာသည့် ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ် လောင်းများတွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ၄၇၉ ဦး၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ပြည်သူ့ ကောင်စီဝင်ပေါင်း ၉၇၆ ဦး၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီဝင် ၂၂,၇၅၀ ဦးနှင့် ရပ်ကွက် နှင့် ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီဝင်ပေါင်း ၁,၆၆,၇၆၃ ဦးတို့ ပါဝင်လေသည်။

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ် တင် မြောက် ပွဲ များ ထုတ်ပြန် ပြည် အောင် မြင် ရေး အတွက် စည်းရုံး လှုံ့ဆော်ရေး မြေ စိုက်

ပိုစတာကြီးများ စိုက်ထူပွဲများကိုလည်းကောင်း၊ ရွေးချယ် တင်မြောက်ပွဲများကို ဂုဏ်ပြုကြိုဆိုသည့် လုပ်အားပေးပွဲ များကို လည်းကောင်း သက်ဆိုင်ရာ ပါတီယူနစ်များက ဦးဆောင်လျက် အနယ်နယ် အရပ်ရပ်တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။

ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲ

ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ်များကို ရွေးချယ် တင်မြောက် ရာတွင် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီးသော နိုင်ငံသားတိုင်း သည် နိုင်ငံသားတို့၏ ဒီမိုကရေစီပိုင်ခွင့်များအရ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ ကောင်စီများမှသည် အမြင့်ဆုံး ဖြစ်သည့် ပြည်သူ့ လွှတ်တော်အထိ တဆင့်စီ အတွက် ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များကို တိုက်ရိုက် ရွေးချယ် တင်မြောက်ကြရသည်။ မြန်မာ တနိုင်ငံလုံးတွင် လူဦးရေ ၃၄ ဒသမ ၉၈ သန်းကျော် ရှိသည့်အနက် ၁၈ နှစ်ပြည့် ပြီး၍ ဆန္ဒမဲ ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ပေါင်း မှာ ၁,၉၃,၄၃,၀၀၀ ကျော် ဖြစ်သည်။

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲများကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်နေ့မှ ၂၀ ရက်နေ့အတွင်း မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံးတွင် ကျင်းပပြုလုပ်ရာ ဆန္ဒမဲပေး ပိုင်ခွင့်ရှိသူ ပြည်သူ့တရပ်လုံးက ပြည်သူ့ ကိုယ်စားလှယ် များကို သောင်းသောင်းဖျဖျ ဆန္ဒမဲပေးရွေးချယ်ကြလေ သည်။ ရွေးချယ်တင်မြောက်ခြင်းခံရသည့် ပြည်သူ့ လွှတ် တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ အမည် စာရင်းကို စတုတ္ထ အကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့် ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲ ကျင်းပရေး ကော်မရှင်က ထုတ်ပြန်ကြေငြာသည်။

စတုတ္ထအကြိမ်ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမအစည်းအဝေး

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော် စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမ အစည်းအဝေးကို ရန်ကုန်မြို့ ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ၁၉၇၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့နံနက် ၁၀ နာရီတွင် စတင်ကျင်းပရာ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ၄၇၉ ဦး၊ မြန်မာ နိုင်ငံဆိုင်ရာသံတမန် အကြီးအကဲများ၊လေ့လာသူဦးစီးချုပ် တော်များ တက်ရောက် ကြသည်။ အစည်း အဝေး တွင် ယာယီ သဘာပတိ အဖြစ် ဦးသန့်စင်က လည်းကောင်း၊ အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် ရဲဘော်အောင်ခင်တင့်က လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်သည်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အားလုံးက ယာယီ သဘာပတိ ရွေးမှောက်တွင် ကတိသစ္စာ ပြုကြသည်။ ထို့နောက် ယာယီသဘာပတိက စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမအစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိသူ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ ရာနှုန်းပြည့် တက်ရောက်သောကြောင့် အစည်းအဝေး ထမြောက်ကြောင်းနှင့်စတင်ကျင်းပကြောင်း ကြေငြာသည်။

ထို့နောက် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမ အစည်း အဝေး တရပ်လုံး၏ အစီအစဉ်ကိုလည်းကောင်း၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း အလိုက် ညှိနှိုင်းရွေးချယ် တင်မြောက်ထားသော သဘာပတိအဖွဲ့ဝင် ၁၄ ဦးကိုလည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကတညီတညွတ်တည်း အတည်ပြုသည်။

ထို့နောက် အလှည့်ကျသဘာပတိအဖြစ် ရခိုင်ပြည်နယ် မောင်းတောမြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် ၁ မှပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးကျော်မောင်က ဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ကြောင်းကြေငြာကာ အလှည့်ကျသဘာပတိသို့တာဝန် လွှဲအပ်သည်။

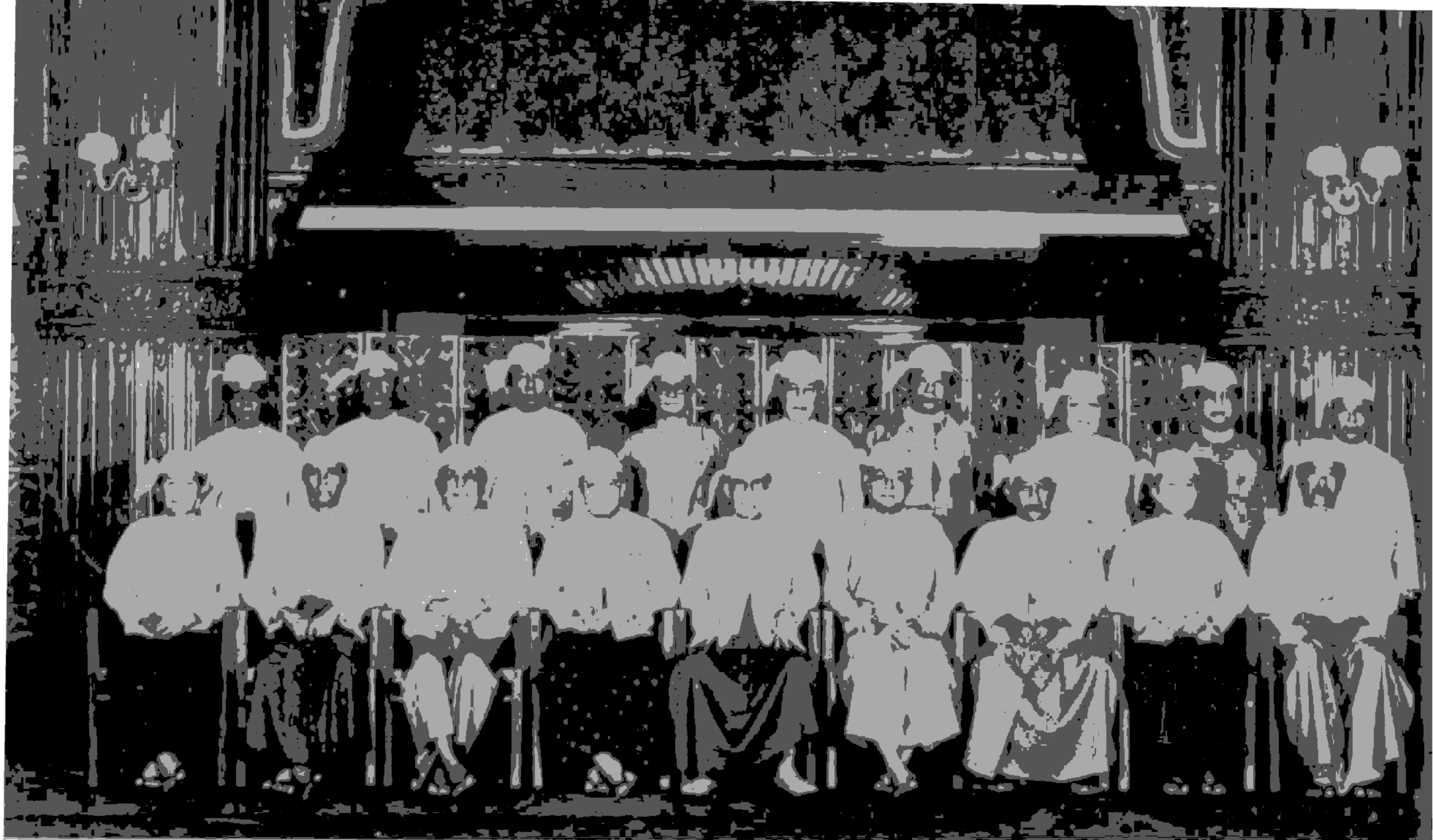
နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များရွေးချယ်

ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအလိုက် ရွေးချယ်တင်မြောက်ခြင်း ခံရသောနိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင် ၁၄ ဦး၏အမည်စာရင်းကို အလှည့်ကျသဘာပတိက ကြေငြာသည်။ ဆက်လက်၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် အားလုံးထဲမှ နိုင်ငံတော် ကောင်စီဝင် ၁၄ ဦးကို ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် များက ရွေးချယ် တင်မြောက်ကြသည်။

ထို့နောက် နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များက ၎င်းတို့အထဲ မှ ဥက္ကဋ္ဌတဦး၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌတဦးနှင့် အတွင်းရေးမှူးတဦး ကို ရွေးချယ်တင်မြောက်နိုင်ရန်နှင့် ဗဟိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့ အစည်းအသီးသီး၏ အဖွဲ့ဝင်များကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ရွေးချယ်တင်မြောက်နိုင်ရန် အဖွဲ့ဝင်လောင်း အမည်စာရင်း ကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီက တင်သွင်းနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံ တော်ကောင်စီ အစည်းအဝေးကို ကျင်းပသည်။

နိုင်ငံတော်ကောင်စီ

ဝန်ကြီးအဖွဲ့

နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌနှင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ

နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များက နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်များအထဲမှ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးစန်းယုအား လည်းကောင်း၊ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် ဦး အေး ကို အား လည်းကောင်း၊ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဦးစိန်လွင်အားလည်းကောင်း ရွေးချယ် တင်မြောက်ကြကြောင်း အလှည့်ကျ သဘာပတိက ပြည်သူ့လွှတ်တော်သို့ တင်ပြသည်။ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များက တညီတညွတ်တည်း သဘောတူ အတည်ပြုကြသည်။ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၆၆ အရ နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဦးစန်းယုသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတ ဖြစ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအေးကိုသည် နိုင်ငံတော် ဒုတိယ သမ္မတ ဖြစ်ကြောင်းကို လည်းကောင်း အလှည့်ကျ သဘာပတိက ကြေငြာသည်။

နိုင်ငံတော်ကောင်စီဖွဲ့စည်းခြင်း

နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ ဦးစန်းယု၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဦးအေးကို၊ အတွင်းရေးမှူး ဦးစိန်လွင်နှင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ခြင်းခံရသော နိုင်ငံတော် ကောင်စီဝင်များနှင့် ဝန်ကြီးချုပ်တို့ဖြင့် နိုင်ငံတော်ကောင်စီကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်က ဖွဲ့စည်းကြောင်း အလှည့်ကျ သဘာပတိက ကြေငြာသည်။

အခြားအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းခြင်း

ဝန်ကြီးအဖွဲ့၊ ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးအဖွဲ့၊ ပြည်သူ့ဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့၊ ပြည်သူ့ လုပ်ငန်း စစ်ဆေးရေး အဖွဲ့ အသီးသီးကို ရွေးချယ်တင်မြောက်ရန် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ က သဘာပတိအဖွဲ့သို့ အမည်စာရင်းတင်ပြပြီး ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက ဆန္ဒမဲပေး၍ ရွေးချယ် တင်မြောက်ကြသည်။

ထို့နောက် ဝန်ကြီးအဖွဲ့က ဝန်ကြီးချုပ်၊ ဒုတိယဝန်ကြီး ချုပ်များကိုလည်းကောင်း၊ အခြား ဗဟိုအာဏာပိုင် အဖွဲ့ အစည်းများကဥက္ကဋ္ဌ တဦးစီကို လည်းကောင်း ရွေးချယ် တင်မြောက်သည်။

အလှည့်ကျသဘာပတိက နိုင်ငံတော် ကောင်စီကတင် ပြသော ဝန်ကြီးချုပ်ဦးမောင်မောင်ခ၊ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် များအဖြစ် သူရဦးထွန်းတင် နှင့် ဗိုလ် ချုပ်ကြီး သူရ ကျော်ထင်တို့ ပါဝင်သော ဝန်ကြီးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဦးတင်အောင်ဟိန်းပါဝင်သော ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးမြင့်မောင်ပါဝင်သောပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုး ဆောင်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးအုံးတင်ပါဝင်သော ပြည်သူ့လုပ်ငန်း စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်းကို လည်းကောင်း၊ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်များအား ဝန်ကြီးဌာနအလိုက် တာဝန်ခွဲဝေသတ်မှတ်ခြင်းကို လည်း ကောင်း ကြေငြာသည်။

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်

အစည်းအဝေး ဒုတိယနေ့၊ တတိယနေ့နှင့် စတုတ္ထနေ့

အလှည့်ကျသဘာပတိအဖြစ် ဒုတိယနေ့အစည်းအဝေး တွင် ရန်ကုန်တိုင်း ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအေးသွင်ကလည်းကောင်း၊ တတိယနေ့တွင် ရှမ်းပြည်နယ် ကျောက်မဲမြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် ၁ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာထွန်းမြင့်ကလည်းကောင်း၊ စတုတ္ထနေ့တွင် ဧရာဝတီတိုင်း ကျိုက်လတ်မြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် ၁ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဦးခင်မောင်ကလည်းကောင်း ဆောင်ရွက်သည်။

အစည်းအဝေးဒုတိယနေ့တွင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင် လေးဦးနှင့်အတူ နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးရာ ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲ ကျင်းပရေး ကော်မရှင်၏ အစီရင်ခံစာကို မှတ်တမ်း တင်ခြင်းများ ဆောင်ရွက်သည်။

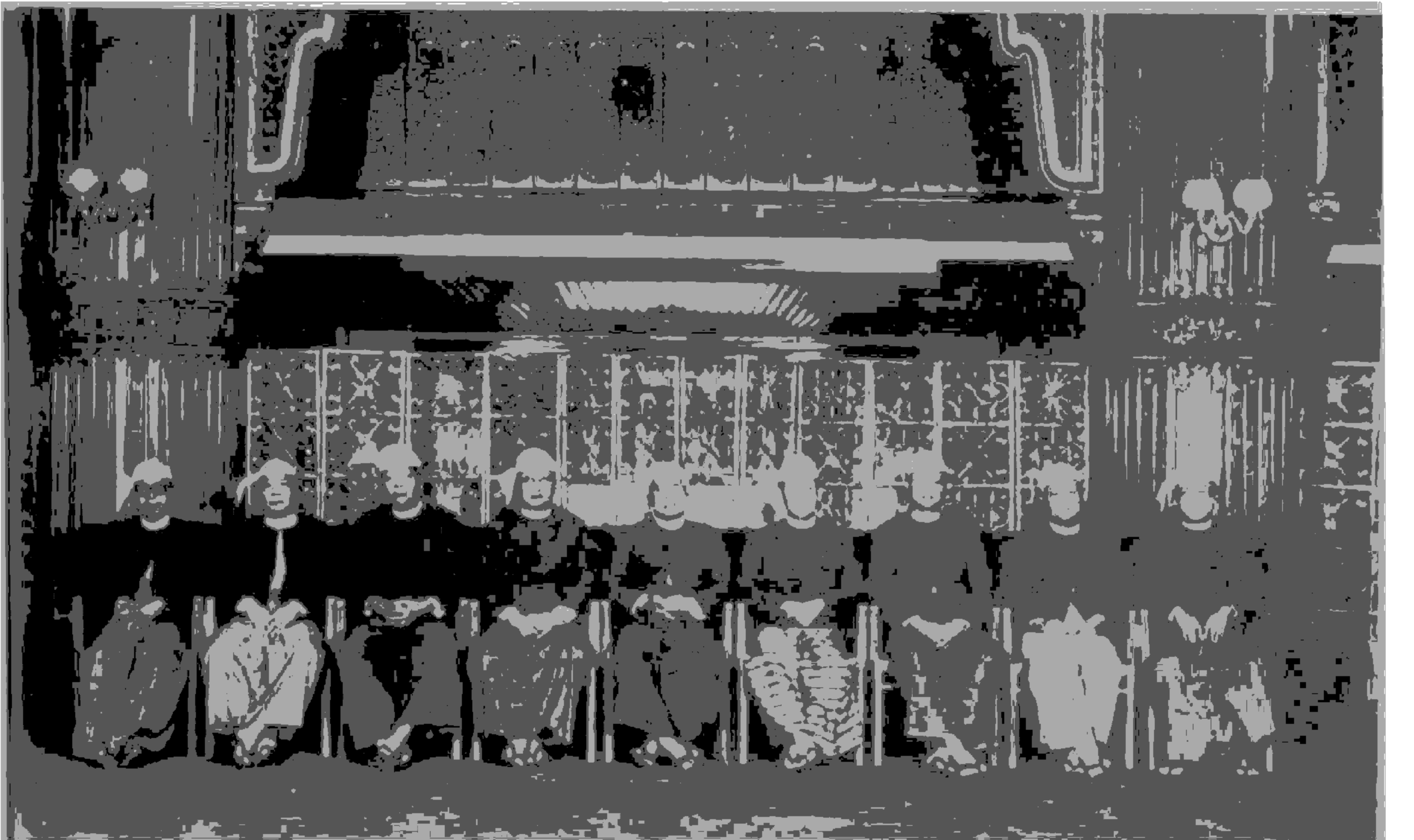
ထို့ပြင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက တင်သွင်းသော ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ခံစားခွင့်ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကြမ်းကို အစည်းအဝေးဒုတိယနေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်က လက်ခံ ဆွေးနွေးရန် သဘောတူ၍ အစည်းအဝေးစတုတ္ထနေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ရယူဆောင်ရွက်ရာ ထောက်ခံဆန္ဒမဲ ၄၇၀ မဲ ရှိသဖြင့် အဆိုပါ ဥပဒေကြမ်းကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်က အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းသည်။

ဝန်ကြီးအဖွဲ့က တင်သွင်းသော အမျိုးသားထောက်လှမ်းရေးဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေကြမ်းကို အစည်းအဝေးဒုတိယနေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်က လက်ခံဆွေးနွေးရန် သဘောတူ၍ အစည်းအဝေးစတုတ္ထနေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ရယူ ဆောင်ရွက်ရာ ထောက်ခံဆန္ဒမဲ ၄၇၀ မဲရှိသဖြင့် အဆိုပါ ဥပဒေကြမ်းကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်က အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းသည်။

နိုင်ငံရေးပင်စင်။ ။ ထို့ပြင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက တင်သွင်းသော နိုင်ငံရေးပင်စင်ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေကြမ်းကို အစည်းအဝေးဒုတိယနေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်က လက်ခံ ဆွေးနွေးရန် သဘောတူ၍ အစည်းအဝေးစတုတ္ထနေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ရယူ ဆောင်ရွက်ရာ ထောက်ခံဆန္ဒမဲ ၄၇၀ မဲရှိသဖြင့် အဆိုပါ ဥပဒေကြမ်းကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်က အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းသည်။

ရေးရာကော်မတီ။ ။ ထို့နောက် အစည်းအဝေး ဒုတိယနေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ဆန္ဒမဲပေးချက်အရ ထောက်ခံမဲ ထက်ဝက်ကျော် ရရှိကြသည့် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ရေးရာ ကော်မတီဝင်လောင်း ၆၅ ဦး၏ အမည်စာရင်းကို အလှည့်ကျသဘာပတိက ကြေငြာသည်။

ပြည်သူ့ တရားသူကြီးအဖွဲ့

ပြည်သူ့ ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့

ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ ဥပဒေကြမ်း။ ။ ထို့ပြင် ဝန်ကြီးအဖွဲ့က တင်သွင်းသော ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ ကျော်နင်းမှု ဥပဒေကြမ်းကို အစည်းအဝေး ဒုတိယနေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်က လက်ခံဆွေးနွေးရန် သဘောတူ၍ အစည်းအဝေး တတိယနေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ငါးဦးက ထောက်ခံဆွေးနွေးကြသည်။ အစည်းအဝေး စတုတ္ထနေ့တွင် ယင်းဆွေးနွေးချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ကိုယ်စား ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဦးမင်းဂေါင်က ပြန်လည်ရှင်းလင်းတင်ပြပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ရယူဆောင်ရွက်ရာ ထောက်ခံဆန္ဒမဲ ၄၈၈ မဲရှိသဖြင့် အဆိုပါ ဥပဒေကြမ်းကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်က အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းသည်။

ဗိုဗိုယိုဥပဒေကြမ်း။ ။ ဝန်ကြီးအဖွဲ့က တင်သွင်းသော ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ဗိုဗိုယိုဥပဒေကြမ်းကို အစည်းအဝေး ဒုတိယနေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်က လက်ခံဆွေးနွေးရန် သဘောတူ၍ အစည်းအဝေး တတိယနေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ငါးဦးက ထောက်ခံဆွေးနွေးကြသည်။ အစည်းအဝေး စတုတ္ထနေ့တွင် ယင်းဆွေးနွေးချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ကိုယ်စား ပြန်ကြားရေး ဝန်ကြီးဌာနနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဦးအောင်ကျော်မြင့်က ပြန်လည်ရှင်းလင်းတင်ပြပြီး လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ရယူဆောင်ရွက်ရာ ထောက်ခံဆန္ဒမဲ ၄၈၈ မဲရှိ

သဖြင့် အဆိုပါ ဥပဒေ ကြမ်းကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်က အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းသည်။

လမ်းနှင့် တံတားဥပဒေကြမ်း။ ။ ထို့ပြင် ဝန်ကြီးအဖွဲ့က တင်သွင်းသော လမ်းနှင့် တံတား အသုံးပြုခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေကြမ်းကို အစည်းအဝေး ဒုတိယနေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်က လက်ခံဆွေးနွေးရန် သဘောတူ၍ အစည်းအဝေး တတိယနေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် လေးဦးက ထောက်ခံဆွေးနွေးကြသည်။ အစည်းအဝေး စတုတ္ထနေ့တွင် ယင်းဆွေးနွေး ချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ ကိုယ်စား ဆောက်လုပ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးဗိုလ်ချုပ်မြင့်လွင်က ပြန်လည် ရှင်းလင်း တင်ပြပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ရယူဆောင်ရွက်ရာ ထောက်ခံဆန္ဒမဲ ၄၈၈ မဲရှိသဖြင့် အဆိုပါ ဥပဒေကြမ်းကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်က အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းသည်။

ငွေစက္ကူ။ ။ ဝန်ကြီးအဖွဲ့က တင်သွင်းသော ကျပ်တစ်ရာ တန်ငွေစက္ကူ၊ ကျပ်ငါးဆယ်တန် ငွေစက္ကူနှင့် ကျပ်နှစ်ဆယ် တန်ငွေစက္ကူများကို တရားဝင်ငွေအဖြစ်မရပ်စဲသည့် ဥပဒေ ကြမ်းကို အစည်းအဝေး ဒုတိယနေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်

က လက်ခံ ဆွေးနွေးရန် သဘောတူ၍ အစည်းအဝေး တတိယနေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်သုံးဦးက ထောက်ခံဆွေးနွေးကြသည်။ အစည်းအဝေးစတုတ္ထနေ့တွင် ယင်းဆွေးနွေးချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ကိုယ်စား ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဌာနဝန်ကြီး သူရဦးထွန်းတင်က ပြန်လည်ရှင်းလင်းတင်ပြ ပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော်၏အဆုံးအဖြတ်ကို ရယူဆောင်ရွက် ထုတ်ဖော်ခံဆန္ဒမဲ့ ၄၇၇ မဲရှိသဖြင့် အဆိုပါဥပဒေကြမ်းကို ပြည်သူ့လွှတ်တော်က အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းသည်။

ပြဋ္ဌာန်းခြင်း

- ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ခံစားခွင့် ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊
- အမျိုးသားထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ဥပဒေကို ပြင်ဆင် သည့်ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊
- နိုင်ငံရေး ပင်စင် ဥပဒေကို ပြင် ဆင် သည့် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊
- ကျွဲ၊ နွား တိရစ္ဆာန်ကျော်နင်းမှုဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊
- ရုပ်မြင်သံကြားနှင့် ဗီဒီယိုဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊
- လမ်းနှင့် တံတားပြုပြင်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေပြဋ္ဌာန်း ခြင်း၊
- ကျပ်တစ်ရာတန် ငွေစက္ကူ၊ ကျပ်ငါးဆယ်တန် ငွေ စက္ကူနှင့် ကျပ်နှစ်ဆယ်တန်ငွေစက္ကူများကို တရား ဝင်ငွေအဖြစ်မှ ရုပ်စဲသည့် ဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီးလေ့လာ။ ။ မြန် မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ် ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ ကြီး ဦးနေဝင်းသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်နှင့် ၆ ရက်နေ့များတွင် ကျင်းပသော စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်လေ့လာသည်။

ပြဋ္ဌာန်းခြင်း၊ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်း၊ အတည်ပြုခြင်း ဖွဲ့စည်းခြင်း

၁၉၇၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့မှ ၇ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပသော စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမ အစည်းအဝေးတွင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း ခုနစ်ရပ်၊ ရွေးချယ် တင် မြှောက်ခြင်းရှစ်ရပ်၊ အတည်ပြုခြင်း သုံးရပ်၊ ကြေငြာခြင်း နှစ်ရပ်၊ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းကိုးရပ်၊ မှတ်တမ်း တင်ခြင်းသုံးရပ်နှင့် တင်ပြခြင်းခုနစ်ရပ်တို့ကို ဆောင်ရွက် ပြီးစီးခဲ့သည်။

ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်း

- ယာယီသဘာပတိ တင်မြှောက်ခြင်း၊
- သဘာပတိအဖွဲ့ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်း၊
- နိုင်ငံတော်ကော်စီဝင်များ ရွေးချယ် တင် မြှောက် ခြင်း၊
- ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်များ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်း၊
- ပြည်သူ့တရားသူကြီး အဖွဲ့ဝင်များ ရွေးချယ် တင် မြှောက်ခြင်း၊
- ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့ဝင်များ ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခြင်း၊

ပြည်သူ့ လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့

အမည်	နိုင်ငံတော်ကောင်စီ	ပဲခူးနယ်	
ဦးစန်းယု	ဗဟန်း (၁)		ဥက္ကဋ္ဌ
ဦးအေးကို	တိုက်ကြီး (၁)		ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
ဦးစိန်လွင်	မော်လမြိုင် (၁)		အတွင်းရေးမှူး
ဦးခင်အေး	စစ်ကိုင်း (၁)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးချစ်လှိုင်	မအူပင် (၁)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးကျပ်တူး	မြစ်ကြီးနား (၁)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးစိုး	ကော့မူး		အဖွဲ့ဝင်
ဦးစိုင်းအောင်ထွန်း	သီပေါ (၂)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးစန်းမောင်	ပန်းဘဲတန်း		အဖွဲ့ဝင်
ဦးဇော်ဝင်း	ခရမ်း (၂)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးတင်အောင်	လယ်ဝေး (၂)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးထွန်းတင်	သာကေတ (၁)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးထွန်းရီ	ကျောက်တံခါး (၁)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးထွန်းရင်လော	ပင်လောင်း (၂)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးဗန်ကူး	ဟားခါး		အဖွဲ့ဝင်
ဦးဘလှ	ထားဝယ် (၁)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးဘသော်	ပြုံး (၁)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးဘူးရယ်	လှိုင်ကော် (၁)		အဖွဲ့ဝင်
ဒေါက်တာ မောင်မောင်	မန္တလေးအရွှေမြောက် (၁)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးမန်းစံမြတ်ရွှေ	ဘားအံ (၃)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးလှထွန်း	မြောက်ဥက္ကလာပ (၂)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးဝေဗူးဟာရီနန်း	မတူပီ (၁)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးသာကျော်	စစ်တွေ (၂)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးသောင်းတင်	တံတေး (၂)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးသန်းစိန်	ပခုက္ကူ (၂)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးအောင်ဆင့်	စမ်းချောင်း		အဖွဲ့ဝင်
သူရဦးအောင်ပေ	မင်းဘူး (၁)		အဖွဲ့ဝင်
ဦးအုန်းကြည်	အိမ်ယဲ (၁)		အဖွဲ့ဝင်
ဝန်ကြီးချုပ်			အဖွဲ့ဝင်

- ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ဝင်များ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်း၊
- ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဇရိုးရာ ပက်မတ်ဝင်များ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

- နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့်အတွင်းရေးမှူးတို့၏အမည်စာရင်းကို အတည်ပြုခြင်း၊
- နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးရာ ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းနိုင်ရန် နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင် လေးဦး၏အမည်စာရင်းကို အတည်ပြုခြင်း။

အတည်ပြုခြင်း

- စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမ အစည်းအဝေးတရပ်လုံးအစီအစဉ်ကို အတည်ပြုခြင်း။

ကြေငြာခြင်း

- နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌသည် နိုင်ငံတော်သမ္မတဖြစ်ကြောင်း ကြေငြာခြင်း။

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်

- နိုင်ငံတော်ကောင်စီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌသည် နိုင်ငံတော် ဒုတိယ သမ္မတ ဖြစ်ကြောင်း ကြေငြာခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့်တာဝန်ခွဲဝေခြင်း

- နိုင်ငံတော်ကောင်စီ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊
- ဝန်ကြီးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊
- ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊
- ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊
- ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊
- ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်များအား ဝန်ကြီးဌာနအလိုက် တာဝန်ခွဲဝေသတ်မှတ်ခြင်း၊
- နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးရာကော်မတီ ဖွဲ့စည်းခြင်း၊

- လွှတ်တော်ရေးရာ ကော်မတီအလိုက် တာဝန် ခွဲဝေ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် အတွင်းရေးမှူးများရွေးချယ်တာဝန် ပေးအပ်ခြင်း၊

- ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲကျင်းပရေးကော်မရှင်ဖွဲ့စည်းခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

မှတ်တမ်းတင်ခြင်း

- နိုင်ငံတော်ကောင်စီနှင့် ဗဟိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ ပုံမှန်အစီရင်ခံစာများကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊
- စတုတ္ထ အကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲကျင်းပရေးကော်မရှင်၏အစီရင်ခံစာကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်း၊
- အကြိမ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံ

ဝန်ကြီးအဖွဲ့

အမည်	မဲဆန္ဒနယ်	
ဦးမောင်မောင်ခ	လှိုင် (၂)	ဝန်ကြီးချုပ်
သူရဦးထွန်းတင်	မှော်ဘီ (၁)	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်
ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သူရကျော်ထင်	မင်္ဂလာဒုံ (၂)	ဝန်ကြီး၊ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
ဦးရဲခေါင်	ဟင်္သာတ (၂)	ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်
ဦးစိန်ထွန်း	မြင်းခြံ (၂)	ဝန်ကြီး၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
သူရဦးစောမြ	စစ်တွေ (၁)	ဝန်ကြီး၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန
ဦးတင့်ဆွေ	မှော်ဘီ (၂)	ဝန်ကြီး၊ စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန
ဦးသန်းတင်	ပုသိမ်အရှေ့ (၁)	ဝန်ကြီး၊ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန
ဦးမင်းဂေါင်	ပုသိမ်ကြီး (၁)	ဝန်ကြီး၊ အမှတ် (၁) စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
ဦးမောင်ချို	ရေတာရှည် (၂)	ဝန်ကြီး၊ သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာန
ဦးခင်မောင်ကြီး	ဘိုကလေး (၁)	ဝန်ကြီး၊ ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန
ဦးကျော်ငြိမ်း	မန္တလေးအနောက်မြောက်(၁)	ဝန်ကြီး၊ အမှတ် (၂) စက်မှုဝန်ကြီးဌာန
ဦးအောင်ကျော်မြင့်	ညောင်ဦး (၂)	ဝန်ကြီး၊ ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
ဦးအုံးကျော်	ပေါင်းတည် (၁)	ဝန်ကြီး၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
ဦးထွန်းဝေ	ရမည်းသင်း (၂)	ဝန်ကြီး၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ယဉ်ကျေးမှု
ဦးသန်းလှိုင်	လားရှိုး (၁)	ဝန်ကြီး၊ လူမှုဝန်ထမ်းဝန်ကြီးဌာနနှင့် အလုပ်သမား
ဗိုလ်ချုပ် မောင်မောင်ဝင်း	ကျိုက်လတ် (၂)	ဝန်ကြီးဌာန
ဗိုလ်ချုပ် မြင့်လွင်	ဖျာပုံ (၂)	ဝန်ကြီး၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန
ဗိုလ်မှူးချုပ် သန်းညွန့်	ရွှေဘို (၁)	ဝန်ကြီး၊ သမဝါယမဝန်ကြီးဌာန
		ဝန်ကြီး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာန
		ဝန်ကြီး၊ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာန
		ဝန်ကြီး၊ လယ်ယာနှင့် သစ်တောဝန်ကြီးဌာန

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်

ပြည်သူ့ တရားသူကြီးအဖွဲ့

အမည်	မဲဆန္ဒနယ်	
ဦးတင်အောင်ဟိန်း	ရေတာရှည် (၁)	ဥက္ကဋ္ဌ
ဗိုလ်ချုပ် ကိုကြီး	လက်ပံတန်း (၁)	အဖွဲ့ဝင်
ဗိုလ်ချုပ် ခင်မောင်ကျော်	ဝက်လက် (၂)	အဖွဲ့ဝင်
ဦးတင်မင်း	ပဲခူး (၂)	အဖွဲ့ဝင်
ဦးထွန်းတင်	မိုးကုတ် (၁)	အဖွဲ့ဝင်
ဦးဘမော်	မုဒုံ (၁)	အဖွဲ့ဝင်
ဒေါက်တာ မောင်မောင်အေး	မအူပင် (၂)	အဖွဲ့ဝင်
ဦးဝင်းမောင်	မော်လမြိုင်ကျွန်း (၁)	အဖွဲ့ဝင်
ဗိုလ်မှူးချုပ် အေးစန်	ညောင်ဦး (၁)	အဖွဲ့ဝင်

ပြည်သူ့ ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့

အမည်	မဲဆန္ဒနယ်	
ဦးမြင့်မောင်	မကွေး (၂)	ဥက္ကဋ္ဌ
ဦးခင်အုန်း	ကဝ (၂)	အဖွဲ့ဝင်
ဦးလေးမောင်	အင်းစိန် (၁)	အဖွဲ့ဝင်
ဦးလှတင့်	ပေါင်းတည် (၂)	အဖွဲ့ဝင်
ဦးလှရွှေ	မရမ်းကုန်း (၁)	အဖွဲ့ဝင်
ဗိုလ်ချုပ် လှဦး	ဇနပူ (၁)	အဖွဲ့ဝင်

သို့ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ စေလွှတ်ရာတွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လိုက်ပါနိုင်ရေးအတွက် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးကို ရွေးချယ် ပေးခဲ့သည့် ကိစ္စတင်ပြချက်ကို မှတ်တမ်းတင်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

တင်ပြခြင်း

- ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင်များက ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ်နှစ်ဦး ရွေးချယ်တင်မြှောက်ကြောင်း တင်ပြခြင်း၊
- ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ဝင်များက ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ရွေးချယ် တင်မြှောက်ကြောင်း တင်ပြခြင်း၊
- ပြည်သူ့ဥပဒေအကျိုးဆောင်အဖွဲ့ဝင်များက ပြည်သူ့ဥပဒေ အကျိုးဆောင် အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ရွေးချယ် တင်မြှောက်ကြောင်း တင်ပြခြင်း၊
- ပြည်သူ့လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ဝင်များက ပြည်သူ့လုပ်ငန်း စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ရွေးချယ် တင်မြှောက်ကြောင်း တင်ပြခြင်း၊

- သုံးသပ်ချက်များနှင့်ဆောင်ရွက်ချက်များ အကျဉ်းချုပ်တို့ ဖြန့်ဝေထားကြောင်း တင်ပြခြင်း၊
- ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ဆွေးနွေးချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတော် ကောင်စီ နှင့် ဗဟိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများ၏ဆောင်ရွက်ချက်များ ဖြန့်ဝေထားကြောင်း တင်ပြခြင်း၊
- တရုတ် ပြည်သူ့ သမ္မတ နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့သည့် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့၏အစီရင်ခံစာ ဖြန့်ဝေထားကြောင်း တင်ပြခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ရုပ်သိမ်းခြင်း

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမအစည်းအဝေး ဆုံးဖြတ်ချက်များကို သဘာပတိအဖွဲ့က လက်မှတ်ရေးထိုးကြပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေးကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့ မွန်းလွဲ ၁၂ နာရီ မိနစ် ၄၀ တွင် အောင်မြင်စွာရုပ်သိမ်းလိုက်သည်။

တက္ကသိုလ် တင်အေးကြည်

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်

ပြည်သူ့ လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့

အမည်	မဲဆန္ဒနယ်	
ဦးအုံးတင်	ဆားလင်းကြီး (၂)	ဥက္ကဋ္ဌ
ဦးစိန်ထွန်း	လပူတ္တာ (၁)	အဖွဲ့ဝင်
ဦးစိန်ရ	မြန်အောင် (၁)	အဖွဲ့ဝင်
ဗိုလ်ချုပ် တောင်စာခိုင်	တောင်ငူ (၁)	အဖွဲ့ဝင်
ဦးလှဘန်း	မြောင်းမြ (၁)	အဖွဲ့ဝင်
ဗိုလ်ချုပ် အောင်ခင်	မြန်အောင် (၂)	အဖွဲ့ဝင်

နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးနှင့်လုံခြုံရေးရာဇကော်မတီ

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမအစည်းအဝေးက နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးရာဇကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။
 နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးရာဇကော်မတီတွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဝန်ကြီးချုပ်ကဆောင်ရွက်၍ အဖွဲ့ဝင် များအဖြစ် ဦးချစ်လှိုင်၊ ဦးထွန်းရှိ၊ ဦးလှထွန်း၊ ဦးသာကျော်၊ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး၊ ပြည်ထဲရေး နှင့်သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးတို့ ပါဝင်ကြသည်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရေးရာကော်မတီများ

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမအစည်းအဝေးတတိယနေ့တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရေးရာ ကော်မတီ များကို အောက်ပါအတိုင်း တာဝန်ခွဲဝေဖွဲ့စည်းသည်။

လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များစိစစ်ရေးကော်မတီ		လွှတ်တော်သမဝါယမ၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် သစ်တောရေးရာကော်မတီ	
ဦးစိုးမြင့်	သနပွင် (၂)	အတွင်းရေးမှူး	
ဦးမြင့်အောင်	ရေဦး (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်	ဦးမောင်မောင်ဦး ဘုတလင် (၂) အတွင်းရေးမှူး
ဦးဝင်းမောင်	တာမေ့ (၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်	ဦးကမ်တဲ မံစိ ရေးရာကော်မတီဝင်
ဗိုလ်မှူးကြီးတင်လှိုင်	မြေထဲ (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်	ဦးလှထွန်း ကျောက်ဆည် (၂) ရေးရာကော်မတီဝင်
ဗိုလ်မှူးကြီး	မင်္ဂလာ		ဦးမြညွန့် တပ်ကုန်း (၂) ရေးရာကော်မတီဝင်
သူရတင်ဖေ	တောင်ညွန့်(၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်	ဦးလှ သာယာဝတီ (၂) ရေးရာကော်မတီဝင်

လွှတ်တော်ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အမျိုးသားစီမံကိန်း ရေးရာကော်မတီ		လွှတ်တော်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးရာကော်မတီ	
ဦးဟန်ရွှေ	သုံးခွ (၁)	အတွင်းရေးမှူး	ဦးထွန်းရီ ပေါက် (၂) အတွင်းရေးမှူး
ဦးသိန်းထွန်း	ကျောက်တန်း (၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်	ဦးသန်းယု ထန်းတပင် ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးတင်ဦး	အိမ်မဲ (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်	ဦးအောင်ကျော်စိန် မြေပုံ ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးကျော်မြင့်	ဖျာပုံ (၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်	ဒေါက်တာ ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးညွန့်မောင်	မင်းလှ	ရေးရာကော်မတီဝင်	ခင်မောင်ညွန့် ကမာရွတ် ရေးရာကော်မတီဝင်
			ဦးသန်းတင် အရာတော် (၂) ရေးရာကော်မတီဝင်

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်

လွှတ်တော်ဝန်မှုလက်မှုနှင့် သယံဇာတပစ္စည်း
ရေးရာကော်မတီ

ဦးအောင်မြင့်	မင်းတန်း	အတွင်းရေးမှူး
ဦးကံလုံဘွဲ့	ပလက်ဝ (၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးစန်းမြင့်	ကဝ (၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးကိုကိုသန်း	နမ္မတူ	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဗိုလ်မှူးကြီးဌေးတင့်	ပန်းတောင်း (၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်

ဦးသောင်းစိန်	မုံရွာ (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးဝင်းဖေ	ပျဉ်းမနား (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးအေးအုန်း	ဒဂုံ	ရေးရာကော်မတီဝင်

လွှတ်တော်ဥပဒေကြမ်းရေးရာကော်မတီ

ဦးသောင်းဒန်	ကြို့ပင်ကောက် (၁)	အတွင်းရေးမှူး
ဦးဗိုလ်ထွန်း	အင်္ဂပူ (၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးတင်ဌေး	ပုသိမ်အရှေ့ (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးသိန်းတင်	လောင်းလုံး (၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးစိန်ဝင်း	ဒီပဲယင်း (၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်

လွှတ်တော်ဆောက်လုပ်ရေးနှင့် ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်
ရေးရာကော်မတီ

ဦးကျော်မင်း	ကျောက်ဆည် (၁)	အတွင်းရေးမှူး
ဦးခင်မောင်သိန်း	ခင်ဦး (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးသိန်းလှိုင်	လှိုင် (၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးခင်မောင်မောင်	ငါးဇွန် (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးစောကလိုက်	လှိုင်းဘဲ (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်

လွှတ်တော်လူမှုရေးရာကော်မတီ

ဒေါက်တာလှဘူး	တပ်ကုန်း (၁)	အတွင်းရေးမှူး
ဒေါ်မေမေအောင်	မင်္ဂလာ	
	တောင်ညွန့် (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးကိုကြီး	ကျောက်ပန်း	
	တောင်း (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်

လွှတ်တော်သိပ္ပံနှင့်နည်းပညာရေးရာကော်မတီ

ဦးလှမိုး	မင်းလှ (၁)	အတွင်းရေးမှူး
ဦးခင်မောင်သန်း	ဝမ်းတွင်း (၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဒေါ်ငြိမ်းငြိမ်း	မင်းဘူး (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဒေါက်တာ		
တင်မောင်	ပျော်ဘွယ် (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဒေါက်တာ		
ချစ်ဆွေ	ရမည်းသင်း (၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်

ဒေါက်တာ	မန္တလေး	
တင်အောင်ဆွေ	အရှေ့တောင် (၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးကျော်မြင့်	သာစည် (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်

လွှတ်တော် တောင်သူလယ်သမား၊ အလုပ်သမားနှင့်
လူငယ်ရေးရာကော်မတီ

ဦးဖေလိန်းမောင်	မင်းတပ်	အတွင်းရေးမှူး
ဦးစိုင်းစန်ထွန်း	ဟိုပုံး	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးသန်းရွှေ	စလင်း (၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဒေါ်ကျင်ဇဒိမ်း	ဒေါပုံ	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဒေါက်တာ		
ကျော်စိန်	သက်န်းကျွန်း (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်

လွှတ်တော်ပြည်သူ့ရေးရာစီမံခန့်ခွဲရေးရာကော်မတီ

ဦးအေးဖေ	တန့်ဆည် (၁)	အတွင်းရေးမှူး
ဦးမြမောင်	တောင်တွင်းကြီး (၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးစိုးညွန့်	သီပေါ (၁)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးကျော်တင့်	သန်လျင် (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးလှထွန်း	ကျောက်တန်း (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်

လွှတ်တော်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများရေးရာ
ကော်မတီ

ဦးကျော်သန်	သာစည် (၁)	အတွင်းရေးမှူး
ဦးခင်သိန်း	သံပြူဇရပ် (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးကျော်သန်း	ရေး (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဒေါ်နော်မြူရီယယ်လ်		
ထွန်းကျော်	ရန်ကင်း	ရေးရာကော်မတီဝင်
ဦးကျော်မြသိန်း	ကျောက်ဖြူ (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်

လွှတ်တော်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဆက်သွယ်ရေးနှင့်
နိုင်ငံခြားရေးရာကော်မတီ

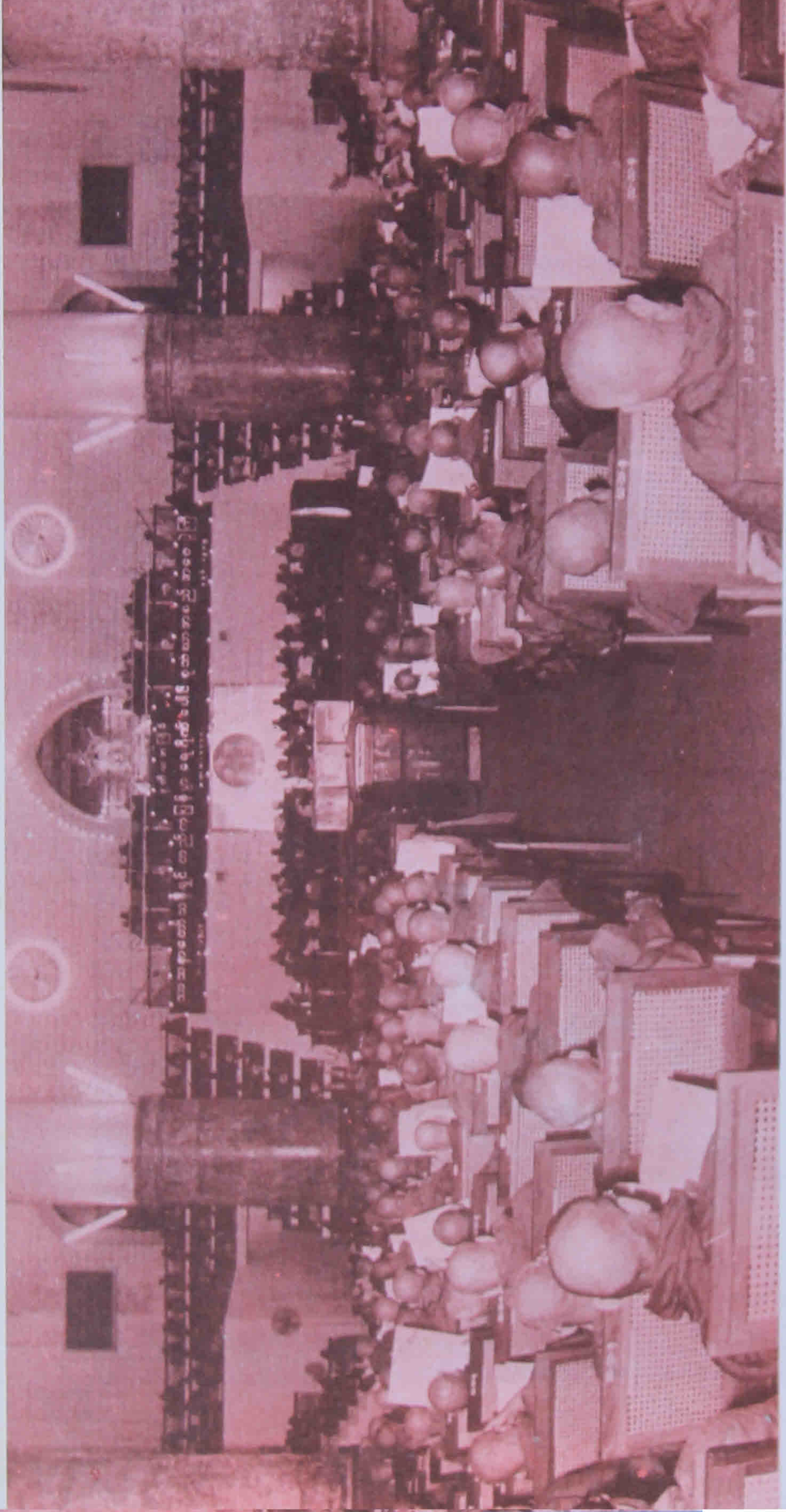
ဦးမင်းကြည်	ကျောက်ဖြူ (၁)	အတွင်းရေးမှူး
ဦးခင်မောင်သန်း	မလှိုင် (၂)	ရေးရာကော်မတီဝင်

ဒုတိယဝန်ကြီးများ

နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက် နေ့စွဲပါ အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်(၁၆၆/၈၅)ဖြင့် ခန့်အပ်လိုက်သော ဒုတိယဝန်ကြီးများအား ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးအဖွဲ့က အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် (၉/၈၅)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနအလိုက် အောက်ပါအတိုင်း တာဝန်ခွဲဝေ သတ်မှတ်သည်။

အမည်	မဲဆန္ဒနယ်	ဝန်ကြီးဌာန
ဦးအေးကို	မေမြို့	စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
ဒေါက်တာမောင်ရှိန်	ပုလဲ	စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး စောမောင်	တိုက်ကြီး	ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန
ဦးစောလှိုင်	ပုသိမ်အနောက်	နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန
ဦးသန်းညွန့်	ချောက်	စွမ်းအင် ဝန်ကြီးဌာန
ဦးတင်ထွန်း	ဇလွန်	ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန
ဦးတင်မောင်	ကျောက်မဲ	ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန
ဦးမောင်အုံး	ပန်းတောင်း	အမှတ်(၁)စက်မှု ဝန်ကြီးဌာန
ဦးသိန်းမြင့်	မိုးညို	အမှတ်(၁)စက်မှု ဝန်ကြီးဌာန
ဦးမျိုးမြင့်	ကိုကိုးကျွန်း	သတ္တုတူး ဝန်ကြီးဌာန
ဦးကျော်ဇ	ပွင့်ဖြူ	သတ္တုတူး ဝန်ကြီးဌာန
ဗိုလ်မှူးကြီး ခင်မောင်ဝင်း	ဒလ	ပြည်ထဲရေးနှင့်သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာန
ဦးကြည်ညွန့်	မြင်းမူ	ပြည်ထဲရေးနှင့်သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာန
ဒေါက်တာမန်းသက်စံ	ချောင်းဆုံ	အမှတ်(၂)စက်မှု ဝန်ကြီးဌာန
ဗိုလ်မှူးကြီး ရန်နောင်စိုး	ဖြူး	ကုန်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန
ဗိုလ်မှူးကြီး တင်ကြီး	ကြို့ပင်ကောက်	ကုန်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန
ဒေါက်တာမောင်ဒီ	ပုဇွန်တောင်	ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာန
ဦးသောင်းထွဋ်	မြေထဲ	ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာန
ဦးတိုက်စိုး	ကောလင်း	ပြန်ကြားရေး ဝန်ကြီးဌာန
ဦးသန်းမောင်	ကန့်ဘလူ	ယဉ်ကျေးမှု ဝန်ကြီးဌာန
ဦးပေါ်ခန့်သန်း	မုံရွာ	လူမှုဝန်ထမ်းဝန်ကြီးဌာနနှင့် အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာန
ဒေါက်တာထွန်းလှဖြူ	မင်းပြား	ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန
ဒေါက်တာချစ်	မိတ္ထီလာ	သမဝါယမ ဝန်ကြီးဌာန
ဦးကျော်သန်း	ညောင်တုန်း	သမဝါယမ ဝန်ကြီးဌာန
ဗိုလ်မှူးကြီး မောင်မောင်အေး	ဇပုတော	မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာန
ဦးကျင်လှိုင်	ကျောင်းကုန်း	ဆောက်လုပ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန
ဦးလှိုင်မြင့်	အုတ်တောင်း	လယ်ယာနှင့်သစ်တော ဝန်ကြီးဌာန
ဗိုလ်မှူးကြီး အောင်ဝင်း	ညောင်တုန်း	လယ်ယာနှင့်သစ်တော ဝန်ကြီးဌာန

(၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃၁ ရက်အထိ)

ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းရုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးပွဲကြီး ကျင်းပစဉ်

သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေး

ဒုတိယအကြိမ်

ဂိုဏ်းပေါင်းစုံသံဃာ့ အစည်းအဝေးပွဲကြီး

သုံးလောကထွတ်ထားဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်ဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် စံလွန်တော်မူပြီး သည်မှ စ၍ နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ ကျော် အတွင်း၌ သာသနာတော် စင်ကြယ်၍ အစွန့်ရှည် တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးအတွက် သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များ နှင့် သာသနာ့ဒါယကာများသည် ဓမ္မစက်၊ အာဏာစက် နှစ်ရပ်ဖြင့် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

သာသနာတော် တည်းဟူသော ပိဋကစာပေပရိယတ္တိ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ရေးအတွက် သင်္ဂါယနာခြောက်တန်တင် ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ သာသနာ့ဝန်ထမ်း တည်းဟူသော ပုဂ္ဂိုလ် ပိုင်းဆိုင်ရာ စင်ကြယ်သန့်ရှင်းရေးအတွက် သာသနာတော် နှစ် ၂၃၅ ခုနှစ်တွင် သီရိဓမ္မာသောကမင်းကြီးသည် ရဟန်း တု ရဟန်းယောင် (တိတ္ထိ) ခြောက်သောင်းကို လူဝတ်လဲစေ ခဲ့သည်။ သာသနာတော်နှစ် ၁၆၀၀ ပြည့်တွင် ပုဂံပြည်၌ အနော်ရထာ မင်းကြီးသည် အရည်းကြီး ရဟန်းများကို လူဝတ်လဲစေ၍ ရှင်အရဟံအမှူးပြုသော ထေရဝါဒ သံဃာ တော်များကို ပင့်ဆောင် ကိုးကွယ်ခဲ့သည်။ သာသနာနှစ် ၁၇၉၄ ခုနှစ်တွင် သီဟိုဠ်ကျွန်း၌ ပရက္ကမဗာဟုမင်းကြီး သည် အလဇ္ဇီ ဒုဿီလ ရဟန်း များ ကို လူဝတ် လဲစေ၍ သာသနာတော်ကို သုတ်သင် ခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် သာသနာသက္ကရာဇ် ၂၅၂၄ ခုနှစ်၊ ကောဇာ သက္ကရာဇ် ၁၃၄၂ ခုနှစ် (ခရစ် ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ်) ၌ ကျင်းပ ပြီးစီးခဲ့ သော ပထမအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေး ကြီးကို သာသနာတော်ကြီး သန့်ရှင်းစင်ကြယ်ရေး၊ အစွန့် ရှည်ကြာ တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး၊ အခက်အလက်ဝေဖြာ ပြန့်ပွား စည်ပင်ရေးအတွက် စိုက်ထူခဲ့သည့် စတုတ္ထအကြိမ် မြောက် သာသနာ့သမိုင်း မှတ်တိုင်ကြီးအဖြစ် မှတ်တမ်း တင်ရမည် ဖြစ်ပေသည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၀၁ စာ၊ ၄၁—၅။)

ဒုတိယအကြိမ် အသီး အပွင့်

ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေးကြီး ကျင်းပပြီးနောက် ငါးနှစ်အကြာတွင် ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့

အစည်းအဝေးကြီးကို ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၃၄၇ ခုနှစ် နယုန်လဆန်း ၁၁ ရက်နေ့မှ ၁၃ ရက်နေ့အထိ ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေးကုန်းမြေရှိ မဟာပါသာဏ လိုဏ်ဂူတော်ကြီး၌ ကျင်းပခဲ့သည်။

အစည်းအဝေးကြီး ကျင်းပရာသို့ နိုင်ငံတော် သြဝါဒါ စရိယ ဆရာတော်ကြီးများ၊ နိုင်ငံတော် ဗဟို သံဃာ့ဝန် ဆောင် အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်ကြီးများ၊ နိုင်ငံတဝန်းလုံးမှ သံဃာ သမ္မတီရ သံဃာ့ ကိုယ်စားလှယ် ဆရာတော်များ၊ သံဃာတော်များ ကြွရောက်တော်မူကြပြီး ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးမင်းဂေါင်၊ ဒုတိယ ဝန်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဦးပေါ်သိမ်းနှင့် ဗိုလ်မှူးကြီး ခင်မောင်ဝင်း၊ ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်ရှိ ဦးစီးဌာနများမှ တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အလှူရှင်များနှင့် စိတ်ပါဝင်စားသူများ တက်ရောက် ကြည့်ညိကြသည်။

အခမ်းအနားမှူးဆရာတော်များ

အစည်းအဝေးတွင် အခမ်းအနားမှူး ဆရာတော်များ အဖြစ် ပထမအကြိမ် နိုင်ငံတော် ဗဟို သံဃာ့ဝန်ဆောင် အဖွဲ့ အကျိုးတော်ဆောင်ဆရာတော် တိပိဋကဓရ ဓမ္မ ဘဏ္ဍာဂါရိက အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တသာရာဘိ ဝံသနှင့် တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဝဏ္ဏသိရိတို့က ဆောင်ရွက်တော်မူကြသည်။

သဘာပတိဆရာတော်ကြီးများ

ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးကို ကြီးကြပ် ကွပ်ကဲတော်မူရန် အစည်းအဝေး သဘာပတိ ဆရာတော်ကြီး ၁၅ ပါးတို့၏ ဘွဲ့အမည်စာရင်းကို အခမ်း အနားမှူး ဆရာတော်က အစည်းအဝေးသို့ တင်သွင်း အတည်ပြုချက် ရယူသည်။ အစည်းအဝေး ပထမနေ့ အလှည့်ကျ သဘာပတိအဖြစ် မန္တလေးမြို့ မန္တလေးအရှေ့ တောင်မြို့နယ် မဟာနန္ဒိသေနာရာမတိုက် အဘိဓဇ မဟာ

ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးပွဲကြီး

အစည်းအဝေး ပထမနေ့ အလှည့်ကျသဘာပတိအဖြစ် အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရုဘဒ္ဒန္တနန္ဒိသေနာဘိဝံသ ဆရာတော်ကြီးက ဆောင်ရွက်တော်မူသည်။

နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌ ဂုရုဘဒ္ဒန္တဣန္ဒာစာရ ဆရာတော်ကြီးက ဩဝါဒကထာ မြက်ကြားတော်မူစဉ်

ရဋ္ဌဂုရု ဘဒ္ဒန္တ နန္ဒိသေနာဘိဝံသ ဆရာတော်ကြီးက ဆောင်ရွက်တော်မူသည်။

ဖွင့်လှစ်

ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ခွင့်ရှိသည့် သံဃာမဟုတ်သော သံဃာ့ကိုယ်စားလှယ် ၁,၃၇၃ ပါး အနက်အစည်းအဝေးသို့ သံဃာ့ကိုယ်စားလှယ် ၁,၃၃၆ ပါး တက်ရောက်တော်မူကြသည်။ အစည်းအဝေးသို့ ကြွရောက်တော်မူလာကြသည့် သံဃာ့ကိုယ်စားလှယ် ဆရာတော်၊ သံဃာတော်များက “သာသနဿစ လောကဿဝုဗ္ဗိ ဘဝတုသဗ္ဗဒါ” အစချီသော ဂါထာကို သုံးကြိမ်ရွတ်၍ အစည်းအဝေးကို ဖွင့်လှစ်သည်။

ဩဝါဒကထာ

အစည်းအဝေးအစီအစဉ်အရ အလှည့်ကျ သဘာပတိ ဆရာတော် မန္တလေး အရှေ့တောင်မြို့နယ် မဟာနန္ဒိသေနာရာမတိုက် အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု ဘဒ္ဒန္တ နန္ဒိသေနာဘိဝံသ ဆရာတော်ကြီးနှင့် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင် အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု ဘဒ္ဒန္တဣန္ဒာစာရ ဆရာတော်ကြီးတို့က ဩဝါဒကထာ မြက်ကြားတော်မူကြသည်။ ထိုနောက် ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးမင်းဂေါင်က သာသနာရေးဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လျှောက်ထားသည်။

ဆွေးနွေး

အစည်းအဝေးတွင် ပထမ အကြိမ် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ကတင်သွင်းသော ငါးနှစ်တာကာလ ဆောင်ရွက်ချက် အစီရင်ခံစာနှင့် သံဃာ့ အဖွဲ့အစည်း အခြေခံစည်းမျဉ်း ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ချက် (မူကြမ်း)နှင့် စပ်လျဉ်း၍ သံဃာ့ကိုယ်စားလှယ် ၁၁ ပါးတို့ကထောက်ခံ ဆွေးနွေးတော်မူကြသည်။

ဆက်လက်၍ အလှည့်ကျ သဘာပတိ ဆရာတော်က ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင် အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များ ရွေးချယ်ရေးနှင့် ပတ်သက်၍ သတ်မှတ်သည့် အရေအတွက် အမျိုးအစားနှင့် ရွေးချယ်ရေးမူကို ရှင်းလင်း လျှောက်ထားသည်။ အခမ်းအနားမှ ဆရာတော်က ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော်ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင် အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော် အပါး ၃၀၀ ၏ ဘွဲ့အမည် စာရင်းကို ဖတ်ကြားတင်သွင်း၍ အလှည့်ကျ သဘာပတိ ဆရာတော်က သံဃာ့ကိုယ်စားလှယ် ဆရာတော်များ၏ အတည်ပြုချက်ကို ရယူသည်။

ငါးနှစ်တာဆောင်ရွက်ချက်အကျဉ်းချုပ်

ပထမအကြိမ် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင် အဖွဲ့သည် ပထမအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးပွဲကြီး၏ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် ဆုံးဖြတ်ချက်များ

ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးပွဲကြီး

ကို ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဝိနိစ္ဆယရေးရာ၊ သာသနာရေးရာ၊ ပရိယတ္တိပညာရေးရာဟူ၍ အုပ်စုသုံးခုခွဲပြီး ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် လွန်ခဲ့သော အချိန်က အမြစ်တွယ်ခဲ့သော လူသေလူဖြစ်ဝါဒ၊ ကျောက်သင်္ဘောဝါဒစသော ဒေသနာတော်နှင့် ဆန့်ကျင်သည့် အဓမ္မဝါဒဆိုးကြီးများကို နိုင်ငံတော် သီးခြား ဝိနည်းဓိရ် အဖွဲ့များဖြင့် စစ်ဆေးသုံးသပ်ကာ အဓမ္မဝါဒအဖြစ် ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့ခြင်း၊ အလွန်များပြား ရှုပ်ထွေးသော အနုဝါဒ၊ ဓိကရုဏ်း၊ ဝိဝါဒ၊ ဓိကရုဏ်း မှုခင်းများကို ဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့ အဆင့်ဆင့်ဖြင့် စစ်ဆေး ဆုံးဖြတ် ပေးနိုင်ခဲ့ခြင်းစသည့် ဝိနိစ္ဆယဆိုင်ရာ ကိစ္စများကို လည်းကောင်း၊ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့်ကို အောင်မြင်စွာ ဖွဲ့စည်း ပေးနိုင်ခဲ့ခြင်း၊ ပြည်တွင်း ပြည်ပ ရဟန်း၊ သာမဏေ နှစ်သိန်းကျော်တို့အား သာသနာဝင် မှတ်တမ်းများ ဆက်ကပ်နိုင်ခဲ့ခြင်း၊ လုပ်ပိုင်ခွင့် တာဝန်အရ ကျူးကျော်ကျောင်း စသည်များကို ရှင်းလင်းဆောင်ရွက် ပေးနိုင်ခဲ့ခြင်း စသော သာသနာရေးကိစ္စကို လည်းကောင်း၊ ပရိယတ္တိဆိုင်ရာ စာမေးပွဲများ နှစ်စဉ် မပျက် ဆက်လက် ကျင်းပပေးနိုင်ခြင်း၊ နိုင်ငံတော် ပရိယတ္တိ သာသနာ့တက္ကသိုလ်ကြီး ပေါ်ပေါက် လာအောင် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိနေခြင်း၊ ဝိနည်းဓိရ်သင်တန်းနှင့် ဆင့်ပွားသင်တန်းများ ပို့ချပေးနိုင်ခဲ့ခြင်း၊ ပရိယတ္တိ သာသနာ့တက္ကသိုလ်အတွက် အရည်အချင်းပြည့် ဆရာများ ရရှိရေးအတွက် မှမ်းမံသင်တန်းများ နှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင် ပို့ချပေးနိုင်ခဲ့ခြင်း၊ တိပိဋကဓရ ရွေးချယ်ရေး စာမေးပွဲများကို စနစ်သစ် စည်း မျဉ်း ရေး ဆွဲ၍ ကျင်းပ ပေး နိုင် ခဲ့ခြင်း၊ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီး သင်တန်းများ ပို့ချပေးနိုင်ခဲ့ခြင်း စသော ပညာရေးကိစ္စများကိုလည်းကောင်း ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။

ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့

ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ ပထမအစည်းအဝေးကို နယုန်လဆန်း ၁၂ ရက် နေ့ တွင် ကျင်းပရာ ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းမှု ကြီးကြပ် ရေး အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော် သြဝါဒါစရိယဆရာတော် စစ်ကိုင်းမြို့ ရွှေဟင်္သာတိုက်သစ် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂူ၌ ဘဒ္ဒန္တ ပဏ္ဍိတသိရိ ဆရာတော်ကြီးအမှူးပြုသော အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတော် သြဝါဒါစရိယဆရာတော်ကြီးများနှင့် ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်ကြီးများ ကြွရောက်တော်မူကြသည်။

အခမ်းအနားမှူး ဆရာတော်အဖြစ် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ အကျိုးတော်ဆောင် စစ်ကိုင်းမြို့ ရွှေစေတီ သာသနာ့ရိပ်

သာ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တသုန္ဒရက ဆောင်ရွက်တော်မူသည်။ အစည်းအဝေးတွင် ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်ကြီး ၄၇ ပါးကို ရွေးချယ် တင်မြှောက်တော်မူကြသည်။

အစည်းအဝေးတွင် တင်သွင်းသော သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ချက် (မူကြမ်း) နှင့် ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်းမှုခင်းများ ဖြေရှင်းဆုံးဖြတ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက် (မူကြမ်း) များကို ဒုတိယအကြိမ် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော် ၁၄ ပါးတို့က အကြံပြု ထောက်ခံဆွေးနွေးတော်မူကြသည်။

အစည်းအဝေးပွဲကြီး၏ ဆောင်ရွက်ချက်

သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေး ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးပွဲကြီးက ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခြင်း နှစ်ရပ်၊ မှတ်တမ်းတင်ခြင်း တရပ်၊ အတည်ပြုခြင်း ၁၁ ရပ်နှင့် ဆုံးဖြတ်ချက် ငါးရပ်တို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီးစီးသည်။

ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်း - သဘာပတိ ဆရာတော် ၁၅ ပါး ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်း၊

- နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခြင်း တို့ ဖြစ်သည်။

မှတ်တမ်းတင်ခြင်း - ဝန်ကြီးလျှောက်ထားချက်ကို မှတ်တမ်း တင်သည်။

အတည်ပြုခြင်း - ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးပွဲကြီး၏ အစီအစဉ်များကို အတည်ပြုခြင်း၊

- ပထမအကြိမ် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့၏ ငါးနှစ်တာ ကာလအတွင်း ဆောင်ရွက်ချက်များကို အတည်ပြုခြင်း၊

- သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း အခြေခံစည်းမျဉ်း ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ချက်ကို အတည်ပြုခြင်း၊

- ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များကို အတည်ပြုခြင်း၊

- ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်များ၊ အကျိုးတော်ဆောင် ဆရာတော်နှင့် တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင် ဆရာတော်များကို အတည်ပြုခြင်း၊

- ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်များ၏ စာရင်းကို အတည်ပြုခြင်း၊

- နိုင်ငံတော် သြဝါဒါစရိယ ဆရာတော်ကြီးများ စာရင်းကို အတည်ပြုခြင်း။

ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးပွဲကြီး

အကျိုးတော်ဆောင် ဆရာတော် တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌဂုရု ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသက အစမ်းအနားမှူး ဆရာတော်အဖြစ် ဆောင်ရွက်စဉ် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဥာဏာဘိဝံသက ဆွေးနွေး ချက်များကို ပြန်ကြားလျှောက်ထားစဉ် (အောက်ပုံ)

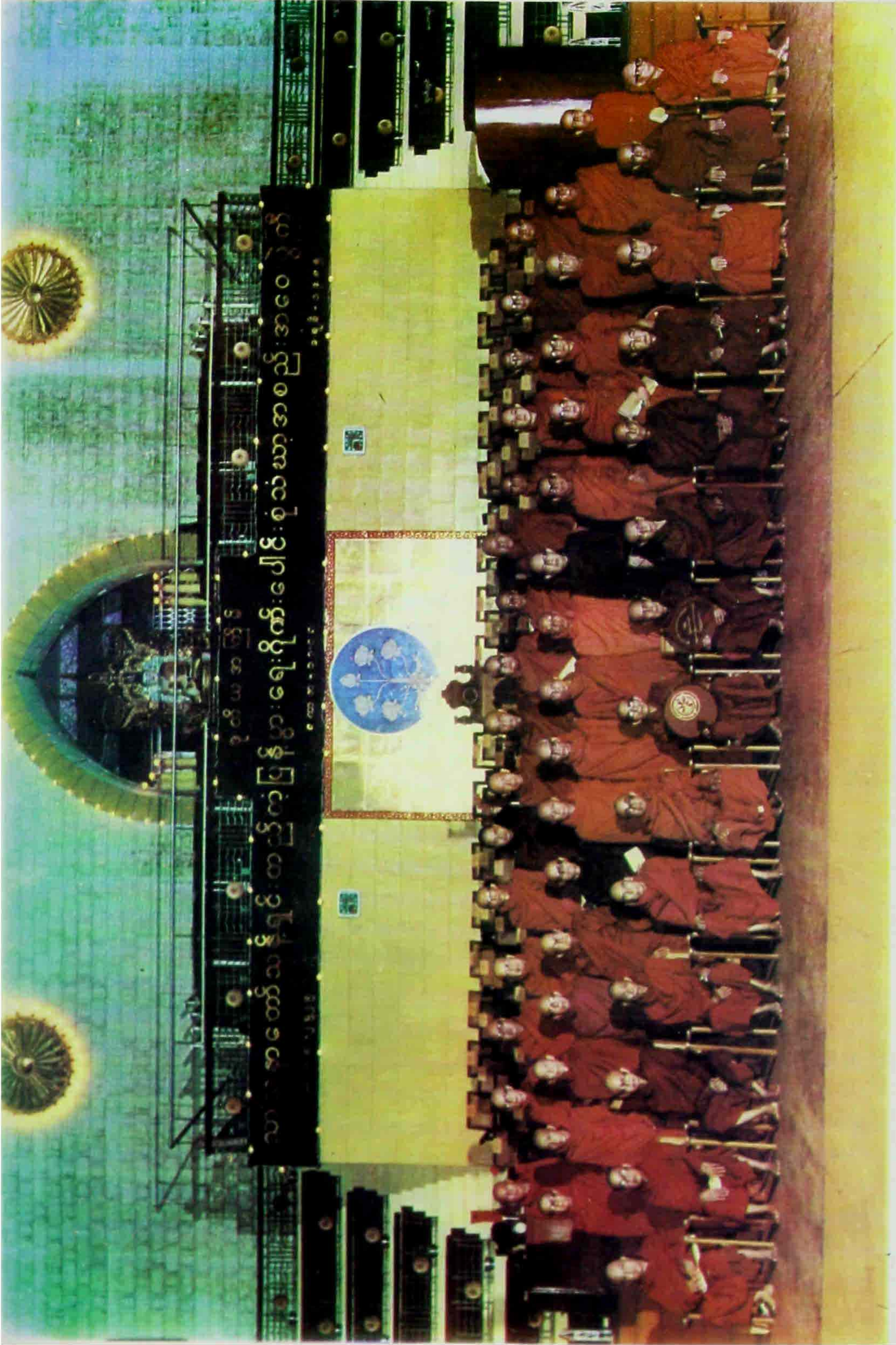

- သံဃာ့ အဖွဲ့အစည်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ချက်(မူကြမ်း) ကို အတည်ပြုခြင်း၊
  - ဝိနည်းဓမ္မကံ အဓိကရုဏ်း မှုခင်းများ ဖြေရှင်း ဆုံးဖြတ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ချက် (မူကြမ်း) ကို အတည်ပြုခြင်း၊
  - ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော်တပါး၊ တွဲဖက်အကျိုး တော်ဆောင် ဆရာတော်တပါးနှင့် နိုင်ငံတော် သံဃာ မဟာနာယက အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော် နှစ်ပါးတို့၏ ဘွဲ့ အမည်စာရင်းကို အတည်ပြုခြင်း၊
  - ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင် အဖွဲ့၏ ဆောင်ရွက်ချက် အစီရင်ခံစာကို အတည်ပြု ခြင်း တို့ ဖြစ်သည်။
- ဆုံးဖြတ်ချက် -** ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်း၊ ကျောင်းတိုက် နှင့် ဘုရားပရိဝုဏ်အတွင်းမှ အမြဲနေ လူပုဂ္ဂိုလ် များအား ဖယ်ရှားပေးရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊
- အကျင့်ပျက်ရဟန်း၊ သာမဏေများနှင့် အကြမ်း ဖက် ရဟန်း၊ သာမဏေများအား သက်ဆိုင်ရာ တရားဥပဒေများအရ ထိရောက်စွာ အရေးယူပေးရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊
  - ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာရေး အသင်း အဖွဲ့များ၏ သာသနာရေးဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ အပြု အမူများကို ဓမ္မဝိနည်းနှင့်အညီ လိုက်နာဆောင်ရွက် ရန်အတွက် ညွှန်ကြားပေးရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊
  - သာသနာ့ အလံတော်ကို သံသနာယက လက်စွဲပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ အလေးဂရုပြု သုံးစွဲရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်း၊
  - ပထမအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးပွဲ ကြီးက ချမှတ်ခဲ့၍ မပြီးပြတ်သေးသော သာသနာ တော် သန့်ရှင်းရေးနှင့် ပရိယတ္တိပညာရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် ဆုံးဖြတ် ခြင်း တို့ ဖြစ်သည်။

အောင်မြင်စွာပြီးစီး

ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးကို နယုန်လဆန်း ၁၃ ရက်နေ့တွင် နောက်ဆုံးနေ့အဖြစ် ကျင်းပရာ အစည်းအဝေးသို့ ကြွရောက်တော်မူလာကြ သည့် သံဃာမဟာတိရ သံဃာ့ကိုယ်စားလှယ် ဆရာတော် များက ဇယန္တောအစချီသော ဂါထာတော်ကို သုံးကြိမ်နှင့် သာဓုအနုမောဒနာ သုံးကြိမ်ရွတ်ဆိုကာ ညနေ ၃ နာရီ ၁၀ မိနစ်တွင် အစည်းအဝေးကို အောင်မြင်စွာ ရုပ်သိမ်း လိုက်သည်။

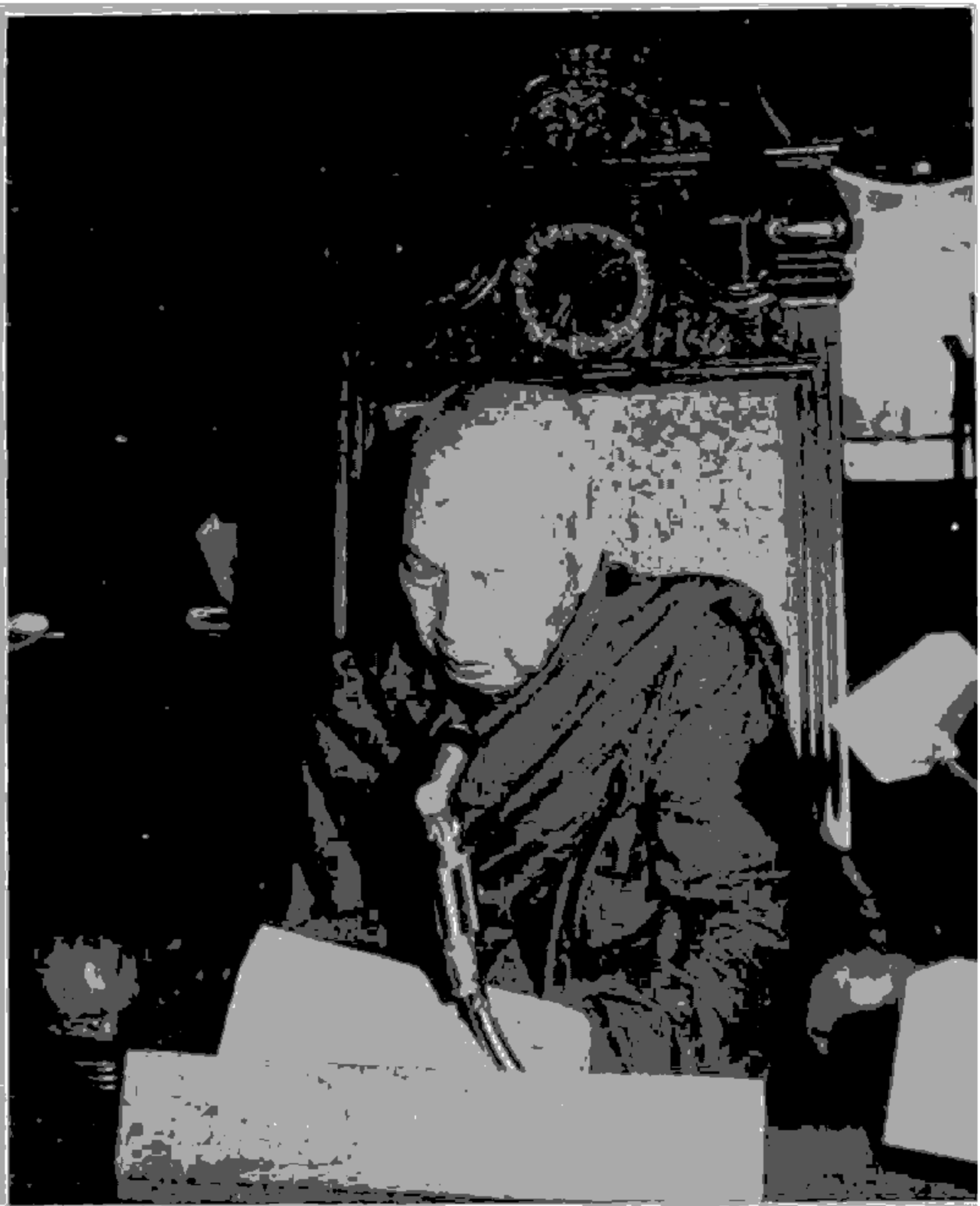
ဦးဉာဏ်ဝင်း

သာအာတော်သန်ရှင်တည်ထံပြန်ပွားရေးဂိုဏ်းပေါင်းစုံသံဃာအစည်းအဝေးကြီး

ခုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်ကြီးများ

ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးပွဲကြီး

ဒုတိယ အကြိမ် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ ပထမ အစည်းအဝေးတွင် ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်းမှု ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော် ဩဝါဒါစရိယ အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍိတသီရိ ဆရာတော်ကြီးက သဘာပတိအဖြစ် ဆောင်ရွက်တော်မူ၍ အခမ်း အနားမှူး ဆရာတော်အဖြစ် ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ အကျိုးတော် ဆောင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘဒ္ဒန္တသုန္ဒရဆရာတော်ကြီးက ဆောင် ရွက်တော်မူစဉ်

သဘာပတိဆရာတော်ကြီးများ

- ၁။ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဣန္ဒြေက၊ ကန်ဦးကျောင်း၊ ကျိုက်ထို မြို့၊ မွန်ပြည်နယ်
- ၂။ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသုမနာဘိဝံသ၊ ဒေါင်းကျောင်း၊ ရွှေပြည်တိုက်၊ မန္တလေး အနောက်မြောက်မြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း
- ၃။ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍိတသီရိ၊ ရွှေဟင်္သာတိုက်သစ်၊ စစ်ကိုင်းမြို့၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း
- ၄။ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဝိမလ၊ ညောင်တံခါးကျောင်း၊ တံတေးမြို့၊ ရန်ကုန်တိုင်း
- ၅။ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တတေဇဝန္တ၊ ဂွေကြီးကျောင်း၊ မန်စီ မြို့နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ်
- ၆။ မဟာဒွာရဂိုဏ်းဆရာတော် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တ ပဏ္ဍိတ၊ ဗန္ဓုလကျောင်းတိုက်၊ မြောက်ဦးမြို့၊ ရခိုင် ပြည်နယ်

- ၇။ မဟာဒွာရဂိုဏ်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဥတ္တရာဇိဝ၊ မေဃ ဝန်ကျောင်း၊ ကျွဲခြံရွာ၊ ပေါင်မြို့နယ်၊ မွန်ပြည်နယ်
- ၈။ အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသာသန၊ မန္တလေးတိုက်၊ ပခုက္ကူမြို့၊ မကွေးတိုင်း
- ၉။ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တစန္ဒိမာ၊ ဒက္ခိဏာရုံတိုက်၊ ပြူးမြို့ ပဲခူးတိုင်း
- ၁၀။ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ နန္ဒိသေနာ ဘိဝံသ၊ မဟာနန္ဒိသေနာ ရာမတိုက်၊ မန္တလေး အရှေ့တောင်မြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း
- ၁၁။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသုန္ဒရ၊ ရွှေစေတီ သာသနာ့ရိပ်သာ၊ စစ်ကိုင်းမြို့၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း
- ၁၂။ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တဥက္ကံသာ၊ နန်းမယ်ခုံကျောင်း၊ ဒီမော ဆိုမြို့နယ်၊ ကယားပြည်နယ်
- ၁၃။ ရွှေကျင်ဂိုဏ်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကေသရ၊ မဟာဗော ဓာရုံကျောင်းတိုက်၊ လားရှိုးမြို့၊ ရှမ်းပြည်နယ်
- ၁၄။ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနာဂသေနာ ဘိဝံသ၊ တောင်လေးလုံးကျောင်းတိုက်၊ မော်လ မြိုင်မြို့၊ မွန်ပြည်နယ်
- ၁၅။ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဓမ္မပိယ၊ ရွှေစက်တော်ထုကျောင်း တိုက်၊ မြောင်းမြမြို့၊ ဧရာဝတီတိုင်း

ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးပွဲကြီး

ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော်သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့

ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ ပထမအစည်းအဝေးက ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်ကြီး ၄၇ ပါးကို ရွေးချယ် တင်မြှောက်တော်မူကြသည်။

- ၁။ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘဒ္ဒန္တဣန္ဒာစာရ၊ ပဲခူးတိုင်း၊ ပဲခူးမြို့၊ မြို့မကျောင်းတိုက် ဥက္ကဋ္ဌ
- ၂။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တသောဘိတ၊ မန္တလေးတိုင်း၊ မြင်းခြံမြို့၊ ကိုးဆောင်တိုက် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
- ၃။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တခမာဝုဓ၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ဟင်္သာတမြို့၊ လယ်တီကျောင်းတိုက် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
- ၄။ ဘဒ္ဒန္တ ဥာဏာဘိဝံသ၊ မန္တလေးတိုင်း၊ မန္တလေး အနောက်တောင်မြို့နယ်၊ မိုးကောင်းတိုက် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
- ၅။ ဘဒ္ဒန္တဥတ္တရာဘိဓဇ၊ ပဲခူးတိုင်း၊ ကြို့ပင်ကောက်မြို့၊ တိုက်ကျောင်း ပါဠိတက္ကသိုလ် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
- ၆။ ဘဒ္ဒန္တဇဝန၊ ကချင်ပြည်နယ်၊ ရွှေကူမြို့၊ မြို့ကျောင်း ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ

ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီး ဦးမင်းဂေါင်က ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ လျှောက်ထားစဉ်

- ၇။ ဘဒ္ဒန္တ အာဒိစ္စရံသီ၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ခြောက်ထပ်ကြီးဘုရားကျောင်းတိုက် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ
- ၈။ တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ စစ်ကိုင်းမြို့နယ်၊ မင်းကွန်း ဓမ္မနာဒ ကျောင်းတိုက် အကျိုးတော်ဆောင်
- ၉။ ဘဒ္ဒန္တဝဏ္ဏသီရိ၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ သံလျင်မြို့၊ မင်းကျောင်း ပထမပြန် စာသင်တိုက် တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်
- ၁၀။ ဘဒ္ဒန္တတေဇောဘာသာဘိဝံသ၊ ပဲခူးတိုင်း၊ ပေါင်းတည်မြို့၊ သဒ္ဓမ္မဇောတိကာရုံကျောင်း၊ ရွှေကျောင်းကြီးတိုက် တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်
- ၁၁။ ဘဒ္ဒန္တပညာဝံသ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ မုံရွာမြို့၊ သထုံဝံသကျောင်းတိုက် တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်
- ၁၂။ ဘဒ္ဒန္တဝိမလာဘိဝံသ၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ညောင်ရွှေမြို့၊ ကံကြီး ပရိယတ္တိစာသင်တိုက် တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်
- ၁၃။ ဘဒ္ဒန္တလာဘာသာမိ၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ဟင်္သာတမြို့၊ ရတနာဒီပမာန်ကျောင်း တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်
- ၁၄။ ဘဒ္ဒန္တကေလာသာဘိဝံသ၊ မန္တလေးတိုင်း၊ မိတ္ထီလာမြို့၊ သာသနာ့ ဝေပုလ္လကျောင်းတိုက် တွဲဖက်အကျိုးတော်ဆောင်
- ၁၅။ ဘဒ္ဒန္တကုမုဒ၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ကြံခင်းမြို့၊ ဓမ္မစကြာကျောင်းတိုက် အဖွဲ့ဝင်
- ၁၆။ ဘဒ္ဒန္တဣန္ဒောဘာသာ၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ပုသိမ်အနောက်မြို့နယ်၊ ရေကြည်မင်္ဂလာကျောင်း အဖွဲ့ဝင်
- ၁၇။ ဘဒ္ဒန္တသဟမ္ပတိ၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ဗြဟ္မနိမ္မိတ ရာဇ်ကျောင်း အဖွဲ့ဝင်
- ၁၈။ ဘဒ္ဒန္တကိတ္တိ၊ မကွေးတိုင်း၊ စလင်းမြို့၊ မဟာဝိသုတာရာမတိုက် အဖွဲ့ဝင်
- ၁၉။ ဘဒ္ဒန္တဝေပုလ္လသာမိ၊ မကွေးတိုင်း၊ ပခုက္ကူမြို့၊ ရွှေပေါက်ပင် ကျောင်းတိုက် အဖွဲ့ဝင်
- ၂၀။ ဘဒ္ဒန္တကုမာရ၊ မွန်ပြည်နယ်၊ မော်လမြိုင်မြို့၊ ရွှေပရိယတ္တိ စာသင်တိုက် အဖွဲ့ဝင်
- ၂၁။ ဘဒ္ဒန္တဂုဏ၊ မွန်ပြည်နယ်၊ မုဒုံမြို့နယ်၊ နီးပဒေါရွာ အဖွဲ့ဝင်
- ၂၂။ ဘဒ္ဒန္တကဝိန္ဒာစာရ၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊ လာရှိုးမြို့၊ မြို့လယ်ကျောင်း အဖွဲ့ဝင်
- ၂၃။ ဘဒ္ဒန္တအာစိန္တာဘိဝံသ၊ တနင်္သာရီတိုင်း၊ ထားဝယ်မြို့၊ ရွှေကူကျောင်း အဖွဲ့ဝင်
- ၂၄။ ဘဒ္ဒန္တဩသဓာဘိဝံသ၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ညောင်တုန်းမြို့၊ ပုဏ္ဏမာရာမဓဗျေးကျောင်း အဖွဲ့ဝင်

ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံသရာအစည်းအဝေးပွဲကြီး

ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံသံသရာအစည်းအဝေးသို့ ကြွရောက်တော်မူလာကြသည့် နိုင်ငံတော်ဩဝါဒါစရိယ ဆရာတော်ကြီးများ

၂၅။ ဘဒ္ဒန္တသာဂရာ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ စစ်ကိုင်းမြို့၊ လေးကျွန်း မြေအုတ်ကျောင်း အဖွဲ့ဝင်	၃၇။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍိတ၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ပင်လုံ၊ မူလမင်းကွန်း သာသနာ့ရိပ်သာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်း အဖွဲ့ဝင်
၂၆။ ဘဒ္ဒန္တဥာဏဝံသ၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ တိုက်ကြီးမြို့၊ ပြည်ဇော တိ ကာရံကျောင်း အဖွဲ့ဝင်	၃၈။ ဘဒ္ဒန္တအဂ္ဂိယ၊ မန္တလေး အနောက်တောင် မြို့နယ်၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ တိုက်သစ် အဖွဲ့ဝင်
၂၇။ ဘဒ္ဒန္တတိက္ခသာရာ၊ ပဲခူးတိုင်း၊ တောင်ငူမြို့၊ မြစည်းခုံ စာသင်တိုက် အဖွဲ့ဝင်	၃၉။ ဘဒ္ဒန္တဥဇ္ဇေါတာဘိဝံသ၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ကမာရွတ် မြို့နယ်၊ သီရိမင်္ဂလာ ပျော်ဘွယ်ကျောင်း အဖွဲ့ဝင်
၂၈။ ဘဒ္ဒန္တနန္ဒဝံသ၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ တံတေးမြို့၊ ညောင်ဝိုင်း ကျောင်းတိုက် အဖွဲ့ဝင်	၄၀။ ဘဒ္ဒန္တကုသလသာမိ၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊ မော်လမြိုင် ကျွန်းမြို့၊ မဟာဝတ္ထုကြံကျောင်း အဖွဲ့ဝင်
၂၉။ ဘဒ္ဒန္တသီရိန္ဒာဘိဝံသ၊ မန္တလေးတိုင်း၊ မန္တလေး အနောက်တောင်မြို့နယ်၊ မစိုးရိမ်တိုက်သစ် အဖွဲ့ဝင်	၄၁။ ဘဒ္ဒန္တကုမာရာ၊ မကွေးတိုင်း၊ မကွေးမြို့၊ မဟာဝိသုတာ ရာမတိုက် အဖွဲ့ဝင်
၃၀။ ဘဒ္ဒန္တဝိလာသာဘိဝံသ၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ညောင်ရွှေမြို့၊ သာသနဝိပုလ္လ ရွှေကူ စာသင်တိုက် အဖွဲ့ဝင်	၄၂။ ဘဒ္ဒန္တသုမာ၊ မန္တလေးတိုင်း၊ တပ်ကုန်းမြို့၊ ငွေတောင် တောရကျောင်းတိုက် အဖွဲ့ဝင်
၃၁။ ဘဒ္ဒန္တစန္ဒောဘာသာ၊ ကရင်ပြည်နယ်၊ ကော့ကရိတ်မြို့၊ ဖားကျကျောင်း အဖွဲ့ဝင်	၄၃။ ဘဒ္ဒန္တဇောတိကာ၊ မွန်ပြည်နယ်၊ သထုံမြို့၊ ဝိဇ္ဇာဘာဂီ ကျောင်းတိုက် အဖွဲ့ဝင်
၃၂။ ဘဒ္ဒန္တဝိမလာ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ရွှေဘိုမြို့၊ ပခန်း ကျောင်းတိုက် အဖွဲ့ဝင်	၄၄။ ဘဒ္ဒန္တဝိစာရာဘိဝံသ၊ မန္တလေး အရှေ့တောင်မြို့နယ်၊ ဓမ္မိကာရာမတိုက်၊ ရွှေသင်း ဓမ္မာစရိယ ကျောင်း အဖွဲ့ဝင်
၃၃။ ဘဒ္ဒန္တကေသရာ၊ မကွေးတိုင်း၊ သရက်မြို့၊ အောင်မင်္ဂလာ တိုက် အဖွဲ့ဝင်	၄၅။ ဘဒ္ဒန္တကောဏ္ဍည၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ မဟာ ဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ် အဖွဲ့ဝင်
၃၄။ ဘဒ္ဒန္တအာစရာ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ဝန်းသိုမြို့၊ မန်ကျည်းကုန်း ကျောင်း အဖွဲ့ဝင်	၄၆။ ဘဒ္ဒန္တဇာနုတ္တရာ၊ ပဲခူးတိုင်း၊ ညောင်လေးပင်မြို့နယ်၊ ကျမ်း ကျောင်း အဖွဲ့ဝင်
၃၅။ ဘဒ္ဒန္တကဝိန္ဒ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်၊ စစ်တွေမြို့၊ လဆောင်ဝင်း ကျောင်း အဖွဲ့ဝင်	၄၇။ ဘဒ္ဒန္တပညိန္ဒ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ တမူးမြို့၊ ဂဏပါမောက္ခ ကျောင်း အဖွဲ့ဝင်
၃၆။ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တမေဓိယာဘိဝံသ၊ မန္တလေး အရှေ့တောင်မြို့နယ်၊ ဘုရားကြီးတိုက် နယား ကျောင်း အဖွဲ့ဝင်	

နှစ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂ

ကုလသမဂ္ဂသည် ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် သက်တမ်းနှစ် ၄၀ ပြည့်မြောက်ခဲ့လေပြီ။ ထိုအဖွဲ့ကြီးသည် ကမ္ဘာ့လူသား ကိုးဆယ်ရှစ်ရာခိုင်နှုန်းကိုကိုင်စားပြုသော အဖွဲ့ကြီးဖြစ်၏။ မျက်မှောက် ကမ္ဘာ၏ တခုတည်းသော နိုင်ငံစုံအဖွဲ့ကြီး လည်းဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂသည် “အနာဂတ် လူသားမျိုးဆက်များ အား စစ်မက်ဘေးဆိုး မကြုံရလေအောင် ကယ်တင်စောင့်ရှောက်ရန်”၊ “လူမှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ဘဝအဆင့်အတန်း ဖန်တီးရေးကို မြေတောင်

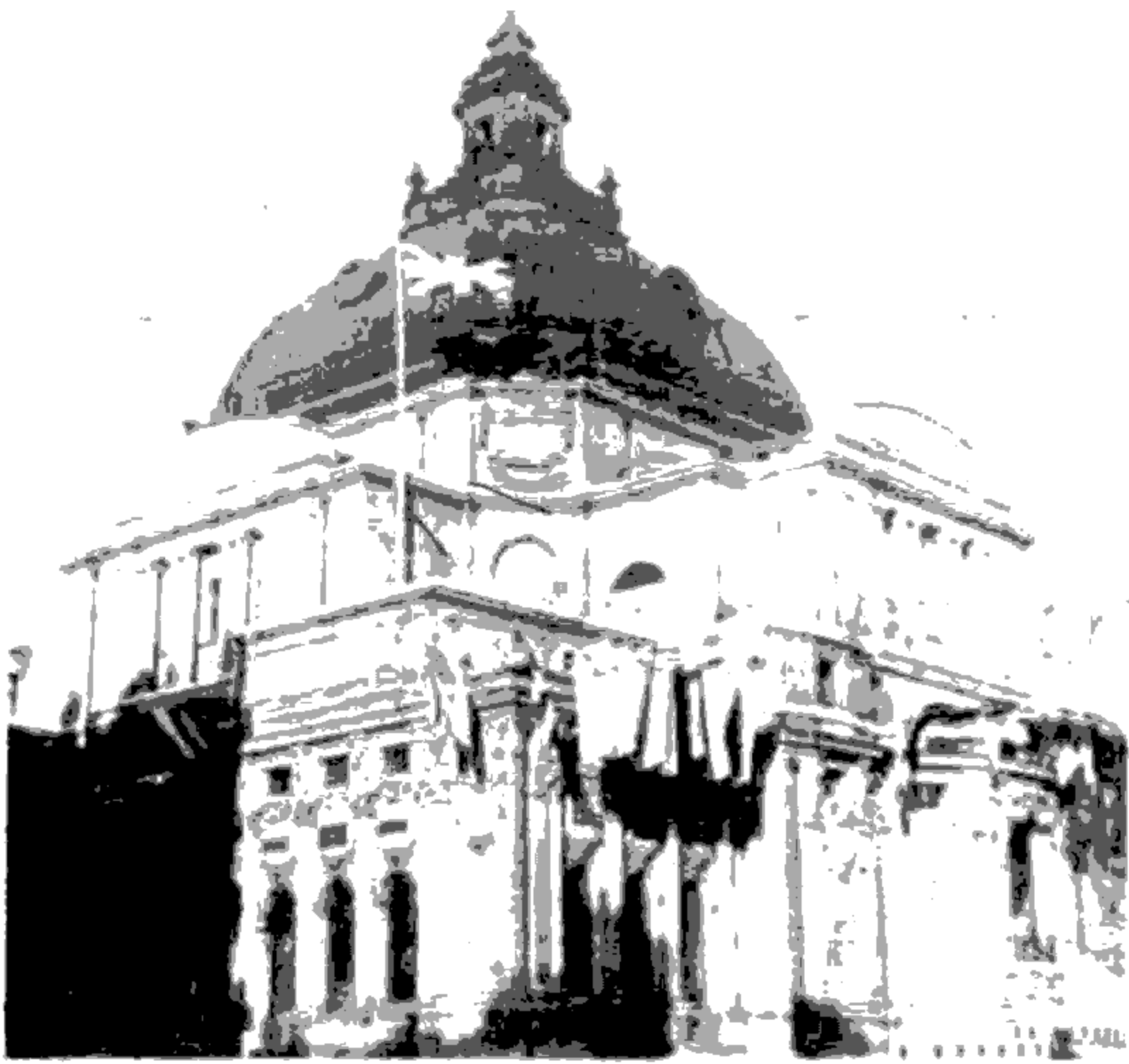
မြောက်ပေးရန်” ဟူသော သန္နိဋ္ဌာန် ချမှတ်ချက်များဖြင့် ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂသည် သက်တမ်း နှစ် ၄၀ အတွင်း အဓိက ရည်မှန်းချက်ကြီး နှစ်ရပ်ဖြစ်သော ထိုသန္နိဋ္ဌာန်ကြီးများကို အောင်မြင်တန်သ၍ အောင်မြင်စွာ ဖြည့်စွမ်းနိုင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ကြီး ပြီးဆုံးချိန်မှ မျက်မှောက်ကာလအထိ ကမ္ဘာပေါ်တွင် စစ်မက်အင်္ဂါ ဖြစ်ပွားမှုပေါင်း အကြိမ် ၁၅၀ ထက်မနည်း ရှိခဲ့သည်။ လူအသေအပျောက် စုစုပေါင်း သန်းနှစ်ဆယ်ခန့် ရှိခဲ့၏။

ကုလသမဂ္ဂပဋိညာဉ်စာချုပ်ကို ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့က ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့၌ လက်မှတ်ရေးထိုးစဉ်

ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံးအဖြစ် ပထမဆုံးအသုံးပြုခဲ့သော လန်ဒန်မြို့ ဝက်စ်မင်စတာမှ ခရစ်ယာန်ဘုရားကျောင်း

သို့ရာတွင် တကမ္ဘာလုံးကိုဝါးမျှ လောင်မြိုက်သော ကမ္ဘာစစ်ကြီးမျိုးကိုကား ရှောင်ရှားတားဆီးနိုင်ခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအကြား၌ အလွန်ကြီးမားကျယ်ပြောသော စီးပွားရေးကွာဟမှုကြီးများ ပေါ်ပေါက်ဆဲပင် ရှိသေး၏။ သို့ရာတွင် ကုလသမဂ္ဂယန္တရားသည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အဘက်ဘက်မှကူညီဖြည့်စွမ်းပေးလျက်ရှိသည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ အထွေထွေညီလာခံကြီးက ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်ပေးခဲ့သည့် ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် (ယူအင်ဒီပီ) သည် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများ စီးပွားရေးတိုးတက်မှု ပိုမိုလျင်မြန်စေရန် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွင် စီမံကိန်း ၅,၂၁၁ ခုကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် စီမံကိန်း ၅,၇၁၁ (ဒေါ်လာ ၇၃၁ ဒသမ ၆ သန်းဖိုး) ကို လည်းကောင်း ပံ့ပိုးကူညီခဲ့သည်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် ရှစ်ရာခိုင်နှုန်း တိုးမြှင့် ကူညီခဲ့လေသည်။

ကုလသမဂ္ဂသည် လူ့သမိုင်းတလျှောက်လုံး၌ ပထမဆုံး ကမ္ဘာ့နိုင်ငံစုံအဖွဲ့ကြီးဟု သတ်မှတ်နိုင်လောက်သော အဖွဲ့အစည်းကြီးဖြစ်သည်။ မျက်မှောက် ကမ္ဘာသည် လွတ်လပ်သော အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင်နိုင်ငံများ ထွန်းကားသည့် ကမ္ဘာဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂသည်လည်း လွတ်လပ်သော အချုပ်အခြာ အာဏာပိုင် နိုင်ငံကြီးငယ်များဖြင့်သာ ဖွဲ့စည်းထားသည့် အဖွဲ့ကြီးဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူ့သမိုင်း၌ မပေါ်စူးသော ကမ္ဘာ့ အဖွဲ့အစည်းကြီး၊ ကမ္ဘာ့ မျက်နှာစုံညီအစည်းအဝေးကြီး၊ ကမ္ဘာ့ ဟစ်တိုင်စင်မြင့်ကြီးဖြစ်သည်။ အဆိုးဆုံးအခြေအနေကို ရှောင်ရှားရေးနှင့် သာလွန်ကောင်းမွန်သော အဆင့်အနေသို့ မြှင့်တင်ရေးအတွက် အကောင်းဆုံးသော နေရာဌာနကြီး ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဆိုနိုင်ပေသည်။

၁၉၄၅ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဆန်ဖရန်စစ္စကိုမြို့၌ နိုင်ငံပေါင်း ၅၁ နိုင်ငံတို့ ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာချုပ်ကြီးကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ကြသည်။ ထိုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ထိုပဋိညာဉ်စာချုပ်ကြီး အတည်ဖြစ်လာခဲ့ပြီး ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ကြီး တရားဝင် ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂနှစ်

နှစ် ၄၀ မြောက် အထိမ်းအမှတ်ပွဲ ကျင်းပရန် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ပဲရက်ဒေကွေးလျားက ၁၉၈၃ ခုနှစ် ၃၈ ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံတွင် အဆိုပြုခဲ့သည်။ အထွေထွေညီလာခံကြီးက ထိုအဆိုပြုချက်ကို လက်ခံအတည်ပြုခဲ့သည်။

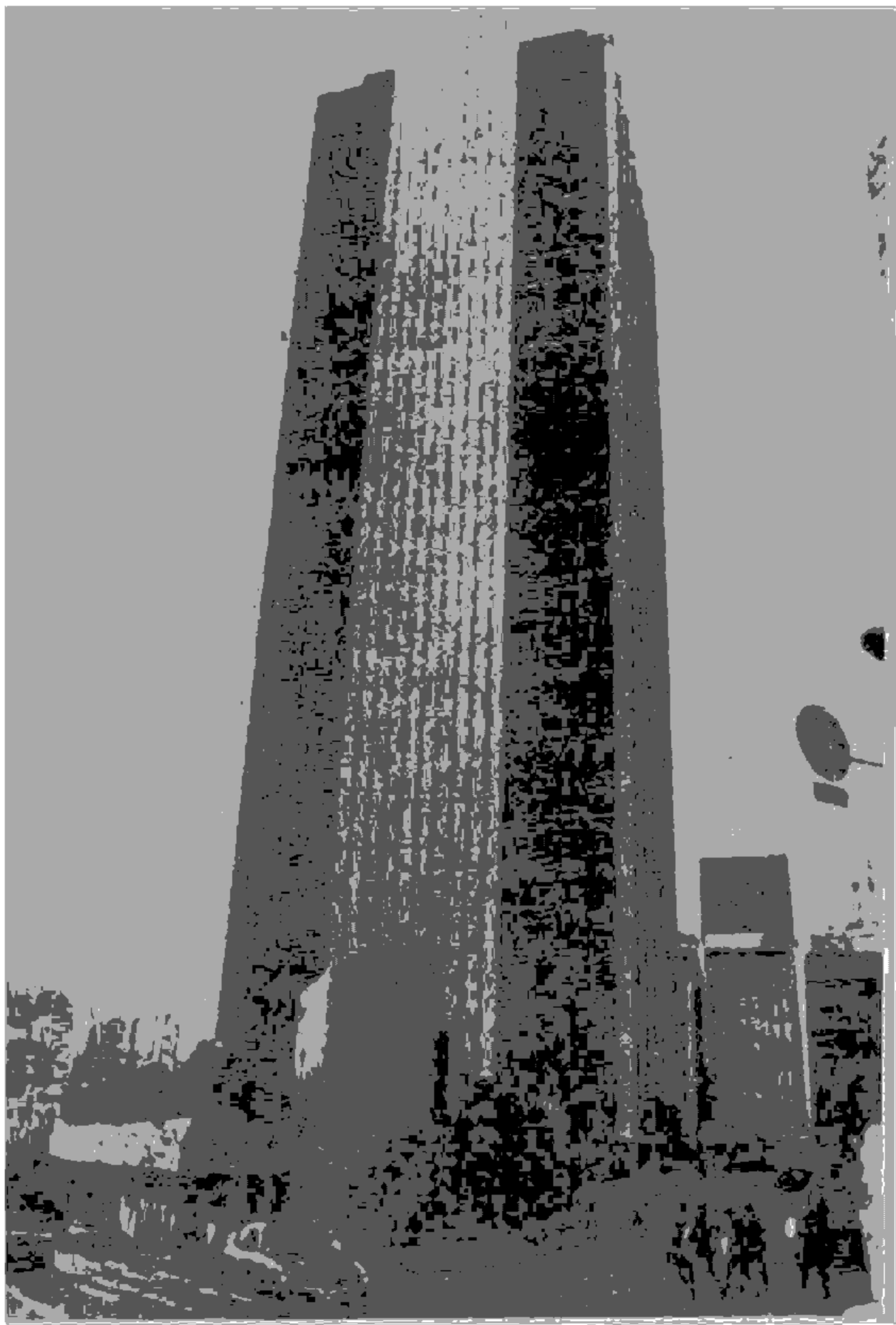
၁၉၈၄ ခုနှစ် ၃၉ ကြိမ်မြောက် အထွေထွေညီလာခံက ကုလသမဂ္ဂ နှစ် ၄၀ မြောက် သက်တမ်းကိုအထိမ်းအမှတ်ပြုလျက် ၁၉၈၅ ခုနှစ်ကို “ကုလသမဂ္ဂနှစ်” အဖြစ် သတ်မှတ်ကျင်းပရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထိုနှစ်ကိုပင် “ကမ္ဘာ့လူငယ်နှစ်” အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ လူမျိုးဆက် တဆက်သက်တမ်းမျှ ကြီးရင့်ခဲ့ပြီဖြစ်သော ကုလသမဂ္ဂအား မျိုးဆက်သစ်လူငယ်တို့နှင့် ပေါင်းစည်းဆက်စပ်ပေးလိုက်သည့် သဘောပင် ဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က ကုလသမဂ္ဂနှစ် ၄၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ်နေ့ သဝဏ်လွှာထုတ်ပြန်ရာတွင် -

“ကုလသမဂ္ဂသည် နိုင်ငံတကာ အရေးအခင်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အစိုးရအချင်းချင်း အကျေအလည်

ကုလသမဂ္ဂ ခုက္ခသည်များဆိုင်ရာမဟာမင်းကြီး ဟူမင်ဂိုဇတ်(ဝဲ) က နိုဗဲဆူရွေးချယ်ရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဂွန်နာယန်ထံမှ ၁၉၅၄ ခုနှစ်အတွက် ငြိမ်းချမ်းရေးနိုဗဲဆူကို လက်ခံယူနေပုံ။ ကုလသမဂ္ဂ ခုက္ခသည်များဆိုင်ရာမဟာမင်းကြီးရုံးသည် ၁၉၈၁ ခုနှစ်၌လည်း ငြိမ်းချမ်းရေးနိုဗဲဆူ ရရှိခဲ့သေးသည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်ခဲ့သော တိုကျိုမြို့ရှိ ကုလသမဂ္ဂ တက္ကသိုလ်

အပြန်အလှန် ဆွေးနွေးနိုင်သည့် တခုတည်းသော ကမ္ဘာ့လွတ်တော်ကြီး ဖြစ်ပေသည်။ ယနေ့ခေတ်တွင် ကြုံတွေ့နေရသည့် တဟုန်ထိုး ပြောင်းလဲမှုကြီးများသည် ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ်စာချုပ်ပါ မူဝါဒများ၏ လျှောက်ပတ်အပ်စပ်မှု မှေးမှိန်သိမ်ငယ်စေခြင်း မရှိကြောင်းကို လည်းကောင်း၊ ထိုမူဝါဒများ၏ ထက်မြက် ထိရောက်မှု ဆုတ်နှစ်ပျက်ပြားစေခြင်း မရှိကြောင်းကို လည်းကောင်း နိုင်ငံအားလုံးက အသိအမှတ် ပြုကြပေသည်” စသည်ဖြင့် သုံးသပ်တင်ပြခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံ ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း ကားလို့ ရိုမြူလို (ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဟောင်း)က “နိုင်ငံငယ်ချင်း ပြဿနာဖြစ်လျှင် ပြဿနာပျောက်သွားသည်။ နိုင်ငံငယ်နှင့် နိုင်ငံကြီးပြဿနာဖြစ်လျှင် နိုင်ငံငယ်ပျောက်သွားသည်။ နိုင်ငံကြီးချင်း ပြဿနာဖြစ်လျှင် ကုလသမဂ္ဂ ပျောက်သွားသည်” ဟူ၍ ပြောဖူးသည်။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ် ၄၀ ကာလအတွင်း နိုင်ငံငယ်များ အချင်းချင်းလည်း ပြဿနာပွားလျက် ရှိခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံကြီးနှင့် နိုင်ငံငယ်များလည်း ပြဿနာပွားလျက် ရှိခဲ့ကြသည်။ နိုင်ငံကြီးများ အချင်းချင်းလည်း ပြဿနာပွားလျက် ရှိခဲ့ကြသည်။ ထိုပြဿနာ မီးတောက်မီးလျှံများ

အကြား၌ ကုလသမဂ္ဂကြီးသည် မပျောက်မပျက် အသက်ဆက်လာခဲ့သည်မှာ သက်တမ်း နှစ်ပေါင်း ၄၀ ပင် ပြည့်မြောက်ခဲ့လေပြီ။

ဦးတည်ချက် (၁)

ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ ၅၁ နိုင်ငံတို့သည် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး တိုက်ဆဲခိုက်ဆဲအချိန်အတွင်းမှာပင် ကုလသမဂ္ဂကို ဖွဲ့စည်း ထူထောင်ခဲ့ကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂ ဖွဲ့စည်း ထူထောင်ခြင်းသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးကို အပြီးသတ်စေရုံသာ ရည်မှန်း ဦးတည်သည့် လုပ်ရပ်မဟုတ်။ စစ်မက်အင်္ဂါ ဟူသမျှကို လုံးဝဥဿု အပြီးအပိုင် အဆုံးသတ်စေရန် တည်းဟူသော ဦးတည်ချက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထူထောင်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၄၀ ကာလအတွင်း ကမ္ဘာကြီး တခုလုံးကို မီးလောင်တိုက်သွင်းမည့် ဥဿုစစ်ကြီးမျိုး ဖြစ်ပွားမှု မရှိခဲ့ခြင်းသည် ကုလသမဂ္ဂအနေဖြင့် ထိုရည်မှန်း ဦးတည်ချက်များနှင့်အညီ ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်းကို သက်သေထူလျက် ရှိပေသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ပြီးဆုံးသွားသည်နှင့် တပြိုင်နက် စစ်မက် အန္တရာယ်ဆိုးကြီးသည် အင်အားကြီး နိုင်ငံများ အကြား စစ်အေးတိုက်ပွဲ ပုံစံဖြင့် ပြန်လည် ခေါင်းထောင် လာခဲ့သည်။ ထိုစစ်အေး အန္တရာယ်ကြီးကို လောင်မြိုက် ပေါက်ကွဲခြင်း မရှိရလေအောင် စနက်တံ ဖြုတ်နိုင်ခဲ့ခြင်းသည် ကုလသမဂ္ဂယန္တရား၏ အလွန်ကြီးမားသော စွမ်းဆောင်ချက် ဖြစ်သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ မျက်မှောက် ကာလ နိုင်ငံတကာအခြေအနေသည် ကမ္ဘာ့ဖျက် စစ်မက် အန္တရာယ် ချောက်ကမ်းပါးကြီးဆီသို့ ရှေးရှုဦးတည်ဆဲပင် ရှိနေပေသေးသည်။ နိုင်ငံကြီး ငယ် အပေါင်း တို့သည် ကြောက်ခမန်းလိလိ ဆန်းကြယ်လှသည့် လူသတ် လက်နက်ကြီးများကို ဆန်းသစ်တီထွင် ထုတ်လုပ်တပ်ဆင်ဆဲပင် ရှိနေပေသေးသည်။

ဟိရိုရှီးမား နျူးကလီးယားဗုံးသည် တလုံးတည်းဖြင့် လူပေါင်းသိန်းချီ၍ အသက်ဆုံးရှုံးစေခဲ့သည်။ ယခုအချိန်၌ အင်အားကြီး နိုင်ငံများသည် ထိုဗုံးမျိုး အလုံးပေါင်း တသန်းကျော်နှင့် ညီမျှသော စွမ်းအားကို ပိုင်စိုးထား၏။ ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအသီးသီး အပြိုင်အဆိုင် လက်နက်တပ်ဆင်နေကြ၏။ ထိုလက်နက်ပြိုင်ပွဲတွင် နှစ်စဉ် သုံးစွဲနေသည့် ငွေကြေးပမာဏသည် ဒေါ်လာကုဋေ တသိန်းကျော် အထိ မြင့်မားနေလေသည်။

အင်အားကြီး နိုင်ငံတို့သည် သမားရိုးကျ လက်နက် တီထွင် ထုတ်လုပ်မှုတွင် ပြိုင်ခဲ့ကြ၏။ ထိုမှတစ်ဆင့် နျူးကလီးယား လက်နက် တီထွင် ထုတ်လုပ်မှုတွင် ပြိုင်ကြပြန်သည်။ အတော မသတ်နိုင်သော လက်နက်ပြိုင်ပွဲကြီး

နှစ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံကြီးသို့ တက်ရောက်လာသော နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးချစ်လှိုင် ခေါင်းဆောင်သည့် မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့

ကို ဆင်နွဲနေကြခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုမျှနှင့်လည်း မတင်းတိမ်နိုင်ကြသေး။ အာကာသသို့ တက်၍ ဟင်းလင်းပြင်ထဲ၌ လက်နက်တပ်ဆင်ရန် ခြေလှမ်းပြင်လာကြပြန်သည်။

လတ်တလော အချိန်တွင် ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ ဟူသော ဝေါဟာရသည် ခေတ်စားလျက် ရှိ၏။ ထိုဝေါဟာရသည် အာကာသ လက်နက်တပ်ဆင်ရေး အစီအမံကြီး၏ အမည်ပညတ်ဖြစ်သည်။ ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ အစီအမံများသည် ဒိုင်းကြီးသဖွယ် ကာဆီးထားမည့် ကာကွယ်ရေးလက်နက် စနစ်ဖြစ်သည်ဟု အမေရိကန်ဘက်က ဆိုသည်။ အာကာသ လက်နက် တီထွင်ထုတ်လုပ်ရေး သုတေသန လုပ်ငန်းများကို အမေရိကန် အစိုးရက စတင် လုပ်ဆောင်နေသည်ဟု ဆိုသည်။ ဆိုဗီယက်တို့ကလည်း အလားတူ လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်နေသည်ဟု အမေရိကန်က ကြေငြာသည်။ ကြယ်တာရာစစ်ပွဲအစီအမံသည် အာကာသလက်နက် တပ်ဆင်ရေးလုပ်ငန်းဖြစ်၍ လက်နက် ပြိုင်ပွဲသစ်ကြီးတစ်ခုကို ပေါ်ပေါက်စေမည့် ရွှေပြေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ထိုလုပ်ငန်း

များကို အမေရိကန်တို့ ရပ်တန့်ကာ မရပ်လျှင် မိမိတို့က ထိုးစစ်ဒုံးလက်နက်များ တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ် တပ်ဆင်မည်ဟု ဆိုဗီယက်အစိုးရက ခြိမ်းခြောက်သံ ပေးသည်။

ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ အစီအမံများသည် စရိတ်ကြီးမားလွန်းလှ၏။ သုတေသနလုပ်ငန်းအဆင့် ငါးနှစ်တာကာလ အတွင်းတွင်ပင် ဒေါ်လာကုဋေ ၂,၆၀၀ အကုန်အကျခံရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ အာကာသအတွင်း၌ လက်နက်မျိုးစုံ တီထွင်ထုတ်လုပ် တပ်ဆင်ပြီးချိန်အထိ ဒေါ်လာကုဋေ ငါးသောင်းမှ တသိန်းအထိ အကုန်အကျ ခံရဖွယ် ရှိသည် ဟု ကျွမ်းကျင်သူ တို့က ခန့်မှန်း ထား ကြ ၏။ (ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ — ရှု။)

နိုင်ငံကြီးများ၏ လက်နက် ပြိုင်ပွဲသည် အခြားနိုင်ငံများသို့လည်း ကူးစက်ပြန့်ပွားလျက် ရှိသည်။ ဆင်းရဲမွဲတေသော တတိယ ကမ္ဘာနိုင်ငံများပင်လျှင် ခေါင်းမြီးခြုံထဲက လက်သီးပြနိုင်ရန်၊ ချိုကျိုးချင်း အရိုးချန်၍ ဝေ့နိုင်ရန် ရှိစေမည့် ဝေ့ကြေး အင်အားဖြင့် အပြိုင် လက်နက်

ကမ္ဘာ့ ကျန်းမာရေး အဖွဲ့ကြီးသည် ရင်သွေးငယ်များ၏အရေးကိုလည်း လျစ်လျူရှုထားပေ။

နှစ် ၄၀ မြောက်ကုလသမဂ္ဂ

ဝယ်၊ အပြိုင်လက်နက်တပ်ဆင်နေကြသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် တွင် နိုင်ငံကြီးများထံမှ တတိယကမ္ဘာ နိုင်ငံများ ဝယ်ယူ တင်သွင်းခဲ့ကြသည့် လက်နက်တန်ဖိုး ငွေကြေးပမာဏသည် ဒေါ်လာသန်း ၃၂,၃၀၀ ကျော်အထိ ကြီးမားများပြား ခဲ့သည်။

သမားရိုးကျ လက်နက်များကိုသာ အပြိုင်အဆိုင်တပ် ဆင်နေကြသည် မဟုတ်။ နျူးကလီးယား လက်နက်များ တပ်ဆင်ရေးအတွက်လည်း တတိယ ကမ္ဘာနိုင်ငံများသည် အလှအယက် အကွက်ကောင်းကို စောင့် ချောင်း ရှာဖွေ နေကြ၏။ ထို့ကြောင့် ယခုရာစုနှစ် မကုန်ဆုံးမီ နျူးကလီး ယားလက်နက်များ ထုတ်လုပ်တပ်ဆင်နိုင်မည့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ ကြီးငယ်အရေအတွက်သည် ၃၀ ကျော် ၄၀ နီးပါးအထိ ရှိနေပြီဟု ကုလသမဂ္ဂက ခန့်မှန်းထားသည်။

ယင်းသို့သော လက်နက် တပ်ဆင်ရေး လုပ်ငန်းများ အပါအဝင် စစ်ရေး လုပ်ငန်းများဘက်တွင် အသုံးပြုနေ ရသည့် ကမ္ဘာစစ်အသုံးစရိတ်သည် တနှစ်လျှင် ဒေါ်လာ ကုဋေ တသိန်းနီးပါး ရှိနေချိန်တွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက် ကမ္ဘာ့ အစိုးရအဖွဲ့များ၏ ပြည်ပ အကူအညီ အထောက်အပံ့ငွေကြေးပမာဏသည် ဒေါ်လာကုဋေ နှစ် ထောင်မျှသာ ရှိသည်။

ကုလသမဂ္ဂပဋိညာဉ်စာချုပ်ကြီး လက်မှတ်ရေးထိုးပြီး နောက် ရက်ပိုင်းအတောအတွင်း၌ ဟိရိုရှီးမား နျူးကလီး ယား ဗုံးနှင့်အတူ နျူးကလီးယားလက်နက် ခေတ်သစ်ကြီး ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကုလသမဂ္ဂအထွေ ထွေ ညီလာခံနှင့် လုံခြုံရေးကောင်စီသည် လက်နက်ဖျက် သိမ်းရေးအတွက် နှစ်စဉ် နှစ်ဆက် မပျက်မကွက် ပုံမှန် ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းလာခဲ့ကြသည်။ ချဉ်းကပ်နည်းမျိုးစုံဖြင့်

ဖြေရှင်းနည်းမျိုးစုံကို ရှာဖွေ ဖော်ထုတ်လာခဲ့ကြသည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အကျိုးစွမ်းအင် အေဂျင်စီ (အိုင်အေ အီးအေ) ကလည်း ၁၉၈၂ ခုနှစ် တနှစ်တည်းတွင် နျူး ကလီးယား လက်နက်ပိုင် နိုင်ငံ သုံးနိုင်ငံနှင့် ထိုလက်နက် မပိုင်ထားသော နိုင်ငံ ၄၆ နိုင်ငံတို့တွင် နျူးကလီးယား စက်ရုံများကို အကြိမ် ၁,၇၀၀ ခန့်၊ တန်ဖိုးဒေါ်လာသန်း ၃၀ အကုန်အကျခံ၍ စစ်ဆေးကြည့်ခဲ့သည်။

၁၉၆၂ ခုနှစ်မှစ၍ လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး ကွန်ဖရင့် ကြီးကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဂျီနီဗာမြို့၌ ရုံးစိုက်သော ထိုအဖွဲ့ကြီးသည် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ ညီလာခံ၏ အကြံပြုချက်များကို အခြေခံကာ ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ ညီလာခံသို့ နှစ်စဉ် အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းခဲ့သည်။

၁၄ ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံတွင် အထွေထွေနှင့် လုံးဝဥသံ့ လက်နက် ဖျက်သိမ်းရေး လုပ် ငန်းစဉ်ကို အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်လွန် နှစ်များအတွင်း သဘောထားသစ်တရပ် ပေါ်ထွက်လာခဲ့ သည်။ အထွေထွေ လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေးသည် အချိန် တိုကာလအတွင်း ပြီးမြောက်နိုင်သော ရည်မှန်းချက် မဟုတ်။ ထို့ကြောင့် တကန့်စီတကန့်စီ ဖြေရှင်း ဆောင် ရွက်သွားရမည်ဟူသော သဘောထားဖြစ်၏။ ထိုသဘော ထားသည် ၁၅ နှစ်ကျော်မျှ လွှမ်းမိုးနေခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုနည်းလမ်းဖြင့်လည်း မည်သည့် လက်နက် လျော့ပေါ့ ဖျက်သိမ်းမှုမျိုးမျှ ပေါ်ထွက်လာခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ ထို့ ကြောင့် ကုလသမဂ္ဂဦးဆောင်မှုဖြင့် လက်နက် ဖျက်သိမ်း ရေးကိစ္စ တခုတည်းကိုသာ အဓိကထား၍ ဆွေးနွေးညှိ နှိုင်းသည့် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံ အထူးအစည်း

ကုလသမဂ္ဂ စားနပ် ရိက္ခာ နှင့် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေး အဖွဲ့ကြီး သည်လူ့အကျိုးပြုသုတေသနလုပ် ငန်းများကို စွမ်းစွမ်းတမံဆောင် ရွက်လျက်ရှိသည်။

ကုလသမဂ္ဂ ၄၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ် ဒီဇိုင်းပုံ

အဝေးကြီးတစ်ခုကို ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပခဲ့ပြန်သည်။ ထိုအထူးအစည်းအဝေးကြီးတွင် လက်နက် ဖျက်သိမ်းရေး မဟာဗျူဟာကို ချမှတ်နိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ ညီလာခံ ဒုတိယအကြိမ်မြောက် အထူး အစည်းအဝေးကြီး ကျင်းပ ပြီး လက်နက် ဖျက်သိမ်းရေး လုပ်ငန်းများကို ညှိနှိုင်းခဲ့ ကြပြန်သည်။ အဆိုကြီးငါးရပ်ကို တင်သွင်း ဆွေးနွေးခဲ့ ကြသည်။ သို့ရာတွင် တစ်စုံတစ်ခု ဆုံးဖြတ် ပြဋ္ဌာန်းခြင်း မပြုနိုင်ခဲ့ချေ။

ကုလသမဂ္ဂ သက်တမ်းတလျှောက်လုံးတွင် လက်နက် ဖျက်သိမ်းရေးသည် အဓိကအကျဆုံးထား၍ ညှိနှိုင်း ဖြေ ချင်းခဲ့ရသည့် ပြဿနာကြီး ဖြစ်၏။ လက်နက်အမျိုးအစား အချို့၌ ထိန်းချုပ်ကန့်သတ်မှု လုပ်ငန်းများ အောင်မြင် တန်သ၍ အောင်မြင်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် အထွေထွေ လက် နက်ပိုင်ပွဲကြီးကား ခေါင်ခိုက်အောင် မြင့်တက်မြဲသာမြင့် တက်လာနေခဲ့သည်။

လက်နက်များကို အပြိုင်ထုတ်လုပ် အပြိုင်တပ်ဆင် နေကြ၍ လက်နက်အမျိုးအစားများ ဆန်းစုံထွေပြားလာ ခဲ့သည်။ လက်နက်စွမ်းအင်လည်း ကြီးမား ပြင်းထန်လာ ခဲ့သည်။ ရေပြင်၊ မြေပြင်၊ အာကာသအခြေစိုက် လက် နက်သစ်များ ပေါ်လာခဲ့သည်။ ပစ်မှတ်ကို အလိုလို ရှာ ဖွေထိမှန်နိုင်သော လက်နက်ဆန်းများ ပေါ်လာခဲ့သည်။ လူကိုသာ သေစေပြီး ပစ္စည်း ကိရိယာ အဆောက်အအုံ စသည်တို့ကို အကောင်းပကတိ ကျန်ရှိစေနိုင်သော လက် နက်ဆန်းများလည်း ပေါ်လာခဲ့သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် အတွင်းက သုံးခဲ့သည့် လက်နက်အားလုံးထက် ပိုမိုကြီး

မားသော ပေါက်ကွဲ စွမ်းအားရှိ လက်နက်ဆန်းများကို ယခုခေတ် နျူးကလီးယား သဘောတရားတည်း အပေါ်၌ တပ်ဆင်ထားနိုင်လောက်သည်အထိ လက်နက်စွမ်းအား ကြီးမားလာသည်။

လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး ကွန်ဖရင့်ကြီးတွင် အင်အား ကြီးငါးနိုင်ငံ အပါအဝင် နိုင်ငံပေါင်း ၄၀ ပါဝင် ညှိနှိုင်း ကြသည်။ ထိုကွန်ဖရင့်ကြီးသည် နျူးကလီးယားလက်နက် စမ်းသပ်မှုများ ပိတ်ပင်ရေး၊ နျူးကလီးယား လက်နက် တပ်ဆင်မှုများ ရပ်စဲရေး၊ နျူးကလီးယား လက်နက်များ ဖျက်သိမ်းရေး၊ နျူးကလီးယားစစ်ပွဲ တားဆီးရေး၊ ဓာတု ဗေဒ လက်နက်များ ပိတ်ပင်ရေး၊ အာကာသ အတွင်း လက်နက်အပြိုင် တပ်ဆင်ရန် အစီအမံများကို ဟန့်တား ရေး၊ နျူးကလီးယားလက်နက်မဲ့ နိုင်ငံများကို နျူးကလီး ယား လက်နက်ပိုင် နိုင်ငံများက နျူးကလီးယားလက်နက် ဖြင့် ခြိမ်းခြောက်မှုများ မပြုလုပ်နိုင်စေရန် အာမခံချက် ပေးရေး အစရှိသည့်လုပ်ငန်းများကို အလေးပေးညှိနှိုင်းကြ သည်။ အဖျက် အသတ် စွမ်းအားကြီး လက်နက်သစ်များ နှင့် အသံလှိုင်း၊ အလင်းလှိုင်းသုံး လက်နက် သစ်များ တီထွင် စမ်းသပ်တပ်ဆင်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို လေ့လာ သုံးသပ်ကြသည်။ အလုံးစုံ လှမ်းရှုံ့သော လက်နက်ဖျက် သိမ်းရေး လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခု ပြဋ္ဌာန်းရန် ဦးတည်ချက်ချ မှတ်ကြသည်။

ဤသို့ဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ၏ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြုမှုဖြင့် လက် နက်လျှော့ပေါ့ရေး၊ လက်နက် ကန့်သတ်ရေး၊ လက်နက် ဖျက်သိမ်းရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ သဘော တူညီချက် အချို့ ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂသည် ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးကို ထိခိုက် ပျက်ပြားစေနိုင်မည့် နိုင်ငံတကာ အငြင်းပွားမှု များ၊ ရန်လို ရန်စောင်မှုများ၊ ပဋိပက္ခ ဖြစ်မှုများ ဟန့် တားဖြေရှင်းရေး လုပ်ငန်းများကိုလည်း လက်နက်ဖျက် သိမ်းရေး လုပ်ငန်းများကဲ့သို့ပင် တန်းတူရည်တူ အလေး ပေး ညှိနှိုင်း ဖြေရှင်းခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများအနက် ကမ္ဘာ့ ငြိမ်းချမ်း ရေးနှင့်လုံခြုံရေး ပျက်ပြားစေနိုင်မည့် ပဋိပက္ခမှုများကို ဖြေရှင်းပေးရန် တာဝန်အရှိဆုံးနှင့် အာဏာအပိုင်ဆုံးအဖွဲ့ သည် လုံခြုံရေးကောင်စီ ဖြစ်၏။ လုံခြုံရေးကောင်စီသည် ပဋိပက္ခမှုများကို ဖြေရှင်းရာ၌ စေ့စပ်ဖျန်ဖြေရေး နည်း လမ်းများဖြင့်သာမက ငြိမ်း ချမ်း ရေး ထိန်းသိမ်းမှုတပ် အမည်ဖြင့် နိုင်ငံစုံ လက်နက်ကိုင်တပ် ပို့လွှတ်ခြင်းဖြင့် လည်း ဖြေရှင်းဆောင်ရွက်လေသည်။ စီးပွားရေး ပိတ်ဆို့ မှု၊ ဖြတ်တောက်မှု၊ ဝိုင်းပယ်မှုစသော နိုင်ငံရေးနည်းလမ်း များဖြင့်လည်း အရေးယူ ဆောင်ရွက်လေသည်။

ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်များ

ထရစ်ဂဗီလီ (နေဝေ) ၁၉၄၆-၁၉၅၃

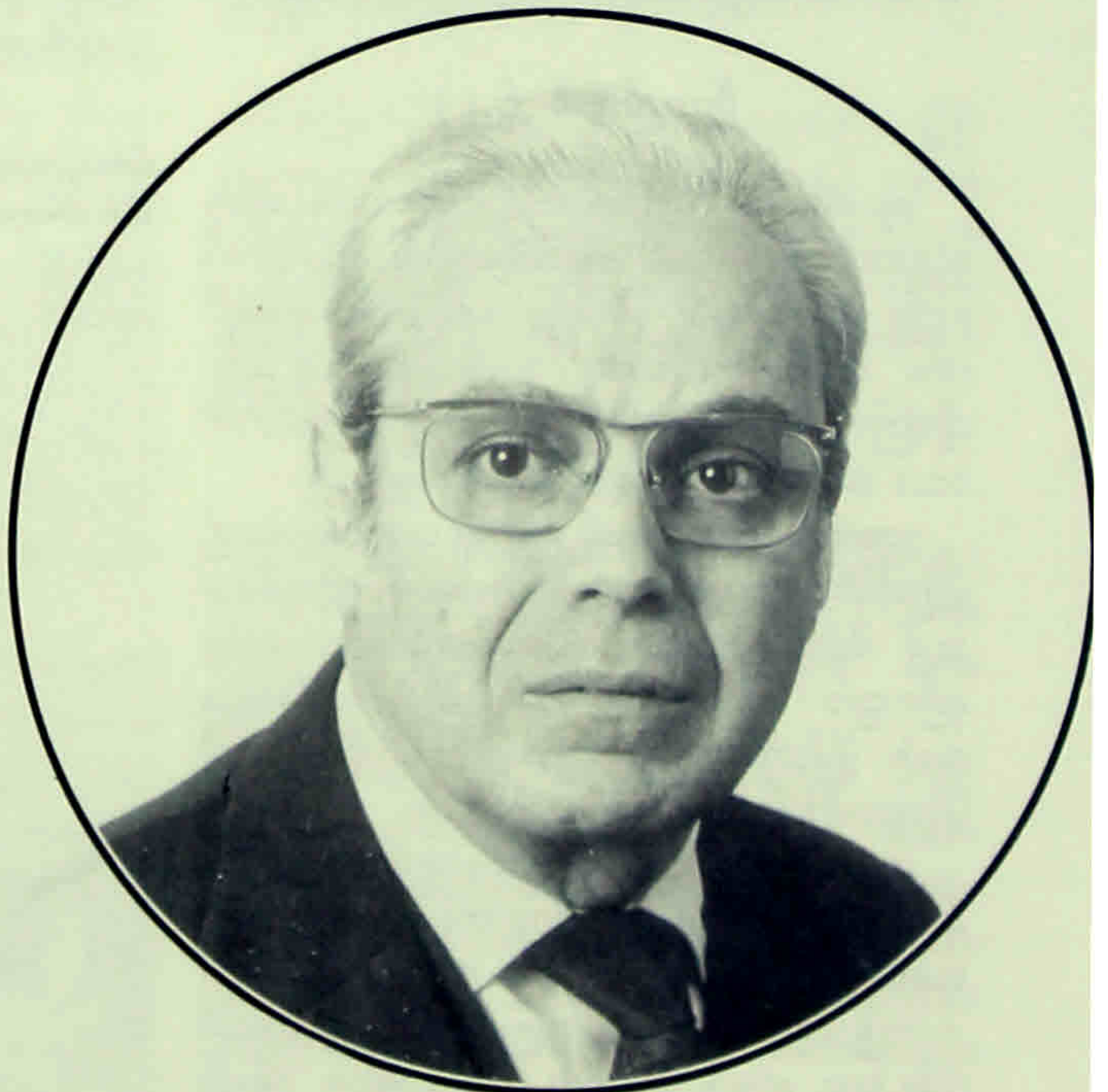
ဒက်ဟမ္မားရှိုး (ဆွီဒင်) ၁၉၅၃-၁၉၆၁

ဦးသန့် (မြန်မာ) ၁၉၆၁ - ၁၉၇၁

ကွတ်ဗားဟိုင်း (ဩစတြီးယား) ၁၉၇၂ - ၁၉၈၁

ပဲရက်ဒေကွေးလျား (ပီရူး) ၁၉၈၂ -

နှစ်ပေါင်း ၄၀ ကျော် ကာလအတွင်း ကမ္ဘာစစ် မီးတောက်လောင်ခြင်း မရှိခဲ့သည်မှာ အကြောင်းရှိသည်။ ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ အတွင်း၌ ကမ္ဘာ့အင်အား ကြီးနိုင်ငံများ မပြတ် တေ့ဆိုင် ညှိနှိုင်းနေကြခြင်းသည် အကြောင်းရင်းတရပ် ဖြစ်သည်။ ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေး ကောင်စီ ညှိနှိုင်းဆုံးဖြတ်မှုတိုင်းတွင် အမြဲတမ်းကောင်စီ ဝင် အင်အားကြီးနိုင်ငံ ငါးနိုင်ငံစလုံး ဗီတိုတချက်လွှတ် အာဏာသုံးနိုင်ခွင့် ရှိခြင်းသည် ပို၍ အဓိကကျသော အကြောင်းရင်းတရပ် ဖြစ်လေသည်။ ထိုအာဏာကို “အင် အားကြီးနိုင်ငံများ၏ ညီညွတ်မှု” ဟု ခေါ်စမှတ် ပြုကြ သည်။ အရေးအခင်းတခုတွင် အင်အားကြီးနိုင်ငံ တနိုင်ငံက ဗီတိုတချက်လွှတ် အာဏာသုံး၍ ကန့်ကွက် ထားပါလျက် အခြားအင်အားကြီး နိုင်ငံတို့က ဇွတ်တိုး လုပ်ကြမည် ဆိုလျှင် အင်အားကြီးနိုင်ငံများ၏ ညီညွတ်မှု ပြိုကွဲဖို့သာ ရှိတော့သည်။ ထိုသို့ဆိုလျှင် ကမ္ဘာစစ်ကြီးလည်း မလွဲသာ မရှောင်သာ ဖြစ်ပွားလာဖို့သာ ရှိတော့သည်။

လုံခြုံရေးကောင်စီ အတွင်း၌ အင်အားကြီး နိုင်ငံ များ၏ ညီညွတ်မှု၊ တနည်းအားဖြင့် ထိပ်သီး နိုင်ငံကြီး များအတွင်း အင်အားထိန်းညှိမှုသည် အစဉ် တည်ရှိနေခဲ့ သည်။ ဤနည်းဖြင့် ကမ္ဘာ့ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေး ကို ထိုက်သင့်သည့်အလျောက် ထိန်းသိမ်းနိုင်ခဲ့သည်။

ဦးတည်ချက် (၂)

ကုလသမဂ္ဂ၏ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် လုံခြုံရေးထိန်းသိမ်းမှု ယန္တရား၌ အပြစ်အနာ၊ အချွတ်အချော်များ ရှိနေသော် လည်း စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးမြှင့်တင်မှုယန္တရားများတွင် ကား ချောမွေ့ သွက်လက်မှု ရှိတန်သရွေ့ ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့ပြည်သူတို့၏ ကိုးစားအားထားလောက် သော အဆင့်အနေသို့ ရောက်ရှိနေခြင်း ဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး ယန္တရားများသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများတွင် ကျေးရွာဆေးပေးခန်း ဖွင့်လှစ်ပေး သည့် စီမံကိန်းများမှအစ ရှုပ်ထွေး ခက်ခဲသော စက်မှု နည်းပညာ အသုံးချ လုပ်ဆောင်ရသည့် စီမံကိန်းများ အဆုံး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး လုပ်ငန်းတိုင်းလိုလိုတွင် ကူညီ ပံ့ပိုးမှုအမျိုးမျိုးကို ပေးအပ်လျက်ရှိသည်။

ကုလသမဂ္ဂ၏ ကွပ်ကဲမှုဖြင့် ဆောင်ရွက်နေသည့် ဖွံ့ဖြိုး ရေး အကူအညီများ၏ ငွေကြေး တန်ဖိုး ပမာဏသည် တနှစ်လျှင် ဒေါ်လာကုဋေ ၂၀၀ ကျော်ဖိုးမျှ ရှိသည်။

ကမ္ဘာတွင် လူတန်းစေ့မနေကြရသည့် လူဦးရေသည် သန်း ၈၀၀ ကျော် ရှိသည်ဟု ကမ္ဘာ့ဘဏ်က ခန့်မှန်း ထား၏။ မဝရေစာစားနေရသူ လူဦးရေသည် သန်း ၅၀၀

ကျော် ၆၀၀ နီးပါး ရှိ၏။ ထို ပွတ်ဘိုးအေ များသည် ကမ္ဘာ့တောင်ခြမ်း ဆင်းရဲမွဲတေနိုင်ငံများ၌ နေထိုင်လျက် ရှိကြသည်။ ထိုဒေသများတွင် ကျန်းမာ သန့်ရှင်း ရေး အခြေအနေသည် အနိမ့်ကျဆုံးအဆင့်တွင် ရှိနေ၏။ လူ သက်တမ်းသည် နှစ် ၄၀ ကျော်သာရှိ၏။ ကလေး မလေး ယောက်မွေးလျှင် တယောက်သည် အသက် ငါးနှစ်ပြည့် အောင် သက်ဆိုးမရှည်။ ကုလသမဂ္ဂကလေးများ ရန်ပုံ ငွေအဖွဲ့ (ယူနီဆက်) ၏ ခန့်မှန်းချက်အရ ၁၉၇၈ ခုနှစ် တွင် အသက် ငါးနှစ်အောက် ကလေး ၁၂ သန်းသည် အာဟာရချို့တဲ့မှုဖြင့် သေဆုံးခဲ့ကြရသည်။

အခြား အခြေခံလိုအပ်ချက်တခုဖြစ်သော ပညာရေး ဘက်တွင်လည်း အလားတူပင် အခြေအနေ ဆိုးလှသည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ လူဦးရေတဝက်နီးပါးသည် စာမတတ် ပေမတတ် နှလပိန်းတုံးများ ဖြစ်နေကြ၏။ ယနေ့ကမ္ဘာ တွင် လူဦးရေ ၈၀ ရာခိုင်နှုန်းကျော် စာတတ်မြောက် ခြင်းမရှိသည့် နိုင်ငံပေါင်း ၃၄ နိုင်ငံ ရှိနေသေးသည်။

ဆင်းရဲနိုင်ငံများ၏ ကြေး ထူလိုက်ပုံမှာလည်း မယုံ နိုင်လောက်အောင်ပင် ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွင်း အရင်းရှင်နိုင်ငံများထံမှ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ နိုင်ငံများက ချေးယူ ထားသည့် အကြွေးပမာဏသည် ဒေါ်လာ ကုဋေ ၈၃,၀၀၀ ရှိနေ၏။

မျက်မှောက်ကမ္ဘာသည် ဆင်းရဲချမ်းသာ ကွာဟချင်

စိုက်ပျိုးရေးတွင် ကင်းလှည့်လည်နေသော ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှုတပ်

တိုင်း ကွာဟနေ၏။ ဖွံ့ဖြိုး ချမ်းသာသော မြောက်ခြမ်း နိုင်ငံများ (အမေရိကန်၊ ဥရောပ၊ သြစတြေးလျ စသည်) တွင် ကမ္ဘာ့ လူဦးရေ၏ လေးပုံတပုံမျှသာ ရှိသည်။ သို့သော် ကမ္ဘာ့နှစ်စဉ်ဝင်ငွေ၏ ငါးပုံလေးပုံကို ခံစားနေကြရ၏။ ကမ္ဘာ့ဘဏ် အစီရင်ခံစာအဆိုအရ ချမ်းသာနှင့် ဆင်းရဲနိုင်ငံများအကြား လူနေမှုအဆင့်အတန်း ကွာဟမှု သည် ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ၁ အချိုး ၄၀ ရှိရာမှ ၁၉၉၀ ခုနှစ်တွင် ၁ အချိုး ၄၇ အထိ တိုးလာမည် ဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂသည် ထိုစီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအခြေအနေ ဆိုးကြီးကို ဖျက်သိမ်း ပြင်ဆင်ရန် တပ်ဦးမှ ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ ချမ်းသာနိုင်ငံကြီးများက တမျိုးသားလုံး ကုန် ထုတ်တန်ဖိုး၏ တစ်ရာခိုင်နှုန်းကို ဆင်းရဲ နိုင်ငံများအား ကူညီရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံ ကိန်းအဖွဲ့ကြီး (ယူအင်ဒီပီ) ကို ထူထောင်ကာ နိုင်ငံ ပေါင်း ၁၇၀ တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းပေါင်း ၅၀၀၀ ကျော်ကို အားသွန်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။

လွန်ခဲ့သည့် ၃၅ နှစ်အတွင်း ယူအင်ဒီပီ၏ ကြိုးပမ်းမှု ကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ မြေယာထုတ်ကုန်တိုးတက်မှု နှုန်းသည် ဖွံ့ဖြိုးပြီးနိုင်ငံများထက်ပင် ပိုမို လျင်မြန်လာခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့ စက်မှု ထုတ်ကုန်၏ ငါးရာခိုင်နှုန်းမျှသာ ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ရာမှ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း ထုတ်လုပ်နိုင်သည်အထိ တိုးတက်လာသည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် စက်မှုနိုင်ငံကြီး များ၏ ဈေးကွက်သို့ ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများမှ စက်မှုကုန်ချော့ ပစ္စည်း တင်ပို့ရောင်းချမှုသည် သုံးရာခိုင်နှုန်းသာ ရှိခဲ့ရာမှ ယခု ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးတက်လာသည်။

ကုလသမဂ္ဂသည် ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များကို ကမ္ဘာ့ ဖွံ့ဖြိုးရေး ပထမဆယ်စုနှစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ယခု အချိန်တွင် တတိယဆယ်စုနှစ်သို့ ရောက်လာပြီ ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့ ဆယ်နှစ် စီးပွားရေး စီမံကိန်းများဟု ဆိုရမည့် ထိုလှုပ်ရှားမှုများဖြင့် မျက်မှောက်ကမ္ဘာ၏ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးအခြေခံ အုတ်မြစ်ကြီးများကို အခိုင်အမာချပေး လျက်ရှိသည်။

ချမ်းသာနှင့်ဆင်းရဲနိုင်ငံများအကြား စီးပွား ရေးနှင့် လူနေမှုအဆင့်အတန်း ကွာခြားချင်တိုင်း ကွာခြား နေခြင်းကို ဖယ်ရှားနိုင်ရေးအတွက် ဆင်းရဲ နိုင်ငံများက ၁၉၇၃ ခုနှစ်မှစ၍ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးပုံစံသစ် တည်ဆောက် ထူထောင်ရန် တောင်းဆိုလာကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂသည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်မှစ၍ ထိုတောင်းဆိုချက်များကိုလက်ခံအတည် ပြုခဲ့သည်။ စီးပွားရေးပိုင်ခွင့်များနှင့် နိုင်ငံများ၏ တာဝန် အမည်ဖြင့် စာချုပ်တရပ်ကိုပင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့၏။ သို့သော် ယနေ့တိုင် လက်တွေ့ အကောင်အထည်ပေါ်ခြင်း မရှိ သေးချေ။

မြန်မာနိုင်ငံ ကုလသမဂ္ဂ နှစ် ၄၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ် ပိုစတာ ပြိုင်ပွဲတွင် ပထမဆုဆွတ်ခူးသွားသည့် ပိုစတာ

မည်သို့ပင် ဖြစ်စေ ကာမူ ကုလသမဂ္ဂသည် ဖွံ့ဖြိုး ချမ်းသာသော ကမ္ဘာ့မြောက်ခြမ်းနိုင်ငံများနှင့် ဆင်းရဲ မဲ့တောသော ကမ္ဘာ့တောင်ခြမ်းနိုင်ငံများအကြား စီးပွား ရေးကွာဟမှုကြီးကို ရင်ကြားစေပေးနေခြင်းဖြင့် ဒုတိယ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်ဆီသို့ မသွေမယည်ရှေးရှုချိတက်လျက် ရှိပေသည်။

ကုလသမဂ္ဂဒဿန (၁)

ကုလသမဂ္ဂသက်တမ်း ၄၀ အတွင်း တည်ကြည်မြဲမြံစွာ ခံယူကျင့်သုံးခဲ့သည့် အခြေခံဒဿနတရပ်သည် လူသား တို့၏ပိုင်ခွင့်၊ လူသားတို့၏ အခွင့် အရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒ ဖြစ်လေသည်။

လူသားတိုင်းသည် အသက်ရှင်နေမှုအတွက် ပိုင်ခွင့် ရှိကြ၏။ လွတ်လပ်မှုအတွက်ပိုင်ခွင့်ရှိကြ၏။ အသက် အိုးအိမ်စည်းစိမ်လုံခြုံမှုအတွက် ပိုင်ခွင့်ရှိကြ၏။ မတရား ချုပ်နှောင်ဖမ်းဆီးခြင်းမှ ကင်းလွတ်ရန် ပိုင်ခွင့်ရှိကြ၏။ ရေကြည်ရာ မြက် နု ရာ လွတ်လပ်စွာ ရှာ ဖွေ ရွှေ့ပြောင်း အခြေစိုက်နေထိုင်ရန် ပိုင်ခွင့်ရှိကြ၏။ လွတ်လပ်စွာပြော ဆိုရန်၊ လွတ်လပ်စွာရေးသားဖြန့်ချိရန်၊ လွတ်လပ်စွာ စည်းရုံးစုဝေးရန်၊ လွတ်လပ်စွာယုံကြည်ကိုးကွယ်ရန် ပိုင်ခွင့်

နှစ် ၄၀ မြောက်ကုလသမဂ္ဂ

ရှိကြ၏။ တရားဥပဒေရွှေ့မှောက်၌ တန်းတူ ရည်တူရန် ပိုင်ခွင့်ရှိကြ၏။

ကုလသမဂ္ဂသည် ထိုဂုဏ်ရည်ဂုဏ်သွေးများကို လူ့ ပိုင်ခွင့်များ၊ လူ့အခွင့်အရေးများ အဖြစ် သတ်မှတ်ကာ ထိုအခွင့်အရေးများကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းသည့် 'လူ့အခွင့် အရေး ကြေငြာစာတမ်းကြီး'ကို ၁၉၄၈ ခုနှစ်ကပင် ကြေငြာခဲ့သည်။

ထိုကြေငြာစာတမ်းကြီးသည် နိုင်ငံ ကနိုင်ငံ အတွင်း ပြည်သူနှင့် နိုင်ငံရေးအင်အားစုများက မိမိတို့အစိုးရ၏ လူ့အခွင့်အရေးပိတ်ပင်ဟန့်တားမှုများကို ရင်ဖွင့်တိုင်တန်း သည့်အခါ အကိုးအကား ပြုရသည့် လူသား ပိုင်ခွင့် စံတရားများ ဖြစ်လာသည်။

ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံတွင် နိုင်ငံအချင်းချင်း လူသားပိုင်ခွင့် ဖောက်ဖျက်ချုပ်ချယ်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြစ်တင်ဝေဖန်ကြသည့်အခါ အထောက်အထား ပြုသည့် လူသားပိုင်ခွင့် စံတရားများဖြစ်လာသည်။

လူ့အခွင့်အရေး ကြေငြာစာတမ်းကြီး၏ သြဇာစက် ပျံ့နှံ့ခြင်းဟု ဆိုနိုင်သည့် လုပ်ငန်းတရပ်မှာ 'ကမ္ဘာ့ပြည်သူ များ၏ ငြိမ်းချမ်းရေး ပိုင်ခွင့် ကြေငြာစာတမ်း' ကို ကုလသမဂ္ဂ နှစ် ၄၀ မြောက် အကြိုအဖြစ် ၁၉၈၄ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းတွင် ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

လူ့အခွင့်အရေးကြေငြာစာတမ်းကြီးနှင့် ထိုကြေငြာ စာတမ်းကြီးဆိုင်ရာ စာချုပ် များသည် စင်စစ် အားဖြင့် ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင် ပထမဆုံး အကြိမ် အဖြစ် လူ့အခွင့် အရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာဥပဒေများချမှတ်ပြဋ္ဌာန်းလိုက် ခြင်းသဘောကိုဆောင်သည်။ နိုင်ငံတကာအစိုးရအဖွဲ့များ အနေဖြင့် မိမိတို့၏တိုင်းပြည်သားများအား ရင်ဝယ် သားပမာ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုပြုကြစေရန် ပညတ် သည့် နိုင်ငံတကာဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်ခြင်းသဘော လည်း ဆောင်ပေသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး စာချုပ် (၁၉၅၁)၊ အငြင်းပွားမှုများကို ငြိမ်းချမ်းစွာ ပြေရှင်းရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေပုဒ်မနှင့်ရှင်းစာချုပ် (၁၉၅၇)၊ မူးယစ်ဆေးဝါး ဆိုင်ရာ ကုန်ဗင်းရှင်း စာချုပ် (၁၉၆၁)၊ ဒုက္ခသည်များ အဆင့်အတန်းနှင့်စပ်လျဉ်းသော သဘော တူစာချုပ်(၁၉၆၇)၊ လေယာဉ်ကို ဥပဒေမဲ့စီးနင်းသိမ်း ပိုက်မှုကို နှိပ်ကွပ်ရေးဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်(၁၉၇၀) တို့သည်လည်း ကုလသမဂ္ဂ၏ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတရားရုံး အတွက် ကိုးကားဖွယ်ရာဥပဒေများ ဖြစ်နေပေသည်။

ကုလသမဂ္ဂဒဿန (၂)

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ကြီးငယ်မဟူ အထွေထွေ ညီလာခံ၌ ဆန္ဒမတူစီ တူညီစွာပေးပိုင်ခွင့်ရှိကြ၏။

ထိုပိုင်ခွင့်သည် ဒီမိုကရေစီအနှစ်သာရဖြစ်သည်။ ထိုဒီမို ကရေစီအနှစ်သာရသည် ကုလသမဂ္ဂ၏အခြေခံဒဿနတရပ် ဖြစ်လေသည်။

ကုလသမဂ္ဂသည် စစ်မြေပြင်ကို ကွန်ဖရင့်စားပွဲဝိုင်းဖြင့် အစားထိုးရန် ဖွဲ့စည်းထူထောင်ခဲ့သည့် အဖွဲ့အစည်းဖြစ် သည်။ ကွန်ဖရင့်စားပွဲဝိုင်းဟူသည် ကိုယ်စားလှယ်အများ မျက်နှာစုံညီတွေ့ဆုံညှိနှိုင်းရာဌာနဖြစ်၏။ စစ်မြေပြင်ကဲ့သို့ အင်အားကြီးသူက အနိုင်ယူစတမ်း နေရာမဟုတ်။

အင်အားကြီး နိုင်ငံ အချို့သည် ထိုအခြေခံ ဒဿနကို မျက်ခြည်ပြတ်လာကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂတွင် တတိယ ကမ္ဘာနိုင်ငံများ တူညီသောအခြေခံဖြင့် တက်ညီလက်ညီ ဆန္ဒ ဖော်ထုတ်လာကြခြင်းကို "ခေတ်သစ် နိုင်ငံတကာ ကျူးကျော်မှုပုံသွင်" အဖြစ် သဘောပိုက် လာကြသည်ဟု အမေရိကန် သတင်းစာ ဆရာတဦးက သုံးသပ် ပူးသည်။ ကုလသမဂ္ဂ ကိုယ် စား လှယ် များ သည် မိမိ တို့ နိုင်ငံ အစိုးရကို ကိုယ်စားပြုကြသည်ဆိုစေကာမူ ထိုအစိုးရများ အနေဖြင့် ပြည်သူကို ကိုယ်စားပြုမပြုဆိုသည်မှာကား များစွာသံသယဖြစ်ဖွယ်ရှိကြောင်း စွပ်စွဲပြောဆို လာကြ သည်အထိ "နိုင်ငံတနိုင်ငံ ဆန္ဒမဲ့ဘမဲ့"ဟူသော ကုလသမဂ္ဂ အခြေခံဒဿနနှင့်ကျင့်ထုံးကို ထိပါးပုတ်ခတ်လာကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂတွင် နိုင်ငံငယ်များကစကာ နိုင်ငံကြီးများကို အံတုလာကြသည်။ အားစမ်းလာကြသည်။ အကျပ်ကိုင် လာကြသည်ဟူသော ယုဆချက်များလည်း ပေါ်ထွက်လာ ခဲ့သည်။

အမေရိကန်အစိုးရသည် ကုလသမဂ္ဂယန္တရားကြီးတခု လုံးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်လေးပုံတပုံကို ထည့်ဝင်နေသည့် နိုင်ငံဖြစ်၍ ကုလသမဂ္ဂတွင် အမေရိကန် မူဝါဒများနှင့် သဟဇာတဖြစ်သော ရပ်ဘည်ချက်များကို ရင်ဆိုင် ကြုံတွေ့ရတိုင်း သည်းခံနိုင်စွမ်း မရှိသလောက်ဖြစ်လာ သည်။ အမေရိကန်ပြည်တွင်း နိုင်ငံရေး လောကတွင် ကုလသမဂ္ဂမှ နုတ်ထွက်သင့်ပြီ ဆိုသော တဘက်စွန်း သဘောထားများ အသံကျယ်လောင်စွာ ပေါ်ထွက်လာ ခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်အကုန်တွင် ကုလသမဂ္ဂပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့ (ယူနက်စကို)မှ အမေရိကန် နုတ်ထွက်သည်အထိ အခြေအနေဆိုးဝါးလာခဲ့သည်။

နိုင်ငံငယ်များအဖို့ ကုလသမဂ္ဂသည် နိုင်ငံငယ်များ ထိပ်သီးအစည်းအဝေး သဘောဆောင်လာသည်။ နိုင်ငံ ငယ်များ၏ ဒီမိုကရေစီ ပိုင်ခွင့် အင်အားသည် နိုင်ငံကြီး များ၏ တချက်လွှတ်အာဏာ ဗီတိုအင်အားကို မဲတင်း နိုင်တန်သရွေ့ မဲတင်းနိုင်လာသည်။

နှစ်ပေါင်း ၄၀ အတွင်း ကမ္ဘာ့နိုင်ငံပေါင်း ၁၆၈ နိုင်ငံ အနက် ၁၅၉ နိုင်ငံသည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်လာသည်။

၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ကုလသမဂ္ဂ၌ အဖွဲ့ဝင် ၅၁ နိုင်ငံသာ ရှိခဲ့သည်။ ပထမ ၁၀ နှစ်ပြည့်ချိန် ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် အဖွဲ့ဝင်အင်အားသည် ၇၆ နိုင်ငံ အထိ တိုးလာသည်။ ဒုတိယ ၁၀ နှစ်ပြည့်ချိန် ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ၁၁၈ နိုင်ငံအထိ တိုးလာသည်။ တတိယ ၁၀ နှစ် ပြည့်ချိန် ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ၁၁၄ နိုင်ငံအထိ ရှိလာသည်။ စတုတ္ထ ၁၀ နှစ်ပြည့်ချိန် ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင်ကား ၁၅၉ နိုင်ငံအထိ တိုးလာသည်။ ထိုအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအနက် နိုင်ငံ ၁၀၀ ကျော်သည် တတိယကမ္ဘာနိုင်ငံများဖြစ်လေသည်။

ကုလသမဂ္ဂ၏ အခြေခံ ဒဿနသည် “နိုင်ငံအားလုံး ဒီမိုကရေစီကျင့်သုံးနိုင်ရေး” ဖြစ်၏။ ကုလသမဂ္ဂ၏ အခြေခံ လုပ်ထုံးသည် “အင်အားကြီးနိုင်ငံများ၏ ညီညွတ်မှုစနစ်” ဖြစ်၏။ ထိုဒဿနနှင့် ထိုလုပ်ထုံးသည် ကုလသမဂ္ဂကြီး၏ အသက်ဝိညာဉ်ပင် ဖြစ်သည်။ ဒဿနက ဖြစ်စေ၊ လုပ်ထုံးက ဖြစ်စေ တဘက်စောင်းနင်း အသာစီးယူသည့် အခါသမယ သည် ကုလသမဂ္ဂကြီး ဇီဝိန်ချုပ်ချိန်ကာလပင် ဖြစ်ပေ လိမ့်မည်။

အနာဂတ်အတွက် အားကိုးအားထား

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး ဇီဝိန်ချုပ်ခြင်းသည် ကမ္ဘာကြီး ကို စစ်မက် ချောက်ကမ်းပါး နှုတ်ခမ်းဝသို့ တွန်းပို့မည့် ကာလဝိပဗ္ဗတ္တိ ခေတ်ကာလဆိုးကြီးနှင့် ရင်ဆိုင်တိုးခြင်းပင် ဖြစ်ပေမည်။ လူသားအများစုကြီးအဖို့လည်း ဆင်းရဲတွင်း မှ ထွက်မြောက်ရာ ထွက်မြောက်ကြောင်း မျှော်လင့် အားထားချက်များ ဆိတ်သုဉ်းပြိုကွဲလျက်လူမှုဒုက္ခသံသရာ ဝဲဩဇာကြီးထဲသို့ ပြန်လည် မျောနှစ်မည့် အန္တရာယ်နှင့် ရင်ဆိုင်တိုးခြင်းပင် ဖြစ်ပေမည်။

မျက်မှောက် ကမ္ဘာ့ပြဿနာဖြေရှင်းရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်း ချစ်ကြည် ဖွံ့ဖြိုး မျှတသော လူ့ဘောင်သစ် တည်ဆောက် ရေးတပ်ဦးတွင် မရှိမဖြစ် မားမားမတ်မတ်ရှိနေရန် လိုအပ် နေသော ကုလသမဂ္ဂ၏ အသက်ရှည်စွာ အနာမဲ့ကြောင်း သည် အပြင် ပယောဂ၊ အတွင်း ပယောဂများကင်းစင်ရေး အပေါ်တွင် လုံးဝဥသံ့တည်နေပေသည်။

အပြင် ပယောဂ ဆိုသည်မှာ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံ များ ၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ကြုံလို့ အားပျော့ခြင်း ပြဿနာ ဖြစ်သည်။ ပြည်ထောင်စု သမ္မတ ဂျပန်နိုင်ငံ အဓိပတိ ဟောင်း ဝီလီ ဘရန့်က ကုလသမဂ္ဂ၏ ပြင်ပ ပယောဂ များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကောက်ချက်တရပ် ချမှူးသည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးသည် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ ဖန်တီးပေး သလောက် အတိုင်းအတာအထိသာ ထိရောက်ထက်မြက်မှု ရှိနိုင်မည်။ ကုလသမဂ္ဂ၏ ထိရောက်ထက်မြက်မှုသည် အဖွဲ့

ဝင်နိုင်ငံများ အနေဖြင့် မိမိတို့၏ပြည်တွင်း၌ ကုလသမဂ္ဂကို နိုင်ငံရေးအရ ရှေ့တန်းတင်သလော၊ ပေယျာလကန် လုပ် သလော ဆိုသည့် အချက်ပေါ်တွင်လည်း တည်သည်။ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှ စေလွှတ်သည့် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ များ၏ ကြံရည်၊ ဖန်ရည်၊ ဥာဏ်ရည်အပေါ်တွင်လည်း တည်သည်ဟူသော ကောက်ချက်ဖြစ်၏။

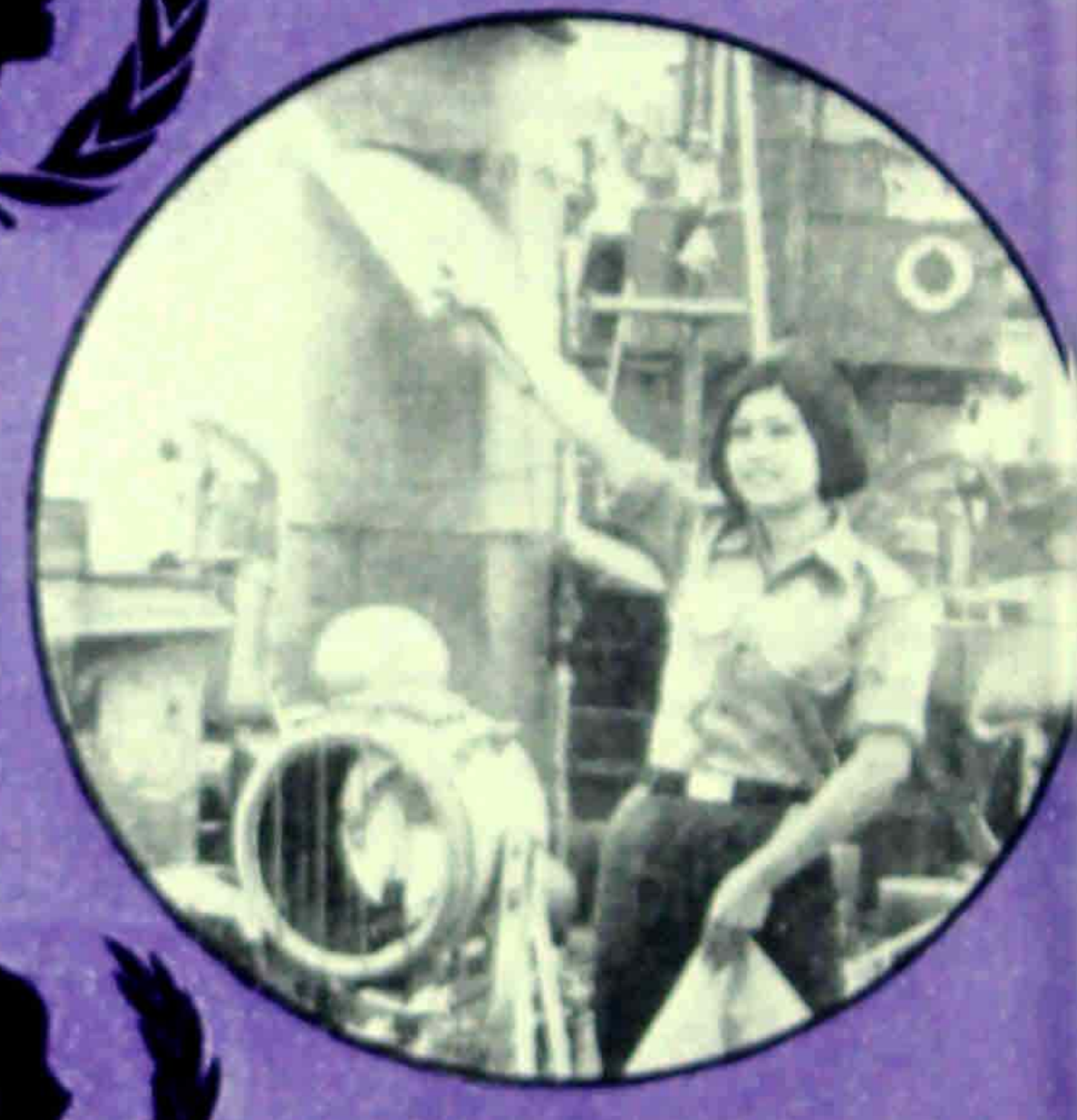
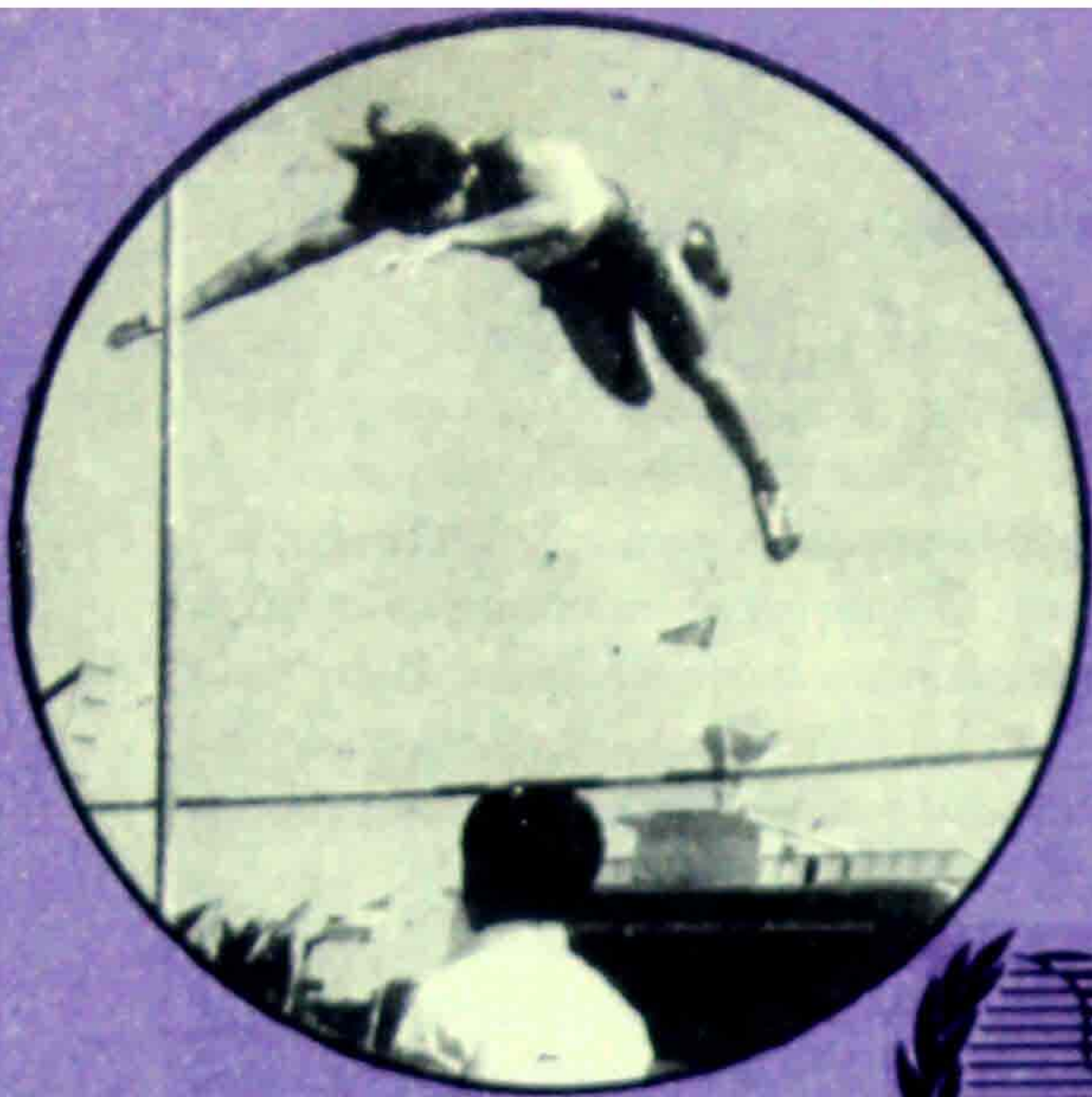
အတွင်း ပယောဂဆိုသည်မှာ ကုလသမဂ္ဂတွင် အဖွဲ့ တွေကများ၊ လုပ်ငန်းတွေကထပ်၊ ငွေကြေးတွေကကုန်၊ အချိန်တွေကပုပ်နေခြင်း ပြဿနာဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂသည် အဖွဲ့ကြီးငယ်များ၊ ညီလာခံများနှင့် သာ ရသေ့စိတ်ဖြေ လုပ်နေသည်။ ပြဿနာများကို နှပူးတွဲ ခူးတွဲ ရင်ဆိုင်ခြင်းမရှိဟူ၍ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူး ချုပ်ဟောင်း ကွတ်ဗားဟိုင်းက ပြစ်တင်စကား ဆိုမှူး သည်။ ကုလသမဂ္ဂတွင် တနှစ်တာကာလအတွင်း ကျင်းပ သည့် အစည်းအဝေး အရေအတွက်သည် ၆၀၀၀ ကျော်မျှရှိသည်။ စာမျက်နှာ တသန်းကျော် မှတ်တမ်း ရေးရသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် တနှစ်တည်းတွင် လုံခြုံရေး ကောင်စီအဖွဲ့တခုတည်းကပင် အစည်းအဝေး ၈၈ ကြိမ် ကျင်းပပေးခဲ့ရသည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းပြဿနာတခုတည်း အတွက် ၄၉ ကြိမ်၊ ဖောက်ကလင် အရေးအခင်းအတွက် ၁၃ ကြိမ်၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုအပေါ် နီကရာဂွာ နိုင်ငံက တိုင်ကြားချက်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရှစ်ကြိမ်၊ ၁၉၈၁ ခုနှစ်က ဆေရိုနိုင်ငံသို့ ကြေးစားတပ် ရန်ပြုခဲ့ခြင်းအတွက် ငါးကြိမ်နှင့် တောင်အာဖရိက ပြဿနာအတွက် ခြောက် ကြိမ် အသီးသီး တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ရသည်။

မျက်မှောက်ကမ္ဘာသည် နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး၊ ကိုလိုနီ ဖျက်သိမ်းရေး ခေတ်ပြောင်း တော်လှန်ရေးကြီးများကို ဆင်နွဲခဲ့၏။ နောက်တဆင့်အားဖြင့် သိပ္ပံနှင့် နည်းပညာ တော်လှန်ရေးကြီးကို ဆင်နွဲခဲ့၏။ နောက်ဆုံးအဆင့်အနေ ဖြင့် လွတ်မြောက်လာသော၊ အသိဉာဏ် ပွင့်လာသော ကမ္ဘာ့လူသားအပေါင်းတို့၏ လူ့အခွင့်အရေး တော်လှန်ရေး ကြီးကို ဆင်နွဲခဲ့၏။ ထိုတော်လှန်ရေးကြီးသည် အောင်မြင် ပြီးဆုံးခြင်းအဆင့်သို့ ဆိုက်ရောက်ခြင်းမရှိသေး။

ထိုတော်လှန်ရေးကြီးများကြောင့် ကမ္ဘာ့ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေး ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာကြီး၌ လှိုင်းတံပိုးတို့ တင်းကျပ်ထနေသည်။ ကုလသမဂ္ဂသည် ထိုလှိုင်းကြမ်း လေကြမ်း သမုဒ္ဒရာ ပင်လယ်ကြမ်းကြီးကို ကျော်ဖြတ်ရာ၌ လူသားတို့၏ တခုတည်းသော အားကိုးအားထား ဖြစ် ကြောင်း လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၄၀ သက်တမ်း အတွဲ အကြိုက သက်သေထူလျက် ရှိလေသည်။

ဦးဝင်းတင် (ဟံသာဝတီ)

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ

ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂသည် ၁၅ နှစ်နှင့် ၂၄ နှစ် အတွင်း အသက်အုပ်စု ဝင်သူများကို လူငယ်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ရာ ကမ္ဘာ့လူဦးရေ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် အဆိုပါအသက်အုပ်စု ဝင် လူငယ်များ ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် အတွင်း ကောက်ယူရရှိသော စာရင်းဇယားအရ ကမ္ဘာ့လူငယ် ဦးရေသည် ၈၅၇ သန်း ရှိသည်။ ဤလူငယ် ဦးရေသည် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၂၀ ကနှင့် နှိုင်းယှဉ်လျှင် ၆၇ ရာခိုင် နှုန်း တိုးပွားသည်ကို တွေ့ရသည်။ ကမ္ဘာတွင် လူငါး ယောက် ရှိလျှင် လူငယ်တယောက် ပါဝင်သည့် သဘော သက်ရောက်သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၉ ရက် နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့သော ၃၄ ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံက အဆိုပါ လူငယ်ထု၏ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုး ရေးနှင့် အေးချမ်း သာယာရေးကို ရှေးရှုလျက် ၁၉၈၅

ခုနှစ်ကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ်အဖြစ် သတ်မှတ် ပြီး အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ်၏ ဆောင်ပုဒ်အဖြစ် “ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရေး” “ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး” နှင့် “ငြိမ်း ချမ်းရေး” ဟူသော အချက် သုံးချက်ကိုလည်း ချမှတ်ပေး ခဲ့သည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ် ကျင်းပရေးအတွက် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့က အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ၂၃ နိုင်ငံ ပါဝင်သော အကြံပေးကော်မတီတစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ အဆိုပါ အကြံပေးကော်မတီသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များ နှစ် ကျင်းပရေးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အစီရင်ခံစာတစောင် ကို ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့သို့ တင်သွင်းခဲ့ရာ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသည့် ၃၆ ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ ညီလာခံက အတည်ပြုပေးခဲ့သည်။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ်နေ့ အခမ်းအနား၌ လူငယ်များက ဂီတဖြင့် မြေဖျော်ခဲ့သည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ်

ပါဝင် ဆောင်ရွက်ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဟူသော ဦးတည်ချက်သုံးရပ်ကို ဖော်ညွှန်းထားသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ်တံဆိပ်

လူငယ်များနှစ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့က အတည်ပြုချမှတ်ထားသော ရည်ရွယ်ချက်များမှာ -

- (၁) ပြည်သူလူထုနှင့် မူဝါဒ ဆုံးဖြတ်ပေးသူများသည် လူငယ်တို့၏ အခြေအနေကို နားလည်သိရှိမှုနှင့် လူငယ်တို့၏ အခွင့်အရေး၊ မျှော်လင့်ချက်များကို

အသိအမှတ် ပြုမှုတို့အတွက် ပိုမိုအားဖြည့် မြှင့်တင်ပေးနိုင်ရန်၊

- (၂) လူမှုရေး၊ စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုနှင့် ဆက်စပ်လျက် လူငယ်ပြုစုပျိုးထောင်ရေး မူဝါဒများနှင့် အစီအစဉ်များကို ပိုမိုအားဖြည့် တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- (၃) ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လူငယ်နှင့် လူငယ်အဖွဲ့အစည်းများ ပိုမိုတက်ကြွစွာ ပါဝင်နိုင်စေရန်၊
- (၄) လူငယ်တို့တွင် လူသားအချင်းချင်း အပြန်အလှန် နားလည်လေးစားမှုနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးမြတ်နိုးမှု စိတ်ဓာတ်များ ရှင်သန်လာစေရန်၊
- (၅) လူငယ်များ၏ တူညီမှုနှင့် ကွဲပြားခြားနားမှုတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားလျက် ယနေ့လူငယ်များ၏ အခြေအနေမှန်ကို အကဲဖြတ် ဆန်းစစ်ရန်၊
- (၆) ချမှတ်ဆောင်ရွက်နေသော လူငယ်များနှင့်ပတ်သက်သည့် မူဝါဒများနှင့်အစီအစဉ်များကို အကဲဖြတ်ရန်၊
- (၇) လူငယ်များနှင့် ပတ်သက်သည့် ပညာသင်ကြားရေး ကဏ္ဍ၊ အလုပ်အကိုင်ရရှိရေးနှင့် နေထိုင်ရေးကဏ္ဍ၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုရေးနှင့် လူမှုဖူလုံရေးကဏ္ဍတို့တွင် အစီအစဉ်သစ်များကို ပိုမိုနိုင်ငံ၏ အတွေ့အကြုံ၊

နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများ၌ တထပ်တအားပါဝင်လျက်ရှိသော လူငယ်များ

အခြေအနေ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် ကိုက်ညီ
စေလျက် ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရန်၊

(ဂ) လူငယ် များ နှင့် ပတ်သက်သည့် မူဝါဒများနှင့်
လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင်
လိုအပ်သည့် အတတ်ပညာပိုင်းဆိုင်ရာ ပူးပေါင်း
ဆောင်ရွက်မှုများ အပါအဝင် လူအင်အား၊ ဘဏ္ဍာ
ရေးအင်အားတို့ကို ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံအချင်းချင်း ကူညီ
ဖြည့်ဆည်းပေးကြရန်၊

(ဇ) လူငယ်များနှင့်ပတ်သက်သည့် သတင်းများ ဖလှယ်
ဖြန့်ချိရေး အတွက် ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အား ကူညီ
ဆောင်ရွက်ပေးရန်တို့ ဖြစ်ပေသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် ကျင်းပရေးဆိုင်ရာ
အတွင်းဝန်ရုံးကို သြစတြေးယား နိုင်ငံ ဗီယင်နာမြို့၌
ဖွင့်လှစ်ထားရှိသည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများသည်
မိမိတို့နိုင်ငံအသီးသီး၌ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ်
ကျင်းပရေး အမျိုးသား ညှိနှိုင်းမှု ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်း
လျက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် ကျင်းပရေးကို
ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ်
တံဆိပ်ကို အမေရိကန်နိုင်ငံမှပန်းချီအနုပညာကျောင်းသား
လီ ကက်ပလန်က ရေးဆွဲခဲ့သည်။ ထိုတံဆိပ်သည် အပြည်
ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် ဦးတည်ချက်သုံးရပ်ကို သရုပ်
ဖော်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။

တနေရာတည်းသို့ မျှော်ကြည့်နေသည့် လူငယ်သုံးဦး
၏ မျက်နှာတစောင်းပုံသည် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို သရုပ်
ဖော်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုလူငယ် သုံးဦး၏ မျက်နှာ
များပေါ်တွင် အလင်းအမှောင် သဘော ဆွဲထားသော
မျဉ်းနှင့် အထောင်များသည် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုကို သရုပ်
ဖော်ထားခြင်းဖြစ်သည်။ လူငယ်များ၏ ပတ်လည်၌ ဝိုင်းရံ
ထားသော သံလွင်ခက်မှာ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ တံဆိပ်တွင်
ပါရှိသော သံလွင်ခက်ဖြစ်၍ ငြိမ်းချမ်းရေးကို သရုပ်ဖော်
ထားခြင်း ဖြစ်လေသည်။

၁၉၈၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပ
ခဲ့သော ၃၆ ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာ
ခံက အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍
ထုတ်ပြန်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်ခန့်မှန်းချက်ကို ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်
နိုင်ငံများက ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ အဆိုပါ
အကြံပေး တိုက်တွန်းချက်တွင် လူငယ်များနှင့်ပတ်သက်၍
လက်ရှိ အခြေအနေများ၊ ပြဿနာများကို လေ့လာသုံး
သပ်၍ ဥပဒေရေးရာကဏ္ဍ၊ ပညာရေးနှင့် လေ့ကျင့်ရေးရာ
ကဏ္ဍ၊ အလုပ်အကိုင်နှင့် စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကဏ္ဍ၊
ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ၊ လူဦးရေဆိုင်ရာ လုပ်ငန်း ကဏ္ဍများ၊

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ်အထိမ်းအမှတ်နေ့ အခမ်းအနား
တွင် လမ်းစဉ်လူငယ်စည်းရုံးရေးဗဟိုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ပညာရေး
ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးကျော်ငြိမ်း အပွင့်မိန့်ခွန်းပြောကြားစဉ်

လူမှုဝန်ထမ်း လုပ်ငန်းများ ကဏ္ဍနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်
အိုးအိမ်ပြည့်စုံရေး ကဏ္ဍတို့တွင် လူငယ်များ အတွက်
ဆောင်ရွက်ပေးသင့်သည့် လုပ်ငန်းခန့်မှန်းချက်ကို ဖော်ပြထား
ပေသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် လှုပ်ရှားမှုများ
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ်ကို ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့
ဝင် နိုင်ငံများတွင် မိမိတို့၏ နိုင်ငံအလိုက် လုပ်ငန်းစဉ်များ
ရေးဆွဲ၍ ကျင်းပခဲ့ကြသည်။ လူငယ်များနှစ် အထိမ်း
အမှတ် လူငယ်ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အားကစား ပွဲတော်များ
ကျင်းပခြင်း၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် အထိမ်း
အမှတ် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးရေး လှုပ်ရှားမှုများ ဆောင်ရွက်
ခြင်း၊ လူငယ်ပွဲတော်များ ကျင်းပခြင်း၊ စားနပ်ရိက္ခာ
ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး လုပ်ငန်း
များတွင် လူငယ်များ ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လူထု
ကျန်းမာရေးနှင့် ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်များတွင်
လူငယ်များ ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ စာတတ်မြောက်ရေး၊
မိသားစုစီမံကိန်း စသည့် လူ့အဖွဲ့အစည်း ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်
ရေး လုပ်ငန်းများတွင် လူငယ်များ ပါဝင် ဆောင်ရွက်
ခြင်း၊ နိုင်ငံတကာ လူငယ်များ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှု အစီ
အစဉ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လူငယ်အပြန်အလှန် ဖလှယ်မှု

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ်

အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လူငယ် လေ့ကျင့် ပျိုးထောင်ရေးစခန်းများ ထူထောင် ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ လူငယ်များအတွက် စံပြုကျေးရွာများ ထူထောင် ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ လူငယ်များအတွက် စာကြည့်တိုက်များ တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်း၊ လူငယ်တို့၏ အနုပညာလက်ရာများကို ပြပွဲခင်းကျင်းပြသခြင်း၊ လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ် တံဆိပ်ခေါင်းများထုတ်ဝေခြင်း၊ လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ် လူငယ်စာအုပ်များ ပြပွဲခင်းကျင်း ပြသခြင်း၊ မသန်မစွမ်းသော လူငယ်ပြုစုရေးကိစ္စကို အလေးပေးဆောင်ရွက်ခြင်း၊ လူငယ်ပြုစုပျိုးထောင်ရေး လုပ်ငန်းများကို သုံးသပ်သည့် ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခြင်း စသော လုပ်ငန်းများကို နိုင်ငံများက ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၏ လက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သော ကမ္ဘာ့ကလေးများရန်ပုံငွေအဖွဲ့(ယူနိုဆက်)ကလည်း လူငယ်များနှစ်အတွင်း၌ လူငယ် လုပ် အား ရှင် များအား လေ့ကျင့်ရေး၊ လူငယ်ပြုစု လုပ်ငန်းများတွင် အလေးပေးပါဝင်ရေး၊ ကလေးများအား စောင့်ရှောက်ရာတွင် လူငယ်များ ပါဝင်မှုဟူသော စာစောင် ထုတ်ဝေ ပြန့်ချိရေးတို့ကို စီစဉ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

အလားတူပင် ကမ္ဘာ့ အလုပ်သမားအဖွဲ့(အိုင်အယ်အို) ကလည်း အလုပ်သမား လူငယ်များ၏ ပြဿနာများကို

လေ့လာခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ (ယူအင်ဒီပီ) တွင်လည်း လူငယ်ခေါင်းဆောင် လေ့ကျင့်မှု လုပ်ငန်းများကို အားပေး ကူညီနိုင်အောင် ထည့်သွင်းခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့ ကုလသမဂ္ဂ တက္ကသိုလ်က လူငယ်များ၏ အတွေးအခေါ်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ကျမ်းစာစောင်ကို လေ့လာပြုစုလျက်ရှိသည်။

ကမ္ဘာ့ ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ကလည်း ဧပြီလ ၇ ရက်နေ့တွင် ကျဆက်သော ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးနေ့တွင် လူငယ်များနှစ်၏ ဦးတည်ချက်ကို အသုံးပြုလျက် "လူငယ်ကျန်းမာ ကမ္ဘာ့ရတနာ" (Healthy youth is the world's best resource) ဟူသည့် ဆောင်ပုဒ်ကို သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် လူငယ်ကျန်းမာရေးနှင့် လူ့အဖွဲ့အစည်း၏ တာဝန်ဟူသော ဆွေးနွေးပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအဖွဲ့ကလည်း ၁၉၈၅ ခုနှစ် ပေဖော်ဝါရီလအတွင်း၌ ကျေးလက် လူငယ်များဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲတစ်ရပ်ကို အီတလီနိုင်ငံ ရောမမြို့တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။

ကုလသမဂ္ဂ ပညာရေး၊ သိပ္ပံနှင့် ယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့ (ယူနက်စကို)က လူငယ်ပြုစုရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လူငယ်ကွန်ဂရက်တစ်ရပ်ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၈ ရက်မှ ၁၅ ရက်နေ့အထိ ဝီနီနီဇင်း အင်္ဂလန်မြို့၌ ကျင်းပခဲ့ရာတွင် (က) လူငယ် ပညာရေးနှင့် အလုပ်၊ (ခ) လူငယ်နှင့် ယဉ်

ခြွင်းမျိုးနွယ် ထုငယ်များ၏ ဆစ်ပင်နိစ် ထုစားပေးပွဲ

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ်

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးရေး အခြေစိုက်စခန်းတွင် ပျိုးပင်များကို လူငယ်များက ဤသို့ ပြုစုခဲ့ကြသည်။

ကျေးမှုဆိုင်ရာ တန်ဖိုးထားမှုများ၊ (ဂ) လူငယ် အချင်းချင်း နားလည် ချစ်ခင်ရေးနှင့် နိုင်ငံတကာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဟူသော ဦးတည်ချက်များနှင့်အညီ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပေသည်။ ယူနက်စကို အဖွဲ့ကပင် ကမကထပြု၍ ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့တွင် အလုပ်၊ ပညာရေးနှင့် လူငယ်ဟူသော ဆွေးနွေးပွဲနှင့် လူငယ်နှင့် အလုပ်လက်မဲ့ ပြဿနာ ဆွေးနွေးပွဲတို့ကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ယူနက်စကို အဖွဲ့ကပင် ကြီးမှူး၍ လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ် လူငယ်ဓာတ်ပုံပြပွဲနှင့် ပုံစတာပြိုင်ပွဲတို့ကို ကျင်းပပေးခဲ့လေသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ်အတွင်း ကမ္ဘာအဝန်းတွင် လူငယ်များ၏ ပါဝင်မှုဖြင့် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးသွားရန် ရည်ရွယ်လျက် သစ်ပင်စီမံချက်ဟူသည့် လုပ်ငန်းစာရပ်ကို ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့က အတည်ပြု ချမှတ်ထားခဲ့သည်။ အဆိုပါ သစ်ပင်စီမံချက်အရ ကမ္ဘာအဝန်းတွင် သစ်တောပြုန်းတီးမှုအန္တရာယ်ကို ရင်ဆိုင်နေရသူ သစ်တောများကို လူငယ်ထုအင်အားဖြင့် ပြန်လည် ပြုစုစိုက်ပျိုးရန် ဖြစ်ပေသည်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့က သတ်မှတ်ထားသော ကလေး တယောက်လျှင် သစ်တပင် (For Every Child A Tree) ဟူသည့် ဆောင်ပုဒ်ကို လူငယ်

များအနေဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ်အတွင်း၌ ဆက်လက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်သွားရန် လိုကြောင်း၊ သစ်ပင်စီမံချက် ဦးစီးအဖွဲ့က ထုတ်ဖော်ကြေငြာခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံ များသည် လူငယ်များနှစ် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင် ဆောင်ရွက်ကြသည်။ ဆီနီဂေါ နိုင်ငံ၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံမှသည် ဗြိတိန်နိုင်ငံအထိ နေရာဒေသမရွေး သစ်ပင် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်း များကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပေသည်။ အစွဲရေးနိုင်ငံတွင် လူငယ်များ၏ အင်အားဖြင့် လူငယ်သစ်တောဟူသော သစ်တောတခုကို ပြုစု စိုက်ပျိုးခဲ့ကြသည်။

ထို့ပြင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် တရုတ်ပြည် သူ့ သမ္မတနိုင်ငံတွင် လူငယ်ညီလာခံကျင်းပခြင်း၊ ဆူဒန်နိုင်ငံတွင် လူငယ်ရိပ်သာများ ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် လူငယ်ပွဲတော်ကျင်းပခြင်း၊ အီသီယိုးပီးယားနိုင်ငံတွင် ရေရရှိရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးတို့အတွက် လူငယ်လုပ်အားပေးပွဲများ ကျင်းပခြင်း စသည်ဖြင့် လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ် လှုပ်ရှားမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ်

ကင်ညာနိုင်ငံမှ ကျောင်းသားလူငယ်လေးများကလည်း သစ်ပင်စိုက်ပျိုးကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံနှင့်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံတိုင်းဖြစ်သော မြန်မာနိုင်ငံ တွင်လည်း ၁၉၈၅ ခုနှစ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များ နှစ် ကျင်းပရေးအတွက် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ် များနှစ်ကျင်းပရေး အမျိုးသား ညှိနှိုင်းမှု ကော်မတီကို ဝန်ကြီးအဖွဲ့က ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၆ ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ်ကျင်းပရေး အမျိုး သားညှိနှိုင်းမှု ကော်မတီသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ် များနှစ် ကျင်းပရေးအတွက် ယေဘုယျလုပ်ငန်းစဉ်များ ကို ချမှတ်ပေးခဲ့ရာ (က) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ် များနှစ် အထိမ်းအမှတ်နေ့ အခမ်းအနားစာရပ်ကို ရန်ကုန် မြို့တွင် ကျင်းပပြုလုပ်ရန်၊ (ခ) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ ငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ် လူငယ် အားကစားပြိုင်ပွဲ

ကျင်းပရန်၊ (ဂ) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ် လူငယ်ပညာပေးပြပွဲစာရပ် ခင်းကျင်းပြုသ ရန်၊ (ဃ) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ်၏ လူငယ် လှုပ်ရှားမှုအဖြစ် ၁၉၈၅ ခုနှစ်အတွင်း တနိုင်ငံလုံးတွင် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းကို လူငယ်ထုအင်အားကို အခြေခံ၍ ဆောင်ရွက်သွားရန်၊ (င) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် စာပေ၊ ဂီတ၊ ရုပ်ရှင်၊ အသံလွှင့်၊ ရုပ်မြင်သံကြားကဏ္ဍတို့မှ သင့်လျော်သည့် အစီ အစဉ်များဖြင့် ပညာပြန့်ပွား လှုံ့ဆော်ရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်သွားရန်၊ (စ) အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များ နှစ်၏ လုပ်ငန်းစဉ်စာရပ်အဖြစ် သင့်လျော်မည့် အထိမ်း အမှတ်ပစ္စည်းများ ပြုလုပ်၍ လူငယ်များအား ဖြန့်ဖြူး ရောင်းချပေးသွားရန်တို့ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ်ကျင်းပ ရေး စီမံချက်ပါ လုပ်ငန်းစဉ်များကို အကောင်အထည်

လူငယ်များသည် လူ့အဖွဲ့အစည်းတိုင်းအတွက် အရန်အင်အားများပင် ဖြစ်သည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ်

နိုင်ငံများစွာတို့၌ လူငယ်တို့၏ လုပ်အားကို လက်တွေ့အသုံးချ လျက်ရှိသည်။

ဖော် ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ်နေ့ ကျင်းပရေးကော်မတီ၊ လူငယ်များနှစ် အားကစားပြိုင်ပွဲ ကျင်းပရေးကော်မတီ၊ လူငယ်များနှစ် လူငယ်ပြပွဲကျင်းပရေးကော်မတီ၊ လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ်သစ်ပင်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း ကော်မတီ၊ လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ် ပစ္စည်းပြုလုပ်ရေး ကော်မတီ၊ ဘဏ္ဍာရေးကော်မတီနှင့် လုံခြုံရေးကော်မတီတို့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပေသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် ကျင်းပရေးလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်အညီ လူငယ်လှုပ်ရှားမှုများကို ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ် အားကစားပြိုင်ပွဲကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလအတွင်းတွင် အောင်ဆန်းအားကစားကွင်း၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ အားကစားပြိုင်ပွဲတွင် ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ၊ ဘောလီဘောပြိုင်ပွဲ၊ ကြက်တောင်ရိုက်ပြိုင်ပွဲများ ပါဝင်သည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် အကပြိုင်ပွဲကို မြို့တော်ခန်းမတွင် ဧပြီလ ၅ ရက်နေ့မှ ၇ ရက်နေ့ အထိ ကျင်းပရာ အမျိုးသား အမျိုးသမီးခွဲခြားပြီး ငါးနှစ်မှ ၁၀ နှစ်ရှိ တေလူငယ်အရွယ်၊ ၁၀ နှစ်မှ ၁၅ နှစ်ရှိ ရွှေဆောင်လူငယ်အရွယ်၊ ၁၅ နှစ်မှ ၂၅ နှစ်ရှိ လမ်းစဉ်လူငယ် အရွယ် ဟူ၍ အဆင့်သုံးဆင့်သတ်မှတ်လျက် ကျင်းပခဲ့သည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် ကဗျာ၊ စာစီစာကုံး၊ ပန်းချီနှင့် ဓာတ်ပုံပြိုင်ပွဲများကို ဧပြီလ ၆ ရက်နေ့တွင် လသာမြို့နယ် အခြေခံပညာ အထက်တန်းကျောင်းအမှတ် ၂၊ မြညီလာခန်းမ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ ကဗျာပြိုင်ပွဲတွင် ရွှေဆောင်လူငယ်အဆင့် ရှစ်ဦး၊ လမ်းစဉ်လူငယ်အဆင့် ၁၆ ဦး၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်အဆင့် ခြောက်ဦးတို့ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။ ပန်းချီပြိုင်ပွဲတွင် ရွှေဆောင်လူငယ်အဆင့် ၂၃ ဦး၊ လမ်းစဉ်လူငယ်အဆင့် ၃၂ ဦး၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ် သိပ္ပံအဆင့်ကိုးဦး ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကြသည်။ စာစီစာကုံးပြိုင်ပွဲတွင် ရွှေဆောင်လူငယ်အဆင့် ၁၉ ဦး၊ လမ်းစဉ်လူငယ်အဆင့် ၁၆ ဦး၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ် သိပ္ပံအဆင့်ကိုးဦး ပါဝင် ယှဉ်ပြိုင်ကြသည်။ ဓာတ်ပုံပြိုင်ပွဲကို လူငယ်ကဏ္ဍနှင့် ပြင်ပပညာရှင်များကဏ္ဍ ဟူ၍ ခွဲခြားကျင်းပခဲ့သည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ်လူငယ်ပညာပေးပြပွဲကိုလည်း ရန်ကုန်မြို့ ပြည်လမ်းရှိ လိပ်ခုံးအဆောက်အအုံ၌ ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့နှင့် ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဖွင့်လှစ်ပြသခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ် ပညာပြန့်ပွားလှုံ့ဆော်ရေး လုပ်ငန်းများနှင့် အထိမ်းအမှတ်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ဖြန့်ချိရေး လုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့လေသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ်နေ့ အခမ်းအနားကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ကျိုက္ကဆံကွင်း ဆရာစံခန်းမ၌ ကျင်းပခဲ့ရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ် ကျင်းပရေး အမျိုးသားညှိနှိုင်းမှုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး တက်ရောက်၍ လူငယ်များနှစ်အထိမ်းအမှတ် စာပေ၊ အကပန်းချီပြိုင်ပွဲများတွင် ဆုရရှိသူများကို ဆုများချီးမြှင့်ပေးအပ်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ အခမ်းအနားသို့ ဝန်ကြီးအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများ၊ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီဌာနချုပ်မှ

မျက်မမြင်ကလေးငယ်ကို ကူညီနေသော လူငယ်တဦး

ကျန်းမာစသာထူးငယ်များသည် အနာဂတ်၏ ရတနာပင် ဖြစ်သည်။

ပုဂ္ဂိုလ်များ။ ရန်ကုန်မြို့ရှိ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများမှ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် လူငယ် ၁,၇၀၀ ကျော် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ်ဖြစ်သော ၁၉၈၅ ခုနှစ် တနှစ်လုံးတွင် လူငယ်များနှစ်အထိမ်းအမှတ် သစ်ပင်စိုက် ပျိုးရေးကိုလည်း ဆောင်ရွက်သွားရန် ချမှတ်ထားခဲ့ရာ လူငယ်ပေါင်း ၁၀,၀၀,၀၀၀ ၏ အင်အားဖြင့် သစ်ပင်ပေါင်း ၅၀,၀၀,၀၀၀ ကို နိုင်ငံအဝန်း၌ စိုက်ပျိုးခဲ့ကြသည်။ ယန်ကုန် တိုင်း၊ တိုက်ကြိုမြို့နယ်၊ ဗန္ဓုလေးတိုင်း၊ ပုသိမ်ကြိုမြို့နယ်၊ ပဲခူး တိုင်း၊ ရေတာရွာနှင့်မင်းလှမြို့နယ်များတွင် သစ်ပင်စိုက်ပျိုး ရေး လုပ်အားပေးစခန်းလေးခုကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် တကြိမ်၊ အောက်တိုဘာလတွင်တကြိမ်၊ စုစုပေါင်း နှစ် ကြိမ် ပွင့်လှစ်လျက် လူငယ်ပေါင်း ၂၂၀၀ က စိုက်ခင်း ခေသရင်းလင်းခြင်း၊ ကျန်းခေ့ခြင်း၊ ပနက်စိုက်ခြင်း၊ သစ် ပင် ပျိုးခင်းများပြုစုခြင်း၊ သစ်ပင်များစိုက်ပျိုးခြင်း၊ စိုက် ပျိုးပြုစုသော သစ်ပင်များအား စောင့်ရှောက်ခြင်းစသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ် သစ်ပင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်၏ သဘောထားတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ်အဖြစ် အတ်ပတ် သည့် ၁၉၈၅ ခုနှစ်သည် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့တည်ထောင်ခဲ့သည့် အနှစ် ၄၀ ပြည့်မြောက်သည့် ကာလနှင့် တိုက်ဆိုင်

လျက်ရှိကြောင်း၊ ကုလသမဂ္ဂပုဂ္ဂိုလ်ချုပ်ချစ်စာတမ်းပါ ရည်ရွယ် ချက်များသည်လည်း အနာဂတ်ကို ပိုင်စိုးဦးဆောင်သည့် လူငယ်များအတွက် အပိုမပြတ်နိုင်သော လမ်းညွှန်မှုများ သဖွယ် ဖြစ်လျက်ရှိကြောင်း၊ မျက်မှောက်ကာလတွင် လူ ငယ်များ တွေ့ဆုံရင်ဆိုင်နေရသော ပြဿနာများကို ကူညီ ဖြေရှင်းပေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သင့်ကြောင်း၊ လူ့အဖွဲ့ အစည်း၏ တည်ငြိမ်ရေး၊ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် ရေးတို့အတွက် လူငယ်များ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုကို အလေးထားသင့်ကြောင်းနှင့် လူသားအားလုံးအတွက် ပိုမိုသာယာ စည်ပင်သော ကမ္ဘာလောကကြီးကို တည် ဆောက်ရာတွင် လူငယ်များ ပါဝင်လာစေရေးအတွက် ဝိုင်းဝန်း ဆောင်ရွက်ပေးပါရန် တိုက်တွန်းပါကြောင်း စသည်ဖြင့် ဖော်ပြပါရှိသည်။

အကြံပြုချက်များ၊ တွေးမြင်ချက်များ၊ လုပ်ငန်းစဉ် များကို ဆောင်ကြဉ်းလျက် ဗြိတိန်နိုင်ငံအပါအဝင် ကမ္ဘာ့ နိုင်ငံအသီးသီးသည် ပါဝင်ရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်း ရေးဟူသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ် ဆောင်ပုဒ် နှင့်အညီ လူငယ်များ၏ အခြေအနေ အကောင်းဆုံးဖြစ် လာရေးအတွက် ၁၉၈၅ ခုနှစ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ် များနှစ်ကို ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ကြလေသည်။

ပျဉ်းမနား မောင်နီသင်း

အပိုင်း သုံး

စက်မှု၊ သိပ္ပံနှင့် အခြား သုတ ဆောင်းပါးများ

အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲ	ဦးခင်မောင်လွင် (အား/ကာ)	....	၈၄
ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး	ဒေါက်တာ အောင်ခင်ဆင့်	....	၉၀
ပိုးသတ်ဆေး	ဒေါက်တာ အာလော	....	၉၇
နက္ခတ္တဗေဒ တိုးတက်မှုများ	ဒေါက်တာ စိန်ထွန်း	....	၁၀၇

အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲ

အရှေ့တောင်အာရှ ကျန်းဆွယ်ဒေသ နိုင်ငံများ၏ အားကစားအဆင့်အတန်း တိုးတက်ပြင်ပေးရေး၊ ဒေသလူငယ်များ၏ အားကစားလုပ်ငန်းများ တိုးတက်ပုံပြုရေးနှင့် အရှေ့တောင်အာရှ ကျန်းဆွယ်နိုင်ငံများရှိ လူငယ်အချင်းချင်း တွေ့ဆုံခွင့် ရရှိစေလျက် ချစ်ခင်ရင်းနှီးမှု ပိုမိုရရှိစေရေးဟူသော ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် အရှေ့တောင်အာရှ ကျန်းဆွယ်အားကစားပြိုင်ပွဲကို ၁၉၇၉ ခုနှစ် ပထမ အကြိမ် ၁၉၇၇ ခုနှစ် ခုနှစ် ကြိမ်မြောက် ပြိုင်ပွဲအထိ နှစ်နှစ်တကြိမ် သတ်မှတ်ကျင်းပခဲ့ပြီး အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများအဖြစ် မြန်မာ၊ လာအို၊ မလေးရှား၊ စင်ကာပူ၊ ထိုင်း၊ ဗမာ၊ နယူးဂျီနီယာ (ယခု ကမ်ပူချွန်) နိုင်ငံများ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၉၇၇ ခုနှစ် ကိုးကြိမ်မြောက် ပြိုင်ပွဲမှစ၍ အရှေ့တောင်အာရှ ကျန်းဆွယ်အားကစားပြိုင်ပွဲကို အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲဟု ပြောင်းလဲခေါ်ဝေါ်၍ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံသစ်များအဖြစ် အင်ဒိုနီးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်နှင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံတို့ ပါဝင်လာခဲ့ကြပြီး စုစုပေါင်းအဖွဲ့ဝင် ၁၀ နိုင်ငံဖြင့် ကျင်းပ

လာခဲ့သည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ် မိစင်ဘာလ ၈ ရက်မှ ၁၇ ရက်နေ့အထိ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်မြို့တွင် ကျင်းပသော ပြိုင်ပွဲသည် ၁၃ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲဖြစ်ပေသည်။

ပထမအကြိမ် အရှေ့တောင်အာရှ ကျန်းဆွယ်အားကစားပြိုင်ပွဲကို ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်မြို့၌လည်းကောင်း၊ စတုတ္ထအကြိမ် အရှေ့တောင်အာရှ ကျန်းဆွယ် အားကစားပြိုင်ပွဲကို ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကင်းမြို့၌လည်းကောင်း၊ တတိယအကြိမ် ပြိုင်ပွဲကို အကြောင်းမည်သတ်၍ ၁၉၈၃ ခုနှစ်အစား ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် မလေးရှားနိုင်ငံ ကွာလားလပ်မြို့၌လည်းကောင်း၊ စတုတ္ထအကြိမ် ပြိုင်ပွဲကို ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်မြို့၌လည်းကောင်း၊ ပဉ္စမအကြိမ် ပြိုင်ပွဲကို ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ ရန်ကင်းမြို့၌လည်းကောင်း၊ ဆဋ္ဌမအကြိမ် ပြိုင်ပွဲကို ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် မလေးရှားနိုင်ငံ ကွာလားလပ်မြို့၌လည်းကောင်း၊ သတ္တမအကြိမ် ပြိုင်ပွဲကို ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် စင်ကာပူနိုင်ငံစင်ကာပူမြို့၌လည်းကောင်း၊

အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲ

အဋ္ဌမအကြိမ် ပြိုင်ပွဲကို ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်မြို့၌လည်းကောင်း အသီးသီး ကျင်းပခဲ့သည်။

ထို့နောက် ကိုးကြိမ်မြောက် ပြိုင်ပွဲမှစ၍ အရှေ့တောင် အာရှကျွန်းဆွယ် အားကစားပြိုင်ပွဲကို အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲအဖြစ် ပြောင်းလဲသတ်မှတ်ပြီး ကိုးကြိမ် မြောက် အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲကို ၁၉၇၇ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်မှ ၂၆ ရက်နေ့အထိ မလေးရှား နိုင်ငံ ကွာလာလမ်ပူမြို့တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ပြိုင်ပွဲတွင် မြန်မာ၊ ဘဂ္ဂလင်း၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ စင်ကာပူနှင့်ထိုင်းနိုင်ငံ ခုနစ်နိုင်ငံတို့ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြပြီး ပြေးခုန်ပစ်၊ ကြက်တောင်၊ ဘတ်စကက်ဘော၊ တိုင်ထောင် ဘောလိမ့်၊ လက်ဝှေ့၊ စက်ဘီး၊ ဘောလုံး၊ ဟော်ကီ၊ ဂျပူဒို၊ တင်းနစ်၊ ရပ်ဘီး၊ ပိုက်ကျော်ခြင်း၊ သေနတ်ပစ်၊ ရေကူး၊ စားပွဲတင်တင်းနစ်၊ ဘောလီဘော၊ အလေးမနှင့် မြားပစ် အားကစား စုစုပေါင်း ၁၈ မျိုး ထည့်သွင်း ကျင်းပခဲ့သည်။

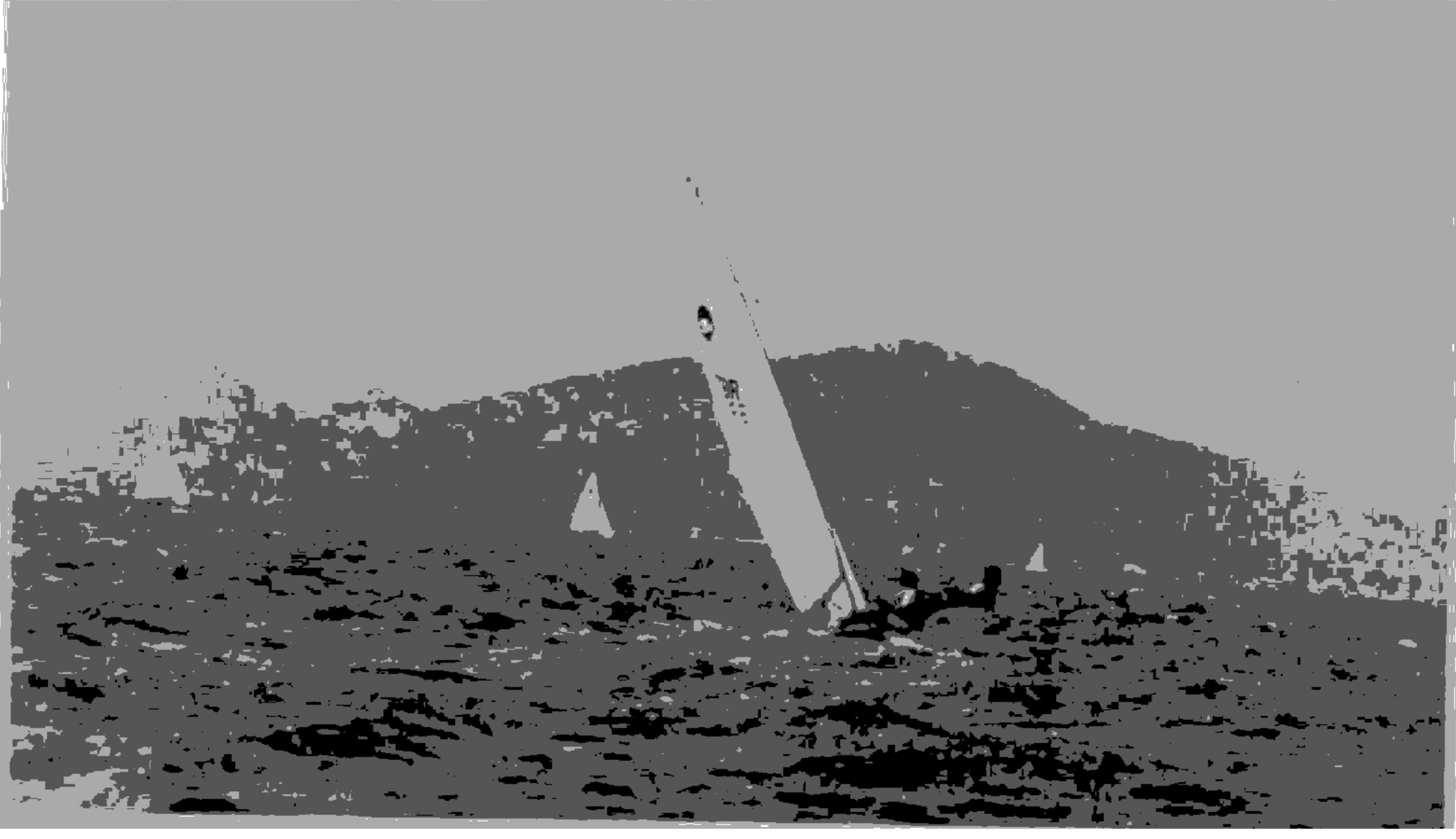
၁၀ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရှ အားကစား ပြိုင်ပွဲကို ၁၉၇၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့မှ ၃၀ ရက်နေ့အထိ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ဂျာကာတာမြို့တွင် ကျင်းပ ခဲ့ရာ မြန်မာ၊ ဘဂ္ဂလင်း၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ စင်ကာပူနှင့်ထိုင်းနိုင်ငံ ခုနစ်နိုင်ငံတို့မှ ပြိုင်ပွဲ ဝင်ပေါင်း ၁,၃၀၀ ကျော် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။ ပြိုင်ပွဲ

တွင် မြားပစ်၊ ပြေးခုန်ပစ်၊ ကြက်တောင်၊ ဘတ်စကက် ဘော၊ လက်ဝှေ့၊ စက်ဘီး၊ ဂျပူဒို၊ ဘောလုံး၊ ကျွမ်းဘား၊ ပိုက်ကျော်ခြင်း၊ သေနတ်ပစ်၊ ရေကူး၊ စားပွဲတင်တင်း နစ်၊ တင်းနစ်၊ ဘောလီဘောနှင့် အလေးမ အားကစား ၁၆ မျိုး ထည့်သွင်း ကျင်းပခဲ့သည်။

၁၁ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရှ အားကစား ပြိုင်ပွဲကို ၁၉၈၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့မှ ၁၅ ရက် နေ့အထိ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီလာမြို့တွင် ကျင်းပခဲ့ရာ မြန်မာ၊ ဘဂ္ဂလင်း၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ စင်ကာပူနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံ ခုနစ်နိုင်ငံတို့မှ ပြိုင်ပွဲဝင်ပေါင်း ၁,၇၀၀ ကျော် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။ ပြိုင်ပွဲတွင် မြားပစ်၊ ပြေးခုန် ပစ်၊ ကြက်တောင်၊ ဘတ်စကက်ဘော၊ တိုင်ထောင်ဘော လိမ့်၊ လက်ဝှေ့၊ စက်ဘီး၊ ဘောလုံး၊ ကျွမ်းဘား၊ ဂျပူဒို၊ ပိုက်ကျော်ခြင်း၊ သေနတ်ပစ်၊ ရေကူး၊ ဆော့ဖ်ဘော၊ စားပွဲတင်တင်းနစ်၊ တင်းနစ်၊ ဘောလီဘောနှင့် အလေးမ အားကစားစုစုပေါင်း ၁၈ မျိုးကိုထည့်သွင်းကျင်းပခဲ့သည်။

၁၂ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရှ အားကစား ပြိုင်ပွဲကို ၁၉၈၃ ခု မေလ ၂၈ ရက်နေ့မှ ဇွန်လ ၆ ရက် နေ့အထိ စင်ကာပူနိုင်ငံ၊ စင်ကာပူမြို့တွင် ကျင်းပပြုလုပ် ခဲ့ရာ မြန်မာ၊ ဘဂ္ဂလင်း၊ ကမ်ပူချား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ မလေးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ စင်ကာပူနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံ ခုနစ်နိုင်ငံတို့ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။ ပြိုင်ပွဲတွင် မြားပစ်၊ ပြေးခုန်

ရွက်ထွေပြိုင်ပွဲကို ပတ္တယားပင်လယ်ဆိပ်ကမ်း၌ ကျင်းပစဉ်

အမျိုးသမီးအပြိုင်ရန်ပြိုင်ပွဲတွင် ရွှေထံဆိပ်ဆုတ်စားခဲ့သော ဝမ်းဗမ်းဆေး၏ရန်ဖန်

ပစ်၊ ကြက်တောင်၊ ဘတ်စကက်ဘော၊ လက်ဝှေ့ တိုင် ထောင်ဘောလို့ပဲ၊ မြင်းစီး၊ ဘောလုံး၊ ဟော်ကီ၊ ဂျူဒို၊ တင်းနစ်၊ ပိုက်ကျော်ခြင်း၊ သေနတ်ပစ်၊ ငှက်၊ စားပွဲ တင်တင်းနစ်၊ ဘောလုံးဘော၊ အလေးပန်နှင့်ခွက်လှေ/ရေပြင် လှေ့ဘီး၊ အားကစား ဝတ်စုံပေါင်း ၁၈ မျိုး ထည့်သွင်း ကျင်းပခဲ့သည်။

၁၃ ကြိမ်မြောက် အငွေတောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့မှ ၁၇ ရက်နေ့ အထိ ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်မြို့တွင် ၁၀ ရက်တိုင် ကျင်းပ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ ပြိုင်ပွဲတွင် မြန်မာ ဘဝုနိုင်စွာ ကမ်းပူးချား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ပလေးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ စင်ကာပူနှင့် ထိုင်း နိုင်ငံ ရစ်နိုင်ငံတို့မှ အားကစားသမားများ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင် ကြသည်။

ပြိုင်ပွဲတွင် အားကစားအမျိုးစုံပေါင်း ၁၈ မျိုး ထည့်သွင်း ကျင်းပခဲ့ရာ မြန်မာနိုင်ငံက ပြေးခုန်ပစ်၊ ဘောလုံးဘော၊ လက်ဝှေ့၊ အလေးပစ်၊ ဂျူဒို၊ သေနတ်ပစ်၊ ကျမ်းဘား၊ ကြက်တောင်၊ ငှက်၊ ခိုင်ပင်၊ တင်းနစ်နှင့် ခွက်လှေပြိုင်ပွဲ များတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည်။

၁၃ ကြိမ်မြောက် အငွေတောင်အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ပရိသတ် ၄၀,၀၀၀ ဆုံသည့် အမျိုးသား အားကစားကွင်းကြီးအတွင်း စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ရာ ကွင်းလုံးပြည့်လုံးထွက်သွားသည်အထိ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ အားကစားပရိသတ်များ တက်ရောက် ကြသည်။ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားသို့ ထိုင်းဘုရင် ဘူပိဘော အဘယဘက်ပီ တက်ရောက်ပွင့်လှစ်ပေးပြီး ကျောင်းသူ ကျောင်းသား ကလေးများ၏ ကိုယ်လက်လှေ့ကျင့်ခန်း များ၊ အကပဒေသာများ၊ ရုပ်လုံးစေ့၊ စာတမ်းစေ့လှုပ် ရွာမှုများ၊ သံပြိုင်တေးသံများဖြင့် ဆီဆိုလှုပ်ရွာ ပြသခဲ့သည်။

ပြိုင်ပွဲကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့မှ ၁၇ ရက်နေ့အထိ ၁၀ ရက်တိုင်တိုင် သတ်မှတ်ထားသည့် အားကစားပြိုင်ပွဲခုံ၊ ပြိုင်ပွဲကွင်းများ၊ ငှက်ကျန်များ၊ သေနတ်ပစ်ကွင်းများတွင် ကျင်းပခဲ့ရာ ပြိုင်ပွဲဝင်နိုင် ဝင်ရောက်နိုင်ငံတို့မှ အားကစားသမား အမျိုးသား ၁,၂၀၉ ဦးနှင့် အမျိုးသမီး ၅၂၁ ဦး စုစုပေါင်း ၁,၇၃၀ ဦးတို့က

အရွှေတောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲ

မိမိတို့အားကစားနည်းအလိုက် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။ ၁၃ ကြိမ် မြောက် အရွှေတောင်အာရှ အားကစား ပြိုင်ပွဲအပြီးတွင် နိုင်ငံအလိုက် ဆုတံဆိပ်ရရှိမှုအခြေအနေ ပြိုင်ပွဲတွင် အောင်မြင်မှု အရရှိဆုံးနိုင်ငံမှာ အိမ်ရှင်ထိုင်းနိုင်ငံ မှာ ဇယား-၁ တွင် ဖော်ပြပါအတိုင်းဖြစ်သည်။ ဖြစ်ပြီး ဘောလုံး၊ ဘော်လီဘော(အမျိုးသား)၊ ပိုက်ကျော်

ဇယား - ၁

အရွှေတောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲ နိုင်ငံအလိုက် ဆုတံဆိပ်ရရှိမှုအခြေအနေ

နိုင်ငံအမည်	၉ ကြိမ်မြောက်			၁၀ ကြိမ်မြောက်			၁၁ ကြိမ်မြောက်			၁၂ ကြိမ်မြောက်			၁၃ ကြိမ်မြောက်		
	ရွှေ	ငွေ	ကြေး	ရွှေ	ငွေ	ကြေး	ရွှေ	ငွေ	ကြေး	ရွှေ	ငွေ	ကြေး	ရွှေ	ငွေ	ကြေး
အင်ဒိုနီးရှား	၆၂	၄၁	၃၄	၉၂	၇၈	၅၂	၈၅	၇၃	၅၆	၆၄	၆၇	၅၄	၆၂	၇၂	၇၈
ထိုင်း	၃၇	၃၅	၃၃	၅၀	၄၆	၂၉	၆၂	၄၅	၄၁	၄၉	၄၀	၃၈	၉၃	၆၆	၅၉
ဖိလစ်ပိုင်	၁၄	၂၁	၂၈	၂၄	၃၁	၃၈	၅၅	၅၅	၇၇	၄၉	၄၈	၅၃	၄၃	၅၅	၅၂
ပလေးရှား	၃၁	၃၀	၃၀	၁၉	၂၃	၃၉	၁၆	၂၇	၃၁	၁၆	၂၅	၄၀	၂၆	၂၇	၃၄
မြန်မာ	၂၅	၄၂	၄၃	၂၆	၂၆	၂၄	၁၅	၁၉	၂၇	၁၈	၁၅	၁၇	၁၃	၁၉	၃၄
စင်ကာပူ	၂	၁၇	၂၁	၁၆	၂၀	၃၆	၁၂	၂၆	၃၃	၃၈	၃၈	၅၈	၁၆	၁၂	၂၁
ဘရူနိုင်း	-	-	၃	-	၁	-	-	-	-	-	-	၅	-	-	၃

ဇယား - ၂

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဆုတံဆိပ်ရရှိမှု အခြေအနေ

စဉ်	အားကစားနည်း	ပါဝင်သူ ဦးရေ	ရရှိခဲ့သည့် ဆုတံဆိပ်			စုစုပေါင်း
			ရွှေ	ငွေ	ကြေး	
၁	ပြေးခုန်ပစ်	၂၅	၄	၈	၇	၁၉
၂	အလေးမ	၁၀	၅	၇	၁၃	၂၅
၃	ဂျူဒို	၈	၃	၃	၅	၁၁
၄	သေနတ်ပစ်	၆	၁	-	-	၁
၅	ရေကူး/ဒိုင်ဗင်	၄	-	၁	၁	၂
၆	လက်ဝှေ့	၆	-	-	၆	၆
၇	ရွက်လှေ	၃	-	-	၁	၁
၈	ဘော်လီဘော	၂၄	-	-	၁	၁
၉	တင်းနစ်	၃	-	-	-	-
၁၀	ကြက်တောင်	၄	-	-	-	-
၁၁	ကျမ်းဘား	၅	-	-	-	-
	ပေါင်း		၁၃	၁၉	၃၄	၆၆

အရွှေတောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲ

အမျိုးသမီးမီတာ ၁၅၀၀ ပြိုင်ပွဲတွင်မြန်မာနိုင်ငံမှ မာမာမင်း နှင့် ထိုင်းနိုင်ငံမှဆာစီသွန်တို့၏ အားမာန်အပြည့်ဖြင့် ယှဉ်ပြိုင် ဟန် (မာမာမင်း၊ ဒုတိယသား ရရှိခဲ့သော်လည်း၊ ရင်းတို့ နှစ်ဦးလုံး စံချိန်သစ်တင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။)

တွင် ရွှေတံဆိပ်ခုနစ်ခု ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့ပြီး မီတာ ၄၀၀ တဦး ချင်း(လေးမျိုးကူး)ပြိုင်ပွဲတွင် အာရှစံချိန်သစ် တင်နိုင်ခဲ့ သည်အထိ အစွမ်းပြခဲ့သည်။

ပြေးခုန်ပစ် ပြိုင်ပွဲတွင် ထိုင်းနိုင်ငံမှ အသက် ၁၈ နှစ်သာရှိသေးသူ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူကလေး ဆာစီ သွန် ချန်တာနုအုန်သည် မီတာ ၈၀၀ နှင့် မီတာ ၁,၅၀၀ ပြိုင်ပွဲများတွင် အရွှေတောင်အာရှစံချိန်သစ်များ တင်နိုင် ခဲ့ပြီး မီတာ ၈၀၀ ပြိုင်ပွဲတွင် အာရှ စံချိန်ထက်ပင် သာလွန် ကောင်းမွန်အောင် ပြေးနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ၄x၄၀၀ မီတာ လက်ဆင့်ကမ်းပြိုင်ပွဲတွင်လည်း ပါဝင်ပြေး ခဲ့လျက် ထိုင်းနိုင်ငံအတွက်တတိယမြောက် ရွှေတံဆိပ်ဆုကို ဆွတ်ခူးပေးနိုင်ခဲ့သဖြင့် အာရှ အပျော်ထမ်း ပြေးခုန်ပစ် အဖွဲ့ချုပ်၏ “အထူးချွန်ဆုံး အမျိုးသမီးပြေးခုန်ပစ် အား ကစားသမား”ဆုကို ဆွတ်ခူးနိုင်ခဲ့သည်။

ကြက်တောင် ပြိုင်ပွဲများတွင် အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံက လွှမ်းမိုးနိုင်ခဲ့ပြီး ရွှေတံဆိပ်ခုနစ်ခုအနက်မှ ခြောက်ခုဆွတ် ခူးရရှိခဲ့သည်။ အသင်းလိုက်ပြိုင်ပွဲများဖြစ်သည့် ဘောလုံး ပြိုင်ပွဲ (အမျိုးသား)တွင် ထိုင်းနိုင်ငံက ပထမ၊ စင်ကာပူ နိုင်ငံက ဒုတိယ၊ ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ(အမျိုးသမီး)တွင် ထိုင်း နိုင်ငံက ပထမ၊ စင်ကာပူနိုင်ငံက ဒုတိယ၊ ဘော်လီဘော

ခြင်း စသည့် အသင်းလိုက် ယှဉ်ပြိုင်ရသည့် အားကစား ပြိုင်ပွဲများတွင် ဗိုလ်စွဲခဲ့လျက် တဦးချင်း ယှဉ်ပြိုင် ရသည့် အားကစားပြိုင်ပွဲများတွင်လည်း သေနတ်ပစ် အားကစား ပြိုင်ပွဲတွင် ရွှေ ၂၈ ခုရှိသည့် အနက် ၂၂ ခုကိုလည်းကောင်း၊ လက်ဝှေ့အားကစားပြိုင်ပွဲတွင် ရွှေ ၁၃ ခုရှိသည့်အနက် ကိုးခုကိုလည်းကောင်း၊ ရွက်လှေအားကစားပြိုင်ပွဲတွင် ရွှေ ရှစ်ခုရှိသည့်အနက် ငါးခု ကိုလည်းကောင်း၊ ပြေးခုန်ပစ် အားကစားပြိုင်ပွဲတွင် ရွှေ ၄၁ ခုရှိသည့်အနက် ၁၁ ခုကို လည်းကောင်း၊ ကျမ်းဘားအားကစားပြိုင်ပွဲတွင် ရွှေ ၁၅ ခုရှိသည့်အနက် ၁၁ ခုကိုလည်းကောင်း အသီးသီး ဆွတ်ခူး ရရှိခဲ့သည်။

ကျမ်းဘားအားကစားပွဲတွင် အမျိုးသား/ အမျိုးသမီး ပြိုင်ပွဲများ၌ လူငယ် လူရွယ်များသာ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ ကြရာ ထိုင်းနိုင်ငံမှအသက် ၁၇ နှစ်သာရှိသေးသူ တီးရုချိ ပိုပါနစ်ချီသည် အမျိုးသား တဦးချင်းပြိုင်ပွဲ ခုနစ်မျိုးမှ ရွှေတံဆိပ်ခြောက်ခုရရှိခဲ့ပြီး အသင်းလိုက် ပြိုင်ပွဲတွင်လည်း မိမိအသင်းဗိုလ်စွဲအနိုင်ရရှိရေးအတွက် အဓိက ဦးဆောင်မှု ပေးခဲ့သည့် ကျမ်းဘားအားကစားသမားဖြစ်သည်။

ရေကူးပြိုင်ပွဲတွင် မလေးရှားနိုင်ငံမှ ဆယ်ကျော်သက် အရွယ် နူရူလ်ဟူဒါ အပွဒူလာသည် အမျိုးသမီးပြိုင်ပွဲ ၁၂ ခု

အသက်ခုနစ်နှစ်အရွယ်ရှိ အငယ်ဆုံးပြိုင်ပွဲဝင် စင်ကာပူနိုင်ငံမှ ကျမ်းဘားအားကစားသမား၊ အိုင်လင်းချိုင်အူဂျူအန် ၊

ဖိုင်းယားဘော အမျိုးအစားရွက်လှေပြိုင်ပွဲမှ အောင်နိုင်သူများ ဆုယူနေစဉ်

(အမျိုးသား) ပြိုင်ပွဲတွင် ထိုင်းနိုင်ငံက ပထမ၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံက ဒုတိယ၊ ဘော်လီဘော (အမျိုးသမီး) ပြိုင်ပွဲတွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံက ပထမ၊ ထိုင်းနိုင်ငံက ဒုတိယ၊ ဘတ်စကက်ဘော (အမျိုးသား) ပြိုင်ပွဲတွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံက ပထမ၊ မလေးရှား နိုင်ငံက ဒုတိယ၊ ဘတ်စကက်ဘော (အမျိုးသမီး) ပြိုင်ပွဲတွင် မလေးရှားနိုင်ငံက ပထမ၊ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံက ဒုတိယ၊ ပိုက်ကျော်ခြင်းပြိုင်ပွဲတွင် ထိုင်းနိုင်ငံက ပထမ၊ မလေးရှား နိုင်ငံက ဒုတိယ အသီးသီး ရရှိခဲ့သည်။

ပြိုင်ပွဲတလျှောက် အထင်ပေါ်ဆုံး အားကစားသမားမှာ စင်ကာပူနိုင်ငံမှ ကျွမ်းဘားလက်ရွေးစင် အားကစားမယ်ကလေး အသက် ခုနစ် နှစ်သာ ရှိသေးသူ အိုင်လင်းချိုင်အူဂျူအန်းပင် ဖြစ်သည်။ အိုင်လင်းသည် ပြိုင်ပွဲမှ ဆုတံဆိပ်မရရှိခဲ့သော်လည်း နိုင်ငံတကာ အားကစားပြိုင်ပွဲများ၏ အသက်အငယ်ဆုံး ပြိုင်ပွဲဝင် အားကစားသမားအဖြစ် မှတ်တမ်း တင်နိုင်ခဲ့ပြီး ပရိသတ် အပေါင်း၏ လက်ခုပ်ပြဿာသံကို အပြည့်အဝ ရရှိခဲ့သည်။

၁၃ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲတွင် မြန်မာ အားကစားအဖွဲ့အနေဖြင့် အားကစားသမားအမျိုးသား ၅၈ ဦး၊ အမျိုးသမီး ၄၀ ဦး စုစုပေါင်း ၉၈ ဦးသည် အားကစားနည်း ၁၁ မျိုးတွင် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ ရွှေတံဆိပ် ၁၃ ခု၊ ငွေတံဆိပ် ၁၉ ခုနှင့်

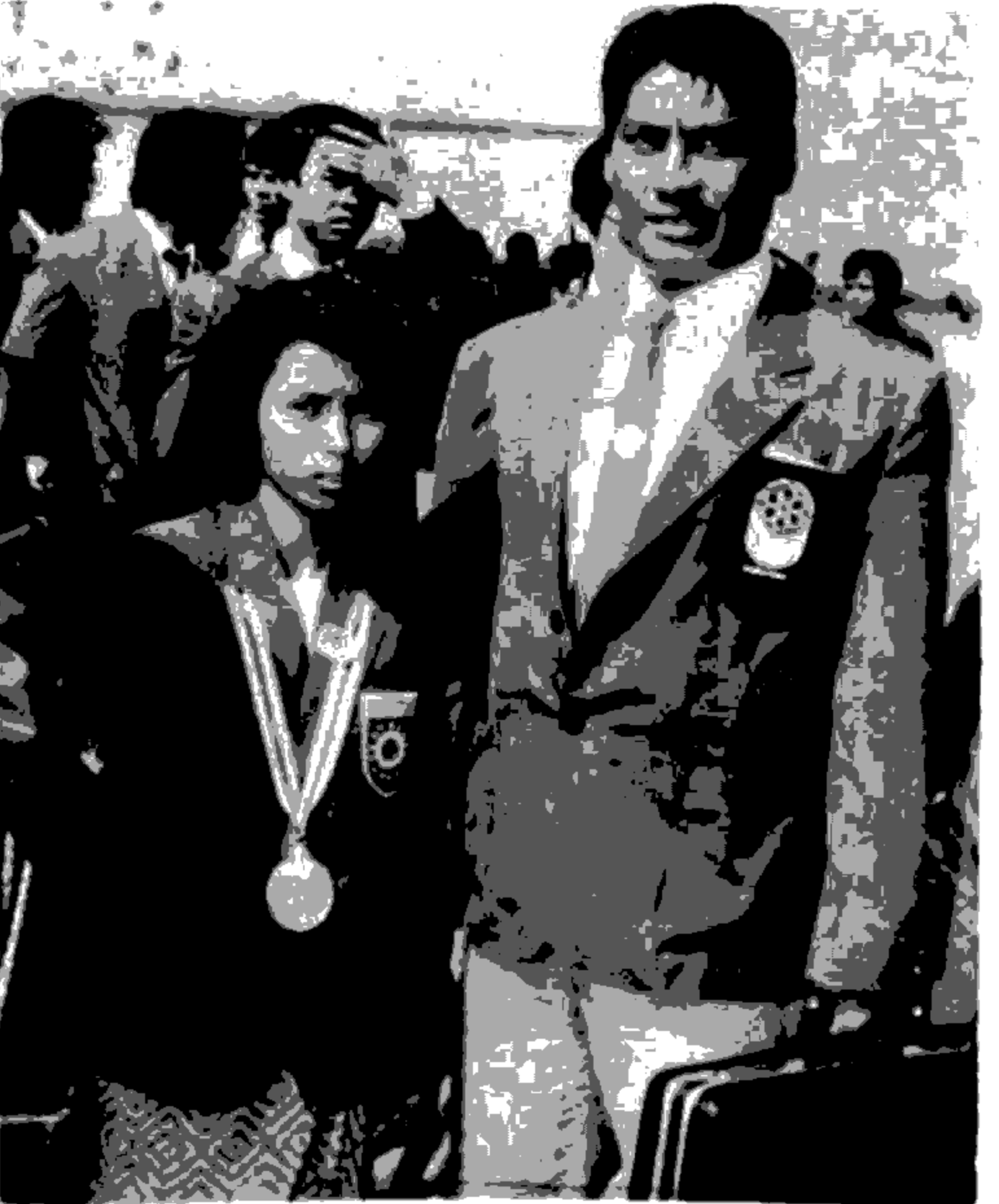
ကြေးတံဆိပ် ၃၄ ခု စုစုပေါင်း ၆၆ ခု ဆုတံဆိပ် ရရှိခဲ့သည်။ (ဇယား-၂-၅။)

မြန်မာ အားကစားအဖွဲ့တွင် အောင်မြင်မှု အရှိဆုံး အားကစားသမားများမှာ အလေးမ ၁၀၀ ကီလိုတန်းမှ စန်းမြင့် (တပ်မတော်ရေ) (ရွှေတံဆိပ် သုံး ဆုရှင်)နှင့် ၅၆ ကီလိုတန်းမှ ခင်မြင့်(တပ်မတော်ကြည်း) (ရွှေ နှစ်၊ ငွေ တစ်)၊ ဂျူဒို(၆၁-၆၆)ကီလိုတန်းမှ ခင်မူမူ(အိုးအိမ်) (ရွှေတံဆိပ် နှစ်ဆုရှင်)၊ သေနတ်ပစ်မှ ဘိုးရှူး (၅၀ မီတာ ဗိတ် ကြိုက် ပစ္စတို- ရွှေ တံ ဆိပ် ရှင်)၊ ပြေး ခုန် ပစ်မှ စမ်းစမ်းအေး (ရွှေ တစ်၊ ကြေး တစ်)၊ စိုးမြင့်အောင် (ရွှေ တစ်၊ကြေး တစ်)၊ခင်ခင်ထွေး (ရွှေ တစ်၊ကြေး တစ်) နှင့် ဝိပွဲ (ရွှေ တစ် မာရသွန်ချန်ပီယံ)တို့ ဖြစ်ကြသည်။

၁၃ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲတွင် အရှေ့တောင် အာရှ ဒေသ နိုင်ငံများသည် ပြိုင်ပွဲ၌ ဗိုလ်စွဲအနိုင်ရရှိရေးအတွက် စွမ်းစွမ်းတမံ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြပြီး လူငယ်လူရွယ်များကို မွေးမြူ ပွဲထုတ်နေကြပြီ ဖြစ်သည်။ ပြိုင်ပွဲဝင်စံချိန်များနှင့် ပြိုင်ပွဲ အဆင့် အတန်း တို့မှာလည်း တနှစ်ထက်တနှစ် ပိုမို တိုးတက် နေပြီဖြစ်သည်ကို ပြိုင်ပွဲတလျှောက် ပေါ်ထွက်လာသည့် စံချိန်သစ်များနှင့် ပြိုင်ပွဲအခြေအနေတို့က ဖော်ပြနေပေသည်။

ဦးခင်မောင်လွင်
အား/ကာ

မြန်မာအားကစား အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်နှင့် ပြိုင်ပွဲဝင် အားကစားသမားများ မင်္ဂလာဒုံလေဆိပ်သို့ ပြန်အထောက်

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး

“အားလုံးကျန်းမာ သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ မှာ” စီမံကိန်းကို ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေး အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံတိုင်းက ဆောင်ရွက်သွားကြရန် အကြိမ် ၃၀ ပြောက် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးညီလာခံ ဆုံးဖြတ်ချက်အမှတ် ၅၀၀၂ အပိုချိအေ ၃၀-၄၃ ဖြင့် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့က တိုက်တွန်းခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ကြီးနှင့် ယူနိုက်တက် အဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပဏာမကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု ညီလာခံမှ ၁၉၇၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုခဲ့သော အယ်မာအာတာ ကြေငြာချက်တွင် ခရစ် ၂၀၀၀ ပြည့်၌ လူသားတိုင်း လူသားတိုင်း ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုကို ရရှိရေးအတွက် ပဏာမ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုသည် သေချာချက်ပြစ်ကြောင်းပေးထုတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် မတ်လ ၅ ရက်နေ့မှ ၈ ရက်နေ့အထိ ပြန်မာနိုင်ငံ ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ ပညာရှင်များ အစည်းအဝေးတွင် နိုင်ငံဆိုင်ရာ ဗဟုအုပ္ပာယ်နှင့် လုပ်ငန်းစီမံကိန်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍

ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ အားလုံးကျန်းမာ သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ မှာ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အမျိုးသားဆွေးနွေးပွဲကို ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလ ၂၃ ရက်မှ ၂၆ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့သည်။ အမှန်ဆိုရပါမူ ပြန်မာ့ ဆိုရှယ် လစ် လမ်းစဉ် ပါ တီ ကချင်သမားသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒများကို အခြေခံ၍ ကျန်းမာရေးစီမံကိန်း စာတမ်းတစ်ရပ်ကို ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနက ၁၉၇၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင်ပင် ရေးသားပြုစုခဲ့ပြီးဖြစ်ရာ ပထမဆုံး ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးစီမံချက်ကို ဒုတိယလေးနှစ် စီးပွားရေး စီမံကိန်းကာလ (၁၉၇၈ - ၇၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၁ - ၈၂ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အထိ) တွင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ပြည်သူတို့အတွက် ပြည်သူတို့ကိုယ်တိုင် ပါဝင်ပြီး ပါတီ၊ ကောင်စီနှင့်အတူ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများနှင့် ပူးပေါင်းလျက် အကောင်အထည်ဖော် နေသည့် ကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းကြီးသည် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စီမံချက်ကြီးပင်

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများ၏ ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးရေးအတွက် စောင့်ရှောက်နေပုံ

ကြက်ညှာချောင်းဆိုး ရောဂါ၏ ဒဏ်ကို ရင်သွေးငယ်လေးများ ဤသို့မခံစားကြရစေရန်

ကျေးလက်တောရွာအရောက် ဤသို့ ကာကွယ်ဆေး ထိုးပေးလျက်ရှိသည်။

ဖြစ်သည်ဟု မြန်မာနိုင်ငံ ကျန်းမာရေး ဦးစီးဌာနက အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည်။

ပထမ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း စီမံချက်၏ အတွေ့အကြုံများကို အခြေခံလျက် ၁၉၇၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၆ ခုနှစ်အထိ စတုတ္ထလေးနှစ် စီမံကိန်းကာလအတွင်း အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ဒုတိယ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းစီမံချက် (၁၉၇၂-၇၆) ကို ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသည်။

သို့ဖြစ်၍ “မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီမှ ချမှတ်ထားသော ကျန်းမာရေး မူဝါဒများနှင့်အညီ ပါတီ၏ ဦးဆောင်မှု၊ ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့်၏ ကွပ်ကဲကြီးကြပ်မှုတို့ဖြင့် လူထုလူတန်းစား အဖွဲ့အစည်းများနှင့် လုပ်သားပြည်သူတစ်လုံးတစ်ခုနက် တက်ကြွစွာ ပါဝင်လှုပ်ရှား၍ သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ ပြည့်သောနှစ်တွင် လူတိုင်းလူတိုင်း ပဏာမ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို ခံစားရရှိစေလိုသည်” ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖြင့် ၁၉၇၃ ခုနှစ်က မှာ ကျန်းမာရေးနေ့ ဆောင်ပုဒ်အဖြစ် “အားလုံး ကျန်းမာ သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ မှာ ချိန်ခါအမိ အရောက်ချီ” ဟု ချမှတ်ခဲ့သည်။

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စီမံချက်များကို ဝိုင်းဝန်း အကောင်အထည်ဖော်သွားကြခြင်းဖြင့် ခရစ် ၂၀၀၀ ပြည့်

ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေး

သားကုသမှုနှင့် ထိခိုက်ခက်ခဲမှုတို့ကို လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားများဖြင့်ပင် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နှစ်တွင် ရည်မှန်းချက် ပြည့်ဝနိုင်မည်ဖြစ်ရာ ၁၉၈၁ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ ကျန်းမာရေး နေ့တွင် လည်း အားလုံး ကျန်းမာ သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ မှာ ဟူသော ဆောင်ပုဒ်ဖြင့် ပထမအကြိမ် ဆော်ဩခဲ့သည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ ကျန်းမာရေး နေ့တွင်လည်း ဆက်လက် ကြိုးပမ်းသွားကြရန် ထပ်မံ ဆော်ဩခြင်း ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်

နိုင်ငံတော်သည် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရာ၌ ပိုမို ထိရောက် အကျိုးရှိစေရေးအတွက် ကျန်းမာရေးအသုံးစရိတ်များ ပိုမို တိုး၍ အသုံးပြုလာခဲ့ရာ ၁၉၆၁-၆၂ ခုနှစ်တွင် ကျပ်သိန်းပေါင်း ၅၄၀ သုံးစွဲခဲ့ရာမှ ၁၉၇၈-၇၉ ခုနှစ်တွင် ကျပ်သိန်းပေါင်း ၃,၁၈၇ အထိ လည်းကောင်း၊ ၁၉၈၂-၈၃ ခုနှစ်တွင် ကျပ်သိန်းပေါင်း ၅,၂၇၂ အထိ လည်းကောင်း သုံးစွဲခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ၁၉၇၈ ခုနှစ်မှစ၍ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးစီမံချက်ကို ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ရာ ပထမနှင့် ဒုတိယ ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေး စီမံခန့်ခွဲမှုနှစ်များအတွင်း အဓိက ကျန်းမာရေး လုပ်ငန်း စီမံချက် ခြောက်ခုနှင့် အထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းစီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ခဲ့သည်။

ပဏာမကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် အခြေခံကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းစီမံချက် - ယင်းစီမံချက်သည် အဓိကကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းစီမံချက်တခု ဖြစ်သည်။ လုပ်သားပြည်သူများ၏ ကျန်းမာရေး အဆင့်အတန်း၊ မြင့်မားလာစေရေးနှင့် တောနှင့်မြို့ ကျန်းမာရေး ကွာဟချက်လျော့နည်းစေရေးအတွက် ပဏာမ ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေး စီမံခန့်ခွဲမှုကို အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့ရာ ၁၉၈၂-၈၃ ခုနှစ်တွင် မြို့နယ်ပေါင်း ၁၄၇ မြို့နယ်၌ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးခဲ့သည်။ လျာထားသတ်မှတ်ထားသော လုပ်ငန်းပမာဏ၏ ၈၆ ရာခိုင်နှုန်းကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပြီး ၇၈ ရာခိုင်နှုန်းကို ပြီးစီးအောင်ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သည်။ တစ်ဖန် ပဏာမ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုနှင့် အခြေခံကျန်းမာရေးစီမံချက်၊ ပီသစု ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း စီမံချက်များကို ဒုတိယပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စီမံခန့်ခွဲမှုနှစ်များ (၁၉၈၂-၈၆) တွင် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်း စီမံချက်အဖြစ် လက်ရှိ ကျန်းမာရေးပြဿနာများ၊ ဖျော့ကွေးပေါ့တွင်လည်း အခြေခံကာ အကောင်အထည်ဖော်သွားမည် ဖြစ်ပေသည်။

နိုင်ငံတော်၏ လက်ရှိ ကျန်းမာရေး ပြဿနာများကို ဦးစားပေးအပ်အပ်ဆိုင်ဆိုင် ဖော်ထုတ်ခဲ့ရာတွင် ဖျော့ကွေးပြဿနာ ၅၆ မျိုး ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။ ထိုဖျော့ကွေးနှင့်

ပြည်သူ ကျန်းမာရေး

မိခင်နှင့် မိခင်လောင်းများကို ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများက တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေး ပညာပေးဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ပြဿနာ ၅၆ မျိုး အနက်မှ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုလုပ်ငန်းနှင့် အဓိက ဆက်နွယ်မှုအရှိဆုံး ၁၀ မျိုးမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

- (၁) ဝမ်းလျှော ဝမ်းပျက် ရောဂါများ၊
- (၂) မွေးကင်းစကလေး အသေ အပျောက် နှုန်းကြီးမားခြင်း၊
- (၃) မိခင်အသေအပျောက်နှုန်း ကြီးမားခြင်း၊
- (၄) ပရိုတင်းအာဟာရ ချို့တဲ့မှုရောဂါ၊
- (၅) အာဟာရချို့တဲ့မှုနှင့် ဒွန်တွဲသော သွေးအားနည်းရောဂါ၊
- (၆) လည်ပင်းကြီးရောဂါ၊
- (၇) အဆုတ်အအေးမိခြင်းရောဂါ (နမိုးနီးယား) အပါအဝင် အသက်ရှူလမ်းကြောင်း အထက်ပိုင်းတွင် ဝင်ရောက်တတ်သော ရောဂါများ၊
- (၈) မြွေကိုက်ခြင်း၊
- (၉) ထိခိုက်ဒဏ်ရာခြင်း၊
- (၁၀) ငါးနှစ်အောက်ကလေးများ အသေအပျောက်များစေသည့် အခြားရောဂါများဖြစ်သည်။

ဒုတိယ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းစီမံချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာ၌ ပထမ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးစီမံချက်တွင် အကျုံးဝင်သည့် မြို့နယ် ၁၄၇ မြို့နယ်၌ ဖိဖိစီးစီး ဆောင်ရွက်သွားရန်နှင့် ကျန်မြို့နယ် ၁၆၇ မြို့နယ်တွင် တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားရန် ရှိပေသည်။

ပတ်ဝန်းကျင် ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းစီမံချက် - ရေကောင်းရေသန့် မရရှိခြင်း၊ အညစ်အကြေး စနစ်တကျ မစွန့်ပစ်ခြင်းတို့သည် ဝမ်းလျှော ဝမ်းပျက်ရောဂါ၊ အရေပြားရောဂါ၊ မျက်ခမ်းစပ်ရောဂါစသော ကူးစက်တတ်သည့် ရောဂါများကို ဖြစ်ပွားစေသည်။ သို့ဖြစ်၍ ရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေး၊ မိလ္လာကို စနစ်တကျ သိမ်းဆည်းစွန့်ပစ်ရေး၊ အမှိုက်သရိုက်သန့်ပြန့်စွာ သိမ်းဆည်းစွန့်ပစ်ရေး စသည့် ပတ်ဝန်းကျင်ကျန်းမာရေးကို လုပ်ငန်းစီမံချက်ချကာ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးကပါ ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် ပညာပေး စည်းရုံး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ပတ်ဝန်းကျင် ကျန်းမာရေးစီမံချက်သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သောက်သုံးရေရရှိရေး သန့်ရှင်းရေးဆယ်စုနှစ်နှင့် ဆက်စပ်နေပေသည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ် ဗင် ကူ ဘာ မြို့တွင်

ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေး

ဆေးနှင့်မြို့ ကျန်းမာရေးဝဲစားခွင့် ကာယချက်နည်းဆွေးနွေးရာ၌ ကျန်းမာရေးထုတ်ဖော်မှုများကို ကျေးဇူးတင်စာတောင်း ထိုးချွဲဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ကျင်းပခဲ့သော ကုလသမဂ္ဂ လူနေထိုင်မှုညီလာခံက ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ် ၌ မြို့နှင့် ကျေးလက်များကို သန့်ရှင်းသော ရေကောင်းရေသန့် လုံလောက်စွာ ရရှိနိုင်စေရန် စီမံချက် တရပ် ရေးဆွဲဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ် အကျင့်တိရားနှင့် မာယလာတာမြို့တွင် ကျင်းပခဲ့သည့် ကုလသမဂ္ဂရေညီလာခံက ၁၉၈၁ - ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်အထိ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သောက်သုံးရေရရှိရေးနှင့် သန့်ရှင်းရေး ဆယ်စုစုဟု သတ်မှတ်ရန် အတည်ပြုချက် ချမှတ်ခဲ့သည်။

ပြန်မာနိုင်ငံ၌ ရေနှင့် သန့်ရှင်းမှု အကျိုးခံစားခွင့်ရနေသည့် လူဦးရေသည် ၁၉၈၁ - ၈၂ ခုနှစ် ခန့်မှန်းခြေ ဓာရင်းများအရ ကျေးလက်နေလူဦးရေ၏ ၂၂ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် မြို့နေလူဦးရေ၏ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်း (မြို့ထောင့်ရန်ကုန်မှ အပ) သာလျှင် သန့်ရှင်းသော ရေကို ရယူသုံးစွဲနေရသည် ဟု ဆိုသည်။ ကျေးလက်နေ လူဦးရေ၏ ၁၂ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် မြို့နေလူဦးရေ၏ ရာခိုင်နှုန်း ၃၀ သာလျှင် မိလ္လာအညစ်အကြေးများကို သန့်ရှင်းရေးနှင့် ညီညွတ်စွာ ဖျက်ဖျက်ပစ်ပယ်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထို့ကြောင့် ပြန်မာနိုင်ငံတွင် ပတ်ဝန်းကျင်ကျန်းမာရေးစီမံချက်ကို ၁၉၇၈ ခုနှစ်မှ စ၍ အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်

တွင် ပြန်မာနိုင်ငံလူဦးရေ၏ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် ရေနှင့် သန့်ရှင်းရေးအကျိုး ခံစားနိုင်စေမည်ဟု ရည်မှန်း ဆောင်ရွက်နေလေသည်။

တိုးချွဲကကွယ်ဆေးထိုးထုပ်ငန်း - ကလေးသူငယ်များတွင် ပြစ်ပွားတတ်သည့် ဆုံဆို့နာ ကြက်ညှာချောင်းဆိုး၊ မေးခိုင်ရောဂါ၊ အဆုတ်ရောဂါနှင့် သူငယ်နာ အကြောသေရောဂါများကို ကကွယ်ဆေးထိုးခြင်းဖြင့် ရောဂါပြစ်ပွားသေဆုံးမှု လျော့ပါးစေသည်။ မွေးစမှ တလသားအရွယ်ကို ဘီစီဂျီ ထိုးပေးပြီး၊ ခြောက်လအတွင်း ပထမအကြိမ် ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်ရောဂါ ကကွယ်ဆေး ထိုးပေးသည်။ ခြောက်လမှ ကိုးလအတွင်း ဒုတိယအကြိမ် ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်ကကွယ်ဆေး ထိုးပေးသည်။ ကိုး လ မှ တနှစ်အတွင်း တတိယအကြိမ် ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်ကကွယ်ဆေး ထိုးပေးသည်။ ကျောင်းများတွင် မူလတန်း၊ ကျောင်းဝင်သော ကလေးများကို ဘီစီဂျီနှင့်ဆုံဆို့၊ မေးခိုင်ရောဂါ ကကွယ်ဆေး ထိုးပေးသည်။ မူလတန်းကျောင်း ထွက်သည့် အရွယ် ကလေးများကို ဘီစီဂျီကကွယ်ဆေး ထိုးပေးသည်။

ပိသားစုကျန်းမာရေး ထုပ်ငန်း - ပိသားစု ကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းအရ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ပိခင်များကို စောင့်ရှောက်ပေးခြင်း၊ မီးဖွားပေးခြင်း၊ မီးဖွားပြီးနှင့် မီးထွက်ပြီးပိခင်နှင့် များကင်းကလေးများကို ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ပေးခြင်း၊ တနှစ်အောက်နှင့် ငါးနှစ်အောက် ကလေးများ၊ ငါးနှစ်နှင့် ၁၅ နှစ်အရွယ် ကျောင်းသားလူငယ်များ၏ ကျန်းမာရေးကို စောင့်ရှောက်ပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ယခုအခါ ကိုယ်ဝန်ဆောင် ပိခင် ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းသည် ကလေးနီခြင်းကြောင့် ကလေးစေ့ ပိခင်ပါ အာဟာရ ချို့တဲ့ခြင်း၊ သံဓာတ်နည်း၍ သွေးအားနည်းရောဂါဝင်လာခြင်းတို့ ပြစ်ပေါ်လျက်ရှိရာ ယင်းတို့ကို ကကွယ်ကုစားဆောင်ရွက် လျက် ရှိ သည်။ ထိုမျှမက လူမှုရေး ဖျော်မှန်းချက် ပြည့်ဝလာ စေ ရေး အတွက် လည်း ပိခင်နှင့် ကလေး ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှု လုပ်ငန်း များ၊ ကျောင်း ကျန်းမာရေး လုပ်ငန်း များ၊ တိုးချွဲ ကကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်းများ၌ ပါဝင် ကူညီ ပေး ရန်၊ သားဖွားဆရာမနှင့် ကျန်းမာရေးဆရာမများအား ဘက်စုံ ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းများအဖြစ် အသုံးချရန်နှင့် ကျန်းမာရေး ဂေဒါအင်အားများအဖြစ် ဆရာမ သားဖွား ဆရာမ များ နှစ်ဆင့် သင်တန်းပေး ပေးထုတ်ပေးသွားရန်တို့ကို ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။

ပထမပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း စီမံချက်ကာလအတွင်း သားဖွားဆရာမ ၄,၆၀၀ ကို ဝွေးချယ် လေ့ကျင့်

ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေး

ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ဒုတိယအကြိမ်အဖြစ် နောက်ထပ် ၁,၇၀၀ ဦး ရွေးချယ်ရန်ရှိသည်။ ၁၉၇၂-၇၆ ခုနှစ်အတွင်း ၁၆၇ မြို့နယ်တွင် ၂,၇၉၉ ဦး ရွေးချယ် လေ့ကျင့်ပေးသွားရန် ရည်မှန်း ထား ရှိ သည်။ ဤသို့ဖြင့် စီမံကိန်းဝင်မြို့နယ် များရှိ ကျေးရွာအုပ်စုတစ်ခုစီတွင် သားဖွားဆရာမသို့မဟုတ် အရန်သားဖွားဆရာမ တစ်ဦးကျစီ ရှိလာမည် ဖြစ်သည်။

လက်ရှိအခြေအနေအရ ကိုယ် ဝန် ဆောင် နိုင် သော အ သက် အ ပိုင်း အ ခြား ၁၅ နှစ် မှ ၄၅ နှစ် အ တွင်း ရှိ အမျိုးသမီးငါးယောက်အနက် တ ယောက် သည် နှစ် စဉ် ကိုယ် ဝန် ဆောင် လျက် ရှိ သည်။ သား ပျက် နှုန်း သည် ကိုယ်ဝန်ဆောင်နိုင်သည့်အရွယ် အမျိုးသမီး ၁၀၀၀ တွင် ၄၀ နှုန်း ရှိသည်။ တနှစ်အောက်ကလေး သေပျောက် နှုန်းသည် အရှင်မွေးကလေး ၁၀၀၀ တွင် ၇၀ သေဆုံး သည့်နှုန်းရှိသည်။ ထိုသားပျက်နှုန်းနှင့် ကလေးသေပျောက် နှုန်းများ ကျဆင်းစေရေးအတွက် အရန်သားဖွားဆရာမ များ လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်မှုက ပံ့ပိုးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

မိခင်နှင့် မိခင်လောင်းများ၊ ကလေးသူငယ်များစသော မိသားစုအားလုံး၏ ကျန်းမာရေးကို လက်ရှိအခြေအနေ ထက် ပိုမိုစောင့်ရှောက်မှု ပေးနိုင်စေရန်နှင့်တမျိုးသားလုံး ၏ ကျန်းမာရေးအဆင့်အတန်းမြှင့်မားလာစေရန်ရည်ရွယ်၍ မိသားစုကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းကို အ ကောင် အ ထည် ဖော် ဆောင်ရွက်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် သားဖွား မိခင်တိုင်း သားဖွားဆရာမများနှင့် မွေး ဖွား နိုင် ရန် နှင့် ဆရာမများမရှိသော ကျေးရွာများတွင် အထူး သင်တန်း ပေးထားသော စေတနာ့ဝန်ထမ်း အရန်သားဖွားဆရာမ များနှင့် မွေးဖွားနိုင်ရန် စီမံချက်ချ ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။

ထို့ပြင် အ ရပ် လက် သည် များ ကို စ နှစ် တ ကျ ပြန်လည်စုစည်း၍ အစဉ်အလာ သမားရိုးကျလုပ်ငန်းများ ကို ပြန်လည်မွမ်းမံသင်တန်းပေးပြီး အ နှု နှယ် ကင်း စွာ မွေး ဖွား ပေး တတ် အောင် စီမံဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့၏ အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်များက လာ ဧကန်လေ့လာပြီး မြန်မာ့လက်သည်များ အခန်းကဏ္ဍကို တခေတ် ပြန်လည် ဆန်းသစ်လာရန် ကူ ညီ ပေး သည်။ မြန်မာတနိုင်ငံလုံးအတွက် လေးနှစ်အတွင်း လက်သည် ၁၂,၀၀၀ လေ့ ကျင့် ပေး ရန် ရည် မှန်း ထား သည့် အ နက် ၂,၅၀၀ ကို သင်တန်းပေးပြီး ဖြစ်သည်။

ကူးစက်တတ်သော ရောဂါ နှိမ်နင်းရေးစီမံချက်- ကူးစက် ရောဂါ ၂၂ မျိုးအနက် ၄၇၅၅၊ တီဘီ၊ အနာကြီး၊ ကာ လသားရောဂါ၊ မျက်ခမ်းစပ်၊ ဝမ်းလျော၊ အသည်းရောင် အသားဝါရောဂါများကို အရေးကြီးဆုံး ရောဂါများအဖြစ် သတ်မှတ်ထားသည်။ နှိမ်နင်းရေး လုပ်ငန်းသုံးသွယ်မှာ

ရောဂါအကြောင်း လေ့လာစူးစမ်းပြီး ကာကွယ်နှိမ်နင်း ခြင်း၊ ရောဂါကာကွယ်ဆေးထိုး၍ ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်း၊ ရောဂါပိုးသတ်ဆောင်သည့် ပိုးမွှားကောင်များကို နှိမ်နင်း ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် သွေးလွန်ဟုပ် ကွေး၊ ဂျပန်ဦးနှောက်ရောင် ရောဂါ၊ ပလိပ်ရောဂါနှင့် ဆင်ခြေထောက် ရောဂါများကို လည်း ကာကွယ်နှိမ်နင်းလျက် ရှိသည်။

ကုသရေးလုပ်ငန်း- ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်း စီမံချက် တွင် အဓိကကျသော ပဏာမကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုနှင့် အခြေခံ ကျန်းမာရေး လုပ် ငန်း ရည်ရွယ်ချက်အရ ကျေးလက်တောရွာတွင် နေထိုင်ကြသော ပြည်သူလူထု အတွက် ကျန်းမာရေးလုပ်သားများ ထားရှိပြီး အခြေခံ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ ကြီးကြပ်မှုဖြင့် သာမန်ဖျားနာ မှု၊ ထိခိုက်၊ ကွဲရှာ၊ ဒဏ်ရာ၊ ကူးစက်ရောဂါ ကာကွယ်ခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးစေမည် ဖြစ်သည်။

ယင်းထက် ကြီးမားသော ရောဂါများ ဖြစ်လာပါက လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သား၏ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက် မှုဖြင့် မလုံလောက်နိုင်သောကြောင့် ကျေးလက်ကျန်းမာ ရေးဌာန / ဌာနခွဲသို့လည်းကောင်း၊ မြို့နယ်ဆေးရုံများသို့ လည်းကောင်း၊ အဆင့်ဆင့်လွှဲပြောင်း ကုသနိုင်ရန် အခြေ အနေဆက်သွယ်မှုများ ဖန်တီးဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။

ဒုတိယ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး စီမံချက်ကာလအတွင်း ဆေးရုံကုသမှု အရည်အသွေး မြှင့်တင်ရေးကို ဦးတည် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ လက်ရှိ အခြေအနေအရ လူဦး ရေ တသိန်းတွင် ခုတင်ဦးရေ ၇ ဒသမ ၆ လုံးသာရှိသည်။ ကျေးလက်ဒေသ၌ တိုက်နယ်အဆင့်ဆေးရုံအသစ် ၄၀ တိုး ခဲ့ပွင့်လှစ်ရန်နှင့် လက်ရှိ ၁၆ ခုတင်ဆံ့ဆေးရုံ ၆၀ ကို ၂၅ ခုတင်ဆံ့ ဆေးရုံအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ခုတင် ၅၀ ဆံ့ဆေးရုံ သုံးရုံကို ခုတင် ၁၀၀ ဆံ့ဆေးရုံများအဖြစ် လည်းကောင်း ပြောင်းလဲရန် ရည်ရွယ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ မြို့နယ် ဆေးရုံအချို့ကို အထွေထွေ အထူးကုဆေးရုံအဖြစ်မြှင့်တင် ပေးသွားမည် ဖြစ်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းစီမံ ချက်ကြီး၏ အဓိကလုပ်ငန်းကြီး ခြောက်ခုကို အကောင် အထည် ဖော်သည့်အခါတွင် စီမံခန့်ခွဲရေး ဝန်ထမ်းများ၊ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၊ စေတနာ့ရှင်လူထုကျန်းမာရေး လုပ်သားများ၊ အရန်သားဖွားဆရာမများနှင့်အတူ ပြည် သူ့ပူးပေါင်းမှုဖြင့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းစီမံချက်ကြီး အောင်မြင် တိုးတက်ရေးအတွက် ပူးပေါင်းပါဝင်လှုပ်ရှား ကြရန် အထူးလိုအပ်လာပေသည်။

အထောက်အကူပြု လုပ်ငန်းစီမံချက်များ- ဓာတ် ခွဲ ခန်း လုပ်ငန်း၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ လူအင်အားဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်

ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေး

ငန်း၊ ထောက်ပံ့ ပြင်ဆင် ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းနှင့် ကျန်းမာရေးပညာပေး လုပ်ငန်းတို့သည် ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေး အထောက်အကူပြုလုပ်ငန်းစီမံချက်များ ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့ ကျန်းမာရေးစီမံချက်တွင် လူထုကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းနှင့် အရန်သားပွားဆရာမတို့သည် အရေးကြီးသောအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်သည်။

လူထုကျန်းမာရေးနှင့် အရန်သားပွားဆရာမတို့၏ အခန်းကဏ္ဍ

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးစီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်ရာ တွင် တောနှင့် မြို့ ကျန်းမာရေးကွာဟချက် နည်းသွားစေရန် ဆောင်ရွက်ရာ၌ ကျေးလက်ဒေသများတွင် ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားရမည် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဌာနဆိုင်ရာများက ကျန်းမာရေး ဌာနများ တိုးချဲ့ပွင့်လှစ်ကာ ဝန်ထမ်းများ တိုးချဲ့ခန့်ထားရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ အလားတူပင် လုပ်သားပြည်သူများ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကို အချိန်မရွေး လွယ်လွယ်ကူကူနှင့် လက်လှမ်းမီစွာ ရရှိစေရန်အတွက် ပြည်သူ့လူထုအပိုင်းမှ အလုပ်အကိုင်မပျက်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် စေတနာ့ဝန်ထမ်း လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားနှင့် အရန်သားပွားဆရာမများကို ပေးထုတ်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။

လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သားနှင့် အရန်သားပွားဆရာမများကို သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီနှင့် ကျေးရွာပြည်သူ့လူထုက ရွေးချယ်တာဝန်ပေးရမည် ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် သင်တန်းတက်ရောက်ပြီးပါက ကျေးရွာလူထု ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုကို အနည်းဆုံးလေးနှစ် စေတနာ့ဝန်ထမ်း ဆောင်ရွက်နိုင်သူ ဖြစ်ရမည်ဟု သတ်မှတ်ထားသည်။

လူထုကျန်းမာရေး လုပ်သားများသည် ကျန်းမာရေး ပညာပြန့်ပွားရေးလုပ်ငန်း၊ ကူးစက်ရောဂါများ ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်း၊ ကာကွယ်ဆေး ထိုးနှံခြင်းလုပ်ငန်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးလုပ်ငန်း၊ မိသားစုကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းနှင့် အခြားပဏာမ ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ကြရမည်။

အရန်သားပွားဆရာမများသည် ဖော်ပြပါပဏာမ ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ကြရမည့်အပြင် ကိုယ်ဝန်ဆောင် မိခင်များအား ပြုစုစောင့်ရှောက်ခြင်း၊

သားပွားမိခင်များအား အိမ်တိုင်ရာထောက်ပံ့ပေးပေးခြင်းနှင့်မိသားစုပြုပါက စောင့်ရှောက်ကြည့်ရှုခြင်း၊ ငါးနှစ်အောက်ကလေးများနှင့် ကျောင်းသားများအား ကြည့်ရှုစောင့်ရှောက်ခြင်း စသည်တို့ကိုလည်း ဆောင်ရွက်ရမည်။

တိုင်းရင်းစေတနာ ကဏ္ဍ

အားလုံးကျန်းမာ သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ မှာ စီမံကိန်း၊ အောင်မြင်ရေးအတွက် တိုင်းရင်းစေတနာသည် ကျေးလက်အောက်ခြေသို့ စိမ့်ဝင်၍ ကျန်းမာရေး ပညာပေးသည့် အပိုင်။ လက်တွေ့ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့်အပိုင်။ လိုအပ်ရာ ဆေးနည်းကောင်းများကို စူးစမ်းရှာဖွေ ပေးထုတ် အသုံးပြုသည့် အပိုင်တို့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။ တောနှင့် မြို့ ကျန်းမာရေး ကွာဟချက် ကျဉ်းပြောင်းစေရန် စေလွှတ်ခေါင်းပါးသော ပြည်နယ်/တိုင်း များရှိ ပြည်သူများအတွက် တိုင်းရင်းစေတနာများကို တနှစ်လျှင် ၁၀ ခန်းကျ ပွင့်ပေးရန် လျာထား၍ အကောင်အထည် ဖော်လျက်ရှိသည်။

သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ ပြည့်ချိန်

သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ ပြည့်ချိန်တွင် ကျေးရွာတိုင်း၌ အရန်သားပွားဆရာမများနှင့် လူထုကျန်းမာရေးလုပ်သား (ကျေးလက်ဆရာဝန်၊ ဖိနပ်ဆရာဝန်ဟု ခေါ်ဆိုနိုင်ပါသည်) တွင် ခေါ်တွင်သော) ကျေးလက် ဆေးအမှတ်တံဆိပ်အား ရွေးချယ်ခန့်ထားပြီးဖြစ်အောင် ဦးတည်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။ ထိုသို့ ကျေးလက်ဆေးအမှတ်တံဆိပ်များ ကျေးရွာ တိုင်းတွင် ရှိနေပြီဆိုပါက သားပွားဆရာမများ ကုသပေးခြင်း၊ ရောဂါကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အရေးကြီးသည့် ရောဂါဝေဒနာရှင်တို့ကို ဆေးရုံများနှင့် အထူးကုဆေးရုံကြီးများသို့ ညွှန်ကြားပို့ဆောင်နိုင်ခြင်း တို့ကြောင့် တောနှင့် မြို့ ကျန်းမာရေး ခံစားမှုကွာဟချက် ကျဉ်းပြောင်းလာမည် ဖြစ်သည်။ ဤသို့ပြင် သက္ကရာဇ် ၂၀၀၀ ပြည့်ချိန်တွင် လူတိုင်းလူတိုင်း ပဏာမကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုကို ရရှိခံစားရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဒေါက်တာ အောင်စင်ဆင့်

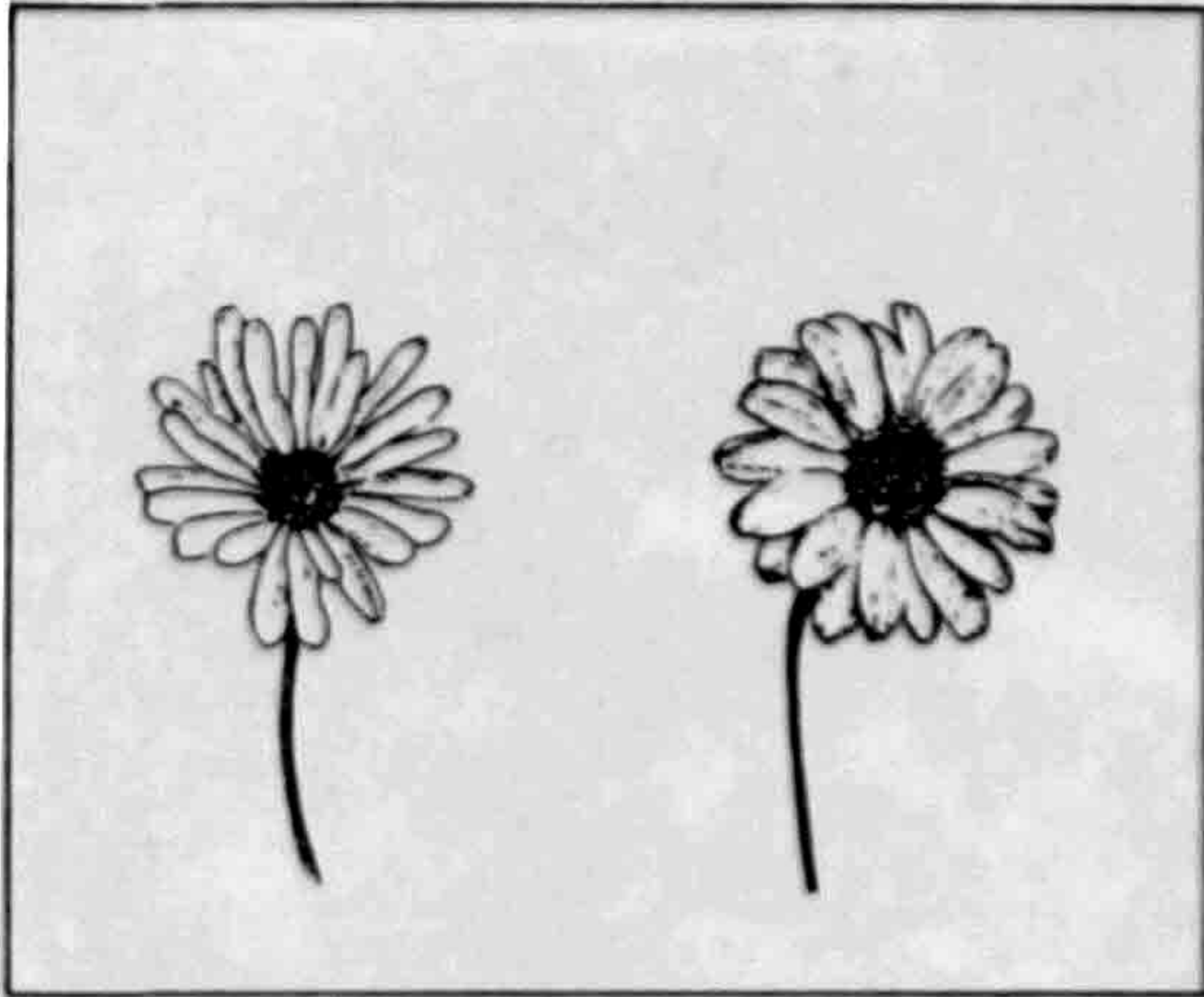
ကျေးပိုးဆေးဖျန်းကိရိယာဖြင့် ဝါခင်းကို ဆေးဖျန်းနေပုံ

ပိုးသတ်ဆေးများ

ဤကမ္ဘာမြေပေါ်တွင် အင်းဆက်ပိုးအမျိုးပေါင်း တသန်းနီးပါးရှိသည့်အနက် အချို့သာလျှင် လူကိုဘေးပြုသည်။ အင်းဆက်ပိုးအတော်များများသည် လူကိုဘေးမပြုတတ်ချေ။ အချို့မှာ လူ့အကျိုးပြု အင်းဆက်ပိုးများပင်ဖြစ်ကြ၏။ လူသားတို့သည် ဘေးပြုသောအင်းဆက်ပိုးများကို ခုခံတိုက်ခိုက်ရာတွင် အထိရောက်ဆုံးလက်နက်အဖြစ် ပိုးသတ်ဆေးခေါ် ဓာတုဗေဒပစ္စည်းများကို သုံးစွဲသည်။ ယနေ့အများဆုံးသုံးစွဲနေသော ပိုးသတ်ဆေးများကို အင်အော်ဂဲနစ်နှင့် အော်ဂဲနစ်ဟု နှစ်မျိုးနှစ်စား ခွဲခြားထားနိုင်သည်။

အင်အော်ဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေးများ

ပိုးသတ်ဆေးများသည် စိန်၊ ပြဒါး၊ ခဲ၊ ကြေးနီ၊ သွပ်၊ သာလီယမ်စသည့် တွင်းထွက်ပစ္စည်းတို့၏ ဒြပ်ပေါင်းများဖြစ်ကြသည်။ နမူနာအချို့မှာ ဘော့ဒိုးမစ်ချာ၊ ကြေးနီဆာလဖိတ်၊ မာကျူရစ်အောက်ဆိုဒ်၊ လက်အာဆီနိတ်၊ သာလီယမ်ဆာလဖိတ်၊ ကယ်လဆီယမ်ဆိုဒ်ယနိဒ် စသည်တို့ပင် ဖြစ်ကြ၏။ ထိုဆေးအများစုသည် အင်းဆက်ပိုးများကိုသာမက သားငါးကျေးငှက်နှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကိုလည်း အဆိပ်သင့်စေနိုင်သည်။ ယင်းတို့သည် ကြေပျက်

ပိုင်ရီသရင်ထွက်သည့် ဆေးကနွမာပွင့်များ။ အပွင့်ခြောက်များကို အမှန်ကြိတ်၍ဖြစ်စေ၊ အပွင့်ခြောက်ထဲမှ ပိုင်ရီသရင်ကို ဖျော်ရည်ဖြင့် စိမ်ထုတ်၍ဖြစ်စေ ပိုးသတ်ဆေးအဖြစ် သုံးစွဲရသည်။

ခဲသဖြင့် ဆေးသုံးစွဲထားသောမြေပေါ်မှ ရေစီးနှင့်မျောပါပြီး မြစ်ချောင်းအင်းအိုင်များအတွင်းရောက်ရှိကာ ရေနေသတ္တဝါများနှင့် ယင်းတို့ကိုစားမိသော အခြားသတ္တဝါများကိုပါ အဆိပ်သင့်စေနိုင်သည်။ အချို့သည် သက်ရှိတို့၏ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်းများအတွင်း တဖြည်းဖြည်း စုဆောင်းမိပြီး ရေရှည်အဆိပ်သင့်မှုဖြစ်စေနိုင်သည်။ ဥပမာ စိန်၊ ပြဒါးနှင့် သာလီယမ်ခြပ်ပေါင်းများဖြစ်သည်။ ယခုအခါ အင်အော်ဂဲနစ် ပိုးသတ်ဆေး အတော်များများကို အော်ဂဲနစ် ပိုးသတ်ဆေးများဖြင့် အစားထိုး သုံးစွဲလာကြပြီဖြစ်သည်။

အော်ဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေးများ

အော်ဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေးများမှာ ကာဗွန်ခြပ်ပေါင်းများဖြစ်ကြသည်။ အချို့သည် အပင်ထွက်သဘာဝပစ္စည်းများဖြစ်ကြပြီးအများစုမှာမူ ဓာတုဗေဒပညာရှင်များက တီထွင်ဖော်စပ်ယူသော ဓာတ်ဖော်ဆေးများဖြစ်ကြသည်။

အပင်ထွက်ပိုးသတ်ဆေးများ။ ။အပင်လောကမှ အစွမ်းထက်သော ပိုးသတ်ဆေးများရရှိနိုင်သည်။ ယနေ့အများဆုံးသုံးစွဲနေသော ပိုးသတ်ဆေးတို့သည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးမှ ပေါ်ထွက်လာခြင်းဖြစ်ရာ ထိုအချိန် မတိုင်မီက လူတို့သည် အပင်မှရသောပိုးသတ်ဆေးများကို အတော်ပင်အား လား သုံး စွဲ ခဲ့ ရ သည်။ ထို ပိုး သတ် ဆေး များ မှာ

ဆေးရွက်ကြီးမှ ရသော နှစ်ကိုတင်း၊ မိကျောင်းနွယ်မှ ရသော ရိုတီနုန်း၊ ဆေးကနွမာပွင့်မှ ထုတ်လုပ်ယူသော ပိုင်ရီသရင်နှင့် ဆာဗားဒီလာခေါ် အစေ့တမျိုးတွင်တွေ့ရသည့် အယ်လကာလို့က်များပင်ဖြစ်သည်။ ယင်းတို့အနက် အဆိပ်အလွန်ပြင်းသော နှစ်ကိုတင်းမှတစ်ပါး ကျန်အပင်ထွက်ပိုးသတ်ဆေးများသည် လူနှင့်အခြားနို့တိုက်သတ္တဝါများအတွက် အဆိပ်အတောက်အာနိသင်နည်းပါးသည်။ သို့သော် အင်းဆက်ပိုးများအတွက်မူ အလွန်ပြင်းထန်သော အဆိပ်များဖြစ်ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ပိုင်ရီသရင်သည် အလွန် အစွမ်းထက်သည်။ ပိုင်ရီသရင်ဆေးနှင့် ထိမိသော အင်းဆက်ပိုးတို့သည် တမုဟုတ်ချင်း အကြောသေကာ မလှုပ်ရှားနိုင်အောင်ဖြစ်သွားရသည်။ ထို့ကြောင့် နေအိမ်တွင် ခြင်၊ ယင်၊ ပိုးဟပ် နှိမ်နင်းရာ၌ ယခုတိုင် ပိုင်ရီသရင်ကို သုံးစွဲနေရသည်။ ပိုင်ရီသရင်ကို အာနိသင် ပိုမိုထက်မြက်စေရန် ပိုက်ပရိုနိုင်းဗြူ အောက်ဆိုဒ်ခေါ် ဓာတ်ဖော်ဆေးတမျိုးနှင့် ရောနှော သုံးစွဲလေ့ရှိသည်။ ရိုတီနုန်းလည်း အင်းဆက်ပိုး နှိမ်နင်းရာတွင် အတော်ပင် အစွမ်းထက်သည်။ သို့သော် ရေထဲရောက်လာပါက ငါးများသေကြေပျက်စီးနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် မိကျောင်းနွယ်ကို ငါးဖမ်းရန် သုံးစွဲကြခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ယခုအခါ ရိုတီနုန်းကို သန်းသတ်ဆေးနှင့် ဝဲခြောက်ပျောက်ဆေးများတွင် ထည့်သွင်းသုံးစွဲနေကြသေးသည်။ အပင်ထွက်ပိုးသတ်ဆေးအားလုံးသည် ကြေပျက်လွယ်ပြီး တာရှည်မခံသဖြင့် ဆေးဖျန်းထားသောနေရာတွင် ဆေးကြွင်းများအဖြစ် စွဲကျန်ရစ်ခဲ့

အဆိပ်အလွန်ပြင်းသော နှစ်ကိုတင်းထုတ်ယူရရှိသည့် ဆေးရွက်ကြီးပင်

ပိုးသတ်ဆေးများ

အစွမ်းထက်မြက်သော်လည်း လူသားတို့အထွက်မှု အဆိပ်အတောက်နည်းပါးမည့် ပိုးသတ်ဆေးမျိုးရရှိရန် သိပ္ပံပညာရှင် တို့ စနစ်တကျသုတေသနပြုကြရသည်။

ခြင်းမရှိချေ။ စနစ်တကျ သုံးစွဲပါက လူနှင့် ကျေးငှက် တိရစ္ဆာန်များကိုလည်း အန္တရာယ်မပြုချေ။ သို့သော် ယင်း တို့၏ အားနည်းချက်မှာ အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ရနိုင် ခြင်း၊ တန်ဖိုးကြီးမားခြင်းတို့ပင်ဖြစ်သည်။

အော်ဂယ်နိုဗေ့စပိတ်ပိုးသတ်ဆေးများ။ ။ ဖော့စဖရပ် ဖြစ်စင် ထည့်သွင်းပွဲစည်းထားသော ဖြစ်ပေါင်းများ ဖြစ် ကြသည်။ ဗေ့ဆော်ဦးထုတ်လုပ်ခဲ့သောဆေးမှာ ပါရာ သီယွန် ဖြစ်ပြီး အလွန်အဆိပ်ပြင်းသည်။ လူတိုင်းအဖို့ ၂၀ မီလီဂရမ်ခန့် စားမိရုံဖြင့် အသက်ဆုံးရှုံးနိုင်သည်။ ပါရာသီယွန်သည် အရေပြားထဲသို့လည်း စိမ့်ဝင်နိုင်သဖြင့် ကိုင်တွယ်သုံးစွဲသူများအဖို့ အရေပြားကို ဆေးဖြင့်မထိမိရန် သတိထားကြရသည်။ အ ထူး ဂ ရှ စိုက် သုံး စွဲ သည့် တိုင် ဆေးဖျန်းသမားများ တခါတရံအဆိပ်သင့် သေဆုံးခဲ့ကြ သေးသည်။ ပါရာသီယွန်သည် လူသာမက ကျေးငှက်နှင့် သားရိုင်းတိရစ္ဆာန်များအတွက်ပါ အလွန်ပြင်းထန်သော အဆိပ်ဖြစ်သည်။ ဆေးနှင့် တိုက် ရိုက် ထိ တွေ့ မိ သော ကျေးငှက်များ အသက်ဆုံးရှုံးရသည်သာ များသည်။ သို့သော် ယင်းသည်ကြေပျက်လွယ်သည်။ ပူနွေးစိုထိုင်း သောဒေသတွင် လျင်မြန်စွာ ကြေ ပျက် သွား တတ်

သဖြင့် ဆေးဖျန်းပြီး ရက်သတ္တတပတ်အတွင်း အန္တရာယ် ကင်းရှင်းသွားသည်။ ထို့ကြောင့် ဆေးဖျန်းထားသော နေရာတွင် ဆေးကြွင်းများ ကာလရှည်ကြာစွာကျန်ရစ်ခဲ့ ခြင်းမရှိရကား စနစ်တကျသုံးစွဲပါက ကျေးငှက်တိရစ္ဆာန် များကို ဘေးဥပဒ်မပြုပေ။ သို့သော် ပါရာသီယွန်သည် အ ဆိပ် ပြင်း လွန်း လှ သ ဖြင့် လူနှင့်သွေးနွေးသတ္တဝါများ အတွက် အဆိပ်အတောက်အာနိသင်နည်းပါးမည့် အခြား အော်ဂယ်နိုဗေ့စပိတ်ဆေးများကို ဆက်လက်တီထွင်ကြ သည်။

နောက်ပိုင်း ထုတ်လုပ်သော အော်ဂယ်နိုဗေ့စပိတ် များမှာ မာလာသီယွန်၊ မီနာကွန်၊ ဒိုင်ယာဇီနွန်၊ ဖင်သီယွန်၊ ဒီမက် သို ယိတ် ကဲ့ သို့ သော ဆေးများပင်ဖြစ်ကြသည်။ ယင်းတို့အနက် မာလာသီယွန်သည် လူနှင့် သွေး နွေး သတ္တဝါများအတွက် အ ဆိပ် အ တောက် အ နည်း ဆုံး ဖြစ်သည်။ သို့တိုင် အဆိပ်အတောက် လုံးဝကင်းရှင်းသည် မဟုတ်ချေ။ မာလာသီယွန် အ ဆိပ် သင့် သေ ဆုံး မှု များ မကြာခဏဖြစ်ပွားနေသည်။ တကယ်တမ်းဆိုသော် မာလာ သီယွန်သည် လူတို့အတွက် အတော်ပင် အဆိပ်အတောက် ပြင်းထန်သည်။ သို့သော် ယင်းကို လူ့ခန္ဓာကိုယ်က အလွယ် တကူ ချေဖျက်ပစ်နိုင်သဖြင့်သာ ကိုယ်တွင်းသို့ရောက်ရှိ

ပိုးသတ်ဆေးများ

ပိုးသတ်ဆေးရောင်းသောဆိုင်များသည် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းစေရန် ဆေးပူများကို နေစ်တကျ သိမ်းဆည်း သိုလှောင်ကြရသည်။

လာ သော မာလာ သီယွန် သည် အဆိပ် အတောက် အာနိသင်ပျက်ပြယ်သွားပြီး လူကိုဘေးဥပဒ်မပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ဤအချက်သည် အထူးသတိပြုဖွယ်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ လူတိုင်းသည် အခြားအော်ဂယ်နိုဗေ့စဖိတ် ပိုးသတ်ဆေးများနှင့် မကြာခဏထိတွေ့နေရပါက ခန္ဓာကိုယ်သည် ယင်းဆေးများကို ချေဖျက်ပစ်နိုင်စွမ်းလျော့ပါးနေပြီး ထိုအချိန်တွင် မာလာသီယွန်အနည်းငယ်မျှကို ထိတွေ့မိရုံနှင့်ပင် အဆိပ်သင့်နိုင်သည်။ အထူးသဖြင့် ပါရာသီယွန်ကဲ့သို့ အာနိသင်အလွန်ထက်မြက်သော ဆေးများနှင့် ကနဦးထိတွေ့ထားလျှင် နောင်အခါ မာလာသီယွန်ကဲ့သို့ အဆိပ်အတောက်နည်းသော ဆေးများပင်ဖြစ်စေကာမူ ထိတွေ့မိလျှင် ချက်ချင်းအဆိပ်သင့်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် အော်ဂယ်နိုဗေ့စဖိတ်ပိုးသတ်ဆေးများ အမြဲတစေကိုင်တွယ်နေရသည့် ဆေးဖျန်းသမားများသည် ယင်းဆေးများကို ခန္ဓာကိုယ်က ချေဖျက်ပစ်နိုင်သောအာနိသင်ပုံမှန်အတိုင်းရှိမရှိ မျက်ခြည်မပြတ်သိထားရန် အချိန်မှန်မှန် သွေးဖောက်စစ်ဆေးကြည့်ဖို့လိုအပ်သည်။

အော်ဂယ်နိုဗေ့စဖိတ်ပိုးသတ်ဆေးတို့တွင် အများစုသည် ဆေးဖျန်းထားသော သီးနှံပင်များထဲသို့ စိမ့်ဝင်ခြင်းမရှိချေ။ ထို့ကြောင့် အပင်၏အစာကြောနှင့် ရေကြော

ပေါင်းစင်းများကို ဆေးဖျန်းနေသော ဖိလစ်ပိုင်လယ်သမားတိုင်း

ပိုးသတ်ဆေးများ

ပိုးသတ်ဆေး ဖျန်း ထား သော အပင်များကို စားသောက်နေ သည့် ဤ ခူကောင် များ သည် မကြာမီ သေဆုံးကြရလိမ့်မည်။

များမှတစ်ဆင့် အပင်တခုလုံးသို့ ပျံ့နှံ့သွားခြင်းမရှိပေ။ ယင်းတို့သည် သီးနှံပင်များ၏ အပေါ်ယံတွင်သာ ကပ် ကျန်နေပြီး တိုက်ရိုက်ထိတွေ့မိသော ပိုးမွှား များ ကို သေကြေပျက်စီးစေနိုင်သည်။ သို့သော် ဒီမက်သိုယိတ်နှင့် မိဗင်ဖော့ကဲ့သို့သော အချို့အော်ဂယ်နိုဗော့ဇစ်ပိုးသတ် ဆေးများမှာမူ သီးနှံပင်များထဲသို့ စိမ့်ဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းတို့သည် အပင်၏ အစာကြောနှင့်ရေကြောမှတစ်ဆင့် အပင်အစိတ်အပိုင်းအားလုံးသို့ ပျံ့နှံ့သွားသည်။ ထိုအခါ ဆေးဖျန်းပြီးစ သီးနှံပင်များကို လာစားသော အင်းဆက် ပိုးတို့ အဆိပ်သင့် သေဆုံးကြရတော့သည်။ ထိုဆေးဖျန်းမှ ပေးစွမ်းနိုင်သည့် အကျိုးထူးနှစ်ရပ်ရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ (၁) သီးနှံပင်များ၏ အစိတ်အပိုင်းအချို့ကိုသာ ဆေးဖျန်း

ပေးရန်လိုသဖြင့် စရိတ်သက်သာချင်သောမက ဆေးဖျန်း ဝေသတွင် ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုလည်း နည်းပါးသည်။ (၂) သီးနှံပင်များကို စားသောက်ဖျက်ဆီးသောပိုးမျိုး သာ အဆိပ်မိနိုင်သဖြင့် လူအကျိုးပြုအင်းဆက်ပိုးများနှင့် ကျေးငှက်တိရစ္ဆာန်များအတွက် ဘေးအန္တရာယ်များစွာ လျော့ပါးသွားသည်။ ထိုသို့ ရွေးကောက်အဆိပ်သင့်စေ ခြင်းသည် ပိုးသတ်ဆေးများအတွက် အလွန်အရေးပါသော လိုအပ်ချက်တခုပင်ဖြစ်၏။
အော်ဂယ်နိုဗော့ဇစ် ပိုးသတ်ဆေးများ၏ အဆိပ် အတောက်အာနိသင်သည် လူ၊ တိရစ္ဆာန်နှင့် အင်းဆက်ပိုး များအတွက် အာရုံကြောအဖွဲ့ကို အဆိပ်သင့်စေခြင်းပင်ဖြစ် သည်။ ထိုအာနိသင်သည် တားဖန်၊ ငိုးမာန်၊ ဇားရင်စသည့်

ပိုးသတ်ဆေးများ

ဆေးဖျန်းထားသော စိုက်ခင်းထဲမှ မိုးရေဖြင့် မျောပါလာသော ပိုးသတ်ဆေးများသည် ငါးမွေးကန်ထဲသို့ ရောက်သွားပါက ငါးများကို တမုဟုတ်ချင်း သေကြေပျက်စီးစေနိုင်သည်။

စစ်သုံး အာရုံကြောအဆိပ်ငွေ့များ၏ အာနိသင်အတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ စင်စစ် အော်ဂယ်နိုဗော့စဖိတ်ပိုးသတ်ဆေးများကို ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဂျာမန်တို့၏ စစ်သုံးအာရုံကြောအဆိပ်ငွေ့ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းက မွေးဖွား ပေးလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ အော်ဂယ်နိုဗော့စဖိတ် အဆိပ်သင့်သူတိုင်းသည် မူးဝေအော့အန်ခြင်း၊ ဝမ်းလျှော့ခြင်း၊ မျက်စိသူငယ် အိမ်ကျဉ်းသွားပြီး ပါးစပ်မှ အမြှုပ်တစ်စုံထွက်ခြင်း စသည်

တို့ ဖြစ်လာသည့်ပြင် ခန္ဓာကိုယ် အနှံ့အပြားမှ ကြွက်သားများလည်း ကျုံ့လာသောကြောင့် တဆတ်ဆတ် အကြောဆွဲလာတော့သည်။ ထိုအခါ လေရှူလမ်းကြောင်းများ ကျဉ်းမြောင်းသွားပြီး အသက်ရှူကျပ်ကာ အောက်စီဂျင် လုံလောက်စွာမရတော့သဖြင့် အသားများ ပြာလာသည်။ နောက်ဆုံးတွင် ဦးနှောက်ရှိ အသက်ရှူ ထိန်းကျောင်းပေးသော ဌာနမှာ အလုပ်ကောင်းစွာ မလုပ်နိုင်တော့ပဲ လူနာသည် အသက်ရှူရပ်၍ သေဆုံးရတော့သည်။

အထက်တွင် ဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း အော်ဂယ်နိုဗော့စဖိတ်တို့သည် အာနိသင် ထက်မြက်ခြင်း၊ သို့သော် ဝန်းကျင်တွင် တာရှည်မခံပဲ လျင်မြန်စွာ ကြေပျက်သွားသဖြင့် ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှု နည်းပါးခြင်း၊ စနစ်တကျ သုံးစွဲပါက လူသူ ကျေးဇူးနှင့် တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်များ အတွက် ဘေးအန္တရာယ်နည်းပါးခြင်းတို့ကြောင့် ယနေ့ လူသုံးအများဆုံး ပိုးသတ်ဆေးများ ဖြစ်နေသည်။

ကာဗာမိတ် ပိုးသတ်ဆေးများ။ ။ ကာဗာမိတ်အုပ်စု ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသော ဤပိုးသတ်ဆေးများသည် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်နောက်ပိုင်းမှပေါ်ထွက်လာခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းတို့၏ အာနိသင်သည် အော်ဂယ်နိုဗော့စဖိတ်ပိုးသတ်ဆေးများ အတိုင်းပင်ဖြစ်ရာ အင်းဆက် ပိုးများနှင့်တကွ လူတိရစ္ဆာန်တို့၏ အာရုံကြောအဖွဲ့ကိုအဆိပ်သင့်စေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထိုပိုးသတ်ဆေးတို့သည် အော်ဂယ်နိုဗော့စဖိတ်များနည်းတူ ကြေပျက်လွယ်သဖြင့် ဆေးဖျန်းဒေသတွင် ဆေးကြွင်းများ ကျန်ရစ်ပြီး ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှု မဖြစ်နိုင်ပေ။ ယနေ့ အများဆုံးသုံးစွဲနေသော ကာဗာမိတ် ပိုးသတ်ဆေးများမှာ တီးမစ်၊ ကာဗိုဖိုရုန်း၊ ကာဗာရိုင်၊ မက်သိုမိုင်၊ ကာဗာမိုင်၊ အောက်ဇာမိုင် စသည်တို့ဖြစ်သည်။

အော်ဂယ်နို ကလိုရင်း ပိုးသတ်ဆေးများ။ ။ ကလိုရင်း ခြပ်စင်ပါဝင်သော အော်ဂဲနစ် ခြပ်ပေါင်းများဖြစ်သည်။ ထိုဆေးများအနက် လူသိအများဆုံးမှာ ဒီဒီတီပင်ဖြစ်၏။ ဒီဒီတီကို ၁၈၇၄ ခုနှစ် ကတည်းက ဓာတုဗေဒနည်းဖြင့် ဖော်စပ်ယူခဲ့ခြင်း ဖြစ်သော်လည်း ပိုးသတ်ဆေးအဖြစ် သုံးစွဲနိုင်ကြောင်း လူတို့မသိခဲ့ကြချေ။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်း မှသာ မဟာမိတ်တပ်များက ပိုးသတ်ဆေးအဖြစ် စတင်သုံးစွဲခဲ့ကြသည်။ ထိုအချိန်က ပိုင်ရိုသရင်နှင့်ဂျီတီနုန်းဆေးများ စစ်တပ် တွင် သုံးလောက်အောင် မရနိုင် သောကြောင့် ဓာတ်ဖော်ဆေးများရှာဖွေခဲ့ရာမှပေါ်ထွက်လာခြင်းဖြစ်၏။ ဒီဒီတီသည် မဟာမိတ် စစ်တပ်များကို ဒုက္ခပေးနေသော ခြင်နှင့် သန်းများကို အကြွင်းမဲ့နှိမ်နင်းပေးခဲ့သည်။ အင်းဆက်ပိုးတို့ သယ်ဆောင်လာသော ကူးစက် ရောဂါများ

ပိုးသတ်ဆေးများ

အန္တရာယ်ကြောင့် စစ်ဆင်ရေးလုပ်ရန် မလွယ်ကူသည့်နေရာများတွင် ဒီဒီတီ အစွမ်းဖြင့် အောင်မြင်စွာ စစ်ဆင်နိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မဟာမိတ်များ စစ်အောင်နိုင်ရေးတွင် ဒီဒီတီလည်းတဘက်တလမ်းမှ ပါဝင်ကူညီခဲ့သည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ ဒီဒီတီသည် အင်းဆက် ပိုးများကို သေစေနိုင်သော်လည်း ပုံမှန်အတိုင်း သုံးစွဲသည့်အခါတွင် လူကိုလုံးဝဘေးဥပဒ်မပြုချေ။ အဝတ်အစားများတွင် ဒီဒီတီဆေးမှုန့် တကြိမ်ဖြူးထားပါက လျော်ဖွပ်ပြီးသည့်တိုင် နောက်တဖန်သန်းပြန်တယ်သည်ကို မတွေ့ရချေ။ ခြင်္သေ့နှင့်ဆေးထုတ်လည်း ဒီဒီတီသည် ထိုအချိန်က အလွန်အစွမ်းထက်ခဲ့သည်။ တကေခန့်ကျယ်ဝန်းသော ရွံညွှန်အိုင်များပေါ်တွင် ဆေးတပေါင်ခန့် ဖျန်းလိုက်ရုံဖြင့် ရှိသမျှခြင်အားလုံး မျိုးပြုတ်သွားတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ဒီဒီတီကို အဖျက်ပိုးများ များ နှိမ်နင်းရန် ဝေဇီနို လက်နက်သဖွယ် မှတ်ယူခဲ့ကြသည်။ ဒီဒီတီ သည် လူနှင့် သွေးနှေးသတ္တဝါများ အတွက် အန္တရာယ် ကင်းရှင်းသော်လည်း ငါးများမှာမူ ယင်းကိုခံနိုင်ရည် နည်းပါးလှသဖြင့် ရေထဲသို့ ဒီဒီတီရောက်လာပါက ငါးများ သေဆုံးကုန်ကြတော့သည်။

ဒီဒီတီ သည် သတ္တဝါများ၏ အာရုံကြောအဖွဲ့ကို နှိုးဆွပေးသော အဆိပ်မျိုးဖြစ်သည်။ အဆိပ်သင့်သော လူတိုင်းသည် လျှာ၊ နှုတ်ခမ်းနှင့်မျက်နှာများ ထုံထိုင်းလာခြင်း၊ မူးဝေခြင်း၊ ထိတ်လန့်ခြင်း၊ အကြောဆွဲခြင်းများ ဖြစ်လာသည်။ သို့သော် ဒီဒီတီ ဂရမ် ၃၀ ခန့် စားမိမှသာ သေလောက်အောင် အဆိပ် သင့်လိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။

ဒီဒီတီတွင် ထူးခြားသော အာနိသင်နှစ်ခုရှိသည်။ တခုမှာ အလွန်ကြေပျက်ခဲခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆေးဖျန်းထားသော နေရာတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ ဆေးကြွင်းများအဖြစ် ကျန်ရှိနေပြီး ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှု ဖြစ်စေသည်။ နောက်တခုမှာ ဒီဒီတီ သည် အဆိပ်ထဲတွင် လွယ်ကူစွာပျော်ဝင်နိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် အစားအစာမှတစ်ဆင့် ခန္ဓာကိုယ်ထဲသို့ ဝင်ရောက်လာပါက အော်ဂယ်နိုဖော့စဖိတ် ပိုးသတ်ဆေးများကဲ့သို့ ချက်ချင်းကြေပျက်မသွားပဲ အဆိပ်ထဲတွင် ဆေးကြွင်းများအဖြစ် နှစ်ပေါင်းများစွာ ခိုအောင်းနေတော့သည်။ ဒီဒီတီ ပိုးသတ်ဆေးပေါ်ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် မွေးဖွားလာသူများ၏ အဆိပ်ထဲ၌ ဆေးကြွင်းများ အနည်းနှင့် အများဆိုသလိုရှိနေရာ အာတိတ်စက်ဝိုင်းအတွင်းမှ ရေခဲပြင်ပေါ်တွင်နေထိုင်ကြသော အက်စကိုမို လူမျိုးတို့၏ အဆိပ်ထဲ၌ပင် ဒီဒီတီ ဆေးကြွင်းများ စစ်ဆေးတွေ့ရှိရသည်ဆို၏။ ရန်ကုန်သား အချို့၏ အဆိပ်မှန်များကို သုတေသီ တဦးက ၁၉၇၇ ခုနှစ်က စစ်ဆေး ကြည့်ခဲ့ရာတွင်လည်း ဒီဒီတီ ဆေးကြွင်းများကို တွေ့ခဲ့ရသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီးတွင် အခြား အော်ဂယ်နိုကလိုရင်း ပိုးသတ်ဆေးများ ဆက်တိုက်ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။ ယင်းတို့မှာ ဂမ္ဘက်ဆိန်း၊ အင်ဒရင်၊ ဒိုင်ယယ်ဒရင်၊ အော်ဒရင်၊ ကလော်ဒီန်း၊ ဟက်ဆာကလော်စသည့် ဆေးများပင် ဖြစ်ကြသည်။ ထိုဆေးများအနက် အင်ဒရင်သည် လူနှင့်သွေးနှေးသတ္တဝါများအတွက် အဆိပ်အပြင်းဆုံးဖြစ်သည်။ အဆိပ်ပြင်းသော အော်ဂယ်နိုဖော့စဖိတ်များလောက်ပင် အာနိသင်ပြင်းပြသည်။ အခြားအော်ဂယ်နိုကလိုရင်းများမှာမူလူနှင့်နို့တိုက်သတ္တဝါများအတွက် ဒီဒီတီ လောက်သာ အဆိပ်အတောက်အာနိသင်ရှိ၏။ အင်ဒရင်၊ အော်ဒရင်၊ ဒိုင်ယယ်ဒရင်တို့သည် လူအရေပြားမှ တဆင့် ခန္ဓာကိုယ်ထဲသို့ဝင်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆေးသုံးစွဲသူများအဖို့ အရေပြားနှင့် ကြာမြင့်စွာ မထိမိစေရန် သတိပြုကြရသည်။ ဂမ္ဘက်ဆိန်းသည် အပူတိုက်ပေးလျှင် အငွေ့ပျံထွက်နိုင်သဖြင့် မီးရှို့ပြီး အခိုးလွတ်ပေးခြင်းဖြင့် အင်းဆက်ပိုးများကို သုတ်သင်ပစ်နိုင်သည်။ အထက်ပါ အော်ဂယ်နိုကလိုရင်းများမှာလည်း ဒီဒီတီကဲ့သို့ပင် ကြေပျက်ခဲပြီးအဆိပ်တင်ပျော်ဝင်မှုလည်း အလွန်ကောင်းသည်။

အော်ဂယ်နိုကလိုရင်းတို့သည် ကြေပျက် ခဲသောကြောင့် ဆေးဖျန်းထားသော သီးနှံပင်များ အဆောက်အအုံများနှင့် ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို ကာလရှည်ကြာစွာ ပိုးများအန္တရာယ်မှ ကာကွယ်ထားနိုင်သည်။ ထိုသတ္တိသည် ပိုးသတ်ဆေးတခုအတွက် အလွန်ပင်အဖိုးတန်သည်။ သို့

ပိုးသတ်ဆေးများကို အလုပ်လုပ်သည့် နေရာတွင်လည်းကောင်း၊ အစာ စားသောက်နေရာတွင်လည်းကောင်း ပထားသင့်။

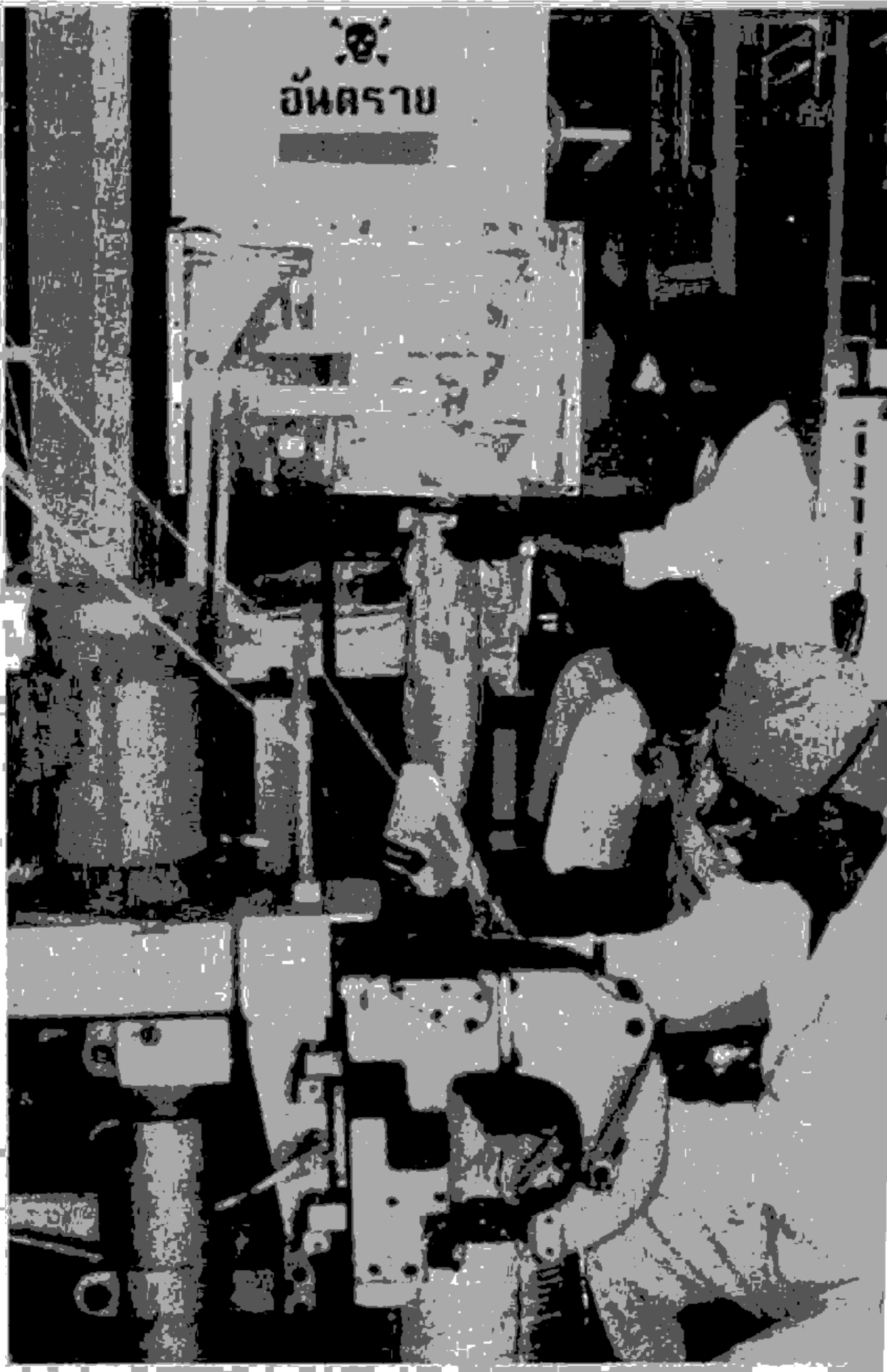

ပိုးသတ်ဆေးများ

သော် ဤသတ္တိထူးသည် အဆီတွင် ပျော်ဝင်မှုနှင့် ပေါင်းစပ်မိသောအခါ မလိုလားအပ်သည့် အကျိုးဆက်များ ပေါ်ထွက်လာတော့သည်။

ယင်းမှာ အော်ဂယ်နိုကလိုရင်း ဆေးကြွင်းများသည် သတ္တဝါများ၏ အစာကွင်းဆက်တလျှောက်တွင် ဆင့်ကဲတိုးပွားလာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ပုံစံပြုရလျှင် ဆေးဖျန်းထားသော ရေအိုင်တခုတွင် ရေထဲ၌ ဒီဒီတီသည် ရေအပူတသန်းလျှင် ၀ ဒသမ ၀၁၅ ပုံလောက်သာ ရှိနေသည်။ သို့သော် ရေမှော်ပင်များက ဆေးကို ရေထဲမှတဖြည်းဖြည်း စုပ်ယူသဖြင့် အချိန်အတန်ကြာသောအခါ ရေမှော်ပင်ထဲတွင် ဒီဒီတီဆေးကြွင်းသည် အပူတသန်းလျှင် ၅ ပုံခန့်ဖြစ်လာသည်။ ထိုရေမှော်ပင်များကိုစားသော ငါးနုပင်ငါးဖွဲ့များ၏ ခန္ဓာကိုယ်ထဲ၌ ဒီဒီတီသည် အဆီတွင် တဖြည်းဖြည်း ဝင်ရောက်စုဆောင်းမိရာ အပူတသန်းတွင် ဆယ်ပုံလောက်အထိ ရောက်ရှိလာသည်။ ငါးနုပင်ငါးဖွဲ့တို့ကို စားသောက်သောငါးကြီးများ၏ ခန္ဓာကိုယ်ထဲတွင် ထိုထက်အဆပေါင်းများစွာ တိုးပွားလာပြန်သည်။ တဖန် ငါးကြီးများကို ရှာဖွေစားသောက်သော ရေတွင်ကျက်စားသည့်ငှက်တို့၏ ဝမ်းတွင်းအဆီတွင်မူ ဒီဒီတီဆေးကြွင်းများသည် အပူတသန်းလျှင် ၁, ၆၀၀ လောက်ထိအောင် ကြောက်ခမန်းလိလိ တိုးတက်လာတော့သည်။ ထိုအခါ ငှက်အများအပြား အဆိပ်သင့်သေဆုံးကြရတော့သည်။ ကုန်းပေါ်တွင်လည်း အစာကွင်းဆက်တလျှောက် အလားတူ ဆင့်ကဲတိုးပွားမှု ဖြစ်လေ့ရှိသည်။ ဥပမာ ဆေးကြွင်းများ ကပ်နေသော သစ်ရွက်အပုပ်အဆွေးများမှ တဆင့် တီကောင်များ၊ တီကောင်များမှတဆင့် ငှက်ငယ်များ၊ ငှက်ငယ်များမှတဆင့် အသားစားငှက်ကြီးများ စသည်ဖြင့် အစာကွင်းဆက်တလျှောက်တွင် ဒီဒီတီဆေးကြွင်းများ ဆင့်ကဲတိုးပွားလာကာ အစာကွင်းဆက်၏ ထိပ်ဆုံးမှ သိမ်းငှက်များ လင်းယုန်များ အဆိပ်သင့် သေဆုံးကြရသည်။ အဆိပ်အတောက်နည်းပါး၍ လတ်တလောဘေး ဥပဒ်မပေးနိုင်သော ပစ္စည်းတခုပင်ဖြစ်စေကာမူ အစာကွင်းဆက်တလျှောက်တွင် ဆင့်ကဲတိုးပွားမှု ဖြစ်ပေါ်လာသော အခါ အစာကွင်းဆက်ထိပ်ဆုံးမှ သတ္တဝါများကို သေကြေပျက်စီးစေနိုင်ကြောင်း အထက်ပါဖြစ်ရပ်များက သာဓကပြထားသည်။

အော်ဂယ်နိုကလိုရင်းဆေးကြွင်းများသည် အစာကွင်းဆက်ထိပ်ဆုံးမှ အသားစားငှက်များအတွက် အလွန်အန္တရာယ်ကြီးမားသည်။ အဆီထဲမှ ဆေးကြွင်းပမာဏသည် ငှက်များသေသွားလောက်အောင် မများသည့်တိုင် ငှက်တို့၏အပြုအမူကိုပြောင်းလဲသွားစေနိုင်သည်။ ထိုအခါ ငှက်ဖိုနှင့်ငှက်မတို့ ပုံမှန်အချိန်ထက်များစွာ နောက်ကျမှ

ပိုးသတ်ဆေးများထုတ်လုပ်ရာတွင် လုပ်သားများ အဆိပ်မသင့်စေရန် ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ ပြုလုပ်ထားကြရသည်။

မိတ်လိုက်ကာ ဥများဥကြသဖြင့် ပေါက်ဖွားလာသော ငှက်ကလေးများအတွက် အစာရှားပါးချိန်နှင့် ကြုံတွေ့ရပြီး အစာငတ်သေဆုံးကြရသည်။ အော်ဂယ်နိုကလိုရင်းဆေးကြွင်းများသည် ငှက်တို့၏ဥခွံကိုလည်း ပါးသွားစေနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် အသိုက်ထဲတွင် ဥများကွဲကြေပျက်စီးကုန်တတ်သည်။ ဥအနှစ်ထဲရှိ အဆီတွင် အော်ဂယ်နိုကလိုရင်း အတော်များများခိုအောင်းနေပါက ထိုဥသည်သားမပေါက်နိုင်တော့ချေ။ အော်ဂယ်နိုကလိုရင်းများ၏ ဒဏ်ကြောင့် အသားစားငှက်အချို့ မျိုးပြုန်းလုမတတ် ဖြစ်ခဲ့ကြရသည်။

လူခန္ဓာကိုယ်ထဲတွင် ရှိနေသော အော်ဂယ်နိုကလိုရင်း

ပိုးသတ်ဆေးများ

ဆေးကြွင်းများသည် လူကို မည်သို့ ဘေးဥပဒ်ပေးနိုင်ကြောင်း မည်သူမျှ အတိအကျမသိချေ။ သုတေသီများ အမျိုးမျိုး လေ့လာစမ်းသပ်ကြသော်လည်း ယနေ့တိုင် တိကျသေချာသော အဖြေကို မရသေးပေ။ သို့သော် လူသည် သက်တမ်းရှည်သတ္တဝါဖြစ်သဖြင့် အော်ဂယ်နီကလိုရင်းဆေးကြွင်းများကို ခန္ဓာကိုယ်ထဲတွင် သက်တမ်းတလျှောက်လုံး သယ်ပိုးထားရပါက တချိန်ချိန်တွင် ကင်ဆာကဲ့သို့သော ရောဂါများ ဖြစ်ပွားလာမည်လောဟု တွေးတောစိုးရိမ်လာကြသည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၆၅ ခုနှစ် လောက်မှစပြီး အော်ဂယ်နီကလိုရင်း ပိုးသတ်ဆေးများ နေရာတွင် အော်ဂယ်နီဖော့စဖိတ်၊ ကာဗာမိတ်စသည့် ကြေပျက်လွယ်သောဆေးများကို တတ်နိုင်သမျှ အစားထိုးသုံးစွဲလာကြသည်။ ယခုအခါ ဥရောပနိုင်ငံအချို့တွင် ဒီဒီတီကို လုံးဝပိတ်ပင်ထားသည်။ အမေရိကန်တွင်လည်း ဒီဒီတီကို မသုံးမဖြစ်သောနေရာများ၌သာ သုံးစွဲရန် ၁၉၇၂ ခုနှစ်က ညွှန်ကြားချက်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ အော်ဒရင်နှင့်ဒိုင်ယယ်ဒရင်သုံးစွဲမှုကို ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ပိတ်ပင်ခဲ့သည်။ ထိုနည်းတူ ကလော်ဒီန်းနှင့် ဟက်ဆာကလော်ဆေးများကိုလည်း စိုက်ပျိုးရေးတွင် မသုံးကြရန် ၁၉၇၆ ခုနှစ်မှစ၍ တားမြစ်ခဲ့သည်။

ပိုင်ရိုသရိုက်ပိုးသတ်ဆေးများ။ ။ ဆေးဂန္ဓမာပွင့်တွင် ပါဝင်သည့် ပိုင်ရိုသရင်၊ စီနိုရင်၊ ဂျက်စမိုလင် စသည့် သဘာဝပိုးသတ်ဆေးများနှင့် ဖွဲ့စည်းပုံချင်းဆင်တူအောင် ဓာတုဗေဒပညာရှင်များက တည်ဆောက်ယူခဲ့သော ဓာတ်ဖော်ပိုးသတ်ဆေးများ ဖြစ်ကြသည်။ ပိုင်ရိုသရိုက်တို့၏

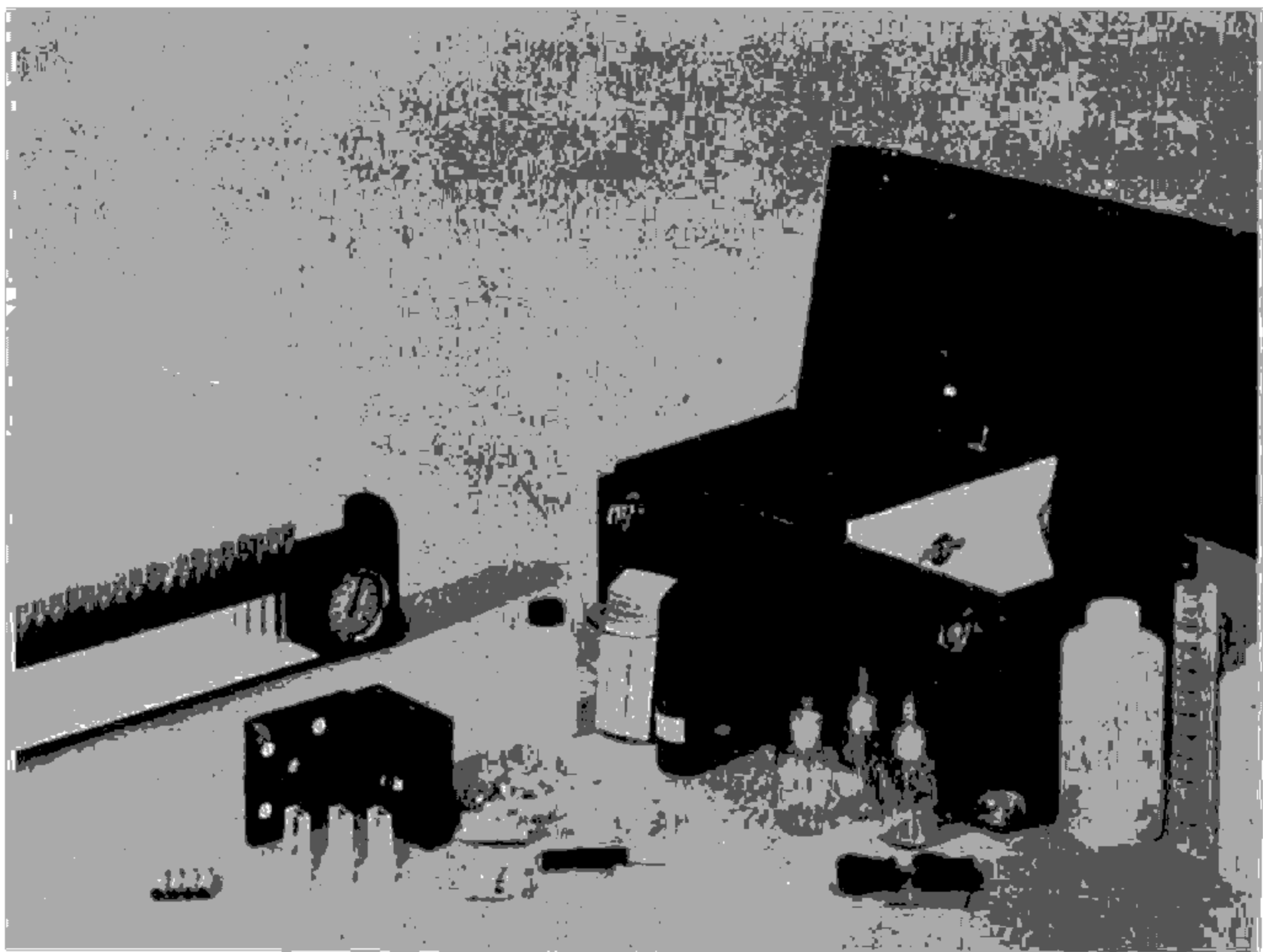
အာနိသင်မှာ ပိုင်ရိုသရင်၏ အာနိသင်အတိုင်းပင် ဖြစ်သည်။ ယနေ့သုံးစွဲနေသော ပိုင်ရိုသရိုက်များမှာ အယ်လီသရင်၊ ဗိုင်အိုသရင်၊ ပါမီသရင်စသည်တို့ဖြစ်ကြသည်။

ပိုးမြှူဆေးများ။ ။ ထိုဒြပ်ပေါင်းများကို စားမိပါက အင်းဆက်ပိုးများ မြှူသွားပြီး နောက်ထပ်မျိုးဆက်သစ် မပေါက်ပွားနိုင်တော့ချေ။ ပိုးမြှူဆေးများကို အင်းဆက်ပိုးများ ကြိုက်နှစ်သက်သော အစာနှင့် ရောစပ်ပြီး ပိုးမွှားနှိမ်နင်းလိုသည့် ဒေသတွင် ကြဲဖြန့်ထားရသည်။ ပိုးမြှူဆေးနမူနာအချို့မှာ အေပိုလိတ်၊ အေမီနိုတာရင်၊ အေမက်သိုတာရင် စသည်တို့ပင် ဖြစ်သည်။

ဟော်မုန်းတုများ။ ။ အင်းဆက်ပိုးတို့၏ အဆင့်ဆင့်ကြီးပြင်းအရွယ်ရောက်မှုကို ထိန်းချုပ်ပေးသည့် ရုပ်ပျိုဟော်မုန်းကဲ့သို့သော သဘာဝဟော်မုန်းများနှင့် သဏ္ဍာန်တူအောင် ဓာတုဗေဒပညာရှင်များက ဖွဲ့စည်းယူသော ဒြပ်ပေါင်းများ ဖြစ်ကြသည်။ ဥပမာ အချို့မှာ ကီနိုပရင်း၊ မက်သိုပရင်း၊ ဟိုက်ဒရိုပရင်း စသည်တို့ပင် ဖြစ်ကြသည်။ ထိုဒြပ်ပေါင်းများသည် အင်းဆက်ပိုးလောင်းများ ပုံမှန်အတိုင်းကြီးပြင်းမှုကို တားဆီးထားသဖြင့် ယင်းဆေးများနှင့် ထိမိသော ပိုးလောင်းများမှာ အရွယ်မရောက်တော့ပဲ သေဆုံးကုန်ကြတော့သည်။

မိတ်နဲ့များ။ ။ အင်းဆက်ပိုး အဖိုနှင့်အမတို့ မိတ်လိုက်ရန် တဦးနှင့်တဦး အနံ့ပေးဆက်သွယ်သည့် “လိင်ဖာရိုမုန်း” ခေါ် မိတ်နဲ့များကို ပိုးမွှားအန္တရာယ်ထိန်းချုပ်ရန် ယခု

အော်ဂယ်နီဖော့စဖိတ် ပိုးသတ်ဆေးများ ကိုင်တွယ်နေရသူတို့အား အလွယ်တကူ သွေးဖောက်စစ်ကြည့်နိုင်ရန် ခရီးဆောင်သွေးစစ်ကိရိယာ

ပိုးသတ်ဆေးများ

ပိုးသတ်ဆေးများကို ပစ်စလက်ခတ်ထားခြင်းသည် အနီးဝန်းကျင်မှ လုပ်သားများကို အန္တရာယ်ဖြစ်စေရုံသာမက ဆေး၏ အရည်အသွေးကိုပါ ယုတ်လျော့စေနိုင်သည်။

အခါ စတင်သုံးစွဲနေကြပြီဖြစ်သည်။ သို့သော် အင်းဆက် ဟော်မုန်းများနည်းတူ အင်းဆက်မိတ်နဲ့များကို အင်းဆက် ပိုးများထံမှ သဘာဝအတိုင်း အမြောက်အမြားထုတ်ယူရန် မဖြစ်နိုင်ပေ။ ထို့ကြောင့် ဓာတုဗေဒ ပညာရှင်များက ဓာတ်ဖော်မိတ်နဲ့များကို တီထွင် ထုတ်လုပ်ပေးကြသည်။ လောလောဆယ်သုံးစွဲနေသော ဓာတ်ဖော်မိတ်နဲ့များမှာ မီသိုင်းယူဂျီနော၊ ဘွန်ဘီကော၊ ဂျစ်လူယား စသည်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဟော်မုန်းတုများနှင့် မိတ်နဲ့များ၏ အကျိုးထူးမှာ အာနိသင်အလွန်ထက်မြက်ခြင်း၊ သက်ဆိုင်ရာ ပိုးမွှားတမျိုး တည်းကိုသာ ရွေးချယ် သုတ်သင်ပစ်နိုင်သဖြင့် လူ့အကျိုး ပြုပိုးမွှားများ သေကြေပျက်စီးမှုမရှိခြင်း၊ လူသူကျေးဇူးက နှင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဘေးဥပဒ်မပေးခြင်း၊ ကြေပျက်လွယ်သောကြောင့် ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုဖြစ်မည် ကို စိုးရိမ်စရာမလိုခြင်း စသည်တို့ပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော်

အင်းဆက်ပိုးအမျိုးမျိုး နှိမ်နင်းရာတွင် ၎င်းတို့မည်မျှထိ ထောက်မှုရှိမည်ကို စောင့်ကြည့်ရပေဦးမည်။

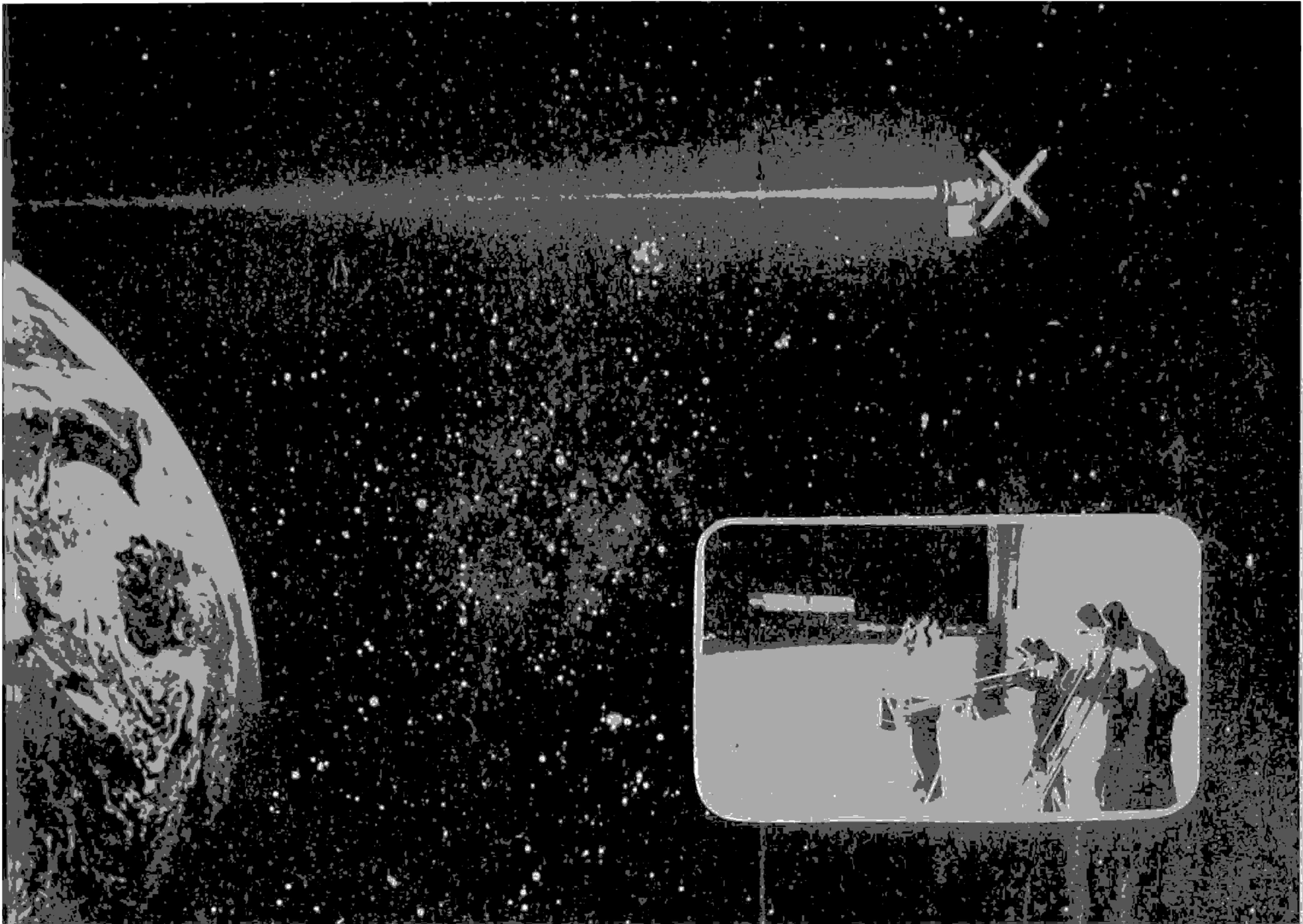
အဏုဇီဝ ပိုးသတ်ဆေးများ

လူနှင့် အခြား သတ္တဝါများကို ဘေးဥပဒ် မပေးပဲ အင်းဆက်ပိုးတို့ကိုသာ အနာထေဂါဖြစ်ပွားစေသည့် မှိုနု၊ ပရိုတိုဇွန်း၊ ဗက်တီးရီးယားနှင့် ဗိုင်းရပ်စ်စသည့် အဏုဇီဝပိုးများကို မွေးမြူယူကာ ပိုးသတ်ဆေးအဖြစ်ပြုပြင်ထုတ်လုပ် ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဥပမာ ဗက်ဆီးလပ်စ် သုဆင်းဂျီ ယင်းစစ်ခေါ် ဗက်တီးရီးယားပိုးတမျိုး၏ မျိုးမူန့်များကို စုဆောင်းယူကာ အခြောက်ခံပြီးနောက် ယင်းတို့ကို သစ်ရွက်များပေါ်တွင် ကြဲချပေးခြင်းဖြင့် ပိုးဖလံမျိုးအတော် များများ၏ ခူကောင် များကို သုတ်သင် ပစ်နိုင်သည်။ မျိုးမူန့်တွင် ပါဝင်သောပရိုတိုနိုးတမျိုးသည် ခူကောင်တို့၏ အစာလမ်းကြောင်းကို အဆိပ်သင့်စေသဖြင့် ခူကောင်များ အစာမစားနိုင်တော့ပဲ သေဆုံးကြရသည်။ ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးများ မှာလည်း အချို့အင်းဆက်ပိုးများကို ထိထောက်စွာ နှိမ်နင်း ပစ်နိုင်သဖြင့် အဏုဇီဝ ပိုးသတ်ဆေးအဖြစ် သုံးစွဲနိုင်ရန် အလားအလာ အလွန်ကောင်းနေသည်။ ဗိုင်းရပ်စ်ပိုးများ သည် ပရိုတိုနိုး အခွံဖြင့် ဖုံးအုပ်ထားသောကြောင့် ကြံပက်ထားသည့်နေရာတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ အသက်ရှင်နေ နိုင်သည်။ အဏုဇီဝ ပိုးသတ်ဆေးများမှာ ထုတ်လုပ်စရိတ် ကြီးမားနေသေးသဖြင့် ယခုအခါ စမ်းသပ်သုံးစွဲမှုအဆင့်၌ သာ ရှိသေးသည်။

နိဂုံး

သိပ္ပံပညာရှင်တို့ မည်မျှပင် ကြိုးပမ်း ရှာဖွေ စေကာမူ ဆေးတမျိုးတည်းဖြင့် အဖျက်ပိုးမွှား အားလုံးကို နှိမ်နင်း ပစ်ကာ ကောက်ပဲသီးနှံနှင့်လူသူတိရစ္ဆာန်များကို ထာဝရ ကာကွယ်ပေးနိုင်မည့် ဝရဇီနိုလက်နက် ကို ရနိုင်ရန်မလွယ် ချေ။ မည်မျှအစွမ်းထက်သောဆေးပင်ဖြစ်စေကာမူ ကာ လရှည်ကြာစွာသုံးစွဲလာသောအခါ အင်းဆက် ပိုးတို့သည် ဆေးဒဏ်ကို တဖြည်းဖြည်းခံနိုင်ရည်ရလာကာ ပုံမှန်သုံးရိုး သုံးစဉ်ထက် အဆပေါင်း မြောက်မြားစွာ တိုးတက် သုံးစွဲ သည့်တိုင် ဘေးဥပဒ်မဖြစ်ကြတော့ချေ။ ထိုသို့ ဆေးယဉ် လာသောအခါ နောက်ထပ် ဆေးသစ် တမျိုးကို တီထွင် ထုတ်လုပ် သုံးစွဲ ရပြန်သည်။ အချို့ အင်းဆက် ပိုးတို့သည် ဆေးမျိုးပေါင်း အတော် များများကို ယဉ်ပါး လာကာ နှိမ်နင်းပစ်ရန် မလွယ်ကူတော့သည့်အဖြစ်မျိုးနှင့်ပင် ကြုံရ တတ်လေသည်။

ဒေါက်တာအာလော

နက္ခတ္တဗေဒတိုးတက်မှု

နက္ခတ္တဗေဒပညာသည် ရှေးကတည်းကပင် အခြေခံအကျဆုံးရူပသိပ္ပံ ဘာသာရပ် တခုအဖြစ် ရပ်တည် လာခဲ့သည်။ နျူတန်(၁၆၄၂-၁၇၂၇) နှင့် ကက်ပလာ(၁၅၇၁-၁၆၃၀)တို့သည် နက္ခတ္တဗေဒ ရှုမှတ် လေ့လာချက် များကို လက်စွဲပြုလျက် ဟင်းလင်းပြင်၊ ဂြိုဟ်နှင့် ကြယ်များကို ရူပဗေဒစမ်းသပ်ခန်းသဖွယ် အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။ နျူတန်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ခြင်းခံရသူ အိုင်စတိုင်း (၁၈၇၉ - ၁၉၅၅)၏ ယေဘုယျရီလေတီဗီတီမှ အသီးအပွင့်များကိုလည်း နက္ခတ္တဗေဒ ရှုမှတ်လေ့လာချက်များ ဖြင့်သာ သုံးသပ်ဆင်ခြင် ထောက်ခံခဲ့ရသည်ပင် ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ဝါရင့်သမ္မာရင့် တက္ကသိုလ် များ၌ ရူပဗေဒနှင့် နက္ခတ္တဗေဒ တို့ကို တွဲဖက်ထားလေ့ရှိကြသည်။ နှစ်ဆယ်ရာစုတွင် နက္ခတ္တဗေဒပညာရှင် အများစုကို နက္ခတ္တ ရူပဗေဒပညာရှင် ဟူ၍သာ ခေါ်စမှတ် ပြုကြကုန်သည်။

နက္ခတ္တဗေဒသည် နှစ်ဆယ်ရာစု တွင်လည်း ဆက်လက်တိုးတက်လျက်ရှိရာ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အထိ တွေ့ရှိချက်များအနက် နက္ခတ္တရူပဗေဒပညာရှင် အများက

အတိုးတက်ဆုံး၊ အခြေခံအကျဆုံး တွေ့ရှိချက်များ အဖြစ် အောက်ပါတို့ကို ရည်ညွှန်းဖော်ပြလေ့ ရှိကြသည်။

- ဒြပ်ဆွဲ မှန်ဘီလူး တွေ့ရှိချက်၊
- မဟာဒြပ်ဆွဲ သီအိုရီ အတွက် လေ့လာချက်၊
- ဒြပ်ဆွဲလှိုင်း ဆိုင်ရာ သုတေသန၊
- အင်ဖလေးရှင်း ခေါ် စကြဝဠာ ဖောင်းပွခြင်း သီအိုရီ၊
- နေပေါ် ငလျင်လှုပ်ခြင်း၊
- နေအဖွဲ့အစည်း အသစ် ဖြစ်ပေါ်ပုံ၊
- စကြဝဠာပုံစံတို့ ဖြစ်ကြသည်။

ယင်း နက္ခတ္တဗေဒ သုတေသန နယ်ပယ် ခုနစ်ရပ် စလုံးတွင် သုတေသန ပညာရှင်အများစုသည် ရူပဗေဒ ပညာရှင်များ ဖြစ်ကြသည်။

ဒြပ်ဆွဲမှန်ဘီလူး တွေ့ရှိချက်
ဒြပ်ဆွဲမှန်ဘီလူးကိုရှင်းပြရန် ရူပဗေဒ၏ အခြေခံ အုတ်တချပ်ဖြစ်သော ယေဘုယျ ရီလေတီဗီတီ လိုပေသည်။

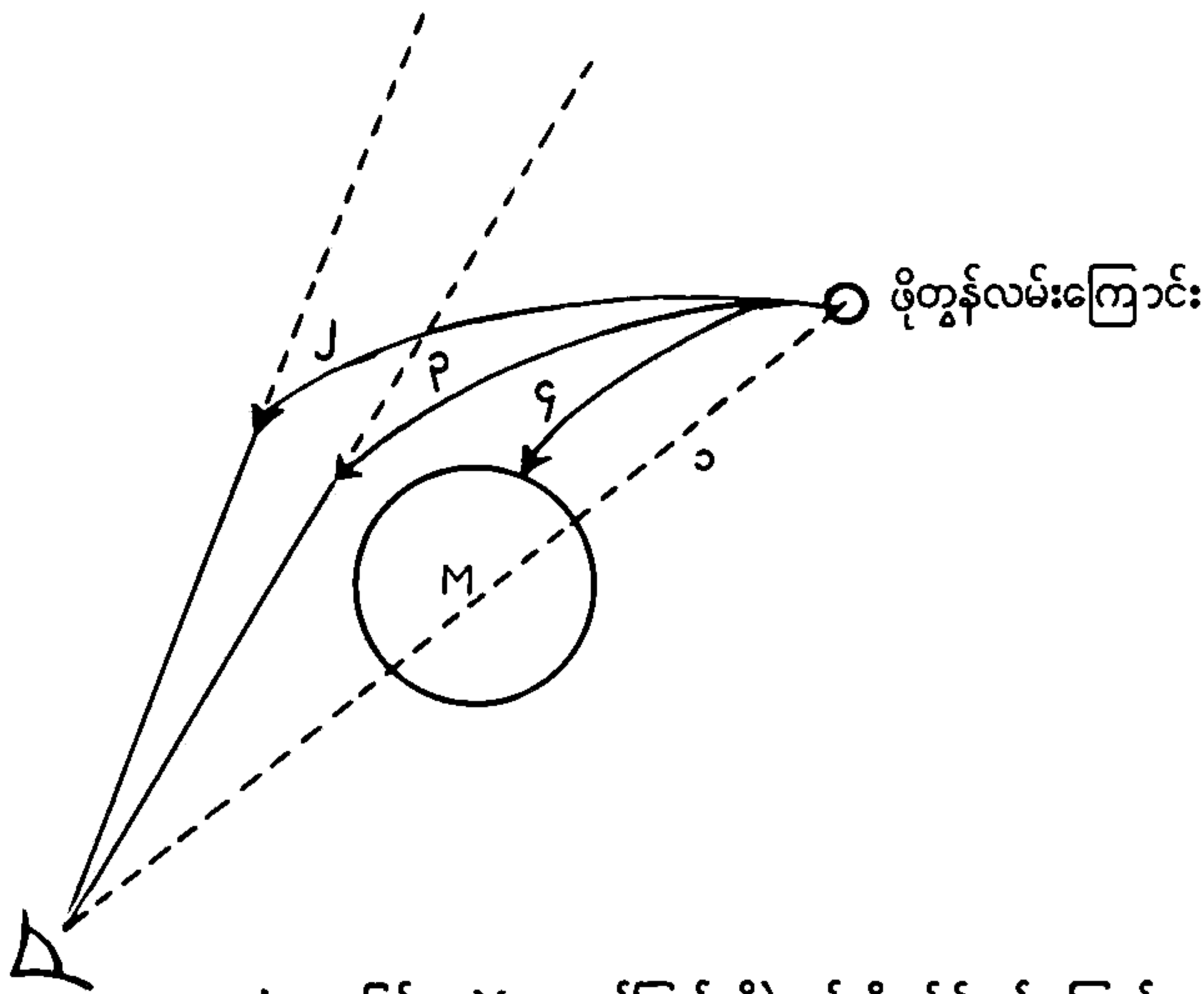
နက္ခတ္တဗေဒ တိုးတက်မှု

အင်္ဂလိပ်ဂြိုဟ်ပဗေဒပညာရှင် ဆာအိုင်ဇက်နျူတန်၏ အလင်း သီအိုရီအရ အလင်း၏ လမ်းကြောင်းသည် ဖြောင့်တန်းရ မည်ဟု ဆိုရပေမည်။ သို့ရာတွင် ဂြိုဟ်ပဗေဒပညာရှင်ဒေါက်တာ အိုင်စတိုင်း၏ သီအိုရီ အရမူ သိပ်သည်းခြင်း မြင့်မားသော အဖွဲ့အစည်း၏ ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဖြတ်သွားသော အလင်း၏ လမ်းကြောင်းသည် ကောက်သွားမည် ဖြစ်သည်။ (ပုံ-၁)

၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ဗြိတိန်နိုင်ငံ မန်ချက်စတာတက္ကသိုလ် ရှိ ဂျော့ဒရဲလ် ရေဒီယိုနက္ခတ္တဗေဒ လေ့လာရေးစခန်း တွင် ဒေါက်တာဝါလ်ရှ်၊ ကိန်းဗရစ် တက္ကသိုလ်မှ ဒေါက်တာ

ကြယ်စုကြီး) တခုသည် ကမ္ဘာနှင့် ကွေ့ဆာ တခုကြား၌ ရှိနေလျှင် မြောက်ဘက်တွင် ကွေ့ဆာ၏ပုံရိပ်တခု ပေါ်စေ ပြီး တောင်ဘက်တွင် ကွေ့ဆာပုံရိပ်နှစ်ခု ပေါ်စေမည် ဖြစ် သည်။ တောင်ဘက်ရှိ ပုံရိပ်နှစ်ခုမှာ နီးလွန်း၍ တခုအဖြစ် ပေါ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ (ပုံ-၂)

ဒြပ်ဆွဲမှုနှုန်းအဖြစ် ပြုဆောင်နေသော ဂလက်ဆီကို တွေ့ရှိရန် မြောက်ဘက်ကွေ့ဆာအဆင်ကို တောင်ဘက်ကွေ့ ဆာအဆင်မှ နုတ်ယူ လိုက်ရန်သာ လိုကြောင်းဖြင့် နက္ခတ္တ ဗေဒ ပညာရှင်များ သိရှိ ခဲ့ကြသည်။ (ပုံ-၃)

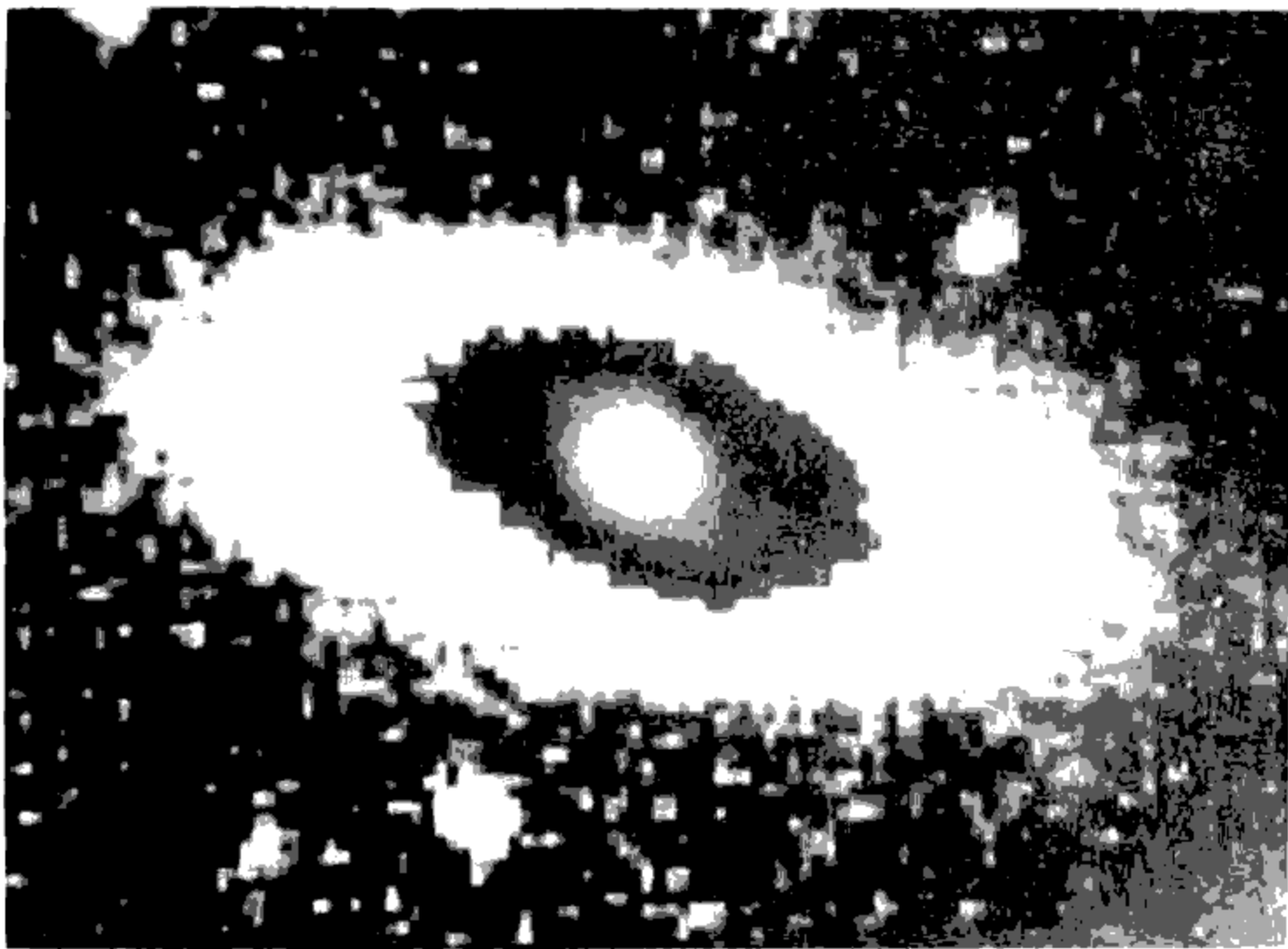
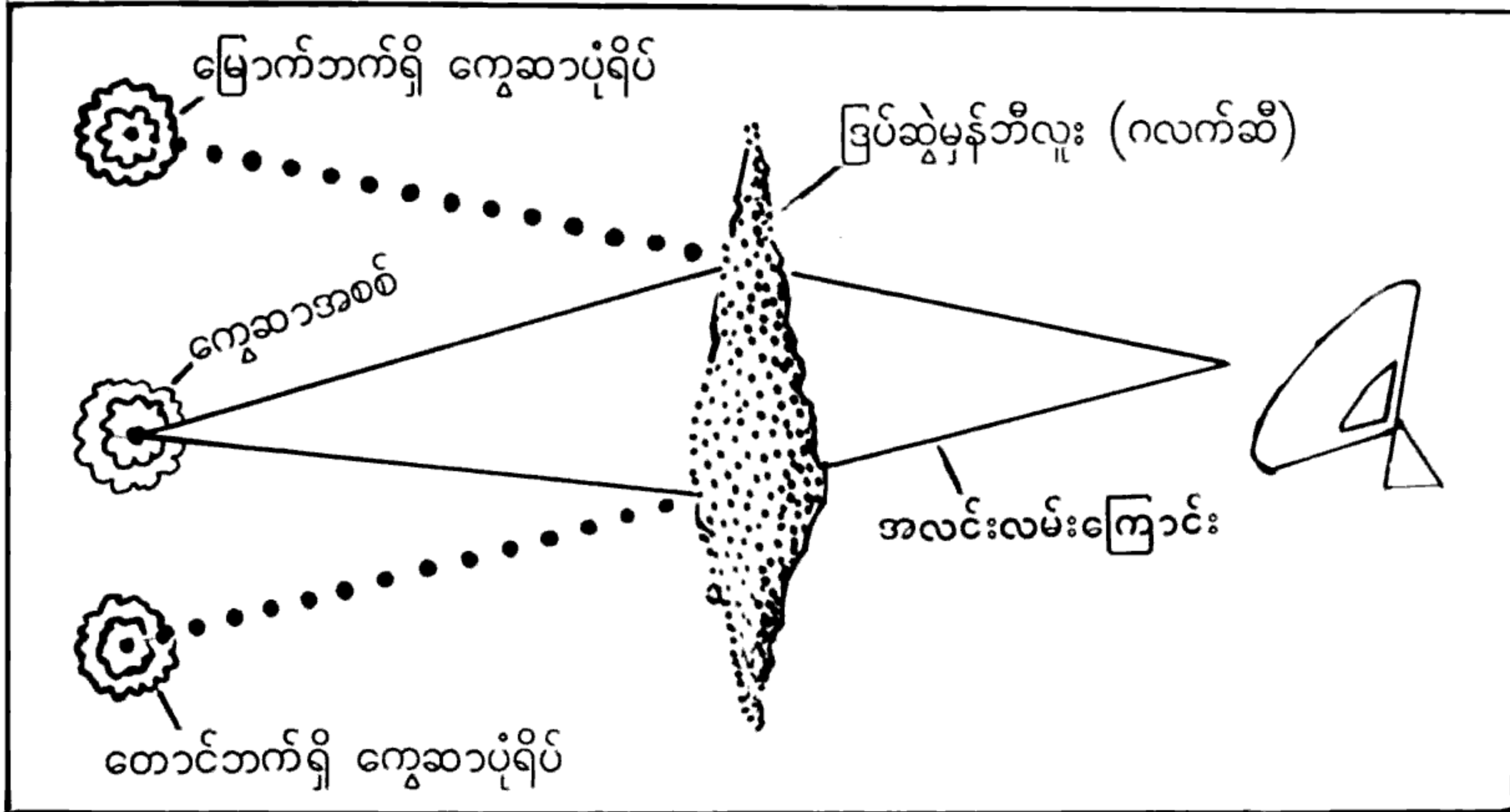
ပုံ ၁။ ဒြပ်ထု M ဆောင်ကြယ်မရှိခဲ့လျှင် ဖိုတွန်၏လမ်းကြောင်းမှာ မျဉ်းပြောင် (၁) အတိုင်း ဖြစ်သည်။ ဖိုတွန်မှာ အလင်းအမှုန်ဖြစ်၏။ ကြယ် M ၏ သိပ်သည်းခြင်း မြင့်မားလာသည်နှင့် အမျှ ဖိုတွန်၏လမ်းကြောင်းသည် သာ၍ (၂)၊ သာ၍ (၃) ကောက်၍ သွားပေလိမ့်မည်။ သိပ် သည်ခြင်းလွန်ကဲသော တွင်းနက်ကဲ့သို့ အဖွဲ့အစည်းအတွက် ဖိုတွန်သည် လမ်းကြောင်း (၄) အတိုင်း စုပုံယူခြင်းခံရပြီး ပြန်လည်ထွက်လာနိုင်လိမ့်မည် မဟုတ်ပေ။

ကာစဝဲလ်နှင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အရိုဇီးနား တက္ကသိုလ်မှ ဒေါက်တာ ဝိုင်းမင်း တို့က ကွေ့ဆာ စုံတွဲကို တွေ့ရှိ ခဲ့သည်ဟု ယူဆ ခဲ့ကြသည်။ ကွေ့ဆာ ဆိုသည်မှာ စကြဝဠာ၏ အဝေးလံဆုံး အရပ်တွင် ရှိသော အလွန် တောက်ပသည့် နက္ခတ္တပစ္စည်းဟု ယူဆကြသည်။ ထူးဆန်း သည်မှာ ကွေ့ဆာနှစ်ခုစလုံး ထုတ်လွှတ်သော ရောင်ခြည်၏ ကြိမ်နှုန်းမှာ တူညီနေခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ယေဘုယျ ရီလေတီဗီတီ အရ အကယ်၍ အီလစ်ပုံစံ ဂလက်ဆီ (ကြယ်ပေါင်း ကုဋေ တသောင်းခန့် ပါဝင်သော

ယခုအခါ၌ ကွေ့ဆာ ပေါင်း နှစ်ထောင်နီးပါး တွေ့ရှိခဲ့ ပြီးဖြစ်သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပီဂျီ ၁၁၅+၀၈ အမှတ် အသား ပေးထားသော ကွေ့ဆာ သုံးမြှာတွဲကို ဒေါက်တာ ဝိုင်းမင်းနှင့် ဒေါက်တာ လက်သမ်း တို့ ခေါင်းဆောင် သော အမေရိကန် နက္ခတ္တ ဂြိုဟ်ပဗေဒပညာရှင်များက တွေ့ရှိခဲ့ကြ၍ ဒြပ်ဆွဲမှုနှုန်းကို ပညာရှင်များ လက်ခံခဲ့ကြရလေသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် အထိ ဒြပ်ဆွဲမှုနှုန်း စုစုပေါင်း လေးခု တွေ့ ထားပြီး ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် တွေ့ရှိသော ဒြပ်ဆွဲမှုနှုန်းတွင် ကွေ့ဆာသည် ဂလက်ဆီ အလယ်တွင် တွေ့ရှိ ရသည်။

နက္ခတ္တဗေဒ တိုးတက်မှု

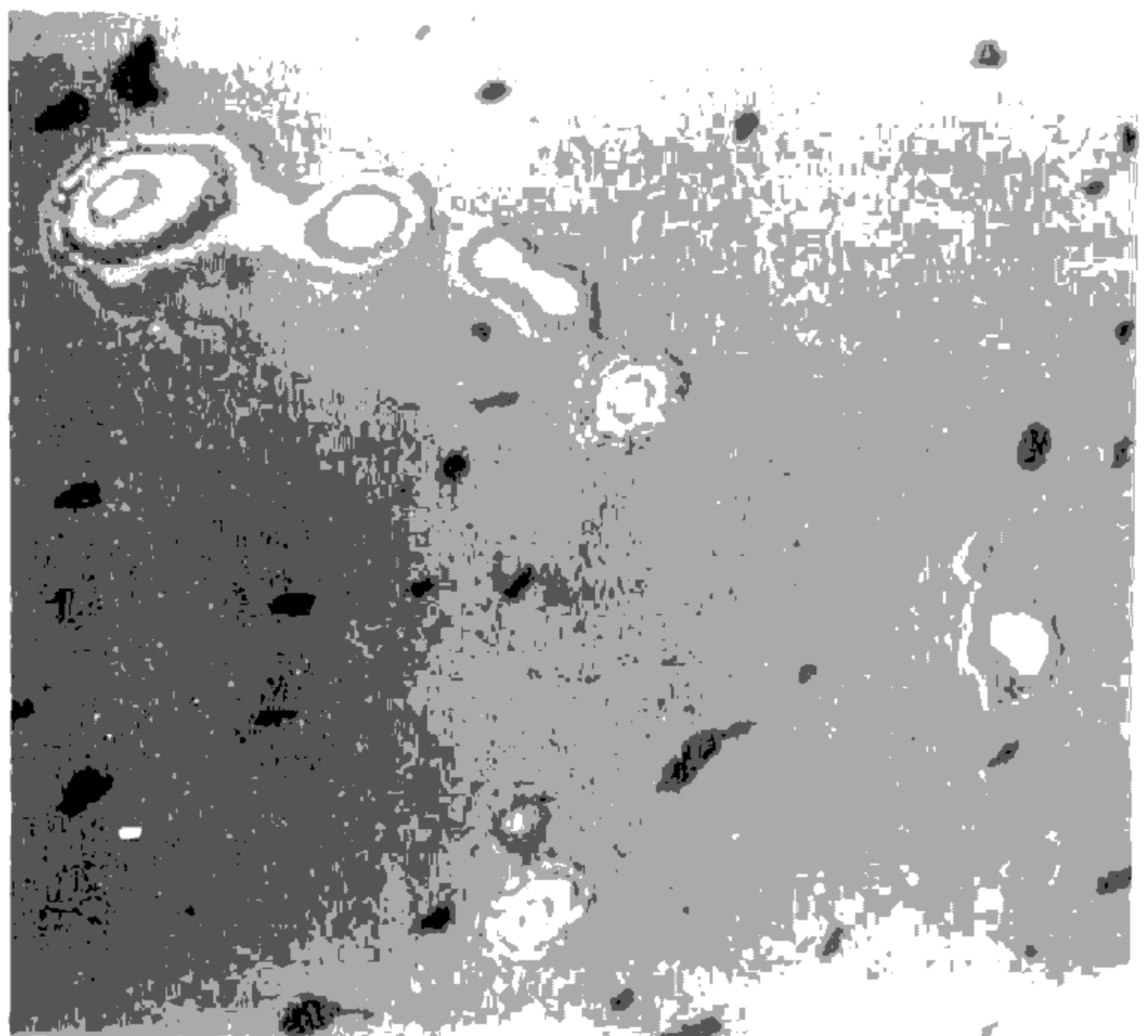
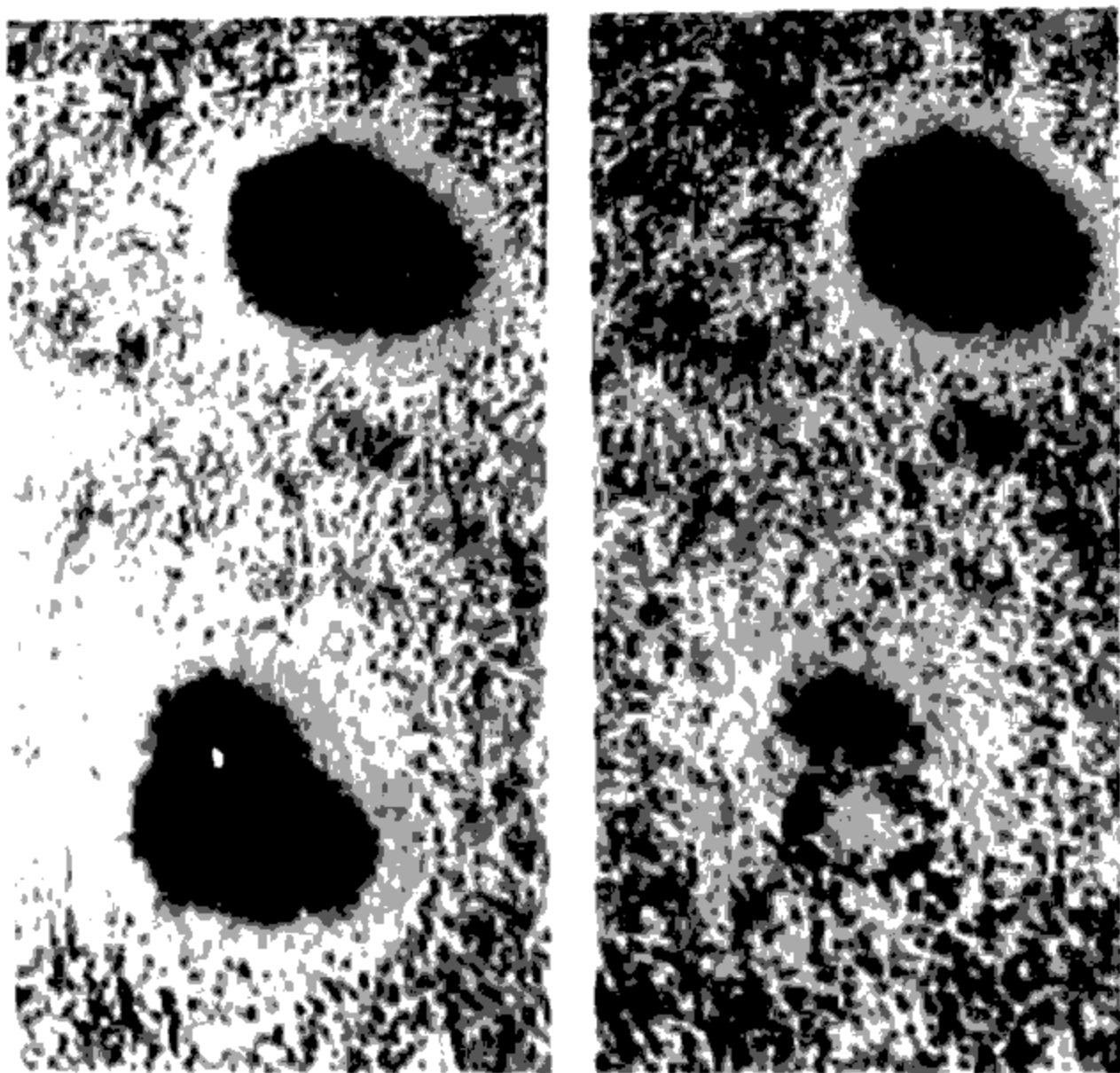

ပုံ ၂ (က)။ အီလစ်ပုံစံ ဂလက်ဆီ တခုကို ဒြပ်ဆွဲမှုန်ဘီလူးအဖြစ် တွေ့မြင်ရပုံ

ပုံ ၂ (ခ)။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် တွေ့ရှိသော ဒြပ်ဆွဲမှုန်ဘီလူးတွင် ကွေ့ဆာကို ဂလက်ဆီ အလယ်၌ တွေ့ရှိရပုံ

(က)

(ခ)

ပုံ ၃ (က)။ မြောက်ဘက်ကွေ့ဆာနှင့် တောင်ဘက်ကွေ့ဆာပုံ
ပုံ ၃ (ခ)။ တောင်ဘက်ကွေ့ဆာမှ မြောက်ဘက်ကွေ့ဆာကို နှုတ်လိုက်သောအခါ တွေ့မြင်ရသော ဂလက်ဆီပုံ

ပုံ ၃ (ဂ)။ မြောက်ဘက်ကွေ့ဆာ A နှင့် တောင်ဘက်ကွေ့ဆာ B တို့ကို ဗီအယ် အေခေါ် ရေဒီယိုတယ်လီစကုပ်ဖြင့် ရိုက်ကူးထားပုံ

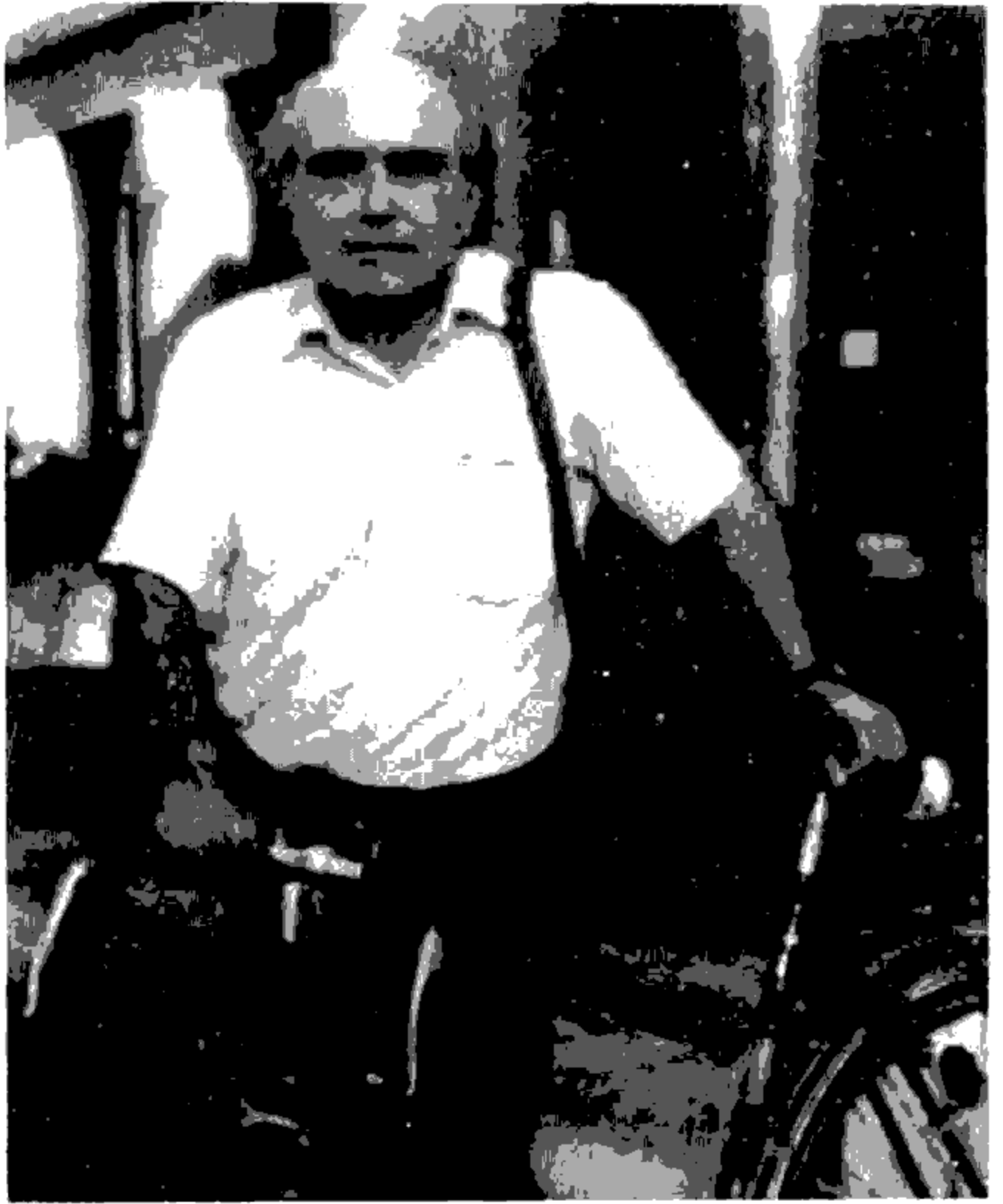
မဟာဒြပ်ဆွဲ သီအိုရီ

ယေဘုယျ ရီလေတီဗီတီကို လျှပ်စစ်သံလိုက် သီအိုရီနှင့် ပေါင်းစပ်ရန် ၁၉၁၈ ခုနှစ်တွင် သင်္ချာပညာရှင် ဒေါက်တာ ဝေးလ်က ကြိုးစားခဲ့သည်။ ရူပဗေဒ ပညာ ရှင်များ တွင် ဒေါက်တာ အိုင်စတိုင်း၊ ဆာအာသာ စတန်လီ အက်ဒင်တန် (၁၈၈၂ - ၁၉၄၄) နှင့် ဒေါက်တာဒီရက် (၁၉၀၂ - ၁၉၈၄) တို့သည် ယင်းအားနှစ်မျိုးကို ပေါင်းစပ်ရန် ကြိုးစားခဲ့ကြသည်။ (ဒေါက်တာ ဒီရက်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိကို စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅-စာ၊ ၁၇၃-ရ။) နှစ်ဆယ်ရာစုနှစ် ကွမ်တမ်မက္ကင်း နှစ်ပညာ ပေါ်ပြီးသည့် နောက်ပိုင်း၌ ပေါင်းစပ်မှု သီအိုရီ အပိုင်းတွင် သုတေသနပြုသူ အလွန်နည်းပါးခဲ့သည်။ ဇွဲကောင်းကောင်းနှင့် သုတေသန ပြုနေသူများကို လမ်းမှား လိုက်သူများ၊ အနည်းငယ် ကြောင် နေ သူ များ ဟု ပင် ပြောဆိုလာခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၈၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အထိ ကာလအတွင်းတွင် ရူပဗေဒနှင့် နက္ခတ္တဗေဒ ဆိုင်ရာ ထက်မြက်သော သီအိုရီ တခုကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် ဥရောပတိုက်ရှိ ရူပဗေဒ ပညာရှင် များက ဖန်တီးလိုက်ကြသည်။

နက္ခတ္တပစ္စည်းများ သို့မဟုတ် အကြီးစား ရူပဗေဒအဖွဲ့ အစည်းများ လိုက်နာရသော အိုင်စတိုင်း၏ ယေဘုယျ သီအိုရီနှင့် အသေးစား ရူပဗေဒအဖွဲ့အစည်းများ လိုက်နာ ရသော ကွမ်တမ်မက္ကင်းနှစ်ပညာနှစ်ခုကို ပေါင်းစပ်ပေးရန် အတွက် မဟာဒြပ်ဆွဲသီအိုရီကို ဥရောပ ရူပဗေဒပညာရှင် များဖြစ်သော ဒေါက်တာ ဗင် ချူဗင်ဟာဝီဇင်၊ ဒေါက်တာ ဖရီးဒ်မင်းနှင့် ဒေါက်တာ ဖရားရာ တို့က လည်း ကောင်း၊ အမေရိကန် ရူပဗေဒ ပညာရှင်များဖြစ်သော ဒေါက်တာ ဒယ်စာနှင့် ဒေါက်တာ ဇူမီနိုတို့ကလည်းကောင်း သီးခြား တွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။ အခြေခံ အမှုန်များသည် ဖာမီ-ဒီရက် စာရင်းစုနှင့် ဗွိုစ်-အိုင်စတိုင်းစာရင်းစု တခုခုကို လိုက်နာ ကြရသည်။ ဥပမာ - အီလက်ထရွန်၊ ပရိုတွန်၊ နယူထရွန် တို့နှင့် ကွပ် (ခ) ခေါ် အပိုင်းလျှပ်စစ်ဆောင်အမှုန်တို့ သည် ဖာမီ-ဒီရက်စာရင်းစုကို လိုက်နာပြီး ဖိုတွန် (အလင်း အမှုန်)၊ ဂရယ်ဗီတွန်၊ မယ်စွန်၊ ဂလူယွန် (ကွပ်(ခ) တခု နှင့် ကွပ် (ခ) တခုကြားရှိ ဖလှယ်မှုန်) တို့သည် ဗွိုစ်-အိုင် စတိုင်းစာရင်းစုကို လိုက်နာကြသည်။ ဒြပ်ဆွဲစက်ကွင်း၏ ဖလှယ်မှုန်သည် ဗွိုစ်-အိုင်စတိုင်းစာရင်းစုကို လိုက်နာသော ဂရယ်ဗီတွန် ဖြစ်သည်။ ယင်းအမှုန်များ ဖလှယ်ခြင်း ကြောင့် ဝတ္ထုတခုနှင့် တခု အကြားတွင် ဆွဲငင်အား ဖြစ် ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်သည်။ (အလွယ်ဆုံး ဥပမာပေးရလျှင် ခွေးနှစ်ကောင်ကြားရှိ အမဲရိုးသည် ခွေး နှစ်ကောင်ကို ပူးကပ်၍ နေစေသကဲ့သို့ အမှုန်နှစ်ခုကြား

မဟာဒြပ်ဆွဲသီအိုရီကို ဖော်ထုတ်ပေးခဲ့သူ ဥရောပတိုက်မှ ရူပဗေဒပညာရှင် ဒေါက်တာဖရီးဒ်မင်းနှင့် ဒေါက်တာ ဗင်ချူဗင် ဟာဝီဇင်

မဟာဒြပ်ဆွဲသီအိုရီပြုစုနေသူ အမေရိကန်ရူပဗေဒပညာရှင် ဒေါက်တာ ဇူမီနို

နက္ခတ္တဗေဒ တိုးတက်မှု

ရှိ ဖလှယ်မှုန်သည် အမှုန်နှစ်ခုကြားရှိ ဆွဲအားကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။) ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် ရူပဗေဒ နိဗ္ဗာန် ရရှိခဲ့ကြသော ဒေါက်တာ ဆလမ်း၊ ဒေါက်တာ ဂလက်ရှော့နှင့် ဒေါက်တာ ဝိုင်းဗတ်တို့သည် အပျော့စား နျူးကလီးယားအားနှင့် လျှပ်စစ်သံလိုက်အားတို့ကို ပေါင်းစပ် ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ အပြင်းစား နျူးကလီးယားအား (ဥပမာ-ကွပ်(၁) နှစ်ခုကြား ဖြစ်ပေါ်သောအား) နှင့် အပျော့စား နျူးကလီးယားအား (ဥပမာ-ရေဒီယိုသတ္တိကြွမှု၊ ဘီတာယိုယွင်းမှုဖြစ်ပေါ်စေသောအား) တို့ကို ပေါင်းစပ်ရန် အလားအလာကောင်းလျက် ရှိသည်။ သို့ရာတွင် ခြပ်ဆွဲအားသာ တခုတည်း ကျန်နေခဲ့သည်။

မဟာဒြပ်ဆွဲ သီအိုရီသည် ခြပ်ဆွဲအားကို ကျန်အားများဖြင့် ပေါင်းစည်းပေးရန် ဖြစ်သည်။ မဟာဒြပ်ဆွဲ သီအိုရီတွင် အီလက်ထရွန် ပါရှိသကဲ့သို့ ဗွိုစ် စာရင်းစုကို လိုက်နာသော ခေါက်ချိုးညီ အီလက်ထရွန် (စီလက်ထရွန်) တမျိုးတည်း ပါရှိရမည် ဖြစ်သည်။ အီလက်ထရွန်သည် စပင်တန်ဖိုးဝက်ဆောင်၍ စီလက်ထရွန်သည် စပင် ကိန်းပြည့်တန်ဖိုး ဆောင်မည်။ တဖန် ဖိုတွန်သည် ကိန်းပြည့်တန်ဖိုးဆောင်လျှင် ဖိုတိုနို (ခေါက်ချိုးညီဖိုတွန်) သည် မ ကိန်းပြည့်ဝက်တန်ဖိုး ဆောင်ပေမည်။ သင်္ချာအမြင်ဖြင့် ဖော်ပြရလျှင် ဖာမီစာရင်းစုနှင့် ဗွိုစ်စာရင်းစု

တို့ကို တခုမှတခု ပြောင်းပေးသောနည်းကို မဟာဒြပ်ဆွဲ သီအိုရီက ဖော်ပြသည်။ မဟာဒြပ်ဆွဲ သီအိုရီမှ ဟောကိန်း ထုတ်ထားသော အမှုန်များတွင် စွမ်းအင်အလွန်မြင့်သော အခြေအနေများတွင်သာ တွေ့နိုင်မည်ဖြစ်၍ ရူပဗေဒပညာရှင်များသည် စွမ်းအင် သာလွန်မြင့်မားသော အရှိန်ပေးစက်များကို ဆောက်လုပ်ကြရဦးမည် ဖြစ်သည်။ တုမယျဉ် နိုင်လောက်အောင် စွမ်းအင်သာလွန်မြင့်မားသော အခြေအနေများသည် စကြဝဠာ အစဦးပိုင်းတွင် ရှိရမည်ဟု မျှော်မှန်းကြ၍ မဟာဒြပ်ဆွဲ သီအိုရီကို စကြဝဠာအစဦးပိုင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်သော ဖြစ်စဉ်များဖြင့် နှိုင်းယှဉ်လေ့လာကြရမည် ဖြစ်သည်။ ယင်းသီအိုရီအရ ပလာနယ်တွင် အမှုန်အားလုံး ထွက်ပေါ်လာနိုင်သော အနုစိတ်လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်စဉ်များ ရှိသည်ကို လက်ခံရသည်။ မဟာအားကို မည်သည့်အရာမျှမရှိဟု ယူဆရသော ပလာနယ်မှ ရရှိသည် ဟူ၍လည်း နားလည်နိုင်သည်။

ဒြပ်ဆွဲလှိုင်းဆိုင်ရာ သုတေသန

ရူပဗေဒ စမ်းသပ်ခန်းတွင် ဒြပ်ဆွဲလှိုင်းများကို တိုင်းတာရန် ကြိုးစားခဲ့သူများတွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု မေရီလင်တက္ကသိုလ်မှ ဒေါက်တာ ဝက်ဘာမှာ အထင်ရှား

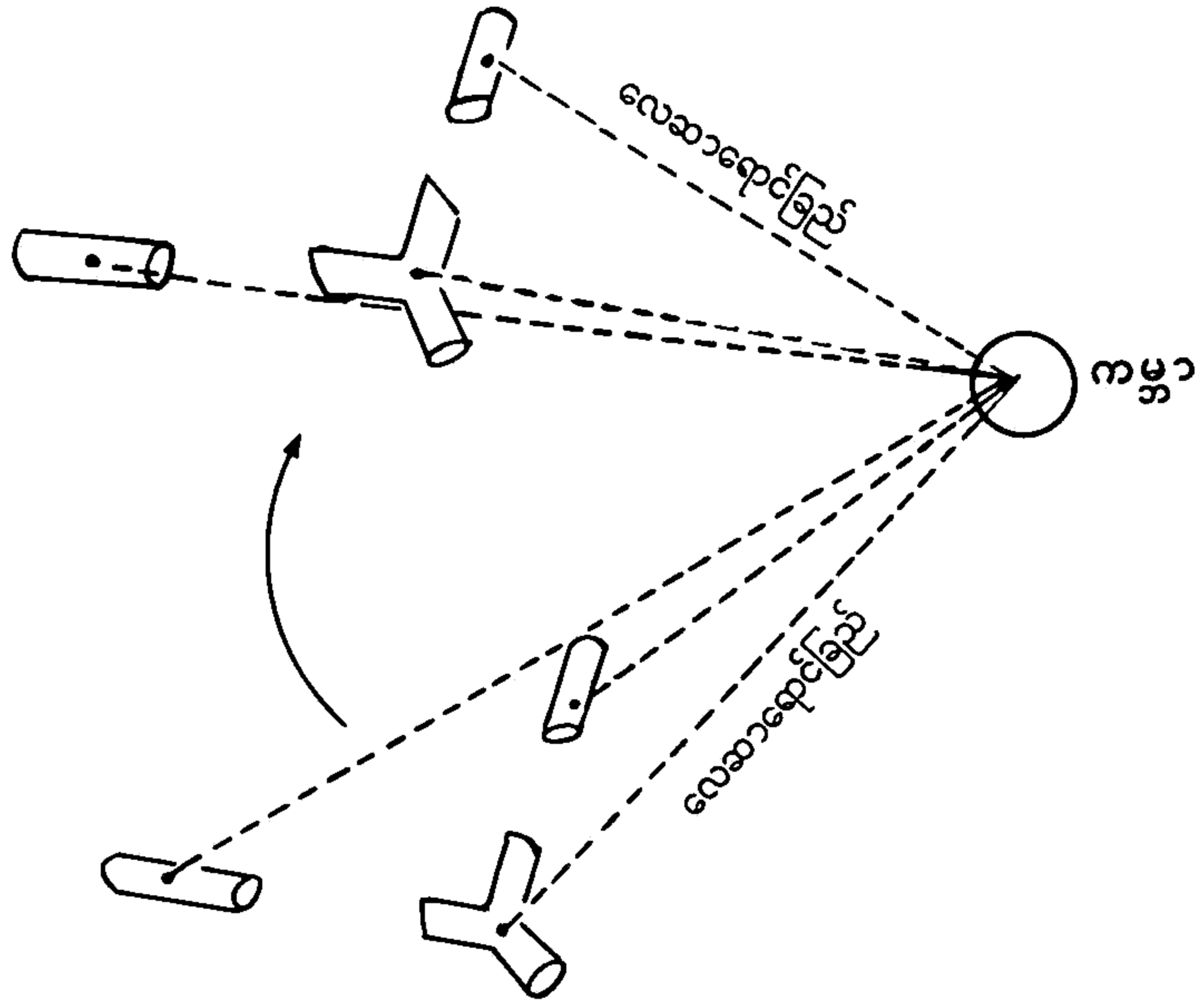
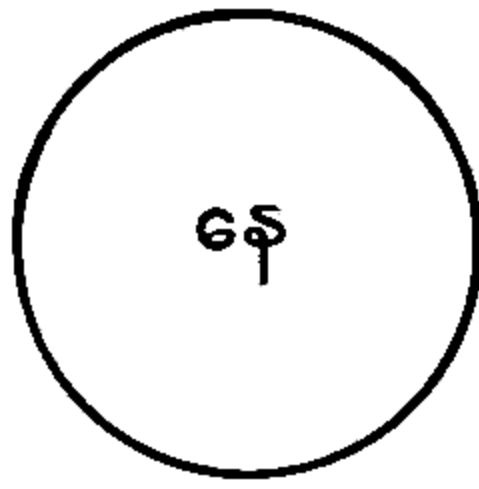

မဟာဒြပ်ဆွဲသီအိုရီနှင့် ယေဘုယျ ရီလေတီ ဗီတီသီအိုရီကို သုတေသနပြုနေသော အမေရိကန်ရူပဗေဒပညာရှင် ဒေါက်တာ ဒယ်စာနှင့် ဒေါက်တာ အာနိုးဝတ်။ (ရွှေတန်းတွင် ထိုင်နေသူနှစ်ဦးဖြစ်သည်။)

(က) (ခ)

သေးငယ်သော ရူပဗေဒအဖွဲ့အစည်းများ လိုက်နာရသော ကွမ်တမ်မက္ကင်းနစ်ပညာကို ဖော်ထုတ်ပေးခဲ့သော ရူပဗေဒပညာရှင် (က) ဒေါက်တာ ဒီရက်နှင့် (ခ) ဒေါက်တာ ဟိုက်ဇင်ဗတ်

ပုံ ၄။ ဩမ်ဆွဲလှိုင်းဆိုင်ရာသုတေသနတွင် ဩမ်ဆွဲလှိုင်းကို လက်တွေ့အားဖြင့် အာကာသတွင် လေ့လာနိုင်ရန် အာကာသ ယာဉ်သုံးစင်းကို ပုံဖော်ထားပုံ

ဆုံး ဖြစ်သည်။ ဩမ်ဆွဲလှိုင်းကို ထုတ်ပေးနိုင်သော နယူထရွန်ကြယ်စုံတွဲကို မက်ဆာချူးဆက် တက္ကသိုလ်မှ ရူပဗေဒနှင့် နက္ခတ္တဗေဒပညာရှင်များက ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်ဦးပိုင်းလောက်တွင် တွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။ နယူထရွန်ကြယ်စုံလုံးသည် တလုံးကိုတလုံး ရှစ်နာရီ တကြိမ်ကျ လှည့်ပတ်နေကြပြီး တပတ်ပြည့်ရန် ကြာသောလှည့်ချိန်မှာ လျော့နည်းသွားနေခြင်းကြောင့် ယင်းအဖွဲ့အစည်းမှ ဩမ်ဆွဲလှိုင်းများ ထုတ်လွှတ်သည်ကို ပညာရှင်များ လက်ခံခဲ့ကြသည်။ အကယ်၍ နယူထရွန်ကြယ်၏ မျက်နှာပြင်တွင် တောင်ကဲ့သို့ အဖုအထစ်ရှိခဲ့လျှင် ဩမ်ဆွဲလှိုင်းများ ထုတ်လွှတ်မည် ဖြစ်သည်။ တွင်းနက်တစ်ခုနှင့်တစ်ခု တိုက်မိလျှင် ပြင်းအားမြင့်မားလှသော ဩမ်ဆွဲလှိုင်းများ ထုတ်လွှတ်မည်ဟု မျှော်လင့်ကြသည်။ ဩမ်ဆွဲလှိုင်းကို လက်တွေ့အားဖြင့်

အာကာသတွင် လေ့လာနိုင်ရန် အာကာသယာဉ် သုံးခုကို ပုံစံတစ်ခုဖော်ပြီး (ဥပမာ-အင်္ဂလိပ်စာလုံး Y ပုံစံ) နေကို လှည့်ပတ်စေပြီး ယင်းအာကာသယာဉ် သုံးခု၏ တစ်ခုနှင့်တစ်ခုကြား အကွာအဝေးကို ကမ္ဘာပေါ်မှ လေဆာရောင်ခြည်လွှတ်ပြီး တိုင်းတာရန် ပြင်ဆင်နေကြပြီ ဖြစ်သည်။ (ပုံ-၄)

စကြဝဠာဖောင်းပွခြင်းသီအိုရီ

နက္ခတ္တဗေဒနှင့် ရူပဗေဒပညာရှင်များ လက်ခံထားသော စကြဝဠာ ပုံစံသည် မဟာပေါက်ကွဲမှုမှ စတင်ပေါက်ဖွားလာသော သက်တမ်းအားဖြင့် နှစ်ပေါင်း ကုဋေတထောင်ခန့်ရှိပြီး အချင်းအားဖြင့် ၁၀^{၂၂} ကီလိုမီတာခန့်ရှိသော အကြီးဆုံး အဖွဲ့အစည်းပင်ဖြစ်သည်။ အေဒီ ၁၀၀

နက္ခတ္တဗေဒ တူးတကမူ

ပုံ ၅ (က)။

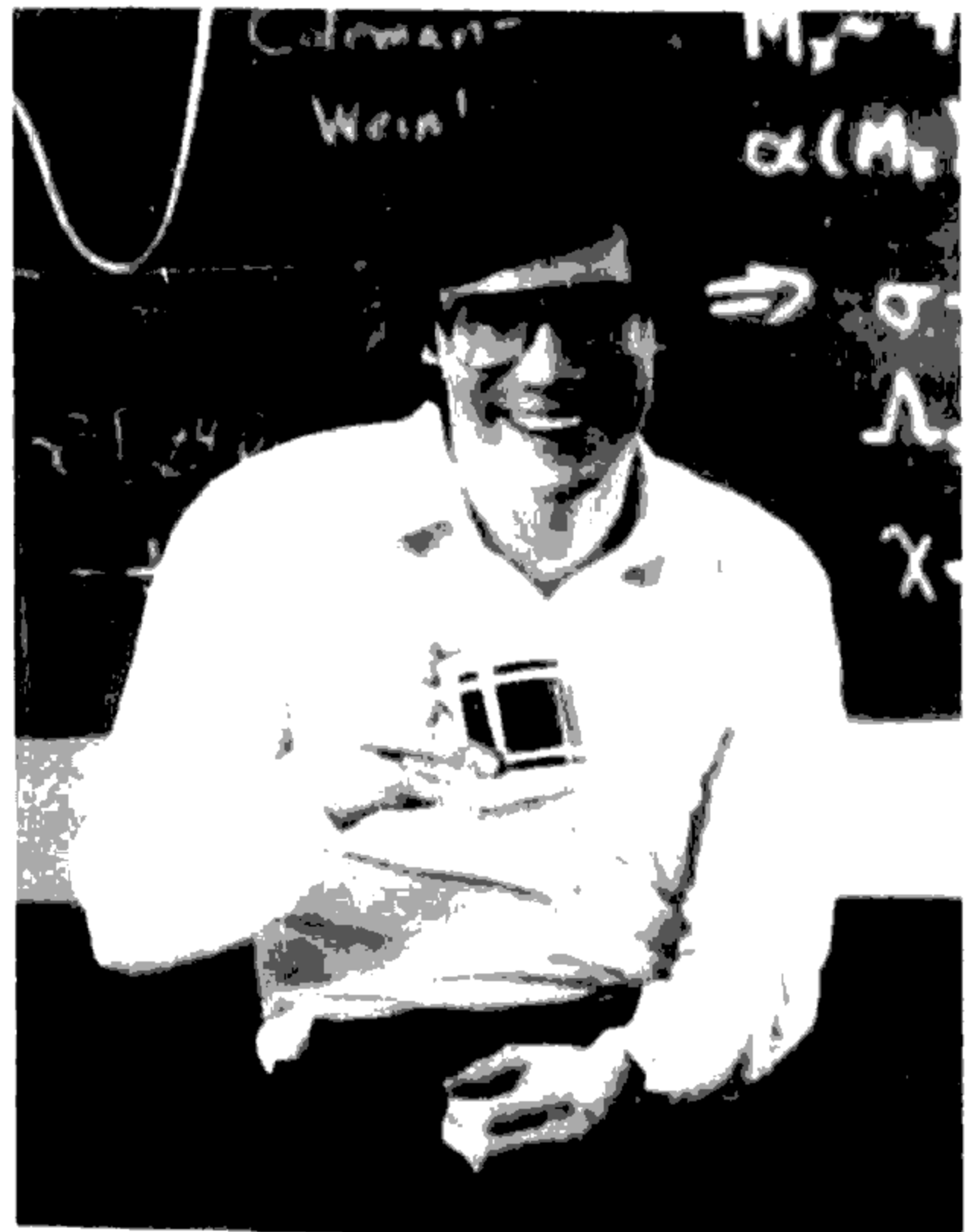
ပုံ ၅ (က)။ နက္ခတ္တ သို့မဟုတ် ကြီးမားသော ရူပဗေဒအဖွဲ့ အစည်းများ လိုက်နာရသော ယေဘုယျသိအိုရီကို ပြုစုပေးခဲ့သူ များတွင် ရူပဗေဒ ပညာရှင် (၁) ဒေါက်တာ အိုင်စတိုင်း၊ (၂) ဆာအာသာအက်ဒင်တန်၊ (၃) ဒေါက်တာ ဒီစီတာတို့ ရွှေတန်းမှ ပါဝင်ခဲ့သည်။

ပုံ ၅ (ခ)။ အင်ဖလေးရှင်း သိအိုရီတွင် စကြဝဠာ စတင် ပေါက်ဖွားလာပုံကို ပုံဖော်ထားပုံ

ပုံ ၅ (ဂ)။ အင်ဖလေးရှင်းခေါ် ဖောင်းပွ ဖြစ်ပွားမှု စကြဝဠာ ပုံစံကို စတင်ဖော်ထုတ်ခဲ့သူ ရူပဗေဒပညာရှင် ဒေါက်တာ အယ်လင်ဂုသ်

ပုံ ၅ (ခ)။

ပုံ ၅ (ဂ)။

ပြည့်လွန် နှစ်များအတွင်း ပေါ်ထွန်းခဲ့သော နက္ခတ္တဗေဒ ပညာရှင် တော်လမီ၏ အယူအဆအရ ကမ္ဘာသည် စကြဝဠာ၏ ဗဟို (နေအဖွဲ့အစည်း၏ဗဟို) ဖြစ်ခဲ့သည်။ ကိုပါနီကပ် (၁၄၇၃-၁၅၄၃) သည် ကမ္ဘာအစား နေကို စကြဝဠာ၏ ဗဟိုဟု ယူဆခဲ့သည်။ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်လောက်တွင် နေအဖွဲ့အစည်းဟူသည် ဂလက်ဆီအတွင်းရှိ ကြယ်တလုံးနှင့် ဂြိုဟ်ကိုးလုံးဟူ၍ နားလည်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဂလက်ဆီများကို ကျွန်းစကြဝဠာများဟု ယူဆခဲ့သည်။ အိုင်

စတိုင်း၏ ယေဘုယျ ရီလေတီဗီတီကိုအသုံးပြု၍ နယ်သာလန် ပြည်သား နက္ခတ္တနှင့်ရူပဗေဒပညာရှင် ဒီစီတာက စကြဝဠာ၏ ပြန့်ကားနေသော သဘာဝကို စတင်ပုံဖော်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် အင်္ဂလိပ်ရူပဗေဒပညာရှင် ဆာ အာသာ အက်ဒင်တန်နှင့် ဆိုဗီယက်ရူပဗေဒပညာရှင် ဖရီးဒမင်းတို့၏ လုပ်ဆောင်ချက်ကြောင့် စကြဝဠာပြန့်ကားမှု အယူအဆသည် ပိုမိုထင်ရှားလာသည်။ (ပုံ-၅) လက်တွေ့ လုပ်ရပ်အားဖြင့် ဒေါက်တာ ဟပ်ဘဲလ်က

စကြဝဠာ၏အပိုင်းအစများဖြစ်သော ဂလက်ဆီများကြား ရှိ အကွာအဝေးသည် အချိန်နှင့်လိုက်၍ ပိုမိုဝေးလံသည် ထက် ဝေးလံသွားကြသည်ဟု တွေ့ရှိခဲ့သည်။ ဗဲလဂျီယံ ရူပဗေဒပညာရှင်နှင့် ခရစ်ယာန်ဘုန်းတော်ကြီး လက်မီတာ က စကြဝဠာအစတွင် သိပ်သည်းခြင်းလွန်ကဲလှသော သေးငယ်သည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုရှိပြီး ယင်းအဖွဲ့အစည်းပေါက်ကွဲမှုမှစတင်၍ ယခု ကျွန်ုပ်တို့သိသော စကြဝဠာပေါက်ဖွားခဲ့ကြောင်း ဖော်ထုတ်ခဲ့လေသည်။ အင်္ဂလိပ်နက္ခတ္တရူပဗေဒ ပညာရှင် ဆာမာတင် ရိုင်း (၁၉၁၈-၁၉၈၄) ၏ ၁၉၅၀ မှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်များအတွင်း ရေဒီယိုနက္ခတ္တလေ့လာမှုမှ သိရသည်မှာ ရေဒီယိုလှိုင်းထုတ်ပင်မများ၏အရေအတွက်သည် လွန်လေပြီးသောကာလက လက်ရှိအရေအတွက်ထက်ပိုမိုရမည်ဟူ၍ဖြစ်သည်။ (စွယ်စုံ နှစ်ချုပ် ၁၉၈၅ စာ၊ ၂၂၉-၃၁၁) တဖန် သိပ်သည်းခြင်းလွန်ကဲပြီး လှည့်ပတ်နေသော နယူထရွန်ကြယ်ကို ကိန်းဗရစ် ရူပဗေဒပညာရှင် ဒေါက်တာ ဟယူးဝစ်(ရှ)က တွေ့ရှိခဲ့လေသည်။ ယင်းလုပ်ရပ်ကို ပညာရှင်များ လက်ခံခဲ့ကြ၍ မာတင်ရိုင်းနှင့် အင်တိုနို ဟယူးဝစ်(ရှ)တို့အား ၁၉၇၄ ခုနှစ်အတွက် ရူပဗေဒနိမိတ်ဆုဖြင့် ချီးမြှင့်ခဲ့လေသည်။ မဟာပေါက်ကွဲမှုမှ လွင့်စဉ်လာခဲ့သော အပူချိန် ၃ ကေရီ မိုက်ကရိုလှိုင်းများကို ရေဒီယို နက္ခတ္တပညာဖြင့် အမေရိကန်နက္ခတ္တ ရူပဗေဒပညာရှင် ဒေါက်တာ ဝီလ်ဆင်နှင့် ဒေါက်တာ ပင်ဇီးယပ်စ်တို့က ဖမ်းယူနိုင်ခဲ့၍ ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ရူပဗေဒနိမိတ်ဆု ချီးမြှင့်ခြင်းခံခဲ့ရပြန်သည်။

သမသော စကြဝဠာအတွင်း မည်သည့်အမှတ်မှ မည်သည့်ဦးတည်ဘက်သို့ လေ့လာသည်ဖြစ်စေ စကြဝဠာဟူသည် အတူတူပင်ဖြစ်သည်ဟု ယူဆနိုင်သည်။ စကြဝဠာအပိုင်းတွင် ဒြပ်ဆွဲအား၊ လျှပ်စစ်သံလိုက်အား၊ နျူးကလီးယားအားပျော့၊ နျူးကလီးယား အားပြင်းတို့သည် ပေါင်းစည်းလျက်ရှိခဲ့ကြသည်ဟု ယူဆကြသည်။ ပလန်၏ အချိန်မတိုင်မီလောက်တွင် ဒြပ်ဆွဲအားသည် ခွဲထွက်သွားသည်။ ပလန်အချိန်မှာ အလွန်တိုတောင်းသော အချိန်ဖြစ်သည်။ တစ်ကို သုညပေါင်း လေးဆယ့်သုံးလုံး ပါရှိသော ကိန်းတစ်ခုနှင့် စားထားသည့် ပမာဏအတိုင်းအတာရှိ 10^{-43} စက္ကန့်အချိန်ပိုင်းကို ပလန်အချိန်ဟုခေါ်သည်။ ယင်းအချိန်တွင် စကြဝဠာသည် 10^{-30} မီတာခန့် ရှိမည်။ အပူချိန်မှာ 10^{32} ကေခန့်ဖြစ်ပြီး ဖောင်းပွယင်း အေးလာမည် ဖြစ်သည်။ 10^{-35} စက္ကန့်လောက်တွင် စကြဝဠာ၏ အချင်းဝက်သည် 10^{-26} မီတာခန့်ရှိပြီး ပလန်အချိန်တွင်ရှိခဲ့သည့် အခြေအတိုင်း တခဏမျှနေပြီး စကြဝဠာသည် ဘောလုံးအရွယ်အစားလောက် ဖောင်းပွခဲ့သည်။ ယင်းအချိန် ကုန်ဆုံးသော် နျူးကလီးယားအား အပျော့စားနှင့် လျှပ်စစ်သံလိုက်အားတို့သည် နျူးကလီးယားအားအပြင်းစားနှင့်

အတူပြုတ်ပြီး ကွပ်(ခ)အီလက်ထရွန်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက် အမှုန်များဖြစ်ပေါ်လာကြသည်။ အချိန် 10^{-32} စက္ကန့်တွင် အမှုန်၊ ဆန့်ကျင်ဘက်အမှုန်နှင့် ရောင်ခြည်တို့သည် သမ၍ နေကြမည်။ အပူချိန်မှာ 10^{27} ကေခန့် ရှိသည်။ 10^{-9} စက္ကန့်အချိန်တွင် စကြဝဠာသည် နေအဖွဲ့အစည်းခန့်ရှိ၍ ကွပ်(ခ)များပေါင်းစပ်ကာ နယူထရွန်နှင့် ပရိုတွန်ဖြစ်ပေါ်ပြီးဖြစ်၏။ အခြေခံအမှုန်နှင့်အနီးရှိဆန့်ကျင်ဘက် အမှုန်တို့ ပေါင်းစပ် ဇီဝိန်ချုပ်ကြပြီး ရောင်ခြည်သာ ကျန်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က အမှုန်အရေအတွက်သည် ဆန့်ကျင်ဘက် အမှုန် အရေ အတွက်ထက် များခဲ့ခြင်းကြောင့် ယခုအခါ အမှုန်များကိုသာ သဘာဝတွင် အများဆုံး တွေ့ရှိနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ မဟာပေါက်ကွဲမှုဖြစ်ပြီး သုံးမိနစ်ခန့်တွင် ပရိုတွန်နှင့် နယူထရွန်တို့ ပေါင်းစည်းပြီး နယူကလီးယိုင်ခေါ် အက်တမ်၏ ဝတ်ဆံများဖြစ်ပေါ်ကြသည်။ အီလက်ထရွန်များ၏ စွမ်းအင်သည် မြင့်မား၍ အက်တမ်များမဖြစ်ပေါ်နိုင်ပေ။ အပူချိန်မှာ 10^9 ကေခန့်ရှိသည်။ အနှစ်တသိန်းခန့် ကြာသော် အက်တမ်များ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ပြီး ရောင်ခြည်သည် ဒြပ်သားနှင့်အတူပြုတ်ကာ သီးသန့်နေနိုင်၍ အလင်းသည် သတင်းပို့လှိုင်းအဖြစ် စကြဝဠာအတွင်း စတင်ရွေ့လျားသည်။ အနှစ် သန်းတထောင်ခန့်ကြာပြီး အပူချိန်မှာ သုံးထောင်ကေခန့်တွင် ကေဆာများ စတင်တွေ့ရှိနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

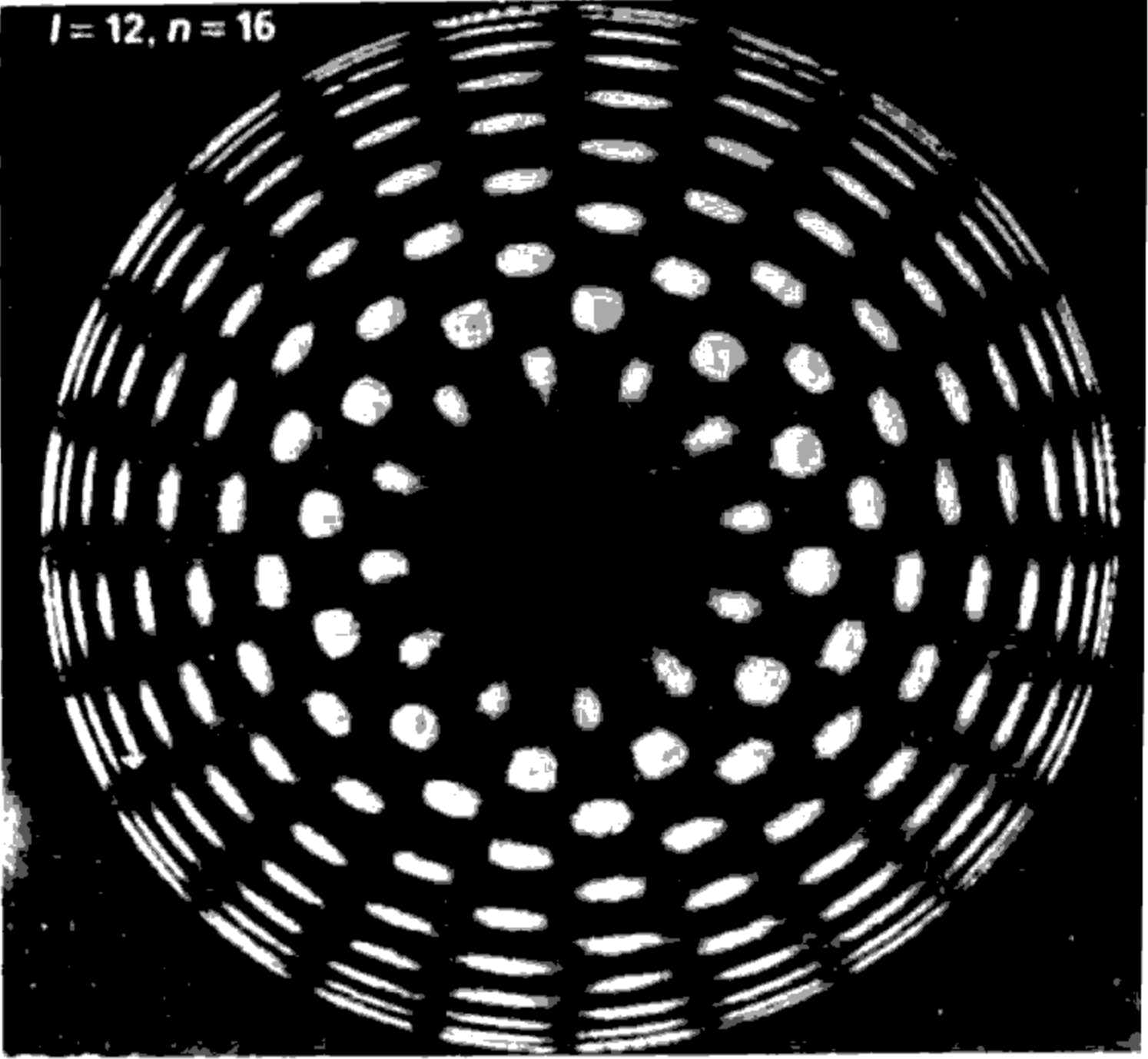
မဟာပေါက်ကွဲမှု သီအိုရီ၏ ရလဒ်တစ်ခုကား စကြဝဠာပေါက်ဖွားလျှင် ပေါက်ဖွားချင်း စွမ်းအင်ကို ပလာနယ်မှ ထုတ်ယူ၍ ဟင်းလင်းပြင်၊ အချိန်နှင့်ဒြပ်သားတို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဖောင်းပွသီအိုရီသာ ရှင်းပြနိုင်သော ပုစ္ဆာတစ်ခုမှာ ယနေ့စကြဝဠာတွင် သမသော အခြေအနေ၌ အဘယ်ကြောင့် ရှိရသနည်းဟူသော မေးခွန်းပင် ဖြစ်သည်။ မဟာပေါက်ကွဲမှုကြောင့် အစ ပထမတွင် စကြဝဠာသည် မညီညွတ်ပဲ ပရမ်းပတာ မသမသောအခြေအနေတွင် ရှိခဲ့မည်မှာ အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ဖောင်းပွမှုဖြင့် သမသော အခြေအနေသို့ စကြဝဠာကို ရောက်စေခဲ့သည်ဟု ယူဆကြသည်။ တဖန် သဘင်းအပေး အယူပြုရန် ဆက်သွယ် နိုင်သည့် အလျင်သည် အလင်း၏ အလျင်ဖြစ်၍ အလွန် ဝေးသော အမှတ်နှစ်ခုမှ အလွန်တိုတောင်းသော အချိန်အတွင်း၌ ရှုမှတ် လေ့လာသော အမှတ်သို့ စွမ်းအင်တူ၊ သို့မဟုတ် အပူချိန် ၃ ကေဆောင် မိုက်ကရိုလှိုင်းရောက်လာနိုင်ခြင်းကို ပင်မ မဟာပေါက်ကွဲမှု သီအိုရီက ရှင်းမပြနိုင်ချေ။ သို့ရာတွင် စကြဝဠာ၏အရွယ်အစားကို 10^{50} အဆကြီးစေနိုင်သော ဖောင်းပွသီအိုရီ အတွက်မှ ရှုမှတ်လေ့လာသော အမှတ်သို့ အပူချိန် ၃ ကေရီ မိုက်ကရိုလှိုင်းရောက်ရှိနိုင်လေသည်။

နေပေါ် ငလျင်လှုပ်ခြင်း

နေအဖွဲ့အစည်းတွင် အဓိကကြယ်မှာ ကျွန်ုပ်တို့၏နေပင် ဖြစ်သည်။ နေ၏ဖွဲ့စည်းပုံ၊ နေတွင်ပါဝင်သော ဒြပ်စင်များ နှင့် နေ၏ရွေ့ရှားပုံ၊ ပတ်လည်လှည့်ပုံတို့ကို လေ့လာခြင်းဖြင့် ကြယ်များကိုလေ့လာရာတွင် အထောက်အကူ ပြုနိုင်သည်။ နေအတွင်း၌အသံလှိုင်းများ ဖြစ်ပေါ်၍ နေ၏မျက်နှာပြင် ပေါ်၌ ငလျင်လှုပ်သကဲ့သို့ရှိသည်။ နေ၏အတွင်းရှိ အသံ လှိုင်းများကြောင့် ခွင်ကျမှု (ခွင်ကျတုန်ခါမှုများ) ကုဋေ မကရှိနိုင်သည်။ ထိုခွင်ကျမှုများကြောင့် မျက်နှာပြင်တွင် ချိန်တာကိတ်တုန်ခါမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာသည်။

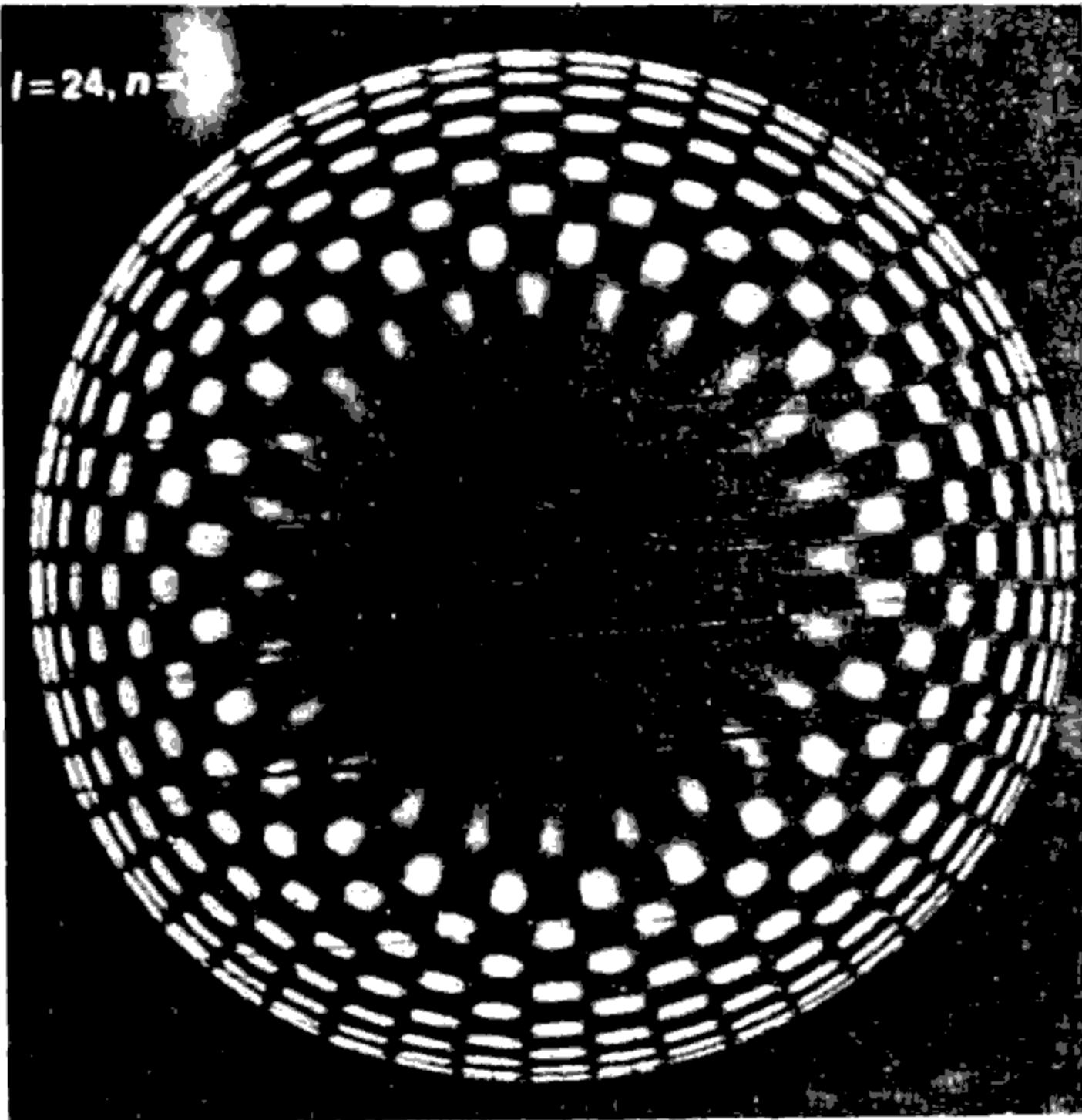
ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ အသံလှိုင်းများ မျက်နှာပြင်ပေါ် သို့ ရောက်ပြီး ထိုမျက်နှာပြင်ပေါ်ရှိ ဓာတ်ငွေ့များကို နိမ့်ချည် မြင့်ချည်ဖြစ်စေသောကြောင့် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဓာတ်ငွေ့ များ ထုတ်လွှတ်သော ရောင်ခြည်များ၏ လှိုင်းအလျား ပြောင်းစေသည်။ တဖန် ဓာတ်ငွေ့များတွင် ဖိသိပ်ခြင်းနှင့် လျော့ပါးခြင်းတို့ကိုလည်း ဖြစ်စေ၍ အပူချိန်နှင့် တောက်ပ ပြောင်းလဲမှုများ ဖြစ်စေသည်။ မျက်နှာပြင် တုန်ခါပုံကို ကွန်ပျူတာဖြင့် ပုံဖော်လေ့ရှိသည်။ (ပုံ-၆ နှင့် ပုံ-၇)

နေ၏ မျက်နှာပြင်ပေါ် အကွာအဝေး ကီလိုမီတာ ရှစ် သိန်းအထိ ငါးမိနစ်ကြိမ် ဖြစ်ပေါ်သော တုန်ခါမှုများ သည် အမြင့်ဆုံး ချင်းဝက်အလျင်အားဖြင့် တစ်ကွန်လျင် ဒသမ လေးကီလိုမီတာ ရှိသည်။ (ပုံ-၈)

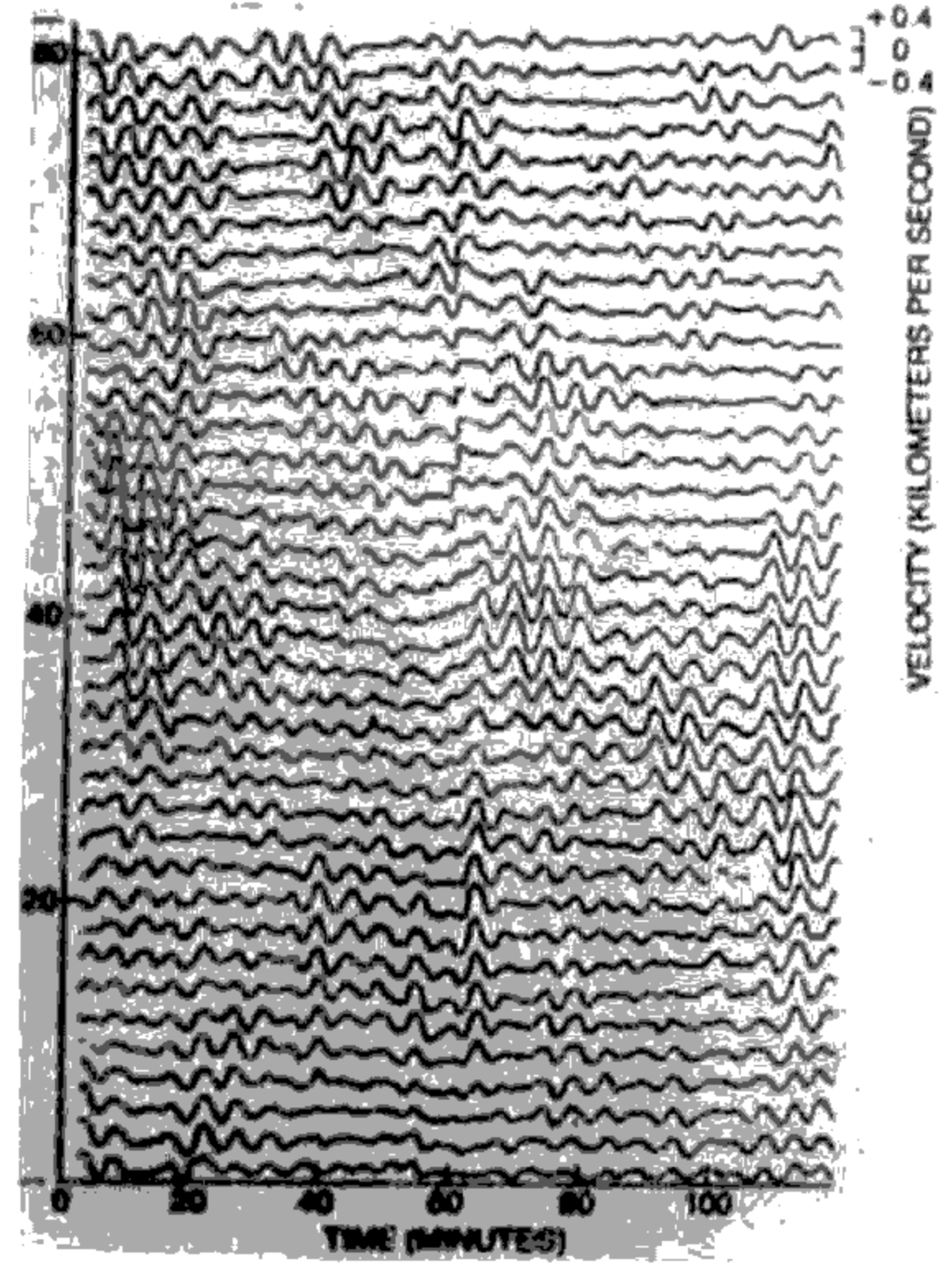

ပုံ ၇။ ပုံ ၆ ထက်နက်သော နေ၏အတွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်သော “ခွင်ကျ” မှုများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော မျက်နှာပြင် တုန်ခါမှုများ

ဓာတ်ငွေ့များ စုပ်ယူသော ရောင်ခြည်များ၏ လှိုင်း အလျားများပြောင်းလဲပုံကို ရောင်စဉ်စင်းပညာဖြင့်ဓာတ်ပုံ ရိုက်၍ပြသနိုင်သည်။ (ပုံ-၉) နေ၏ မျက်နှာပြင်အောက် တွင်ဖြစ်ပေါ်သော လှိုင်းပြန်ခြင်း၊ လှိုင်းယိုင်ခြင်းများသည် အသံလှိုင်းများကို အသံလှိုင်းခေါင်းများအတွင်းသာ ရှိစေ

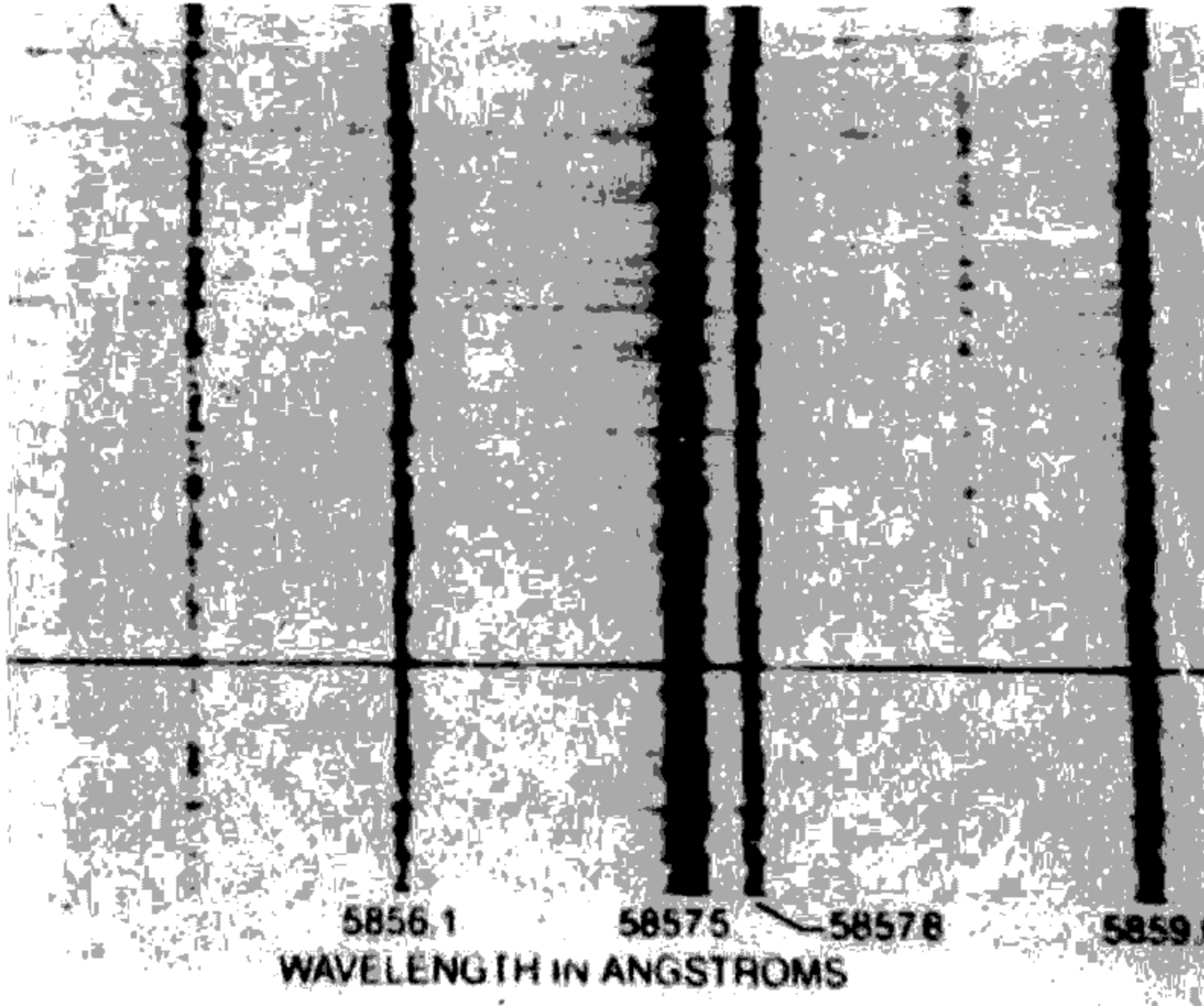

ပုံ ၆။ နေ၏အတွင်းရှိ အသံလှိုင်းများကြောင့် မျက်နှာပြင် တုန်ခါပုံကို ကွန်ပျူတာဖြင့် ပုံဖော်ထားပုံ

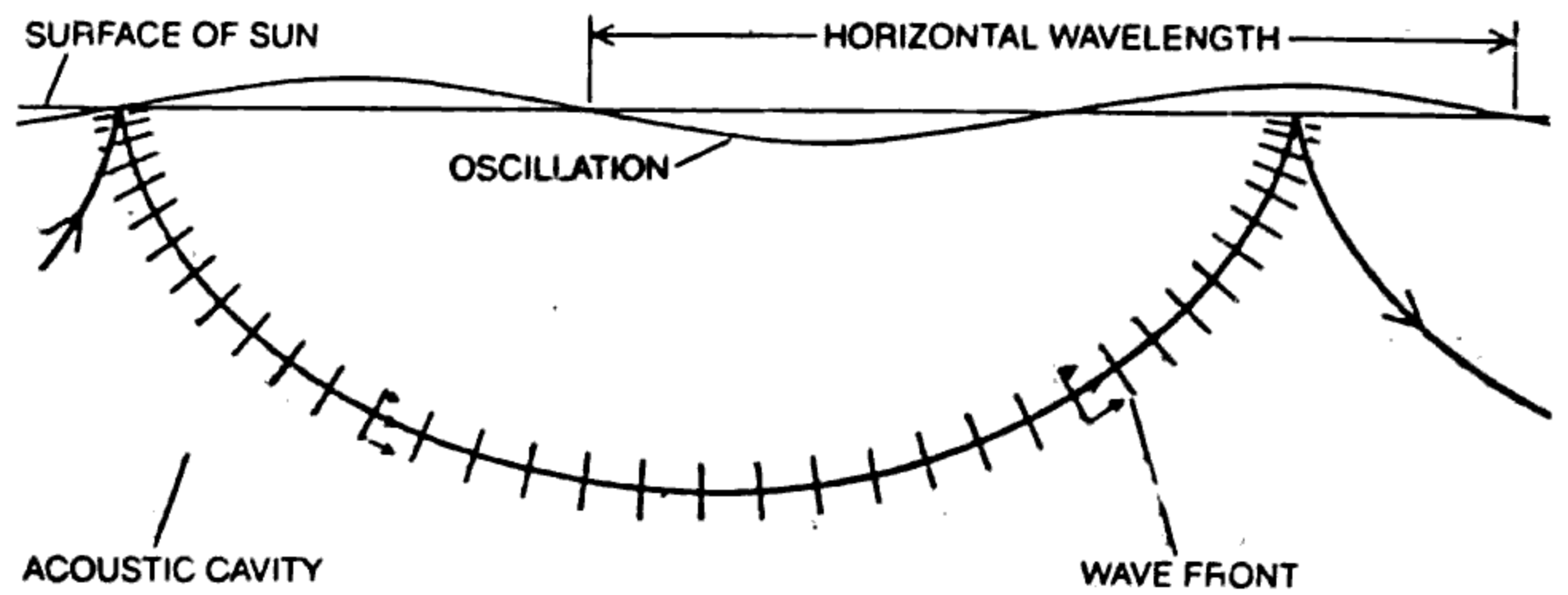
ပုံ ၈။ ငါးမိနစ်ကြိမ်ဖြစ်ပေါ်သော တုန်ခါမှု ကီလိုမီတာ ရှစ်သိန်း အတွင်း ဖော်ပြထားပုံ။ အမြင့်ဆုံး ချင်းဝက် အလျင်မှာ တစ်ကွန်လျင် ဒသမလေးကီလိုမီတာခန့်ဖြစ်သည်။ နေ၏ အတွင်း ကုဋေ အရေအတွက်မကသော အသံလှိုင်း “ခွင်ကျမှု” များကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သည်။

နက္ခတ္တဗေဒ တိုးတက်မှု

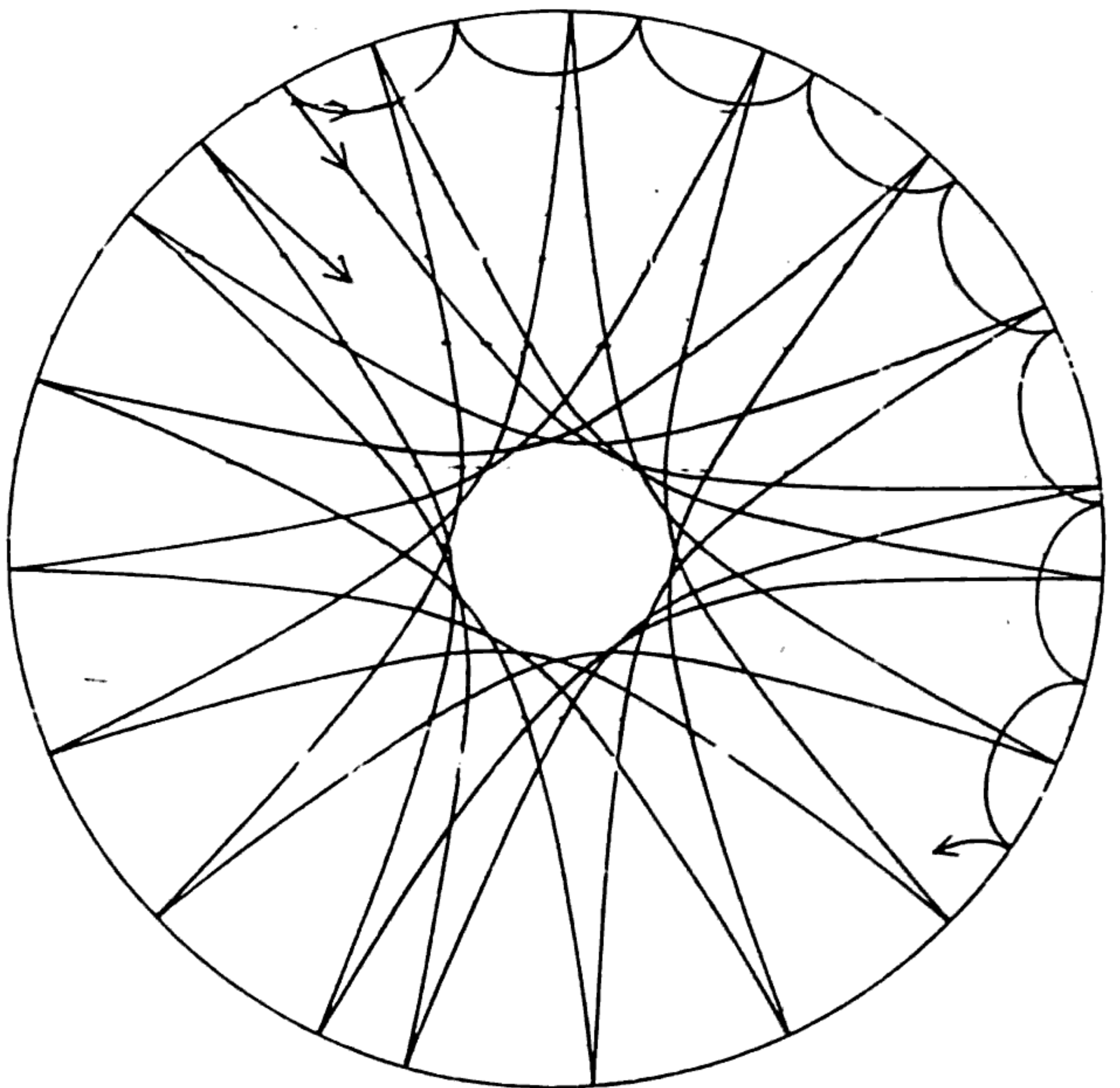

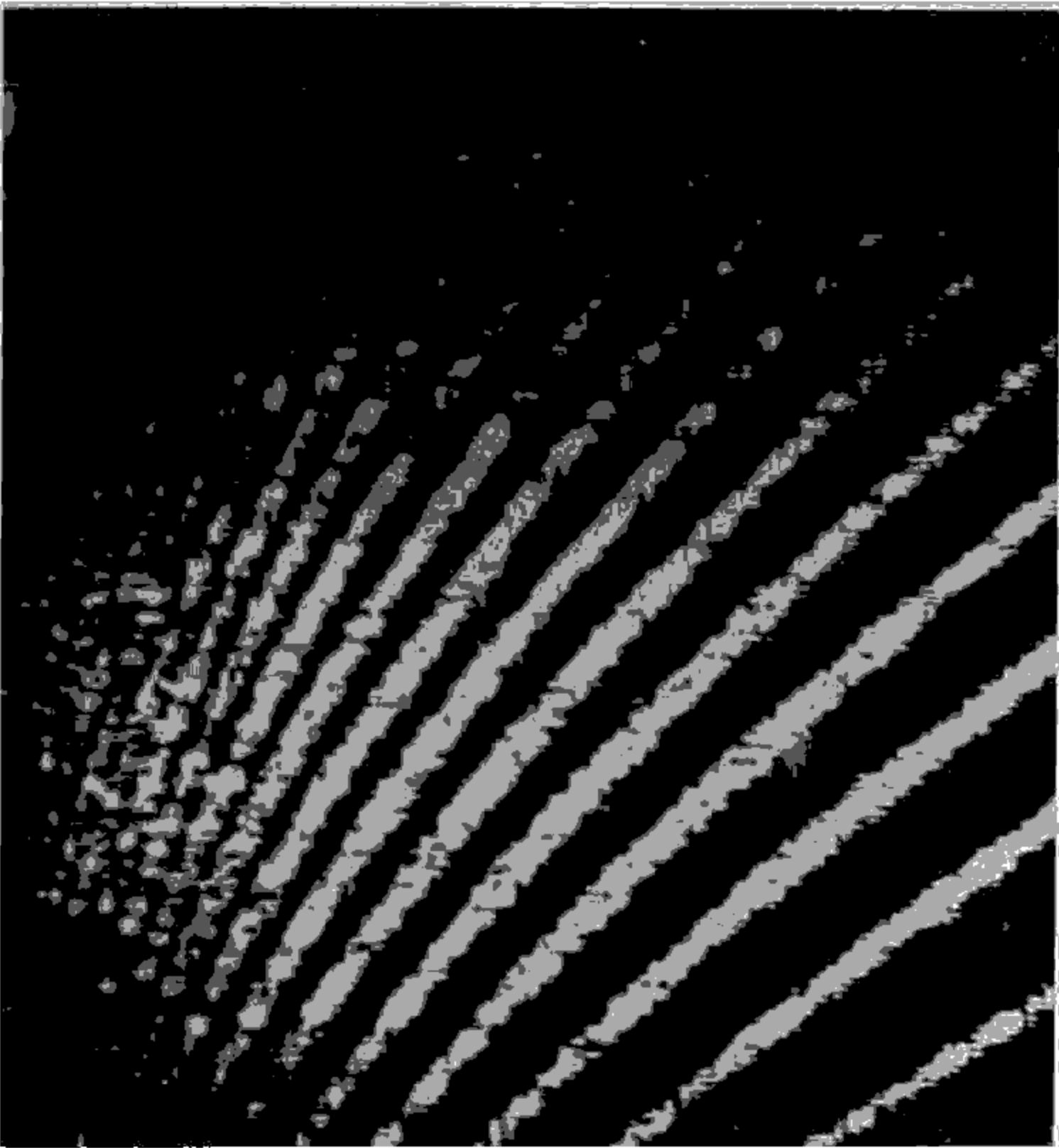
ပုံ ၉။ ဓာတ်ငွေ့မော်လီကျူးများ၏ ချင်းဝက်ရွှေ့ရှားမှုကြောင့် “စုပ်ယူ” ရောင်စဉ်စင်းများ ရွှေ့ရှားရပုံကို နေ၏ မျက်နှာပြင်ရှိ ရောင်စဉ်ဓာတ်ပုံမှ တွေ့ရပုံ

သည်။ မျက်နှာပြင်သို့ဦးတည်လျက်ရွှေ့ရှားလာသော အသံလှိုင်းသည် မျက်နှာပြင်အောက်တွင် သိပ်သည်းခြင်းနည်း၍ လှိုင်းပြန်မှု ဖြစ်ပေါ်သည်။ လှိုင်းပြန်၍လာသော အသံလှိုင်းသည် နေ၏ အတွင်းသို့ ပြန်ဆင်းသွားရာ အသံ၏ အလျင်သည် အကွာအဝေး (အနက်) နှင့်လိုက်၍ မြင့်မားသဖြင့် လှိုင်းယိုင်ခြင်းကို ဖြစ်ပေါ်စေရာလှိုင်း၏မျက်နှာစာမှာ နေ၏မျက်နှာပြင်ဘက်သို့ ပြန်လှည့်ခြင်းခံရပြန်သည်။ ယင်းသို့ ပိတ်မိခံရသော လှိုင်းများသည် လှိုင်းထပ်ခြင်းကြောင့် ခွင်ကျမှုများဖြစ်ပေါ်စေသည်။ (ပုံ-၁၀) ခွင်ကျမှုပေါင်းကုဋေမက ဖြစ်ပေါ်ခြင်းကို သိရှိနိုင်ရန် မျက်နှာပြင်ချိန်တာကိုက် တုန်ခါမှုများကို ဖမ်းယူလေ့လာရသည်။ (ပုံ-၁၁) မျက်နှာပြင်တုန်ခါမှုများကို ကွန်ပျူတာပုံ ဖော်နည်းဖြင့် လေ့လာနိုင်သည်။ ယင်းတုန်ခါမှုများကို လေ့လာခြင်းဖြင့် အသံ၏ အလျင်အကွာအဝေး (အနက်) ကို လိုက်၍ ပြောင်းလဲပုံကို လေ့လာနိုင်သည်။

ပုံ ၁၀။ နေပေါ်တွင် မြေလျင်လှုပ်ခြင်းမှာ နေမျက်နှာပြင်အောက်ရှိ အသံလှိုင်းများ လှိုင်းထပ်ပြီး တုန်ခါမှုများ ဖြစ်ပေါ်စေ၍ဖြစ်၏။ နေမျက်နှာပြင်အောက် လှိုင်းပြန်ခြင်း၊ လှိုင်းယိုင်ခြင်းကြောင့် အသံလှိုင်းများကို “အသံတွင်း” များ၌သာ သိမ်းဆည်းထားခြင်း ခံရသည်။ နေ၏ဗဟိုနယ်ပယ်မှ ကျရောက်လာသောအသံလှိုင်းသည် နေ၏မျက်နှာပြင်ရောက်သော် သိပ်သည်းခြင်း ရုတ်ခြည်း ပြောင်းလဲမှုကြောင့် လှိုင်းပြန်ခေါက်သွားသည်။ လှိုင်းပြန်သွားသော အသံလှိုင်းကို (အသံ၏အလျင်အနက်နှင့်လိုက်၍ ကြီးထွားလာ၍) လှိုင်းယိုင်စေပြီး လှိုင်းမျက်နှာစာကိုလည်စေ၍ နေ၏မျက်နှာပြင်ဘက် ပြန်လည် ကျရောက်စေပုံကို ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၁၁။ နေအတွင်း အသံလှိုင်းခွင်ကျမှုကြောင့် မျက်နှာပြင်ပေါ်၌ ဖြစ်ပေါ်သော တုန်ခါမှု၏လှိုင်းအလျားကို ကွန်ပျူတာနှင့် တွက်ထုတ်ထားပုံ

ယင်းပြောင်းလဲမှုများမှ နေအတွင်း အပူချိန်နှင့် နေအတွင်းဖွဲ့စည်းပုံကို လေ့လာနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် နေဟူသည် အရွယ်နှင့်မလိုက်အောင် ဆူညံ၍နေသော ကြယ်တလုံးဟု မှတ်ချက်ချနိုင်သည်။ ဆူညံသံများကို ပိုမိုတိကျစွာ တိုင်းတာနိုင်ရေးအတွက် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုအမျိုးသားလေကြောင်း ကြီးကြပ်မှုအဖွဲ့ (နာဆာ) နှင့် ဥရောပတိုက် အာကာသအေဂျင်စီ (အီးအက်စ်အေ) တို့ ပူးတွဲ၍ တုန်ခါမှု ဖမ်းယူတိုင်းတာနိုင်သော ကိရိယာများ တပ်ဆင်ထားသည့် ဂြိုဟ်တုကို ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပစ်လွှတ်ရန် စီစဉ်ထားကြသည်။

နေအဖွဲ့အစည်းအသစ်များ

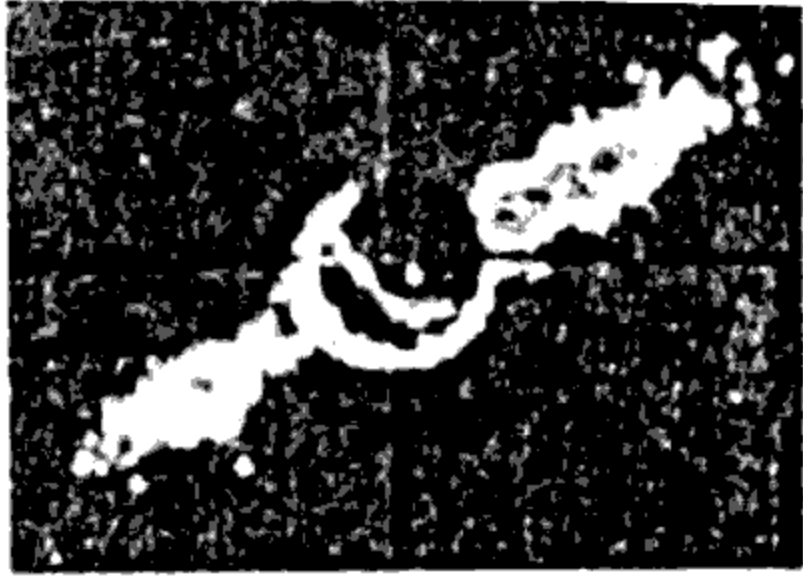
ဂျပန်နှင့် နက္ခတ္တဗေဒပညာရှင်အများစုလက်ခံထားသည့် စကြဝဠာပုံစံအရ ရှုမှတ်လေ့လာ၍ရသော စကြဝဠာအတွင်း၌ ဂလက်ဆီပေါင်း ကုဋေတသောင်းမှ တသိန်းအထိ ရှိရမည်ဖြစ်သည်။ ဂလက်ဆီတစ်ခုတွင် ကြယ်ပေါင်း ကုဋေတသောင်းမှ တသိန်းအထိရှိရမည်ဖြစ်၍ စကြဝဠာအတွင်းရှိ ကြယ်ပေါင်းမှာ ဂဏန်းအားဖြင့် ဖော်ပြရသော် သူညီပေါင်း ၂၄ လုံး ပါရှိသော ကိန်းဂဏန်းကြီးတခုဖြင့် ပြရမည်ဖြစ်သည်။ ဤမျှ မြားမြောင်သော ကြယ်အရေအတွက်အတွင်း သာမန်ကြယ်တလုံးမျှဖြစ်သော ကျွန်ုပ်

တို့၏နေ၌သာ ဂြိုဟ်ကိုးလုံး ပတ်လျက်ရှိသည်ကို တိကျစွာ သိထားသည်။ ထို့ပြင် အသိဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော သတ္တဝါများ နေထိုင်သည့် တလုံးတည်းသောဂြိုဟ် (ကျွန်ုပ်တို့၏ကမ္ဘာ) သည် နေအဖွဲ့အစည်းတွင် ပါဝင်လေသည်။

ပညာရှင်အများ၏ ယူဆချက်မှာ အခြား ကြယ်များတွင် ဂြိုဟ်အဖွဲ့အစည်းရှိနိုင်ပြီး အသိဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော သက်ရှိ သတ္တဝါများလည်း စကြဝဠာ၏ အခြားအခြားသော နေရာများ၌ ရှိကောင်းရှိလိမ့်မည် ဟူ၍ပင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ် နှစ်ဦးပိုင်းတွင် အိုင်ရပ်စ် ခေါ် အနီအောက်ရောင်ခြည်သုံး အာကာသမှန်ပြောင်းကို သယ်ဆောင်ထားသော ဂြိုဟ်တုတလုံးကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ဗြိတိန်နိုင်ငံနှင့်နယ်သာလင်နိုင်ငံတို့က စုပေါင်း၍ ပစ်လွှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းဂြိုဟ်တုသည် စကြဝဠာအတွင်းရှိ နက္ခတ္တပစ္စည်းများ၏အပူချိန်ကိုတိုင်းတာနိုင်သည်။ အလင်းနှစ်ပေါင်း ၂၆ နှစ် သို့မဟုတ် ကီလိုမီတာပေါင်း ကုဋေနှစ်သိန်းကျော်ခန့် အကွာအဝေးတွင် အလွန်တောက်ပသော ဗီဂါကြယ်ရှိသည်။ ယင်းကြယ်ကို တောက်ပမှုတွင် စံအဖြစ်အသုံးပြုတတ်ကြသည်။ ယင်းကြယ်ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဂြိုဟ်များဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့်အထောက်အထားကို အိုင်ရပ်စ် တယ်လီစကုပ်ဖြင့် လေ့လာတွေ့ရှိကြသည်။ အမေရိကန် နက္ခတ္တဗေဒပညာရှင် အော်မင်းနှင့် ဂျိုးလတ်တို့သည် အိုင်ရပ်စ်တယ်လီစကုပ်ကို ဗီဂါကြယ်ရှိသည့်ဘက်သို့ လှည့်လိုက်သောအခါ အပူဖြာထွက်မှု သို့မဟုတ် အနီအောက်ရောင်ခြည်များကို မမျှော်လင့်ပဲ ဖမ်းယူမိကြလေသည်။ ယင်းဖြာထွက်မှု၏ ပင်ရင်းမှာ ဗီဂါကြယ် မဟုတ်ပဲ ကီလိုမီတာကုဋေ တထောင်ခန့်ရှိသော နယ်ပယ်မှဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

ယင်းအကွာအဝေးမှာ နေမှ အဝေးဆုံး ဂြိုဟ်ဖြစ်သော ပလူတိုနှင့် နေအကြားရှိ အကွာအဝေးထက် နှစ်ဆမျှဝေးသော အကွာအဝေးဖြစ်သည်။ ဗီဂါကြယ်၏အရွယ်မှာ နေ၏ ငါးပုံတပုံမျှသာရှိ၍ ငယ်ရွယ်သော ကြယ်ဖြစ်သည်။ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဓာတ်ငွေ့နှင့် နက္ခတ္တမှုန်များ ရှိလိမ့်မည် ဖြစ်ပြီး ဂြိုဟ်များဖြစ်ပေါ်လာရန် အခြေအနေကောင်းသည်ဟု ယူဆသည်။ အသက်ဖြစ်ပေါ်လာရန်ကား အချိန်လိုသေးသည်ဟု ဆိုကြသည်။ (ပုံ - ၁၂)

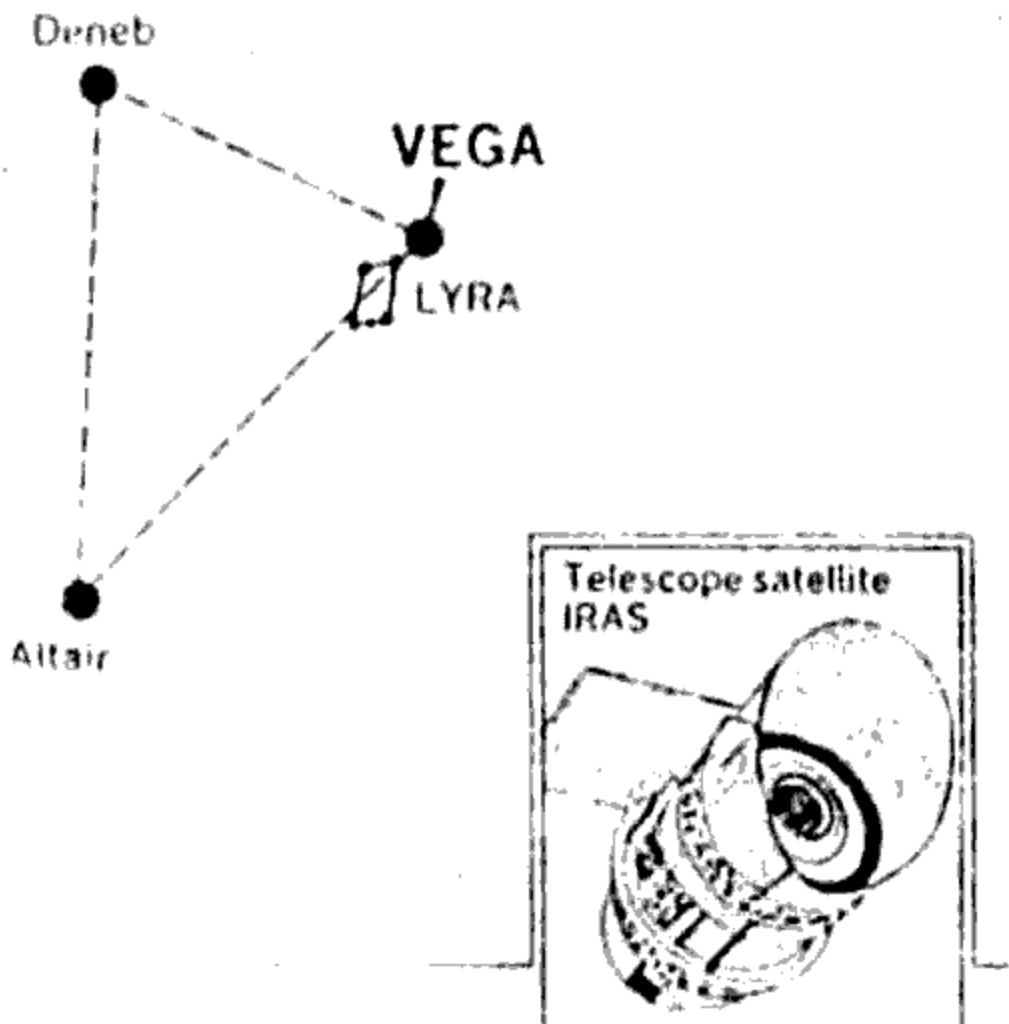
ဘီတာပစ်(က)တိုရစ်မှာ အလင်း နှစ် ၅၀ ခန့် သို့မဟုတ် ဗီဂါကြယ်ထက် နှစ်ဆခန့် ကမ္ဘာမှ ဝေးသောဒေသတွင် ရှိသည့် ကြယ်တလုံးဖြစ်သည်။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အရိုဇီးနားတက္ကသိုလ်မှ နက္ခတ္တ ရူပဗေဒပညာရှင် ဒေါက်တာ ဘီစမစ်နှင့် နာဆာ သုတေသနဗိမာန်မှ ဒေါက်တာ အာတာရယ်လ်တို့သည် ချီလီနိုင်ငံရှိ လက်မ ၁၀၀ တယ်လီစကုပ်ကို အသုံးပြုပြီး ပစ်(က)တိုရစ်အနီး ဂြိုဟ်များ ပေါက်ဖွားနေသည့် အထောက်အထားကို ရခဲ့ကြပြန်သည်။ ယင်း

နက္ခတ္တဗေဒ တိုးတက်မှု

ပုံ ၁၂ (ခ)

Pictoris: Young star

ပုံ ၁၂ (က)

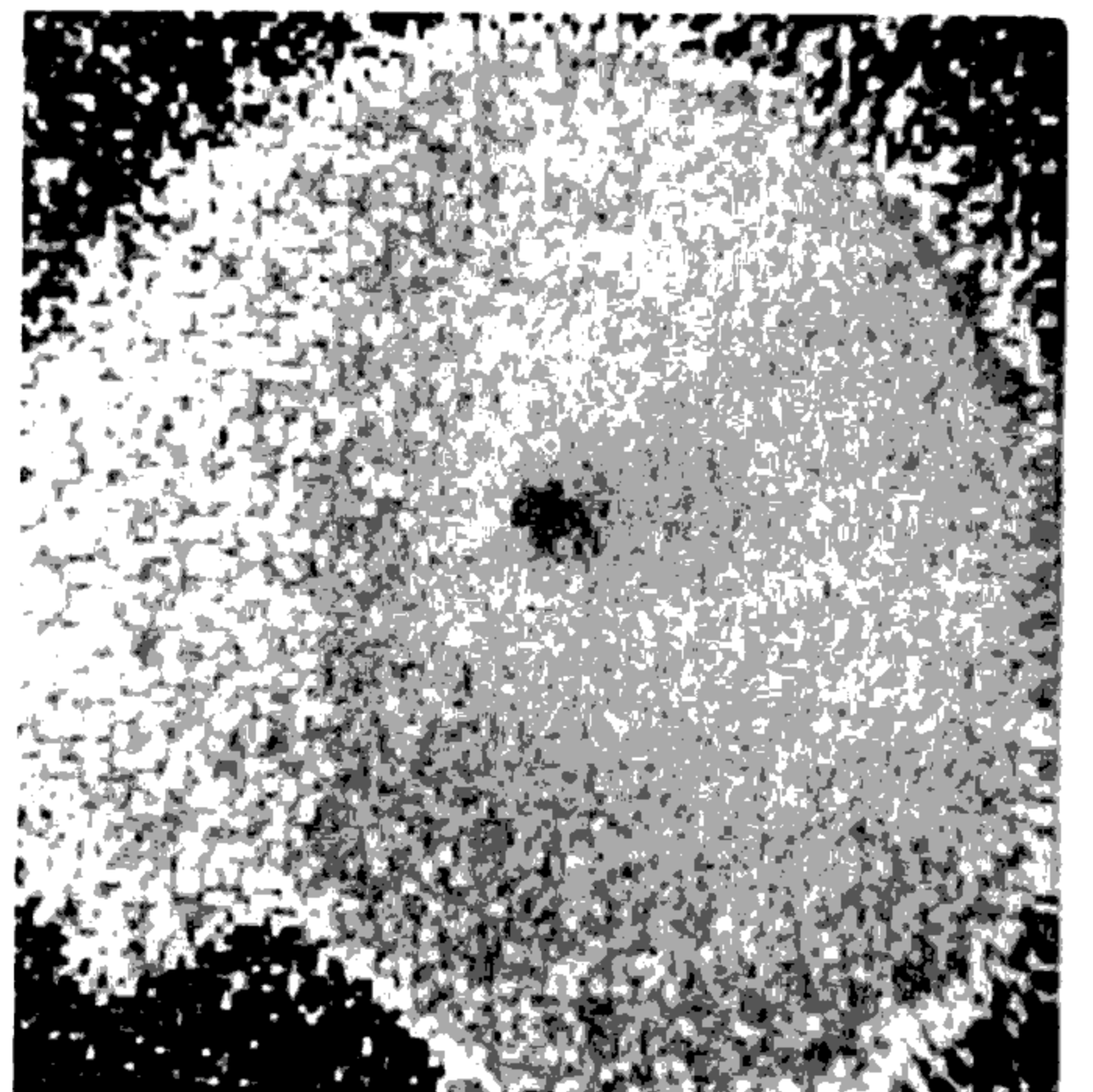
ပုံ ၁၂ (ဂ)

ပုံ ၁၂ (က)။ ကမ္ဘာမှ အလင်းနှစ် ၅၀ ရှိသော ဘီတာပစ်(က)ကိုရစ်ကြယ် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ဂြိုဟ်များစတင်ပေါ်ပေါက်ပုံကို သန္ဓေတည်စကြယ်နှင့် နေအဖွဲ့ အစည်းများကို လေ့လာရာတွင် အသုံးဝင်လှသော အိုင်ရပ်စ်ခေါ် အနီအောက် ရောင်ခြည်သုံးဂြိုဟ်တု တယ်လီစကုပ်ပုံကိုပါ ဖော်ပြထားသည်။ ဗီဂါကြယ်၏တည် နေရာကို လိုင်ရာကြယ်စုအတွင်း၌ ပြထားပုံ

ပုံ ၁၂ (ခ)။ ဗီဂါကြယ်အနီး နေအဖွဲ့အစည်းအသစ် ဖြစ်ပေါ်နေပုံ၊ ဂြိုဟ် များ စတင်ပေါ်ပေါက်နေပုံကို ဖော်ပြထားသည်။

ပုံ ၁၂ (ဂ)။ နေအဖွဲ့အစည်းသစ်များသန္ဓေတည်ရာ ရောမဓာတ်ငွေ့တိမ်တိုက်ကြီး

၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် တွေ့ရှိခဲ့သော အိုင်ရပ်စ်-အရာကီအယ်(လ်) ကော့ကြယ်တံခွန်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်နောက်ပိုင်းတွင် အသစ် ဆုံးတွေ့ရှိသော နက္ခတ္တဗေဒပစ္စည်း ဖြစ်သည်။

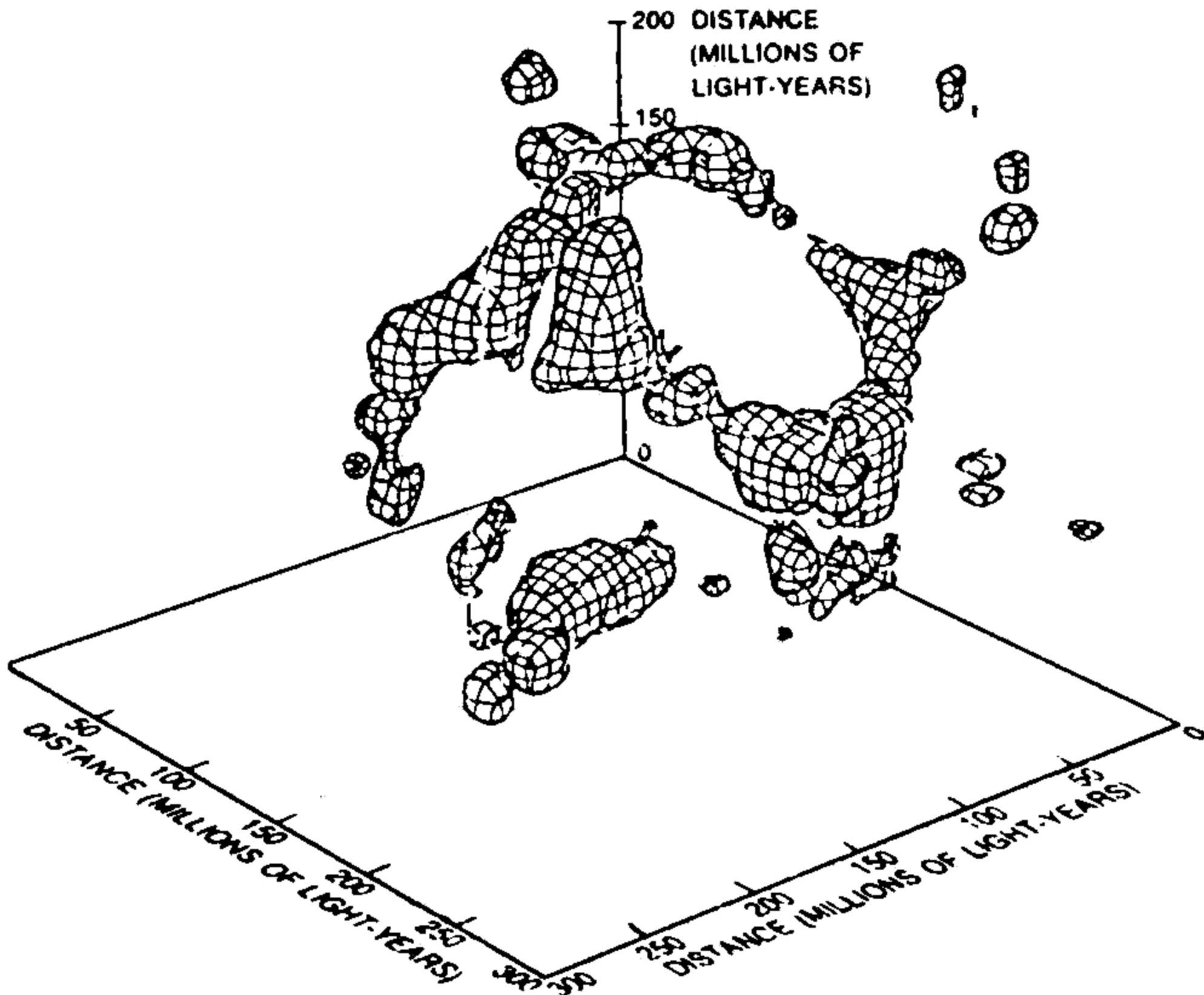
ယင်းကြယ်တံခွန်ကို ခရမ်းလွန် အဝေးကြည့် မှန်ပြောင်းဖြင့် မြင်တွေ့ရပုံ။ ကြယ်တံခွန်၏မျက်စေ့၊ သို့မဟုတ် နယူကလီယ။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅ စာ၊ ၃၅-၅၅။)

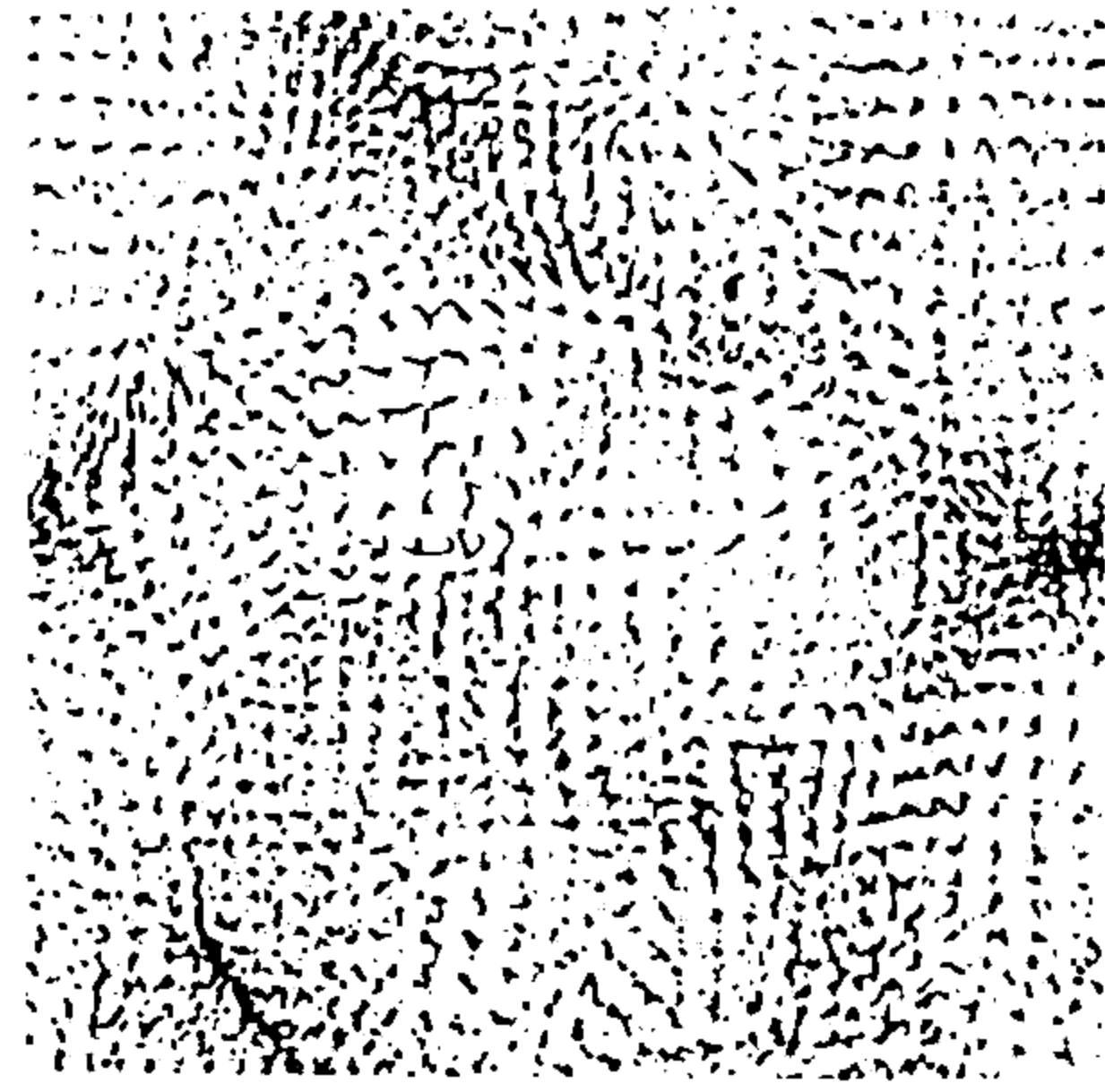
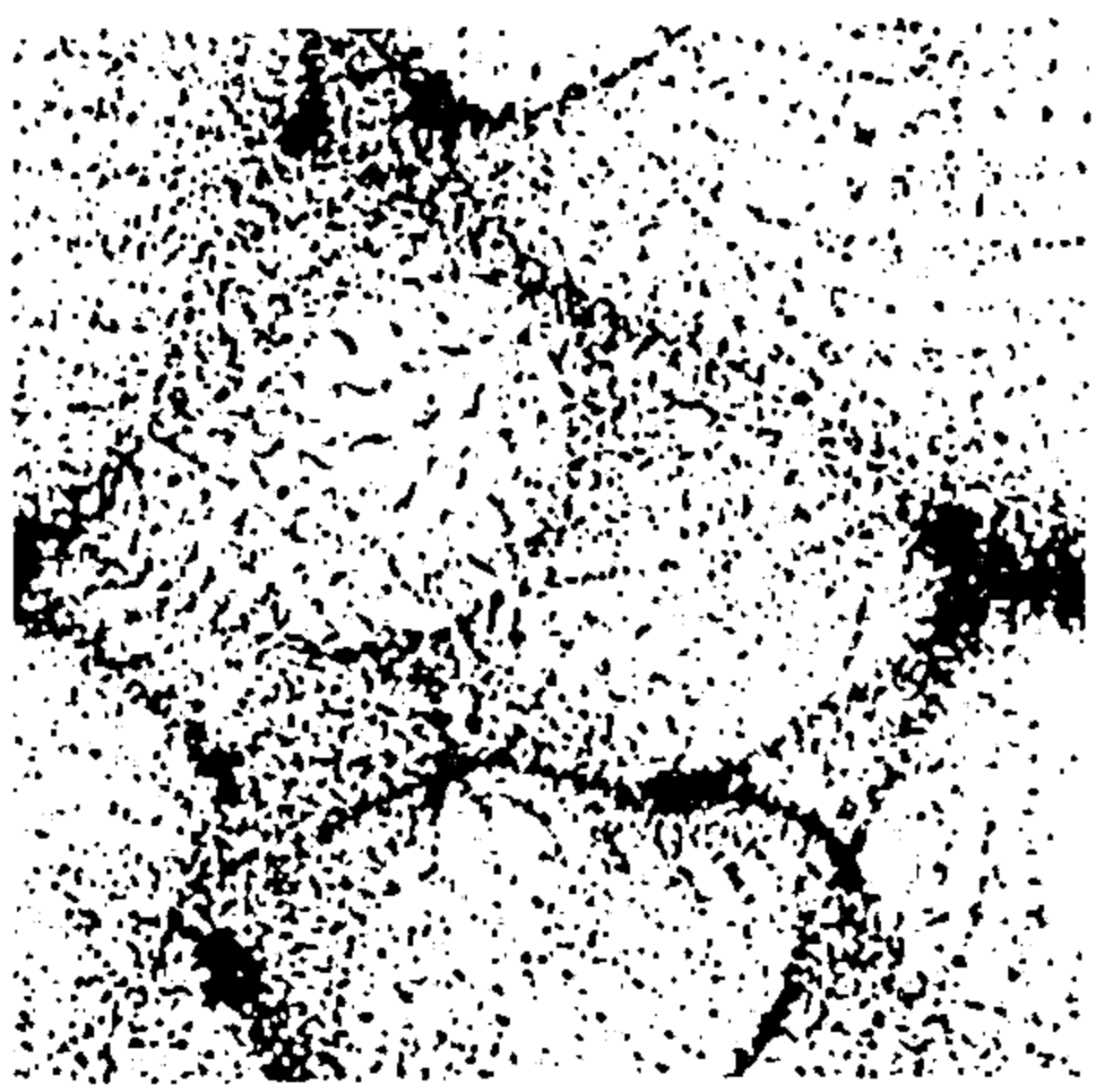
ကြယ်ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ နယ်ပယ်တွင် ရေခဲ၊ ကာဘွန်၊ စီလီ ကွန် အစရှိသော အမှန်အပိုင်းအစများကို အမြူတေဂြိုဟ် များက စုပ်ယူနေကြလိမ့်မည်ဟု ယူဆကြသည်။ စကြဝဠာ အတွင်း ယင်းကဲ့သို့ နေအဖွဲ့အစည်းများ တွေ့ရှိခြင်းသည် စကြဝဠာ အတွင်း၌ သက်ရှိ သတ္တဝါ ရှိ နိုင်ကြောင်းကို ထောက်ခံသော တွေ့ရှိချက်များဖြစ်သည်ဟု အချို့ နက္ခတ္တ ရူပဗေဒ ပညာရှင်များက မျှော်လင့်ချက်ကြီးစွာ ယူဆ ကြသည်။

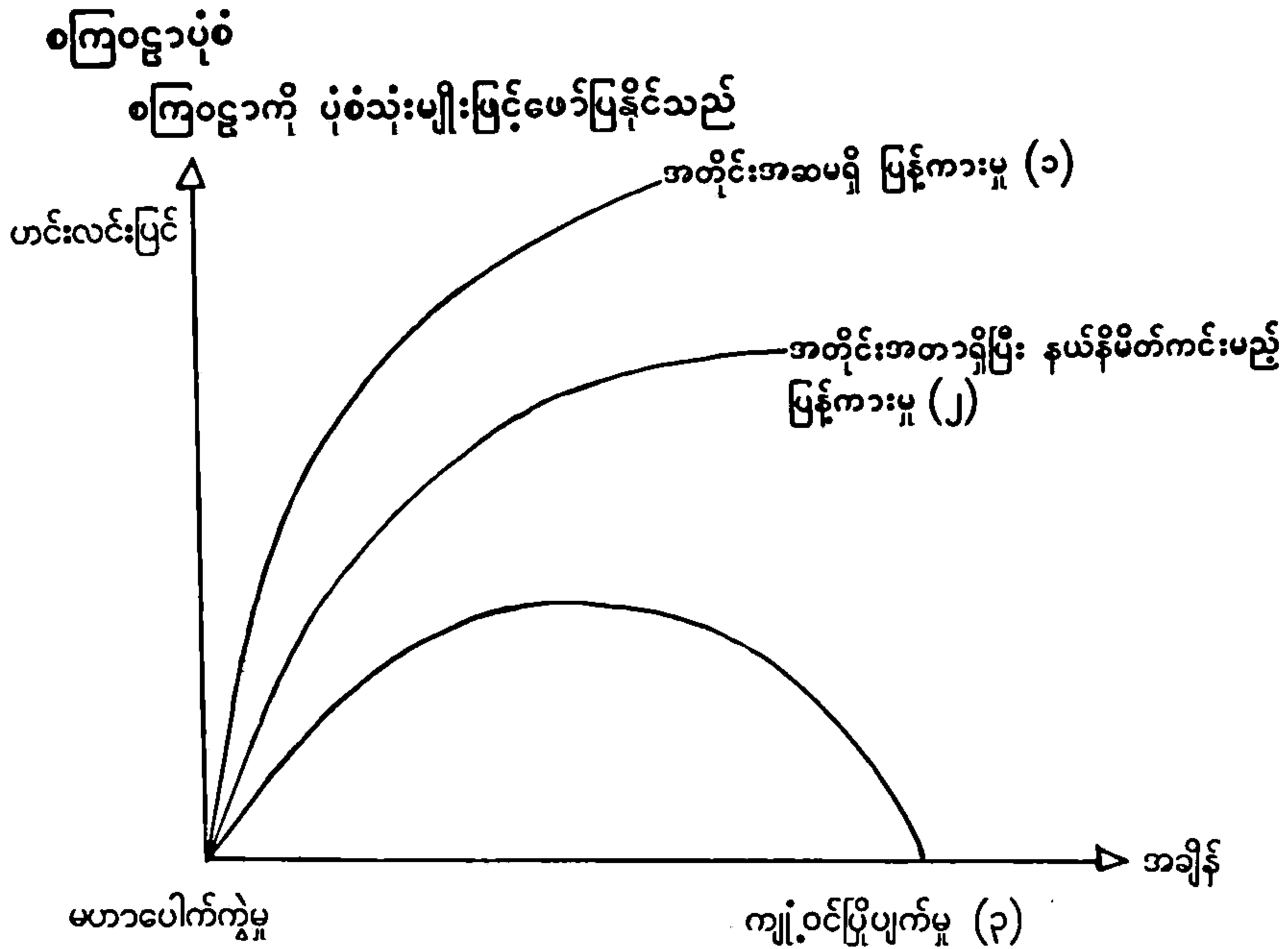
စကြဝဠာပုံစံ

စကြဝဠာကို ပုံစံသုံးမျိုးဖြင့် ဖော်ပြနိုင်သည်။ ပညာရှင် များ လက်ခံထားသည့် ပုံစံများမှာ အတိုင်းအဆမရှိ ပြန့် ကားမှု၊ အတိုင်းအတာရှိပြီး နယ်နိမိတ်ကင်းသည့် ပြန့်ကားမှု နှင့် ကျုံ့ဝင်ပြိုပျက်မှု ပုံစံတို့ဖြစ်ကြသည်။ စကြဝဠာတွင် မတွေ့ရှိသေး၍ မှောင်မိုက်သော ဒြပ်သားများဟု ခေါ် တွင်သည့် နယူထရိုနိုသည်လည်းကောင်း၊ မဟာပေါင်းစပ်မှု နှင့် မဟာဒြပ်ဆွဲမှု သီအိုရီအရ ရှိရမည့် လေးလံသော

ပုံ ၁၃။ ဂလက်ဆီများ ပြန့်ပြူး ထားပုံကို သုံးဘက်တိုင်း ဟင်းလင်းပြင် အတက် ကွန်ပျူတာဖြင့် ပုံဖော်ထားပုံ။ ဂလက်ဆီပေါင်း နှစ်ထောင် ပတ်ဝန်းကျင် အတက် ဆွဲထားသောပုံ ဖြစ်သည်။ အလွှာ လိုက်ရှိနေသည့် ဂလက်ဆီများကို “နံပြား” သို့မဟုတ် pancake ပုံစံမျိုးဟု ခေါ်ဆို ကြသည်။ အောက်ပုံများတွင် စကြဝဠာ သက်တမ်းနှစ်ကုဋေ ၃၀၀ တွင် ဒြပ်ထုနှင့် စွမ်းအင်တို့ရှိနိုင်မည့်ပုံစံနှင့် နှစ်ပေါင်းကုဋေ ၉၀၀ လောက်တွင် ဂလက်ဆီများကို အလွှာ များအဖြစ်လည်းကောင်း၊ အစင်းကြောင်း များအဖြစ် လည်းကောင်း တွေ့မြင်နိုင်ပုံ။ ကတက်စထီဖီသီအိုရီဖြင့် ရှင်းပြ နိုင်သည့် ဂဲဩမေထရီပုံစံများ ဖြစ်ကြသည်။

ခေါက်ချိုးညီ အမှုန်များသည် လည်းကောင်း တည်ရှိနေသော်လည်း မတွေ့ရသေးသော ဒြပ်သားများဖြစ်ကြသည်။ ယင်းဒြပ်သားများသာ အကယ်၍လုံလောက်စွာရှိခဲ့ပြီး နယူထရီယွန်များလည်း ဒြပ်ထုရှိခဲ့လျှင် တနေ့တွင် စကြဝဠာသည် ကျုံ့ဝင်ပြိုပျက်၍ ဇီဝိန်ချုပ်ပေလိမ့်မည်။ ပထမအဆင့်အနေဖြင့် နယူထရီယွန်များသည် ဒြပ်ထုရှိခဲ့လျှင် ဆိုဗီယက် ရူပဗေဒပညာရှင် ဇယ် (လ်) ဒိုဗ်နိုဗ်နှင့် အဖွဲ့တို့၏ သီအိုရီအရ စကြဝဠာတွင် ကြီးမားသော အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သော ဂလက်ဆီများသည် ထီးတည်းမဟုတ်ပဲ အလွှာလိုက်ဖွဲ့စည်းပြီး မဟာဂလက်ဆီများအဖြစ် တည်ရှိသည်ဟု ယူဆကြသည်။ (ပုံ-၁၃)

ယေဘုယျ ရီလေတီဗီတီအရ အချိန်နှင့် ဟင်းလင်းပြင် (လေးဘက်တိုင်းအချိန် + ဟင်းလင်းပြင်) တို့သည် မဟာပေါက်ကွဲမှုတွင် စတင်ပေါက်ဖွားလာပြီး စကြဝဠာပုံစံတွင် ပထမ နှစ်မျိုးအရ ဟင်းလင်းပြင်မှာ အတိုင်းအတာမရှိကြီးထွားနိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ကြီးမားသောအတိုင်းအတာရှိ အဖွဲ့အစည်းအဖြစ်သို့ရောက်ရှိသွားနိုင်သည်။ တတိယပုံစံအရ တိကျပြတ်သားသော အတိုင်းအတာအထိ ကြီးထွားပြီး ပြန်လည်သေးငယ်၍ ကျုံ့ဝင် ပြိုပျက်သွားမည် ဖြစ်သည်။

ကွမ်တမ် မက္ကင်းနစ် ပညာ၏ မရေရာမှု နိယာမအရ စကြဝဠာဟူသည် နယ် နိ မိတ် ကင်း သော အ ကြီး ဆုံး

ဟင်းလင်းပြင်အချိန်အဖွဲ့အစည်းဟု ခေါ်ဆိုရမည်ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာလုံး၏ မျက်နှာပြင်မှာ နယ်နိမိတ်မရှိသော နှစ်ဘက်တိုင်း မျက်နှာပြင်ဖြစ်၍ စကြဝဠာသည် နယ်နိမိတ်မရှိသော လေးဘက်တိုင်း မျက်နှာပြင်ဟု ခေါ်ဆိုရမည်လောဟု ပညာရှင်များက တွေးတောနေကြသည်။ စကြဝဠာ အစတွင် အချိန်ကို အဓိပ္ပာယ်သတ်မှတ်ရာ၌လည်း တောင်ဝင်ရိုးစွန်း၏ တောင်ဘက်ကိုသတ်မှတ်ခြင်းနှင့် တူနေပေလိမ့်မည် ဖြစ်သည်။ တဖန် မဟာခေါက်ချိုးညီ သီအိုရီနှင့် မဟာဒြပ်ဆွဲသီအိုရီတို့တွင် အသုံးပြုနေသည်မှာ တဆယ့်တဘက်တိုင်း ဟင်းလင်းပြင်အချိန်ဖြစ်သဖြင့် ဟင်းလင်းပြင်နှင့် အချိန်သဘာဝမှာ သင်္ချာအဓိပ္ပာယ်လောက်သာ ဆောင်နေပြီလောဟု တွေးထင်မှတ်စရာရှိသည်။ တဆယ့်တဘက်တိုင်း သီအိုရီကို ထောက်ခံသည့် တွေ့ရှိချက်မှာ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ဆန်းခေါ် ဥရောပတိုက်ရှိ ရူပဗေဒ သုတေသနဗိမာန်မှ တွေ့ရှိထားသော မိုနိုဂျက်ဖြစ်၏။ ယင်းတွေ့ရှိချက်မှာ ဖိုတိုနို (ဖိုတွန်၏ ခေါက်ချိုးညီအမှုန်)၊ သို့မဟုတ် အခြားခေါက်ချိုးညီ အမှုန်များဖြစ်နိုင်သလောဟု ထင်ကြေးပေးနေကြသည်။ စကြဝဠာ၏ပုံစံမှာ ပိုမို၍ ဆန်းသစ်လာဖွယ်ရှိပေသည်။

ဒေါက်တာ စိန်ထွန်း

အပိုင်း လေး

၁၉၈၅ ခုနှစ် အကြောင်းရပ်များ

ဤအပိုင်းတွင် ဖော်ပြထားသော အကြောင်းရပ်များ သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ်အတွင်း ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော မြန်မာနှင့် နိုင်ငံတကာဖြစ်ရပ်များကို အဓိကထား၍ ရေးသားထားပါသည်။ အကြောင်းရပ်များကို က မှ အ အထိ အက္ခရာစဉ်၍ ဖော်ပြထားပါသည်။

ကုဇနက်စ်, ဆိုင်မွန် (ခရစ် ၁၉၀၁-၁၉၇၅)။ ။ နိဗ္ဗိဒ္ဓိအရ အမေရိကန်ဘောဂဗေဒပညာရှင်နှင့် စာရင်းအင်းပညာရှင် ဆိုင်မွန် ကုဇနက်စ်ကို ၁၉၀၁ ခုနှစ် ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့ တွင် ရုရှနိုင်ငံ ယူကရိန်းဒေသ ခါးကော့မြို့၌ မွေးဖွား သည်။ လူမွန်းသီစအရွယ်မှစ၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု တွင် နေထိုင် ကြီးပြင်း ခဲ့ရသည်။ ဟားဗတ် တက္ကသိုလ်မှ ပါရဂူဘွဲ့ရရှိသည်ထိ ပညာဆည်းပူးခဲ့သည်။

ဒေါက်တာကုဇနက်စ်သည် ၁၉၂၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၁ ခု နှစ်ထိ နယူး ယောက် မြို့ရှိ စီးပွားရေး သုတေသန ဆိုင်ရာ အမျိုးသားဗျူရို၌ အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ၁၉၃၆ ခု နှစ်မှ ၁၉၅၄ ခုနှစ်အထိ ပင်စီဗေးနီးယားတက္ကသိုလ်၌ ဘောဂဗေဒနှင့် စာရင်းအင်းပညာ ပါမောက္ခအဖြစ် သင် ကြားပို့ချပေးခဲ့သည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် တရုတ်ပြည်အမျိုး သားသယံဇာတရေးရာကော်မတီ၏ စီးပွားရေး အကြံပေး ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် အိန္ဒိယ နိုင်ငံ အမျိုးသား ဝင်ငွေဆိုင်ရာ ကော်မတီ၏ အကြံပေး ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန်ယူခဲ့ဖူးသည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်အထိ ဂျန်ဟော့ကင်းတက္ကသိုလ်၌ နိုင်ငံရေးဘောဂဗေဒပါမောက္ခအဖြစ် သင်ကြားပို့ချခဲ့ပြန် သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၇၁ ခုနှစ်အထိ ဟားဗတ် တက္ကသိုလ်၌ စီးပွားရေးပညာပါမောက္ခအဖြစ် ဆောင်ရွက် သည်။ ထို့နောက် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု သိပ္ပံပညာ တိုးတက်ရေး ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာ စာရင်းအင်းပညာ အဖွဲ့၏ တော်ဝင် ဂုဏ်ထူးဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်လာသည်။ ဒေါက် တာကုဇနက်စ်သည် ဗြိတိသျှပညာတံခွန်အသင်း၏ အဝေး ရောက် တော်ဝင် ဂုဏ်ထူးဆောင် အဖွဲ့ဝင်လည်း ဖြစ်သည်။

ဒေါက်တာ ကုဇနက်စ် အား ဂျပန်းဆလမ်း ဟေဗရူး တက္ကသိုလ်၊ ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်၊ ကိုလံဗီယာတက္ကသိုလ်၊ နယူး ဟန်ရှိုင်းယား တက္ကသိုလ် စသည့် တက္ကသိုလ် အများ အပြားကလည်း ဂုဏ်ထူးဆောင်ပါရဂူဘွဲ့များ အသီးသီး ချီးမြှင့်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် ဘောဂဗေဒဆိုင်ရာ နိဗ္ဗိဒ္ဓိကို ဆွိဒင်ပညာတံခွန် အသင်းကြီးက အပ်နှင်းခဲ့ သည်။ အမျိုးသားအသားတင်ထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုးကို တိုင်း တာသော အဆင့်မြင့် နည်းစနစ်တရပ်ကို ၁၉၃၀ ပြည့်လွန် နှစ်များအတွင်းက စတင်ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ခြင်း အတွက် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတနိုင်ငံ၏ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင် မှုတန်ဖိုးစုစုပေါင်းကို တွက်ချက်ခြင်းဖြင့် စီးပွားရေးနှင့် ဝင်ငွေခွဲဝေမှုအခြေအနေအရပ်ရပ်ကို လေ့လာ ထုတ်ဖော် မရှိမဖြစ် အရေးပါသော နည်းစနစ်များကို ၁၉၆၀ ပြည့် လွန်နှစ်များအတွင်း ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ခြင်းအတွက်လည်း ကောင်း နိဗ္ဗိဒ္ဓိကို ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဒေါက်တာကုဇနက်စ်သည် စီးပွားရေးသံသရာ၊ စီးပွား

ရေးဖွံ့ဖြိုးမှုနှင့် အမျိုးသားဝင်ငွေတို့၏ သဘောသဘာဝကို လေ့လာတင်ပြရာတွင် ထင်ရှားသည်။ စီးပွားရေးနယ်ပယ် အတွင်း အကြောင်းအကျိုး ဆက်နွယ်မှုအရပ်ရပ်ကို စနစ် ကျနသော စာရင်းအင်းနည်းပညာဖြင့် တွက်ချက်တိုင်း တာ ခန့်မှန်းလေ့လာကြရန် ရှေ့ဆောင်နှိုးဆော်ခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုသည် ယင်းနိုင် ငံ၏ စီးပွားရေးအဆောက်အအုံကို စနစ်တကျ ပြောင်းလဲ ဖွဲ့စည်းစီမံဆောင်ရွက်မှုအပေါ် တွင်သာတည်မှီနေကြောင်း၊ လူဦးရေ တိုးနှုန်းနှင့် အမျိုးသား တဦးချင်း အသားတင် ထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုးတိုးတက်မှုနှုန်းထားတို့အကြားတွင် ဆက် နွယ်မှုရှိသလောက်ပင် နည်းပါးလှကြောင်းစသည့် စီးပွား ရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ အယူအဆများကို ဒေါက်တာ ကုဇနက်စ် က စာရင်းအင်းပညာကို လက်စွဲပြုလျက် အခိုင်အမာ တင် ပြသည်။

ဒေါက်တာကုဇနက်စ်ရေးသားပြုစုခဲ့သော စာအုပ်များ အနက် လက်လီလက္ကားကုန်သွယ်မှု အတက်အကျ သံသရာ လည်ခြင်းများ (၁၉၄၆)၊ အမျိုးသား ဝင်ငွေနှင့် ယင်း၏ဖွဲ့ စည်းမှု (၁၉၄၁)၊ ၁၈၆၉ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းအမျိုးသားကုန် ထုတ်လုပ်မှု (၁၉၄၆)၊ စီးပွားရေး ပြောင်းလဲမှု (၁၉၅၄)၊ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာပို့ချချက်များ (၁၉၅၉)၊ ခေတ်သစ် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှု (၁၉၆၆)၊ နိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှု (၁၉၇၁)၊ လူဦးရေ၊ အရင်းနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု (၁၉၇၄)၊ ဖွံ့ဖြိုးမှု၊ လူဦးရေနှင့် ဝင်ငွေခွဲဝေမှု (၁၉၇၉) စသည့် စာအုပ်များ သည် အထူးထင်ရှားသည်။

ဒေါက်တာ ကုဇနက်စ်သည် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု မက်ဆာချူးဆတ်ပြည်နယ် ကိန်းဗရစ်မြို့၌ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ကွယ်လွန်သည်။

ကုမာရ၊ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ၊ ရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်း ညောင်ရွှေမြို့နယ်၊ ရွှေဥဒေါင်း တောင် တောရ ကျောင်းတိုက် (မြန်မာ ၁၂၅၃ - ၁၃၄၆) ။ ။ ရွှေဥ ဒေါင်းတောင်ဆရာတော်ဟု ထင်ရှားတော်မူသော ဆရာ တော်ဘဒ္ဒန္တကုမာရကိုရှမ်းပြည်နယ်တောင်ပိုင်းပင်လောင်း မြို့နယ်၊ တိကျစ်မြို့အနောက် ၅၆ မိုင်အကွာ ပင်ခင်ကျေး ရွာတွင် ခမည်းတော်ရှမ်းတရဲအမျိုးသား ဦးခိုင်၊ မယ်တော် ပအိုဝ့်် အမျိုးသမီးဒေါ်အုတ်တို့က သက္ကရာဇ် ၁၂၅၃ ခုနှစ် ပြာသိုလဆန်း ၁၃ ရက် တနင်္လာနေ့၌ ဖွားမြင်သည်။

ငယ်စဉ်က ပင်ခင်ရွာကျောင်း ဆရာတော် ဦးသာဂရ ထံတွင် ပညာစတင် သင်ကြားသည်။ ငယ်မည်မှာ မောင်ကြာအောင်ဖြစ်သည်။ အသက် ၁၂ နှစ်အရွယ်တွင် ပင်ခင်ကျောင်း ဆရာတော်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာပြုလျက်

ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကုမာရ

ခမည်းတော်၊ မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟဖြင့် ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူသည်။ သို့တော်မှာ ရှင်ကုမာရဖြစ်သည်။

ရှင်သာမဏေ ဘဝမှစ၍ ကစ္စည်းသဒ္ဓါကြီး ပါဠိ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟပါဠိ၊ ဝိနည်းငယ်လေးစောင် စသော ပါဠိအခြေခံကျမ်းများကို သင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၃ နှစ်အရွယ်တွင် ရသေ့ကြီး ဦးခန္တိ အကူအညီဖြင့် မန္တလေးတိုင်း ရမည်းသင်းမြို့ သိမ်ကုန်းကန်ထောင်ကျောင်း ပရိယတ္တိစာသင်တိုက် ဆရာတော် ဦးစာရိတ္တာဘိဝံသထံသို့ ရောက်ခဲ့ပြီး ပရိယတ္တိစာပေများ သင်ကြားသည်။ ထိုမှ ရမည်းသင်း အနောက်ဘက် အုန်းတော သက်ကယ်ခြံကျောင်း စာသင်တိုက် ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတ ဥာဏထံသို့ ပြောင်းရွှေ့၍ ပရိယတ္တိ စာပေများ ဆက်လက် ဆည်းပူးခဲ့သည်။ ထိုနောက် ပင်လောင်းနယ် ပင်မိုလယ်ကြား ကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဦးဂုဏထံတွင် စာပေသင်ကြားယင်း တဝါဆို၍ နေယင်း ဇာတိ ပင်ခင်ရွာကျောင်းသို့ ပြန်ခဲ့သည်။

အသက် ၂၀ တွင် ခမည်းတော် မယ်တော် များနှင့် အခြား ဒါယကာ လေးဦးတို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟကို ခံယူ၍ ပင်ခင်တောရကျောင်း နန်းနိမိဆရာတော် ဦးနန္ဒိယ ကို ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာပြုလျက် ရှင်ကုမာရဘွဲ့မည်ရင်းဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။

ရဟန်းဘဝ၌ တောင်ငူမြို့ လယ်ကလေး စာသင်တိုက်ကျောင်း ဆရာတော်ဦးဥာဏစရထံတွင် သုတ္တန် ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ၊ သမ္မောဟဝိနောဒနိအဋ္ဌကထာတို့ကို သင်ကြားတော်မူသည်။ ထိုနောက် သက်တော် ၂၂ နှစ်တွင် မန္တလေး

မြို့ တောင်ပြင် ဒက္ခိဏာ ရာမ ဘုရားကြီးတိုက် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော် ဦးဥက္ကံသာဘိဝံသ၊ ဆရာတော်ဦးဝိုင်း၊ ဆရာတော်ဦးပုခန်းနှင့် ဆရာတော် ဦးကြည်တို့ထံ၌ ပိဋကတ် ကျမ်းဂန် များကို ငါးဝါကြာမျှ ဆက်လက်သင်ကြားတော်မူသည်။

၁၂၇၂ ခုနှစ်တွင် မန္တလေးမှ မွေးရပ်မြေ ပင်ခင်ရွာကျောင်းသို့ ပြန်ကြွခဲ့ပြီး ပင်ခင်ကျောင်းနှင့် ပင်လောင်းမြို့ နောင်ကားကျောင်းတွင် စာဝါများ ပို့ချပေးတော်မူခဲ့သည်။

ထို့နောက် ပင်လောင်းနယ် ဗန်းပြင်ကျောင်းတွင် ပရိယတ္တိ စာပေများကို သင်ကြားပို့ချ ပေးတော်မူခဲ့သည်။ လုံးပိုးကျေးရွာမှ ဒါယကာ ဒါယိကာမများ၏ ပင့်လျှောက်ချက်အရ ညောင်ရွှေမြို့နယ် ကျားတုန်ကျေးရွာ ကျောင်းသို့ ရွှေပြောင်းသီတင်းသုံးသည်။ ထို့နောက် စာသင်ကျောင်း ဖွင့်၍ စာသင်ရဟန်း ၂၅ ပါး၊ ရှင်သာမဏေ ၇၀၊ ကျောင်းသား ၆၀ ကျော်တို့ကို ပရိယတ္တိစာပေများ သင်ကြားပေးတော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သက္ကရာဇ် ၁၂၉၂ ခုနှစ်မှစ၍ ညောင်ရွှေမြို့၌ နှစ်စဉ်ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သော ရှမ်းပြည်နယ်လုံးဆိုင်ရာ ဝိနယာဒိနုဂ္ဂဟ စာပြန်ပွဲတော်ကြီး ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး မဟာသံဃနာယကအဖွဲ့ချုပ် မဟာနာယက ဆရာတော်ကြီးအဖြစ်ဖြင့် လည်းကောင်း၊ အင်းလေးဒေသဆိုင်ရာ ပရိယတ္တိ သဒ္ဓမ္မပါလ စာမေးပွဲ မဟာနာယက ဆရာတော်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ လွယ်မောဂိုဏ်းအုပ် ဝိနည်းဓိရိ ဆရာတော်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ တောင်ကြီးခရိုင် ဝိနိစ္ဆယဌာနတာဝန်ခံ ဆရာတော်ကြီးအဖြစ်လည်းကောင်း သာသနာ့တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်တော်မူခဲ့သည်။

သက္ကရာဇ် ၁၃၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် သီတင်းသုံးနေသည့် ကျားတုန်ကျောင်းနှင့် နှစ်မိုင်ကျော်ဝေးသော ရွှေဥဒေါင်းတောင်ပေါ်သို့ ပြောင်းရွှေ့သီတင်းသုံးတော်မူ၍ ပရိယတ္တိပညာစခန်းမှ ပဋိပတ္တိအလုပ်စခန်းသို့ ကူးပြောင်းတော်မူခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဓုတင် ခုနစ်ပါးဆောင်၍ မေတ္တာကမ္မဋ္ဌာန်း၊ အသုဘကမ္မဋ္ဌာန်း တရားများကို နေ့ညမပြတ် အားထုတ်တော်မူခဲ့သည်။ သက်တော် ၄၇ နှစ်၊ သိက္ခာတော် ၂၇ ဝါရသည့်နှစ်မှစလျက် ရွှေဥဒေါင်းတောင် ဆရာတော်အဖြစ် ထင်ရှားတော်မူခဲ့သည်။

သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်ဝတော်မူသော အင်းလေး ရွှေဥဒေါင်းတောင် ဆရာတော် ဟု ထင်ရှားသည့် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကုမာရ သည် ၁၃၄၆ ခုနှစ် ပြာသိုလဆန်း ၁၃ ရက်နေ့တွင် ရွှေဥဒေါင်းတောင်တောရကျောင်းတိုက်၌ ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူသည်။

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ချုပ်။ ။ အကြိမ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံကို ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ကြီး တည်ထောင်ခဲ့သည့် ၁၉၄၅ ခုနှစ်မှ သက်တမ်းနှစ် ၄၀ ပြည့် မြောက်သည့် ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့ တွင် စတင်ဖွင့်လှစ်ကျင်းပပြီး ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ရပ်နားခဲ့လေသည်။ ယင်းညီလာခံ၌ စပိန်နိုင်ငံမှ မစ္စတာ ဂျိမ်း ဒီ ပီနိုးအား ညီလာခံသဘာပတိ အဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြောက်ခဲ့ကြသည်။

ညီလာခံအစီအစဉ်

အကြိမ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂညီလာခံကြီး၏အစည်းအဝေးအစီအစဉ်၌ ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ရန် အကြောင်းအရာပေါင်း ၁၄၇ ခု ပါဝင်ရာ ယခုအထိ ကျင်းပခဲ့သမျှ ညီလာခံအစည်းအဝေး အစီအစဉ်များတွင် စံချိန်သစ်ပင်ဖြစ်သည်။ မူလအစီအစဉ်၌ အကြောင်းအရာအသစ် နှစ်ရပ်အပါအဝင် အကြောင်းအရာ ၁၄၆ ခုရှိခဲ့သည်။ ထိုအကြောင်းအရာသစ် နှစ်ရပ်မှာ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုမှ တင်သွင်းသည့် ပြင်ပအာကာသကို ငြိမ်းချမ်းစွာ အသုံးပြုရေးကိစ္စနှင့် ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံမှ တင်သွင်းသည့် အငြင်းပွားမှု ပြဿနာများကို ငြိမ်းချမ်းစွာ ဖြေရှင်းကြရန် အလေးအနက် မေတ္တာရပ်ခံ ပန်ကြားရေးကိစ္စတို့ ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ညီလာခံ ဖွင့်လှစ်ကျင်းပစ အချိန်တွင် မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ၌ မြေငလျင်လှုပ်မှုကြီးဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ယင်းနိုင်ငံအား အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကယ်ဆယ်ရေးအကူအညီများ ပေးရေးအတွက် အဆိုပြုချက်တရပ်ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် အထွေထွေကော်မတီမှ တင်ပြခဲ့သဖြင့် အစည်းအဝေး အစီအစဉ်မှာ အကြောင်းအရာပေါင်း ၁၄၇ ခုအထိ တိုးပွားလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံသို့ တင်သွင်းသည့် အစီရင်ခံစာ၌ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် မစ္စတာ ဟာဗီးယား ပဲရက် ဒေကွေးလျားက လူသားတရပ်လုံးနှင့် ဤကမ္ဘာကြီး၏အနာဂတ်ရေးကိုလည်းကောင်း၊ ယင်းအနာဂတ်ကာလတွင် ကုလသမဂ္ဂ၏အခန်းကဏ္ဍကို လည်းကောင်း အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်းတင်ပြခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် သာယာဝပြောရေးတို့အတွက် နိုင်ငံအားလုံး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် အတွင်းရေးမှူးချုပ်က အလေးအနက် တင်ပြခဲ့သည်။ ဤရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်ရေးအတွက်လည်း ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးအား ပိုမို ထိရောက်ထက်မြက်အောင် ဝိုင်းဝန်း ကြိုပမ်း ဆောင်ရွက် ကြရန် လိုအပ်ကြောင်း တိုက်တွန်းတင်ပြခဲ့သည်။

အကြိမ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂညီလာခံ၌ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများက မူဝါဒသဘောထားများ အသီးသီး ဆွေးနွေး

တင်ပြကြသည့်အစီအစဉ်ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် စတင်ခဲ့ရာ အောက်တိုဘာလ ၁၁ ရက်နေ့ တွင်ပြီးဆုံးသည်။ ထိုအစီအစဉ်၌ ကုလသမဂ္ဂ၏အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၁၅၉ နိုင်ငံအနက် ၁၂၇ နိုင်ငံတို့ပါဝင်၍ မိန့်ခွန်းစကားပြောကြားခဲ့ကြသည်။ မိန့်ခွန်း ပြောကြား သူများတွင် ဝန်ကြီးချုပ်ချောက်ဦး၊ ဒုတိယ သမ္မတနှစ်ဦး၊ ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ်ရှစ်ဦး၊ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ၉၅ ဦးနှင့် အခြား ကိုယ်စားလှယ် ၁၆ ဦးတို့ ပါဝင်ကြသည်။ ထို့ပြင် ဗရာဇီး၊ ပီရူး၊ ဥရူဂွေး၊ အီဂျစ်၊ မိုဇမ်ဗစ်၊ ပနားမား၊ ဂျော်ဒန်၊ တန်ဇာနီးယား၊ ဗင်နီဇွဲလားနှင့် ဒီမိုကရက်တစ် ကမ်ပူးချားနိုင်ငံတို့မှ နိုင်ငံအကြီးအကဲ ၁၀ ဦးတို့ကလည်း ညီလာခံအစည်းအဝေးကြီးတွင် မိန့်ခွန်းပြောကြားခဲ့ကြသည်။

အထက်ပါ ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံသို့ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံမှ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ဝန်ကြီးဦးချစ်လှိုင် ဦးဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ တက်ရောက်ခဲ့ရာ ဝန်ကြီးဦးချစ်လှိုင်သည် အထက်ဖော်ပြပါ နိုင်ငံတကာ မူဝါဒသဘောထားဆွေးနွေးတင်ပြရေးအစီအစဉ်ပါဝင်၍ ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် မိန့်ခွန်းစကား ပြောကြားကာ မျက်မှောက်ရေးရာ ကမ္ဘာ့ပြဿနာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အမြင်နှင့် သဘောထားများကို တင်ပြခဲ့သည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ်သည် ကုလသမဂ္ဂနှင့် ကမ္ဘာတဝန်းလုံး အတွက် ထူးခြားသော အခါသမယပင်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဤနှစ်သည်-

- ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီး၏ သက်တမ်း နှစ် ၄၀ ပြည့် မြောက်သည့် အခါသမယဖြစ်သည်။
- ကုလသမဂ္ဂမှ သတ်မှတ်ကျင်းပသည့် “အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ်” ဖြစ်သည်။
- ကိုလိုနီနိုင်ငံများနှင့် လူမျိုးများအား လွတ်လပ်ရေးပေးရန် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် ကုလသမဂ္ဂကြေငြာချက်၏ ၂၅ နှစ်မြောက် အခါသမယဖြစ်သည်။

ကုလသမဂ္ဂ၏နှစ် ၄၀ မြောက် နှစ်ပတ်လည် အခမ်းအနား- ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံ အစည်းအဝေးကြီးသည် ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ကြီး၏ သက်တမ်းနှစ် ၄၀ ပြည့်မြောက်ခြင်း အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်မှ အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်နေ့အထိ ၁၀ ရက်ကြာ ကျင်းပခဲ့သည်။ အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်နေ့သည် လွန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း ၄၀ အချိန်က ကုလသမဂ္ဂ ပဋိညာဉ် စာချုပ်ကြီး စတင် အတည်ဖြစ်သော နေ့ဖြစ်ရာ၊ ထိုနေ့တွင် အကြိမ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံ သဘာပတိနှင့် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်း ရေး မှူး ချုပ် တို့က

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ချုပ်

အကြိမ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံ စတင်ကျင်းပရာ တာဝန်ပေးဆုံးသွားသော ဥက္ကဋ္ဌဟောင်းဖြစ်သူ ဇမ္ဗီယားသမ္မတနိုင်ငံမှ မစ္စတာပေါဂျေပီ လူဆာကာက ဥက္ကဋ္ဌသစ် စပိန်နိုင်ငံမှ မစ္စတာဂျိမ်း ဒီပီနိုးအား တာဝန်လွှဲပြောင်းပေးအပ်စဉ်

ညီလာခံအစည်းအဝေးကြီးတွင် မိန့်ခွန်း ပြောကြားခဲ့ကြသည်။ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်က မိန့်ခွန်းပြောကြားရာ၌ အပြည်ပြည် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုပြုရန် အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂကြီးအား ခိုင်မာတောင့်တင်းအောင် ပြုလုပ်ပေးကြရန် လိုအပ်ကြောင်း တင်ပြခဲ့သည်။

နှစ် ၄၀ မြောက် အထိမ်းအမှတ်ကျင်းပသည့် အချိန်မှာ ကမ္ဘာ့သမိုင်းတွင် နိုင်ငံအကြီးအကဲနှင့် အစိုးရအကြီးအကဲများ တနေရာတည်းတွင် အများဆုံး စုဝေးမိကြသည့် အခါသမယပင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယင်းအထိမ်းအမှတ်ပွဲ

အစီအစဉ်တွင် နိုင်ငံအကြီးအကဲ ၃၅ ဦး၊ ဝန်ကြီးချုပ် ၃၃ ဦး၊ ဒုတိယသမ္မတ ရှစ်ဦး၊ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် တဦးနှင့် အထူးကိုယ်စားလှယ်တော် ၄၃ ဦး (စုစုပေါင်း ၁၂၀ဦး) တို့က မိန့်ခွန်းစကားပြောကြားကြသည်။

၁၉၈၆ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနှစ် - ကုလသမဂ္ဂကြီး၏ သက်တမ်းနှစ် ၄၀ တင်းတင်းပြည့်သည့် ၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၄ ရက်နေ့ မွန်းလွဲပိုင်းတွင် ကျင်းပသော ကုလသမဂ္ဂညီလာခံက ၅၂ နိုင်ငံမှ ကမကထပြု တင်သွင်းသည့် အဆိုမှုကြမ်းတရပ်ကို မဲမခွဲပဲ အတည်ပြုပြီး ၁၉၈၆ ခုနှစ်

ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ချုပ်

ကို “ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနှစ်” အဖြစ် သတ်မှတ်ကြေငြာ ခဲ့လေသည်။ ဤပြဋ္ဌာန်းချက်အရ ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံ ကြီးက ငြိမ်းချမ်းရေးကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် လူသားတို့၏ အနာဂတ်ရေးအတွက် မဖြစ်မနေ ကြိုးပမ်း အားထုတ်ကြရာတွင် ကုလသမဂ္ဂကြီးအား ပူးပေါင်းလက် တဲ့ကြရန် တိုက်တွန်း ပြောကြားခဲ့ပေသည်။

ထို့နောက် ၁၉၇၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော ကုလသမဂ္ဂညီလာခံ အစည်းအဝေးက ကမ္ဘာ့ ငြိမ်းချမ်းရေးနှစ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၅၃ နိုင်ငံမှ ကမကထပြု တင်သွင်းသော အဆိုမူကြမ်းတရပ်ကို မဲမခွဲပဲ အတည်ပြု ခဲ့သည်။ ဤဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံက ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ၊ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် လက်အောက်ခံ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ပညာရေး၊ သိပ္ပံ၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် သုတေသန ဌာနများနှင့် သတင်းပြန်ကြား ရေး အဖွဲ့အစည်းများအား ကမ္ဘာ့ ငြိမ်းချမ်းရေးနှစ်ကို ဆင်နွှဲကြရန် ဖိတ်ကြားခဲ့သည်။

၁၉၇၅ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် အခမ်းအနား- အကြိမ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံကြီးသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၃ ရက်မှ နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပသော ၎င်း၏ အစည်းအဝေး များကို “အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် အတွက် ကုလသမဂ္ဂကမ္ဘာ့ကွန်ဖရင့်” အဖြစ် သတ်မှတ် ကျင်းပခဲ့ ပေသည်။ ဤသုံးရက်ကြာ အခမ်းအနား အစီအစဉ်တွင် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ပေါင်း ၉၁ ဖွဲ့တို့က မိန့်ခွန်းပြောကြား ကြသည်။ နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံက လူငယ်များနှစ် ကမ္ဘာ့ကွန်ဖရင့်အဖြစ် အကြံ ပေးကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်များကို မဲမခွဲပဲ အတည် ပြုခဲ့သည်။ ယင်းလမ်းညွှန်ချက်များတွင် လူငယ်များ နယ် ပယ်၌ ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန် လုပ်ငန်းများကို ဖော်ပြ ပြီး ၎င်းတို့ကို အကောင်အထည် ဖော်ရေးအတွက် နိုင်ငံ အားလုံးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းအားလုံးသို့ ပေးပို့ ပေးရန် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်အား မေတ္တာရပ်ခံ ခဲ့ကြသည်။

၁၉၆၀ ကိုလိုနီနိုင်ငံများနှင့် လူမျိုးများအား လွတ်လပ် ရေးပေးရန် ကြေငြာချက်၏ ၂၅ နှစ်မြောက် အထိမ်း အမှတ် - ၁၉၆၀ ပြည့် နှစ်တွင် ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ကြီးမှ ထုတ်ပြန်ခဲ့သော ကိုလိုနီ နိုင်ငံများနှင့် လူမျိုးများအား လွတ်လပ်ရေးပေးရန် ကြေငြာချက်ကြီး၏ သက်တမ်းသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ၂၅ နှစ်ပြည့်မြောက်ခဲ့ရာ ယင်း ၂၅ နှစ် မြောက် အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို အကြိမ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂညီလာခံတွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ကုလ သမဂ္ဂညီလာခံကြီးသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၆

ရက်နေ့နံနက်တွင် အစည်းအဝေးနှစ်ရပ်ကို တဆက်တည်း ကျင်းပခဲ့ရာ ပထမ အစည်းအဝေးကို ၎င်းနှစ်ပတ်လည် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် သတ်မှတ် ကျင်းပခဲ့သည်။

ညီလာခံဆုံးဖြတ်ချက်များ

အကြိမ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံကြီးသည် ရှေ့နှစ်များကနှင့် မခြား အရှေ့ အလယ်ပိုင်း ပြဿနာ၊ အာဖရိကတန်ပြဿနာ၊ ကမ်းပူးချားပြဿနာ၊ အလယ်ပိုင်း အမေရိက ပြဿနာ၊ ဖောက်ကလင်ကျွန်း ပြဿနာ၊ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၏ အသားအရောင်ခွဲခြားမှု ပြဿနာ၊ နမီးဗီးယားပြဿနာ၊ လက်နက် ဖျက်သိမ်းရေး ပြဿနာ စသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံရေး ပြဿနာများနှင့် ကမ္ဘာ့စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးပြဿနာများကို စဉ်းစားဆွေး နွေးပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းဆုံးဖြတ် ချက်များတွင် အောက်ပါတို့လည်း ပါဝင်သည်။

နျူးကလီးယားစစ်ပွဲကာကွယ်ရေး-၁၉၇၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံက နျူးကလီး ယား လက်နက်များ အသုံးမပြုရေးနှင့် နျူးကလီးယား စစ်ပွဲ မဖြစ်ပွားစေရန် တားမြစ်ကာကွယ်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်တရပ်ကို ထောက်ခံ ၁၂၃ မဲ၊ ကန့် ကွက် ၁၉ မဲနှင့် ကြားနေ ခုနစ်မဲဖြင့် အတည်ပြု ချမှတ် ခဲ့သည်။ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်တွင် ၁၂ ကြိမ်မြောက် ကုလ သမဂ္ဂ ညီလာခံ၌ နျူးကလီးယား လက်နက်နိုင်ငံကြီး နှစ် နိုင်ငံတို့က နျူးကလီးယား လက်နက်များကို တဦးဦး ဘက်မှ ပထမဆုံး စတင်သုံးစွဲမည်မဟုတ်ကြောင်း အလေး အနက် ကြေငြာခဲ့ကြခြင်းများသည် နျူးကလီးယားစစ်ပွဲ အန္တရာယ် လျော့ပါးစေရေး အတွက် အရေးကြီးသော လမ်းမကြီးတစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ဤညီလာခံမှ သဘောရ ကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။

နျူးကလီးယား စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှု အားလုံး အဆုံးသတ် ရပ်စဲရေး - နျူးကလီးယား လက်နက်များ စမ်းသပ် ဖောက်ခွဲမှု အားလုံးပိတ်ပင်ရေး စာချုပ်တရပ် ချုပ်ဆိုရန် အရေးတကြီး လိုအပ်ချက်နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဆုံးဖြတ် ချက်တရပ်ကို ကုလသမဂ္ဂညီလာခံကြီးက ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဒီဇင် ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ထောက်ခံ ၁၁၆ မဲ၊ ကန့်ကွက် လေးမဲနှင့် ကြားနေ ၂၉ မဲဖြင့် အတည်ပြု ချမှတ်ခဲ့သည်။ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်တွင် “နျူးကလီးယား စမ်းသပ်ဖောက် ခွဲမှုအားလုံးကို ပတ်ဝန်းကျင် အားလုံး၌ အချိန်ကာလ အားလုံးအတွက် တားမြစ် ပိတ်ပင်သော စာချုပ်တရပ် ချုပ်ဆိုရေးမှာ အရေး အကြီးဆုံးသော ကိစ္စတရပ် ဖြစ် ကြောင်း” ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံကြီးက ထပ်လောင်း အတည်ပြု ဖော်ပြခဲ့သည်။

အကြမ်းဖက်ဝါဒ ကာကွယ် တားဆီးရေး - ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံကြီးက အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက် ဝါဒကို ကာကွယ်တားဆီးရေးအတွက် စီမံဆောင်ရွက်မှုများနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်တရပ်ကို အတည်ပြု ချမှတ်ပြီးလျှင် “နိုင်ငံများအချင်းချင်း ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှုနှင့် ယင်းနိုင်ငံတို့၏ လုံခြုံရေးကို ထိခိုက် ပျက်ပြားစေရန် အန္တရာယ် ပြုသည့် အကြမ်းဖက်လုပ်ဆောင်မှု၊ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်နှင့် လုပ်လေ့ လုပ်ထာအားလုံးကို မည်သူကမဆို ကျူးလွန် ပြုလုပ်သည် ဖြစ်စေ ပြစ်မှု” အဖြစ် ရှုတ်ချလိုက်သည်။ (နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်မှု -- ရှု။)

ကုလသမဂ္ဂ၏ အသုံးစရိတ် ဘတ်ဂျက် - အကြိမ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂညီလာခံ အစည်းအဝေးကို ရပ်ဆိုင်းသည့် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ညီလာခံကြီးက ထောက်ခံ ၁၂၇ မဲ၊ ကန့်ကွက် ၁၀ မဲနှင့် ကြားနေ ၁၁ မဲဖြင့် ကုလသမဂ္ဂ၏ ၁၉၈၆ - ၈၇ ခုနှစ်အတွက် အသုံးစရိတ်စုစုပေါင်း ဒေါ်လာသန်း ၁,၆၀၀ ခန့်ရှိသည့် ဘတ်ဂျက်ကို အတည်ပြုခဲ့သည်။

ဆိုဗီယက် - အမေရိကန် ထိပ်သီးအစည်းအဝေးနှင့် ကုလသမဂ္ဂသဘောထား - ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံကြီးက ညီလာခံပထမကော်မတီ (နိုင်ငံရေးနှင့် လုံခြုံရေး) ၏ အစီရင်ခံစာ တစ်စောင်ကို ထောက်ခံ ၇၆ မဲ၊ ကန့်ကွက် မဲ မရှိနှင့် ကြားနေ ၁၂ မဲဖြင့် အတည်ပြုပြီးလျှင် ကျင်းပမည့် အမေရိကန်နှင့် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင်များ၏ အစည်းအဝေးသည် ယင်းတို့၏ လက်ရှိ နှစ်ဦးနှစ်ဘက် စေ့စပ် ဆွေးနွေးမှုများကို တိကျပြတ်သားစွာ တွန်းအားပေး၍ ယင်းတို့၏ စေ့စပ် ဆွေးနွေးမှုများသည် နျူးကလီးယားလက်နက် ပြိုင်ဆိုင်မှုကို ရပ်စဲရေးအတွက် ထိရောက်သော သဘောတူညီချက်များကို ဆောလျင်စွာ ရရှိစေ လိမ့်မည် ဟု မျှော်လင့်ကြောင်း ထုတ်ဖော်ပြောကြားလိုက်သည်။

လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး ကွန်ဖရင့်အစည်းအဝေး - မြန်မာနိုင်ငံအပါအဝင် နိုင်ငံ ၄၀ ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ကုလသမဂ္ဂ လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး ကွန်ဖရင့်၏ ၁၉၇၅ ခုနှစ်အတွက် ပထမပိုင်း အစည်းအဝေးကို ၁၉၇၅ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ ရက်နေ့မှ ပြီလ ၂၃ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပပြီး ဒုတိယအစည်းအဝေးကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် စတင်ကျင်းပခဲ့သည်။ ပထမပိုင်း အစည်းအဝေးတွင် ယင်းကွန်ဖရင့်သည် ဓာတုဗေဒ လက်နက်များဆိုင်ရာ စာချုပ် ချုပ်ဆိုရေး၊ ရေဒီယိုဓာတ်လက်နက်များ အရေးကိစ္စနှင့် လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေးအတွက် ဘက်စုံအစီအစဉ် စသည့် ၎င်း၏ လုပ်ဆောင်မှုများကို ဆက်လက် လုပ်ကိုင်

ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ၁၉၇၅ ခုနှစ် မတ်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ပြင်ပအာကာသ၌ လက်နက် ပြိုင်ဆိုင်မှု ကာကွယ်တားဆီးရေး အဖွဲ့ဝယ်တခုကို ပထမဆုံး အကြိမ် အဖြစ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်သည်။

လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေးကော်မရှင်အစည်းအဝေး - နိုင်ငံပေါင်း ၁၅၉ နိုင်ငံ ပါဝင်၍ ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံကြီးမှ လက်နက် ဖျက်သိမ်းရေး ကိစ္စများကို ဆွေးနွေးသုံးသပ်ညှိနှိုင်းရန် ဖွဲ့စည်းထားသော လက်နက် ဖျက်သိမ်းရေး ကော်မရှင်သည် ၎င်း၏ ၁၉၇၅ ခုနှစ်အတွက် အစည်းအဝေးကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် မေလ ၆ ရက်မှ မေလ ၃၁ ရက်နေ့အထိ ကုလသမဂ္ဂဌာနချုပ်တွင် ကျင်းပပြီးလျှင် လက်နက်ပြိုင်ဆိုင်မှုနှင့် နျူးကလီးယား လက်နက် ဖျက်သိမ်းရေး၊ စစ်ဘက်အသုံးစရိတ်များ လျှော့ချရေး၊ တောင်အာဖရိက နိုင်ငံ၏ နျူးကလီးယား စွမ်းရည်သုံး ရေတပ် လက်နက်များပြိုင်ဆိုင်မှု ကန့်သတ်ရေးနှင့် လက်နက် ဖျက်သိမ်းရေး ဒုတိယ ၁၀ စုနှစ်ဆိုင်ရာ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ကြေငြာချက် အရ လုပ်ငန်းအကောင်အထည် ဖော်မှုကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရေး စသော ကိစ္စများကို စဉ်းစား ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးက လက်နက် ဖျက်သိမ်းရေးတွင် ကုလသမဂ္ဂအခန်းကဏ္ဍကို ပြန်လည်သုံးသပ်ရန် ထောက်ခံတင်ပြခဲ့သည်။

လုံခြုံရေး ကောင်စီ အဖွဲ့ဝင် အသစ်များ ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခြင်း - အကြိမ် ၄၀ မြောက် ကုလသမဂ္ဂညီလာခံကြီးက ၁၉၇၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ဗူလဂေးရီးယားနိုင်ငံ၊ ကွန်ဂိုနိုင်ငံ၊ ယူအေအီးနိုင်ငံ၊ ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံနှင့် ဂါနာနိုင်ငံတို့အား နှစ်နှစ်သက်တမ်းဖြင့် လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ အမြဲတမ်းမဟုတ်သော အဖွဲ့ဝင်များ အဖြစ် ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခဲ့သည်။ ယင်းငါးနိုင်ငံသည် လုံခြုံရေးကောင်စီ၌ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့ သက်တမ်း ကုန်ဆုံးမည့် ဘော်ကီနာဖတ်ဆိုနိုင်ငံ၊ အီဂျစ်နိုင်ငံ၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၊ ပီရူးနိုင်ငံနှင့် ယူကရိန်းနိုင်ငံ တို့၏ နေရာများသို့ ဝင်ရောက် ကြမည် ဖြစ်ရာ ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ လုံခြုံရေးကောင်စီတွင် ပါဝင်မည့် အဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦးမှာ သြစတြေးလျ၊ ဗူလဂေးရီးယား၊ တရုတ်၊ ကွန်ဂို၊ ဒိန်းမတ်၊ ပြင်သစ်၊ ဂါနာ၊ မာဒါဂတ်စကာ၊ ထိုင်း၊ ထရီနီဒတ်နှင့် တိုဘာဂို၊ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု၊ ယူအေအီး၊ ဗြိတိန်၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံတို့ ဖြစ်ကြသည်။

ကဲလဗင်နီ, အီတလီ (ခရစ် ၁၉၂၃ - ၁၉၇၅) ။ ။ နှစ်ဆယ်ရာစုနှစ် အီတာလျံစာပေလောက၏ အထူးချွန်ဆုံး၊ အထင်ရှားဆုံး ရသစာပေ ပညာရှင်များတွင် တဦး အပါ

အဝင် ဖြစ်သည့်ပြင် စာပေဆုအမြောက်အမြား ဆွတ်ခူးရရှိ ထားသော စာနယ်ဇင်းဆရာလည်းဖြစ်သည့် အိတလီ ကဲလဗင်နီကို ကျူးဗားနိုင်ငံ စန်တီယာဂို ဒီ လတ်စ် ဗေးဂတ်စ်မြို့ ၌ ၁၉၂၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် အိတလီ လူမျိုးမိဘနှစ်ပါးက မွေးဖွားသည်။ မိဘနှစ်ပါးသည် လွတ် လပ်စွာ တွေးခေါ်တတ်၍ သီးနှံနှင့် မြေလွှာ သဘာဝကို ကျွမ်းကျင် တတ်ပွန် သူများ ဖြစ်သည်။ မိဘများ၏ မြေတောင် မြောက်ပေးမှုကြောင့် ငယ်စဉ်ကပင် သဘာဝကို ချစ်မြတ်နိုး တတ်လာသည်ဟု ဆိုသည်။

ကဲလဗင်နီသည် အိတလီနိုင်ငံ စန်ရီမိုမြို့၌ ကြီးပြင်းခဲ့ သည်။ အခြေခံအထက်တန်းအဆင့်ပညာ အောင်မြင်ပြီး ချိန်တွင် ဖက်ဆစ်ဝါဒီ အစိုးရတပ်တွင်းသို့ အတင်းအဓမ္မ သွတ်သွင်းမှုနှင့်ကြုံတွေ့ရသောကြောင့် အိတလီမြောက်ပိုင်း တောင်တန်းဒေသသို့ ထွက်ပြေး၍ တော်လှန်ရေးတပ်ဖွဲ့သို့ ဝင်ကာ ဖက်ဆစ်တို့ကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် တိုရင် ခိုမြို့ (တုရင်မြို့) ၌ အခြေချ နေထိုင်သည်။

ကဲလဗင်နီသည် လက်ဝဲဝါဒီအာဘော်ဖြစ်သော ယူနို တာသတင်းစာတိုက်နှင့် ဂီလီယိုအိန္ဒောဒီ စာပေထုတ်ဝေ ရေးတိုက်တို့တွင် အလုပ်ဝင်လုပ်ယင်း တက္ကသိုလ်ပညာ ဆည်းပူးခဲ့ရာ အနုစာပေဆိုင်ရာဘွဲ့ကို ဆွတ်ခူးရရှိသည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်မှစ၍ အီလ် မီနာဗို ဒီ လစ်တရာတူရားမဂ္ဂဇင်း ကို တည်းဖြတ်ထုတ်ဝေသည်။ ဂီလီယိုအိန္ဒောဒီ စာပေထုတ် ဝေရေးတိုက်တွင် ၁၉၆၁ ခုနှစ်အထိ စာတည်းအဖြစ် ဆောင် ရွက်ခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၇၃ ခုနှစ်အထိ အတိုင်ပင်ခံအဖြစ် ကူညီလမ်းညွှန်ခဲ့သည်။

ကဲလဗင်နီ၏ ပထမဆုံး ရသစာပေ လက်ရာ စာအုပ် နှစ်အုပ်သည် အိတလီဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေး အတွေ့အကြုံ များမှ ပေါက်ဖွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူ့နှစ်ခြိုက် စွဲလန်းစွာ ဖတ်ရှုခဲ့ဖူးသော သရုပ်မှန်စာပေသစ်ဝတ္ထုများ၏ ရေးဟန် ဩဇာများ လွှမ်းမိုးခဲ့သည်ဟု စာပေအကဲဖြတ်သူများက သုံးသပ်ခဲ့ကြသည်။ ပထမဆုံးလက်ရာသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ် တွင် အိတာလျံဘာသာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ် တွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့်လည်းကောင်း ထုတ်ဝေခဲ့သော ပင့်ကူသိုက်သို့ သွားရာလမ်းဝတ္ထု ဖြစ်သည်။ ဖက်ဆစ်တော် လှန်ရေးကာလအတွင်း ခိုကုံးရာမှဖြစ်ရသော လုလင်ငယ် တဦး၏ အတွေ့အကြုံကို ခြယ်မှုန်းထားသည်။ ဒုတိယ လက်ရာသည် ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် အိတာလျံဘာသာဖြင့် လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ် ဘာ သာ ဖြင့် လည်းကောင်း ထုတ်ဝေခဲ့သော အာဒမ် တညနေနှင့် အခြား ဝတ္ထုများအမည်ရှိ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ် စာအုပ် ဖြစ်သည်။

ဟန်ဂေရီနိုင်ငံ၌ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ဆန့်ကျင်သော အကြံတရားပေါ်ပေါက်ခဲ့စဉ် ဆိုဗီယက်

အိတာလျံစာပေပညာရှင် အိတလီ ကဲလဗင်နီ

တပ်နီတော်က ကျူးကျော်စွက်ဖက်ခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်ကြောင့် ကဲလဗင်နီသည် ကွန်မြူနစ်ဝါဒယုံကြည်မှုကို စွန့်လွှတ်လိုက် သည်။ ထို့နောက် သရုပ်မှန်စာပေသစ်ရေးဟန်မှ ဒဏ္ဍာရီ ဆန်ဆန် စိတ်ကူးယဉ်အဓိကရေးဟန်သို့ ပြောင်းခဲ့သည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ပြန်ဆိုထုတ်ဝေခဲ့သော ဘဝမဲ့ သူရဲကောင်းနှင့် ထက်ခြမ်းကဲ့ မြို့စားကြီးဝတ္ထုသည် အလယ်ခေတ်နှောင်း ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်တခုကို အခြေခံရေးဖွဲ့ သည်။ တိုက်ပွဲတပွဲတွင် ထက်ခြမ်းခွဲခံလိုက်ရသော စစ်သူ ရဲကောင်းတဦး၏ ကိုယ်တခြမ်းသည် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ် စွာ ဖိနှိပ်ခြယ်လှယ်သော အုပ်စိုးသူအဖြစ် သောင်းကျန်း နေစဉ် ကျန်တခြမ်းက ပြည်သူအကျိုးဆောင်ကြဉ်းမည့်သူ အဖြစ် နှစ်အတန်ကြာမှပေါ်ပေါက်လာရာ ထိုကိုယ်နှစ်ခြမ်း တို့ ပဋိပက္ခဖြစ်၍ စီးချင်းထိုးအံ့ဆဲဆဲ အချိန်တွင် သမား တော်ကြီးတဦးက ယင်းနှစ်ခြမ်းကို မှော်ဆေးဆီများလိမ်း ကျကာ ပြန်ဆက်ပေးလိုက်ရသည်ဟု ဇာတ်လမ်းဖွဲ့ထား သည်။ လူတွင် အဆိုးတရားကဲလာသောအခါ ဖြစ်တတ် သောသဘာဝကို ပုံပမာဆောင်၍ ရေးဖွဲ့ထားခြင်းဖြစ် သည်။ ယင်းဝတ္ထုကြောင့် ဆာလင်တိုစာပေဆုကို အပ်နှင်း ခံရသည်။

ကဲလဗင်နီသည် ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် အိတာလျံဘာသာ ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် လည်းကောင်း ထုတ်ဝေခဲ့သော သစ်ပင်ထက်က မှူးမတ် ငယ် ဝတ္ထုတွင် လူ့လောကကို ရှောင်ကွင်းရန် မိဘများ ၏စကား၊ အထက်လူကြီးများ၏ အမိန့်တို့ကို ဖယ်ရှားကာ သစ်ပင်ပေါ်မှာသာ အခြေချနေထိုင်တော့မည်ဟု စိတ်ဒုံး ဒုံးချခဲ့သော ကော့စီမိုအမည်ရှိ ၁၈ ရာစုနှစ် မှူးမတ်သူ ကောင်းတဦး၏ အူကြောင်ကြောင်လုပ်ရပ်ကို ဖတ်ချင့် စဖွယ် ဇာတ်ကွက်ဆင်၍ ရေးဖွဲ့ထားသည်။ ယင်းဝတ္ထုဖြင့် ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ဗီယာရက်ဂီယို စာပေဆုကို ဆွတ်ခူး ရရှိသည်။

ကဲလဗင်နီသည် သင်ခန်းစာပေးပုံပြင် ၂၀၀ ကို နှစ်နှစ် နီးပါးမျှ စနစ်တကျစုဆောင်း၍ အိတာလျံရိုးရာပုံပြင်များ စာအုပ်ကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ယင်းစာအုပ်သည် အိတာလျံစာပေသမိုင်း၏ မှတ်တိုင်တိုင်ဖြစ်သော ဂန္ထဝင် စာပေလက်ရာဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘိုးဘွားဘီဘင်များ အမည်ဖြင့်စုစည်းထုတ်ဝေသော စိတ်ကူးယဉ်ဒဏ္ဍာရီပုံဝတ္ထု သုံးပုဒ်ကြောင့်လည်း ကဲလဗင်နီသည် နိုင်ငံတကာတွင် ထင်ရှားခြင်း ဖြစ်သည်။ ကဗျာဆရာနှင့် ဝတ္ထုရေးဆရာ ဆီဇာပါဗဆီ (၁၉၀၈ - ၁၉၅၀) ၏ ကဗျာပေါင်းချုပ်နှင့် ပေးစာလက်ရွေးစင်စာစုကို ကဲလဗင်နီက စုဆောင်းတည်းဖြတ်ပေးခဲ့သည်။

ကဲလဗင်နီသည် လူ့အကြောင်းကို ပကတိအတိုင်း ရိုးရိုးစင်းစင်း တုံးတံတိုးရေးသားတတ်သည့်နည်းတူ စိတ်ကူးစိတ်သန်းအဆန်းတကြယ်ကို အလင်္ကာဝေဝေဆာဆာ ဖြင့်လည်း ကွန်မြူးဒြယ်မှုန်းတတ်သည်။ ဗေဒဆော်ဦးအက် တမ် အမှုန်လေးအတွင်း၌ ဇီဝဖြစ်တည်လာသည့်အဆင့်မှ ဒိုင်နိုဆောများပေါက်ဖွားလာသည့်အဆင့်အထိ စကြဝဠာကြီး အဆင့်ဆင့် ပြောင်းလဲလာပုံကို ကော့စမစ်ကောမစ် အမည်ရှိ သိပ္ပံဝတ္ထုပေါင်းချုပ်(၁၉၆၇) တွင် စိတ်ကူးဉာဏ် ထက်ထက်ဖြင့် ဇာတ်ပန္နက်ရိုက်၍ မြူးမြူးသွက်သွက် ကမ္မည်းတင်ထားသည်။

ကဲလဗင်နီသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ ထုတ်ဝေသော မစ္စတာပလိုမာ အမည်ရှိ ဝတ္ထုစာအုပ်အသစ်အပါအဝင် ကာလပေါ်လုံးချင်းဝတ္ထုများ၊ ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်များ၊ ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်ပေါင်းချုပ်များနှင့် စာမူန်လက်ရာပေါင်းချုပ်များ စုစုပေါင်း ၂၉ အုပ်ကို စာရေးသက် အနှစ်လေးဆယ်အတွင်း ရေးသားခဲ့သည်။

မျက်မှောက်ခေတ် ကမ္ဘာ့စာပေတွင် စိတ်ကူးယဉ် စာပေရေးဟန် ပါရဂူအကျော်အမော်အဖြစ် တွင်ရစ်မည့် အိတာလျံစာရေးဆရာကြီး ကဲလဗင်နီသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် အိတလီနိုင်ငံ ဆီနာမြို့၌ နှလုံးရောဂါ ဖြင့် ကွယ်လွန်သည်။

ကော့ဝဲ၊ တေလာ (ခရစ် ၁၉၀၀ - ၁၉၇၅) ။ ။ အံ့မခန်း အရေးသွက်သည်နှင့်အမျှ ဝင်ငွေ အကောင်းဆုံး စာရေးဆရာ စာရင်းဝင်သော အမေရိကန် စာရေးဆရာမကြီး တေလာကော့ဝဲကို အင်္ဂလန်နိုင်ငံ မန်ချက်စတာနယ်ပရက် စဝစ်မြို့၌ ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် စကော့မျိုးနွယ်မိဘနှစ်ပါးက မွေးဖွားသည်။ ငယ်စဉ်ကပင် အမေရိကန်နိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူခဲ့သည်။ နယူးယောက်

ပြည်နယ် ဘတ်ဖလိုးမြို့ ဘတ်ဖလိုးတက္ကသိုလ်၌ ပညာဆည်းပူးခဲ့သည်။ ငယ်မည်အပြည့်အစုံသည် ဂျက်နက် မီရီယံ တေလာ ကော့ဝဲ ဖြစ်၍ တေလာ ကော့ဝဲဟု ကလောင်အမည်ယူကာ စာရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

တေလာ ကော့ဝဲ၏ ပထမဆုံး စာပေလက်ရာဟု ဆိုနိုင်သော မရဏမင်းဆက်ဝတ္ထု ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည့် ၁၉၃၈ ခုနှစ် မတိုင်မီ နှစ်ပေါင်းများစွာကပင် တေလာကော့ဝဲသည် ဝါသနာအလျောက် စာပေရေးသားခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်း ၅၀ ခန့်အတွင်း ကာလပေါ်လုံးချင်းဝတ္ထု အုပ်ရေ ၄၀ ကျော် ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့ရာ အမေရိကန် စာပေလောကတွင် ရေးအားကောင်းသူဟု မှတ်တမ်းတင် ခံရသည်။

တေလာ ကော့ဝဲ၏ စာပေလက်ရာများအနက် ကမ္ဘာမြေပြင်ကို ဘုရားသခင် ပိုင်စိုးတော်မူသည် (၁၉၄၀)၊ နောက်ဆုံးချိန်ခါ(၁၉၄၄)၊ အပြစ်ကင်းသည့်ဘက်(၁၉၄၆)၊ တလှည့်တခါ ရှိခဲ့ဖူးသည် (၁၉၄၇)၊ ချစ်မေတ္တာ နောက်ဆုံးမှ လာပါစေ (၁၉၄၉)၊ မိစ္ဆာ၏ အကျိုးဆောင်ရွှေနေ (၁၉၅၂)၊ နိုင်သည်လည်း ဘယ်ခါမရှိ၊ ရှုံးသည်လည်း ဘယ်ခါမရှိ (၁၉၅၄)၊ ကရုဏာအောင်ပွဲ (၁၉၅၆)၊ မိုးကြိုးသံ (၁၉၅၇)၊ ချစ်ခင်ထိုက် ဂုဏ်ပြုထိုက်သောသမားတော် (၁၉၅၉)၊ သောတရှင် (၁၉၆၀)၊ အချစ်နိဒါန်း(၁၉၆၂)၊ ကွယ်လွန်သူ ကလရာဘင်း (၁၉၆၄)၊ မိစ္ဆာနှင့်စကားလက် ဆိုကျခြင်း (၁၉၆၈)၊ အပြစ်မဲ့သူတို့၏ ပွဲသဘင် (၁၉၇၆) စသည့် ဝတ္ထုများသည် လူကြိုက်များ၍ အောင်မြင်သည်။ ကပ္ပတိန်များနှင့် ရှင်ဘုရင်များ(၁၉၇၃)နှင့် လူနှစ်ယောက်၏ သက်သေထက်ချက် (၁၉၆၈) ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းနှစ်ပုဒ်ကို ရုပ်မြင်သံကြားဇာတ်လမ်းများအဖြစ် ထုတ်လွှင့်ရာတွင် ပရိသတ် လက်ခံသည်။

တေလာ ကော့ဝဲသည် ရှုပ်ထွေးပေလီစွာ ဇာတ်ပန္နက်ရိုက်၍ သဘာဝကျမှုထက် စိတ်ခံစားမှုရသပိုင်းကို အလေး

စာရေးဆရာမကြီး တေလာ ကော့ဝဲ

ကဲစေ့ဆော်ရန် လူရွပ်လူပေ့ လူယုတ်မာ ဇာတ်ကောင် အများအပြားကို ဖောဖောသိသီ ဖန်တီးကာ ရေးသား လေ့ရှိသည်။ နာမ် ဝိညာဉ်ဆိုင်ရာ ထူးခြားသော ဖြစ်ရပ် များကို ယုံကြည်သော ရှေးရိုး အယူသည်းသူ တယောက် ဖြစ်ကြောင်းကို စာပေလက်ရာများတွင် အထင်အရှား တွေ့နိုင်သည်။ ဇာတ်ကောင်စရိုက်ဖန်တီးရာတွင် သဘာဝ ယုတ္တိကင်းမဲ့လောက်အောင် အလွန်အကြူး ပုံကြီးခဲ့ ရေး သားတတ်သည်ဟုလည်းကောင်း၊ တရားလွန် လက်ယာ စွန်းရောက်သော နိုင်ငံရေးအမြင်များကို ရွှေတန်းတင် ရေး သားထားသည်ဟုလည်းကောင်း၊ ကိုယ်ပိုင်စာပေရေးဟန် ဟူ၍ မည်မည်ရရ မရှိသော စကားပြေမျိုးဖြင့် ရေးသည် ဟုလည်းကောင်း စာပေအကဲဖြတ်သူ အချို့က ဝေဖန် ရှုတ်ချသည်လည်းရှိသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ စာဖတ်သူ၏ စိတ်နှလုံးကို ကျုံးသွင်း ဆွဲဆောင်နိုင်စွမ်းသည် ခွန်အားရှိ သော အရေးအသားမျိုးဖြစ်၍ တေလာ ကော့ဝဲ၏စာအုပ် အများစုသည် အရောင်းရ အတွင်ကျယ်ဆုံး စာရင်းဝင် သည်ဟု မှတ်ချက်ချကြသူများလည်း မရှားပေ။

အမေရိကန် နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကလောင်ရှင် အမျိုး သမီးများ အသင်းချုပ်၏ ရွှေတံဆိပ်ဆုကို ၁၉၄၈ ခုနှစ် တွင် ဆုတ်ခူးခဲ့သော တေလာ ကော့ဝဲသည် ၁၉၇၇ ခုနှစ် တွင် စိန့်ဘီနာဗင်ဗား တက္ကသိုလ်မှ ဂုဏ်ထူးဆောင်စာပေ ပါရဂူဘွဲ့ကို ရရှိသည်။ ထို့ပြင် အမေရိကန် တော်လှန်ရေး ၏ သမီးရတနာများအဖွဲ့မှ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် ချီးမြှင့်သော ဂုဏ်ထူးဆောင်ဆု အပါအဝင် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ အပ်နှင်း သော ဂုဏ်ထူးဆောင် ဆုများ၊ ဂုဏ်ပြု မှတ်တမ်းများ အမြောက်အမြားကိုလည်း ရရှိခဲ့သည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အနုပညာနှင့်စာပေပညာ အဖွဲ့ကြီး ၏ တော်ဝင်အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သော ကမ္ဘာကျော် စာရေးဆရာမ ကြီးတေလာ ကော့ဝဲသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ကနက်တိကတ်ပြည် နယ် ဂရင်းဝစ်ချ်မြို့၌ ကင်ဆာရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သည်။

ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ။ ။ ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံတွင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့က အမျိုးသား လွတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရာ လက်ရှိအာဏာရ ပါတီဖြစ်သော ဒီမိုကရက်တစ် တရားမျှတရေးပါတီ (ဒီဂျေပီ) က နေရာအများစုတွင် အနိုင်ရရှိသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့မှစ၍ နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားခွင့် ပြန်လည်ရရှိခဲ့ကြသော အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင်များက ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၈ ရက်နေ့ တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့် နယူးကိုရီးယား ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (အင်ကေဒီပီ) သည် ထောက်ခံမဲ ၂၉ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်း

ဖြင့် ၆၇ နေရာရရှိကာ အင်အားအကြီးဆုံးအတိုက်အခံ ပါတီအဖြစ် ပေါ်ထွန်းလာသည်။ လစ်ဗရယ်ဝါဒီ အင်ကေ ဒီပီ အဓိကလှုံ့ဆော်သည့်အချက်များမှာ ပုံနှိပ်ဖြန့်ချိမှု လွတ်လပ်ရေး၊ တရားစီရင်မှုလွတ်လပ်ရေး၊ သမ္မတ ချန်ဒူးဝှမ်အား ၁၉၈၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလက အိလက် တိုရယ်ကောလိပ် ထောက်ခံမဲအများစုဖြင့် နောက်ထပ် ခုနှစ်နှစ်သက်တမ်းအတွက် ပြန်လည်ရွေးချယ်တင်မြှောက် ခံနိုင်စေခဲ့သည့် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်သမ္မတရွေးချယ်တင်မြှောက် ရေးဥပဒေကို ပယ်ဖျက်၍ တိုက်ရိုက်ယှဉ်ပြိုင်ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပေးရေး စသည်တို့ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် လွတ်တော် ရွေး ကောက် ပွဲ တွင် မဲ ပေး ပိုင် ခွင့် ရှိ သူ ၂,၃၉,၈၀,၀၀၀ ရှိသည့်အနက် ၈၄ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်း တက် ရောက် မဲ ပေး ခဲ့ ကြ သော ကြောင့် ၁၉၇၈ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် အမြင့်ဆုံးစံချိန်ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ထောက်ခံမဲ ၃၅ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ၁၅၁ နေရာကိုလွှမ်းမိုးခဲ့သော ဒီဂျေပီပါတီသည် ယခု ရွေးကောက်ပွဲတွင် ထောက်ခံမဲ ၃၅ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ၁၄၈ နေရာကို လွှမ်းမိုးနိုင်ခဲ့သည်။

အစိုးရအဖွဲ့သစ်ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းရာ အဓိကကျသော စီးပွားရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး နေရာများကို မပြောင်းလဲသော်လည်း ၁၃ နေရာကို အသစ်ပြောင်းလဲ ခန့်ထားသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်တာဝန်ကို ၁၉၈၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်နေ့မှစ၍ ထမ်းဆောင်လာခဲ့ သော ချင်အီးဂျောင်အစား လိုရှင်ယွန်အား ပေးအပ် သည်။ လိုရှင်ယွန်သည် ၁၉၈၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လမှစ၍ အမျိုးသားလုံခြုံရေးစီမံကိန်း အေဂျင်စီဟု ပြောင်းလဲ ခေါ်တွင်သော ကိုရီးယား ဗဟိုထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။

ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံတွင် ၁၉၇၁ ခုနှစ်ရွေးကောက်ပွဲ ၌ သမ္မတလောင်းဖြစ်ခဲ့ဖူးသော ကင်ဒေးယံ၊ တရားမဝင် ပါတီဖြစ်သော နယူးဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (အင်ဒီပီ) ၏ ခေါင်းဆောင်ဟောင်း ကင်ယန်းဆမ်၊ ဒီမိုကရက်တစ်ရီပတ် ဗလီကင်ပါတီ (ဒီအာပီ) ၏ ခေါင်းဆောင်ဟောင်း ကင်ချိုပီးနှင့် အခြားအတိုက်အခံခေါင်းဆောင် ၁၁ ဦး အား ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၆ ရက်နေ့တွင် သမ္မတချန်ဒူးဝှမ် က နိုင်ငံရေးပိတ်ပင်မှု ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းပေးခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်က နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှု ပိတ်ပင်ခံထားခဲ့ကြ ရသော ၅၆၇ ဦးအနက် ရုပ်သိမ်းပေးရန် နောက်ဆုံး ကျန်ရှိသော ၁၄ ဦးပင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ကင်ဒေးယံ အား နိုင်ငံတော်ပုန်ကန်မှုအတွက် လှုံ့ဆော်သူအဖြစ် ထောင်ဒဏ် နှစ် ၂၀ စီရင်ထားသည်ကို ၁၉၈၂ ခုနှစ်က

ကိုရီးယား သမ္မတနိုင်ငံ

ဆိုင်းငံ့ထားခဲ့သော်လည်း လုံးဝပယ်ဖျက်ပေးခြင်းမဟုတ် သောကြောင့် ကင်ဒေးယံအား နိုင်ငံရေးပါတီတရပ်သို့ ဝင်ရောက်ခြင်း၊ လှုပ်ရှားခြင်းမှ တားမြစ်ထားဆဲပင်ဖြစ် သည်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့က အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသို့ ထွက်ခွာသွားခဲ့သော ကင်ဒေးယံသည် တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံသို့ ဖေဖော်ဝါရီလ ၈ ရက်နေ့က ပြန်လည် ရောက်ရှိ နေခြင်းဖြစ်သည်။ ကင် ဒေး ယံ သည် ဆိုင်းငံ့ထားသော ထောင်ဒဏ် ၁၇ နှစ် ဆက်လက်ကျခံရန် ကျန်ရှိနေသေးသဖြင့် လွတ်လပ်စွာ သွားလာခွင့်ရှိသော် လည်း နိုင်ငံရေးလုပ်ခွင့် မရသေးဟု ဆိုသည်။ အင်ကေဒီပီ အတိုက်အခံပါတီကို တည်ထောင်ခဲ့သော ဒီမိုကရေစီ တိုးမြှင့်ရေးဆိုင်ရာ အတိုင်ပင်ခံကော်မတီအဖွဲ့၏ တွဲဖက် ဥက္ကဋ္ဌ ကင်ယန်းဆမ်နှင့် ကင်ဒေးယံတို့သည် ငါးနှစ်တာ ကာလအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၆ ရက်နေ့တွင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

နှစ်ပေါင်း ၁၀၀၀ ကျော်ခန့် တစုတစည်းသော နိုင်ငံ အဖြစ် ရပ်တည်ခဲ့ကြပြီး ဘာသာစကားချင်းလည်းတူညီ ကြသော ကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံတို့သည် လူမှုရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် သဘောတရားရေးစနစ်များ၌ လုံးလုံးလျားလျား ကွဲလွဲ နေကြကာ ရန်ဘက်နိုင်ငံများအဖြစ် နှစ်ပေါင်း ၃၀ ကျော် ရပ် တည် လာ ခဲ့ ကြ သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အပြီးတွင် ဂျပန်တို့ စစ်ရှုံးသောအခါ ကို ရီး ယား မြောက် ပိုင်း ၌ ဆိုဗီယက်တပ်ဖွဲ့များထံတွင်လည်းကောင်း၊ တောင်ပိုင်း၌ အမေရိကန်တပ်ဖွဲ့များထံတွင်လည်းကောင်း လက်နက်ချခဲ့ သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် ဆိုဗီယက်တို့က မြောက်ကိုရီးယား ကွန်မြူနစ်အစိုးရအား အာဏာပေးခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့ မှစ၍ သုံးနှစ်ကြာမျှ ကိုရီးယားစစ်ပွဲ ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ လူ သုံးသန်းကျော် သေကြေပျက်စီးခဲ့ရသည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘော တူညီချက်ဖြင့် ယင်းစစ်ပွဲကို အဆုံးသတ်ခဲ့သော်လည်း တရားဝင်ငြိမ်းချမ်းရေးစာချုပ်ကို ချုပ်ဆိုနိုင်ခြင်းမရှိသေး ဟု ဆိုသည်။

ကိုရီးယားစစ်ပွဲ ပြီးဆုံးပြီး နောက်ပိုင်းနှစ်များအတွင်း နှစ်နိုင်ငံအစိုးရတို့သည် ကိုရီးယားပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေး ကို အစဉ်ကြွေးကြော်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ ကြွေးကြော်သည့် ကြားမှပင် ၁၉၆၇ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် မြောက်ကိုရီးယား မှ တောင်ကိုရီးယားသို့ ခိုးဝင်လုပ်ကြံမှုများ ပေါ်ပေါက် ခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့ တွင် မြောက်ကိုရီးယားကွန်မြူနစ် ၃၁ ဦး ပါဝင်သော ဂိုဏ်းတိုက်က တောင်ကိုရီးယားသမ္မတ ပတ်ချိုဟီးကို လုပ်ကြံရန် ကြံစည်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်

အောက်တိုဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံ၏ လက်ချက်ကြောင့် ရန်ကုန်မြို့၌ ဗုံးပေါက်ကွဲရာ တောင် ကိုရီးယားနိုင်ငံ ဝန်ကြီးလေးဦးနှင့် ထိပ်တန်းအရာရှိကြီး များအပါအဝင် ကိုရီးယား ၁၇ ဦးနှင့် မြန်မာလေးဦး သေဆုံးပြီး ကိုရီးယား ၁၄ ဦးနှင့် မြန်မာ ၃၂ ဦးဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၄ စာ၊ ၁၂၂ — ရှု။) ထို့ကြောင့် ကိုရီးယားနှစ်နိုင်ငံ ပြန်လည်ပေါင်းစည်းရေးမှာ အလှမ်းဝေးနေခဲ့သည်။

ထိုသို့ တင်းမာ သည့် အ ခြေ အ နေ များ အ ကြား မှ ၁၉၈၄ ခုနှစ်လယ်မှစ၍ ဆက်ဆံရေးတိုးတက်မှုအတွက် အလားအလာများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလအတွင်းက တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ ရေဘေး ဒုက္ခသည်များအတွက် မြောက်ကိုရီးယားနိုင်ငံမှ ပေးပို့ သော ဆန်၊ ဆေးဝါး၊ အထည်အလိပ်နှင့် ဘီလပ်မြေတို့ကို တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံက လက်ခံခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် စီးပွားရေးရာ ကိစ္စရပ်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နှစ်နိုင်ငံ ကိုယ်စားလှယ်များသည် နှစ် နိုင် ငံ ၏ ကြား ခံ နယ်မြေ ပန်မန်ဂျုံရွာ၌ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ထို့ပြင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် နှစ်နိုင်ငံ ကိုယ် စား လှယ် အ ဖွဲ့ တို့ သည် စီး ပွား ရေး ပူး ပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပန်မန်ဂျုံရွာတွင်ပင် ထပ်မံ ဆွေးနွေးခဲ့ကြပြန်သည်။ ထိုအချိန်တွင် နှစ်နိုင်ငံရှိ ကဲကွာ နေသော ဆွေမျိုးမိသားစုများ ပြန်လည်ဆုံစည်းနိုင်ရေး အတွက် မြောက်ကိုရီးယား ကြက်ခြေနီကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ သည်လည်း မေလ ၂၈ ရက်နေ့နှင့် ၂၉ ရက်နေ့တို့တွင် တောင်ကိုရီးယားသို့ အ လည် အ ပတ် ရောက် ရှိ သည်။ ထိုသို့ ဆွေမျိုးမိသားစုများ ပြန် လည် ဆုံ စည်း နိုင် ရေး အတွက် နှစ်နိုင်ငံကိုယ်စားလှယ်များ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခွင့်ရခြင်းသည် ၁၂ နှစ်တာကာလအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ပြင် တောင် ကိုရီးယားနိုင်ငံ၌ ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပမည့် အာရှ အားကစားပွဲနှင့် ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပမည့် အိုလင်းပစ် အားကစားပွဲတော်များ၌ ပါဝင် ဆင် နွဲ့ ရန် မြောက် ကိုရီးယားနိုင်ငံအား တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံက ဖိတ်ခေါ် ခဲ့ သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် နှစ်နိုင်ငံ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တို့သည် ပန်မန်ဂျုံရွာတွင်ပင် ထပ်မံ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြပြန်ရာ စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက် မှုကို စောင့်ကြပ်ကြည့်ရှုရန် ပူးတွဲကော်မတီတရပ် ဖွဲ့စည်း ရေးကို မူအားဖြင့် သဘောတူညီချက်ရရှိခဲ့ကြသည်။

ကိုလုံးဗီးယားနိုင်ငံ။ ။ (နိဗာဒိုးဒယ်ရှုအစ်မီးတောင် ပေါက်ကွဲမှု—ရှု။)

ကမ်ပူးချား အခြေအနေ

ကမ်ပူးချား အခြေအနေ။ ။ ၁၉၈၄ - ၈၅ ခုနှစ် ခြောက်သွေ့ရာသီ ကာလအတွင်းတွင် ဗီယက်နမ်တပ်များ နှင့် ကမ်ပူးချား ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံအစိုးရ (ပီအာကေ) (ဟင်ဆမ်ရင် ခေါင်းဆောင်သောအစိုးရ)၏ တပ်ဖွဲ့များ သည် ကမ်ပူးချားဒီမိုကရက်တစ် ညွန့်ပေါင်းအစိုးရ (စီဂျီဒီကေ)၏ ထိုင်းနယ်စပ်နယ်မြေရှိ အခြေစိုက်စခန်းများကို ထိုးစစ်ဆင်ခဲ့သည်။ ဗီယက်နမ်တပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ၁၉၇၈ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ကမ်ပူးချားကို စတင်ကျူးကျော် တိုက်ခိုက်ပြီး ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့တွင် ဟင်ဆမ်ရင် အစိုးရအား အာဏာရရှိစေခဲ့သည်။ ထိုအချိန် မှစ၍ ခြောက်နှစ်တာ ကာလ အတွင်း ခြောက်သွေ့ ရာသီ ထိုးစစ်ကို နှစ်စဉ်ဆင်နွှဲခဲ့ရာ ယခုနှစ်ထိုးစစ်သည် အပြင်း ထန်ဆုံးဖြစ်ပြီး စစ်ရေးအရလည်း အောင်မြင်မှုအရှိဆုံး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ယင်းထိုးစစ်ကာလတွင် ကမ်ပူးချား နိုင်ငံတွင်း၌ ဗီယက်နမ် တပ်ဖွဲ့အင်အား ၁,၆၀,၀၀၀ မှ ၁,၈၀,၀၀၀ ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

စီဂျီဒီကေ အစိုးရအဖွဲ့ကို ၁၉၈၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၂ ရက် နေ့က ဖွဲ့စည်းခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး ယင်းညွန့်ပေါင်း အစိုးရသည် ကုလသမဂ္ဂတွင် ကမ်ပူးချားနိုင်ငံကို ကိုယ်စားပြုခွင့်ရရှိနေ

သည်။ ယင်းညွန့်ပေါင်းအစိုးရတွင် သုံးအုပ်စုပါဝင်ဖွဲ့စည်း ထားသည်။ ပီအာကေ အစိုးရ အာဏာရရှိရန် ဖြုတ်ချခံခဲ့ ရသူ ပိုပေါ့က ကွပ်ကဲညွှန်ကြား ပေးနေသည်ဟု ဆိုကြ သော ခမာနီအဖွဲ့၊ ဆွန်ဆန် (စီဂျီဒီကေ ဝန်ကြီးချုပ်) က ဦးဆောင်သော ခမာပြည်သူ့အမျိုးသား လွတ်မြောက် ရေးတပ်ဦး (ကေပီအင်န်အယ်အက်မ်)၊ ယခင်က မောင်လီ နာခါ (ကမ်ပူးချားအမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှား မှုအဖွဲ့) ဟု ရည်ညွှန်းခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသော မင်းသားကြီး သီဟာနုသစ္စာခံမျိုးချစ်ဝါဒီ အမျိုးသားတပ်မတော် (အေ အင်န်အက်စ်)တို့ ပါဝင် ဖွဲ့စည်း ထားသည်။ ခမာနီ၏ အင်အားသည် ၃၀,၀၀၀ မှ ၃၅,၀၀၀ အတွင်းရှိသည်ဟု လည်းကောင်း၊ ကေပီအင်န်အယ်အက်မ်၏ အင်အားသည် ၁၂,၀၀၀ မှ ၁၅,၀၀၀ အတွင်းရှိသည်ဟု လည်းကောင်း၊ အေအင်န်အက်စ်၏ အင်အားသည် ၅၀၀၀ ဝန်းကျင်ရှိ သည်ဟု လည်းကောင်း တွက်ဆကြသည်။ ယခုနှစ် ခြောက်သွေ့ ရာသီထိုးစစ်မစမီက စီဂျီဒီကေ ညွန့်ပေါင်း အစိုးရတပ်ဖွဲ့များသည် ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် ကပ်နေသော ကမ် ပူးချား နယ်စပ်တလျှောက် စခန်းပေါင်း ၂၀ ကို ထိန်း ချုပ်ကွပ်ကဲထားနိုင်ခဲ့သည်။ ခမာနီတို့က စခန်း ၁၀ ခု၊

ထိုင်း-ကမ်ပူးချားနယ်စပ်ရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းတခုတွင် ဓလုံ့ရောက်ရှိနေကြသည့် ခမာနီ ထောက်ခံသူများ

ကမ်ပူးချား အခြေအနေ

ကေပီအင်န်အယ်အက်ဖ်တို့က ရှစ်ခု၊ သီဟာနုသစ္စာခံ တပ် များကနှစ်ခု အသီးသီးဖြစ်ကြသည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် မတ်လ တွင် ထိုင်း - ကမ်ပူးချား နယ်စပ်တလျှောက်ရှိ စီဂျီဒီကေ ညွှန်ပေါင်းအစိုးရ၏ အဓိကအခြေစိုက်စခန်းအားလုံးသည် ဗီယက်နမ်တို့၏ လက်တွင်းသို့ ကျရောက်သွားခဲ့ရသည်။ ဟင်ဆမ်ရင် ခေါင်းဆောင်သော ပီအာကေအစိုးရ၏လက် အောက်တွင် မနေလို၍ ထွက်ပြေးလာသော အရပ်သား များသည် ထိုစခန်းအချို့၌ ခိုလှုံလျက်ရှိရာ ဗီယက်နမ်တို့ ထိုးစစ်စသည်နှင့်တပြိုင်နက် ထိုအရပ်သားများသည် ထိုင်း နိုင်ငံတွင်းသို့ ထွက်ပြေးခိုလှုံကြရသည်။ ကေပီအင်န်အယ် အက်ဖ်တို့၏ နောင်ချွန်းစခန်းမှ အရပ်သား ၂၀,၀၀၀၊ နောင်ဆမတ်စခန်းမှ ၆၂,၀၀၀၊ အမ်ပီးစခန်းမှ ၂၃,၀၀၀ အသီးသီး ထွက်ပြေးခိုလှုံကြရသည်ဟု ဆိုသည်။

ဗီယက်နမ်တပ်များသည် ညွှန်ပေါင်းအစိုးရ၏ နောက် ဆုံးလက်ကျန်စခန်းဖြစ်သော မင်းသားကြီးသီဟာနု၏ တာ တွန်ဌာနချုပ်တည်ရှိရာ တောင်စိမ်းဒေသကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် မတ်လ ၅ ရက်နေ့တွင် စတင်တိုက်ခိုက်ပြီး တပတ်ကြာ ဝန်းရံထားခဲ့ရာ မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် သိမ်းပိုက်နိုင်ခဲ့ သည်။ မဟာဗျူဟာအရ အကျအဆုံး နည်းပါးစွာ ဆုတ်ခွာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု မင်းသားကြီး သီဟာနု၏ ပြောရေးဆိုခွင့် ရှိသူက ကြေငြာခဲ့သည်။ စစ်ဦးစီးချုပ် အသစ်အဖြစ် မင်းသားကြီး သီဟာနု၏သား မင်းသား ချက္ကရာပုန်အား တာဝန်ပေးသည်။

ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံကြီးက ၁၉၇၃ ခုနှစ် ကကဲ့သို့ပင် ၁၉၇၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၇ ရက်နေ့ တွင် ဒီမိုကရက်တစ် ကမ်ပူးချားအစိုးရ (စီဂျီဒီကေ ညွှန် ပေါင်းအစိုးရ)၏ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို လက်ခံခဲ့သဖြင့် ဗီယက်နမ်နှင့် ပီအာကေအစိုးရတို့သည် သံတမန်ရေးရာ မျက်နှာစာတွင် အရေးနိမ့်ခဲ့ရကား စစ်ရေးအရအောင် မြင်မှုနှင့် ပြန်လည်ချိန်မျှခြင်းဖြစ်သည်ဟု အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ ဆက်ဆံရေး နယ်ပယ်တွင် သုံးသပ်ကြသည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်က ကမ်ပူးချားနိုင်ငံတွင် ခမာဂိုက်ဇေးရှင်း (ခမာအချင်းချင်း ပြန်လည်တိုက်ခိုက်ကြရေး)ကို ဖန်တီး ရန် ဗီယက်နမ်က ကြိုးပမ်းခဲ့ဖူးသည်။ ပိုပေါ့အစိုးရ လက် ထက်က မတရားနှိပ်ကွပ်ခဲ့၍နာကျည်းနေသူများကို စုစည်း ကာလက်နက်တပ်ဆင်ပေးပြီး ခမာနီနှင့် လွတ်မြောက်ရေး ပြောက်ကျားများကို တန်ပြန် တိုက်ခိုက်ကြစေရန် စီစဉ်ခဲ့ ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအစီအစဉ်သည် မျှော်မှန်းသည့်အတိုင်း အတာအထိ မအောင်မြင်ခဲ့ချေ။ ထို့ကြောင့် စစ်ရေးအရ အသာစီးယူပြီး သိက္ခာပြန်ဆယ်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု နိုင်ငံတ ကာရေးရာ လေ့လာသူတို့က သုံးသပ်ကြသည်။

ဤ၁၉၇၄ - ၇၅ ခုနှစ် ခြောက်သွေ့ရာသီထိုးစစ်၏ ဗေ

ဆော်ဦး တိုက်ပွဲအဖြစ် ကေပီအင်န်အယ်အက်ဖ် တို့၏ နောင်ချွန်းစခန်းကို ဗီယက်နမ်တို့ စီးနင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် ၁၉၇၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအထိ ကာလအတွင်း ဗီယက်နမ်စစ်သား များသည် ထိုင်းနိုင်ငံ ပိုင်နက်အတွင်းသို့ ၁၀ ကြိမ်တိုင်တိုင် အကြီးအကျယ် ကျူးကျော်ဝင်ရောက် တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်ဟု ထိုင်းနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာနက ဗန်ကောက်မြို့ရှိ ဗီယက်နမ်အရာရှိများအား မေလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ပေးအပ် ခဲ့သော ကန့်ကွက်လွှာ၌ ထည့်သွင်းဖော်ပြခဲ့သည်။ ထိုသို့ ဗီယက်နမ်တို့၏ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ထိုင်းနိုင်ငံ ဘက်မှလူ ၆၄ ယောက်သေဆုံးပြီး ၁၅၃ ယောက် ဒဏ်ရာ ရခဲ့သည်ဟုလည်း ဖော်ပြထားသည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၈ ရက်နေ့က ဗီယက်နမ်တို့သည် ကေပီအင်န် အယ်အက်ဖ်တို့၏ ဌာနချုပ် အမ်မီးစခန်းကို စီးနင်းတိုက် ခိုက်ခဲ့စဉ် ခမာပြောက်ကျားများကို လိုက်လံတိုက်ခိုက် ယင်း ထိုင်းနိုင်ငံအတွင်းသို့ တပ်ကွဲခဲ့ရာ ဗီယက်နမ်တို့၏ မြေပင်မူဝေဟင်ပစ် ဆမ် - ၇ ဒုံးကျည်ဒဏ်ကြောင့် ထိုင်း လေတပ်၏ အေ-၃၇ အမျိုးအစား လေယာဉ်ပျက်ကျခဲ့ရ သောကြောင့် ထိုင်းနိုင်ငံက ကုလသမဂ္ဂသို့ တိုင်ကြားခဲ့ သည်။ ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့ကလည်း အေအင်န်အက်ဖ် တပ်ဖွဲ့၏ ဌာနချုပ်ဟောင်း တာတွန်စခန်းအနီးရှိ ထိုင်း နိုင်ငံပိုင်နက်အတွင်းသို့ ဗီယက်နမ်စစ်သား ၄၀၀ ခန့်တပ် ကျွဲဝင်ရောက်ခဲ့ပြန်သဖြင့် တိုက်ထုတ်လိုက်ရသည်ဟု ထိုင်း စစ်ဘက်သတင်းရပ်ကွက်က ဆိုသည်။ ယင်းကိစ္စနှင့်စပ် လျဉ်း၍ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ် ပဲရက်ဒေကွေး လျားထံ ထိုင်းနိုင်ငံက တိုင်ကြားစာပေးပို့ခဲ့သည်။

ဗီယက်နမ်တပ်များသည် အဆိပ် ဓာတုလက်နက်များ သုံးစွဲတိုက်ခိုက်နေကြောင်း၊ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၆ ရက်နေ့က အရညပရာသက် နယ်ခြားမြို့အနီး ထိုင်းနိုင်ငံ ပိုင်နက်အတွင်း ကျလာသော ၇၀ မမ ဒုံးကျည်များကို စစ်ဆေး ကြည့်သောအခါ ဖော့စဂျင်းနှင့် ဟိုက်ဒရိုဂျင် ဆိုင်ယနိုက် အဆိပ်ဓာတ်တုပစ္စည်းများ ပါဝင်သည်ကိုတွေ့ ရကြောင်းဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံက ကုလသမဂ္ဂသို့ ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် တိုင်ကြားခဲ့သည်။

စီဂျီဒီကေ ညွှန်ပေါင်းအစိုးရ၏ ခုခံရေးပြောက်ကျား များ အထူးသဖြင့် ခမာနီတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် စစ်ရေးအရ အရေးနိမ့်သည်ကို ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ ကမ်ပူး ချားနိုင်ငံ အတွင်းပိုင်းသို့ တိုးဝင်ခဲ့ကြပြီး ရိက္ခာများ၊ လောင်စာများ သယ်ယူပို့ဆောင်ရာ အဓိကဆိပ်ကမ်းကြီး ဖြစ်သည့် ကမ်ပေါင်ဆုံနှင့် ဖန္ဒမ်ပင် ဆက်သွယ်ရာ လမ်းမ ကြီးနှစ်ခုကို မကြာခဏ ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် ဖန္ဒမ်ပင်နှင့် ကမ်ပူးချားနိုင်ငံ အနောက်ပိုင်းရှိ

ဘာတန်ဘန်မြို့ဆက်သွယ်ရာ ရထားလမ်းကိုလည်း အဆက် အသွယ်ဖြတ်တောက်ခဲ့ကြသည်။

တရားဝင် ကမ်ပူးချား သတင်းစဉ်မှ ၁၉၇၅ ခုနှစ် မတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သော သတင်းအရ ကမ် ပူးချားနိုင်ငံတွင် ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်မှုကြောင့် စပါး စိုက်ခင်း ၄,၇၁,၁၂၀ ဟက်တာ ပျက်စီးခဲ့ရသည်ဟု ဆို သည်။ ကမ်ပူးချားနိုင်ငံတွင် စားနပ်ရိက္ခာ တန်ချိန် ၄,၀၀,၀၀၀ ခန့် လိုအပ်လျက်ရှိသည်ဟု ကုလသမဂ္ဂ ကမ္ဘာ့ စားနပ်ရိက္ခာ အစီအစဉ် အမှုဆောင် ညွှန်ကြားရေးမှူး ဂျိမ်းစ်အင်ဂရမ်က ဇွန်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ပြောကြား သည်။ ထို့ကြောင့် ကမ်ပူးချား ပြည်သူတို့သည် စစ်ဘေး စစ်ဒဏ်ကြောင့် လည်းကောင်း၊ စားနပ်ရိက္ခာ ရှားပါးမှု ကြောင့်လည်းကောင်း အတိဒုက္ခ ရောက်လျက်ရှိကြသည်။

ခမာနီစစ်ဦးစီးချုပ် ပိုပေါ့သည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဩဂုတ် လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် အငြိမ်းစားယူသွားခဲ့သည်။ ယင်းရာ ထူးကို ခမာနီကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ဆွန်ဆင်းက ဆက်ခံ သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၈ ခုနှစ်အထိ နိုင်ငံအကြီးအကဲ အဖြစ် ပိုပေါ့ အာဏာရရှိခဲ့စဉ်က ကမ်ပူးချားပြည်သူ တသန်းကျော် အစုအပြုံလိုက် စတေးခံခဲ့ရသည်ဟုလည်း ကောင်း၊ သန်းပေါင်းများစွာသည် “ပြန်လည်ပညာပေး ရေးစခန်း” များသို့ ပို့လွှတ်ခံရပြီး ယင်းစခန်းများ၌ပင် အများအပြား သေဆုံးခဲ့ကြရသည်ဟုလည်းကောင်း နိုင်ငံ တကာ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများက အစီရင် ခံခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ နာမည်ပျက်ရှိသည့် ပိုပေါ့ ကဲ့သို့ သော ခေါင်းဆောင်မျိုး မပါဝင်တော့သဖြင့် ကမ်ပူးချား ဒီမိုကရက်တစ် ညွန့်ပေါင်းအစိုးရသည် ကမ်ပူးချားပြည်သူ အတွင်း နိုင်ငံရေး၊ စည်းရုံးရေးဩဇာ တိုးတက် ကောင်း မွန်လာဖွယ်ရာ ရှိသည်ဟု မျှော်လင့်ထားသည်။ ပိုပေါ့ နုတ်ထွက်သွားစေကာမူ ကမ်ပူးချားမှ ဗီယက်နမ်တပ်များ ရုပ်သိမ်းရေးအတွက် အခြေအနေ ပေးလာမည် မဟုတ် ကြောင်းဖြင့် ဗီယက်နမ် နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီး ငုယင်ကို သက်က လူ့အနားဒါးမြို့၌ ဘက်မလိုက် လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ အဌမ အကြိမ်မြောက် ဝန်ကြီးအဆင့် အစည်းအဝေးတက်ရောက် နေစဉ် စက်တင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားသည်။ လွန်ခဲ့သော နှစ်နှစ်က အိန္ဒိယနိုင်ငံ နယူးဒေလီမြို့၌ ကျင်းပ သော ဘက်မလိုက် လှုပ်ရှားမှုထိပ်သီး အစည်းအဝေးက ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက် အတိုင်းသာ ဗီယက်နမ်က လိုက်နာ ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်၍ အရှေ့တောင်အာရှဒေသမှ နိုင်ငံခြား တပ်အားလုံး ရုပ်သိမ်းသွားကြမှသာ ဗီယက် နမ်က ကမ် ပူးချားမှ ရုပ်သိမ်း ပေးမည်ဟု ဆိုသည်။ အရှေ့တီမောကျွန်း၏ ပိုင်နက်တဝက်ကို အင်အားသုံး၍ သိမ်းပိုက်ထားသော အင်ဒိုနီးရှားတပ်ဖွဲ့များ၊မလေးရှားနှင့်

စင်ကာပူ နိုင်ငံတို့တွင် တပ်စွဲထားသော နယူးဇီလန်တပ်ဖွဲ့ များနှင့် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွင် အခြေစိုက်စခန်း ချထားသော အမေရိကန် တပ်ဖွဲ့များကို ရည်ညွှန်းခြင်းဖြစ်သည်ဟု ငုယင် ကိုသက်က ရှင်းပြခဲ့သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၇၅ စာ၊ ၁၁၈ နှင့် ၂၉၂-၉၅။)

ကမ္ဘာ့ကြက်ခြေနီအမြင့်ဆုံးဆုတံဆိပ် (ဟင်နရီဒူးနန် တံဆိပ်) ။ ။ (စိုင်းအောင်လှိုင်မြင့် - ၉၅။)

ကမ္ဘာ့စစ်တုရင် ဗိုလ်လုပွဲ (၁၉၇၅) ။ ။ ကမ္ဘာ့ စစ်တုရင် ဗိုလ်လုပွဲကို ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု၊ မော်စကို မြို့တွင် ၁၉၇၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့မှ နိုဝင်ဘာ လ ၉ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်းဗိုလ်လုပွဲ၌ ၁၉၇၅ ခုနှစ်မှ စ၍ ကမ္ဘာ့စစ်တုရင် ချန်ပီယံဖြစ်ခဲ့သူ အနာတိုလီ ကားပေါ့ (၃၄ နှစ်) နှင့် စိန်ခေါ်သူ ဂယ်ရီ ကက်စ်ပါရော့ (၂၂ နှစ်) တို့ ယှဉ်ပြိုင် ကစားခဲ့ကြသည်။

အနာတိုလီ ကားပေါ့သည် ခုနစ်နှစ်သား အရွယ်ကပင် စစ်တုရင်ကို စတင်ကစားခဲ့ရာ အသက် ၁၅ နှစ်အရွယ်တွင် စစ်တုရင်မာစတာဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။ တဖန် ၁၉၆၉ ခုနှစ်၌ အငယ်တန်း ကမ္ဘာ့ချန်ပီယံ ဖြစ်ခဲ့ပြန်သည်။ နောက်တနှစ် အကြာတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စစ်တုရင်ဆရာကြီးအဖြစ် ထပ်မံ ဆုတ်ခူးနိုင်ခဲ့ပြန်သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် စစ်တုရင် ဆရာကြီး စာရင်းဝင်ဖြစ်လာပြီးနောက် ကမ္ဘာ့ပြိုင်ပွဲကြီး လေးပွဲတွင် အနိုင်ရကာ ၁၉၇၄ ခုနှစ်၌ ကမ္ဘာ့ချန်ပီယံ ဖြစ်လာသည်။

စိန်ခေါ်သူ ဂယ်ရီ ကက်စ်ပါရော့သည် အသက် ၁၅ နှစ် အရွယ်တွင် ပြည်တွင်းစစ်တုရင် မာစတာဘွဲ့ကို ရရှိ၍ နောက်တနှစ်တွင် နိုင်ငံတကာ မာစတာဘွဲ့ကို ရရှိသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ နိုင်ငံတကာ ဂရင်းမာစတာဘွဲ့ကို ရရှိ ခဲ့သည်။

၁၉၇၆ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် ကက်စ်ပါရော့သည် ဆိုဗီယက်ယူနိုက်တက် လူငယ်စစ်တုရင် တံခွန်စိုက်ဖြစ်လာခဲ့ပြီး ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကမ္ဘာ့လူငယ် စစ်တုရင်တံခွန်စိုက် ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ကမ္ဘာ့စစ်တုရင် ဗိုလ်လုပွဲတွင် ပွဲငယ်ပေါင်း ၂၄ ပွဲ ကစားရပြီး လက်ရှိချန်ပီယံက အမှတ်ပေါင်း ၁၂ မှတ်ရ လျှင် ချန်ပီယံဘွဲ့ကို ဆက်လက်ထိန်းထားနိုင်၍ စိန်ခေါ် သူသည် ချန်ပီယံဘွဲ့ကိုရရှိရန် အမှတ် ၁၂ မှတ်ခွဲ ရရှိရမည် ဖြစ်သည်။ ပွဲငယ် ၂၄ ပွဲကစားရာတွင် နိုင်သောပွဲ တပွဲ တိုင်းအတွက် တမှတ်ရ၍ သရေဖြစ်ပါက အမှတ်တဝက်စီ ရကြသည်။

ကမ္ဘာ့ စစ်တုရင် ဗိုလ်လုပွဲ

စိမ်ခေါ် သူဂယ်ရီကက်စ်ပါရော့(ဝဲ)နှင့် လက်ရှိချန်ပီယံ အနာတိုလီ ကားပေါ့တို့ ကမ္ဘာ့စစ်တုရင်ဗိုလ်လုပွဲယှဉ်ပြိုင်နေစဉ်

ကမ္ဘာ့စစ်တုရင် ဗိုလ်လုပွဲ ပထမပွဲငယ်ကို စက်တင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် စတင်ကျင်းပရာ စိမ်ခေါ်သူ ကက်စ်ပါရော့ အနိုင်ရရှိသည်။ ဒုတိယပွဲငယ်ကို စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပရာ ချန်ပီယံကားပေါ့ ၆၅ ကွက်ရွှေ့အပြီး၌ သရေပွဲအဖြစ်သတ်မှတ်ရန် နှစ်ဦးသဘောတူလိုက်ကြသည်။ ထို့နောက် ဆက်လက်ကျင်းပသော တတိယပွဲငယ်တွင်လည်း အရှုံးအနိုင်မပေါ်ပဲ သရေပွဲဖြစ်သွားသည်။

စတုတ္ထပွဲငယ်ကို စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ယှဉ်ပြိုင်ကြရာ အကြိမ် ၄၀ မြောက် ရွှေ့အပြီး ပြိုင်ပွဲကို ရက်ရွှေ့ဆိုင်းကြသည်။ နောက်တနေ့တွင် ပြန်လည်ကစားရာ ချန်ပီယံကားပေါ့က စိမ်ခေါ်သူ ကက်စ်ပါရော့ကို အနိုင်ရ သွားသည်။

ပဉ္စမပွဲငယ်ကို စက်တင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ပြန်လည် ယှဉ်ပြိုင်ရန်ဖြစ်သော်လည်း စိမ်ခေါ်သူ ဂယ်ရီ ကက်စ်ပါ ရော့က ဆက်လက်မယှဉ်ပြိုင်ပဲ အရှုံးပေးလိုက်သဖြင့် ချန်ပီယံကားပေါ့ အနိုင်ရရှိသွားပြန်သည်။

ဆဋ္ဌမပွဲငယ်ကို စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ယှဉ်ပြိုင်ကြရာ စိမ်ခေါ်သူ ကက်စ်ပါရော့သည် ပထမဆုံး အကြိမ် ရပ်နားခွင့်တောင်းသည်။ စစ်တုရင်သမားတဦး သည် သုံးကြိမ် နားခွင့်ရှိသည်။ ယင်းနောက် စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဆဋ္ဌမပွဲကို ပြန်လည် ယှဉ်ပြိုင်ကစားရာ သရေပွဲဖြစ်သွားသည်။

သတ္တမပွဲငယ်၊ အဋ္ဌမပွဲငယ်၊ နဝမပွဲငယ်၊ ဒသမပွဲငယ် တို့ကို ယှဉ်ပြိုင်ကြရာတွင် အရှုံးအနိုင်မပေါ်ပဲ သရေပွဲဖြစ် သွားသည်။

ပွဲငယ် ၁၁ ပွဲမြောက်ကို အောက်တိုဘာလ ၁ ရက် နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ ယင်းပွဲတွင် စိမ်ခေါ်သူကက်စ်ပါရော့ က ချန်ပီယံကားပေါ့ကို ၂၅ ကွက်ရွှေ့အပြီး၌ အနိုင်ရရှိ သွားသည်။

ပွဲငယ် ၁၂ ကိုအောက်တိုဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင်ကျင်း ပသည်။ အဆိုပါပွဲ၌ ကားပေါ့နှင့် ကက်စ်ပါရော့တို့သည် ၁၈ ကွက်ရွှေ့အပြီးတွင် သရေပွဲဖြစ်သွားသည်။ ကားပေါ့ နှင့် ကက်စ်ပါရော့တို့ ခြောက်မှတ်စီဖြင့် အမှတ်တူနေကြ သည်။ ပွဲငယ် ၁၃၊ ၁၄ နှင့် ၁၅ ကို အောက်တိုဘာလ ၈ ရက်၊ ၁၀ ရက်နှင့် ၁၂ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပရာ အရှုံး အနိုင်မရှိ သရေပွဲ ဖြစ်သွားသည်။

ပွဲငယ် ၁၆ ကို အောက် တို ဘာ လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည်။ ကက်စ်ပါရော့က ချန်ပီယံ ကားပေါ့ကို အနိုင်ရရှိသွားသည်။ ပွဲငယ် ၁၇ နှင့် ပွဲငယ် ၁၈ တွင် မည် သူမျှ အနိုင်မရကြပဲ သရေပွဲများ ဖြစ်သွားသည်။

ပွဲငယ် ၁၉ တွင် ကက်စ်ပါရော့က ချန်ပီယံကားပေါ့ ကို အနိုင်ရရှိသွားသည်။ ယင်းပွဲအထိ ကက်စ်ပါရော့က ၁၀ မှတ်ခွဲ၊ ကားပေါ့က ၈ မှတ်ခွဲ ရထားသည်။

ပွဲငယ် ၂၀ ကို အောက် တို ဘာ လ ၂၀ ရက်နေ့တွင်

ကမ္ဘာ့ စစ်တုရင် ဗိုလ်လုပွဲ

လည်းကောင်း၊ ပွဲငယ် ၂၁ ကိုအောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက် နှင့် နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တို့တွင် လည်းကောင်း ကျင်းပရာ နှစ်ပွဲစလုံး သရေဖြစ်သွားသည်။ ပွဲငယ် ၂၂ ကို ဆက်လက်ယှဉ်ပြိုင်ရာ ချန်ပီယံ အ နာ တို့ လီ ကားပေါ့က စိန်ခေါ်သူ ကက်စ်ပါရော့ကို အနိုင်ရရှိသွားသည်။ ပွဲငယ် ၂၃ တွင်မည်သူမျှ အနိုင်မရရှိပဲ သရေပွဲ ဖြစ်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် ကက်စ်ပါရော့က ၁၂ မှတ်၊ ကားပေါ့က ၁၁ မှတ် ရရှိသွားသည်။

ကမ္ဘာ့စစ်တုရင် ဗိုလ်လုပွဲ၏ အဆုံးအဖြတ်ပေးမည့် နောက်ဆုံးပွဲကို နိုဝင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်းပြိုင်ပွဲတွင် ငါးနာရီကြာ ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြပြီး ၄၃ ကွက် ရွှေအပြီး၌ ချန်ပီယံကားပေါ့သည် စိန်ခေါ်သူ၏ အကွက် ဆင်ထားချက်ကို လွတ်အောင် မရှောင်သာ တော့သဖြင့် အရှုံးပေးလိုက်ရကာ စိန်ခေါ်သူကက်စ်ပါရော့(၂၂ နှစ်)က ၁၃ မှတ်၊ ၁၁ မှတ်ဖြင့် ကမ္ဘာ့အသက်အငယ်ဆုံးစစ်တုရင် ချန်ပီယံ ဖြစ်လာခဲ့လေသည်။

အနာတိုလီကားပေါ့နှင့် ကက်စ်ပါရော့တို့၏ ကမ္ဘာ့စစ်တုရင် ဗိုလ်လုပွဲ အရှုံးအနိုင်ပြဇယား

ယှဉ်ပြိုင်သူ	နိုင်ပွဲ	ရှုံးပွဲ	ရမှတ်
အနာတိုလီ ကားပေါ့	ပွဲစဉ် ၄၊ ၅၊ ၂၂	ပွဲစဉ် ၁၊ ၁၁၊ ၁၆၊ ၁၉၊ ၂၄	၁၁ မှတ်
ကက်စ်ပါရော့	ပွဲစဉ် ၁၊ ၁၁၊ ၁၆၊ ၁၉၊ ၂၄	ပွဲစဉ် ၄၊ ၅၊ ၂၂	၁၃ မှတ်
မှတ်ချက်။ ။ အခြားပွဲများတွင် အနိုင်အရှုံးမရှိ သရေဖြစ် ပါသည်။			

ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲ။ ။ ယူနိုဗာဆီယက်အမည်တွင်သော ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲကို ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် ဝန်းကျင်မှ စ၍ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ တက္ကသိုလ်များ အားကစားအဖွဲ့ချုပ် (Federation International Sport Universitaire) က ကြီးမှူးကျင်းပခဲ့သည်။

အဆိုပါပြိုင်ပွဲကို အိုလင်းပစ်ပြိုင်ပွဲပုံစံကဲ့သို့ နွေရာသီ အားကစားနည်းများနှင့် ဆောင်းရာသီ အားကစားနည်း များဟူ၍ အားကစားပြိုင်ပွဲအမျိုးအစား နှစ်မျိုးခွဲခြား၍ နှစ်နှစ်လျှင်တကြိမ်ကျ ကျင်းပသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲများကို ကမ္ဘာ့

ကမ္ဘာ့ တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲ

အိုလင်းပစ်အားကစားပြိုင်ပွဲများ မကျင်းပမီ တနှစ်အလို နှင့် ကမ္ဘာ့အိုလင်းပစ် အားကစားပြိုင်ပွဲများအပြီး တနှစ် အကြာ ကြားနှစ်များတွင် ကျင်းပလေ့ရှိသည်။

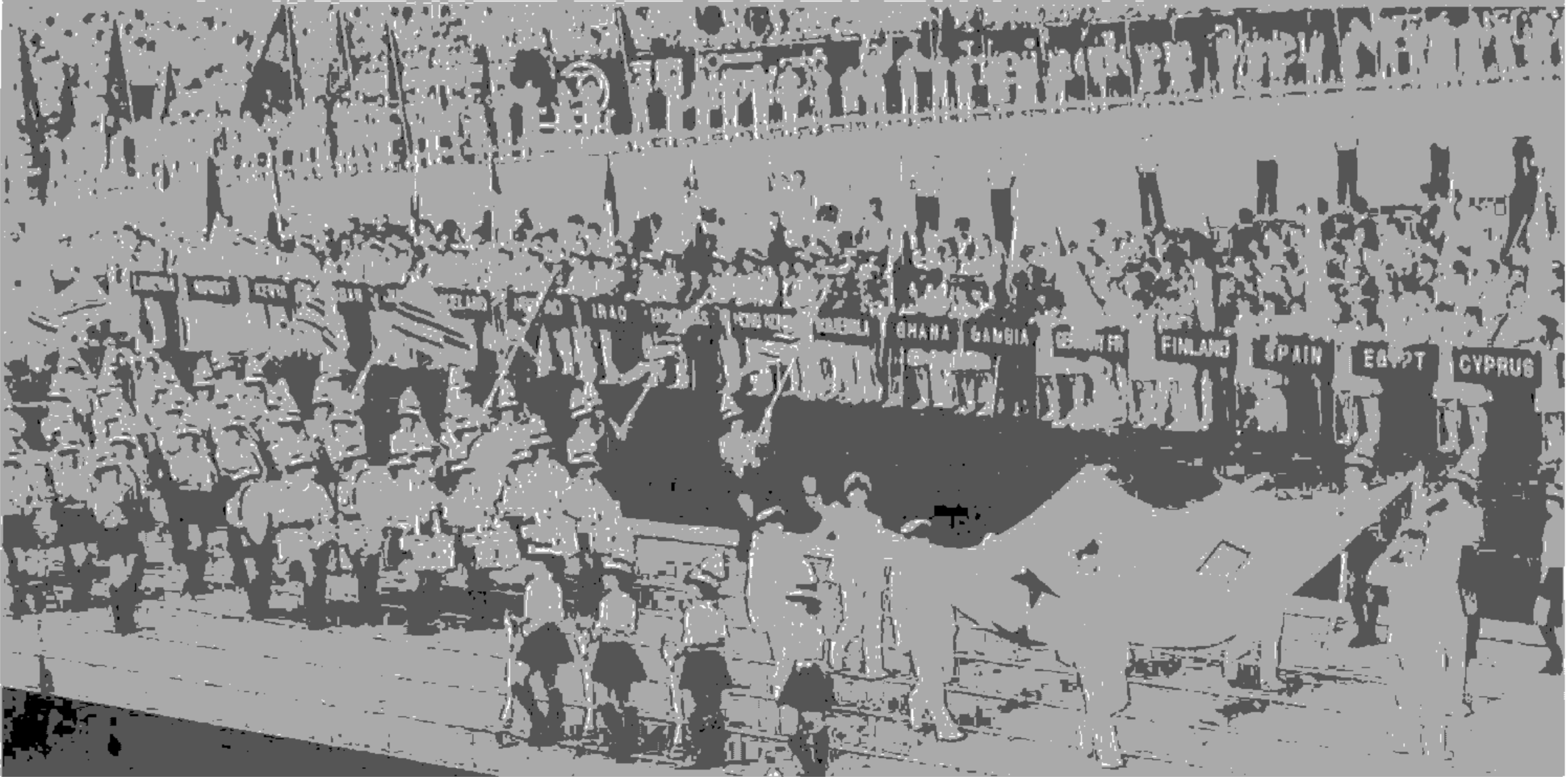
ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲ၏ အဆင့် အတန်းမှာ ဥရောပတိုက်နှင့် ကမ္ဘာ့တိုက်နှင့် ကမ္ဘာ့ အိုလင်းပစ် အားကစားပြိုင်ပွဲများနီးပါး မြင့်မားသည်။ အဆိုပါပြိုင်ပွဲများတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကြသူ များ အ နက်မှ အိုလင်းပစ် ချန်ပီယံလောင်းများ ပေါ်ထွက်လာသကဲ့သို့ လက်ရှိအိုလင်းပစ်ချန်ပီယံများ၊ ကမ္ဘာ့ချန်ပီယံများ ပါဝင် ယှဉ်ပြိုင်ကြသည်လည်း ရှိသည်။

ထင်ရှားသော အားကစားသမားအချို့ကို တင်ပြရလျှင် လက်ရှိ အမျိုးသမီးအမြင့်ခုန် ကမ္ဘာ့စံချိန်ရှင် ဆိုဗီယက်မှ ဘီကိုဗာသည် ၁၉၇၃ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲ ချန်ပီယံဖြစ်သည်။ အမျိုးသားအမြင့်ခုန် ကမ္ဘာ့စံချိန်သစ် တင်နိုင်ခဲ့သူ ပြင်သစ်နိုင်ငံမှ ဗစ်နာရွန် သည်လည်း ၁၉၇၃ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ အား ကစားပြိုင်ပွဲတွင် ငွေတံဆိပ်ဆုရှင် ဖြစ်သည်။ ထို့အပြင် ကျူးဗားနိုင်ငံမှ မိတာ ၇၀၀ ကမ္ဘာ့အိုလင်းပစ်ချန်ပီယံ ဂျူအန်တိုရေးနား သည် ၁၉၇၇ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ် ပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲ ချန်ပီယံဖြစ်၍ ဂျာမနီဒီမို ကရက်တစ် သမ္မတနိုင်ငံမှ ကမ္ဘာ့အိုလင်းပစ် မိတာ ၁၀၀ နှင့် မိတာ ၂၀၀ ချန်ပီယံ မာလိစ် ဂိုးအားနှင့် မာရီတာ ကော့ခ်တို့သည် ၁၉၇၉ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့ တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲ ချန်ပီယံနှင့် စံချိန်ရှင်များ ဖြစ်ကြ သည်။ ထိုမျှသာမက ၁၉၇၃ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ် ပေါင်းစုံ ရေကူးချန်ပီယံဖြစ်သူ ဆိုဗီယက်မှ ဆာလ်နို ကော့ခ်သည် မိတာ ၁၅၀၀ ကမ္ဘာ့အိုလင်းပစ် ရေကူး ချန်ပီယံအဖြစ်လည်းကောင်း၊ တချိန်က ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ် တာတို ချန်ပီယံ ဘော်ဇော့ခ်သည် ကမ္ဘာ့ အိုလင်းပစ် တာတို ချန်ပီယံအဖြစ် လည်းကောင်း ပေါ်ထွက်လာ ခဲ့ ကြသည်။

၁၃ ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့ တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ အား ကစား ပြိုင်ပွဲကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက်နေ့မှ စက်တင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့အထိ ၁၃ ရက်တိုင်တိုင် ဂျပန် နိုင်ငံ ကိုဘီမြို့တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက် ညနေ ၅ နာရီ မိနစ် ၂၀ အချိန်တွင် ကိုဘီအားကစားကွင်းကြီး၌ ကျင်းပပြု လုပ်ခဲ့ရာ ပြိုင်ပွဲကျင်းပရေးကော်မတီ ဂုဏ်ထူးဆောင်ဥက္ကဋ္ဌ ဂျပန်အိမ်ရှေ့မင်းသား အာကီဟိတို တက်ထောက်၍ ဖွင့် လှစ်ပေးခဲ့သည်။

ပြိုင်ပွဲတွင် ပြေးခုန်ပစ်အားကစားနည်း၊ ဘတ်စကက် ဘော အားကစားနည်း၊ ဓားခုတ်အားကစားနည်း၊ ကျွမ်း

ကမ္ဘာ့ တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲ

ကမ္ဘာ့ တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲ ဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနားတွင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာတက္ကသိုလ်များ အားကစားအဖွဲ့ချုပ်အလံကို ကိုင်ဆောင်ချီတက်လာစဉ်

ဘား အားကစားနည်း၊ ရေကူးအားကစားနည်း၊ ဒိုင်ဗင် အားကစားနည်း၊ ဝါတာပိုလို အားကစားနည်း၊ တင်းနစ် အားကစားနည်း၊ ဘော်လီဘော အားကစားနည်း၊ ဂျူဒို အားကစားနည်းနှင့် ဘောလုံးအားကစားနည်းဟူ၍ အားကစားနည်း ၁၁ မျိုးကို ထည့်သွင်းကျင်းပခဲ့ရာ နိုင်ငံပေါင်း ၉၇ နိုင်ငံမှ အားကစားသမား မောင်မယ်ပေါင်း ၂,၈၀၀ ခန့် ဝင်ရောက် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။ ပြိုင်ပွဲ နောက်ဆုံးနေ့တွင် ကျင်းပသော ပွဲစဉ်များ၌ ဆိုဗီယက် အမြင့်ခုန်သမား အိုင်ဂေါပက်လင်သည် ၂ ဒသမ ၄၁ မီတာခုန်၍ ကမ္ဘာ့ အမြင့်ခုန်စံချိန်သစ် တင်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း ယူနိုဗာဆီယက်ပွဲ၌ ပထမဆုံး အကြိမ်အဖြစ် ကမ္ဘာ့စံချိန် တင်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အားကစားနည်း ၁၁ မျိုးကို အောက်ပါအစီအစဉ် အတိုင်း ကျင်းပခဲ့သည်။

စဉ်	အားကစားနည်း	ကျင်းပသည့်နေ့
၁	ဘောလုံး	၂၂-၈-၇၅ မှ ၃-၉-၇၅ အထိ
၂	ဘတ်စကက်ဘော	၂၅-၈-၇၅ မှ ၃-၉-၇၅ အထိ
၃	ဓားခုတ်	၂၅-၈-၇၅ မှ ၃-၉-၇၅ အထိ
၄	ကျမ်းဘား	၂၅-၈-၇၅ မှ ၂၈-၈-၇၅ အထိ
၅	ရေကူး	၂၅-၈-၇၅ မှ ၃၀-၈-၇၅ အထိ
၆	ဘော်လီဘော	၂၅-၈-၇၅ မှ ၃-၉-၇၅ အထိ
၇	ဂျူဒို	၂၅-၉-၇၅ မှ ၂၉-၈-၇၅ အထိ
၈	တင်းနစ်	၂၆-၈-၇၅ မှ ၁-၉-၇၅ အထိ
၉	ဒိုင်ဗင်	၂၇-၈-၇၅ မှ ၁-၉-၇၅ အထိ
၁၀	ဝါတာပိုလို	၂၇-၈-၇၅ မှ ၃-၉-၇၅ အထိ
၁၁	ပြေးခုန်ပစ်	၂၉-၈-၇၅ မှ ၄-၉-၇၅ အထိ

၁၃ ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့ တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲကြီး ကျင်းပနေစဉ်ကာလအတွင်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ရိုးရာအကနှင့် တေးဂီတ လှုပ်ရှားမှု ပွဲတော်များ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ၏ ပန်းချီအနုပညာ ပြပွဲများ၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများ၏ဓာတ်ပုံပြိုင်ပွဲများ စသည်တို့ကို ခမ်းနား စည်ကားစွာ ပူးတွဲကျင်းပခဲ့သည်။ ပြိုင်ပွဲကြီးတွင် ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုက ရွှေတံဆိပ် ၄၄ ခု အပါအဝင် ဆုတံဆိပ် စုစုပေါင်း ၈၄ ခုဖြင့် ပထမ၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက ရွှေတံဆိပ် ၂၂ ခု အပါအဝင် ဆုတံဆိပ် စုစုပေါင်း ၆၆ ခုဖြင့် ဒုတိယ အသီးသီး ရရှိသည်။

၁၃ ကြိမ်မြောက် ကမ္ဘာ့ တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲကြီးတွင် နိုင်ငံ အသီးသီးမှ ရရှိခဲ့ကြသည့် ဆုတံဆိပ်များနှင့် အသင်းလိုက် အားကစားပြိုင်ပွဲတွင် အနိုင်ရရှိခဲ့ကြသည့်အခြေအနေများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

စဉ်	နိုင်ငံ	ရွှေ	ငွေ	ကြေး	စုစုပေါင်း
၁	ဆိုဗီယက်	—	၄၄	၂၁	၆၅
၂	အမေရိကန်	—	၂၂	၂၃	၄၅
၃	ကျူးဗား	—	၉	၅	၂၂

၄ တရုတ်	၆	၇	၆	၁၉
၅ ဂျပန်	၆	၃	၇	၁၆
၆ ရိုမေးနီးယား	၅	၁၀	၆	၂၁
၇ အီတလီ	၄	၆	၅	၁၅
၈ ဗူလဂေးရီးယား	၃	၅	၅	၁၃
၉ မြောက်ကိုရီးယား	၃	၃	၂	၈
၁၀ ဟော်လန်	၃	၂	၃	၈
၁၁ ပိုလန်	၃	၁	၃	၇
၁၂ တောင်ကိုရီးယား	၃	-	၅	၈
၁၃ အနောက်ဂျာမနီ	၂	၄	၉	၁၅
၁၄ သြစတြေးလျ	၂	၄	၂	၈
၁၅ နိုင်ဂျီးရီးယား	၂	၁	၂	၅
၁၆ ဟန်ဂေရီ	၁	၄	၄	၉
၁၇ ဗြိတိန်	၁	၂	၃	၆
၁၈ ဗရာဇီး	၁	၂	၂	၅
၁၉ ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယား	၁	-	၁	၂
၂၀ ဂျပန်	၁	-	၁	၂

ဘတ်စကက်ဘောပြိုင်ပွဲ

(က) အမျိုးသမီး

- ပထမ - ဆိုဗီယက်
- ဒုတိယ - အမေရိကန်
- တတိယ - ယူဂိုစလားဗီးယား

(ပြိုင်ပွဲဝင်အသင်း ၁၀ သင်း ပါဝင် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။)

(ခ) အမျိုးသား

- ပထမ - ဆိုဗီယက်
- ဒုတိယ - အမေရိကန်
- တတိယ - ကနေဒါ

(ပြိုင်ပွဲဝင်အသင်း ၁၈ သင်း ပါဝင် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။)

ဝါတာပိုလို

- ပထမ - ဆိုဗီယက်
- ဒုတိယ - ယူဂိုစလားဗီးယား
- တတိယ - ကျူးဗား

(ပြိုင်ပွဲဝင်အသင်း ၁၁ သင်း ပါဝင် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။)

ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ

- ပထမ - မြောက်ကိုရီးယား
- ဒုတိယ - ဥရဂူ
- တတိယ - တရုတ်

(ပြိုင်ပွဲဝင် ၁၂ သင်း ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။)

ဘော်လီဘောပြိုင်ပွဲ

(က) အမျိုးသမီး

- ပထမ - ဂျပန်
- ဒုတိယ - မြောက်ကိုရီးယား
- တတိယ - အနောက်ဂျာမနီ

(ပြိုင်ပွဲဝင်အသင်း ၁၀ သင်း ပါဝင် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။)

(ခ) အမျိုးသား

- ပထမ - ဂျပန်
- ဒုတိယ - ဆိုဗီယက်
- တတိယ - အီတလီ

(ပြိုင်ပွဲဝင်အသင်း ၁၈ သင်း ပါဝင် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။)

ကျော်မင်း၊ ဦး (အိုင်၊ စီ၊ အက်စ်) (ခရစ် ၁၈၉၉-၁၉၈၅)။ ။ နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည် ပထမဆင့်ရ အိုင်စီအက်စ် ဦးကျော်မင်းကို ရခိုင်ပြည်နယ် စစ်တွေမြို့တွင် ၁၈၉၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့၌ အဖ ဦးထွန်းစံ၊ အမိ ဒေါ်မဦး တို့က မွေးဖွားသည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့ရှိ အိတန်ကျောင်းတွင် ငယ်စဉ်က စ၍ ပညာသင်ကြားသည်။ ၁၉၁၆ ခုနှစ်တွင် ဗြိတိန်နိုင်ငံ ကိန်းဗရစ်ချ် ကျောင်းမှ အထက်တန်း အောင်သည်။ ထို့နောက် ကိန်းဗရစ်ချ် တက္ကသိုလ်တွင် ဆက်လက် ပညာသင်ခဲ့ရာ ၁၉၂၁ ခုနှစ်တွင် ဘီအေဘွဲ့၊ ၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင် အယ်(လ်)အယ်(လ်)ဘီဘွဲ့၊ ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် ဝတ်လုံတော် ရဘွဲ့ရရှိ၍ အိုင်စီအက်စ်စာမေးပွဲကို အောင်မြင်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်ပြီးနောက် ၁၉၂၄ ခုနှစ်တွင် ရခိုင်ပြည်နယ် စစ်တွေမြို့၌ နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် ဘဏ္ဍာရေးဌာန အတွင်းဝန် ကလေးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် အောက် မြန်မာပြည် မြောင်းမြခရိုင် ခရိုင်ဝန်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် ပညာရေးဌာန အတွင်းဝန်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် သစ်တောရေးရာဌာန အတွင်း ဝန်နှင့် ဝန်ကြီးချုပ်၏ အတွင်းဝန်အဖြစ် လည်းကောင်း

ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲတွင် ခင်းကျင်းပြသထားသော
မြန်မာ့ကျောက်စိမ်း အနုလက်ရာများ

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ပထမဆင့်ရ ဦးကျော်မင်း

တာဝန်အသီးသီး ထမ်းရွက်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ၁၉၄၁ ခုနှစ် တွင် အလုပ်သမားနှင့် စက်မှုလက်မှုဌာန အတွင်းဝန် အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဟံသာဝတီခရိုင် ခရိုင်ဝန်အဖြစ် လည်းကောင်း ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ဖြစ်သောအခါ ဗြိတိသျှအစိုးရနှင့်အတူ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဆင်းမလားမြို့သို့ လိုက်ပါသွား၍ ထိုမြို့တွင် ရုံးစိုက်သော မြန်မာနိုင်ငံ၏ အစိုးရအဖွဲ့၌ ၁၉၄၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၄ ခုနှစ်အထိ တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် စစ်ကြီးပြီး၍ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်ခဲ့ပြီး စစ်ကိုင်းတိုင်းမင်းကြီး၊ ဧရာဝတီတိုင်းမင်းကြီး၊ ဘဏ္ဍာရေး ဌာန မင်းကြီးစသော တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက် ဦးကျော်မင်း သည် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်အထိ ပါလီမန် အမတ်အဖြစ် စစ်တွေမြို့မှ အရွေးခံရသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်အထိ ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဌာန ဝန်ကြီး အဖြစ် ခန့်အပ်ခံရသည်။

ဦးကျော်မင်းသည် မြန်မာနိုင်ငံကို ကိုယ်စားပြု၍ ပြည်ပနိုင်ငံများတွင် ကျင်းပသော အစည်းအဝေးများ၊ အားကစားပြိုင်ပွဲ စသည်များသို့ အကြိမ်ကြိမ် သွားရောက် ခဲ့ရာ ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ ကျင်းပ သော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အလုပ်သမား ကွန်ဖရင့်သို့ လည်းကောင်း၊ ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင် စု၌ ကျင်းပသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကြက်ပေါင်စေး ကွန် ဖရင့်သို့ လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် မော်စကိုမြို့နှင့် ပီကင်းမြို့၌ကျင်းပသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကွန်ဖရင့်များ သို့ လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် မနီလာမြို့၌ ကျင်းပ သော ဒုတိယအကြိမ် အာရှအားကစားပြိုင်ပွဲသို့ လည်း

ကောင်း၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် နယူးဒေလီမြို့၌ ကျင်းပသော ကမ္ဘာ့ဘဏ်အစည်းအဝေးသို့ လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ် တွင် ကမ္ဘာ့အရွှေပိုင်း ဂေါက်သီးချန်ပီယံရွေးပွဲကျင်းပရာ မနီလာမြို့သို့ လည်းကောင်း သွားရောက်ခဲ့သည်။

အသင်းအဖွဲ့များတွင်လည်း ပါဝင် ဆောင်ရွက် ခဲ့ရာ မြန်မာ့ အိုလင်းပစ်အသင်းကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌ၊ မြန်မာ့ဂေါက်သီး အဖွဲ့ချုပ် အမှုဆောင်လူကြီး၊ အိုရီယင့်ကလပ် အမှုဆောင် လူကြီး၊ ပဲခူးကလပ်နှင့် ရန်ကုန်ဂေါက်ကလပ် အမှုဆောင် လူကြီး စသည်ဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဦးကျော်မင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့ချစ်သော မြန်မာပြည်၊ သရူး သအိုင်းရင်း ကာတင့် ဗိုင်းယား သ ဘက်ဒိုး၊ ဗုဒ္ဓ အဘိဓမ္မာနိဒါန်း စသော စာအုပ်များကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ဖြင့် ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ဦးကျော်မင်းသည် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ချီးမြှင့်သော နိုင်ငံ့ ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ပထမဆင့်) ကို ရရှိခဲ့သည်။

ဦးကျော်မင်းသည် ဇနီးဒေါ်စိန်သာနှင့်သမီးတယောက် သားတယောက် ထွန်းကားသည်။ ဦးကျော်မင်းသည် ဇနီး ဒေါ်စိန်သာ ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ဒေါ်လှဝင်းနှင့် အိမ်ထောင်ပြုခဲ့သည်။

ဦးကျော်မင်းသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့ တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲ (၁၉၇၅) ။ ။ မြန်မာ့ ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်မှ စ၍ နှစ်စဉ် ကျင်းပခဲ့ရာ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ ရက်နေ့မှ ၁၃ ရက်နေ့အထိ ရန်ကုန်မြို့ အင်းလျားကန် ဟိုတယ်တွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲအထိ ၂၂ ကြိမ် တိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။

၂၂ ကြိမ်မြောက် ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲ ပဏာမ ခင်းကျင်းပြသမှုများကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၇ ရက် နေ့တွင် မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းနှင့် နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုတို့ လာ ရောက် ကြည့်ရှု စစ်ဆေးကြသည်။ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်း နှင့် နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုတို့သည် ကျောက် မျက်ပြခန်း၊ ကျောက်စိမ်းပြခန်း၊ ပုလဲပြခန်းနှင့် လက်ဝတ် ရတနာပြခန်းများကို လှည့်လည် ကြည့်ရှု စစ်ဆေးခဲ့သည်။

၂၂ ကြိမ်မြောက် ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲသို့ နိုင်ငံ ပေါင်း ၁၆ နိုင်ငံရှိ ရတနာကုမ္ပဏီ ၁၉၂ ခုမှ ရတနာကုန် သည်ပေါင်း ၃၇၀ လာရောက်ကြပြီး ဈေးပြိုင်စနစ်ဖြင့် မြန်မာ့ရတနာများကို ဝယ်ယူခဲ့ကြသည်။ ခင်းကျင်း ပြသ ထားသော ကျောက်မျက်၊ ကျောက်စိမ်း၊ ပုလဲ၊ အသင့် ပြုလုပ်ထားသော လက်ဝတ်ရတနာများနှင့် ကျောက်စိမ်း

ကျောက်မျက် ရတနာပြပွဲ (၁၉၈၅)

ရောင်းချရသည့် ကျောက်မျက်ရတနာများ (၁၉၈၅)

နေ့စွဲ	ရတနာအမည်	အတွဲပေါင်း	မြန်မာကျပ်ငွေ	အမေရိကန်ဒေါ်လာ
၆-၂-၈၅ မှ ၈-၂-၈၅ ထိ	ကျောက်စိမ်း	၁၉၀	၄,၇၈,၉၄,၃၅၅	၅၄,၉၂,၁၅၇
၆-၂-၈၅ မှ ၁၃-၂-၈၅ ထိ	ကျောက်စိမ်းရုပ်တုရုပ်ထွင်း	-	၁၂,၈၁,၉၈၃	၁,၄၇,၀၀၈
၆-၂-၈၅ မှ ၁၃-၂-၈၅ ထိ	လက်ဝတ်ရတနာ	-	၁၄,၄၈,၅၆၂	၁,၆၆,၁၁၀
၉-၂-၈၅	ကျောက်မျက်	၄၀	၂,၃၃,၄၆၅	၃,၂၄,၉၂၀
၁၀-၂-၈၅ မှ ၁၁-၂-၈၅ ထိ	ပုလဲ	၁၃၈	၂,၇၉,၃၀,၇၂၄	၃၂,၀၂,၈၈၁
	စုစုပေါင်း	-	၈,၁၃,၈၉,၀၈၉	၉၃,၃၃,၀၇၆

ရုပ်တု ရုပ်ထွင်းများကို ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ ရက်နှင့် ၅ ရက် နေ့များတွင် ရတနာကုန်သည်များက လေ့လာ ကြည့်ရှု ကြသည်။

၂၂ ကြိမ်မြောက် ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲတွင် ကျောက်စိမ်း အတွဲပေါင်း ၂၅ တွဲ ခင်းကျင်း ပြသထား သည့်အနက် ၇၅ ခုခိုင်နှုန်းကို လည်းကောင်း၊ ပုလဲ အတွဲ ပေါင်း ၁၄၉ တွဲ ခင်းကျင်း ပြသထားသည့် အနက် ၉၂ ဒဿမ ၆ ခုခိုင်နှုန်းကို လည်းကောင်း၊ ကျောက်မျက် အတွဲပေါင်း ၁၀၆ တွဲ ခင်းကျင်း ပြသထားသည့် အနက် ၃၈ ခုခိုင်နှုန်းကို လည်းကောင်း ရောင်းချရသည်။

ယခုနှစ် ကျောက်စိမ်းရောင်းရငွေသည် ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လအတွင်းက ကျင်းပခဲ့သော အထူး ရတနာပြပွဲ တွင် ကျောက်စိမ်း၌ အမြင့်ဆုံး စံချိန်တင် ရောင်းချရငွေ ဖြစ်သော ကျပ် ၂၅၃ ဒဿမ ၅၃ သိန်းထက် ကျော်လွန်ပြီး မြန်မာ့ ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲ တလျှောက် ကျောက် စိမ်းကို အများဆုံး စံချိန်တင် ရောင်းချရငွေ ဖြစ်သည်။

ကျောက်စိမ်း ရုပ်တု ရုပ်ထွင်းများနှင့် အသင့် ပြုလုပ် ထားသော လက်ဝတ်ရတနာများကိုလည်း ပြပွဲ စတင် ဖွင့်လှစ်သည့်နေ့မှ နောက်ဆုံးနေ့အထိ ရောင်းချခဲ့သည်။ လက်ဝတ်ရတနာအချို့ကို ဈေးပြိုင်စနစ်ဖြင့် ပထမအကြိမ် အဖြစ် စမ်းသပ် ရောင်းချခဲ့သည်။

၂၂ ကြိမ်မြောက် ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲ ခင်းကျင်း သည့်နှစ်ကို ကျောက်စိမ်း အထူးနှစ်ဟူ၍ သတ်မှတ်ကာ ကျောက်စိမ်းများဖြင့် ထုလုပ်ထားသော ရုပ်တု ရုပ်ထွင်း အမျိုးမျိုး၊ လက်ဝတ်ရတနာ အမျိုးမျိုးတို့ကို ရတနာ ပြပွဲအဝင် ခန်းမတခု၌ သီးခြား ခင်းကျင်း ပြသခဲ့သည်။

ရတနာပြပွဲသို့ အကြိမ်နှစ်ဆယ်အထိ ဆက်တိုက် တက် ရောက်ခဲ့သော ရတနာ ကုန်သည်များမှာ ဆွစ်ဇာလန်၊ ဟောင်ကောင်နှင့် ဗြိတိန် နိုင်ငံများမှ တဦးစီ စုစုပေါင်း သုံးဦးဖြစ်သည်။ ၁၅ ကြိမ် ဆက်တိုက် တက်ရောက်ခဲ့သော ရတနာကုန်သည် ၁၁ ဦးမှာ ဟောင်ကောင်မှ ရှစ်ဦး၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ဗြိတိန်နှင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှ တဦးစီ ဖြစ်သည်။ ၁၀ ကြိမ် ဆက်တိုက် တက်ရောက်ခဲ့သူ ၂၇ ဦးမှာ ဟောင်ကောင်မှ ၁၄ ဦး၊ ဂျပန်မှ လေးဦး၊ ဆွစ်ဇာလန်မှ သုံးဦး၊ အမေရိကန်မှ နှစ်ဦး၊ ဗြိတိန်၊ ဂျပန်၊ စင်ကာပူနှင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံတို့မှ တဦးစီ ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ တက်ရောက်ခဲ့ကြသော ရတနာကုန်သည်များအား ချီးကျူးဂုဏ်ပြုသော အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် မြန်မာ့ ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲ ဗဟိုကော်မတီက မေတ္တာလက် ဆောင်များ ပေးခဲ့သည်။

၂၂ ကြိမ်မြောက် ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲအတွင်း ရောင်းချရသည့် လက်ဝတ်ရတနာ၊ ကျောက်စိမ်းရုပ်တု ရုပ်ထွင်းများ၏ တန်ဖိုး အပါအဝင် ကျောက်စိမ်း၊ ကျောက် မျက်နှင့် ပုလဲများကို ဈေးပြိုင်စနစ်ဖြင့် ရောင်းချရငွေ စုစုပေါင်းမှာ မြန်မာငွေ ကျပ် ၈,၁၃,၈၉,၀၈၉ (အမေ ရိကန်ဒေါ်လာ ၉၃,၃၃,၀၇၆) ဖြစ်သည်။ ၂၂ ကြိမ်မြောက် ကျောက်မျက် ရတနာပြပွဲ၏ ကျောက်မျက် ရတနာများ ရောင်းချရငွေသည် ၂၁ ကြိမ်မြောက် ကျောက်မျက် ရတနာပြပွဲတွင် ရောင်းချရသည်ထက် နှစ်ဆတိုး ရောင်းချ ရငွေ ဖြစ်သည်သာမက ၁၉၆၄ ခုနှစ်မှ စတင်သော ကျောက်မျက်ရတနာပြပွဲသမိုင်းတွင် ရောင်းချရငွေ အများ ဆုံး စံချိန်တင်နိုင်ခဲ့ခြင်းလည်း ဖြစ်ပေသည်။

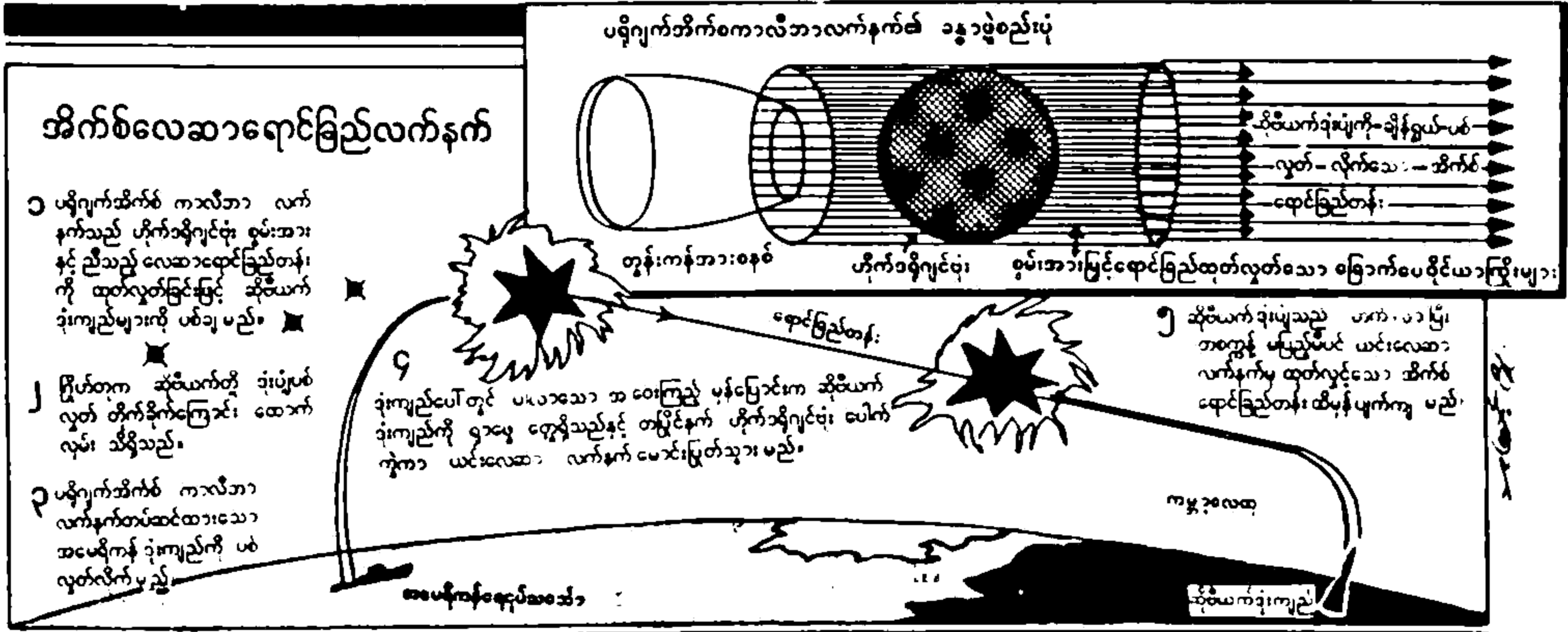
ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ အစီအစဉ်

ကြယ်တာရာစစ်ပွဲအစီအစဉ်။ ။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု လေတပ်သည် ၁၉၇၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ အာကာသစစ်ဌာနချုပ် တည်ထောင်တော့မည်ဟု လေတပ်စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လျူအယ်လန် ဂျူနီယာက ထိုနှစ် ဇွန်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။ အာကာသတွင် အမေရိကန်စစ်ရေးအစီအမံများ တိုးချဲ့နိုင်ရန် ထိုစစ်ဌာနချုပ်သည် ထောက်လှမ်းရေး၊ ကြိုတင်သတိပေးရေးနှင့် မိုးလေဝသစူးစမ်းလေ့လာရေးဆိုင်ရာ ဂြိုဟ်တုအသီးသီးကို ထိန်းချုပ်ပုံကိုင်ခြင်း၊ ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် စတင်အသုံးပြုတော့မည့် အမေရိကန် ဂြိုဟ်တုဖျက်စနစ် ကဲ့သို့သော လက်နက်များကို ကွပ်ကဲခြင်း၊ လေဆာရောင်ခြည်သုံးလက်နက်ဆန်းများကဲ့သို့သော အနာဂတ်အာကာသလက်နက် အစီအမံသစ်များ တီထွင်ထုတ်လုပ်ခြင်းတို့ကို တာဝန်ယူသွားမည်ဟု ဆိုသည်။

လေဆာရောင်ခြည်၏ အင်အား သိပ်သည်းဆသည် တစ်စတုရန်းစင်တီမီတာလျှင် ၁ဝဝဝ အားရှိသည်။ ထိုအင်အားသည် မီဂါဝပ်တသိန်း၊ သို့မဟုတ် ဗြိတိန်နိုင်ငံရှိ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ စုစုပေါင်း၏ ထုတ်လုပ်ရေးအား အဆ ၂၀ နှင့် ညီမျှသည်။ သို့သော် ထိုအင်အား၏ ပေါက်ကွဲမှုသည် တစ်စတုရန်းစင်တီမီတာ၏ အပုံတသန်းပုံတပုံ၏ ၁၀ ပုံတပုံသာ အချိန်ကြာသည်။ အကျယ်အဝန်းမှာလည်း တစ်စတုရန်းစင်တီမီတာ၏ အပုံတထောင်ပုံ တပုံထက်မကြီးဟု ဆိုသည်။ အလင်း၏အမြန်နှုန်းဖြင့် လျင်မြန်စွာပစ်ခတ်နိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းရောင်ခြည်လက်နက်ဆန်းများကို တီထွင်၍ အာကာသတွင် အသုံးပြုရန် စတင်ကြံစည်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုသည် စွမ်းအားမြင့် လေဆာလက်နက်ဆန်း သုတေသနပိုင်းတွင် အသာစီးရနေသည်ဟု ဂျိန်းအာကာသပုံသန်းမှ လမ်းညွှန်စာအုပ်တွင် ဖော်ပြသည်။

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုသည် ၁၉၇၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ကော့စမော့ ၁၃၇၉ ဂြိုဟ်တုကို ကမ္ဘာပတ်လမ်းဝန်းတိုင်းသို့လွှတ်တင်ခဲ့သည်။ ထိုဂြိုဟ်တုသည် ဂြိုဟ်တုဖျက်ဂြိုဟ်တုဖြစ်ပြီး မိမိထက် ၁၂ ရက်စော၍ လွှတ်တင်ထားခဲ့သော မိုင် ၆၀၀ အမြင့်ရှိ ပစ်မှတ်ဂြိုဟ်တုအနီးချဉ်းကပ်၍ ပေါက်ကွဲခဲ့သည်။ ဂြိုဟ်တုဖျက်ဂြိုဟ်တု၏ တိုက်ပွဲဝင်ကာလသည် မိနစ် ၉၀ သာကြာသည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုစမ်းသပ်မှုကို တန်ပြန်သောအားဖြင့် အမေရိကန်က အာကာသ စစ်ဌာနချုပ်တည်ထောင်ကြောင်း ကြေငြာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ် မေလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန် အထက်လွှတ်တော် နိုင်ငံခြားဆက်ဆံရေးရာ ကော်မတီသို့အမျိုးသားလုံခြုံရေးအတွက် အာကာသလည်း အကျုံးဝင်ကြောင်း အစီရင်ခံစာတရပ်ကို တင်သွင်းခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက်တို့ အာကာသသို့ပစ်လွှတ်သမျှ၏ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် စစ်ရေးအဓိကထားသော၊ သို့မဟုတ် အရပ်ဘက်နှင့် စစ်ဘက်ပူးတွဲထားသော အစီအမံများဖြစ်သည်ဟု ယင်းအစီရင်ခံစာ၌ ဖော်ပြထားသည်။

ပြင်ပအာကာသကို စူးစမ်းလေ့လာ၍ ငြိမ်းချမ်းစွာ အသုံးပြုရေးဆိုင်ရာ ဒုတိယအကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂ ညီလာခံကို ၁၉၇၂ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် ဗီယက်နားမြို့၌ ကျင်းပသည်။ လက်နက်များ အပြိုင်အဆိုင် စုဆောင်းမှုကို အာကာသအတွင်းသို့ တိုးချဲ့မလာနိုင်စေရန် သဘောတူညီချက်တရပ်ကိုချုပ်ဆိုရန် ယင်းညီလာခံက လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။ အထွေထွေညီလာခံကြီးကလည်း အာကာသကို ငြိမ်းချမ်းရေးကိစ္စများ အတွက်သာ သီးသန့်ထား၍ သုံးစွဲသင့်ကြောင်း၊ လက်နက်ပြိုင်ပွဲအတွက် သတ်ကွင်း ဖြစ်မလာစေသင့်ကြောင်းဖြင့် ၁၉၇၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် ဆုံးဖြတ်ချက် ၃၇/၈၃ တွင် ဖော်ပြခဲ့သည်။ လေထု၊ အာကာသနှင့် ရေအောက်၌ နျူးကလီးယား စမ်းသပ်မှုပိတ်

ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ အစီအစဉ်

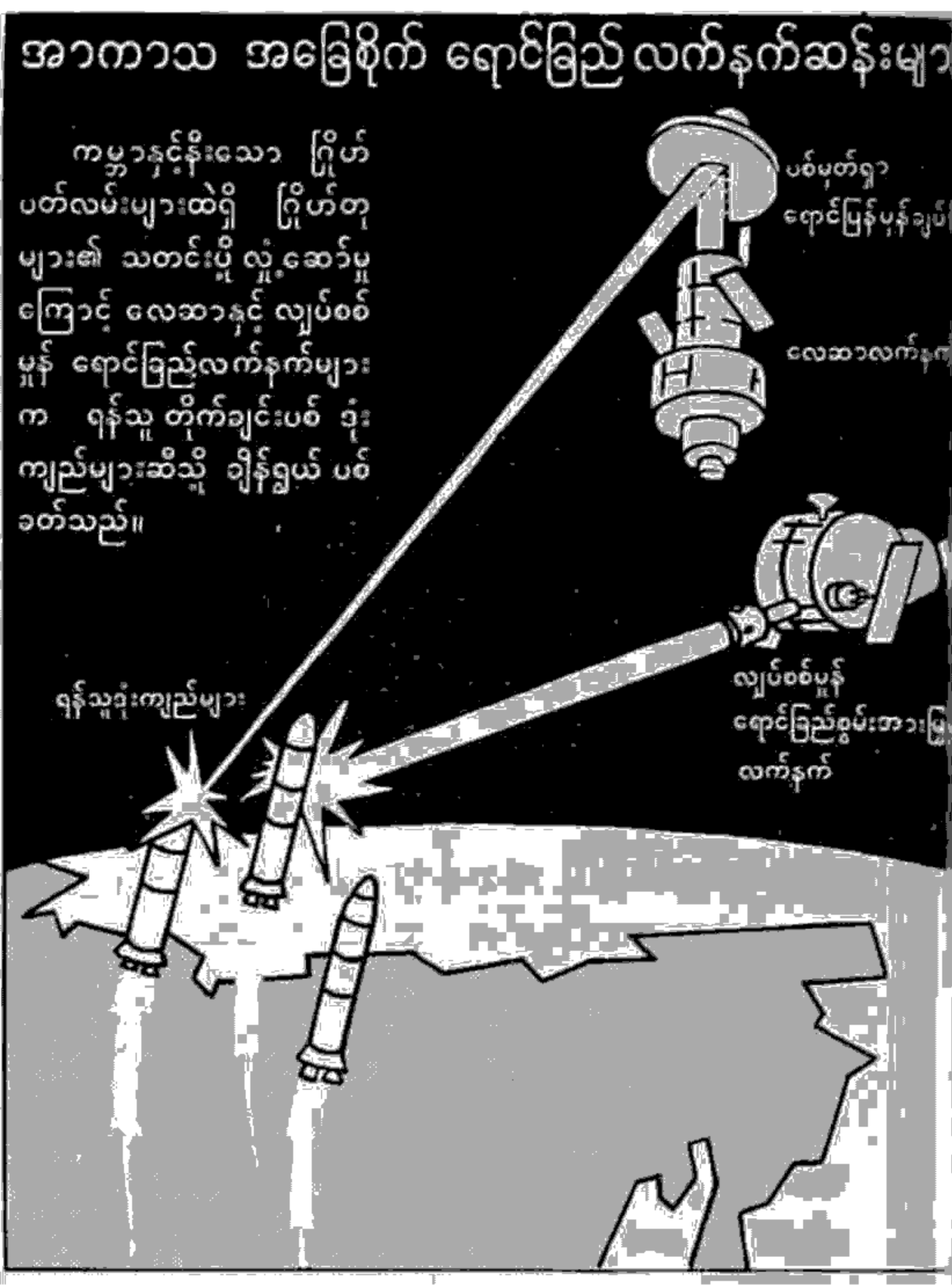
ပင်သည့်စာချုပ် ချုပ်ဆိုခဲ့သော ၁၉၆၇ ခုနှစ်မှ ယနေ့အထိ အာကာသဆိုင်ရာ ကုလသမဂ္ဂစာချုပ် စုစုပေါင်းငါးခု ချုပ်ဆိုထားပြီးဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် အမေရိကန်အစိုးရသည် ၁၉၇၃ ခုနှစ် မတ်လတွင် အာကာသအခြေစိုက် ဒုံးပျံကာကွယ်ရေးစနစ်ကို ထုတ်ပြန်ကြေငြာခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ ခုနှစ်လယ်က သိပ္ပံစိတ်ကူးယဉ်ဝတ္ထုများတွင် သေမင်းရောင်ခြည်အဖြစ် ဖော်ပြသော ပဲထိန်းရောင်ခြည်လက်နက်များကို အသုံးပြုတိုက်ခိုက်မှုမျိုးကို အခြေခံ၍ ကမ္ဘာမှအပ အခြားဂြိုဟ်က သတ္တဝါများ၏ စစ်ပွဲတစ်ခုကို စိတ်ကူးကွန့်မြူးကာ ရုပ်ရှင်ဖန်တီးထားသည့် ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ (STAR WARS) ဇာတ်ကားသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင် ဝင်ငွေစံချိန် တင်ခဲ့သည်။

ချူးကလီးယား ဒုံးပျံထိပ်ဖူးများကို လေဆာရောင်ခြည်လက်နက်ဖြင့် အာကာသတွင် ကြားဖြတ်ဖျက်ဆီးမည့် မဟာဗျူဟာ ကာကွယ်ရေး ရွှေ့ပြေးအစီအစဉ် (အက်စ်ဒီအိုင်) ကို အမေရိကန်သမ္မတရောဂင်က ထိုရုပ်ရှင်ကားကို ရည်စူးလျက် ကြယ်တာရာစစ်ပွဲဟု အမည်ပေးကာ ၁၉၇၃ ခုနှစ် မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် မိန့်ခွန်းတရပ်ပြောကြားခဲ့သည်။

အာကာသတွင် ချူးကလီးယားလက်နက်များကို တားမြစ်ကြောင်း သဘောတူစာချုပ်တရပ်ကို ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် လက်ခံအတည်ပြုခဲ့ကြသော်လည်း ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နှစ်နိုင်ငံလုံးသည် စွမ်းအားမြင့်လေဆာနှင့် စွမ်းအားမြင့် လျှပ်စစ်မှုန်ရောင်ခြည်လက်နက်သုတေသနလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်လျက်ရှိကြသည်။ လျှပ်စစ်မှုန် ရောင်ခြည်ကို အီလက်ထရွန်ပရိုတုန်နှင့် အိုင်ယွန်တို့မှ ထုတ်ယူရရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ အတွင်းကပင် ယင်းရောင်ခြည်လက်နက်များကို စမ်းသပ်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်သည် ဝပ်အား ၄,၀၀,၀၀၀ ရှိသော ကာဗွန်ဒိုင်အောက်ဆိုဒ် လေဆာရောင်ခြည်ကို ပုံသန်းဆဲဘိုးအင်း ၇၀၇ လေယာဉ်ပျံထဲရှိ လေကြောင်းချီ လေဆာဓာတ်ခွဲခန်းမှ ပစ်လွှတ်ကြည့်ရာ ဒုံးပျံအချို့ကို ထိမှန်အောင်ပစ်ခတ်နိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။

အမေရိကန် သမ္မတ ရောဂင်သည် ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ သုတေသန လုပ်ငန်းများအတွက် ၁၉၇၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၂၆,၀၀၀ သုံးစွဲခွင့်ပြုရန် တောင်းဆိုထားသည်။ ဒုံးခွင်းဒုံးစနစ်အတွက် ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၂,၆၀၀ သုံးစွဲခဲ့ပြီး ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၃,၁၀၀ အထိ သုံးစွဲမည် ဖြစ်သည်။ လေဆာရောင်ခြည်သုံးလက်နက်တလက်အတွက်

ပင် ဒေါ်လာသန်း ၅,၅၀၀ ကုန်ကျသည်ဟုဆိုသည်။ အာကာသ စစ်ပွဲအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရသော စရိတ်သည် လွန်ခဲ့သောအနှစ် ၂၀ က လကမ္ဘာသို့ လူလွှတ်တင်ရေး စီမံကိန်းစရိတ်ထက် ပိုမိုကုန်ကျသည်ဟု ဆိုသည်။

မဟာဗျူဟာ ကာကွယ်ရေးရွှေ့ပြေးအစီအစဉ် (အက်စ်ဒီအိုင်) သည် တိုက်ချင်းပစ်ဒုံးပျံများ၏ ရန်မှကာကွယ်ရေးဖြစ်သည်။ တိုက်ချင်းပစ်ဒုံးပျံ တစင်းသည် အနည်းဆုံးမိုင် ၇၀၀၀ မှ ၉၀၀၀ ထိ ဝေးသောပစ်မှတ်ကို မိနစ် ၃၀အချိန်အတွင်း ထိမှန်နိုင်သည်။ မီဂါတန်အကျိုးထိပ်ဖူးတလုံးမှ ၁၀ လုံးထိ သယ်နိုင်သော ယင်းဒုံးပျံမျိုးအစုလိုက်အပြုံလိုက်ကို မြေပြင်၊ ရေပြင်နှင့်ဝေဟင်မှ ရန်သူက ပစ်လွှတ် လိုက်သောအခါ အဆင့်လေးဆင့် ရှိသည်။ ဒုံးကျင်းတိုင်းမှ ပစ်လွှတ်သောအဆင့်သည် ငါးမိနစ်ခန့်ကြာသည်။ ဒုံးကျင်းတိုင်းမှ အာကာသအနီးထိ ရောက်ရှိလာသောအဆင့်သည် ငါးမိနစ်ခန့်ကြာသည်။ ထိုအဆင့်အထိ ထိပ်ဖူးများခွဲထွက်ခြင်း မရှိသေးချေ။ ဒုံးပျံထိပ်ဖူးများ အာကာသကို ဖြတ်သန်းလျက် အာတိတ် ဒေသပေါ်က ကျော်သွားသော အဆင့်သည် မိနစ် ၂၀ ခန့်ကြာသည်။ လေထုအတွင်း ပြန်လည်ဝင်ရောက်လာပြီး ပစ်မှတ်ကိုထိမှန်သောအဆင့်သည် နောက်ဆုံးအဆင့်ဖြစ်သည်။

ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ အစီအစဉ်

ယင်းသို့ အဆင့်လေးဆင့်ဖြင့် ရောက်ရှိလာမည့် ရန်သူ၏ တိုက်ချင်းပစ် ဒုံးပျံများကို အဆင့် လေးဆင့်ဖြင့်ပင် ချေမှုန်းရန် စီစဉ်ထားသည်။ ဒုံးပျံထိပ်ဖူးများ သီးခြားမခွဲ ထွက်သေးသော ဒုံးပျံပစ်လွှတ်စ အဆင့်နှင့် အာကာသ အနီးထိ ရောက်ရှိရန် ပျံသန်းသောအဆင့်တို့သည် ချေမှုန်း ရေးအတွက် အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ အာကာသအခြေစိုက် စစ်စခန်းရှိ လေဆာ ဓာတုလက်နက်ဖြင့် သုံးမိနစ် အတွင်း အဆင့်(၁) အဖြစ် ချေမှုန်းရန် ရည်ရွယ်သည်။ ထိုအဆင့်တွင် လွတ်ထွက်သွားသော ဒုံးပျံများကို ရေပြင်မှ အိပ်စရေး လေဆာရောင်ခြည် လက်နက်ဖြင့် ချေမှုန်းမည် ဖြစ်သည်။ အဆင့် (၂) တွင် ဒုံးပျံထိပ်ဖူး ပစ်လွှတ်ပြီး ၁၁ မိနစ်အတွင်း ထပ်မံချေမှုန်းရန်ဖြစ်သည်။ မြေပြင် အခြေစိုက် လေဆာရောင်ခြည်လက်နက်က အာကာသ အခြေစိုက်ရောင် ပြန်မှုန်ပြားသို့ တိုက်ရိုက်ပို့လွှတ်လိုက်သောအခါ ယင်းလေ ဆာရောင်ခြည်တန်းက ရောင်ပြန်ဟပ်ပြီး ဒုံးပျံထိပ်ဖူးကို ဖျက်ဆီးပစ်မည်ဖြစ်သည်။ ဒုံးပျံထိပ်ဖူးများ လမ်းတဝက် ရောက်လာသောအခါ ၂၆ မိနစ်ခန့် ရှိလာပြီဖြစ်၍ အဆင့် (၃) ဖြင့် ပြိုခွင်းမည်ဖြစ်သည်။ ထိုအဆင့်တွင် အာကာသ အခြေစိုက် ခြေရာခံဂြိုဟ်တုသည် လွတ်ထွက်လာသောထိပ် ဖူးများကို ထောက်လှမ်း ခြေရာကောက်ပြီး အခြေစိုက်စစ် စခန်းရှိ ရောင်ခြည်လက်နက်နှင့် အာကာသရှိရောင်ပြန်မှုန်

ပြားတို့ထံ ပစ်ချရမည့်နည်းနှင့်တကွ သတင်းအစုံအလင်ကို အချက်ပြနည်းဖြင့်ပို့သည်။ ထိုအခါ အဆင့်(၁) လက်နက် နှင့်အဆင့် (၂) လက်နက်များကိုပါ သုံး၍ ဝိုင်းပစ်ခြင်းဖြင့် ထိပ်ဖူး အားလုံးကို ချေမှုန်းနိုင်မည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ ချေမှုန်းသည့်ကြားမှ ကမ္ဘာ့လေထုထဲ ဝင်လာသော ဒုံးပျံ ထိပ်ဖူးရှိသေးလျှင် ၂၉ မိနစ်ခန့်လည်း ကြာလာပြီဖြစ်၍ အဆင့်(၄)အရ ဂျက်တိုက်လေယာဉ်များပေါ်မှ စမတ် ရော့ခဲနည်း ခေါ် ဝေဟင်မှပြင်ပအာကာသသို့ပစ်လွှတ်သော ဒုံးခွင်းဒုံးစနစ်ဖြင့် အလျင်အမြန်အပြီးသတ် ချေမှုန်းရမည် ဖြစ်သည်။ လေဆာရောင်ခြည် လက်နက် သုတေသနတွင် စွမ်းအားမြှင့်ရောင်ခြည်ဖြစ်ရေး၊ ထုထည်သေးသောပစ္စည်း အသုံးပြုရေးနှင့် ပစ်မှတ်ကိုတည့်မတ်စွာ ထိမှန်နိုင်ရန် ကိုင် တွယ်ထိန်းသိမ်းမှုကောင်းသော ရောင်ခြည်ရရှိရေး တို့သည် အဓိကထားရမည့် လိုအပ်ချက်များဖြစ်နေပေသည်။ ယနေ့ ထိစမ်းသပ်တွက်ချက်မှုအရ ကီလိုမီတာ ၁၀,၀၀၀ ဝေးသော နေရာရှိပစ်မှတ်ကို ရှေ့နောက်ဗယ်ညာတမီတာအတွင်းထိမှန် စေရန် ၃၀စင်တီမီတာရှိရောင်ခြည်ထိန်းကိရိယာနှင့်အလျား တမီတာ၏ အပုံ ၁,၀၀,၀၀၀ ပုံ သုံးပုံမျှသာရှိသော လှိုင်းတို ဖြင့်လွှတ်လိုက်သော လေဆာရောင်ခြည်သည် စွမ်းရည်ရော၊ ထိန်းသိမ်းမှုအတွက်ပါ အသင့်လျော်ဆုံး ဖြစ်သည်ဟု သိရ သည်။ စွမ်းအင် ပြင်းထန်သည်နှင့်အမျှ ထုတ်လုပ်ရသော ပစ္စည်း၏ ထုထည်ကလည်း သိပ်သည်းကျစ်လျစ်ဆုံးဖြစ်သည့် လေဆာရောင်ခြည်သည် အိပ်စရေး လေဆာရောင်ခြည်ဖြစ် သည်ဟု ဆိုသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ လေဆာရောင်ခြည်သည် လေထုကို ဖြတ်သန်းသွားစဉ် အခက်အခဲရှိရာ ထိုအခက်အခဲ

ကြယ်တာရာ စစ်ပွဲ အစီအစဉ်အတွက် စမ်းသပ် နေသော အာကာသ အခြေစိုက် ရေဒါ (ဝဲ) နှင့် စွမ်းအားမြှင့် လျှပ်စစ်မှုန်ရောင်ခြည် ပစ်မှတ်လမ်းညွှန်ကိရိယာ

ကို ဖြေရှင်းရန်လိုအပ်နေပေသေးသည်။ ပင်တက္ကသိုလ် စစ်ဌာန ချုပ်ကမ္မ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် ဒုံးပျံချေမှုန်းရေး ရောင်ခြည်လက်နက်ကို ၁၉၉၀ ပြည့်လွန်နှစ်အလယ်ပိုင်းတွင် စတင်အသုံးပြုနိုင်မည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။ ထိုအခါတွင် အာကာသအခြေစိုက်လေဆာစစ်စခန်းများထားရှိ၍ ယင်း စစ်စခန်းတစ်ခုစီတွင် ၁၀ မီဂါဝပ် စွမ်းအားရှိသော လေဆာ ရောင်ခြည် လက်နက် တပ်ဆင်ထားပါက တစ်စက္ကန့်လျှင် သမားရိုးကျ ဒုံးပျံနှစ်စင်း ပစ်ချနိုင်မည်ဟု ဆိုသည်။ လေ ဆာစစ်စခန်းများတွင် လေဆာရောင်ခြည်ကို ထောက်လှမ်း ရေးသတင်းအချက်အလက် အမြောက်အမြားပေးပို့ရာတွင် လည်း အသုံးပြုမည်ဖြစ်သည်။ မြိတီနီကစွယ်စုံကျမ်းတစ်စုံနှင့် ညီမျှသော သတင်းအချက်အလက်များကို လေဆာ ရောင်ခြည်ဖြင့် တစ်စက္ကန့်အတွင်း ပေးပို့နိုင်သည်ဟုဆိုသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ဒုံးခွင်းနည်းပညာသစ်များ သည် ၁၉၇၂ ခုနှစ် ဒုံးခွင်းဒုံးသဘောတူညီချက် (အေဘီ အမ်) ကို ချိုးဖောက်ရာထောက်ပံ့ပြီး စစ်လက်နက်ပြိုင်ဆိုင်တပ် ဆင်မှုအဆင့်သစ်တစ်ခု ဖြစ်ပေါ်လာစေလိမ့်မည်ဟု ဆိုစီ ယက်တို့က ဝေဖန်သည်။ နိဗ္ဗာန်ဆရာ ရူပဗေဒပညာရှင်များဖြစ် ကြသော ဒေါက်တာ ဟန့်စ်ဘက်သဲ (၁၉၆၇) နှင့် ဒေါက်တာ အစ်စီဒါ ရာဘီ (၁၉၄၄) တို့ အပါအဝင် အမေရိကန် သိပ္ပံ ပညာရှင်တစ်စုက အာကာသလက်နက်ယှဉ်ပြိုင်မှုကိုရှောင်ရှား ကြရန် အင်အားကြီးနိုင်ငံ နှစ်နိုင်ငံစလုံးအား မေတ္တာရပ်ခံ ခဲ့ကြသည်။ ထိုသိပ္ပံပညာရှင်တို့က ၁၉၈၄ ခုနှစ် မတ်လတွင် စာမျက်နှာ ၈၆ မျက်နှာပါရှိသော သုတေသနစာတမ်းကို တင်ပြသည်။ ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ အဆိုပြုချက်များသည် လက်တွေ့ဖြစ်နိုင်ပုံ အန္တရာယ်များသော အိပ်မက်တစ်ခုသာ ဖြစ်သည်ဟု ထိုစာတမ်းတွင် သုံးသပ်ထားသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ အစီ အစဉ်တွင် အနောက်ဥရောပမဟာမိတ်နိုင်ငံများ ပူးပေါင်း ပါဝင်ကြရန် ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ မြိတီနီ၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ ဂျပန်နိုင်ငံ၊ အိတလီနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတို့က ထောက်ခံ ကြသည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံက ယင်းကမ်းလှမ်းချက်ကို ပယ်ချ ခဲ့သည်။ ပြင်သစ်နိုင်ငံသည် ယင်းစီမံချက်ကို နိုင်ငံ ရေးနှင့် စီးပွားရေးအရ ယှဉ်တူနိုင်ရန် “ယူရိုခါ” ဟူသော ဥရောပ သုတေသန ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အေဂျင်စီ ဖွဲ့ရန်အကြံပြုခဲ့သည်။ မြောက်အတ္တလန္တိတ် စာချုပ်အဖွဲ့ ဝင်နိုင်ငံများသည် မဟာဗျူဟာကာကွယ်ရေး ရှေ့ပြေးအစီ အစဉ် (အက်စ်ဒီအိုင်) ခေါ် ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ အစီအစဉ်ကို အခိုင်အမာထောက်ခံသည်ဟု ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၂၇ ရက် နေ့တွင် ကြေငြာခဲ့သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅ - စာ၊ ၈၄ နှင့် ၂၆၁ - ရှု။)

ဦးမျိုးမြင့်သောင်း

ခေမိန္ဒာဘိဝံသ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ ဟင်္သာတမြို့၊ ပိုးစာတော စာသင်တိုက် (မြန်မာ ၁၂၇၃ -)။ ။ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ခေမိန္ဒာဘိဝံသကို ရောဝတီတိုင်း၊ အင်္ဂပူမြို့နယ်၊ ခြောက်ရွာ၌ ခမည်းတော် ရွာသူကြီး ဦးကျောက်၊ မယ်တော် ဒေါ်ပိုးမျှင်တို့က သက္ကရာဇ် ၁၂၇၃ ခုနှစ် နှောင်းတန်ခူးလပြည့်ကျော် ၇ ရက် တနင်္လာနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။ သားချင်းခြောက်ယောက် တွင် အငယ်ဆုံး သားရတနာ ဖြစ်သည်။

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တခေမိန္ဒာဘိဝံသ

ငါးနှစ်သား အရွယ်တွင် အစိုးရ အတန်းကျောင်း၌ စတင် ပညာသင်ကြားရာ ၁၂ နှစ်သားအရွယ်၌ သတ္တမ တန်းကို ထူးချွန်စွာ အောင်မြင်သည်။ ထို့နောက် ၁၃ နှစ် သားအရွယ်တွင် ခြောက်ရွာ ဒက္ခိဏာရုံကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ သိရိန္ဒာဘိဝေယျကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် ခမည်းတော် မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟဖြင့် ရှင်သာမဏေ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၉၃ ခုနှစ်တွင် ဟင်္သာတမြို့၊ ပိုးစာတော ကျောင်းတိုက် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တသိရိန္ဒာဘိဝေယျကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် မိဘနှစ်ပါး၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟဖြင့် ရဟန်း အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။

ရဟန်းဘဝတွင် ဘဒ္ဒန္တသိရိန္ဒာဘိဝေယျ၊ ဒုတိယပိုးစာ တောကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တကလျာဏ၊ ဘဒ္ဒန္တ ကဝိန္ဒာ ဆရာတော်ကြီးများထံတွင် ရူပဝိပေကာသနိကျမ်း၊ ဝိနည်း၊ သဒ္ဒါ၊ ရူပသိဒ္ဓိ၊ သဒ္ဓါနိတိ၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၊ ဋီကာကျော်စသော နေဝါညဝါကျမ်းများကို သင်ယူတော် မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမအလယ် တိုက်ကြီး၌ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တပညာ၊ အဘိဓမ္မမဟာ ရဋ္ဌဂုရု၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တသုန္ဒရ၊ ဘဒ္ဒန္တကုမာရ၊ ဘဒ္ဒန္တမာသိန္ဒ၊ ဘဒ္ဒန္တနန္ဒိယ၊ ရွှေရေးဆောင်တိုက်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍဝ၊ ဘုရားကြီးတိုက်ဆရာတော် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ တဒ္ဒန္တနာရဒ၊ ဘဒ္ဒန္တအရိယဝံသ၊ အသောကာရာမတိုက်

ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တတေဇနိယ၊ မြင်းခြံမြို့နယ် ဖက်ပင်အိုင် ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တမေသိယ၊ ဘဒ္ဒန္တကေသရ စသော ဆရာတော်ကြီးများထံတွင် ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ၊ နေဝါညဝါကျမ်းများစွာတို့ကို သင်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ၁၂၇၈ ခုနှစ်တွင် ပထမငယ်တန်းကို လည်းကောင်း၊ ၁၂၇၉ ခုနှစ်တွင် ပထမလတ်တန်းကိုလည်း ကောင်း၊ ၁၂၉၁ ခုနှစ်တွင် ပထမကြီးတန်းကိုလည်း ကောင်း အောင်မြင်တော်မူခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ရန်ကုန်မြို့ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်၊ သုံးထပ်တိုက်သစ်ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ အရိယဝံသ၏ တိုက်တွန်း ကူညီမှုဖြင့် ၁၃၁၃ ခုနှစ်တွင် ဓမ္မာစရိယတန်းကို ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရာ ဂုဏ်ထူးကျမ်းများ နှင့် အောင်မြင်တော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ဟင်္သာတမြို့ ပိုးစာတောစာသင်တိုက် ကြီးတွင် ကျောင်းထိုင် စာချ နှစ်ဌာန တာဝန်ကို ယူ၍ စာသင်သား ရဟန်းသာမဏေတို့အား အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်း၊ သဒ္ဒါစသော အခြေခံ ကျမ်းစာများနှင့် ပါဠိအဋ္ဌကထာ ဋီကာများကို ပို့ချတော်မူလျက်ရှိသည်။

ဆရာတော်သည် ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ ထေရဂါထာပါဠိဝိသော ဓက၊ ဆဋ္ဌသင်္ဂီတိ ထေရဂါထာဘာဏက၊ ခုံဝိနိစ္ဆယ ခုံဝိနည်းဓိရိ၊ ဟင်္သာတမြို့နယ်လုံးဆိုင်ရာ သာသနာ့နဂ္ဂဟ စာမေးပွဲကြီး၏ ပညာရေးတာဝန်ခံ ပထမဥက္ကဋ္ဌ၊ ပဓာန ပုစ္ဆကအဖွဲ့ ပထမဥက္ကဋ္ဌ၊ မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ်လုံးဆိုင် ရာ ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မာနဂ္ဂဟ စာမေးပွဲကြီး၏ ဩဝါဒါစရိယ၊ ဧရာဝတီတိုင်း တိုင်းသံသနာယကအဖွဲ့ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌစသော သာသနာ့တာဝန် အရပ်ရပ်တို့ကိုလည်း ထမ်းဆောင်တော် မူခဲ့သည်။

ဤသို့ သာသနာတော်အကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက် တော်မူ၍ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်တို့ဖြင့် ပြည့်စုံတော် မူသော ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ခေမိန္ဒာဘိဝံသသည် ၁၉၇၅ ခု နှစ် ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ဆက်ကပ် လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူ ခံ ရရှိတော်မူသည်။

ခင်မောင်၊ စန္ဒရာ၊ အေးဝမ်း (ခရစ် ၁၉၁၆-၁၉၇၅) ။ ။ ဂိတလောကတွင် ထင်ရှားသော စန္ဒရာ၊ အေးဝမ်း ခင်မောင်ကို ရန်ကုန်မြို့၊ ၁၂ လမ်း၌ အဖ ဦးဘရှင်၊ အမိ ဒေါ်ကျော့တို့က ၁၉၁၆ ခုနှစ် မတ်လ ၆ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။

၁၉၂၅-၂၆ ခုနှစ်အချိန်က ရန်ကုန်မြို့၊ ရုပ်ရှင်ရုံများ ရွှေတွင် ရုပ်ရှင်မပြမီ လူခေါ်မောင်းဆိုင်းဖြင့် ညှော်ခဲလေ့ရှိ ရာ အေးဝမ်းခင်မောင်သည် ၁၀ နှစ်သားအရွယ်ကတည်းက

လူခေါ်မောင်းဆိုင်းတီး ခေါင်းဆောင် အဖြစ် တီးမှုတ်ရသူ ဖြစ်သည်။ တီးဝိုင်းမှအစ လူပြန်နှင့် မင်းသမီးပါ ကလေး များသာပါဝင်သော ရန်ကုန်အနောက်ပိုင်း ကလေးအငြိမ့် တွင်လည်း ကလေးတီးဝိုင်းခေါင်းဆောင် ဖြစ်သည်။

အေးဝမ်းခင်မောင်သည် ရုပ်ရှင် တီးဝိုင်း လောကသို့ စန္ဒရာ၊ ဆရာများ၏ လက်ထောက် သံပတ္တလားတီးအဖြစ် စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး စန္ဒရာ၊ ဆရာတောက်၊ စန္ဒရာ၊ ရွှေပြည်အေးတို့ထံတွင် စန္ဒရာတီးပညာ သင်ကြားခဲ့သည်။

ထို့နောက် အသံတိတ်ရုပ်ရှင်တီးဝိုင်းများတွင် တီးဝိုင်း ခေါင်းဆောင် စန္ဒရာ၊ ဆရာဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထို့အချိန်တွင် အေးဝမ်းရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီမှ သံစုံသွင်းရုပ်ရှင်ကားများ စမ်း သပ်ရိုက်ကူးစပြုရာ အေးဝမ်းခင်မောင်သည် ၁၉၃၇ ခုနှစ်၊ ဇွင် ရုံတင်သော မောင်ဝိညာဉ် သံစုံသွင်းရုပ်ရှင်ကားမှစ၍ နောက်ခံတေးသွင်း စန္ဒရာ၊ ဆရာဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုမှစ၍ သံစုံ သွင်းစန္ဒရာ၊ ဆရာအဖြစ် အေးဝမ်းရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီတွင် လခ ၇၀ ကျပ်ဖြင့် ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။

အေးဝမ်းကုမ္ပဏီမှ ထုတ်သော ဓာတ်ပြားများတွင်လည်း စန္ဒရာတီး၍ အသံသွင်းခဲ့ရသည်။ ထိုသို့တီးမှုတ်ခဲ့ရာစန္ဒရာ၊ အေးဝမ်းခင်မောင်ဟူ၍ ကျော်ကြားလာခဲ့သည်။

အေးဝမ်းခင်မောင်သည် နားပြောင်း နားလွဲဖြစ်ရန် စန္ဒရာတကျော့၊ ဂီတကျော့၊ မယ်ဒလင်တကျော့ စသည် ဖြင့် တီထွင်တီးမှုတ်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ပြည်လှပေသီဆိုသော နတ်ရှင်နောင်၊ ပပဝင်း သီချင်းများတွင် အေးဝမ်းခင်မောင် သည် နရီအထားအသို ကောင်းမွန်ပီရိစွာ စန္ဒရာလက်စွမ်း ပြခဲ့သည်။ ထို့အပြင် မေရှင်သီဆိုသော ကျေးစေတမန် သီချင်းတွင် စန္ဒရာကို တီးလုံးတီးကွက် ပြတ်သိပ်နေအောင် မတီးပဲ လူတိုင်းနားစွဲရန် လက်ပိုင်သမျှကို အထားအသို လှပစွာ တီးခတ်ခဲ့သည်။

စန္ဒရာ၊ အေးဝမ်းခင်မောင်

အဝမ်းခင်မောင်သည် မြန်မာ့အထာနှင့် မြန်မာ့ဂီတ ခွင်ကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံခြားအသုံး တီးလုံးတီးကွက် များကိုလည်းကောင်း ကောင်းစွာနားလည်သူ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စန္ဒရာတီးခတ်ရာတွင် ဂီတသင်္ကေတများကို အသုံးမပြုခဲ့ချေ။

အဝမ်းခင်မောင်၏ ငယ်ဆရာများမှာ ဆိုင်းဆရာကြီး ဆရာကြံ၊ နဲ့ဆရာကြီးဗူးကိုဘင်၊ ပတ္တလားနှင့် စန္ဒရာဆရာ ဆရာခန့်၊ စန္ဒရာ ဆရာတောက်၊ စန္ဒရာ ရွှေပြည်အေးတို့ ဖြစ်ကြသည်။ အဝမ်းခင်မောင်သည် မြန်မာညွန့် ဦးချစ် မောင် ထံတွင်လည်း သီချင်းကြီး၊ သီချင်းခန့် များကို တက်ယူ ဆည်းပူး ခဲ့သည်။

စန္ဒရာအဝမ်းခင်မောင်သည် လူပျိုကြီး ဘဝနှင့် နေ ထိုင်ယင်း ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

ခင်မောင်ကလေး၊ ဗိုလ် (ခရစ် ၁၉၁၂-၁၉၇၅) ။ ။ လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် ပထမဆင့်နှင့် နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ ပထမဆင့်ရ ဗိုလ်ခင် မောင် က လေး ကို တောင် ငူ မြို့၊ ယိုးဒယားတန်း၌ ၁၉၁၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် အဖ ဦးဖိုးလှနှင့် အမိဒေါ်အေးမယ်တို့က မွေးဖွားသည်။ မွေး ချင်း ၁၀ ယောက်တွင် ဒုတိယမြောက် သား ဖြစ်သည်။

မန္တလေးမြို့ အမျိုးသား အထက်တန်း ကျောင်းတွင် စတင်ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး ထိုကျောင်းမှ ၁၀ တန်းအောင် သည်။ ထို့နောက် မန္တလေးဥပစာကောလိပ်၌ ဆက်လက် ပညာသင်ကြားခဲ့ရာ ၁၉၃၅ ခုနှစ်တွင် ဥပစာတန်းအောင် သည်။ ထိုမှ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သို့ ပြောင်းရွှေ့၍ ပညာ သင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားသပိတ် အရေးတော်ပုံကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရာ ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေးသည် သပိတ်ခေါင်းဆောင်တဦး ဖြစ် ခဲ့သည်။ သပိတ်ကြီး ပြီးဆုံးပြီးနောက် ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာတန်း အောင်မြင်ခဲ့သည်။

ထို့နောက် မန္တလေးမြို့ အမျိုးသားကျောင်း၌ သမိုင်း ဘာသာပြု အထက်တန်းကျောင်းဆရာအဖြစ် ဝင်ရောက် လုပ်ကိုင်သည်။ ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေးသည် အင်္ဂလိပ် အစိုးရက ပြဋ္ဌာန်းသော ရာဇဝင် သင်ရိုးညွှန်းတမ်းများတွင် မိမိ၏ အယူအဆများကိုထည့်သွင်း၍ ကျောင်းသားများ ဇာတိသွေး ဇာတိမာန် တက်ကြွလာအောင်၊ မျိုးချစ်စိတ် ရင့်သန်လာအောင် သင်ကြားပေးခဲ့သည်။

၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် ပြည်လုံးကျွတ် ကျောင်းသားသပိတ် ကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရာ အဆိုပါသပိတ်ကြီးတွင် ပါဝင်သော မန္တလေးမြို့မှ ကျောင်းသားထုကြီးကို ခေါင်းဆောင်လမ်း ပြခဲ့သည်။ ထိုစဉ် ရန်ကုန်မြို့၌ ကျောင်းသားခေါင်းဆောင်

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည် ပထမဆင့်ရ ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေး

ဗိုလ်အောင်ကျော် ကျဆုံးကြောင်း ကြားရသောအခါ မန္တလေးလူထုကြီး မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်၍ အကြွဆန္ဒပြကြရာ ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေးသည် ရွှေ တန်း မှ ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထိုဆန္ဒပြပွဲကြီးတွင် သံဃာတော်များ၊ အရပ်သားများ၊ ကျောင်းသားများ စုစုပေါင်း အာဇာနည် ၁၇ ဦး ကျဆုံး ခဲ့သည်ကို မျက်မြင်ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။

ထို့နောက်တွင် နိုင်ငံရေးနယ်သို့ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး အထက် မြန်မာပြည် ဒေသများ၏ စည်းရုံးရေးတာဝန်ကို ယူခဲ့ သည်။ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားလာသောအခါ ဗမာ့ လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ဗမာ့လွတ် လပ်ရေးတပ်မတော်၊ ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်၊ ဗမာ့ အမျိုးသားတပ်မတော်များတွင် ဗိုလ်ကြီးအဆင့်မှ ဗိုလ်မှူး အဆင့်ထိ အမှုထမ်းခဲ့သည်။

စစ်ပြီးသောအခါ တပ်မတော်မှထွက်၍ ဖဆပလအဖွဲ့ ချုပ်တွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ဗိုလ်ခင်မောင်က လေးသည် လွတ်လပ်ရေးအကြိုကာလအတွင်း ဖွဲ့စည်းခဲ့ သော နယ်ခြားဒေသ တိုင်းရင်းသားများ ရွှေရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိုင်းရင်းသားများ၏ ဆန္ဒ သဘောထား ရယူရေးကော်မရှင်၊ လွတ်လပ်သော မြန်မာနိုင်ငံတော်၏ အခြေခံဥပဒေမူများ ချထားရေးကော်မတီ စသော နိုင်ငံ တော်၏ အရေးကြီးသောအဖွဲ့များတွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်ပါဝင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး၏ အတွင်းဝန်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးနှင့် သစ်တောရေးဝန်ကြီးဌာန အတွင်းဝန် အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်သစ်တောရေးဝန်ကြီး ဌာနဝန်ကြီးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထဲ ရေးဝန်ကြီးအဖြစ်လည်းကောင်း ခန့်အပ်ခံရသည်။

တဖန် ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် မန္တလေးမြောက်ပိုင်းနယ်မှ ပါလီမန်အမတ်အဖြစ် အရွေးခံရပြီး ထိုနှစ်မှာပင် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် အခွန်ဌာနဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခံရသည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ဖဆပလအဖွဲ့ကြီး နှစ်ခြမ်းကွဲသောအခါ ဝန်ကြီးရာထူးမှ နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေးသည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကောင်စီ၏ အလုပ်အမှုဆောင်၊ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ တောင်သူလယ်သမားအစည်းအရုံး၏ ဥက္ကဋ္ဌ၊ အပျော်တမ်းလက်ဝှေ့အဖွဲ့၏ ဥက္ကဋ္ဌ (၁၉၅၃-၅၆) စသည်ဖြင့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ယိုးဒယားဘုရင်၏ အမြင့်ဆုံးသော ဆင်ဖြူရှင်ဘွဲ့ကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် တော်လှန်ရေး၏ ကြယ်ပွင့်ဆုတံဆိပ်ကို လည်းကောင်း ချီးမြှင့်အပ်နှင်းခြင်းခံရသည်။ ထို့ပြင် ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေးသည် လွတ်လပ်ရေးမော်ကွန်းဝင် ပထမဆင့်ကိုလည်း ရရှိခဲ့သည်။ တဖန် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ချီးမြှင့်သော နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည် (ပထမဆင့်) ကို ရရှိခဲ့သည်။

ဗိုလ်ခင်မောင်ကလေးသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီး ဒေါ်သိန်းနုနှင့် သားနှစ်ယောက်၊ သမီးတယောက် ကျန်ရစ်သည်။

ချင်ဟောက်စု။ ။ တရုတ် ပြည်သူ့ သမ္မတ နိုင်ငံတွင် ပေါများစွာ ပေါက်ရောက်လျက် ရှိသော ချင်ဟောင်၊ သို့မဟုတ် သိပ္ပံပညာရှင်များအခေါ် အာတီမီစီယား အင်ချူပီ အပင်မှ ထုတ်လုပ်သည့် ချင်ဟောက်စုသည် ငှက်ဖျားရောဂါကုသရာတွင် ထက်မြက်သော ဆေးတလက်ဖြစ်သည်။

ငှက်ဖျားရောဂါကု ပထမဆုံးဆေးကို ၁၆ ရာစုနှစ်များအတွင်း စင်ကိုးနားအပင်၏ အခေါက်များမှ ရရှိခဲ့သည်။ ထိုဆေးကို ပီးရူးနိုင်ငံမှ ဒေသခံ တိုင်းရင်းသားများ သုံးစွဲသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ပြီးနောက် ဂျီဆု သာသနာပြုအဖွဲ့ဝင်များက ဥရောပတိုက်သို့ သယ်ဆောင်သွားခဲ့ကြသည်။ စင်ကိုးနား အပင်၏ အခေါက်ကို အသုံးပြု ဖော်စပ်သော ကိုနိုင်ဆေးကိုမူ ၁၈၃၄ ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်လူမျိုး ဆေးပညာရှင်တဦးက ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်အထိ ကိုနိုင်သည် ငှက်ဖျားရောဂါရှင်များ၏ တခုတည်းသော အားကိုးစရာဆေးဖြစ်ခဲ့သည်။

နောက်ပိုင်းကာလတွင်ကလိုရိုကွင်း၊ အေမိုဒိုင်ယာကွင်း၊ ပလူဒရင်း၊ မက်ပါကရင်း၊ ဆာလဖာဒေါ့ဆင်း၊ ပိုင်ရိုမီသမင်း၊ ပရိုင်မာကွင်း စသည့် ဆေးသစ်များ ပေါ်ပေါက်

လာခဲ့သည်။ သို့သော် ဆေးသစ်များသည် မည်သို့ပင် အစွမ်းထက်စေကာမူ ငှက်ဖျားရောဂါပိုးများက ဆေးကို တစပြိုးတစ ယဉ်ပါးလာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ယခုခေတ်တွင် ငှက်ဖျားရောဂါကု လူသားတို့ အကြား ပြန်လည် ခေါင်းထောင်လာခဲ့သည်။ တချိန်က အားထားရပါသည် ဆိုသော ကိုနိုင်ဆေးနှင့် လူသားတို့အကြား ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မသုံးစွဲရသေးသည့် နောက်ဆုံးပေါ် မီဖလိုကွင်းဆေးကိုပင် ရောဂါပိုးများက ယဉ်ပါးစပြုနေပြီ ဖြစ်သည်။ ဤသို့သော အခြေအနေတွင် ငှက်ဖျားရောဂါ အမြစ်ပြတ်ရေးအတွက် လူသားတို့ အားထားရမည့် ချင်ဟောက်စုခေါ် ဆေးတမျိုး ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ အမှန်မှာ ယင်းဆေးကို တရုတ်နိုင်ငံ၌ စတင် ထုတ်လုပ်အသုံးပြုခဲ့သည်မှာ နှစ်ပေါင်း ၁,၅၀၀ ကျော်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ အေဒီ ၃၄၀ ခန့်တွင် ဂျီဟောင်းအမည်ရှိ တရုတ်သမားတော်ကြီး ရေးသားခဲ့သော ဆေးကျမ်းတွင်ပင် ထို ဘယဆေးပင်ကို ငှက်ဖျားရောဂါကု ဆေးတလက်အဖြစ် ဖော်ပြထားခဲ့သည်။

ပီကင်းရုက္ခဗေဒဥယျာဉ်မှချင်ဟောက်စုပင်၏ အစိတ်အပိုင်းများ

၁၉၆၇ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းကာလတွင် တရုတ် ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ၌ တိုင်းရင်းဆေးနည်းကောင်းများ ပြန်လည် ဖော်ထုတ်ရေး အစီအစဉ်အရ ချင်ဟောက်အပင်ကို ခေတ် ပေါ် စမ်းသပ်နည်းများဖြင့် သုတေသန ပြုခဲ့ကြသည်။

၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် ၎င်းအပင်မှ အစွမ်းထက်သော တရုတ် အခေါ် ချင်ဟောက်စု၊ အနောက်တိုင်းအခေါ် အာတီမီ ဆီနိုင်၊ ဆေးသစ်ကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။

ထိုဆေးဖြင့် တရုတ်နိုင်ငံအတွင်း၌ငှက်ဖျားရောဂါသည် လူနာပေါင်း ၂,၀၉၉ ဦးကို ကုသပေးခဲ့ရာ ရောဂါသည် အားလုံး ပျောက်ကင်းခဲ့သည်။ ကလိုရိုကွင်း ငှက်ဖျား ရောဂါကုဆေးဖြင့် ကုသ၍မရသော ဝေဒနာရှင် ၁၄၃ ဦး နှင့် ဦးနှောက်တိုင်းသို့ ရောဂါပိုးဝင်ပြီး သတိလစ်နေသော ရောဂါရှင် ၁၄၁ ဦးကိုလည်း ဤဆေးဖြင့် ကုသခဲ့ရာ အောင်မြင်ခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် ချင်ဟောက်စု ဆေးကို အမြောက်အမြား ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးနှင့် ကမ္ဘာတဝန်းလုံး၌ အသုံးပြုနိုင်ရေး အတွက် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့က ဦးဆောင်ပြီး ၁၉၈၁ ခုနှစ်အတွင်းတွင် တရုတ်ပြည်၌ စည်းဝေးပွဲတရပ် ကျင်းပ ခဲ့သည်။ ယင်းဆေးဝါးကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ထုတ်လုပ် နိုင်ရေးအတွက် သုတေသီများအား ငွေကြေးအကူအညီ များ ပေးခဲ့သည်။

ကံအားလျော်စွာ ချင်ဟောက်စုဆေးကို မြန်မာနိုင်ငံမှ ငှက်ဖျားရောဂါကျမ်းကျင်သော ဆရာဝန်ကြီးများစမ်းသပ် ခွင့်ရခဲ့သည်။ ရန်ကုန်၊ သာယာဝတီ၊ ကျိုင်းတုံ ဆေးရုံကြီး များ၌ ဝေဒနာရှင် ၁၀၀ တိတိကို စမ်းသပ် ကုသခဲ့ရာ ဤဆေး၏အစွမ်းသည် ကိုနိုင်ထက်ပင် အားကိုးရကြောင်း တွေ့ခဲ့ရသည်။ ထိုတွေ့ရှိချက်များကို ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပသော ဆရာဝန်ညီလာခံ၌ စာတမ်း သုံးစောင်ဖြင့် တင်ပြခဲ့သည်။

ယခုအခါ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ထိုဘယဆေးပင်ကို စိုက်ပျိုး ပြီး ချင်ဟောက်စုဆေး ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းလျက် ရှိသည်။

ချင်းစိန်၊ ဦး (ရွှေညာမောင်) (၁၉၁၀-၁၉၈၅)။ ။ ရွှေညာမောင်အမည်ခံ စာရေးဆရာ၊ ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ၊ ရုပ်ရှင် သရုပ်ဆောင်နှင့် ရုပ်ရှင်ကောင်စီ စည်းရုံးရေး ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ အလင်္ကာကျော်စွာ ဦးချင်းစိန်ကို မန္တလေး တိုင်း ညောင်ဦးမြို့တွင် အဖ အထက်တန်းရွှေနေဦးဘိုးကြွင်း အမိ ဒေါ်စောမြိုင်တို့က ၁၉၁၀ ပြည့်နှစ် ဩဂုတ်လ ၈ ရက် နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ သားသမီးခြောက်ယောက်အနက် အကြီးဆုံးသားဖြစ်သည်။

ဦးချင်းစိန်

ညောင်ဦးမြို့ အေဘီအမ် သာသနာပြု အလယ်တန်း ကျောင်းတွင် စတင်ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ထိုမှ မြင်းခြံမြို့ အေဘီအမ် သာသနာပြုအထက်တန်းကျောင်းသို့ ပြောင်း ရွှေခဲ့သည်။ ယင်းကျောင်းမှ ၁၀ တန်းအောင်၍ ရန်ကုန် ယူနီဗာစတီကျောင်း (ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်) တွင် အိုင်အေ အထိ ဆက်လက်ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။

၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်မှ ထွက်ပြီး ညောင်ဦးမြို့၌ ညကျောင်းဖွင့်၍ အင်္ဂလိပ်စာ ပြောခဲ့သည်။ ရုပ်ရှင်လုပ်ငန်းကို ဝါသနာပါသည့်အလျောက် ၁၉၃၃-၄၂ ခုနှစ်၌ ရန်ကုန်မြို့ အဝမ်းဖလင် ကုမ္ပဏီနှင့် ဆက်သွယ်မိပြီး ယင်းကုမ္ပဏီမှ ရိုက်ကူးသော ရုပ်ရှင်ကားများတွင် ရုပ်ရှင်ဇာတ်ရံ၊ ဇာတ်ပို့ သရုပ်ဆောင်အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထိုနောက် အဝမ်း ဖလင်မှ ထုတ်လုပ် သော ကြင်သက်ဝေ ဇာတ် ကား ကို ဒါရိုက်တာ ရွှေညာမောင်အမည်ခံလျက် ကိုယ်တိုင် ဇာတ် ညွှန်းရေး၍ ပထမဆုံးရိုက်ကူးခဲ့ရာ အောင်မြင်သဖြင့် မြေမျက် ချယ်နှင့် ချစ်သေးဟုန် ဇာတ်ကားများကို ဒါရိုက်တာ အဖြစ် ဆက်လက်ရိုက်ကူးခဲ့သည်။

ဦးချင်းစိန်သည် ထိုခေတ်က ထင်ရှားလူသိများသော ဒဂုန်မဂ္ဂဇင်းအဖွဲ့ဝင် စာရေးဆရာ အယ်ဒီတာတဦးလည်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ရန်ကုန်မြို့ လူငယ်များကြီးပွားရေး အသင်းအကျိုးဆောင်အဖြစ် လုပ်ကိုင်ယင်း အင်္ဂလိပ် နယ် ချဲ့အစိုးရကို ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြသော ၁၃၀၀ ပြည့်အထွေထွေ သပိတ်ကြီးတွင်လည်း ပါဝင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ဖြစ်၍ ဂျပန်တပ်များ မြန်မာ နိုင်ငံ အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာချိန်၌ ဦးချင်းစိန်သည် ညောင်ဦး မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ နေထိုင်ခဲ့ပြီးနောက် မင်းဘူးမြို့သို့

ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သည်။ မင်းဘူးမြို့တွင် သခင်များနှင့် ပူးပေါင်းပြီး မြေပေါ်မြေအောက်လှုပ်ရှားမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထိုစဉ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ တိုက်တွန်းချက်ကြောင့် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး (ဘီ၊ အိုင်၊ အေ) တပ်သို့ ဝင်ပြီး ဗိုလ်မှူးဒင်အမည်ဖြင့် ညောင်ဦးမြို့တွင် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးတာဝန်ယူခဲ့သည်။

၁၉၄၂-၄၈ ခုနှစ် ကာလအတွင်း၌ ဦးချင်းစိန်သည် စစ်ပြီးစ အစိုးရဌာနတွင် ရုပ်ရှင် အထူးအရာရှိ ဖြစ်လာသည်။ ထိုမှ ဗမာ့ခေတ် သတင်းစာတိုက်တွင် မန်နေဂျာအဖြစ် ပြောင်းရွှေ့ လုပ်ကိုင်နေစဉ် ဗမာ့တပ်မတော်မှ ပြန်လည်ခေါ်ယူသောကြောင့် ပြည်သူ့ဆက်ဆံရေးဌာန၊ ဌာနခွဲမှူး၊ ဗိုလ်ကြီးအဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဦးချင်းစိန်သည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်မှစ၍ အဝမ်းဖလင် ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီနှင့် ပြန်လည်ဆက်သွယ်ပြီး အထောက်အကူ၊ ချစ်ရဲဘော်၊ ချစ်မမ၊ ကေလာသနှင့် မြဟောဝန်ဇာတ်ကားများကို လည်းကောင်း၊ ဓနသိဒ္ဓိရုပ်ရှင်အတွက် ကိုယ်ရင်သွေးဇာတ်ကားကိုလည်းကောင်း၊ ဘီသုံးလုံးရုပ်ရှင်အတွက် ဗိုလ်မြဒင်ဇာတ်ကားကို လည်းကောင်း၊ ဇမ္ဗူအေးရုပ်ရှင်အတွက် ကောလိပ်ဂျင် ဇာတ်ကားကို လည်းကောင်း ဒါရိုက်တာအဖြစ် ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ဦးချင်းစိန်သည် ကိုယ်ရင်သွေး ဇာတ်ကားဖြင့် အကောင်ဆုံး ဒါရိုက်တာဆုကို ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၅၉ ခုနှစ်မှစ၍ ကိုယ်ပိုင် ရွှေညာမောင်ရုပ်ရှင် တည်ထောင်၍ အိမ်ထောင်စု၊ စိုးပိုင်၊ ဘုံဓမ္မတာ ဇာတ်ကားများကို ကိုယ်တိုင် ရိုက်ကူးသည်။

၁၉၄၉-၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် အင်းစိန်ဘိုက်ပွဲဖြစ်ပွားရာ ဦးချင်းစိန်သည် မြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ရှင်နှင့် ပြဇာတ် အစည်းအရုံး အတွင်းရေးမှူး တာဝန်ယူ၍ ရွှေတန်းစစ်မျက်နှာသို့ ဖျော်ဖြေရေးအဖွဲ့ဝင်များစေလွှတ်ခဲ့သည်။ ဦးချင်းစိန်သည် ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာ၊ စာရေးဆရာနှင့် ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် ဖြစ်သည်သာမက ခေတ်ဆန်းချိန်၊ အာဇာနည်၊ ချစ်ရဲဘော် စသော တိုင်းပြည်ပြုသီချင်းများနှင့် ရွှေပုပ္ပိုး၊ ရှုတိုင်းယဉ်၊ ချစ်ချင်တယ်စသော သီချင်းများကို သီဆိုခဲ့သော အဆိုကျော်တဦးလည်းဖြစ်သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်-မြန်မာ ယဉ်ကျေးမှုကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် အလင်္ကာကျော်စွာ သို့ ရရှိသည်။

၁၉၆၂-၆၅ ကာလအတွင်း ဦးချင်းစိန်သည် ရန်ကုန် တိုင်းလုံခြုံရေးနှင့် အုပ်ချုပ်မှုကော်မတီအဖွဲ့ဝင်၊ ပထမ အကြိမ်နှင့် ဒုတိယအကြိမ် ပါတီညီလာခံများသို့ ရွေးချယ်စေလွှတ်သောညီလာခံကိုယ်စားလှယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းပြည်သူ့ကောင်စီ ကဏ္ဍစီရင်ရေးအဖွဲ့၊ အမြတ်ခွန်နှင့် အယူခံအဖွဲ့တို့၌ အချိန်ပိုင်းအဖွဲ့ဝင်စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ကလေးဆေးရုံ ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ရုပ်ရှင်ကောင်စီစည်းရုံးရေးကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ၊ ပြည်လုံးကျွတ် ဆန္ဒခံယူပွဲ ရန်ကုန်တိုင်းကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီအဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲ ရန်ကုန်တိုင်း ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လည်း တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ညောင်ဦးမြို့နယ် မဲဆန္ဒနယ်အမှတ် (၁) မှ ရွေးချယ်ခံရသည်။

ဦးချင်းစိန်သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီး ဒေါ်မြသိန်းနှင့် သားသမီးနှစ်ယောက် ကျန်ရစ်သည်။

ချိန်ဟို၊ ဦး (ခရစ် ၁၉၀၇ - ၁၉၈၅)။ ။ ဦးချိန်ဟိုကို ၁၉၀၇ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ရမည်းသင်းမြို့၌ အဖ ဦးစစ်ရုံ၊ အမိဒေါ်ကြင်လွင်တို့က မွေးဖွားသည်။

ဦးချိန်ဟိုသည် ငယ်စဉ်က ရမည်းသင်း၊ မန္တလေးမြို့ များတွင် ပညာသင်ကြားပြီး ၁၉၂၅ ခုနှစ်တွင် တောင်ငူမြို့ စိန်လှ (ရှင်လူကာ) ကျောင်းမှ ၁၀ တန်းစာမေးပွဲကို အင်္ဂလိပ်စာဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်သည်။

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၌ ဆက်လက် ပညာသင် ကြားရာ ၁၉၂၈ ခုနှစ်တွင်ဘီအက်စ်စီစာမေးပွဲကို ဓာတုဗေဒဘာသာဂုဏ်ထူး (ပထမအဆင့်) ဖြင့် အောင်မြင်၍ ဦးရွှေလေးဆု ရခဲ့သည်။

ထို့နောက် အစိုးရပညာတော်သင်အဖြစ် ရွေးချယ်ခြင်း ခံရသဖြင့် စကော့တလန်ပြည် အိဒင်ဘာရာတက္ကသိုလ်တွင် တက်ရောက်ပညာသင်ရသည်။ ထိုတက္ကသိုလ်မှ ဘီအက်စ်စီ (သစ်တော) သင်တန်းကို ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် အောင်မြင်၍ သစ်တောအင်ဂျင်နီယာဘာသာ၌ ပထမဆုရရှိခဲ့သည်။

ဦးချိန်ဟို

မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်သောအခါ ၁၉၄၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်အထိ နိုင်ငံတော်သစ်လုပ်ငန်းအဖွဲ့တွင် ဒါရိုက်တာချုပ်အဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် မြန်မာပြည် သစ်တောဌာနတွင် သစ်တောဝန်ထမ်း (ပထမတန်း) အဖြစ် စတင်ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး သစ်တောဝန်ထောက်၊ သစ်တောဝန်၊ သစ်တောမင်းကြီးစသည်ဖြင့် တဖြည်းဖြည်း ရာထူးတိုးလျက် တာဝန်အမျိုးမျိုးကို ထမ်းရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် သစ်တောမင်းကြီးချုပ်အဖြစ်မှ အငြိမ်းစား ယူခဲ့သည်။

ဦးချိန်ဟိုသည် သစ်တောစီမံအုပ်ချုပ်ခြင်း၊ သစ်တောကာကွယ်ခြင်း၊ သစ်တောလုပ်ငန်းမှတ်စုများစသော စာအုပ်များကို အခြားပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ပူးပေါင်းရေးခဲ့သည်။

ဒို့ကျွန်းရွှေဝါစာအုပ်နှင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားသော သစ်တောလုပ်ကိုင် စီမံကိန်းစာအုပ်များကို မိမိတဦးတည်းရေးသားခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဦးချိန်ဟိုရေးသားပြုစုသော ဗမာ့ကျွန်း စာအုပ်သည် ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် အမျိုးသားစာပေ သုတပဒေသာပထမဆု ရရှိခဲ့သည်။

ဦးချိန်ဟိုသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီးဒေါ်အုန်းကြည်နှင့် သားလေးယောက်၊ သမီး လေးယောက် ကျန်ရစ်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲ၌ အနိုင်ရရှိသွားသော ပါဆော့ခါတီခေါင်းဆောင် ဂရိဝန်ကြီးချုပ် ပါပန်ဒရီယို

ဂရိနိုင်ငံ။ ။ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာ အင် ဒရီး ယားစ် ပါပန်ဒရီယို ဦးဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့သည် ၁၉၈၁ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲအပြီးတွင် ဖွဲ့စည်းပေါ်ပေါက်ခဲ့၍ ၁၉၈၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် အကြီးအကျယ် ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် အနည်းငယ်ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ရပြန်သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင်လည်း နောက်ထပ်ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ရသေးသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂ ရက်နေ့တွင် အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည်။ ဂရိနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေး ပါတီကြီး၊ ပါတီငယ်များ အမျိုးမျိုး ကွဲပြား နေသော်လည်း အဓိကအားဖြင့် လက်ဝဲအုပ်စုနှင့် လက်ယာအုပ်စုတို့ ယှဉ်ပြိုင်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ဒေါက်တာ ပါပန် ဒရီယို ဦးဆောင်သော အာဏာရပါတီဖြစ်သည့် ပင် ဟယ်လင်းနစ် ဆိုရှယ်လစ်လှုပ်ရှားမှု (ပါဆော့ခါ) ပါတီသည် လက်ဝဲအုပ်စု ဖြစ်သည်။ လက်ယာအုပ်စုကို ကွန်ဆာဗေးတစ်အုပ်စုဟုလည်းခေါ်၍ တရားဝင်အမည်သည် နယူးဒီမိုကရေစီပါတီ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့မှစ၍ အတိုက်အခံ နယူးဒီမိုကရေစီပါတီခေါင်းဆောင်ဖြစ်ခဲ့သော အီဗန်ဂျလော့စ် အဗာရော့တော့စစ်ဇာ (၇၄) နှစ်သည် စွမ်းဆောင်ရည်ညံ့ဖျင်းသည်ဟု ဝေဖန်ခံရသဖြင့် ၁၉၈၄

ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် နုတ်ထွက်သွားခဲ့ရာ ယင်းပါတီ၏ ပါလီမန်အမတ်များသည် ခေါင်းဆောင်သစ်အဖြစ် ကွန်စတန်တီနို မစ်ဆော့တာကစ်ကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့ကြသည်။ ဆိုဗီယက်ယိမ်းသော ဂရိကွန်မြူနစ်ပါတီ (ကေကေအီး) သည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလက ပါဆော့ခါပါတီနှင့် မဟာမိတ်ပြုလုပ်လိုကြောင်း ကမ်းလှမ်းခဲ့သော်လည်း ပါဆော့ခါပါတီက လက်မခံခဲ့ချေ။

ဒေါက်တာအင်ဒရီးယားစ် ပါပန်ဒရီယိုသည် ဂရိနိုင်ငံကို ဆိုရှယ်လစ်နိုင်ငံအဖြစ် အသွင်ပြောင်းလဲပစ်မည် ဟူသော ကြွေးကြော်သံဖြင့် အာဏာရလာခဲ့သူဖြစ်သည်။ ကွန်စတန်တီနိုမစ်ဆော့တာကစ်သည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၅ ခုနှစ်အထိ ဗဟိုသမဂ္ဂပါတီခေါင်းဆောင်ကျော့ပါပန်ဒရီယို (ဒေါက်တာ ပါပန်ဒရီယို၏ဖခင်) ဦးဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့တွင် ပါဝင်ဖူးသည်။ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ကွန်စတန်တင်ဘုရင်နှင့် ပါတီဆက်ဆံရေးမပြေပြစ်၍ မစ္စတာပါပန်ဒရီယို၏အစိုးရအဖွဲ့ နုတ်ထွက်သွားစေရန်ဂိုဏ်းခွဲထွက်သောအုပ်စုတွင် မစ်ဆော့

ဂရိနိုင်ငံ

တာကစ်အဓိကပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ ယင်းအစိုးရအဖွဲ့၏နေရာတွင် အစားထိုး ဖွဲ့စည်းထားသော အစိုးရအဖွဲ့သစ်၌ မစ်ဆော့တာကစ်သည် ၁၉၆၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလအထိ စီးပွားရေးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုဝန်ကြီးရာထူးကိုရခဲ့သည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၁ ခုနှစ်အထိလည်း ဝန်ကြီးအဖြစ်ဆောင်ရွက်ဖူးသည်။ နယူး ဒီမိုကရေစီပါတီဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွေးချယ်ခံရသောအခါ မစ်ဆော့တာကစ်ကို ဒေါက်တာ ပါပန်ဒရီယိုက သစ္စာဖောက်ဟု ခေါ်ဝေါ်ကာ ဝေဖန် တိုက်ခိုက် ခဲ့သည်။ မစ်ဆော့တာကစ်ကလည်း ဒေါက်တာပါပန်ဒရီယို၏ ဆိုရှယ်လစ်အစိုးရ လက်ထက်တွင် မညီမျှမှုများထူပြောကာ၊ လူနည်းစုက စည်းစိမ်ခံလျက် လူများစုက ဆင်းရဲကျပ်တည်းနေကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် နယူးဒီမိုကရေစီပါတီ အာဏာရလျှင် လွတ်လပ်စွာ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး၊ လွတ်လပ်စွာ ကုန်သွယ်ရေးတို့ကို အားပေးမည်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် မဲဆွယ်တရားဟောခဲ့သည်။ ယင်းလက်ယာအုပ်စု ကွန်ဆာဗေးတစ်တို့သည် ဆာလီနိုးကားရင်ပြင်တွင် လူထုတရားပွဲကျင်းပရာ လူတသန်းခန့်တက်ရောက်သဖြင့် ဂရိနိုင်ငံသမိုင်းတွင် မကြုံဖူးထူးကဲသည်ဟု ဆိုသည်။

တိုးတက် သစ်လွင်သော ဂရိနိုင်ငံ (နိယာအယ်လ်လားဒါး) တည်ထောင်ရေးကို ကြွေးကြော်ထားသည့် မစ်ဆော့တာကစ်၏မူဝါဒကို လက်ယာအစွန်းရောက် ဝါဒီ များ၏ ဂရိအမျိုးသား နိုင်ငံရေးသမဂ္ဂ (အီးပီအီးအင်န်) က ဆန့်ကျင်သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၃ ခုနှစ်အထိ ကာလအတွင်း ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် သမ္မတအဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့၍ ဂရိနိုင်ငံ၏ အာဏာရှင်ဟု ထင်ရှားခဲ့သူ ဂျော့ ပါပါဒီပေါလီစ်က အီးပီအီးအင်န်ကို ဦးဆောင်သည်။ သို့သော် ပါပါဒီပေါလီစ်သည် နိုင်ငံတော်ပုန်ကန်မှုဖြင့် ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် သေဒဏ် ချမှတ်ခံရပြီးမှ တသက်တကျွန်း အပြစ်ဒဏ်သို့ လျော့ပေါ့ခံရ၍ ယင်းအပြစ်ဒဏ်ကို ကျခံနေရသူဖြစ်သည်။

ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာပါပန်ဒရီယို၏ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီသည် ကွန်ဆာဗေးတစ်ဝါဒီ သမ္မတကြီး ကွန်စတန်တိုင်းက ရာမန်လစ်ကိုမထောက်ခံတော့ကြောင်း ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လတွင် ကြေငြာခဲ့သည်။ ၁၉၄၇-၄၉ ခုနှစ် ပြည်တွင်းစစ်ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ဂရိဘုရင့်နိုင်ငံ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးကာလအတွင်း ကရာမန်လစ်သည် ကွန်ဆာဗေးတစ် အစိုးရအဖွဲ့များကို ဦးဆောင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ တဖန် ၁၉၆၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၇ ခုနှစ် အထိ စစ်အာဏာရှင်အစိုးရများအုပ်စိုးခဲ့ပြီး နောက် ပထမဆုံးအကြိမ် ပြန်လည်ကျင်းပသော ပါလီမန် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ကရာမန်လစ်၏ နယူးဒီမိုကရေစီ ပါတီသည် နေရာအများစုအနိုင်ရရှိခဲ့သဖြင့် ကရာမန်လစ်သည် ဟယ်လင်းနစ်သမ္မတနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေသစ်ကို

၁၉၇၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲဖြင့် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းနိုင်ရန် စည်းရုံးဦးဆောင်ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဂရိဒီမိုကရေစီကို ထိန်းကျောင်းပေးခဲ့သူအဖြစ် ပြည်သူလူထု၏ လေးစားကြည်ညိုမှုခံရသူဖြစ်သည်။

ကရာမန်လစ်ဦးဆောင်ရေးဆွဲခဲ့သည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေတွင် သမ္မတအား လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာ ပိုမိုအပ်နှင်းထားသည်ဟု အာဏာရဆိုရှယ်လစ်ပါတီ၊ ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် တသီးပုဂ္ဂလတို့က ယူဆလာကြကာ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ချက်များပြဋ္ဌာန်းရန် ပါလီမန်တွင် လှုပ်ရှား ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ လှုပ်ရှားလာခြင်းကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်သော အားဖြင့် သမ္မတကရာမန်လစ်သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ရာထူးမှ နုတ်ထွက်သည်။ သမ္မတအဖြစ် တရားလွှတ်တော် တရားသူကြီး ခရစ္စတော့စ် ဆာဇက်တစ်ကို ဂရိပါလီမန်က မတ်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ဆန္ဒပြုရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခြင်းကို အသိအမှတ်ပြုရန် ကွန်ဆာဗေးတစ် အုပ်စုက ငြင်းဆို ခဲ့ကြသည်။ ဆာဇက်တစ်ကစ်သည် နိုင်ငံရေးသမားမဟုတ်ပဲ တရားဥပဒေရေးရာ ကျွမ်းကျင်သူဖြစ်သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်က လုပ်ကြံမှုတစ်ခုကို ရဲရင့်တည်ကြည်စွာ စုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့၍ ထင်ရှားခဲ့သူဖြစ်သည်။ မှုခင်း စီရင်ရာတွင် တရားသောဘက်မှ ရပ်တည်သူဖြစ်၍ ရာထူးလက်လွှတ်ခဲ့ရပြီးမှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် တရားသူကြီးအဖြစ် ပြန်လည် ခန့်အပ်ခံခဲ့ရသူ ဖြစ်ရာ ဂရိပြည်သူတို့၏ ယုံကြည်ကိုးစားမှု ခံရသူဖြစ်သည်။

ဇွန်လ ၂ ရက်နေ့ ရွေးကောက်ပွဲသို့ ပြည်သူ့ ၆ ဒသမ ၄ သန်းက လာရောက် မဲပေးကြသည့်အနက် ဒေါက်တာ ပါပန်ဒရီယို၏ ပါဆော့ခံပါတီသည် ထောက်ခံမဲ ၄၅ ဒသမ

ဂ ရာခိုင်နှုန်း၊ နယူးဒီမိုကရေစီပါတီက ၄၀ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်း၊ ကွန်မြူနစ်ပါတီက ၉ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်း၊ အသီးသီး ရရှိသည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင်မူ ပါဆော့ဒ်ပါတီက ၄၇ ဒသမ ၆၃ ရာခိုင်နှုန်း၊ နယူးဒီမိုကရေစီ ပါတီက ၃၆ ဒသမ ၆၈ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီက ၁၁ ဒသမ ၂၂ ရာခိုင်နှုန်း ရရှိခဲ့ကြသည်။ ပါလီမန်တွင် နေရာပေါင်း ၃၀၀ ရှိသည့်အနက် လက်ရှိ ၁၇၂ နေရာ စိုးမိုးထားသော ပါဆော့ဒ်ပါတီက ၁၆၁ နေရာ ရရှိသည်။ နယူးဒီမိုကရေစီပါတီက ၁၁၅ နေရာရရှိထားရာမှ ၁၂၅ နေရာသို့ တိုးတက် ရရှိသည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီက မူလ အတိုင်းပင် ၁၃ နေရာ ရရှိသည်။ ယခုနှစ်ရွေးကောက်ပွဲ၌ ဥပေပ ကွန်မြူနစ် ဝါဒီ ကေကေအီးပါတီက ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် နေရာတနေရာ စတင်ရရှိသည်။ နေရာအများကို လွှမ်းမိုးနိုင်သောပါဆော့ဒ်ပါတီ၏ ခေါင်းဆောင် ဒေါက်တာပါပန်ဒရီယိုသည် ဇွန်လ ၅ ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆို သည်။

စိုက်ပျိုးရေးနှင့်ကို တူရကီနိုင်ငံက ဝင်ရောက်ကျူးကျော် စွက်ဖက်ခဲ့ခြင်းကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက တားဆီး ရန် ပျက်ကွက်သည်ဟု ပြစ်တင်ဝေဖန်ကာ ဂရိနိုင်ငံသည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် မြောက်အတ္တလန္တိတ် စာချုပ်အဖွဲ့ (နေ တိုး)မှ နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။ တဖန် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် အောက် တိုဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် နေတိုးသို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက် သည်။ ဥပေပဘုံစေ့အဖွဲ့သို့ ၁၉၈၁ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ဝင်ရောက်ခဲ့ပြန်သည်။ ဒေါက်တာပါပန်ဒရီယို ၏ အစိုးရအာဏာရရှိသောအခါ ယင်းအဖွဲ့အစည်းများသို့ ဝင်ရောက်ထားခြင်းကို မလိုလားကြောင်း ကြွေးကြော်ခဲ့ သည်။ သို့ရာတွင် ဘုံစေ့အဖွဲ့၏ ထောက်ပံ့ငွေဖြင့် ဂရိ လယ်သမားများ အတော်အတန် ချောင်လည်နေသော ကြောင့် မူလသဘောထားကို လက်တွေ့ အကောင်အထည် ဖော်နိုင်ခြင်း မရှိသေးချေ။

ဂရိနိုင်ငံ၏ ငွေဖောင်းပွမှု နှုန်းသည် ၁၈ ဒသမ ၅ ရာ ခိုင်နှုန်းဖြစ်၍ ဘုံစေ့အဖွဲ့ဝင် ၁၀ နိုင်ငံထဲတွင် အမြင့်ဆုံး ဖြစ်သည်။ အလုပ်လက်မဲ့ဦးရေ ရာခိုင်နှုန်းသည် ရှစ် ရာ ခိုင်နှုန်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ်က အလုပ်လက်မဲ့ ရှစ် သောင်းရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ငါးသိန်းခန့်ရှိနေပြီဖြစ် သည်။ ဒေါက်တာပါပန်ဒရီယို၏ အစိုးရ တာဝန်ယူစတင် ပြည်ပ ကြွေးမြီသည် ဒေါ်လာသန်း ၇,၉၀၀ သာရှိသော် လည်း ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ကြွေးမြီဒေါ်လာသန်း ၁၂,၅၀၀ ရှိလာသည်။ နှစ်စဉ်ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၁,၅၀၀ ခန့် ချေး ယူ နေရသောကြောင့် ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာသန်း ပေါင်း ၁၄,၀၀၀ ကျော်လာမည်ဖြစ်သည်။

လက်ရှိအခြေအနေတွင် ဂရိအစိုးရသည် စစ်အခြေစိုက်

စခန်းငှားရမ်းခငွေ ဒေါ်လာသန်း ၅၀၀ ကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုထံမှ နှစ်စဉ်ရရှိနေသည်။ ထိုစစ်အခြေခံစခန်း များကိုအမှီပြု၍ ဂရိအမျိုးသား ၁,၆၇၀အလုပ်ရကြသည်။ ထိုစခန်းများငှားရမ်းခငွေကို ပို၍ပေးရန် တောင်းဆိုလျက် ရှိသည်။ စခန်းငှားရမ်းသည့်စာချုပ်သည် ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် ပြီးဆုံးမည်ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်က တူရကီ နိုင်ငံအား စစ်ရေးအကူဒေါ်လာ ၇၁၅ သန်း ပေးနေခြင်းကိုဂရိနိုင်ငံက မကျေမနပ် ဖြစ်လျက်ရှိသည်။

ဂရိမီကို အန်ဒရေ အန်ဒရေယယ်ဗစ် (ခရစ် ၁၉၀၉-)

။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ဦးစီးဆိုဗီယက်လွတ်တော် သဘာပတိအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ (သမ္မတ) အန်ဒရေ ဂရိမီကို ကို ဘိုင်လီရပ်ရှားသမ္မတနိုင်ငံ ဗက်ကော့စကီးစီရင်စု စတာရယ် ဂရိမီကိုကျေးရွာ၌ တောင်သူလယ်သမား မိဘနှစ်ပါးက ၁၉၀၉ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ မင်းစခံ စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်နှင့် မော်စကို စီးပွားရေး တက္ကသိုလ်များတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး စီးပွားရေးပညာ ဒေါက်တာဘွဲ့ ရခဲ့သည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၉ ခုနှစ်အထိ အကြီးတန်း သုတေသန ပညာရှင်အဖြစ် လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ဂရိမီကိုသည် ၁၉၃၉ ခုနှစ်မှစ၍ အမေရိကန်ပြည် ထောင်စုရှိ ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုသံရုံး အတိုင်ပင်ခံ အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၆ ခုနှစ် အထိ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုဆိုင်ရာ အထူးအာဏာကုန် လွှဲအပ်ခံရသည့် ဆိုဗီယက်သံအမတ်အဖြစ် လည်းကောင်း၊

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ဦးစီးဆိုဗီယက်လွတ်တော် သဘာပတိအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ (သမ္မတ) အန်ဒရေ အန်ဒရေယယ်ဗစ် ဂရိမီကို

တချိန်တည်းတွင် ကျူးဗားနိုင်ငံဆိုင်ရာ သံအမတ်အဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ကုလ သမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ၌ ဆိုဗီယက် အမြဲတမ်းကိုယ်စား လှယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ယင်း ဒုတိယနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အဖြစ်လည်းဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၁၉၄၉ ခုနှစ်အထိ ဖြစ်သည်။ ထို့နောက်ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ပထမ ဒု-နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအဖြစ် ၁၉၄၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၂ ခုနှစ်အထိ ဆောင်ရွက် သည်။ ဂရိမိကိုသည် ၁၉၅၃ ခုနှစ်မှစ၍ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်မှစ၍ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးများကောင်စီ ပထမ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်း ပူးတွဲထမ်းဆောင်သည်။

ဂရိမိကိုသည် ၁၉၃၁ ခုနှစ်ကတည်းက ဆိုဗီယက် ကွန် မြူနစ်ပါတီဝင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဆိုဗီယက် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ၁၉ ကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက်တွင် ဆိုဗီယက် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ အရန်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ရွေးကောက်တင် မြှောက်ခံရပြီး အကြိမ် ၂၀ မြောက်၊ ၂၂ ကြိမ်မြောက်၊ ၂၃ ကြိမ်မြောက်၊ ၂၄ ကြိမ်မြောက်၊ ၂၅ ကြိမ်မြောက်နှင့် ၂၆ ကြိမ်မြောက် ကွန်ဂရက်များတွင် ဆိုဗီယက်ကွန်မြူနစ် ပါတီဗဟိုကော်မတီ တင်းပြည့်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခံရသည်။

၁၉၇၃ ခုနှစ် ပြေလမှစ၍ ဆိုဗီယက်ကွန်မြူနစ်ပါတီဗဟို ကော်မတီ ပေါ်လစ်ဗျူရီအဖွဲ့ဝင် ဖြစ်လာသည်။

ဂရိမိကိုသည် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ဦးစီးဆိုဗီယက် လွတ်တော် ဒုတိယအကြိမ်၊ ပဉ္စမအကြိမ်နှင့် ထို့နောက် ဆက်လက်ပြုလုပ်သည့် ကွန်ဂရက်အားလုံးတွင် ကိုယ်စား လှယ် ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဂရိမိကိုသည် တီဟီရန်၊ ယော်လတာနှင့် ဗိုစဒမ် ညီလာခံများတွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ပြုလုပ်သော ဒန်ဘာတမ်အုတ်ညီလာခံ၌ ကိုယ် စားလှယ်အဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဒီမိုထရော့ဆု၊ ဆိုရှယ် လစ်လုပ်သား သူရဲကောင်းဘွဲ့ နှစ်ကြိမ်၊ လီနင် ဘွဲ့တံဆိပ် ခြောက်ကြိမ်နှင့် အခြားဂုဏ်ထူး၊ ဘွဲ့ထူးဆောင်တံဆိပ်များ ချီးမြှင့်ခံရသူ ဖြစ်သည်။

ဂရိမိကိုသည် ဒီမိုထရော့နှင့်အိမ်ထောင်ပြုခဲ့ပြီး သား တယောက် ထွန်းကားခဲ့သည်။

ဆိုဗီယက်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ ပေါ်လစ်ဗျူရီ အဖွဲ့ဝင် အန်ဒရေဂရိမိကိုအား ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စု ဦး စီးဆိုဗီယက်လွတ်တော်၏ လွတ်တော်နှစ်ရပ်စလုံးမှ ကိုယ် စားလှယ်များက ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ဦးစီးဆိုဗီယက် လွတ်တော်သဘာပတိအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ (သမ္မတ) အဖြစ် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့တွင် တည်တည်တည်းတည်း မဲဆန္ဒ ပေး၍ ရွေးကောက် ထင်မြောက်ပိုင်ကြသည်။

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ကွန်မြူနစ်ပါတီ အထွေထွေအတွင်း ရေးမှူး မိခါယီး ဆာဂယေဗစ်ချ် ဂေါ်ဘာချော့

ဂေါ်ဘာချော့, မိခါယီး ဆာဂယေဗစ်ချ် (၁၄၈ ၁၉၃၁-)။ ။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ကွန်မြူနစ်ပါတီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးတာဝန်ကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် အပ်နှင်းခံရသော မိခါယီး ဂေါ်ဘာချော့ ကို ရုရှတောင်ပိုင်း စတာဗိုပိုဒေသ ကရာစနီဗားဒေးဇ်ကီး ခရိုင် ပရိမိုနီဇွာ၌ ၁၉၃၁ ခုနှစ် မတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် တောင်သူလယ်သမား မိဘနှစ်ပါးမှ မွေးဖွားသည်။ စတာ ဗိုပိုဒေသသည် ၁၉၇၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှ ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအထိ ပါတီအထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဖြစ်ခဲ့ သူ ယူရီဗလာဒီ မိရိုဗစ်ချ် အင်ဒရိုပေါ့ (၁၉၁၄ - ၁၉၇၄)၏ မွေးရပ်ဖြစ်သည့်ပြင် သဘောတရားရေးရာ ကျမ်းကျင်နိုင် နင်းမှုကြောင့် ပါတီ၌ ဩဇာတိက္ကမကြီးမားသူ မိခါယီး အင်ဒရိုယေဗစ် ဆုဇလော့ (၁၉၀၂ - ၁၉၇၂) နှစ်ပေါင်း များစွာ ဘက်ဆုံးတိုင်အလုပ် လုပ်ခဲ့ရာ အရပ်ဒေသလည်း ဖြစ်သည်။

ဂေါ်ဘာချော့သည် ၁၉၄၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ် အထိ စတာဗိုပိုဒေသတွင် လယ်ထွန်စက်မောင်းစာဖြစ် အသက်မွေးသည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် မော်စကိုမြို့ ပြည်သူ့တက္ကသိုလ်၌ ပညာအည်းပူးခွင့်ရသည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင် ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ် တွင်ဥပဒေဘွဲ့ရသည်။ ထိုအချိန်တွင် ကွန်ဆီဗိုလူးဇယ် အဖွဲ့ အစည်းတွင် စတာဗိုပိုဒေသဆိုင်ရာ ကော်မတီအတွင်း ရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သည်။ စတာဗိုပိုဒေသစုပေါင်း လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် အားသန်ခန့်စိုက် ပါဝင်ဆောင်ရွက် သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် စတာဗိုပိုဒေသရှိ ပျို့ရောတက္ကသိုလ် ၌ သုတေသနပညာရှင် ဖြစ်လာသည်။

ဂေါ်ဘာချော့သည် ကွန်မြူနစ်ပါတီ စတင်ဖွဲ့စည်းပုံပြင်တော် ကော်မတီတွင် ၁၉၅၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၈ ခုနှစ်အထိ ပထမ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၈ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်အထိ ဒုတိယအတွင်းရေးမှူးအဖြစ် လည်းကောင်း တာဝန်အပ်နှင်းခံခဲ့ရသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဒေသပါတီ ကော်မတီအတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် ပါတီဗဟိုကော်မတီဝင်ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၇၈ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် ဗရက်ဇညက်က ဂေါ်ဘာချော့အား ပါတီဗဟိုကော်မတီ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်ပေးသည်။ ဂေါ်ဘာချော့သည် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး အတွက် တာဝန်ခံသော ပါတီရေးရာ ကော်မတီ၏ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရသည်။ မိခါယီး ဆုစလော့၏ လမ်းညွှန်မှု၊ ယူရီ အင်ဒရိုပေါ့၏ အသိအမှတ်ပြုမှုတို့ကို ခံယူရရှိသဖြင့် ဂေါ်ဘာချော့သည် အသက် ၄၉ နှစ်အရွယ်မှာပင် ပါတီနိုင်ငံရေးဦးဆောင်အဖွဲ့ ပေါ်လစီဗျူရိုတွင် အချိန်ပြည့်ကော်မတီဝင် ဖြစ်လာသည်။ ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုတွင် သဘာဝဘေးဒဏ်များ နှစ်စဉ် ကျရောက်နေသည့်ကြားမှ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး ဖွံ့ဖြိုးစေရန် အောင်မြင်စွာ ကွပ်ကဲနိုင်သဖြင့် ပါတီအထွေထွေအတွင်းရေးမှူး အင်ဒရိုပေါ့၏ ယုံကြည်အားထားမှုကို ခံယူရရှိခဲ့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ပေါ်လစီဗျူရိုအဖွဲ့တွင် အသက် အငယ်ဆုံးဖြစ်သော ဂေါ်ဘာချော့ သည် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးရာထူးကို ဆက်ခံနိုင်မည့်သူ ဖြစ်သည်ဟု အနောက်အုပ်စု လေ့လာသူများက အကဲဖြတ်ခံရသည်အထိ ထင်ရှားလာသည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅-၈၆၊ ၁၆၄ - - - ခ။)

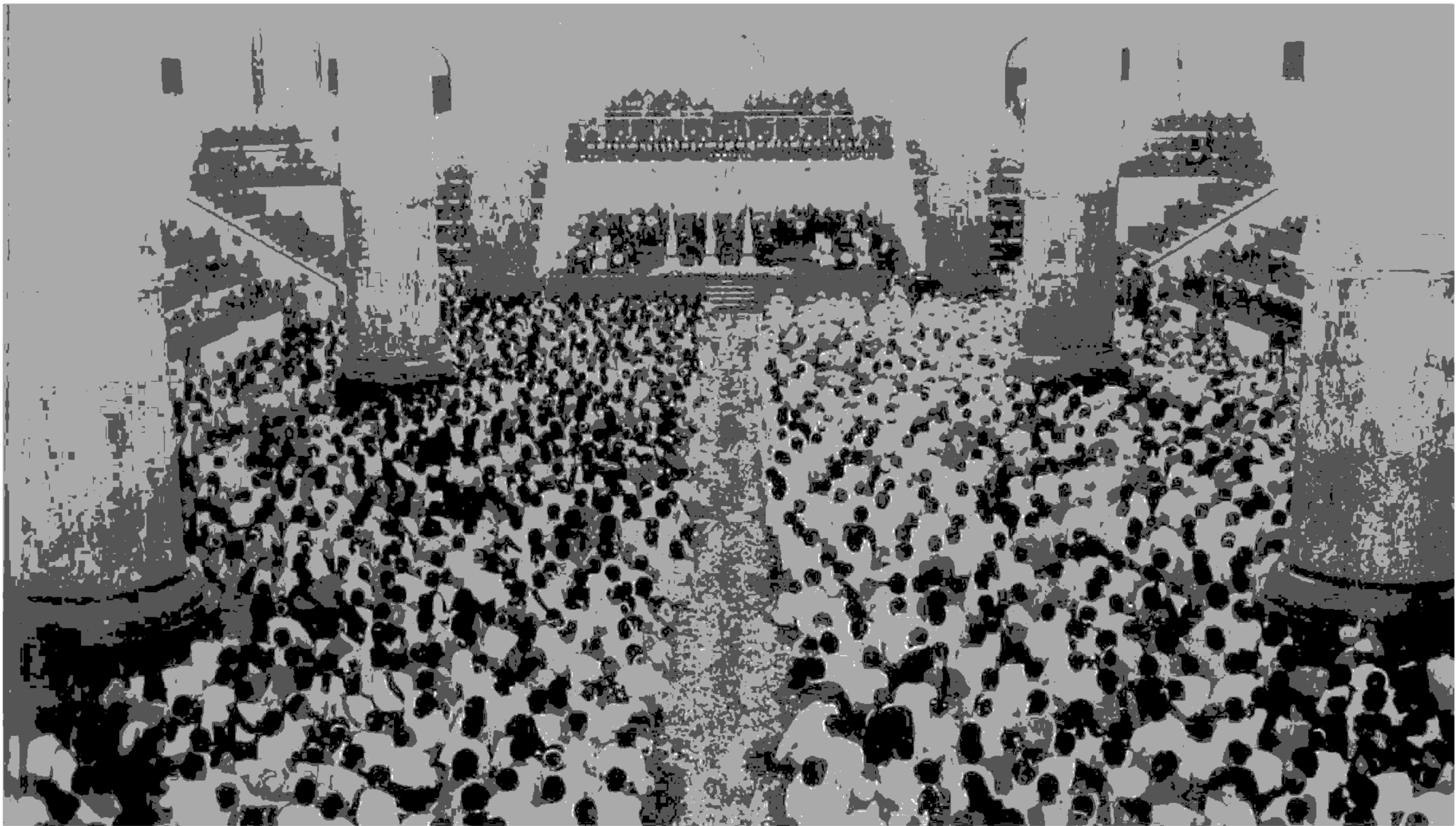
ပါတီအထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ချယ်ရနီယင်းကိုးက ဂေါ်ဘာချော့အား ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် နိုင်ငံခြားဆက်သွယ်ရေးရာ ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ပေးသည်။ ပါတီအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးနှင့် သမ္မတ ကွန်စတန်တင် ချယ်ရနီယင်းကိုး ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သွားသောအခါ ဂေါ်ဘာချော့သည် ပါတီအထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးတာဝန်ကို ယူခဲ့သည်။ အစဉ်အလာအရ ပါတီအကြီးအကဲက နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲရာထူးကိုပါ ပူးတွဲယူရမည်ဖြစ်သော်လည်း ဂေါ်ဘာချော့သည် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲအဖြစ် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ ဗိသုကာကြီး ဂရီမီကိုအား တာဝန်ပေးရန် အဆိုပြုခဲ့သည်။ ယင်းဆောင်ရွက်ချက်သည် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံရေးသမိုင်းတွင် ထူးခြားလှပေသည်။

ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ (၁၉၈၅) ။ ။ နိုင်ငံတော်သည်ဗုဒ္ဓဘာသာ ပိဋကတ်

ကျမ်းဂန်၊ စာပေပရိယတ်အရာတို့၌ ထူးချွန်သည့်အပြင် အကျင့် သီလ သိက္ခာနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည့် ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ဆိုရှယ်လစ် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံတော် တည်ဆောက်ရေး၊ ဆိုရှယ်လစ်စီးပွားရေးစနစ် တိုးတက်ဖြစ်ပေါ်ရေးနှင့် နိုင်ငံတော် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး တို့တွင် ကိုယ်ကျိုးစွန့် အနစ်နာခံဆောင်ရွက်သူများနှင့် သက်စွန့်ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက်သူများ၊ နိုင်ငံတော်၏ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ကိုယ်ကျိုးမဖက် စစ်မှန်သောစေတနာသက်သက်ဖြင့် ထူးခြားပြောင်မြောက်စွာ ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်ခဲ့သည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ နိုင်ငံတော်၏ ကျေးဇူးသစ္စာကို စောင့်သိလျက် ပေးအပ်သော လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသော ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများအား ထိုက်သင့်သည့် ဂုဏ်ထူးဆောင် ဘွဲ့များနှင့် ဂုဏ်ထူးဆောင် တံဆိပ်များကို နှစ်စဉ် ချီးမြှင့်အပ်နှင်းလျက်ရှိသည်။

၃၇ နှစ်မြောက် လွတ်လပ်ရေးနေ့ဖြစ်သော ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့၌ ထုတ်ပြန်သော နိုင်ငံတော်ကောင်စီ၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာများအရ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ ဆက်ကပ်ခြင်း ခံရသည့် ဆရာတော်ကြီးများနှင့် အပ်နှင်းခြင်းခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကို ဖော်ပြပါအတိုင်း အမျိုးအစားအလိုက် ခွဲခြား၍ တွေ့ရှိရသည်။

ချီးမြှင့်သည့်ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့၊ တံဆိပ်	ချီးမြှင့်ခံရသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ဦးရေ
- အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရုဘွဲ့တံဆိပ်တော်	၃
- အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်တော်	၁၂
- နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ပထမဆင့်)	၄
- နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ (ဒုတိယဆင့်)	၇
- သူရဘွဲ့	၈
- သူရဲကောင်းမှတ်တမ်းဝင်တံဆိပ်	၁၁၄
- လူမှုထူးချွန်တံဆိပ် (ပထမဆင့်)	၃
- လူမှုထူးချွန်တံဆိပ် (တတိယဆင့်)	၃၀
- ရဲသူရဲတံဆိပ်	၅
- ရဲဗလတံဆိပ်	၂၄
- ရဲကျော်စွာတံဆိပ်	၈
- ရဲကျော်သူတံဆိပ်	၃
- စစ်မှုထမ်းကောင်းတံဆိပ်	၉၈၂
- ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းကောင်းတံဆိပ်	၃၈၃
- ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းတံဆိပ်	၂၇၂၆၂
- ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးတံဆိပ်	၅၁၂၆၀
- ပြည်သူ့ရဲ ပူးတွဲတိုက်ပွဲဝင်တံဆိပ်	၂၀၆၇

အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရုနှင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်ပူဇော်ပွဲအခမ်းအနားကျင်းပနေစဉ်

အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရုနှင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်းခံရသည့် ဆရာတော်ကြီးများ

နိုင်ငံတော်ကောင်စီအမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ်(၁/၈၅) အရ အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ် လှူဒါန်းခြင်းခံရသော ဆရာတော်ကြီးသုံးပါးနှင့် အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော် ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်းခံရသော ဆရာတော်ကြီး ၁၂ပါးမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရုဘွဲ့တံဆိပ်တော်

- ၁။ ဘဒ္ဒန္တနန္ဒိ သေနာ ဘိဝံသ၊ မဟာနန္ဒိ သေနာ ရာမ တိုက်၊ မန္တလေးအရှေ့တောင်မြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း
- ၂။ ဘဒ္ဒန္တ ဝိမလာ၊ ရွှေဟင်္သာတောရ ပါဠိတက္ကသိုလ် ကျောင်းတိုက်၊ ညောင်တုန်းမြို့၊ ဧရာဝတီတိုင်း
- ၃။ ဘဒ္ဒန္တ နာဂ သေနာဘိဝံသ၊ တောင် လေး လုံး ကျောင်းတိုက်၊ မော်လမြိုင်မြို့၊ မွန်ပြည်နယ်

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်တော်

- ၁။ ဘဒ္ဒန္တ ဝိမလာစာရ၊ စမ်းကျောင်းတိုက်၊ မရမ်း ကျေးရွာ၊ ချောင်းဆုံမြို့နယ်၊ မွန်ပြည်နယ်
- ၂။ ဘဒ္ဒန္တ တိလောက၊ တိလောကာရာမကျောင်းတိုက်၊ မိုးကောင်းမြို့၊ ကချင်ပြည်နယ်

- ၃။ ဘဒ္ဒန္တ ဝါယမိန္ဒာ ဘိဝံသ၊ နေနတ်သား စာသင် တိုက်၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း
- ၄။ ဘဒ္ဒန္တ နာဂသေနာ၊ မင်းကျောင်းတိုက်၊ လှိုင်ကော် မြို့၊ ကယားပြည်နယ်
- ၅။ ဘဒ္ဒန္တ သဟမ္ပတိ၊ ဗြဟ္မနိမ္မိတာရုံ ကျောင်းတိုက်၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း
- ၆။ ဘဒ္ဒန္တ အာစာရာဘိဝံသ၊ ပုညဝတီဟံဇားကျောင်း၊ ဆီးဘန်နီတိုက်၊ မန္တလေးအရှေ့တောင်မြို့နယ်၊ မန္တ လေးတိုင်း
- ၇။ ဘဒ္ဒန္တ မေဓိယာဘိဝံသ၊ နယားကျောင်း၊ ဒက္ခိဏာ ရာမဘုရားကြီးတိုက်၊ မန္တလေးအရှေ့တောင်မြို့နယ်၊ မန္တလေးတိုင်း
- ၈။ ဘဒ္ဒန္တ ဣန္ဒြိယ၊ မဲဘောင်ကျောင်းတိုက်၊ ဘားအံမြို့၊ ကရင်ပြည်နယ်
- ၉။ ဘဒ္ဒန္တ ခေမိန္ဒာဘိဝံသ၊ ပိုးစာတောကျောင်းတိုက်၊ ဟင်္သာတမြို့၊ ဧရာဝတီတိုင်း
- ၁၀။ ဘဒ္ဒန္တ ပဏ္ဍိတ၊ မူလမင်းကွန်း သာသနာမာရ်အောင် ကမ္မဋ္ဌာန်းကျောင်းတိုက်၊ ပင်လုံမြို့၊ ရှမ်းပြည်နယ်
- ၁၁။ ဘဒ္ဒန္တ သုပညိန္ဒာဘိဝံသ၊ ပထမ ဂန္ဓာရုံ ကျောင်း တိုက်၊ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၊ စစ်ကိုင်းမြို့၊ စစ်ကိုင်းတိုင်း
- ၁၂။ ဘဒ္ဒန္တ တိဿ၊ ကျိုက်သီမွန်ကျောင်းတိုက်၊ ဗဟန်း မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း

ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင် တံဆိပ်များ

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ ရရှိသူများ

နိုင်ငံတော်ကောင်စီ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် (၂/၈၅) အရ အောက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ ပထမဆင့် နှင့် နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ ဒုတိယဆင့်တို့ကို ရရှိခဲ့သည်။

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ ပထမဆင့်

- ၁။ ဦးကျော်သိန်း
- ၂။ ဦးတင်အုန်း (ခ) ဦးနိုင်အောင်
- ၃။ ဦးသာထွန်းအောင်
- ၄။ ဦးသန်းလွင် (ဗိုလ်မှူး)

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ ဒုတိယဆင့်

- ၁။ ဦးနေဝင်း (ခ) ဦးတင်ဝင်း
- ၂။ ဦးခင်မောင် (ခ) ဦးခင်မောင်လေး
- ၃။ ဦးချစ်စု
- ၄။ ဦးထွန်း (ခ) ဦးခင်မောင်ထွန်း
- ၅။ ဦးချစ်ဌေး
- ၆။ ဒေါ်ခင်ကြည်ကြည်
- ၇။ ဦးဘိုးအုန်း

နိုင်ငံတော်ကောင်စီ အမိန့်ကြော်ငြာစာ အမှတ် (၃/၈၅) အရ သူရဘွဲ့၊ သူရဲကောင်း မှတ်တမ်းဝင်တံဆိပ်နှင့် ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ် ရရှိသူများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

သူရဘွဲ့

- ၁။ ကြည်း ၁၁၂၄၈ ဗိုလ်မှူး အေးမြင့်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၂။ ကြည်း ၁၃၉၇၀ ဗိုလ်ကြီးမြင့်အောင်၊ အမှတ် (၂) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၃။ ကြည်း ၁၄၅၉၈ ဗိုလ်ကြီးဘိုနီ၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၄။ ကြည်း ၁၆၅၃၅ ဗိုလ် သက်ဦးမောင်၊ အမှတ် (၉၉) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၅။ အမှတ် ၃၁၆၈၁၄ တပ်ကြပ်ကြီးရွှေကို၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၆။ အမှတ် ၃၄၇၈၂ တပ်ကြပ် မဇ်ခင်၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၇။ အမှတ် ၃၆၀၂၈ တပ်ကြပ် ဘိုးစိန်၊ အမှတ် (၂) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၈။ အမှတ် ၃၈၇၁၆၄ တပ်ကြပ် ကျန်အောင်၊ အမှတ် (၇၄) ခြေလျင် တပ်ရင်း

သူရဲကောင်းမှတ်တမ်းဝင်တံဆိပ်

- ၁။ ကြည်း ၁၀၃၆၉ ဗိုလ်မှူး တင်အောင်၊ အမှတ် (၁၅) ခြေမြန်တပ်ရင်း

- ၂။ ကြည်း ၁၀၅၂၆ ဗိုလ်မှူး မြင့်သိန်း၊ အမှတ် (၇) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၃။ ကြည်း ၁၀၅၅၈ ဗိုလ်မှူး ထိန်ဝင်း၊ အမှတ် (၇) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၄။ ကြည်း ၁၁၃၈၀ ဗိုလ်မှူး ကျော်ဝင်း၊ အမှတ် (၂၉) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၅။ ကြည်း ၁၁၆၄၁ ဗိုလ်ကြီး ဘတိုး၊ အမှတ် (၂) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၆။ ကြည်း ၁၁၈၀၈ ဗိုလ်ကြီး အောင်ကြည်၊ အမှတ် (၁၀၁) ခြေမြန် တပ်ရင်း
- ၇။ ကြည်း ၁၂၉၈၄ ဗိုလ်ကြီး တင်ဝင်း၊ အမှတ် (၃) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၈။ ကြည်း ၁၃၅၅၇ ဗိုလ်ကြီး တင်အေး၊ အမှတ် (၇) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၉။ ကြည်း ၁၄၃၅၂ ဗိုလ်ကြီး စောလွင်၊ အမှတ် (၂၉) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၁၀။ ကြည်း ၁၅၂၉၄ ဗိုလ်ကြီးဝင်းမောင်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၁၁။ ကြည်း ၁၄၈၇၁ ဗိုလ်ကြီး မြင့်ဦး၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၁၂။ ကြည်း ၁၅၉၄၀ ဗိုလ်မင်းခိုင် (ကျဆုံး)၊ အမှတ်(၇)ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၁၃။ ကြည်း ၁၅၂၄၈ ဗိုလ်ရဲမာန်(ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၅၀) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၁၄။ ကြည်း ၁၅၅၈၁ ဗိုလ်ဇော်ဝင်း၊ အမှတ် (၂) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၁၅။ ကြည်း ၁၆၀၈၆ ဗိုလ်တင်စိန်၊ အမှတ် (၁) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၁၆။ ကြည်း ၁၆၂၁၃ ဗိုလ်ကျော်မင်း(ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၇) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၁၇။ ကြည်း ၁၆၂၁၆ ဗိုလ်ယုလွင်၊ အမှတ် (၉) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၁၈။ ကြည်း ၁၆၃၆၈ ဗိုလ် သက်ဦးဝင်း၊ အမှတ် (၁) အမြောက်တပ်ရင်း
- ၁၉။ ကြည်း ၁၆၅၇၆ ဗိုလ် မောင်မောင်စော၊ အမှတ် (၁) အမြောက် တပ်ရင်း
- ၂၀။ ကြည်း ၁၆၇၀၆ ဗိုလ်မြင့်စိုး၊ အမှတ် (၂) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၂၁။ ကြည်း ၁၆၇၃၂ ဗိုလ် တင် ဝင်း (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၅) ခြေလျင်တပ် ရင်း
- ၂၂။ ကြည်း ၁၇၁၄၅ ဗိုလ်တင်ဆွေ၊ အမှတ် (၇) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၂၃။ ကြည်း ၁၇၁၄၈ ဗိုလ်အေးခိုင်၊ အမှတ် (၉) ခြေမြန်တပ်ရင်း

- ၂၄။ ကြည်း ၁၇၃၅၅ ဗိုလ်ဇော်စိုး၊ အမှတ် (၉) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၂၅။ ကြည်း ၁၇၆၆၈ ဗိုလ် ခင်မောင်မော်၊ အမှတ် (၉) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၂၆။ ကြည်း ၁၇၇၁၉ ဗိုလ် တင်အောင်၊ အမှတ် (၄) ချင်း သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၂၇။ ကြည်း ၁၇၆၀၄ ဒုတိယဗိုလ်ဝင်းမော် (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၅၀) ခြေလျင် တပ်ရင်း
- ၂၈။ ကြည်း ၁၈၀၇၄ ဒုတိယဗိုလ် ဇော်စိုး၊ အမှတ် (၂) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၂၉။ အမှတ် ၂၆၉၀၆ ဒုတိယအရာခံဗိုလ် မြဖိုး (ကျဆုံး)၊ အမှတ်(၁) ခြေမြန် တပ်ရင်း
- ၃၀။ အမှတ် ၁၈၄၈၈၈ တပ်ကြပ်ကြီး ဌေးရွှေ၊ အမှတ် (၄) ကချင်သေနတ် ကိုင်တပ်ရင်း
- ၃၁။ အမှတ် ၂၅၂၇၈၁ တပ်ကြပ်ကြီး တင်ဆောင်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၃၂။ အမှတ် ၃၀၃၅၉ တပ်ကြပ် ကြီး မောင်မြင့် (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၇) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၃၃။ အမှတ် ၃၁၂၉၈၆ တပ်ကြပ်ကြီး တင်ညွန့်၊ အမှတ် (၄) ကချင်သေနတ် ကိုင်တပ်ရင်း
- ၃၄။ အမှတ် ၃၂၆၃၃၈ တပ်ကြပ် ကြီး အောင်မြင်သိန်း၊ အမှတ် (၇) ခြေမြန် တပ်ရင်း
- ၃၅။ အမှတ် ၃၃၁၈၅၄ တပ်ကြပ်ကြီး တင် မြင့်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ် ကိုင် တပ်ရင်း
- ၃၆။ အမှတ် ၃၆၈၂၂ တပ်ကြပ်ကြီး ထွန်း သန်း၊ အမှတ်(၂၉)ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၃၇။ အမှတ် ၃၉၈၂၄၀ တပ်ကြပ်ကြီး ခေါင် ဇယ် (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၆၈) ခြေ လျင် တပ်ရင်း
- ၃၈။ အမှတ် ၄၅၈၁၃၃ တပ်ကြပ်ကြီးကိုကို၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၃၉။ အမှတ် ၃၄၂၀၉၉ တပ်ကြပ်မှန်ထန်း၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၄၀။ အမှတ် ၃၄၅၅၅၄ တပ်ကြပ်စိန်လှဦး၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၄၁။ အမှတ် ၃၆၈၃၃၀ တပ်ကြပ် လာမန်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း

ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင် တံဆိပ်များ

- ၄၂။ အမှတ် ၃၉၁၆၅၆ တပ်ကြပ် အောင်မြင်၊ အမှတ် (၂၉) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၄၃။ အမှတ် ၃၉၄၃၄၂ တပ်ကြပ် လွန်းမောင်၊ အမှတ် (၄) ကချင်သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၄၄။ အမှတ် ၃၉၈၀၇၃ တပ်ကြပ်အုန်းသန်း၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၄၅။ အမှတ် ၄၃၅၁၉၅ တပ်ကြပ်စိုးဝင်း၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၄၆။ အမှတ် ၄၈၄၁၂၅ တပ်ကြပ်စံအောင်ကျော် (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၂) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၄၇။ အမှတ် ၄၉၆၈၀၈ တပ်ကြပ် တင်ညို၊ အမှတ် (၇) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၄၈။ အမှတ် လ/၄၀၉၀၀ ရဲတပ်ကြပ် အင်ဒွတ်ထင်ဆိုင်၊ မချမ်းဘော မြို့နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၄၉။ အမှတ် လ/၆၃၇၉၅ ရဲတပ်ကြပ်မောင်ညို၊ မန်စီမြို့နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၅၀။ အမှတ် ၃၀၈၃၀၂ ဒုတိယတပ်ကြပ်ချစ်သိန်း၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၅၁။ အမှတ် ၃၂၂၀၅ ဒုတိယတပ်ကြပ်အောင်ကျော်သိန်း၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၅၂။ အမှတ် ၃၉၆၇၅၃ ဒုတိယတပ်ကြပ်ဝင်းကြည်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း
- ၅၃။ အမှတ် ၄၀၉၇၈၀ ဒုတိယတပ်ကြပ်ယောဂျာကြီး၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင် တပ်ရင်း
- ၅၄။ အမှတ် ၄၁၀၆၄၀ ဒုတိယတပ်ကြပ်မြဟန်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၅၅။ အမှတ် ၄၁၀၆၆၀ ဒုတိယ တပ်ကြပ်ကိုကို (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၇) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၅၆။ အမှတ် ၄၂၅၈၀၈ ဒုတိယ တပ်ကြပ်မောင်ကို၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၅၇။ အမှတ် ၄၂၇၃၀၅ ဒုတိယ တပ်ကြပ်ဦးကျော်သာ၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း
- ၅၈။ အမှတ် ၄၂၉၄၀၀ ဒုတိယ တပ်ကြပ်စာသင်သောန၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင် တပ်ရင်း

- ၅၉။ အမှတ် ၄၃၈၃၈၉ ဒုတိယ တပ်ကြပ်ဌေးဦး၊ အမှတ် (၄) ကချင်သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၆၀။ အမှတ် ၄၈၄၄၆၀ ဒုတိယ တပ်ကြပ်တင်ရွှေ၊ အမှတ် (၇၄) ခြေလျင် တပ်ရင်း
- ၆၁။ အမှတ် ၄၈၄၅၈၇ ဒုတိယ တပ်ကြပ်ကိုဝမ်း (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၂) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၆၂။ အမှတ် ၄၉၈၃၅၂ ဒုတိယ တပ်ကြပ်စံရွှေ၊ အမှတ် (၉) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၆၃။ အမှတ် ၄၉၈၆၄၂ ဒုတိယ တပ်ကြပ်အေးလွင်ဦး၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း
- ၆၄။ အမှတ် ၅၃၅၅၇၇ ဒုတိယ တပ်ကြပ်စန်းမောင်၊ အမှတ် (၇) ခြေမြန် တပ်ရင်း
- ၆၅။ အမှတ် လ/၄၀၉၃၄ ရဲ - ဒုတိယ တပ်ကြပ် ထိန်နိုးဒီး၊ မချမ်းဘော မြို့နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၆၆။ အမှတ် ၃၂၂၀၈၇ တပ်သား မောင်ဝင်း၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၆၇။ အမှတ် ၃၉၆၇၅၆ တပ်သား သောင်းဌေး၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၆၈။ အမှတ် ၄၃၂၅၀၀ တပ်သားသန်းထွန်း၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၆၉။ အမှတ် ၄၅၀၁၉၂ တပ်သား မာတူး၊ အမှတ် (၄) ကချင်သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၇၀။ အမှတ် ၄၅၀၂၀၅ တပ်သား သက်စိုး၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၇၁။ အမှတ် ၄၅၇၂၂၃ တပ်သား စိုးတင်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၇၂။ အမှတ် ၄၆၄၀၉၈ တပ်သား ရားဝမ်ဖုန်၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၇၃။ အမှတ် ၄၆၈၅၄၇ တပ်သား စိန်အေးမောင်၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင် တပ်ရင်း
- ၇၄။ အမှတ် ၄၇၀၀၇၂ တပ်သား ဘသန်း၊ အမှတ် (၄) ကချင်သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၇၅။ အမှတ် ၄၇၂၃၀၈ တပ်သား စစ်ထွန်း (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၅၈) ခြေလျင် တပ်ရင်း
- ၇၆။ အမှတ် ၄၇၂၅၉၄ တပ်သား ဒိန်ခန့်မင်၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း

- ၇၇။ အမှတ် ၄၇၆၅၈၇ တပ်သား အောင်သန်း၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင် တပ်ရင်း
- ၇၈။ အမှတ် ၄၇၆၅၁၇ တပ်သား ဌေးဝင်း၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၇၉။ အမှတ် ၄၇၆၅၃၇ တပ်သား မြင့်သန်း၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၈၀။ အမှတ် ၄၈၄၄၅၀ တပ်သား အောင်ဝင်း (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၇၄) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၈၁။ အမှတ် ၄၉၂၇၅၅ တပ်သား သိန်းအောင်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၈၂။ အမှတ် ၄၉၂၇၃၄ တပ်သား သိန်းရွှေမောင်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၈၃။ အမှတ် ၄၉၃၀၆၀ တပ်သား အင်ခွဲခါးထင်၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင် တပ်ရင်း
- ၈၄။ အမှတ် ၄၉၃၂၆၁ တပ်သားဟေလိန်းအမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၈၅။ အမှတ် ၄၉၃၂၇၉ တပ်သား ထွန်းထွန်းဝင်း၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင် တပ်ရင်း
- ၈၆။ အမှတ် ၄၉၄၁၃၈ တပ်သား ဌေးမောင်၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင် တပ်ရင်း
- ၈၇။ အမှတ် ၄၉၈၆၁၆ တပ်သား မျိုးညွန့်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၈၈။ အမှတ် ၅၀၁၂၄၃ တပ်သားစိန်ထွန်း၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၈၉။ အမှတ် ၅၀၆၃၃၅ တပ်သား လှထွန်းဝင်း (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၉) ခြေမြန် တပ်ရင်း
- ၉၀။ အမှတ် ၅၁၁၇၂၀ တပ်သားမြင့်လွင်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၉၁။ အမှတ် ၅၁၁၇၃၄ တပ်သားမြင့်သိန်း၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၉၂။ အမှတ် ၅၁၃၅၅၃ တပ်သား တင်မောင်မြင့်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း
- ၉၃။ အမှတ် ၅၂၂၁၂၇ တပ်သား ထွန်းကြည် (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၅၀) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၉၄။ အမှတ် ၅၂၄၈၁၄ တပ်သား ဒိန်ခန့်ယောဟန်၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင် တပ်ရင်း

ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင် တံဆိပ်များ

- ၉၅။ အမှတ် ၅၂၄၈၁၅ တပ်သားယောန၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၉၆။ အမှတ် ၅၂၄၈၁၇ တပ်သား ဇေါယောဆက်၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၉၇။ အမှတ် ၅၂၆၉၂၄ တပ်သား ဇာခင်ပေါင်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၉၈။ အမှတ် ၅၂၇၆၁၄ တပ်သား လှမြင့်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၉၉။ အမှတ် ၅၂၇၆၂၂ တပ်သား လင်းနိုင်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၁၀၀။ အမှတ် ၅၂၇၉၅၆ တပ်သား မြင့်သိန်း (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၅၀) ခြေလျင် တပ်ရင်း
- ၁၀၁။ အမှတ် ၅၄၂၁၅၁ တပ်သား အိုက်အေး၊ အမှတ် (၄) ကချင်သေနတ် ကိုင် တပ်ရင်း
- ၁၀၂။ အမှတ် ၅၄၂၁၅၄ တပ်သား တင်လှိုင်၊ အမှတ် (၄) ကချင် သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း
- ၁၀၃။ အမှတ် ၅၄၄၈၅၀ တပ်သား ဝင်းတင် (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၇၄) ခြေလျင် တပ်ရင်း
- ၁၀၄။ အမှတ် ၅၄၇၆၉ တပ်သား မောင်အေး၊ အမှတ် (၄) ကချင်သေနတ် ကိုင် တပ်ရင်း
- ၁၀၅။ အမှတ် ၅၅၁၂၅၄ တပ်သား ကျော်ပေ၊ အမှတ် (၄၆) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၁၀၆။ အမှတ် ၅၅၇၂၈ တပ်သားမျိုးလှိုင် (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၅) ခြေမြန် တပ်ရင်း
- ၁၀၇။ အမှတ် ၅၅၉၁၀၄ တပ်သား ဇော်တင်ထန်း (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၅၀) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၁၀၈။ အမှတ် ၅၆၆၄၄၁ တပ်သား တင်အောင် (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၅) ခြေမြန်တပ်ရင်း
- ၁၀၉။ အမှတ် ၅၆၇၄၀၈ တပ်သား လှစိုး (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၃) ခြေမြန် တပ်ရင်း
- ၁၁၀။ အမှတ် ၅၇၅၁၀၅ တပ်သား ကျော်ဌေး (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၁) ခြေမြန် တပ်ရင်း
- ၁၁၁။ အမှတ် ၅၈၀၉၅၁ တပ်သား စန်းမောင် (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၁) ခြေမြန်တပ်ရင်း

- ၁၁၂။ အမှတ် လ/၉၄၁၆၇ ရဲတပ်သား တင်ဝင်း (ကျဆုံး)၊ မန်စီမြို့နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၁၁၃။ လဲချား မြို့မ ပြည်သူ့စစ် တပ်စုမှ ဦးစိုင်းကိုကြီး (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၆၄) ခြေလျင်တပ်ရင်း
- ၁၁၄။ ပန်စံပြည်သူ့စစ်ခေါင်းဆောင် ဦးယုံ (ကျဆုံး)၊ အမှတ် (၂၂) ခြေလျင် တပ်ရင်း

လူမှုထူးချွန်တံဆိပ် (ပထမဆင့်)

- ၁။ ဦးကျော်သောင်း (ကွယ်လွန်)၊ ကျမ်းကျင်မှု အကြံပေးပညာရှင်၊ အမှတ် ၈၂ အင်းလျားလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ရန်ကုန် တိုင်း
- ၂။ ဦးစိုင်းမောင်မောင်ကြီး၊ ကျူရှင်ဆရာ၊ မ-၃၈/၃ စံပယ်လမ်း၊ ဈေးပိုင်းရပ်၊ တောင်ကြီးမြို့၊ ရှမ်းပြည်နယ်
- ၃။ ဦးစံလင်း၊ အခြေခံ (၂၈) ဂိတ် ဝန်ထမ်း၊ အခြေခံ (၂၈) ရုံး၊ မြို့မရပ်၊ တောင်ကြီးမြို့၊ ရှမ်းပြည်နယ်

လူမှုထူးချွန်တံဆိပ် (တတိယဆင့်)

- ၁။ ဦးအုန်းပေ၊ ကုန်သည်၊ အမှတ် (၂) နယ်မြေ (၅) ရပ်ကွက်၊ ဝမ်းတောင်းမြို့၊ မန္တလေးတိုင်း
- ၂။ ဦးမောင်သိန်း (ခ) ဦးစိုးမြင့်၊ နို့ချက်လုပ်ငန်း၊ အမှတ် ၂၈၆ အနော်ရထာလမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ရန်ကုန်တိုင်း
- ၃။ ဦးအေး၊ ငွေစပါယ်ဆေးလိပ်ရုံပိုင်ရှင်၊ အမှတ် ၃၂၃ ရွှေမော်ဓောဘုရားလမ်း၊ ပဲခူးမြို့၊ ပဲခူးတိုင်း
- ၄။ ဦးကျော်သိန်း အငြိမ်းစား (ပီ-အိုင် - စီ)၊ အမှတ် ၃၉၊ ၆၁ လမ်း၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း
- ၅။ ဦးထွန်းညို၊ စစ်မှုထမ်းဟောင်း၊ အမှတ် ၂၇၊ ရွှေလမ်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း
- ၆။ ဦးဝင်းဆွေ (အငြိမ်းစား)၊ ကုန်သွယ်ရေး (၁)၊ အမှတ် ၂၄၇၊ မေဓာဝီလမ်း၊ မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း
- ၇။ ဦးတင်အေး၊ စက်ပြင်အဆင့် (၂)၊ စက်ပြင်ဌာန၊ အမှတ် (၃) သစ်စက်၊ သစ်လုပ်ငန်းကော်ပိုရေးရှင်း
- ၈။ ဦးဝင်းကြည်၊ အထက်တန်းစာရေး၊ ပြည်ပရောင်းဌာနစိတ်၊ သစ်လုပ်ငန်းကော်ပိုရေးရှင်း

- ၉။ ဦးတင်ဦး၊ ခြံမန်နေဂျာ၊ ကန်တော်ကလေးပန်းခြံ၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကော်ပိုရေးရှင်း
- ၁၀။ ဦးခင်မောင်မြင့်၊ အလုပ်ရုံစိတ်မှူး၊ ချည်ငင်(က)အလှည့်၊ ဂုန်နီစက်ရုံ၊ အထည်အလိပ်လုပ်ငန်း ကော်ပိုရေးရှင်း
- ၁၁။ ဦးအုန်းကျော် (ခ) ဦးသက်ချို၊ ယာဉ်မောင်း၊ အမှတ် ၈၄၊ နဝရတ် ၁၁ လမ်း၊ (၈) ရပ်ကွက်၊ သာကေတမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း
- ၁၂။ ဦးဘဆန်း၊ ဈေးရောင်း၊ အမှတ် ၇၆၅ မာန်မြေ (၁) လမ်း၊ အနောက် ၂/၁ ရပ်ကွက်၊ သာကေတမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း
- ၁၃။ ဦးတင်စိန် (အငြိမ်းစား)၊ ဗဟန်းမြို့နယ် ကုန်သွယ်ရေး၊ အမှတ် ၂၄၈/၁၊ ပန်းတောက်လမ်း၊ မြို့သစ် (၈) ရပ်ကွက်၊ အင်းစိန်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း
- ၁၄။ ဦးဝင်းကြည်၊ ဆိုက်ကားနင်း၊ အမှတ် ၁၁၊ ကန်သာယာလမ်း၊ လှိုင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း
- ၁၅။ ဦးတင်စိုး၊ ဈေးရောင်း၊ အမှတ် ၃၈၀၊ မာန်မြေ (၉) လမ်း၊ (၃) ရပ်ကွက်၊ သာကေတမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း
- ၁၆။ ဦးသန်းအေး၊ စာရေးအဆင့် (၂) မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီရုံး၊ ဒိုက်ဦးမြို့၊ ပဲခူးတိုင်း
- ၁၇။ ဦးကျော်မြင့်၊ ပညာသည် (ထုတ်လုပ်ရေး)၊ အတန်း (၃) ဇာစက်ဌာနခွဲ၊ ကုန်ထုတ်ဌာန၊ အထည်စက်ရုံအမှတ် (၄)၊ အထည်အလိပ်လုပ်ငန်း ကော်ပိုရေးရှင်း
- ၁၈။ ဦးပေကြည်၊ လုပ်သားကြီး၊ ဗဟိုသင်တန်းကျောင်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးကော်ပိုရေးရှင်း၊ သုဝဏ္ဏမြို့၊ ရန်ကုန်တိုင်း
- ၁၉။ ဦးဟန်တင်၊ ဒု-စာအုပ်ချုပ်၊ ဗဟိုပုံနှိပ်တိုက်၊ ပုံနှိပ်ရေးနှင့်စာအုပ် ထုတ်ဝေရေး ကော်ပိုရေးရှင်း
- ၂၀။ ဒေါ်လှလှမြင့်၊ ဓာတ်ခွဲခန်း လက်ထောက်၊ ဖူးကြီးစိမ့်ကိန်း၊ အထွေထွေ ဦးစီးဌာန
- ၂၁။ ဦးမြင့်သန်း၊ စာနယ်ဇင်း ကိုယ်စားလှယ်၊ အမှတ် ၂၅၃၊ အောက်ပုဇွန်တောင်လမ်း၊ ဗိုလ်တထောင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း
- ၂၂။ ဦးဟန်ထွန်း၊ စက်ချုပ်၊ အမှတ် ၈၆၊ ရှမ်းလမ်း၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း

ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင် တံဆိပ်များ

- ၂၃။ ဦးသန်းမောင်၊ ကာယလုပ်သား၊ အမှတ် ၇/၈၇၊ ၆ လမ်း၊ ရတနာသီရိ၊ တောင်ကြီးမြို့၊ ရှမ်းပြည်နယ်
- ၂၄။ ဦးကျော်ပေ၊ တာဝန်ခံ လုံခြုံရေးမှူး၊ ချုပ်၊ အမှတ် (၂) အထပ်သား စက်ရုံ၊ သစ်လုပ်ငန်းကော်ပိုရေးရှင်း
- ၂၅။ ဦးလှမြင့်၊ အထက်တန်း စာရေး၊ အထွေထွေမန်နေဂျာ၊ သစ်ထုတ်ရေးရုံး၊ သစ်လုပ်ငန်းကော်ပိုရေးရှင်း
- ၂၆။ ဦးလှမောင်၊ ပညာသည် (ထုတ်လုပ်ရေး) အတန်း (၁)၊ ချည်မျှင်နှင့် အထက်စက်ရုံ၊ ရွှေတောင်မြို့၊ အထည်အလိပ်လုပ်ငန်း ကော်ပိုရေးရှင်း
- ၂၇။ ဦးအောင်ကြင်၊ ပညာသည် (လျှပ်စစ်) အတန်း (၂)၊ ချည်မျှင်နှင့် အထည်စက်ရုံ၊ ရွှေတောင်မြို့၊ အထည်အလိပ်လုပ်ငန်း ကော်ပိုရေးရှင်း
- ၂၈။ ဦးငွေသိန်း၊ ပြဇာတ်မှူးအဆင့် (၃)၊ ဝိဇယရုပ်ရှင်ရုံ၊ ရုပ်ရှင်ကော်ပိုရေးရှင်း
- ၂၉။ ဦးသိန်းဝင်း၊ အဖွဲ့စိတ်မှူး၊ စီမံကိန်းနှင့် စာရင်းအင်းဌာန၊ ကုန်သွယ်ရေးဦးစီးဌာန
- ၃၀။ ဦးတင်ရွှေ၊ ကျွမ်းကျင်အဆင့် (၆)၊ ကုန်ရုံထိန်း၊ ပဲခူးလုပ်ငန်းစု၊ ဆေးနှင့် ဆေးပစ္စည်း ကုန်သွယ်ရေးကော်ပိုရေးရှင်း

ရဲသူရတံဆိပ်

- ၁။ လ/၄၂၃၇ ရဲအုပ်ဦးတင်လှ (ကျဆုံး)၊ မွန်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၂။ လ/၂၃၈၃၈ ရဲတပ်ကြပ်ကြံ့ခွေ၊ ကရင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၃။ လ/၂၃၉၃၁ ရဲဒု - တပ်ကြပ် ကျော်မြရင်၊ ကရင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၄။ လ/၁၀၇၂၂၄ ရဲဒု - တပ်ကြပ် စိန်လှတင်၊ ကရင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၅။ တယခ - ၀၄၇ ရဲတပ်သားကျဗေ၊ ရှမ်းပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့

ရဲဗလတံဆိပ်

- ၁။ လ/၂၃၇၂၇ ရဲအထူးထွေထွန်း၊ ကရင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၂။ လ/၅၅၉၀၉ ရဲအထူး အောင်သန်း၊ ကရင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၃။ လ/၂၁၇၆၈ ရဲတပ်ကြပ်ကြီး ရွှေလှိုင်၊ ကရင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၄။ လ/၂၃၉၆၁ ရဲတပ်ကြပ်ကြီး လွန်းရွှေ၊ ကရင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၅။ လ/၂၄၁၁၁ ရဲတပ်ကြပ်ကြီးစောသိန်းဖြူ (သေဆုံး)၊ ကရင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၆။ လ/၄၀၇၉၆ ရဲတပ်ကြပ်ဟောင်းလွန်း၊ ကချင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၇။ လ/၈၂၆၃၉ ရဲတပ်ကြပ်ငွေစန်း၊ ကရင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၈။ လ/၂၃၉၂၃ ရဲဒုတပ်ကြပ် ထွန်းရှင်၊ ကရင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၉။ လ/၂၄၀၈၁ ရဲဒုတပ်ကြပ် မြမောင်၊ ကရင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၁၀။ လ/၇၃၀၀၀ ရဲဒုတပ်ကြပ်စိုးတင်၊ ကချင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၁၁။ လ/၁၀၁၄၀၈ ရဲဒုတပ်ကြပ်တိုးအောင်၊ ကရင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၁၂။ လ/၈၀၂၁၃ ရဲတပ်သားမျိုးမော်၊ မွန်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၁၃။ လ/၁၀၀၈၇၇ ရဲတပ်သား လဆယ်ဒေါင်ဇယ်၊ ကချင်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၁၄။ လ/၁၀၈၁၂၇ ရဲတပ်သား လှစိန်၊ မွန်ပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၁၅။ တယခ - ၀၄၈ ရဲတပ်သား ကျဆိုး၊ ရှမ်းပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၁၆။ တယခ - ၀၄၉ ရဲတပ်သားကျခီ (ကျဆုံး)၊ ရှမ်းပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၁၇။ တယခ - ၀၅၀ ရဲတပ်သားကျဘို၊ ရှမ်းပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၁၈။ တယခ - ၀၅၁ ရဲတပ်သား ကျတော့၊ ရှမ်းပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့

- ၁၉။ တယခ - ၀၅၂ ရဲတပ်သား ကျတော့၊ ရှမ်းပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၂၀။ တယခ - ၀၅၃ ရဲတပ်သား အားရွှေ၊ ရှမ်းပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၂၁။ တယခ - ၀၅၄ ရဲတပ်သား ကျမော့၊ ရှမ်းပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၂၂။ တယခ - ၀၅၅ ရဲတပ်သား ကျရှဲ့၊ ရှမ်းပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၂၃။ တယခ - ၀၅၆ ရဲတပ်သား ကျထော့၊ ရှမ်းပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၂၄။ တယခ - ၀၅၇ ရဲတပ်သား ကျတုံ၊ ရှမ်းပြည်နယ် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့

ရဲကျော်စွာတံဆိပ်

- ၁။ လ/၅၈၇၈၆ ရဲအုပ်ဦးမြင့်ကျော်၊ ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၂။ လ/၅၈၄၈၅ ဒု - ရဲအုပ် (စခန်းမှူး) ဦးသန်းထွန်း၊ ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၃။ လ/၁၁၄၁၂ ရဲတပ်ကြပ်လှမြင့်၊ ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၄။ လ/၆၈၇၃၅ ရဲတပ်ကြပ်ထွန်းဦး၊ ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၅။ လ/၆၃၄၅၅ ရဲဒု - တပ်ကြပ်ခင်မောင်မြင့်၊ ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၆။ လ/၇၉၈၄၈ ရဲဒု - တပ်ကြပ် အောင်နွယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၇။ လ/၈၁၈၁၆ ရဲဒု - တပ်ကြပ်မြစိုး၊ ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၈။ လ/၁၀၅၄၅၀ ရဲဒု - တပ်ကြပ်လှကြိုင်၊ ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့

ရဲကျော်သူတံဆိပ်

- ၁။ လ/၅၆၄၉၈ ရဲအုပ် ဦးမောင်မောင်၊ မန္တလေးတိုင်း ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၂။ လ/၅၈၈၀၀ ရဲအုပ် (စခန်းမှူး) ဦးမောင်မောင်နိုင်၊ ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့
- ၃။ လ/၃၆၈၉၈ ရဲတပ်ကြပ်ကြီး မြစိန်၊ ရန်ကုန်တိုင်း ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့

လွတ်လပ်ရေးအတွက် ကိုယ်ကျိုးစွန့်ခွဲသူ ပုဂ္ဂိုလ် လေးဦးအား ဝန်ကြီးအဖွဲ့က ချီးမြှင့်ခြင်း၊

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် ဝန်ကြီးအဖွဲ့သည် မြန်မာနိုင်ငံလွတ်လပ်ရေးအတွက် ကိုယ်ကျိုးစွန့် အနစ်နာခံ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ အနက်မှ ဆရာစံခေါင်းဆောင်သော တောင်သူလယ်သမား တော်လှန်ရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပြီး ထောင်ဒဏ် အပြစ်ကျခံခဲ့ကြရသူများ၊ တို့ဗမာအစည်းအရုံး မြို့နယ်နှင့် အထက်အဆင့်များတွင် အမှုဆောင်အဖြစ် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပြီး ထောင်ဒဏ် ကျခံခဲ့ကြရသူများနှင့် အလားတူ လွတ်လပ်ရေးကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရာတွင် ကိုယ်ကျိုးစွန့် အနစ်နာခံခဲ့သူများဖြစ်ကြသည့် အောက်ဖော်ပြပါ ပုဂ္ဂိုလ်လေးဦးတို့အား တဦးလျှင်တလုံးတခဲတည်း ချီးမြှင့်ငွေ ကျပ် ၁၀,၀၀၀ တိတိနှင့် လစဉ်ချီးမြှင့် ငွေ ကျပ် ၂၀၀ တိတိကို ခံစားခွင့်ပြုခဲ့သည်။

- ၁။ ဦးဘိုးမြန်၊ သာယာဝတီ
- ၂။ ဦးအာစိန္တ (သခင်အေးမောင်)၊ ရေနံချောင်း
- ၃။ ဦးမောင်မွန်၊ လက်ပံတန်း
- ၄။ သခင်အောင်ကဲ၊ ပခုက္ကူ

ဂျပန်နိုင်ငံ

ဂျပန်နိုင်ငံ။ ။ဂျပန်နိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ၁၉၇၂ ခု ခုနှစ်မှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်အထိ တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သော ကာကူ အိတာနာကာအား အမေရိကန်လော့ဟိလေယာဉ်ကုမ္ပဏီမှ လာဘ်ယူခဲ့မှုဖြင့် ၁၉၈၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၂ ရက် နေ့ကပြစ်ဒဏ်ချမှတ်ခဲ့ပြီးနောက် ထိုနှစ်နိုဝင်ဘာလအတွင်း ကျင်းပသော ရွေးကောက်ပွဲ၌ နိုင်ငံရေး ကျင့်ဝတ်သိက္ခာ ရှိရေးကို အရေးပါသော ပြဿနာ တရပ်အဖြစ် တင်ပြ လာကြသည်။ နိုင်ငံရေးကျင့်ဝတ် သိက္ခာရေးရာကော်မတီ ဖွဲ့စည်းရန် အောက် လွှတ်တော်၏ နိုင်ငံရေး ကျင့်ဝတ် သိက္ခာ ကောင်စီက ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၃ ရက် နေ့တွင် သဘောတူညီ လိုက်သော အခါ ဂျပန် ကွန်မြူနစ် ပါတီ(ဂျေစီပီ)မှအပ ကျန်အဓိက အတိုက်အခံပါတီများက တသီးပုဂ္ဂလအမတ် တာနာကာအား အမတ်အဖြစ်မှ နုတ် ထွက်ရန် အဆိုတင်သွင်း လှုပ်ရှား နေမှုများကို ရပ်ဆိုင်း ပေးမည်ဟု ကတိ ပေးလိုက် ကြသည်။ (စွယ်စုံ နှစ်ချုပ် ၁၉၈၄-၈၅၊ ၁၄၂-၅။) အစိုးရနှင့် အတိုက်အခံ နှစ်ဘက် စလုံးမှ ကိုယ်စားလှယ် ၁၁ ဦးဖြင့် ဖွဲ့စည်းသော ယင်း ရေးရာ ကော်မတီသည် စုံစမ်းစစ်ဆေး တွေ့ရှိချက် များကို အောက်လွှတ်တော် ပြောရေးဆိုခွင့် ရှိသူထံ တင်ပြရမည် ဖြစ်သည်။ အစိုးရအဖွဲ့ဝင် အားလုံး မိမိတို့၏ ပုဂ္ဂလိကပိုင် ပစ္စည်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေး စာရင်းများကို ကြေငြာ ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းသော ဥပဒေ တရပ်ကို လွှတ်တော်တွင် ပြဋ္ဌာန်း နိုင်ခဲ့သည်။ ဝန်ကြီးချုပ် များသည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်မှ စ၍ ထိုသို့ ကြေငြာရစေခြင်း ဖြစ်သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၏ ပညာရေး စနစ်အတွင်း အရေးပါသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု တရပ် လေ့လာ ချမှတ် ဆောင်ရွက်ရန် အထူးကောင်စီ တရပ်သည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ပထမအကြိမ် အစည်းအဝေးကျင်းပခဲ့ပြီး နောက် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ဝန်ကြီးချုပ်ထံ အစီရင် ခံစာ တင်သွင်းခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ ကျောင်းသုံး သမိုင်းပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်များကို ပြုပြင်ရေးသားခဲ့ခြင်းကြောင့် ၁၉၈၂ ခုနှစ် နှစ်လယ်ပိုင်းက တရုတ်နှင့် ကိုရီးယား တို့၏ ကန့်ကွက်မှုများ ပေါ်ပေါက် ခဲ့ရသဖြင့် ပညာရေး ဝန်ကြီး ဌာနသည် သမိုင်းပြဋ္ဌာန်း စာအုပ်အသစ်များကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ထုတ်ဝေ လိုက်ရသည်။ ၁၉၃၀ ပြည့်လွန် နှစ်များ အတွင်း တရုတ် ပြည်ကို ဂျပန်တို့ ကျူးကျော် ခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်ကို ဖော်ပြရာ၌ “အဓမ္မ ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်ခြင်း” ဆိုသော စကားရပ်ကို နုတ်ပယ်ထားခဲ့ရာမှ ပြဋ္ဌာန်း စာအုပ် အသစ်တွင် ပြန်လည် ထည့်သွင်း သုံးနှုန်း ထားသည်။ သို့ရာတွင် တရုတ်ပြည်၌ အစရှိတပ်ရင်း၏ ပြုမူခဲ့ပုံများအနက် လူသားများ အား ဇီဝဗေဒ စမ်းသပ်မှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်

နိုင်ငံခြားပစ္စည်းများကို ဝယ်ယူအားပေးနေသော ဂျပန် ဝန်ကြီးချုပ် နာကာဆို့နေ

ဆိုသော အချက်ကိုမူ ချန်လှပ်မြဲ ချန်လှပ် ထားခဲ့သည်။ ယင်းဖြစ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ သမိုင်း ပညာရှင်များက အကိုး အထောက်များ စုဆောင်းဆဲ ရှိသေးသည်ဟု အကြောင်း ပြသည်။ ၁၉၃၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလက ဂျပန်တို့ နန်ကင်း မြို့ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ထားစဉ် တရုတ်အမျိုးသမီးများ အား မတော်မလျော် ပြုကျင့်ခဲ့သည် ဆိုသော အချက် ကိုလည်း စစ်အတွင်း ကာလ ဟူသမျှတွင် ဖြစ်တတ်စမြဲ ဟူ၍ မှတ်ချက် ပေးကာ နုတ်ပယ်မြဲ နုတ်ပယ် ထားလိုက် သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၃-၈၅၊ ၁၆၃ နှင့် ၁၉၄-၅။) (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၄-၈၅၊ ၁၄၁-၅။)

ဂျပန် နိုင်ငံတွင် နေထိုင်လျက် ရှိကြသော နိုင်ငံခြား သားတို့သည် နိုင်ငံခြားသား မှတ်ပုံတင် အထောက်အထား စာရွက် စာတမ်းများ ရယူရာတွင် ဖြစ်စေ၊ အသစ်လဲလှယ် ရာတွင်ဖြစ်စေ လက်ဗွေပုံစံနှိပ်ရန် လိုအပ်သည်ဟု ပြဋ္ဌာန်း ထားသော နိုင်ငံခြားသား မှတ်ပုံတင် ဥပဒေကို ဆန့်ကျင် သည့် ဆန္ဒပြပွဲများ ဆက်လက် ဖြစ်ပွားလျက် ရှိသည်။ လက်ဗွေပုံစံနှိပ်ရန် ပျက်ကွက်သော နိုင်ငံခြားသားများကို တရားစွဲဆို အရေးယူခြင်းမပြုနိုင်ကြောင်း ဂျပန် ဒေသန္တရ အာဏာပိုင် ၄၃ ဦးက ငြင်းဆိုခဲ့ကြောင်း ၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလအတွင်း သတင်းများထွက်ပေါ် ခဲ့သည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ

တွင် နေထိုင်လျက်ရှိသော ကိုရီးယားအမျိုးသား ခြောက် သိန်းကျော်တို့သည် ထိုနိုင်ငံတွင်ပင်မွေးဖွားခဲ့ကြသူများ ဖြစ်သော်လည်း နိုင်ငံသားအဖြစ်ခံယူနိုင်ရန် လျှောက် ထားကြရပြီးနိုင်ငံခြားသားအဖြစ်ငါးနှစ်ကြာမြင့် လက်ဗွေ ပုံစံနှိပ်ကြရသောကြောင့် ဂျပန်နိုင်ငံနှင့် ကိုရီးယားနိုင်ငံ တို့သည် ယင်းကိုရီးယားလူမျိုးတို့ လက်ဗွေပုံစံ နှိပ်ရခြင်း မှ ကင်းလွတ်ခွင့်ပြုရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းဆဲ ဖြစ်သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသည် အမျိုးသားအသားတင် ထုတ်လုပ်မှု (ဂျီအင်ပီ)အမှန်တန်ဖိုးကို ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် ၃ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် ၃ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ၃ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်း၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ၅ ဒသမ ၈ ရာခိုင်နှုန်း အသီးသီးတိုးတက်စေခဲ့သော စက်မှု ထိပ်သီးနိုင်ငံကြီးဖြစ်သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဂျီအင်ပီတိုးတက် မှုနှုန်းသည် ကမ္ဘာ့ရေခဲ အကျပ်အတည်း မပေါ်ပေါက် မီနှစ်ဖြစ်သော ၁၉၇၃ ခုနှစ်၏ နောက်ပိုင်းတွင် အမြင့်မား ဆုံးစံချိန် ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် စက်မှုထုတ်လုပ်မှု လည်း ၁၁ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံသည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်မှု ရှင်းတမ်းတွင် ပိုငွေများပြုလျက်ရှိရာ ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၆,၇၅၀၊ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာ သန်းပေါင်း ၂၄,၂၃၀၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာသန်း ပေါင်း ၃၆,၉၉၀ ခန့်ဖြစ်သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅- ၈၆၊ ၁၅၀-၅၅) ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဂျပန်အစိုးရက ကုန်သွယ်ရေးပိုငွေများ လျော့ပါးလာ ရေးအတွက်နည်းလမ်းတရပ်အဖြစ် သွင်းကုန်များအပေါ် အခွန်ကောက်ခံမှုလျော့ချသွားရန် ကြေငြာချက် ထုတ် ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုကြေငြာချက်အရ သွင်းကုန်ပစ္စည်းအမျိုး ၂,၄၀၀ အနက် ကုန်ပစ္စည်းအမျိုးပေါင်း ၁,၇၅၀ အပေါ် အခွန်ကောက်ခံမှုရာခိုင်နှုန်း ၂၀ ကျော် လျော့ချသွားရန် ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်ပြေလမှစ၍ပြည်ပကုန်ပစ္စည်းများ ပိုမိုဝယ်ယူသုံးစွဲရေးနှင့် ဂျပန်အမျိုးသားတိုင်း တဦးလျှင် ဒေါ်လာ ၁၀၀ တန်ဖိုးရှိသော ပြည်ပကုန်ပစ္စည်းများ ဝယ် ယူရေး အစီအစဉ်တရပ် ချမှတ်လာခဲ့သည်။ ထိုအစီအစဉ် အရ ပြည်ပကုန်ပစ္စည်းများ ပိုမိုဝယ်ယူသုံးစွဲရေးကို ပြည် သူအများ သိရှိလိုက်နာနိုင်ရန် လှုံ့ဆော်ရေးပိုစတာများ ချိတ်ဆွဲခြင်း၊ စာနယ်ဇင်းများတွင် ကြော်ငြာများ ထည့်ပေးခြင်း၊ ရုပ်မြင်သံကြားအစီအစဉ်များတွင် ကြော် ငြာပေးခြင်း စသည်တို့ကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ကိုယ်တိုင်လည်း စံနမူနာပြုအဖြစ် ကုန်တိုက်တိုက်သို့ သွားရောက်ပြီး ပြည်ပကုန်ပစ္စည်းဒေါ်လာ ၂၀၀ ဖိုးပစ္စည်း များဝယ်ယူခဲ့သည်။

ဂျပန်နိုင်ငံ၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ။ ။ ပြည်ထောင်စု သမ္မတဂျပန်နိုင်ငံတွင် ရှုတုဂတ်မြို့မြောက်ဘက် ၂၅ မိုင် အကွာ ရက်လိပ်စစ်စခန်းတွင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်နေ့က ပါရှင်း ၂ ဒုံးပျံမီးလောင်ရာ အမေရိကန် စစ်သားသုံးဦးသေဆုံး၍ ခုနစ်ဦးဒဏ်ရာရသည်။ ယင်းဒုံးပျံ တွင် နျူးကလီးယားထိပ်ဖူး တပ်ဆင်ထားခြင်းမရှိသေးဟု ဆိုသည်။ နျူးကလီးယားထိပ်ဖူး သယ်ဆောင်နိုင်သော အမေရိကန်လုပ် ပါရှင်း ၂ ဒုံးပျံများကို ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလမှစ၍ အနောက်ဂျပန်တွင် ထားရှိရန် စီစဉ် ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ စုစုပေါင်း ၁၀၈ ခုထားရှိရန် ရှိသည့်အနက် မီးလောင်မှုဖြစ်ပွားချိန်တွင် ၆၀ ခန့်ထားရှိပြီး ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ယင်းဒုံးပျံများကို ရက်လိပ်စခန်းတည်ရှိရာ ဘာ ဒင်-ဗျူတင်းဗဲပြည်နယ်အတွင်း၌ လုံးဝထားရှိခြင်းမပြုရန် လူ ၁,၀၀,၀၀၀ လက်မှတ် ရေးထိုးထားသော ပန်ကြား ချက်တစောင်ကို ဒုံးပျံဆန့်ကျင်ရေး အုပ်စုတစုက ထုတ် ပြန်ခဲ့သည်။ အရှေ့ဥရောပတွင် ဆိုဗီယက် အက်စ် အက်စ် ၂၀ ဒုံးပျံများ ဖြန့်ထားခြင်းကို တန်ပြန်ရန် ပါရှင်း ၂ ဒုံးပျံများကို အနောက်ဥရောပတွင် ထားရှိမည်ဟု အမေ ရိကန်ပြည်ထောင်စုက စီစဉ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

အနောက်ဂျပန်နိုင်ငံ၌ ခိုလှုံခွင့်တောင်းသူပေါင်းသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ပထမ ၁၁ လအတွင်းမှာပင် ၂၈,၇၀၀ ဦးရှိ၍ ယင်းတို့အနက် သုံးပုံတပုံကျော်သည် အနောက်ဘာလင် မြို့တွင် ခိုလှုံခွင့် တောင်းခံခြင်းဖြစ်ကြောင်း ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့က ကြေငြာခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် တနှစ်လုံးတွင် ၃၅,၀၀၀ နီးပါးရှိရာ ၁၉၈၃ ခုနှစ်ထက် ၇၀ ရာခိုင်နှုန်း တိုးလာကြောင်း၊ သို့သော် ၁၉၈၂ ခုနှစ်က လျှောက်ထားသော အရေအတွက် ၁၀၀,၀၀၀ ကိုမူ မမီ သေးကြောင်းဖြင့် ပြည်ထောင်စုဂျပန်နိုင်ငံ ပြည်ထဲရေး ဝန်ကြီးဌာနက ကြေငြာသည်။ ဧည့်နိုင်ငံသား အလုပ် သမားများကို ၁၉၈၃ ခုနှစ် နှစ်လယ်မှစ၍ ဌာနေနိုင်ငံ ရင်းသို့ ပြန်သွားကြရန် ဖိအားပေးခဲ့ရာ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင်အနောက်ဂျပန်ရှိ နိုင်ငံခြားသားဦးရေသည် ၄၄,၀၀,၀၀၀ အောက်သို့ ရောက်ရှိသွားခဲ့သည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့မှ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လအထိ ဧည့်နိုင်ငံသားအလုပ်သမားများ ထွက်ခွာရေးကိစ္စနှင့် စပ် လျဉ်း၍ ဂျပန်မတ်ဇွေ သန်း ၁,၇၀၀ အကုန် အကျခံခဲ့ သည်ဟု ဆိုသည်။ ခိုလှုံခွင့်တောင်းသူဦးရေ ပိုမိုများပြား လာခြင်းမရှိစေရန် ခိုလှုံခွင့် ပေးရေးအတွက် လက် ရှိတည် ဆဲလုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ ကို အစိုးရအဖွဲ့က ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့မှစ၍ ပြန်လည်သုံးသပ်မှုများ ပြုလုပ်သည်။

မဟာမိတ်တပ်များ ဥရောပတွင် အောင်ပွဲခံသည့်နေ့

အမေရိကန် ဂျပန်လူမျိုးများက တားမြစ်နေ သည့်ကြားမှ သွားရောက်ခဲ့သော ဘစ်ဘတ်စစ်သင်္ချိုင်း၌ အမေရိကန်သမ္မတ ရေဂင်ကို ဝန်ကြီးချုပ်ဒေါက်တာခိုးလ်နှင့်အတူ တွေ့ရစဉ်

(ဗီအီးနော့) အကြိမ် ၄၀ မြောက် အခမ်းအနားကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် မေလ ၈ ရက်နေ့တွင် ဂျပန် လွတ်တော်နှစ်ရပ် ပေါင်းအစည်းအဝေး၌ ကျင်းပရာ သမ္မတရစ်ချတ် ဖွန်ဗိုက် ဆက်ကာက မိန့်ခွန်းပြောကြားသည်။ ထို့ပြင် ဘဲရင်-ဘယ်လဆင်အကျဉ်းစခန်း လွတ်မြောက်သည့် နှစ် ၄၀ မြောက်အခမ်းအနားကို ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့က ထိုအကျဉ်း စခန်းတည်ရှိခဲ့ရာ နေရာ၌ ကျင်းပ၍ အနောက် ဂျပန် ဝန်ကြီးချုပ် ဟိရိုမုတိုခိုးလ် တက်ရောက်သည်။ မေလ ၅ ရက်နေ့ ကလည်း ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာ ခိုးလ် သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု သမ္မတရော်နယ်ရေဂင်နှင့်အတူ ဘစ်ဘတ် စစ်သင်္ချိုင်းနှင့် ဘယ်လဆင် အကျဉ်းစခန်းတို့သို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ဘစ်ဘတ်စစ်သင်္ချိုင်း၌ ဒုတိယ ကမ္ဘာ စစ်အတွင်းက အက်စ်အက်စ်ခေါ် နာဇီထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့ဝင်များကို မြှုပ်နှံထားသဖြင့် ယင်းသင်္ချိုင်းသို့ သွားရောက်ခြင်းမပြုရန် အမေရိကန် ဂျပန်လူမျိုးများက တားမြစ်နေသည့်ကြားမှ မူလအစီအစဉ်အတိုင်း သွားရောက်ခဲ့သော သမ္မတရေဂင်ကို ဒေါက်တာခိုးလ်က ချီးကျူးခဲ့သည်။ ယင်းကိစ္စနှင့် ဖော်ပြချက် မေလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ပါလီမန်၌ အစိုးရအဖွဲ့ဝင်များနှင့် အတိုက်အခံ ပါတီများ အကြား အပြင်းအထန်ငြင်းခုံမှု ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရသည်။

အနောက်ဂျပန်နိုင်ငံ တန်ပြန် ထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့က အရှေ့ဂျပန်ရေးရာဌာန အကြီးအကဲတစ်ဦးဖြစ်သူ ဟန့်စ်

ယိုရှင်းတီဂဲသည် အရှေ့ဂျပန်နိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးကာနိုင်ငံရေးခိုလှုံခွင့် တောင်းခံသွားကြောင်းဖြင့် အနောက်ဂျပန် အစိုးရက ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင်ကြေငြာသည်။ ထိုကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်ထောင်စု ထောက်လှမ်းရေးဌာနချုပ် အကြီးအကဲ ဟယ်ရီဘတ်ဟယ်လင်ဘရွိုက်ရှိ ကိုဗုထူးမှ အငြိမ်းစားပေးလိုက်သည်။ ဟယ်လင်ဘရွိုက်သည် တန်ပြန်ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့ဖြစ်သော အခြေခံဥပဒေကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ (အိုပီစီ)၏ အကြီးအကဲအဖြစ် ထမ်းဆောင်ခဲ့ရာမှ လွန်ခဲ့သော နှစ်လကမှ ထောက်လှမ်းရေး ဌာနချုပ် အကြီးအကဲရာထူး ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဟယ်လင်ဘရွိုက်၏ရာထူးကို နေတိုးအဖွဲ့ဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီး ဖြစ်သော ဝါရင့် သံတမန် ဟန့်စ် ဂျော့ဗီခဲက ဆက်ခံလိုက်သည်။ အိုပီစီသို့ ၁၉၆၆ ခုနှစ်မှစ၍ ဝင်ရောက် အမှုထမ်းခဲ့သော တီဂဲသည် အရှေ့ဂျပန်ကို တန်ပြန်ထောက်လှမ်းသည့် လုပ်သက်တလျှောက်လုံး အရှေ့ဂျပန်အတွက် ထောက်လှမ်းရေးသတင်းများ ပေးပို့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သလော၊ မကြာမီအချိန်ကမှ သစ္စာဖောက်ဖျက်၍ အရှေ့ဂျပန်ဘက်သို့ ကူးပြောင်းသွားခြင်းဖြစ်သလော ဆိုသည်ကိုအတိအကျ မသိရှိရသေးချေ။

ထို့ပြင် သမ္မတရစ်ချတ် ဖွန်ဗိုက်ဆက်ကာ၏ ရုံးမှ အတွင်းရေးမှူး မာဂရက်ဟိုက်ကို အရှေ့ဂျပန်အတွက် သူလျှိုလုပ်ပေးမှုဖြင့် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဖမ်းဆီးမိသည်။ ထိုအမျိုးသမီးသည် ဩဂုတ်လ တလတည်းမှာပင် သူလျှိုမှုဖြင့် ဖမ်းဆီးအရေးယူ ခံရသော ငါးဦးမြောက် အစိုးရဝန်ထမ်းဖြစ်သည်။ မာဂရက်ဟိုက်သည် အရှေ့ဂျပန်အတွက် ၁၅ နှစ်ခန့်မျှ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်းဖြောင့်ချက်ပေးသည်။

နာဇီ ဆန့်ကျင်ရေးသမားများနှင့် နာဇီ လက်သစ် အမျိုးသား ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီဝင်များ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ပွားမှုကြောင့် အနောက်ဘာလင်၊ ဟမ်းဘတ်၊ ရုတဂတ်၊ မူးနစ်နှင့် အခြားမြို့ငယ်များ၌ ၁၉၇၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့မှစ၍ ဆူပူမှုများဖြစ်ပွားသည်။ ရဲအဖွဲ့က လူ ၃၅၀ ကျော်ဖမ်းဆီး အရေးယူခဲ့ရသည်။ နာဇီဆန့်ကျင်ရေးဆန္ဒပြသူတစ်ဦး သေဆုံးခဲ့ရသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာခိုးလ်က ဆန္ဒပြသူများအား တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကို အလေးထားကြရန် သတိပေးခဲ့သည်။

ငှက်ဖျားရောဂါ။ ။ ငှက်ဖျားရောဂါသည် သမိုင်းမတင်မီကာလကတည်းက လူသားတို့အကြား၌ရှိနေသော ရောဂါဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ခြင်အမျိုးပေါင်း ၂၀၀၀ ခန့် ရှိသည့်အနက် အနောဖလိုခြင်အမျိုးပေါင်း ၆၀ ခန့်က ငှက်ဖျားရောဂါကို ဖြန့်ဖြူးပေးလျက်ရှိသည်။

ငှက်ဖျားရောဂါ

ကလိုရိုကွင်းငှက်ဖျားရောဂါကုဆေးနှင့် ဒီဒီတီ ခြင်သေဆေးများ ပေါ်ပေါက်စအချိန်က ငှက်ဖျားရောဂါကို လုံးဝ ပပျောက်အောင် တိုက်ဖျက်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းခဲ့ကြသည်။ သို့သော် ငှက်ဖျားရောဂါပိုးတို့က ရောဂါကု ဆေးများအပေါ် တွန်းလှန်နိုင်စွမ်းရှိလာခြင်း၊ ဒီဒီတီဆေးကို ခြင်များက ယဉ်ပါးလာခြင်းစသည့် အကြောင်းတို့ကြောင့် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် နောက်ပိုင်းတွင် ငှက်ဖျားရောဂါသည် ကမ္ဘာကြီး၌ ပြန်လည်ခေါင်းထောင်လာခဲ့သည်။

ယနေ့ကမ္ဘာပေါ်ရှိ လူဦးရေထက်ဝက်ခန့်သည် ငှက်ဖျားရောဂါရှိသော အရပ်ဒေသများတွင် နေထိုင်လျက် ရှိကြသည်။ ထိုရောဂါကြောင့် တနှစ်လျှင် ရှစ်သန်းကျော် ကိုးသန်းနီးပါး သေဆုံးလျက်ရှိကြသည်။ ရောဂါဖြစ်ပွားသည့်နှုန်းသည် အရှေ့တောင် အာရှဒေသ နိုင်ငံများတွင် အမြင့်ဆုံး ဖြစ်သည်။

ငှက်ဖျားရောဂါနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ

ငှက်ဖျားရောဂါသည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ မည်သည့် ခေတ်ကာလက စတင်ရောက်ရှိလာသည်ဟု အတိအကျမပြောနိုင်သေးသော်လည်း အလောင်းဘုရားသည် တဘက်နိုင်ငံသို့ စစ်ချီရာမှ ငှက်ဖျား ရောဂါကြောင့် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်ဟု သမိုင်းတွင် ဆိုထားရာ ယင်းအဖြစ် အပျက်သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ရှေးအကျဆုံး မှတ်တမ်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ် - မြန်မာ စစ်ပွဲများနှင့် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး၏ မှတ်တမ်းများတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ငှက်ဖျားရောဂါဆိုးဝါးပုံကို ဖော်ပြထားသည်။

မြန်မာနိုင်ငံသည် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ကြီး၏ အကူအညီဖြင့် ငှက်ဖျားရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးဌာနကို ၁၉၅၃ ခုနှစ်က စတင်တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ၌ လူဦးရေ ၁,၀၀,၀၀၀ လျှင် ငှက်ဖျားရောဂါကြောင့် သေဆုံးသူ ၉ ဒသမ ၈ ဦးရှိခဲ့သည်။ ရောဂါတိုက်ဖျက်ရေး လုပ်ငန်းကို နိုင်ငံတဝန်းလုံး၌ ဆယ်နှစ်တိတိ ဆောင်ရွက်ပြီးချိန် ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် လူဦးရေ ၁,၀၀,၀၀၀ လျှင် ရောဂါကြောင့် ကွယ်လွန်ရသူ ၅ ဒသမ ၉ ဦးသာ ရှိသည်အထိ ကျဆင်းခဲ့သည်။ သို့သော် ယနေ့ မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံးရှိဆေးရုံဆေးခန်းများ၏လူနာစာရင်းတွင်ရောဂါအမျိုးမျိုးရှိသည့်အနက် ငှက်ဖျားရောဂါဖြင့် ဆေးရုံတက်သူနှင့် အသက်သေဆုံးသူများ၏ ဦးရေသည် ထိပ်ဆုံးက ရှိနေဆဲဖြစ်သည်။

ငှက်ဖျားရောဂါအမျိုးအစား လေးမျိုးရှိသည့်အနက် ပလာစမိုဒီယမ် ဖယ်လီပါရမ်နှင့် ပလာစမိုဒီယမ် ဗိုင်းဗက် နှစ်မျိုးသာ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဒုက္ခပေးလျက်ရှိသည်။

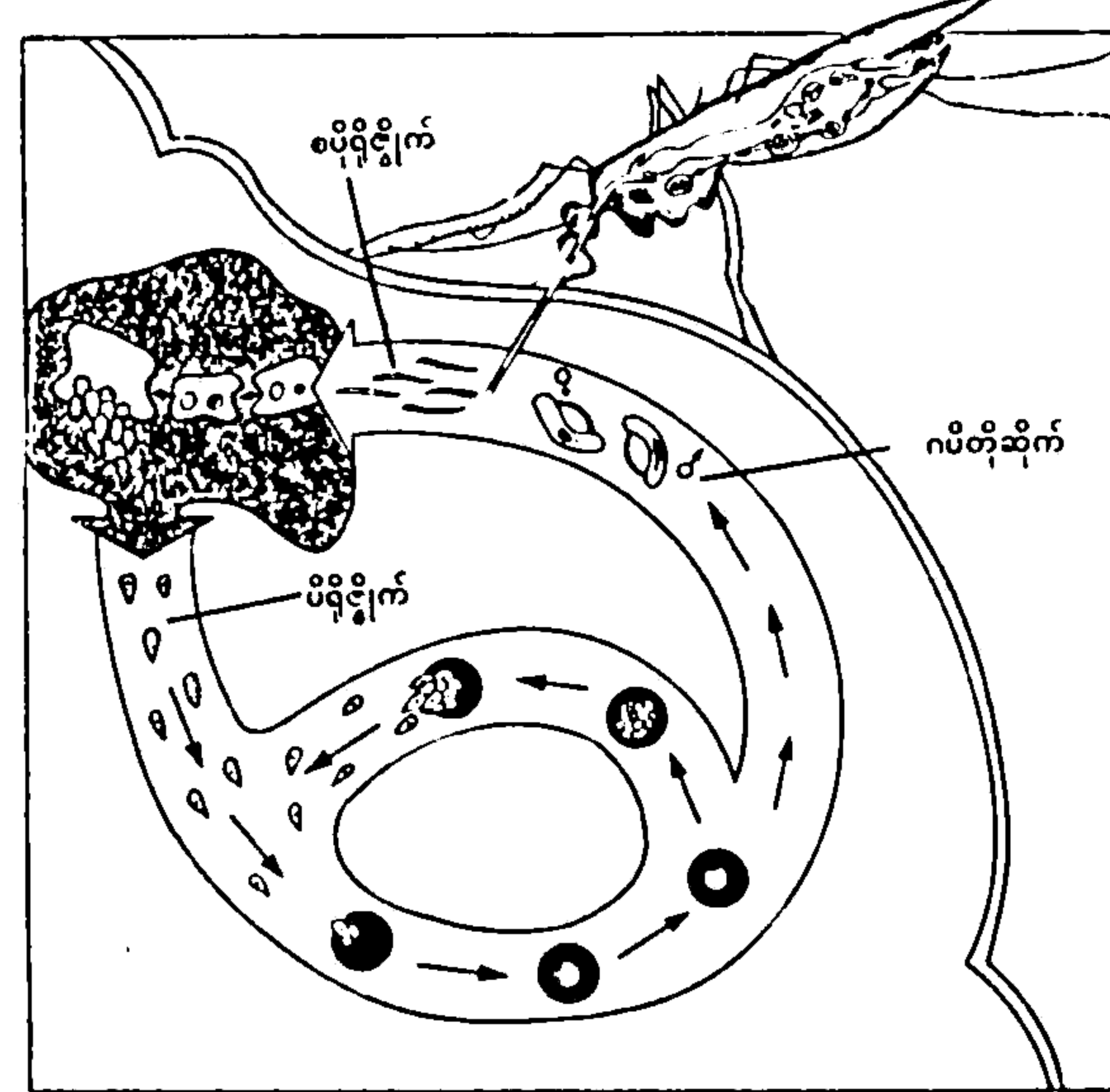
ထိုရောဂါကို အနောဖလီခြင်က သယ်ဆောင် ဖြန့်ဖြူး

သည်။ ယင်းခြင်သည် ရေသန့်ရေရှင်ရှိရာဒေသတွင်လည်း ကောင်း၊ တောတောင်စိမ့်စမ်းဒေသရှိ မြက်ပင်၊ ဗေဒါပင် စသည်တို့ရှိသော ရေစပ်များတွင်လည်းကောင်း၊ ချောင်းငယ်၊ မြောင်းငယ်များတွင်လည်းကောင်းပေါက်ဖွားသည်။ ထို့ကြောင့် ငှက်ဖျားရောဂါသည် တောတောင်ဒေသနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသည်။ အထူးသဖြင့် မိုးဦးကျ အချိန်နှင့် မိုးကုန်ခါနီးများတွင် ခြင်များ ပို၍ ပေါက်ဖွားသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းကာလ၌ ငှက်ဖျားမိသူပေါများရခြင်း ဖြစ်သည်။

ငှက်ဖျားရောဂါတိုက်ဖျက်ရေး

ငှက်ဖျား၊ အနာကြီး၊ ဆင်ခြေထောက်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဖြစ်ပွားသူမရှိသေးသော အခြားဟေဂါသုံးမျိုး စုစုပေါင်း ရောဂါ ခြောက်မျိုးတို့သည် ကမ္ဘာပေါ်မှ လူသားအများစုကို ဒုက္ခပေးလျက် ရှိသည်။ ဤရောဂါများကို တိုက်ဖျက်ရန် ကမ္ဘာ့ ကျန်းမာရေး အဖွဲ့သည် ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ ယူအင်ဒီပီစသည့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကူအညီဖြင့် တီဒီအာ (အပူပိုင်းဒေသ ရောဂါများ သုတေသနအဖွဲ့) ကို ၁၉၇၅ ခုနှစ်မှစ၍ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ နိုင်ငံပေါင်း ၁၂၅ နိုင်ငံမှ ပညာရှင်ပေါင်း ၄၀၀၀ ကျော်က ဤရောဂါများကို တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် စုပေါင်း သုတေသန ပြုလုပ်လျက် ရှိကြသည်။

လူ့သွေးထဲ၌ ငှက်ဖျားရောဂါပိုး ပေါက်ဖွားကြီးပြင်းပုံအဆင့်ဆင့်

အဆိုပါ တီဒီအာ အဖွဲ့ကြီး၏ ဦးဆောင်မှု အကျိုး ကျေးဇူးတရပ်မှာ ငှက်ဖျားရောဂါအတွက် မက်ဖလိုကွင်း နှင့် ဖင်ဆီမက်ခေါ် ဆေးသစ်နှစ်မျိုးကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤဆေးများကို လူသားတို့ အန္တရာယ် ကင်းစွာ အသုံးပြုနိုင်သော ဆေးများအဖြစ် ၁၉၈၄ ခုနှစ် တွင် သတ်မှတ်ပေးခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ဆေးပြား နှစ်ပြား၊ သုံးပြားခန့်ကို သောက်ချလိုက်ရုံဖြင့် ငှက်ဖျားရောဂါကို ပျောက်ကင်းစေမည့် ဆေးများဖြစ်သည်။

သို့သော် အချိန်အဆမရှိ သဘောရှိ သောက်သုံးကြ မည်ဆိုပါက ယခင်ရှိပြီး ငှက်ဖျားရောဂါကု ဆေးများကဲ့သို့ ရောဂါပိုးက ယဉ်ပါးသွားမည်ကို စိုးရိမ်ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဤဆေးကို သွေးထဲ၌ ရောဂါပိုးကို တကယ်တွေ့ရသော ဝေဒနာရှင်များသာ သောက်သုံးကြဖို့ လိုသည်။

ငှက်ဖျားရောဂါ တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် အခြား လက် နက်ကောင်းတခုမှာ ကျောက်ရောဂါ၊ တီဘီရောဂါတို့ကဲ့သို့ ရောဂါကာကွယ်ဆေး ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး ဖြစ်သည်။ ငှက် ဖျားရောဂါသည် ရောဂါပိုးတမျိုးတည်းကြောင့် ဖြစ်ပွား ရခြင်း ဖြစ်သော်လည်း ရောဂါအဆင့် အမျိုးမျိုးတွင် ပုံသဏ္ဍာန်အမျိုးမျိုးဖြင့် ရပ်တည်လျက်ရှိသည်။ ရပ်ပုံတွင် ဖော်ပြထားသည့် အတိုင်း ခြင်က တဆင့် လူသားတို့ထံ ဝင်လာသော ပိုးမှာ စပိုရိုဇိုက်ခေါ် မျိုးအောင်းစေ့ ကောင်အဆင့်တွင် ပုံသဏ္ဍာန် တမျိုးရှိသည်။ စပိုရိုဇိုက် များက လူသားတို့၏ အသည်းထဲသို့ ဝင် ရောက် ပြီး ပြန်ထွက်လာသောအခါ မိရိုဇိုက်ခေါ် အမည်တမျိုးဖြင့် ပုံသဏ္ဍာန်တမျိုးဖြစ်လာပြန်သည်။ ၎င်းတို့သည် သွေးထဲ၌ အကြိမ်ကြိမ်လည်ပတ် ပေါက်ပွားပြီးသောအခါ ငှက်ဖျား ရောဂါပိုး အဖိုအမ ဂမိတိုဆိုက်အဆင့်သို့ ကူးပြောင်းသွား ပြန်သည်။ ယင်းဂမိတိုဆိုက်တို့ကို ခြင်များက သယ်ဆောင် ပြီး ကူးစက်စေခြင်း ဖြစ်သည်။

ဤကဲ့သို့ အဓိကအဆင့် သုံးဆင့်ရှိသဖြင့် အဆင့် သုံး ဆင့်စလုံးကို အကာအကွယ်ပေးနိုင်မည့် ဆေးကို ဖန်တီး ပေးရမည် ဖြစ်သည်။ ငှက်ဖျားရောဂါ ကာကွယ်ရန် ဆေး မှာ အခြား ရောဂါများကဲ့သို့ ထုတ်လုပ်ရ မလွယ်သော် လည်း မကြာခင် ထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသည်။

ကမ္ဘာပေါ်၌ ငှက်ဖျားရောဂါ တိုက်ဖျက်ရေးကို နည်း မျိုးစုံဖြင့် သုတေသန ပြုနေကြသကဲ့သို့ မြန်မာနိုင်ငံ၌ လည်း ဆေးသုတေသန ဦးစီးဌာနနှင့် ကျန်းမာရေးဦးစီး ဌာန (ရောဂါမျိုးသယ်ဆောင်သော ပိုးမွှားများကတဆင့် ကူးစက်သောရောဂါ နှိမ်နင်းရေးအဖွဲ့) တို့မှ တာဝန်ရှိသူ များသည် ဤရောဂါအတွက် အထူးကြိုးစား သုတေသန ပြုလျက်ရှိကြသည်။ ယခုအခါ၌ ပဲခူးရိုးမ တောင်ခြေတွင် လူနှင့်ခြင်တို့၏ စရိုက်စလေ့ကို လေ့လာခြင်း၊ ဓာတ်ခွဲခန်း

များ၌ ခြင်နှင့်ကြွက်များဖြင့် လေ့လာခြင်း၊ သာယာဝတီ၊ တောင်ကြီး၊ မန္တလေးစသည့် ဆေးရုံကြီးများ၌ ငှက်ဖျား ရောဂါကု ဆေးဝါးသစ်များ စမ်းသပ် ဖော်ထုတ်ခြင်း၊ တရုတ် ငှက်ဖျားရောဂါဆေးတမျိုးဖြစ်သော ချင်ဟောက် စုဆေးထုတ်လုပ်နိုင်ရန် ချင်ဟောင်အောင်ကို စမ်းသပ်စိုက် ပျိုးလျက် ရှိခြင်း စသည့် လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက် လျက် ရှိသည်။

စာဆိုတော်နေ့ (၁၉၈၅)။ ။ ကုန်းဘောင်ခေတ် ဘိုးတော် မင်းတရား လက်ထက်မှစ၍ မြန်မာမင်း အဆက် ဆက်သည် နတ်တော်လ ရောက်တိုင်း ပညာရှိ အကျော် အမော် စာဆိုတော်ကြီးများအား ဘွဲ့တံဆိပ် ချီးမြှင့်ဂုဏ်ပြု သည့် အခမ်းအနားများ ကျင်းပခဲ့ကြသည်။ ထိုရှေးအစဉ် အလာကို ဆက်လက် ထိန်းသိမ်းသောအားဖြင့် နတ်တော် လဆန်း ၁ ရက်နေ့ကို စာဆိုတော်နေ့ သတ်မှတ်၍ ၁၃၀၆ ခုနှစ်မှစ၍ စာဆိုတော်နေ့ အခမ်းအနားများ ကျင်းပ လာခဲ့သည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် စာဆိုတော်နေ့တွင် ၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသား စာပေဆုနှင့်သဘင်ကို ပြန်ကြားရေး ဝန်ကြီး ဌာန၊ ပုံနှိပ်ရေးနှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး ကော်ပိုရေးရှင်း စာပေဗိမာန်အဖွဲ့က ကြီးမှူး၍ ရန်ကုန်မြို့ ဧကန်ဒဝင်လမ်း ယဉ်ကျေးမှု လဟာပြင်ဇာတ်ရုံ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ (မြန်မာ နိုင်ငံစာပေဆုများ - ရှု။)

ထို့ပြင် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံ တော် စာပေလုပ်သား အဖွဲ့က ကြီးမှူး၍ စာဆိုတော်နေ့ အခမ်းအနားနှင့် ဆဋ္ဌမအကြိမ် သက်ကြီးစာပေ ပညာရှင် များအား ပူဇော်ကန်တော့ပွဲကို နတ်တော်လဆန်း ၁ ရက် နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ မြို့တော်ခန်းမ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအခမ်းအနားတွင် အသက် ၇၉ နှစ်နှင့် အထက် စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာ စာပေ ပညာရှင်များဖြစ် သော ဦးဘိုးသွယ် (၉၀ နှစ်)၊ ဦးတိုးမြိုင် (၈၈ နှစ်)၊ ဦးမောင်မောင်ကြီး (ဒဂုန်နတ်ရှင်) (၈၇ နှစ်)၊ ယူပီအိုင် ဦးဘသန်း (၈၆ နှစ်)၊ ဒဂုန် ဦးလှဘေ (၈၆ နှစ်)၊ ဦးမြင့်သိန်း (၈၅ နှစ်)၊ ဦးမေဒါ (၈၄ နှစ်)၊ ဦးလှထွန်းဖြူ (၈၃ နှစ်)၊ ဦးဘသန်း (သျှင်သန်းမေ) (၈၃ နှစ်)၊ ဦးသိန်းမောင် (ရတနာပုံ သိန်းသိန်း) (၈၃ နှစ်)၊ ဦးဟိန်စွန်း (၈၃ နှစ်)၊ ဦးစံထွား (၈၂ နှစ်)၊ ဦးသိန်း (ကြီးပွားရေး ဦးသိန်း) (၈၂ နှစ်)၊ ဦးအုန်းခင် (မိုးကြိုး) (၈၂ နှစ်)၊ ဦးလှတင် (သလ္လာ တင့်ဆွေ) (၈၂ နှစ်)၊ ဦးခင် မောင်ကြီး (ပုဂံ ခင်မောင်ကြီး) (၈၂ နှစ်)၊ ဒေါ်ခင်မလေး (ဒဂုန်ခင်လေးဆွေ) (၈၁ နှစ်)၊ ဦးရန်အောင် (ရန်အောင်) (၈၁ နှစ်)၊ ဦးဘအုန်း (ရွှေသစ္စာ) (၈၀ နှစ်)၊ ဦးခင်ဇော်

ကန်တော့ခံ စာပေပညာရှင်ကြီးများ

- (အပေါ်ဆုံးတန်း) ဦးဘိုးသွယ်၊ ဦးတိုးမြိုင်၊ ဒဂုန်နတ်ရှင်၊ ယူပီအိုင် ဦးဘသန်း၊ ဒဂုန်ဦးလှဘေ၊ ဦးမြင့်သိန်း၊ ဦးမောဝါ။
- (ဒုတိယတန်း) ဦးလှထွန်းမြူ၊ သျှင်သန်းမေ၊ ရတနာပုံသိန်းသိန်း၊ ဦးဟိန်စွန်း၊ ပုဂံ ဦးခင်မောင်ကြီး၊ ဦးစံထွား၊ ကြီးပွားရေး ဦးသိန်း။
- (တတိယတန်း) မိုးကြိုး ဦးအုန်းခင်၊ သလ္လာ တင်ဆွေ၊ ဒဂုန် ခင်လေးဆွေ၊ ဦးရန်အောင်၊ ရွှေသစ္စာ၊ ဦးချစ်သိန်း၊ ဦးခင်ဇော်။
- (စတုတ္ထတန်း) ဒေါ်မမခင်၊ ဗိုလ်ကလေး ဦးကြွယ်၊ ရွှေခုံး ဘီအောင်၊ ကာယဗလ ဦးသန်းဖေ။

(K) (၈၀ နှစ်)၊ ဦးချစ်သိမ်း(၈၀ နှစ်)၊ ဒေါ်ခင်မမ (၈၀ နှစ်)၊ ဦးကြွယ်ငြိမ်း(ဘိုကလေး ဦးကြွယ်) (၇၉ နှစ်)၊ ရွှေခုံးဘီအောင် (၇၉ နှစ်)နှင့် ဦးသန်းဖေ (ကာယဗလ ဦးသန်းဖေ) (၇၉ နှစ်)တို့အား စာပေ လုပ်သားများက လှူဖွယ်ပစ္စည်းများနှင့် ပူဇော်ကန်တော့ကြသည်။ အကန်တော့ခံ စာပေ ပညာရှင်ကြီးများ ကိုယ်စား ဆရာကြီး ရွှေခုံးဘီအောင်က ဩဝါဒစကား ပြောကြားသည်။

မန္တလေးမြို့တွင်လည်း စာဆိုတော်နေ့ အခမ်းအနားနှင့် စာပေ ပညာရှင်ကြီးများ ပူဇော် ကန်တော့ပွဲကို မန္တလေး အနောက်တောင် မြို့နယ် အလုပ်သမား အပန်းဖြေရိပ်သာ ခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။ သက်ကြီးစာပေပညာရှင် ၁၆ ဦးအား စာပေလုပ်သားများက ပူဇော် ကန်တော့ ကြပြီး စာပေလုပ်သား အဖွဲ့ ဗဟိုအမှုဆောင် ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ၏ သဝဏ်လွှာကို အခမ်းအနားမှူးက လည်းကောင်း၊ ရှေးစာဆိုတော် ကြီးများ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို စာရေးဆရာ ဒေါက်တာခင်မောင်ညွန့်က လည်းကောင်း၊ စာဆိုတော်နေ့ ဦးတည်ချက် သုံးရပ်ကို မြို့နယ်အလိုက် စာပေလုပ်သား

အဖွဲ့ အတွင်းရေးမှူး သုံးဦးက လည်းကောင်း ဖတ်ကြားခဲ့ကြသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် စာဆိုတော်နေ့ အခမ်းအနား များကို ကောလင်းမြို့နယ်၊ ပြူးမြို့နယ်၊ ကျိုက်ထိုမြို့နယ်၊ ဟင်္သာတမြို့နယ် စသော မြို့နယ် အသီးသီးတွင်လည်း ကျင်းပခဲ့ရာ စာပေပြိုင်ပွဲများ၊ စာပေ ဟောပြောပွဲများ၊ စာတမ်းဖတ်ပွဲများကို ထည့်သွင်းပြုလုပ်ခဲ့သည်။

စာပေဗိမာန် စာ တမ်း ဖတ် ပွဲ (၁၉၈၅)။ ။
ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပုံနှိပ်ရေးနှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး ကော်ပိုရေးရှင်း၊ စာပေဗိမာန် အဖွဲ့က ဝေဖန် ရေးစာပေ စာတမ်းဖတ်ပွဲကို ကုန်သည်လမ်း၊ စာပေဗိမာန်၊ ပြည်သူ့စာကြည့်တိုက် ခန်းမ၌ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၈ ရက်နေ့မှ ၁၀ ရက်နေ့အထိ သုံးရက်တိုင် ကျင်းပခဲ့သည်။

မြန်မာစာပေ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စာပေဦးနှောက် ဖလှယ်ပွဲများ၊ စာတမ်းဖတ်ပွဲများကို ၁၉၆၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၄

ခုနှစ်အထိ ၂၂ နှစ်အတွင်း ဝေဖန်ရေးစာပေ စာတမ်း ဖတ်ပွဲအပါအဝင် ၁၉ ကြိမ် ကျင်းပခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

ဝေဖန်ရေးစာပေ စာတမ်းဖတ်ပွဲတွင် ဝေဖန်ရေးစာပေ စာတမ်း၊ ဝတ္ထုဝေဖန်ရေး စာပေစာတမ်း၊ အနုပညာ ဝေဖန်ရေး စာပေစာတမ်းနှင့် ကဗျာဝေဖန်ရေး စာပေ စာတမ်းဟူ၍ လေးမျိုးခွဲ၍ တင်သွင်းဖတ်ကြားသည်။

ဝေဖန်ရေး စာပေစာတမ်းကို ဦးဝင်းဖေ (မြဇင်) က တင်သွင်းသည်။ ဤစာတမ်းတွင် မြန်မာစာပေဝေဖန်ရေး သည် သက္ကဋ္ဌ အလင်္ကာများကို အခြေခံခဲ့ကြောင်းမှ စ၍ ဘာဝ၊ ဝိဘာဝ၊ အနုဘာဝ၊ ဂုဏ် စသည်တို့ကို တင်ပြ သည်။ ထို့အပြင် ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်ကာလ၊ ၁၉၄၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၅ ခုနှစ်ကာလ စာပေဝေဖန်ရေးများ၊ စာပေပရိယာယ်၊ စာပေ ဝေဖန် ရေး နည်း၊ အရှိသရုပ်၊ စကားစာပေ စသည်တို့ကို တင်ပြထားသည်။ စာပေ ဝေဖန်ရေးအလုပ်သည် စာပေပြုစုရေးအလုပ်ထက် ဘောင် ခတ်ချက်ပိုကြောင်း၊ ကျင့်ဝတ်ရှိရကြောင်း၊ စာပေဝေဖန် ရေးသည် လူကိုမစွန့်လွှတ်သင့်ကြောင်း စသည့်တင်ပြချက် များလည်း ပါရှိသည်။

ဝတ္ထု ဝေဖန် ရေး စာ ပေ စာ တမ်း ကို ဦးအုန်းဖေ (တက်တိုး) က တင်သွင်းသည်။ ဤစာတမ်းတွင် ဝေဖန် ရေးဟူသော ဝေါဟာရ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ဆိုကာ သဘောတရားနှင့်သဘောထားများကို ရှင်းပြထားသည်။

ထို့အပြင် နိုင်ငံတကာမှ ဂန္ထဝင်ဝတ္ထုများကို အခြေ ခံ၍ သုံးသပ်ခြင်း၊ ထင်ရှားသော မြန်မာ ဝတ္ထုများ၊ အများကြိုက် ဝတ္ထု၊ ဂန္ထဝင်ဝတ္ထု၊ အများကြိုက် ဂန္ထဝင် ဝတ္ထုဟူ၍ ခွဲခြားဘင်ပြခြင်းများလည်း စာတမ်းတွင် ပါ ဝင်သည်။ သခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၊ မောင်ထင်၊ သိန်းဖေ မြင့်တို့၏ ထင်ရှားသောဝတ္ထုများကို ဝေဖန်ရေးဆရာတို့က ဝေဖန်ခဲ့ကြသည်များကိုလည်း ကောက်နုတ် တင်ပြထား သည်။

အနုပညာဝေဖန်ရေး စာပေစာတမ်းကို ဦးကျော်စွာ (ချစ်ဦးညို) က တင်သွင်းသည်။ ဤစာတမ်းတွင် အနု ပညာဝေဖန်ရေးစာပေ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်နှင့် အကျယ် အဝန်းကို ဦးစွာတင်ပြ၍ ရုပ်သေးသဘင်၏ ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အနာဂတ်၊ ပညာရှင်များ၏ အရည်အသွေး စသည်တို့ကို လည်းကောင်း၊ မျက်မှောက်ခေတ်ဇာတ်၊ အငြိမ်၊ ဆိုင်း စသည်တို့ကိုလည်းကောင်း၊ ရုပ်ရှင်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဒါရိုက် တာ၊ သရုပ်ဆောင်၊ ဇာတ်ညွှန်းပိုင်း၊ ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု ပိုင်းတို့ကိုလည်းကောင်း ကျယ်ပြန့်စွာ တင်ပြထားသည်။ ပန်းချီအနုပညာပိုင်းတွင် ပုဂံပန်းချီသုံးသပ်ချက်၊ အင်းဝ ခေတ်၊ ကုန်းဘောင် ခေတ်ဦးနှင့် ခေတ်နှောင်း၊ စစ်ကြို ပန်းချီ သုံးသပ်ချက်များအပါအဝင် ယနေ့ ပန်းချီရေးဆွဲပုံ

ရေးဆွဲနည်းများမှအစ ဝေဖန်ထားသော စာပေများကို လေ့လာတင်ပြထားသည်။

ကဗျာဝေဖန်ရေး စာပေစာတမ်းကို ဦးစိုးညွန့် (ထီလာ စစ်သူ) က တင်သွင်းသည်။ ဤစာတမ်းတွင် ရသစာပေ၌ ပါဝင်သည့် မြန်မာကဗျာများ၏ အားဖြစ်သောအကြောင်း အရာ၊ အတွေးအခေါ်နှင့် စေတနာတို့ကို ဦးစွာတင်ပြ၍ ပင်းယ၊ အင်းဝ၊ တောင်ငူ စသည့် ခေတ်တို့တွင် ပေါ် ပေါက်ခဲ့သော မြန်မာကဗျာများ အကြောင်းကိုလည်း ကောင်း၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလ၊ စစ်ပြီး ဗြိတိသျှကိုလိုနီ ခေတ်၊ လွတ်လပ်ရေးခေတ် စသည့် ခေတ်အဆက်ဆက် ကဗျာဝေဖန်ချက်များကို လည်းကောင်း လေ့လာတင်ပြ ထားသည်။

မြန်မာကဗျာရှည်ကြီးများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျယ်ပြန့် လေးနက်သော ဝေဖန်ရေးစာပေများ လိုအပ်နေသေး ကြောင်းကိုလည်းကောင်း၊ ရသစာပေတွင် ကဗျာ၏အရေး ပါပုံကိုလည်းကောင်း တင်ပြထားသည်။

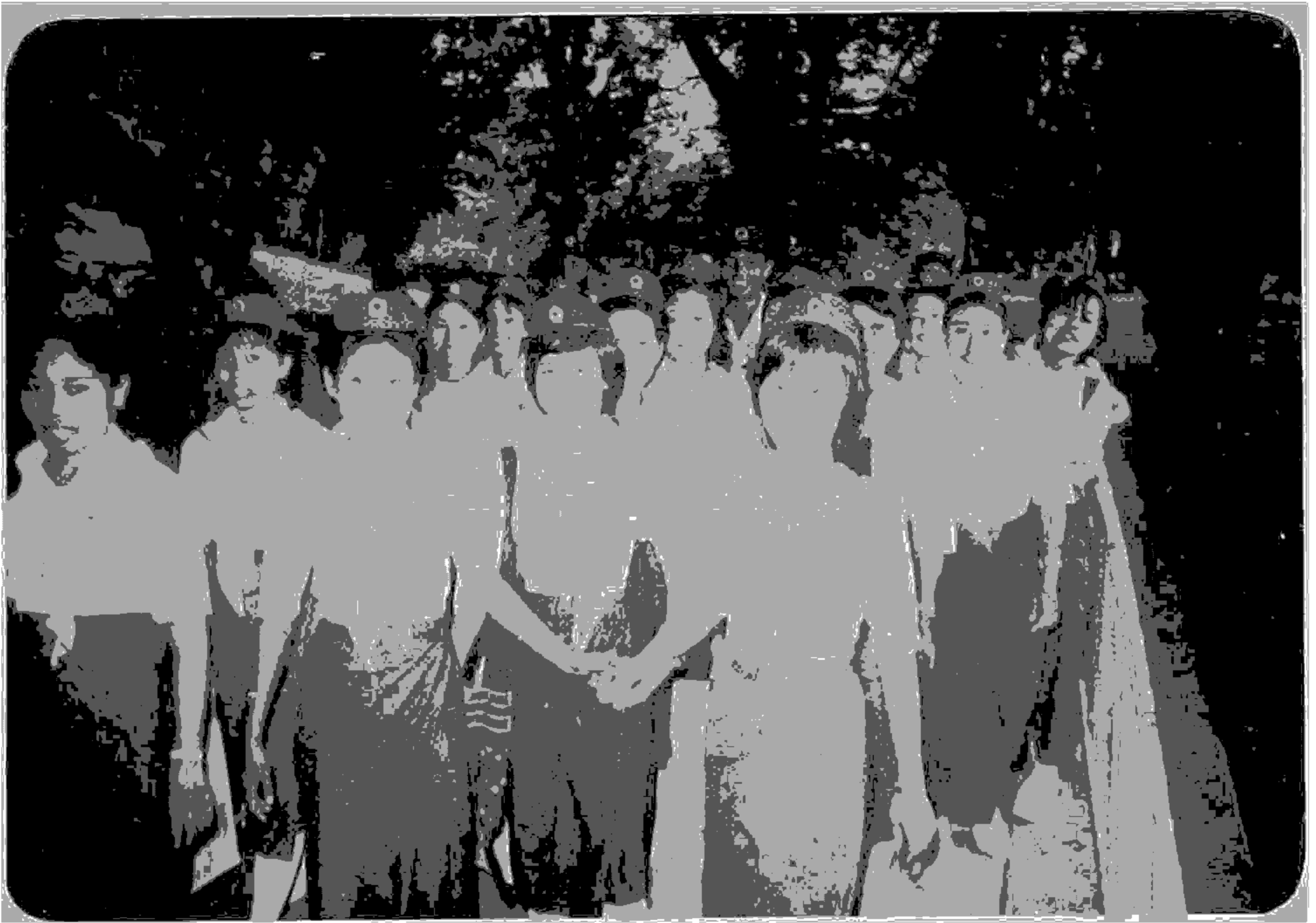
စာတမ်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ မေးမြန်းလိုသည့် အချက် များ၊ ဖြည့်စွက်လိုသည့်အချက်များရှိပါက မေးမြန်းအကြံ ပေးနိုင်ရန် စာတမ်းကို မေးခွန်းပုံစံနှင့်တကွ ကြိုတင်ဝေငှ ထားသည်။ မေးခွန်းပုံစံများတွင် မေးမြန်း၊ အကြံပေး လိုသော အချက်များကို ဖြည့်စွက်ရေးသား၍ တင်ပြရ သည်။ စာတမ်းရှင်က တူညီသောမေးခွန်းများကို တပေါင်း တည်းဖြေ၍ ကွဲပြားသော မေးခွန်းများကိုမူ တဦးချင်း အလိုက် ဖြေသည်။ ဖြေဆိုချက် မရှင်းသေးပါက မေး မြန်းသူကိုယ်တိုင်ထံ၍ ဆွေးနွေးနိုင်သည်။ ဝေဖန်ရေး စာ ပေ စာတမ်းဖတ်ပွဲတွင် ဆွေးနွေးမေးမြန်း အကြံပြုသူ ၇၀ ရှိသည်။

စံပြုကြက်ခြေနီ (၁၉၈၅)။

။ မြန်မာနိုင်ငံ ကြက်ခြေနီအသင်းသည် လူသားအားလုံး၏ ကျန်းမာရေးမြှင့်တင် ရန် ဒုက္ခသည်ကူညီစောင့်ရှောက်ရန်နှင့် လူလူချင်းညှာတာ ထောက်ထား ရိုင်းပင်း ကူညီတတ်ရန်ဟူသော ကြက်ခြေနီ အခြေခံမူဝါဒများနှင့် အညီ ကြက်ခြေနီ လုပ်ငန်းများကို စွမ်းစွမ်းတမ်း ဆောင်ရွက်သည့် ထူးချွန်သော ကြက်ခြေနီ မောင်မယ်များအား စံပြုကြက်ခြေနီအဖြစ် ရွေးချယ်ချီးမြှင့် ဂုဏ်ပြုလျက်ရှိသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် ၁၄ ကြိမ်မြောက် စံပြုကြက်ခြေနီအဖြစ် ရွေးချယ်ခံရသူ ဦးရေမှာ ကချင်ပြည်နယ်မှ အမျိုးသား ခြောက်ဦး၊ အမျိုးသမီးသုံးဦး၊ ကယားပြည်နယ်မှ အမျိုး သား သုံးဦး၊ အမျိုးသမီးတဦး၊ ကရင်ပြည်နယ်မှ အမျိုး သားသုံးဦး၊ အမျိုးသမီးနှစ်ဦး၊ ချင်းပြည်နယ်မှ အမျိုးသား သုံးဦး၊ အမျိုးသမီးသုံးဦး၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းမှ အမျိုးသား ၁၇

စံပြုကြက်ခြေနီ

၁၄ ကြိမ်မြောက် စံပြုကြက်ခြေနီ မောင်မယ်များ ကန်တော်ကြီး ဗိုလ်ချုပ်ပန်းခြံတွင် လေ့လာနေကြစဉ်

ဦး၊ အမျိုးသမီး ၁၁ ဦး၊ တနင်္သာရီတိုင်းမှ အမျိုးသားငါး
ဦး၊ အမျိုးသမီးလေးဦး၊ ပဲခူးတိုင်းမှ အမျိုးသား ၂၁ ဦး၊
အမျိုးသမီး ငါးဦး၊ မကွေးတိုင်းမှ အမျိုးသား ၁၃ ဦး၊
အမျိုးသမီး ကိုးဦး၊ မန္တလေးတိုင်းမှ အမျိုးသား ၁၆ ဦး၊
အမျိုးသမီး ၁၁ ဦး၊ မွန်ပြည်နယ်မှ အမျိုးသား လေးဦး၊
အမျိုးသမီးခြောက်ဦး၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မှ အမျိုးသား ငါးဦး၊
အမျိုးသမီး နှစ်ဦး၊ ရန်ကုန်တိုင်းမှ အမျိုးသား ၂၇ ဦး၊
အမျိုးသမီး ၁၂ ဦး၊ ရှမ်းပြည်နယ် (တောင်ပိုင်း) မှ အမျိုး
သားကိုးဦး၊ အမျိုးသမီးနှစ်ဦး၊ ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်
ပိုင်း) မှ အမျိုးသားခုနစ်ဦး၊ အမျိုးသမီးလေးဦး၊ ဧရာဝတီ
တိုင်းမှ အမျိုးသား ၁၁ ဦး၊ အမျိုးသမီး ၁၄ ဦး ရွေးချယ်
ခံရသည်။ ထိုအထဲတွင် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအလိုက်
တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များမှ စံပြုကြက်ခြေနီ ၁၆ ဦး ပါဝင်
သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် စံပြုကြက်ခြေနီအဖြစ် အရွေးခံရသူ
စုစုပေါင်းမှာ ၂၃၉ ဦး ဖြစ်သည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် ၁၄ ကြိမ်မြောက် စံပြုကြက်ခြေနီစခန်းကို
ရန်ကုန်မြို့ လူငယ်အင်းယားလေးစခန်းတွင် ပြေလ ၂၂
ရက်နေ့မှ ၂၈ ရက်နေ့အထိ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ စခန်းဖွင့်ပွဲနှင့်

ဂုဏ်ပြုလက်မှတ်တံဆိပ် အပ်နှင်းခြင်းအခမ်းအနားကို ပြေ
လ ၂၂ ရက်နေ့ နံနက်တွင် ကျင်းပသည်။

စံပြုကြက်ခြေနီများသည် စခန်းဝင်ကာလအတွင်း စစ်
ရေးပြနှင့် စစ်မိန့်သံလေ့ကျင့်မှု၊ ထမ်းစင်သယ်ဆောင်နည်း၊
စစ်မြေပြင် လူနာကောက်နည်း၊ ရှေးဦးသူနာပြုစုနည်း
စသော ကြက်ခြေနီဆိုင်ရာ ဘာသာရပ်များကို သင်ကြား
ဆည်းပူးခဲ့ကြသည်။ ထို့အပြင် လမ်းစဉ်လူငယ် ဖွဲ့စည်းပုံ
အကြောင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်၊ မိုးလေဝသနှင့်
ဇလဗေဒပညာ၊ မီးသတ်လုပ်ငန်း၊ သဘင်ပညာနှင့် ရုပ်ရှင်
ပညာ အကြောင်း စသော ဟောပြောပွဲ များကို လည်း
တက်ရောက်၍ လေ့လာ မှတ်သားခဲ့ကြသည်။

စံပြုကြက်ခြေနီများသည် ပြေလ ၂၅ ရက်နေ့တွင်ရန်ကုန်
မြို့တွင်း လေ့လာရေး ခရီးထွက်ခဲ့ကြရာ ကန်တော်ကြီး
ဗိုလ်ချုပ်ကြေးရုပ်၊ ကရဝိက်ခန်းမ၊ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီ
အသင်း ဌာနချုပ်၊ ပြည်သူ့ကုန်တိုက်၊ မြန်မာ့အသံနှင့်
မြန်မာနိုင်ငံ ဆေး ဝါး ထုတ်လုပ် ရေး စက်ရုံများသို့ သွား
ရောက်ခဲ့ကြသည်။

ဤသို့ဖြင့် စံပြုကြက်ခြေနီ မောင်မယ်များသည် စခန်း

ဝင်ရက်သတ္တပတ်အတွင်း စည်းကမ်းတကျ ချစ်ချစ်ခင်ခင် ရင်းရင်းနှီးနှီးနေထိုင်ခဲ့ကြပြီး ကြက်ခြေနီ လုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်းသော ဘာသာရပ်များကိုလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရာတွင် အထောက်အကူဖြစ်စေမည့်အထွေထွေဗဟုသုတများကိုလည်းကောင်း သိမြင်လေ့လာခွင့် ရရှိခဲ့ကြသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် စံပြုကြက်ခြေနီ စခန်းသိမ်းပွဲကို ဧပြီလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပပြီး ဧပြီလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် လူငယ်တွေ့ဆုံပွဲ ကျင်းပပြုလုပ်ကာ လက်ဆောင်ချင်း ဖလှယ်ကြသည်။ ဧပြီလ ၂၉ ရက်တွင် စံပြုကြက်ခြေနီမောင်မယ်များသည် ၁၄ ကြိမ်မြောက် စံပြုကြက်ခြေနီစခန်းမှ ပြန်လည် ထွက်ခွာကြသည်။

စံပြုလုပ်သားစီမံကိန်း။ ။၁၉၈၄-၈၅ ခုနှစ်အတွက် စံပြုလုပ်သားအဖြစ် ရွေးချယ်ခံရသော ကာယ၊ ဥက္ကဏ အလုပ်သမား ၇၀၆ ဦး၏ အမည်စာရင်းကို စံပြုလုပ်သားစီမံကိန်း ဗဟိုကော်မတီက ၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ကြေငြာခဲ့ရာ ဆိုရှယ်လစ်လုပ်သားကောင်း ၆၉ ဦး၊ ဒုတိယဆင့် စံပြုလုပ်သား ၁၈၀ နှင့် တတိယဆင့် စံပြုလုပ်သား ၄၅၇ ဦး ပါဝင်သည်။

အလုပ်သမားများ၏ အကျိုးကို တဘက်မှ ကာကွယ်မြှင့်တင်ယင်း အခြား တဘက်တွင် ဆိုရှယ်လစ်လောကသို့ ချီတက်ရေးအတွက် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးမြှင့်ရန် ဟူသည့် အလုပ်သမားရေးရာ သဘောထားနှင့်အညီ အလုပ်သမားဝန်ကြီးဌာနသည် ၁၉၆၄ ခုနှစ် ပြည်သူ့လုပ်သားများ၏ အခြေခံရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ ပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေပုဒ်မ ၆ ပုဒ်မခွဲ ၃ (ဂ) နှင့် (ဃ) အရ စံပြုလုပ်သားအပန်းဖြေရေး စီမံကိန်းကို ချမှတ်လျက် ၁၉၆၄ - ၆၅ ခုနှစ်မှစ၍ အစဉ်တစိုက် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ စံပြုလုပ်သား ရွေးချယ်ရေး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်သည် ဆိုရှယ်လစ်လုပ်အား ယှဉ်ပြိုင်ရေး ရည်မှန်းချက်ကို အကောင်အထည် ဖော်ခြင်းပင်ဖြစ်ရာ လုပ်သားထုအတွင်း ဆိုရှယ်လစ်လုပ်အား ယှဉ်ပြိုင်ရေး စိတ်ဓာတ်များ ဝေါ်ပေါက်လာစေခြင်း၊ တက်ကြွစွာ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ကုန်ပိုမိုထွက်ရှိနိုင်ခြင်း၊ ကုန်ထုတ်စရိတ် လျော့နည်းစေခြင်း၊ လေလွင့် ပြုန်းတီးမှု နည်းပါးစေခြင်းနှင့် လုပ်ငန်းခွင် စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းမှု ကောင်းမွန် တိုးတက်လာစေခြင်းစသည့် အကျိုးတရားများ ပေါ်ထွန်းလာစေမည် ဖြစ်သည်။

စံပြုလုပ်သားများကို လုပ်သားပြည်သူများက ဂုဏ်ပြုကြိုဆိုနေပုံ

စံပြုလုပ်သား စီမံကိန်း ဗဟိုကော်မတီသည် သတ်မှတ် ထားသော အရည်အချင်း စံထားချက် ကိုးချက်နှင့်အညီ စံပြုလုပ်သားများကို နှစ်စဉ်ရွေးချယ်ပြီး ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်ခဲ့ရာတွင် ၁၉၆၄-၆၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၄-၈၅ ခုနှစ်အထိ ၂၁ နှစ်အတွင်း စံပြုလုပ်သားပေါင်း ၁၃,၅၈၃ ဦး ရွေးချယ်နိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းတွင် ပထမဆင့် ဆိုရှယ်လစ် လုပ်သားကောင်း ၉၆၀ ဦး၊ ဒုတိယဆင့် စံပြုလုပ်သား ၂,၉၀၅ ဦးနှင့် တတိယဆင့် စံပြုလုပ်သား ၉,၇၁၈ ဦး ပါဝင်သည်။

၁၉၈၄-၈၅ ခုနှစ် လုပ်အား ယှဉ်ပြိုင်ရေးကာလတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်သည့် စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံ၊ အလုပ်ဌာနပေါင်း ၅၅၆ ခု ရှိခဲ့ပြီး ပါဝင် ယှဉ်ပြိုင်မှုတွင် အကျိုးဝင်သည့် အလုပ်သမားပေါင်း ၂,၅၁,၃၅၉ ဦးရှိခဲ့သည်။ ထိုအလုပ်သမားများထဲမှ အလုပ်သမားပေါင်း ၆,၇၅၄ ဦးကို စံပြုလုပ်သား ရွေးချယ်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများရှိ စံပြုလုပ်သား စိစစ်ရေးနှင့် ရွေးချယ်ရေးအဖွဲ့များက အဆိုပြုတင်ပြခဲ့ရာ စံပြုလုပ်သားစီမံကိန်း ဗဟိုကော်မတီက ယခုနှစ်တွင် ၇၀၆ ဦး ရွေးချယ် ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

စံပြုလုပ်သားအဖြစ် ရွေးချယ်ခံရသော လုပ်အားထူးချွန်သူ အလုပ်သမား များအား နိုင်ငံတော်က ဂုဏ်ပြုချီးမြှင့်သောအားဖြင့် အပန်းဖြေ စခန်းများသို့ စေလွှတ်အပန်းဖြေစေသည်။ ယခုနှစ်၌ စံပြုလုပ်သားများသည် ငပလီရွှေဝါချိုင်းစခန်းတွင် ၆၉ ဦး၊ ရန်ကုန် စိမ်းမြကန် သာစခန်းတွင် ၂၁၀ ဦးနှင့် မွန်ပြည်နယ် ရာမညစက်စခန်းတွင် ၄၂၇ ဦး အသီးသီး အပန်းဖြေအနားယူခဲ့သည်။

အပန်းဖြေ စခန်းများသို့ စံပြုလုပ်သားများအား ပို့လွှတ်၍ အပန်းဖြေ အနားယူစေရာတွင် စံပြုလုပ်သား စီမံကိန်း ဗဟိုကော်မတီက ရည်မှန်းချက် ခြောက်ရပ်ချမှတ် ထားရှိပေသည်။ ထိုရည်မှန်းချက်များမှာ —

- အလုပ်ခွင်မှ အပန်းဖြေစခန်းသို့ သွားရောက်အနားယူရန်၊
- ကျန်းမာရေး ပိုမိုတိုးတက် ကောင်းမွန် လာစေရန်၊
- ပညာပေး စည်းရုံးမှုများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်၊
- ဒေသန္တရ ဗဟုသုတများ တိုးပွားလာစေရန်၊
- အပန်းဖြေစခန်းများမှ လုပ်ငန်းခွင်သို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်သည့်အခါတွင် အားသစ် မာန်သစ် များဖြင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်ရေးကို ဆောင်ရွက်နိုင်စေရန်နှင့်
- အလုပ်သမားထုအတွင်း ဆိုရှယ်လစ် လုပ်အားယှဉ်ပြိုင်ရေးစိတ်ဓာတ်များ ပိုမိုနိုးကြား တက်ကြွလာစေရန်တို့ ဖြစ်ပေသည်။

၁၉၈၄-၈၅ ခုနှစ်အတွက် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအလိုက် ရွေးချယ်ခံရသော စံပြုလုပ်သားများ စာရင်း

ပြည်နယ်/တိုင်း	ပထမဆင့်	ဒုတိယဆင့်	တတိယဆင့်	စုစုပေါင်း
ကချင်ပြည်နယ်		၁	၇	၈
ကယားပြည်နယ်		၃	၃	၆
ကရင်ပြည်နယ်		၁	၂	၃
ချင်းပြည်နယ်		၁	၂	၃
စစ်ကိုင်းတိုင်း	၄	၈	၃၃	၄၅
တနင်္သာရီတိုင်း	၁	၂	၄	၇
ပဲခူးတိုင်း	၄	၁၀	၂၉	၄၃
မကွေးတိုင်း	၆	၁၉	၃၃	၅၈
မန္တလေးတိုင်း	၁၆	၂၃	၆၅	၁၀၄
မွန်ပြည်နယ်	၂	၉	၂၅	၃၆
ရခိုင်ပြည်နယ်		၅	၈	၁၃
ရန်ကုန်တိုင်း	၃၁	၈၄	၁၈၆	၃၀၁
ရှမ်းပြည်နယ်	၁	၂	၁၉	၂၂
ဧရာဝတီတိုင်း	၄	၁၂	၄၁	၅၇
စုစုပေါင်း	၆၉	၁၈၀	၄၅၇	၇၀၆

စိုးရ၊ ဦး (ခရစ် ၁၉၀၇-၁၉၈၅)။ ။ ဦးစိုးရကို ၁၉၀၇ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် အဖဦးကြူ၊ အမိဒေါ်မမကြီးတို့က မန္တလေးခရိုင် စဉ့်ကူးမြို့နယ်တောင်အင်းတွင် မွေးဖွားသည်။

ဦးစိုးရသည် ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ဥပစာပိဋကကို အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ထိုနှစ်၌ပင် အစိုးရအမှုထမ်းအဖြစ် စတင်ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ် ဂျပန်ခေတ်၌ နယ်ပိုင်ဝန်ထောက်အဖြစ် မတ္တရာမြို့နှင့် မန္တလေးမြို့များတွင် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံဝန်ထမ်း(အထက်တန်း)ထူးသို့ တိုးမြှင့်ခန့်ထားခြင်း ခံရသည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၌ ရှမ်းပြည်နယ်၊ လွယ်လင်မြို့ ခရိုင်ဝန်၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် တောင်ငူခရိုင်ဝန်၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံ လျှပ်စစ်ဓာတ်

ဦးစိုးရ

အားပေးရေး ဘုတ်အဖွဲ့၊ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ်၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်၌ တနင်္သာရီတိုင်းမင်းကြီး၊ ၁၉၆၈ ခုနှစ်၌ ဆိပ်ကမ်း အုပ်ချုပ်ရေးနာယက စသည်ဖြင့် အမှုထမ်းခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ဦးစိုးရသည် ပထမအကြိမ် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ပွဲ၌ ရွေးချယ်တင်မြောက် ပွဲ ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် တွင် မြန်မာနိုင်ငံ လုပ်ငန်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၉၇၈ ခု နှစ်တွင် ဝန်ထမ်းရွေးချယ်ရေးလေ့ကျင့်ရေးအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် အငြိမ်းစားယူခဲ့သည်။

ဦးစိုးရသည် ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ဝဏ္ဏကျော်ထင်ဘွဲ့ ချီးမြှင့် ခံရ၍ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် သီရိပျံချီဘွဲ့ ချီးမြှင့်ခံ ခဲ့ရသည်။

ဦးစိုးရသည် အဘိဓမ္မာပြန့်ပွားရေးအသင်း ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ (စီမံ) အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဝိုင် အမ် ဘီ အေ အသင်းကြီး၏ နာယကအဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးမန္တလေးဒီဂရီကောလိပ်ကျောင်းသားများ အသင်း၏ နာယကကြီးနှင့် မန္တလေးအသင်း၏ နာယက ကြီးလည်း ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဦးစိုးရသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် သား တယောက်နှင့် သမီး သုံးယောက် ကျန်ရစ်သည်။

စိုင်းအောင်လှိုင်မြင့် (ခရစ် ၁၉၅၆ - ၁၉၈၅) ။ ။ ကမ္ဘာ့ ကြက်ခြေနီ အမြင့်ဆုံးဆုတံဆိပ်ရှင် စိုင်းအောင်လှိုင် မြင့်ကို ၁၉၅၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် မြစ်ကြီး နားမြို့၌ အဖ ဦးတင်မောင် အမိ ဒေါ်မယ်ခဲတို့က မွေးဖွား သည်။ ငယ်နာမည် မောင်တင်လှိုင် ဖြစ်သည်။

စိုင်းအောင်လှိုင်မြင့်သည် မြစ်ကြီးနားမြို့၊ အမှတ် (၁) အစိုးရအထက်တန်းကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြား ခဲ့သည်။ ပညာသင်ကြားစဉ်ကပင် မြန်မာနိုင်ငံ ကြက်ခြေနီတပ်ဖွဲ့ဝင်

တဦး ဖြစ်ခဲ့ပြီး ကြက်ခြေနီ သူနာပြု တပ်ကြပ်ကြီး အဆင့် ရရှိခဲ့သည်။

၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် မြစ်ကြီးနားမြို့၏ တဘက်ကမ်းရှိ ခတ် ချိုရွာ ကုတို ဆိပ်ကမ်း၌ တပ်မတော် မော်တော်ယာဉ် တစင်းသည် ရော့တီမြစ်ကိုဖြတ်ကူးရန် ကုတိုဖောင်ပေါ်သို့ အတက် အရှိန်လွန်၍ ရေအောက်သို့ ထိုးကျသွားရာ ကား ထဲပါသွားသော ယာဉ်မောင်းရဲဘော်အား စိုင်းအောင်လှိုင် မြင့်သည် မိနစ် ၂၀ ကြာ ရေငုပ်၍ သက်စွန့်ဆံဖျား ကယ် တင် ခဲ့သည်။

ထိုသို့ စွန့်စွန့်စားစား ကယ်တင်ခဲ့သောကြောင့် ၁၉၇၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ရိုမေးနီးယားနိုင်ငံ၊ ဗုခါရက် မြို့၌ ကျင်းပသော ၂၃ ကြိမ်မြောက် အပြည် ပြည်ဆိုင်ရာ ကြက်ခြေနီညီလာခံ၌ စိုင်းအောင်လှိုင်မြင့်အား ကမ္ဘာ့ကြက်ခြေနီ အမြင့်ဆုံးဆုတံဆိပ်ဖြစ်သည့် ဟင်နရီဒူး နန်းဆုကိုချီးမြှင့်အပ်နှင်းခဲ့သည်။ စိုင်းအောင်လှိုင်မြင့်သည် အသက် ၂၁ နှစ်အရွယ်တွင် ဟင်နရီဒူးနန်းဆုကို ရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပြီး အရှေ့တောင်အာရှတွင် ပထမဆုံး ဆုချီးမြှင့်ခံရသူ လည်း ဖြစ်သည်။

စိုင်းအောင်လှိုင်မြင့်သည် ၁၉၇၇ ခုနှစ်မှ စတင်၍ မြန်မာနိုင်ငံကြက်ခြေနီအသင်းဌာနချုပ်တွင် လက်ထောက် ပြန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် ဂျပန် နိုင်ငံ လူငယ် ကြက်ခြေနီ သင်တန်းသို့ သွားရောက် လေ့လာခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဒေါ်စောစုစုခိုင် နှင့် လက်ထပ်သည်။

စိုင်းအောင်လှိုင်မြင့်သည် စာပေများကိုလည်း ပြုစုရေး သားသည်။ သုံးဆယ့်တရက် နိုင်ငံခြားခရီး စာအုပ်သည် စိုင်းအောင်လှိုင်မြင့်၏ လက်ရာ ဖြစ်သည်။

စိုင်းအောင်လှိုင်မြင့်သည် ဦးနှောက်အမှေးရောင် ရော ဂါကို ကုသရန် ကြက်ခြေနီနှင့် လခြမ်းနီအသင်းများ သမဂ္ဂ နှင့် ထိုင်း ကြက်ခြေနီ အသင်းတို့၏ ကူညီ ထောက်ပံ့မှုဖြင့်

ဟင်နရီဒူးနန်းဆုရ စိုင်းအောင်လှိုင်မြင့်

စိုင်းအောင်လိုင်မြင့်

စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ထူးချွန်ဆု

ထိုင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီး ဗန်ကောက်မြို့ ဆေးရုံတွင် ဦးနှောက်ကို ခွဲစိတ် ကုသခဲ့သည်။

စိုင်းအောင်လိုင်မြင့်သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၂၅ ရက် နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ရုပ်ကလာပ်ကို ၎င်း၏ဆန္ဒအရ ရန်ကုန် ဆေးတက္ကသိုလ်သို့ လှူဒါန်းသည်။

ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီး ဒေါ်စောစုစုခိုင် နှင့် သားတယောက်၊ သမီးတယောက် ကျန်ရစ်သည်။

စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှု ထူးချွန်ဆု။ ။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနေ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ ကျိုက္ကဆံကွင်း ဆရာစံခန်းမ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ ယခုနှစ် ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနေ့ ဆောင်ပုဒ်မှာ ဝန်းကျင်ပြည့်ဖြိုး ရိက္ခာတိုး ဖြစ်သည်။

အခမ်း အနား တွင် ၁၉၈၄ - ၈၅ ခုနှစ် စိုက်ပျိုးရာသီ၌ သီးနှံစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှု ထူးချွန်ဆု ရရှိသော မြို့နယ် များ အား လယ်ယာနှင့် သစ်တော ဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးလှိုင်မြင့်က ဆုများ ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

ထိုသို့ သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ထူးချွန်ဆု ချီးမြှင့်ရာတွင် တမြို့နယ်လုံး၏ စိုက်ကေ၊ အောင်ကေ၊ အထွက်နှုန်းနှင့် စီမံကိန်း လျာထားချက်အပေါ် ဆောင်ရွက်နိုင်မှု စသည့် အချက်များကို အခြေခံကာ နိုင်ငံတော်အတွက် အရေးပါသော စားသုံး သီးနှံများဖြစ်သည့် စပါး၊ ဂျုံ၊ အစေ့ထုတ် ပြောင်း၊ နှံစားပြောင်း၊ မိုးမြေပဲ၊ ဆောင်းမြေပဲ၊ နှမ်း၊ နေကြာ၊ ထောပတ်ပဲ၊ ကုလားပဲ၊ ကြံ၊ အာလူး သီးနှံများထူးချွန်စွာ စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် မြို့နယ်များကို ဆုများချီးမြှင့်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

စပါးသီးနှံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ပထမဆုကို ရော့တီတိုင်း ဟင်္သာတမြို့နယ်က ရရှိသည်။ ဟင်္သာတမြို့နယ်သည် ၁၉၈၄ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် နှစ်နှစ် ဆက်တိုက် ပထမဆု ရရှိခဲ့သည့် မြို့နယ်ဖြစ်သည်။ စပါးအထူးအထွက်တိုး လုပ်ငန်းအတွက် တမြို့နယ်လုံး တွင် စပါး အထူးအထွက်တိုးစခန်း ၁၁ ခု ဖွင့်လှစ်ပြီး ရွှေဝါထွန်း၊ ရွှေသွယ်ထွန်း၊ ရွှေတဆုပ်၊ မှော်ဘီ ၂ စသည့် အထူးအထွက်တိုး စပါးများကို အဓိကစိုက်ပျိုးလျက် ရှိသည်။

ဟင်္သာတမြို့နယ်အတွင်း ၁၉၈၄ - ၈၅ ခုနှစ် စိုက်ပျိုးရာသီတွင် စပါးကို ဧက ၁,၃၄,၄၇၇ ဧက စိုက်ပျိုးခဲ့ရာ စိုက်ဧက ၁,၃၀,၇၅၈ ဧက အောင်မြင်ခဲ့သည်။ စပါးအထွက်နှုန်းမှာ တဧကလျှင် ၉၈ ဒဿမ ၇၉ တင်းရှိပြီး စုစုပေါင်း စပါးတင်း ၁,၂၉,၁၇,၅၈၃ တင်း ထွက်ရှိသည်။

စပါးသီးနှံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ဒုတိယဆုကို ပဲခူးတိုင်း

ကြို့ပင်ကောက် မြို့နယ်က ရရှိသည်။ ကြို့ပင်ကောက်မြို့နယ်၏ စပါးတဧက အထွက်နှုန်းမှာ ၈၂ ဒဿမ ၄၉ တင်း ဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်း စပါးတင်း ၆၂,၉၀,၀၀၀ တင်း ထွက်ရှိခဲ့သည်။

စပါးသီးနှံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု တတိယဆုကို ပဲခူးတိုင်း သာယာဝတီမြို့နယ်က ရရှိသည်။ သာယာဝတီမြို့နယ်တွင် စုစုပေါင်းစပါးတင်း ၇၀,၅၉,၈၀၅ တင်း ထွက်ရှိခဲ့ပြီး တဧကအထွက်နှုန်းမှာ ၈၈ ဒဿမ ၁၀ တင်း ဖြစ်သည်။

ဂျုံသီးနှံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ပထမဆုကို မန္တလေးတိုင်း တံတားဦးမြို့နယ်က ရရှိသည်။ တံတားဦးမြို့နယ်သည် ဂျုံသီးနှံ အထွက်တိုးစီမံကိန်းကို ၁၉၈၂-၈၃ ခုနှစ်တွင် စတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ - ၈၅ ခုနှစ် စိုက်ပျိုးရာသီတွင် ဂျုံသီးနှံကို ဧက ၈၀၀၀ စိုက်ပျိုးခဲ့ရာ ၇,၆၅၀ ဧက အောင်မြင်ခဲ့သည်။ တဧကအထွက်တင်း ၂၀ နှုန်းဖြင့် စုစုပေါင်း ဂျုံသီးနှံတင်းပေါင်း ၁,၅၃,၀၀၀ ထွက်ရှိသည်။ ဂျုံသီးနှံ စိုက်ပျိုးရာတွင် မုံရွာ ဂျုံဖြူမျိုးကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးခဲ့သည်။

အစေ့ထုတ်ပြောင်း စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ပထမဆုကို ရော့တီတိုင်း ဇလွန်မြို့နယ်က ရရှိသည်။ ဇလွန်မြို့နယ်တွင် အစေ့ထုတ်ပြောင်း အထူးအထွက်တိုးစခန်း ရှစ်ခုနှင့် ကွင်းပေါင်း ၁၇၇ ခု ရှိသည်။ ကျေးရွာ ၄၅ အုပ်စုရှိ တောင်သူ ၃,၅၅၇ ဦးတို့က အစေ့များသော အစေ့ထုတ်ပြောင်း ရွှေဝါ ၂ မျိုးကို စိုက်ပျိုးခဲ့ကြသည်။

ဇလွန်မြို့နယ်အတွင်း ၁၉၈၄ - ၈၅ ခုနှစ် စိုက်ပျိုးရာသီတွင် အစေ့ထုတ်ပြောင်းဧက ၁၄,၅၀၀ စိုက်ပျိုးခဲ့ရာ ၁၃,၇၇၅ ဧက အောင်မြင်ခဲ့သည်။ တဧက အထွက် ၄၄ တင်းနှုန်းရှိပြီး စုစုပေါင်း အစေ့ထုတ်ပြောင်း တင်းပေါင်း ၆,၀၆,၁၀၀ ထွက်ရှိခဲ့သည်။

နှံစားပြောင်း စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုပထမဆုကို မန္တလေးတိုင်း တောင်သာမြို့နယ်က ရရှိခဲ့သည်။ တောင်သာမြို့နယ်သည် နှံစားပြောင်း စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ပထမဆုကို နှစ်နှစ်ဆက်တိုက် ရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ တောင်သာမြို့နယ်တွင် နှံစားပြောင်း အထူး အထွက်တိုးစခန်း ငါးခု ဖွင့်လှစ်ပြီး တမြို့နယ်လုံး နှံစားပြောင်းအထွက်တိုးအောင် စိုက်ပျိုးလျက် ရှိသည်။

တောင်သာမြို့နယ်တွင် နှံစားပြောင်းစိုက်ဧက ၄၂,၆၆၄ ဧက ရှိသည့်အနက် စိုက်ဧက ၄၀,၁၀၀ အောင်မြင်ခဲ့သည်။ တဧက ၁၅ တင်းနှုန်းထွက်ပြီး စုစုပေါင်း နှံစားပြောင်း တင်းပေါင်း ၆,၀၁,၅၀၀ ထွက်ရှိခဲ့သည်။

မိုးမြေပဲ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ပထမဆုကို ရှမ်းပြည်နယ်၊ နောင်ချိုမြို့နယ်က ရရှိခဲ့သည်။ တဧကအထွက် ၄၂

စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ထူးချွန်ဆု

စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ထူးချွန်ဆုများကို ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနေ့ အခမ်းအနားတွင် ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

ဒသမ ၆၉ တင်းနှုန်းဖြင့် မိုးမြေပဲ တင်း လေးသိန်းခန့် ထွက်ရှိခဲ့သည်။

ဆောင်းမြေပဲ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုပထမဆုကို မန္တလေး တိုင်း မတ္တရာမြို့နယ်က ရရှိသည်။ တမြို့နယ်လုံး ဆောင်းမြေပဲကို ကေ ၁၉,၀၀၀ စိုက်ပျိုးခဲ့ရာ ၁၇,၅၆၈ ကေ အောင်မြင်ခဲ့သည်။ တကေ အထွက်နှုန်း ၆၀ ဒသမ ၅၀ တင်းရှိပြီး စုစုပေါင်း ဆောင်းမြေပဲအထွက်မှာ တင်းပေါင်း ၁၀,၆၂,၈၆၄ တင်း ဖြစ်သည်။

နှမ်းသီးနှင့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ပထမဆုကို ဧရာဝတီ တိုင်း၊ မော်လမြိုင်ကျွန်းမြို့နယ်က ရရှိသည်။ ထိုမြို့နယ် တွင် နှမ်းသီးနှင့် အထူးအထွက်တိုး စီမံကိန်းကို ၁၉၈၀-၈၁ ခုနှစ်က စတင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၄-၈၅ ခုနှစ် စိုက်ပျိုးရာသီတွင် နှမ်းတကေ အထွက်နှုန်း ၈ ဒသမ ၅၂ တင်းဖြစ်ပြီး စုစုပေါင်းနှမ်းအထွက် တင်းပေါင်း ၃,၀၂,၄၆၀ ရှိခဲ့သည်။

နေကြာသီးနှင့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုပထမဆုကို မန္တလေး တိုင်း၊ ပျော်ဘွယ်မြို့နယ်က ရရှိသည်။ ပျော်ဘွယ်မြို့နယ် တွင် နေကြာကို သီးထပ်သီးနှင့်အဖြစ် စိုက်ပျိုးပြီး ဆင်း ရွှေကြာမျိုး၊ ဆံဖိုလာမျိုး၊ ပယ်ရီတိုးဗစ်မျိုးများကို စိုက် ပျိုးသည်။ တမြို့နယ်လုံး နေကြာစိုက်ကေ ၁၆,၀၀၀ ရှိ

သည့်အနက် ကေ ၁၅,၆၀၀ အောင်မြင်ခဲ့သည်။ တကေ အထွက်နှုန်း ၄၀ ဒသမ ၅၆ တင်းရှိပြီး စုစုပေါင်းနေကြာ ၆,၃၂,၇၃၆ တင်း ထွက်ရှိခဲ့သည်။

ကုလားပဲ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ပထမဆုကို ပဲခူးတိုင်း ကြို့ပင်ကောက် မြို့နယ်က ရရှိခဲ့သည်။ ကြို့ပင်ကောက်မြို့ နယ်သည် ယခင်နှစ်ကလည်း ကုလားပဲ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ် မှု ပထမဆုရရှိခဲ့သည့်အပြင် ယခုနှစ်တွင် စပါးဒုတိယဆု ကိုပါ ရရှိခဲ့သည့် မြို့နယ် ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၄-၈၅ ခုနှစ် စိုက်ပျိုးရာသီတွင် ကုလားပဲကို ကေ ၂၄,၅၆၀ စိုက်ပျိုး ခဲ့ရာ ကေ ၁၉,၆၄၈ ကေ အောင်မြင်ခဲ့သည်။ တကေ အထွက် ၁၆ ဒသမ ၅၀ တင်းနှုန်းဖြင့် စုစုပေါင်း ကုလား ပဲတင်း ၃,၂၄,၀၀၀ ထွက်ရှိခဲ့သည်။

ထောပတ်ပဲ အထွက်တိုး ထုတ်လုပ်မှု ပထမဆုကို စစ်ကိုင်းတိုင်း ကလေးမြို့နယ်က ရရှိသည်။ ထောပတ်ပဲ ပထမဆုကို ယခင် နှစ်ကလည်း ကလေးမြို့နယ်က ရရှိခဲ့ သည်။ ကလေးမြို့နယ်တွင် ထောပတ်ပဲ အထူးအထွက် တိုး စီမံကိန်းကို ၁၉၈၀-၈၁ ခုနှစ်က စတင်ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။ ထောပတ်ပဲစိုက်ပျိုးရာတွင် အထွက်နှုန်းကောင်း သည့် ဂန့်ဂေါမျိုးကို အသုံး ပြုခဲ့သည်။ တမြို့နယ်လုံး ထောပတ်ပဲကေ လေးထောင်ခန့် စိုက်ပျိုးခဲ့ရာ တကေ

အထွက်နှုန်း ၃၇ ဒသမ ၈၉ တင်းနှုန်းဖြင့် စုစုပေါင်း တင်း တသိန်းခွဲခန့် ထွက်ရှိခဲ့သည်။

ကြံစိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်မှု ပထမဆုကို မန္တလေးတိုင်း လယ်ဝေးမြို့နယ်က ရရှိသည်။ လယ်ဝေးမြို့နယ်သည် ကြံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ပထမဆုကို နှစ်နှစ်ဆက်တိုက် ရရှိခဲ့ သည့် မြို့နယ်ဖြစ်သည်။ ကြံစိုက်ပျိုးရာတွင် စီအို ၇၇၅၊ စီအို ၇၉၅၊ ပီအိုဂျေ ၃၀၁၆ နှင့် ရေဆင်း ၂ မျိုးတို့ကို စိုက်ပျိုးခဲ့သည်။ ၁၉၈၄-၈၅ ခုနှစ် စိုက်ပျိုးရာသီတွင် ကြံကေ ၁၃,၄၃၄ ကေ စိုက်ပျိုးခဲ့ရာ ၁၃,၂၅၁ ကေ အောင်မြင်ခဲ့သည်။ တကေအထွက်နှုန်း ၃၃ ဒသမ ၇၁ တန် ထွက်ရှိခဲ့ပြီး စုစုပေါင်း ကြံတန်ချိန် ၄,၄၆,၆၉၁ တန် ထွက်ရှိခဲ့သည်။

အာလူးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု ပထမဆုကို ရှမ်းပြည်နယ် ကလေးမြို့နယ်ကရရှိခဲ့သည်။ ကလေးမြို့နယ်သည် အာလူး တကေလျှင် ၃,၄၇၇ ဒသမ ၂၁ ပိဿာ ထွက်ရှိအောင် စိုက်ပျိုးခဲ့သည်။ တမြို့နယ်လုံး စုစုပေါင်း အာလူးပိဿာ ၂၄၇ သိန်းခန့် ထွက်ရှိခဲ့သည်။ အာလူး စိုက်ပျိုးရာတွင် စစ်ဗိုလ်မျိုးနှင့် မဟာမိတ်မျိုးတို့ကို အသုံးပြု စိုက်ပျိုးခဲ့ သည်။

ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအဖွဲ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနား တွင် သားငါးကဏ္ဍ ငါးပုစွန် ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဝယ်ယူမှု ထူးချွန်ဆုများကိုလည်း ဆုများချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

ကြီးကြပ် ငါးသလောက် ဝိုင်းပိုက် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း ထူးချွန်ဆုကို ရန်ကုန်တိုင်း ဆိပ်ကမ်းမြို့နယ်မှ ကျော်ဇော သူရေယာဉ်ကို ဦးဆောင်သော ဦးမောင်နီနှင့် အဖွဲ့က ရရှိသည်။

သုံးနှစ်အတွင်း ငါးသလောက် ပိဿာချိန် သုံးသိန်း ရှစ်သောင်းကျော် ဖမ်းဆီးရန် လျာထားခဲ့ရာ ပိဿာချိန် လေးသိန်းရှစ်သောင်းကျော် ဖမ်းဆီးနိုင်ခဲ့သည်။ အောင် မြင်မှု ရာခိုင်နှုန်းမှာ ၁၂၇ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်သည်။

ကြီးကြပ် ငါးသလောက် ဝိုင်းပိုက် ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း နှစ်သိမ့်ဆုကို ရန်ကုန်တိုင်း ဆိပ်ကမ်းမြို့နယ်မှ ရတနာ လင်းထိုက်ရေယာဉ်ကို ဦးဆောင်သော ဦးအောင်နိုင်နှင့် အဖွဲ့က ရရှိသည်။

ကြီးကြပ် တရွတ်ဆွဲ ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း ထူးချွန်ဆုကို ရန်ကုန်တိုင်း အလုံမြို့နယ်မှ အောင်လွင်လွင်ဇော်ရေယာဉ် ကို ဦးဆောင်သော ဦးလှရှိန်၊ ဒေါ်ခင်သိန်းနှင့် အဖွဲ့က ရရှိသည်။ သုံးနှစ်အတွင်း ငါးမျိုးစုံ ပိဿာချိန် သုံးသိန်း ခွဲကျော် ဖမ်းဆီးရန် လျာထားခဲ့ရာ ပိဿာချိန် ငါးသိန်း ခွဲကျော် ဖမ်းဆီးမိခဲ့သည်။ အောင်မြင်မှုမှာ ၁၅၃ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်သည်။

ကြီးကြပ် တရွတ်ဆွဲ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း နှစ်သိမ့်ဆုကို

အလုံမြို့နယ်မှ ခိုင်ရွှေရတနာရေယာဉ်ကို ဦးဆောင်သော ဦးမြင့်သိန်းနှင့်အဖွဲ့က ရရှိသည်။

ရေချို၊ ရေငန် ပုစွန်အများဆုံး ဝယ်ယူရရှိမှု ထူးချွန် ဆုများကို ရခိုင်ပြည်နယ်အတွက် မြေပုံမြို့နယ်၊ ဧရာဝတီ တိုင်းအတွက် ဖျာပုံမြို့နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်း အ တွက် ကော့သောင်းမြို့နယ်တို့က ရရှိခဲ့ကြသည်။

မြေပုံမြို့နယ်သည် သုံးနှစ် အတွင်း ပုစွန် ပိဿာချိန် ၇၂,၅၀၀ ပိဿာ ဝယ်ယူရန် လျာထားခဲ့ရာ ၇၃,၉၀၅ ပိဿာ ဝယ်ယူရရှိခဲ့သည်။ အောင်မြင်မှုမှာ ၁၀၁ ဒသမ ၉၃ ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်သည်။

ဖျာပုံမြို့နယ်သည် သုံးနှစ်အတွင်း ပုစွန်ပိဿာ ၆၁,၂၀၀ ဝယ်ယူရန် လျာထားခဲ့ရာ ပိဿာချိန် တသိန်းကျော် ဝယ် ယူရရှိခဲ့သည်။ အောင်မြင်မှုမှာ ၁၇၄ ဒသမ ၇၆ ရာခိုင် နှုန်း ဖြစ်သည်။

ကော့သောင်းမြို့နယ်သည် ပုစွန်ပိဿာ ၅၀,၁၀၀ ဝယ် ယူရန် လျာထားခဲ့ရာ ပိဿာချိန် ၈၇,၉၀၈ ပိဿာ ဝယ်ယူ ရရှိခဲ့သည်။ အောင်မြင်မှုမှာ ၁၇၅ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ယခုနှစ် ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအဖွဲ့ အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားတွင် စားနပ်ရိက္ခာ ထုတ် လုပ် မှု အ တွက် လှုံ့ဆော်မှုကို ပိုမိုကျယ်ပြန့်သည်ထက် ကျယ်ပြန့်စေရန်နှင့် ရာသီဥတု ညီညွတ် မျှတမှုကို အကျိုးပြုနိုင်ပြီး သစ်ပင် သစ်တော စိုက်ပျိုး ထိန်းသိမ်းမှုကို အထောက်အကူဖြစ် စေရန် ကျေးရွာပိုင် ထင်းစိုက်ခင်း တည်ထောင် အောင် မြင်မှု ထူးချွန်ဆုများကိုပါ တိုးချဲ့ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

ကျေးရွာပိုင် ထင်းစိုက်ခင်း တည်ထောင်အောင်မြင်မှု ပထမဆုကို ဧရာဝတီတိုင်း မြောင်းမြမြို့နယ် မြေတံတား ကျေးရွာက လည်းကောင်း၊ ဒုတိယဆုကို မန္တလေးတိုင်း ကျောက်ပန်းတောင်းမြို့နယ် ဆည်ပေါက်ကျေးရွာကလည်း ကောင်း၊ တတိယဆုကို ပဲခူးတိုင်း သဲကုန်းမြို့နယ် မအူ ကန်နှင့် ဂူကြီးကျေးရွာတို့က လည်းကောင်း အသီးသီး ဆွတ်ခူးရရှိကြသည်။

ဆာကစ်, အီလီယက် (ခရစ် ၁၉၂၄-၁၉၈၅)။ ။

လက်ဗနွန်သမ္မတဟောင်း အီလီယက် ဆာကစ်ကို ၁၉၂၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဘေရွတ်မြို့၏ အရှေ့ ဘက်ရှိ ရှိဗာနီယာရွာလေး၌ မာရီနိုက်ခရစ်ယာန် ကုန်သည် မိဘနှစ်ပါးက မွေးဖွားသည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဘေရွတ်မြို့ စိန်ဂျိုးဇက်တက္ကသိုလ်မှ ဥပဒေဘွဲ့ရရှိပြီးနောက် လက်ဗနွန် မြို့ပြအုပ်ချုပ်ရေး ဝန်ထမ်းအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု အသေးစိတ် တင်းကျပ်လွန်းသည်ဟု ထင်ရှားခဲ့သည်။

လက်ဗနွန်နိုင်ငံ၏ ဂိုဏ်းဂဏစွဲပြင်းထန်သော နိုင်ငံရေး

လက်ဗနွန်သမ္မတဟောင်း အီလီယက် ဆာကစ်

လောကတွင် မာရိုနိုက်ခရစ်ယာန်ဖြစ်သော ဆာကစ်သည် နိုင်ငံရေးနှင့် ကင်းရှင်းသူအဖြစ် မိမိကိုယ်ကို ခံယူထားခဲ့သည်။ အာရပ်-အစ္စရေးစစ်ပွဲများ (၁၉၄၈-၅၆) ဖြစ်ပွားပြီးနောက် ၁၉၅၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၄ ခုနှစ်အထိ ကာလတွင် ဆာကစ်သည် သမ္မတ ဖူယက်ရှိဟက်၏ လက်အောက်၌ သမ္မတရုံး ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဖြစ်လာသည်။ တဖန် ၁၉၆၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၆ ခုနှစ်အထိ လက်ဗနွန် ဗဟိုဘဏ် ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်သည်။

လက်ဗနွန်နိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေအရ သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မာရိုနိုက် ခရစ်ယာန်များသာ ပါဝင် ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ရှိသည့်အလျောက် ဆာကစ်သည် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲ၌ ပါဝင် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာ စုလေမန် ဖရန်ဂျီးကို ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် လူပေါင်း ၆၀,၀၀၀ ခန့် သေဆုံးခဲ့ရသော လက်ဗနွန်ပြည်တွင်းစစ်ကြီးသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ပြေလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် စတင် ဖြစ်ပွားလာခဲ့သည်။ ဆီးရီးယားတပ်ဖွဲ့ဝင် ၃၀,၀၀၀ ခန့်က ၁၉၇၆ ခုနှစ် ပြေလ တွင် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်လာသည်။ ဆီးရီးယားနှင့် ကွန်ဆာဗေးတစ် မာရိုနိုက် ခရစ်ယာန်များ၏ ထောက်ခံမှုဖြင့် ၁၉၇၆ ခုနှစ် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ၌ ဆာကစ် အနိုင်ရရှိသဖြင့် ၁၉၇၆ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် သမ္မတအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုသည်။

အီလီယက် ဆာကစ်သည် ဆီးရီးယားတပ်သားအများစု ပါဝင်သော အာရပ်ငြိမ်းချမ်းမှု ထိန်းသိမ်းရေးတပ်ဖွဲ့ ဘေရွတ်မြို့၌ တပ်စွဲနိုင်ရန် ရပ်တည်ပေးခဲ့ခြင်းဖြင့် ၁၉၇၆ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲမှု ရရှိကာ ပြည်တွင်း စစ်ကြီး အဆုံးသတ်စေခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဆီးရီးယား

တပ်များ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းစေရန် မဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သောကြောင့် ၁၉၈၁ ခုနှစ် ပြေလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဇာလေမြို့ အနီး၌ ဆီးရီးယားတပ်နှင့် ခရစ်ယာန်ပြည်သူစစ်တို့ တိုက်ပွဲများ ဖြစ်ပွားခဲ့ရာမှအစ မူဆလင် ပြည်သူစစ်များလည်း ဆီးရီးယားဘက်မှ ပါဝင်တိုက်ခိုက်လာကြပြန်သည်။ ၁၉၇၈ ခုနှစ် မတ်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် အစ္စရေးတပ်များက တောင်ပိုင်းလက်ဗနွန်သို့ ကျူးကျော် ဝင်ရောက်၍ ပါလက်စတိုင်း လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ (ပီအယ်အို) ခြေကုပ်စခန်းများကို တိုက်ခိုက် ချေမှုန်းစဉ်က ဆာကစ်သည် အပစ်အခတ်ရပ်စဲစေရန် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သော်လည်း ၁၉၈၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့တွင် အစ္စရေးတပ်များ နောက်တကြိမ် ကျူးကျော် ဝင်ရောက်လာခြင်းကို မတားဆီးနိုင်ခဲ့ချေ။ ၁၉၈၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် သက်တမ်းခြောက်နှစ်စေ့ရောက်သောကြောင့် သမ္မတရာထူးမှ အနားယူခဲ့သည်။

စိတ်လှုပ်ရှားမှုကို မပေါ်လွင်အောင် တည်ငြိမ်စွာ ထိန်းချုပ်နိုင်စွမ်းရှိ၍ 'လူအေးကြီး'၊ 'စဖင့်ရုပ်တုကြီး' စသည့် ဖြင့် ကင်ပွန်းတပ်ခံရသော အီလီယက် ဆာကစ်သည် လက်ဗနွန်နိုင်ငံ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဂိုဏ်းဂဏ ပေါင်းစုံနှင့် လည်းကောင်း၊ အစ္စရေး၊ ဆီးရီးယား စသည့် ပြည်ပနိုင်ငံများနှင့် လည်းကောင်း အစွမ်းကုန် စေ့စပ် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဆာကစ်အား ဂျော်ဒန်နိုင်ငံက ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် လွတ်လပ်ရေး ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ် (ပထမဆင့်) ချီးမြှင့်ခဲ့ဖူးသည်။

ပြည်တွင်းစစ်ဒဏ် ဖိစီးနေသော လက်ဗနွန်နိုင်ငံ၏ သမ္မတဟောင်း အီလီယက် ဆာကစ်သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ပြင်သစ်သမ္မတနိုင်ငံ ပါရီမြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

ဆိုဗီယက်ဆိုရှယ်လစ်ပြည်ထောင်စုသမ္မတနိုင်ငံ။ ။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု သမ္မတနှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ကွန်စတန်တင် ချယ်ရနိုယင်းကိုးသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၁၀ ရက်နေ့ညပိုင်းက ကွယ်လွန်သွားပြီ ဖြစ်ကြောင်း ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု အစိုးရက ကြေငြာသည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅-စာ၊ ၁၆၄-ရှု။) ပေါ်လစ်ဗျူရို အဖွဲ့ဝင် မိခါယီး ဂေါ်ဘာချော့အား ပေါ်လစ်ဗျူရိုအဖွဲ့က ပါတီအထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် တာဝန်အပ်နှင်းခဲ့သည်။ (ဂေါ်ဘာချော့ မိခါယီး-ရှု။) ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ကွန်မြူနစ်ပါတီ (စီပီအက်စ်ယူ) ဗဟိုကော်မတီသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ပြေလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော စုံညီအစည်းအဝေး၌ နီကိုလိုင် ရူးဇကော့နှင့် ရေဂါ လီဂါချော့တို့အား ပေါ်လစ်ဗျူရို အချိန်ပြည့်

ဆိုဗီယက် ဆိုရှယ်လစ် ပြည်ထောင်စုသမ္မတနိုင်ငံ

အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။ (ရှူးဇကော့၊ နီကိုလိုင် အိုင်ဗာနိုဗစ်ချ်—ရှူ။)

ချယ်ရီနီယင်းကိုး ကွယ်လွန်ခဲ့ပြီးနောက် ချက်ချင်း ဆက်ခံခြင်းမပြုပဲ လစ်လပ်ထားခဲ့သော ဆိုဗီယက်ဦးစီးလွှတ်တော်ချုပ် သဘာပတိအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ (နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ) ရာထူးအတွက် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့တွင် အန်ဒရေ အန်ဒရေယဗစ်ချ် ဂရိုမီကိုအား ရွေးချယ်တာဝန်အပ်နှင်းလိုက်သည်။ ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုတွင် အစဉ်အလာအရ စီပီအက်စ်ယူ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး (ပါတီအကြီးအကဲ) က နိုင်ငံတော် အကြီးအကဲအဖြစ် ပူးတွဲထမ်းဆောင်လေ့ရှိခဲ့သော်လည်း ဂေါ်ဘာချော့သည် နိုင်ငံအကြီးအကဲအဖြစ် ဂရိုမီကိုအား လျာထားတာဝန်ပေးခြင်းဖြစ်၍ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု သမိုင်းတွင် ထူးခြားသောလုပ်ရပ်ဖြစ်သည်။ (ဂရိုမီကို အန်ဒရေ အန်ဒရေယဗစ်ချ်—ရှူ။) ပါတီအကြီးအကဲ ဂေါ်ဘာချော့သည် ဆိုဗီယက်ဦးစီးလွှတ်တော်ချုပ် သဘာပတိအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်မှစ၍ ဂေါ်ဘာချော့ ထမ်းဆောင်လာခဲ့သော ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးရာ ကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကို ပါတီပေါ်လစ်ဗျူရီ အချိန်ပြည့်အဖွဲ့ဝင် ရေဂါ လီဂါချော့က ဆက်ခံသည်။ ဂရိုမီကို ၁၉၅၇ ခုနှစ်မှစ၍ ထမ်းဆောင်လာခဲ့သော နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး တာဝန်ကိုမူ အက်ဒွပ် ရှီဗာနာဇက အဆက်ခံသည်။ (ရှီဗာနာဇက အက်ဒွပ် အမ်ဗရိုဆီယေဗစ်ချ်—ရှူ။)

စီပီအက်စ်ယူ ပါတီပေါ်လစ်ဗျူရီ အချိန်ပြည့်အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ၁၉၇၆ ခုနှစ်မှစ၍ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သော ဂရိုဂိုရီ ရိုမာနော့သည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့တွင် တာဝန်မှ အနားယူသွားပြီ ဖြစ်ကြောင်း ကြေငြာသည်။

၁၉၇၆ ခုနှစ်အတွက် ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်း အခြေခံ ရည်မှန်းချက်များသည် ၁၉၇၆ - ၁၉၉၀ အတွက်နှင့် ၂၀ ရာစု နှစ်ကုန်ပိုင်းအထိ ဆိုဗီယက် စီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဆိုဗီယက် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်မှု ကျမ်းသစ်ပါ အချက်များနှင့် ကိုက်ညီကြောင်းဖြင့် နိုင်ငံတော် စီမံကိန်းကော်မတီ (ဂိုစပလင်) ဥက္ကဋ္ဌ နီကိုလိုင် တာလီဇင်က ၁၉၇၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ဆိုဗီယက်ဦးစီးလွှတ်တော်ချုပ်သို့ အစီရင်ခံသည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် အမျိုးသားဝင်ငွေသည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်ကထက် ၃ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းတိုးလာပြီး စက်မှုလုပ်ငန်းကုန်ထုတ်လုပ်မှု ပမာဏသည် ၃ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်း တိုးလာကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ စုစုပေါင်း ထုတ်ကုန်သည် ရုဘယ်သန်း ၂,၁၀၀ ဖိုးအထိ တိုးလာကြောင်းဖြင့် တင်ပြခဲ့သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် လုပ်အားထုတ်လုပ်မှုစွမ်းအားသည် ၃ ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်းတိုးကာ စီမံကိန်းလျာထားချက်ကို ပြည့်မီလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ရကြောင်းဖြင့်လည်း တာလီဇင်က ပြောကြားသည်။

ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုတွင် အရက်သေစာ သောက်စားမှုလွန်ကဲခြင်းကို ပပျောက်စေရန် ရည်ရွယ်သည့် အစီအစဉ်များကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် မေလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။ ဗေဒနာအရက် ထုတ်လုပ်မှုကို ကန့်သတ်သည်။ အရက်သေစာ သောက်စားခွင့်ပြုသော အသက်ကန့်သတ်ချက်ကို ၁၈ နှစ်ပြည့်အထိ ထားခြင်းမှ ၂၁ နှစ်သို့ တိုးမြှင့်ထားလိုက်သည်။

မော်စကိုမြို့ရှိ အမေရိကန်သံရုံး ဝန်ထမ်းများနှင့် အခြား အမေရိကန်များ လှုပ်ရှားသွားလာမှုကို ခြေရာခံရန် ဓာတုဆေးမှုန့်တမျိုး အသုံးပြုနေသည်ဟု အမေရိကန်ပြည်

ဆိုဗီယက်နိုင်ငံသား ၂၅ ဦးကို သူလျှိုလုပ်မှုဖြင့် ဗြိတိန်အစိုးရက နှင်ထုတ်ခဲ့ခြင်းကို ကန့်ကွက်နေသော ဆိုဗီယက် ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူတဦး(ဝဲ)နှင့် လန်ဒန်မြို့ရှိ ဆိုဗီယက်သံရုံး(ယာ)

ထောင်စု၏ စွပ်စွဲချက်ကို ငြင်းဆိုလိုက်ကြောင်း တပ်စ် သတင်းဌာနက ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် သတင်းထုတ်ပြန်သည်။ နိုက်ထရိုဖီဒိုင်း ပင်တာဂျင် (အင် ပီပီဒီ) ဟုခေါ်သော “သူလျှိုဆေးမှုန့်” ကို ဆိုဗီယက်ပြည် ထောင်စုက အသုံးချသည်ဟု စွပ်စွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်း ဆေးမှုန့်သည် ဇီဝပြောင်းလဲမှုကို စေ့ဆော်နိုင်စွမ်းရှိသော မြူတာဂျင်တမျိုးဖြစ်၍ ကင်ဆာရောဂါကိုပင် စွဲကပ်စေနိုင် သည်ဟုဆိုသည်။ မော်စကိုမြို့ရှိ အမေရိကန်သံရုံး၏ ရပ် ဝေးဆက်သွယ်မှုကို ကြားဖြတ်ဖမ်းယူနိုင်ရန် သံရုံးတိုက် တွင် အန္တရာယ်ရှိသော မိုက်ကရိုလှိုင်းများ ထုတ်လွှင့်ထား သည်ဟု၍ ၁၉၇၆ ခုနှစ်က စွပ်စွဲခဲ့သည့်ဖြစ်ရပ်နှင့် သဘော ချင်းဆင်တူသည်။ ယင်းသူလျှိုဆေးမှုန့် အသုံးချခြေရာခံ ခြင်းကို ၁၉၇၂ ခုနှစ်က ရပ်စဲခဲ့ပြီးမှ ၁၉၇၅ ခုနှစ် နှစ်ဦး ပိုင်းတွင် ပြန်လည်ပြုလုပ်လာသည်ဟု အမေရိကန်တို့က စွပ်စွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံ၌ သူလျှိုလုပ်ငန်းလုပ်သည်ဟု စွပ်စွဲကာ ဆိုဗီယက်နိုင်ငံသား ၂၅ ဦးကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ဗြိတိန်အစိုးရ နှင့်ထုတ်ခဲ့ခြင်းကို တုံ့ပြန် သောအားဖြင့် ဗြိတိန် သံတမန်များနှင့် အခြားဗြိတိန် နိုင်ငံသား ၂၅ ဦးကို စက်တင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဆိုဗီယက်အစိုးရက နှင်ထုတ်လိုက်သည်။

ဘေရုတ်မြို့ရှိ ဆိုဗီယက်သံတမန်လေးဦးကို ဖမ်းဆီးပြီး ထိုလေးဦးအနက်တဦးကို သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် လုပ်ရပ်သည် အစွဲရေးနိုင်ငံ၏ လက်ချက်အဖြစ် ဆိုဗီယက်အစိုးရပိုင်းက ယူဆကြောင်း ၁၉၇၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂ ရက်နေ့ တွင် ကြေငြာသည်။ သို့သော် အစွဲလာမှတ် အခြေခံဝါဒီ အကြမ်းဖက်သမား အုပ်စုတစုက ထိုလုပ်ရပ်ကို ပြုလုပ် ကြောင်း အတိအလင်း ကြေငြာထားသည်။ (နိုင်ငံတ ကာအကြမ်းဖက်မှု—ရှု။)

ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့သို့ ၁၉၇၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ လ ၂ ရက်နေ့က ရောက်ရှိလာခဲ့သော ဆိုဗီယက်ကွန်မြူနစ် ပါတီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး မိခါယီး ဂေါ်ဘာချော့ သည် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ သုတေသနအစီအစဉ် (အက်စ်ဒီအိုင်) ကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချ လိုက်သည်။ (ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ—ရှု။) ထို့ပြင် မဟာ ဗျူဟာ အဏုမြူလက်နက် ၅၀ ရာခိုင်နှုန်း လျော့ချရေးနှင့် အာကာသ ဟင်းလင်းပြင် လက်နက် ပိတ်ပင်ရေးတို့ကို တောင်းဆိုလိုက်သည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံနှင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံတို့ နှင့်လည်း လက်နက်ထိန်းချုပ်ကန့်သတ်ရေး ဆွေးနွေးပွဲ များ သီးခြားကျင်းပရန် ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ ဂေါ်ဘာ ချော့သည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃၀ ရက်နေ့ကလည်း ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုက အဏုမြူလက်နက် ဖောက်ခွဲ

စမ်းသပ်မှုကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းအထိ ရပ်ဆိုင်း ထားမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့ ဆိုင်းငံ့ထားခြင်းကို ဩဂုတ် လ ၆ ရက်နေ့မှစမည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ အဏုမြူလက်နက် စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှုရပ်ဆိုင်းထားရေး -မတောင်းဆိုမီကပင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုသည် အဏုမြူလက်နက် စမ်းသပ် ဖောက်ခွဲမှု အဆိုင်းတဆိုင်းကို ပြီးပြတ်ထားပြီဟု အမေရိ ကန် ပြည်ထောင်စုက စွပ်စွဲခဲ့သဖြင့် ပါတီ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဂေါ်ဘာချော့က ငြင်းဆိုခဲ့ရသည်။

ညိုမြ၊ ဦး (ခရစ် ၁၉၁၄-၁၉၇၅)။ ။ အိုးဝေ ဦးညိုမြ ဟု လူသိများသော စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာနှင့် နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည် (ဒုတိယဆင့်) ရ ဦးညိုမြကို မုံရွာခရိုင်၊ ချောင်းဦးမြို့နယ်၊ အမြင့်မြို့၊ သောတာပန်ရွာ၌ ၁၉၁၄ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် အဖ မင်းတိုင်ပင်အမတ် တီပီအက်စ်ဘွဲ့ရ ရှေ့နေ ဦးသာဇံ၊ အမိ ဒေါ်အံ့တို့က မွေး ဖွားသည်။ အမည်ရင်း ဦးသိန်းတင် ဖြစ်သော်လည်း ကလောင်အမည်ညိုမြသည်ပင် အမည်ရင်းကဲ့သို့တွင်သည်။

ရွှေကုရွာ ဆရာလှိုင်၏ မူလတန်းကျောင်းတွင် ပညာ သင်ခဲ့ပြီး ၁၉၂၁ ခုနှစ်တွင် မုံရွာမြို့ ဗုဒ္ဓဘာသာကျောင်း၌ မူလတန်းပညာဆက်လက်သင်ယူ၍ တတိယတန်းအောင် သောအခါ မန္တလေး ကယ်လီကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ ပညာသင်ယူသည်။ ၁၉၂၉ ခုနှစ်တွင် မုံရွာမြို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကျောင်း၌ ရှစ်တန်းမှ ၁၀ တန်းအထိ ဆက်လက်ပညာ သင်ခဲ့ရာ ၁၉၃၂ ခုနှစ်တွင် ဆယ်တန်းအောင်သည်။ ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၌ ဓာတ်လက်ပညာသင်သည်။ ၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂသို့ ဝင်ရောက်သည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂအမှုဆောင်ဖြစ်လာပြီး ဝါဒဖြန့်ချိရေးဌာန အတွင်းရေးမှူးတာဝန်ကို ယူခဲ့သည်။ ထို နှစ်မှာပင် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ၏ မဂ္ဂဇင်းကို

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်(ဒုတိယဆင့်)ရ စာရေးဆရာ၊ သတင်းစာဆရာ ဦးညိုမြ

၁၉၃၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ သပိတ်မှောက် အထူးထုတ် မဂ္ဂဇင်းအဖြစ် ထုတ်ဝေသည်။ ထိုမဂ္ဂဇင်း၏ စာတည်း အဖြစ် မောင်ညိုမြဟု ဖော်ပြခြင်းခံရသည်။ ဦးညိုမြသည် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ သမဂ္ဂ၏ မဂ္ဂဇင်းကို အိုးဝေ ဟု စတင်အမည်ပေး သုံးစွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ဦးညိုမြသည် ၁၉၃၃ ခုနှစ် ရန်ကုန် တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်သည့် အချိန်မှစ၍ ညိုမြကလောင်အမည်ကိုခံ၍ တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်မဂ္ဂဇင်း၊ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား များသမဂ္ဂ၏ မဂ္ဂဇင်း၊ ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်းတို့၌ စာများ စတင် ရေးခဲ့သည်။ ၁၉၃၅ - ၁၉၃၆ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလတွင် ကိုအောင်ဆန်းက အယ်ဒီတာ တာဝန်ယူကာ အိုးဝေ အမည်ဖြင့် စတင် ပြောင်းလဲထုတ်ဝေသည့် တက္ကသိုလ် ကျောင်းသားသမဂ္ဂ၏မဂ္ဂဇင်း၌ ငရဲခွေးကြီး လွတ်လာပြီဟု အနက်ရသည့် အင်္ဂလိပ်ဆောင်းပါးတစ်ပုဒ်ကို ရေးသား၍ ထိုကာလ တက္ကသိုလ်အာဏာပိုင်တို့ကို ဆန့်ကျင်တိုက်ခိုက် ရာမှအစ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားသပိတ် ပေါ်ပေါက်လာ ခဲ့သည်။

ဦးညိုမြသည် ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာဂုဏ်ထူး (အင်္ဂလိပ် စာ) ဘွဲ့ရသည်။ လန်ဒန်မြို့ ကင်းကောလိပ်၌ ခြောက်လ ခန့် ပညာသင်ပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ချီကာဂိုမြို့ရှိ နေ့သံသင်တန်း တက္ကသိုလ်၌ စာနယ်ဇင်းပညာ ဆက် လက်သင်ယူရာ သတင်းစာပညာ မဟာသိပ္ပံဘွဲ့ကို ရသည်။

၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ယေး တက္ကသိုလ်အရွှေပိုင်း၌ မြန်မာစာကထိက၊ ၁၉၄၄ ခု နှစ်တွင် ဝါရှင်တန်မြို့ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ အတိုင်ပင်ခံ အရာရှိစသည်ဖြင့် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၌ အာသံ ပြည်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံဆိုင်ရာ စိတ်ဓာတ်စစ်ဆင်ရေးဌာနတွင် တနွှစ်ကြာ အမှုထမ်းခဲ့ပြီး အမှုထမ်းလောကမှ နုတ်ထွက် ခဲ့သည်။

၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် အိုးဝေ သတင်းစာကို ထူထောင်ခဲ့ သည်။ မောင်သုမန ကလောင်အမည်ခံ၍ သတင်းဆောင်း ပါးများကိုလည်း ရေးခဲ့သည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် အိုးဝေ ဂျာနယ်ကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ဦးညိုမြသည် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဒီမိုကရေစီ ပြန့်ပွား ရေးအသင်း အမှုဆောင်၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် သတင်းစာ ဆရာအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ၊ ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် သန့်ရှင်း ဖဆပလ အဖွဲ့ချုပ် ပြန်ကြားရေးမှူး စသည်ဖြင့် တာဝန်ယူ ဆောင် ရွက်ခဲ့ပြီး ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် သန့်ရှင်း ဖဆပလအဖွဲ့၏ မုံရွာ မြို့နယ် အမတ်အဖြစ် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခံရသည်။

သတင်းစာဆရာအဖြစ် ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလန်၊ ဂျာမနီ၊ ယူဂိုစလားဗီးယား၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် အင်ဒိုနီးရှား နှင့် စင်ကာပူနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ခဲ့ပြီး ဒီမိုကရေစီ

ပညာ ပြန့်ပွားရေးအသင်း အမှုဆောင်အဖြစ် ၁၉၅၅ ခု နှစ်တွင် မာလာယု၊ ကမ္ဘောဒီးယား၊ လာအိုနှင့် ဗီယက်နမ် နိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ် လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ချီးမြှင့်သော နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည် ဒုတိယအဆင့်ကို ၁၉၈၀ ပြည့် နှစ်တွင် ရရှိခဲ့သည်။

ဘိန်းဇီကာ သုံးစောင်တွဲ (၁၉၇၃) နှင့် ကုန်းဘောင် ရှာပုံတော် (၁၉၈၂) စာအုပ်များကို ပြုစုခဲ့သည်။

ဦးညိုမြသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့ တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ဇနီး ဒေါ်ခင်သန်းနွယ် မှာ ၁၉၇၃ ခုနှစ်ကပင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ဦးညိုမြ ကွယ် လွန်ချိန်တွင် သားတယောက်၊ သမီးတယောက် ကျန်ရစ် သည်။

တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ။ ။

ပေါ်တူဂယ် နိုင်ငံက အုပ်ချုပ်ထားသည့် မကာအိုကျွန်းကို တရုတ်နိုင်ငံ အုပ် ချုပ်မှု လက်အောက်သို့ ပြန်လည်အပ်နှံရေးကိစ္စနှင့် စပ် လျဉ်း၍ နှစ်နိုင်ငံနိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဆင့်ဆွေးနွေးပွဲကို ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် စတင်ကျင်းပမည်ဟု ပေါ်တူဂယ်သမ္မတ အိန်းနက်စ်က ၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာ လိုက်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ပေါ်တူဂယ်နိုင်ငံတို့ ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် သံအဆက်အသွယ် ပြုလုပ်ခဲ့ကြ စဉ်က ချုပ်ဆိုခဲ့သည့် သဘောတူညီချက်ကိုအခြေခံလျက် ပေါ်တူဂယ် နိုင်ငံသည် မကာအိုကျွန်းကို ပေါ်တူဂယ်လက် အောက် ယာယီ ကျရောက်နေသော တရုတ်ပိုင် နယ်မြေ အဖြစ် သဘောထားမည်ဆိုလျှင် ပြဿနာ မရှိနိုင်ဟု မျှော်လင့်ကြောင်းဖြင့် ၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလ ၂၄ ရက်နေ့ ကပင် တရုတ်ခေါင်းဆောင် တိန်ရှောင်ဖိန်က ပြောကြား ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ အကျယ်အဝန်း ၆ ဒသမ ၂ စတုရန်းမိုင်ရှိ၍ လူဦးရေ ၄,၅၀,၀၀၀ ခန့် နေထိုင်သည့် မကာအိုကျွန်းကို ပေါ်တူဂယ်တို့သည် ၁၅၅၇ ခုနှစ်ကတည်းက လက်အောက် ခံ နယ်မြေအဖြစ် သိမ်းပိုက်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ဗြိတိန် နိုင်ငံက တရုတ်နိုင်ငံအား ၁၉၉၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁ ရက် နေ့တွင် ပြန်လည်ပေးအပ်ရန် သဘောတူညီထားပြီး ဖြစ် သည့် ဟောင်ကောင်မှ မိုင် ၄၀ ခန့် အကွာတွင် မကာ အိုကျွန်း တည်ရှိသည်။ တရုတ်လူမျိုး ၉၇ ရာခိုင်နှုန်း နေ ထိုင်သော မကာအိုကျွန်း၏ အဓိက ဝင်ငွေကိုလောင်း ကစားမှု ပိတ်ပင်ထားသော ဟောင်ကောင်မှ တရုတ်တို့က ချုပ်ကိုင်ပွင့်လှစ်ထားသည့် လောင်းကစားဝိုင်း(ကက်စီနို) များမှ ရရှိသည်။

တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီ (စီစီပီ) ၁၂ ကြိမ်မြောက် ဗဟို ကော်မတီ တတိယအကြိမ် အစည်းအဝေးက စီးပွားရေး

ထွန်ခဲသောဆယ်နှစ်က လယ်ကွင်းများနှင့် တံငါရွာလေးများသာရှိနေသည့် ရှင်ကျင့်နယ်တွင် ယခုအခါ မိုးထိတိုက်ကြီးများ ပေါ်ပေါက်လာပြီဖြစ်သည်။ ဝဲဘက်ရှိ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်ရေးဌာနချုပ် အဆောက်အအုံသည် တရုတ်ပြည်တွင် အမြင့်ဆုံး ဖြစ်သည်။

ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အစီအစဉ်တရပ်ကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် တည်တညွတ်တည်း အတည်ပြုပေးခဲ့သည်။ စီးပွားရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဟု ခေါင်းစဉ် တပ်ထားသည့် စာတမ်း၌ ယင်းအစီအစဉ်ကို ဖော်ပြထားသည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅-၈၆၊ ၁၆၉-၇၅)။ တရုတ်ပြည် ခေတ်မီ တိုးတက်ရေးအတွက် အနောက်နိုင်ငံများကို တံခါးဖွင့်ပေးသည့် မူဝါဒ ကျင့်သုံးရန် လိုအပ်သည်ဟု ဗဟိုစစ်ရေးကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ တိန်ရှောင့်ဖိန်က ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် စီစီပီ အတိုင်ပင်ခံ ကော်မတီကို ပြောကြားခဲ့သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များနှင့် ၁၉၇၀ ပြည့်လွန်နှစ်များအတွင်းက အမြော်အမြင် ကင်းမဲ့သော လက်ဝဲစွန်းဝါဒီများသည် တရုတ်နိုင်ငံ စီးပွားရေး ခေတ်မီ တိုးတက်ရေးတွင် အနှစ် ၂၀ လုံးလုံး အချိန်ဖြုန်းတီးခဲ့ကြသည်ဟု စီစီပီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဟုယီပန်က ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားခဲ့သည်။

ဝန်ဆောင်မှုနှင့် အကြံပေးမှုမှ ဝင်ငွေ ရရှိနေကြသည့် နိုင်ငံခြား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအပေါ် ဝင်ငွေခွန် ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းစည်းကြပ်ကောက်ခံမည်ဟု မေလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။ ယင်းအမိန့် ကြေငြာစာအရ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ နောက်ကြောင်းပြန် စည်းကြပ်ကောက်ခံမည်ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် နိုင်ငံခြား စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများအပေါ် စက်မှုနှင့်ကူးသန်းရောင်း

ဝယ်မှုအခွန် ငါးရာခိုင်နှုန်းကို ဇွန်လ ၁ ရက် နေ့မှစ၍ ကောက်ခံမည်ဟုလည်း ကြေငြာသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် နိုင်ငံတော် ကောင်စီဝင်နှင့် တရုတ်နိုင်ငံ ကမ်းရိုးတန်းရှိ မြို့ကြီးများ စီးပွားရေးနှင့် စက်မှုနည်းပညာ ဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်ပိုရေးရှင်း အကြီးအကဲကိုမူက ဂျပန်ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့အား ပြောကြားရာ၌ ကမ်းရိုးတန်းမြို့ကြီး ၁၄ မြို့ကိုပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးစေရေး စီမံကိန်း အကောင် အထည် ဖော်ရာတွင် ၁၀ မြို့ကို ယာယီဆိုင်းငံ့ထားပြီး ကျန်လေးမြို့ဖြစ်သည့် ရှန်ဟို၊ ကွမ်ကျောက်၊ တာလုံ၊ တီယန်ကျင်းမြို့များကို ဦးစားပေးပံ့ပိုးလျက် ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ယင်းမြို့ တမြို့မြို့တွင် ဖြစ်စေ၊ အထူးစီးပွားရေးဇုန် တခုဖြစ်သော ဟိုင်နန်ကျွန်းတွင် ဖြစ်စေ ဖက်စပ်လုပ်ငန်း ၂၀၀ ကျော် တည်ထောင်ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဒေါ်လာ သန်း ၅၀၀ ကျော် ရှိလာစေရန် တရုတ်နိုင်ငံက ကြိုးပမ်းနေသည်ဟု ၁၉၈၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလကပင် နိုင်ငံခြား စီးပွားရေး ဆက်သွယ်ရေးနှင့် ကုန်သွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

၁၉၇၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇွန်လ အထိ ကာလအတွင်း တရုတ်နိုင်ငံတွင် တိုက်ရိုက် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဒေါ်လာ သန်း ၈၀၀၀ ဖိုးရှိခဲ့၍ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ပထမနှစ်ဝက်အတွင်း ဖက်စပ်လုပ်ငန်း ၁၇၂ ခုကိုခွင့်ပြုခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ပြေလတွင် ထုတ်ပြန်သောသတင်းအရ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ဖက်စပ်လုပ်ငန်းများ၌ နိုင်ငံခြား

တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု တန်ဖိုး ဒေါ်လာ ၁,၀၆၇ သန်းရှိ၍ ၁၉၇၉ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် နောက်ထပ် ဖက်စပ် လုပ်ငန်းပေါင်း ၉၃၀ ကျော်ကို တည်ထောင်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်ဟု သိရသည်။

ရှင်ကျင့်အထူးစီးပွားရေးဇုန်(စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၇၅-၈၁၊ ၁၇၁-၉၅) တွင် နိုင်ငံခြားသုံးငွေကြေးများကိုတရားမဝင် အရောင်းအဝယ် ပြုလုပ်ခြင်း၊ မှောင်ခိုခြင်းနှင့် အလွဲသုံးစားမှု အမျိုးမျိုးကို ကျူးလွန်ခြင်းစသည့် ဖြစ်ရပ်များ ပေါ်ပေါက်နေသောကြောင့် တရုတ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင် ပိုင်းတွင် ယင်းကိစ္စကို ဝေဖန်သုံးသပ်နေရသည်။ ရှင်ကျင့် စီးပွားရေးဇုန် ထုတ်လုပ်မှု ပမာဏ၏ အနည်းဆုံး ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ပြည်ပသို့ တင်ပို့ရောင်းချရန် လျာထားခဲ့သော်လည်း ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း (ဒေါ်လာ သန်း ၄၅၀ ဖိုး) ကိုသာ တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ခဲ့သည်။ ရှင်ကျင့် အထူးစီးပွားရေးဇုန်သည် အောင်မြင် လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားကြောင်း၊ သို့သော် အကယ်၍ မအောင်မြင်လျှင်လည်း အတွေ့အကြုံ သင်ခန်းစာ ထုတ်ယူရရှိနိုင်ပါလိမ့်မည်ဟု တရုတ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင် တိန်ရှောင်ဖိန်က ပြောကြားခဲ့သည်။ အခြားအထူးစီးပွားရေးဇုန်တစ်ခုဖြစ်သော ဟိုင်နန်ကျွန်းတွင်လည်း ဒေါ်လာ သန်း ၁,၅၀၀ ဖိုးခန့်ကို အလွဲသုံးစားပြုလုပ်မှုဖြင့် တာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးဦးကို ထုတ်ပယ်လိုက်ရပြီး ကျန်လူများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးသည်။ ထိုတာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များသည် တရုတ်နိုင်ငံ၏ “တံခါးဖွင့်” စီးပွားရေးမူဝါဒကို ခုတုံးလုပ်၍ ကိုယ်ကျိုးရှာခဲ့ကြသည်ဟု အစိုးရပိုင်းက စွဲချက်တင်လိုက်သည်။

တရုတ်နိုင်ငံ၏ ကုန်သွယ်ရေး ရှင်းတမ်းလိုငွေသည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်က ဒေါ်လာ သန်း ၁,၁၀၀ ရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာ သန်း ၁,၇၀၀ ကျော်သို့ မြင့်တက်လာမည်ဟု ခန့်မှန်းရကြောင်းဖြင့် အစိုးရစာရင်းအင်းဌာနက ၁၉၇၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။

တရုတ်နိုင်ငံသည် တပ်မတော်၏ စစ်သည်အင်အားကို ၁၉၇၆ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် တသန်းခန့် လျော့ချပြီးဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၉ ရက် နေ့ တွင် ပါတီအထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဟယိုပန်က ကြေငြာခဲ့သည်။ ပြည်သူ့လွှတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်(ပီအယ်အေ) ကို ခေတ်မီစေရေး အစီအစဉ်တွင် ယင်းသို့ ကြေငြာခြင်းသည် အထူးခြားဆုံးပင် ဖြစ်သည်။ လောလောဆယ်တွင် ပီအယ်အေ၏ စစ်သည်အင်အားသည် ၄ ဒသမ ၂ သန်းခန့် ရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ပီအယ်အေ အာဘော် သတင်းစာ၌ အဆင့်မြင့်စစ်ဦးစီးအရာရှိကြီး ၄၀ တို့ အနားယူသွားသည့် သတင်းကို ဖော်ပြခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် မတ်လ

၅ ရက်နေ့က ဆင်ဝှာ သတင်းစဉ်ကလည်း ၁၉၇၆ ခုနှစ် မကုန်မီတွင် တပ်မတော်အရာရှိပေါင်း ၄၇,၀၀၀ အနားယူသွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ကျောင်းများတွင် စစ်ပညာသင်ကြားလေ့ကျင့်ပေးခြင်းကို ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှစ်များအတွင်းက ရပ်စဲထားခဲ့ရာမှ ၁၉၇၄ ခုနှစ် မေလတွင် စစ်မှုထမ်းဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလမှစ၍ အခြေခံပညာအဆင့် ကျောင်းသား သန်း ၅၀ နှင့် တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ၁ ဒသမ ၂ သန်း အတွက် မသင်မနေရ စစ်ပညာသင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ပေးမည်ဟု ၁၉၇၅ ခုနှစ် မေလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ဆင်ဝှာ သတင်းစဉ်က သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

တရုတ်နိုင်ငံသို့ ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဧပြီလက အမေရိကန် သမ္မတ ရေဂင်အလည်အပတ် သွားရောက်ခဲ့စဉ်က (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၇၅-၈၁၊ ၁၇၀-၉၅) စတင်ချုပ်ဆိုခဲ့သော နျူးကလီးယား ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေး စာချုပ်ကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် တရုတ်သမ္မတ လီရှန်နှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ အလည်အပတ် သွားရောက်စဉ် အပြီးသတ်ချုပ်ဆိုလိုက်သည်။ နျူးကလီးယား လောင်စာနှင့် နည်းပညာကို စစ်ရေးအတွက် အသုံးမပြုရေးနှင့် တတိယ နိုင်ငံများသို့ လွှဲပြောင်းခြင်း မပြုရေးတို့အတွက် တရုတ်နိုင်ငံ၏အာမခံချက်များအပေါ် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက စိုးရိမ်ပူပန်နေခဲ့ခြင်းကြောင့် ယင်းစာချုပ် အပြီးသတ်ချုပ်ဆိုရန်ကိစ္စသည် နှောင့်နှေးနေခဲ့ရသည်။ ထိုစဉ် နျူးကလီးယား လက်နက် ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် အဆင့် ရှိသော ယူရေနီယမ် ထုတ်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံအား တရုတ်သိပ္ပံပညာရှင် များက အကူအညီ ပေးနေသည် ဟူသော အမေရိကန်ထောက်လှမ်းရေးသတင်းများကို တရုတ်နိုင်ငံက ပြင်းထန်စွာ ငြင်းဆိုခဲ့သည်။ တရုတ်နိုင်ငံသည် ၁၉၇၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၃၀ ရက်နေ့ကပင် နျူးကလီးယားအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးဗျူရိုကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ နျူးကလီးယားအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးဆိုင်ရာဥပဒေများ၊ နည်းဥပဒေများထုတ်ပြန်နိုင်ရေးနှင့် နျူးကလီးယား စက်ရုံများ၊ စက်ပစ္စည်းများကို စစ်ဆေးမှု ပြုလုပ်နိုင်ရေးအတွက် ယင်းဗျူရိုက တာဝန်ယူသွားမည် ဖြစ်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံက ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် စတင် ဝင်ရောက်ခဲ့သော နိုင်ငံတကာ နျူးကလီးယားစွမ်းအင် အေဂျင်စီ (အိုင်အေအီးအေ) နှင့် ယင်းဗျူရိုတို့ ဆွေးနွေး တိုင်ပင်ဆောင်ရွက် သွားမည်ဖြစ်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံ၏ နျူးကလီးယားစွမ်းအင် စက်ရုံများကို အိုင်အေအီးအေက စစ်ဆေးခြင်းကို တရုတ်နိုင်ငံက လက်ခံမည်ဟု ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် တရုတ် ဒုတိယ ဝန်ကြီး ချုပ် လီ ပင်း က လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက် နေ့ တွင်

ဗီယင်နာမြို့၌ ကျင်းပသော အိုင်အေအီးအေ အထွေထွေ ညီလာခံတွင် ဝန်ကြီးချုပ် ကျောက်ကျိ ယန် က လည်းကောင်း ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂညီလာခံက ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင်ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီး ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် စတင်အာဏာ သက်ရောက်သည့် နျူးကလီးယားလက်နက်များ မပြန့်ပွား ရေး သဘောတူ စာချုပ်ကိုမူ တရုတ်နိုင်ငံက လက်မှတ် ရေးထိုးခြင်း မပြုသေးချေ။ အမေရိကန်နှင့် ဆိုဗီယက် အင်အားကြီးနိုင်ငံတို့၏ ဩဇာလွှမ်းမိုးမှုကို အခွန်ရှည်စေ ရေးအတွက် ဖန်တီးထားသော စာချုပ်အဖြစ် တရုတ် နိုင်ငံက ဆက်လက် သဘောထားနေဆဲပင် ဖြစ်သည်။

တရုတ်ကွန်မြူနစ် ပါတီသည် ပြည်နယ် အကြီးအကဲ အဆင့်နှင့် ဝန်ကြီးအဆင့် ရာထူးအသီးသီးတွင် တာဝန် ပေးနိုင်မည့် လူလတ်ပိုင်းအရာရှိ ၁၀၀၀ ကို ရွေးချယ်ထား ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ပါတီအဘော် သတင်းစာတွင်ဖော်ပြပါရှိသည်။ ထိုအရာရှိ ၁၀၀၀ သည် တရုတ်နိုင်ငံ၏ အနာဂတ်ခေါင်းဆောင်ပိုင်း အတွက် အမြဲတေကေဒါများ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

နိုင်ငံတော်ကောင်စီတွင် စီးပွားရေးနှင့် ဆိုင်သော ဝန်ကြီးဌာနများအတွက် ဝန်ကြီးအသစ် ရှစ်ဦး ခန့်ထား တာဝန်ပေးလိုက်ကြောင်း ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၈ ရက် နေ့တွင် ကြေငြာသည်။ ယင်းဝန်ကြီးသစ်ရှစ်ဦး၏ ပျမ်းမျှ အသက်သည် ၅၅ နှစ်နီးပါး ဖြစ်ပြီး တက္ကသိုလ် ဘွဲ့ရ များနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာနှင့် အဆင့်တူ အရည်အချင်းရှိ သူများ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ရာထူးကို လက်လွှတ်သွား ကြသော ဝန်ကြီးများအနက် ခြောက်ဦးသည် အသက် ၆၅ နှစ်ကျော်၍ အနားယူသွားကြခြင်း ဖြစ်သည်။

တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီဗဟိုကော်မတီနိုင်ငံရေးဦးဆောင် အဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင် ၂၄ ဦး ရှိသည့်အနက် ၁၀ ဦးသည် တာဝန်မှ အနားယူတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။ ဗဟို ကော်မတီဝင် ၆၄ ဦးအားလည်း တာဝန် ဆက်လက် ပေး မည် မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် အတည်ပြု ကြေငြာသည်။ အနားယူသွားသော နိုင်ငံရေးဦးဆောင်အဖွဲ့ဝင် ၁၀ ဦး တွင် အမြဲတမ်းကော်မတီဝင် မာရှယ် ယဲကျန်ယင်းလည်း ပါဝင်သည်။ စက်တင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် တရုတ် ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် အထူးအမျိုးသားညီလာခံကြီး တရပ် ကို ခေါ်ယူကျင်းပသည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် ပထမဆုံးအကြိမ် ကျင်းပခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုညီလာခံတွင် ပါတီ ဗဟိုကော်မတီဝင်အသစ် ၂၉ ဦးကို ရွေးချယ် တင် မြှောက်၍ အရန် ဗဟိုကော်မတီဝင် ၂၇ ဦးအား ဗဟို ကော်မတီဝင်အဖြစ် တိုးမြှင့် တာဝန် အပ်နှင်းလိုက်သည်။ နိုင်ငံရေးဦးဆောင်အဖွဲ့ဝင်အသစ်ငါးဦးကို ရွေးချယ် တင်

မြှောက်ခဲ့ရာ ပါတီအတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင် ဟူချီလီနှင့် ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် လီပင်းတို့ ပါဝင်သည်။ ဟူချီလီသည် အသက် ၅၅ နှစ်ရှိ၍ ကွန်မြူနစ်ပါတီ ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် အာဏာမရမီ ပီကင်း တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား ဘဝကပင် ကွန်မြူနစ် လူငယ်အဖွဲ့ချုပ် အတွင်းရေးမှူးအဖွဲ့၌ တာဝန် ပေး ခံရသူဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးဦးဆောင်အဖွဲ့ဝင် ပိန်ကျင်း က ဟူချီလီသည် ပါတီ အထွေထွေ အတွင်း ရေး မှူး ဟုယိုပန်၏ အရိုက်အရာကို ဆက်ခံနိုင်မည့်သူ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ချက်ချပေးသည်။ လီပင်းသည် အသက် ၅၇ နှစ် ရှိ၍ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုတွင် ပညာဆည်းပူးခဲ့ဖူးသည့် အင် ဂျင်နီယာတဦးဖြစ်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံ၏ နျူးကလီးယား စွမ်းအင်စီမံကိန်း၏ အကြီးအကဲ တာ ဝန် ယူ ဖူးသည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် တရုတ်နိုင်ငံ၏ ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ် လေး ဦးအနက် တဦးအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက် ခံခဲ့ရသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ကျောက်ကျိယန်၏ အရိုက်အရာကို ဆက်ခံရ မည့်သူအဖြစ် ထင်ရှားသည်။

တိလောက၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ မိုး ကောင်း မြို့၊ မဟာ တိလော ကာ ရာမကျောင်း တိုက် (မြန်မာ ၁၂၆၈-)။ ။ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ တိလောကကို ကချင်ပြည်နယ် မိုးကောင်းမြို့ နန်ရင်းရပ် တွင် ခမည်းတော် ဦးဘိုးအောင်၊ မယ်တော် ဒေါ်စိန်တို့က မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၆၈ ခုနှစ် နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၈ ရက် စနေနေ့၌ ဖွားမြင်သည်။

ကျောင်းသားအရွယ်တွင် မိုးကောင်းမြို့ အလယ် ကျောင်းဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တအရိယမဟာထေရ်ကို ဥပဇ္ဈာယ် ပြုလျက် ခမည်းတော် မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟဖြင့် ရှင်သာမဏေ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ သာမဏေဘွဲ့မှာ ရှင်တိလောက ဖြစ်သည်။

ထို့နောက် သက္ကရာဇ် ၁၂၈၈ ခုနှစ်တွင် မိုးကောင်း အနောက်ကျောင်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဝံသမဟာထေရ်ကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် ခမည်းတော် မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာ နဂ္ဂဟဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် မိုးကောင်းမြို့ အလယ်ကျောင်းဆရာ တော် ဘဒ္ဒန္တအရိယထံတွင် ပရိယတ္တိအခြေခံပညာရပ်များ ကို သင်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် မန္တလေးမြို့ ဒက္ခိဏာရာမ ဘုရားကြီးတိုက် ဆရာတော်ဦးဝိုင်း၊ ဦးနာ ရဒနှင့် စာချဆရာတော်များထံတွင် ကစည်းသဒ္ဒါကြီး၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၊ ရူပသိဒ္ဓိ၊ ကဗ္ဗာယနသာရ၊ ပုဒ်စစ်စသော ကျမ်းဂန်များကို လည်းကောင်း၊ အမရပူရမြို့ မင်္ဂလာတိုက် ဆရာတော် ဦးဝိမလထံတွင် မာတိကာခာတုကထာ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တ တိလောက

ယမိုက်၊ ပဋ္ဌာန်း၊ ဋီကာကျော်ကျမ်းများကိုလည်းကောင်း၊ စစ်ကိုင်းမြို့ စကုမော်ကျောင်းတိုက် ဆရာတော်နှင့် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး စာချဆရာတော်များထံတွင် နေ့ဝါညဝါ ကျမ်းစာများကိုလည်းကောင်း၊ တောင်ငူမြို့နယ် အုတ်တောင်းမြို့ ကန်ကလေးတောရ စာသင်တိုက် ဆရာတော်ထံတွင် ဆန်း အလင်္ကာ ဝါကျဝိနိစ္ဆယစသော ကျမ်းဂန်များကိုလည်းကောင်း၊ ရန်ကုန်မြို့ ခြောက်ထပ်ကြီးကျောင်းတိုက် စာချဆရာတော်များထံတွင် ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ ဋီကာကျမ်းများကိုလည်းကောင်း လေ့လာသင်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးအတွက် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ရာတွင် ၁၃၀၈ ခုနှစ်မှစ၍ မြစ်ကြီးနားသို့ ကြွရောက်ပြီး ကချင်ပြည်နယ် တွင် ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ပြန့်ပွားရန် ပြည်နယ်တောင်တန်း သာသနာပြုကျောင်းဖြစ်မြောက်ရေးနှင့် ပြည်နယ်သာသနာ တိုးတက်ရေးအတွက် ပါဝင် ဆောင်ရွက်တော် မူခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ရုပ်ပွားတော်နှင့် စေတီတော်ကြီးငါးဆူကိုလည်းကောင်း၊ အစိုးရမူလတန်းကျောင်း ငါးကျောင်းကိုလည်းကောင်း တည်ဆောက် ဖွင့်လှစ်တော်မူခဲ့သည်။ ၁၃၂၆ ခုနှစ် မှော်ဘီဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးပွဲတွင် လည်း သံဃာ့ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တက်ရောက်ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။

၁၃၃၅ ခုနှစ်တွင် မိမိသီတင်းသုံးရာ မိုးကောင်းအလယ် ကျောင်းတိုက်ကို မဇ္ဈိမရာမအမည်ဖြင့် စာသင်တိုက်ဖွင့်လှစ်လျက် သံဃာတော် ၇၅ ပါးတို့အား ပရိယတ္တိစာပေများကို အမြဲမပြတ် သင်ကြား ပို့ချပေးတော်မူခဲ့သည်။

၁၃၃၇ ခုနှစ်တွင် ဦးစိန်၊ ဒေါ်ထွေးကြည်တို့လှူဒါန်းသော နေ့စဉ်ကေကျယ်ဝန်းသည့် မြေကွက်တွင် ပရိယတ္တိ

နှင့် ပဋိပတ္တိသာသနာ အခြေခံ ခိုင်ခံ့တည်တံ့ပြန့်ပွားမှုကို ရှေးရှုလျက် မဟာတိလောကာရာမစာသင်တိုက်နှင့် မဟာတိလောကာရာမ သာသနာ့ရိပ်သာတို့ကို တံဖက်ဖွင့်လှစ်တော်မူပြီး ပါဠိပထမပြန်စာမေးပွဲ စာဖြေဌာန ရရှိအောင်လည်း ဆောင်ရွက်တော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် စာသင်တိုက်ရှိ သံဃာတော် ၁၀၀ ကျော်တို့အား ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာကျမ်းများကို အမြဲမပြတ် ပို့ချတော်မူခြင်း၊ တရားအားထုတ်ကြသော ရဟန်းယောဂီ လူယောဂီများကို တရားဓမ္မ ဟောပြောပြသတော်မူခြင်း၊ ကချင်ပြည်နယ် သံဃာယကဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဖြင့် ပြည်နယ်အတွင်း ပေါ်ပေါက်သည့် သာသနာရေးကိစ္စများကို ဖြေရှင်းတော်မူခြင်းစသော သာသနာ့တာဝန်များကို အားသွန် ထမ်းရွက်တော်မူလျက်ရှိသည်။

ဤသို့ သာသနာတော်အကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မူသည့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ တိလောကသည် ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူခံရရှိတော်မူသည်။

တိဿ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ ရန်ကုန်၊ ကျိုက်သီမုန် ပါဠိတက္ကသိုလ် ကျောင်းတိုက် (မြန်မာ ၁၂၇၆ -)။ ။ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တတိဿကို မွန်ပြည်နယ်၊ မုဒုံမြို့နယ် ပိုင်ကမာရွာ၌ ခမည်းတော်ဦးရွှေသင်၊ မယ်တော် ဒေါ်လှမင်းတို့က သက္ကရာဇ် ၁၂၇၆ ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်လပြည့်ကျော် ၁၄ ရက် စနေနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။ မွေးချင်း ခြောက်ယောက်တွင် သားဦးရတနာ ဖြစ်သည်။

ကျောင်းသားဘဝတွင် ပိုင်ကမာရွာ၊ ကော့ကလတ် ကျောင်း၌ မွန်သင်ပုန်းကြီး၊ လောကသိဒ္ဓိကျမ်း၊ ပရိတ်ကြီး ဘုရားရှိခိုးတို့ကို သင်ကြားသည်။ ထို့နောက် ကော့ကလတ် ကျောင်း ဆရာတော် ဦးပုပ္ဖရမ္မကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ရောက်သည်။ သာမဏေဘွဲ့မှာ ရှင်တိဿ ဖြစ်သည်။

၁၂၉၉ ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် ၁၁ ရက် တွင် ဖားအောက် တောရ ခေမိကသိပ္ပံကျောင်းတိုက် ဗဒ္ဓသိမ်၌ ဆရာတော် ဦးစန္ဒိမာကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ အဘိုးဦးဒက်၊ ဦးလေး ဦးသဲတို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် ရှင်သာမဏေဘဝတွင် ပေါင်မြို့၊ကဒါ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ တိဿ

တိုက်ကျောင်းဆရာတော် ဦးဂုဏဝံသာ၊ ဦးပုပ္ဖရမ္မတို့ထံ၌ လည်းကောင်း၊ ဦးဝံသတေဇထံ၌ လည်းကောင်း သဒ္ဒါ၊ သင်္ဂြိုဟ်၊ မာတိကာ၊ ဓာတုကထာ၊ ဒွေမာတိကာ စသော ကျမ်းတို့ကို သင်ကြားခဲ့ပြီး အစိုးရပထမပြန် စာမေးပွဲကို ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရာ ပထမငယ်တန်းကို အောင်မြင်သည်။

ရဟန်းဖြစ်ပြီးနောက် မုဒုံမြို့နယ်၊ အခွန်ရွာကျောင်း တိုက် စာချဆရာတော် ဦးသီရိန္ဒထံတွင် ရူပသိဒ္ဓါ၊ ကင်္ခါ၊ ဝိသုဒ္ဓိ၊ ကျော် စသော ကျမ်းစာများကို သင်အံ့လေ့ကျက် ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရမည်းသင်းမြို့နယ်၊ ညောင်လွန်တောရ ကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဦးနာယကထံတွင် သုတ်၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဝိနည်း၊ နေဝါညဝါများကို လေးနှစ်တိုင် သင်ကြား တော်မူခဲ့သည်။ စာပေသင်ကြားယင်း အစိုးရပထမပြန် စာမေးပွဲကို ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရာ အကြီးတန်းအထိ အောင်မြင်တော်မူခဲ့သည်။ တဖန် သုဝဏ္ဏဘုမ္မိ ပရိယတ္တိအသင်း စာမေးပွဲကို ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရာ ဝိနယဓရတန်းကို အောင်မြင်တော်မူသည်။

၁၃၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသို့ သွားရောက်၍ အင်္ဂလိပ်ဘာသာကို ခြောက်နှစ်ပတ်လုံး သင်ယူလေ့လာခဲ့သည်။ ၁၃၁၉ ခုနှစ်တွင် ဓမ္မာစရိယ(စာချ)တန်းကို ဝင်ရောက် ဖြေဆိုရာ သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယဘွဲ့ကို လည်းကောင်း၊ ၁၃၂၂ ခုနှစ်တွင် သာသနဓဇ ဓမ္မာစရိယ ဝိနယ ပါဠိပါရဂူဘွဲ့ကို လည်းကောင်း အောင်မြင်ရရှိတော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် သာသနာရေးကိစ္စအဝဝကို ဆောင်ရွက်တော်မူရာ ၁၃၁၆ ခုနှစ်တွင် ကျိုက်သီမုန်ပါဠိတက္ကသိုလ် ကထိက၊ ၁၃၁၈ ခုနှစ်မှ ၁၃၄၆ ခုနှစ်အထိ အစိုးရပါဠိပထမပြန်နှင့် စာချတန်းစာမေးပွဲ စာစစ်၊ အစိုးရပါဠိပထမပြန်စာမေးပွဲ၊ မွန်ဘာသာပြန် စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ကျိုက်သီမုန် ပါဠိတက္ကသိုလ် ကျောင်းတိုက် ဦးစီးပဓာန နာယကအဖြစ်ဖြင့် စာပေပို့ချခြင်း၊ နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံသရာဝန်ဆောင် ဆရာတော်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဝါဆိုသံသရာစာရင်းကောက်ယူရေးဆိုင်ရာ ပြဿနာဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း စသော တာဝန်များကို ထမ်းရွက်တော်မူလျက်ရှိသည်။

ဤသို့ သာသနာတော်အကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မူသောကြောင့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ် တို့နှင့် ပြည့်စုံသော ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တတိဿသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူခံရရှိတော်မူသည်။

တူရကီသမ္မတနိုင်ငံ။ ။ တူရကီနိုင်ငံတွင် ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့မှစ၍ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် မစ္စတာတာဂတ်အိုဇယ်၏အစိုးရအဖွဲ့သည် စီးပွားရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ စီမံဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ပြည်ပပို့ကုန် တိုးမြှင့်ရေး၌ အောင်မြင်မှုများ သိသိသာသာရလျက်ရှိသည်။ ပြည်ပပို့ကုန်သည် ၁၉၈၃ ခုနှစ်က ဒေါ်လာသန်း ၅,၇၀၀ သာရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ၂၄ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းတိုးကာ ဒေါ်လာသန်း ၇,၁၀၀ ဖိုးတင်ပို့နိုင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် သွင်းကုန်တန်ဖိုးမှာ ၁၆ ရာခိုင်နှုန်းတိုးကာ ဒေါ်လာသန်း ၁၁,၇၀၀ ဖိုးရှိလာ၍ ကုန်သွယ်ရေး လိုငွေသည် ၁၉၈၃ ခုနှစ်က ဒေါ်လာသန်း ၃,၅၀၀ သာ ရှိခဲ့ရာမှ အတန်ငယ်တိုးကာ ဒေါ်လာသန်း ၃,၆၀၀ ရှိလာခဲ့သည်။ ပြည်တွင်းကုန်ထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုး (ဂျီဒီပီ) သည် ၁၉၈၃ ခုနှစ်က ၃ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်းသာ တိုးတက်ခဲ့သော်လည်း ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ၅ ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်းတိုးတက်သည်။

တူရကီနိုင်ငံတွင် ပြည်နယ် ၆၇ ခုအနက် အန်ကာရာ၊ အစ္စတန်ဘူနှင့် အဇမီယာပြည်နယ်တို့အပါအဝင် ပြည်နယ် ၃၄ ခုတွင် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ဒမိုကရက် အစိုးရလက်ထက် ၁၉၇၈ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းမှစ၍ ပြဋ္ဌာန်းအုပ်ချုပ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၈၃ ခုနှစ်အထိ စစ်အစိုးရ အုပ်ချုပ်ခဲ့သည့်ကာလတွင် ယင်းဥပဒေကို တိုးချဲ့ခြင်း၊ ပိုမိုတင်းကျပ်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် မတ်လတွင် ၁၃ ပြည်နယ်၊ ထိုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် နောက်ထပ် ၁၃ ပြည်နယ်၊ ထိုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် နောက်ထပ်ခုနစ်ပြည်နယ်တို့တွင် စစ်အုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေကို ရုပ်သိမ်း၍ ပြည်တွင်းအရေးပေါ်နည်းဥပဒေများဖြင့် အစားထိုးအုပ်ချုပ်သည်။ ကျန်ပြည်နယ် ၃၄

တူရကီသမ္မတနိုင်ငံ

ခုတင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၁၉ ရက်နေ့မှစ၍ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေကို နောက်ထပ်လေးလ တိုးချဲ့ပြဋ္ဌာန်းရန် သမ္မတကောင်စီက ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုပေးခဲ့သည်။

အော်တိုမန် စူလတန် ဒုတိယမြောက် မိုဟမ္မက် ဦးဆောင်သော တူရကီများသည် ၁၄၅၃ ခုနှစ်တွင် ကွန်စတန်တီနိုပိုမြို့ကို သိမ်းပိုက်ခြင်းဖြင့် ဘိုင်ဇန်တိုင်းအင်ပါယာကို အဆုံးသတ် စေခဲ့သည်။ ခရစ်ယာန်ဘာသာ၏ နေရာ၌ အစ္စလာမ်ဘာသာအစားထိုးဝင်ရောက်ထွန်းကားခဲ့သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသကို ၁၉၀၀ ပြည့်လွန်နှစ်များအစပိုင်းအထိ အော်တိုမန်အင်ပါယာ သြဇာသွန်းမိုးခဲ့သည်။ ၁၉၁၅ ခုနှစ်က အော်တိုမန် တူရကီအင်ပါယာ အစိုးရသည် အာမေးနီယန်းလူမျိုးများကို အစုအပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်ခဲ့သည့်ဖြစ်ရပ်ကို ပြင်သစ်နှင့် အမေရိကန်တို့က အမှတ်တရ ထုတ်ဖော်လာခြင်းနှင့် အာမေးနီယန်းနိုင်ငံ ထူထောင်ရန် ကြိုးပမ်းနေကြသည့် အာမေးနီယန်းလူမျိုးများ၏ လှုပ်ရှားမှုကြောင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံနှင့် ဆက်ဆံရေး၊ ရံဖန်ရံခါ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့်ဆက်ဆံရေးတို့သည် အခြေအနေ ဆိုးရွားလာလေ့ရှိသည်။ အာမေးနီယန်းလူမျိုးများကို အစုလိုက်အပြုံလိုက် သတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်းတည်းဟူသော အထောက်အကိုးခိုင်မာသည့် ဖြစ်ရပ်မျိုးကို အသိအမှတ်ပြုရန် တိုက်တွန်းသော ဆုံးဖြတ်ချက်တရပ်ကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန် အထက်လွှတ်တော်၌ ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် တနေ့တည်းမှာပင် ဧပြီလ ၂၄ ရက်နေ့ကို လူသားအချင်းချင်း ညှာတာထောက်ထားမှုကင်းခြင်း အထိမ်းအမှတ်နေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ရန်ကိုလည်း အောက်လွှတ်တော်၌ ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြန်သည်။ ထိုလုပ်ရပ်များသည် နှစ်နိုင်ငံဆက်ဆံရေးကို ရေရှည်တွင် အကျိုးယုတ်စေလိမ့်မည်ဟု မစ္စတာ အိုဇယ်က သတိပေးခဲ့သည်။ တူရကီနိုင်ငံ၏ အမြင်ကို အနှစ်ချုပ်ဆိုရလျှင် ၁၉၁၅ ခုနှစ်က အာမေးနီယန်းလူမျိုး ၁၅,၀၀,၀၀၀ အစုလိုက်အပြုံလိုက် အသတ်ခံရခြင်း ဟူသော ဖြစ်ရပ်သည် အမှန်မှာ ထိုအချိန်က ပေါ်ဦးစဖြစ်သော ရုရှ ထောက်ခံအားပေးသည့် ပုန်ကန်ထကြွမှုကို စစ်ဆင်တိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းသာ ဖြစ်ပြီး အမှန်တကယ် သေဆုံးခဲ့သူ စုစုပေါင်းမှာလည်း ၃,၀၀,၀၀၀ သာဖြစ်သည်ဟု ယူဆထားသည်။ ယင်းအမြင်ကို ကမ္ဘာသိ ရှင်းပြသည်အထိ တူရကီနိုင်ငံက အရေးတယူ ဆောင်ရွက်ဖူးခြင်းကား မရှိဟု ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မစ္စတာ အိုဇယ်က တွေ့ဆုံမေးမြန်းခန်းတခု၌ ပြောကြားခဲ့သည်။ တူရကီနိုင်ငံ၌ ၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များတွင်လည်း အာမေးနီယားလွတ်မြောက်ရေးလျှို့ဝှက်တပ်မတော် (အဆလာ)

အမည်ခံ အဖွဲ့တဖွဲ့သည် အစိုးရကို အကြမ်းဖက်နည်းဖြင့် ဆန့်ကျင်ပုန်ကန်လျက်ရှိသည်။ ကဒ်လူမျိုးတို့၏ ပုန်ကန်မှုမှာလည်း လပေါင်းအတန်ကြာမျှ ငြိမ်နေခဲ့ရာမှ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ လယ်ပိုင်းမှစ၍ ပြန်လည်လှုပ်ရှားစပြုလာသည်။ လက်ယာစွန်းဝါဒီ အမျိုးသားလှုပ်ရှားမှုပါတီ (အင်အေပီ) ၏ လူငယ်အဖွဲ့အစည်းဖြစ်သည့် သားရဲဝံပုလွေ ဂိုဏ်းဝင်အများအပြားကိုလည်း ခုံရုံးတင်စစ်ဆေးစီရင်နေရသည်။ အီရတ်နိုင်ငံတွင် ခိုအောင်း နေတတ်သော ကဒ်လူမျိုးစုခွဲထွက်ရေးသူပုန်များကို သူရိယစစ်ဆင်ရေး ဖြင့် တူရကီတပ်များက လိုက်လံရှာဖွေနှိမ်နင်းရာတွင် အီရတ်ပိုင်နက် ၁၅ ကီလိုမီတာအကျယ်ရှိ နယ်စပ်တလျှောက်သို့ အီရတ်အစိုးရက ဝင်ခွင့်ပေးခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ကဒ်သူပုန်တို့သည် အီရန်မြေပေါ်တွင် ခြေကုပ်ယူလှုပ်ရှားနေသည်ဟု တူရကီနိုင်ငံက စွပ်စွဲခဲ့ရာ တူရကီနိုင်ငံ၏ ပြဿနာသည် အီရန်နှင့်မဆိုင်ဟု အီရန်ဝန်ကြီးချုပ်ဟိုစိန် မွတ်ဆာဗီက ချေပပြောဆိုခဲ့သည်။ ဆီးရီးယားနိုင်ငံမှရွှေ့ပြောင်းလာပြီး အီရတ်နိုင်ငံမှတစ်ဆင့် တူရကီနိုင်ငံထဲသို့ စိမ့်ဝင်နေသည့် ကဒ်လူမျိုးများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆီးရီးယားနိုင်ငံက အရေးယူ ဆောင်ရွက်ရန် ပျက်ကွက်ကြောင်းဖြင့် သမ္မတ အိဗရင်းက ဆီးရီးယားသမ္မတ ဟာဖက် အယ် အာဆတ်ထံသို့ ၁၉၈၄ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် ကန့်ကွက်လွှာပေးပို့ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် တူရကီ ပြည်သူ့လွှတ်မြောက်ရေးပါတီတပ်ဦး (တီပီအယ်အက်ဖ်) ၊ မတ်လီနင်လက်နက်ကိုင်ဝါဒဖြန့် လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့၊ ဒီအိုင်အက်စ်ကေ အလုပ်သမားသမဂ္ဂ စသည့် လက်ဝဲစွန်းဝါဒီ တို့ကလည်း အစိုးရကို ပုန်ကန်ခြားနားလျက်ရှိပြန်သည်။

ရေအားလျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်ရေးအတွက် လည်းကောင်း၊ ရေသွင်းစိုက်ပျိုးရေးအတွက် လည်းကောင်း ယူဇရေးတီးမြစ်ရေကို ဆည်ယူသိုလှောင်မည့် တူရကီနိုင်ငံ၏ စီမံကိန်းတရပ်အရ ကရာကာယာအရပ်၌ ကေဗန်ဆည်မှဆင်းလာမည့်ရေကုမ္ပဏီတာသန်း ၉,၅၀၀ ကို သိုလှောင်ရန် ဒုတိယမြောက် ဆည်တခုကို ဆောက်ပြီးလုနီးပါး ဖြစ်သည်။ တတိယမြောက်ဖြစ်သော အတာတွတ်ဆည်ကို ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် အပြီးဆောက်လုပ်ရန် လုပ်ငန်းစနေပြီဖြစ်သည်။ ယင်းဆည်သည် ရေကုမ္ပဏီတာသန်းပေါင်း ၄၇,၀၀၀ သိုလှောင်မည်ဖြစ်သည်။ နောက်ထပ် ဆည်နှစ်ခုကိုလည်း ၂၀၀၆ ခုနှစ်တွင် အပြီးဆောက်ရန်စီစဉ်ထားသည်။ ယင်းစီမံကိန်းကြီး၏ ကြီးကျယ်မှုအတိုင်းအတာကြောင့် လည်းကောင်း၊ ယင်း အစီအစဉ်ကြောင့် ယူဇရေးတီးမြစ်ရေလျော့ကျလာခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း ဆီးရီးယားနိုင်ငံသည် မိမိနိုင်ငံ၏ ဒေသလားတူစီမံကိန်းကို ထိပါးလာမည့် အရေးကို ပူပန်လျက်ရှိသည်။ ဆီးရီးယားနိုင်ငံသည် အဓိက

တူရကီသမ္မတနိုင်ငံ

ဆည်ကြီးဖြစ်သော တာဗကာဆည်မှ ဆင်းလာမည့်ရေကို ဆည်ယူနိုင်ရန် ဆည်အသစ်တခုတည်ဆောက်ဆဲဖြစ်သည်။ နောက်ထပ်တခုဆောက်ရန်လည်း တိုင်းတာလေ့လာနေဆဲ ဖြစ်သည်။ ယူဇရေးတီးမြစ်ရေ ခွဲဝေသုံးစွဲရေးပြဿနာနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ဆီးရီးယားနှင့် အီရတ်နိုင်ငံ တို့ အငြင်းပွားခဲ့ကြရာ၌ တာဗကာဆည်သည် အဓိကပစ် မှတ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ ယူဇရေးတီးမြစ်ရေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တူရကီ၊ ဆီးရီးယားနှင့် အီရတ် သုံးနိုင်ငံတို့ခွဲဝေသုံးစွဲရန် ဆွေးနွေး ခဲ့ကြသည့် ၁၉၆၂ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် နောက်ထပ်ညှိ နှိုင်းမှု မရှိသေးချေ။

တောင် သူလယ် သ မား အ စည်း အ ရုံး ညီ လာ ခံ (တတိယအကြိမ်) ။

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ သည် တိုင်းပြည်၏ လူများစုကြီးလည်းဖြစ်၊ နိုင်ငံ၏ ကုန် ထုတ်လုပ်မှုတွင် အဓိကအင်အားစုကြီး လည်း ဖြစ် သော တောင်သူ လယ်သမားများ၏ စည်း လုံး ညီ ညွတ် မှု နှင့် အကျိုး စီးပွားကို ရှေးရှုလျက် တောင်သူ လယ်သမား အ စည်း အ ရုံး အ ဆင့် ဆင့် ကို ဆိုရှယ်လစ် ဒီမိုကရေစီ အဆောက်အအုံနှင့်အညီ ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ထို့ နောက် တောင်သူ လယ်သမား အ စည်း အ ရုံး ညီလာခံများကို အစည်းအရုံးဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံစည်းမျဉ်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်း များနှင့်အညီ လေးနှစ်တကြိမ် ကျင်းပခဲ့သည်။

ပထမအကြိမ် တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံး ညီလာခံကို ၁၉၇၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် လည်းကောင်း၊ ဒုတိယအကြိမ် တောင်သူလယ်သမားအစည်းအရုံးညီလာခံ ကို ၁၉၈၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင်လည်းကောင်း အသီးသီး ကျင်းပခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

တတိယအကြိမ် တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံး ညီလာခံကို ၁၉၈၅ ခုနှစ်နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့မှ ၂၈ ရက် နေ့အထိ ရန်ကုန်မြို့ ကျိုက္ကဆံကွင်းရှိ ဆရာစံခန်းမ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ ညီလာခံ သဘာပတိအဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် ကချင်ပြည်နယ်မှ ဦးတင်ညို၊ ကယားပြည်နယ်မှ ဦးမိရယ် မြင့်၊ ကရင်ပြည်နယ်မှ ဦးစောလှထွန်း၊ ချင်းပြည်နယ်မှ ဦးလှဝင်း၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းမှ ဦးပြုံး၊ တနင်္သာရီတိုင်းမှ ဦးထွန်းလှိုင်၊ ပဲခူးတိုင်းမှ ဦးချစ်တင်၊ မကွေးတိုင်းမှ ဦးမောင်တင်၊ မန္တလေးတိုင်းမှ ဦးလှကျော်၊ မွန်ပြည်နယ်မှ ဦးပန်းတင်၊ ရခိုင်ပြည်နယ်မှ ဦးဘစော၊ ရန်ကုန်တိုင်းမှ ဦးညွန့်မောင်၊ ရှမ်းပြည်နယ်မှ ဦးစိုင်းထွန်းအေးနှင့် ဧရာ ဝတီတိုင်းမှ ဦးအုန်းဟန် တို့ကို ရွေးချယ် တင်မြှောက် ခဲ့သည်။

တတိယအကြိမ် တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံး

တောင်သူလယ်သမားအစည်းအရုံးညီလာခံ (တတိယအကြိမ်)

ညီလာခံတွင် တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံး ဗဟို ဦးစီးအဖွဲ့၏ အစီရင်ခံစာကို တင်သွင်းခြင်း၊ ညီလာခံ ကိုယ်စားလှယ်များက အစီရင်ခံစာကို ထောက်ခံအကြံပြု ဆွေးနွေးခြင်း၊ ညီလာခံသက်တမ်းတလျှောက် ဦးဆောင် သွားရမည့်ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်သစ်များ ရွေးချယ်တင်မြှောက် ခြင်းနှင့် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီကို ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခြင်းတို့ကို ဆောင် ရွက် ခဲ့ သည်။ ထို့ ပြင် ရွှေလေးနှစ် သက်တမ်းအတွင်း အ ကောင် အ ထည် ဖော် ဆောင်ရွက်ရမည့် ရွှေလုပ်ငန်းစဉ်များကို ချမှတ်ခဲ့သည်။

တောင်သူ လယ်သမား အစည်းအရုံး အဆင့်ဆင့်က ဆောင်ရွက်ရမည့် ရွှေလုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများ အောင်မြင်ရန်၊ အထူးအထွက်တိုးသီးနှံများ စီမံကိန်းအတိုင်း အောင်မြင်ရန်နှင့် မျိုးကောင်း မျိုးသန့် သီးနှံများရရှိရေး၊ သစ်တောမပြုန်းတီးရေး၊ ကျေးရွာသုံး ထင်းစိုက်ခင်းများ ထူထောင်ရေး စသော အချက်များ ပါဝင်သည်။

ထို့ပြင် စည်းရုံးရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တောင်သူလယ် သမား အစည်းအရုံးဝင်များ တိုးချဲ့စည်းရုံးရေးနှင့် အခြေ အနေပေးသည့် ဒေသများတွင် တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းရေးလုပ်ငန်း များကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်၊ တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံး အဆင့်ဆင့်၏ ဖွဲ့စည်းမှု ကျစ်လျစ်ခိုင်မာရေး နှင့် စည်းရုံးလှုပ်ရှားမှု သွက်လက်ထက်မြက်ရေး လုပ်ငန်း များကို ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်၊ တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံး အဆင့်ဆင့်ရှိ အ စည်း အ ရုံး ဝင် များအား အစည်းအရုံး၏တာဝန်များနှင့် တဦးချင်းတာဝန်များကို နားလည် သဘောပေါက်ပြီး တာဝန်ကျေပွန်စွာ ထမ်း ဆောင်လာစေရေးနှင့် ခေတ်မီ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး နည်း ပညာများ ကျယ်ပြန့်လာရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန် စသည့် ရွှေလုပ်ငန်းစဉ်များလည်း ပါရှိသည်။

တတိယအကြိမ် တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံး ညီလာခံ ကျင်း ပ နေ ချိန် အ ထိ တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံး အဆင့်ဆင့်ဖွဲ့စည်းမှုမှာ မြို့နယ်အစည်းအရုံး ၂၇၂ ခုနှင့် မြို့နယ်စည်းရုံးရေးကော်မတီ ခုနစ်ခု၊ ကျေးရွာ အုပ်စု ရပ်ကွက်အစည်းအရုံး ၁၃,၁၉၂ ခုကို ဖွဲ့စည်းနိုင် ခဲ့ပြီး တောင်သူလယ်သမား အ စည်း အ ရုံး ဝင် ပေါင်း ၇၅,၇၆,၇၃၃ ဦး ရှိခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

တတိယအကြိမ် တောင်သူလယ်သမား အစည်းအရုံး ညီလာခံတွင် မှတ်တမ်းတင်ခြင်းလေးရပ်၊ အတည်ပြုခြင်း လေးရပ်နှင့် ဆုံးဖြတ်ခြင်းနှစ်ရပ်တို့ကို ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး တောင် သူလယ်သမား အစည်းအရုံး ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ ဗဟိုအလုပ် အမှုဆောင်ကော်မတီဝင် ၃၅ ဦးကို ရွေးချယ်တင်မြှောက် ခဲ့သည်။

တောင်သူလယ်သမားအစည်းအရုံး ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်များ သဘာပတိရွှေပောက်၌ ကတိသစ္စာပြုနေကြစဉ်

တောင်သူလယ်သမားအစည်းအရုံး ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့
ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီဝင်များ

- ၁။ ဗိုလ်မှူးချုပ် သန်းညွန့် ဥက္ကဋ္ဌ
- ၂။ ဦးချစ်ဆွေ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ
- ၃။ ဦးအောင်ကျင် ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ
- ၄။ ဦးစံထွန်း အတွင်းရေးမှူး
- ၅။ ဦးကျော် တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူး
- ၆။ ဦးညွန့်တင် တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူး
- ၇။ ဦးကံထွန်း ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီဝင်
- ၈။ ဦးစောကျော်စိန် ။
- ၉။ ဦးခင်မောင်ဝင်း ။
- ၁၀။ ဒေါက်တာချစ် ။
- ၁၁။ ဦးစံညွန့် ။
- ၁၂။ ဦးစံသိန်း ။
- ၁၃။ ဦးစံဝင်း ။
- ၁၄။ ဦးစိန်မောင် ။
- ၁၅။ ဦးညိုအေး ။
- ၁၆။ ဦးတင်မောင် ။
- ၁၇။ ဦးတင်ဝမ်း ။
- ၁၈။ ဦးထွန်းတင် ။
- ၁၉။ ဦးပြားမောင် ။
- ၂၀။ ဦးမာသ(ခ)ဦးဆားကြီး ။
- ၂၁။ ဦးမောင်မောင်လတ် ။
- (ခ) ဦးသောင်းထွန်း
- ၂၂။ ဗိုလ်မှူးကြီးမောင်မောင်အေး ။

- ၂၃။ ဦးမောင်အုန်း ။
- ၂၄။ ဦးမန်းလျန် ။
- ၂၅။ ဗိုလ်မှူးကြီး ရန်နောင်စိုး ။
- ၂၆။ ဦးလဘန်လ ။
- ၂၇။ ဦးဝဗိုင်းနော် ။
- ၂၈။ ဦးဝင်းမောင် ။
- ၂၉။ ဒေါက်တာမန်းသက်စံ ။
- ၃၀။ ဦးအေးကို ။
- ၃၁။ ဒေါ်အေးမြင့် ။
- ၃၂။ ဦးအင်ဒီဇော်တောင် ။
- ၃၃။ ဗိုလ်မှူးကြီး အောင်ဝင်း ။
- ၃၄။ ဦးအုန်းကြိုင် ။
- ၃၅။ ဦးအုန်းရွှေ ။

တောင်အာဖရိကသမ္မတနိုင်ငံ။ ။ တောင်အာဖရိက နိုင်ငံတွင် ဒေသခံလူမည်း ၂၄ သန်း၊ လူဖြူ ၄ ဒသမ ၈ သန်း၊ အိန္ဒိယလူမျိုးနှင့် အခြား အသားအရောင်ရှိသူ ၃ ဒသမ ၄ သန်းခန့်ရှိသည်။ သို့ရာတွင် အစိုးရအဖွဲ့တွင် လည်းကောင်း၊ ဘဝကိစ္စအရပ်ရပ်တွင်လည်းကောင်း၊ လူဖြူ တို့က အပါသိုက်ခေါ် အသားအရောင် ခွဲခြားရေးဝါဒဖြင့် ချုပ်ကိုင်ထားကြသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်အကုန်တွင် ယင်းဝါဒ ကို အာဏာရပါတီ၏ ကြွေးကြော်သံအဖြစ် ချမှတ်ခဲ့ရာမှ ၁၉၄၈ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲအတွက် မဲဆွယ်လှုံ့ဆော်ရာတွင် ထင်ရှားလာခဲ့သည်။ ယင်းဝါဒကို အခြေခံ၍ လူဖြူလူမည်း

ကိပ် တောင်းမြို့အနီးတွင် အသားအရောင်ခွဲခြားမှု ဆန့်ကျင်ရေးသမားများကို တောင်အာဖရိက ရဲအဖွဲ့က အကြမ်းဖက်နှိပ်ကွပ်နေစဉ်

ခွဲခြားကန့်သတ်သော ဥပဒေများကို ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှစ် များနှင့် ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ အတွင်း ပါလီမန်က ပြဋ္ဌာန်းပေးခဲ့သည်။ အားကစားနှင့် အခြားရေးရာကိစ္စ အချို့ ကန့်သတ်ချက်များကိုမူ ၁၉၇၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ အတွင်းတွင် ရုပ်သိမ်းပေးခဲ့သည်။ လူမည်း အလုပ်သမား သမဂ္ဂများ ပိတ်ပင် ထားခြင်းကိုလည်း ၁၉၇၉ ခုနှစ်က ရုပ်သိမ်းပေးခဲ့သည်။

လူဖြူများသည် ပရီတိုးရီးယားမြို့တော်၊ ဂျီဟန်းနက်ဇာတ်မြို့စသည့် မြို့ကြီးများတွင် သီးခြားစုဝေးနေထိုင်ကြ သည်။ လူဖြူတို့နေထိုင်ရာနှင့် ဝေးကွာသော ကိုယ်ပိုင်အုပ် ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ကိုးဒေသ (ဘန်တူစတန်) တွင် လူမည်း သန်းပေါင်းများစွာကို သီးခြား နေထိုင်ကြစေရန် ၁၉၅၉ ခုနှစ်မှစ၍ အတင်းအဓမ္မ ရွှေ့ပြောင်းချထားခဲ့သည်။ ဘိုဖူ သက်ဆွာနာ၊ ဆွာဇီ၊ ထရန်စကိုင်း၊ လေဘိုဝါး၊ ကွာဇူလူ၊ ကွာကွာ၊ ဂဇန်ကူလူ၊ ဆစ်စကိုင်းနှင့်ဗင်ဒါတို့ဖြစ်ကြသည်။ တောင်အာဖရိကသည် ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ထရန်စကိုင်းကို လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် ဘိုဖူသက်ဆွာနာကိုလည်း ကောင်း၊ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် ဗင်ဒါကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် ဆစ်စကိုင်းကိုလည်းကောင်း အချုပ်အခြာ အာဏာပေးအပ်ခဲ့သည်။ ဘန် တူ စ တန် စီမံကိန်းသည် အသားအရောင်ခွဲခြားရေးမူဝါဒကို ကျင့်သုံးရာရောက်သော ကြောင့် ထိုသို့အချုပ်အခြာ အာဏာပေးခြင်းကို ကမ္ဘာ့ နိုင်ငံအများအပြားက အသိအမှတ်မပြုခဲ့ကြချေ။ ဘန်တူ စတန်ဒေသစီမံကိန်းအရ အချုပ်အခြာ အာဏာရှိပြီးသော ဘန်တူစတန်ဒေသကို ရထားသည် လူမျိုးစုဝင် လူမည်းတို့ သည် တောင်အာဖရိကတွင် နေထိုင်စေကာမူ တောင် အာဖရိကနိုင်ငံသား ဖြစ်မှုကို စွန့်လွှတ်ရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်း ထားသည်။ ဤစီမံကိန်းအရ ဘန်တူစတန်နယ် အများအ

ပြားကိုအချုပ်အခြာအာဏာ ပေးပြီးသည်နှင့် အမျှ ရေ ရှည်တွင် တောင်အာဖရိက နိုင်ငံသားဖြစ်သူများထဲတွင် လူဖြူတို့က အများစုဖြစ်လာနိုင်ကာ နိုင်ငံအာဏာကို တရား ဝင်အခိုင်အမာလွှမ်းမိုးထားနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အသားအရောင်ခွဲခြားရေးဝါဒတိုက်ဖျက်ရေးကို ၁၉၄၆ ခုနှစ်မှစ၍ ကုလသမဂ္ဂ၌ စတင်ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်မှစ၍ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံကို အထွေထွေညီလာခံ အချေအတင်ဆွေးနွေးပွဲများ၌ ပါဝင်ဆွေးနွေးခွင့်ရပ်ဆိုင်း ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆက်လက် တည်ရှိခွင့်ပေးခဲ့သည်။ ကုလသမဂ္ဂသည် ၂၉ ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ ညီလာခံမှစ၍ လူဖြူအစိုးရကို ဆန့်ကျင်တိုက်ပွဲဝင်နေသော အာဖရိက အမျိုးသားကွန်ဂရက် (အေအင်စီ) အပါအဝင် လူမည်း နိုင်ငံရေးအုပ်စုများ ကိုအသားအရောင်ခွဲခြားမှုဝါဒတိုက်ဖျက်ရေးဆိုင်ရာအချေ အတင်ဆွေးနွေးပွဲသို့ လေ့လာသူအဖြစ်တက်ရောက်ခွင့်ပေး ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၃၁ ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂအထွေ ထွေညီလာခံမှစ၍ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲတွင် ပါဝင် ဆွေးနွေးခွင့်ပြုခဲ့သည်။

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ အဆိုပြုချက်များကို ၁၉၈၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသည့် အာဏာရ အမျိုးသားပါတီ အထူးအစည်း အဝေး၌ ဝန်ကြီးချုပ်ဘိုသာက တင်ပြခဲ့သည်။ ထို့နောက် စက်တင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် တောင်အာဖရိကအောက် လွှတ်တော်က ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေ ပြင်ဆင် ချက် ကို အတည်ပြုခဲ့သည်။ တဖန် နိုဝင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်ကို လူဖြူမဲဆန္ဒရှင်များအတွင်း ချပြ၍ ဆန္ဒခံယူရာ လူဖြူမဲဆန္ဒရှင် ၆၅ ဒသမ ၉၅ ရာခိုင်နှုန်း က ထောက်ခံပြီး မဲဆန္ဒရှင် ၃၃ ဒသမ ၅၃ ရာခိုင်နှုန်းက

တောင်အာဖရိက သမ္မတနိုင်ငံ

ကန့်ကွက်မဲ ပေးခဲ့ကြသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေသစ်ကို ဆန့်ကျင် တိုက်ဖျက်ရန် ရည်ရွယ်လျက် တိုင်းရင်းသား လူမည်းများသည် ၁၉၈၃ ခုနှစ် မေလတွင် ညီညွတ်သော ဒီမိုကရက်တစ် တပ်ဦး(ယူဒီအက်မ်) ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသည်။ ယူဒီအက်မ်သည် အဖွဲ့အစည်းပေါင်း ၄၀၀ ကျော်ကို ကိုယ်စားပြုထားပြီး အဖွဲ့ဝင် နှစ်သန်းခန့် ရှိသည်။ ယူဒီအက်မ် အဖွဲ့၏ နာယကလူကြီးများတွင် ထောင်တွင်းအကျဉ်းကျနေသော နယ်လဆင် မန်ဒဲလာ အပါအဝင် ထင်ရှားသော အေအင်စီ ခေါင်းဆောင်များ၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဗင်ဘာလတွင် ရေးဆွဲရင် ဘုန်းတော်ကြီး ဒက်စမုန်တူး၊ ဘုန်းတော်ကြီး ဒေါက်တာအာလင် ဘိုးဆက်တို့ ပါဝင်ကြသည်။

ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံ ဥပဒေသစ် အရ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၂ ရက်နေ့နှင့် စက်တင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တို့တွင် ကျင်းပခဲ့ပြီးနောက် စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ် ဘိုသာကို တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၏သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅ - စာ၊ ၂၇၅ - ရှ။)

ယူဒီအက်မ်နာယကနှင့် အေအင်စီ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သော နယ်လဆင် မန်ဒဲလာအား သမ္မတဘိုသာက ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် အဆိုပြုလွှာ တစောင် ပေးပို့ခဲ့ရာမန်ဒဲလာက ပယ်ချခဲ့သည်။ လူမည်းပြည်သူတို့၏ အကြံပေးမှုကို နိုင်ငံရေး နည်းလမ်းတရပ်အဖြစ် အသုံးပြုနေခြင်းကို စွန့်လွှတ်လိုက်လျှင် မန်ဒဲလာကို အကျဉ်းထောင်မှ လွှတ်ပေးမည်ဟု ကမ်းလှမ်းသည့်အဆိုဖြစ်သည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်က အေအင်စီကို မတရားသွင်းကြေငြာခဲ့ပြီး ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် မန်ဒဲလာအား တသက်တကျွန်းပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က မန်ဒဲလာနှင့်အတူ ပြစ်ဒဏ် ချမှတ်ခံခဲ့ရသော ဒင်းနစ် ဂိုးဗဲကမူ ဘိုသာ၏အဆိုကိုလက်ခံလိုက်သည်။ ထို့နောက် အသားပြုလူမျိုးဖြစ်သော ဂိုးဗဲသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် အစွဲအမူး နိုင်ငံသို့ ထွက်ခွာသွားသည်။

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၌ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် လူမည်းတို့၏အကြံပေးလှုပ်ရှားမှုအချို့ ပြင်တက်လာခဲ့သည်။ မတ်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ယူအင်တန်ဟော့ဂ် အရေးအခင်းသည် အထူးထင်ရှားသည်။ ကိပ်ပြည်နယ်ရှိ လန်ဂါလူမည်းမြို့နယ်မှ လူမည်း ၄၀၀ ခန့်သည် ကွာနိုဘူလေမြို့နယ်သို့ အသုဘပို့ဆောင်ရန် ထွက်ခွာခဲ့ကြသည်။ အသုဘမှာ အဓိကရုဏ်း တခုတွင် လွန်ခဲ့သော ကိုးရက်ခန့်ကသေဆုံးခဲ့သည့် လူမည်း ၁၃ ဦး၏ အသုဘဖြစ်သည်။ လူဖြူများနေထိုင်ရာ ယူအင်တန်ဟော့ဂ်မြို့အနီးသို့ အထောက်အကူ တွင် လူဖြူအရာရှိဦးဆောင်သော ပုလိပ်အဖွဲ့က ဟန့်တားခဲ့ရာမှ အသုဘပို့လာသော လူမည်းများနှင့် ပုလိပ်အဖွဲ့တို့

အဓိကရုဏ်း ဖြစ်ပွားသဖြင့် လူမည်း ၂၀ သေဆုံးသည်။ ထိုနေ့သည် ရှာပီဗီးလ်အရေးအခင်း ဖြစ်ပွားသည့် ၂၅ နှစ်မြောက်နှစ်ပတ်လည်နေ့ဖြစ်သည်။ လူဖြူအစိုးရကထုတ်ပြန်ထားသည့် နယ်မြေ ကူးသန်းသွားလာခွင့် လတ်မှတ်ကိုင်ဆောင်ရေးဥပဒေကို ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့က လူမည်း ၂၀,၀၀၀ ခန့်က ရှာပီဗီးလ်မြို့လေးတွင် ကန့်ကွက် ဆန့်ပြစ်ခဲ့ရာ ပုလိပ်အဖွဲ့က ပစ်ခတ် သောကြောင့် လူမည်း ၆၇ ဦးသေဆုံးခဲ့ရပေးသည်။ ယူအင်တန်ဟော့ဂ် အရေးအခင်းကိုစုံစမ်းစစ်ဆေးသော တရားသူကြီးဒေါ် နယ်ကန်နှင့်မေယာက ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သော အစီရင်ခံစာ၌ ပုလိပ်အဖွဲ့၏ပြုမူပုံကို ရှုတ်ချဝေဖန်ထားသည်။ ယင်းအရေးအခင်းကို အကြောင်းပြု၍ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ ဒေသ အနှံ့အပြားတွင် အကြမ်းဖက်မှုများ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလမှ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လကုန်အထိ ၁၀ လတာကာလအတွင်း အကြမ်းဖက် မှုများကြောင့် သေဆုံးသူ ၅၀၀ ကျော်ရှိခဲ့သည်။ ဇူလိုင်လဆန်းတွင် ဂျီဟန်နက်ဇဘတ်မြို့အနီးရှိ ကွာသီမာမာလူမည်းမြို့ကလေးတွင် အပါသိုက်ဝါဒဆန့်ကျင်ရေး လူမည်း ဆန္ဒပြပွဲတခုကို လူဖြူပုလိပ်အဖွဲ့က အကြမ်းဖက် နှိမ်နင်းသောကြောင့် လူမည်းခြောက်ဦးသေဆုံးခဲ့ရာမှ အဓိကရုဏ်းများဖြစ်ပွားမှု သထွတ်အထိပ်သို့ ထိုးကြောင့် ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင်

ခရိုင်ကြီး ၃၆ ခရိုင်၌ အရေးပေါ်အခြေအနေကို ရက်အကန့်အသတ်မရှိ ထုတ်ပြန်ခဲ့ရသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်ရှာပီဗီလ် အရေးအခင်းကြောင့် အရေးပေါ်အခြေအနေ ထုတ်ပြန်ခဲ့ရပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ပထမဆုံး အကြိမ် ထုတ်ပြန်ခြင်း ဖြစ်သည်။

လူဖြူများသည် ကိုယ်ပိုင် လက်နက်များ ပိုမိုကိုင်ဆောင်လာကြပြီး လုံခြုံရေးအတွက် ခါးပိုက်ဆောင်ကြေးစားတပ်များကို အခကြေးငွေပေး၍ ငှားရမ်းလာကြသည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လအတွင်းက မျက်နှာဖုံး စွပ်လူမည်းလက်နက်ကိုင်တစ်စုသည် အေအင်စီလွတ်မြောက်ရေးသီချင်းကို သံပြိုင်သီဆိုလျက် ဒုဒုဗာမြို့တွင်းသို့ ဝင်လာသည်။ ထိုသီချင်းသံကြောင့် လူမည်းလူငယ်များ လမ်းမပေါ်သို့ ထွက်လာသောအခါ ထိုသူတို့က သေနတ်နှင့်ပစ်ခြင်း၊ ရိုက်နှက်ခြင်းပြုလုပ်ပြီး အချို့ကို ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင် သွားခဲ့ကြလည်။ ဇူလိုင်လ ဒုတိယပတ်ထဲတွင်လည်း ယူဒီအက်ဖ်ခေါင်း ဆောင် လေးဦး လုပ်ကြံခံရသည်။ နယ်လဆင် မန်ဒဲလာ၏ ဇနီးဝင်နီ မန်ဒဲလာ၏ အိမ်လည်း ဩဂုတ်လ ၁၄ ရက်နေ့ကမီးလောင်ဗုံးပစ်သွင်းခံခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် လက်တင်အမေရိကရှိ အယ်ဆာဗေဒီနိုင်ငံတွင်ကဲ့သို့ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံတွင်လည်း ကြေးစားလူသတ်တပ်ဖွဲ့ (ဒက်သ်စကွပ်) များ ပေါ်ပေါက်နေပြီဟု လေ့လာသူတို့က သုံးသပ်ကြသည်။

အာဖရိကအမျိုးသား ကွန်ဂရက် (အေအင်စီ) သည် ၁၆ နှစ်တာကာလအတွင်း ပထမဆုံး ညီလာခံကြီးတစ်ရပ်ကို ဇင်ဗာဗေဒီနိုင်ငံ ကာဗွေမြို့၌ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၆ ရက်နေ့မှ ၂၃ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့ပြီး ပြည်သူ့စစ်ပွဲ တရပ်အရှိန်မြှင့်တင်ဆင်နွှဲသွားရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အော်လီဗာတမ်ဘိုကို ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ အဲလဖရက် အင်ဇိုကို အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူးချုပ်အဖြစ် လည်းကောင်း ပြန်လည် တင်မြှောက်ခဲ့သည်။ အလုပ်အမှုဆောင်အဖွဲ့ကို အဖွဲ့ဝင် ၃၀ နှင့်တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းလိုက်ရာ လူဖြူတဦး၊ အိန္ဒိယလူမျိုးနှစ်ဦးနှင့် အခြား အသွေး အရောင်ရှိသူ နှစ်ဦးတို့ ပထမဆုံး အကြိမ်အဖြစ် ပါဝင်လာသည်။ ရိုးဒီးရှားလွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲခဲ့စဉ်ကနည်းတူ လူမည်းပြောက်ကျားများက အလွယ်တကူ ဝင်ရောက်ထိုးနှက်၍ရသော ပစ်မှတ်များကို ထိုးဖောက် တိုက်ခိုက်မည်ဟု အေအင်စီ ဥက္ကဋ္ဌတမ်ဘိုကို ကြေငြာခဲ့သည်။

တောင်အာဖရိကအစိုးရသည် တိုင်းရင်းသား လူမည်းတို့၏ မကျေနပ်မှုများ လျော့ပါးစေရန် ရည်ရွယ်လျက် ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် အသားအရောင်ခွဲခြားရေးဆိုင်ရာ ဥပဒေအချို့ကို ပယ်ဖျက်ပေးခဲ့သည်။ သွေးနှောလက်ထပ်ခြင်းကို တားမြစ်ပိတ်ပင်သည့်ဥပဒေ (၁၉၄၉ ခုနှစ်) ကိုလည်း

ကောင်း၊ လူဖြူများအား လူဖြူမဟုတ်သူများနှင့် သွေးနှောဆက်ဆံခြင်းကို တားမြစ်သည့် ၁၉၅၇ ခုနှစ် လျှပ်ပေါ်လော်လီမှု အက်ဥပဒေ အခန်း ၁၆ ပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ပယ်ဖျက်လိုက်သည်။ ထိုဥပဒေများအရ နှစ်စဉ် လူ ၂၀ ခန့် သည်လူဖြူတရားရုံးများ၌ တရားစွဲဆိုခံနေရသည်။ ထိုဥပဒေများ ပယ်ဖျက်ပေးခြင်းသည် တန်းတူညီမျှသော အခွင့်အရေးများရရေး၊ လူတိုက်မဲတမဲပေးခွင့်ရရေးဟူသော လူမည်းတို့၏ မျှော်မှန်းချက်နှင့်ကိုက်ညီခြင်းမရှိဟု လူမည်းခေါင်းဆောင်အချို့က ဝေဖန်ခဲ့ကြသည်။

တဖန် ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် လူဖြူအစိုးရသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်တစ်ရပ်ကို ထပ်မံကြေငြာခဲ့ရာ ထိုအစီအစဉ်အရ တောင်အာဖရိကလူမည်းများအား ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ (ဘန်တူစတန်) အပြင်ဘက်တွင် ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်ကို ပေးတော့မည်ဟုလည်းကောင်း၊ ဘန်တူစတန်ဒေသတစ်ခုအား “အချုပ်အခြာအာဏာ” ပေးသည့်အခါတွင်လည်း ထိုဒေသနှင့်ဆိုင်သော လူမျိုးစုဝင်လူမည်းများကို တောင်အာဖရိကနိုင်ငံသားအဖြစ်မှ ယခင်ကကဲ့သို့ ပယ်ဖျက်တော့မည်မဟုတ်ဟုလည်းကောင်း ကြေငြာခဲ့သည်။

သို့သော် ဥပဒေပြင်ဆင်ချက်အရ တိုင်းရင်းသား လူမည်း ၂၄ သန်းအနက် လေးသန်းခန့်သာ လူဖြူများနေထိုင်ရာအရပ်၌အမြဲတမ်းနေထိုင်ခွင့်၊ မြေငှားရမ်းခွင့်နှင့် ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခွင့်များ ရကြမည်ဖြစ်ရာ လူဖြူအစိုးရ၏ အစီအစဉ်သည် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသရှိ လူမည်းများနှင့် မြို့ပြတွင် အမြဲတမ်းနေခွင့်ရသည့် လူမည်းများအကြားတွင် လည်းကောင်း၊ ပစ္စည်း ပိုင်ဆိုင် လာသူ လူမည်း များနှင့် ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်ခြင်းမရှိသေးသော လူမည်းများအကြားတွင် လည်းကောင်း စိတ်ဝမ်းကွဲပြားစေမည့် သွေးခွဲမှုလုပ်ရပ်အဖြစ် လူမည်းခေါင်းဆောင်အချို့က ယူဆကြသည်။

ထိုဥပဒေပြင်ဆင်ချက်များ ထုတ်ပြန်ပြီး မကြာမီမှာပင် ရွှေမိုင်းလုပ်သား လူမည်း ၁၇,၀၀၀ ကို အလုပ်မှထုတ်ပယ်၍ အများစုကို သူတို့၏သက်ဆိုင်ရာ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသ များ သို့ဖြစ် စေ၊ လီ ဆို သို၊ ဆွာဇီ လန် နှင့် မိုဇမ်ဘစ်နိုင်ငံများသို့ ဖြစ်စေ ထွက်ခွာသွားကြရမည်ဟု ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၆ ရက်နေ့က နှင်ထုတ်ခဲ့သည်။

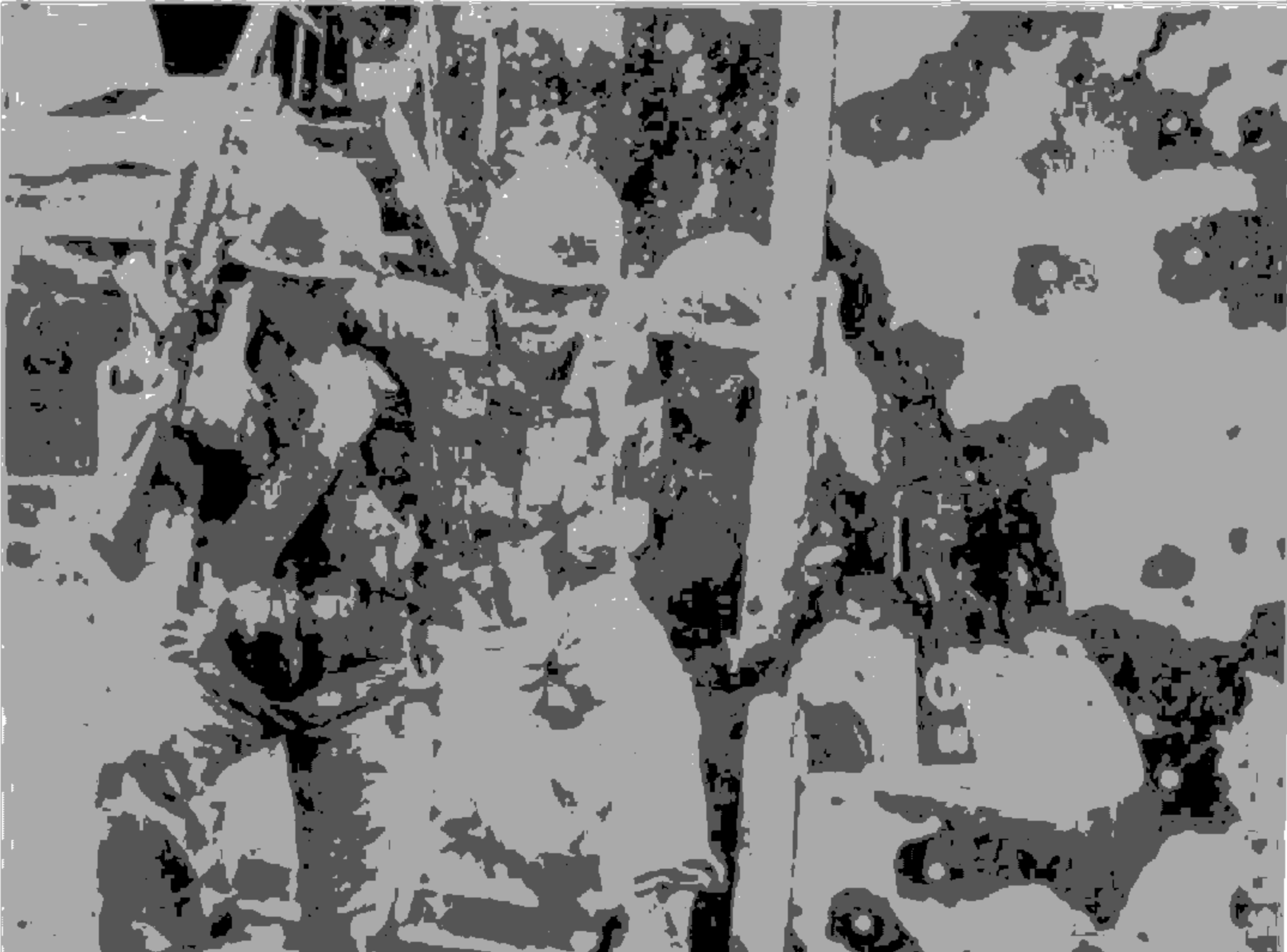
သမ္မတ ဘိုသာသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ဝါဒရေးရာမိန့်ခွန်းတရပ်ကို ဒါဘန်မြို့၌ ပြောကြားခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က တင်ပြသော ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအစီအစဉ်အရ တောင်အာဖရိက လူ့အဖွဲ့အစည်းတွင် လူမျိုးအုပ်စုအလိုက် ရေးရာကိစ္စများနှင့် အထွေထွေရေးရာကိစ္စများဟူ၍ နိုင်ငံရေးအရ ခွဲခြားမည်ဟု ဆိုသည်။ လူဖြူ၊

လူမည်း၊ အိန္ဒိယအမျိုးသားများ၊ အသွေးအရောင်ရောနှော နေသောလူမျိုးစုဟူသော လူမျိုးအုပ်စု လေးစု၏ ရေးရာ ကိစ္စများကို တပိုင်းထားပြီး လူမျိုးအုပ်စုအားလုံး အကျုံး ဝင်သော အထွေထွေရေးရာကိစ္စများကို တပိုင်းထားမည် ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် လူမည်းများကို မျိုးနွယ်တူရာအုပ်စုခွဲ ဆယ်ခု ထပ်မံခွဲခြားမည်ဟုဆိုသည်။ အထွေထွေရေးရာ ကိစ္စများကို ဗဟိုအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းက တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပြီး လူမျိုးအုပ်စုတစ်စုစီသည် မိမိလူမျိုး ရေးရာကိစ္စကို မိမိဘာသာစီမံခွင့်ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ မည် သို့ပင်ဖြစ်စေ လက်ရှိကျင့်သုံးနေသော ၁၉၇၂ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်း ပုံအခြေခံဥပဒေသစ်လည်း တည်ဆဲဖြစ်လေရာ ယင်းပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးအစီအစဉ်သည် အသားရောင်ခွဲခြားရေးဝါဒ ကို ဖျက်သိမ်းခြင်းမဟုတ်မူပဲ အခြေအနေနှင့်ကိုက်ညီရန် ပြုပြင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဩဂုတ်လ ၁၇ ရက် နေ့တွင် လူမည်းလူထုကြီးသည် နယ်လဆင် မန်ဒီလာ အကျဉ်းကျနေသော ပူလမားအကျဉ်းထောင်အထိ မိုင် ၂၀ ခရီးရှည်ချီတက်ပွဲ ဆင်နွှဲ၍ ဆန္ဒပြရန် ကိပ်တောင်းမြို့တွင် စည်းဝေးပွဲတရပ် ကျင်းပကြသည်။ ထိုလူထုကြီးကို ပုလိပ် အဖွဲ့က အကြမ်းဖက် နှိပ်ကွပ်ပြန်ရာ လူ ၃၁ ဦးသေဆုံးပြီး ၁၅၀ ကျော် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။ ထိုအဖြစ်အပျက် သည် တောင်အာပရိကနိုင်ငံသမိုင်းတွင် အပြင်းထန်ဆုံး လူထုအကြွေမှုဖြစ်သည်ဟု လေ့လာသူများက မှတ်တမ်းတင် ထားသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ။ ။ ထိုင်းနိုင်ငံဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ပရမ် တင်ဆူလာနှင့်ဒါနှင့် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ် ချုပ်ကြီး အားသစ် ကမ်လန်အိုက်တို့ ပြည်ပသို့ခရီးထွက် နေကြစဉ် ၁၉၇၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင်

ဗန်ကောက်မြို့တော်၌ အာဏာသိမ်းရန် ကြံစည်မှုတရပ် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ပုန်ကန်သူတို့ဘက်မှ အမြောက်များဖြင့် ပစ်ခတ်ခဲ့၍ အမေရိကန် အမျိုးသားအသံလွှင့်ကော်ပိုရေး ရှင်း အတွက် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူ စာနယ်ဇင်း သမား နှစ်ဦး အပါအဝင် စုစုပေါင်းလူငါးဦးသေဆုံးသည်။ လူ ၆၀ ခန့် ဒဏ်ရာရသည်။ နံနက်အလှူတော်မှစ၍ ၁၂ နာရီကြာမျှ လှုပ်ရှားခဲ့ပြီးနောက် ထိုကြံစည်မှု ပျက်ပြား သွားခဲ့သည်။ ထိုင်းဘုရင် ဘူမိဘောနှင့် မိဖုရား သီရိ ခေတ်တို့ ထိုင်းနိုင်ငံတောင်ပိုင်းသို့ ရောက်ရှိနေစဉ် ထို ဖြစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ဘုရင် ပရာဂျာဒီပေါ (တတိယမြောက်ရာမမင်း၊ ၁၉၂၅ - ၃၅) အား သက်ဦးဆံပိုင်ဘုရင်စနစ်ကို စွန့်လွှတ်စေ၍ စည်း မျဉ်းခံ ဘုရင်စနစ်ကို လက်ခံစေခဲ့သည့် ၁၉၃၂ ခုနှစ် အာဏာ သိမ်းပွဲအပါအဝင် အာဏာသိမ်းမှု ၁၈ ကြိမ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် အာဏာသိမ်းရန် ကြံစည်မှုအပါအဝင် ကိုးကြိမ်မှာ မအောင်မြင်ပဲရှိခဲ့သည်။ ဒေါ်လာတသန်းဖိုး ပျက်စီးဆုံးရှုံးခဲ့ရသော ထို ၁၈ ကြိမ် မြောက် အာဏာသိမ်းပွဲဖြစ်ပွားသည့်နေ့ကို “အမှောင်ကျ သော တနင်္လာနေ့” ဟု တင်စား ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။

ထိုအာဏာသိမ်းရန် ကြံစည်မှု၏ ခေါင်းဆောင်ပိုင်း တွင် ထင်ရှားသူတို့မှာ ဗိုလ်မှူးကြီး မနွန်း ရွပ်ကာချန်နှင့် ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်းနှင့် လေတပ်ကာကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ် ဟောင်း ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကရိယန်ဆတ် ချာမာနန်တို့ ဖြစ် ကြသည်။ ဗိုလ်မှူးကြီးမနွန်းသည် ၁၉၇၁ ခုနှစ်က ဖြစ်ပွား ခဲ့သော “ပြေအရူးတို့၏ အာဏာသိမ်းပွဲ” ဟု ခေါ်တွင် သည့် အရေးအခင်းတွင် ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့၍ ဖမ်းဆီးခံခဲ့ ရပြီး ၁၉၇၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလက လွတ်မြောက်လာသူ ဖြစ်သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၇၂-၈၊ ၂၁၄ - ၅) ဗိုလ်

မအောင်မြင်သော အာဏာသိမ်း ပွဲ၌ ဒဏ်ရာရရှိသွားသော ထိုင်း အစိုးရ စစ်သားတို့

ချုပ်ကြီး ကရိယန်ဆတ်သည် အမျိုးသားဒီမိုကရေစီပါတီ (အင်ဒီပီ) ၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည်။ အင်ဒီပီပါတီသည် အာဏာရ လေးပါတီညွန့်ပေါင်းအဖွဲ့၌ ပါဝင်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကရိယန်ဆတ်ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ထိန်းသိမ်းလိုက်ပြီး နိုင်ငံတော်ပုန်ကန်မှု ဖြင့် တရားစွဲဆိုလိုက်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကရိယန်ဆတ် ၏ အာဏာသိမ်းရန်ကြံစည်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တာဝန် မကင်းသူအဖြစ် စွပ်စွဲခံရသဖြင့် စက်မှုဝန်ကြီး အော့ ဝသု ရတနာသည် ရာထူးမှနုတ်ထွက်လိုက်ရသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကရိယန်ဆတ်နှင့် အပေါင်းပါ ၃၉ ဦးကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့မှစ၍ ခုံရုံးတင် စစ်ဆေးသည်။

ထိုင်းနိုင်ငံ၏ ကုန်သွယ်ရေးလိငွေသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလက ဒေါ်လာ ၁၇၄ ဒသမ ၃ သန်းသာ ရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ဒေါ်လာ ၂၆၂ ဒသမ ၉ သန်းအထိ ရှိလာသည်။ ပို့ကုန်တန်ဖိုးသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ်ကထက် ၁၂ ဒသမ ၁ ရာခိုင်နှုန်းတိုးခဲ့သော် လည်း သွင်းကုန်တန်ဖိုးက ၂၂ ဒသမ ၃ ရာခိုင်နှုန်း တိုး လာသည်။ ထိုသို့ လိငွေပြုမှု ကြီးထွားလာခြင်း မှာ အစိုးရပိုင် ထိုင်း နိုင်ငံတကာလေကြောင်းဌာနက အဲယား ဘတ်စ်အမျိုးအစား ခရီးသည်တင် လေယာဉ်ကြီးနှစ်စင်း ဝယ်ခဲ့သောကြောင့် ဖြစ်ရသည်ဟု ဆိုသည်။

ဒေါင်းနွယ်ဆွေ (ခရစ် ၁၉၃၁ - ၁၉၈၅) ။ ။ကဗျာ ဆရာ၊ စာရေးဆရာ ဒေါင်းနွယ်ဆွေကို ပုသိမ်ခရိုင် သာ ပေါင်းမြို့၌ အဖ ရာဇဝတ်ဝန်ထောက် ဦးဘထိန်၊ အမိ ဒေါ်ဖုန်ရိန်တို့က ၁၉၃၁ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၁၆ ရက်နေ့ တွင် မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်းသုံးယောက်တွင် အကြီး ဆုံးဖြစ်၍ အမည်ရင်းမှာ ဦးအောင်ဆွေ ဖြစ်သည်။

ငါးသိုင်းချောင်း အမျိုးသား အထက်တန်းကျောင်း တွင် စတင်ပညာသင်သည်။ ထို့နောက် ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့ ဗဟို အစိုးရ အထက်တန်းကျောင်း၌ ပညာ ဆက်လက် သင်ကြားသည်။ ထိုစဉ် ကျောင်းနံရံကပ် စာ စောင်တွင် ဒေါင်းဒင်အမည်ဖြင့် ကဗျာများ စတင် ရေး သားသည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်မှစ၍ ဟံသာဝတီ သတင်းစာနှင့် အိုးဝေ သတင်းစာများတွင် ဒေါင်းနွယ်ဆွေ ကလောင် အမည်ဖြင့် ကဗျာများ ရေးသားသည်။

၁၉၄၉-၅၁ ခုနှစ်တွင် ရေကျော် မက်သဒစ်ကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့၍ တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းအထိ ပညာသင်ကြား ခဲ့သည်။ ထို့နောက် စီးပွားရေး သတင်းစာ၌ ဘာသာပြန် အယ်ဒီတာအဖြစ် လုပ်ကိုင်သည်။

၁၉၅၂ ခုနှစ်တွင် ကလောင်သစ်မဂ္ဂဇင်း၌ တာဝန်ခံ အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ထို့နောက် စာပေသစ်

ကဗျာဆရာ၊ ဒေါင်းနွယ်ဆွေ

မဂ္ဂဇင်းတွင် အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ တဖန် ၁၉၅၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၁ ခုနှစ်အထိ တိုင်းရင်းမေ ဂျာနယ်၌ အယ်ဒီတာအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။

ဒေါင်းနွယ်ဆွေသည် ၁၉၅၂-၅၃ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ နိုင်ငံ စာရေးဆရာအသင်း အမှုဆောင်အဖြစ် လည်း ကောင်း၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်အထိ မြန်မာနိုင်ငံ ကဗျာဆရာအသင်းချုပ်၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံ တာရှ်ကင်းမြို့၌ ကျင်းပ သော အာရှ၊ အာဖရိက စာရေးဆရာများ ညီလာခံသို့ မြန်မာနိုင်ငံ ကဗျာဆရာအသင်း ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

ဒေါင်းနွယ်ဆွေသည် ကဗျာ အမျိုးအစား များစွာ၊ ကဗျာပုဒ်ရေများစွာနှင့် ကဗျာဝတ္ထုများအပြင် စာပေ ဝေဖန်ရေး ဆောင်းပါးများ၊ ဝတ္ထုတို၊ ဝတ္ထုရှည်များစွာ ရေးသားခဲ့သည်။ ကဗျာ ဝတ္ထုရှည် လုံးချင်းစာအုပ်များ ကိုလည်း ရေးသား ထုတ်ဝေခဲ့ရာ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် ကဗျာ ပုလဲကုံး၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကလျာမိမိမုန်း၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ် တွင် မိုးသောက်လက်ပန်းနှင့် ချစ်သူမျက်နှာ ကဗျာ စက်ဝိုင်း ကဗျာ လုံးချင်းဝတ္ထုများကို ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ဒေါင်းနွယ်ဆွေသည် ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်အဖြစ် ရုပ်ရှင် ကားများတွင်လည်း ပါဝင် ရိုက်ကူးသည်။ ရွှေရင်သိမ်း သစ်၊ လုလင်ငယ်သွေး၊ အပယ်ရတနာ၊ ချွေးကလေးစိုစို၊ လူမနောနှင့် ဇာခန်းဆီးနောက်ကွယ်မှာ ဇာတ်ကားများ တွင် ပါဝင် ရိုက်ကူးခဲ့သည်။

ဒေါင်းနွယ်ဆွေသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၂၂ ရက် နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ဇနီး ဒေါ်ခင်မြင့် (တိုင်းရင်းမေ မမြင့်နွယ်) နှင့် သားသမီးငါးယောက် ကျန်ရစ်သည်။

ဓနသဟာယထိပ်သီးညီလာခံ

ဓနသဟာယထိပ်သီးညီလာခံ။ ။ ဓနသဟာယ အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံများသည် ယခင်က ဗြိတိသျှအစိုးရလက်အောက်ခံ နိုင်ငံများ၊ အစောင့်ရှောက်ခံနယ်မြေများ၊ အထိန်းသိမ်းခံ ဒေသများဖြစ်ခဲ့၍ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီးတွင် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် လွတ်လပ်ရေး ရရှိခဲ့ကြသော်လည်း မဖွံ့ဖြိုး သေးသော နိုင်ငံများဖြစ်ကြသည့်အလျောက် ဗြိတိန်အစိုးရ နှင့် စီးပွားရေးအရ ဆက်လက်ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်နေကြ သော နိုင်ငံများဖြစ်ကြသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် အချုပ် အခြာ အာဏာပိုင်စိုးသောနိုင်ငံပေါင်း ၁၅၀ ကျော်ရှိသည့် အနက် ဗြိတိသျှ ဓနသဟာယ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံပေါင်း ၄၉ နိုင်ငံ ရှိသည်။ ကမ္ဘာ့ လူဦးရေ သန်းပေါင်း ၄,၈၀၀ ရှိသည့် အနက် ထို ၄၉ နိုင်ငံတွင် လူဦးရေ သန်းပေါင်း ၁,၂၀၀ ကျော် နေထိုင်ကြသဖြင့် လေးပုံတပုံခန့် အင်အားရှိသည် ဟု ဆိုနိုင်သည်။

ဗြိတိသျှ ဓနသဟာယ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ အမေရိက တိုက် နှစ်တိုက်တွင် ၁၄ နိုင်ငံ၊ အာဖရိကတိုက်တွင် ၁၅ နိုင်ငံ၊ ဥရောပတိုက်တွင် သုံးနိုင်ငံ၊ အာရှတိုက်တွင် ခုနစ်နိုင်ငံ၊ ပစိဖိတ်ဒေသတွင် ၁၀ နိုင်ငံအသီးသီးရှိကြသည်။ အမေရိက နှစ်တိုက်တွင်ရှိသော နိုင်ငံများမှာ အင်တီဂွာနှင့် ဗာဗွဒါ၊ ဗဟားမား၊ ဗာဗေးဒိုး၊ ဗလီဇ၊ ကနေဒါ၊ ဒီမိုနီကာ၊ ဂရိနေဒါ၊ ဂူယားနား၊ ဂျမေကာ၊ စိန်ကစ်နှင့်နီးဗစ်၊ စိန်လူ စီယာ၊ စိန်ဗင်းဆင်၊ ထရီနီဒက်နှင့် တိုဘာဂို၊ ဗာနွာတူးနိုင်ငံ တို့ ဖြစ်ကြသည်။ အာဖရိကတိုက်တွင်ရှိသော နိုင်ငံများမှာ ဗော့ဆွာနာ၊ ဂမ္ဘီယာ၊ ဂါနာ၊ ကင်ညာ၊ လီဆိုဆို၊ မာလာဝီ၊ မောရစ်ရှ၊ နိုင်ဂျီးရီးယား၊ ဆေးရှဲ၊ ဆီယားဗားလေးအွန်း၊ ဆွာဇီလန်၊ တန်ဇာနီးယား၊ ယူဂန်းဒါ၊ ဇမ္ဗီးယားနှင့် ဇင်ဗာ ဗွေနိုင်ငံတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဥရောပတိုက်ရှိ သုံးနိုင်ငံမှာ ဗြိတိန်၊ စိုက်ပျပ်နှင့် မော်လတာနိုင်ငံတို့ ဖြစ်ကြသည်။ အာရှတိုက်ရှိ နိုင်ငံများမှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ ဘရူနိုင်း၊ အိန္ဒိယ၊ မလေးရှား၊ မော်လဒိုက်၊ စင်ကာပူနှင့် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတို့ ဖြစ်ကြသည်။

ပစိဖိတ်ဒေသရှိ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများမှာ သြစတြေးလျ၊ ဖိဂျီ၊ ကီရီဘတ်တီ၊ နယူးဇီလန်၊ နော်ဗူး၊ ပါပူအာနယူးဂင်းနီ၊ ဆော်လမွန်ကျွန်းစု၊ တွန်ဂါ၊ တဗလူးနှင့် အနောက်ဆမိုဝါး နိုင်ငံတို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဗြိတိသျှ ဓနသဟာယ ထိပ်သီးညီလာခံများကို အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံအသီးသီးတွင် နှစ်နှစ်တကြိမ် အလှည့်ကျ ကျင်းပခဲ့ရာ သတ္တမအကြိမ်မြောက် ထိပ်သီး ညီလာခံကို အိန္ဒိယ နိုင်ငံ နယူးဒေလီမြို့တွင် ၁၉၈၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့မှ ၂၇ ရက်နေ့ထိ ကျင်းပခဲ့သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၄ - စာ၊ ၁၈၄ - ရှု။) အငွေမအကြိမ်မြောက်ညီလာခံကို ကာရစ် ဘီယံ ပင်လယ်ဒေသရှိ ဗဟားမားနိုင်ငံ၏ မြို့တော် နယ် ဆောတွင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၆ ရက်နေ့မှ ၂၂ ရက်နေ့ထိ ကျင်းပခဲ့သည်။ အဖွဲ့ဝင် ၃၅ နိုင်ငံမှ သမ္မတ နှင့် ဝန်ကြီးချုပ်များ တက်ရောက်ကြပြီး ကျန် ၁၂ နိုင်ငံမှ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးနှင့် အခြားဝန်ကြီးများ တက်ရောက် ခဲ့ကြသည်။ ဆီယားဗားလေးအွန်းနိုင်ငံမှ သမ္မတဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျိုးဇက်မိုမော့နှင့် တန်ဇာနီးယား နိုင်ငံမှ သမ္မတ ဒေါက်တာ ဂျူလီယပ်စ် ညီရေးရေးတို့သည် အသက် အရွယ်ကြီး၍ အနားယူကြတော့မည် ဖြစ်သောကြောင့် တက်ရောက်လာခြင်း မရှိချေ။

ထိုညီလာခံ၌ ပြည်ပကြွေးမြီပြုဿနာ၊ ကိုယ်ကျိုးစီးပွား ကာကွယ်ရေးဝါဒ၊ ယူနက်စကို အဖွဲ့ကြီး ခြိမ်းခြောက်ခံရမှု၊ မူးယစ်ဆေးဝါး အန္တရာယ်ကာကွယ်တားဆီးရေး၊ အကြမ်း ဖက်ဝါဒ စသည့် အရေးကိစ္စများကို ထည့်သွင်း ဆွေးနွေး ခဲ့ကြသည်။ ထိုညီလာခံ၌ သဘာပတိအဖြစ် အာဖရိက ရွှေတန်း နိုင်ငံများ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်သော ဇမ္ဗီးယား သမ္မတ ကက်နက်ကအွန်းဒါက ဆောင်ရွက်သည်။ နောင် ကျင်းပ မည့် နဝမမြောက် ညီလာခံတွင် ဇင်ဗာဗွေ ဝန်ကြီးချုပ် ထောဗတ်မူဂါဗိုကို တာဝန်ပေးရန်လျာထားသည်။ ထိုညီလာ ခံ၌ အကျယ်တဝင့် ဆွေးနွေးသောကိစ္စမှာ တောင်အာဖရိက

ဓနသဟာယ ထိပ် သီး ညီ လာ ခံ ၌ ထက် ရောက် လာ ကြ သော အိန္ဒိယ ဝန်ကြီးချုပ် ဧဂျစ်ဂန္တီနှင့် ကနေဒါ ဝန်ကြီးချုပ် ဗရိုင်ယန် မာရွန်နီတို့ကို ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စက်မာဂရက် သက်ချာနှင့်အတူ တွေ့ရစဉ်

နိုင်ငံ၏ အသားအရောင် ခွဲခြားရေးဝါဒ ကျင့်သုံးမှုအပေါ် မည်သို့ ထိရောက်စွာ အရေးယူမည်နည်း ဟူသော ကိစ္စပင် ဖြစ်သည်။ (တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ - ရှ။) လူနည်းစု လူဖြူ အစိုးရကအများစု လူမည်းပြည်သူတို့အပေါ် အသား အရောင် ခွဲခြားလျက် ဖိနှိပ်ခြယ်လှယ် နေမှုကို အမြန်ဆုံး ရုပ်ဆိုင်ပစ်ရေးအတွက် တောင်းဆိုချက်တရပ်ကို ထိုညီလာ ခံက ချမှတ်ပေးရန် ဆွေးနွေးခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုသို့ ချမှတ်ပေးရန် အပြင်းထန်ဆုံး တောင်းဆိုသူတို့မှာ အိန္ဒိယ ဝန်ကြီးချုပ် ဣဂျစ်ဂန္တီနှင့် ကနေဒါဝန်ကြီးချုပ် ဗရိုင်ယန် မာရှန်တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ထောက်ခံသူတို့မှာ ဩစတြေးလျ ဝန်ကြီးချုပ် ဘော့ဟော့နှင့် နယူးဇီလန် ဝန်ကြီးချုပ် ဒေးဗစ် လန်ဂေးတို့ဖြစ်ကြသည်။ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံကို စီးပွားရေးအရ အရေးယူလျှင် လူဖြူအစိုးရထက် လူမည်း ပြည်သူအများစုနှင့် အိမ်နီးနားချင်း လူမည်းနိုင်ငံများက ပိုမို ဒုက္ခ ရောက်ကုန်မည် ဖြစ်ကြောင်း ထောက်ပြလျက် ဆန့်ကျင် ဆွေးနွေး သူမှာ ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ် မာဂရက် သက်ချာ ဖြစ်သည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံသည် တောင်အာဖရိက နိုင်ငံတွင် ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၁၄,၀၀၀ ဖိုးခန့် ရင်းနှီး မြှုပ်နှံထားခြင်းကြောင့် ထိုသို့ ဆွေးနွေးခြင်း ဖြစ်သည် ဟု ဝေဖန်ကြသည်။ ကအွန်းဒါနှင့် မူဂါဗီတို့၏ ဖျန်ဖြေပေး မှုကြောင့် ဓနသဟာယ အဖွဲ့ကြီး မပြိုကွဲရေးအတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်တရပ် ပြောင်းလဲ ချမှတ်ရန် ညှိနှိုင်းဆုံးဖြတ်ခဲ့ ကြသည်။ ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့တရပ် ဖွဲ့စည်းပြီး တောင် အာဖရိက လူဖြူအစိုးရနှင့် တိုက်ရိုက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးရန် ဆုံးဖြတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ သတ်မှတ်ထားသော ခြောက်လတာ ကာလအတွင်း တောင်အာဖရိက အစိုးရသည် အသား အရောင်ခွဲခြား ဖိနှိပ် ခြယ်လှယ် အုပ်ချုပ်နေမှုကို ရုပ်ဆိုင် ပစ်ရေး၊ မရပ်လျှင် စီးပွားရေးအရ အရေးယူရေးကို အဓိက ထား ဆွေးနွေးရန်အတွက် ထို ဆက်သွယ်ရေး အဖွဲ့အား တာဝန်ပေးမည် ဖြစ်သည်။

ညီလာခံအပြီးတွင် သဘောတူ ကြေငြာချက်တရပ် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ အကြမ်းဖက်ဝါဒကျင့်သုံးမှုကို ပြင်းထန်စွာ ရှုတ်ချကြောင်း၊ ယင်းအကြမ်းဖက်မှုကို ဖြစ်သည့်နည်းဖြင့် တန်ပြန်ရန် သန့်ဋ္ဌာန် ချမှတ်ကြောင်း၊ နမီးဗီးယားကို တောင်အာဖရိက နိုင်ငံက ဆက်လက် သိမ်းပိုက်ထားပါက စီးပွားရေး ပိတ်ဆို့မှုဖြင့် အရေးယူရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ အခြားနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်း၌ အကြမ်းဖက်မှု ပေါ်ပေါက်စေရန် အားပေးခြင်းမျိုးကို ရှောင်ကြဉ်ကြရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ နမီးဗီးယားဒေသကို လွတ်လပ်ရေးပေးရန် ကုလသမဂ္ဂ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို မလိုက်နာသော တောင်အာဖရိကနိုင်ငံကို ဒဏ်ခတ်ရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ခြောက်လအတွင်း အသား အရောင် ခွဲခြား ဖိနှိပ် အုပ်ချုပ်မှုကို ရုပ်သိမ်းရမည် ဖြစ်

ကြောင်း၊ မရပ်သိမ်းလျှင် စီးပွားရေးအရ အရေးယူရမည် ဖြစ်ကြောင်း စသည်ဖြင့် သဘောတူ ကြေငြာချက်တွင် ဖော်ပြထားသည်။

ထို့ပြင် မူးယစ်ဆေးဝါး ကာကွယ်တိုက်ဖျက်ရေးကို ထိ ရောက်စွာ ဆောင်ရွက်ကြရန်လိုအပ်ကြောင်း၊ နိုင်ငံတကာ နယ်နိမိတ်ကိုဖြတ်ပြီး မှောင်ခိုရောင်းဝယ်နေကြသည့် စီးပွား ရေး လုပ်ငန်းများကို စုံစမ်းစစ်ဆေး တင်ပြရန်လိုကြောင်း၊ တောင်ပစိဖိတ် ဒေသ၌ အဏုမြူမဲ့တုံ့ တည်ထောင်ရေးကို အားပေးထောက်ခံကြောင်း၊ ဤလုပ်ရပ်သည် တကမ္ဘာလုံး နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဏုမြူပြန့်ပွားမှုကို ကာကွယ်တားဆီးရာ ရောက်ကြောင်း၊ ဩစတြေးလျ၊ နယူးဇီလန်နှင့် တောင် ပစိဖိတ်ဒေသနိုင်ငံငယ်များသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံက မူ ရှုရိုဝါး ဒေသ၌ အဏုမြူ စမ်းသပ် နေမှုကို ခါးသီးစွာ ဆန့်ကျင် ကြောင်း၊ ပြင်သစ်နိုင်ငံက နယူးကာလီဒိုးနီးယားအား အမြန်ဆုံး လွတ်လပ်ရေး ပေးရန် တောင်းဆိုကြောင်း၊ အလယ်ပိုင်း အမေရိကဒေသ၌ တင်းမာမှုများပိုမိုလာသဖြင့် စေ့စပ် ဆွေးနွေးခြင်းဖြင့် အဖြေရှာရန် လိုလားကြောင်း စသည့် သဘောထားများကိုလည်း သဘောတူ ကြေငြာ ချက်တွင် ဖော်ပြ ထားသည်။ ထို့ပြင် စိုက်ပျိုး နိုင်ငံ ညီညွတ်ရေး၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ရန်ပုံငွေအဖွဲ့က ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေး တိုးတက်စေရန် ထိန်းညှိ ပေးရေးတို့ကို တောင်းဆိုသည့် အချက်များလည်း အဆိုပါ ကြေငြာချက်တွင် ပါဝင်သည်။

နယူးကာလီဒိုးနီးယားနယ်မြေ။ ။ပြင် သစ် တို့က ၁၈၅၃ ခုနှစ်တွင် သိမ်းပိုက်ကာ ပင်လယ်ရပ်ခြား ကိုလိုနီ နယ်မြေအဖြစ် တရားဝင် ထည့်သွင်း ထားခဲ့သည့် နယူး ကာလီဒိုးနီးယား နယ်မြေအား လွတ်လပ်ရေးပေးရန် အစီ အစဉ်များကို သမ္မတ မီးထရောင်း အစိုးရအဖွဲ့က ချမှတ် လိုက်ရာ လွတ်လပ်ရေး ချက်ချင်း ရယူလိုသော ဒေသခံ ကနက် တိုင်းရင်းသားများနှင့် လွတ်လပ်ရေးကို မလိုလား သော ဥရောပနှင့် အာရှမှ လာရောက် အခြေချသူတို့ အကြမ်းဖက် အားပြိုင်မှုများဖြစ်ပွားသည်။ ပြင်သစ်လူမျိုး စွန့်စားရှာဖွေသူ လူဝီ အင်တိုင်း ဒီဗော်ဂိန်ဗီးသည် ၁၇၆၈ ခုနှစ်က နယူးကာလီဒိုးနီးယားကျွန်းစုအနီး ရွက်လွင့်သွား ခဲ့ဖူးပြီး ၁၇၇၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် ထို ကျွန်းစုပေါ် တက်ရောက်ခဲ့သူ ကက်ပတိန် ဂျိမ်းကွတ်သည် နယူးကာလီဒိုးနီးယားဟု အမည် ပေး ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဩစတြေးလျတိုက်၏ အရှေ့ဘက် မိုင် ၇၅၀ အကွာပစိဖိတ် သမုဒ္ဒရာတောင်ပိုင်းတွင် တည်ရှိသည်။ နယ်မြေ အကျယ် အဝန်း ၆,၅၂၀ စတုရန်းမိုင်ရှိသော နယူးကာလီဒိုးနီးယား ကျွန်းမကြီးနှင့် ၇၅၆ စတုရန်းမိုင်ရှိသော လျှိုင်ရယ် လတီ

နယူးကာလီဒိုးနီးယားနယ်မြေ

ကျွန်း၊ အရှေ့ဘက်တွင် ၇၀ မိုင်မျှရှည်လျားစွာတည်ရှိသော ကျွန်းတန်းများ၊ အနောက်မြောက်ဘက်တွင် မိုင် ၄၀၀ ခန့် ရှည်လျား၍ လူသူကင်းမဲ့သော သန္တာကျွန်းငယ် များနှင့် အရှေ့တောင်ဘက်ရှိ မိုင် ၃၀ ခန့် ရှည်လျားသော ကျွန်းငယ်များကို ပေါင်းရုံးလျက် အကျယ်အဝန်း ၇,၃၅၀ စတုရန်းမိုင်ရှိသော ဒေသကို နယူးကာလီဒိုးနီးယား နယ်မြေဟု ခေါ်ဝေါ်ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုဒေသတွင် လူဦးရေ ၁,၄၆,၀၀၀ ကျော် နေထိုင်ကြသည့် အနက် ၄၄ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် မယ်လန်နီးရှင်းခေါ် ကနက်များဖြစ်၍ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးသည် ဥရောပတိုက်သားများဖြစ်သည်။ ကျန်သူများသည် အာရှတိုက်သားများ ဖြစ်သည်။ ဥရောပ တိုက်သားများတွင် ပြင်သစ် လူမျိုးတို့က အများစု ဖြစ် သည်။ ၂၅,၀၀၀ ခန့် ရှိသော အာရှတိုက်သားများတွင် ဗီယက်နမ်လူမျိုးတို့က အများစုဖြစ်သည်။

ဒေသခံ ကနက်တိုင်းရင်းသားတို့သည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ဖြစ်ပွားချိန်မှစ၍ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုများကို စတင်ခဲ့ကြရာ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်အစိုးရက အစီ ကရုဏ်းနိမ့် ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်အင်အား ၁၀၀ စေလွှတ်ခဲ့ရသည် အထိ အမျိုးသားရေး လှုပ်ရှားမှု ပြင်းထန်လာခဲ့သည်။ သမ္မတ မီးထရောင်းအစိုးရအဖွဲ့သည် အာဏာ မရရှိမီကပင် နယူးကာလီဒိုးနီးယားဒေသလွတ်လပ်ရေးရရှိမှုကို ထောက် ခံခဲ့သည်။ လွတ်လပ်ရေး တောင်းဆိုနေသည့် ပါတီများက ၁၉၈၂ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် နယ်မြေလွတ်တော်ကို လွှမ်းမိုး လာနိုင်ခဲ့သည်။

ပြင်သစ်အမျိုးသားလွတ်တော်သည် နယူးကာလီ ဒိုးနီး ယားနှင့် ပြင်သစ် ပိုလီနီးရှားနယ်မြေများအား ပိုမိုကျယ် ပြန့်သော ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး ပေးအပ်ရေးဆိုင်ရာဥပဒေ ကြမ်းများကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက် နေ့ တွင် အတည်ပြုခဲ့သည်။ ထိုဥပဒေသစ်အရ လုံးဝလွတ်လပ်ရေး ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ပြင်သစ် နိုင်ငံနှင့် ဆက်လက် ပေါင်းစည်း ထားရေးကို သော်လည်းကောင်း ရွေးချယ် နိုင်မည့် ပြည်လုံးကျွတ် ဆန္ဒခံယူပွဲကို ၁၉၈၉ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပမည် ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၉ ခုနှစ်အထိ တာဝန်ယူရ မည့် နယ်မြေအစိုးရ ဖွဲ့စည်းရန် ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပပေးရမည်ဟုလည်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် လုံးဝလွတ်လပ်ရေး ချက်ချင်းပေးရန် တောင်းဆိုနေသော လွတ်လပ်ရေး တပ် ဦးက ထိုဥပဒေကို ဆန့်ကျင်သည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ် ပြင်သစ် ရွေးကောက်ပွဲ၌ လက်ရှိ ဆိုရှယ်လစ်အစိုးရ ရွှုံးနိမ့်သွားပါ က အစီအစဉ် ပျက်ပြယ်သွားမည်ကို စိုးရိမ်သောကြောင့် လွတ်လပ်ရေး ချက်ချင်းပေးရန် တောင်းဆိုကြခြင်း ဖြစ် သည်။ ကနက် ဆိုရှယ်လစ်အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး

တပ်ဦး (အက်ဖ် အယ် အင် ကေ အက်စ်)ကလည်း လွတ် လပ်ရေးအတွက် ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲတွင် မိဘနှစ်ပါး အနက် အနည်းဆုံး တဦးသည် နယူး ကာလီဒိုးနီးယား တွင် မွေးဖွားသူဖြစ်မှသာ မဲပေးခွင့်ရှိရမည်ဟု တောင်း ဆိုခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့က အတည် ပြုခဲ့သော ဥပဒေတွင် နယူးကာလီဒိုးနီးယား၌ ခြောက်လ ထက်မနည်း လာရောက်အခြေချနေထိုင်သူ ပြင်သစ်လူမျိုး တိုင်း ဆန္ဒမဲပေးခွင့် ရရှိစေရမည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသော ကြောင့် ဖြစ်သည်။ အက်ဖ် အယ် အင် ကေ အက်စ် အဖွဲ့ သည် နူမီယာမြို့တော်၌ စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့မှ ၂၄ ရက်နေ့အထိ ညီလာခံ ကျင်းပသည်။ သမ္မတ၊ ဝန်ကြီးချုပ် နှင့် ဝန်ကြီးခြောက်ဦးပါဝင်သော ယာယီအစိုးရ ဖွဲ့စည်း ရေးအတွက် အစီအစဉ်များ ချမှတ်သည်။

ပြင်သစ်အစိုးရကလည်း ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် အဖွဲ့ဝင် ၄၂ ဦး ပါဝင်သော အစိုးရအဖွဲ့ ဖွဲ့ စည်းရန် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပခဲ့ရာ နိုင်ငံရေးပါတီ ၁၀ ပါတီ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်သည်။ အက်ဖ် အယ် အင် ကေ အက်စ် တပ်ဦးသည် ပါဝင် ယှဉ်ပြိုင်ခြင်း မပြုပဲ သပိတ်မှောက် ခဲ့သည်။ မဲပေးရန် မှတ်ပုံတင်ထားသူ ၇၉,၂၇၁ ယောက် ရှိသည့်အနက် ၃၉,၂၉၆ ယောက်သာ လာရောက် မဲပေး သည်။ ပြင်သစ်လိုလားသော ကာလီဒိုးနီးယားကို ပြင်သစ် သမ္မတနိုင်ငံတွင် ပေါင်းစည်းထားရေး(အာပီစီအာ)ပါတီ က ၃၄ နေရာ အနိုင်ရရှိသဖြင့် အာပီစီအာ ခေါင်းဆောင် ဒစ်ယူကီဝီကို သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ် တင်မြှောက်သည်။ အက်ဖ် အယ် အင် ကေ အက်စ် တပ်ဦးကလည်း နိုဝင်ဘာ လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ယာယီအစိုးရ ဖွဲ့စည်းလိုက်ရာ ခေါင်း ဆောင် ဝျင်း မာရီ ဂျီဘာအိုကို ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ရွေး

ကနက် ဆိုရှယ်လစ် အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်ဦး ခေါင်းဆောင် ဂျီဘာအို

ချယ် တင်မြောက်သည်။ ထိုနယ်မြေကို ပြင်သစ်တို့ သိမ်းယူခဲ့ခြင်း ၁၃၁ နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ်နေ့ ဖြစ်သော စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက် နေ့ က စတင် ကြေငြာခဲ့သည့် အတိုင်း ကနက်ကီ သမ္မတနိုင်ငံ ယာယီအစိုးရဟုခေါ်တွင် စေခဲ့သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ဒေသခံ ကနက်တိုင်းရင်းသား တို့သည် အကြမ်းဖက် လှုပ်ရှားလာကြသည်။

လုံးဝလွတ်လပ်ရေးကိုဆန့်ကျင်သည့် အာပီစီအာပါတီက လွှမ်းမိုးထားသော နယ်မြေအစိုးရအဖွဲ့ကို နှစ်ပေါင်းများစွာကပင် အခြေချနေထိုင်လာသော ပြင်သစ်လူမျိုးများ (ကာလဒီရှေး)၊ မကြာသေးမီကဝင်ရောက်နေထိုင်လာသော ပြင်သစ်လူမျိုးများ(မက်ထရိုပိုလီတန်)နှင့် အနည်းစု လူမျိုးနွယ်များက ထောက်ခံသည်။ အကြမ်းဖက်မှုများ တိုးပွားလာခြင်းကို ဖြေရှင်းရန် ပြင်သစ် အစိုးရသည် အက်ဂတ် ပီဆာနီကို ပြင်သစ် အထူးကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ယူထားသော ဥပဒေပဏ္ဍိတအဖွဲ့ဝင် ပီဆာနီသည် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဒီဂေါ၏ အစိုးရ အဖွဲ့တွင် ၁၉၆၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၈ ခုနှစ်အထိ ဝန်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ ထိုနယ်မြေကို ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေးပုံစံတခုခုသို့ ပြောင်းလဲပေးရေး လုပ်ငန်းစဉ် တိုးတက်စေရန် စီမံကိန်းတရပ်ကို နှစ်လအတွင်း အကြံပြုတင်ပြရမည်ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက် နေ့တွင် ပီဆာနီသည် အရေးပေါ် အခြေအနေနှင့် နေဝင်မီးငြိမ်း အမိန့်တရပ်ကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်က အယ်ဂျီးရီးယန်း ပုန်ကန်ထကြွမှု ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ပြင်သစ်အာဏာပိုင်တို့ ဤသို့ အမိန့် ထုတ်ပြန် ထိန်းသိမ်းခြင်းသည် ပထမဆုံးအကြိမ် ဖြစ်သည်။ အက်ဖ် အယ် အင်ကေ အက်စ် တပ်ဦး အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးနှင့် ယာယီအစိုးရအဖွဲ့ဝင် လျှို့ဝှက်ရေးဝန်ကြီးဖြစ်သူ အီလျိုင်း မာဂ္ဂိုရီသည် ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့က ရတပ်ဖွဲ့၏ပစ်ခတ်မှုကြောင့် သေဆုံးခဲ့ခြင်းကြောင့် အကြမ်းဖက်မှုများ ပိုမိုပြင်းထန်လာခဲ့စဉ် ထိုသို့ ထိန်းသိမ်းလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုအရေးအခင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပီဆာနီတွင် တာဝန်ရှိသည်ဟုဆိုကာ ယာယီအစိုးရ ဝန်ကြီးချုပ် ဂျီဘာအိုသည် ပီဆာနီ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့က တင်ပြသော အစီအစဉ်ကို ပယ်ချသည်။ ထိုအစီအစဉ်တွင် သမ္မတ ဒစ်ယူကီဝီ၏ နယ်မြေအစိုးရကို ဆက်လက် ထားရှိရေး၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ပြည်လုံးကျွတ် ဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပရေး၊ အကယ်၍ ဆန္ဒခံယူပွဲက လွတ်လပ်ရေးကို တောင်းဆို ဆန္ဒပြုလျှင် ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် တွဲဖက်ထားသော နိုင်ငံအဆင့်ကို တည်ထောင်ပြီးနောက် လုံးဝလွတ်လပ်သော နိုင်ငံအဆင့်သို့ တဖြည်းဖြည်းကူးပြောင်းရေး၊ ပြင်သစ်လူမျိုးတို့သည်

ထိုနယ်မြေ၌ အနည်းဆုံးသုံးနှစ်ခန့် နေထိုင်လာခဲ့သူ ဖြစ်မှသာ ဆန္ဒခံယူပွဲ၌ မဲပေးခွင့်ရှိစေရေးတို့ကို အဆိုပြုထားသည်။ တွဲဖက်ထားသော နိုင်ငံ အဆင့်ဆိုသည်မှာ ပြင်သစ်တို့၏ အာဖရိကကိုလိုနီများတွင် အသုံးချရန် ၁၉၅၈ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၈၈ ၌ ပြဋ္ဌာန်းထားသော အခေါ်အဝေါ်ဖြစ်သည်။ လွတ်လပ်ရေးကို ဆန့်ကျင်သော ယူကီဝီက ပီဆာနီ၏အစီအစဉ်ကို ပယ်ချသည်။

ပီဆာနီသည် မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် သမ္မတ မီးထရောင်းထံ အစီရင်ခံစာတင်သွင်းခဲ့သည်။ ပြင်သစ်အစိုးရက ပီဆာနီ၏အစီရင်ခံစာကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီးနောက် ဝန်ကြီးချုပ် ဖားပြုစ်က ပြီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် အဆိုပြုချက်အသစ် တရပ်ကို ကြေငြာခဲ့ပြန်သည်။ ထိုအစီအစဉ်အရ ဆန္ဒခံယူပွဲကို ၁၉၈၇ ခုနှစ်အတွင်း ကျင်းပရန်ဖြစ်သည်။ လက်ရှိ အဖွဲ့ဝင် ၄၂ ဦး ပါဝင်သော နယ်မြေလွှတ်တော်၏နေရာတွင် အဖွဲ့ဝင် ၄၃ ဦးပါဝင်သော ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်နှင့် အစားထိုးရန် အကြံပြုသည်။ ပြီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် နယူးကာလီဒိုးနီးယားသို့ ပြန်လာသော ပီဆာနီကို လက်ရှိနယ်မြေအစိုးရက ဆန့်ကျင်သည်။ ပီဆာနီသည် မေလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် နယူးကာလီဒိုးနီးယားရေးရာဝန်ကြီးအဖြစ် ထူးတိုးမြှင့် ခန့်အပ်ခံရသည်။ ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် နေဝင်မီးငြိမ်းအမိန့်ကို ရုပ်သိမ်းသည်။ အရေးပေါ် အခြေအနေပြဋ္ဌာန်းချက်ကိုမူ ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့မှ ရုပ်သိမ်းခဲ့သည်။

ပြင်သစ်ဝန်ကြီးချုပ် ဖားပြုစ်၏ အဆိုပြုချက်အရ နယူးကာလီဒိုးနီးယားကွန်ဂရက် လွှတ် တော် ဖွဲ့ စည်း နိုင် ရန် ဒေသကောင်စီလေးရပ်အတွက် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရာ ကနက်ဆိုရှယ်လစ် အမျိုးသားလွှတ်မြောက် ရေး တပ် ဦး (အက်ဖ်အယ်အင်ကေအက်စ်) နှင့် လုံးဝလွတ် လပ် ရေး လိုလားသောပါတီများ အင်အားစုက ဒေသ ကောင် စီ သုံးရပ်တွင် နေရာအများစုရရှိခဲ့သဖြင့် ကွန်ဂရက်လွှတ် တော်တွင် ၄၆ နေရာရှိသည့်အနက် ၂၉ နေရာကို လွှမ်းမိုး နိုင်ခဲ့သည်ဟု ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၉ ရက်နေ့ တွင် ကြေငြာသည်။

နာဂသေန၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ ကယားပြည်နယ်၊ လွိုင်ကော်မြို့ မင်းကျောင်းတိုက် (မြန်မာ ၁၂၆၉ -)။ ။ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တနာဂသေနကို ရောဝတီတိုင်း မြန်အောင်မြို့နယ် မုဆိုးကွင်းကျေးရွာ၌ ခမည်းတော် ဦးမူ၊ မယ်တော် ဒေါ်အေးတို့က မြန်မာ သက္ကရာဇ် ၁၂၆၉ ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၅ ရက် စနေနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။ မွေးချင်း သုံးယောက်တွင် တတိယမြောက် သားရတနာ ဖြစ်သည်။

နာဂသေန၊ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ

ကိုးနှစ်သားအရွယ်တွင် ကနောင်မြို့ အဘယာရုံတိုက် ဘုရားကြီးကျောင်း ဆရာတော်ကို ဥပဇ္ဈာယ် ပြုလျက် ခမည်းတော်နှင့် ဘထွေးတော်တို့၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟဖြင့် ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်သည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၈၈ ခုနှစ် တန်ခူးလ မဟာသင်္ကြန် အကြတ်နေ့တွင် ကနောင်မြို့ အဘယာရုံတိုက် ဘုရားကြီး ကျောင်းဆရာတော်ကိုပင် ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် အဘယာရုံ တိုက် ခဏ္ဍသိမ်တော်၌ ဦးဘိုးစော၊ ဒေါ်ရွှေကျော့တို့၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟကို ခံယူ၍ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။

အဘယာရုံတိုက် ဘုရားကြီးကျောင်းဆရာတော်ထံတွင် စာပေ ကျမ်းဂန်များကို စတင် သင်ကြားတော်မူသည်။ ထို့နောက် ပခုက္ကူမြို့ မဟာဝိသုတာရာမတိုက် စာချဆရာ တော် အရှင်ဥာဏိန္ဒနှင့် အရှင်ဝိမလဝံသ ဆရာတော်များ ထံတွင်လည်းကောင်း၊ ညောင်ဦးမြို့ ကျောက်ကူးတောရ ဆရာတော်ထံတွင်လည်းကောင်း ပိဋကတ်အခြေခံစာများ ကို သင်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ တဖန် အင်္ဂပူမြို့နယ် ထူးကြီး ကျေးရွာအုပ်စု ညောင်ပင်ကြီးကွင်းရွာ နိဂြောဓာရာမ စာသင်တိုက် နာယကဆရာတော်နှင့် အရှင်ဝိမလဝံသ ဆရာ တော် နှစ်ပါးထံတွင် လောကုတ္တရာစာမေးပွဲဆိုင်ရာ စာပေ များကို ခုနစ်နှစ်တိုင် ဆက်လက်သင်ကြား ဆည်းပူးတော် မူသည်။

ထိုသို့သင်ကြားယင်း မြန်မာပြည်လုံးဆိုင်ရာ ဂျီစီဘီ အေ အသင်းကြီး၏ နာယကဆရာတော်ကြီးများ ကြီးမှူး ကျင်းပသော အမျိုးသားပရိယတ္တိစာမေးပွဲကြီး၌ အကျော် တန်းကို ဝင်ရောက်ဖြေဆိုရာ အမျိုးသား ပထမကျော် အောင်ပန်းကို ဆွတ်ခူးတော်မူခဲ့သည်။

ထို့နောက် ပုဇွန်တောင် အရှင်အာဒိစ္စဝံသကျောင်း တိုက်သို့ ပြောင်းရွှေ့၍ အရှင်အာဒိစ္စဝံသ၊ အရှင်ဝါယမ၊ အရှင်သေဠိလ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)နှင့် အရှင်ဣန္ဒာစာရာ ဘိဝံသ ဆရာတော်ကြီးများထံတွင် နေဝါညဝါ ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာများကို ခြောက်နှစ်တိုင် သင်ကြားတော် မူခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ဆရာတော်သည် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံသို့ သွား ရောက်တော်မူခဲ့ပြီး အင်္ဂလိပ်နှင့် ဂျပန်စာပေများကို သုံး နှစ်ကြာအထိလည်းကောင်း၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ဘာသန္တရ စာပေများကို လည်းကောင်း သင်ကြား ဆည်းပူးတော် မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သာသနာရေး အားပေးဆောင်ရွက် တော်မူရာတွင် တောင်တန်းသာသနာပြုစည်းမျဉ်းဥပဒေ ရေးဆွဲရေးနှင့် တောင်တန်း ဓမ္မကထိက အဖြစ်လည်း ကောင်း၊ အရှင်အာဒိစ္စဝံသကျောင်းတိုက် ပရဟိတမိဘမဲ့

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ နာဂသေန

ဂေဟာတွင် ဂေဟာအုပ်ချုပ်ရေးနှင့် ပညာရေးတာဝန်ခံ အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။

ထို့အပြင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ကာလကတ္တားမြို့သို့ သွား ရောက်၍ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာ ဓမ္မသာလာ နာယကအဖြစ် သုံးနှစ်ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။ ဆရာတော်သည် ဆဋ္ဌ သင်္ဂါယနာတွင် ဆဋ္ဌသင်္ဂါတိကာရကအဖြစ်လည်းကောင်း၊ မှော်ဘီ ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးပွဲကြီးတွင် ကယားပြည်နယ်၏ သမ္မုတိရ သံဃာ့ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ကယားပြည်နယ်လုံးဆိုင်ရာ ပရိယတ္တိ စာမေးပွဲကြီး၏ နာယကအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ကယား ပြည်နယ်အတွင်းရှိ စေတီတော်များ ဂေါပကအဖွဲ့များ၏ ဩဝါဒါစရိယ ဆရာတော်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဓမ္မစကြာ သင်တန်း၊ အဘိဓမ္မာသင်တန်း၊ ဗုဒ္ဓဝင်သင်တန်း စသော ဘာသာရေး သင်တန်းများ၏ နာယကဆရာတော်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင် သမ္မုတိရ သံဃာ့ကိုယ်စားလှယ် အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက် တော်မူလျက်ရှိသည်။ ပထမအကြိမ်နှင့် ဒုတိယအကြိမ် သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်ပွဲများတွင် ကြီး ကြပ်ရေးအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ်လည်း တာဝန်ယူဆောင် ရွက်တော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် အင်္ဂပူမြို့နယ် နိဂြောဓာရာမကျောင်း တိုက်၌ ရဟန်းရှင်လူများအား ပါဠိ၊ မြန်မာ၊ အင်္ဂလိပ်၊ သင်္ချာ ဘာသာတို့ကို သင်ကြားပို့ချပေးခြင်း၊ ရန်ကုန် အရှင်အာ ဒိစ္စဝံသကျောင်းတိုက်၌ ပိဋကတ်စာပေများကို ရှစ်နှစ် ကြာ သင်ကြားပို့ချပေးခြင်း၊ လျိုင်ကော် မင်းကျောင်း တိုက်၌ ပိဋကတ်အခြေပြုစာပေများကို ယနေ့တိုင် သင် ကြားပေးလျက်ရှိခြင်း စသောသာသနာတော်တိုးတက်ရေး

များကို ဆောင်ရွက်တော်မူသည်။ ထို့အပြင် မင်္ဂလာ သုတ္တံဒါကာဗျကျမ်း(အင်္ဂလိပ်၊ ပါဠိ) အောင်မြင်ရေးနည်း လမ်း (The way to Success) စသော ကျမ်းစာအုပ် များကိုလည်း ရေးသားပြုစု တော်မူခဲ့သည်။

ဤသို့လျှင် သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွား ရေးကို အားသွန်ကြိုးပမ်းထမ်းရွက်တော်မူသော သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်အပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဆရာ တော် ဘဒ္ဒန္တနာဂသေနာသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူခံရရှိတော် မူသည်။

နာဂသေနာဘိဝံသ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ၊ အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု၊ မွန်ပြည်နယ်၊ မော်လမြိုင်မြို့၊ တောင် လေးလုံးကျောင်းတိုက် (မြန်မာ ၁၂၆၄-) ။ ။ မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၆၄ ခုနှစ် တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၉ ရက်နေ့တွင် ခမည်းတော် ဦးဘိုးအံ၊ မယ်တော် ဒေါ် သာမိတို့က ဖွားမြင်သော ကျော်လေးကျော်ဘွဲ့ရ ဆရာ တော် ဘဒ္ဒန္တနာဂသေနာဘိဝံသသည် သာသနာတော် အကျိုးကို ဆောင်ရွက် တော်မူသောကြောင့် ၁၉၇၁ ခု နှစ် ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့၌ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ် တော်ကို အလှူခံရရှိတော်မူခဲ့သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၇၂-စာ၊ ၂၁၉-ရှု။)

ဆရာတော်သည် ၁၂၇၈ ခုနှစ်တွင် သကျသီဟ ဓမ္မာ စရိယ၊ ၁၂၇၉ ခုနှစ်တွင် အမျိုးသား ပရိယတ္တိ ပထမ ကျော်၊ ၁၂၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပရိယတ္တိသာသနာနဂ္ဂဟ ပထမကျော်၊ ၁၃၀၁ ခုနှစ်တွင် အစိုးရပထမကျော်၊ ၁၃၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် အစိုးရစာချုပ်တန်းကိုးကျမ်း အဂ္ဂမဟာ အကျော် စသော စာမေးပွဲများကို ဖြေဆို အောင်မြင် တော်မူ၍ ကျော်လေးကျော်ဘွဲ့ ရတော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး ပထမအကြိမ် သံဃာ့ အစည်းအဝေးကြီးက ရွေးချယ်သော သံဃာ့ သမ္မတီရ သံဃာ့ ကိုယ်စားလှယ် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်နှင့် နိုင်ငံတော် ဩဝါဒါ စရိယ ဆရာတော်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ အစိုးရ ပထမပြန် စာမေးပွဲ၊ ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲ၊ သထုံ၊ ထားဝယ်၊ ပဲခူး၊ မြိတ်၊ မော်လမြိုင်စသော မြို့များတွင် ကျင်းပသည့် ပရိယတ္တိစာမေးပွဲများကို တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း သာသနာ့တာဝန်များကို ဆက်လက် ထမ်း ရွက်တော်မူခဲ့သည်။

အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ နာဂသေနာဘိဝံသ

ဆရာတော်သည် ဓမ္မာစရိယ လက်သုံး (ပထမတွဲ) ဆန်းသင်နည်းကျမ်း၊ အလင်္ကာသင်နည်းကျမ်း၊ ကစ္ဆာယန သာရသင်နည်းကျမ်း၊ ဓမ္မာစရိယ ဂုဏ်ထူးဆောင်ကျမ်း၊ ပါရမီအလင်းပြကျမ်း စသော လောကုတ္တရာစာပေများကို လည်း ပြုစုတော်မူခဲ့သည်။

ဤကဲ့သို့ သာသနာတော် အကျိုးကို ဆက်လက်၍ ဆတက်ထမ်းပိုး ထမ်းရွက်တော်မူသောကြောင့် သီလ သမာဓိ ပညာဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ နာဂသေနာဘိဝံသသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ဆက်ကပ် လှူဒါန်း သော အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူခံ ရရှိတော်မူသည်။

နာဇီစစ်တရားခံများ။ ။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စစ်ခုံရုံး သည် နာဇီ ခေါင်းဆောင်ဟောင်းများကို ၁၉၄၅ - ၄၆ ခု နှစ်အတွင်းတွင် အနောက်ဂျာမနီ နျူးရင်းဗတ်မြို့၌ စွဲချက် တင်၍ တရားစီရင်ခံရလေရာ နျူးရင်းဗတ် စစ်တရားခုံဟူ၍ သမိုင်းတွင်ခံခဲ့ရသည်။ ထိုစဉ်က နာဇီစစ်တရားခံများကို စွဲ ချက်တင်ခံရတိုင် အင်္ဂါအားဖြင့် အချက်လေးချက်ပါရှိ ခဲ့သည်။ ယင်းတို့မှာ (၁) ငြိမ်းချမ်းရေးကိုထိပါးမှု တနည်း ဆိုသော် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပဋိညာဉ်စာချုပ်တို့ကို ချိုး ဖောက်လျက် ကျူးကျော်ရန်စသောစစ်ပွဲကို ကြိုတင်စီစဉ် ခြင်း၊ စတင်ဖန်တီးခြင်းနှင့် ဆင်နွဲခြင်း၊ (၂) လူသား အချင်းချင်း ညှာတာထောက်ထားမှုကို ဆန့်ကျင်ခြင်း၊ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ နယ်နှင့်ဒဏ်ပေးခြင်းနှင့် လူမျိုးတမျိုးလုံး ကို ကြိုတင်စီစဉ်မှုဖြင့် ချေမှုန်းသုတ်သင်ခြင်း၊ (၃) စစ် အတွင်း ပြစ်မှုများတနည်းဆိုသော် စစ်မက်ကာလအတွက် ပြဋ္ဌာန်းထားသော ဥပဒေများကို ချိုးဖောက်သည့် ပြစ်မှု

နာဇီစစ်တရားခံများ

များ၊ (၄) အဆိုပါအချက်သုံးချက်တွင် အကျုံးဝင်သည့် ပြစ်မှုအသီးသီးကို ကျူးလွန်ရန် ပူးပေါင်းကြိုတင်စီစဉ်ခြင်း၊ သို့မဟုတ် လျှို့ဝှက်ကြံစည်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။ နာဇီစစ်တရားခံ အချို့ကို လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း လေးဆယ်ကျော်အတွင်း ခြေရာခံ ရှာဖွေဖမ်းဆီး၍ ထိုအချက်လေးချက်ပါ ပြစ်မှုများကို ကျူးလွန်ကြောင်း ထင်ရှားပါက အပြစ်ဒဏ်စီရင်ခဲ့ကြသည်။

အစ္စရေး၊ အနောက်ဂျာမနီနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အာဏာပိုင်တို့၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် နာဇီစစ်တရားခံ ဒေါက်တာဂျိုးဇက် မင်ဂလေကို အနှစ်လေးဆယ်လုံးလုံး ခြေရာခံရှာဖွေလာခဲ့ရာ ဗရာဇီးနိုင်ငံ စောပေါလို့မြို့အနီးရှိ သချိုင်းတခို မင်ဂလေ၏အလောင်းဟု ယူဆသော အလောင်းတလောင်းကို ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့က တူးဖော်ရရှိသည်။ လွန်ခဲ့သောခြောက်နှစ်က မြှုပ်နှံခဲ့သည့် ထိုအလောင်းကို နိုင်ငံတကာမှိုင်းသိပ္ပံပညာရှင်များက စစ်ဆေးကြည့်ခဲ့ကြပြီး မင်ဂလေ၏ အရိုးစုမှန်ကန်ကြောင်း ယူဆနိုင်သည့် ကြောင်းကျိုးခိုင်လုံသော သိပ္ပံအထောက်အထားများ တွေ့ရှိရသည်ဟု ဇွန်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။ ဗောဂန်း ဂဲရဟတ် အမည်နှင့် မြှုပ်နှံခဲ့သော ယင်းရုပ်ကလာပ်သည် မင်ဂလေဖြစ်သည်မှာ ယုံမှားဖွယ်မရှိကြောင်းဖြင့် မင်ဂလေ၏သား ရော့ မင်ဂလေက

အနောက်ဂျာမနီနိုင်ငံ ဖရန့်ဖွတ်မြို့၌ ဇွန်လ ၁၁ ရက်နေ့ကပင် အတိအလင်း ပြောကြားခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

မင်ဂလေသည် ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့က ရေကူးနေစဉ် နှလုံးရောဂါကြောင့် ရုတ်တရက် ရေနှစ်သေဆုံးခဲ့ရသည်ဟု ရော့ကဆိုသည်။ ရော့က စာနယ်ဇင်းသမားများအား ပေးအပ်ခဲ့သည့် အထောက်အထားများအရ ဂျိုးဇက် မင်ဂလေသည် တောင်အမေရိက နိုင်ငံ အများအပြားတွင် နေထိုင်ခဲ့ကြောင်း၊ ဥရောပနှင့်တောင်အမေရိက နှစ်ဒေသစလုံးတွင် မိသားစုနှင့် တွေ့ဆုံဖူးကြောင်း၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်က မင်ဂလေ ဖခင်၏ ဈာပနအခမ်းအနားကိုပင် တက်ရောက် ခဲ့သေးကြောင်း ဖြင့် ကောက်ချက်ချနိုင်ခဲ့သည်။

ဂျိုးဇက် မင်ဂလေသည် ၁၉၁၁ ခုနှစ်တွင် ဂျာမနီတောင်ပိုင်း ဘာဗေးရီးယားဒေသ ဂွန်ဇဘွတ်မြို့၌ မွေးဖွားခဲ့ပြီး ပိုလန်နိုင်ငံရှိ အောက်ရှဗစ် (အော့စဗီးစင်း) အကျဉ်းစခန်းတွင် အကျဉ်းသားများကို ဆေးဝါးနှင့်မျိုးဗီဇဆိုင်ရာ စမ်းသပ်မှုများတွင် ရက်စက်စွာ အသုံးချ နှိပ်စက်ခဲ့သည့် အတွက် 'သေမင်းတမန်' ဟု လူသိများခဲ့သော နာဇီ အင်္ဂါစစ်အင်္ဂါ အရာရှိကြီးဖြစ်သည်။ ၁၉၄၃ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၄၄ ခုနှစ်အတွင်း ဓာတ်ငွေ့ လှောင်တိုက်များ ထဲသို့ ဂျူးလူမျိုးလေးသိန်းကို ထည့်သွင်းသတ်ဖြတ်ခဲ့မှုတွင် တာဝန် မကင်း

နာဇီစစ်တရားခံ ဂျိုးဇက်မင်ဂလေသည် ဗောဂန်း ဂဲရဟတ်အမည်ဖြင့် ဗရာဇီးနိုင်ငံတွင် သွားလာလှုပ်ရှားခဲ့ကြောင်း ဖော်ပြနေသည့် အထောက်အထားများ

နာဇီစစ်တရားခံများ

ဂျာမန် နာဇီများ ဆိုဗီယက်ကို မကျူးကျော်မီ သီဘင်း ခြောက် ပတ် အလို့ငှာ ၁၉၄၁ ခုနှစ် မေလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ဗြိတိန်နိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးခဲ့သော နာဇီ ထိပ်တန်း ခေါင်းဆောင် တဦး ဖြစ်သူ ရူးဒေါ့ ဟက်စ် (အတွင်းပုံ)သည် ယခု အသက် ၉၁ နှစ်ရှိသည့်တိုင် အနောက်ဘာလင် စပန်ဒေါအကျဉ်းထောင်ကြီးထဲတွင် နာဇီစစ်တရားခံအဖြစ် အပြစ်ဒဏ်ကျခံလျက် ရှိသည်။

သူ ဖြစ်သည်။ အောက်ရှုပစ်မှ ထွက်ခွာလာပြီး မကြာမီ ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဆိုဗီယက်တပ်နီတော်၏ ဖမ်းဆီးခြင်းကို ခံခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် လွတ်မြောက်လာခဲ့ရာ ဘာပေးရီးယား၌ လေးနှစ်တာမျှ နေထိုင်ခဲ့ပြီးနောက် အာဂျင်တီးနား နိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ ကုန်ဆုံးခါနီးတွင် ပါရာဂွေး နိုင်ငံသို့ ရွှေ့ပြောင်းကာ ယင်းနိုင်ငံသားအဖြစ် ခံယူခဲ့ပြီးမှ အနှစ် ၂၀ ကြာသော် နိုင်ငံသားအဖြစ်မှ ရုပ်သိမ်း ခံခဲ့ရသည်။

“နာဇီမုဆိုးကြီး” ဒေါက်တာ ဆိုင်မွန် ဗီဆင်သယ်၏ အဆိုအရ ဂျိုးဇက်မင်ဂလေသည် ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ အတွင်း ဗရာဇီးနိုင်ငံတွင် နေထိုင်ခဲ့ဟန် တူပြီး ဘဝနိဂုံးပိုင်းတွင်မှ ပါရာဂွေး နိုင်ငံတွင် အနေ များခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ (နာဇီစစ်တရားခံပြေးများကို ထောက်လှမ်းရှာဖွေ၍ စစ်ခံရုံးတင်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်း နေခြင်းကြောင့် “နာဇီမုဆိုး” ဟု တင်စား ခေါ်ဝေါ်ခြင်း ဖြစ်သည်။) ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် အနောက်ဂျာမနီသို့ ပါရာဂွေးနိုင်ငံသမ္မတ အဲလဖရက်ဒို စထရိုအက်ဆနာ အလည်အပတ် လာရောက်ရေး အစီအစဉ်ကို ရွှေ့ဆိုင်းခဲ့ခြင်း၏ အကြောင်းရင်းများ အနက် ပါရာဂွေး နိုင်ငံအတွင်း မင်ဂလေ ခိုလှုံနေသည် ဟူသော သတင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားမှု ပေါ်ပေါက် ခဲ့ခြင်းသည်လည်း အပါအဝင် ဖြစ်ခဲ့သည်။ မင်ဂလေကို သမ္မတ စထရို အက်ဆနာက အကာအကွယ် ပေးထားသော် ဟူ၍ သမ္မတ၏ ဂုဏ်သရေ ညှိုးနွမ်းအောင် စွပ်စွဲမှုဖြင့် ပါရာဂွေး နိုင်ငံ၌ စာနယ်ဇင်း သမားနှင့် “နာဇီမုဆိုး” မစွက်ဘီးတဲကလာစပဲနှင့် ပြည်ပြေး နိုင်ငံရေးသမား ဒေါက်တာ ဒိုမင်ဂို လိုင်နိုတို့အပေါ် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၄ ရက်နေ့က တရားစွဲဆိုခဲ့သည်။

အောက်ရှုပစ်အကျဉ်းစခန်းတွင် မင်ဂလေ၏ စမ်းသပ်မှုများ၌ နှိပ်စက်ခံခဲ့ကြရပြီး မသေပဲကျန်ရစ်သူ ၁၀၀ ခန့်၏ သက်သေ ထွက်ချက်များကို မှတ်တမ်းမတင်ရသေးသောကြောင့် အောက်ရှုပစ် အကျဉ်းစခန်းမှ လွတ်မြောက်ခြင်း နှစ်လေးဆယ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် မင်ဂလေ၏ ပြစ်မှုများကို နိုင်ငံတကာက အာရုံစိုက်လာကြစေရန် ရည်သန်လျက် ဂျူးဆလမ်းမြို့တွင် တရားခွင်တရပ်၏ ရွှေ့မှောက်၌ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ထိုလူ ၁၀၀ ခန့်သည် သက်သေခံချက် ထွက်ဆို ခဲ့ကြသည်။ မင်ဂလေကို တရားစီရင်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းရာ၌ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၊ အစ္စရေးနှင့် အနောက်ဂျာမနီတို့မှ တရားဥပဒေ ထိန်းသိမ်းရေး အေဂျင်စီများသည် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက် သွားကြမည်ဟု ဖရန်ဖွတ်မြို့၌ ၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလ ၉ ရက်နေ့တွင် သဘောတူညီခဲ့ကြသည်။ မင်ဂလေကို ဖမ်းဆီးပေးသူအား ချီးမြှင့်မည့် ဆုငွေကိုလည်း ဒေါ်လာ ၃ ဒသမ ၅ သန်းထိ တိုးမြှင့်ပေးနိုင်ရန် ရန်ပုံငွေ စုဆောင်းခဲ့ကြသည်။

အနောက်ဂျာမနီ အာဏာပိုင်များက ဂွန်ဇဘွတ်မြို့ရှိ မင်ဂလေ၏ မိတ်ဆွေတဦး၏ နေအိမ်မှ ရှာဖွေ တွေ့ရှိသော စာရွက်စာတမ်းများအနက် စောပေါလီမြို့ အနီးနေ ဗော့ဖရမ်ဘော့ဆက်နှင့် လစ္စလော့အမည်ရှိ ဩစတြီးယန်းလူမျိုး ဇနီးမောင်နှံထံမှ ပေးစာများတွင် မင်ဂလေနှင့် စပ်ဆိုင်သော အထောက်အထားများ ပါရှိသည်ဟု ဇွန်လ ဆန်းပိုင်းတွင် ကြေငြာသည်။ ထိုဇနီးမောင်နှံကို ဗရာဇီးရဲအဖွဲ့က တွေ့ဆုံ မေးမြန်းသောအခါ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဗော့ဂန်း ဂဲဟတ်ဆိုသူဩစတြီးယန်း အမျိုးသား တဦးက မိတ်ဆက်ပေး၍ မင်ဂလေနှင့် သိကျွမ်း ရင်းနှီးခဲ့ရပုံ၊ ထို့နောက် ၁၉၇၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၉ ခုနှစ်အထိ မင်ဂလေသည် သူ၏ဘဝမှန်ကို ဖွင့်

နာဇီစစ်တရားခံများ

ပြောပြီး မိသားစု အဖွဲ့ဝင် တယောက်အဖြစ် အတူ နေထိုင် လာခဲ့ပုံ၊ ဂဲရဟတ်က သူ၏ မှတ်ပုံတင် အထောက်အထား များကို မင်ဂလေအား ပေးရန်ခွင့်ပြု ပြုစုကြီးယားသို့ ပြန် သွားရာ ဂဲရဟတ်သည် ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ယာဉ်ထိခိုက်မှုဖြင့် သေဆုံးသွားပုံတို့ကို ထိုဇနီး မောင်နှံက ထွက်ဆို သွားခဲ့ကြ သည်။ မကြာမီ မင်ဂလေသည် ရေနစ်သေဆုံး သွားသော ကြောင့် ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၈ ရက်နေ့တွင် စောပေါလို မြို့အနီးရှိ အမ်ဗူးသချိုင်း၌ ဂဲရဟတ်အဖြစ် မြှုပ်နှံပေးခဲ့ကြကြောင်း အတိအလင်း ပြောဆိုခဲ့ကြသည်။

အီတလီအစိုးရက ဖမ်းဆီးမိသည့် စစ်တရားခံများ အနက် နောက်ဆုံးလက်ကျန်ဖြစ်သည့် ဝေါလတာ ရက်ဒါ ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ဩစတြီးယားနိုင်ငံအား လွှဲပြောင်းပေးအပ်သည်။ အသက် ၆၉ နှစ်ရှိ အက်စ်အက်စ် ဗိုလ်မှူးဟောင်း ဝေါလတာ ရက်ဒါ သည် ၁၉၄၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလက ဗိုလော့ဂနာမြို့အနီး ၌မာဇာဘော့တို့ အရပ်သား ၁,၈၃၀ ကို လက်စားချေ သတ်ဖြတ်ရန် သူ၏တပ်အား အမိန့်ပေးခဲ့သူ ဖြစ်၍ ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် တသက်တကျွန်း ပြစ်ဒဏ်ချမှတ် ခံခဲ့ရသူ ဖြစ် သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လတွင် အီတလီနိုင်ငံ ဘာရီမြို့ ရှိ စစ်ခုံရုံးက သူ၏ ကျန်းမာရေး ချွတ်ယွင်းမှုကို ထောက် ထား၍ နောက်ထပ် ထောင်ဒဏ် ငါးနှစ်သာ ကျခံစေရန် လျော့ချပေးခဲ့ပြီးနောက် ဩစတြီးယားနိုင်ငံ ဝန်ကြီးချုပ် ဒေါက်တာ ဖရက်ဆီနိုဝပ်ဇ်၏ မေတ္တာ ရပ် ခံ ချက် အရ အီတလီ အစိုးရက လွှဲပြောင်း ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဩစတြီးယားသို့ ပြန်လာသော ရက်ဒါကို ကာကွယ်ရေး ဝန်ကြီး ဖရစ်ရှင်း ရှလာဂါက သွားရောက် တွေ့ဆုံခဲ့ သဖြင့် ပြင်းထန်သော အငြင်းပွားမှုဖြစ်ပွားကာ ဖရစ်ရှင်း ရှလာဂါ ရာထူးမှ နုတ်ထွက်ပေးရန် တောင်းဆိုမှုများ ပေါ် ပေါက်ခဲ့ရသည်။ ဒေါက်တာ ဆီနိုဝပ်ဇ်ကလည်း အရေး ကြီးသော နိုင်ငံရေးအမှားတရပ်အဖြစ် ထောက်ပြဝေဖန် ခဲ့သည်။ ဒေါက်တာဆီနိုဝပ်ဇ်သည် ကမ္ဘာ့ရဟူဒီကွန် ဇရက် အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအား ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက် နေ့က တောင်းပန်ခဲ့ရသည်။ ဖရစ်ရှင်း ရှလာဂါက အဆုံး အဖြတ် မှားယွင်းခဲ့ကြောင်းဖြင့် အတိအလင်း ဝန်ခံထား သည့် ပန်ကြားချက်တရပ်ကို ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးအပြီး ဒေါက်တာ ဆီနိုဝပ်ဇ်က ဖတ်ကြားပြသည်။

အနောက်ဂျာမနီ နိုင်ငံတွင် နာဇီစစ်တရားခံများကို တရားစွဲဆို စစ်ဆေးလျက်ရှိရာ ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ လတွင် အမှုပေါင်း ၁,၆၇၁ မှုကို စီရင်ချက်ချမှတ်နိုင်ရန် လိုအပ်သေးကြောင်းဖြင့် အနောက်ဂျာမနီနိုင်ငံ တရားရေး ဝန်ကြီးဌာနက ကြေငြာခဲ့သည်။ တရားစွဲဆိုတင်ပို့ခံရသူ

တို့သည် များသောအားဖြင့် အိုမင်းမစွမ်း၊ မမာမကျန်း ဖြစ်နေကြရကား တရားခွင့်၌ သက်သေအဖြစ် ရောက်လာ သူတို့သည် ထိုတရားခံများမှာ စစ်အတွင်းက မိမိတို့အား နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခဲ့သူများဖြစ်ကြောင်း အခိုင်အမာ ထုတ် ဖော်ပေးနိုင်ရန် ခက်ခဲလျက်ရှိကြသည်။ ထို့ပြင် လွန်ခဲ့ သော နှစ် ၄၀ က ဖြစ်ပွားခဲ့သော ဖြစ်ရပ်များနှင့် စပ်ဆိုင် သော ထွက်ဆိုချက်များကို မှန်မမှန် စိစစ်ရေးမှာလည်း တရားဥပဒေရှုထောင့်အရ အဓိကကျသော ပြဿနာတရပ် ဖြစ်နေသည်။

အနောက်ဂျာမနီနိုင်ငံတွင် တရားစီရင်သည့် စစ်ရာဇ ဝတ်မှုများအနက် ၁၉၇၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့မှ စတင်ကြားနာခဲ့ပြီး ၁၉၈၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် စီရင်ချက်ချခဲ့သော ဟာမင်းနဲ ဗရောင်းစတိုင်းနား ရန်း (၆၁)နှစ်၏ အမှုသည် အရှည်ကြာဆုံး စစ်ဆေးရသော အမှု ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၁-၄၄ ခုနှစ်အတွင်း ဂျူးလူမျိုး ၂,၅၀,၀၀၀ သေဆုံးခဲ့ရသော ပိုလန်နိုင်ငံ မေဒါနက် အကျဉ်းစခန်းတွင် အမှုထမ်းခဲ့စဉ်က ရန်းသည် လူသတ်မှု နှစ်မှု ကျူးလွန်ခဲ့သဖြင့် ထောင်ဒဏ်တသက်တကျွန်းကျခံ စေခဲ့သည်။ ထိုအမျိုးသမီးသည် အမေရိကန်နိုင်ငံသား အဖြစ်ခံယူထားရာမှ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံသားအဖြစ်မှ ရုပ်သိမ်းခံရပြီး ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် အနောက်ဂျာမနီသို့ ပြန် ပို့ခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံလီယွန်မြို့၌ ၁၉၄၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၄ ခုနှစ် ထိ ဂက်စတာပို အကြီးအကဲအဖြစ် ဆောင်ရွက်စဉ် တော် လှန်ရေးသမား ၄၀,၀၀၀ ကျော်ကို သတ်ဖြတ်မှု၊ လူပေါင်း ၇,၅၀၀ ကိုအကျဉ်းစခန်းများသို့ ပို့၍ သတ်ဖြတ်မှုတို့ကို ကျူးလွန်ခဲ့သည့် ကလောက် ဘာဘီကို ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဖေ ဖော်ဝါရီလတွင် ဗိုလ်စီးယားအစိုးရက ပြင်သစ်နိုင်ငံသို့ လွှဲပြောင်းပေးခဲ့သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၄-၈၁ ၊ ၂၂၁ -၈၂။) ကလောက်ဘာဘီကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ရုံးတင်စစ်ဆေးမည်ဟု ပြင်သစ်နိုင်ငံက ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။

တရားစွဲဆိုခြင်း မခံခဲ့ရပဲ ၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ အတွင်းတွင် ကွယ်လွန်သွားခဲ့သူများအနက် အဓိကရနာဇီ စစ်တရားခံလေးဦးရှိသည်။ ပိုလန်နိုင်ငံ ဆိုဗီယက်အကျဉ်းစခန်း ၌ ရဟူဒီ ၁,၅၀,၀၀၀ ကို သတ်ဖြတ်မှုတွင် ပါဝင်သည်ဟု စွပ် စွဲခံထားရသူ ဂုစတပ် ဖရန်နိုဝုနာ၊ လစ် သူ နီး ယန်း ရ ဟူ ဒီ ၁၁,၅၀၀ ကိုသတ်ဖြတ်ခဲ့သည်ဟု စွပ်စွဲခံထားရသူ ဟဲလ မွတ် ရော့ကာ၊ လူပေါင်း ၂,၅၀,၀၀၀ ကိုသတ်ဖြတ်ရာတွင် အသုံးချရန် ဓာတ်ငွေ့လှောင်တိုက်များ တီထွင်ပေးခဲ့သော နာဇီတဦးဖြစ်သူ ဝေါလတာ ရောက်ဖ်၊ နိုင်ငံတော်၏ရန်သူ များဟု စွဲချက်တင်ကာသေဒဏ်စီရင်ချက် ၅၀၀၀ ခန့်ချမှတ်

ခဲ့သည် နာဇီပြည်သူတရားရုံးတွင် တရားသူကြီး ဖြစ်ခဲ့သည့် အလျောက် ၁၉၄၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၅ ခုနှစ်ထိ ကာလအတွင်း သေဒဏ်စီရင်ချက် ၉၇ ခု ချမှတ်ပေးခဲ့သူ ပေါရိုင်းမား ဘိုဖြစ်ကြသည်။

ဓာတ်ငွေ့လှောင်တိုက် လူသတ်ခန်းများကို တီထွင်ခဲ့သူ ရောက်မိသည် ဆေးလိပ်လုံးဝ မသောက်ပါပဲလျက် အဆုတ် ကင်ဆာရောဂါနှင့် ၁၉၈၄ ခုနှစ် မေလ ၁၄ ရက်နေ့က ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

နာဇီပြည်သူတရားရုံး၏ တရားသူကြီးများနှင့် အစိုးရ ရှေ့နေများသည် တရားစီရင်ပိုင်ခွင့်ဆိုင်ရာ အထူးပြဋ္ဌာန်း ချက်များကို အပ်နှင်းထားခြင်း ခံခဲ့ရသူများ ဖြစ်ကြသည့် အလျောက်သူတို့၏တာဝန်ပိုင်းနှင့် ဥပဒေအတိုင်း ဆောင် ရွက်ခဲ့ကြခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု သဘောထားနိုင်ကြောင်း ဖြင့် အနောက်ဂျာမနီ တရားလွှတ်တော်ချုပ်သည် ၁၉၆၈ ခုနှစ်က အမိန့်တုတ်ပြန်ခဲ့ဖူးသည်။ သို့ရာတွင် ပါလီမန် အောက်လွှတ်တော်သည် နာဇီပြည်သူတရားရုံး၏ စီရင် ချက်အားလုံးတရားမဝင်ပျက်ပြယ်ကြောင်းကြေငြာနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းလာကြသည်။ အနောက်ဘာလင်ရှိ အစိုးရဥပဒေ အကျိုးဆောင်အဖွဲ့ရုံးက ငါးနှစ်တာမျှ စုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့ပြီး နောက်ပေါရိုင်းမားကို ခံရုံးတင်ရန်စီစဉ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ပေါရိုင်းမားသည် နာဇီပြည်သူတရားရုံး တရားသူကြီးများ အနက် ပထမဆုံးစစ်တရားခံအဖြစ် တရားစီရင်ခြင်း မခံရ သေးမီမှာပင် ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် မိမိကိုယ်ကို သတ်သေသွားခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၂၅ ရက် နေ့တွင် အနောက်ဂျာမနီနိုင်ငံ အောက်လွှတ်တော်သည် နာဇီပြည်သူတရားရုံး၏ စီရင်ချက်အားလုံး တရားမဝင် ပျက်ပြယ်ကြောင်းဖြင့် တည်တညွတ်တည်း ဆုံးဖြတ်ကြေ ငြာနိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်၍ ပေါရိုင်းမားကိုစီရင်ရန် စီစဉ်ထားသည့် စွဲချက်မျိုးဖြင့် အမှုပေါင်း ၄၀ ကိုစစ်ခံရုံးတွင်တရား စွဲဆို နိုင်ရန် ပြင်ဆင်ထားပြီဖြစ်သည်။

နာရဒ၊ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ၊ အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ၊ စမ်းချောင်း မြို့နယ်၊ ဝေဠုဝန် ကျောင်းတိုက် (မြန်မာ ၁၂၆၅-၁၃၄၇)။ ။ပထမဝေဠုဝန် ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ သြဝါဒအရ ရန်ကုန်မြို့၊ စမ်းချောင်း မြို့နယ်၊ ဝေဠုဝန် ကျောင်းတိုက်ကြီးတွင် စာချအဖြစ် တာဝန်ယူ၍ စာ ပေ ပို့ ချ တော်မူခြင်း၊ ရန်ကုန် အနောက်ပိုင်းမြို့နယ် ဝိနည်းဓိရုံ၊ ဝေဠုဝန် နိကာယ (က) အကျိုးတော် ဆောင် ချုပ်၊ (ခ) မဟာနာယက၊ (ဂ)ဂဏရက္ခိတ၊ ရွှေတိဂုံ စေတီ ဂေါပကအဖွဲ့၏ သြဝါဒါစရိယ၊ တော်လှန်ရေး အစိုးရလက် ထက်သာသနာ သန့်ရှင်းရေး မှော်ဘီ အစည်းအဝေးတွင်

ဦးစီးအဖွဲ့ဝင်၊ နိုင်ငံတော် သြဝါဒါစရိယ၊ တောင်တန်း သာသနာပြုအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းသည့်အခါမှစ၍ သံဃာ့အမှုဆောင်၊ အကျိုးတော်ဆောင်ချုပ်နှင့် ၁၃၄၀ ပြည့်နှစ်မှ စ၍ အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ၁၃၂၇ ခုနှစ်မှစ၍ တိပိဋကဓရ ရွေးချယ်ရေး အဖွဲ့ တွင် သြဝါဒါစရိယနှင့် ဥက္ကဋ္ဌ စသည့် သာသနာ့ တာဝန် များကို စွမ်းစွမ်းတမံ ဆောင်ရွက်တော် မူခဲ့သော ဆရာ တော် ဘဒ္ဒန္တနာရဒသည် ၁၃၄၃ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ က ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ် တော်မြတ်ကို အလှူခံ ရရှိတော်မူသည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၃-၈၄၊ ၂၀၅-၅၅။)

နိုင်ငံတော်သြဝါဒါစရိယ၊အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တနာရဒ မဟာထေရ်သည် ၁၃၄၇ ခုနှစ် ဒုတိယဝါဆို လဆုတ် ၅ ရက်နေ့တွင် ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူသည်။

နိကရာဂ္ဂာသမ္မတနိုင်ငံ။ ။(လက်တင်အမေရိက - ၅၅။)

နိဗ္ဗာန်၊ ဒယ်ရူအစ်မီးတောင်ပေါက်ကဲ့မူ။ ။ ကမ္ဘာ ပေါ်တွင် မီးတောင်ရှင် ၈၅၀ ခန့် ရှိသည့်အနက် ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းကျော်သည် “မီးကွင်း” ဟု တင်စား ခေါ်တွင် သည့် ဇုံနယ်အတွင်း၌ တည်ရှိကြသည်။ ယင်းဇုံနယ်သည် ချီလီနိုင်ငံမှ အလာ စကာ ဒေသ အထိ အမေရိကတိုက် အနောက်ဘက်ကမ်းခြေတလျှောက်နှင့် ထိမှဆက်၍ ဆိုက် ဗီးရီးယားဒေသမှ နယူးဇီလန်နိုင်ငံ အထိ အာရှတိုက် အရှေ့ဘက် ကမ်းရိုးတန်းဒေသတလျှောက်ကို ဆိုလိုသည်။ တဖန် ယင်းဇုံနယ်ရှိ မီးတောင်များအနက် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း သည် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၌ တည်ရှိကြကုန်၏။ အခြား မီးတောင်များ တစုတဝေးတည်ရှိရာဒေသများမှာ ဂျပန် နိုင်ငံ၊ အီလျူရှင်း ကျွန်းစုနှင့် အလယ်ပိုင်း အမေရိက ဒေသတို့ဖြစ်ကြသည်။ “မီးကွင်း” သည် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ ကြမ်းပြင်အောက်ရှိ မြေချပ်လွှာ(Plates)နှင့် အနီးအနား ဝန်းကျင်က တိုက်ကြီးများ၏ အောက်ခြေရှိ မြေချပ်လွှာ တို့၏အကြား နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ပေးထားသော ဇုံနယ် ပင်ဖြစ်သည်။ မြေထဲပင်လယ်နှင့် အိုက်စလန်ကျွန်းတို့ ကဲ့သို့သော မီးတောင်ရှင်များ တည်ရာဒေသ အချို့မှာမူ မြေချပ်လွှာ နယ်နိမိတ်အတွင်းတွင် တည်ရှိနေကြသည်။ မီးကွင်းဟု ခေါ်တွင်ရာ အမေရိကတိုက် အနောက် ဘက်ကမ်းခြေရှိ ကိုလုံးဗီးယားနိုင်ငံတွင် ဘိုဂိုးတားမြို့ တော်နှင့် မိုင် ၁၀၀ ခန့် ဝေးသော နိဗ္ဗာန်၊ ဒယ်ရူအစ် မီးဘောင်သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့ ည ၁၀ နာရီ ခန့်တွင် စတင် ပေါက်ကွဲခဲ့သည်။ ယင်း မီးဘောင်တည်ရှိရာ အင်းဒီးစ်တောင်တန်းမှ မြစ်ဖျားခံ

နိဗ္ဗာန်ဒါယနီ ဝယ်ရူအာစ်မီးတောင်ပေါက်ကွဲမှု

သော ဂွာလီမြစ်နှင့် လာဂူနစ်လာမြစ် ဟူ၍ မြစ်နှစ်သွယ် ရှိသည့်အနက် လာဂူနစ်လာ မြစ် ကမ်း ဘေး တွင် တည်ရှိသော အာမဲရီးမြို့လေးကို ရွှံ့ရည်ပူများ လွှမ်း သွားခဲ့သည်။ လူဦးရေ ၂၅,၀၀၀ ခန့် နေထိုင်ရာ အာမဲရီးမြို့ တမြို့လုံးနီးပါးကို ရွှံ့ရည်ပူများ လွှမ်းသွားသည့် နည်းတူ မြို့ငယ်အမြောက်အမြားလည်း ထိခိုက် ပျက်စီး ကုန်ရသည်။ ၁၇,၇၁၆ ပေမြင့်သော တောင်ထိပ်ရှိ မီး တောင်ဝ ပေါက်ကွဲသွားသောအခါ တောင်ထိပ်ကို လွှမ်း နေသော ဆီးနှင်းခဲတို့ အရည်ပျော်ပြီး စီးဆင်းသွားကာ တစ်တစ်အရှိန်ပြင်းထန်လာရာမှ နောက်ဆုံးတွင် အမြင့် ပေ ၅၀ နီးပါးမြင့်သော ရွှံ့လှိုင်းလုံးကြီးများသည် တနာရီ လျှင် မိုင် ၃၀ နှုန်းဖြင့် အာမဲရီးမြို့ကို ရိုက်ပုတ် ဖုံးလွှမ်း သွားခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။

နိဗ္ဗာန်ဒါယနီ ဝယ်ရူအာစ် မီးတောင်ကို လေ့လာ၍ ဘူမိ ဗေဒ ပါရဂူဘွဲ့ ကျမ်းပြုစုခဲ့သော အမေရိကန်လူမျိုး မီးတောင်ပါရဂူ ဒေါက်တာ ဒါရဲဟာဒ်၏ အဆိုအရ ထို မီးတောင်သည် လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၃၀၀၀ ခန့် အတွင်း အနည်းဆုံး ခြောက်ကြိမ်မျှ ပေါက်ကွဲခဲ့ဖူးသည်ဟု သိရ သည်။ ၁၅၉၅ ခုနှစ်တွင် ပေါက်ကွဲခဲ့စဉ်က ကိုလုံးဗီးယား နိုင်ငံ အလယ်ပိုင်းမှ ပနားမားနိုင်ငံ တောင်ပိုင်း နယ်စပ် အထိ ကျယ်ဝန်းသော ဒေသ တခွင်လုံးကို ပျက်စီးစေခဲ့ ကြောင်း ဘူမိဗေဒ အထောက်အထား တရပ်က ညွှန်ပြ သည်။ ၁၈၄၅ ခုနှစ်တွင် ပေါက်ကွဲခဲ့ပုံမှာမူ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ပေါက်ကွဲပုံနှင့်ဆင်တူ၍ ရွှံ့ရည်စီးဆင်း ဖုံးလွှမ်းမှုကြောင့် လူ ၁၀၀၀ သေဆုံးခဲ့ရဖူးသည်။

နိဗ္ဗာန်ဒါယနီ ဝယ်ရူအာစ် မီးတောင်ပေါက်ကွဲတော့မည့်နိမိတ် ပြု လက္ခဏာများကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလကပင် တွေ့ ရှိခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။ ပေါက်ကွဲတော့မည် ဟု ယူဆနိုင် လောက်သည့် ကန့်ခာတ်ပါ သော ဓာတ်ငွေ့ ပမာဏ အမြောက်အမြား ပန်းထွက်ခဲ့သည်။ ထိုမီးတောင်ထဲတွင် မြေလျှင်ငယ်များ လှုပ်နေကြောင်းကို လည်း ငလျင် ပညာရှင်များက စမ်းသပ် တွေ့ရှိခဲ့ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ မီးတောင် အောက်ခြေရှိကျောက်ရည်ပူ (Magma) စီးကြောင်းများ ရွေ့လျားနေမှုသည် မီးတောင်ကြီးပေါက် ကွဲလာစေလောက်သည့် အခြေသို့ ထောက်စပျံ့နေပြီ ဖြစ် ကြောင်း သိရှိကြရသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့ကလည်း ထိုမီးတောင်သည် အခိုးအငွေ့နှင့် ပြာပူများအန်ထုတ်ခဲ့သေးသည်။ ပစိဖိတ်ဒေသ၏ မီးကွင်း ရှိ ကမ္ဘာ့အပေါ်ယံ မြေချပ်လွှာများအချင်းချင်း ဖြည်း ညင်းစွာ ပွတ်တိုက်ရာမှ မီးတောင်ပေါက်ကွဲစေရန် အခြေ အနေများ ပေါ်ပေါက်စေခဲ့သည်ဟု သိပ္ပံပညာရှင်များက သုံးသပ်ကြသည်။ စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက် နေ့နှင့် ၂၀

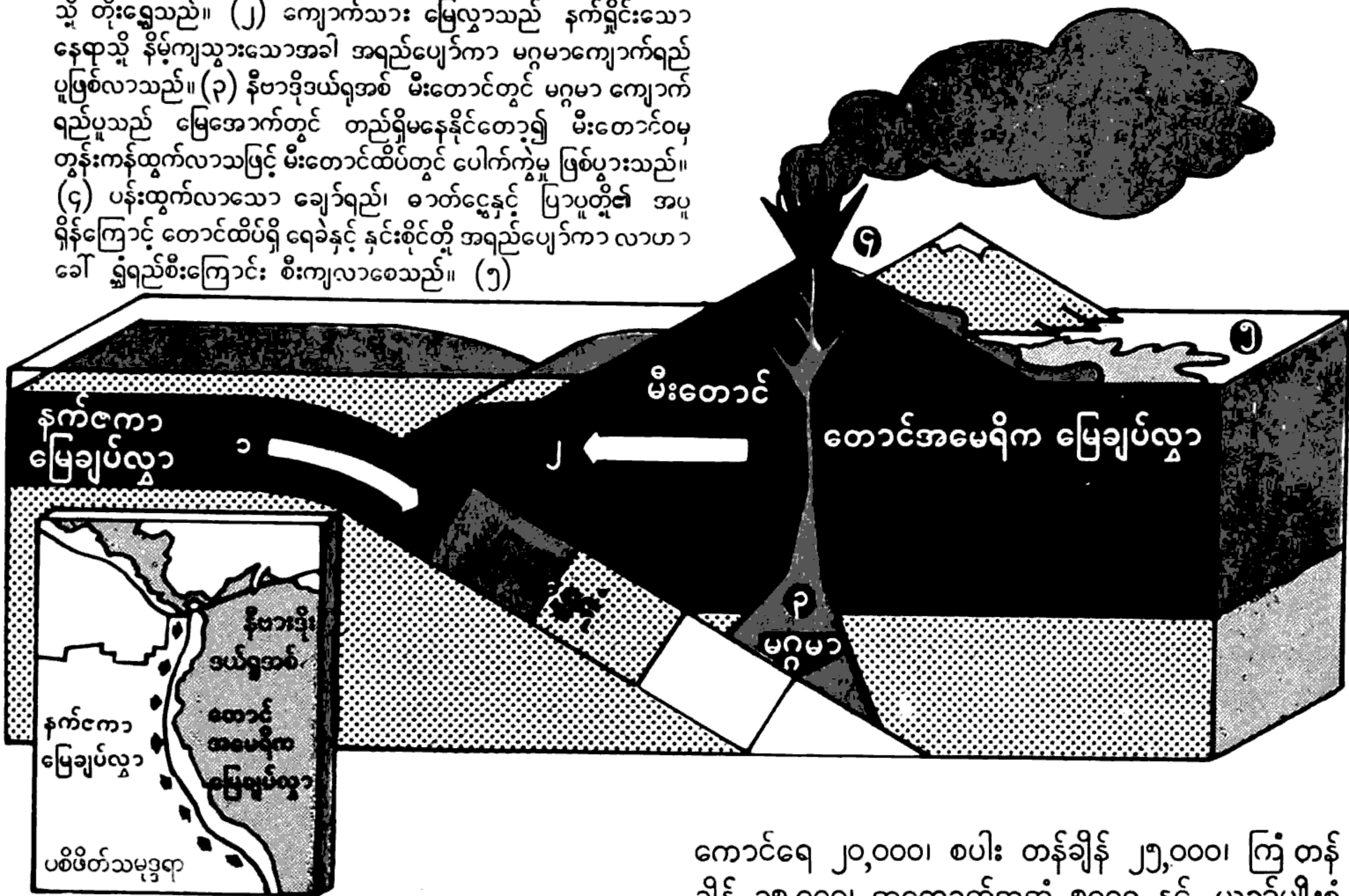

ရွှံ့ရည်ပူထဲတွင် နစ်မြုပ်နေသူကလေးအား ကယ်တင်ရန် နာရီ ပေါင်း ၆၀ ကြာ ကြိုးပမ်းကြသော်လည်း အချည်းနှီး ဖြစ်ရသည်။

ရက်နေ့က တုန်လှုပ်ခဲ့သော မက္ကဆီကို ငလျင်များကြောင့် ထိုမီးတောင် ပေါက်ကွဲဟန်တူသည်ဟု ယူဆကြသည်လည်း ရှိသည်။ သို့သော် မီးတောင် ပါရဂူ အများစုက ယင်း ယူဆချက်ကို လက်မခံကြချေ။ (မက္ကဆီကိုငလျင်—၅။)

နိဗ္ဗာန်ဒါယနီ ဝယ်ရူအာစ် မီးတောင် ပေါက်ကွဲစေသော ဘူမိ ဗေဒ ဖြစ်စဉ်သည် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်က ပေါက်ကွဲခဲ့သော စိန့်ဟယ်လင် မီးတောင်နှင့် အလားတူ ဖြစ် သည် ဟု ဆို သည်။ ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ အောက်ခြေရှိ ပါးလွှာသော နှပ် ကော မြေချပ်လွှာသည် ပိုမိုထူထပ်ကြီးမားသော တောင်

နက်ဇကာမြေချပ်လွှာသည်(၁)တောင်အမေရိက မြေချပ်လွှာ အောက်သို့ တိုးရွေ့သည်။ (၂) ကျောက်သား မြေလွှာသည် နက်ရှိုင်းသော နေရာသို့ နိမ့်ကျသွားသောအခါ အရည်ပျော်ကာ မဂ္ဂမာကျောက်ရည် ပူဖြစ်လာသည်။ (၃) နီဗားဒိုးဒယ်ရူအစ် မီးတောင်တွင် မဂ္ဂမာ ကျောက်ရည်ပူသည် မြေအောက်တွင် တည်ရှိမနေနိုင်တော့၍ မီးတောင်ဝမှ တွန်းကန်ထွက်လာသဖြင့် မီးတောင်ထိပ်တွင် ပေါက်ကွဲမှု ဖြစ်ပွားသည်။ (၄) ပန်းထွက်လာသော ချော်ရည်၊ ဓာတ်ငွေ့နှင့် ပြာပူတို့၏ အပူရှိန်ကြောင့် တောင်ထိပ်ရှိ ရေခဲနှင့် နင်းစိုင့်တို့ အရည်ပျော်ကာ လာဟာခေါ် ရွှံ့ရည်စီးကြောင်း စီးကျလာစေသည်။ (၅)

အမေရိကတိုက် မြေချပ်လွှာကြီး၏ အောက်သို့ တိုးဝင် လျက်ရှိရာ ယင်းဖြစ်စဉ်ကြောင့်ပင် အင်းဒီးစ် တောင်တန်း များ တွန်းခေါက်ဖြစ်ပေါ်လာစေခဲ့သည့်နည်းတူ နီဗားဒိုး ဒယ်ရူအစ် မီးတောင်ကိုလည်းပေါက်ကွဲစေခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၇၁-၈၁၊ ၁၄၆-ရူ။) နက်ဇကာ မြေချပ်လွှာက ကမ္ဘာ့ ကျောက်သားလွှာပူအောက်သို့ ပွတ်တိုက် တိုးဝင်သောအခါ ယင်းကျောက်သားတို့ အရည်ပျော်ကုန်သည်။ ထိုအခါ ကျောက်ရည်ပူ (Magma) တို့သည် ကမ္ဘာ့အပေါ်ယံအလွှာရှိ အက်ကြောင်းတို့ဆီသို့ ဦးတည်မြင့်တက်ကြကုန်သည်။ ထိုသို့ မြင့်တက်သွားခြင်းဖြင့် ကျောက်ရည်ပူတို့၏ မျက်နှာပြင်ပေါ်ရှိ ဖိအားတို့ လျော့ကျသည်။ ထိုအခါ မီးတောင်အတွင်း၌ ဓာတ်ငွေ့တို့ ပန်းထွက်ကြသည်။ နီဗားဒိုး ဒယ်ရူအစ် မီးတောင် သည် အလွန်အမင်း စေးထန်းလှသော ကျောက်ရည်ပူတို့ ရှိရာ အရပ်တွင် ဖြစ်တည်နေပေသည်။ ကျောက်ရည်ပူတို့သည် စေးထန်းလေလေ၊ ပို၍ ပွက်ထလေလေ ဖြစ်ရကား နောက်ဆုံးတွင် မီးတောင်မှ အန်ထွက်လာသောအခါ ပေါက်ကွဲမှုတရပ် ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

ရှေးပြေး ခန့်မှန်းချက်များအရ နီဗားဒိုး ဒယ်ရူအစ် မီးတောင် ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် လူပေါင်း ၂၂,၇၀၀ သေဆုံး၍ လယ်ယာမြေကေ ၅၀,၀၀၀ ခန့် ပျက်စီးကာ ကျွဲ၊ နွား

ကောင်ရေ ၂၀,၀၀၀၊ စပါး တန်ချိန် ၂၅,၀၀၀၊ ကြံ တန်ချိန် ၁၅,၀၀၀၊ အဆောက်အအုံ ၅၀၀၀ နှင့် ယာဉ်မျိုးစုံ ၂၅၀၀ ခန့် ဆုံးရှုံးသည်ဟု ဆိုသည်။ လူ ၆၀,၀၀၀ နီးပါး အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်ရသည်။ နိုင်ငံပေါင်း ၃၀ ခန့်က အကူအညီ ဒေါ်လာသန်း ၂၀ ကျော်ဖိုး ပေးပို့ခဲ့ကြသည်။ ဆုံးရှုံးမှု စုစုပေါင်းတန်ဖိုးသည် ဒေါ်လာ သန်း ၅၀၀ ဖိုးခန့် ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။ ပြည်ပ ကြွေးမြီ ဒေါ်လာ သန်း ၁၁,၀၀၀ ခန့် တင်ရှိနေသော ကိုလုံးဗီးယားနိုင်ငံ အဖို့ များစွာ ထိခိုက်နစ်နာလှပေသည်။ (သဘာဝဘေးဒဏ်-- ရူ။)

နီဗဲဆု။ ။နီဗဲဆုများ၏ ဖခင်သည် ၁၇၃၃ ခုနှစ်တွင် စတော့ဟုမ်းမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့ပြီး ၁၇၉၆ ခုနှစ်တွင် အီတလီပြည်၌ ကွယ်လွန်ခဲ့သော ဆွီဒင်ပြည်သား ဓာတုဗေဒပညာရှင် ဒေါက်တာ အဲလဖရက် နီဗဲ ဖြစ်သည်။

ဒိုင်းနမိုက်တီထွင်မှုဖြင့် ကျော်ကြားခဲ့သူ နီဗဲသည် မိမိ ထားရှိခဲ့သော ဒေါ်လာ ကိုးသန်းကျော်မှ နှစ်စဉ် အတိုးကို ရူပဗေဒ၊ ဓာတုဗေဒ၊ ဆေးနှင့် ဇီဝကမ္မဗေဒပညာ၊ စာပေနှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ဆောင်ချက်များတွင် အရေးကြီးဆုံး တွေ့ရှိချက်များအတွက် ပညာရှင် များကို ဆုချီးမြှင့်ရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ နီဗဲဆုပေးရန် အဖွဲ့အစည်းကို ၁၉၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့ပြီး ၁၉၀၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် နီဗဲဆုများ စတင်ချီးမြှင့်နိုင်ခဲ့သည်။

နိဗ္ဗာန်(၁၉၇၅)

၁၉၇၅ ခုနှစ်အတွက် နိဗ္ဗာန်ရှင်များ

၁၉၇၅ ခုနှစ်အတွက် နိဗ္ဗာန်ရှင်အားလုံးတွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှ ပညာရှင် ခြောက်ဦး ပါဝင်သည်။ နှစ်တိုင်းနီးပါး ဆွတ်ခူးလေ့ရှိသည့် ဗြိတိန်နိုင်ငံမှ ပညာရှင်များ ၁၉၇၅ ခုနှစ် နိဗ္ဗာန်ရှင်စာရင်းတွင် မပါခဲ့ချေ။

ငြိမ်းချမ်းရေးနိဗ္ဗာန် - ၁၉၇၅ ခုနှစ်အတွက် ငြိမ်းချမ်းရေး နိဗ္ဗာန်ကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ နျူးကလီးယားစစ်ပွဲ တားဆီး ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ သမားတော်များအဖွဲ့ (အိုင်ပီပီအင်ဒီပလျူ)အား ချီးမြှင့်သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဂျီနီဗာမြို့၌ အိုင်ပီပီအင်ဒီပလျူ အဖွဲ့ကို တည်ထောင်ခဲ့ကြသည့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဘော့စတန်မြို့မှ သမားတော် ဘားနစ် လုန်းနှင့် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုမော်စကိုမြို့မှ သမားတော် ယက်ဂျင်နို ကာဇော့တိုက ဆုကို လက်ခံရယူမည် ဖြစ်သည်။ ထိုနှစ်လုံး ရောဂါ ပါရဂူ သမားတော်ကြီး နှစ်ဦးသည် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် စတင် တွေ့ဆုံခဲ့ကြပြီးနောက် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆေးပညာ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲများတွင် အနှစ်နှစ်ဆယ်အတွင်း အကြိမ်ကြိမ် တွေ့ဆုံခဲ့ကြကာ ရင်းနှီးလာကြခြင်း ဖြစ်သည်။ နျူးကလီးယားလက်နက် အပြိုင်အဆိုင် ထုတ်လုပ်တပ်ဆင်မှု လျော့နည်းစေရန်ရည်သန်လျက် အိုင်ပီပီ အင်ဒီပလျူကို တည်ထောင်ခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘော့စတန်မြို့၌ ဗဟိုဌာနချုပ်ထားရှိပြီး လန်ဒန်မြို့၌ ဌာနချုပ်ရုံးခွဲ ဖွင့်လှစ်ထားခဲ့သော အိုင်ပီပီအင်ဒီပလျူတွင် နိုင်ငံပေါင်း ၄၁ နိုင်ငံမှ သမားတော်နှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်း ၁,၃၅,၀၀၀ ပါဝင် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု တနိုင်ငံတည်းတွင်ပင် ယင်းအဖွဲ့သို့ ဆရာဝန် ၆၀,၀၀၀ ဝင်ရောက်ပြီး ဖြစ်သည်ဟု ကာဇော့ပြောပြချက်အရ သိရှိရသည်။

ဒေါက်တာကာဇော့သည် ၁၉၇၅ ခု ငြိမ်းချမ်းရေး နိဗ္ဗာန်ရှင် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံသား အန်ဒရေ ဆခါးရော့၏ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ဝေဖန်ရှုတ်ချသည့် ဆုံးဖြတ်ချက် တရပ်တွင် ပါဝင် လက်မှတ်ရေးထိုးဖူးသည်ဟု အနောက်ဂျာမနီနိုင်ငံ၏ အာဏာရ ခရစ်ယာန် ဒီမိုကရက်တစ်သမဂ္ဂ (စီဒီယူ)ပါတီ၏ ထိပ်တန်းတာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ် တဦး က ထောက်ပြခဲ့ရာမှ ဒေါက်တာကာဇော့အား နိဗ္ဗာန်အပ်နှင်းခြင်း မပြုရန် နော်ဝေးနိဗ္ဗာန် ကော်မတီအား တိုက်တွန်းသည့် ဖြစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ သို့သော် နိဗ္ဗာန်အပ်နှင်းမှုကို ဒေါက်တာကာဇော့နှင့် ဒေါက်တာလုန်းတို့ အား ဆုချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

ဆေးပညာနှင့် ဇီဝကမ္မဗေဒ နိဗ္ဗာန် - ဆေးပညာနှင့် ဇီဝကမ္မဗေဒ နိဗ္ဗာန်ကို များသောအားဖြင့် ရူပဗေဒပညာ

ရှင်၊ ဓာတုဗေဒပညာရှင်များသည် ဆွတ်ခူး ရရှိနေခဲ့ရာမှ ဆရာဝန်များ၏ လက်ထဲသို့ တကျော့ ပြန်ရောက်စေခဲ့သူ များမှာ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှ ဒေါက်တာ မိုက်ဘရောင်းနှင့် ဒေါက်တာ ဂျိုး ဂိုးစတိုင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ ဘရောင်းသည် အသက် ၄၄ နှစ် ရှိပြီး ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ပင်စီလဗေးနီးယား တက္ကသိုလ်မှ ဘီအေဘွဲ့ကို ရရှိပြီး အမ်ဒီ (ဆရာဝန်ဘွဲ့)ကို ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် ရရှိခဲ့သည်။ မျိုးရိုးဗီဇဆေးပညာရပ်ဆိုင်ရာ ပါမောက္ခ အဖြစ် အမှုထမ်းနေခဲ့သူ ဒေါက်တာ ဘရောင်းသည် ဒေါက်တာ ဂိုးစတိုင်းနှင့်အတူ အမေရိကန် ဓာတုဗေဒပညာရှင်အဖွဲ့မှ ဖိုင်လာဆုကို ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် လည်းကောင်း၊ ဂျွန် ဟော့ပကင်း တက္ကသိုလ်မှ ပါစရိုဆုကို ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် လည်းကောင်း၊ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု အမျိုးသားသိပ္ပံပညာတံခွန်အသင်း (ဗြိတိသျှတော်ဝင်သိပ္ပံအသင်းကဲ့သို့အသင်းမျိုး)မှ လိုအစွပတ်ဆုကို ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း ပူးတွဲ ဆွတ်ခူး ရရှိခဲ့ကြဖူးသည်။ ဒေါက်တာ ဂိုးစတိုင်းသည် အသက် ၄၅ နှစ်ရှိပြီး ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် ဝါရှင်တန်တက္ကသိုလ်မှ သိပ္ပံဘွဲ့ကိုရရှိပြီး ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် တက္ကဆတ် တက္ကသိုလ်မှ အမ်ဒီ (ဆရာဝန်ဘွဲ့)ကို ရရှိခဲ့သည်။

ဘရောင်းနှင့် ဂိုးစတိုင်းတို့သည် သိပ်သည်းခြင်းနည်းသော လိုက်ပိုပရိုတင်းမော်လီကျူး (အယ်ဒီအယ်) သုတေသနကို ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ လိုက်ပိုပရိုတင်း မော်လီကျူးသည် ကိုလက်စထရောဓာတ် ပြည့်ဝနေသော အမှုန်များကို သွေးကြောမှတစ်ဆင့် ဆဲလ်များအတွင်းသို့ သယ်ပို့ပေးသည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၇၅-၈၁၊ ၂၄-၅၅) လိုက်ပိုပရိုတင်းခံယူသည့် ဇီဝယန္တရားရှိကြောင်းကို ဘရောင်းနှင့် ဂိုးစတိုင်းတို့က လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့သည်။ ထိုလေ့လာတွေ့ရှိမှုသည် ကိုလက်စထရောဓာတ်၏ ဇီဝတွင်းဖြစ်ပျက်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သိပ္ပံပညာရှင်တို့ သိရှိထားပြီးသမျှကို တော်လှန်ပြောင်းလဲစေနိုင်စွမ်း ရှိခဲ့သည်။ နှလုံးသွေးကြောဆိုင်ရာ ရောဂါများနှင့် စပ်လျဉ်း၍လည်း အသိအမြင်သစ်များရလာသည်။ ဘရောင်းနှင့် ဂိုးစတိုင်းတို့သည် သွေးကိုလက်စထရောများခြင်း ဟူသောရောဂါကိုစူးစမ်းလေ့လာနေစဉ် ဤသုတေသနလုပ်ငန်းကို အစပျိုးမိကြခြင်းဖြစ်သည်။ သွေးကိုလက်စထရော များခြင်း ရောဂါစွဲကပ်နေသော ကလေးသူငယ်များ၏ သွေးထဲ၌ ကိုလက်စထရောဓာတ်သည် ပုံမှန်ရှိရမည့်ပမာဏ၏ ခြောက်ဆမှ ၁၀ ဆအထိ ရှိနေတတ်ပြီး အသက်နှစ်နှစ်ဝန်းကျင်မှာပင် နှလုံးရောဂါဝေဒနာ ရုတ်တရက်ဖိစီးတတ်သည်ကို တွေ့ရသည်ဟုဆိုသည်။ ထိုရောဂါသည်တို့၏ဆဲလ်များနှင့် ကျန်းမာသူတို့၏ ဆဲလ်များကို နှိုင်းယှဉ် လေ့လာ ကြည့်ခြင်းဖြင့် ဘရောင်းနှင့် ဂိုးစတိုင်းတို့နှစ်ဦးသည် အယ်ဒီအယ်ခံယူသည့် ဇီဝယန္တရားကို ခြေရာခံမိကြသည်။ ယင်းဇီဝ ယန္တရားသည်

နိဗ္ဗာန်(၁၉၈၅)

၁၉၈၅ ခုနှစ် နိဗ္ဗာန်ဆုရှင်များ (ဝဲမှယာ) - ပါမောက္ခ ဂျမ်းကားလ် (ဇာတုဗေဒ)၊ ကလောက်စီမွန် (ဇာပေ)၊ ပါမောက္ခ ကလောက်စီမွန် ကလစ်ဇင်း(ဥပဗေဒ)၊ ပါမောက္ခ မိုက်ကယ်ဘရောင်း (ဆေးပညာ)၊ ပါမောက္ခ ဖရန်ကို မိုဒီဂလီ ယာနီ(စီးပွားရေး)၊ ပါမောက္ခ ဂျိုးဇက်ဂိုးစတိုင်း(ဆေးပညာ) နှင့် ပါမောက္ခ ဟားဗတ် ဟော့မန်း(ဇာတုဗေဒ)။

ဆဲလ်များစု၏အမြှေးများပေါ်တွင်ရှိတတ်သည်ကို တွေ့ခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့်အသည်းဆဲလ်အမြှေးများပေါ်၌ ရှိတတ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ယင်းဇီဝယန္တရားနှင့် အယ်ဒီအယ်အမှုန်တို့ဆက်စပ်ပုံသည် နက်နဲလှပေရာဘရောင်းနှင့် ဂိုးစတိုင်းတို့နှစ်ဦးက ယင်းအချက်ကို ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းပြနိုင်ခဲ့ ကြသဖြင့် ဆေးပညာလောကတွင် လက်ဖျားခါခဲ့ကြရသည်။

ကိုလက်စထရောဓာတ်သည် ဆဲလ်အသစ်များ၊ စတီရှိုက်ဟော်မုန်းများနှင့် သည်းခြေအက်စစ်တို့ ထုတ်လုပ်ရေးတွင် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည်။ အခြေခံအားဖြင့် အသည်းထဲတွင် ထုတ်လုပ်၍ အစား အစာမှတစ်ဆင့် လက်ခံရရှိတတ်သော ကိုလက်စထရောဓာတ်သည် လုံးဝနီးသော အထုပ်လေးများထဲတွင် လိုက်ပါယင်း သွေးကြောအတွင်း လှည့်ပတ်သွားလာသည်။ ယင်းအထုပ်လေးများသည် အဆီ ဓာတ်နှင့် လိုက်ပိုပရိုတင်းတို့ပင် ဖြစ်ကြသည်။ အယ်ဒီအယ်ခံယူသည့် ဇီဝယန္တရားသည်ယင်းအထုပ်လေးများကိုညွှတ်ကွင်းထောင်ချောက် သဖွယ် စောင့်ဖမ်းလေ့ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ လိုက်ပိုပရိုတင်းအထုပ်လေးများသည်ဆဲလ်အတွင်းသို့ ရောက်သောအခါ ကြေပျက်ကုန်ရာ အထုပ်လေးထဲတွင်ပါလာသည့် ကိုလက် စထရောဓာတ်တို့သည် ခန္ဓာကိုယ်အတွက် အသုံးပြုနိုင်ရန် ထွက်လာကုန်သည်။ ထိုအခါ အယ်ဒီအယ် ခံယူသည့် ဇီဝယန္တရားသည် ဆဲလ်မြှေးပေါ်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိကာ

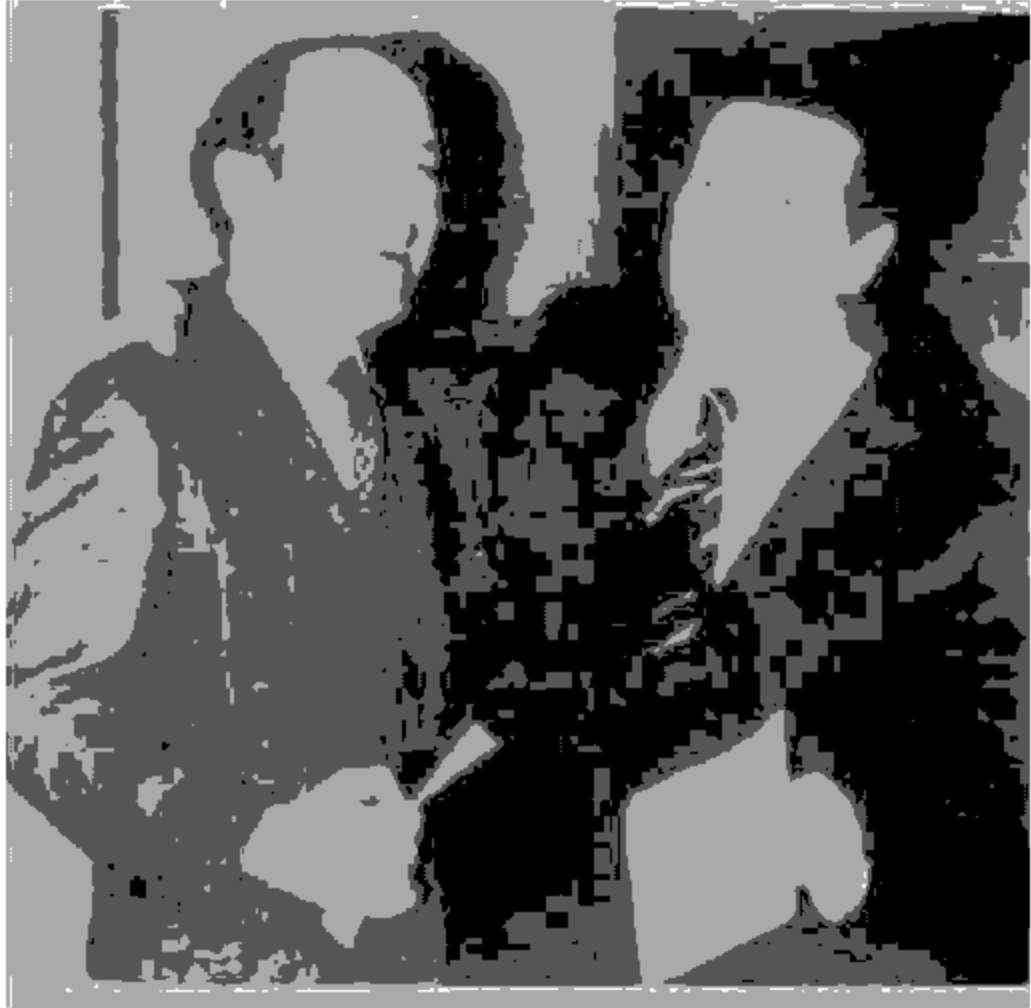
အထုပ်လေးများကိုဖမ်းရန်အသင့်စောင့်ဆိုင်းနေပြန်သည်။ အကယ်၍ လူတယောက်သည် ပြည့်ဝ အဆီဓာတ်များကို အလွန်အကျွံ စားလျှင်အသည်းဆဲလ်တို့သည် အယ်ဒီအယ်ဖမ်းယူသည့် ဇီဝယန္တရား၏ လုပ်ငန်းကို အဟန့်အတားပြုလာတတ်သည်။ ထိုအခါ ကိုလက် စထရော တို့သည် သွေးကြော နံရံများတွင် စုဝေးနေကြမည်။ ထိုအခါ နှလုံးသွေးကြောဆိုင်ရာရောဂါများ စွဲကပ်လာမည်ဟု ဆိုသည်။ တနည်းဆိုရသော် ကိုလက်စထရောဓာတ်လျော့နည်းသော အစားအစာကို စားသုံးလျှင် အယ်ဒီအယ် ခံယူသည့် ဇီဝယန္တရားပိုမိုအားကောင်းလာစေလိမ့်မည်ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုနည်းသည် နှလုံးရောဂါ ကာကွယ်တားဆီးနည်းပင် ဖြစ်သည်ဟု ဘရောင်းနှင့် ဂိုးစတိုင်းတို့၏ သုတေသနလုပ်ငန်းက အသေအချာ ရှင်းလင်းပြနိုင်ခဲ့သည်။

စီးပွားရေး နိဗ္ဗာန်။ ။ အီတလီနိုင်ငံ ရောမမြို့တွင် ၁၉၁၈ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားခဲ့ပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနိုင်ငံသားအဖြစ် ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် ခံယူခဲ့သော ဒေါက်တာ ဖရန်ကို မိုဒီဂလီယာနီအား ၁၉၈၅ ခုနှစ် စီးပွားရေးနိဗ္ဗာန်ကို ချီးမြှင့်သည်။ ဒေါက်တာ မိုဒီဂလီယာနီသည် ဥပဒေပညာပါရဂူဘွဲ့ကို အီတလီနိုင်ငံတွင်ပင် ၁၉၃၉ ခုနှစ်က ရရှိခဲ့ပြီးနောက် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နယူးယောက် တက္ကသိုလ်၌ ပညာ ဆက်လက်

နိဗ္ဗာန်(၁၉၇၅)

ဆည်းပူးခဲ့ရာ လူမှုရေးသိပ္ပံ (စီးပွားရေး) ပါရဂူဘွဲ့ကို ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ရရှိခဲ့သည်။ ဂုဏ်ထူးဆောင် ပါရဂူဘွဲ့များကိုလည်း ရှိကာဂို၊ ဗလဂျီယံ၊ ဗာဂါမို တက္ကသိုလ်အသီးသီးမှ ရရှိခဲ့သည်။ အီလီနိုက် တက္ကသိုလ်၌ ၁၉၄၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်အထိ စီးပွားရေးပညာ တွဲဖက်ပါမောက္ခအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၅၂ ခုနှစ်အထိ ပါမောက္ခအဖြစ် လည်းကောင်း တာဝန် ထမ်းဆောင်ဖူးသည်။ ကာနေဂျီစက်မှုတက္ကသိုလ်၌ ၁၉၅၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်အထိ စီးပွားရေးနှင့် စက်မှုလုပ်ငန်း စီမံခန့်ခွဲမှုပညာ ရပ် ဆိုင် ရာ ပါ မောက္ခ အဖြစ် ဆောင် ရွက် သည်။ ထို့နောက် ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်၌ ပါမောက္ခ ဖြစ်လာသည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှစ၍ အမ်အိုင်တီ (မက်ဆာချူးဆက်စက်မှုတက္ကသိုလ်) တွင် စီးပွားရေးနှင့် ဘဏ္ဍာရေး ဆိုင် ရာ ပါ မောက္ခအဖြစ် ထမ်းဆောင်နေဆဲ နိဗ္ဗာန် ချီးမြှင့်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ အမျိုးသား ဝင်ငွေနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကုန်သွယ်ရေး (၁၉၅၃)၊ စီမံကိန်း ကုန်ထုတ်လုပ်မှု လုပ်ငန်း၊ ကုန်စည်နှင့် လုပ်အား (၁၉၆၀)၊ ဖရန်ကို မိုဒီဂလီ ယာနီ၏ စာတမ်းပေါင်းချုပ် (၁၉၇၀) စသည့် စာအုပ်များကို ပြုစုခဲ့သည်။ မိုဒီဂလီယာနီ ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှစ်များအတွင်းက ဖော်ထုတ်ခဲ့သော ငွေကြေးစုဆောင်းမှုသိအိုရီသည် စီးပွားရေးပါရဂူ အားလုံးနီးပါးက လက်ခံထားရသည့် သိအိုရီဖြစ်သည်။ ယင်းသိအိုရီအရ လူများသည် အသက်ငယ်ရွယ် နုပျိုချိန်၌ ငွေကြေးပိုမိုစုဆောင်းတတ်ကြပြီး စုဆောင်းသည့် ရည်ရွယ်ချက်မှာလည်း အိုမင်းလာချိန်၌ စားဝတ်နေရေး ချောင်လည်စေရန် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ပင်စင်ပေးပုံ နည်းစနစ်ပေါ် မူတည်လျက် ငွေကြေး စုဆောင်းမှု အခြေအနေ အမျိုးမျိုးရှိသည်ဟု ထောက်ပြသည်။ ပင်စင်ငွေဖူလုံစွာ ထောက်ပံ့သည့် စနစ်ရှိလျှင် ငွေကြေးစုဆောင်းမှု လျော့နည်းတတ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဆွီဒင်နိုင်ငံ၌ ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များအတွင်း အစိုးရကပင်စင်ငွေဖူလုံစွာ ထောက်ပံ့ရေး အစီအစဉ်များ စတင်ချမှတ် ဆောင်ရွက်သောအခါ ငွေကြေးစုဆောင်းမှုနှုန်းသည် ၇ ရာခိုင်နှုန်းမှ သုညရာခိုင်နှုန်းဝန်းကျင်သို့ ထိုးဆင်းသွားခဲ့သည့် အတွေ့အကြုံကို ကိုးကားရှင်းလင်းပြခဲ့သည်။ ရဟူဒီနိုပီကွပ်မူအန္တရာယ်မှ လွတ်မြောက်ရန် အီတလီနိုင်ငံမှ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသို့ ထွက်ပြေးလာ ခဲ့ ချိန်မှစ၍ မိုဒီဂလီယာနီသည် သုတေသနလုပ်ငန်းတွင် အားသွန်ခွန်စိုက်လုပ်လာခဲ့ရာ ငွေကြေး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ ရှယ်ယာ အရောင်းအဝယ် နည်းစနစ်ပိုင်း၊ အစိုးရပြည်တွင်းအခွန်စည်းကြပ်မှု၊ အစိုးရဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးသုံးစွဲမှုစသည့် စီးပွားရေးကဏ္ဍ အသီးသီးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သိအိုရီများနှင့် နည်းလမ်းသစ်များကို တွေ့ရှိခဲ့သည်။

စာပေ နိဗ္ဗာန်။ ။ မျက်မှောက်ခေတ် နိုင်ငံတကာ စာပေလောကတွင် ထင်ရှား နေ သည့် ဂရေဟမ် ဂရင်းကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးကို မချီးမြှင့်ပဲ ဗုဒ္ဓဘာသာရိုးယားနိုင်ငံဖွား အီးလီးယပ်စ် ကနိုတီ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၇၂-စာ၊ ၂၂၂-၅၅)၊ ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယားနိုင်ငံသား ယာရိုဆလပ် ဆိုင်းဖတ် (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၇၅ - စာ၊ ၁၇၀ - ၅၅) ၊ ဂရိနိုင်ငံသား အိုဒက်ဆပ်စ အီလိုက် (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၇၀ - စာ၊ ၁၇၂ - ၅၅) တို့ကဲ့သို့ အမျိုးသား စာပေနယ်ပယ်တွင်သာ ထင်ရှားသော စာပေပညာရှင်များအား နှစ်စဉ်နီးပါး ချီးမြှင့်နေသည်ဟု ဝေဖန်ခံနေရသည့် စာပေနိဗ္ဗာန်ကြီးကို ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်စာရေးဆရာ ကလောက် စီမွန်အား ချီးမြှင့်လိုက်သည်။ မက်ဒါဂတ်စကားကျွန်း တန်နာနာရိုက်မြို့၌ ၁၉၁၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားခဲ့သော ကလောက် စီမွန်သည် ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ အတွင်းက အလိန်း ရောဂါရိလက်နှင့် နာတာလီ ဆာရောက်တို့နှင့်အတူ နျူဗိုရိုမန်ခေါ် ဝတ္ထုသစ်စာပေလှုပ်ရှားမှုတွင် ပါဝင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် ထုတ်ဝေသော လှည့်စားသူ အမည်ရှိ ဝတ္ထုသည် စီမွန်၏ ပွဲဦးထွက်လက်ရာ ဖြစ်သည်။ စီမွန်သည် ဂါလီဗာ (၁၉၅၂)၊ လေ (၁၉၅၇)၊ ဖလန်ဒါလမ်းမကြီး (၁၉၆၀)၊ နန်းတော် (၁၉၆၂) စသည့် ဝတ္ထုများအပါအဝင် ၁၉၇၀ ခုနှစ်အထိ ၁၅ အုပ် ရေးသား ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ထားသော စပျစ်ခြံမြေကို မိမိလက်တွင်းသို့ အမှန်တကယ် ရောက်ရှိရေးအတွက် မြို့ငယ်လေးသို့ ပြန်လာသည့် လူငယ်တိုင်း၏ အတွေ့အကြုံကို လေ အမည် ရှိ ဝတ္ထုတွင် ချယ်မှုန်း ထားသည်။ ယင်းဝတ္ထုတွင် အစဉ်အလာ ဝတ္ထုရေးဟန်လမ်းကြောင်းမှ ခွဲထွက်၍ ဆန်းသစ်စွာ ဖန်တီးထားသော နျူဗိုရို မန်ဝတ္ထုသစ်ရေးဟန်များကို တွေ့ရသည်။ ဂျာမန်များ၏ လက်မှ လွတ်အောင်

ငြိမ်းချမ်းရေးနိဗ္ဗာန်ကိုလက်ခံယူသည့် ဒေါက်တာလုန်း (ဝ) နှင့် ဒေါက်တာ ကာဇော့

တပ်ခေါက်လာခဲ့သော ပြင်သစ် စစ်သုံးပန်းများ၏ အတွေ့အကြုံများကို ဖလန်ဒါလမ်းမကြီး ဝတ္ထုတွင်လည်းကောင်း၊ စပိန်ပြည်တွင်း စစ်ကာလ မြင်ကွင်း များကို နန်းတော်အမည်ရှိ ဝတ္ထုတွင်လည်းကောင်း ကျောရိုးပြု ရေးဖွဲ့ထားသည်။ ပါရီမြို့ စတန်နစ္စလတ် ကောလိပ်တွင် ပညာဆည်းပူးခဲ့ပြီး ပန်းချီဆရာတယောက် ဖြစ်လာရန် ကြိုးပမ်းနေရာမှ စပိန်ပြည်တွင်းစစ်ကာလတွင် စစ်မှုထမ်းခဲ့ရသော စီမုန်သည် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပြင်သစ်စစ်တပ်၌ ဆက်လက်အမှုထမ်းနေစဉ် ဂျာမန်တို့၏ ဖမ်းဆီးမှုကို ခံခဲ့ရသည်။ ထို့နောက် စီမုန်သည် ဂျာမန်တို့လက်မှ လွတ်မြောက်လာကာ ပြင်သစ် တော်လှန်ရေး၌ ပါဝင် လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ ယင်းကိုယ်တွေ့ ဖြစ်ရပ်များကို ဝတ္ထုများတွင် ထည့်သွင်းရေးဖွဲ့ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ စီမုန်၏ ရေးဟန်သည် နားလည်ရခက်ခဲပြီး မျက်မှောက်ခေတ်ကာလတွင် ဟောင်းနွမ်း ဆွေးမြေ့နေပြီဟု လည်းကောင်း၊ စီမုန်သည် နိုင်ငံတကာ စာပေလောကတွင် မဆိုထားနှင့် ပြင်သစ် စာပေမှာပင် မထင်မရှားဖြစ်နေသည်မှာ နှစ်နှစ်ဆယ်ခန့် ရှိပြီဟုလည်းကောင်း စီမုန်အား နိဗ္ဗာန်ချီးမြှင့်ခြင်းကို ဝေဖန်သူတို့က ထောက်ပြကြသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဖြစ်တည်ခြင်း ပဓာနဝါဒဒဿနပညာရှင် စာရေးဆရာကြီး ယွန်း ပေါဆတ် (၁၉၀၅ - ၁၉၈၀) က ၁၉၆၄ ခုနှစ် စာပေဆိုင်ရာနိဗ္ဗာန်ကို ငြင်းပယ်ခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်နောက်ပိုင်းတွင် စီမုန်သည် စာပေဆိုင်ရာ နိဗ္ဗာန်ကို ပထမဆုံး ချီးမြှင့်ခံရသည့် ပြင်သစ်စာရေးဆရာ ဖြစ်လာသည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၁-စာ၊ ၂၀၂-ရှု။) ရူပဗေဒ နိဗ္ဗာန်။ ။ ပြည်ထောင်စု သမ္မတ ဂျာမနီနိုင်ငံရှိ အခဲအခြေရူပဗေဒဆိုင်ရာ မက်စပလန် သုတေသနဗိမာန်၏ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဒေါက်တာ ကလော့ကစ်ဖွန် ကလစ်ဇင်းသည် ယခုနှစ်နိဗ္ဗာန်ချီးမြှင့်မှုများတွင် အသက်အငယ်ဆုံးဖြစ်သည်။ ပိုလန်နိုင်ငံတွင်မွေးဖွားခဲ့သော ဖွန်ကလစ်ဇင်းသည် အသက် ၄၂ နှစ်သာ ရှိသေးသည်။ ရူပဗေဒပညာရှင် ဖွန်ကလစ်ဇင်းသည် ကွမ်တမ်ဟောလ် အကျိုးကို တွေ့ရှိခဲ့၍ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အတွက်ရူပဗေဒနိဗ္ဗာန်ကို ရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမေရိကန် ရူပဗေဒပညာရှင် အယ်ဒွင်ဟားဗတ်ဟောလ်သည် ၁၈၇၉ ခုနှစ်တွင် “ဟောလ် အကျိုး” ကိုတွေ့ရှိခဲ့သည်။ လျှပ်ကူးချို့ ရူပဗေဒတွင် ထရန်စစ်စတာအဖြစ် အသုံးပြုသော အင် လျှပ်ကူးချို့နှင့် ပီ လျှပ်ကူးချို့ဟူ၍ လျှပ်ကူးချို့ပုံဆောင်ခဲ နှစ်မျိုးရှိသည်။ အင် လျှပ်ကူးချို့အတွင်း၌ အနုတ်လက္ခဏာဆောင် လျှပ်စစ်စီးပြီး ပီ လျှပ်ကူးချို့တွင် အပေါင်းလက္ခဏာဆောင် လျှပ်စစ်စီးသည်။ ယင်းအင်နှင့် ပီသင်္ကေတကို ခွဲခြားပေးနိုင်သည့် နိယာမသည် “ဟောလ်အကျိုး” ဖြစ်သည်။ အခဲအခြေရူပဗေဒနှင့် အီလက်ထရွန်နစ်ပညာပိုင်းတွင် အခြေခံ အုတ်တချုပ်ဖြစ်ပေ

သည်။ ဟောလ်အကျိုးကို ဖော်ပြရန် ဟောလ်ဗွီအားကို တိုင်းတာရ၏။ ဟောလ်ဗွီအားကို လျှပ်ကူးချို့ပေါ်သို့ ကျရောက်နေသော သံလိုက်စက်ကွင်းပြင်းအားက ပြောင်းလဲပေးနိုင်သည်မှာ ဟောလ်အကျိုး၏ပွင့်ဆိုချက်တခုဖြစ်သော်လည်း အဆက်မပြတ်ပြောင်းလဲမည်ဟုသာ ရူပဗေဒပညာရှင်အများစုက ယူဆခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် သံလိုက်စက်ကွင်း ပြင်းအားကို တိုးပေးလိုက်ခြင်းဖြင့် ဟောလ်ဗွီအားမှာ အဆက်မပြတ် ပြောင်းလဲခြင်းမရှိပဲ ပြတ်တောင်းတန်ဖိုးဆောင်ပြီး တိုးပွားလာသည်ကို ဖွန်ကလစ်ဇင်းက တွေ့ရလေသည်။ အသုံးပြုသော လျှပ်ကူးချို့ပစ္စည်းပေါ်တွင် ဟောလ်ဗွီအား မတည်ကြောင်းကို တွေ့ရသည်။ ကွမ်တမ်ဟောလ်အကျိုးမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် မှန်ကန်ကြောင်းကို တွေ့ရသည်။ ကွမ်တမ်မကွင်းနစ်ပိုင်းဆိုင်ရာရူပဗေဒလှသော တွက်ချက်မှုများပြုလုပ်၍ သုတေသနပြုရသူ ဖွန် ကလစ်ဇင်း၏ တွေ့ရှိချက်သည် လက်တွေ့အားဖြင့် အံ့မခန်းတိကျမှန်ကန်ကြောင်းကို တွေ့ရသည်။ အမှားပမာဏမှာ တကုဋေတွင် တယူနစ်ခန့်သာ အမှားပါလာနိုင်သည်ကို တွေ့ရသည်။

ဓာတုဗေဒ နိဗ္ဗာန်။ ။ ရူပဗေဒနိဗ္ဗာန်ကို ၁၉၁၄ ခုနှစ်တွင် ရရှိခဲ့သော ဂျာမန်ရူပဗေဒပညာရှင် မက်ကစ် ဖွန်လောင်အီနှင့် ၁၉၁၅ ခုနှစ်တွင် ရရှိခဲ့ကြသော ဗြိတိသျှရူပဗေဒပညာရှင်ဆာဝီလျံအိပ်ချ်ဗရက်နှင့် ဆာ ဝီလျံ အယ်ဗရက်သားအဖနှစ်ယောက်တို့ လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့သည့် အိပ်စရေးလှိုင်းကျွန်းခြင်းနှင့် ပုံဆောင်ခဲ ဖွဲ့တည်ပုံကို အက်တမ်မော်လီကျူးအဆင့်တွင်လေ့လာသည့်စနစ်သည် အခဲအခြေရူပဗေဒ၏ အခြေခံအကျဆုံးပညာရပ်နယ်ပယ် ဖြစ်သည်။ ယင်းပညာရပ်နယ်ပယ်ဖြင့်ပင် ၁၉၈၅ ခုနှစ်အတွက် ဓာတုဗေဒနိဗ္ဗာန်ကိုအမေရိကန် ပုံဆောင်ခဲဆိုင်ရာ ရူပဗေဒပညာရှင်နှစ်ဦးက ရရှိသွားကြသည်။ ခရစ်စတလောဂရပ်ဖီခေါ် ပုံဆောင်ခဲ ရူပဗေဒဘာသာရပ်တွင် ပုံဆောင်ခဲ၏ ဖွဲ့တည်ပုံကို ပဏာမအနေဖြင့် အိပ်စရေးလှိုင်း ကျွန်းခြင်းနည်းဖြင့် ဓာတ်ပုံရိုက်၍သော်လည်းကောင်း၊ ရောင်စဉ်တိုင်းကိုရိယာဖြင့်သော်လည်းကောင်း လှိုင်းကျွန်းဆင်မှုများကိုရယူရသည်။ ဖူးရီးယားသင်္ချာစိစစ်နည်းဖြင့် ပုံဆောင်ခဲ၏ သုံးဘက်တိုင်းပုံစံကို ပုံဖော်ရာတွင် ဖေခေါ်အခြေထောင့်များကို သတ်မှတ်ပေးရသည်။ လွယ်ကူသော ပြဿနာအချို့တွင် ယင်းထောင့်ကို သုည၊ သို့မဟုတ် ၁၈၀ ဒီဂရီဟု သတ်မှတ်ယူ၍ ရတတ်သည်။ သို့ရာတွင် ပေါ့ပါးသော အက်တမ်အခြေခံအစု ပါဝင်သည့် ပုံဆောင်ခဲများတွင်မှာကား ထောင့်သတ်မှတ်ရာ၌ ဖြစ်တန်ရာ ကိန်းသင်္ချာကို နက်နဲစွာ အသုံးပြုပြီး အသုံးပြုမည့်အခြေထောင့်မှာ မှန်ကန်မှု ရှိမရှိကို ချိန်ကိုက်ကြည့်နိုင်သည်။ ၁၉၅၀ ပတ်ဝန်းကျင်တွင်

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုမှ ဒေါက်တာ ဂျရုံး ကားလ် နှင့် ဒေါက်တာ ဟားဗတ်ဟော့မန်းတို့က လှိုင်းကွေ့ဆင်းမှ ပြင်းအားနှင့် ဗရက် အက်တမ်ပြင်ညီ၏ မိလာညွှန်းကိန်း တို့ ဆက်သွယ်မှုကို အသုံးပြုပြီး အခြေထောင်၏ တန်ဖိုး များကို ခန့်မှန်းသည့် သင်္ချာပုံသေနည်းများကို ရေးချ ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံမှ ရော့ (စ) တက္ကသိုလ်ရှိ ရူပ ဗေဒ ပါမောက္ခ မိုက်ကယ် ဝတ်ဖ်ဆင်လည်း အသွင်တမျိုး ဖြင့် ဖေ့ခေါ် အခြေထောင်များအတွက် ပုံသေနည်းများ ကို ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင်ပင် ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့၍ ၁၉၅၅ ခုနှစ် တွင် ဗြိတိသျှ ကျွန်းစု၏ အမြင့်ဆုံး သိပ္ပံဘွဲ့ဖြစ်သော အက်ဖ်အာအက်စ်ဘွဲ့ဖြင့် ချီးမြှင့်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

၁၉၁၈ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားခဲ့သူ ဂျရုံး ကားလ်သည် ဓာတုဗေဒနှင့် ရူပဗေဒ ဘာသာရပ်နှစ်ခုကို တွဲ၍ လေ့လာ ခဲ့ပြီး ဒေါက်တာဘွဲ့ကို ၁၉၄၃ ခုနှစ်တွင် မိချီဂင်တက္ကသိုလ်မှ ရရှိခဲ့ပြီး မင်ဟာတန်ပရိုဂျက် အက်တမ်ဗုံး သုတေသနတွင် ပါဝင် လုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်မှစ၍ အမေရိကန် ရေတပ်မတော်၏ စမ်းသပ်ခန်းတွင် ပထမဦးစွာ အလင်း ဆိုင်ရာ သုတေသနကို လည်းကောင်း၊ ထို့နောက် အီလက် ထရွန်၊ အိပ်စရေး၊ နယူထရွန်လှိုင်းကွေ့ခြင်း သုတေသန များကိုလည်းကောင်း ပြုလုပ်ခဲ့ရာ အမေရိကန် ရူပဗေဒ အဖွဲ့၏ သုတေသီအဖြစ် တင်မြောက်ခံခဲ့ရသည်။ ယခုအခါ ရေတပ်သုတေသန ဗိမာန်တွင် အခဲအခြေ ဖွဲ့စည်းပုံ သုတေ သန စမ်းသပ်ခန်း၏ ညွှန်ကြားရေးမှူး အဖြစ် တာဝန် ထမ်းဆောင်လျက်ရှိသည်။ ၁၉၁၇ ခုနှစ်တွင် ဖွားမြင်ခဲ့သူ ဒေါက်တာ ဟော့မန်းသည် ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ပုံဆောင်ခဲ သီအိုရီ လုပ်ငန်းအတွက် ဒေါက်တာဘွဲ့ကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုရှိ မယ်ရီလင်း တက္ကသိုလ်မှ ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် အမေရိကန် ရူပဗေဒ အဖွဲ့အစည်း လက်အောက်ရှိ ပုံဆောင်ခဲ ပညာရှင်များအဖွဲ့မှ ထုတ်ဝေ သော အခြေထောင်ပြဿနာ၊ အချိုးကိုက် ပုံဆောင်ခဲ အတွက် အဖြေဟူသော သုတေသန စာအုပ်ကို ဒေါက်တာ ကားလ်နှင့်အတူ ထုတ်ဝေခဲ့ရာ ပုံဆောင်ခဲပိုင်းဆိုင်ရာ ပညာ ရှင်များအတွက် မရှိမဖြစ်သော သီအိုရီပိုင်းဆိုင်ရာ လက်စွဲ ကျမ်းတစောင်ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ဒေါက်တာဟော့မန်းသည် သင်္ချာဇီဝ ရူပဗေဒ ပါမောက္ခ အဖြစ် အမေရိကန် ပြည် ထောင်စုရှိ ဗတ်ဖလို သုတေသန ဗိမာန်တွင် ၁၉၅၈ ခုနှစ်မှ စတင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ယခုအခါတွင် ညွှန်ကြားရေးမှူး အဆင့်ဖြင့် သုတေသန ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ် “ကို ဆိုင်းဆန်(မ) အင်ပေးရီးရင့်” ခေါ် ဖေ့ ထောင် များ ရှာဖွေနည်း ကျမ်းတစောင်ကို ထပ်မံ ရေး သား ခဲ့ ရာ ပုံဆောင်ခဲပညာတွင် သင်္ချာအဆင့်မြင့်မြင့်ဖြင့် နှိုက်နှိုက်နဲ့နဲ့ ပြုစုထားသော သီအိုရီ ကျမ်းကြီးတစောင် ဖြစ်လာခဲ့ပြန်

သည်။ ကား လ် ကဲ့သို့ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ ရူပဗေဒ ပညာရှင်အဖွဲ့၏ သုတေသီဖြစ်သူ ဟော့မန်းမှာ ဓာတုဗေဒ ပညာတွင်သာ နိဗ္ဗာန်ရရှိသော်လည်း ဓာတုဗေဒ ဘာသာရပ်ကို လေ့လာခဲ့ဖူးသူ မဟုတ်ပေ။ ဆေးပညာနှင့် အော်ဂင်းနစ်ဆိုင်ရာ ပုံဆောင်ခဲ အတွင်းရှိ မော်လီကျူး များကို အိပ်စရေးလှိုင်းကွေ့ခြင်းဖြင့် လေ့လာပြီးနောက် မော်လီကျူးများ၏ သုံးဘက်တိုင်း ပုံစံကို လေ့လာရန် အတွက် ကွန်ပျူတာ အစီအစဉ်(ပရိုဂရမ်)များ ရေးသား ပြုစုခဲ့ကြသည်။ ထိုကွန်ပျူတာ ပရိုဂရမ်များကို သင်္ချာ သိပ္ပံကျမ်းကျင်သူများပင်လျှင် အခက်အခဲမရှိ အသုံးပြု နိုင်ကြ၍ ဓာတုဗေဒ၊ ဇီဝဗေဒနှင့် ဆေးပညာရှင်များပင် လျှင် ဟော့မန်းနှင့် ကားလ်တို့၏ ကွန်ပျူတာ ပရိုဂရမ် များကို အသုံးပြုနေကြပြီဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်မှု။ ။ အ ကြမ်း ဖက် မှု ကို နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာလက်နက်အဖြစ် စွဲကိုင်သည့် ဖြစ်ရပ်များ သည် ၁၉၇၅ ခုနှစ်အတွင်းတွင်လည်း ဆက်လက်ဖြစ်ပွားခဲ့ သည်။ လက်ရှိအစိုးရ ပြုတ်ကျစေရန်ဖြစ်စေ၊ မိမိ၏ နိုင်ငံ ရေး ရည်မှန်းချက် ထမြောက်အောင်မြင်ရန်ဖြစ်စေ ဗုံးခွဲ တိုက်ခိုက်ခြင်း၊ လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်း များကို ၁၈၀၀ ပြည့်လွန်နှစ်များအတွင်းကပင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ၊ ၁၉၇၀ ပြည့်လွန် နှစ်များတွင်လည်း ထိုလုပ်ရပ်တို့နှင့် များစွာ ခြား နား လှ ခြင်း မ ရှိ သော အကြမ်းဖက်ဝါဒကို ကျင့်သုံးလာပြန်ရာ အ ချို့ သော အစိုးရတို့သည် ဟန့်တားခြင်းမပြု။ ဆက်လက် တည်ရှိခွင့် ပေးရုံမျှမက အကြမ်းဖက်မှုပင် အမြတ်ထုတ်လျက် ရှိကြ သည်ဟု ဆိုသည်။ လေယာဉ်အပိုင်စီးသူတို့က အပြစ်မဲ့ ခရီးသည်များကို ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးခြင်း၊ ရံဖန်ရံခါ သတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပြန်ပေးဆွဲ ခြင်း၊ ဘဏ်ဒြပ်တိုက်ခြင်း၊ လက်နက် မှောင်ခိုရောင်းဝယ် ခြင်း၊ ခရီးသွားယာဉ်များ၊ ဓာတ်အားပေး စက်ရုံများကို ဗုံးဖောက်ခွဲခြင်း စသည့် အကြမ်းဖက် လုပ်ရပ်များကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် အတွင်းတွင်လည်း ပြုလုပ်နေဆဲ ဖြစ်သည်။

လက်တင်အမေရိကဒေသတွင် လက်ဝဲအုပ်စု၊ လက်ယာ အုပ်စု ပြောက်ကျားများသည် ပြန်ပေးဆွဲမှုများကို မကြာ ခဏ ကျူးလွန်သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် အတွင်းကမ္ဘာပေါ်တွင် အကြမ်းဖက်မှုပေါင်း ၅၀၀၀ ကျော် ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၈၃ ခုနှစ်အတွင်းအကြမ်း ဖက်မှုပေါင်း ၃၀၀၀ ကျော်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ အစပိုင်းတွင် ၁၉၆၈ ခုနှစ်က ထက် အကြမ်းဖက်မှု သုံးဆယ့်လေးဆနီးပါး တိုးပွားလာပြီး လူအသေအပျောက်မှာလည်း တနှစ်ထက်တနှစ် တိုးတက်

နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်မှု

များပြားလာခဲ့သည်။ အကြမ်းဖက်မှုကြောင့် ၁၉၆၉ ခုနှစ် တွင် လူပေါင်း ၂၉ ဦး သေဆုံးခဲ့ရာမှ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် ၁၄၅ ဦး၊ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ၃၁၅ ဦး၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ၄၀၂ ဦး၊ ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ၄၃၂ ဦး၊ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် ၅၈၇ ဦးနှင့် ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် လူပေါင်း ၆၆၆ ဦး သေဆုံးခဲ့သည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် အကြမ်းဖက်မှု ၅၀၀ ကျော် ဖြစ်ပွားခဲ့ရာမှ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ၇၀၀ ကျော်အထိ တိုးလာသည်။ ထိုမှ ခင်း ၇၀၀ ကျော်တွင် ဗုံးဖောက်ခံမှု ၃၅၅ မှု ပါဝင်သောကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် နေ့စဉ် ဗုံးဖောက်ခံမှုတစ်ခုခု ဖြစ်ပွားလျက်ရှိခဲ့သည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။

သမိုင်းဝင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်မှုများလည်း ၁၉၇၀ ပြည့် လွန်နှစ်များ အတွင်းမှ စ၍ တိုးတက် ဖြစ်ပွား ခဲ့ သည်။ ၁၉၇၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဂျော်ဒန် ဝန်ကြီးချုပ် ဝပ်စဖိတ်ကို ကိုင်ရိုမြို့၌ ပါလက် စ တိုင်း ပြောက်ကျားတို့က လုပ်ကြံသည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ် မတ်လ ၂ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန် သံအမတ်ကြီး ကလီအိုနိုဝဲကို ဆူဒန်နိုင်ငံ ခါတုန်မြို့၌ အာရပ် အကြမ်းဖက်သမားများက သတ်ဖြတ်သည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၃ ရက် နေ့တွင် နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ အကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မူတလာ ရာမက် မိုဟမ္မက်သည် လူငယ် တော်လှန်ရေး သမားများ အမည်ခံ အကြမ်းဖက်သမား တစ်ဦး လက် ချက်ဖြင့် ကွယ်လွန်သည်။ ထိုနှစ် ဇွန်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် လက်ဗနွန်နိုင်ငံဆိုင်ရာ အမေရိကန်သံအမတ်ကြီး ဖရန်စစ် မီလို့င်းသည် အကြမ်းဖက်သမားများ၏ လုပ်ကြံမှုကို ခံရ သည်။ ထိုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် အိုင်ယာလန် နိုင်ငံဆိုင်ရာ ဗြိတိန် သံအမတ်ကြီး ခရစ္စတိုဖာ ဘစ်သည်

အိုင်ယာလန်နိုင်ငံ၌ သတ်ဖြတ် ခံရသည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ် မတ်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် လက်ဗနွန် ဒရုတ်မူဆလင် ခေါင်း ဆောင် ကမဲ ယွမ်ဘလတ်သည် ဘေရွတ်မြို့၌ ပစ်သတ်ခံရ သည်။ ထိုနှစ် မတ်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ကွန်ဂို သမ္မတ ဗာရီယန် ငိုအက်ဘီသည် ဗရက်ဇာဗီးမြို့၌ လုပ် ကြံ ခံရ သည်။ ၁၉၇၈ ခုနှစ် မတ်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ရောမမြို့၌ အီတလီ ဝန်ကြီးချုပ် အယ်ဒို မိုရိုကို လက်ဝတ်ပန်တီတစ်စုံက ပြန်ပေးဆွဲပြီး သတ်ဖြတ်ခံရသည်။ ထိုနှစ် ဇူလိုင်လ ၉ ရက် နေ့တွင် အီရတ်ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း အဗ္ဗူ ခုဇတ် အယ် နာအစ်သည် လန်ဒန်မြို့၌ ပစ်သတ်ခံရသည်။ ၁၉၇၈ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် မြောက်ယေမင် သမ္မတ အာမက် ဟူစိန် အယ် ဂါရှမီသည် တောင်ယေမင် သံတမန်၏ လုပ်ကြံမှုကြောင့် ကွယ်လွန်သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဖေဖော် ဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် အာဖဂန်စတန်နိုင်ငံ ကဘူးမြို့၌ အမေရိကန် သံအမတ်ကြီး အဒေါ့ ဒတ်စ်ကို အာဖဂန် မူဆလင် တယူသန် ဝါဒီတို့က သတ်ဖြတ်သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဒုတိယမြောက် အဲလစ် ဇဗက် ဘုရင်မ၏ အစ်ကိုဝမ်းကွဲတော်သူ ဒုတိယကမ္ဘာစစ် သူရဲကောင်း လော့ မောင့်ဘက်တန်သည် အိုင်အာအေ အကြမ်းဖက်သမားများ ထောင်ထားသော ဗုံးဒဏ်ကြောင့် ကွယ်လွန်ရသည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် နီကရာဂွာ သမ္မတဟောင်း အားနက်စတိုစီယို ဆိုမိုဇာ ဒီဘယေးသည် ပါရာဂွေးနိုင်ငံ၌ လုပ်ကြံခံရသည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် အီရန်နိုင်ငံ သမ္မတ မိုဟမ္မက် အလီဆာဂျေးနှင့် ဝန်ကြီးချုပ် မိုဟမ္မက် ဂျတ် ဗဟိုနာတို့သည် တီဟီရန်မြို့၌ ဗုံးပေါက်ကွဲမှုကြောင့်

အကြမ်းဖက်သမားများသည် တိဗဗလျူ ၈၄၇ လေယာဉ်မှူးအခန်းကို လက်နက်အားကိုးဖြင့် ထိန်းချုပ်ကာ အပြစ်မဲ့ ဧရိသည်များကို ဓားစာ ခံအပြစ် ဖမ်းဆီးထားခဲ့သည်။

နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်မှု

ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ထိုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်နေ့ တွင် အိဂျစ် သမ္မတ အန္နဝါအယ် ဆဒတ်သည် ကိုင်ရိုမြို့ စစ်ရေးပြ အခမ်းအနားတခု၌ အကြမ်းဖက်သမား တစု၏ လုပ်ကြံမှုကြောင့် ကွယ်လွန်သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် လက်ဗနွန် သမ္မတသစ် အဖြစ် ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခံထားရသူ ဘရီး ဂျမားယယ်သည် ဘေရွတ်မြို့အရှေ့ပိုင်း၌ ဗုံးခွဲလုပ်ကြံခံရသည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ပီအယ်အို ကိုယ်စားလှယ် ဒေါက်တာ အစွမ် ဆာတဝီသည် ပေါ်တူဂယ်နိုင်ငံ အယ်ဘူဗိုင်ရာမြို့၌ ပစ်သတ်ခံခဲ့ရသည်။ ထိုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ဖိလစ်ပိုင် အတိုက်အခံ ခေါင်းဆောင် ဘီနစ်နို အကွီနိုသည် မနီလာ လေဆိပ်၌ လုပ်ကြံ ခံခဲ့ ရသည်။ ထိုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် တောင်ကိုရီးယားဝန်ကြီး လေးဦးနှင့် ထိပ်တန်း အရာရှိကြီးများအပါအဝင် ကိုရီးယား ၁၇ ဦးနှင့် မြန်မာ လေးဦးသည် ရန်ကုန်မြို့၌ မြောက်ကိုရီးယား အကြမ်းဖက်သမားတို့၏ ဗုံးဖောက်ခွဲမှုကြောင့် ကွယ်လွန်ခဲ့ရသည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် အိန္ဒိယဝန်ကြီးချုပ် မစ္စန်အင်ဒီရာဂန္ဒီသည် ဆစ်လူမျိုး ကိုယ်ရံတော် နှစ်ဦး၏ ပစ်ခတ် လုပ်ကြံမှုကြောင့် ကွယ်လွန်သည်။

တကမ္ဘာလုံးအာရုံစိုက်ခဲ့ရသော အခြား အကြမ်းဖက်မှုများလည်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့က ပြည်ထောင်စု သမ္မတ ဂျပန်နိုင်ငံ မြူးနစ်မြို့၌ ကျင်းပသည့် အိုလင်းပစ် အားကစားပွဲတော်၌ ပါလက်စတိုင်း အကြမ်းဖက်သမား တစုက အိုလင်းပစ်ရွာထဲသို့ဝင်ပြီး အစွဲရေး အားကစားသမားများကို ပစ်ခတ်သဖြင့် အစွဲရေး အားကစားသမား ၁၁ ဦး သေဆုံးခဲ့ရခြင်း၊ ထိုနှစ် မေလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် အစွဲရေးနိုင်ငံလော့ဒ်လေဆိပ်၌ ဂျပန် ဆေကီဂွန်ဟာ တပ်နီအဖွဲ့ဝင် သုံးဦးက သေနတ်များဖြင့် ပစ်ခတ်ကြသောကြောင့် လူပေါင်း ၂၈ ဦး သေဆုံးခဲ့ရခြင်း၊ ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင်ပင် အမေရိကန် လေကြောင်းဌာနပိုင် လေယာဉ်ကြီးကို ပါလက်စတိုင်း အကြမ်းဖက်သမားများက ရောမလေဆိပ်၌ ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သဖြင့် လူ ၃၁ ဦး သေဆုံးခဲ့ရခြင်း၊ ၁၉၇၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် နယ်သာလန်နိုင်ငံသည် ဟိဂ်မြို့ရှိ ပြင်သစ်သံရုံးကို ဂျပန်တပ်နီတစုက နာရီပေါင်း ၁၀၀ ကျော်ကြာ သိမ်းပိုက်ခဲ့ခြင်း၊ ထိုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ဩစတြီးယားနိုင်ငံ ဗီယင်နာမြို့၌ အိုပက်ရေနံဝန်ကြီးများ အစည်းအဝေး ကျင်းပနေစဉ် အကြမ်းဖက်သမားတစုက ရေနံဝန်ကြီး ၁၁ ဦးကို ဓားစာခံများအဖြစ် ဖမ်းဆီးခဲ့ခြင်း၊ ၁၉၇၆ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ပြင်သစ်လေကြောင်းပိုင် လေယာဉ်တစင်းကို ယူဂန်းဒါ

နိုင်ငံ အင်တက်ဘီလေဆိပ်သို့ ပြန်ပေးဆွဲခဲ့ခြင်း၊ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် အီရန်နိုင်ငံ တီဟီရန်မြို့ရှိ အမေရိကန် သံရုံးကို စစ်သွေးကြွ နေသော အီရန် ကျောင်းသားများက ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်၍ အမေရိကန်သံတမန်များကို ဓားစာခံများအဖြစ် ၄၄၄ ရက်ကြာ ဖမ်းဆီးထားခဲ့ခြင်း၊ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် အာရပ် အနွယ်ဝင် အီရန်လူမျိုး သုံးဦးက လန်ဒန်မြို့၌ အီရန်သံရုံးကို စီးနင်းသိမ်းပိုက်၍ အီရန်သံတမန် အမှုထမ်း ၂၀ ကို ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးထားခဲ့ခြင်း၊ ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၈ ရက်နေ့က လက်ဗနွန်နိုင်ငံ ဘေရွတ်မြို့ရှိ အမေရိကန် သံရုံးကို ကားဗုံးဖောက်ခွဲတိုက်ခိုက်ရာ လူ ၆၀ သေဆုံးခဲ့ရခြင်း၊ ထိုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ဘေရွတ်မြို့ရှိ နိုင်ငံစုံ ငြိမ်းချမ်းရေး ထိန်းသိမ်းမှု တပ်ဖွဲ့ဝင် အမေရိကန် စစ်ဌာနချုပ်ကို အကြမ်းဖက်သမား တစုက ကားဗုံးဖြင့် အသေခံဖောက်ခွဲ တိုက်ခိုက်သဖြင့် မရိန်းတပ်သား ၂၃၀ သေဆုံးခဲ့ရခြင်း၊ ထိုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ကူဝိတ်နိုင်ငံရှိ အမေရိကန်သံရုံး၊ ပြင်သစ်သံရုံး၊ အမေရိကန် များနေထိုင်သည့် အဆောက်အအုံနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လေဆိပ်တို့ကို ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်သဖြင့် လူလေးဦး သေဆုံးခဲ့ရခြင်း၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဘေရွတ်မြို့ရှိ အမေရိကန်သံရုံးကို အကြမ်းဖက်သမားတို့က ဗုံးခွဲတိုက်ခိုက်၍ လူပေါင်းများစွာ သေကြေ ဒဏ်ရာရခဲ့ကြခြင်း စသည့် ဖြစ်ရပ်များကြောင့် နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်မှုဝါဒ အရှိန် မြင့်တက်လာမှုကို ကမ္ဘာတဝန်းလုံးက အာရုံစိုက်မိလာကြသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်မှုများ

ထို့ပြင် ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင်လည်း ထိုဖြစ်ရပ်များနှင့် အလားတူသော အကြမ်းဖက်မှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့ရသည်။ မေလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ အနုရုဒ္ဓပူရမြို့၌ သီဟိုဠ်လူမျိုး ၁၅၀ ခန့်ကို တမိလ်ပြောက်ကျားများက သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ထိုလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ကူဝိတ်စော်ဘွား (အမ္မာ) ကို လုပ်ကြံရန် ကြိုးပမ်းမှု ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ အစွဲလားမူစ်ဂျီဟတ်အဖွဲ့က မိမိတို့ လက်ချက်ဖြစ်ကြောင်း ကြေငြာခဲ့သော်လည်း ကူဝိတ် အာဏာပိုင်တို့က အီရတ် မူဆလင်အခြေခံဝါဒီ ဒါဝါပါတီ အဖွဲ့ဝင်တဦးကို စွပ်စွဲခဲ့သည်။ အေသင်မြို့မှ ရောမမြို့သို့ပျံသန်းသော အမေရိကန် တီဒီပလျူအေလေကြောင်းပိုင် ဘိုးအင်း ၇၂၇ လေယာဉ်ကြီးကို ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် လက်ဗနွန် ရှီယိုက်မူဆလင် အကြမ်းဖက်သမား နှစ်ဦးက အပိုင်စီးခဲ့သည်။ လက်ဗနွန် တွင် အစွဲရေးတို့ ဖမ်းဆီးသွားသော ရှီယိုက်နှင့် ပါလက်စတိုင်းအကျဉ်းသား ၇၅၀ ကျော်ကို လွတ်ပေးရန် တောင်း

လေယာဉ်အပိုင်စီးသော အကြမ်းဖက်သမားများ၏လက်မှ ခရီးသည်များကို ကယ်တင်နိုင်ရန် လေကျင့်နေကြသည့် အနောက်ဂျာမနီ တန်ပြန်ချေမှုန်းရေး တပ်ဖွဲ့ဝင်များ

ဆိုခဲ့သည်။ လေယာဉ်ပေါ်ရှိ အမေရိကန် စစ်မှုထမ်းတစ်ဦးကို သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ဘေရွတ်သို့ လေယာဉ်ကို ပုံသန်းစေပြီး အယ်ဂျီးယားမြို့သို့ ပုံသန်းစေခဲ့သည်။ ခရီးသည်နှင့် လေယာဉ်ဝန်ထမ်း ၁၀၀ နီးပါးကို အယ်ဂျီးယားလေဆိပ်တွင် လွှတ်ပေးခဲ့ပြီးနောက် ဘေရွတ်လေဆိပ်သို့ ပုံသန်းစေပြီး ဆင်းသက် စေခဲ့သည်။ လက်ဗနွန်နိုင်ငံတရားရေးဝန်ကြီးနှင့် ရှီယိုက်အာမဲ ခေါင်းဆောင် နာဘီဘယ်ရီ၏ လက်အောက်ရှိ စခန်းများသို့ ကျန်ခရီးသည်များကို ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့သည်။ ဇွန်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ခရီးသည်သုံးဦးနှင့် ၂၄ ရက်နေ့တွင် တစ်ဦးကို ထပ်မံလွှတ်ပေးခဲ့သည်။ ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ရှီယိုက် ၃၁ ဦးကို အစွဲအမတ်တို့က လွှတ်ပေးခဲ့သော်လည်း ထိုသို့လွှတ်ပေးခြင်းသည် လေယာဉ် အပိုင်စီးမှုနှင့် မသက်ဆိုင်ကြောင်းဖြင့် အစွဲအမတ်က ကြေငြာခဲ့သည်။ အမေရိကန်၊ ဆီးရီးယား၊ လက်ဗနွန်၊ အစွဲအမတ်များ လျှို့ဝှက်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီးနောက် ကျန်လေယာဉ် ဓားစာခံ ၃၉ ဦးကို ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ဘေရွတ်မြို့မှ ဒမတ်ကေတ်မြို့သို့ လွှတ်ပေးလိုက်သည်။

တဖန် ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ဘေရွတ်မြို့ရှိ ဆိုဗီယက်သံရုံးဝန်ထမ်းလေးဦးကို အစွဲအမတ် ဂျီဟတ်အဖွဲ့က ပြန်ပေးဆွဲသွားပြီး ဝန်ထမ်းတစ်ဦးကို သတ်ပစ်ခဲ့သည်။ ထိုလ ၁၀ ရက်နေ့ကလည်း အယ်ဆာဗေဒီနိုင်ငံတွင် သမ္မတဟိုစေး ဒွာတေ၏ သမီးကို ဖာရာဘွန်ဒို မာတီအမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်ဦးအဖွဲ့မှ ပေဒရို ပါဘလို ကတ်စတီလို တပ်ဦး ဂိုဏ်းဝင်တစ်ဦးက ပြန်ပေးဆွဲသွားကာ လက်ဝဲသူပုန် ၃၄ ဦးကို အကျဉ်းထောင်မှ လွှတ်ပေးရန် အကျပ်ကိုင်တောင်းဆိုခဲ့ရာ သမ္မတက သမီးလွတ်မြောက်ရေးအတွက် လိုက်လျောခဲ့ရသည်။ ထိုလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် အာရပ်နှစ်ဦးနှင့် ဗြိတိသျှသေနတ်သမားတစ်ဦးတို့က အစွဲအမတ်နိုင်ငံတွင်

ထိန်းသိမ်းခံထားရသော ပါလက်စတိုင်းတချို့ကို လွှတ်ပေးရန် တောင်းဆိုခဲ့ပြီးနောက် စိုက်ပျိုးရေး လာနာကာဆိပ်ကမ်း၌ အစွဲအမတ်သုံးဦးကို သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ထိုဖြစ်ရပ်ကို ကလဲ့စားချေသောအားဖြင့် အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် တျူးနီးယားနိုင်ငံ တျူးနီးမြို့ရှိ ပါလက်စတိုင်းဌာနချုပ်ကို အစွဲအမတ်တစ်က ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ (အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ — ၅။)

အောက်တိုဘာလ ၇ ရက်နေ့တွင် အလက်ဇန္ဒြီးယားမြို့မှ ပို့ဆက်မှုသို့ မောင်းနှင်နေသော အာချီလီလောရီသင်္ဘောကြီးကို ပါလက်စတိုင်းအကြမ်းဖက်သမား လေးဦးက စီးနင်းသိမ်းပိုက်၍ ခရီးသည် ၆၆၆ ဦးကို ဓားစာခံများအဖြစ် ၅၂ နာရီကြာ ဖမ်းဆီးထားခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အမေရိကန် ခရီးသည် တစ်ဦးကိုလည်း သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင်လည်း အေသင်မြို့မှ ကိုင်ရိုမြို့သို့ ပုံသန်းလာသော အီဂျစ်လေကြောင်းဌာနပိုင် လေယာဉ်ကြီးကို အာရပ် အကြမ်းဖက်သမားတစ်စုက စီးနင်းသိမ်းပိုက်ပြီး မော်လတာ ကျွန်းသို့ ခေါ်ဆောင်သွားခဲ့ပြီး ခရီးသည် ၉၂ ဦးနှင့် ဝန်ထမ်းခြောက်ဦးကို ဓားစာခံများအဖြစ် ဖမ်းဆီးထားခဲ့သည်။ အစွဲအမတ်လူမျိုးခရီးသည်နှစ်ဦးနှင့် အမေရိကန်လူမျိုး ခရီးသည် သုံးဦးကို သေနတ်ဖြင့် ပစ်ခတ်ခဲ့ရာ နှစ်ဦးသေဆုံးခဲ့ရသည်။

အီဂျစ်လေယာဉ် အပိုင်စီးမှု ဖြစ်ပွားအပြီး တလကျော်ခန့်အကြာ ဒီဇင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဩစတြီးယားနိုင်ငံ ဗီယင်နာမြို့ ရှီချတ်လေဆိပ်နှင့်အီတလီနိုင်ငံ၊ ရောမမြို့၊ လီအိုနာဒိုဒါဗင်ဒါချီ လေဆိပ်တွင် ရှိသော ကောင်တာတွင် အကြမ်းဖက်သမားတစ်စုသည် တပြိုင်နက် ဝင်ရောက် ပစ်ခတ်ရာ ဗီယင်နာတွင် သုံးဦးသေ၍ ၄၉ ဦး ဒဏ်ရာရပြီး ရောမတွင် ၁၅ ဦးသေ၍ ၇၄ ဦးဒဏ်ရာရသည်။ လေဆိပ်လုံခြုံရေးတို့က အသီးသီး ပစ်ခတ် ခုခံရာ ဗီယင်နာ၌

နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်မှု

အကြမ်းဖက်သမားတစ်ဦးသေပြီး နှစ်ဦးကို ဖမ်းဆီးရမိသည်။ ရောမတွင် အကြမ်းဖက်သမား သေဆုံးပြီး တစ်ဦးဒဏ်ရာရသည်။

ထိုသူတို့သည် မစ္စတာယာဆာ အာရဖတ်၏ အယ်ဖာတာ ပါလက်စတိုင်း လွတ်မြောက်ရေး အဖွဲ့မှ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ခွဲထွက်သွားသည့် အဘူ နီဒယ်ခေါ် ဆာဘရိုင်း ခါလစ်ဘာနာ၏ ဂိုဏ်းသားများဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ အဘူနီဒယ်သည် လစ်ဗျနိုင်ငံတွင်အခြေစိုက်ပြီး ရုံးခွဲများသည် ထရီပိုလီမြို့နှင့် ဆီးရီးယားနိုင်ငံ ဒမတ်စကတ်မြို့များ၌ တည်ရှိသည်။

ဤတွင် အကြမ်းဖက်သမားတစ်ဦးကို လစ်ဗျာအစိုးရက အားပေးအားမြှောက်ပြုသည်ဆိုပြီး အမေရိကန်အစိုးရက လစ်ဗျာကို စီးပွားရေးအဆက်ဖြတ် အရေးယူမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ ပြင်းထန်သော ဂယက်ရိုက်မှုများ ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည်။ ယာဆာအာရဖတ်ကမူ ယင်းအကြမ်းဖက်သမားများနှင့် မိမိတို့မသက်ဆိုင်ကြောင်း ကြေငြာသည်။

လေယာဉ်အပိုင်စီးသော အကြမ်းဖက် သမားများကို ဓားစာခံခရီးသည်များ၏ သက်ဆိုင်ရာ အစိုးရအဖွဲ့များက ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးလိုက်လျောသည်လည်း ရှိသကဲ့သို့ကွန်မန်ဒိုတပ်ဖြင့် နှိမ်နင်းသည်လည်း ရှိခဲ့သည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ် ဇွန်လက အင် တက် ဘီ လေ ဆိပ် တွင် အကြမ်းဖက် သမား တစ်စုက ဖမ်းဆီးထားသော ဓားစာခံ ၁၀၃ ဦးကို အစွဲရေးကွန်မန်ဒိုများက ကယ်တင်ခဲ့ရသည်။ အကြမ်းဖက်သမား ခုနစ်ဦးနှင့် ယူဂန်းဒါးစစ်သား ၂၀ ခန့် သေဆုံးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် ဆိုမားလီယားနိုင်ငံ မိုဂါဒစ်ရှူးလေဆိပ်သို့ ပြန်ပေးဆွဲ ခံခဲ့ရသော လုဖသန်ဇာ လေကြောင်းပိုင်လေယာဉ်ကြီးနှင့်ဓားစာခံခရီးသည်များကိုလည်းအနောက်ဂျာမန် စစ်သည်များက ကယ်တင်နိုင်ခဲ့သည်။ တဖန် ၁၉၈၁ ခုနှစ် မတ်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် အစ္စလာမစ် အခြေခံဝါဒီ အကြမ်းဖက်သမားတစ်စုက အင်ဒိုနီးရှားလေကြောင်းပိုင် လေယာဉ်ကြီးကို ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်မြို့သို့ ပြန်ပေးဆွဲသွားပြီး ခရီးသည်နှင့် ဝန်ထမ်း ၅၅ ဦးကို ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးထားခဲ့ရာ ၃၁ ရက်နေ့တွင် အင်ဒိုနီးရှားကွန်မန်ဒိုများက ကယ်တင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလအတွင်းက မော်လတာကျွန်းသို့ ပြန်ပေးဆွဲသွားခြင်းခံရသော အီဂျစ်လေကြောင်းဌာနပိုင် လေယာဉ်ကြီးပေါ်မှ ဓားစာခံခရီးသည်များကို ကယ်တင်ရန် အီဂျစ်ကွန်မန်ဒိုတို့ ကြိုးပမ်းခဲ့ရာတွင်မူ ခရီးသည်နှင့် လေယာဉ်ဝန်ထမ်း ၅၇ ဦး သေဆုံးခဲ့ရသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် ပထမ ၁၀ လပိုင်းတွင် အကြမ်းဖက်ဝါဒီတို့၏ တိုက်ခိုက်မှုပေါင်း ၆၃၀ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီဖြစ်၍ ၁၉၈၄ ခုနှစ် တနှစ်လုံးဖြစ်ပွားခဲ့သည့် အရေအတွက်ကို ကျော်

လွန်သွားပြီဟု အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာနက ကြေငြာခဲ့သည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ်က လေလာချက်တရပ်အရ ဓားစာခံသေဆုံးမှုအားလုံး၏ ၇၉ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ဓားစာခံများကိုကယ်တင်ရန် ကြိုးပမ်းစဉ်ကာလအတွင်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလက မော်လတာ ကျွန်းတွင် အပိုင်စီးခံ အီဂျစ် လေယာဉ်ကို ကယ်တင်ရန် ကြိုးပမ်းစဉ် ဓားစာခံများ သေဆုံးမှုသည် ယင်းလေလာချက် မှန်ကန်ကြောင်း သက်သေခံနေပေသည်။ အာချီလီလောရီသဘောအပိုင်စီးသူ လေးဦးစီးနင်းလိုက်ပါလာသည့် အီဂျစ်လေယာဉ်ကို ဝေဟင်ထဲတွင်ပင် အမေရိကန်တိုက်လေယာဉ်များက ဟန့်တားခေါ်ဆောင်သွားပြီး ယင်းအကြမ်းဖက်သမားများကို အီတလီနိုင်ငံအား အပ်နှံခဲ့ခြင်းသည်လည်းကောင်း (အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု - ရှု။) ၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့က ကိုလုံးဗီးယားနိုင်ငံတွင် တရားလွှတ်တော်ကို စီးနင်းသိမ်းပိုက်သူ အမ် ၁၉ အကြမ်းဖက်သမားများကို အစိုးရတပ်များက ချေမှုန်း ခဲ့ခြင်း သည် လည်း ကောင်း (လက် တင် အမေရိက - ရှု။) အကြမ်းဖက်ဝါဒီများကို စစ်ရေးအရဖြစ်စေ တန်ပြန်အကြမ်းဖက်နည်းဖြင့်ဖြစ်စေ တုံ့ပြန်သင့်သည်ဟု သော အယူအဆကို ရည်ညွှန်းနေပေသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်က အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ၌ တန်ပြန်အကြမ်းဖက်ရေးကပ်ဖွဲ့များကို လေ့ကျင့်ပေးရန်နှင့် ထောက်ပံ့ပေးရန် အမေရိကန် ဗဟိုထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ (စီအိုင်အေ) ၏ တန်ပြန်စစ်ဆင်ရေး အစီအစဉ်တရပ်ကို သမ္မတရေဂင်က အတည်ပြုပေးခဲ့ပြီးနောက် လေးလခန့်အကြာတွင် လက်ဗနွန် တန်ပြန် အကြမ်းဖက်ရေးတပ်ဖွဲ့ဝင်တို့သည် စီအိုင်အေ၏အမိန့်ကို မတောင်းခံတော့ပဲ လက်ဗနွန် လက်နက်ကိုင်တစ်စုကို ငှားရမ်း၍ ရှိတ် မိုဟမ္မက် ဟူစိန်ဖက်ဒလာလား၏ အိမ်ရှေ့၌ ကားဗုံးဖောက်ခဲ့စေခဲ့သည်။ ဘေရွတ်မြို့ရှိ အမေရိကန် မရိန်းတပ်ဌာနချုပ်နှင့် အမေရိကန်သံရုံးတို့ကို ဗုံးဖောက်ခဲ့သည့် လုပ်ရပ်များကိုကြိုးကိုင်ခဲ့သူဟု ယူဆရသော ဖက်ဒလာလားကိုမူ မထိခိုက်ပဲ အခြားမသက်ဆိုင်သည့် လူ ၈၀ ကျော်သာ သေဆုံးခဲ့ရသည်။ ထိုဖြစ်ရပ်သည် အကြမ်းဖက်မှုကို တန်ပြန်အကြမ်းဖက်မှုဖြင့် နှိမ်နင်းလျှင် မထိရောက်နိုင်ဟု ယူဆသူများအတွက် အထောက်အထားဖြစ်နေပေသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ နိုင်ငံတကာ ဝိုင်းဝန်းဆန့်ကျင်မှုဖြင့် အကြမ်းဖက်မှု တစ်စတစ်လျော့နည်းသွားစေနိုင်မည်ဟု ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးက ယုံကြည်ပေသည်။

၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပခဲ့သည့် ၂၇ ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေ ညီလာခံကြီး၌ ကုလသမဂ္ဂ အတွင်းရေးမှူးချုပ်သည် နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်မှု တားဆီးရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အကြံပြုချက် တင်သွင်းခဲ့

သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ နှစ်စဉ်ပင် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေ ညီလာခံများ၌ နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်မှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချမှတ်လေ့ရှိသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေညီလာခံတွင်လည်း အကြမ်းဖက်မှု လုပ်ရပ်ဟူသမျှကို ရာဇဝတ်မှုအဖြစ် ပြစ်တင်ရှုတ်ချရန် ထောက်ခံမဲ ၁၁၈ မဲ ကန့်ကွက်မဲ တမဲ (ကျူးဗားနိုင်ငံ)၊ ကြားနေ နှစ်မဲ (အစ္စရေးနှင့် ဘော်ကီနာဖတ်ဆို) ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ မဲမပေးသောနိုင်ငံ ၃၇ နိုင်ငံတွင် အီရန်နိုင်ငံလည်းပါဝင်သည်။ ကျူးဗားနိုင်ငံနှင့် အစ္စရေးနိုင်ငံတို့သည် ၉ ရက်နေ့တွင်မူ သဘောထား ပြောင်းပြီး ယင်းအဆိုကိုထောက်ခံခဲ့ကြသည်။ တောင်အာရှဒေသ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အသင်း (ဆာအတ်) အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများဖြစ်သော အိန္ဒိယ၊ ပါကစ္စတန်၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်၊ သီရိလင်္ကာ၊ နီပေါ၊ ဘူတန်နှင့် မော်လဒိုက်နိုင်ငံတို့သည် အကြမ်းဖက်မှု ပြဿနာနှင့် ရင်ဆိုင်နေကြရသောကြောင့် ယင်းအန္တရာယ်ကို တိုက်ဖျက်ပစ်ရေးအတွက် အားလုံးပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြရန် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် သဘော တူညီ လိုက်ကြသည်။

နိုင်ငံတော် ညီလာခံပြင်ပ၌လည်း တရင်းတနီးဆွေးနွေးနေကြသော ညီလာခံကိုယ်စားလှယ် အမျိုးသမီးများ

နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးညီလာခံများ (၁၉၈၅) ။ ။ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းမဟုတ်သည့် အမျိုးသမီးအသင်းအဖွဲ့များ၏ နိုင်ငံတကာအမျိုးသမီး ညီလာခံနှင့် အစိုးရဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးညီလာခံနှစ်ရပ်ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ အတွင်း၌ ကင်ညာနိုင်ငံ နိုင်ဂျီဘီမြို့၌ သီးခြားစီ ကျင်းပခဲ့သည်။

ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့မှ ၁၉ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့သော အစိုးရအဖွဲ့အစည်းမဟုတ်သည့် အမျိုးသမီးအသင်းအဖွဲ့များ၏ ညီလာခံသို့ နိုင်ငံပေါင်း ၁၅၀ မှ ကိုယ်စားလှယ်ပေါင်း ၁၃,၀၀၀ ခန့် တက်ရောက်ခဲ့ပြီး ဇူလိုင်လ ၁၅ ရက်နေ့မှ ၂၇ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့သော အစိုးရဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးညီလာခံသို့ နိုင်ငံပေါင်း ၁၆၀ မှ ကိုယ်စားလှယ်ပေါင်း ၂,၂၀၀ ခန့် တက်ရောက်ခဲ့သည်။

ညီလာခံ၏ အဓိကရည်မှန်းချက်များမှာ နိုင်ငံတကာရှိ အမျိုးသမီးများ အခွင့်အရေးတန်းတူရရှိရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့် ငြိမ်းချမ်းစွာနေထိုင်နိုင်ရေး စသည်တို့ဖြစ်သည်။

ထိုညီလာခံများသည် ကမ္ဘာ့အမျိုးသမီးများ၏ ဆယ်စုနှစ် ညီလာခံများပင်ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ မက္ကဆီကိုမြို့၌ ကျင်းပသော ကုလသမဂ္ဂညီလာခံက ၁၉၇၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အထိကိုအမျိုးသမီးများ၏ ဆယ်စုနှစ်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်သည် ထိုဆယ်စုနှစ်၏ အဆုံးသတ်နှစ်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးညီလာခံများ

နန္ဒီသေနာဘိဝံသ၊ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ (အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌဂုရု)

ကုလသမဂ္ဂက အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော အမျိုးသမီးများ၏ ဆယ်စုနှစ်တံဆိပ်

တဆက်တည်းပင် အမျိုးသမီးတို့၏ အခွင့်အရေးဟူသည် အဘယ်နည်း ဟူသော အခြေခံအချက်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ဆိုခဲ့ကြပြီး အနောက်နိုင်ငံများမှ အမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အရှေ့နိုင်ငံများမှ အမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ်များ၏ ကွဲပြားနေသော သဘောထား ခံယူချက်များကို တင်ပြဆွေးနွေးကြသည်။

အမျိုးသမီးကိုယ်စားလှယ်တို့သည် အမျိုးသမီးထုဆိုင်ရာ ပြဿနာများသာမက နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ စီးပွားရေး၊ အတွေးအခေါ် လွတ်လပ်ခွင့် စသည်တို့တွင် ဖိနှိပ်ချုပ်ချယ်မှုကို လျော့ချ၍ အခွင့်အရေးများကို တန်းတူညီမျှစွာ အပြည့်အဝခံယူရရှိနိုင်ရန် ဦးတည်လျက် အမြင်ချင်းဖလှယ်ကာ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

အမျိုးသမီးများအပေါ် ခွဲခြားဆက်ဆံမှုပုံစံ အမျိုးမျိုးကို ပယ်ဖျက်ရန် ကုလသမဂ္ဂစာချုပ်တွင် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်က နိုင်ငံပေါင်း ၈၀ မှ လက်မှတ်ရေးထိုးအတည်ပြုပြီးဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာအမျိုးသမီးညီလာခံကြီးနှစ်ခုမှဆယ်စုနှစ်အတွင်း ရရှိသောရလဒ်များကို အခြေခံ၍ အနာဂတ်ကာလအတွက် အမျိုးသမီးအခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်များ ပါဝင်သည့် ကြေငြာစာတမ်းတစောင်ကိုအောင်မြင်စွာအတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။

ညီလာခံများ၌ ဆယ်စုနှစ်ကာလအတွင်း နိုင်ငံတကာ အမျိုးသမီးများ၏ အခွင့်အရေးတောင်းဆိုမှု၊ ဆွေးနွေးမှု၊ အောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်မှု၊ ဆုံးရှုံးမှုစသော အတွေ့အကြုံများကို ပြန်လည်သုံးသပ်ယင်း အနာဂတ်ကာလအတွက် လုပ်ငန်းစဉ်များကို ချမှတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ညီလာခံများ၌ဆယ်စုနှစ်တစုအတွင်း ကျင်းပခဲ့သည့် အစည်းအဝေးများ၊ ပြုစုခဲ့သည့် စာတမ်းများ၊ စာရင်းဇယားများ၊ အဖွဲ့အစည်းများမှ ချမှတ်ခဲ့သော စည်းမျဉ်း ဥပဒေများ၊ လုပ်ဆောင်ချက်များကို သုံးသပ်ဆွေးနွေးကြရာ ပြီးခဲ့သော ဆယ်နှစ်တာကာလအတွင်း အမျိုးသမီးများ၏ အခြေအနေသည် အဘက်ဘက်မှတိုးတက်မှုရှိကြောင်း သုံးသပ်ကြသည်။

အထူးသဖြင့် ဆယ်နှစ်တာကာလအတွင်း ကမ္ဘာအနှံ့တွင် အမျိုးသမီး စာတတ်မြောက်သူဦးရေ တိုးလာခြင်း၊ အမျိုးသမီးတို့ သက်တမ်းတိုးလာခြင်း၊ တန်းတူအခွင့်အရေး ခံစားနိုင်မှုများ တိုးလာခြင်း၊ ပညာသင်ကြားခွင့်အခြေအနေများ တိုးတက်လာခြင်းတို့ကို တွေ့ရသည်။ စာမတတ်သူအမျိုးသမီးဦးရေ အများဆုံးရှိသော အာဖရိကတိုက်တွင် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်အတွင်း စာတတ်မြောက်လာသူ အမျိုးသမီးဦးရေသည် ၁၈ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၂၇ ရာခိုင်နှုန်းထိ တိုးတက်လာသည်။ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းထိ တိုးတက်လာမည်ဟု ခန့်မှန်းခဲ့သည်။

နန္ဒီသေနာဘိဝံသ၊ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ၊ အဘိဓမ္မဟာရဋ္ဌဂုရု၊ မန္တလေးမြို့၊ အရှေ့တောင် မြို့နယ်၊ မဟာနန္ဒီသေနာ ရာမတိုက် (မြန်မာ ၁၂၆၁-)

ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ နန္ဒီသေနာ ဘိဝံသကို ပဲခူးတိုင်း ပြန်တန်ဆာမြို့နယ်၊ စံမဲကျေးရွာ၌ ခမည်းတော် ဦးဘအို၊ မယ်တော် ဒေါ်ဆောင်းတို့က မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၆၁ ခုနှစ် တော်သလင်းလပြည့်ကျော် ၁၂ ရက် စနေနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။ သားငါးယောက်တွင် တတိယမြောက် သားရတနာ ဖြစ်၍ မောင်ထွန်းစိန် အမည်တွင်သည်။

အသက် ၆ နှစ်သား အရွယ်မှစ၍ ကန်ကလေးကျောင်း ဆရာတော် ဦးရေဝတ၊ ချောင်းရင်းရွာ မဟာနိဗ္ဗူတာ ရာမတိုက် ဆရာတော် ဦးဣန္ဒြေကသမ္မောဓိ၊ ကန်ကလေးကျောင်း ဘုန်းတော်ကြီး ဦးဇာဂရ တို့ထံ၌ ပရိယတ္တိ အခြေခံ ကျမ်းများကို သင်ကြားခဲ့သည်။ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးနန္ဒိယနှင့် ဦးခန္တိတို့ထံတွင် လောကီစာကို စတုတ္ထတန်း အောင်သည်အထိ သင်ကြားဆည်းပူးခဲ့သည်။

၁၀ နှစ်သား အရွယ်သို့ ရောက်သောအခါ ခမည်းတော် မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟဖြင့် ကန်ကလေးကျောင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် ရှင်သာမဏေ အဖြစ်သို့ ရောက်သည်။

နန္ဒိသေနာဘိဝံသ၊ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ (အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု)

အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ နန္ဒိသေနာဘိဝံသ

သက္ကရာဇ် ၁၂၇၁ ခုနှစ်တွင် ပြန်တန်ဆာမြို့ သုဓမ္မာဂိုဏ်းကြီး၏ ဦးစီးနာယက ပဓာနနှင့် ကြမ်းကျောင်းတိုက် မူလဆရာတော်ဘုရားကြီးကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် ခမည်းတော် မယ်တော်နှင့် ဘကြီးတော်တို့၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။

ထို့နောက် မန္တလေးဘုရားကြီးတိုက် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဦးကြယ်၊ တိုက်အုပ်ဆရာတော် ဦးအာစာရာဘိဝံသ၊ ကဗျာနန်ဆရာတော် ဦးနန္ဒိယ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဦးခန္တိ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဆရာတော် ဦးနာရဒ၊ အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု မစိုးရိမ်တိုက်ဆရာတော် ဦးသူရိယာဘိဝံသ စသော ဆရာတော်ကြီးများထံတွင် ပါဠိအဋ္ဌကထာဋီကာ၊ နေဝါညဝါကျမ်းစာများကို ပါရဂူမြောက် တတ်မြောက်အောင် သင်ကြားဆည်းပူးတော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ရဟန်းသိက္ခာ ကိုးဝါအရတွင် ပြန်တန်ဆာမြို့ ချောင်းရင်းရွာ မဟာနိဗ္ဗူတာရာမတိုက်ဘုရားကြီး ကျောင်းတိုက်၌ စာချပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်တော်မူသည်။ ထို့နောက် သိက္ခာတော် ၁၄ ဝါအရတွင် မန္တလေးမြို့ အနောက်ပြင် ငွေတောင်တိုက် မစိုးရိမ်ကျောင်း၌ ၁၀ နှစ်ကြာ စာပေကျမ်းဂန်များကို ပို့ချတော်မူခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ဆရာတော်သည် ပြန်တန်ဆာမြို့ သုဓမ္မာဂိုဏ်းကြီး၏ အကျိုးတော်ဆောင် အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၂၉၆ ခုနှစ်တွင် မြန်မာပြည် သံဃာ့သာမဏိ အဖွဲ့ကြီးမှ ကျင်းပသော ပရိယတ္တိစာမေးပွဲကြီး၏ ပုစ္ဆကအဖြစ်လည်းကောင်း၊ မန္တလေးမြို့ ပရိယတ္တိ သာသနာ့ဟိတ အသင်းကြီး၏ ပုစ္ဆက စာထောက်စာမအဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။

၁၃၀၃ ခုနှစ်တွင် မဟာနန္ဒိသေနာ ရာမတိုက်ကို စတင်တည်ထောင်ပြီး ကျောင်းပေါင်း ၁၁ ကျောင်းအထိ သာ

သနာ့ အဆောက်အအုံများကို တိုးတက်စေခဲ့သည်။ ဆရာတော်၏ မဟာနန္ဒိသေနာ ရာမတိုက် ပါဠိတက္ကသိုလ်၏ ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်ခွဲများမှာ ယခုအချိန်အထိ ၂၇ တိုက်ရှိ၍ ကျောင်းထိုင်ဘုန်းကြီးပေါင်း ၃၀၀ ကျော် ရှိခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ၁၃၀၅ ခုနှစ်တွင် မြန်မာပြည် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ မဟာ သံဃာ့အဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏ အထူးအမှုဆောင် ခရိုင်နာယက သာသနာရေး တာဝန်ခံအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၃၀၆ ခုနှစ်တွင် တောင်ပြင်လုံးဆိုင်ရာ သံဃာ့ အစည်းအဝေးကြီး၏ အကျိုးဆောင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၃၀၇ ခုနှစ်တွင် မန္တလေး မဟာမြတ်မုနိဘုရားကြီး ဂေါပကအဖွဲ့၏ သြဝါဒါစရိယဆရာတော် ရွေးချယ်ရေးဆိုင်ရာ သံဃာ့မဟာတိရဆရာတော်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၃၁၂ ခုနှစ်တွင် ပါဠိပညာရေးအဖွဲ့ ပုစ္ဆက ဆရာတော်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၃၁၃ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရခန့် ပါဠိပညာရေးအဖွဲ့နာယက ဆရာတော်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၃၁၅ ခုနှစ်တွင် ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ ပါဠိဝိသောဓကနှင့် ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာရက ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ ဝေယျာဝစ္စအဖွဲ့ ပထမ ဥက္ကဋ္ဌဆရာတော်အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်တော် မူခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ဆရာတော်သည် ၁၃၁၆ ခုနှစ်တွင် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ မဟာ သံဃာ့အဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏ နိုင်ငံတော် မဟာနာယက ဓမ္မာစရိယ စာချတန်းနှင့် ဂုဏ်ထူးဆောင်စာချတန်းတို့၌ ပုစ္ဆကအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၃၁၉ ခုနှစ်တွင် မန္တလေး မဟာမြတ်မုနိ ဘုရားကြီး ဂေါပကအဖွဲ့၏ သြဝါဒါစရိယနှင့် တွဲဖက် ဝန်ဆောင် ဆရာတော် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၃၂၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပါဠိတက္ကသိုလ် ကျောင်းအုပ် ဗဟိုအမှုဆောင် အဖွဲ့၏ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ဆရာတော် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၃၂၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းထိုင် ဆရာတော်များ အဖွဲ့ချုပ်ကြီး၏ တွဲဖက် ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၃၂၈ ခုနှစ်တွင် တော်လှန်ရေးအစိုးရ တောင်တန်း သာသနာ့ပြုအဖွဲ့ကြီး၏ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်တော် မူခဲ့သည်။

ယခုအခါ ဆရာတော်သည် မန္တလေးမြို့ တောင်ပြင် (က)နယ် ဓမ္မာစရိယ စာမေးပွဲ ကြီးကြပ်ရေး အဖွဲ့၏ သြဝါဒါစရိယ၊ အရှေ့တောင်မြို့နယ် ပါဠိပထမပြန်စာမေးပွဲ၌ သြဝါဒါစရိယ၊ မန္တလေး ပရိယတ္တိ သာသနာ့ဟိတ အသင်းကြီး၏ သြဝါဒါစရိယ၊ မန္တလေးမြို့ သာသနာတော် လုံးဆိုင်ရာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဗဟိုအဖွဲ့၏ သြဝါဒါစရိယ၊ မဟာမြတ်မုနိဘုရား ဂေါပကအဖွဲ့၏ ရာသက်ပန်သြဝါဒါစရိယနှင့် နိုင်ငံတော် သြဝါဒါစရိယအဖြစ်ဖြင့် သာသနာ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်တော်မူလျက်ရှိသည်။

ဆရာတော်သည် ဒါနာဒိနယအလင်းပြကျမ်း၊ သြဝါဒါနု

သာသနိဓာတည်း၊ သာသနာပုဂ္ဂိုလ်က နိဗ္ဗာန်သစ်ပထမတွဲ၊ ဒုတိယတွဲနှင့် တတိယတွဲ၊ ဝိပဇာန် ဝိနောဒနိဋ္ဌိကာ နိဗ္ဗာန် သစ် ပထမတွဲနှင့် ဒုတိယတွဲ၊ ဝဇီရဗုဒ္ဓိဋ္ဌိကာ နိဗ္ဗာန်သစ်၊ ဝိဟာရ ဝိနိစ္ဆယ၊ ကထိနဝိနိစ္ဆယ စသော လောကုတ္တရာ ဓာပေကျမ်းစာများကိုလည်း ရေးသားပြုစုတော်မူခဲ့သည်။

ဤသို့လျှင် သာသနာတော်အကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မူသော ဆရာတော်သည် ၁၃၁၈ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဆက်ကပ် လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူခံရရှိတော်မူသည်။

ထို့နောက် သာသနာတော် အကျိုးကို ဆက်လက်၍ ဆတက်ထမ်းပိုး ဆောင်ရွက်တော်မူသောကြောင့် သီလသမာဓိ ပညာဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည့် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ နန္ဒိသေနာဘိဝံသသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ ပြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသော အဘိဓမ္မောရဋ္ဌဂုရုဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူခံရရှိတော်မူသည်။

ပလောသမ္မတနိုင်ငံ။ ။ဘီလောနိုင်ငံ ဟုလည်း ခေါ်တွင်သော ပလောသမ္မတ နိုင်ငံသည် အကျယ်အဝန်း ၁၉၀ သွယ် ၆၆ စတုရန်းပိုင် (၄၉၄ စတုရန်း ကီလိုမီတာ) သာရှိသည့် ကျွန်းနိုင်ငံဖြစ်သည်။ တနိုင်ငံလုံး လူဦးရေ ၁၄,၀၀၀

ရှိသည့်အနက် ကိုရိုအာ မြို့တော်တွင် ၈၀၀၀ နီးပါး နေထိုင်သည်။ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ရေး အဆင့် သမ္မတနိုင်ငံ ဖြစ်၍ ဥပဒေပြုလွှတ်တော်ကို ကိုယ်စားလှယ် ၃၈ ယောက်နှင့် ဖွဲ့စည်းထားသည်။ နိုင်ငံတော်အလံမှာ အပြာနုရောင် နောက်ခံအလယ်တည့်တည့်၌ လဝန်းကို ကိုယ်စားပြုသည့် အဝါရောင် ဝက်ဝိုင်းပုံ ပါရှိသည်။

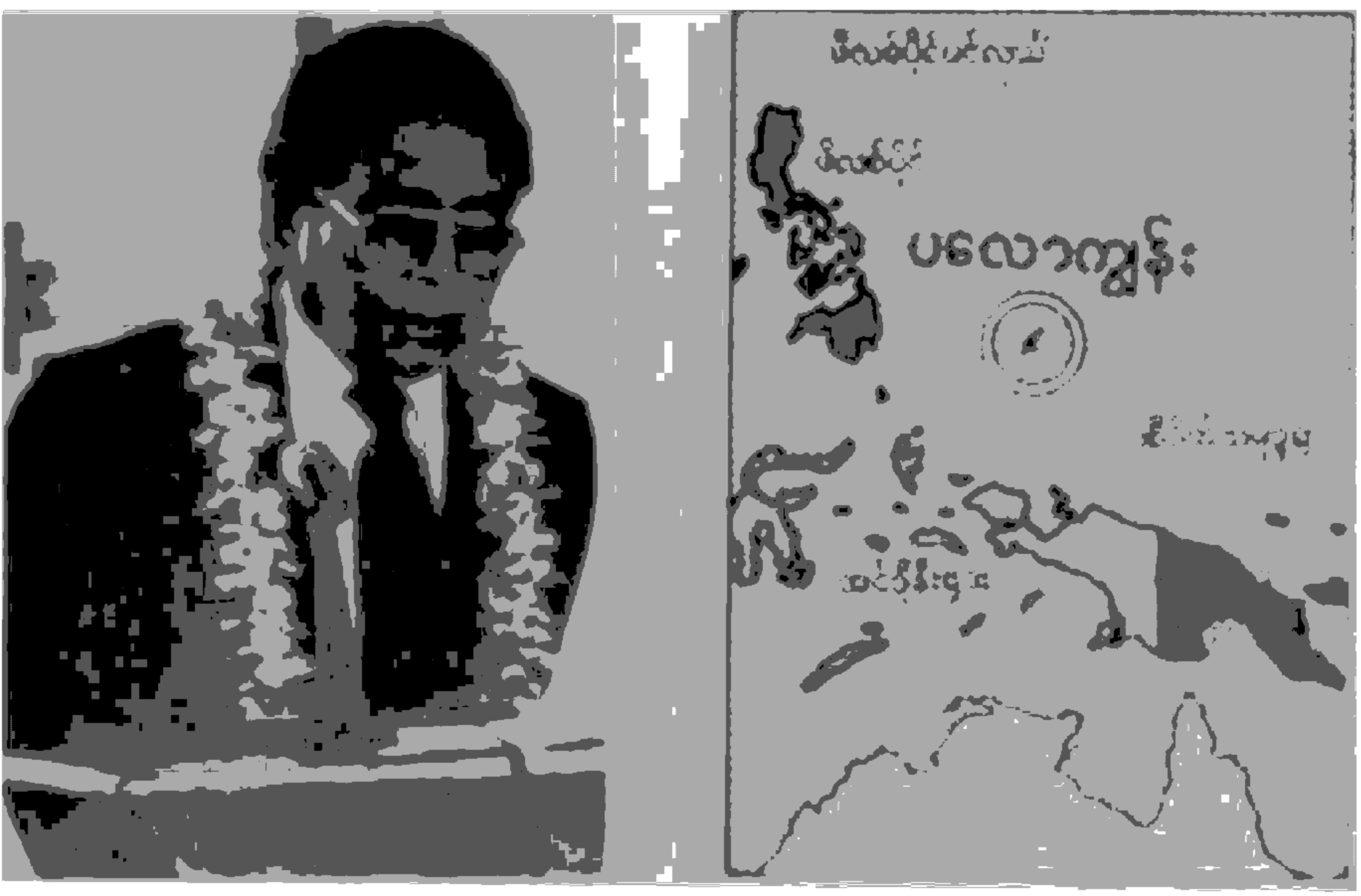
ပလောပြည်သူတို့သည် မိုက်ကရိုနီးရှားဒေသခံ ဘာသာစကားနှင့် အင်္ဂလိပ် ဘာသာ စကားကို သုံးနှုန်းပြောဆိုကြသည်။ အများစုသည် ခရစ်ယာန်ဘာသာကို ကိုးကွယ်ကြသည်။ အများဆုံးနေထိုင်သော လူမျိုးသည် မိုက်ကရိုနီးရှားမျိုးနွယ်စုဖြစ်သည်။ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းနှင့် စိုက်ပျိုးပေးမြူရေးကို အဓိက စီးပွားရေး လုပ်ငန်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်ကြသည်။

ပလောနိုင်ငံသည် ပစိဖိတ် သမုဒ္ဒရာ အနောက်ပိုင်းတွင် တည်ရှိ၍ ကျွန်းငယ်ပေါင်း ၃၅၀ ပါဝင်ဖွဲ့စည်း ထားသည်။ အကြီးဆုံးကျွန်းသည် ဘာဘာဂါအော့ ကျွန်းဖြစ်၍ ယင်းကျွန်းသည် ၁၅၃ ဒသမ ၃ စတုရန်းပိုင် ကျယ်ဝန်းသည်။ ပလောနိုင်ငံ၏ ပြောက်ဘက်နှင့်အရှေ့ဘက်တွင် မိုက်ကရိုနီးရှားကျွန်းစု၊ အနောက်ဘက်တွင် ဖိလစ်ပိုင်ကျွန်းစု၊ တောင်ဘက်တွင် အင်ဒိုနီးရှားနှင့် ပါပူအာနယူးဂျင်နီတို့ အသီးသီး တည်ရှိကြသည်။

ပလောကျွန်းစုသို့ နှစ်စတင် ပေါင်း များစွာ ကပင် အာရှတိုက်သားများထောက်ခံလာ၍ အခြေစိုက်နေထိုင်ခဲ့ကြ

ပလောနိုင်ငံ ယာယီသမ္မတ အယ်စတန်ဆို အာ ထိုဆိတာရှန်

ပလောနိုင်ငံ တည်နေရာပြပုံ

ကြောင်း ရှေးဟောင်းသမိုင်း သုတေသန တူးဖော်လေ့လာမှု အထောက်အထားများ အရ သိရှိရသည်။ ၁၅၄၃ ခုနှစ်တွင် စပိန်လူမျိုး စွန့်စား ရှာဖွေသူ ရိုင် လိုပက်ဇ် ဒီ ဗီလာ လိုဘော့က ထိုကျွန်းစုကို ဗေဒဆိုင်ရာတို့အတွက် ရှိခဲ့သည်။ စပိန်-အမေရိကန်စစ်ကောင်စီအတွင်း ၁၈၉၉ ခုနှစ်တွင် ထိုကျွန်းစုကို ဂျာမနီနိုင်ငံက စပိန်နိုင်ငံထံမှ ဝယ်ယူခဲ့သည်။ သို့သော် ပထမကမ္ဘာစစ် ဖြစ်ပွားသောအခါ ဂျပန်တို့ထံ အပ်နှံလိုက်ရသည်။ သို့ဖြင့် ၃ ဒသမ ၆ စတုရန်းမိုင် ကျယ်ဝန်းသော ကိုရိုအာကျွန်းသည် ဂျပန်တို့ ပစ်ဖိတ်ဒေသရှိ ကျွန်းများကို စီမံအုပ်ချုပ်ရာ ဗဟိုအချက်အချာ ဒေသ ဖြစ်ခဲ့သည်။

ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားသော အခါ အမေရိကန် ကမ်းတက် တပ်သား များက ၁၉၄၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် အပြင်းအထန်ထိုးစစ်ဆင် တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်သည်။ စစ်အတွင်း ပလောနိုင်ငံသား အမြောက်အမြား သေကြေပျက်စီးခဲ့ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ ပလောနိုင်ငံသားတို့သည် စစ်ဆန့်ကျင်သော ငြိမ်းချမ်းရေး ဝါဒီများ ဖြစ်ကြ သည်ဟု ဆိုသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ် ပြီးဆုံးချိန်တွင် ပလော နိုင်ငံသည် ကုလသမဂ္ဂအစောင့်ရှောက်ခံပစ်ဖိတ်ကျွန်းများပိုင်နက်နယ် မြေတွင် ပါဝင်လာခဲ့သည်။ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေး အဆင့် ရရှိရေးအတွက် ပလောကျွန်းသားတို့သည် မိုက်ကရိုနီးရှား ကျွန်းစုမှ ခွဲထွက် လိုကြောင်း ၁၉၇၀ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ဆန္ဒမဲ ပေးခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် ပလောကျွန်း စုပြည်သူတို့သည် အိမ်နီးနားချင်းကျွန်းစုဖြစ်သော မာရှယ် ကျွန်းစုနှင့် ဘီကီနီသန္တာကျွန်းတို့ပေါ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက အကျိုးပေး စမ်းသပ် ဖောက်ခွဲမှုများ ပြုလုပ်နေခြင်းကို စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်လာကြသည်။ ထို့ကြောင့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ် ရေးဆွဲ ပြုစုသောအခါ ပလောနိုင်ငံရှိ ကျွန်းများပေါ်တွင် နျူးကလီးယားပစ္စည်းဟူသမျှကို ထားသိခြင်း၊ စမ်းသပ်ဖောက်ခွဲခြင်း မပြုစေရဟူသော အပိုဒ် တပိုဒ်ကို ထည့်သွင်းထားခဲ့သည်။ ထို အခြေခံ ဥပဒေသစ်ကို ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လ ၉ ရက်နေ့ တွင် ကျင်းပသော ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲက ထောက်ခံသဖြင့် အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခဲ့သည်။

ပလောသမ္မတနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံး သမ္မတအဖြစ် ဟာရုအို အိုင်ရေမီလစ် ကို ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့ တွင် ရွေးချယ်တင်မြောက်ခဲ့သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ စတင် အာဏာသက်ရောက်သည့် ၁၉၈၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ပလောနိုင်ငံသည် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေး ရရှိခဲ့သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် နောင်ကြီးမူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေး သဘောတူညီချက် တရပ်ကို ၁၉၈၂ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် လက်မှတ် ရေးထိုး ချုပ်ဆိုခဲ့

သည်။ ယင်း သဘော တူညီချက် အရ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ကာကွယ်ရေးအတွက် ပလောကျွန်းစုကို နှစ် ၅၀ ကာလအသုံးချခွင့်ပေး၍ ထိုအသုံးချပိုင်ခွင့်ကို တုံ့ပြန်သော အားဖြင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက နှစ် ၅၀ ကာလအတွင်း အကူအညီ ဒေါ်လာသန်း ၁၀၀၀ ထောက်ပံ့မည် ဖြစ်သည်။ သို့သော် အမေရိကန်က စစ်အခြေစိုက်စခန်းများ တည်ဆောက်လျှင် နျူးကလီးယားစွမ်းအင်သုံးဆာဗ်များ၊ လက်နက်များ ချထားမည် ဖြစ်၍ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ တွင် ပါရှိသော နျူးကလီးယား ပစ္စည်း ပိတ်ပင်သော မှုနှင့် သေ့ဖည်မည် ဖြစ်သည်။ ထိုမှုကို ဖယ်ဖျက်ရန် ပြည်သူ့ဆန္ဒ ခံယူပွဲဖြင့် ထောက်ခံမဲ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်း ရယူ ရေးမှာလည်း မအောင်မြင် သေးချေ။ ထို့ကြောင့် နောင်ကြီးမူး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေး သဘော တူညီချက်ကို အကောင် အထည် ဖော်နိုင်ခြင်း မရှိသေးချေ။

သမ္မတ ရေမီလစ်သည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာ လတွင် ဒုတိယအကြိမ် သက်တမ်းအတွက် ပြန်လည်ရွေးချယ် တင်မြောက်ခံရသည်။ သို့သော် ရေမီလစ်သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် လုပ်ကြံသတ်ဖြတ်ခြင်း ခံရသည်။ ဒုတိယသမ္မတ အယ်ဖွန်ဆို အာ အိုအီတာရွန်က ယာယီ သမ္မတအဖြစ် တာဝန်ယူလိုက်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲ အသစ် ကျင်းပရန် စီစဉ်လျက် ရှိသည်။

ပါကစ္စတန် အစ္စလာမ္မစ်သမ္မတနိုင်ငံ။ ။ ပါကစ္စတန် နိုင်ငံ၌ ၁၉၇၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ် ဇူဖီကာအလီ ဘူတိုထံမှ အာဏာသိမ်းယူပြီး စစ်အုပ်ချုပ်ရေး ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းကာ အုပ်ချုပ်လာခဲ့သည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဇီယာ အူးလဟက်သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် အမျိုးသားလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများကို လည်းကောင်း၊ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ပြည်နယ်လွှတ်တော် အသီးသီး၏ ရွေးကောက်ပွဲများကိုလည်းကောင်း စတင် ကျင်းပပေးမည်ဟု ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။ အမှန်မှာ ၁၉၇၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရန် သတ်မှတ် ပေးဖူးသည်။ သို့သော် ၁၉၇၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလက ဖြစ်ပွားခဲ့သော နိုင်ငံရေးမကင်းသည့် လူသတ်မှုတစ်ခုတွင် ပါဝင် ပတ်သက်ခဲ့သည်ဟုဆိုကာ အလီ ဘူတိုကို ဖမ်းဆီးလိုက်ပြီး အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို ရွှေ့ဆိုင်းခဲ့သည်။ တဖန် ၁၉၇၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပပေးမည်ဟု ၁၉၇၉ ခုနှစ် မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာ ခဲ့ပြန်သည်။ ထိုနှစ် ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့တွင် အလီ ဘူတိုကို တရားရုံးချုပ်က သေဒဏ်ချမှတ်စီရင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် တနိုင်ငံလုံး၌ ဆူပူမှုများ ဖြစ်ပွားခဲ့ရသည်။ ထိုနှစ် ဩဂုတ်လ

အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲထည့်နေသော ပါကစ္စတန် သမ္မတ ဇီယာ အူးလဟက်

ကုန်၌ ဇီယာ အူးလဟက်သည် ၁၉၆၂ ခုနှစ် နိုင်ငံရေးပါတီ များနှင့် စပ်လျဉ်းသော အက်ဥပဒေကို ပြင်ဆင်ချက် များ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် အစိုးရနှင့် နိုင်ငံရေး ပါတီတို့ အပြင်းအထန် သဘောထားကွဲလွဲကြကာ ဇီယာ အူးလဟက်က အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲများကိုရက်အကန့် အသတ်မရှိ ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်ကြောင်း ထိုနှစ် အောက်တိုဘာ လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ နိုင်ငံ ရေးပါတီအားလုံးကို ပိတ်ပင်တားမြစ်ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ အလီ ဘူတို၏ ပါကစ္စတန်ပြည်သူ့ပါတီက အပြတ်အသတ် အနိုင်ရရှိခဲ့သည့် ၁၉၇၇ ခုနှစ် မတ်လ ၇ ရက်နေ့ ရွေး ကောက်ပွဲများ ကျင်းပခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် အမျိုးသားလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲသည် ပထမဦးဆုံး ရွေးကောက်ပွဲမည်ပေသည်။

ဇီယာ အူးလဟက်သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြင်ဆင်သည့် ဥပဒေကို ထုတ်ပြန်သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်မှစ၍ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခြင်းခံခဲ့ရသော နိုင်ငံရေးပါတီများ ပါဝင် ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်မရှိကြောင်း၊ ၁၉၇၉ ခုနှစ်ကအစိုးရထံမှတ်ပုံတင် ထားခဲ့သော ပါတီအဖွဲ့အစည်းများမှ တာဝန်ရှိသူများ သည်လည်း မိမိတို့ပါတီ သို့မဟုတ် ကြွေးကြော်သံကို ကိုယ်စားပြု၊ ရွှေ့တန်းတင်ခြင်းမပြုမူပဲ တသီးပုဂ္ဂလအဖြစ်

သာ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ကြရမည်ဟု ထုတ်ပြန်ကြေငြာခဲ့သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်မှစ၍ ပိတ်ပင်တားမြစ်ခံထားကြရသော နိုင်ငံ ရေးပါတီအားလုံးက ယင်း ပါတီမဲ့ပုံစံရွေးကောက်ပွဲစနစ်ကို ဆန့်ကျင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုနိုင်ငံရေးပါတီများ စုစည်းကာ ၁၉၈၁ ခုနှစ် နှစ်ဆန်းပိုင်းတွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည့် ဒီမိုကရေစီ ပြန်လည်ထွန်းကားရေး လှုပ်ရှားမှု ညွှန်ပေါင်းအဖွဲ့ (အမ် အာရ်ဒီ) က ထိုရွေးကောက်ပွဲများကို သပိတ်မှောက်ကြ ရန် ပြည်သူများအား လှုံ့ဆော်ခဲ့သည်။ ထိုပါတီမဲ့ပုံစံသည် အစွလာမစ်တရားနှင့်ညီသည်ဟူ၍ ဇီယာ အူးလဟက်က ရှင်း ပြခဲ့သဖြင့် လက်ယာစွန်း ဘာသာရေးအုပ်စုများ၊ ဘာသာ ရေး အခြေခံသော နိုင်ငံရေးအစုအဖွဲ့များက ထိုရွေး ကောက်ပွဲစနစ်ကို ထောက်ခံခဲ့ကြသည်။

ပါကစ္စတန်သမ္မတ ဖေဇာ အီလာဟီ ချောက်ဒရီး သက် ကမ်း ငါးနှစ်စေ့သွားသောအခါ ၁၉၇၈ ခုနှစ် စက်တင် ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့မှစ၍ သမ္မတရာထူးကို ဆက်ခံထားလိုက် သော စစ်အုပ်ချုပ်ရေးခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဇီယာ အူးလဟက်သည် အစွလာမစ်ဘာသာ အယူအဆအတိုင်း လိုက်နာကျင့်ကြံစေရေး မူဝါဒများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ပြည်လုံး ကျွတ်ဆန္ဒခံယူပုံကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလကကျင်းပခဲ့ရာ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ ၃၅ သန်းရှိသည့်အနက် ၆၂ ရာခိုင် နှုန်းက လာရောက်မဲပေးခဲ့ကြကာ ထောက်ခံမဲ ၉၈ ရာခိုင် နှုန်း ရရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သမ္မတ ဇီယာအူးလဟက် သည် နောက်ထပ် ငါးနှစ်သက်တမ်းအတွက် သမ္မတတာဝန် ဆက်လက်ယူသွားနိုင်ရန် လမ်းပွင့်ခဲ့သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅ - ၈၇၊ ၂၇၈ - ၇၉။) ၁၉၈၅ ခုနှစ် အထွေထွေ ရွေး ကောက်ပွဲတွင်မူ ဆန္ဒမဲပေးနိုင်ခွင့်ရှိသူများ၏ ၅၃ ရာခိုင် နှုန်းက လာရောက်မဲပေးခဲ့ကြသည်။ အောက်လွှတ်တော် အမတ် ၂၃၇ ဦးအတွက် ရွေးချယ်ခြင်းဖြစ်သည်။ သမ္မတ ဇီယာ၏ အစိုးရအဖွဲ့ဝင် ကိုးဦးအနက် ငါးဦးရှုံးနိမ့်သည်။ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး၊ အလုပ်သမားရေးရာဝန်ကြီး၊ ယဉ် ကျေးမှုဝန်ကြီး၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးနှင့် ရေနံစွမ်းအင် ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးတို့ဖြစ်ကြသည်။ ထို့ပြင် သမ္မတဇီယာ၏ အဘိုင်ပင်ခံကောင်စီ (မာဂျလစ် အီဂျစ်) အဖွဲ့ဝင် ၃၀ လည်းရွေးကောက်ပွဲ၌ ရှုံးနိမ့်ကြရသည်။ ထိုအတူ အစိုးရ နှင့် မဟာမိတ်ပြုထားသည်ဟု ယူဆရသော လက်ယာစွန်း အစွလာမစ်ဝါဒီ ဂျမတ် အစွလာမီပါတီမှ အမတ်လောင်း ၆၁ ဦးအနက် ၅၅ ဦး ရှုံးနိမ့်ခဲ့ကြသည်။ ကရာချီမြို့ မဲဆန္ဒနယ် မြေများတွင် ဘာသာရေး အခြေခံဝါဒီ ဆာဝက်အီအဇစ် ပါတီမှ အမတ်လောင်းတဦးမျှ အနိုင်မရရှိပဲ ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။ သို့သော်အလီဘူတို၏ ပါကစ္စတန်ပြည်သူ့ပါတီနှင့် ဆက်နွယ် မှုရှိသည်ဟု ပြည်သူလူထုကယူဆထားသောအမတ်လောင်း ၅၂ ဦးအနက် ၅၀ အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။

ပါကစ္စတန်အစွလာမ္မစ်သမ္မတနိုင်ငံ

ပြည်နယ်လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများသို့ မဲပေးနိုင်ခွင့်ရှိသူ ၃,၂၅,၀၀,၀၀၀ ရှိသည့်အနက် ၁,၇၅,၀၀,၀၀၀ လာရောက်မဲဆန္ဒပေးကြသည်။ ပန်ဂျပ်၊ ဆင်း၊ ဘလူချီစတန်နှင့် အနောက်မြောက်နယ်ခြားဒေသများ၏ ပြည်နယ်လွှတ်တော် အသီးသီးအတွက် လွှတ်တော်အမတ် ၅၀၆ ဦးကို ရွေးကောက်တင်မြောက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုပြည်နယ်လွှတ်တော်များမှ အထက်လွှတ်တော်အမတ် ၈၄ ဦး ရွေးချယ်ရသည်။ သမ္မတဇီယာအစိုးရသည် ဘလူချီစတန်ပြည်နယ်၌ အစဉ်အလာအားဖြင့် ဩဇာအာဏာကြီးမားခဲ့သော မျိုးနွယ်စုခေါင်းဆောင် ဆာဒါးတို၏ အရှိန်အဝါကျဆင်းသွားရန် ရည်သန်လျက် ငွေကြေး အမြောက်အမြား ကုန်ကျခံကာ လမ်းများ၊ ကျောင်းများ၊ ဆေးခန်းများ၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေး စက်ရုံများကို ဆောက်လုပ်ပေးခဲ့သော်လည်း ပြည်နယ်ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆန္ဒနယ် ၁၁ ခု အနက် ကိုးခုတွင် ဆာဒါးများနှင့် ၎င်းတို့၏ အမျိုးအဆွေများက အနိုင်ရရှိခဲ့ကြသည်။

သမ္မတဇီယာသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် အစိုးရ အဖွဲ့ဟောင်းကို ဖျက်သိမ်းသည်။ လွှတ်တော် အစည်းအဝေးမကျင်းပမီတွင် ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြင်ဆင်ခဲ့ရာ သမ္မတက အာဏာများများယူထားပြီး အဖွဲ့ဝင် ၁၀ ဦးပါဝင်သော အမျိုးသား လုံခြုံရေးကောင်စီကို ထားရှိမည်ဖြစ်သည်။ ပါလီမန်လွှတ်တော် ဖျက်သိမ်းရေးနှင့် အရေးပေါ် အခြေအနေကြေငြာရေးတို့အတွက် ထိုလုံခြုံရေးကောင်စီက သမ္မတအား အကြံပေးပိုင်ခွင့် ရှိသည်။ သမ္မတသည် ရက်ပေါင်း ၁၀၀ အတွင်း ရွေးကောက်ပွဲခေါ်ယူနိုင်ပြီး ပါလီမန်ကို ဖျက်သိမ်းနိုင်သည်။ ပြည်လုံးကျွတ်ဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပခွင့် အာဏာလည်းရှိသည်။ သို့သော် သမ္မတသည် လွှတ်တော်၏ တရားဥပဒေပြုမှုကို ဗီတိုအာဏာဖြင့် ပယ်ချပိုင်ခွင့်မရှိပဲ ပြန်လည်စဉ်းစားရန်သာ တင်ပြနိုင်သည်။ ဖွဲ့စည်းပုံပြင်ဆင်ချက်အရ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့်ဝန်ကြီးအဖွဲ့အပါအဝင် လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့ အကြီးအကဲများနှင့် ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများကို သမ္မတက ခန့်အပ်နိုင်သည်။

သမ္မတဇီယာအားလဟက်သည် မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော ပါလီမန် အစည်းအဝေး၌ သမ္မတအဖြစ် နောက်ထပ်ငါးနှစ်သက်တမ်းအတွက် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုခဲ့သည်။ ထို့နောက် သမ္မတဇီယာ၏ လက်အောက်တွင် မီးရထားဝန်ကြီးအဖြစ်တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည့် အလယ်အလတ်ဝါဒီ မိုဟာမက် ခန် ဂျူနေဂျီကို ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၏ နဝမမြောက် ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတွင် ရှစ်နှစ်အတွင်း ပထမဆုံး အရပ်သား အစိုးရအဖွဲ့ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့က ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

သမ္မတ ဇီယာ အားလဟက်၏ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကာလအတွင်း ပြည်သူများ၏ လစာများမြင့်တက်လာခဲ့ပြီး လူနေမှုအဆင့်အတန်းလည်း မြင့်မားလာသည်။ ကုန်ဈေးနှုန်းများတည်ငြိမ်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ဂျုံနှင့်ဝါဂွမ်း အထွက်ကောင်းမွန်သည့်အလျောက် အမျိုးသားထုတ်ကုန်စုစုပေါင်းတန်ဖိုးသည် ငါးရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်လာခဲ့သည်။ နှစ်စဉ်စီးပွားရေးတိုးတက်မှုနှုန်း ၄ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ တဦးချင်းဝင်ငွေ ဒေါ်လာ ၃၄၀ ရှိရာ အခြားဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံများထက် ပိုသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ၌ အမျိုးသားစီးပွားရေးကို အတိုးပေးပေးရေးအဖြစ် ပြောင်းလဲ လိုက်ကြောင်း အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ အစွလာမ်ဘာသာနှင့်အညီ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် ကျင့်သုံးဆောင်ရွက်ရေးနည်းဥပဒေအရ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းများတွင်လည်း အတိုးမယူရန် အမိန့်ချမှတ်သည်။

ပါကစ္စတန်နိုင်ငံတွင် လူဦးရေ ၈၈ သန်းရှိသည့်အနက် ၉၈ ရာခိုင်နှုန်းသည် အစွလာမ်ဘာသာဝင်များဖြစ်ကြပြီး အများစုသည် အစွလာမ်ဘာသာရေး အခြေခံဝါဒများ ဖြစ်ကြသည်။ သမ္မတ ဇီယာအားလဟက်သည် ၁၉၇၉ ခုနှစ်မှစ၍ ပါကစ္စတန်တရားဥပဒေကို ကိုရမ်ကျမ်းစာအတိုင်း စီရင်ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ အရက်သေစာ သောက်စားမှုကို တားမြစ်ပြီး ပြစ်မှုကျူးလွန်သူများကို အစွလာမ်ဘာသာရေးဆိုင်ရာ သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းချက်များအရ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းများကို ဖြတ်တောက်ခြင်း၊ ကျောက်ခဲများဖြင့်ပစ်ပေါက်ခြင်း၊ ကြာပွတ်နှင့်ရိုက်ခြင်း စသည့်ပြစ်ဒဏ်များ ပေးခဲ့သည်။ ရုံးသုံးဘာသာစကား အဖြစ်အင်္ဂလိပ်စာနေရာတွင် အူရဒူဘာသာကိုသုံးနှုန်းစေခဲ့သည်။ အနာဂတ် ပါလီမန်သည် ရှုထောင့်ရေစီဝါဒကို ကျင့်သုံးသွားမည် ဖြစ်ကြောင်း ထိုရှုထောင့်ရေစီဝါဒသည် လွှတ်တော်အကြံပေးအရာရှိများနှင့် ဘာသာရေးအကြီးအကဲများကြား ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်ဆောင်ရွက်သည့် အစွလာမ်ဘာသာရေး သီအိုရီဆိုင်ရာ စနစ်ပင်ဖြစ်သည်ဟု အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် သမ္မတဇီယာအားလဟက်က ပြောကြားခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဘုရားဝတ်ပြုမှုမှန်ကန်အောင် ကြီးကြပ်ပေးမည့် ခေါင်းဆောင် ၁၀,၀၀၀ ခန့်ကိုခန့်ထားခဲ့ပြီး အမျိုးသမီးထက် အမျိုးသားကို ဦးစားပေးသည့် တရားဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည်။ ကိုရမ်ဥပဒေကို ဆွန်နီရှုထောင့်အမြင်မှ အနက်အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုခဲ့သဖြင့် ရှိယိုက်ဂိုဏ်းဝင်တို့က အစိုးရဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကရာချီမြို့တွင် ၁၉၈၄ ခုနှစ်က ရှိယိုက်-ဆွန်နီပဋိပက္ခဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ အစွလာမ်ဝါဒ ကျင့်သုံးမှု အရှိန်

အဟုန်စိစစ်သုံးသပ်ရေးနှင့်တိုးတက်လုပ်ဆောင်ရေးဆိုင်ရာ ကော်မတီတစ်ရပ်ကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၃၁ ရက်နေ့က ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။

အတိုက်အခံ ပြည်သူ့ပါတီခေါင်းဆောင် ဘိနဇာဘူတို သည် ဗြိတိန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့တွင် ပြည်ပြေးဘဝနှင့် ၁၉ လကြာမျှ ထောက်ပံ့နေရာမှ လန်ဒန်မြို့တနေရာတွင် အဆိပ် မိကွယ်လွန်သွားသူ မောင်ငယ်၏ ရုပ်အလောင်းနှင့်အတူ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ပါကစ္စတန်သို့ ပြန်လည်ထောက်ပံ့လာသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း အလီ ဘူတို၏သားငယ် စျာပနအခမ်းအနားကို ဩဂုတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပရာ လူထောင်ပေါင်းများစွာ တက် ထောက်ခဲ့ကြသည်။ ပြေလ ၂ ရက်နေ့ကပင် ဝန်ကြီးချုပ် ဟောင်း အလီဘူတိုသတ်ဖြတ်ခံရမှု အထိမ်းအမှတ်နှစ်ပတ် လည်အခမ်းအနားများကို ကျင်းပခဲ့သေးသည့် ဆင်း ပြည်နယ်တွင် ဘိနဇာ ဘူတို နေထိုင်သည်။ ထိုပြည် နယ်တွင်းသို့ မည်သည့်နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်မျှ မလာကြ ရန် အစိုးရက တပ်နှင့်ရဲအင်အား အများအပြားအသုံး ပြု၍ ဟန့်တားခဲ့သည်။ ဘိနဇာကိုလည်း အကျယ်ချုပ် ထိန်းသိမ်းထားလိုက်သည်။ ဝန်ကြီးချုပ် မိုဟာမက် ခန် ဂျူနေဂျီက ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် အရပ်ဘက်အစိုးရအား အာဏာလွှဲပေးရန် အစီအစဉ်ပြုလုပ်နေသည်ဟု ဆိုသည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့သည် ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ဒီမိုကရေစီ ပြန်လည် ရှင်သန် ထွန်းကားရေးအတွက် အရက်ဦးကာလ ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု ကြေငြာထားသည်။

ပဏ္ဍိတ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ပင်လုံမြို့၊ မူလမင်းကွန်း သာသနာ့ မာရ်အောင် ကမ္မဋ္ဌာန်း ကျောင်း တိုက် (မြန်မာ ၁၂၇၄-)

။ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပဏ္ဍိတကို ရှမ်းပြည်နယ် တန့်ယန်းမြို့နယ် ခိုယောင်းရွာ၌ ခမည်းတော် ဦးမော်ခမ်း စိုင်း၊ မယ်တော် ဒေါ်ဆိုင်ဆာတို့က သက္ကရာဇ် ၁၂၇၄ ခုနှစ် ဝါဆိုလဆန်း ၇ ရက် ကြာသပတေးနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။ မွေးချင်း ရှစ်ယောက်တွင် သတ္တမမြောက် သားရတနာ ဖြစ်သည်။

အသက် ၁၄ နှစ်သား အရွယ်တွင် ကျေးသီး မြို့နယ်၊ ဝမ်ဝရွာကျောင်း ဆရာတော် ဦးနန္ဒထံ၌ ရှင်သာမဏေ အဖြစ်သို့ ထောက်ပံ့သည်။ သက္ကရာဇ် ၁၂၉၄ ခုနှစ်တွင် မိုင်း နောင်မြို့ ဝါဆို ကျောင်းတိုက်၌ ဆရာတော် ဦးပညာကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ၎င်းဆရာတော်၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟဖြင့်ပင် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ထောက်ပံ့တော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် ကျေးသီးမြို့နယ်၊ ဝမ်ဝကျောင်းဆရာ တော် ဦးနန္ဒ၊ မိုင်းနောင်ဝါဆိုကျောင်းဆရာတော် ဦးဒိန္နကမ္မ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ပဏ္ဍိတ

ဇေယျ၊ ကျောက်မဲမြို့၊ ရန်ကုန်ကျောင်းဆရာတော် ဦးဇာ ဂရ၊ မိုးကုတ် ကသဲမစိုးရိမ်ကျောင်းဆရာတော် ဦးဇယန္တာ ဘိသိရီ၊ မိုင်ရှူးယံပေါင်ကျောင်းဆရာတော် ဦးပညာ ဘောဂ၊ ညောင်ရွှေမြို့၊ ကန်ကြီးကျောင်းဆရာတော် ဦးဝိ မလာဘိဝံသ၊ အင်းလေးသာလေးတောင်ကျောင်း ဆရာ တော် ဦးနေမိန္ဒာဘိဝံသတို့ထံတွင် ပါဠိ၊ အဋ္ဌကထာ၊ နေဝါ ညဝါများကို သင်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ရှမ်းရိုးမ ဂဏသမ္မဟ သံဃာ့အဖွဲ့တွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပိဋကတ်တော် ရှမ်းဘာ သာပြန် သံဃာ့အဖွဲ့၏ သံဃမဟာနာယက ဆရာတော် အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်တော်မူသည်။ ရှမ်းပြည် နယ်လုံးဆိုင်ရာ ပရိယတ္တိ သဒ္ဓမ္မပါလ စာပြန်ပုံတော်ကြီးကို လည်း ယနေ့တိုင် ကျင်းပ ပေးတော်မူသည်။

သာသနာတော် ပြန့်ပွားရေးအတွက် မိုင်းနောင်မြို့ မင်္ဂလာရန်အောင် ပရိယတ္တိစာသင်တိုက်၊ မိုင်းနန်းစာသင် တိုက်၊ ပင်လုံမြို့ ပိဋကတ်တော် ရှမ်းဘာသာပြန် စာသင် တိုက်၊ လဲချားဝမ်ဆန်ကျောင်းစာသင်တိုက်၊ တောင်ကြီး မြို့၊ ဝေဠုဝန်ပရိယတ္တိ စာသင်တိုက်နှင့် ပိဋကတ်ဘာသာပြန် စာသင်တိုက်များကိုလည်း တည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ပေးတော် မူခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ဆရာတော်သည် ပဋိပတ္တိသာသနာ ထွန်း ကားရေးအတွက် မိုင်းနောင်ကမ္မဋ္ဌာန်းတိုက်၊ နောင်ဆွမ်း ကမ္မဋ္ဌာန်းတိုက်၊ ကျေးသီး ကမ္မဋ္ဌာန်းတိုက်၊ မိုင်း ကိုင် ကမ္မဋ္ဌာန်းတိုက် စသော ကမ္မဋ္ဌာန်းတိုက်များကို ဖွင့်လှစ် တော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ဝိနည်းပါရာဇိကဏ် (ပထမတွဲနှင့်ဒုတိ ယတွဲ)၊ ဝိနည်းစူဠဝါနှင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကျမ်းများကို ရှမ်း ဘာသာဖြင့် ပြုစုရေးသားတော်မူခဲ့သည်။ ထို့အပြင် နိဗ္ဗာန် အလင်းပြကျမ်း၊ ဂမ္ဘီရတ္ထပကာသနီကျမ်း၊ သတိပဋ္ဌာန

သင်္ခေပကျမ်း၊ ပရိတ်ကြီးနှင့် ဝတ္ထုများ၊ မဟာသတိပဋ္ဌာန် ကျမ်း၊ အနတ္တလက္ခဏသုတ်တော်၊ ဓမ္မောသမ၊ ပါတိမောက် အမေးအဖြေ၊ လောကနိတိ စသည်ဖြင့် လောကုတ္တရာဆိုင်ရာ ကျမ်းပေါင်း ၂၆ ကျမ်းမျှ ရေးသားပြုစုတော်မူခဲ့သည်။

ဤသို့လျှင် သာသနာတော်အကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ဆောင်ရွက်တော်မူသောကြောင့် သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်နှင့်ပြည့်စုံတော်မူသည့် ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ပဏ္ဍိတသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော် ကောင်စီက ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူခံရရှိတော်မူသည်။

ပြင်သစ်သမ္မတနိုင်ငံ။ ။ ၁၉၈၁ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၌ ထက်ဝက်ကျော် ဆန္ဒမဲရသူမရှိ၍ မေလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ဒုတိယအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပသောအခါ လက်ရှိသမ္မတ ဂျစ်စကတ် ဒက်စတိုင်းကို အနိုင်ရရှိခဲ့သည့် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီခေါင်းဆောင် ဖရန်စွာ မီးထရောင်းသည် ပြင်သစ်သမ္မတနိုင်ငံ၏ ၂၃ နှစ်တာ သမိုင်းကြောင်းတွင် လက်ဝဲအင်အားစုမှ ပထမဆုံးသမ္မတ ဖြစ်လာသည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၂-၈၁၊ ၂၃၁-၈၂။) ဆိုရှယ်လစ် ပါတီခေါင်းဆောင်တစ်ဦးဖြစ်သော ပျဲ မိရှိုင်းကို ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်ခန့်အပ်သည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ကျင်းပသည့် အမျိုးသားလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီကပင် အမတ်နေရာ အများစုဖြင့် အနိုင်ရရှိသည်။ ဆိုရှယ်လစ် ပါတီ တခုတည်းဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းနိုင်သော်လည်း ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ပုဂ္ဂိုလ်လေးဦးကိုပါဝင်စေခဲ့သည်။ ၁၉၇၈ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ကွန်မြူနစ်များပါဝင်လာသော ပထမဆုံး အစိုးရအဖွဲ့ ဖြစ်ခဲ့သည်။

ပြင်သစ်နိုင်ငံသုံး ဖရန်ဒွေကြေး တန်ဖိုးကျဆင်းနေခြင်းနှင့် ပြည်ပသုံး အရန်ငွေကြေး လျော့နည်းလာခြင်းတို့ကို တားဆီးနိုင်ရန် နှစ်နှစ်တာ ခြိုးခြံချွေတာရေး အစီအစဉ် တရပ်ကို ၁၉၈၂ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ချမှတ်ဆောင်ရွက်မည်ဟု ဝန်ကြီးချုပ်ပျဲမိရှိုင်းက ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာလိုက်သည်။ ငွေကြေးဖောင်းပွမှု ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းအောက်သို့ လျော့ချရန် ရည်ရွယ်သော ရေတို စီမံချက်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့နောက် ၁၉၈၃ ခုနှစ် မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ပြင်းထန်သော ခြိုးခြံ ချွေတာရေး အစီအစဉ်များ ချမှတ် ပြန်သည်။ ထိုအစီအစဉ်များအရ အခွန်များ တိုး၍ ကောက်ခံခြင်း၊ ပြင်သစ်ကမ္ဘာလှည့်ခရီးသည်များကို ပြည်ပတွင် ငွေကြေးသုံးစွဲမှု လျော့ချစေခြင်းနှင့် အစိုးရ အသုံးစရိတ် ဖြတ်

တောက်ခြင်းများ ပြုခဲ့သည်။ ခြိုးခြံချွေတာရေးအစီအစဉ်ကြောင့် ၁၉၈၃-၈၄ ခုနှစ်များတွင် ပြင်သစ်အိမ်ထောင်စု တစုချင်း၏ ဝင်ငွေသည် သုညဒသမ ငါးရာခိုင်နှုန်း လျော့နည်းခဲ့ပြီး ပြည်သူများ၏ ဝယ်လိုအားနှင့် ပုဂ္ဂလိကဝင်ငွေလည်း ကျဆင်းလာခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သမ္မတမီးထရောင်း အစိုးရကို လူထုထောက်ခံမှု ကျဆင်းလာခဲ့သည်။ ထိုအခါ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီနှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့၏ သဘောထားကွဲလွဲမှု ပိုမိုနက်ရှိုင်းလာခဲ့သည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် ယင်းသဘောထားကွဲလွဲမှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ နှစ်ပါတီညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခဲ့သည်။ တဖန် ဒီဇင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ကွန်မြူနစ်ပါတီခေါင်းဆောင် မာရှေးက အစိုးရ၏ စက်မှုရေးရာမူဝါဒကို ဝေဖန် တိုက်ခိုက်ပြန်သည်။ စက်မှုလုပ်ငန်းများ ခေတ်မီရေးမူဝါဒအရ သံမဏိ ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းကို ပြင်ဆင်တည်ဆောက်မည့် အစီအစဉ်များကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် မတ်လတွင် အစိုးရ ကြေငြာလိုက်သောအခါ နှစ်ပါတီဆက်ဆံရေး ပိုမိုတင်းမာလာသည်။ ထိုအစီအစဉ်ကြောင့် ၁၉၈၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၇ ခုနှစ် ကာလအတွင်း သံမဏိစက်ရုံ လုပ်သား ၂၅,၀၀၀ ခန့် အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ကြ ရမည်ဟု ခန့်မှန်းထားရာ ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့တွင် လောရိန်း တွင် အထွေထွေသပိတ်ကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရသည်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် ကွန်မြူနစ်တို့၏ ဝေဖန်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ပျဲ မော်ရှိုင်း၏ မူဝါဒအပေါ် အယုံအကြည်ရှိကြောင်း အဆိုကို ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့က တင်သွင်းခဲ့ရသည်။ သို့သော် ကွန်မြူနစ်တို့က အစိုးရဘက်မှ ရပ်တည်ခဲ့၍ ထောက်ခံမဲ ၃၂၉ မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ ၁၅၆ မဲ၊ ကြားနေတမဲဖြင့် အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။

ပြင်သစ်ကွန်မြူနစ်ပါတီအတွင်း၌ အာဏာရဆိုရှယ်လစ်ပါတီနှင့် ပူးပေါင်းပြီး ပြင်သစ်အစိုးရအဖွဲ့တွင် ပါဝင်လိုသူများနှင့် အစိုးရ အဖွဲ့မှ ကွန်မြူနစ်ပါတီ နုတ်ထွက်ကာ အတိုက်အခံပါတီအဖြစ် လွတ်လပ်စွာ ရပ်တည်လိုသူများ ဟူ၍ အုပ်စုနှစ်စုကွဲလာသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ဥဏှေပပါလီမန် ရွေးကောက်ပွဲများကို ကျင်းပခဲ့ရာ ပြင်သစ်နိုင်ငံမဲဆန္ဒနယ်၌ ၁၉၇၉ ခုနှစ်က အတိုင်းပင် ၈၁ နေရာအတွက် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့သည်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲတွင် ဂျစ်စကတ် ဒက်စတိုင်း၏ ရီပတ်ဗလစ်ကင်ပါတီ(ယူဒီအက်ဖ်)နှင့် ဂေါလ်ဗ်ပါတီ(အာပီအာ)တို့သည် ၁၉၇၉ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် သီးခြားစီ ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သော်လည်း ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင်မူ အတိုက်အခံ သမဂ္ဂ ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းကာ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်က ၂၁ နေရာရခဲ့သော ဆိုရှယ်လစ်ပါတီသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် နေရာ ၂၀ သာရပြီး ၁၉ နေရာရထားသော ကွန်မြူနစ်ပါတီသည် ၁၀ နေရာသို့ ကျဆင်းသွားသည်။ ထိုသို့ အရေးနိမ့်

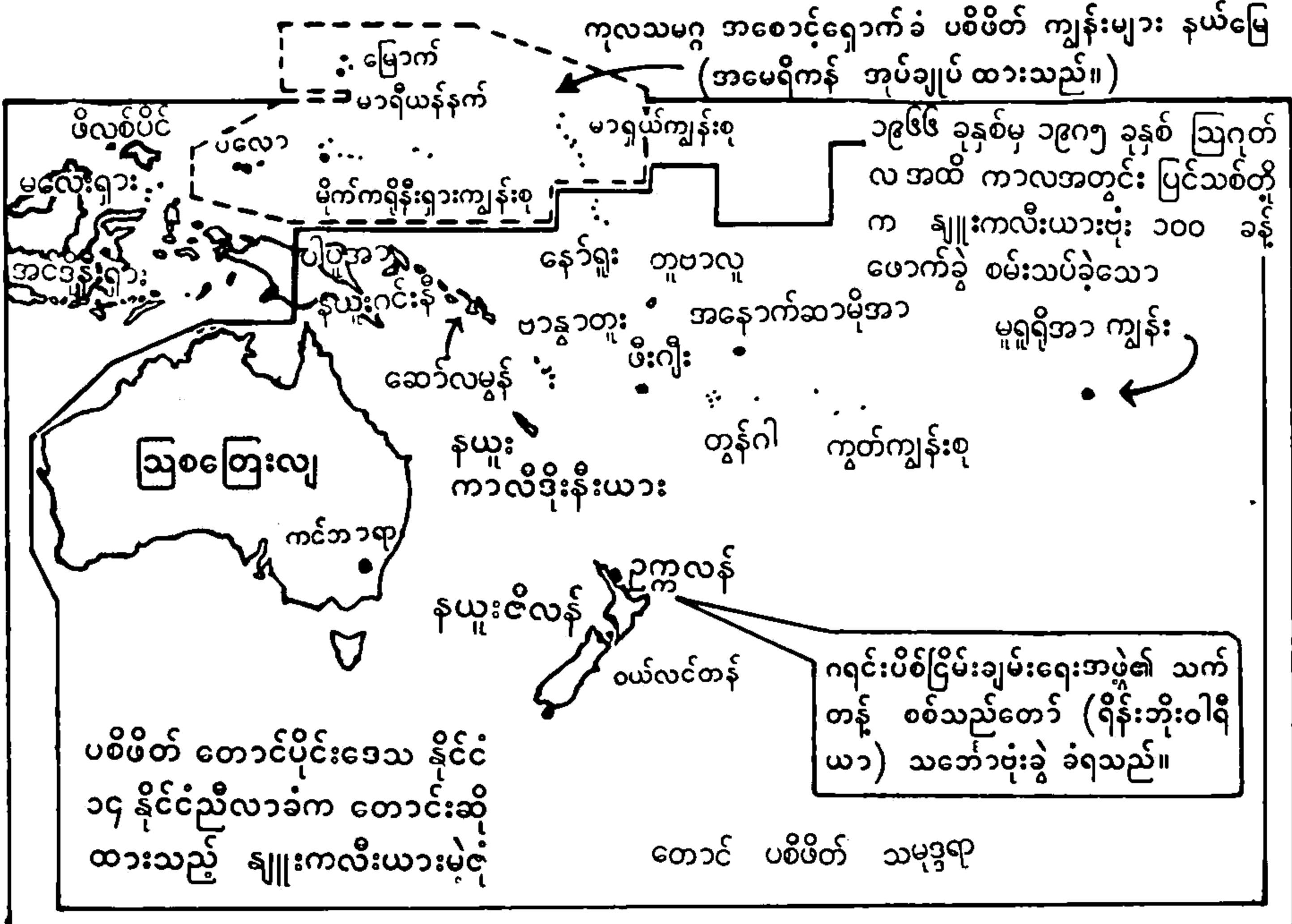
ပြင်သစ်သမ္မတနိုင်ငံ

မူများ ကြုံတွေ့ရပြီးနောက် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ် ပျဲ မိရှိုင်းသည်ထူးမှ နုတ်ထွက် လွှာ တင်သွင်းလိုက်သည်။ သမ္မတမီးထရောင်းသည် စက်မှု ပြန်လည်ခင်းကျင်းရေးနှင့် သုတေသနဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဖြစ် သော အသက် ၃၇ နှစ် အရွယ်ရှိ လိုရွန် ဖားပြုတ်ကို ဝန်ကြီး ချုပ်အသစ်အဖြစ် ခန့်အပ်ခဲ့သည်။ စက်မှု ခေတ်မီတိုးတက် ရေး စီမံချက်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အငြင်းပွားခဲ့ရာမှ ကွန်မြူ နစ်ပါတီနှင့် မသင်မမြတ်ရှိနေသည့် ဖားပြုတ်သည် သမ္မတ မီးထရောင်း၏ ခြိုးခြံချွေတာရေးအစီအစဉ်ကို လိုလား ထောက်ခံသူဖြစ်ပြီး ငွေဖောင်းပွမှုကျဆင်းရေး၊ ပြည်ပကုန် သွယ်မှုလိုငွေလျော့နည်းရေးနှင့် ဘတ်ဂျက်လိုငွေပြုမှုမရှိရေး တို့အတွက် အလုပ်လက်မဲ့တိုးပွားမှုကို ဂရုမပြုပဲ ဆောင်ရွက် ရမည်ဟု ယုံကြည်သူဖြစ်သည်။ နှစ် ၁၀၀ ကာလအတွင်း ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏ အသက်အငယ်ဆုံး ဝန်ကြီးချုပ်လည်း ဖြစ် သည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီသည်ဇူလိုင်လ ၁၉ရက်နေ့တွင်ဖားပြုတ် ဖွဲ့စည်းသည့် အစိုးရအဖွဲ့သစ်တွင် မပါဝင်တော့ရန် ဆုံးဖြတ် ခဲ့သည်။ လွှတ်တော်တွင်မူ လက်ဝဲအင်အားစု၏ အစိတ် အပိုင်းအဖြစ် စက်တင်ဘာလအထိ ဆက်လက်ရပ်တည် ပါဝင်သွားရန် ဆုံးဖြတ်သည်။

သမ္မတ မီးထရောင်းသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ

၇ ရက်နေ့တွင် ပြင်သစ်အစိုးရအဖွဲ့ကို ထပ်မံ၍ ပြင်ဆင်ဖွဲ့ စည်းခဲ့ရာ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးအဖြစ် ဥရောပရေးရာ ဝန်ကြီးနှင့် ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ ရိုလန် ဖူးမားကို ခန့်အပ်ခဲ့ သည်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် သုံးနှစ်ခွဲကြာ တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သော ကလောက်ဒီ ရှေဆန်ကို ဥရောပ ဘုံဈေးဆိုင်ရာ ပြင်သစ် ကော်မရှင်နာ မင်းကြီးအဖြစ် ပြောင်းလဲခန့်အပ်ခဲ့သည်။

တောင်ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာတွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံက အကျမူ ဗုံးများ ဖောက်ခွဲစမ်းသပ်နေမှုကို ကန့်ကွက်ဆန္ဒပြုရန် ခရီး ထွက်ခွာမည့် ဂရင်းပိစ် ငြိမ်းချမ်းရေးအဖွဲ့ပိုင် ရိန်းဘိုးဝါရီ ယာ အမည်ရှိသဘောသည် နယူးဇီလန်နိုင်ငံ ဥက္ကလန်မြို့ ဆိပ်ကမ်း၌ ဆိုက်ကပ်ထားစဉ် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့က အမည်မသိသူတချို့ တိတ်တဆိတ်ထောင် ထားသော ရေမြှုပ်မိုင်းဗုံးပေါက်ကွဲပြီး နစ်မြုပ်ခဲ့ရသည်။ ဓာတ်ပုံ ဆရာတဦး သေဆုံး ခဲ့ရသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် သဘာဝ တောတောင် ရေမြေ စိမ်းလန်း စိုပြည်နေစေရန်၊ ပကတိအတိုင်း ထိန်းသိမ်း ထားရန် ဖွဲ့စည်းထားသော ဂရင်းပိစ် အဖွဲ့သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် စက်မှုထွန်းကားမှု ကြောင့် နေရာအနှံ့ ကြုံတွေ့နေရသည့် လေထုညစ်ညမ်းမှု၊ မြေထုညစ်ညမ်းမှုနှင့် ရေထုညစ်ညမ်းမှုတို့ ကင်းဝေးစေရေး

ပြင်သစ်သမ္မတနိုင်ငံ

ရိန်းဘိုးဝါရီယာသင်္ဘောကို ဥက္ကလန်ဆိပ်ကမ်း၌ ဗုံးခွဲခံရပြီးနောက် တော့ရသောမြင်ကွင်း

အတွက် ဆန္ဒပြလှုပ်ရှားနေသည်။ အဏုမြူဗုံးများစမ်းသပ်ဖောက်ခွဲနေမှုကြောင့် ရေထု၊ မြေထု၊ လေထုပါညစ်ညမ်းမှုအများဆုံးဖြစ်နိုင်လေရာ ဂရင်းပိစ်အဖွဲ့သည် ထိုအဏုမြူစမ်းသပ်ဖောက်ခွဲမှုများကိုပါ ဆန့်ကျင်လျက် ရှိသည်။

အဏုမြူလက်နက် ပိုင်ဆိုင်ထားသော ပြင်သစ်နိုင်ငံသည် ရေထဲတွင် စမ်းသပ် ဖောက်ခွဲသည့် အခါ တောင်ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာဒေသရှိ မူရူရီအား ကျွန်းစုတိုက်တွင် ဖောက်ခွဲစမ်းသပ်လေ့ရှိသည်။ ရိန်းဘိုးဝါရီယာသင်္ဘောနစ်မြုပ်ခြင်း မခံရမီက ဂရင်းပိစ်အဖွဲ့နှင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံ အာဏာပိုင်တို့ အခြေအတင်ဖြစ်ခဲ့ကြသေးသည်။ ဆန္ဒပြမည့်အဖွဲ့ကလည်း မည်သို့ပင် ဟန့်တားခြိမ်းခြောက် ခံရစေကာမူ ပြင်သစ်တို့ အဏုမြူဗုံးဖောက်ခွဲစမ်းသပ်မည့်နေရာသို့အရောက်သွားမည် ဟု ကြေငြာခဲ့သည်။ ပြင်သစ်အစိုးရကလည်း မည်သူက မည်သို့ပင် ဆန္ဒပြစေကာမူ အဏုမြူဗုံးစမ်းသပ်မှုကို ဖျက်သိမ်းမည်မဟုတ်ဟု ကြေငြာခဲ့သည်။

နယူးဇီလန်နိုင်ငံ၏ ပိုင်နက်အတွင်း ယင်းဗုံးဖောက်ခွဲမှုဖြစ်ပွားခဲ့၍ နယူးဇီလန်နိုင်ငံ၏ အချုပ်အခြာအာဏာ ပိုင်စိုးမှုကို ထိပါးရာဒဏ်ခံရခြင်း၊ နယူးဇီလန်နိုင်ငံက အဏုမြူအင်အားသုံး အမေရိကန်စစ်ရေယာဉ်များကိုဆိုက်ကပ်ခွင့် ပိတ်ပင်သည်အထိ အဏုမြူဆန့်ကျင်ရေး ရပ်တည်ချက် ကိုင်စွဲထားစဉ် ဤဖြစ်ရပ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်း တို့ကြောင့် နယူးဇီလန် ဝန်ကြီးချုပ်ဒေးဗစ်လန်ဂေးသည် ထိုအကြမ်းဖက်မှုလုပ်ရပ်ကို အပြင်းအထန် ကန့်ကွက်သည်။ ထိုလုပ်ရပ်နှင့်

စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်းထောက်လှမ်းရာ ဆွစ်ဇာလန် နိုင်ငံကူးလက်မှတ် ကိုင်ဆောင်ထားသော မသင်္ကာဖွယ်ရာ စုံတွဲတို့ကို ဖမ်းဆီးမိခဲ့သည်။ ဖမ်းဆီးမိသော အမျိုးသမီးသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပြည်ပထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့က ဗိုလ်ကြီးအဆင့်ရှိ သူဖြစ်၍ အမျိုးသားသည် ခင်ပွန်းမဟုတ်ပဲ ပြင်သစ်စစ်တပ် ရေငုပ်ဗဟိုသင်တန်း ရဲကွန်မန်ဒါတစ်ဦး ဖြစ်သည်ဟု နယူးဇီလန် အာဏာပိုင်အဖွဲ့နှင့် ပြင်သစ်သတင်းစာများက ဖော်ထုတ်ကြေငြာခဲ့ကြသည်။ ယင်းကိစ္စကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် အဖွဲ့တဖွဲ့ကို ပြင်သစ်သမ္မတ မီးထရောင်းက ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ ကွယ်လွန်သူ ပြင်သစ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဒီဂေါ၏ လက်ထောက် ဖြစ်ခဲ့ဖူးသူ ဘားနတ်ထရီကိုးအား စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ် တာဝန်ပေးခဲ့သည်။ ဘားနတ် ထရီကိုး၏ အစီရင်ခံစာ ထွက်လာသောအခါ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ချားဟာနုသည် ရာထူးမှ နုတ်ထွက်သွားခဲ့သည်။

သမ္မတ မီးထရောင်းအစိုးရက ပြင်သစ်တို့၏ ပင်လယ်ရပ်ခြား ကိုလိုနီနယ်မြေဖြစ်သော ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာတောင်ပိုင်းရှိ နယူးကာလီဒိုးနီးယား နယ်မြေအား လွတ်လပ်ရေးပေးရန် အစီအစဉ်ချမှတ်လိုက်ရာ လွတ်လပ်ရေးချက်ချင်း ရယူလိုသော ဒေသခံ ကနက်တိုင်းရင်းသားများနှင့် လွတ်လပ်ရေးကိုမလိုလားသော ဥရောပနှင့် အာရှမှ လာရောက်အခြေချ နေထိုင်သူတို့ အကြား အကြမ်းဖက် အားပြိုင်မှုများ ဖြစ်ပွားသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် နယူးကာ

ပြင်သစ်သမ္မတနိုင်ငံ

လိဒိုးနီးယားနယ်မြေ၌ အရေးပေါ် အခြေအနေနှင့် နေဝင် မီးငြိမ်းအမိန့်တရပ် ထုတ်ပြန်ရသည်အထိ အကြမ်းဖက်မှု များ ပြင်းထန်လာသည်။ (နယူးကာလီဒိုးနီးယားနယ်မြေ - ၅။)

ပြည်ထောင်စုနေ့ပြခန်းများ (၁၉၇၅)။ ။ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီက ချမှတ်ပေးခဲ့သော နိုင်ငံရေး ဦးတည်ချက်များနှင့်အညီ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ၃၈ နှစ်မြောက် ပြည်ထောင်စုနေ့အခမ်းအနားများကို ရန်ကုန်မြို့နှင့် မြို့နယ် များတွင် ဒေသအလိုက် စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာကျင်းပခဲ့ပြီး ရန်ကုန်မြို့ကျိုက္ကဆံကွင်း၌ ပြည်ထောင်စုနေ့ပြခန်းများကို ဖွင့်လှစ်ပြသခဲ့သည်။

ပြခန်းများကို ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ပြခန်းဆောင် ၁၄ ဆောင်နှင့် ဝန်ကြီးဌာနအလိုက် သီးသန့် ပြခန်းဆောင် ကိုးဆောင် ခွဲခြား၍ အောက်ပါအတိုင်း ခင်းကျင်းပြသ ခဲ့သည်။

ကချင်ပြည်နယ်ပြခန်း။ ။ပြခန်း အဝင်ဝတွင် ကချင် တိုင်းရင်းသားတို့၏ အိမ်သစ်တက်ပွဲတော် ကျင်းပနေပုံ သရုပ်ဖော်ပန်းချီကားချပ်ကြီးနှင့်တကွ ပွဲတော်သုံးတူရိယာ ပစ္စည်းများ၊ လက်နက်တန်ဆာများ၊ ပေပုရပိုက်နှင့် ပုံနှိပ် စာများ၊ ရိုးရာလက်နက်များ၊ နယ်ချဲ့နှင့် ဖက်ဆစ်တော် လှန်ရေးတွင် ပါဝင်ခဲ့သူများ၏ဓာတ်ပုံ၊ ပန်းချီကားချပ် များ စသည်တို့ကို ပြသထားသည်။ ထို့ပြင် ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်း၏ ကချင်ပြည်နယ် ပူတာအိုခရီးစဉ် မှတ်တမ်း တင် ဓာတ်ပုံများ၊ ကျောက်စိမ်း အရိုင်းတုံး များနှင့် ကျောက်စိမ်း ရုပ်တုများကိုလည်း ခင်းကျင်းပြသခဲ့ပြီး ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းနှင့် သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုတို့၏ မူးယစ်ဆေးဝါး အန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေး ဆိုင်ရာ မိန့်ကြားချက်များ၊ မူးယစ်ဆေးဝါး တားဆီးကာကွယ်ရေး လုပ်ငန်းများ စသည်တို့ကို ပြသခဲ့သည်။

ကယားပြည်နယ်ပြခန်း။ ။ပြခန်းအဝင်ဝတွင် ကေဘိုထိုး ပွဲတော် ကျင်းပပုံ နောက်ခံပန်းချီ ကားချပ်ကြီးနှင့်အတူ ကယားတိုင်းရင်းသားတို့၏ တူရိယာ ပစ္စည်းများ၊ ရိုးရာ အသုံးအဆောင်များကို ပြသထားသည်။ ကယားပြည် နယ်၏ ရေအား လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေး စီမံကိန်းနှင့် မော်ချီးသတ္တုတွင်းစီမံကိန်းတို့၏ လုပ်ငန်းရပ်ပြကွက်များ ကိုလည်း ပြသခဲ့သည်။

ကရင်ပြည်နယ်ပြခန်း။ ။အဝင်ဝတွင် ရိုးရာဒုံးအကပန်းချီ ကားချပ်ကြီးနှင့်အတူ ကရင်တိုင်းရင်းသားတို့၏ လက်ဝတ် တန်ဆာများ၊ ဝတ်စုံများ၊ တူရိယာပစ္စည်းများ ပေပုရပိုက် များကို ပြသသည်။ ထို့ပြင် မိခင်နှင့် ကလေးသူငယ်များ အတွက် ကျန်းမာရေး ပြကွက်ကိုလည်းကောင်း၊ ဘားအံ

ပြည်ထောင်စုနေ့ ပြခန်းများ (၁၉၇၅)

ဘိလပ်မြေစက်ရုံနှင့် လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့် ပြကွက်ကိုလည်း ကောင်း၊ ဝန်ထမ်းအိမ်ယာများကို လည်းကောင်း ပန်းချီ ကားများ၊ ပုံစံငယ်များဖြင့် သရုပ်ဖော် ပြသခဲ့သည်။

ချင်းပြည်နယ်ပြခန်း။ ။အဝင်ဝတွင် ခွာဒိုပွဲတော် ကျင်းပ နေပုံ နောက်ခံပန်းချီကားချပ်ကြီးနှင့်အတူ ချင်းတိုင်းရင်း သားတို့၏ အသုံးအဆောင် ပစ္စည်းများ၊ ဝတ်စုံများ၊ လက်နက်ပစ္စည်းများ၊ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ဖက်ဆစ် တော်လှန်ရေးတွင် ပါဝင်ခဲ့သော ချင်းတိုင်းရင်းသားတို့၏ ဓာတ်ပုံ၊ ပန်းချီရုပ်ပုံများကို ပြသသည်။ ထို့ပြင် လေ့ကား ထစ် စိုက်ပျိုးရေးနှင့် နွားနောက် မွေးမြူရေး၊ ဒေါင်းဗား (ဟားခါး) အသေးစား ရေအားလျှပ်စစ် စီမံကိန်း၊ တီးတိန်မြို့နယ်၏ ရေသွယ်ရေးဝေ လုပ်ငန်းတို့ကိုလည်း ပြသ ထားခဲ့သည်။

မွန်ပြည်နယ်ပြခန်း။ ။အဝင်ဝတွင် ဟင်္သာမောင်နှံအကကို သရုပ်ဖော် ရေးဆွဲထားသော နောက်ခံပန်းချီကားကြီးနှင့် အတူ ပွဲတော်များအတွင်း အသုံးပြုသည့် တူရိယာပစ္စည်း များ၊ ဝတ်စုံများ၊ နယ်ချဲ့နှင့် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးတွင် ပါဝင်ခဲ့သူတို့၏ ပုံများကို ပြသခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ဘီးလင်း သကြားစက်၏ သကြားထုတ်လုပ်မှု အဆင့်ဆင့်၊ ကြံနှင့် ပတ်သက်သော သိကောင်းစရာများကိုလည်း ပြသခဲ့သည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ပြခန်း။ ။အဝင်ဝတွင် မြတ်စွာဘုရားအား ရည်စူး ပူဇော်ကြသည့် ရိုးရာဓလေ့ ဆီမီးဖောင်မျှောပွဲ ပန်းချီကားချပ်ကြီးကို ပြသပြီး တဆက်တည်း ရိုးရာတူရိ ယာပစ္စည်းများ၊ အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများနှင့် နယ်ချဲ့ နှင့် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးတွင် ပါဝင်ခဲ့သူများ၏ ပုံများ စသည်တို့ကို ပြသခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ကျောက်တော်သကြား စက် နောက်ခံပန်းချီကားနှင့် သကြားထုတ်လုပ်ပုံ၊ တည် ဆောက်လျက်ရှိသော ရေခဲစက်၊ အအေးခန်း စသည်တို့ ကိုလည်း တွေ့ရှိနိုင်သကဲ့သို့ ငါးပုစွန်မွေးမြူပုံ၊ အုန်းနှင့် ကွမ်းသီးထုတ်လုပ်ပုံနှင့် လူရည်ချွန်နှင့် စံပြလုပ်သားများ၏ အပန်းဖြေခရီးစဉ်များကိုလည်း သဘာဝရှုခင်းများ နောက် ခံလျက် ပြသခဲ့သည်။

ရှမ်းပြည်နယ်ပြခန်း။ ။အဝင်ဝတွင် ရှမ်းရိုးရာ ကိန္နရာ အကသရုပ်ဖော် နောက်ခံပန်းချီ ကားချပ်ကြီးနှင့်အတူ ရှမ်းရိုးရာဝတ်စုံများ၊ ရှမ်းအိုးစည်များကိုပြသပြီး ရှမ်းစက္ကူ (မိန်းကိန်စက္ကူ) ထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံး ပြုသော ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများ၊ စပါး၊ ဂျုံ၊ အာလူး အထွက်တိုး လုပ်ငန်းများ၊ ဆည်မြောင်း တာတမံများနှင့် သတ္တု ထုတ်လုပ်ပုံအဆင့်ဆင့်တို့ကို ပြကွက်များအလိုက် ပြသခဲ့ သည်။ ထို့ပြင် ဘော်ဆိုင်သတ္တုတွင်းစီမံကိန်း၏ သတ္တု ထုတ်လုပ်ပုံ၊ ပျဉ်းမနား - ပင်လောင်း ကားလမ်း ဖောက် လုပ်ရေး သရုပ်ဖော်ပုံတို့ကိုလည်း စိတ်ဝင်စားဖွယ် ပြသ

ပြည်ထောင်စုနေ့ ပြခန်းများ (၁၉၇၅)

ထားပြီး အင်းလေးဖောင်တော်ဦးဘုရား ကရဝိက် ဖောင် တော်ဖြင့် ဒေသစာရီကြူချိပုံကိုပါ ကြည်ညိုဖွယ် ခင်းကျင်း ပြသခဲ့သည်။

စစ်ကိုင်းတိုင်းပြခန်း။ ။ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနော်ဝင်း ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသား ဖွံ့ဖြိုးရေးသိပ္ပံသို့ သွားရောက်ခဲ့ပုံနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးသိပ္ပံ၏ လုပ်ငန်း အဆင့်ဆင့်ကို လည်းကောင်း၊ တိုင်းအတွင်း စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေး၊ မြေအောက်ရေရရှိရေး၊ သတ္တုတူးဖော်ရေး လုပ်ငန်းတို့ကိုလည်းကောင်း ပြသခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ချည်မျှင် စက်ရုံ၊ ရထားစက်ခေါင်းပြင်စက်ရုံ၊ ရုပ်စုံလုပ်ငန်း၊ ငွေထည် လုပ်ငန်း စသည်တို့ကိုလည်း ပြသသည်။ ချည်မျှင်နှင့် အထည်စက်ရုံ (စစ်ကိုင်း) ၏ ပုံစံငယ်ကိုမူ မင်းဝံတောင် တန်း နောက်ခံပန်းချီကားချပ်ဖြင့် ပြသသည်။

တနင်္သာရီတိုင်းပြခန်း။ ။ စပါး၊ ရော်ဘာ၊ ပလောပီနံနှင့် ဆီအုန်း ထုတ်လုပ်ပုံများ၊ ပုစွန်ငှက်အစိုမှ အမှုန့်အဖြစ် ပြောင်းလဲ ထုတ်လုပ်ပုံ၊ ပုစွန်ငှက်ပြာရည်ကို အမှုန့်အဖြစ် ထုတ်လုပ်ပုံ၊ မျှင်ကောင် ဂွေးကောင် ဖမ်းဆီးရာတွင် အသုံးပြုသည့် လုပ်ငန်းသုံး မျှင်ဖမ်း ကိရိယာများ စသည်တို့ကို နောက်ခံပန်းချီကား၊ ဓာတ်ပုံ၊ မြေပုံတို့ဖြင့် ပြသသည်။ ပုစွန်ငှက်ပြာရည် နေလှန်းကြိုချက်ခြင်း စမ်းသပ် လုပ်ငန်းနှင့် သိပ္ပံနည်းကျ ပုစွန်၊ ငပိင်ပြာရည် အရည် အသွေး စစ်ဆေးခြင်း လုပ်ငန်းတို့ကိုလည်း ပြသခဲ့သည်။

ပဲခူးတိုင်းပြခန်း။ ။ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနော်ဝင်း ဆင်တဲ အမှတ် (၃) စက်ရုံသို့ သွားရောက် ကြည့်ရှုပုံကို လည်းကောင်း၊ မြန်မာစာအဖွဲ့ ဦးစီးဌာနသို့ သွားရောက် ကြည့်ရှုစစ်ဆေးခဲ့စဉ်က ဖော်ပြ ခဲ့သည့် သတင်းစာများကို ပုံကြီးချဲ့၍လည်းကောင်း ပြသ ပြီး သင်္ချာဘာသာ သင်ကြားမှု အထောက်အကူ ပစ္စည်း များ၊ ရုပ်မြင်သံကြားစက်ကို အရောင်ချိန် ကိရိယာဖြင့်

ညှိနှိုင်းခြင်း၊ ပန်းအတုပြုလုပ်နည်း၊ ပန်းအလှပြုပြင်နည်း စသည် တို့ကိုလည်း ပြသခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဇေယျဝတီ သကြားစက်၊ ခြံ ၁၀၀ ကန် ၁၀၀ စီမံကိန်း၊ ရော်ဘာ စိုက်ပျိုးရေး၊ ငါးမွေးမြူရေး၊ ဒိုက်ဦး အချိုမှုန့်စက်ရုံ၊ ဝါး ကုန်ထုတ်သမဝါယမလုပ်ငန်းများကိုပါ ခင်းကျင်း ပြသခဲ့ သည်။

မကွေးတိုင်းပြခန်း။ ။ ပုသိမ် - မုံရွာ လမ်းဖောက်ရာ၌ ပါဝင်သော ပဒန်း - မိုးချောင်းအပိုင်း လမ်းဖောက်လုပ်ပုံ ကို ပြသထားပြီး သရက် ဘီလပ်မြေစက်ရုံ အမှတ်(၁)၏ ဘီလပ်မြေထုတ်လုပ်ပုံ အဆင့်ဆင့်ကိုလည်း ပြသခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အမှတ် (၃) ဓာတ်မြေဩဇာစက်ရုံ စီမံကိန်း (ကျော်စွာ)၊ တိုင်းအတွင်းရှိ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု၊ ရေနံချက် စက်ရုံ၊ ဓာတ်မြေဩဇာစက်ရုံ၊ စီးကရက်စက်ရုံ၊ ငဖဲနှင့် အင်းလှဆည် တည်ဆောက်ပုံတို့ကိုလည်း ပြသခဲ့သည်။

မန္တလေးတိုင်းပြခန်း။ ။ လမ်းစဉ် ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနော်ဝင်း မေမြို့သံမဏိစက်ရုံ၊ စစ်တက္ကသိုလ်၊ သရက်ခုံ အထူးသတ္တု (၂) တိုင်းတာ ထုတ်လုပ်ရေး စီမံကိန်းနှင့် လောသတ္တုဗေဒစခန်းတို့ကို သွားရောက်ကြည့်ရှု စစ်ဆေး ခဲ့စဉ်က ဓာတ်ပုံများကို ပြသသည်။ တိုင်းအတွင်းရှိ စက် ရုံ အလုပ်ရုံစီမံကိန်းများ၊ လက်မှုလုပ်ငန်းများ၊ စိုက်ပျိုး ရေး လုပ်ငန်းများ၊ ကျေးရွာ ရေရရှိရေး လုပ်ငန်းများ စသည်တို့ကိုလည်း ပြသခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ငလိုက်ချောင်း ရေလှောင်တံမံမှ ပျဉ်းမနား သကြားစက်စီမံကိန်းသို့ ရေ ဝေပေးပုံ၊ မေမြို့အနီးစခန်းရှိ အမှတ် (၁) သံနှင့် သံမဏိ စက်ရုံ၏ လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်၊ မြန်မာ့ရိုးရာ လက်မှုပညာ ရွှေချည်ထိုး လုပ်ငန်း စသည်တို့ကို ပြကွက်များ အလိုက် ပြသခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စုနေ့ ပြခန်းများ (၁၉၇၅)

ပြည်ထောင်စုနေ့ ပြခန်းများ (၁၉၇၅)

ရန်ကုန်တိုင်းပြခန်း။ ။ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်း၏ ခရီးစဉ်များ၊ အလံတော် သယ်ယူရေး၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော် အဆောက်အအုံ၊ တောင် သူလယ်သမား၊ အလုပ်သမား အစည်းအရုံးတို့၏ လှုပ်ရှား မှုများ၊ ရွာသာကြီး ကောက်စိုက်ပြိုင်ပွဲ၊ ရွှေဝါမြေစစ် ဆင်ရေး၊ အမျိုးသားစာပေ ဆုနှင်းသဘင်၊ ပူထရာဂေါက် သီးရိုက်ပြိုင်ပွဲတို့ကို မှတ်တမ်းတင် ဓာတ်ပုံများဖြင့် ပြသ ထားသည်။ ကြယ်ငါးပွင့် ကော်ပိုရေးရှင်း၊ ရေကြောင်း ပို့ဆောင်ရေး ကော်ပိုရေးရှင်းနှင့် သဘောကျင်း ကော်ပို ရေးရှင်းတို့မှ လုပ်ငန်းစဉ်များကိုလည်း မြေပုံ၊ ပန်းချီ၊ ကားချပ်၊ ပုံစံငယ်များဖြင့် ပြသခဲ့သည်။

ရာဇဝတီတိုင်းပြခန်း။ ။ မြောင်းမြ ဂုန်နီစက်ရုံ ပုံစံငယ် နှင့် စက်ရုံထွက် ပစ္စည်းများကို နမူနာများဖြင့် ပြသ ထားပြီး ဂုန်နီအိတ်များ ထုတ်လုပ်ပုံကို စက်များဖြင့် လက်တွေ့ထုတ်လုပ် ပြသခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ငပုတော သမ္မုဖြူ ဆားစခန်း ပုံစံငယ်နှင့် ဆားစခန်းမှ ထုတ်လုပ်သော ကုန်ပစ္စည်းနမူနာများ၊ ပုသိမ် - မုံရွာ လမ်းဖောက်ရာ၌ အရေးပါသည့် ငဝ်မြစ်ကူးတံတားပုံစံငယ်၊ တိုင်းအတွင်းရှိ စပါးစိုက်ပျိုးရေး၊ စက်မှု လုပ်ငန်း၊ ပုသိမ် ထီးလုပ်ငန်း၊ မိကျောင်း မွေးမြူရေး စသည်တို့ကိုလည်း ပြကွက်များ အလိုက် ပြသခဲ့သည်။

ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာနပြခန်း။ ။ သုဝဏ္ဏ တံတား သစ်၊ သာကေတမြို့၌ တည်ဆောက်မည့် အပြီးအပိုင်ရောင်း အိမ်ယာစီမံကိန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေး ကော်ပိုရေးရှင်းက ဆောက်လုပ် ပြီးစီးခဲ့သည့် အဆောက်အအုံများကို ပုံစံ ငယ်များဖြင့် ပြသခဲ့သည်။

သမဝါယမဝန်ကြီးဌာနပြခန်း။ ။ အလေ အလွင့် အတို အစများ၊ စပါးခွံများ၊ ဂုန်လျှော်ရိုး၊ ကောက်ရိုး၊ စက္ကူအလေအလွင့်များဖြင့် လူသုံး ကုန်ပစ္စည်းများ ပြန် လည် ထုတ်လုပ်ပုံ၊ ရေအားဖြင့် တာဘိုင်စက် တပ်ဆင် အသုံးပြုပုံနှင့် သမဝါယမ ကုန်မျိုးစုံ လက်လီဆိုင်များ ဖွင့်လှစ် ရောင်းချခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်တို့ကို နမူနာကုန် ကြမ်း ကုန်ချောပစ္စည်းများဖြင့် ပြသခဲ့သည်။

သတ္တုတွင်းဝန်ကြီးဌာနပြခန်း။ ။ ပြခန်း အလယ်၌ ပေ ၆၀ x ၄၀ ရှိ မြန်မာနိုင်ငံ ရုပ်ကြွမြေပုံကို ပြသပြီး သတ္တုသန့်စင် စက်ရုံများ၊ ကျိုချက် စက်ရုံများ၊ ထွက်ရှိ သည့် သတ္တုအမျိုးအစားများ စသည်တို့ကို ပြသခဲ့သည်။ ထူးခြားချက်မှာ ၃၃ တန်ရှိ ကျောက်စိမ်းတုံးကြီးကို ပြသ ထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ကမ်းရိုးတန်း ဒေသများတွင် ခဲသဘောဖြင့် ခဲမပြု တူးဖော်ပုံကိုလည်းကောင်း၊ သတ္တု သိုက်ဖြစ်ထွန်းမှုသည် မီးတောင်ပေါက်ကဲ့မူအပေါ် အခြေ ခံရှိ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကို လည်းကောင်း၊ လောသတ္တု

ဗေဒသုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းဌာနမှ ဆောင်ရွက် လျက်ရှိသော သတ္တုသုတေသန လုပ်ငန်းများကို လည်း ကောင်း ပြသခဲ့သည်။

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနပြခန်း။ ။ သတင်းနှင့်စာနယ် ဇင်း ကော်ပိုရေးရှင်း၏ သတင်းစာထုတ်လုပ်မှု အဆင့်ဆင့် နှင့် ပြည်တွင်းပြည်ပ သတင်းများ ဖြန့်ဝေပုံကိုလည်း ကောင်း၊ ပြန်ကြားရေးနှင့် အသံလွှင့်ဦးစီးဌာန၏ မှတ် တမ်းတင် ဓာတ်ပုံများ၊ အသံလွှင့်နှင့် ရုပ်မြင်သံကြား ထုတ်လွှင့်ပုံကိုလည်းကောင်း၊ ပုံနှိပ်ရေးနှင့် စာအုပ်ထုတ် ဝေရေး ကော်ပိုရေးရှင်း၏ စာအုပ်၊ စာစောင်၊ ဂျာနယ် များကိုလည်းကောင်း၊ ရုပ်ရှင် ကော်ပိုရေးရှင်း၏ ရုပ်ရှင် ရိုက်ကူးပုံ၊ ပြသပုံများကိုလည်းကောင်း ပြသခဲ့သည်။

အလုပ်သမား ဝန်ကြီးဌာနပြခန်း။ ။ နိုင်ငံ တော် ၏ စီးပွားရေး စီမံကိန်းများ အောင်မြင်ရေးအတွက် အလုပ် သမားများ၏ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု ကဏ္ဍများ၊ အလုပ် သမားများ အပန်းဖြေ အနားယူနိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမှုများ စသည်တို့ကို ပြသခဲ့သည်။

ကုန်သွယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာနပြခန်း။ ။ ဟိုတယ်နှင့် ခရီး သွားလာရေးကော်ပိုရေးရှင်း၊ မြန်မာ့ သွင်းကုန်ထုတ်ကုန် ကော်ပိုရေးရှင်း၊ ကုန်ပစ္စည်း စစ်ဆေးရေးနှင့် ကိုယ်စား လှယ်လုပ်ငန်း ကော်ပိုရေးရှင်း၊ လယ်ယာ ကိုင်း ကျွန်းနှင့် ဥယျာဉ် ခြံမြေထွက် ကုန်ပစ္စည်း ကုန်သွယ်ရေး ကော်ပို ရေးရှင်းအသီးသီးတို့၏ လုပ်ငန်းအဆင့်ဆင့်ကိုပြသခဲ့သည်။

လယ်ယာနှင့် သစ်တောဝန်ကြီးဌာနပြခန်း။ ။ စိုက်ပျိုး ရေးဆိုင်ရာ သုတေသန လုပ်ငန်းများ၊ သိပ္ပံနည်းကျစိုက် ပျိုးရေး နည်းစနစ်များ၊ လယ်ယာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း တွင် စက်မှုတပ်ဆင်ရန် စီစဉ် ကြိုးပမ်းမှုများ၊ တိရစ္ဆာန် အင်အားသုံး ထွန်ယက်ကိရိယာများ၊ သိပ္ပံနည်းကျ သစ် တော တည်ဆောက်မှုနှင့် သဘာဝတောများ၊ တောင်နဝင်း ဆည် စီမံကိန်း လုပ်ငန်းများ စသည်တို့ကို ပြသခဲ့သည်။ အမှတ် (၁) စက်မှုဝန်ကြီးဌာနပြခန်း။ ။ စက်ပစ္စည်း စက်ရုံအမှတ် (၁) မှ ပဒုမ္မာ အပ်ချုပ်စက် ထုတ်လုပ်မှု အဆင့်ဆင့်ကို လည်းကောင်း၊ အချို့မှုန့် စက်ရုံ (ဒိုက်ဦး) မှ အချို့မှုန့်ထုတ်လုပ်ပုံ အဆင့်ဆင့်ကို လည်းကောင်း လက် တွေ့ ပြသခဲ့သည်။

အမှတ် (၂) စက်မှုဝန်ကြီးဌာနပြခန်း။ ။ အကြီးစား စက်မှု လုပ်ငန်း ကော်ပိုရေးရှင်းမှ ထုတ်လုပ်သော ပစ္စည်း များ၊ စက္ကူထုတ်လုပ်မှုများ၊ အားဖြည့်လောင်စာဖြန့်ဝေ ပုံနှင့် ရေနံစိမ်း၊ ရေနံဓာတု သဘာဝ ဓာတ်ငွေ့ ထုတ်လုပ် မှုများ၊ မြန်မာ့ ရေနံမြေများ၊ ဓာတ်အားပေးစက်ရုံများ၊ ဝါး၊ ထင်းရှူးနှင့် အခြားသစ်တို့ကို အခြေခံလျက် ပျော့

ဖတ်နှင့် စက္ကူစမ်းသပ် ထုတ်လုပ်မှုများ၊ မုံရွာ ကြေးနီသန့် စင် စက်ရုံမှ ကြေးနီစမ်းသပ် ထုတ် လုပ်ပုံ များ ကို ပြသ ခဲ့သည်။

ဖိလစ်ပိုင်သမ္မတနိုင်ငံ။ ။ အတိုက်အခံ ခေါင်းဆောင် ဘီနစ်နို အကီနို လုပ်ကြံခံရမှုနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စုံစမ်း စစ် ဆေးရေးကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင် လေးဦးက တင်သွင်းသည့် အစီရင်ခံစာတွင် လက်နက်ကိုင် တပ်ဖွဲ့များ ဦးစီးချုပ် ဖာဗီယန် ဗားသည် အဓိကတာဝန်အရှိဆုံးဖြစ်ပြီး စစ်သား ၁၇ ဦးအပါအဝင် စုစုပေါင်း ၂၆ ဦးကို စွဲချက်တင်ရမည် ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅ - စာ၊ ၂၈၈ - ၉။) ၁၉၇၂ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် သမ္မတ မားကိုက စစ်အုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သော အခါ အင်အား ၅၀,၀၀၀ ခန့်သာ ရှိခဲ့သော ဖိလစ်ပိုင် စစ်တပ်သည် အင်အား ၂,၅၀,၀၀၀ ဝန်းကျင်ထိ တိုးပွား လာခဲ့ပြီး စည်းကမ်းပျက်ခြင်း၊ ပြည် သူ များ အ ပေါ် အကြမ်းဖက်ခြင်းတို့ကြောင့် ဂုဏ်သိက္ခာ ကျဆင်းလျက် ရှိသည်။ ထိုအခြေအနေအတွင်း ယင်းအစီရင်ခံစာ ပေါ် ထွက်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗားနှင့် အခြား ပုဂ္ဂိုလ် ၂၅ ဦးတို့ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၂၃ ရက်နေ့ တွင် မသမာမှု စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးဆိုင်ရာ အစိုးရအရာရှိက တရားစွဲဆို လိုက်သည်။ အကီနို၏ ဦးခေါင်းကို စစ်သား တဦးက သေနတ်နှင့် တေ့ချိန်လိုက်သည်ကို မြင်လိုက်ရပြီး မရှေးမနှောင်းမှာပင် သေနတ်သံတချက်ကို ကြားလိုက်ရ ကြောင်းဖြင့် အကီနိုနှင့်အတူ လေယာဉ်တစ်စီးတည်း စီးနင်း လိုက်ပါလာသူ အမျိုးသမီးတဦးက မေလ ၂ ရက်နေ့တွင် တရားခွင်၌ သက်သေထွက်ဆိုခဲ့သည်။ ဩဂုတ်လ ၂၁ ရက် နေ့တွင် ဘီနစ်နို အကီနို လုပ်ကြံခံရမှု နှစ်နှစ်မြောက် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတဝန်းလုံး၌ ဆန္ဒပြပွဲ များ ကျင်းပရာ လူ ၁,၀၀,၀၀၀ နီးပါး ပါဝင် ဆင်နွှဲကြ သည်။ ထိုလုပ်ကြံခံရမှုတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗားနှင့် အခြား စစ်အရာရှိကြီး ခုနစ်ဦးတို့ အလိုတူအလိုပါ ပတ်သက် ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟူသော သက်သေ အထောက်အထား သည် လက်ခံနိုင်ဖွယ်မရှိဟူ၍ ဩဂုတ်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ထောက်ခံမဲ ၁၀ မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ သုံးမဲဖြင့် စီရင်ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗားသည် မိမိကို တရားသေလွှတ်ပေးရန် တောင်းဆိုထား သော စာမျက်နှာ ၁၄၁ မျက်နှာရှိ အစီရင်ခံစာကို တရား ရုံးသို့ တင်သွင်းခဲ့သည်။ မှားယွင်းစွာတရားစစ်ဆေးလျက် ရှိသည်ဟု တရားလိုဘက်မှ လျှောက်ထားလွှာ တင်သွင်း ထားသည်ကို တရားလွှတ်တော်ချုပ်က ပယ်ချခဲ့သည်။

ထို့နောက် တရားရုံးက ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗားနှင့် အပေါင်းပါ ၂၅ ဦးတို့တွင် အပြစ်လုံးဝမရှိကြောင်းဖြင့် ဒီဇင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် တရားသေ လွှတ်ပေးခဲ့သည်။ အစိုးရ၏ ဖောက်ပြန်မှု၊ အဂတိလိုက်စားမှုတို့ကို စုံစမ်းစစ်ဆေး စီရင် ရသည့် ဆန္ဒီဂန်ဘယ်ဟု ခေါ် တွင်သော ထိုတရားရုံး၏ စီရင် ချက်တွင် စစ်ဘက် စုံစမ်း စစ်ဆေးရေးအဖွဲ့က စွပ်စွဲထား သည့်အတိုင်း ကွန်မြူနစ် ရိုလန်ဒို ဂဲလမန်းကသာ အကီနို ကို လုပ်ကြံကြောင်း ထင်ရှားသည်ဟု ဖော်ပြသည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၄ - စာ၊ ၂၁၄ - ၉။)

ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဗားသည် တရားဆိုင်နေရစဉ် တာဝန်မှခွင့် ယူထားရသည်။ ထိုအချိန်တွင် ယာယီ စစ်ဦးစီးချုပ်အဖြစ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဖိဒယ် ရာမော့စ်က ဆောင်ရွက်ရသည်။ စစ် တပ်အတွင်း အရာရှိပေါင်း ၁၅,၀၀၀ ခန့် ရှိသည့်အနက် သုံးပုံ တပုံခန့်သည် တပ်အတွင်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု ပြုလုပ် ရန် အာသီသ ပြင်းပြလျက် ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ စစ် တက္ကသိုလ်ဆင်းစ အရာရှိငယ် ၃၀၀ သည် “ပြုပြင် ပြောင်းလဲ ခြင်းမှ စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းသို့” ဟူသော စာတန်းတံခွန်ကို လွင်ကာ ချိတ်ကံခဲ့ကြသည်။ “ငါတို့ကို (တပ်မတော်က) ပိုင်သည် ” (We Belong) ဟူသော စာတန်း ပါသည့် တီရှပ်များကို ဝတ်ဆင်ခဲ့ကြသဖြင့် သတင်းစာ ဆရာများက ဝီ ဘီလောင်း အင်အားစုဟု ခေါ်ဝေါ်ခဲ့ကြသည်။ ဗိုလ် ချုပ်ကြီး ရာမော့စ်နှင့် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး ယွန် ပွန်စီ အင်ရိုင်းတို့သည် ဝီ ဘီလောင်း အင်အားစုနှင့် ပြေလ အတွင်းက တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ စစ်တပ်တွင် သက် ပြည့် အငြိမ်းစားယူရမည့် အရွယ်ကို လွန်နေပါလျက် ရာထူးလက်ရှိဖြစ်နေကြသည့် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ၂၉ ဦးရှိသည် ဟု ဆိုသည်။ ယင်းအချက်ကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အစီ အစဉ်တွင် ရှေ့တန်းတင် စဉ်းစားရမည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့နောက် သမ္မတ မားကိုသည် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး စီမံ ကိန်းအရ သေချက်ကျသော စစ်ဌာနချုပ် များတွင် ရာထူးနေရာ အပြောင်းအလဲ ၆၀ ခန့် ပြုလုပ်လိုက်ရာ ရေ တပ် စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အလက်ဇန်းဒရို၏ နေရာ တွင် ကမ်းရိုးတန်းစောင့် တပ်များ၏ တပ်မှူး ဗိုလ်ချုပ် ဘရီလျံတဲ အိုချိုကို ကိုအစားထိုး ခန့်အပ်သည်။ တရား ဆိုင်ရာမှ ပြန်လာသော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဗားကို ဒီဇင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့တွင် စစ်ဦးစီးချုပ်အဖြစ် ပြန်လည်ခန့်အပ်သည်။

ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ တောင်ပိုင်းရှိ မင်ဒါနာအိုကျွန်းတွင် မူဆလင်ပြောက်ကျားအင်အား ၂၀,၀၀၀ ခန့်သည်လည်း ကောင်း၊ ထိုကျွန်းနှင့် လူငိုကျွန်းတို့တွင် ပြည် သူ တပ် မ တော်သစ် (အင်ပီအေ) အမည်ခံ ကွန်မြူနစ် ပြောက်ကျား အင်အား ၁၀,၀၀၀ ခန့်နှင့် အင်ပီအေ ဩဇာခံ ဒေသ ဆိုင်ရာ ပြည်သူစစ် ၁၀,၀၀၀ ခန့်သည်လည်းကောင်း လှုပ်

ဖိလစ်ပိုင်ပြည်သူ့ဘဏ် ပန်ကြားချက်အရ သမ္မတလောင်းအဖြစ် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်မည့် မစ္စက် ကိုရာဇွန် အကွီနိုနှင့် သမ္မတလောင်းအဖြစ်မှ ဒုတိယသမ္မတလောင်းအဖြစ် ခံယူလိုက်သည့် မစ္စတာ ဆာဗေဒို လော်ရဲ

ရှားနေကြသည်။ ကွန်မြူနစ်ပြောက်ကျားများသည် တရားမဝင်ပါတီဖြစ်သော အမျိုးသား ဒီမိုကရက်တစ် တပ်ဦး (အင်ဒီအက်ဖ်)နှင့်အတူ လက်တွဲ၍ ပြည်နယ် ၇၃ ခုအနက် ပြည်နယ် ၆၂ ခုတွင် လှုပ်ရှား နေကြသည်ဟုဆိုသည်။ အင်ဒီအက်ဖ်တွင် အစိုးရဆန့်ကျင်ရေး အဖွဲ့အစည်း ၂၂ ခု ပါဝင်ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ကိုးလပိုင်းအတွင်း သူပုန် ၄,၅၀၀ ခန့်ကို ဖိလစ်ပိုင်အစိုးရတပ်က သုတ်သင်နိုင်ခဲ့သည်ဟု ယာယီ စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရာမော့စ်က ကြေငြာခဲ့သည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ အင်ပီအေ ပြောက်ကျားများသည် ဖိလစ်ပိုင် ကျေးလက်ဒေသ၏ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ထိုးဖောက် လွှမ်းမိုး ထားပြီဟု စစ်ရေး အကဲခတ်သူတချို့က ယူဆထားကြသည်။ စစ်ရေးအစီရင်ခံစာများအရ အစိုးရတပ်များသည် အင်ပီအေ ပြောက်ကျားတို့နှင့် ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် တိုက်ပွဲပေါင်း ၃,၆၅၀ ဖြစ်ပွားခဲ့ရာမှ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ၁၀ လပိုင်းတွင် တိုက်ပွဲပေါင်း ၅,၁၁၀ ခန့် ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်ဟုဆိုရသည်။ ခမာနီကွန်မြူနစ်တို့ ကမ်းပူးချားနိုင်ငံတွင် ပြည်သူတို့အပေါ် ညှဉ်းပန်းနှိပ်စက်ခဲ့ပုံကို ဇာတ်လမ်းကျောရိုး ဖွဲ့ထားသည့် “လူသတ်ကွင်းများ” အမည်ရှိ အမေရိကန်ရုပ်ရှင် ဇာတ်ကားကို ဖိလစ်ပိုင်ကျေးလက် ပြည်သူများအား ပြသခြင်းဖြင့် အင်ပီအေပြောက်ကျားတို့၏ သြဇာမခံစေရန် အစိုးရက ဝါဒဖြန့် စည်းရုံးလျက် ရှိသည်။ ထို့ပြင် ကွန်မြူနစ်

ပြောက်ကျားများသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ်က ဖိလစ်ပိုင်ပြည်သူနှင့် စစ်သည် ၂၀၀၀ ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်ဟု ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးက ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၈ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။

သမ္မတ မားကို၏ ကျန်းမာရေး အခြေအနေသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလမှစ၍ ရုတ်တရက် ကျဆင်းလာသဖြင့် သမ္မတသက်တမ်း ကုန်ဆုံးအောင် တာဝန် ထမ်းဆောင်နိုင်မည်မဟုတ်ဟု သတင်းများ ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် သမ္မတ မားကိုက ၁၉၈၇ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပမည့် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲ၌ အာဏာရလှူဘောင်သစ် လှုပ်ရှားမှုပါတီခေါ် ကိလူဆန် ဘာဂေါင်း လီပူနမ်ပါတီ (ကေဘီအယ်)၏ သမ္မတလောင်းအဖြစ် မိမိယှဉ်ပြိုင်ရွေးချယ်ခံမည်ဖြစ်ကြောင်း ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ကြေငြာခဲ့သည်။ ထိုအချိန်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ ထုတ်ဝေလျက်ရှိသော သတင်းစာတစောင်က သမ္မတမားကိုဇနီး အိမယ်ဒါ မားကိုနှင့် မိတ်ဆွေအချို့သည် လန်ဒန်၊ ဘေရလင်နှင့် နယူးယောက်မြို့တို့၌ ဒေါ်လာ ၇၆၆ သန်းခန့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံထားကြောင်း ဖော်ပြခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် သြဂုတ်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် အတိုက်အခံအမတ် ၅၆ ဦးတို့က လက်မှတ်ရေးထိုး၍ သမ္မတ မားကိုအပေါ် အယုံအကြည်မရှိကြောင်းအဆိုကို တင်သွင်းခဲ့သည်။ ထိုအဆိုကို အတိုက်အခံအမတ် ခုနစ်ဦးအပါအဝင် အဖွဲ့ဝင် ၂၅

ဦးပါသည့် တရားမျှတရေး၊ လူ့အခွင့်အရေးနှင့် အစိုးရ ကောင်းပြစ်ရေး ကော်မတီတွင် ဆွေးနွေးရာ ထိုအဆိုသည် အခြေအမြစ်မရှိဟုဆိုကာ ချက်ချင်းပင် ပယ်ချခဲ့သည်။

သမ္မတ မားကိုသည် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကို ၁၉၈၇ ခု နှစ်တွင် ကျင်းပမည့်အစား ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပမည်ဟု ၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ကြေငြာခဲ့သည်။ ၁၉၇၃ ခုနှစ်မှစ၍ ဖျက်သိမ်းထားခဲ့သော ဒုတိယ သမ္မတ ရာထူး အတွက်လည်း ထိုရွေးကောက်ပွဲ၌ ရွေးချယ်တင်မြှောက်မည်ဟု ဆိုသည်။ တဖန် အာဏာရ ပါတီ အဖွဲ့ဝင်များ၏ အကြံပြုချက်အရ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပမည့်ရက်ကို ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၇ ရက် နေ့သို့ ရွှေ့ပြောင်းသတ်မှတ်ခဲ့ပြန်သည်။

သမ္မတမားကိုသည် လွှတ်တော်အမတ် အာဏာရုံ တိုလင် တီနိုကို ဒုတိယသမ္မတလောင်းအဖြစ် လျာထားသည်။ တိုလင်တီနိုသည် သမ္မတ၏ သံအမတ်ခန့်အပ်မှုကို ဝေဖန် ခဲ့သဖြင့် သမ္မတ မားကိုက ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၄ ရက်နေ့ တွင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးရာထူးမှ ဖယ်ရှားခြင်း ခံထားရ သူဖြစ်သည်။ နိုင်ငံရေးလောက၌ ၃၇ နှစ်ကြာ လှုပ်ရှား လာခဲ့သော တိုလင်တီနိုသည် သမ္မတအား အမိန့်ကြေငြာ ချက်များ ထုတ်ပိုင်ခွင့်နှင့် အရေးပေါ် အာဏာကျင့်သုံး ပိုင်ခွင့်များ အပ်နှင်းထားသည့် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက်ဥပဒေ အမှတ်(၆)ကို ပယ်ဖျက်ရန် လွှတ် တော်၌ လှုပ်ရှားခဲ့သူလည်း ဖြစ်သည်။ ထိုလှုပ်ရှားမှုသည် အရေးနိမ့်ခဲ့ရသည်။ ထို့ပြင် ၁၉၈၆ ခုနှစ် သမ္မတ ရွေး ကောက်ပွဲ မကျင်းပမီ သမ္မတ မားကိုက ရာထူးမှ နုတ်ထွက် မပေးခြင်းကြောင့် ထိုရွေးကောက်ပွဲသည် အခြေခံ ဥပဒေ နှင့် သွေဖည်ကြောင်း ဆုံးဖြတ်ပေးရန် တရားလွှတ်တော် ချုပ်သို့ ပန်ကြားလွှာ တင်သွင်းရန် ၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင် ဘာလအတွင်း ရှေ့ တန်း က လှုံ့ဆော် ခဲ့သူသည်လည်း တိုလင်တီနိုပင် ဖြစ်သည်။ ထိုပန်ကြားလွှာကို တရားလွှတ် တော်ချုပ်က ပယ်ချခဲ့သည်။ တိုလင်တီနိုသည် မနီလာမြို့ တော် မဲဆန္ဒရှင် လေးသန်းကြားတွင် လူကြိုက်များသူ ဖြစ် သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် မေလက ကျင်းပခဲ့သော အမျိုးသား လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲတွင် မနီလာမြို့တော်၌ အတိုက် အခံတိုက် လွှမ်းမိုးခဲ့သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅-စာ၊ ၂၈၉-၅။) ထိုရွေးကောက်ပွဲ၌ အာဏာရ ကေဘီအယ် ပါတီသည် နေရာသုံးပုံ နှစ်ပုံကို အနိုင်ရခဲ့သော်လည်း ထောက်ခံမဲ ၄၆ ရာခိုင်နှုန်းသာ ရခဲ့သဖြင့် မြို့တော်နေ ပြည်သူတို့၏မဲကို ဆွယ်နိုင်ရန် တိုလင်တီနိုကို ဒုတိယ သမ္မတလောင်းအဖြစ် လျာထားခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

ဘီနစ်နို အက္ခီ၏ဇနီး ကိုရာဇွန် (ကိုရီ) အက္ခီသည် အတိုက်အခံ ညီညွတ်သော ဒီမိုကရက်တစ် လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့

(ယူနီဒီ)၏ သမ္မတလောင်းအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ယူနီဒီ ခေါင်းဆောင် ဆာဗေဒီ(ဒွိုင်)လော်ရဲက ဒုတိယ သမ္မတ လောင်းအဖြစ်လည်းကောင်း ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်မည်ဖြစ်သည်။ လော်ရဲသည် အမေရိကန် ယေးတက္ကသိုလ်ဘွဲ့ရ ရွှေနေတဦး ဖြစ်ပြီး စစ်အုပ်ချုပ်ရေးဥပဒေ (၁၉၇၂) မပြဋ္ဌာန်းမီက အထက်လွှတ်တော်အမတ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ကြားဖြတ် အမျိုးသားလွှတ်တော်၌ ကေဘီအယ် ပါတီ၏ အမတ်ဖြစ်လာပြီး ၁၉၈၂ ခုနှစ်မှစ၍ အတိုက်အခံ အဖြစ် လှုပ်ရှားလာသူ ဖြစ်သည်။ မစ္စက် ကိုရာဇွန် အက္ခီသည် သမ္မတလောင်းအဖြစ် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ရန် ဖိလစ်ပိုင်ပြည်သူ ၁ ဒသမ ၂ သန်းကျော်က လက်မှတ်ရေးထိုး တိုက်တွန်း ထားသည့် ပန်ကြားလွှာကို ရရှိပြီးမှ ပါဝင် ယှဉ်ပြိုင်ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယူနီဒီ၏ သမ္မတလောင်းအဖြစ် ဇွန်လကတည်းက လျာထားခံရပြီးသော ဆာဗေဒီ လော် ရဲသည် ၁၉၇၃ ခုနှစ်က လူကြိုက်များသော ရာမုန် မက် ဆေးဆေး သမ္မတလောင်း ဖြစ်လာနိုင်စေရန် ပါတီ၏ လျာထားခံရမှုကို စွန့်လွှတ်ခဲ့သည့် ဖခင်ဖြစ်သူ ဟိုစေး လော်ရဲ၏နည်းထုံးကို နှလုံးမူလျက် မစ္စက် ကိုရာဇွန်ကို သမ္မတလောင်းအဖြစ် တင်ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

သမ္မတ မားကိုသည် ၁၉၇၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွင်း အမိန့်ပေါင်း ၆၈၈ ခုနှင့် ညွှန်ကြားစာပေါင်း ၂၈၃ ခု ထုတ်ပြန်ခဲ့ရာ ထိုအမိန့်များနှင့် ညွှန်ကြားစာများသည် သမ္မတမိသားစု၊ သမ္မတနှင့် ရင်းနှီးသူများကို အထူးအခွင့် အရေးများရစေခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ မားကို၏မိတ်ဆွေများ သည် အခွန်ကင်းလွတ်ခွင့်၊ ပြည်ပသို့ ကုန်ပစ္စည်း တင်ပို့ ခွင့်နှင့်ပြည်ပမှ ကုန်ပစ္စည်း တင်သွင်းခွင့်စသည့် စီးပွားရေး ဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများကို ပြိုင်ဘက်မရှိခံစားလျက် ရှိကြ သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်လွန် နှစ်များအတွင်းက ဖိလစ်ပိုင် ပြည်သူ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းခန့်သည် ဆင်းရဲမှု အတိုင်းအတာ သတ်မှတ်ချက်အောက်တွင် ရောက်ရှိနေခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များအတွင်းတွင်မူ သမ္မတ မားကို အစိုးရ၏ မြိုးခြံချွေတာရေးဘတ်ဂျက်ကြောင့် ဆင်းရဲ ကျပ်တည်းမှု ပိုမိုနက်ရှိုင်းလာပြီ ဖြစ်သည်။ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၏ ပြည်ပ ကြွေးမြီသည် ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၂၉,၀၀၀ ခန့် တင်ရှိ သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွင်းက အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေ ကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့မှ ဒေါ်လာ သန်း ၆၃၀ ခန့် ထပ်မံ ချေး ယူ ရရှိခဲ့သော်လည်း ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး အခြေ အနေသည် ဆက်လက် ကျဆင်းလျက်ရှိသည်။ ငွေကြေး ဖောင်းပွမှုနှုန်းသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် နှစ်ကုန်တွင် ၂၅ ရာခိုင် နှုန်း ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။ အမျိုးသား အသား တင် ထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုး (ဂျီအင်ပီ)သည် ၁၉၈၄ ခုနှစ်က

ထက် ၅ ရာခိုင်နှုန်း လျော့ကျသည်။ အလုပ်လက်မဲ့သည် ၁၅ ရာခိုင်နှုန်းရှိပြီး ဖုံးကွယ်အလုပ်လက်မဲ့သည် ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

ဗကို၊ ဗိုလ် (ခရစ် ၁၉၁၉-၁၉၇၅) ။ ။ စာရေးဆရာ၊ ရုပ်ရှင်ဒါရိုက်တာနှင့် အကယ်ဒမီ နှစ်ထပ်ကွမ်းရ ရုပ်ရှင် သရုပ်ဆောင် ဗိုလ်ဗကိုကို ၁၉၁၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် မန္တလေးမြို့ ပွဲစားတန်း၌ အဖ ဦးသန်း၊ အမိ ဒေါ်ဝင်းတို့က မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်း ခြောက် ယောက် တွင် အကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။

၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် မန္တလေး ဝက်စလီယံကျောင်းမှ ၁၀ တန်းအောင်သည်။ ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် မန္တလေး ဥပစာ ကောလိပ်မှ ဥပစာတန်းအောင်သည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်မှ ဝိဇ္ဇာ (ပါဠိ) ဂုဏ်ထူးတန်းကို ပထမ အဆင့်ဖြင့် အောင်မြင်သည်။ ၁၉၄၁-၄၂ ခုနှစ် တွင် ဘားမားရိုင်ဖယ်အမှတ်(၉)စစ်တပ်၌ ပြန်တမ်းဝင်(အရေး ပေါ်)ဒု-ဗိုလ်အဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၄၃ ခုနှစ် တွင် စစ်ကိုင်းမြို့ အာရှလူငယ် အစည်းအရုံးဝင် ဖြစ်လာသည်။

၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ဘီဒီအေတပ်ရင်း(၃)လူသစ်တပ်ဖွဲ့၌ စစ်သား စုဆောင်းရေး တာဝန် ယူခဲ့သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးအပြီးဗမာ့တပ်မတော်၌ ဆက်လက်အမှုထမ်း ခဲ့ရာ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်မှူးအဆင့် ရခဲ့သည်။

၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်မှ အနားယူခဲ့ပြီး စာပေ ဗိမာန်အဖွဲ့၌ စာတည်း အဖွဲ့ဝင် အဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၉၅၃-၁၉၅၅ ခုနှစ်အထိ အမေရိကန်ပြည် ထောင်စု ယေးတက္ကသိုလ်တွင် ပညာတော် သင် အဖြစ် သွားရောက်ပညာသင်ခဲ့ရာ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ရခဲ့သည်။

၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတ နိုင်ငံ တွင် ကျင်းပသော ရုပ်ရှင်ပွဲတော်သို့ လည်းကောင်း၊ အိန္ဒိယ သမ္မတ နိုင်ငံ တွင် ပြုလုပ်သော ယူနက်စကို သက်ကြီး စာတတ်မြောက်ရေး အစည်းအဝေးသို့ လည်းကောင်း တက်ရောက်ခဲ့သည်။

ဗိုလ်ဗကိုသည် ဧယျ ကျော်ထင်ဘွဲ့ကို ၁၉၄၅-၅၀ ပြည့်နှစ် စစ်မှုထမ်း ကာလ အတွင်း ချီးမြှင့် ခံရသည်။ ဝဏ္ဏကျော်ထင်ဘွဲ့ကို ၁၉၅၅-၅၆ ခုနှစ်တွင် စာပေဗိမာန်၌ အမှုထမ်းစဉ်ကာလအတွင်း ချီးမြှင့်ခံရသည်။ လွတ်လပ် ရေးမော်ကွန်းဝင် ဒုတိယအဆင့်ကို ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် ရရှိ ခဲ့သည်။

၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် စာပေဗိမာန်မှ နုတ်ထွက်ခဲ့ပြီး စာပေ နှင့် ရုပ်ရှင် လောကသို့ ဝင်ရောက်သည်။ လူထုအောင်သံ ရုပ်ရှင်ကားမှစ၍ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်၊ ဇာတ်ညွှန်းရေး ဆရာ၊ ဒါရိုက်တာအဖြစ် ထင်ပေါ်လာခဲ့သည်။

စာရေးဆရာ၊ ဒါရိုက်တာနှင့် ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် ဗိုလ်ဗကို

၁၉၇၆ ခုနှစ်မှစ၍ ရုပ်ရှင်ကောင်စီ စည်းရုံးရေး ကော်မတီ၏ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ထမ်းရွက်ခဲ့သည်မှာ ကွယ်လွန်ချိန်အထိ ဖြစ်သည်။

၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် သီတာပြုံး ရုပ်ရှင်ကား၌ သရုပ် ဆောင်မှု ထူးချွန်သဖြင့် ပထမအကြိမ် အကယ်ဒမီ ရရှိခဲ့ ပြီး ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် တက္ကေတကမ္ဘာ့ရုပ်ရှင်ကား၌ သရုပ် ဆောင်ထူးချွန်၍ ဒုတိယအကြိမ် အကယ်ဒမီ ရရှိခဲ့သည်။

ဗိုလ်ဗကိုသည် ၁၉၅၈ ခုနှစ်မှ ကွယ်လွန်သည့် အချိန် အထိ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်၊ ဇာတ်ညွှန်းရေးဆရာ၊ ဒါရိုက် တာအဖြစ် ရုပ်ရှင်ကားပေါင်း ၁၂၀ အထိ ရိုက်ကူးခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်၊ မန္တလေးတက္ကသိုလ်၊ ပုသိမ် ကောလိပ်၊ မော်လမြိုင်ကောလိပ်တို့တွင် ပြင်ပ မာစစ်မှူး တဦးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် မြန်မာ စာဌာနတွင်လည်း ဘာသာဗေဒကို ပို့ချပေးခဲ့သည်။

ဗိုလ်ဗကိုသည် ယေးတက္ကသိုလ်ခရီးသည်၊ ပြည်သူ့စာ ရေးဆရာမကြီး မပုလဲ စသောစာအုပ်များကို ရေးသား ထုတ်ဝေခဲ့၍ ဝတ္ထု၊ ဆောင်းပါးများစွာကိုလည်း မဂ္ဂဇင်း များတွင် ရေးသားခဲ့သော စာရေးဆရာတဦး ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်ဗကိုသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီး ဒေါ်ခင်ကြည် (မြန်မာ့အသံ) နှင့် သမီးနှစ်ယောက် ကျန် ရစ်သည်။

ဗရိုင်ယန်၊ ဆာအာသာ (ခရစ် ၁၈၉၉-၁၉၇၅) ။ ။ ဗြိတိသျှ သမိုင်းပညာရှင်နှင့် အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာရေးဆရာကြီး ဆာ အာသာ ဗရိုင်ယန်ကို ၁၈၉၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် နေဘုဖော့နယ် ဒါဆင်ဂမ်းမြို့၌ မွေးဖွား

သည်။ အောက်စဖို့တက္ကသိုလ် ဟာရီးကောလိပ်နှင့် ဘုရင်မ ကောလိပ်တို့တွင် ပညာ ဆည်းပူးခဲ့သည်။ ပညာသင်ယူ နေစဉ် အသက် ၁၈ နှစ်အရွယ်၌ ဘုရင်လေတပ်မတော်သို့ ဝင်ရောက်၍ လေယာဉ်မှူးအဖြစ် ပထမ ကမ္ဘာစစ်အတွင်း ပါဝင်ဆင်နွှဲ တိုက်ခိုက်ခဲ့ဖူးသည်။ စစ်ပြီးသောအခါ ပညာ ဆက်လက် ဆည်းပူးရာ အောက်စဖို့တက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရ ရှိ သည်။ ထို့နောက် ကိန်းဗရစ် အနုပညာ၊ လက်မှုပညာ နှင့် စက်မှုပညာအတတ်သင်ကျောင်း ကျောင်းအုပ်ဆရာ ကြီးအဖြစ် ၁၉၂၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၂၅ ခုနှစ်အထိ အမှုထမ်း ခဲ့သည်။ အောက်စဖို့တက္ကသိုလ်၌ သမိုင်းနှင့် အင်္ဂလိပ် အနုစာပေကထိကအဖြစ် ၁၉၂၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၆ ခုနှစ် ထိ သင်ကြား ပို့ချခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အက်ရှရစ်ချ်ဂျာနယ် စာတည်းအဖြစ် ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၃၉ ခုနှစ်ထိ ဆောင် ရွက်ခဲ့သည်။

ထိုစဉ်က ကျော်ကြား အောင်မြင်နေသော စာရေး ဆရာကြီး ဂီးလဗတ် ကေ ချက်စတာတန် (၁၈၇၄-၁၉၃၆) ရေးသားခဲ့သော အီလပ်စထရိတ်တက် လန်ဒန် နယူးစ်တွင် “ကျွန်ုပ်တို့၏မှတ်စု” ကဏ္ဍကို ဆာ အာသာ ဗရိုင်ယန်က ချက်စတာတန်ကွယ်လွန်သည့် ၁၉၃၆ ခုနှစ်မှစ၍ ပင်တိုင် ဆက်လက်ရေးသားလာခဲ့သည်။ မော်ကွန်း တင်ထိုက်သမျှ ကို ပေတစောင် စာတဖွဲ တခမ်းတနား ရေးသားနိုင်စွမ်း ရှိခြင်းကြောင့် ဆာ အာသာ ဗရိုင်ယန်၏ သမိုင်းအတ္ထုပ္ပတ္တိ စာပေလက်ရာများကို လူကြိုက်များလာသည်။ ဗြိတိသျှ ဇာတိသွေးဇာတိမာန်ကို လှုံ့ဆော်ရေးသားသောအတ္ထုပ္ပတ္တိ စာပေလက်ရာများဖြစ်သည့် ဒုတိယမြောက် ချားဘုရင် (၁၉၃၁)၊ မက်ကောလေး (၁၉၃၂)၊ အမျိုးသားရေး စရိုက်လက္ခဏာ (၁၉၃၃)၊ ၁၇ ရာစုနှစ် နေ့စဉ်မှတ်တမ်း စာဆိုတော် ဆင်မြူယယ် ပက်ပီဇ်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိ သုံးတွဲ (၁၉၃၃၊ ၁၉၃၅၊ ၁၉၃၈)၊ ဒုတိယမြောက် ချားဘုရင် လက်ထက် အင်္ဂလန်ပြည် (၁၉၃၄)၊ ပဉ္စမမြောက် ဂျော့ ဘုရင် (၁၉၃၆)၊ ဒုတိယမြောက် ချားဘုရင်၏ ပေးစာ များနှင့် မိန့်ခွန်းများ (၁၉၃၆)၊ စတန်လီ ဗော်လဒွင် (၁၉၃၇)၊ ဆုံးခန်းမတိုင်သေးသော အောင်ပွဲ (၁၉၃၇)၊ အင်္ဂလိပ်သူရဲကောင်းပုံပြင်များ၊ ၁၈၄၀-၁၉၄၀ (၁၉၄၀)၊ စာအုပ်တို့သည် အထူးထင်ရှားသည်။

ဆာ အာသာ ဗရိုင်ယန်သည် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၄၆ ခုနှစ်ထိ ဗြိတိသျှ တပ်မတော်တွင် ကထိကအဖြစ် သင် ကြားပို့ချခဲ့သည်။ ၁၉၄၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၁ ခုနှစ်အထိ စာရေးဆရာအသင်း အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၄၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်အထိ စိန်ဂျန်းနှင့် ကြက်ခြေနီဆေးရုံ စာကြည့်တိုက် အုပ်ချုပ်မှု အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ တော်

ဗြိတိသျှ သမိုင်းပညာရှင် ဆာ အာသာ ဗရိုင်ယန်

ဝင်စာပေ ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ သမိုင်းဝင် ဘုရား ရှိခိုးကျောင်းများ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး ကောင်စီ နာယက၊ အင်္ဂလိပ်ရိုးရာ ဂီတရန်ပုံငွေအဖွဲ့ဝင်လူကြီး စသည့် တာဝန်များကိုလည်း ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသည်။

ဆာ အာသာ ဗရိုင်ယန်သည် အင်္ဂလိပ်သမိုင်းစဉ်တခု လုံးကို တကန့်စီ မီးမောင်းထိုးပြသော ရေးဟန်ဖြင့် ပြုစု ခဲ့သည်လည်း ရှိသည်။ ၁၇၉၃ ခုနှစ်မှ ၁၈၀၂ ခုနှစ်ထိ ကာလကို “ကြုံကြုံခဲခဲရသောနှစ်များ” (၁၉၄၂)၊ ၁၈၀၂ ခုနှစ်မှ ၁၈၁၂ ခုနှစ်ထိ ဖြစ်ရပ်များကို “အောင်ပွဲခဲသော နှစ်များ” (၁၉၄၄) နှင့် ၁၈၁၂ ခုနှစ်မှ ၁၈၂၂ ခုနှစ်ထိ အပိုင်းကို “ခမ်းနားထယ်ဝါသောခေတ်” (၁၉၅၀) ဟူ၍ စာအုပ်သုံးအုပ် ပြုစုခဲ့သည်။ ခမ်းနားထယ်ဝါသောခေတ် စာအုပ်ဖြင့် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဆန်းဒေးတိုင်းရွှေတံဆိပ် နှင့် စတာလင်ပေါင် ၁၀၀၀ တန် စာပေဆုကို ဆွတ်ခူး ရရှိ ခဲ့ သည်။ ထို့နောက် အ နောက် ဘက် က အောင်ပွဲ (၁၉၅၉)၊ အင်္ဂလန်ပြည်၏ပုံပြင် (၁၉၆၃)၊ မီးနှင့်နှင်းဆီ (၁၉၆၅)၊ ပရိတ်တက်စတင့်ကျွန်း (၁၉၆၇)၊ ဂျင်မီ သို့မဟုတ် ကျွန်ုပ်ဘဝမှာ ကြုံခဲ့ရသည့် ခွေးတကောင် (၁၉၆၇)၊ ခြင်္သေ့နှင့်ခြူး (၁၉၆၉)၊ နယ်လဆင် (၁၉၇၀)၊ ဗြိတိသျှ ဘုရင်စနစ် နှစ်တထောင်ကာလ (၁၉၇၅)၊ အင်္ဂလန်ပြည်၏ ဝိညာဉ် (၁၉၈၂) စသည့် စာပေလက်ရာ အများအပြား ကို ပြုစုခဲ့သည်။ အိဒင်ဘာရာ တက္ကသိုလ်၊ စိန်အင်ဒရူး တက္ကသိုလ် စသည့်တက္ကသိုလ်များက ဆာ အာသာ ဗရိုင် ယန်အား ဂုဏ်ထူးဆောင် စာပေပါရဂူဘွဲ့များ အသီးသီး အပ်နှင်းခဲ့ကြသည်။

ဆာ အာသာ ဗရိုင်ယန်သည် အမေရိကန် သမိုင်းကို လည်း စိတ် ဝင် စား သည့် အ လျောက် အမေရိက၏ အကောင်းဆုံး မျှော်မှန်းချက် (၁၉၃၆) စာအုပ်ကို ပြုစု

ခဲ့သည်။ အောင်မြင် ကျော်ကြား လူကြိုက် များ သော စာပေလက်ရာများ ရှိသည့်နည်းတူ ဝေဖန် တိုက်ခိုက်မှုခံရ သည့် စာပေလက်ရာများလည်း ရှိသည်။ အင်္ဂလိပ် ဖီးမာ ရှယ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး လော့ အာလန် ဘရူတ်၏ နေ့စဉ် မှတ် တမ်းများကို အခြေခံ၍ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်သမိုင်း စာအုပ် တအုပ်ကို ပြုစုခဲ့ရာ အိုင်ဆင်ဟောင်းဝါးနှင့် မာရှယ်တို့ ကဲ့သို့သော အမေရိကန်စစ်ဦးစီးချုပ်များ၏ အခန်းကဏ္ဍကို မှေးမှိန်သေးသိမ်စွာ ရေးသားထားသည်ဟုလည်းကောင်း၊ အာလန် ဘရူတ်မှအပ ကျန်စစ်ဦးစီးချုပ် အားလုံး ၏ အခန်းကဏ္ဍကို ဂုဏ်နိမိတ် ရေး သား ထား သည် ဟု လည်း ကောင်း စာပေအကဲဖြတ်သူတို့ကဝေဖန်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၄၀ ပြည့်လွန်နှစ်များအတွင်း စစ်မက်ကာလတွင် မျိုးချစ်စိတ် လှုံ့ဆော်ရန် ပြင်သစ်စစ်ကေဆုဇ်နိုပိုလီယန်အပေါ် အင်္ဂလိပ် တို့ အောင်နိုင်ခဲ့ပုံ သမိုင်းတကွက်ကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ စဉ်ကလည်း မျက်ကန်းမျိုးချစ်အဖြစ် ဝေဖန်ခံခဲ့ရသည်။ မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ဆာအာသာဗရိုင်ယန်သည် ချက်စနီရွှေ တံဆိပ် (၁၉၅၅) အပါအဝင် ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့၊ ဂုဏ်ထူး ဆောင် ဆုတံဆိပ်များ အမြောက်အမြား ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရ သည်။

သက်ဆုံးတိုင် စာပေရေးသား ပြုစုခဲ့သော သမိုင်း ပညာရှင်ကြီး ဆာ အာသာ ဗရိုင်ယန်သည် ဗြိတိန်နိုင်ငံ ဆော့လ်စ်ဗယ်ရီမြို့၌ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ကွယ်လွန် သည်။

ဗိုး၊ ဟိုင်းရစ် သီအိုဒို (ခရစ် ၁၉၁၇-၁၉၈၅) ။ ။ ဂျာမန် ဒီမိုကရက်တစ် သမ္မတနိုင်ငံ (ဂျီဒီအာ)နှင့် ဂျာမနီ ပြည် ထောင်စု သမ္မတနိုင်ငံ (အက်ဖ်အာဂျီ) နှစ်နိုင်ငံလုံးတွင် စာပေဩဇာအလွမ်းမိုးဆုံးစာရေးဆရာတစ်ဦးဖြစ်သည့် ဟိုင်း ရစ် သီအိုဒို ဗိုးကို ၁၉၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့ တွင် ကိုလုံးမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ အဖ ပရိုဘောဂ လက် သမား ဗစ်တာ ဗိုးနှင့် အမိ မာရီယာတို့၏ သားအထွေး ဆုံးဖြစ်သည်။ စာပေဆိုင်ရာ နိမိတ်ဆုကို သောမတ်မန်း (၁၈၇၅-၁၉၅၅) ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့သည့် ၁၉၂၉ ခုနှစ် နောက် ပိုင်းတွင် ဗေဒဆော်ဦး ထပ်မံ ဆွတ်ခူးရရှိသော ဂျာမန် စာရေးဆရာသည် ဟိုင်းရစ် သီအိုဒို ဗိုးပင်ဖြစ်သည်။ စစ်ပြီး ခေတ်တွင် ဂျာမန်စာပေ ပြန်လည်ဆန်းသစ် ရှင်သန်လာ စေရန် ဗိုး အားထုတ်ကြိုးပမ်းခဲ့ခြင်းအတွက် ချီးမြှင့်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု နိမိတ်ဆု ကော်မတီက မှတ်ချက်ချခဲ့သည်။

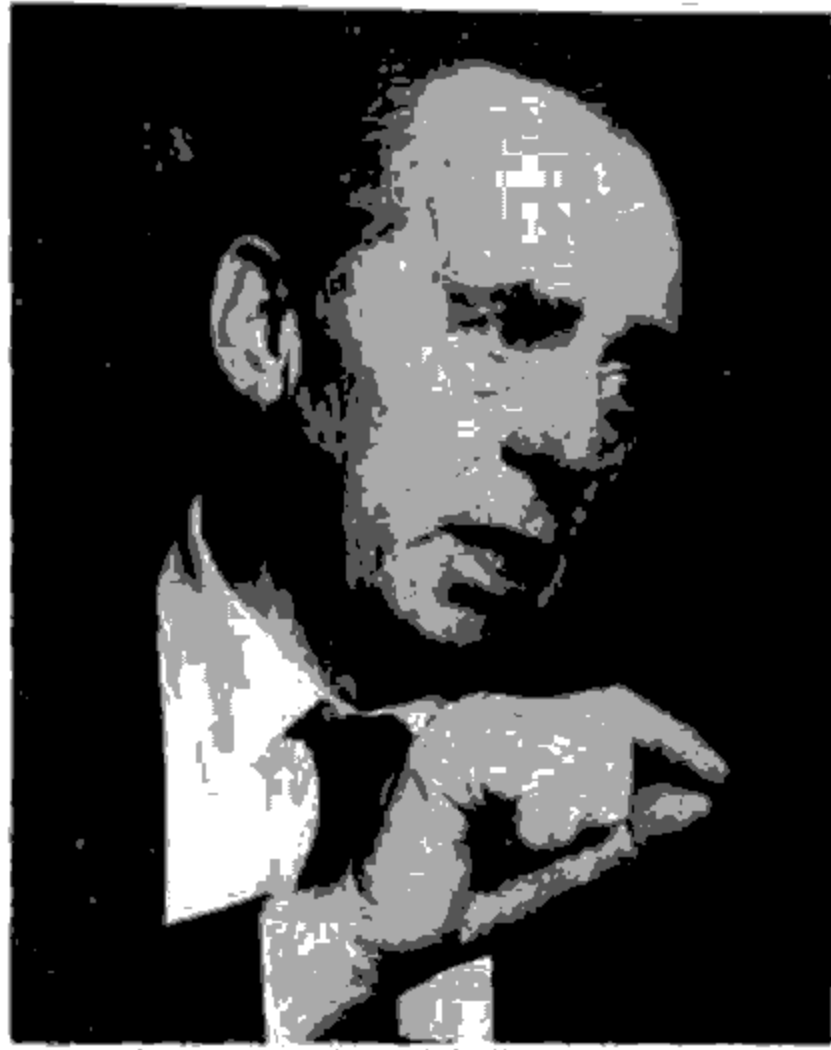
ဟိုင်းရစ် ဗိုးသည် ၁၉၃၇ ခုနှစ်တွင် တန်းမြင့်ကျောင်း ထွက် စာမေးပွဲအောင်မြင်ပြီးနောက် စာအုပ်ဆိုင်တဆိုင် တွင် အလုပ်ဝင်လုပ်၍ အသက်မွေးသည်။ ၁၉၃၈ ခုနှစ် တွင် နာဇီတပ်ထဲသို့ ခေါ်သွင်းခြင်း ခံရသဖြင့် ခြေလျင်

စစ်သည်တစ်ဦးအဖြစ် ရွှေ တန်း စစ် မျက် နှာ များ စွာ ၌ ခြောက်နှစ်ကြာမျှ စစ်တိုက်ခဲ့ရသည်။ စစ်မြေပြင်၌ သုံး ကြိမ်တိုင်တိုင် ဒဏ်ရာရခဲ့ဖူးသည်။ စစ်ပြီးသောအခါ မွေး ရပ်ဌာနေ ကိုလုံးမြို့တွင် အခြေချသည်။

ဗိုး ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် ရေးသား၍ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဆိုထုတ်ဝေခဲ့ရသော မီးရထား အချိန် မှန်ခဲ့သည် ဝတ္ထုသည် ဗိုး၏ ပွဲဦးထွက် စာပေလက်ရာဖြစ် သည်။ ယင်းဝတ္ထုနှင့် မင်းဘယ်မှာလဲ အာဒမ်ရေ (၁၉၅၅) ဝတ္ထုတို့တွင် စစ်၏ အနိဋ္ဌာရုံများကို ရေးဖွဲ့သည်။ ခရီး သည်ကြီး ရေပူစမ်းသို့လာလျှင် (၁၉၅၀) ဝတ္ထုတို့ပေါင်း ချုပ်တွင်လည်း စစ်ဒဏ်ကြောင့် လူသားတို့ စိတ်ပိုင်းဘဝ ယိုယွင်းပုံကို ဆန်းစစ်ဖော်ပြသည်။ မနက်ဖန်နှင့် ယမန်နေ့ (၁၉၅၄) ဝတ္ထုတွင်မူ စစ်ပြီးကာလတွင် အနောက် ဂျာမနီ စီးပွားရေး နာလန်ထူလာပုံကို ကျောရိုးပြုကာ ဇာတ်အိမ် ဖွဲ့သည်။

၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ဗိုး ရေးသား၍ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ပြန်ဆိုထုတ်ဝေခဲ့ရသော အတိတ် နှစ် ပေါင်းများစွာက ကျွန်ုပ်တို့၏ပေါင်မုန့် ဝတ္ထုတွင် အမှန် တရားကို ဖက်တယ်မိ၍ အခက်ကြုံရရှာသော စက်ပြင် လုပ်သားတစ်ဦး၏ဘဝကို ခြယ်မှုန်းထားသည်။ ဤသို့ အမှန် တရားကို ဖက်တယ်မိ၍ မျိုးနွယ်ဆက် သုံးဆက်တိုင် အခက်ကြုံရရှာသော ဗိသုကာတစ်ဦး၏ မိသားစုအကြောင်း ကို ကိုးနာရီခွဲမှာ ဗီလီယက်ဝတ္ထု (၁၉၅၉) အဖြစ် ဖန်တီး ခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ရေးသား၍ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာ ပြန်ဆိုထုတ်ဝေသော လူရွှင်တော် ဝတ္ထု တွင် လျှမ်းလျှမ်းတောက် အောင်မြင် ကျော်ကြားသော အနုပညာရှင်တယောက် အရက်စွဲသွား၍ လမ်းဘေးတွင် တေးဆို တောင်းစားရသူဘဝသို့ လျှောကျပျက်စီးသွားရပုံ ကို ဇာတ်လမ်းဖွဲ့သည်။ စစ်ပြီးခေတ်တွင် အသပြာဩဇာ နှင့် အာဏာရှိသူတို့၏ ခေါင်းပုံဖြတ်မှုကြောင့် လူကောင်း လူတော်တို့၏ ရဲစွမ်းသတ္တိ၊ တာဝန်သိစိတ်နှင့် မေတ္တာတရား တို့ စတေးခံရပုံကို ဝေဖန်တိုက်ခိုက်သော ဝတ္ထုဖြစ်သည်။

ဗိုးသည် စီးပွားရေးဝိသမလောဘသမားများကို စာပေ လက်နက်နှင့်တိုက်ခိုက်သည့်နည်းတူ အာဏာဖြင့် ချုပ်ကိုင် ဖိနှိပ်အုပ်စိုးမှုကိုလည်း အစဉ်တစိုက် ဝေဖန်ပုတ်ခတ်သည်။ ဂျာမနီနိုင်ငံ ရိုမန် ကက် သ လစ် အသင်း တော် အတွင်း ကြောင်သူတော်တို့ ဩဇာညောင်းနေသည်ဟုလည်း ထိုး နှက်ဖူးသည်။ ဂျာမန် အသင်းတော်၏ အကြီးအကဲများ က အာဏာရှင် အဒေါ့ ဟစ်တလာကို ဘာသာရေးအရ လိုက်လျောမှု ပြုခဲ့သည်ဟု သုံးသပ်ခဲ့ပြီး ယင်းအသင်း တော်၏ လောကီစည်းစိမ် ယစ်မှုပုံကို ထောက်ပြခဲ့သည်။ ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ဗိုးသည် ကက်သလစ် အသင်းတော်မှ

နိုဗဲဆုရစာရေးဆရာကြီး ဟိုင်းရစ် သီအိုဒို ဗို

နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။ ခရစ်ယာန် ကျင့်ဝတ်သိက္ခာကို စောင့်ထိန်းမြဲပင်ဖြစ်ကြောင်း ကြေငြာခဲ့သည်။ ဗို၏ စာပေလက်ရာများတွင် စိတ်ပျက်အားလျော့သည့်လေသံ လွှမ်းနေပြီး မေတ္တာ ကရုဏာနှင့် ဘာသာရေး သံဝေဂတို့ဖြင့် ခွင့်လွှတ်ကျေအေးဟန်ကို အရိပ်အမြှင် တွေ့ရသည်ဟု စာပေအကဲဖြတ်သူတို့က ဝေဖန်လေ့ ရှိသည်။

ဗိုသည် ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုသို့ အလည်အပတ် သွားရောက်စဉ် အပြန်ခရီး၌ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် စာပေဆိုင်ရာ နိုဗဲဆုရှင် ဆိုဗီယက်စာရေးဆရာ အလက်ဇန္ဒား အိုင် ဆိုဇင် နစ်ဇင်(၁၉၁၈)၏ စာမူများကို သယ်ယူခဲ့ပြီး ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေပေးခဲ့သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ဆိုဇင်နစ်ဇင် ဆိုဗီယက် နိုင်ငံမှ အပြီးအပိုင် ထွက်လာခဲ့သောအခါ ပထမဆုံး နေရာထိုင်ခင်း စီစဉ်ပေးခဲ့သူသည် ဗိုပင်ဖြစ်သည်။ဗို၏စာပေလက်ရာတချို့ကို ဆိုဇင်နစ်ဇင်၏ စာပေလက်ရာများနှင့် နှိုင်းယှဉ်လေ့လာဝေဖန်သော စာပေစာတမ်းများ ပေါ်ထွက်ခဲ့သည်။

ဗိုသည် လွန်ခဲ့သော ဆယ်စုနှစ်ကာလအတွင်း အစိုးရအာဏာပိုင်တို့၏ ချွတ်ယွင်းချက်များကို ထောက်ပြ ဝေဖန်ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံရေးတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင် လှုပ်ရှားသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်လွန်နှစ်များအတွင်းက ဘာဒါ မိုင်းဟော့ဖ်ဂိုဏ်းကို အရေးယူ နှိမ်နင်းရာတွင် အစိုးရသည် စိုးရိမ်စိတ် လွန်ကဲလွန်းသည်ဟု ဗိုက မှတ်ချက်ချသည်။ ရေဒီယို သတင်းကြေငြာသူတဦးက ဗိုသည် ယင်းအကြမ်းဖက်ဂိုဏ်းကို အားပေးအားမြှောက် ပြုနေသည်ဟု စွပ်စွဲပြောဆိုသဖြင့် ဗိုက အသရေပျက်မှုဖြင့် တရားစွဲဆိုရာ လျော်ကြေးငွေဒေါ်လာ ၁၃,၃၀၀ ရရှိသည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် အနောက်ဂျာမနီရှိ အမေရိကန်စစ်တပ်၏ မှတ်လန်ငင်း အခြေစိုက်စခန်း ပါရှင်းဒုံးပျံ ဆန့်ကျင်ရေး ဆန္ဒပြပွဲတွင် ပါဝင်လှုပ်ရှားခဲ့သည်။ ဗိုသည် ၁၉၇၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်

အထိ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ စာရေးဆရာများ အသင်း (P. E. N)၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်စဉ် အရှေ့ဥရောပနှင့် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုရှိ စာရေးဆရာများ၏ အခက်အခဲများကို ညီလာခံတွင် တင်ပြဆွေးနွေးခဲ့သည်။

ဗိုသည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန် အနုပညာနှင့် စာပေပညာတံခွန်အဖွဲ့၏ ဂုဏ်ထူးဆောင်အဖွဲ့ဝင် ဖြစ်လာသည်။ ကိုလုံးမြို့၏ ဂုဏ်ထူးဆောင် မြို့တော်သားဆုကို ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် အပ်နှင်းခံရသည်။ ထရီနိုတီကောလိပ်၊ ဒဗ္ဗလင်ကောလိပ် စသည့် တက္ကသိုလ်ကောလိပ် အများအပြားကလည်း ဗိုအား ဂုဏ်ထူးဆောင်စာပေ ပါရဂူဘွဲ့ ချီးမြှင့်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် စာပေဆိုင်ရာ နိုဗဲဆုကို ရရှိခဲ့သည်။

ဗိုသည် အနောက်ဂျာမနီ နိုင်ငံရေးတွင် အမျိုးသမီးများ၏ အခန်းကဏ္ဍကို မီးမောင်းထိုးပြနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ရေးသားထားသော နဒီရှုခင်းရှေ့က အမျိုးသမီးများဝတ္ထု၏ပုံနှိပ်စာမူကြမ်းကို စစ်ဆေးနေစဉ် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ကိုလုံးမြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

ဗုဒ္ဓသာသနာတော် သန်ရှင်းတည်တံ့ ပြန်ပွားရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ (၁၉၈၅) ။ ။သံဃာ့ အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်ကသာသနာတော် သန်ရှင်း တည်တံ့ပြန်ပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ၁၉၈၅ ခုနှစ်အတွင်း အောက်ပါ အတိုင်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီး ခဲ့သည်။

ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင် အထူးအစည်းအဝေး

နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ ပုံမှန်အစည်းအဝေးကို နှစ်စဉ် နယုန်လတွင် ကျင်းပ၍ ယင်းအစည်းအဝေးသို့ နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယကအဖွဲ့၏ တနင်္ဂနွေဆောင်ရွက်ချက်များကို တင်ပြအတည်ပြုချက် ရယူလေ့ ရှိသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလ (၁၃၄၇ ခုနှစ် နယုန်လ) တွင် မူ ပထမအကြိမ် သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်၏ ငါးနှစ်တာသက်တမ်း ကုန်ဆုံးမည်ဖြစ်၍ ဒုတိယအကြိမ် သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်ကို အသစ်တဖန် ရွေးချယ်ပြီးလုပ်ငန်းတာဝန်များ လွှဲပြောင်းရမည်ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအကြိမ် သံဃာ့ အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်နိုင်ရေးအတွက် ၁၃၄၆ ခုနှစ် ပြာသိုလ်ပြည့်ကျော် ၆ ရက် (၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၁၁ ရက်) နေ့တွင် ပထမအကြိမ် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ (ပထမ) အထူးအစည်းအဝေးကြီးကို ခေါ်ယူကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်းအထူး အစည်းအဝေးကြီးက ဒုတိယအကြိမ် သံဃာ့အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့် ရွေးချယ် ဖွဲ့စည်းရေးအတွက် ရွေးချယ်

ဗုဒ္ဓသာသနာတော်သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေး ဆောင်ရွက်ချက်များ

နိုင်ငံတော်ဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့ အမှတ် (၁) က အယူခံစောဒနာဝင် ဝိနည်းဓမ္မကံ မှုခင်းများကို စစ်ဆေးစဉ်

တင်မြောက်ရေး မှု ပြဋ္ဌာန်းခြင်း နှင့် ပြည်နယ် / တိုင်း အလိုက်၊ ဂိုဏ်းအလိုက်ရွေးချယ်ရန် သံဃာသမ္မတီရ သံဃာ့ ကိုယ်စားလှယ်အရေအတွက်သတ်မှတ်ခြင်း၊ မြို့နယ်နှင့်ပြည်နယ်/တိုင်း ဝန်ဆောင် အရေအတွက်နှင့် နာယကအရေအတွက်သတ်မှတ်ပေးခြင်း၊ ဝိနည်းဓိရ် အရေအတွက်သတ်မှတ်ခြင်း၊ ရွေးချယ်မှုကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းဆောင်ရွက်ခြင်းများကို အတည်ပြုခဲ့သည်။

သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြောက်ခြင်း
 ဒုတိယအကြိမ် သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ် ဖွဲ့စည်း ထုတ်ဖော် သု ဓ မှု၊ ရွှေ ကျင်၊ မ ဟာ ဒွါရ၊ မူလဒွါရ၊ အနောက်ချောင်းဒွါရ၊ ဝေဠုဝန်၊ ငှက်တွင်း၊ ဂဏဝီမုတ်၊ မဟာရင် ဟူ၍ သံဃာ့ဂိုဏ်း ကိုး ဂိုဏ်းတို့မှ မိမိတို့ ဂိုဏ်းအလိုက် ပြည်နယ်/တိုင်းအလိုက် သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့်ကို ရွေးချယ်ဖွဲ့စည်း ခဲ့ကြရာ ရပ်ကွက် ကျေးရွာ အုပ်စု သံဃာနာယက အဖွဲ့ပေါင်း ၃,၆၅၃ ဖွဲ့၊ မြို့နယ်သံဃာနာယကအဖွဲ့ပေါင်း ၅၁၃ ဖွဲ့၊ ပြည်နယ်/တိုင်း သံဃာနာယက အဖွဲ့ပေါင်း ၄၉ ဖွဲ့၊ ဝိနည်းဓိရ် ဆရာတော်ပေါင်း အပါး ၄,၅၆၀ တို့ကို အောင်မြင်စွာ ရွေးချယ်တင်မြောက် ဖွဲ့စည်း နိုင်ခဲ့သည်။

ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့ အစည်းအဝေးပွဲကြီး
 သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး ပထမ အကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးကြီးကို ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် မေလ (၁၃၄၂ ခုနှစ်၊ နယုန်လ) တွင် ကျင်းပခဲ့ပြီးနောက် ငါးနှစ် ပြည့်မြောက်သည့် ၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလ (၁၃၄၇ ခုနှစ်၊ နယုန်လ) တွင် ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့ အစည်းအဝေးပွဲကြီးကို ကျင်းပခဲ့သည်။ ယင်း အစည်းအဝေး ပွဲကြီးသို့ ပြည်နယ်/တိုင်းအလိုက်၊ ဂိုဏ်းအလိုက် ရွေးချယ် တင်မြောက်ခံရသည့် သံဃာသမ္မတီရ သံဃာ့ကိုယ်စားလှယ် ဆရာတော် ၁,၃၃၆ ပါးတက်ရောက် ခဲ့သည်။ ယင်း အစည်းအဝေးပွဲကြီးက သံဃာ့ အဖွဲ့အစည်း အခြေခံစည်းမျဉ်း ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ချက်များကို အတည်ပြု ပြဋ္ဌာန်းခြင်းပြုခဲ့၍ ဒုတိယ အကြိမ် နိုင်ငံတော် ဗဟို သံဃာ့ဝန်ဆောင် အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော် အပါး ၃၀၀ ကို ရွေးချယ် တင်မြောက် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ တဖန် ယင်း ဗဟို သံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့က ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော် သံဃာမဟာနာယကအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော် ၄၇ ပါးကို ရွေးချယ် တင်မြောက် ဖွဲ့စည်းခြင်း၊ နိုင်ငံတော် သြ ဝါ ဒါ စ ရီ ယ ဆရာတော် ၁၀၂ ပါးပြည့်အောင် ဖြည့်စွက်ရွေးချယ် တင်မြောက်ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့၍ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း လုပ်ထုံး

လုပ်နည်းများ ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ချက်နှင့် ဝိနည်းဓမ္မကံ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ၊ ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ချက်များကို အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ (ဒုတိယအကြိမ် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးပွဲကြီး (ဆောင်းပါး) — ရှု။)

ဝိနိစ္ဆယဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများ

ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော် ဗဟို သံဃာ့ဝန်ဆောင်အဖွဲ့ ပထမအစည်းအဝေးက ဝိနည်းဓမ္မကံ လုပ်ထုံး လုပ်နည်း များကို ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ချက်များ ပြုခဲ့သည်။ ယင်း ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ချက်များ မပြုမီ ယခင် မူဟောင်းအရ ၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလအထိ ငါးနှစ်တာ ကာလအတွင်း နိုင်ငံ တော် သံဃာ့ဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့ပေါင်း ၁၃၄ ဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့၍ နိုင်ငံတော် အယူခံစောဒနာဝင် ဝိနည်းဓမ္မကံမူခင်း ၁၃၄ မှုကို အပြီးသတ် ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ဝိနည်း ဓမ္မကံ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက်ချက်များ ကို အတည်ပြုပြီးသည့်နောက် ၁၉၈၅ ခုနှစ်ကုန်အထိ နိုင်ငံ တော် အယူခံစောဒနာဝင် ဝိနည်းဓမ္မကံ မူခင်းပေါင်း ၂၄ မှုကို စစ်ဆေးဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ယင်းနိုင်ငံတော် ဝိနိစ္ဆယ ဆုံးဖြတ်ချက်များအနက် ဝိနည်း ဓမ္မကံအဓိကရုဏ်းမူခင်း အမှတ် ၁၉/၈၅ ဝိနိစ္ဆယ ဆုံးဖြတ်ချက်မှာ ဝိနည်းတရား တော်နှင့်လည်းကောင်း၊ ဝိနည်းဓမ္မကံ လုပ်ထုံး လုပ်နည်း များနှင့် လည်းကောင်း မညီညွတ်ကြောင်း တွေ့ရှိရ၍ ဝိနည်းဓမ္မကံ လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများ ပြင်ဆင် ဖြည့်စွက် ချက် အပိုဒ် ၅၆ (ဂ) အရ ဒုတိယအကြိမ် နိုင်ငံတော် သံဃာ မဟာနာယကအဖွဲ့ ၄၇ ပါးစုံညီ အစည်းအဝေးက လျှို့ဝှက်ဆန္ဒမဲ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းကျော်ဖြင့် ယင်းဝိနိစ္ဆယ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပယ်ဖျက်၍ နိုင်ငံတော် သံဃာ့ဝိနိစ္ဆယ အဖွဲ့သစ်ဖြင့် ပြန်လည်စစ်ဆေးစေရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ စာမူများစိစစ်ခြင်း

ပုံနှိပ်သူများနှင့် ထုတ်ဝေသူများ ဗဟိုမှတ်ပုံတင်အဖွဲ့ က တင်ပြလာသည့် ဗုဒ္ဓဘာသာဆိုင်ရာ စာမူပေါင်း ၁၅၁ ခုအနက် စာမူ ၁၄၄ ခုကို ထုတ်ဝေခွင့်ပြုခဲ့၍ စာမူလေးခု ကို ထုတ်ဝေခွင့် မပြုခဲ့ပဲ စာမူသုံးခုကို ပြန်လည်ပြင်ဆင် ရေးသား တင်ပြစေရန် ညွှန်ကြားခဲ့သည်။

နိုင်ငံခြားကြွရောက်မှု စိစစ်ခြင်း

နိုင်ငံခြား တိုင်းပြည်များသို့ ကြွ ရောက် လို ကြောင်း လျှောက်ထား ကြ သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာ ရဟန်းတော်များ အနက် နိုင်ငံခြားရှိ ဆွေမျိုးသားချင်းနှင့် ရင်းနှီးသော ဒါယကာ ဒါယိကာမများက ပင့်ဖိတ်၍ အလည်အပတ် ကြွရောက်လိုသော ရဟန်းတော် ခြောက်ပါး၊ ပညာဟော် သင် ကြွရောက်လိုသော ရဟန်းတော်လေးပါး၊ သာသနာ

ပြုကြွရောက်လိုသော ရဟန်းတော်ခုနစ်ပါး၊ စုစုပေါင်း ၁၇ ပါးကို သတ်မှတ်ထားသည့် ဂုဏ်အင်္ဂါ အရည်အချင်းနှင့် ပြည့်စုံခြင်း ရှိမရှိ စိစစ်ခဲ့သည်။

စာမေးပွဲများ ကျင်းပခြင်း

၁၉၈၄ - ၈၅ ခုနှစ် ၃၇ ကြိမ်မြောက် တိပိဋကဓရ ရွေးချယ်ရေး စာမေးပွဲတွင် အာဂုံပြန် ၄၇ ပါး၊ ရေးဖြေ ၈၈ ပါး၊ စုစုပေါင်း ၁၃၅ ပါးတို့ ဝင်ရောက် ဖြေဆိုတော် မူကြရာ အာဂုံပြန်အပါး ၃၀၊ ရေးဖြေ ၁၁ ပါး အောင်မြင် ခဲ့၍ ယင်းအောင်မြင်သူများအနက် ပဉ္စမမြောက် တိပိဋက ဓရ၊ တိပိဋကကောဝိဒဘွဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးတပါး ပေါ်ထွန်းခဲ့ သည်။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်ထူးမှာ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဗဟန်းမြို့နယ်၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံတိုက်သစ်မှ အရှင် သီရိန္ဒာဘိဝံသ (၄၃ နှစ်၊ ၂၃ ဝါ) ဖြစ်လေသည်။ ဓမ္မာစရိယ စာချတန်း စာမေးပွဲ ကို စာဖြေဌာန ၁၈ ဌာန၌ ကျင်းပခဲ့ရာ ၂,၇၂၃ ပါး ဝင်ရောက်ဖြေဆို၍ ၂၄၄ ပါး အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ပထမ ပြန်စာမေးပွဲကို စာဖြေဌာန ၁၄၇ ဌာနတို့၌ ကျင်းပခဲ့ရာ ၃၂,၉၁၅ ပါး ဝင်ရောက်ဖြေဆိုခဲ့၍ ၁၅,၀၈၈ ပါး အောင် မြင် ခဲ့ သည်။ အဘိဓမ္မာနှင့် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စာမေးပွဲများ၌ ၁၂,၄၁၉ ဦး ဝင်ရောက်ဖြေဆိုကြ၍ ၇,၀၈၆ ဦး အောင်မြင် ခဲ့သည်။ အခြေခံဗုဒ္ဓဘာသာ ယဉ်ကျေးမှု စာမေးပွဲကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလ ၂၅ ရက်၊ ၂၆ ရက်၊ ၂၇ ရက်နေ့ များ၌ ကျင်းပခဲ့ရာ မြို့နယ်အသီးသီးတွင် ဝင်ရောက်ဖြေ ဆိုသူ နှစ်သိန်းကျော် ရှိသည်။

ဒုတိယအကြိမ် ရွေးချယ်တင်မြောက် ဖွဲ့စည်းထားသည့် သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း အဆင့်ဆင့်၏ သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်ချက်များသည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သူတော်စင်တို့ ကြည်ညို သဒ္ဓါပွားဖွယ်ပင် ဖြစ်ပေသည်။

မြတ်နိုးနိုင်ငံ။ ။ကမ္ဘာ့ ငွေကြေးဈေးကွက်၌ မြတ်နိုး ငွေကြေး စတာလင်ပေါင်သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၄ ရက်နေ့က သမိုင်းတင်လောက်အောင် တန်ဖိုးကျဆင်း သွားရာ တပေါင်လျှင် ၁ ဒသမ ၁၁၁ ဒေါ်လာနှုန်းသို့ ရောက်သည်။ ဆက်လက်ကျဆင်းမှုမရှိစေရန် မြတ်နိုးအစိုးရ သည် ဘဏ်တိုးနှုန်းကို ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်နေ့က ၉ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းမှ ၁၀ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းသို့ တိုးပေးခဲ့ပြီးကာမှ ဇူလိုင်လ ၂၈ ရက်နေ့က ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းသို့ ဆက်လက် တိုးမြှင့်လိုက်သည်။ ယင်းဘဏ်တိုးနှုန်းသည် ၁၉၈၂ ခုနှစ် နောက်ပိုင်း၌ အမြင့်မားဆုံး ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် မတ်လကုန်ပိုင်းက စတာလင်ပေါင်၏ တန်ဖိုးသည် တပေါင် လျှင် ၁ ဒသမ ၄၄၁၅ ဒေါ်လာနှုန်း ရှိခဲ့ရာမှ အမေရိကန် ဒေါ်လာ အားကောင်းလာခြင်း၊ သတ္တုတွင်းလုပ်သား

ဗြိတိန်နိုင်ငံ

ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီးအဖြစ် တာဝန်အပ်နှင်းခံရသော နော်မန် တက်ဘစ်ကို ဝန်ကြီးချုပ် မာဂရက် သက်ချာနှင့် အတူ တွေ့ရစဉ်

များ ဆက်လက်သပိတ်မှောက်ခြင်း၊ သင်္ဘောကျင်း လုပ်သားများ သပိတ်မှောက်ခြင်းနှင့် ကမ္ဘာ့ရေနံ ဈေးနှုန်း၏ အနာဂတ်အရေး မရေမရာ ဖြစ်နေခြင်းတို့ကြောင့် စတာလင်ပေါင် တန်ဖိုးကျဆင်းလာသည်ဟု ဆိုသည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် တပေါင်လျှင် ၁ ဒသမ ၀၇၂၀ ဒေါ်လာနှုန်းအထိ ကျဆင်းသည်။

ဗြိတိန်နိုင်ငံ၌ ကျောက်မီးသွေးတွင်း အလုပ်သမားများသည် ရက်သတ္တပတ် ၄၈ ပတ်ကြာမျှ သပိတ်မှောက်ခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် အလုပ်သမား ၃,၈၀၀ ကျော်သည်လည်းကောင်း၊ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ၁,၅၀၀ ခန့်သည်လည်းကောင်း အလုပ်ခွင်သို့ ပြန်လည် ဝင်ရောက်ခဲ့ကြသည်။ သပိတ်မှောက် သတ္တုတွင်း အလုပ်သမား ၁,၇၆,၀၀၀ ရှိသည့်အနက် ၉,၅၀၀ ခန့် အလုပ်ခွင်သို့ ပြန်လည် ဝင်ရောက်ကြပြီ ဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်ထိ အလုပ်သမားနှင့်ရဲတို့ ရုန်းရင်းဆန်ခတ် ဖြစ်ပွားမှုကြောင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံသား နှစ်ဦးသေဆုံးခဲ့ရပြီး အများအပြား ဒဏ်ရာ ရရှိခဲ့ကြကာ နိုင်ငံတော်အဖို့ ဒေါ်လာသန်း ၂၀၀၀ ခန့် ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ မတ်လ ၃ ရက်နေ့တွင် အမျိုးသားသတ္တုတွင်း လုပ်သားသမဂ္ဂ (အင်ယူအမ်) ၌ လုပ်သားအားလုံး အလုပ်ခွင်သို့ ပြန်လည်ဝင်ရောက်ရန် မဲခွဲဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံ၏ ကျောက်မီးသွေး လုပ်ငန်းကို ချုပ်ကိုင်ထားသော အမျိုးသား ကျောက်မီးသွေး ဘုတ်အဖွဲ့က ကုန်ထုတ်စွမ်းဆောင်ရည် ၄ ရာခိုင်နှုန်း ဖြတ်တောက်လျှော့ချရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သဖြင့်

တွင်း ၂၀ ပိတ်၍ အလုပ်သမား ၂၀,၀၀၀ နီးပါး အလုပ် ပြုတ်ရမည့်ကိန်း ဆိုက်ခဲ့ရာမှ ၁၉၇၄ ခုနှစ် မတ်လတွင် ယင်းသပိတ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းသပိတ် ကာလ တနှစ်တာအတွင်း ပျမ်းမျှအားဖြင့် သပိတ်မှောက် လုပ်သားတဦးလျှင် လုပ်ခငွေ ၈,၁၃၅ ဒေါ်လာခန့် ဆုံးရှုံးခဲ့ရပြီး သက်သာချောင်ချိရေး ထောက်ပံ့ကြေး တပတ်လျှင် ၆ ဒသမ ၇၅ ဒေါ်လာနှင့်သာ ရပ်တည်နေခဲ့ကြရသည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်က ကျောက်မီးသွေးတွင်းတူး အလုပ်သမားများ သပိတ်မှောက်ခဲ့ကြသည့် ဖြစ်ရပ်သည် ဝန်ကြီးချုပ် အက်ဒွပ် ဟိ၏ ကွန်ဆာဗေးတစ် အစိုးရအဖွဲ့ ပြုတ်ကျခဲ့သည့် အခြေသို့ ရောက်ခဲ့ရသည်။ ၁၉၇၄-၇၅ သပိတ် ဖြစ်ရပ်တွင်မူ ဝန်ကြီးချုပ် မာဂရက် သက်ချာ၏ ကွန်ဆာဗေးတစ် အစိုးရအဖွဲ့ အာဏာလက်လွတ် မဖြစ်ရသော်လည်း ဖောက်ကလင်စစ်ပွဲ (၁၉၇၂) ဖြစ်ပွားပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ပြည်သူတို့၏ ထောက်ခံမှု အနိမ့်ဆုံးအဆင့်သို့ လျော့ကျလာသည်ဟု ဆိုသည်။

မစ္စက်မာဂရက် သက်ချာ၏ ကွန်ဆာဗေးတစ် အစိုးရအဖွဲ့ ၁၉၇၉ ခုနှစ် မေလတွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ချိန်မှစ၍ ထိပ်တန်းလစာနှုန်းများ ပြန်လည်စိစစ်ရေးအဖွဲ့၏ထောက်ခံ တင်ပြချက်အရ ထိပ်တန်းအရာရှိကြီးများ၏လစာနှုန်းကို အကြိမ်ကြိမ် တိုးမြှင့်သတ်မှတ်ပေးခဲ့သည်။ မြို့ပြ အရာထမ်းများအနက် အတွင်းဝန်ကလေးအဆင့်မှ အထက် အရာရှိကြီး ၆,၅၀၀၊ တပ်မတော်တွင် ဗိုလ်မှူးချုပ်အဆင့်မှ အရာရှိကြီး ၂၀၀၊ တရားရေးဘက်တွင် အရာရှိကြီး ၁၀၀၀

မြတ်နိုးနိုင်ငံ

ကျော်တို့နှင့် အကျုံးဝင်သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်က ထို အဆင့်ရှိ ထိပ်တန်းရာထူးများထဲမှအနိမ့်ဆုံး ရာထူးအတွက် လစာကို ၁၄ ရာခိုင်နှုန်း၊ အမြင့်ဆုံးအတွက် ၈ ရာခိုင်နှုန်း တိုးမြှင့်သတ်မှတ်ပေးခဲ့သည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် ထိုအဆင့် ဝင် ရာထူးအားလုံးအတွက် လစာကို ၇ ရာခိုင်နှုန်း တိုးမြှင့် ပေးခဲ့သည်။ တဖန် ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် ၁၄ ဒသမ ၃ ရာခိုင် နှုန်းနှင့် ၁၈ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်းအကြား အသီးသီး ရာထူး အနိမ့်အမြင့်အလိုက် ထပ်ဆင့်တိုးမြှင့်ပေးခဲ့ပြန်သည်။ ထို အဆင့်ဝင် ရာထူးများအတွက် လစာငွေကို ပျမ်းမျှအား ဖြင့် ၆ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်းတိုးမြှင့်ပေးမည်ဟု ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာခဲ့ပြန်သည်။ တဖန် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ထိုအဆင့်ဝင် မြို့ပြ ဘက် အရာရှိများအား ၆ ဒသမ ၉ ရာခိုင်နှုန်း၊ စစ်ဘက် အရာရှိကြီးများအား ၇ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်း၊ တရားရေး ဘက် အရာရှိကြီးများအား ၆ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်း၊ အသီးသီး လစာနှုန်းတိုးမြှင့်ပေးရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြန် သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ထိုအဆင့် အရာရှိကြီးများအား လစာတိုးပေးရန် အစိုးရအဖွဲ့၏ အဆိုကို မူးမတ်လွတ်တော်၌ မဲခွဲရာ ငါးမက်ပရိယာဇ်အဆို အရေးနိမ့်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့က အထက်လွှတ်တော်တွင် ယင်းအဆိုကို ထောက်ခံခဲ့ကြပြီး ဖြစ်၍ မူးမတ်လွတ်တော်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အစိုးရ၏ ထိပ်တန်း အရာရှိကြီးများအား လစာနှုန်းတိုးမြှင့်ပေးရေး အစီအမံကို မည်သို့မျှ အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိဟုဆိုသည်။

ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီဝင် ၃၂ ဦးတို့သည် ကွန်ဆာဗေး တစ် ဝန်ကြီးချုပ် မာဂရက် သက်ချာ၏ မူဝါဒများကို ဆန့်ကျင်ရန် ကွန်ဆာဗေးတစ် ရှေ့တန်းဗဟိုအဖွဲ့ဟူသော အဖွဲ့တဖွဲ့ကိုဖွဲ့စည်းလိုက်ပြီဟု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဟောင်း ဖရန်စစ် ဖင်းက ၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်က မာဂရက် သက်ချာ၏ အစိုးရအဖွဲ့မှ နုတ်ထွက်ခဲ့သည့် ဖင်းသည် အလုပ်လက်မဲ့ ၁၃ ရာခိုင်နှုန်းရှိနေခြင်းကိုဝေဖန်ပြီးနောက် ထိုသို့ ကြေငြာ လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ မာဂရက်သက်ချာ အစိုးရ အာဏာ ရလာသည့် ၁၉၇၉ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် မြတ်နိုးနိုင်ငံ၌ ချမ်းသာသူက ပိုချမ်းသာလာပြီး ဆင်းရဲသူက ပိုဆင်းရဲ လာကြောင်း၊ အလုပ်လက်မဲ့ သုံးဆမြင့်တက်လာကြောင်း ဖြင့် ဖင်းက ထောက်ပြခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင် ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် မာဂရက် သက်ချာသည် ကုန်သွယ် ရေးနှင့် စက်မှုဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး နော်မန်တက်ဘစ်ကို ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ခန့်အပ်သည်။ ထို့နောက် အစိုးရအဖွဲ့၏ သုံးပုံတပုံကို ရာထူးအပြောင်းအလဲ ပြုလုပ် သည်။ ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့က ကျင်းပသော ဝေလနယ်

ကြားဖြတ် ပါလီမန် ရွေးကောက်ပွဲ၌ အာဏာရ ကွန်ဆာ ဗေးတစ် ပါတီသည် တတိယအဆင့်သို့ လျော့ကျသွားခဲ့ သည်။ ဇွန်လက ကျင်းပသော ဒေသန္တရ ရွေးကောက်ပွဲ များတွင်လည်း အတိုက်အခံပါတီများကို ရှုံးနိမ့်ခဲ့သည်။ ထိုသို့ ကွန်ဆာဗေးတစ်ပါတီအပေါ် ပြည်သူတို့ ထောက် ခံမှု ကျဆင်းလာကြောင်း ထင်ရှားလာသဖြင့် အစိုးရအဖွဲ့ ကို အပြောင်းအလဲ လုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။

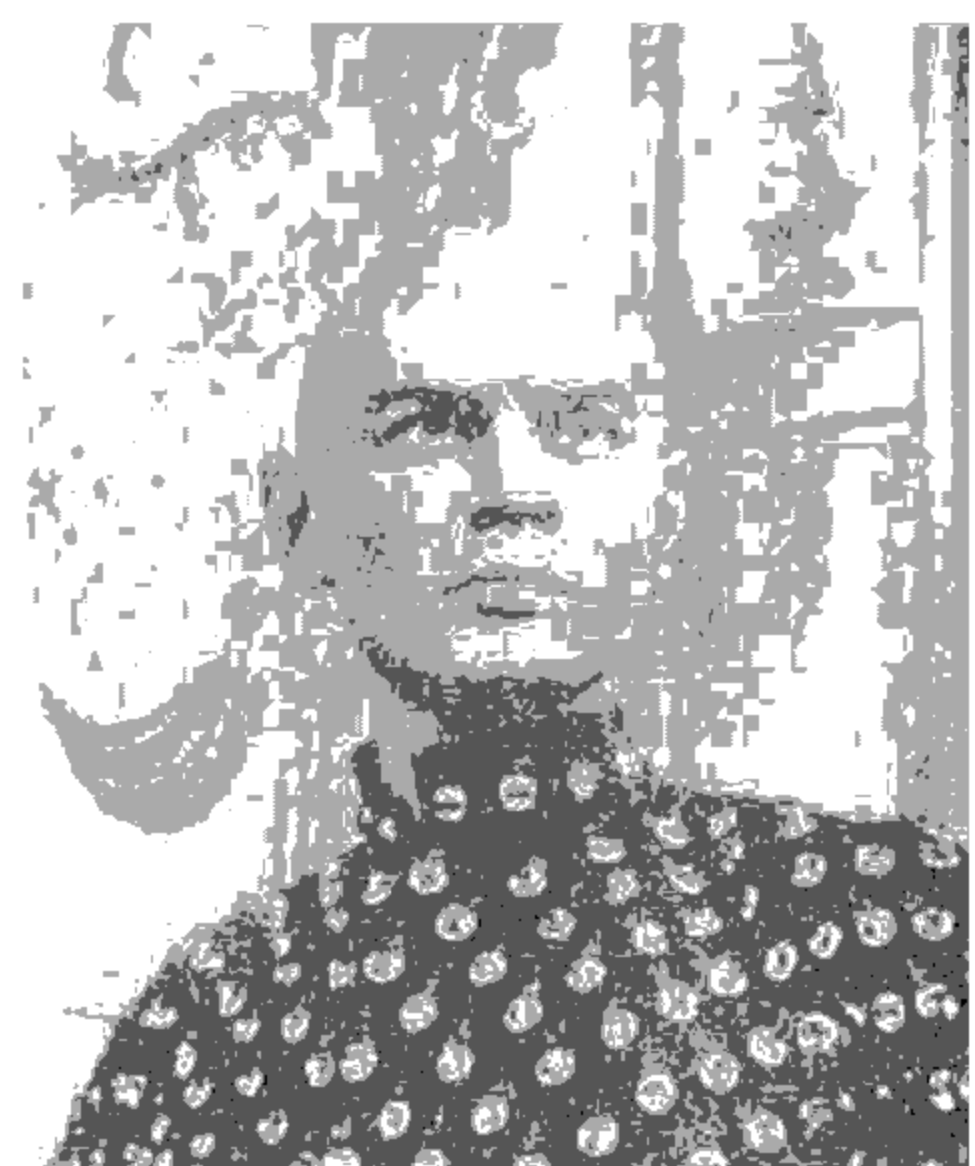
မြတ်နိုးနိုင်ငံနှင့် မြောက် အိုင်ယာလန် နိုင်ငံတို့တွင် အိုင်ယာလန် သမ္မတနိုင်ငံ တပ်မတော် (အိုင်အာအေ) အမည်ခံ သူပုန်အဖွဲ့သည် အကြမ်းဖက်မှုများကို ပြုလုပ် လျက်ရှိသည်။ မြောက်အိုင်ယာလန်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးက ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သောစာရင်းများ အရ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် သေနတ်ပစ်ခတ်မှု ၂၉၀၊ ဗုံးဖောက် ခဲ့မှု ၂၆၆ မှု၊ လက်နက်ကိုင်လုယက်မှု ၆၂၂ မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ ပြီး ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် သေနတ်ပစ်ခတ်မှု ၂၃၀၊ ဗုံးဖောက် ခဲ့မှု ၁၉၃ မှု၊ လက်နက်ကိုင်လုယက်မှု ၆၂၇ မှု ဖြစ်ပွား ခဲ့သည်ဟု သိရသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ပထမ ခြောက်လပိုင်း တွင် သေနတ်ပစ်ခတ်မှု ၁၀၁ မှု၊ ဗုံးဖောက်ခဲ့မှု ၅၃ မှုနှင့် လက်နက်ကိုင် လုယက်မှု ၂၀၁ မှုဖြစ်ပွားသည်ဟု ဆိုသည်။ အရပ်သားသေဆုံးသူဦးရေမှာ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ၄၄ ဦး၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ၃၆ ဦး၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ပထမခြောက်လ ပိုင်းတွင် ၁၅ ဦးဖြစ်သည်။ စစ်ဘက်နှင့် ရဲဘက်မှသေဆုံး သူဦးရေမှာ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ၃၃ ဦး၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ၂၈ ဦး၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ပထမခြောက်လပိုင်းတွင် ၂၂ ဦး ဖြစ်သည်။ (နိုင်ငံတကာအကြမ်းဖက်မှု—ရူ။)

မြတ်သျှအသံလွှင့်ကော်ပိုရေးရှင်း (ဘီဘီစီ) အုပ်ချုပ်မှု ဘုတ်အဖွဲ့သည် ဘီဘီစီက ဩဂုတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ထုတ် လွှင့်ရန် စီစဉ်ထားသည့် “အက်သည်အက်ချော့သယူနီယံ” အမည်ရှိ ရုပ်မြင်သံကြား အစီအစဉ်ကို ပယ်ချခဲ့သည်။ မြောက်အိုင်ယာလန် လွတ်တော်အမတ် ဖြစ်သည့် ဒီမို ကရက်တစ် ယူနီယံ (ဒီယူပီ)ပါတီဝင် ဂရေဂိုရီ ကင့်ဘဲနှင့် ဆင်ဖိန်းပါတီဝင် လွတ်တော်အမတ် မာတင် မက်ဂင်းနိစ်တို့ ပါဝင် ဆွေးနွေးမည့် အစီအစဉ်ဖြစ်သည်။ မာတင် မက်ဂင်း နိစ်သည် အိုင်အာအေ အဖွဲ့၏ စစ်ဦးစီးချုပ်အဖြစ် လူ အများက ထင်မြင်ယူဆခြင်း ခံစားရသူဖြစ်သည်။ ထိုသို့ အကြမ်းဖက်အဖွဲ့အစည်းတရပ်နှင့် ပတ်သက်နေသူနှင့် တွေ့ ဆုံ ဆွေးနွေးခန်းထုတ်လွှင့်မည့်အရေးကို ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက် နေ့တွင် မြတ်နိုးနိုင်ငံကြီးချုပ် မာဂရက် သက်ချာက အပြင်း အထန် ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။ အပြစ်မဲ့ပြည်သူများကို သေကြေ စေသည့် ကိုယ်ခန္ဓာ မသန်စွမ်းသော ဒုက္ခိတ ဘဝသို့ ရောက်စေသည့် နိုင်ငံရေးအရ အကြမ်းဖက်မှုများ၏ ဘက်မှ ရပ်တည်ဆွေးနွေးနိုင်စေရန် မက်ဂင်းနိစ်အား လမ်းဖွင့်ပေး

သကဲ့သို့ ဖြစ်မည်ဟု ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး လီယွန် ဘရစ် တန်က ဘီဘီစီအုပ်ချုပ်မှုအဖွဲ့ထံ တင်ပြခဲ့သည်။ ဇွန်လပိုင်း က ရှီယိုက်မူဆလင် အကြမ်းဖက်သမားတို့ တီဒဗလျူအေ လေယာဉ်ကို အပိုင်စီးခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်ကို ရည်ညွှန်းကာ အကြမ်းဖက် ဝါဒသည် ကျော်စောခြင်း တည်းဟူသော အောက်စီဂျင်ဓာတ်ကြောင့် ဖွံ့ဖြိုးလာရသည်ဟု ဘရစ် တန်က ထောက်ပြခဲ့သည်။ သို့သော် ထိုရုပ်မြင်သံကြား အစီအစဉ်ကို ပယ်ချသည့် ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပါလီမန် အတိုက်အခံအင်အားစုနှင့် အမျိုးသား စာနယ်ဇင်းသမား များ သမဂ္ဂ(အင်ယူဂျေ)တို့က ကန့်ကွက်ခဲ့သည်။ ဘီဘီစီ မှ ထိပ်တန်း အရာထမ်းများကလည်း ဝေဖန်ခဲ့ကြသည်။ ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဆန့်ကျင်သောအားဖြင့် အင်ယူဂျေ အဖွဲ့ဝင်များက ဘီဘီစီ အဆောက်အအုံရှေ့တွင် လည်း ကောင်း၊ အခြား ရုပ်မြင်သံ ကြား အသံလွှင့်ရုံများရှေ့တွင် လည်းကောင်း၊ ဩဂုတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ၂၄ နာရီကြာမျှ ပိတ်ဆို့ထားကာ ဆန္ဒပြသည်။ ထိုနေ့တနေ့လုံး ပြည်တွင်း ရော၊ ပြည်ပပါ သတင်းအသံလွှင့်မှု ရပ်ဆိုင်းခဲ့ရသည်။ ထိုနေ့တွင် ဘီဘီစီ အုပ်ချုပ်မှုဘုတ်အဖွဲ့ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ ဆာဝီလျှံ ရီးစ်-မော့နှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် အလက်စဒဲ မီးနဲတို့သည် ဝန်ကြီးဘရစ်တန်နှင့် တွေ့ဆုံသည်။ ထို့နောက် ယင်းအစီအစဉ်ကို ဘုတ်အဖွဲ့၏အကြံပြုချက်များနှင့် အညီ ပြင်ဆင်လိုက်သည်။ ထို့နောက်ဘုတ်အဖွဲ့က ယေဘုယျ အားဖြင့် လက်ခံနိုင်ဖွယ် အစီအစဉ်ဖြစ်သည်ဟု ဆုံးဖြတ် လိုက်ကြောင်းဖြင့် စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာ သည်။ အောက်တိုဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် ယင်းအစီအစဉ် ကို ထုတ်လွှင့်နိုင်ခဲ့သည်။

ဘဆိုင် ၊ မန်း။ ။ (မန်းဘဆိုင် — ရှု။)

ဘရင်းနား, ယူ (ခရစ် ၁၉၂၀-၁၉၇၅)။ ။ ကမ္ဘာကျော် ရုပ်ရှင်နှင့်ပြဇာတ် သရုပ်ဆောင် ယူ ဘရင်းနား ကို ထိုစဉ် က ဂျပန်ပိုင်နက် (ယခုအခါ ဆိုဗီယက်ပိုင်နက်) အတွင်း ရှိ ဆခါလင်ကျွန်း၌ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ် ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက် နေ့တွင်မွေးဖွားသည်။ ဖခင်သည် ဆွစ်-မန်ဂိုကပြား လူမျိုးဖြစ်၍ မိခင်သည် ရိုမေးနီးယားဂျစ်ပစ်အမျိုးသမီး ဖြစ်သည်။ ပီကင်းမြို့နှင့် ပါရီမြို့တို့တွင် ကြီးပြင်းခဲ့သည်။ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်မဖြစ်မီက ဆပ်ကပ်အဖွဲ့တွင် ဘား ကျွမ်းကစားပြုသူအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပျော်ပွဲစားရုံတွင် တေးသီချင်းသီဆိုပျော်ဖြေသူအဖြစ်လည်းကောင်း ကျင် လည်ခဲ့သည်။ ဘားကျွမ်းကစားပြုစဉ် မတော် တဆ ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသဖြင့် ထိုအလုပ်ကိုစွန့်လွှတ်ခဲ့ရသည်။ ယူ ဘရင်းနားသည် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံ

ဘရင်မင်းကြီးနှင့် ကျွန်ုပ် အမည်ရှိ ပြဇာတ်တွင် ယိုးဒယား ဘရင်ကြီးအဖြစ် ၄,၆၂၅ ကြိမ် သရုပ်ဆောင်ခဲ့သည့် ယူ ဘရင်းနား

ပါရီမြို့မှ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင် ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ပြဇာတ်လောကသို့ဝင်ခဲ့သည်။ စစ် ရေးရာပြန်ကြားရေးဌာနအတွက်ရေဒီယိုမှပြင်သစ်ဘာသာ ဖြင့် အစီအစဉ်ကြေငြာသူနှင့် သတင်းဝေဖန်ချက်တင်ပြသူ အဖြစ် ၁၉၄၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၆ ခုနှစ်အထိဆောင်ရွက်ခဲ့ သည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ဘရေဒ်ဝေးပြဇာတ်လောက၌ လုဆောင်းပြဇာတ်ဖြင့် ထင်ရှား ကျော်ကြားလာသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၈ ခုနှစ်အထိ ပြင်သစ်နိုင်ငံပါရီမြို့တွင် ညကလပ်များ၌ ဖျော်ဖြေသူ အဖြစ် အသက် မွေးခဲ့ ပြန် သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်အမျိုးသား အသံ လွှင့်ကော်ပိုရေးရှင်း၌လည်းကောင်း၊ မကြာမီ ကိုလံဗီယာ အသံလွှင့် ဌာန၌ လည်းကောင်း ရုပ်မြင်သံကြား သရုပ် ဆောင်နှင့် စီစဉ်ညွှန်ကြားတင်ဆက်သူအဖြစ် ဆောင်ရွက် ခဲ့ပြန်သည်။

ယူ ဘရင်းနားသည် ဘရင်မင်းကြီးနှင့် ကျွန်ုပ် အမည် ရှိပြဇာတ်တွင် ၁၉၅၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၄ ခုနှစ်အထိ ဇာတ်ပို့ ဇာတ်ရံအဖြစ် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ တဖန် ၁၉၅၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၄ ခုနှစ်အထိ ထိုပြဇာတ်တွင် အဓိကဇာတ် ဆောင်အဖြစ် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့ပြန်သည်။ အာဏာ ရှင်စရိုက်ကြားမှ နှစ်လို့ဖွယ်ဆုအမှုအရာရှိသည့် ယိုးဒယား ဘရင်ကြီးအဖြစ် ပြောင်မြောက်စွာသရုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်း ရှိ၍ ၁၉၇၀ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင်ပင် ယင်းပြဇာတ်ကို လူကြိုက်များနေဆဲဖြစ်သည်။ ယူ ဘရင်းနားသည် ယိုး ဒယားဘရင်ကြီးအဖြစ် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇွန်လအထိ ၄,၆၂၅ ကြိမ်သရုပ်ဆောင်ပျော်ဖြေခဲ့ရသည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်က ယင်းပြဇာတ်ကို ရုပ်ရှင်အဖြစ် ဖန်တီးတင်ဆက်သောအခါ ယူ ဘရင်းနား၏ သရုပ်ဆောင်စွမ်းရည်အတွက် အမျိုး သားရုပ်ရှင်အကဲဖြတ်ရေးအဖွဲ့ကအော်စကာ အကယ်ဒမီဆု

ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင်တောင်တွင် သရုပ်ဆောင်သည့်အရည်အသွေးအတွက် တိုနိုဆုကိုလည်း ဆွတ်ခူးခဲ့သည်။

ယူ ဘရင်းနားသည် သရုပ်ဆောင် အရည် အချင်းထက်မြက်ရုံမျှမက ဦးပြည်ခေါင်းတုံးနှင့် ထူးခြားသော ဥပဓိရုပ်လည်းရှိသောကြောင့် ရုပ်ရှင်လောကတွင် အထူးအောင်မြင်ခဲ့ရာ ရုပ်ရှင်ကားပေါင်း ၃၆ ကားတွင် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ခဲ့ရသည်။ အထင်ရှားဆုံးဇာတ်ကားများမှာ ပညတ်တော်ဆယ်ပါး(၁၉၅၅)၊ ဘုရင်မင်းကြီးနှင့်ကျွန်ုပ်(၁၉၅၆)၊ ကရာဟဇောညီအစ်ကို(၁၉၅၈)၊ ဆော်လမွန်နှင့်ရှိဘာ(၁၉၅၉)၊ လူစွမ်းကောင်းခုနစ်ယောက် (၁၉၆၀)၊ ကမ္ဘာ့အစွန်အဖျားက အလင်းရောင်(၁၉၇၁)၊ အဖြစ်သနစ်(၁၉၇၇) စသည်တို့ဖြစ်သည်။

ယူ ဘရင်းနားသည် ဆေးလိပ်အလွန်အကျွံသောက်သူဖြစ်သည်။ အဆုတ် ကင်ဆာရောဂါ စွဲကပ်နေကြောင်းကို ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင်စတင်သိရှိခဲ့သော်လည်း စိတ်ဓာတ်မကျပဲ ဘုရင်မင်းကြီးနှင့် ကျွန်ုပ်ပြဇာတ်တွင် အကြိမ်ကြိမ်ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ဖျော်ဖြေ၍နေခဲ့သည်။ ထိုရောဂါနှင့်ပင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နယူးယောက်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ။ ။ သမ္မတ အဗ္ဗဒတ် ဆတ္တာထံမှ ၁၉၇၂ ခုနှစ် မတ်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် အာဏာသိမ်းယူခဲ့သော ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟိုစိန် မိုဟမ္မက် အာရှတ်သည် ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် သမ္မတရာထူးကို ယူခဲ့သည်။ (ငွေစံနှုန်းချုပ် ၁၉၈၄-စာ၊ ၂၃၃-ရှ။) အာဏာရလာသည့်အချိန်မှစ၍ စီမံခန့်ခွဲရေး၊ တရားစီရင်ရေး၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာ ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ စီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် တရားစီရင်ရေးအပိုင်းတွင် ဗဟိုချုပ်ကိုင်မှုလျော့ချခဲ့သည်။ တရားစီရင်မှု ပိုမိုချောမွေ့လျင်မြန်စွာ ပြီးပြတ်စေရေးနှင့် တရားစရိတ်လျော့နည်း သက်သာစေရေးအတွက် သမ္မတ အာရှတ်သည် မြို့တော်တွင်သာမက အခြားခရိုင်မြို့ကြီး ငါးမြို့တွင်လည်း တရားရုံးချုပ် ရုံးခွဲများကို ၁၉၇၂ ခုနှစ် ဇွန်လက ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည်။ တရားရုံးများကို ခရိုင်ခွဲ (ဥပါဇီလာ) အဆင့်အထိ ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည်။ ဒီမိုကရေစီကို အောက်ခြေအထိ ကျင့်သုံးနိုင်ရန်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများအား လုပ်ပိုင်ခွင့် ပိုမိုပေးအပ်နိုင်ရန် တနိုင်ငံလုံးကို ခရိုင်ခွဲ (ဥပါဇီလာ) ပေါင်း ၄၆၀ ခွဲခြားထားသည်။ သမ္မတ အာရှတ်၏ တရားစီရင်ရေးပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု အစီအစဉ်သည် တရားရုံးချုပ်၏ ဂုဏ်သိက္ခာကို ထိခိုက်စေပြီး တရားစီရင်မှုစွမ်းဆောင်ရည်ကိုလည်း ပျက်ပြားစေသည့်အပြင် ကျေးလက်အထိ လာဘ်စားမှုများ ပေါ်

ပေါက်စေမည်ဟု ရှေ့နေအချို့နှင့် အတိုက်အခံများက ဝေဖန်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် ၁၉၇၂ ခုနှစ် နှင့် ၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွင်း ဆန္ဒပြပွဲများဖြင့် ကန့်ကွက်ခဲ့ကြသည်။

ထို့ပြင်သမ္မတအာရှတ်သည် စီးပွားရေးတွင် ပြည်တွင်း ဖူလုံမှုရှိပြီး လူတိုင်း အလုပ်ရရေး၊ နှစ်စဉ်စီးပွားရေး တိုးတက်မှု ခုနစ်ရာခိုင်နှုန်းအထိ ရောက်ရှိရေးအတွက် ပြည်သူပိုင် ကဏ္ဍကိုလျော့ချ၍ ပုဂ္ဂလိက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အားပေးခဲ့သည်။ အထူးသဖြင့် ဂုန်လျော်နှင့် အလည်အလိပ် လုပ်ငန်းကို အားပေးခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇွန်လ ၃၀ ရက်နေ့တွင် ကုန်ဆုံးသည့် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွင်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏ စုစုပေါင်းပြည်တွင်းထုတ်ကုန် တန်ဖိုးသည် ၄ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးမြှင့်လာသည်။ စက်မှုထုတ်ကုန်ပိုင်းတွင် ၅ ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်လာသည်။ လယ်ယာထုတ်ကုန်ပိုင်းတွင် ၄ ဒသမ ၇ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်နေရာမှ ရေဘေးဒဏ်ကြောင့် လေးရာခိုင်နှုန်းသို့ ကျဆင်းခဲ့သည်။ စိုက်ပျိုးရေးတိုးတက်ရန် လယ်ယာမြေပြုပြင်ပြောင်းလဲမှု လုပ်ငန်းများလည်း ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ လယ်ယာမြေမူဝါဒသစ်အရ မိသားစုတစုလျှင် လယ်မြေဧက ၂၀ စီသာ လုပ်ကိုင်ခွင့် ပြုတော့မည်ဟု ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။ နိုင်ငံခြားလဲလှယ်ငွေ ပိုမိုရရှိစေရန် အဓိကပို့ကုန်ဂုန်လျော်ကို ပိုမိုတိုးမြှင့်တင်ပို့နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းသည့်နည်းတူ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်လုပ်သားများ နိုင်ငံခြားသို့သွားရောက် အလုပ်လုပ်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးသည်။ သမ္မတအာရှတ်သည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလနှင့် နိုဝင်ဘာလတို့တွင် အီရတ်နိုင်ငံ ဘဂ္ဂဒတ်မြို့သို့ သွားရောက်၍ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ကျွမ်းကျင် လုပ်သား ၁၁,၀၀၀ ကို အီရတ်နိုင်ငံသို့ စေလွှတ်ပေးရန် စီစဉ်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသများ၌ အလုပ်အကိုင် ရရှိကြသော ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံသား ၆၀,၀၀၀ ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

ထို့ပြင် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင် လူသုံးဆေးဝါးများ ထုတ်လုပ်ဖြန့်ချိမှု လုပ်ငန်းများအပေါ် နိုင်ငံခြားကုမ္ပဏီများက လက်ဝါးကြီးအုပ်ထားခြင်းကို ချေဖျက်နိုင်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ ယခုအခါ ပြည်တွင်း၌ ပဋိပစ္စည်းဆေးအမျိုးမျိုးကို ဈေးနှုန်းသက်သာစွာဖြင့် ထုတ်လုပ် ရောင်းချနိုင်ပြီ ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက ကြေငြာခဲ့သည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ၏ မြို့တော်အမည် ဒက္ကာ Dacca ကို ဒါကာမြို့ Dhaka ဟု ပြောင်းလဲလိုက်ပြီဟု ၁၉၇၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၅ ရက်နေ့က ကြေငြာခဲ့ပြီး ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့မှစ၍ ယင်းအမည်သစ်ကို ခေါ်ဝေါ်သုံးနှုန်းလျက် ရှိသည်။

အမျိုးသမီးများကို နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းမှု ပြုလုပ်ခြင်းမှ ကာကွယ်သည့် ဥပဒေတရပ်ကို ၁၉၈၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် လူ့မူဝန်ထမ်းနှင့် အမျိုးသမီးရေးရာဝန်ကြီးဌာနက ကြေငြာသည်။ မုဒိုင်းကျင့်ခြင်း၊ အလိုမတူပဲ ခိုးယူပေါင်းသင်းခြင်း၊ လက်ထပ်စဉ်က အမျိုးသမီးတွင် ပါလာသည့်ဥစ္စာပစ္စည်းကို အကျပ်ကိုင်ရယူခြင်း စသည့်ပြစ်မှုများအတွက် ပြင်းထန်သော အပြစ်ဒဏ်များ ချမှတ်ထားသော ဥပဒေဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် သမ္မတအာရှတ်၏ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ငန်းများသည် နိုင်ငံရေးအရုပ်အထွေးများ အကြားတွင် နှစ်မြှုပ်ခဲ့ရသည်။ နှစ်နှစ်အတွင်း ဒီမိုကရေစီပြန်လည်ထွန်းကားရေး၊ အရပ်သားအစိုးရလက်သို့ အာဏာ လွှဲပြောင်းပေးရေး အစီအစဉ်များသည် လိပ်ခဲတည်းလည်း ဖြစ်နေရသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော အတိုက်အခံတို့၏ အကြီးမားဆုံး ဆန္ဒပြပွဲကြီး အပါအဝင် ဆန္ဒပြပွဲအမြောက်အမြားကြောင့် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပရေးကိစ္စကို မကြာခဏ ရွှေ့ဆိုင်းထားခဲ့ရသည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင် အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးယန္တရား၏ အနိမ့်ဆုံးအဆင့်ဖြစ်သော ကျေးရွာကောင်စီ ၄,၄၀၀ ကို တင်မြောက်နိုင်ရန် ရွေးကောက်ပွဲများကို ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့မှ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့သည်။ ထို့နောက် သမ္မတ အာရှတ်သည် မိမိကို ပြည်သူတို့ထောက်ခံမှု ရှိ မရှိ ဆန္ဒယူရန် ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲတရပ်ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့ပြန်သည်။ နောက်ဆုံးစာရင်းများအရ ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲသို့ ပြည်သူ ၇၂ ရာခိုင်နှုန်း လာရောက် မဲပေးကြပြီး ထိုမဲပေးသူ အားလုံးအနက် ၉၄ ရာခိုင်နှုန်းက သမ္မတအာရှတ်အစိုးရကို လိုလားကြောင်း ထောက်ခံမဲ ပေးခဲ့ကြသည်။ သမ္မတအာရှတ်သည် ယင်းအောင်မြင်မှုကို အခြေခံ၍ ကျေးလက်ဒေသခရိုင်ခွဲ (ဥပါဇီလာ) စည်ပင်သာယာရေးကောင်စီ ရွေးကောက်ပွဲကို မေလ ၁၆ ရက်နေ့နှင့် ၂၀ ရက်နေ့တို့တွင် ကျင်းပခဲ့ပြန်သည်။ တနိုင်ငံလုံး လူဦးရေ ၉၃ သန်းကျော်ရှိသည့်အနက် ၇၄ သန်းခန့်သည် ကျေးရွာပေါင်းခြောက်သောင်းကျော်တွင် မှီတင်းနေထိုင်ကြ၍ ယင်း ကျေးရွာများ၏ ဒေသန္တရ ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ စည်ပင်သာယာရေး ကိစ္စအဝဝကို ခရိုင်ခွဲ (ဥပါဇီလာ) ကောင်စီ ၄၆၀ က တာဝန်ယူပြီး စီမံခန့်ခွဲဆောင်ရွက်ပေးကြရမည် ဖြစ်သည်။ ဥပါဇီလာကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌလောင်းများသည် နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခု၏ အမည်ကို အသုံးပြု၍ မဲဆွယ်ခွင့်မရှိသည့်အပြင် ပါတီတစ်ခုခုကို အခြေခံ၍ ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်လည်း မရှိချေ။ ခရိုင်ခွဲကောင်စီဥက္ကဋ္ဌနေရာ ၄၆၀

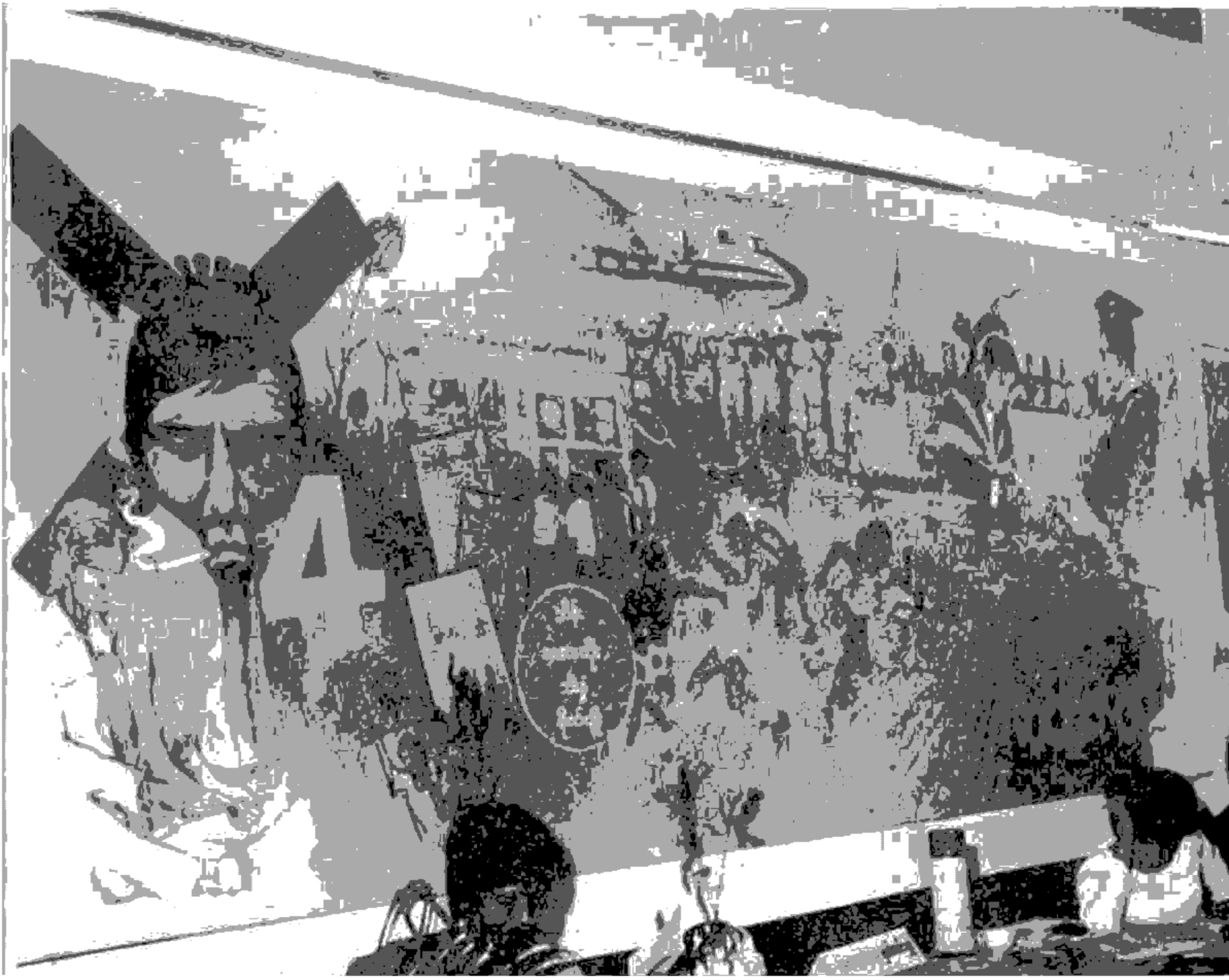
အတွက် ကိုယ်စားလှယ်လောင်း ၂,၃၇၄ ဦး ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။ ရွေးချယ်ခံရသော ခရိုင်ခွဲ ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌအားလုံး၏ ၈၅ ရာခိုင်နှုန်းသည် မိမိအစိုးရကို ထောက်ခံသူများ ဖြစ်သည်ဟု သမ္မတအာရှတ်က ကြေငြာခဲ့သည်။

သမ္မတအာရှတ်သည် ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်အကြီးအကဲအဖြစ် ခန့်အပ်ခံရသူ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ် အာဏာ သိမ်းယူခဲ့ချိန်မှစ၍ တပ်မတော် အကြီးအကဲထူးသက်တမ်း သုံးကြိမ်သုံးခါမျှ တိုးမြှင့်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် သမ္မတအာရှတ်သည် မိမိ၏ စစ်ဘက်ထူးသက်တမ်းကို နောက်ထပ်တနှစ် တိုးမြှင့်လိုက်သည်။

သမ္မတအာရှတ်သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ပုဂ္ဂိုလ်ခန့်ခွဲဦးပါ အစိုးရအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ ၂၀ ရက်နေ့တွင် အရပ်သားဝန်ကြီးလေးဦး ထပ်မံခန့်အပ်သည်။ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့တွင် သမ္မတအာရှတ်သည် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အစိုးရအဖွဲ့ကို တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်း လိုက်သည်။ အစိုးရအဖွဲ့သစ်တွင် ဝန်ကြီးသစ် ၁၀ ဦးပါဝင်၍ ဝန်ကြီးစုစုပေါင်း ၂၆ ဦး ဖြစ်သွားသည်။ အသစ်ခန့်အပ်လိုက်သည့် ဝန်ကြီးများစာရင်းတွင် နိုင်ငံခြားရေးဆိုင်ရာ အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ် မစ္စတာဟူမာယန် ရာရှစ်ချောက်ဒူရီလည်း ပါဝင်သည်။ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် သမ္မတ အာရှတ်သည် အစိုးရအဖွဲ့ကို တိုးချဲ့လိုက်ပြန်သည်။ ဝန်ကြီးသစ်တဦးနှင့် ဒုတိယဝန်ကြီးတဦးတို့ကို ထပ်မံ ခန့်ထားလိုက်သည်။ ဩဂုတ်လ ၅ ရက်နေ့တွင် မိမိအစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဦးရေကို ၃၄ ဦး ရှိရာမှ ၃၂ ဦးသို့ လျော့ချလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ဝန်ကြီးတဦးကို ပြန်လည်ခန့်ထားလိုက်သောကြောင့် နောက်ဆုံး အစိုးရအဖွဲ့ဝင်ဦးရေသည် ၃၃ ဦးဖြစ်သည်။

ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတောင်ပိုင်း တောင်တန်းဒေသသား အချို့သည် ၁၉၇၃ ခုနှစ်ကစ၍ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရရှိရေးအတွက် ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်အစိုးရကို လက်နက်စွဲကိုင်ပုန်ကန်နေခဲ့ကြသည်။ အာရှတ်အစိုးရသည် သူပုန်များအလင်းဝင်ရောက်ရေးအတွက် လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာ ခွင့်ကြေငြာခဲ့ရာ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလအထိ သက်တမ်းတိုးမြှင့်ပေးခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ကိုင်းရင်းသားသူပုန် ၁,၅၀၀ ခန့် လက်နက်ချအလင်းဝင်ခဲ့ကြသည်။

မူးယစ် ဆေးဝါးအန္တရာယ် တားဆီး ကာကွယ်ရေး (၁၉၈၅)။ ။ မူးယစ်ဆေးဝါးသည် ကမ္ဘာ့ လူသားထု တရပ်လုံးကို လူညွန့် တုံးစေမည့် အန္တရာယ် ဆိုးကြီး တရပ် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာ့နိုင်ငံ အသီး သီးတွင် အမျိုးသားရေး အမြင်ဖြင့် မူးယစ် ဆေးဝါး အန္တရာယ် ကို တိုက်ဖျက်နှိမ်နင်းလျက်ရှိသည်။

မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်တားဆီးကာကွယ်
ရေးအတွက် ပြခန်းများခင်းကျင်းဖွင့်လှစ်၍
ပညာပေးလျက်ရှိသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း လူငယ်များ၏ ပစ္စုပ္ပန်နှင့် အနာဂတ် ကောင်းကျိုးအတွက် မူးယစ်ဆေးဝါးကို အမျိုးသားရေးအမြင်ဖြင့် ကာကွယ်တားဆီး နှိမ်နင်းလျက်ရှိရာတွင် ပြည်သူတပ်မတော်၊ ပြည်သူ့ရဲနှင့် လုပ်သားပြည်သူတရပ်လုံးက အင်တိုက်အားတိုက် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြလေသည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့သော ပထမအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် စတုတ္ထအစည်းအဝေးတွင် မူးယစ်ထုံထိုင်း ဘေးဖြစ်စေတတ်သော ဆေးဝါးများအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ခြင်းကို ပိုမိုထိရောက်အောင်မြင်စေရန် အမျိုးသားရေးအမြင်ဖြင့် တမျိုးသားလုံး ပါဝင်လှုပ်ရှားတိုက်ဖျက်ရန်ဟူ၍ ဆုံးဖြတ်ချက်ချခဲ့သည်။

ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်နှင့်အညီ နိုင်ငံတော်သည် ၁၉၇၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင် မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေး ဗဟို အဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းအကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်။ မူးယစ်ဆေးဝါး အန္တရာယ် တားဆီး ကာကွယ်ရေး ဗဟို အဖွဲ့သည် မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်ကို ထိရောက် အောင်မြင်စွာ တိုက်ဖျက်ချေမှုန်းနိုင်ရန်အတွက် အဖွဲ့ကြီးကိုးဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည်။ ယင်းအဖွဲ့များမှာ -

- ၁။ အခြားသီးနှံများနှင့် အစားထိုးစိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့၊
- ၂။ မွေးမြူရေးအဖွဲ့၊
- ၃။ ဆေးကုသရေးအဖွဲ့၊
- ၄။ ပြန်လည်ထူထောင်ရေးအဖွဲ့၊
- ၅။ ကျောင်းသားလူငယ်များအား မူးယစ် ဆေးဝါးအန္တရာယ် အသိဥာဏ်ပေးရေးအဖွဲ့၊

၆။ လုပ်သားပြည်သူများအား ပညာပေးလှုံ့ဆော်ရေးအဖွဲ့၊

၇။ တားဆီးနှိမ်နင်းရေးအဖွဲ့၊

၈။ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်း မူးယစ် ဆေးဝါး အန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေးအဖွဲ့၊

၉။ မြို့နယ် မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေးအဖွဲ့တို့ ဖြစ်ကြသည်။

မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်ကို ထိရောက်စွာ တိုက်ဖျက်နိုင်ရန်ရာ၌ မူးယစ် ဆေးဝါးနှင့် ဆက်နွယ်လျက်ရှိသော သောင်းကျန်းသူ အဖျက်သမားမှန်သမျှကိုလည်း ပြည်သူတပ်မတော်သည် အမြစ်ပြတ် ချေမှုန်းလျက်ရှိသည်။ အရှေ့ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်မှ ဦးစီးကွပ်ကဲ၍ ရှမ်းပြည်နယ် မိုင်းဆတ်၊ မိုင်းကွမ်း၊ မိုင်းယုန်းနှင့် လွယ်လန်းဒေသတို့တွင် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့မှ မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့အထိ မိုးဟိန်းအဆင့် ၉ စစ်ဆင်ရေးကို ဆင်နွဲခဲ့သည်။

စစ်ဆင်ရေးကို အပိုင်းနှစ်ပိုင်းခွဲ၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အပိုင်း (၁) အနေဖြင့် မိုင်းကွမ်းဒေသရှိ ဘိန်းချက်စခန်းများကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၄ ရက်နေ့မှ မတ်လ ၄ ရက်နေ့အထိ လည်းကောင်း၊ အပိုင်း (၂) အနေဖြင့် မိုင်းယုန်းနှင့် လွယ်လန်းဒေသရှိ ဘိန်းချက်စခန်းများကို မတ်လ ၆ ရက်နေ့မှ ၁၅ ရက်နေ့အထိလည်းကောင်း တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းခဲ့သည်။

ယင်းစစ်ဆင်ရေးတွင် တိုက်ပွဲပေါင်း ရှစ်ကြိမ် ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ရန်သူ ၂၀ သေဆုံးပြီး အများအပြားဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ ရန်သူထံမှ လက်နက်၊ ရိက္ခာ၊ ဓာတုဗေဒဆေးနှင့် ဘိန်းချက်ပစ္စည်း အများအပြား သိမ်းဆည်းရမိခဲ့သည်။

မိုးဟိန်း အဆင့် ၉ စစ်ဆင်ရေးဖြင့် တပ်မတော်

မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေး

စစ်ကြောင်းများက ဘိန်းချက်စခန်းများကို အင်တိုက် အားတိုက် ချေမှုန်း တိုက်ခိုက်နေချိန်တွင် ဒေသခံပြည်သူ များ၏ ပူးပေါင်း ပါဝင်မှုဖြင့် ပြည်သူ့ တပ်မတော်နှင့် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့တို့သည် ငရဲပန်းအဆင့် ၅ စစ်ဆင်ရေးဖြင့် ဘိန်းခင်းများကို ဖျက်ဆီးခဲ့ကြသည်။

၁၉၈၄-၈၅ ခုနှစ် ဘိန်းစိုက်ရာသီအတွင်း ရှမ်းပြည် နယ်မြောက်ပိုင်း၊ အရှေ့ပိုင်းနှင့် တောင်ပိုင်းဒေသများတွင် လုပ်သားပြည်သူ ၃၀၀၀ ကျော် ပါဝင်လက်တွဲ၍ တပ်မ တော်နှင့် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် ဘိန်းစိုက်ခင်းများ ကို ဖျက်ဆီးခဲ့ရာ ရှမ်းပြည်နယ်အတွင်း စုစုပေါင်းဘိန်း ခင်း ၂၁,၀၄၈ ဧကကို ဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့သည်။

ကချင်ပြည်နယ်တွင် လုပ်သားပြည်သူ ၁၀၀ ကျော် နှင့် လက်တွဲ၍ ပြည်သူ့တပ်မတော်နှင့် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့တို့ သည် ဘိန်းခင်း ခုနှစ်ဧကကိုလည်းကောင်း၊ ချင်းပြည်နယ် တွင် လုပ်သားပြည်သူ ၂၀၀ ကျော်နှင့် လက်တွဲ၍ ပြည် သူ့တပ်မတော်နှင့် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့တို့သည် ဘိန်းခင်း ၁၅၁ ဧကကို လည်းကောင်း ဖျက်ဆီးပစ်နိုင်ခဲ့ရာ ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ်နှင့်ချင်းပြည်နယ်အတွင်း ဘိန်းစိုက်ခင်း စုစု ပေါင်း ၂၁,၂၀၆ ဧကကို အောင်မြင်စွာဖျက်ဆီးနိုင်ခဲ့သည်။

ဘိန်းခင်းများကို ဖျက်ဆီး၍ ယင်းနေရာ များ တွင် အခြားအစားထိုးသီးနှံများ ပြန်လည်စိုက်ပျိုးရန် နိုင်ငံ တော်သည် မျိုးစေ့များ၊ ပျိုးပင်များနှင့် ဓာတ်မြေဩဇာ များ ဖြန့်ဝေခြင်း၊ လယ်ယာသုံး ကိရိယာများနှင့် ထောက် ပံ့ပေးပေးအပ်ခြင်း စသည်ဖြင့် အကူအညီ ပေးခဲ့သည်။

ကလေးမြို့နယ်တွင် ဘိန်းအစားထိုးသီးနှံများ စိုက် ပျိုးရေးအတွက် တောင်ယာကန်သင်းကန်မြေယာ ဖော် ထုတ်ရေး ထောက်ပံ့ပေးအပ်ပွဲကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော် ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့၌ နောင်ရဲကျေးရွာအုပ်စု မြေခြားရွာတွင် ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ ထောက်ပံ့ပေးအပ်ပွဲတွင် အခြားသီးနှံ များဖြင့် အစားထိုး စိုက်ပျိုးရေး အဖွဲ့သည် တောင်ယာ ကန်သင်းကန် လယ်ယာသစ် ၁၀ ဧကအတွက် ငွေကျပ် ၈၀၀၀၊ တောင်ယာကန်သင်းကန် လယ်ယာဟောင်း ၁၀ ဧကအတွက် ငွေကျပ် ၄၀၀၀၊ စုစုပေါင်း ငွေကျပ် ၁၂,၀၀၀ ကို ကျေးရွာအုပ်စု တောင်ယာကန်သင်းကန် ဖော်ထုတ် ရေး ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌသို့ ပေးအပ်ခဲ့သည်။

ဘိန်းအစား အခြားသီးနှံများ စိုက်ပျိုးရာတွင် အောင် မြင်ဖြစ်ထွန်းရေးအတွက် တောင်သူ လယ်သမား အစည်း အရုံး ဆင့်ပွားပညာပေးရေးနှင့် ဘိန်းအစား အခြားသီးနှံ စိုက်ပျိုးရေးသင်တန်း (၁/၈၅) ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော် ဝါရီလ ၁၃ ရက်နေ့တွင် လားရှိုးမြို့နယ် ကုန်းဆာကျေး ရွာ မူလတန်းကျောင်း၌ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ သင်တန်းသို့ ကုန်းဆာ၊ မန်ကတ်၊ ဟိုနမ့်၊ မန်ပိန်း၊ ဝိန်းထန်၊ တာပုံ၊

ကောင်းကျဲ၊ ဟိုဖိတ်၊ မတ်ချီနု၊ နမ့်ထွန်းနှင့် ဆုံကွယ် ကျေးရွာများမှ သင်တန်းသား ၅၀ တက်ရောက် ခဲ့ကြ သည်။

မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် တားဆီး ကာကွယ်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကျောင်းသားလူငယ်များအား မှန်ကန် ထက် မြက်သော လမ်းညွှန်ဦးဆောင်မှု ပေးနိုင်ရန် ဆရာ၊ ဆရာမ များအတွက် မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ် ရေး သင်တန်းကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂ ရက်နေ့တွင် ပုသိမ်အနောက်မြို့နယ် အမှတ် ၁ အထက်တန်းကျောင်း၌ ပြုလုပ်ရာ သင်တန်းသား ဆရာ၊ ဆရာမ ၁၀၀ တက်ရောက် ခဲ့ကြသည်။

မူးယစ် ဆေးဝါး အန္တရာယ် တား ဆီး ကာ ကွယ် ရေး အတွက် လူထုဆက်သွယ်ရေးနည်းဖြစ်သော စာပေ၊ ဂီတ၊ ရုပ်ရှင်၊ ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြား စ သည် ထို့ ဖြင့် လည်း လှုံ့ဆော် ပညာပေးလျက် ရှိသည်။ ကျောင်းသား လူငယ် များအား မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် အသိဉာဏ်ပေးရေး အဖွဲ့သည် မူးယစ်ဆေးဝါး အန္တရာယ်ကို ကျောင်းသား လူငယ်များ နားလည်သဘောပေါက်လာစေရန် ပြည်နယ် နှင့်တိုင်း မြို့နယ်များတွင် ကျောင်းများအလိုက် မူးယစ် ဆေးဝါးအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေး ပညာပေးပြပွဲ များ၊ ပန်းချီ၊ ပိုစတာ၊ ပို့စကတ်၊ ကာတွန်း၊ ဆောင်းပါး စာစီစာကုံးနှင့် ကဗျာပြိုင်ပွဲများ၊ ပညာပေး ဟောပြောပွဲ များဖြင့် ပညာပေး လှုံ့ဆော် စည်းရုံးလျက် ရှိသည်။

မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် တားဆီးကာကွယ်ရေး အသိ ဉာဏ်ပေးပြပွဲပြိုင်ပွဲများကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလမှ မတ်လ အတွင်း ပြုလုပ်ခဲ့ရာ ရော့တီတိုင်းတွင် ပန်းတနော်မြို့နယ်၊ ပုသိမ်မြို့နယ်၊ ကျိုက်လတ်မြို့နယ်၊ အိမ်မဲမြို့နယ်၊ ဟင်္သာတ မြို့နယ်၊ ပုသိမ် ဒီဂရီကောလိပ်။ ကချင် ပြည် နယ် တွင် မိုးညှင်းမြို့နယ်၊ ကျောက်မဲမြို့နယ်။ မွန်ပြည်နယ်တွင် သထုံ မြို့နယ်၊ မော်လမြိုင် ဒီဂရီကောလိပ်။ မန္တလေးတိုင်းတွင် မန္တလေး တက္ကသိုလ်။ ရန်ကုန်တိုင်းတွင် အ လုံ မြို့ နယ်၊ မြောက်ဥက္ကလာပမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် လှိုင်နယ်မြေ စသည်တို့၌ အသီးသီး ကျင်းပ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ မူးယစ် ဆေးဝါးအန္တရာယ် အသိဉာဏ်ပေး ဟောပြောပွဲများကို လည်း မကွေးဒီဂရီကောလိပ်၊ သီပေါမြို့နယ်၊ မိုင်းပျဉ်းမြို့ နယ်နှင့် ညောင်တုန်းမြို့နယ်များတွင် အသီးသီး ကျင်းပ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ထို့ပြင် မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် တားဆီး ကာကွယ် ရေး ဗဟိုအဖွဲ့၏ ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုဖြင့် ကျန်းမာရေး ဝန်ကြီးဌာန၊ လူမှုဝန်ထမ်းဝန်ကြီးဌာန၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုး ရေးကော်ပိုရေးရှင်း၊ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း ကော်ပိုရေးရှင်း၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ပြည်သူ့ရဲတပ်ဖွဲ့တို့ ပူးပေါင်းပါ

ဝင်သည့် ဘက်စုံစံပြစိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ပြန်လည်ထူထောင်ရေးစခန်းကို ဖယ်ခုံမြို့နယ် ကသဲကင်းဒေသတွင် ဖွင့်လှစ်၍ သင်တန်းသားများကို လက်ခံ လေ့ကျင့်ပေးလျက်ရှိသည်။ ကျိုင်းတုံမြို့နယ်၊ တောင်ကြီးမြို့နယ်နှင့် မိုင်းဆတ်မြို့နယ် တို့တွင်လည်း အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း ပညာသင်စခန်းများ ဖွင့်လှစ်၍ ပြန်လည်ထူထောင်ရေး လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိသည်။

တဘက်မှလည်း ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းရှိ မြို့နယ်များတွင် မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်သူများ သုံးစွဲသူများကို စုံစမ်းဖော်ထုတ် ဖမ်းဆီးခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးစွဲသူများအား ဆေးကုသစေခြင်းများကို ကြပ်ကြပ်မတ်မတ် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။

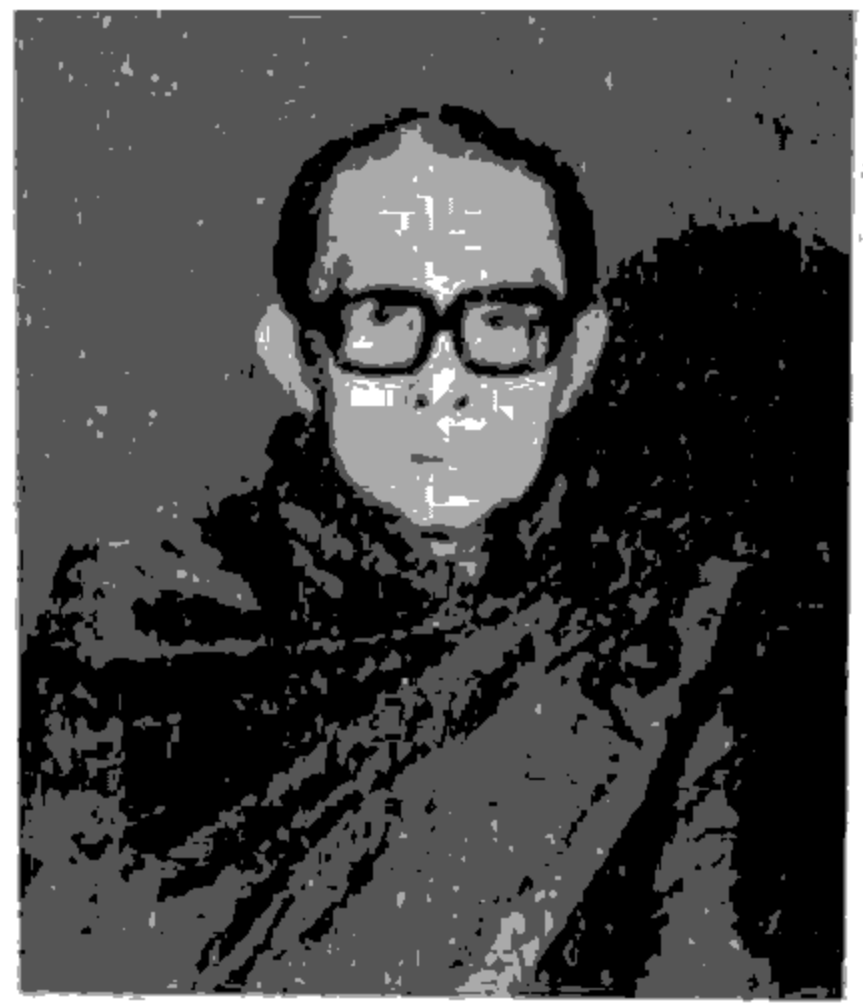
မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်ကို တိုက်ဖျက် နှိမ်နင်းရာတွင် စီမံခန့်ခွဲရေး အသွင်၊ စည်းရုံးရေး အသွင်၊ ကျန်းမာရေး ရှုထောင့်၊ ဆုငွေချီးမြှင့်၍ ဖော်သည့်နည်းလမ်း စသည်ဖြင့် အကွက်စေ့စေ့ ဆောင်ရွက်လျက် ရှိလေသည်။

မေဓိယာဘိဝံသ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ မန္တလေး အရှေ့တောင်မြို့နယ်၊ ဒက္ခိဏာရာမဘုရားကြီးတိုက်၊ နယားကျောင်း (မြန်မာ ၁၂၇၃-)

။ ။ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တမေဓိယာဘိဝံသကို မန္တလေးတိုင်း ရမည်းသင်းမြို့နယ် အုတ်ဖိုရွာ၌ ခမည်းတော် ဦးစံခိုင်၊ မယ်တော် ဒေါ်အိမ်မင်းတို့က သက္ကရာဇ် ၁၂၇၃ ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၇ ရက် ကြာသပတေးနေ့တွင်ဖွားမြင်သည်။ မွေးချင်း ခုနစ်ယောက်တွင် တတိယမြောက် သားရတနာ ဖြစ်သည်။

အသက် ၁၅ နှစ်အရွယ်တွင် ထန်းတောကျောင်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ အာစိဏ္ဏကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် မိဘနှစ်ပါး၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟဖြင့် ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ ထို့နောက် ထန်းတော ကျောင်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ အာစိဏ္ဏထံတွင် သဒ္ဓါအခြေခံကျမ်းစာများကို လေးနှစ်ပတ်လုံး သင်ယူခဲ့သည်။ တဖန် မန္တလေးမြို့ ဒက္ခိဏာရာမဘုရားကြီးတိုက် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ သဒ္ဓမ္မမဟာထေရ်၊ ဘဒ္ဒန္တဇောတိပါလနှင့် ဘဒ္ဒန္တဥက္ကံသတို့ထံတွင် သဒ္ဓါဆိုင်ရာ ကျမ်းများကို ဆက်လက်သင်ယူခဲ့သည်။

၁၂၉၃ ခုနှစ်တွင် ရမည်းသင်းမြို့နယ်၊ ဆူးတပ်တောင်ကျောင်း ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ အဂ္ဂဝံသကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် မိဘနှစ်ပါး၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟဖြင့် အုတ်ဖိုရွာ သိမ်ကုန်း ခေါ် ခဏ္ဍသိမ်၌ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။ ထို့နောက် ဘုရားကြီးတိုက် အလယ်တိုက်ကြီး ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဝေယျာဘိဝံသ၊ သာသနဇောတိကာရုံ ဆရာ

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ မေဓိယာဘိဝံသ

တော် ဘဒ္ဒန္တ နာရဒါဘိဝံသ၊ အသောကာရာမတိုက် ဇောတိကာရုံဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ တေဇနိယာဘိဝံသ စသော ဆရာတော်ကြီးများထံတွင် ပါဠိအဋ္ဌကထာ ဋီကာကျမ်းများစွာ တို့ကို ပါရဂူရောက် တတ်မြောက်အောင် သင်ယူတော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် အိမ်တော်ရာ အမျိုးသား စာမေးပွဲ ပထမငယ်တန်း၊ အစိုးရပထမပြန်စာမေးပွဲ၊ ပထမငယ်တန်း၊ ပထမလတ်တန်း၊ ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ (သကျသီဟ) စာမေးပွဲ စာသင်တန်းနှင့် စာချတန်း စာမေးပွဲများကို ရဟန်း တဝါ အရမှ စ၍ ခြောက်ဝါအထိ အစဉ်အတိုင်း အောင်မြင်တော်မူခဲ့သည်။ ထိုသို့အောင်မြင်တော်မူခဲ့သောကြောင့် ခြောက်ဝါအရတွင် ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို ရရှိတော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် ဘုရားကြီးတိုက် ပါဠိတက္ကသိုလ် စာချတန်း အဋ္ဌကထာများ၊ ဂုဏ်ထူးတန်း အဋ္ဌကထာများကို ရဟန်းသာမဏေတို့အား ပို့ချပေးတော်မူခဲ့သည်။ မန္တလေး ပရိယတ္တိသာသနဟိတအသင်း စာမေးပွဲ၌ စာသင်တန်းမေးခွန်း၊ စာချတန်းမေးခွန်းစသည်တို့ကို ယနေ့အထိ ထုတ်ပေးတော်မူလျက် ရှိသည်။

၁၃၀၉ ခုနှစ်တွင် နယားကျောင်း၌ အနုဋ္ဌာပနိယကျောင်းထိုင် ဆရာတော်အဖြစ် တင်မြောက်ခြင်း ခံရ၍ ကျောင်းထိုင်စာချ နှစ်ဌာနတာဝန်ကို ယူတော်မူခဲ့သည်။ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတွင်လည်း ပဉ္စမသင်္ဂါယနာတင်ကျောက်စာနှင့် ပုံနှိပ်စာအုပ်ကို ကြည့်ရှုတိုက်ဆိုင် ရေးမှတ်ခြင်းတာဝန်ကို ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ပိဋကဝိသောဓနိကျမ်း၊ အန္တရာပတ္တိ ပဋိသံယုတ္တဝိနိစ္ဆယစာမူ၊ သော တာ ပန္နဟိနာယာဝတ္တန ဝိနိစ္ဆယစာမူစသောစာပေကျမ်းဂန်များကိုလည်း ရေးသားပြုစုတော် မူခဲ့သည်။ ပါဠိပဒပိဋကကျမ်းညွှန်း၊ တိပိဋက

ပါဠိမြန်မာ အဘိဓာန်ကျမ်းကြီး၊ တိပိဋက ပါဠိမြန်မာ အဘိဓာန် အကျဉ်းစသော ကျမ်းများကို ပြုစုရေးသား တော်မူဆဲ ဖြစ်သည်။

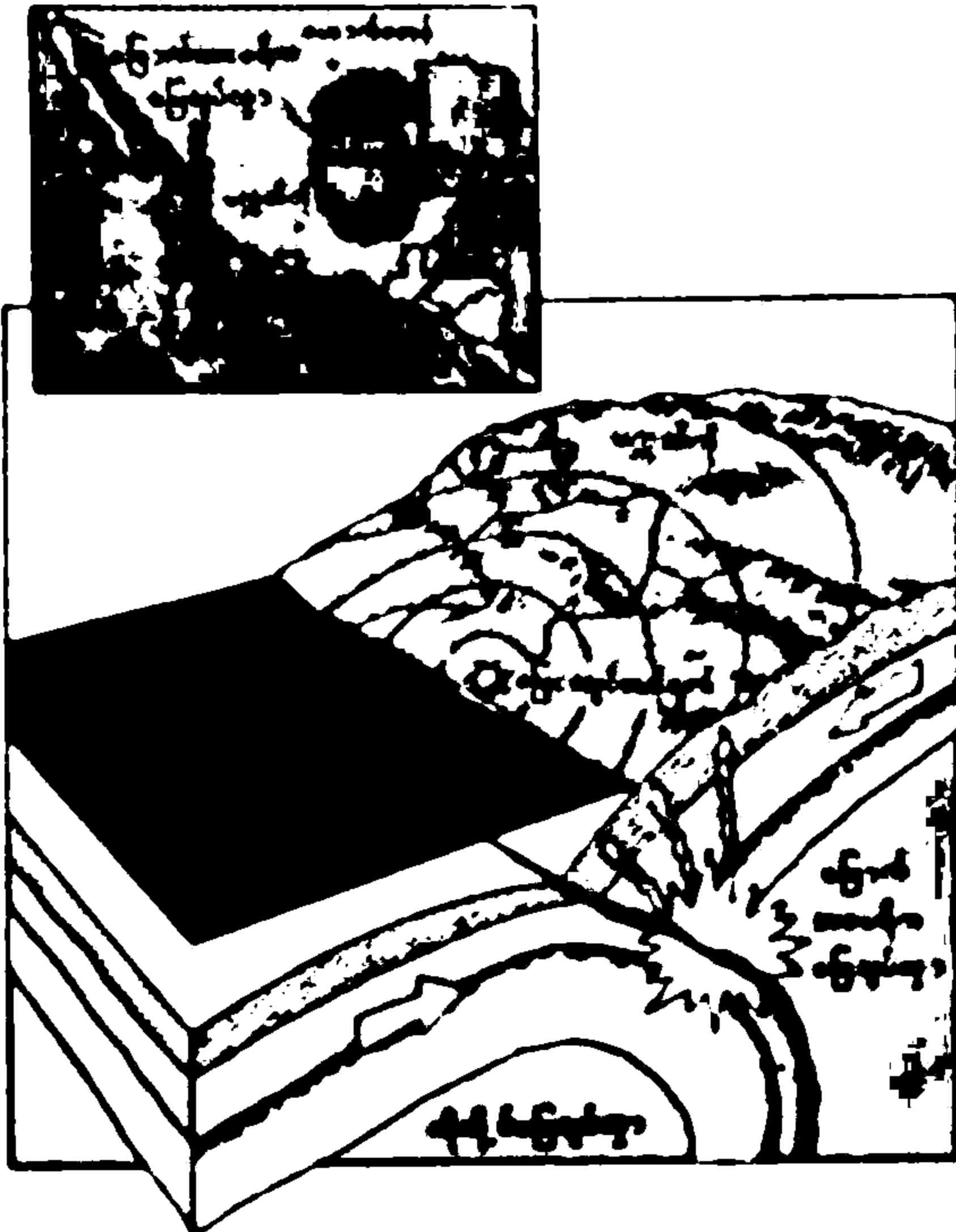
ဤသို့ သာသနာတော်အကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက် တော်မူသော သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံ တော်မူသည့် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တပေမီယာ ဘိဝံသသည် ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီ က ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ် တော်ကို အလှူခံ ရရှိတော်မူသည်။

မက္ကဆီကို ခြေလျင်။ ။ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ဝါရှင်တန်ပြည်နယ်တွင်တည်ရှိသောစိန့်ဂျာမယ်လင်းမီးတောင် သည် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ဖတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ပေါက်ကွဲ ခဲ့ဖူးသည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၁-၈၂၊ ၁၄၆-၅၀) ထို စဉ်က ဘူမိဗေဒပညာရှင်များက စိန့်ဂျာမယ်လင်းမီးတောင် ပေါက်ကွဲခြင်းသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု အပါအဝင် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာကမ်းရိုးတန်းတလျှောက်၌ အနာဂတ်တွင် မီးတောင်များ ပေါက်ကွဲပြီး လျှင်အကြိမ်ပေါင်းများစွာ လှုပ်မည့် လက္ခဏာဖြစ်ကြောင်း ဟောကိန်းထုတ်ခဲ့သည်။ (နိဗ္ဗာန်စုံ၊ သံဃာ့အင်မီးတောင်ပေါက်ကွဲမှု - ၄၀) လျှင် အကြီးအကျယ်လှုပ်မည့်နေရာများကို ဟောကိန်းထုတ်ရာ တွင် မက္ကဆီကိုနိုင်ငံလည်း ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထိုဟောကိန်း အတိုင်း ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၉ ရက် နေ့နှင့် ၂၀ ရက်နေ့တွင် မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ၌ ခြေလျင်ပြင်းစွာ လှုပ်ခဲ့သည်။

ကမ္ဘာ့မြေလွှာသည် အထူအားဖြင့်မိုင် ၂၀ မှ မိုင် ၁၅၀ အထိ အထူအမျိုးမျိုးရှိကြသော ချော့ချော့ချော့ကြီး တာဇင်ခန့်နှင့် မြေချပ်လွှာငယ် အမြောက်အမြားဖြင့် ဖွဲ့စည်း တည်ရှိသည်။ လျှင်ဘက်ခံလိုက်ရသော မက္ကဆီကန် ကမ်းရိုးတန်းအစိတ်အပိုင်းသည် ကိုကိုင်းမြေချပ်လွှာရှိသည့် ဒေသအတွင်းတွင် ဖြစ်ပေါ်နေသည်။ မက္ကဆီကိုကမ်းလှုပ် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာ၏ ကြမ်းပြင်တစ်ဝက်အပြစ် ဖွဲ့စည်း တည်ရှိနေသော ကိုကိုင်းမြေချပ်လွှာသည် အရှေ့မြောက် ဘက်ဆီသို့ တစ်လျှင် နှစ်လက်မ လေးလက်မခန့်ဖြင့် ငွေလျှာနေလေရာ အနောက်ဘက်ဆီသို့ တပြည့်ပြည့်ငွေ လျှာနေသော အမေရိကတိုက် မြေချပ်လွှာကြီး၏ အောက်ပိုင်းသို့ ပီတိုနေလေတော့သည်။ ကိုကိုင်းမြေချပ် လွှာသည် မြေချပ်လွှာရှင်း ပုတ်တိုက်ပုခခံအကြောင့် တူရပ်သွားသောအခါ ယင်းမြေချပ်လွှာတလျှောက် ငွေသို့ တုန်ခါခဲ့သော အားသည် မရပ်မရှိနေသည်။ ထပ်တိုက် နီးပါးရင်ဆိုင်တုန်ထောင့်သော မြေချပ်လွှာနှစ်ခု၏ အား

သည် ပုတ်တိုက်ခခံအားကို ကျော်လွန် သွား သည်နှင့် တပြိုင်နက် ကိုကိုင်းမြေချပ်လွှာက မြောက်အမေရိက မြေ ချပ်လွှာ၏အောက်သို့ တိုးဝင်သွားကာ မြောက်အမေရိက မြေချပ်လွှာသည် ခုံးထသွားသည်။ ထိုသို့ခုံးထသွားသော ဖျားဖျားအမြင့်သည် ၁၀ ပေခန့်ရှိသည်ဟု လျှင်လေ့လာ သူတို့က တွက်ဆကြသည်။ ဤ ဘူမိဗေဒ ဖြစ်စဉ်အရ မက္ကဆီကို လျှင်ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရသည်။ ပထမနေ့ခြေလျှင် အားသည် ရစ်ချတာဂေး ၈ ဒသမ ၁ ဝန်းကျင်ရှိသည်။ ဒုတိယနေ့ ခြေလျှင်အားသည် ၇ ဒသမ ၅ ရှိသည်။

ယင်းခြေလျှင်နှစ်ကြိမ် လှုပ်သည့်အချိန်တွင် ၁၉၁၁ ခုနှစ်မစ၍ လေ့လာသော ထိုဒေသ၌ လျှင်အားအနည်း ဆုံးရရှိသည့် လျှင်မျိုး ခြောက်ကြိမ် လှုပ် ပြီး ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ မက္ကဆီကို ခြေလျှင်တို့၏ ဗဟိုချက်မ သည် မက္ကဆီကိုမြို့၏ အနောက်တောင်ဘက် မိုင် ၂၀၀ ကျော်ကွာဝေးသော မိချိုဆိုကင်နှင့် ဂွာရိုရှိပြည်နယ်

လျှင်ဒဏ်ကြောင့် လုံးဝ ပြိုကျပျက်စီးသွားသော အဆောက်အအုံတခုအတွင်းမှ အသက်ရှင်ကျန်သူ တဦးတလေ တွေ့လိမ့်နိုးဖြင့် ရှာဖွေနေကြသော အသက်ကယ်သမားများ

တို့၏ နယ်နိမိတ်အနီးကမ်းလွန်ဒေသတွင် တည်ရှိသည်ဟု ဘူမိဗေဒပညာရှင်တို့ကဆိုသည်။ ယင်းဗဟိုချက်မမှမြောက် စူးစူး မိုင် ၁,၁၀၀ အကွာရှိ ဟောက်စတန်မြို့တွင် မိုးထိ တိုက်တာအဆောက်အအုံကြီးများ ယိမ်းထိုးလှုပ်ရှားသည် အထိ မက္ကဆီကိုလျှင်အားက ပြင်းထန်လှသည်။ ထို့ပြင် အရှေ့တောင်ဘက် မိုင် ၈၀၀ ကျော် အကွာရှိ အယ်ဆာ ဗေဒိုကမ်းရိုးတန်းဒေသရှိ ကမ်းခြေများပေါ် သို့ နှစ်ပေ မြင့် သော ဒီရေလှိုင်းလုံးများ လှိမ့်တက်လာစေသည်။

လျှင်ဒဏ်ကြောင့်မက္ကဆီကိုမြို့တော်၌ လူပေါင်း ၇၀၀၀ ခန့်သေဆုံးသည်။ လူ ၃၀,၀၀၀ ခန့် ထိခိုက်ဒဏ်ရာရသည်။ လူ ၁,၅၀၀ နီးပါးပျောက်ဆုံးသည်။ အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ဖြစ်ရသူ ၄၀,၀၀၀ ကျော်ရှိသည်။ မက္ကဆီကိုမြို့တော်မှအပ အခြား နေရာများ၌ လူ ၃၀၀ ခန့် သေဆုံးသည်။ မက္ကဆီကိုမြို့ တော်ရှိ အဆောက်အအုံ ၄၀၀ ခန့် လုံးဝပြိုကျသွားပြီး ၇၀၀ ခန့်သည် ဆိုးဆိုးရွားရွားပျက်စီးသွားသည်။ လျှင်၏ ဗဟိုချက်မနှင့် မိုင် ၅၀ ခန့်သာ ကွာဝေးသော ဇီဟွာတာ နီဂျိုမြို့နှင့် အစွတာပါမြို့တို့သည် ဗဟိုချက်မနှင့် မိုင် ၂၀၀ ကျော်ဝေးသော မက္ကဆီကို မြို့တော်လောက် လျှင်ဒဏ်မခံ ရချေ။ အကြောင်းမှာ ယင်းမြို့များသည် သက် ရင့် ကျောက်မာပေါ်တွင်တည်ရှိသော်လည်း မက္ကဆီကိုမြို့တော် ကမူ ရှေးကခေတ်အိုင်ကြီး ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော သက်နုမြေလွှာ

ပေါ်၌ တည်ရှိနေခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်ဟုဆိုသည်။ ထို့ပြင် တနိုင်ငံလုံးလူဦးရေ၏ လေးပုံတပုံခန့်ရှိသော လူဦးရေ ၁၈ သန်းခန့်သည် ၈၉၀ စတုရန်းမိုင်မျှသာ ကျယ်ဝန်းသည့် ဤမြို့တော်၌ ပြည့်ကျပ်စွာ မှီတင်းနေထိုင်ကြသဖြင့် အသေ အပျောက်များရသည်ဟုလည်း သုံးသပ်ကြသည်။ ပျက်စီး မှုတန်ဖိုးစုစုပေါင်း ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၄၀၀၀ ခန့်ရှိလေ ရာ ဖွံ့ဖြိုးဆဲကမ္ဘာတွင် ပြည်ပကြွေးမြီ ဒုတိယအများဆုံး တင်ရှိသော မက္ကဆီကိုနိုင်ငံအဖို့ နှစ်နာလှပေသည်။ (လက်တင်အမေရိက—ရှု။)

သိပ္ပံပညာရှင်တို့၏တွက်ချက်မှုအရ မက္ကဆီကိုနိုင်ငံနှင့် ဂွာတီမာလာနိုင်ငံတဝိုက်တွင် အနာဂတ်ငါးနှစ်တာကာလ အတွင်း ရစ်ချတာ ၈ ဒသမညထက်မနည်း အင်အားရှိ သောလျှင်ငါးကြိမ်ခန့် လှုပ်နှိုးသွားသည်ဟု ဟောကိန်း ထုတ်ထားပေးသေးသည်။ (သဘာဝဘေးဒဏ်—ရှု။)

မင်္ဂလာဒုံဥယျာဉ်။ ။ မင်္ဂလာဒုံဥယျာဉ်သည် ရန်ကုန် တိုင်း မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ် ခရေပင်လမ်း၌ တည်ရှိသည်။ သစ်လုပ်ငန်းကော်ပိုရေးရှင်းက ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် စမ်းသပ် တည်ထောင်ခဲ့သော ၄ ဒသမ ၅၀ ဧက ကျယ်ဝန်းသည့် သစ်ခွံခြံကို လယ် ယာ စိုက် ပျိုး ရေး ကော်ပိုရေးရှင်းကလွဲ ပြောင်းရယူခဲ့ပြီး ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၃ ရက်နေ့တွင်

မင်္ဂလာဒုံ ဥယျာဉ်

မင်္ဂလာဒုံဥယျာဉ်အဖြစ် တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဥယျာဉ်၏ ဧရိယာမှာ ၂၀ ဒသမ ၁၀၈ ဧက ဖြစ်သည်။

ခေတ်မီသိပ္ပံနည်းကျ ပန်းမန်စိုက်ပျိုးမှု အတတ်ပညာ ပြန့်ပွားလာစေရန်၊ အဖိုးတန်သစ်ခွများ စိုက်ပျိုးရေးကို စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုအဖြစ် အများအပြား စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ် ထွက်ရှိလာစေရန်၊ အဆင့်အတန်းမြင့်မားသော ပန်းများကို ဈေးနှုန်း ချိုသာစွာဖြင့် ပေါ်ပေါ်များများ အသုံးပြုလာနိုင်စေရန်၊ ပန်းမန်စိုက်ပျိုးသူများလိုအပ်သော မျိုး၊ မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ မှိုသတ်ဆေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေး ကိရိယာများ လွယ်လင့်တကူ ဝယ်ယူရရှိစေရန်နှင့်လုပ်သား ပြည်သူများ အပန်းဖြေအနားယူ ဗဟုသုတ ပွားများနိုင် စေရန် စသော ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် မင်္ဂလာဒုံဥယျာဉ် ကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ဥယျာဉ်အတွင်း၌ သစ်ခွပန်းပင်များ စနစ်တကျ စီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်း၊ သုတေသနနှင့် တစ်သျှူး မျိုးပွားနည်းလုပ်ငန်း၊ ပန်းမန်စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ ပညာပေးလုပ်ငန်းနှင့် လုပ်သား ပြည်သူများ အပန်းဖြေနိုင်ရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းဟူ၍ လုပ်ငန်း လေးမျိုး ခွဲခြားသတ်မှတ်ထားသည်။

ဥယျာဉ်အတွင်း၌ ရှုခင်းဆောင်ပြကွက်၊ ပရဆေးစိုက်ခင်း ပြကွက်၊ ရာသီပန်းများနှင့်မြက်ခင်းပြင်ပြကွက်၊ စံပယ်ခင်းပြကွက်၊ ဗင်ဒါသစ်ခွရုံပြကွက်၊ ရေပေါ်သစ်ခွရုံပြကွက်၊ ရမ်ဒါသစ်ခွများပြကွက်၊ ဒမ်ဒရီဘီယမ် သစ်ခွရုံပြကွက်၊ ငှက်အိမ်များပြကွက်၊ ရောင်စုံငါးကြင်းကန်ပြကွက်၊ ရေလယ်ဆောင်ပြကွက်၊ သစ်ခွပန်းအိုး၊ ပန်းခြင်း၊ ပန်းဆိုင်များ ပြကွက်၊ စားသောက်ဆိုင်၊ သစ်ခွမျိုးပွားဓာတ်ခွဲခန်း ပြကွက်၊ ရွက်လုံး ဗင်ဒါပင်ပြကွက်နှင့် အပင်နှင့်ပုံပိုးပစ္စည်း

အရောင်းဆိုင် ဟူ၍ ပြကွက်ပေါင်း ၁၆ မျိုးကို ပြသထားသည်။

ရှုခင်းဆောင်ပြကွက်တွင် ဥယျာဉ်၏ ရုပ်လုံးရုပ်ကြွပုံစံနှင့် နံရံကပ်မြေပုံကားချပ်ကို ပြသထားသည်။ ပရဆေးစိုက်ခင်းပြကွက်၌ ကရမက်၊ ကရဝေး၊ နံသာဖြူ၊ ပရုတ်စသော နှစ်ရှည်ခံပင်ကြီးမျိုး ၁၁ မျိုး၊ ကြောင်လျှာ၊ စောင်းလျှားချဉ်၊ တောရှိန်းခိုစသော အပင်လတ် ၁၃ မျိုး၊ ကြောင်ပန်းကြီး၊ ကင်ပွန်းချဉ်၊ ပရုတ်အေးစသော ချုပ်ပင်မျိုးပေါင်း ၁၇ မျိုး၊ ငရုတ်ကောင်း၊ ဆင်တုံးမနွယ်၊ ရှဉ့်မတက်စသော စင်တင်နွယ်ရွှစ်မျိုး၊ ကြောင်ရီသေ၊ ထောလပတ်၊ ကန့်ချုပ်နီ၊ ယင်းပြား၊ အကြောတထောင်စသော အပင်ပျော့ပေါင်း ၁၈ မျိုးကို ပြသထားသည်။ ရာသီပန်းပြကွက်၌ ဇော်မူး၊ သရက်ထည်၊ ရွှေတဆုပ်၊ ဒေါင်းဖန်ဝါစသော ရာသီပန်း ၂၅ မျိုးကို စိုက်ပျိုးပြသထားသည်။

စံပယ်ခင်း ပြကွက်တွင် စံပယ်ပင်အုံပေါင်း ၄၅၀ ကို လည်းကောင်း၊ ဗင်ဒါသစ်ခွရုံတွင် သစ်ခွမျိုးပေါင်း ၂၄ မျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ရေပေါ်သစ်ခွရုံတွင် သစ်ခွမျိုးပေါင်း ၇၆ မျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ရမ်ဒါသစ်ခွရုံတွင် သစ်ခွမျိုးပေါင်း ၁၆ မျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ဒမ်ဒရီဘီယမ် သစ်ခွရုံတွင် သစ်ခွအပင်ကြီးပေါင်း ၃၀၀၊ ပြည်တွင်းသစ်ခွ ၇၆ မျိုး၊ ဇပ်မျိုး သစ်ခွအပင်ကြီး ၇၆ မျိုး၊ ဇပ်မျိုးသစ်ခွ အပင်လေး ၆၃ မျိုးနှင့် အိမ်တွင်း အလှစိုက် ပန်းပင်အမျိုးပေါင်း ၁၂၀ ကိုလည်းကောင်း စိုက်ပျိုးထားသည်။ ငှက်အိမ်များ ပြကွက်တွင် ကနေရီငှက်၊ ဩစတြေးလျကျေးကျွတ်၊ ခိုမြီးကော့ဖြူ၊ ခိုမြီးကော့နက်၊ ချိုးလည်ပြောက်၊ ချိုးနီယု၊ ကာကီချိုး၊ ဒေါင်းစိမ်း၊ ခါ၊ ရစ်၊ သာလိကာ၊

မင်္ဂလာဒုံဥယျာဉ်အတွင်း မြင်ကွင်းတကွက်

ဥဩ၊ ကြက်တူရွေး၊ ကျေးကုလား၊ စာဘုန်းကြီးနှင့် သပိတ်
လွယ်ငှက်များကို လည်းကောင်း၊ ရောင်စုံ ငါးကြင်းကန်
ပြကွက်တွင် ငါးကြင်းရွှေဝါ၊ ငွေရောင်ငါးကြင်း၊ ငါးကြင်း
ပြား စသည်တို့ကိုလည်းကောင်း မွေးမြူပြသထားသည်။

ရေလယ်ဆောင်ကို ဥယျာဉ်သို့ လာရောက်သူများ
အပန်းဖြေ နားနေရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ စားသောက်
ဆိုင်ကို လုပ်သားပြည်သူများ အအေးနှင့်မုန့်များ စား
သုံးနိုင်ရန်အတွက်လည်းကောင်း ထားရှိခြင်းဖြစ်ပြီး သစ်ခွ
ဓာတ်ခွဲခန်းကိုမူ သစ်ခွပင်လောင်းကလေးများ ပေါက်ပွား
လာပုံ၊ ကြီးထွားလာပုံ၊ ပုလင်းထဲမှ အပြင်သို့ အဆင့်ဆင့်
ပြောင်းလဲပုံ စသည်တို့ကို လုပ်သားပြည်သူများ လေ့လာ
နိုင်ရန်ထားရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အပင်နှင့် ပုံပိုးပစ္စည်း
အရောင်းဆိုင်တွင် သစ်ခွပင်ငယ်၊ သစ်ခွပင်ကြီး၊ ပြည်တွင်း
သစ်ခွ၊ ပိန်းပန်း၊ အလှစိုက်ပန်း၊ ပန်းအိုး၊ ပန်းခြင်း၊ ပိုးသတ်
ဆေး၊ မှိုသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ဥယျာဉ်သုံးကိရိယာ
များကို ရောင်းချသည်။

မင်္ဂလာဒုံဥယျာဉ်ကို နေ့စဉ် နံနက် ၇ နာရီမှ ညနေ
၆ နာရီအထိ ပိတ်ရက်မရှိ ဖွင့်လှစ်ထားရှိသည်။

မန်းဘဆိုင် (ခရစ် ၁၉၀၆-၁၉၇၅)။ ။ သတိုးသီရိ
သုဓမ္မဘွဲ့နှင့် နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့(ပထမဆင့်)ရ မန်းဘဆိုင်ကို
၁၉၀၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ ရက်နေ့တွင် ဟင်္သာတမြို့နယ်၊
ယုံသလင်းရွာ၌ အဖရွှာသူကြီး မန်းပေကုန်းနှင့် အမိဒေါ်ပု
တို့က မွေးဖွားသည်။ သားသမီး ၁၀ ယောက်တွင်
သတ္တမမြောက် သားဖြစ်ပြီး အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်ကြီး
မန်းဘဆိုင်၏ ညီဖြစ်သည်။

ဟင်္သာတမြို့ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ နှစ်ဘာသာသင် အဘိ
အမ် ကရင် အထက်တန်းကျောင်းမှ ၁၀ တန်းကို ၁၉၂၉
ခုနှစ်တွင် အောင်မြင်သည်။ ရန်ကုန်မြို့ ဂျပန်ဆင် ကော
လိပ်မှ ၁၉၃၂ ခုနှစ်တွင် ဥပစာတန်း အောင်မြင်သည်။
အထက်တန်းဆရာဖြစ်ကို ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် မော်လမြိုင်မြို့မှ
အောင်မြင်သည်။

ညောင်တုန်းမြို့နယ်၊ ထော်ကလို့ကျေးရွာရှိ မြန်မာဘာ
သာ အထက်တန်းကျောင်းတွင် အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြဆရာ
အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ယုံသလင်း
ရွာသူကြီးအဖြစ် ထမ်းရွက်သည်။ မန်းဘဆိုင်၏ကြီးစား
စည်းရုံးမှုကြောင့် မြန်မာတနိုင်ငံလုံးရှိ ရွာသူကြီးပေါင်း
၁၂,၀၀၀ ကျော်ပါဝင်သော မြန်မာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ သူ
ကြီးအသင်းချုပ်ကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

၁၉၄၇ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်
အောင်ဆန်းနှင့်အတူ အစ်ကိုဖြစ်သူ ဝန်ကြီးမန်းဘဆိုင်
သည်လည်း ကျဆုံးခဲ့ရာ အစ်ကို၏ မဲဆန္ဒနယ်မြေဖြစ်သော

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည် ပထမဆင့်ရ မန်းဘဆိုင်

ဟင်္သာတခရိုင် မဲဆန္ဒနယ်မြေမှ အမတ်အဖြစ် ရွေးချယ်
တင်မြှောက်ခံရသည်။

၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ကရင်ရေးရာဝန်ကြီးအဖြစ် ဆောင်
ရွက်ရသည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု
ဝါရှင်တန်မြို့၌ ကျင်းပသော အမ်အာရ်အေခေါ် ကမ္ဘာ့
စာရိတ္တမြှင့်တင်ရေး အဖွဲ့အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်
ခဲ့သည်။

၁၉၅၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၀ပြည့်နှစ်အထိ ဟင်္သာတတောင်ပိုင်း
အမတ်အဖြစ် ရွေးချယ်ခံရ၍ ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဒုတိယ
ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရသည်။

ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဆောင်ရွက်စဉ်
ပြည်ထောင်စု လူမှုဝန်ထမ်းကောင်စီ၏ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌနှင့်
ကလေးသူငယ်များ စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်
ပူးတွဲဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ
ပါလီမန်၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ပါလီမန်အမတ် ၁၂ ဦးအဖွဲ့
ခေါင်းဆောင်အဖြစ် လန်ဒန်မြို့သို့ သွားရောက်၍ ပါလီ
မန်လွှတ်တော် စည်းဝေးပုံနှင့် အခြား လေ့လာဖွယ်ရာ
များကို လေ့လာခဲ့သည်။

၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် လွတ်လပ်ရေး မော်ကွန်းဝင် တံဆိပ်
ကို ချီးမြှင့်ခံရသည်။

၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဟင်္သာတ တောင်ပိုင်း အမတ်
အဖြစ် ပြန်လည်အရွေးခံရပြီး ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥက္ကဋ္ဌကြီး
အဖြစ် ရွေးကောက် တင်မြှောက်ခံရသည်။

မန်းဘဆိုင်သည် အမျိုးသမီး စောင့်ရှောက်ရေး၊
ကလေးသူငယ်ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ
များ စောင့်ရှောက်ရေး၊ အနာကြီးရောဂါ ဝေဒနာသည်
များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး အဖွဲ့များကိုဖွဲ့၍ ဂေဟာ
များကို ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ရပ်သို့ သွား
ရောက်၍ စေတနာရှင်များ၏ အကူအညီကို ရယူခဲ့သည်။

မန်းဘဆိုင်သည် ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် သတိုးသီရိသုဓမ္မဘွဲ့
တံဆိပ်နှင့် စလွယ်ကို ချီးမြှင့်ခံရသည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွင်

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီက မန်းဘဆိုင်အား နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည် (ပထမဆင့်) ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

မန်းဘဆိုင်သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ဟင်္သာတမြို့နေအိမ်၌ ကွယ်လွန်သည်။ ဇနီးဒေါ်တုန့်သားသမီးခုနစ်ယောက် မြေး ၁၆ ယောက်ကျန်ရစ်သည်။

မြကျော်၊ ဦး (၁၉၂၃-၁၉၈၅)။ ။ ရန်ကုန်တိုင်း၊ ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ် မဆန္ဒနယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်နှင့် ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ဝင် ဦးမြကျော်ကို ၁၉၂၃ ခုနှစ် မေလ ၅ ရက်နေ့တွင် ပဲခူးတိုင်း တာဝမြို့၌ အဖ မြေတိုင်းစာရင်းအင်စပိတ်တော် ဦးဥာဏ်၊ အမိ ဒေါ်ပေါတို့က မွေးဖွားသည်။ တဦးတည်းသောသားဖြစ်ပြီး ငယ်နာမည် အညိုဖြစ်သည်။

ဦးမြကျော်သည် အထက်တန်းကျောင်းသားအဖြစ် ပညာသင်ကြားစဉ် ဒိုက်ဦးနှင့် ပဲခူးမြို့များတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သော နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး ကျောင်းသားသပိတ်များ၌ လည်းကောင်း၊ တို့ဗမာအစည်းအရုံးသို့ ဝင်ရောက်၍ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှားမှုများ၌ လည်းကောင်း ပါဝင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်သို့ ရောက်ရှိ၍ ဥပစာဝိဇ္ဇာတန်းတွင် ပညာသင်ကြားယင်း ကျောင်းသားသမဂ္ဂဝင်တဦးအဖြစ် နယ်ချဲ့တော်လှန်ရေး မြေအောက်လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းတွင် ဒိုက်ဦးမြို့နယ် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၌ စစ်သားစုဆောင်းရေး ဌာနမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ထို့နောက် အာရှလူငယ်အစည်းအရုံးတွင် အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ပြီး ၁၉၄၃ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ဗမာ့ကာကွယ်ရေး တပ်မတော်သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် မင်္ဂလာဒုံ စစ်တက္ကသိုလ် ဗိုလ်သင်တန်း အမှတ်စဉ် (၃) သို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးကာလတွင် ဒုတိယတပ်ခွဲမှူးအဖြစ် တိုင်း (၁) နယ်မြေ စစ်တောင်းနယ်ဘက်၌ တာဝန်ယူခဲ့သည်။ ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးအပြီး ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော် ဖျက်သိမ်းလိုက်သောအခါ ဒိုက်ဦးမြို့ ပြည်သူ့ရဲဘော်တပ်ဖွဲ့တွင် စစ်ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ထမ်းဆောင်ယင်း စာကြည့်အသင်း၊ မီးသတ်တပ်ဖွဲ့နှင့် လူငယ်အသင်းများသို့ ဝင်ရောက်၍ လူမှုရေး၊ ရုပ်ရေးရွာရေး ကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ဦးမြကျော်သည် ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ပညာဆက်လက်သင်ကြားရန် ရန်ကုန်မြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့လာပြီး ရေဝန်ရုံးတွင် စာရေးဝန်ထမ်းအဖြစ် အမှုထမ်းယင်း ၁၉၄၆ ခုနှစ် အမှု

ထမ်းပေါင်းစုံ သပိတ်ကြီးတွင်ပါဝင်၍ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲဝင်ခဲ့သည်။

၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာတန်းအောင်မြင်ပြီး ဗမာ့တပ်မတော်၌ ဗိုလ်အဆင့် ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည်။ မေမြို့ ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်းတွင် နည်းပြအရာရှိနှင့် တပ်ရေးဗိုလ်ကြီးတာဝန်များကို လည်းကောင်း၊ စစ်တက္ကသိုလ် နည်းပြအရာရှိ၊ ကထိကနှင့် တပ်တွင်းစည်းရုံးရေးကော်မတီ အတွင်းရေးမှူး တာဝန်များကိုလည်းကောင်း ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် မဟာဝိဇ္ဇာ (သမိုင်းအဓိက) ဘွဲ့ကို ရယူပြီးနောက် စစ်တက္ကသိုလ်တွင် သမိုင်းဌာနမှူး တာဝန်ကို ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး အဆင့်နှင့် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ဦးမြကျော်သည် ၁၉၇၁ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်၏ စစ်ဘက်လက်ထောက်အဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းခံရပြီး တော်လှန်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌရုံးတွင် အထူးအရာရှိအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ရသည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် တော်လှန်ရေးကောင်စီအတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းခံရပြီး တော်လှန်ရေးအစိုးရအဖွဲ့အတွင်းရေးမှူးတာဝန်ကိုပါ ပူးတွဲထမ်းဆောင်ရသည်။

ဦးမြကျော်သည် တော်လှန်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး၏ ပြည်ပချစ်ကြည်ရေး ခရီးစဉ်များတွင် ပါဝင်လိုက်ပါသွားခဲ့ရာ ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသို့လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၃ ခုနှစ်အတွင်းတွင် ဂျပန်၊ ထိုင်း၊ မလေးရှား၊ အင်ဒိုနီးရှား၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ အီတလီနှင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံများသို့လည်းကောင်း တော်လှန်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌကြီးနှင့်အတူ လိုက်ပါသွားခဲ့ရသည်။

၁၉၇၄ ခုနှစ် မတ်လတွင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီရုံး၌ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရ

ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့ဝင် ဦးမြကျော်

မြကျော်၊ ဦး

မြန်မာနိုင်ငံ စာတတ်မြောက်ရေး

သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ဒုတိယဗိုလ် မူးကြီးအဖြစ်နှင့် တပ်မတော်မှ အငြိမ်းစားယူခဲ့ပြီး တတိယ အကြိမ် ပါတီညီလာခံတွင် အရန်ဗဟိုကော်မတီဝင်၊ အရေး ပေါ် ပါတီညီလာခံတွင် ဗဟိုကော်မတီဝင်၊ စတုတ္ထအကြိမ် ပါတီညီလာခံတွင် ဗဟိုကော်မတီဝင်အဖြစ် အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်ခံရသည်။

ဒုတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့်ရွေးချယ်ပွဲတွင် ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ်မှ ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေး ချယ် တင် မြောက် ခံရသည်။

ဦးမြကျော်သည် ၁၉၈၁ ခုနှစ်မှ ကွယ်လွန်ချိန်အထိ ပြည်သူ့တရားသူကြီးအဖွဲ့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ကာဝန်ထမ်း ဆောင်ခဲ့သည်။

ဦးမြကျော်သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့ တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု လော့စ်အိန်းဂျလီးမြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီးဒေါ်ညိုညိုနှင့် သမီးတယောက် သားနှစ်ယောက် ကျန်ရစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ စာတတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှားမှု။ ။
မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း စာတတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှားမှုလုပ် ငန်း စတင်ဆောင်ရွက်သည့် ၁၉၆၄ ခုနှစ်မှစ၍ ၁၉၈၅ ခုနှစ်

စက်တင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့ အထိ စာတတ်မြောက်သူ ပေါင်း ၁၉,၃၄,၈၃၄ ဦး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီ ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ အနှစ် ၂၁ နှစ်အတွင်း မန္တလေးတိုင်း၊ ရန်ကုန်တိုင်း၊ မကွေးတိုင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်း၊ ပဲခူးတိုင်းနှင့် မွန်ပြည်နယ်တို့ တွင် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းလုံးကျွတ် စာတတ်မြောက်ရေး အောင်ပွဲများ ဆင်နွှဲနိုင်ခဲ့ပြီး မြို့နယ်ပေါင်း ၂၃၃ မြို့နယ် တွင်လည်း မြို့နယ်လုံးကျွတ် စာတတ်မြောက်ရေးအောင်ပွဲ များ ဆင်နွှဲနိုင်ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဤစာတတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှားမှုတွင် စေတနာရှင် လုပ်အားပေးပုဂ္ဂိုလ်ပေါင်း ၄,၇၄,၁၇၁ ဦးက စာရေးစာဖတ် မတတ်မြောက်သေးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များအား စာဖတ်စာရေး သင်ကြားပေးခဲ့ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ စာတတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် သက်ကြီးစာမတတ်သူ ပပျောက်ရေးလုပ်ငန်း အဖြစ် စမ်းသပ် အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုမှတဆင့် မြန်မာနိုင်ငံ စာတတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှု ဟူသော အစီအစဉ်အဖြစ် တိုးချဲ့ကူးပြောင်းကာ စာတတ် မြောက်ရေးလုပ်ငန်းကို အမျိုးသားရေးလှုပ်ရှားမှုအဖြစ် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ စာတတ်မြောက်ရေး လှုပ်ရှားမှုအောင်မြင်ပုံကို ချီးကျူး ဂုဏ်ပြုသောအားဖြင့် ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် ကုလသမဂ္ဂ ယူနက် စကိုအဖွဲ့က မိုဟာမက်ရီဇာပါလာ ဗီဆုကို လည်းကောင်း၊

စာပျိုးသားရေးအသွင်ဖြင့် မဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော စာတတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှု မြင်ကွင်းတကွက်

၁၉၈၄ ခုနှစ် အမျိုးသားစာပေဆု ရရှိသူများ

၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် နိမာဆုကိုလည်းကောင်း ပေးအပ်ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ စာတတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှုကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော မြန်မာနိုင်ငံစာတတ်မြောက်ရေး ဗဟိုကော်မတီသည် ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် လူထုလူတန်းစား အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကူညီပံ့ပိုးမှုများဖြင့် စာတတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှု၏ ရည်ရွယ်ချက်များကို ပေါက်မြောက်အောင် ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်လျက် ရှိသည်။

စာဖတ်ရှိန် မြှင့်တင်ရေးလုပ်ငန်းသည် စာတတ်မြောက်ရေးလုပ်ငန်းနှင့် တဆက်တစပ်တည်း ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်း တစ်ရပ် ဖြစ်သောကြောင့် စာတတ်မြောက်ရေးအောင်ပွဲ ဆင်နွှဲပြီးသောဒေသများတွင် စာဖတ်ရှိန်မြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းကို စနစ်တကျ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ ၁၉၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် မြန်မာတနိုင်ငံလုံး စာတတ်မြောက်ရေးအောင်ပွဲ ဆင်နွှဲနိုင်ရန် စီမံချက်များကို ရေးဆွဲ ချမှတ် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံစာပေဆုများ။ ။ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပုံနှိပ်ရေးနှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေး ကော်ပိုရေးရှင်း စာပေဗိမာန်အဖွဲ့သည် ၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားစာပေဆုနှင့် သဘင် အခမ်းအနားကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၃ ရက်နေ့က ရန်ကင်းမြို့ ဂေါ်ဒဝင်လမ်းရှိ ယဉ်ကျေးမှု လဟာပြင်ဇာတ်ရုံ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ အခမ်းအနားသို့ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီး

ဌာနဝန်ကြီး ဦးအောင်ကျော်မြင့် တက်ရောက် အမှာစကား ပြောကြားသည်။

အမျိုးသား စာပေဆု စိစစ် ရွေးချယ်ရေး ကော်မတီသည် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီက ချမှတ်ထားသော စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းဆိုင်ရာ မူဝါဒခန့်မှန်းချက်၊ စာပေဆု စိစစ်ရွေးချယ်ရေးဆိုင်ရာ မူဝါဒချက်တို့နှင့်အညီ တနှစ်အတွင်း ပုံနှိပ်သူများနှင့် ထုတ်ဝေသူများ မှတ်ပုံတင်ရုံး၌ မှတ်ပုံတင်ပြီး ထုတ်ဝေခဲ့သည့် စာအုပ်များကို ဘာသာရပ် ၁၃ မျိုးခွဲ၍ ဖတ်ရှု ရွေးချယ်ခဲ့သည်။ ရွေးချယ်ခြင်းခံရသော စာအုပ်များအတွက် ဆုများကိုမူ နှစ်စဉ် စာဆိုတော်နေ့ဖြစ်သော နတ်တော်လဆန်း ၁ ရက်နေ့၌ ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

စာပေဆုများကို ၁၉၆၂ ခုနှစ်ထုတ် စာအုပ်များမှ စတင်၍ အနုပညာဆိုင်ရာ စာပေဆုဟူသော အမည်ဖြင့် ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ တမျိုးသားလုံးအတွက် ချီးမြှင့်သည့် ဆုဖြစ်သောကြောင့် ၁၉၆၅ ခုနှစ်မှစ၍ အမျိုးသားစာပေဆုဟု အမည်ပြောင်းလဲခဲ့သည်။ ၁၉၆၈ ခုနှစ်အထိ ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထဆုများအထိ ချီးမြှင့်ခဲ့ပြီး ၁၉၆၉ ခုနှစ်မှစ၍ ပြိုင်ပွဲပုံစံမှ ရွေးချယ်ပုံပုံစံသို့ ပြောင်းလိုက်ကာ ဘာသာရပ်တမျိုးစီအတွက် အကောင်းဆုံးစာအုပ် တအုပ်စီကိုသာ ရွေးချယ်ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ်၁၉၈၃-စာ၊ ၂၉၇-၉။)

ဆုရွေးချယ်ရေး အဖွဲ့သည် ယခုနှစ်အတွက် စာအုပ်ပေါင်း ၅၆၂ အုပ်ကို ဖတ်ရှုစိစစ်ခဲ့ပြီးနောက် ယင်းတို့အနက်

၁၉၈၄ ခုနှစ် အမျိုးသားစာပေဆု

ဆုအမည်	စာအုပ်အမည်	ရေးသူ
ဘာသာပြန် (ရသ) ဆု	လိယာမင်းကြီး	မင်းသုဝဏ်
သုတပဒေသာ (ဝိဇ္ဇာ) ဆု	ကုန်းဘောင်ခေတ် မြန်မာ့သိပ္ပံပညာရှင်များ	ဒေါက်တာမျိုးသန့်တင်

၁၉၈၄ ခုနှစ် စာပေဗိမာန် စာမူဆုများ

ဝတ္ထုရှည်ဆု

ပထမဆု	- အနောက်ကိုရှေ့ အရှေ့ကိုမျှော်	- ဒေါက်တာ ရဲနိုင်
ဒုတိယဆု	- မောင်အကျည်းတန်ချစ်သူ	- ရဲဘော် အေးချမ်း

ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်ဆု

ပထမဆု	- စိန်လွန်တူးသမား၏ အဖွင့် အပိတ်တံခါးနှင့် အခြားဝတ္ထုတိုများ	- ကိုရိုးကွန်
ဒုတိယဆု	- သိမ်းဆည်းထားသော ပန်းရနံ့များ	- မောင်ရင့်မာ (ကျောင်းကုန်း)

စာပဒေသာဆု

ဒုတိယဆု	- သတင်းစကားတွင်မည့် ပြည်သူ့အား	- မောင်စိုးထိုက် (သုံးဆယ်)
---------	--------------------------------	----------------------------

ဘာသာပြန်စာပေဆု

ပထမဆု	- လူ့ပြည်ကျပ်နေသည့် ဤကမ္ဘာ	- ချစ်ဝင်းညွန့်
-------	----------------------------	-----------------

လူငယ်စာပေဆု

ဒုတိယဆု	- အမှန်လမ်းမှ တန်ခိုးရှင်နှင့်ဝတ္ထုတိုများ	- မောင်မောင်
---------	--	--------------

မြန်မာ့ယဉ်ကျေးမှုနှင့် အနုပညာဆိုင်ရာစာပေဆု

ပထမဆု	- မြန်မာ့ဇာတာ	- တင်မမခိုင် (မန်းတက္ကသိုလ်)
ဒုတိယဆု	- လက်ထုစုံစွာ အာနန္ဒာ	- မင်းဘူး အောင်ကြိုင်

သုတပဒေသာ (သိပ္ပံနှင့်အသုံးချသိပ္ပံ) စာပေဆု

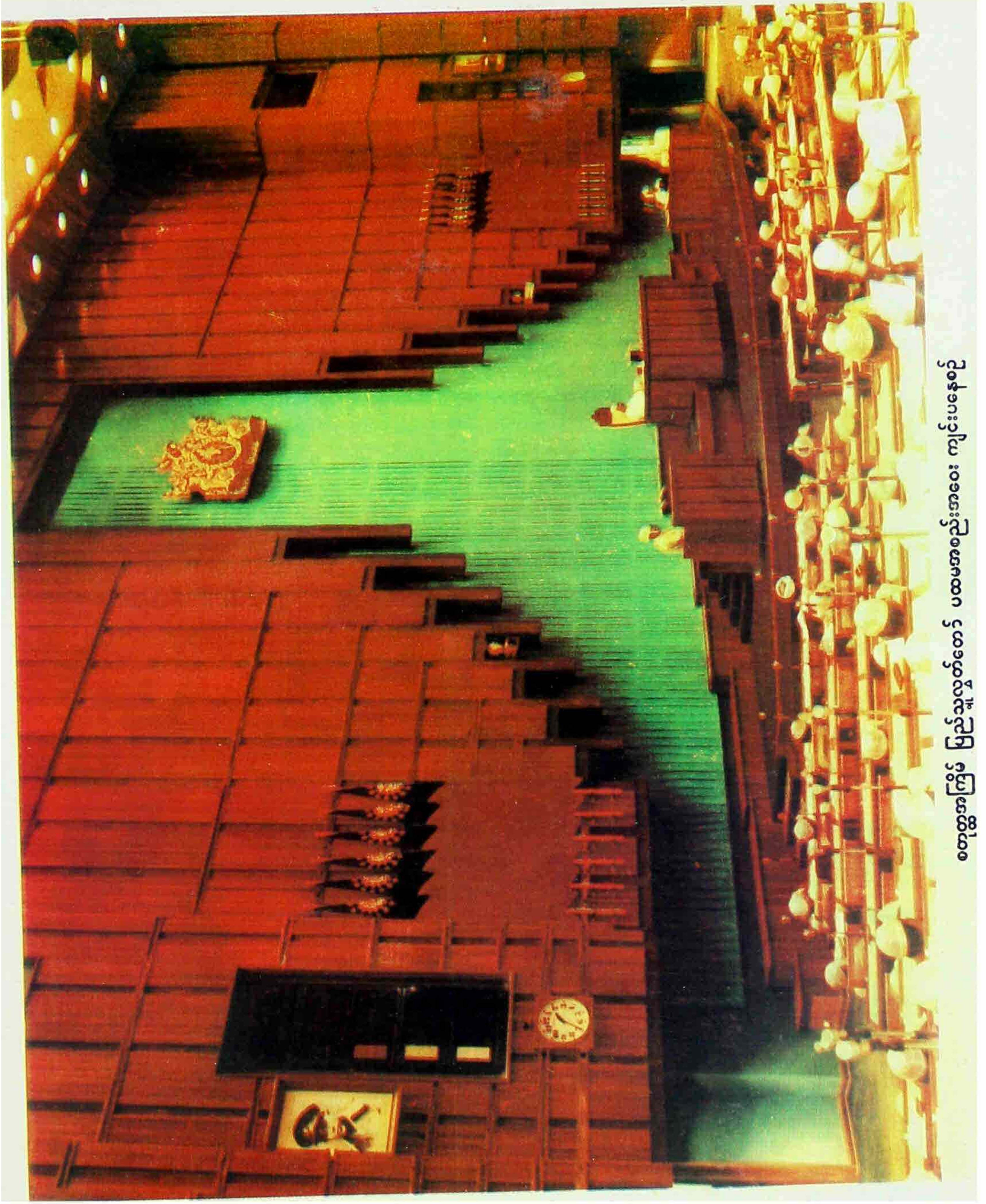
တတိယဆု	- လူငယ်ကျန်းမာ အနာဂတ်ချမ်းသာ	- ဒေါက်တာ အောင်ထွန်း
--------	------------------------------	----------------------

ဘာသာပြန် (ရသ) စာပေဆုနှင့် သုတပဒေသာ(ဝိဇ္ဇာ) စာပေဆုများကို ရွေးချယ်ချီးမြှင့်နိုင်ခဲ့သည်။

စာပေဗိမာန်စာမူဆု

စာပေဗိမာန် စာမူဆု အတွက် ရွေးချယ်ရာတွင် အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် စက်တင်ပုံနှိပ်ခြင်း မပြုနိုင် သည့် စာပေလုပ်သားတို့၏ ကောင်းမွန် ပြောင်မြောက်

သော စာမူများကို စာအုပ်အဖြစ် ထွက်ပေါ်လာစေရန် နှင့် ယင်းသို့ထွက်ပေါ်လာသော စာအုပ်များကို အမျိုး သားစာပေဆုအတွက် စဉ်းစားနိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ စာမူဆု ရွေးချယ်ရေး အဖွဲ့သည် ပြိုင်ပွဲဝင် စာမူများကို မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းဆိုင်ရာ မူဝါဒ ခန့်မှန်းချက်၊ စာပေဆုစိစစ်ရေးဆိုင်ရာ မူငါးချက်တို့ နှင့် ချိန်ထိုး၍ စိစစ်ဆေးရွေးချယ်ခဲ့သည်။

တောထွဲအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမအစည်းအဝေး ကျင်းပနေစဉ်

မြန်မာနိုင်ငံ စာပေဆုများ

စာပေဗိမာန် စာမူဆုများကို ၁၉၆၉ ခုနှစ်မှ စတင် ချီးမြှင့်ခဲ့ရာ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ၁၆ နှစ်ရှိပြီ ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ပြိုင်ပွဲဝင် ဘာသာရပ် ၁၁ မျိုးအနက် ဘာသာရပ် ခုနစ်မျိုးတွင်သာ ဆုချီးမြှင့်ခြင်း ခံရသည်။ ပြဇာတ်စာပေ၊ သုတပဒေသာ(ဝိဇ္ဇာပညာရပ်)၊ ကလေး စာပေနှင့် နိုင်ငံရေးစာပေတို့တွင် ဆုရရှိခြင်း မရှိချေ။ ဆု ရရှိသော ဘာသာရပ် ခုနစ်မျိုးအတွက် ပထမဆုလေးဆု၊ ဒုတိယဆု ငါးဆုနှင့် တတိယဆု တဆု စုစုပေါင်း ၁၀ ဆု ချီးမြှင့်နိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွက် စာပေဗိမာန်စာမူဆုများ ချီးမြှင့် ပွဲအခမ်းအနားကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့ တွင် ရန်ကုန်မြို့ ကုန်သည်လမ်းရှိ စာပေဗိမာန်အဆောက် အအုံ ပြည်သူ့ စာကြည့်တိုက် ခန်းမ၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ အခမ်းအနားတွင် ပြန်ကြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယ ဝန်ကြီး၊ စာပေဗိမာန်အဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးတိုက်စိုးက အမှာ စကား ပြောကြားပြီး ဆုရရှိသူ များ ကို ဆုများချီးမြှင့် ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ။

။မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ၊ ဗဟိုကော်မတီ ၁၃ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၁၄ ရက်နှင့် ၁၅ ရက်နေ့တို့တွင် အလုံလမ်း သမ္မတအိမ်တော် ဝင်းအတွင်းရှိ ဗဟိုအစည်းအဝေးခန်း မ၌ ကျင်းပ ရာ သဘာပတိအဖြစ် မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌ ကြီး ဦးနေဝင်းက ဆောင်ရွက်၍ အခမ်းအနားမှူးအဖြစ် အတွင်းရေးမှူးဦးဝင်းမောင်က ဆောင်ရွက်သည်။ အစည်း အဝေးတွင် ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီ၏ အစီရင် ခံစာ၊ ပါတီလုပ်ငန်း စိစစ်ရေးကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာ၊ ပါတီစည်းကမ်း ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီ၏ အစီရင်ခံစာ၊ ၁၉၈၅-၈၆ ဘဏ္ဍာနှစ် မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ၏ ရသုံးခန့်မှန်းခြေငွေစာရင်း၊ ပါတီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံစည်း မျဉ်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ ပြင်ဆင်ချက်၊ မြို့နယ်မျက်နှာ စုံညီ အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်ရမည့် ကိုယ်စားလှယ် အချိုးအစား သတ်မှတ်ရေးကိစ္စ၊ ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီ ညီလာခံသို့ တက်ရောက်ရမည့် ကိုယ်စားလှယ် ဦးရေနှင့် ဒေသပါတီကော်မတီများနှင့် တပ်မတော်ပါတီကော်မတီတို့ အတွက် သတ်မှတ်လျာထားပေးသည့် ပါတီညီလာခံ ကိုယ် စားလှယ် ဦးရေကိစ္စ စသည်တို့ကို ဆွေးနွေး ဆုံးဖြတ် အတည်ပြုခဲ့သည်။ မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟို ကော်မတီ ၁၄ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးကိုလည်း မေလ ၂၂ ရက်နေ့၌ ကျင်းပခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ

မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီ ညီလာခံကို မင်္ဂလာဒုံ ဗဟိုနိုင်ငံရေးတက္ကသိုလ်ဝင်းအတွင်း ရှိ ညီလာခံခန်းမ၌ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂ ရက်နေ့မှ ၇ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပသည်။ ညီလာခံသို့ မြန်မာ့ ဆို ရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်း၊ နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီးနှင့် နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးစန်းယု၊ ပါတီအထွေထွေအတွင်းရေးမှူးနှင့် ပါတီညီလာခံ ကျင်းပ ရေး ကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးအေးကိုနှင့် ပါတီညီလာခံ ကိုယ် စားလှယ်များ စုံညီစွာ တက်ရောက်ကြသည်။

ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံတွင် မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီဝင် ၂၈၀ ဦးကို ရွေးချယ် တင်မြှောက်ကြပြီး ဗဟိုကော်မတီဝင်များကပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်း၊ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးစန်းယု၊ အထွေထွေ အတွင်းရေးမှူး ဦးအေးကို၊ တွဲဖက်အထွေထွေအတွင်းရေး မှူး ဦးစိန်လွင်၊ ကော်မတီဝင်များအဖြစ် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး သူရကျော်ထင်၊ ဦးချစ်လှိုင်၊ သူရဦးစောဖြူ၊ ဒုတိယ ဗိုလ် ချုပ်ကြီး စောမောင်၊ ဦးစိန်ထွန်း၊ ဦးတင့်ဆွေ၊ သူရ ဦးထွန်းတင်၊ ဦးထွန်းရီ၊ ဦးမင်းဂေါင်၊ ဦးမောင်မောင်ခ၊ ဦးရဲခေါင်၊ ဦးလှထွန်းနှင့် ဦးသန်းတင်တို့ ပါဝင်သော ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီကို ရွေးချယ်တင်မြှောက် ကြသည်။ ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံက မှတ်တမ်းတင် ခြင်း သုံးရပ်၊ အတည်ပြုခြင်း ရှစ်ရပ်၊ ဆုံးဖြတ်ချက် လေးရပ်တို့ကို ချမှတ်ခဲ့သည်။ (မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ် ပါတီ ပဉ္စမအကြိမ် ပါတီညီလာခံ (ဆောင်းပါး) — ရှု။)

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ ပထမ အကြိမ် အစည်းအဝေးကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၆ ရက် နေ့တွင်လည်းကောင်း၊ ဗဟိုကော်မတီ ဒုတိယ အကြိမ် အစည်းအဝေးကို ဩဂုတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင်လည်းကောင်း၊ မင်္ဂလာဒုံ ဗဟိုနိုင်ငံရေးတက္ကသိုလ် ခန်းမ၌ ကျင်းပသည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် တတိယအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် အငွေအစည်းအဝေး ကို ရန်ကုန်မြို့ ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေးခန်းမ၌ မတ်လ ၁၈ ရက်မှ ၂၂ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့သည်။ ထို အစည်းအဝေးတွင် ပြဋ္ဌာန်ခြင်းကိုးရပ်၊ ရွေး ချယ် တင် မြှောက်ခြင်း တရပ်၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းနှစ်ရပ်၊ ဖွဲ့စည်းခြင်း တရပ်နှင့် မှတ်တမ်းတင်ခြင်း ၁၀ ရပ်တို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ သည်။

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်နှင့် ပြည်သူ့ကောင်စီ အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ပွဲများကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်နေ့မှ ၂၂ ရက်နေ့အတွင်း နိုင်ငံ တဝန်းလုံး၌ ကျင်းပခဲ့ရာတွင် တနိုင်ငံလုံး လူဦးရေ ၃၄ ဒသမ ၉၈ သန်းကျော်အနက်မှ ဆန္ဒမဲ ပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ

မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ

မဲဆန္ဒရှင် ၁,၉၃,၄၃,၀၀၀ ကျော်တို့က ပြည်သူ့လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ၄၇၉ ဦး၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ပြည်သူ့ ကောင်စီဝင် ၉၇၆ ဦး၊ မြို့နယ်ပြည်သူ့ကောင်စီဝင် ၂၂,၇၅၀ ဦး၊ ရပ်ကွက်နှင့် ကျေးရွာအုပ်စု ပြည်သူ့ကောင်စီဝင် ၁,၆၆,၇၆၃ ဦးတို့ကို ဆန္ဒမဲပေး ရွေးချယ်ခဲ့ကြသည်။

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမအစည်းအဝေး ကို ရန်ကင်းမြို့ ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေး ခန်းမ၌ ၁၉၇၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့မှ ၇ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပခဲ့ရာ၊ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း ခုနစ်ရပ်၊ ရွေးချယ်တင်မြောက် ခြင်း ရှစ်ရပ်၊ အတည်ပြုခြင်းသုံးရပ်၊ ကြေငြာခြင်းနှစ်ရပ်၊ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် တာဝန်ခွဲဝေခြင်းကိုးရပ်၊ မှတ်တမ်းတင်ခြင်း သုံးရပ်နှင့် တင်ပြခြင်းခုနစ်ရပ်တို့ကို ဆောင်ရွက် ပြီးစီးခဲ့ သည်။ (စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် (ဆောင်းပါး) - ရှု။)

စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ပထမအစည်းအဝေး က ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဝန်ကြီးချုပ်က ဆောင်ရွက်၍ အဖွဲ့ဝင် များအဖြစ် ဦးချစ်လှိုင်၊ ဦးထွန်းရီ၊ ဦးလှထွန်း၊ ဦးသာ ကျော်၊ စီမံကိန်းနှင့် ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး၊ ပြည် ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး၊ ကာကွယ် ရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန် ကြီးတို့ပါဝင်သည့် နိုင်ငံတော်ကာကွယ်ရေးနှင့် လုံခြုံရေးဌာန ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းသည်။

နိုင်ငံတော်ကောင်စီသည် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဒေါက်တာ မောင်မောင်ကဆောင်ရွက်၍ အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ်ဦးသောင်း တင်၊ သူရဦးထွန်းတင်၊ သူရဦးစောဖြူ၊ ဦးမင်းဂေါင်၊ ဦးဘမော်၊ ဦးလှတင်၊ ဦးလှဘုန်း၊ ဦးဝင်းမောင်နှင့် နိုင်ငံ တော်ကောင်စီရုံး ညွှန်ကြားရေးမှူးတို့ ပါဝင်ပြီး၊ အတွင်း ရေးမှူးအဖြစ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် ဥပဒေကြမ်းရေးဌာန ကော်မတီ အတွင်းရေးမှူးနှင့် တွဲဖက် အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဥပဒေကော်မရှင်ရုံး ညွှန်ကြားရေးမှူးတို့ ပါဝင်သော ဥပဒေ ကော်မရှင်ကို ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် စတုတ္ထအကြိမ် ပြည်သူ့လွှတ်တော် အရေးပေါ် အစည်း အဝေးကို ရန်ကင်းမြို့ ပြည်သူ့လွှတ်တော် အစည်းအဝေး ခန်းမ၌ ဒီဇင်ဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့သည်။ ထိုအစည်းအဝေးတွင် အတည်ပြုခြင်း သုံးရပ်၊ မှတ်တမ်း တင်ခြင်း တရပ်နှင့် တင်ပြခြင်းတရပ်တို့ကို ဆောင်ရွက် ပြီးစီးခဲ့သည်။

ဘွဲ့ထူး ဂုဏ်ထူးများ ချီးမြှင့်ခြင်း

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ကောင်စီသည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်း

ပေးအပ်ထားသော လုပ်ပိုင်ခွင့်များအရ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက် လွတ်လပ်ရေးနေ့တွင် အမိန့်ကြော်ငြာ စာများထုတ်ပြန်ကာ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်၊ ဘွဲ့ထူး၊ ဂုဏ်ထူးနှင့် ဆုတံဆိပ်များ ဆက်ကပ်လှူဒါန်းခြင်းနှင့် ချီးမြှင့်အပ်နှင်း ခြင်းများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ (ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ် ထူးဆောင် တံဆိပ်များ - ရှု။)

နိုင်ငံခြားဆက်ဆံရေး

တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ တရုတ် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟို အကြံပေးကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌနှင့် နိုင်ငံတော် ကောင်စီ စစ်ကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ တို့နှစ်ဦး၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးနေဝင်းသည် ဇနီးဒေါ်နီနီမြင့်နှင့်အတူ အဖွဲ့ဝင်များလိုက်ပါလျက် တရုတ် ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသို့ ၁၉၇၅ ခုနှစ် မေလ ၄ ရက်နေ့မှ ၉ ရက်နေ့အထိ အလည်အပတ်သွားရောက်ခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော် သမ္မတကြီးနှင့် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးစန်းယု၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတကြီးလီရှန်နှင့်အဖွဲ့သည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ၁၉၇၅ ခု နှစ် မတ်လ ၄ ရက်နေ့မှ ၁၁ ရက်နေ့အထိ ရှစ်ရက်ကြာ ချစ်ကြည်ရေးခရီး လာရောက်လည်ပတ်သည်။

နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီးနှင့်နိုင်ငံတော်ကောင်စီဥက္ကဋ္ဌကြီး ဦးစန်းယု၏ ဖိတ်ကြားချက်အရ ပါကစ္စတန် အစွလာမ္မစ် သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတကြီး မိုလ်ချုပ်ကြီးမိုဟာမက် ဇီယာ အူလဟာန်နှင့် အဖွဲ့သည် မြန်မာနိုင်ငံသို့ ၁၉၇၅ ခုနှစ် မေလ ၄ ရက်နေ့မှ ၆ ရက်နေ့အထိ သုံးရက်ကြာ ချစ် ကြည်ရေးခရီး လာရောက်လည်ပတ်သည်။ ဧည့်သည်တော် ပါကစ္စတန် သမ္မတကြီးနှင့်အဖွဲ့ မြန်မာနိုင်ငံ၌ နေထိုင် လည်ပတ်စဉ်အတွင်း မြန်မာ - ပါကစ္စတန် နှစ်နိုင်ငံပူးတွဲ ကြေငြာချက်တရပ်ကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် မေလ ၆ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နယူးယောက်မြို့တွင် ၁၉၇၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့၌ စတင်ကျင်းပသည့် အကြိမ် ၄၀ မြောက် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာ ခံသို့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီး ဦးချစ်လှိုင် ခေါင်း ဆောင်သော မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ တက်ရောက်ခဲ့ သည်။

နယ်နိမိတ်

မြန်မာတရုတ်နယ်နိမိတ် ကျောက်တိုင်များကို နှစ် နိုင်ငံ ပူးတွဲစစ်ဆေးရေးအတွက် ကျွမ်းကျင်သူများအဆင့်

နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီး ဦးစန်းယုအား တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ သမ္မတကြီး လီရှန်နင့်က တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်စဉ်

ရှိ နယ်နိမိတ်ပူးတွဲကော်မတီ (မြန်မာအဖွဲ့) ကို မြေတိုင်း ဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်က ခေါင်းဆောင်၍ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတ နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ကာ နှစ်နိုင်ငံနယ်နိမိတ် ပူးတွဲစစ်ဆေး ရေးကော်မတီ အစည်းအဝေးကို တက်ရောက်ခဲ့သည်။

ပြည်တွင်းသုံးငွေ

ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက် လာခြင်းနှင့် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လုပ်ငန်း စီမံကိန်းကြီးများကို ငွေကြေးအကုန်အကျခံ၍ ရင်းနှီး သုံးစွဲပြီး အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း တို့ ကြောင့် ပြည်တွင်းလှည့်လည် သုံးစွဲလျက်ရှိနေသည့် ငွေ ကြေး ပမာဏမှာ ၁၉၈၄ ခုနှစ် မတ်လတွင် ကျပ် ၁,၁၂၅ ကုဋေရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၈၅ ခုနှစ်မတ်လတွင် ကျပ် ၁,၂၅၇ ကုဋေ ရှိလာသဖြင့် တနှစ်အတွင်း ၁၁ ဒသမ ၇၃ ရာခိုင်နှုန်း တိုးတက်လာခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ၁၉၈၅ ခုနှစ်အတွင်း စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ များအနက် မိုးရာသီ စိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေ ကျပ် ၄၂ ဒသမ ၅ ကုဋေကို ထုတ်ချေးနိုင်ခဲ့သည်။ ဖွံ့ဖြိုးရေးချေး ငွေအဖြစ် ရွှေပြေးလယ်ယာအသင်းများနှင့် တောင်သူ လယ်သမားများအား ခိုင်းကျဲခိုင်းနှား၊ လှည်းနှင့်လယ်ယာ သုံး စက်ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူရန် ကျပ် ၂ ဒသမ ၇ ကုဋေ ထုတ်ချေးနိုင်ခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လက်ရှိ လှည့်လည် သုံးစွဲလျက်ရှိ သော ကျပ် ၁၀၀ တန် ငွေစက္ကူ၊ ကျပ်ငါးဆယ်တန် ငွေ စက္ကူနှင့် ကျပ် ၂၀ တန် ငွေစက္ကူများကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃ ရက်နေ့မှစ၍ တရားဝင်သုံးစွဲခြင်းမှ ရပ်စဲ လိုက်ကြောင်း ဝန်ကြီးအဖွဲ့က အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၁ - အထူး/၈၅ ဖြင့် ထုတ်ပြန်ကြေငြာခဲ့သည်။

ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံဘဏ်က ခုနှစ်ဆယ့်ငါးကျပ် တန် ငွေစက္ကူအမျိုးအစားသစ်ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် စတင်ထုတ်ဝေသည်။

ပြည်ပပို့ကုန်

၁၉၈၄-၈၅ ခုနှစ်တွင် ယာယီစာရင်းများအရ ပြည်ပ ပို့ကုန်ကို ကျပ် ၃၆၅ ဒသမ ၃၈ ကုဋေ တင်ပို့ရန် ပြုပြင် ၍ ထားခဲ့သော်လည်း ပြည်ပဈေးကွက်၌ မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပို့ကုန်ပစ္စည်းအချို့ ဝယ်လိုအား ကျဆင်းလျက် ရှိသည့် အပြင် တင်ပို့ရောင်းချရသော ကုန်ပစ္စည်းများ၏ ဈေးနှုန်း မှာလည်း သိသိသာသာ ကျဆင်းလျက် ရှိခြင်းကြောင့် ၁၉၈၄-၈၅ ခုနှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် ပြည်ပပို့ကုန်စုစုပေါင်း ကျပ် ၃၁၃ ဒသမ ၃၃ ကုဋေဖိုးသာ တင်ပို့နိုင်ခဲ့သည်။ လက်ရှိ ဖြစ်ပေါ်နေသော ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနှင့် ပြည်ပ ဈေးကွက်အခြေအနေ၊ ပြည်တွင်းကုန်ထုတ်လုပ်မှု အခြေ အနေတို့နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်အောင် ချိန်ကိုက်ညီ နှိုင်း၍ ၁၉၈၅-၈၆ ခုနှစ်တွင် ပြည်ပပို့ကုန်တန်ဖိုးကို ကျပ်

မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ

၄၄၃ ဒသမ ၈၁ ကုဋေဖိုး တင်ပို့ရန် လျာထားခဲ့သည်။
 ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလမှ ဒီဇင်ဘာလကုန်အထိ စုစုပေါင်း
 စာချုပ်ပြီးတန်ဖိုးမှာ ကျပ် ၂၅၂ ဒသမ ၃၂ ကုဋေဖြစ်၍
 စာချုပ် ချုပ်ဆိုပြီးတန်ဖိုးအနက်မှ ကျပ် ၁၇၉ ဒသမ ၀၂
 ကုဋေဖိုး တင်ပို့ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

လယ်ယာနှင့်သစ်တော

အောက်မြန်မာနိုင်ငံ လယ်ယာမြေ တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေး
 စီမံကိန်း ၁ နှင့် ၂ ကို အကောင်အထည် ဖော်လျက်ရှိရာ
 စီမံကိန်းအမှတ် ၁ တွင် မြေယာဖော်ထုတ်ပြီး ကေမှာ
 ၂၂,၅၂၃ ဧကရှိ၍ သီးနှံများတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးလျက် ရှိသည်။
 ထို့ကြောင့် ၁၉၈၄-၈၅ ခုနှစ်အတွင်း ယခင်ကထက် စပါး
 ၄၂,၃၅,၃၁၃ တင်း၊ နှမ်း ၁၆,၀၁၈ တင်း၊ နေကြာ ၅,၁၆၈
 တင်းနှင့် ပဲမျိုးစုံ ၃,၈၁၄ တင်း ပိုမိုတိုးတက် ထွက်ရှိခဲ့
 သည်။ စီမံကိန်းအမှတ် ၂ တွင်လည်း မြေယာဖော်ထုတ်
 ပြီး ကေမှာ ၂,၀၅၈ ဧကရှိသဖြင့် စပါး ၁၉,၄၃,၂၂၅ တင်း၊
 မြေပဲ ၃၂,၇၃၇ တင်း၊ နှမ်း ၄,၁၇၈ တင်း၊ နေကြာ
 ၉၂,၁၇၃ တင်းနှင့် ပဲမျိုးစုံ ၅,၀၆၂ တင်း ပိုမိုထွက်ရှိခဲ့
 သည်။

ရော်ဘာပြန်လည်ထူထောင်ရေး စီမံကိန်းကို ဆောင်

ရွက်လျက်ရှိရာ မျိုးကောင်း မျိုးသန့်ရော်ဘာကေ ၄,၅၀၀
 ကို လျာထားချက်အတိုင်း စိုက်ပျိုးပြီးစီးခဲ့သည်။ ကင်း
 တား ရေလှောင်တံ မံ ဘက်စုံစီမံကိန်းကို အကောင်အထည်
 ဖော်လျက်ရှိရာ ၁၉၈၅-၈၆ ခုနှစ်တွင် စံပြုကွက်၊ စမ်းသပ်
 ကွက်များ စုစုပေါင်းကေ ၁၆၅ ဒသမ ၈၀ ကို စီမံကိန်း
 ဝင် မြို့နယ်များဖြစ်သော ကျောက်ဆည်၊ မြစ်သား၊ ဝမ်း
 တွင်းနှင့် တံတားဦးမြို့နယ်များတွင် စိုက်ပျိုးပြီးဖြစ်သည်။
 ဆည်တော်ကြီး ဘက်စုံရေလှောင်တံ မံ စီမံကိန်းတွင် ပါဝင်
 သည့် ဆည်ရေသောက် ဒေသများတွင် စပါးစိုက်ကေ
 ၈၈,၇၉၀ ခွဲ ပျမ်းမျှတကေ ၇၂ ဒသမ ၄၂ တင်း ထွက်
 ရှိအောင်လည် ကောင်း၊ နှမ်းစိုက်ကေ ၃၄,၄၉၂ ဧကတွင်
 ပျမ်းမျှ ၆ ဒသမ ၃၀ တင်း ထွက်ရှိအောင်လည်းကောင်း
 မြေပဲစိုက်ကေ ၁,၈၅၄ ဧကတွင် ပျမ်းမျှ ၄၅ ဒသမ ၉၄ တင်း
 ထွက်ရှိအောင် လည်းကောင်း၊ ချည်မျှင်ရှည်ဝါ စိုက်ကေ
 ၁၀,၁၆၇ ဧကတွင် ပျမ်းမျှ ၁၂၁ ဒသမ ၉၄ ပိဿာနှုန်း
 ထွက်ရှိအောင်လည်းကောင်း စိုက်ပျိုးနိုင်ခဲ့သည်။

နိုင်ငံတော်၏ အခြေခံစီးပွားရေးလုပ်ငန်း ဖြစ်သော
 လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရေးအတွက် ၁၉၈၅
 ခုနှစ်အတွင်း ဆောင်ရွက်ဆဲ ဆည်မြောင်း တာတမံများမှာ
 အောက်မြန်မာနိုင်ငံ စပါးစိုက်ပျိုးမှု တိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံ

နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဦးမောင်မောင်နှင့်အဖွဲ့ ကြံ့ခင်းမြို့နယ် ဆိပ်သာစခန်းရှိ မက်သနောလ်စက်ရုံကို လှည့်လည်
 ကြည့်ရှုစစ်ဆေးစဉ်

မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ

ကိန်း အပိုင်း ၁ နှင့် ၂၊ ဆည်တော်ကြီး ရေလှောင်တံစီမံ
ကိန်း၊ ငလိုက်ချောင်းရေလှောင်တံစီမံကိန်း၊ ရခိုင် ပြည်
နယ် ရေဘေးကာကွယ်ရေး အပိုင်း ၂၊ ချင်းတွင်းမြစ် ရေ
ဘေးကာကွယ်ရေး စီမံကိန်း၊ ကင်းတား ရေလှောင်တံ
ဘက်စုံစီမံကိန်း၊ တောင်နဝင်းဆည်မြောင်းစီမံကိန်း၊ ပြင်
ကြီးကျွန်း တံတည်ဆောက်ရေး စီမံကိန်း၊ မုန်တိုင်းကန်မှ
မိတ္ထီလာကန်သို့ ရေသွယ်မြောင်း ဖောက်လုပ်ရေးစီမံကိန်း၊
ရေစုပ်စက်ဖြင့် ရေပေးဝေရေးစီမံကိန်း၊ ရွှေလေးချောင်း
ဆည်မြောင်းစီမံကိန်း၊ ကန်ငယ်များ ဆည်မြောင်းစီမံကိန်း၊
ကိုးပင်ချောင်း ရေလှောင်တံ စီမံကိန်းနှင့် မြေအောက်
ရေဖြင့်စိုက်ပျိုးရေးစီမံကိန်းတို့ ဖြစ်သည်။

သစ်တောမပြုန်းတီးစေ ပြည်တွင်းသုံးဖူလုံစေရန်နှင့်
ပြည်ပသို့တိုးချဲ့တင်ပို့နိုင်ရန် ၁၉၇၅-၈၆ ခုနှစ်တွင် အဖိုး
တန်သစ်မျိုးများဖြင့် စီးပွားရေးစိုက်ခင်းဧက ၄၂,၁၅၀၊
စက်မှုကုန်ကြမ်း စိုက်ခင်းဧက ၆,၉၅၀၊ ကျေးရွာသုံးစိုက်
ခင်း ၂၉,၉၇၅ဧက၊ ရေဝေရေလဲစိုက်ခင်းဧက ၁၀,၄၅၀၊ အရိပ်
ပင် ၃,၃၇၅ ဧက စုစုပေါင်း ဧက ၉၂,၉၀၀ စိုက်ပျိုးခဲ့သည်။

သစ်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင်လည်း ၁၉၇၅ ခုနှစ်
ပထမ နှစ်ဝက်အတွင်း ကျွန်းသစ်လုံး ၁,၄၅,၂၀၆ တန်
ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ပြီး သစ်မာသစ်လုံး ၃,၈၆,၀၀၄ တန် ထုတ်
လုပ် နိုင် ခဲ့ သည်။ ကျွန်း သစ် နှင့် သစ် မာ တန် ပေါင်း
၁,၀၄,၂၉၉ တန်၊ တန်ဖိုးကျပ် ၅,၃၁၆ သိန်းဖိုး ပြည်ပသို့
တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဒုတိယ
နှစ်ဝက်အတွင်း ကျွန်းသစ်လုံးကုမတန် ၂,၅၂,၅၀၈ တန်၊
သစ်မာသစ်လုံး ကုမတန် ၁,၂၀,၂၆၄ တန် အသီးသီးလုတ်
လုပ်နိုင်ခဲ့ပြီး ကျွန်းနှင့် သစ်မာတန်ပေါင်း ၁,၀၁,၁၁၀၊ တန်
ဖိုးကျပ် ၅,၂၄၄ ဒသမ ၇၆ သိန်းနှင့် အခြားသစ်နှင့် သစ်
တောထွက်ပစ္စည်း တန်ဖိုးကျပ် ၁၅ ဒသမ ၇၂ သိန်း၊ စုစု
ပေါင်းတန်ဖိုးကျပ် ၅,၂၆၀ ဒသမ ၄၈ သိန်း ပြည်ပသို့ တင်
ပို့ခဲ့သည်။

ရေနံ၊ သတ္တု

၁၉၇၅ ခုနှစ် ပထမခြောက်လအတွင်း ရေနံစိမ်း အမေရိ
ကန် စည် ၅၆,၄၃,၀၁၈ စည် ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ပြီး သဘာဝ
ဓာတ်ငွေ့ ကုမပေ ၁၁,၇၅၁ သန်း ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။
ဒုတိယ ခြောက်လအတွင်း ရေနံစိမ်း အမေရိကန် စည်
၅၀,၉၉,၀၀၂ ထုတ်လုပ်ခဲ့ပြီး သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ကုမပေ
၁၆,၅၇၆ သန်း ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။

ငွေစင်၊ ခဲစင်၊ သွပ်၊ ကြေးနီ၊ ခနောက်စိမ်း၊ ခဲမဖြူ၊
အဖြိုက်နက်၊ ကျောက်စိမ်းနှင့်ကျောက်မျက် စသည့် သတ္တု
ထွက်ကုန်များကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် ပထမ ခြောက်လအတွင်း
ပြည်ပသို့ ၂,၉၈၃ ဒသမ ၈၉ သိန်းဖိုး တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ခဲ့ပြီး

ဒုတိယ ခြောက်လအတွင်း ကျပ် ၁,၀၈၈ ဒသမ ၉၁ သိန်းဖိုး
တင်ပို့ ရောင်းချနိုင်ခဲ့သည်။ အမှတ် ၁ ကြေးနီစိမ်းကိန်းမှ
ကြေးနီသန့်စင်မှုန့် ၁၉,၅၄၂ တန် ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့ပြီး အထူး
သတ္တု (၂) ရွှေကို မိုးညှင်းမြို့နယ် နမားကံကုန်း ဒေသ၊
ကောလင်း မြို့နယ် ကျောက်ပုထိုးတောင်ဒေသ၊ ပုသိမ်ကြီး
မြို့နယ် ဖယောင်းတောင်ဒေသနှင့် ပျဉ်းမနားမြို့နယ် သရက်
ခုံဒေသတို့တွင် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ပထမနှစ်ဝက် အတွင်း ၄၆၄
ဒသမ ၄၈၃၄ ထရိုင်အောင်စ ရရှိခဲ့ရာ လုပ်ငန်း စတင်
အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်မှစလျှင် စုစုပေါင်းရွှေ ၇,၁၈၁
ဒသမ ၂၆၁၄ ထရိုင်အောင်စ ရရှိနေပြီ ဖြစ်၏။ ၁၉၇၅ ခု
နှစ် ဒုတိယနှစ်ဝက်အတွင်းတွင်မူ အထူးသတ္တု (၂) ရွှေကို
၄၇၄ ဒသမ ၅၄၂၃ ထရိုင်အောင်စ ထုတ်လုပ် ရရှိခဲ့သည်။

အထူးကျောက်မျက်(စိန်)ကိုလည်း မိုးမိတ်မြို့နယ် ငန်း
ဟောက်ဒေသမှ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ပထမနှစ်ဝက်အထိ စုစုပေါင်း
တန်ဖိုး ကျပ် ၂,၀၉,၁၃၆ တန်ဖိုးရှိသည့် စိန်ရိုင်း ၇၇ ပွင့်ရ
ရှိခဲ့ပြီး ကျောက်မျက်ရတနာ ကော်ပိုရေးရှင်းက လုပ်သား
ပြည်သူများထံမှ တန်ဖိုးကျပ် ၉၂,၆၆၅ ရှိသည့် စိန်ရိုင်း ၄၇
ပွင့် ဝယ်ယူရရှိရာ စုစုပေါင်းစိန်ရိုင်း ၁၂၄ ပွင့်ရရှိထားပြီဖြစ်
သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဒုတိယနှစ်ဝက်တွင်မူ ဌာနဆိုင်ရာ
လုပ်ကွက်မှအလေးချိန် ၆၈ ဒသမ ၁၆ ကရက်ရှိ စိန်ရိုင်း
၁၀၇ ပွင့်နှင့်ပြင်ပမှ အလေးချိန် ၁၇ ဒသမ ၈၀၇ ကရက်ရှိ
စိန်ရိုင်း ၄၅ ပွင့်ကို ဝယ်ယူရရှိရာ စုစုပေါင်းစိန်ရိုင်း ၁၅၂
ပွင့်ရရှိခဲ့သည်။

စက်မှုကဏ္ဍ

အမှတ် (၁) စက်မှု ဝန်ကြီးဌာန မှ ဘိလပ်မြေစက်ရုံ
အမှတ် (၂) ကြံခင်း၏တိုးချဲ့စီမံကိန်း ဘိလပ်မြေတန် ၈၀၀
ထုတ်လုပ်နိုင်သည့် စက်ရုံတည်ဆောက်မှုမှာ ပြီးစီးခဲ့၍
၁၉၇၅ ခုနှစ်အတွင်း စတင်စမ်းသပ်လည်ပတ် ထုတ်လုပ်ခဲ့
သည်။

မန္တလေး သားရေစက်ရုံမှာလည်း ချက်ကိုစလိုဗက်
နိုင်ငံမှ ဝယ်ယူခဲ့သော စက်ပစ္စည်းများ တပ်ဆင်ပြီး၍ ကုန်
ထုတ်လုပ်နေပြီ ဖြစ်သည်။ ကျောက်တော် သကြားစက်
မှာ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုများ စတင်ထုတ်လုပ်နေပြီ ဖြစ်သကဲ့သို့
သကြားစက်နှင့် တွဲဖက်၍ တည်ဆောက်ထားသည့် အရက်
ချက်စက်ရုံမှ ကုန်ထုတ်လုပ်မှုကိုလည်း ၁၉၇၅ - ၈၆ ကြံ
ရာသီသကြားစက်လည်ပတ်သည့် အချိန်မှစ၍ လုပ်ကိုင်နေ
ပြီ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် သံလျင်ထုပ်ပိုးပစ္စည်းစက်ရုံမှာလည်း
၁၉၇၅ ခုနှစ် မေလမှ စတင်ကာ စမ်းသပ်လည်ပတ်ထုတ်
လုပ်နေပြီဖြစ်သည်။

လူမှုရေး

၁၉၇၅ ခုနှစ်သည် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ်
ဖြစ်သည့်အလျောက် မြန်မာနိုင်ငံတွင်လည်း အပြည်ပြည်

မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ

မြန်မာနိုင်ငံထုတ် စာအုပ်များ

ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ် အထိမ်းအမှတ် လှုပ်ရှားမှုအဖြစ် လူငယ် အားကစားပြိုင်ပွဲများ၊ ကဗျာပြိုင်ပွဲ၊ စာစီစာကုံး ပြိုင်ပွဲ၊ ပန်းချီပြိုင်ပွဲ၊ ဓာတ်ပုံပြိုင်ပွဲနှင့် အကပြိုင်ပွဲများ ပြုလုပ်ခဲ့ပြီး လူငယ်အင်အား တသိန်းကျော်တို့က သစ်ပင်ငါး သန်းကို စိုက်ပျိုးခဲ့ကြသည်။

အခြေခံပညာ အဆင့်မြင့်မားရေးကို ရှေးရှု၍ ၁၉၈၄-၈၅ ခုနှစ် မှစတင်ကာ သူငယ်တန်းမှအငွေမတန်းအထိ သင်ရိုးသစ်ဖြင့် သင်ကြားပေးလျက်ရှိပြီး ၁၉၈၅ - ၈၆ ခုနှစ် ပညာသင်နှစ်အတွက် ဘီအီးဒီသင်တန်းသို့ သင်တန်းသား ၄၈၈ ဦး၊ ဘီအီးဒီ စာပေးစာယူသင်တန်းသို့ ၈၈၄ ဦး၊ အလယ်တန်းပြဆရာ အတတ်သင်တန်းသို့ သင်တန်းသား ၁,၅၀၀၊ မူလတန်းပြဆရာ အတတ်သင်တန်းသို့ သင်တန်းသား ၂,၈၀၀ နှင့် မူလတန်းပြဆရာအတတ် စာပေးစာယူ သင်တန်းသို့ သင်တန်းသား ၂၀၀၀ တို့အား အသီးသီး စေလွှတ် လေ့ကျင့်ပေးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အလယ်တန်းနှင့် မူလတန်းပြအဖြစ် တိုက်ရိုက် ခန့်ထားခဲ့သည့် ဘွဲ့ရဆရာ စုစုပေါင်း ၆,၉၅၀ တို့ကိုလည်း အချိန်တို သင်တန်းများ ပို့ချပေးခဲ့သည်။

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီက ချမှတ်ထားသော မူဝါဒများနှင့်အညီ ကျန်းမာရေးကဏ္ဍတွင် ကုသရေး၊ ကာကွယ်ရေး၊ သင်ကြားရေးနှင့်ဆေးသုတေသနလုပ်ငန်းများကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ပြည်သူ့လူထုတရပ်လုံး၏ ကျန်းမာရေးအဆင့်အတန်း မြင့်မားလာစေရေးအတွက် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးစီမံချက်ကို အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိရာ ကျေးလက်ဒေသများတွင် တိုက်နယ်ဆေးရုံများနှင့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနများကို တိုးချဲ့ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည်။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး၊ မိခင်ကျန်းမာရေးနှင့် ကျောင်းကျန်းမာရေးနှင့် ဒေသန္တရကျန်းမာရေးဌာနများမှ လူနာပေါင်း ၉၃,၀၀,၀၀၀ ကျော် နှင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်လောင်းပေါင်း ၆,၇၈,၀၀၀ တို့ကို ဆေးဝါးကုသပေးခဲ့ပြီး တနိုင်ငံလုံးရှိ ကျောင်းသားပေါင်း ၅,၆၀,၀၀၀ ကျော်တို့ကို ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးပေးခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံထုတ် စာအုပ်များ (၁၉၈၅)။

စာပေပျောက်လျှင် ယဉ်ကျေးမှုပျောက်မည်၊ ယဉ်ကျေးမှုပျောက်လျှင် လူမျိုးပျောက်မည်၊ စာပေမြင့်မှလူမျိုးတင့်မည်။ စာပေသည် လူမျိုးတမျိုး၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် တိုးတက်မှုတို့အတွက် အထူး အရေးကြီးလှပေသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရှေးအစဉ်အလာကပင် စာပေရေးသားမှု ထုတ်ဝေမှုသည် အစဉ်တစိုက် ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ခဲ့သည်။

မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီသည် ပြည်သူ့အကျိုးပြု

စာပေများ ထွန်းကားရေးအတွက် စာပေနှင့်စာနယ်ဇင်း ဆိုင်ရာ မူဝါဒများကို ချမှတ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုမူဝါဒများနှင့်အညီ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနက မဂ္ဂဇင်း၊ စာစောင်၊ စာအုပ် များကို ထုတ်ဝေဖြန့်ချိသကဲ့သို့ ပုဂ္ဂလိကထုတ်ဝေခွင့် များကိုလည်း ပေးခဲ့သည်။

စာအုပ်ထုတ်ဝေခွင့် ပံ့နှိပ်ခွင့်လုပ်ငန်းကို ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်ရှိ စာပေစိစစ်ရေး ဌာနခွဲ အထွေထွေဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူ၍ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းဆိုင်ရာ မူဝါဒများနှင့်အညီ စနစ်တကျ စိစစ်ပြီး ထုတ်ဝေခွင့်ပြုခဲ့သည်။

တနှစ်အတွင်း ထုတ်ဝေသော စာအုပ်များမှာ အမျိုးအစားအားဖြင့် များပြားသကဲ့သို့ ထုတ်ဝေသောစာအုပ် အရေအတွက်မှာလည်း များပြားသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အတွင်း ထုတ်ဝေခဲ့သောစာအုပ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

တွေးခေါ်မြော်မြင်ရေးနှင့် လောကီပညာ	၄၈	အုပ်
ဘာသာရေး	၅၃၆	။
နိုင်ငံရေးနှင့် လူမှုရေး	၂၆	။
ဘာသာဇကားနှင့်စာပေ	၃၅	။
သိပ္ပံပညာ	၁၃	။
စက်မှုလက်မှုနှင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး	၉	။
အနုပညာနှင့်ယဉ်ကျေးမှု	၂၀	။
ဝတ္ထုစာအုပ်များ	၇၅၄	။
ရုပ်ပြစာအုပ်များ	၅၇၀	။
အထွေထွေ	၈၂	။
ပေါင်း	၂၀၉၃	

အထက်ဖော်ပြပါစာအုပ်များအပြင် လစဉ်ထုတ်မဂ္ဂဇင်း အမျိုးပေါင်း ၃၀ မျိုး၊ လစဉ်ထုတ် စာစောင် ၃၈ မျိုး၊ အပတ်စဉ်ထုတ်စာစောင် ၁၅ မျိုး၊ သုံးလတကြိမ်ထုတ် စာစောင် ၁၀ မျိုး၊ နှစ်စဉ်ထုတ် မဂ္ဂဇင်းနှစ်မျိုး၊ တလ နှစ်ကြိမ်ထုတ် ဂျာနယ် လေးမျိုး၊ နှစ် လ တ ကြိမ် ထုတ် မဂ္ဂဇင်း နှစ်မျိုးတို့ကိုလည်း တနှစ်အတွင်း ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

အထက်ဖော်ပြပါ စာရင်းအရ ထုတ်ဝေသော စာအုပ် စာပေမှာ အမျိုးစုံလင်သည်ကိုတွေ့ရသည်။ အများဆုံးထုတ်ဝေသည့် စာအုပ်များမှာ ပထမ ဝတ္ထုစာအုပ်များ၊ ဒုတိယ ရုပ်ပြစာအုပ်များ၊ တတိယ ဘာသာရေး စာအုပ်များဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုစာအုပ်များတွင်လည်း အများဆုံးမှာ အချစ် ဝတ္ထုများဖြစ်၍ လစဉ်ပျမ်းမျှ ၂၈ အုပ်ခန့် ထုတ်ဝေလျက် ရှိသည်။ ဒုတိယအများဆုံး ဝတ္ထုအမျိုးအစားမှာ သိုင်းဝတ္ထု စာအုပ်များဖြစ်၍ လစဉ်ပျမ်းမျှ ၂၄ အုပ်ခန့် ဖြစ်သည်ကို တွေ့ရှိရပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အားကစား (၁၉၈၄ - ၈၅)

မြန်မာနိုင်ငံ အားကစား (၁၉၈၄ - ၁၉၈၅)။ ။

၁၉၆၄ ခုနှစ် မေလ ၂၇ ရက်နေ့မှ စတင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော မြန်မာနိုင်ငံ အားကစားနှင့် ကာယပညာ ကော်မတီ၏ သက်တမ်းသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် မေလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် အနှစ် ၂၀ တင်းတင်း ပြည့်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ အနှစ် ၂၀ ပြည့် မြောက်ခဲ့သည့် နှစ်တွင်ပင် မြန်မာ့ ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ် ပါတီ၏ ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုကို ခံယူကာ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အားကစားနှင့် ကာယပညာ လုပ်ငန်းများကို ဦးစီးဦးဆောင် ပြုသွားနိုင်စေရန် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် မြန်မာနိုင်ငံ အားကစားနှင့် ကာယပညာ ကော်မတီ အမြဲတမ်း အလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီနှင့် မြန်မာနိုင်ငံ အိုလင်းပစ်ကော်မတီများကို ဦးတည်ရည်မှန်းချက် ခိုင်ခိုင်မာမာ ချမှတ်လျက် ပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အားကစားနှင့် ကာယပညာ ကော်မတီ တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီးက ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးနှင့် ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးတို့က ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ များအဖြစ် ဆောင်ရွက်ကြပြီး အဖွဲ့ဝင် ၁၇ ဦး ပါဝင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ အားကစားနှင့် ကာယပညာ ကော်မတီ၏ ရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်သည်-

- အားကစား လုပ်ငန်းများကို တမျိုးသားလုံး လူထုလှုပ်ရှားမှုအသွင်ဖြင့် အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်ရန်၊

- တမျိုးသား လုံး၏ ကာယ၊ ဥာဏ၊ စာရိတ္တ ဘက် စုံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန်၊
- တမျိုးသားလုံး ကြံ့ခိုင် ကျန်းမာ သန်စွမ်း၍ နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေးနှင့် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု စွမ်းအားကို အထောက်အကူ ပြုရေးအတွက် လူတစ်ဦးအားကစားမှ လူထုအားကစား လှုပ်ရှားမှုများကို ဆောင်ရွက်ရန်၊
- အမျိုးသား အားကစား အဆင့် အတန်း တိုးတက် မြင့်မား လာစေရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန်တို့ ဖြစ်သည်။

တဖန် အဖွဲ့ဝင် ၁၄ ဦး ပါဝင်သော အမြဲတမ်းအလုပ် အမှုဆောင်ကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းထားပြီး အဆိုပါကော်မတီ တွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ပြည်ထဲရေးနှင့် သာသနာရေး ဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးက လည်းကောင်း၊ အတွင်းရေးမှူး အဖြစ် အားကစားနှင့် ကာယပညာဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်ကလည်းကောင်း ဆောင်ရွက်သည်။

အလားတူပင် ပြည်တွင်း ပြည်ပ အားကစားလုပ်ငန်း များကို ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက် အကောင်အထည်ဖော် သွားနိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံ အိုလင်းပစ် ကော်မတီကိုလည်း ကောင်း၊ မြန်မာနိုင်ငံ အားကစားအဖွဲ့ချုပ် ၂၀ ခုကိုလည်း ကောင်း လိုအပ်သလို ပြင်ဆင် ဖွဲ့စည်း ပေးခဲ့သည်။ အဆိုပါ မြန်မာနိုင်ငံ အားကစား အဖွဲ့ချုပ်များမှာ ဘောလုံး၊ ဘော်လီဘော၊ ပြေးခုန်ပစ်၊ လက်ဝှေ့၊ အလေးမ၊

လူထုအားကစားပြိုင်ပွဲတရပ်ဖြစ်သော အမျိုးသမီး တီရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်ပတ်ပြေးပွဲ တာလွတ်စဉ်

ဂျပူဒို၊ သေနတ်ပစ်၊ ဘတ်စကက်ဘော၊ ကြက်တောင်၊ တင်းနစ်၊ စားပွဲတင်တင်းနစ်၊ ရေကူး၊ ကျွမ်းဘား၊ စက်ဘီး၊ ခြေလျင်တောင်တက်၊ သိုင်း၊ ခြင်းလုံး၊ စစ်တုရင်၊ ဂေါက်သီးနှင့် ရွက်လှေအားကစားအဖွဲ့ချုပ်များ ဖြစ်ကြသည်။

၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွင်း နှစ်နိုင်ငံ ယဉ်ကျေးမှု ပူးပေါင်း ဖလှယ်ရေး အစီအစဉ်များအရ မြန်မာနိုင်ငံမှ အားကစား လေ့လာရေး ကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့တဖွဲ့သည် တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံသို့ သွားရောက်ခဲ့သည်။ မြန်မာ နိုင်ငံ သို့ ဆိုဗီယက် ကြက်တောင်အဖွဲ့၊ အိန္ဒိယတပ်မတော် ဘော်လီဘောအသင်း၊ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ဂျပူဒိုအဖွဲ့၊ တရုတ်ပြည်သူ့ သမ္မတနိုင်ငံ ယူနန်ပြည်နယ် လက်ရွေးစင်ဘောလုံးအသင်း၊ ဂျပန်နိုင်ငံ ဂျပူဒိုအဖွဲ့တို့ ရောက်ရှိလာကြပြီး ချစ်ကြည်ရေး ပွဲများ ယှဉ်ပြိုင် ကစားခဲ့ကြသည်။ ဩစတြေးလျနိုင်ငံမှ တင်းနစ်နည်းပြဆရာ၊ အမေရိကန် ပြေးခုန်ပစ် နည်းပြ ဆရာ တို့လည်း လာရောက် ခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် ၂၄ ကြိမ်မြောက် ပူထရာဖလား ဂေါက်သီး ရိုက်ပွဲကိုလည်း ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့မှ ၂၅ ရက်နေ့အထိ ရန်ကုန်မြို့တွင် လက်ခံ ကျင်းပ ပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတွင်ကျင်းပခဲ့သည့် လော့စ်အိန်းဂျလီးစ် အိုလင်းပစ် အားကစားပြိုင်ပွဲသို့ အားကစားနှင့် ကာယပညာဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးဦးဆောင်သည့် အဖွဲ့ဝင် သုံးဦးပါဝင်သော မြန်မာအားကစားအဖွဲ့ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင်လည်း နှစ်နိုင်ငံယဉ်ကျေးမှု ပူးပေါင်း ဖလှယ်ရေး အစီအစဉ်များအရ မြန်မာအားကစား လေ့လာရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့၊ မြန်မာချစ်ကြည်ရေး လက်ရွေးစင် အားကစားအဖွဲ့နှင့် မြန်မာချစ်ကြည်ရေး ကြက်တောင် ရိုက်အဖွဲ့တို့သည် ဆိုဗီယက် ဆိုရှယ်လစ် ပြည်ထောင်စု သမ္မတနိုင်ငံသို့လည်းကောင်း၊ မြန်မာအားကစား လေ့လာရေးကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တဖွဲ့သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု သို့လည်းကောင်း သွားရောက်ခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် အစီအစဉ်အရ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ကိုရီးယားနိုင်ငံ အားကစား ဝန်ကြီးနှင့်အဖွဲ့၊ ကိုရီးယားနိုင်ငံမှ ဆန်မှူးဘောလုံးအသင်း၊ ဂျပန်ကြေးစား အမျိုးသမီးဂေါက်သီးရိုက်အဖွဲ့၊ ဂျပန် ကိုဒိုကန်ဂျပူဒိုသိပ္ပံမှ နည်းပြဆရာနှစ်ဦး၊ ဂျပန်ဘောလီဘောနည်းပြဆရာတဦး၊ ဂျပန်ဂျပူဒိုနည်းပြဆရာတဦး၊ ဂျပန် မန်ဘောလုံးနည်းပြဆရာတဦး၊ အမေရိကန်လက်ဝှေ့နည်းပြ ဆရာတဦး၊ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုမှ စစ်တုရင်နည်းပြဆရာ တဦးတို့ လာရောက်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုနှင့် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံများမှ အမျိုးသားဘောလီဘောအသင်းများ၊ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုမှ ကျွမ်းဘား အဖွဲ့နှင့် အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံမှ အမျိုးသား လက်ရွေးစင်

ဘောလုံးအသင်းတို့လည်း မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်၍ ချစ်ကြည်ရေးပွဲများ ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။

အလားတူပင် ၁၉၈၅ ခုနှစ်အတွင်း နိုင်ငံတကာပြိုင်ပွဲ များအဖြစ် မြန်မာအမျိုးသမီးဂျပူဒိုအဖွဲ့သည် ဂျပန်နိုင်ငံ၌ ကျင်းပသည့် အာရှအမျိုးသမီး ဂျပူဒိုပြိုင်ပွဲသို့လည်း ကောင်း၊ မြန်မာအမျိုးသမီးလက်ရွေးစင် ဘော်လီဘော အသင်းသည် ထိုင်းနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသည့် ထိုင်းဘုရင့်သမီး တော်ဖလား ဘောလီဘောပြိုင်ပွဲသို့လည်းကောင်း၊ မြန်မာ ကြက်တောင်ရိုက်အဖွဲ့သည် နီပေါနိုင်ငံ၌ ကျင်းပသည့် နီပေါဘုရင်အထိမ်းအမှတ် ကြက်တောင်ရိုက်ပြိုင်ပွဲသို့လည်း ကောင်း ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် နှစ် ချုပ်ပြိုင်ပွဲအဖြစ် ထိုင်းနိုင်ငံ ဗန်ကောက်မြို့တွင်ကျင်းပခဲ့ သည့် ၁၃ ကြိမ်မြောက် အရှေ့တောင်အာရှ အားကစား ပြိုင်ပွဲသို့ အဖွဲ့ဝင် ၁၃၈ ဦး ပါဝင်သော မြန်မာအားက စားအဖွဲ့ သွားရောက်၍ အားကစားပြိုင်ပွဲ ၁၁ မျိုးတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ပြီးနိုင်ငံတော်အတွက် ရွှေ ၁၃ ခု၊ ငွေ ၁၉ ခု၊ ကြေး ၃၄ ခုတို့ကို ရယူပေးခဲ့သည်။ (အရှေ့တောင်အာရှ အားကစားပြိုင်ပွဲ(ဆောင်းပါး) - ၅)

တိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကိုမောင်နှမအချင်းချင်း ပိုမို စည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ နိုင်ငံတဝန်းမှ အားကစားသမား လူ ကောင်း လူတော် များ ပေါ် ထွက် ရေး၊ နိုင်ငံ တော် အားကစားအဆင့်အတန်း ပိုမိုမြင့်မားလာရေး အစရှိသော ရည်ရွယ်ချက်များဖြင့် အားကစားနှင့် ကာယပညာဦးစီး ဌာနက ကြီးမှူးလျက် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း အားကစားပြိုင်ပွဲ ၁၁ မျိုးကို နှစ်စဉ်ကျင်းပမြဲအတိုင်း ကျင်းပပေးခဲ့သည်။ အလားတူပင် အမျိုးသားတံခွန်စိုက် အားကစားပြိုင်ပွဲ များ၊ တပ်မတော်အားကစားပြိုင်ပွဲများ၊ အခြေခံပညာ ကျောင်းပေါင်းစုံအားကစားပြိုင်ပွဲများ၊ တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲများ၊ ဝန်ကြီးဌာနအလိုက် ဝန်ကြီးဌာန ပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲများကိုလည်း ကျယ်ကျယ်ပြန့် ပြန့် ကျင်းပပေးခဲ့သည်။ အဆိုပါ ပြိုင်ပွဲများအပြင် အနာဂတ်အတွက် နိုင်ငံတော်က အားထားရမည့် ထူးချွန် သော လူငယ် ဘောလုံး အားကစားသမားကောင်းများ ပေါ်ထွက်လာစေရေးနှင့် မြန်မာ့ ဘောလုံးအဆင့်အတန်း တိုးတက်မြင့်မားလာစေရေးအတွက် အသက် ၂၀ အောက် ပြည် နယ် နှင့် တိုင်း လူငယ်ဘောလုံးပြိုင်ပွဲကို ပ ထ မ ဆုံး အကြိမ်အဖြစ် မန္တလေးမြို့နှင့် ရန်ကုန်မြို့တို့တွင် ပွဲစဉ် အလိုက် ကျင်းပပေးခဲ့သည်။

အားကစားနှင့်ကာယပညာဦးစီးဌာနက ကြီးမှူးကျင်းပ ခဲ့သော ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း အားကစားပြိုင်ပွဲ ၁၁ မျိုးတွင် ၁၉၈၄ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၈၅ ခုနှစ်များ၌ အောင်မြင်မှုရရှိခဲ့သော ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

စဉ်	အားကစားပြိုင်ပွဲ	၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်စွဲခဲ့သော ပြည်နယ်/တိုင်း	၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်စွဲခဲ့သော ပြည်နယ်/တိုင်း
၁	ဘောလုံး	မန္တလေးတိုင်း	မကွေးတိုင်း
၂	ပြေးခုန်ပစ် အမျိုးသား အမျိုးသမီး	ရန်ကုန်တိုင်း (ကျား/မ) မခွဲသေးပါ	စစ်ကိုင်းတိုင်း ရန်ကုန်တိုင်း
၃	တင်းနစ်	ရန်ကုန်တိုင်း	ရှမ်းပြည်နယ်
၄	စက်ဘီး	ရန်ကုန်တိုင်း	မန္တလေးတိုင်း
၅	ဘတ်ကောက်ဘော အမျိုးသား အမျိုးသမီး	ရှမ်းပြည်နယ် ရန်ကုန်တိုင်း	မန္တလေးတိုင်း ရှမ်းပြည်နယ်
၆	ဘောလီဘော အမျိုးသား အမျိုးသမီး	စစ်ကိုင်းတိုင်း မန္တလေးတိုင်း	ရန်ကုန်တိုင်း ရန်ကုန်တိုင်း
၇	လက်ဝှေ့	ရန်ကုန်တိုင်း	မန္တလေးတိုင်း
၈	အလေးမ	ရန်ကုန်တိုင်း	ရန်ကုန်တိုင်း
၉	ကြက်တောင် အမျိုးသား အမျိုးသမီး	ရန်ကုန်တိုင်း ရန်ကုန်တိုင်း	ရန်ကုန်တိုင်း ရန်ကုန်တိုင်း
၁၀	စားပွဲတင်တင်းနစ် အမျိုးသား အမျိုးသမီး	မုန်ပြည်နယ် ဧရာဝတီတိုင်း	ရန်ကုန်တိုင်း ရှမ်းပြည်နယ်
၁၁	ခြင်းလုံး	ရန်ကုန်တိုင်း	မကွေးတိုင်း

ယူနိုဗာဆီယက်။ ။ (ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲ—၈။)

ယူရီခါအစီအစဉ်။ ။ ဥရောပ၏အဆင့်မြင့်နည်းပညာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အစီအစဉ်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြင်သစ်နိုင်ငံ၏ အဆိုပြုချက်များကို အတိုကောက်အားဖြင့် ယူရီခါ (Eureka) ဟု လူသိများသည်။ ဂရိသင်္ချာပညာရှင်နှင့် အင်ဂျင်နီယာကြီး အာခီမီဒီ (၂၈၇-၂၁၂ဘီစီ) သည် ရေချိုးနေစဉ် ဖော့ဂုဏ်သတ္တိနိယာမကို တွေ့ရှိသောအခါ ယူရီခါ (တွေ့မြင်-တွေ့မြင်) ဟု ဟစ်ကြွေးခဲ့သည်ဟု အဆိုရှိသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် “ယူရီခါ-ဥရောပ၏ စက်မှုနည်းပညာတခေတ်ဆန်းရေး” ညီလာခံဟူသော အမည်ဖြင့် ပါရီမြို့၌ ညီလာခံတရပ်ကျင်းပခဲ့သည်။ သုတေသနနှင့် နည်းပညာပိုင်းတွင် ဥရောပနိုင်ငံများ ပိုမိုကျယ်ပြန့်စွာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြင်သစ်နိုင်ငံက ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ကြေငြာ

ခဲ့သည့် အဆိုပြုချက်များကို ယင်းညီလာခံ၌ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ယင်းညီလာခံသို့ ဥရောပဘုံဈေးအဖွဲ့ဝင် ၁၀ နိုင်ငံမှလည်းကောင်း၊ ဥရောပဘုံဈေးအဖွဲ့သို့ ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လမှစ၍ ဝင်ရောက်ရန် စိုင်းပြင်းနေကြသည့် စပိန်နိုင်ငံနှင့် ပေါ်တူဂယ်နိုင်ငံတို့မှ လည်းကောင်း၊ ဩစတြီးယားနိုင်ငံ၊ ဖင်းလန်နိုင်ငံ၊ နော်ဝေးနိုင်ငံ၊ ဆွီဒင်နိုင်ငံ၊ ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံတို့မှလည်းကောင်း ဝန်ကြီးများနှင့် ထိပ်တန်းအရာရှိကြီးများ တက်ရောက်ကြသည်။ ဥရောပ ဘုံဈေးကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌ ဂျက်စ်ဒေလာနှင့် စက်မှုရေးရာ၊ သတင်းနည်းပညာ၊ သိပ္ပံနှင့် သုတေသနပိုင်း တာဝန်ခံဖြစ်သော ယင်းကော်မရှင် ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ ကားဟိုင်းနာယက်စ်တို့လည်း တက်ရောက်ကြသည်။
အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ မဟာဗျူဟာကာကွယ်ရေးအစီအစဉ် (အက်စ်ဒီအိုင်) က လွှမ်းမိုးလာနိုင်သည့် သုတေသနနယ်ပယ်ရှိ ဥရောပနိုင်ငံများ၏ ကျွမ်းကျင်မှုပညာပိုင်းကို မြေတောင်မြှောက်ပေးမည့် ကြိုးပမ်းမှုတရပ်အဖြစ်

ယူရီခါအစီအစဉ်ကို တနည်းတဖုံ ရှုမြင်သုံးသပ်ကြသည်။ (ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ — ရှု။) သို့ရာတွင် ယူရီခါအစီအစဉ် သည် စစ်ရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအစား အရပ်ဘက် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကိုသာ ဦးတည် ဆောင်ရွက်ရမည့် အစီအစဉ်ဖြစ်သည်ဟု ပြင်သစ်နိုင်ငံက အလေးအနက် တင်ပြခဲ့သည်။ လက်တွဲ ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက် နိုင်ဖွယ်ရှိသည့် နယ်ပယ်များမှာ အဆင့်မြင့် ကွန်ပျူတာ နည်းပညာ၊ စွမ်းအားမြင့်လေဆာနည်းပညာ၊ အသိဉာဏ်ဘုနည်းပညာ၊ မိုက်ကရိုပရိုဆက်ဆာ နည်းပညာ၊ အလင်းဆိုင်ရာ အီလက်ထရွန်းနစ် နည်းပညာ၊ ဒြပ်ပစ္စည်းတွဲ စပ်နည်းပညာ၊ အမြန်နှုန်းမြင့်မိုက်ကရို အီလက်ထရွန်းနစ် နည်းပညာနှင့် သတင်းနည်းပညာတို့ဖြစ်ကြသည်ဟု စာရင်းပြုစုတင်ပြထားသည်။

ယူရီခါနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ပြင်သစ်နိုင်ငံအစိုးရက ပြီလ ၁၇ ရက်နေ့ နေ့စွဲပါစာကို ဥရောပနိုင်ငံများသို့ ပေးပို့ခဲ့သည့်အပြင် ယင်းအစီအစဉ်ကို ထောက်ခံမှုရစေရန် ပြင်သစ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရိုလန် ဒူးမတ်သည် ဥရောပမြို့တော်များသို့ ခရီးလှည့်လည် သွားရောက်ခဲ့သေးသည်။ ပြီလ ၂၂ ရက်နေ့နှင့် ၂၃ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့သည့် အနောက်ဥရောပ သမဂ္ဂ နိုင်ငံခြားရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ဆိုင်ရာဝန်ကြီးများ ဆွေးနွေးပွဲတွင် အက်စ်ဒီအိုင်အစီအစဉ် ကိစ္စကိုရော၊ ယူရီခါ အစီအစဉ်ကိစ္စကိုပါ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ထိုစဉ်က တူရကီနှင့် ယူဂိုစလားဗီးယားနိုင်ငံ နှစ်နိုင်ငံစလုံးသည် ယူရီခါအစီအစဉ်ကို စိတ်ဝင်စားကြောင်း ဖွင့်ဟပြောဆိုခဲ့ကြသော်လည်း ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့က ပါရီညီလာခံသို့ တက်ရောက်ခဲ့ခြင်းမရှိချေ။

အယ်ရီယန် အာကာသသုတေသနအစီအစဉ်၊ ဥရောပ လေ့လာထုတ်လုပ်ရေးဆိုင်ရာ အဲယားဘတ်စ် စီမံကိန်း၊ ဥရောပတိုက်ပွဲ ပူးတွဲစီမံကိန်း ခေါ် ဂျက်ချူးကလီးယား ဖျူးရှင်းစီမံကိန်း၊ သတင်းနည်းပညာဆိုင်ရာ သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ဥရောပ မဟာဗျူဟာ သုတေသနအစီအစဉ် ခေါ် အက်စပရစ်အစီအစဉ် စသည့်လက်ရှိလုပ်ငန်း လည်ပတ်နေကြသော ဥရောပပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အစီအစဉ်များနှင့်တူညီမှု၊ ဆက်စပ်မှုရှိသည့် အစီအစဉ်များကိုလည်း ယူရီခါ အဆိုပြုချက်တွင် ရေးဆွဲပြထားသည်။ အက်စပရစ် အစီအစဉ်အတွက် ငါးနှစ်စီမံကိန်းတရပ်ကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ဥရောပဘုံဈေး ဝန်ကြီးများကောင်စီက အတည်ပြုပေးခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ ဂျက်စီမံကိန်းနှင့်အက်စပရစ်စီမံကိန်းများကို ဥရောပဘုံဈေးအဖွဲ့၏ ကမကထ ပြုမှုဖြင့် အကောင်အထည်ဖော်ရမည် ဖြစ်သည်။

ယူရီခါစီမံကိန်းအရ သုတေသနနှင့် ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ပြင်သစ်နိုင်ငံက ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်ဖရန်ဒွေ သန်း ၁၀၀၀ ထောက်ပံ့ရန် လျာထား

သည်ဟု ကြေငြာသည်။ အနောက်ဂျာမနီအစိုးရကလည်း ယူရီခါ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအတွက် ရှေ့ပြေးလေ့လာစူးစမ်းရေးလုပ်ငန်းများ ပြုလုပ်ရန် ၁၉၈၆ ခုနှစ် သုတေသနနှင့် နည်းပညာဘတ်ဂျက်တွင် မတ်ဇွေ သန်း ၆၀ ခွဲဝေလျာထားပြီးဖြစ်သည်ဟု ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ကြေငြာခဲ့ ပြန်သည်။ (၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန် ၁ ဒေါ်လာ = ၈ ဒသမ ၆၇၇ ဖရန် = ၂ ဒသမ ၈၄၂ မတ်နှုန်းရှိသည်။) ယူရီခါအစီအစဉ်ကို ဥရောပဘုံဈေးအဖွဲ့ကလည်း ထောက်ခံသည်။ ဥရောပကုမ္ပဏီများကလည်း နည်းပညာနယ်ပယ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ဂျပန်နိုင်ငံတို့ ဦးဆောင်နေခြင်းကို ဥရောပက အံ့တုလာနိုင်အောင် စွမ်းဆောင်ပေးမည့် အစီအစဉ်အဖြစ် ယူရီခါအစီအစဉ်ကို အသိအမှတ်ပြုကြသည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ပြင်သစ်သမ္မတ မီးထရောင်းနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေး အပြီးတွင် အမေရိကန် ဒုတိယ သမ္မတ ဂျော့ဘွတ်ရှ်က ယူရီခါသည် အက်စ်ဒီအိုင်ကို ဆန့်ကျင်သော အစီအစဉ် ဖြစ်သည်ဟူသော အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ စိုးရိမ်မှုများသည် အခြေအမြစ် မရှိဟု ပြောကြားခဲ့သည်။ သြဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့ထုတ် ချက်ကို ဆလိုဗက်ကီးယား ကွန်မြူနစ်ပါတီ အဘော် သတင်းစာကမူ ယူရီခါသည် ဥရောပအတွက် အန္တရာယ်မကင်းသော အစီအစဉ်ဖြစ်ကြောင်း၊ ယူရီခါနှင့်အက်စ်ဒီအိုင်အစီအစဉ်တို့ နှီးနှွယ်မှုရှိကြောင်းဖြင့် ရေးသားခဲ့သည်။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံကမူ ယူရီခါ အစီအစဉ်သည် အင်အား တောင့်တင်းသော စည်းလုံး ညီညွတ်သော ဥရောပ ဖြစ်လာရေးအတွက် အရေးပါသော အစီအစဉ်တရပ် ဖြစ်သည် ဟု ချီးကျူးခဲ့သည်။

ရှူးဇကော့၊ နီကိုလိုင် အိုင်ဗာနိုဗစ်ချ် (ခရစ် ၁၉၂၉-) ။ ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးချုပ် နီကိုလိုင် ရှူးဇကော့ကို ၁၉၂၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ ရုရှားအမျိုးသား ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်မှစ၍ ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စု ကွန်မြူနစ်ပါတီ (စီပီအက်စ်ယူ) တွင် ပါတီဝင် ဖြစ်လာသည်။ ယူရယ် ကီရော့ စက်မှုတက္ကသိုလ်မှ ဘွဲ့ရသည်အထိ ပညာဆည်းပူးခဲ့သည်။

ရှူးဇကော့သည် ယူရယ် ဒေသရှိ အော့ဇွန်နီကစ်ဇီ အကြီးစား စက်မှုလုပ်ငန်းတွင် အလုပ်ရုံခွဲမှူး အဆင့်ဖြင့် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ တာဝန်ထမ်းဆောင်သည်။ ထို့နောက် အလုပ်ရုံ အကြီးအကဲ၊ ဒုတိယ စက်ရုံမှူး စသည်ဖြင့် ရာထူးတိုးမြှင့်ခံခဲ့ရပြီးနောက် ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် အင်ဂျင်နီယာချုပ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ထိုအကြီးစားစက်မှု

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ဝန်ကြီးချုပ် နီကိုလိုင် ရှူးဇကော့

လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံးကို ကွပ်ကဲရသော မန်နေဂျာဖြစ်လာခဲ့ပြီး မကြာမီတွင် ယူရယ်မက်ရှ်ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းစုကြီး၏ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်အဖြစ် တာဝန်ပေးခံရသည်။

ရှူးဇကော့သည် ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် အကြီးစားစက်မှုနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး စက်ပစ္စည်း ထုတ်လုပ်မှုဝန်ကြီးဌာန ၏ ဒုတိယဝန်ကြီးဖြစ်လာသည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော် စီမံကိန်းကော်မတီ (ဂေါ့စပလင်) ၏ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌ အဖြစ် စတင်ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ မှစ၍ ပါတီဗဟိုကော်မတီ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာသည်။ တချိန်တည်းမှာပင် ပါတီဗဟိုကော်မတီ စီးပွားရေးဌာန၏ အကြီးအကဲတာဝန်ကိုလည်း ယူခဲ့သည်။ ၁၉၈၁ ခုနှစ်မှစ၍ ပါတီ ဗဟိုကော်မတီဝင် ဖြစ်လာခဲ့သော ရှူးဇကော့သည် ဆိုဗီယက်လွှတ်တော်ချုပ်တွင် ပြည်သူ့ကိယ်စားလှယ်လည်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလမှစ၍ ပါတီ ပေါ်လစ်ဗျူရီ အချိန်ပြည့်ကော်မတီဝင် ဖြစ်လာသည်။ (ဆိုဗီယက် ဆိုရှယ် လစ် ပြည်ထောင်စု သမ္မတနိုင်ငံ - ရှူ။) ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၃ ရက်နေ့မှစ၍ ဆိုဗီယက် ဦးစီး လွှတ်တော်ချုပ်ဝန်ကြီးများကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ (ဝန်ကြီးချုပ်) အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော နီကိုလိုင် အလက်ဇန္ဒား ရိုဗစ် တီချိုနော့ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ်-၁၉၈၁-စာ၊ ၁၆၂-ရှူ။) သည် ရာထူးမှ နုတ်ထွက်စာ တင်သွင်းသွားသဖြင့် ဆိုဗီယက် ဦးစီးလွှတ်တော်ချုပ်က ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ရှူးဇကော့အား ဝန်ကြီးများကောင်စီဥက္ကဋ္ဌ (ဝန်ကြီးချုပ်) အဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်လိုက်သည်။

ရှူးဇကော့သည် လီနင် ဂုဏ်ထူးဆောင် ဘွဲ့တံဆိပ်ကို နှစ်ကြိမ်၊ လုပ်အား အောင်လံနီ ဘွဲ့တံဆိပ်ဆုကို နှစ်ကြိမ်

အသီးသီး ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့ပြီး အောက်တိုဘာ တော်လှန်ရေး အထိမ်းအမှတ်ဆုနှင့် အခြား ဂုဏ်ထူးဆောင် ဆုတံဆိပ် များကိုလည်း ရရှိထားသူဖြစ်သည်။

ရိုမြူလီ, ကာလို့စ် ပီနာ (ခရစ် ၁၈၉၉ - ၁၉၈၅) ။ ။ ကမ္ဘာ့ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ကြီးကို စတင်တည်ထောင်ရာ၌ အဖွဲ့ဝင်တဦး အဖြစ် ပါဝင်ခဲ့သော ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဌာန ဝန်ကြီးဟောင်း ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ကာလို့စ် ပီနာ ရိုမြူလီကို ၁၈၉၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဂရိဂိုရီယို ရိုမြူလီနှင့် မာရီယာ ပီနာ တို့က မွေးဖွားခဲ့သည်။

ငယ်စဉ်က ဖိလစ်ပိုင်တက္ကသိုလ်နှင့် ကိုလံဗီယာတက္ကသိုလ် တို့၌ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၂၄ ခုနှစ်တွင် ဗာဂျီးနီးယား ရိုမြူလီဆိုသူနှင့် လက်ထပ်ခဲ့ပြီး ၁၉၆၈ ခုနှစ်၌ သူမကွယ်လွန် သွားသောအခါဘတ်ဒေးဆိုသူနှင့် ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် လက်ထပ် ခဲ့သည်။ ရိုမြူလီတွင် သားလေးယောက် ထွန်းကားခဲ့သည်။

ရိုမြူလီသည် ၁၉၂၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်အထိ ဖိလစ်ပိုင် တက္ကသိုလ်၌ အင်္ဂလိပ်စာပါမောက္ခအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင် ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် ဂျေ ဗွီ ဂျေ စာအုပ် ထုတ်ဝေရေးအဖွဲ့၏ အယ်ဒီတာချုပ် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၃၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၁ ခုနှစ်အထိ သတင်းစာထုတ်ဝေသူအဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ရိုမြူလီသည် ၁၉၄၃-၄၄ ခုနှစ်အတွင်း ဗိုလ်ချုပ် ကြီး မက်အာသာ၏ စစ်ဘက်စည်းရုံးရေး စစ်အရာရှိကြီးများ အဖွဲ့တွင်ပါဝင်ခဲ့ပြီး အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ ဖိလစ်ပိုင် စစ်ကက်ဘိနက်အဖွဲ့၏ ပြန်ကြားရေးနှင့် လူထုဆက်သွယ်ရေး ဌာန၊ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ရိုမြူလီ သည် ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်မှူးချုပ်ဖြစ်လာသည်။

ဖိလစ်ပိုင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဟောင်း ကာလို့စ် ပီနာ ရိုမြူလီ

၁၉၄၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၄ ခုနှစ်အထိ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ၏ ကုလသမဂ္ဂ အမြဲတမ်းကိုယ်စားလှယ် အဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး ၁၉၄၉ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တို့တွင် ကျင်းပသော ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံ၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်ခဲ့သည်။

ရီမြို့လို့သည် ၁၉၅၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်အထိနှင့် ၁၉၅၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်အထိ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုဆိုင်ရာ ဖိလစ်ပိုင်သံအမတ်ကြီးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၉ ခုနှစ်တွင် ကျူးဗားနိုင်ငံဆိုင်ရာ ဖိလစ်ပိုင်သံအမတ်ကြီး အဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။

ရီမြို့လို့သည် ၁၉၅၇ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တို့တွင် ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ၏ ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ၁၉၆၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၈ ခုနှစ်အထိ နိုင်ငံခြားရေးရာ အကြံပေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၈ ခုနှစ်အထိ ပညာရေးဌာန အတွင်းဝန်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၈ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၀ ခုနှစ်အထိ နိုင်ငံခြားရေးဌာန အတွင်းဝန်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၀ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်အထိ နိုင်ငံခြားရေး ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးအဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ရီမြို့လို့သည် ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် အမျိုးသားလွှတ်တော် အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဖြစ်လာခဲ့ပြီး ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် ကုလသမဂ္ဂအတွင်းရေးမှူးချုပ်ဟောင်း ဒက် ဟ မွားရိုး၏ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းရေးဆုကို ရရှိခဲ့သည်။

ရီမြို့လို့သည် ပညာရေးဝန်ထမ်းနှင့် နိုင်ငံရေးဝန်ထမ်းတစ်ဦး ဖြစ်ခဲ့သည့်အပြင် စာရေးဆရာတစ်ဦးလည်း ဖြစ်သည်။ သူ၏သက်တမ်းတလျှောက်တွင် စာအုပ်များစွာကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ရာ ဖိလစ်ပိုင်ကျဆုံးခြင်းကို ကျွန်ုပ်မြင်ခဲ့ရသည် (၁၉၄၂)၊ အမိအမေရိက (၁၉၄၃)၊ ကျွန်ုပ်အစ်ကိုတော် အမေရိကန်များ (၁၉၄၅)၊ အာရှခရီးဆိတ်စစ်ပွဲ (၁၉၅၅)၊ ဘန်ဒေါင်းဆိုသည်မှာ (၁၉၅၆)၊ မက်ဆေးဆေး ပုံပြင် (၁၉၅၆)၊ သူငယ်ချင်းထံမှသူငယ်ချင်းထံသို့ (၁၉၅၈)၊ ခေတ်ပြိုင်အမျိုးသားရေးဝါဒနှင့်ကမ္ဘာ့ဥပဒေစိုးမိုးရေး (၁၉၆၄)၊ အာရှသို့ လေ့လာရေးခရီး (၁၉၆၄)၊ တက္ကသိုလ်နှင့် ပြည်ပအကူအညီ (၁၉၆၈) စသောစာအုပ်များသည် ထင်ရှားသည်။ ကာလို့စ် ပီနာ ရီမြို့လို့သည် စာပေများရေးသား ယင်းအစိုးရအဖွဲ့တွင် နှစ် ၅၀ မျှ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် အငြိမ်းစားယူခဲ့သည်။

ဖိလစ်ပိုင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဟောင်း ကာလို့စ် ပီနာ ရီမြို့လို့သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ မနီလာမြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

ရောင်နီ (စာရေးဆရာ) (ခရစ် ၁၉၃၁ - ၁၉၈၅) ။
စာရေးဆရာရောင်နီကို ညောင်တုန်းမြို့၌ ၁၉၃၁ ခုနှစ်

ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် အဖ အမိနှစ်ဦးတော်ရရှေ့နေ ဦးချန်ဆိုင်၊ အမိဒေါ်ညွှန်တို့က မွေးဖွားသည်။ မွေးချင်း ၁၃ ယောက်တွင် အငယ်ဆုံးဖြစ်ပြီးအမည်ရင်း ဦးတင်လေး ဖြစ်သည်။

ညောင်တုန်းမြို့တွင် စတင်ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး ညောင်တုန်းအစိုးရအထက်တန်းကျောင်းမှ ၉ တန်းအောင်သည်။ ထို့နောက် ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် ရန်ကုန် ပြည်သူ့သိပ္ပံကျောင်း၌ ပညာ ဆက်လက်သင်ယူရာ ထိုနှစ်မှာပင် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်း စာမေးပွဲ အောင်သည်။

အင်းစိန်တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားချိန် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဗမာ့တပ်မတော် (ကြည်း) သို့ ဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်လောင်းသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၁၅) သို့ တက်ရောက်ခွင့် ရခဲ့ပြီး ပြန်တမ်းဝင်အရာရှိအဖြစ် ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည်။ အမှတ် (၄) ဗမာ့သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်းတွင် ဒုဗိုလ်အဆင့်၊ ကယားပြည်နယ် အမှတ် (၁၆) ခြေလျင် တပ်ရင်းတွင် တပ်စုမှူး၊ ရှမ်းပြည်နယ် အမှတ် (၁) ဗမာ့သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်းတွင် ဒု တပ်ခွဲမှူးအဖြစ် တာဝန်အသီးသီး ယူခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၅၈ ခုနှစ်တွင် စိတ်ဓာတ်ရေးနည်းပြ အရာရှိသင်တန်း အမှတ်စဉ် (၂) သို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ရှမ်းပြည်နယ် အမှတ် (၄) ခြေလျင် တပ်မဟာဌာနချုပ်၌ စိတ်ဓာတ်ရေးအရာရှိတာဝန်ကို ယူခဲ့သည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ဗိုလ်ကြီးဖြစ်ခဲ့ပြီး အရှေ့ပိုင်းတိုင်းစစ်ဌာနချုပ်၌ ဦးစီးဗိုလ်ကြီးအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်မှ အငြိမ်းစားယူခဲ့သည်။

ရောင်နီသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ညောင်တုန်းမြို့နယ် ကျောင်းသားသမဂ္ဂ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးတာဝန်ယူခဲ့ပြီး ဗမာပြည်လုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားများသမဂ္ဂ အထွေထွေ ညီလာခံသို့ တက်ခဲ့သူဖြစ်သည်။

၁၉၄၉ ခုနှစ်၌ ပဒေသာမဂ္ဂဇင်းတိုက်တွင် စာတည်းတာဝန်ယူခဲ့သည်။ သာဓု၊ မောင်ဥာဏ်ဝန်၊ ဘုန်းမြင့်တို့နှင့်

စာရေးဆရာ ရောင်နီ

ပူးပေါင်း၍ သစ္စာ မဂ္ဂဇင်းကိုလည်း ထုတ်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ ကွယ်လွန်ချိန်အထိ ပဲခူးမြို့နယ် စာပေလုပ်သားအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌတာဝန်ကို ယူခဲ့သည်။

ငယ်စဉ်မှစ၍ ကဗျာရေးဝါသနာထုံသည်။ မင်းသုဝဏ်၏ “မောင်လေးရေ ထပါတော့၊ ရောင်နီလာလုပေါ့” ချီကဗျာမှ “ရောင်နီ” ဟူသောစကားကို ကလောင်အမည်ခံယူကာ ကျောင်းမဂ္ဂဇင်းနှင့် အာရှလူငယ်စာစောင်တွင် ကဗျာများရေးခဲ့သည်။ ပထမဆုံး ပုံနှိပ်ဖော်ပြခြင်း ခံရသော ကဗျာမှာ ၁၉၄၆ ခုနှစ်ထုတ် ရဲဘော်ဂျာနယ်တွင် ပါသော “ယခုစစ်အမြတ်နှင့် ယခင်စစ်အမြတ်” ကဗျာဖြစ်သည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ၁၉၄၉ ခုနှစ်အတွင်း သွေးသောက်၊ ရှုမဝ၊ ပဒေသာ၊ တော်ဝင်၊ သစ္စာ မဂ္ဂဇင်းတို့တွင် ကဗျာများ ရေးခဲ့သည်။ တပ်မတော်သို့ ဝင်ရောက်ပြီးနောက် ကဗျာများအပြင် ဝတ္ထုများပါ ရေးသည်။

စာရေးဆရာရောင်နီသည် လုံးချင်းဝတ္ထု ၄၀ ကျော်၊ မဂ္ဂဇင်းဝတ္ထုရှည် ၁၀ ပုဒ်၊ ဝတ္ထုတို ၁၀၀ ကျော်၊ ကဗျာ ၄၀၀ ခန့်အပြင် သတင်းစာဆောင်းပါးများ၊ တေးသီချင်းများကိုလည်း ရေးခဲ့သည်။ မဂ္ဂဇင်းများတွင် အခန်းဆက် ဝတ္ထုရှည် ရေးသားပြီးနောက် လုံးချင်းအဖြစ် ထုတ်ခဲ့သော ဝတ္ထုများလည်း ရှိသည်။

ရောင်နီ ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သော စာအုပ် အချို့ကို ဖော်ပြရသော် ရှမ်းပြည်ရောက်ညွှတ်သည်ရယ် မပြန်ပါနဲ့ ကွယ် (၁၉၆၂)၊ ဆောင်း (၁၉၆၃)၊ ကယားသခင် ပွင့်လေလျှင် (၁၉၆၄)၊ စောနုမမိုးနှင့်ဆီ (၁၉၆၅)၊ မျက်ရည် မခမ်းသောဇမ်း (နှစ်တွဲ) (၁၉၆၆)၊ စစ်မိုးရိပ်သို့ မဆိုလေနှင့်ငြိမ်း (၁၉၆၇)၊ စိမ်းနွယ်ဥမ္မာတန်ဆောင်လော (၁၉၆၅) သေည့်လုံးချင်းဝတ္ထုများ၊ ရှမ်းတောင်ရိပ်ခို (၁၉၆၅)၊ နှလုံးသွေးပမာ (၁၉၆၆)၊ ရည်းစားမျက်နှာပမာ (၁၉၆၈) စသည့်ဝတ္ထုတိုပေါင်းချုပ်များနှင့် ရှမ်းပြည်တခွင် ခြေလျင်ခရီး (၁၉၆၄) စသော ခရီးသွားဆောင်းပါး စာအုပ်များဖြစ်သည်။

ရောင်နီ၏ ဝတ္ထုခုနစ်ပုဒ်ကို ရုပ်ရှင်ရိုက်ကူးခဲ့ရာ ဆောင်း၊ မြေပြန့်သား၊ ပိတောက်စိမ်း စသည့်ရုပ်ရှင်များသည် ထင်ရှားသည်။

ရောင်နီသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ပဲခူးမြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် ဇနီးဒေါ်ခင်မြနှင့် သမီးတယောက်၊ သားလေးယောက် ကျန်ရစ်သည်။

ရုပ်ရှင် ထူးချွန်ဆု (နိုင်ငံခြား) (၁၉၈၄)။ ။
အော်စကာဆုဟု လူသိများသော ဟောလီဝုဒ် ရုပ်ရှင် အကယ်ဒမီဆုသည် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ ရုပ်ရှင် ထုတ်လုပ်သူများအဖွဲ့ဖြစ်သည့် ရုပ်ရှင်အနုပညာနှင့် သိပ္ပံ

အမျိုးသားဇာတ်ဆောင်ဆုရ အက်ဖ် မာရေ အဖရာဟမ်ကို အမျိုးသမီးဇာတ်ဆောင်ဆုရ ထယ်လီ ဖီးလ်နှင့်အတူ တွေ့ရစဉ်

ပညာအဖွဲ့က ချီးမြှင့်သော ဆုဖြစ်သည်။ ထိုအဖွဲ့ကို ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် ရုပ်ရှင်အနုပညာရှင် လူးဝစ် ဘီ မေယာက ဦးဆောင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ဆုချီးမြှင့်ရခြင်း၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရုပ်ရှင် ထုတ်လုပ်ရေး လုပ်ငန်းများ၌ အနုပညာနှင့် သိပ္ပံဆိုင်ရာ အဆင့်အတန်းများ ပိုမိုတိုးတက်လာစေရန် ဖြစ်သည်။ ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆုများကို ၁၉၂၇-၂၈ ခုနှစ်တွင် ထုတ်လုပ်သော ရုပ်ရှင်များမှ စတင်၍ နှစ်စဉ် ချီးမြှင့်လာခဲ့ရာ ၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွက် ၅၇ ကြိမ်မြောက် ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု ချီးမြှင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု လော့ဒ်အိန်းဂျလီးမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည်။

၁၉၂၇-၂၈ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၅ ခုနှစ်အထိ နှစ်စဉ် ချီးမြှင့်သော ရုပ်ရှင် ထူးချွန်ဆုများတွင် အမျိုးသား ဇာတ်ဆောင်ဆု၊ အမျိုးသမီး ဇာတ်ဆောင်ဆု၊ ဒါရိုက်တာဆုနှင့် ရုပ်ရှင် ဇာတ်ကားဆုတို့ကို လည်းကောင်း၊ ၁၉၃၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၁ ခုနှစ်ထိ ချီးမြှင့်သောဆုများတွင် အမျိုးသား ဇာတ်ပို့ဆုနှင့် အမျိုးသမီး ဇာတ်ပို့ဆုတို့ကို တိုး၍ လည်းကောင်း ချီးမြှင့်ခဲ့သော်လည်း ၁၉၈၂ ခုနှစ်မှ စ၍ နောက်ပိုင်းနှစ်များ၌ ရုပ်ရှင် ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတွင်

ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု (အမေရိကန်)

(၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွက် ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့က ချီးမြှင့်သော ရုပ်ရှင်အနုပညာနှင့် သိပ္ပံအဖွဲ့၏ အော်စကာ ထူးချွန်ဆုရသူများ)

ဇာတ်ကားအမည်	ဆုအမည်	ဆုရရှိသူ
အမာဒီယပ်စ်	ဒါရိုက်တာဆု	မီလော့စ် ဖိုမင်
အမာဒီယပ်စ်	အမျိုးသားဇာတ်ဆောင်ဆု	အက်စ် မာရေ အဗရာဟမ်
အမာဒီယပ်စ်	ဇာတ်ကားဆု	အမေရိကန်ရုပ်ရှင်
နုလုံးသားထဲက နေရာပေါင်းများစွာ	အမျိုးသမီးဇာတ်ဆောင်ဆု	ဆယ်လီ ဖီးလ်
နုလုံးသားထဲက နေရာပေါင်းများစွာ	ဇာတ်ညွှန်းဆု	ရော့ဗတ် ဘင်တန်
လူသတ်ကွင်းများ	အမျိုးသားဇာတ်ပို့ဆု	ဒေါက်တာ ဟိုင် အက်စ် ငါ
လူသတ်ကွင်းများ	ဓာတ်ပုံဆု	ခရစ် မန်ဂျီစ်
အိန္ဒိယသို့တခေါက်	အမျိုးသမီးဇာတ်ပို့ဆု	ဒိမ်းဟူဂီ အက်ရှူးဂျော့ဖ်
	ဂုဏ်ထူးဆောင်ဆု	ဂျင်မီ စတီးဝပ်

ပါဝင်သော လုပ်သားများ အားလုံး၏ ကဏ္ဍတစ်ခုစီအတွက် ဆုအသီးသီးကို ချီးမြှင့်လာခဲ့သည်။

ယခုနှစ်တွင် ရုပ်ရှင်ကဏ္ဍ အသီးသီးအတွက် ဆုပေါင်း ၂၇ ဆုကို ချီးမြှင့်နိုင်ခဲ့ပြီး အမာဒီယပ်စ် ဇာတ်ကား တကားတည်းက ဇာတ်ကားဆု၊ ဒါရိုက်တာဆု၊ အမျိုးသား ဇာတ်ဆောင်ဆုများ အပါအဝင် ဆုပေါင်းရှစ်ဆု ရရှိခဲ့သည်။

ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု(မြန်မာ)(၁၉၈၄) ။ ။၁၉၈၄ ခုနှစ် အတွက် အကောင်းဆုံး မြန်မာ့ရုပ်ရှင် ထူးချွန်ဆု များ ချီးမြှင့်သည့် အခမ်းအနားကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့ ဂေါ်ဒင်လမ်းရှိ ယဉ်ကျေးမှု လဟာပြင်ကဇာတ်ရုံ၌ ကျင်းပသည်။

အခမ်းအနားတွင် ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး ဦးအောင်ကျော်မြင့်က အမှာစကား ပြောကြားပြီး ဆုရရှိသူများအား ဆုအသီးသီး ချီးမြှင့်သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွင်း ရုံတင်ပြသခဲ့သည့် မြန်မာဇာတ်ကားပေါင်း ၇၁ ကား ရှိ၍ အကောင်းဆုံး မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆုများအဖြစ် ဓာတ်ပုံဆု၊ အမျိုးသား ဇာတ်ပို့ဆုနှင့် အမျိုးသမီးဇာတ်ပို့ဆု စုစုပေါင်းသုံးဆု ချီးမြှင့် ခံရသည်။

ဆုအမည်	ဆုရရှိသူ	ဇာတ်ကားအမည်
ရုပ်ရှင်ဓာတ်ပုံဆု	ချစ်မင်းလူ	နုလုံးသားမြို့တော်
အမျိုးသားဇာတ်ပို့ဆု	မြတ်လေး	ရင်ထဲမှာရွာသောမိုး
အမျိုးသမီးဇာတ်ပို့ဆု	မိုးမြင့်အောင်	နုလုံးသားမြို့တော်

မြတ်လေးသည် မန်းရုပ်ရှင်ကရိုက်ကူးသော ရင်ထဲမှာ ရွာသောမိုး ဇာတ်ကားတွင် သင်္ချိုင်းစောင့် ဦးဩဘာ အဖြစ် ပြောင်မြောက်စွာ သရုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သဖြင့် ၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသားဇာတ်ပို့ဆုကို ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ မြတ်လေးသည် ၁၉၆၁ ခုနှစ်က သူ့ဇာတ်ရုပ်ရှင်က ရိုက်ကူးသော အမုန်း၏နောက်ဝယ် ဇာတ်ကားဖြင့် အကောင်းဆုံး အမျိုးသားဇာတ်ဆောင်ဆုကို ရရှိခဲ့ဖူးရာ ဤအကြိမ်သည် ဒုတိယအကြိမ် ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု ရရှိခြင်းဖြစ်သည်။

မိုးမြင့်အောင်သည် သူရိယပညာရုပ်ရှင်က ရိုက်ကူးသော နုလုံးသားမြို့တော် ဇာတ်ကားတွင် အချစ်ရုံးသမား နုလုံးရောဂါသည်ကလေး ဆွေဆွေအဖြစ် အနုပညာပြောင်မြောက်စွာ သရုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့သဖြင့် ၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွက် အမျိုးသမီးဇာတ်ပို့ဆုကို ရရှိခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ရုပ်ရှင် ဓာတ်ပုံဆု ချစ်မင်းလူသည် နုလုံးသားမြို့တော် ဇာတ်ကားတွင် ရုပ်ရှင်ဓာတ်ပုံပညာစွမ်းဖြင့် အလင်းနှင့် အမောင်၊ အရောင်နှင့် အရိပ်ကို အနုစိတ်၍ ရိုက်ကူး တင်ပြနိုင်ခြင်း၊ ဇာတ်လမ်း၏ သဘောသဘာဝနှင့် ဇာတ်ကွက်၏ အနှစ်သာရများကို ပိုမို ပီပြင် လေးနက်စေရန် ဓာတ်ပုံပညာဖြင့် အထောက်အကူပြု ရိုက်ကူး တင်ပြနိုင်ခြင်း များကြောင့် ရုပ်ရှင်ဓာတ်ပုံထူးချွန်ဆု ရရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ချစ်မင်းလူသည် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်က နေရူပ ဇာတ်ကားဖြင့် ရုပ်ရှင်ဓာတ်ပုံဆု ရရှိခဲ့ဖူးရာ ဤအကြိမ်သည် ဒုတိယအကြိမ် ရရှိခြင်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာ့ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆုချီးမြှင့်ခဲ့သော ၃၃ နှစ်အတွင်း ဇာတ်ကားဆု ၂၂ ဆု၊ ဒါရိုက်တာဆု ၂၀၊ အမျိုးသား

၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွက် အကောင်းဆုံး
 ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆုရရှိသူများ

ဇာတ်ဆောင်ဆု ၁၆ ဆု၊ အမျိုးသမီး ဇာတ်ဆောင်ဆု ၂၇ ဆု၊ အမျိုးသားဇာတ်ပို့ဆု ၁၈ ဆု၊ အမျိုးသမီး ဇာတ်ပို့ဆု ၂၁ ဆု၊ ဓာတ်ပုံဆု ၂၃ ဆုနှင့်အထူးဆုသုံးဆု စုစုပေါင်း ဆု ၁၅၀ ချီးမြှင့်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။

ရှုဂေါ၊မာ့စ် (ခရစ် ၁၈၈၇-၁၉၈၅)။ ။ပုံစံတကျရသ ပညာနည်းစနစ်ပိုင်းနှင့် သင်္ကေတနိမိတ်ပုံ နည်းပညာတို့ကို ပေါင်းစပ်၍ နိမိတ်ပုံတို့အတွင်း၌ ငုပ်လျှိုးနေသော အနု ပညာစွမ်းအားကို ဆန်းကြယ်သောစိတ်ကူးဖြင့် ဖော်ကျူး ပေးနိုင်သည်ဟု နှစ်ဆယ်ရာစုနှစ် ကမ္ဘာ့ပန်းချီပန်းပု ပညာ အကဲဖြတ်သူတို့၏ ထောပနာပြုခြင်းခံရသူ အနုပညာရှင် ကြီး မာ့စ် ရှုဂေါကို ယခုအခါ ဗိုင်လီရပ်ရှား သမ္မတနိုင်ငံ ဟုခေါ်တွင်သည့် ဒေသရှိ ဗစ်တက်မြို့လေး၌ ၁၈၈၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ ရှုဂေါတို့မိသားစု သည် ယင်းမြို့လေးရှိ အခြား ရဟူဒီ လူမျိုး ၂၀,၀၀၀ ခန့် နည်းတူ ဘာသာတရားကိုးကွယ်ခဲ့သည်။ ဖခင်က ငါးဆား နယ်အလုပ်ရုံတစ်ခုတွင် ကာယလုပ်သားဖြစ်၍ မိခင်က ဈေး ရောင်းသော်လည်း ရင်သွေး ကိုးယောက်ရှိသော ရှုဂေါတို့ မိသားစုအတွက် စားဝတ်နေရေးဖူလုံရုံမျှသာရှိသည်။ ရှုဂေါ သည် ရဟူဒီ မူလတန်း ကျောင်းတွင် ပညာ ဆည်းပူးပြီး

နောက် ရှုရှားဘာသာသင် အစိုးရကျောင်းသို့ ဆက်လက် တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ခရစ်ယာန် သမ္မာကျမ်းစာ ဖတ်သည့် အခါဖတ်၍ ရဟူဒီ ဝတ်ကျောင်းတွင် ဓမ္မသီချင်း ဆိုသည့် အခါ ဆိုရသောရှုဂေါသည် ဘုရားဗျာဒိတ်ကို လက်မခံလို သော ဝါဒကို ဆန့်ကျင်သည့် ဟက်စီဒင် အမည်ရှိ ရဟူဒီ ဘာသာရေးဂိုဏ်းခွဲတစ်ခု၏ အယူဝါဒအချို့ကို ခံယူခဲ့သည်။ ရှုဂေါသည် ငယ်စဉ်ကပင် ပန်းချီဆရာဖြစ်လာရန် ရည် မှန်းချက်ရှိခဲ့သည့်အလျောက် စာသင်ကျောင်း၌ ပုံဆွဲပညာ အခြေခံသင်ရိုးကို တတ်မြောက်ခဲ့ပြီးသောအခါ ဇာတိ မြို့ လေးရှိ ရဟူဒီပင် ပန်းချီခန်းမ၌ ဆက်လက် ပညာဆည်း ပူးသည်။ တဖန် ၁၉၀၇ ခုနှစ်တွင် စိန်ပီတာ စဘတ်မြို့ (ယခု လီနင်ဂရက်) ရှိ ပန်းချီကျောင်းတွင် သုံးနှစ်တာမျှ လေ့လာခဲ့ပြန်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ထိုစဉ်က ရှုရှား နိုင်ငံ ၌ကဇာတ်ရုံ ဒီဇိုင်းပညာရှင်အဖြစ် စတင် ထင်ရှားစပြုနေ ပြီဖြစ်သော လီယုန်ဘက်ထံတွင်တပည့်ခံခဲ့ပြန်ရာ ကဇာတ်ရုံ ဆက်တင်ဒီဇိုင်းများ၊ ဝတ်စုံဒီဇိုင်းများဖန်တီးသည့် ပညာ ကိုပါ တတ်မြောက် လာခဲ့သည်။ ထိုကာလပိုင်းတွင် ရှုဂေါ ရေးဆွဲသော လက်ရာများအနက် လူသေလက်အိတ်နက်နှင့် ကျွန်ုပ်၏ချစ်သူ အမည်ရှိ ပန်းချီကားနှစ်ချပ်သည် အထင် ရှားဆုံး ဖြစ်သည်။ ရှုဂေါသည် ၁၉၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရဟူဒီလူကုံထံ မက်ဗီ

ကမ္ဘာကျော် အနုပညာရှင်ကြီး မာ့စ် ရှုဂေါ

နာမာဆိုသူ၏ အထောက်အပံ့ဖြင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့၌ ပန်းချီပညာ ဆက်လက်ဆည်းပူးခွင့်ရသည်။ စာပေလောက တွင် ရွှေတန်းသို့ ရောက်နေပြီဖြစ်သော ပန်းချီဝေဖန်ရေး ဆရာနှင့် ကဗျာဆရာ ဂီလော် အပေါ်လီနယ် (၁၈၈၀-၁၉၁၈) အပါအဝင်အနုပညာရှင်များစွာနှင့် ရင်းနှီးခွင့်ကြုံ သည်။ ခေတ်ပေါ် ပန်းချီသစ်ဖန်တီးမှုကြောငြာစာတမ်းဟု ဆိုစမှတ်ပြုကြသော စာအုပ်ဖြစ်သည့် ကုဗနည်းစနစ်ပန်းချီ ဆရာများအကြောင်း(၁၉၁၃)ကို ရေးသားခဲ့သော အပေါ် လီနယ်သည် ကုဗနည်းစနစ်ပန်းချီဆရာတို့၏ အနုပညာဝါဒ ကို ဆာရီယယ်လစ်ဇင်း (သရုပ်လွန်ဝါဒ) ဟု အမည်ပေး ခဲ့သူဖြစ်သည်။ ရှုဂေါသည် ပဗလီပီကာဆို(၁၈၈၁-၁၉၇၃)၊ ဖာနန် လေဂါ (၁၈၈၁-၁၉၅၅)၊ ဗာစီလီ ကန်ဒင်စကီး (၁၈၆၆-၁၉၄၄)၊ ချိမ်း ဆူတင်း (၁၈၉၄-၁၉၄၃) စသည့် ပန်းချီပညာရှင်များနှင့်လည်း ခေတ်ပေါ်ပန်းချီသစ် အနု ပညာဖန်တီးမှု စနစ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နှီးနှောခွင့် ကြုံ သည်။ ပါရီမြို့ရှိ ပြတိုက်များနှင့် ပန်းချီအရောင်းဆိုင်ပြခန်း များတွင် ပစ်ဆာရို(၁၈၃၀-၁၉၀၃)၊ ဇန်းရနွား (၁၈၄၁-၁၉၁၉) စသည့် အင်ပရက်ရှင်းနစ်ပန်းချီဆရာများ၏ လက် ရာများကို တွေ့မြင်သောအခါတွင်မူ ရှုဂေါသည် လက်ရှိ ရေးဆွဲနေသော သမားရိုးကျပန်းချီစနစ်ကို စွန့်လွှတ်လိုက် သည်။ ထိုဘဝတစ်ဆစ်ချိုးတွင် ရေးဆွဲခဲ့သော လက်ရာများ တွင် လက်ချောင်းခုနစ်သွယ်ဖြင့် မှန်းခြယ်သော ကိုယ်ရေး ပုံတူ၊ ကျွန်ုပ်နှင့်ရွာ၊ ခရစ်တော် ကားစင်တင်ရာအရပ်၊ တယောပညာရှင်နှင့် လေသာပြတင်းက ပါရီရှုခင်းတို့သည် ဂန္ထဝင်မြောက်ပန်းချီကားများ ဖြစ်ကြသည်။ ၁၉၁၄ ခုနှစ် တွင် ဂျာမနီနိုင်ငံဘာလင်မြို့ရှိ ဒေယာရှုတမ်း (မုန်တိုင်း) အမည်ရှိ ခေတ်သစ်ပန်းချီမဂ္ဂဇင်းတိုက် ပန်းချီပြခန်းတွင် ဗေဆော်ဦး တကိုယ်တော်ပန်းချီပြပွဲ ခင်းကျင်းပြသခဲ့ရာ ဂျာမန် ခေတ်သစ်ပန်းချီအသိုက်အဝန်းကို ဩဇာလွှမ်းမိုး ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဇာတိမြို့လေးသို့ သွားရောက်စဉ် ပထမ ကမ္ဘာစစ်ကြီးနှင့်ကြုံရသည်။ ဇာတိမြို့ရှိ ရှုခင်းများနှင့်

သက်ကြီးရွယ်အိုတို့၏ပုံများကို ရေးဆွဲနေခဲ့သည်။ ထိုပုံများ ထဲတွင် ဝတ်ပြုနေသောရဟူဒီနှင့် အစိမ်းထဲကရဟူဒီတို့သည် အထူးကျော်ကြားသည်။

ရှုဂေါသည် ၁၉၁၅ ခုနှစ်တွင် ဇာတိမြို့လေး၌ လူချမ်း သာ တဦး၏သမီး ဖြစ်သော ဘယ်လာ ရိုဆင်းဖဲနှင့် အိမ် ထောင်ပြုသည်။ မေးနေ အမည်ရှိပန်းချီကားတွင် ကောင်း ကင်၌ပုံသန်းနေသောချစ်သူအဖြစ် ရိုဆင်းဖဲ၏ပုံကို ထည့် ဆွဲဖူးသည်။ ၁၉၁၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ တော်လှန်ရေး ဆင်နွဲသောအခါရှုဂေါသည် ဗစ်တက်ဒေသ၏ အနုပညာ ရေးရာအရာရှိတဦးဖြစ်လာသည်။ ယင်းဒေသ၌ပန်းချီပညာ သင် ကျောင်းနှင့် ပြတိုက် တည်ဆောက်ရန် စီမံကိန်းချ ဆောင်ရွက်နေစဉ် နှစ်နှစ်ခွဲအကြာ၌ ဒေသခံ အာဏာပိုင် များနှင့် သဘောထား ကွဲလွဲ သဖြင့် မော်စကိုမြို့သို့ ရွှေ့ ပြောင်းပြီး ကဇာတ်ရုံဒီဇိုင်းဖန်တီးမှုနယ်ပယ်သို့ ဦးလှည့် ခဲ့ပြန်သည်။ ရဟူဒီစာရေးဆရာ ရှိုလမ်အလီချမ်၏ ပြဇာတ် များအတွက် ဖန်တီးပေးခဲ့သော နောက်ခံကား အဆင် အပြင်နှင့် ဝတ်စုံဒီဇိုင်းများကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကမာနီ ကဇာတ်ရုံအတွက်ရေးဆွဲသော နံရံပန်းချီကားကြီး များ ကြောင့်လည်းကောင်း လျှမ်းလျှမ်းတောက် ကျော်ကြား လာသည်။ ၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင် ရုရှားနိုင်ငံမှ အပြီးအပိုင် ထွက်ခွာ၍ ဘာလင်မြို့သို့ သွားရောက်ခဲ့ရာ ၁၉၁၄ ခုနှစ်က ထားရစ်ခဲ့သော ပန်းချီကားအမြောက်အမြား ပျောက်ဆုံး သွားပြီဖြစ်ကြောင်းသိရှိခဲ့ရသည်။ ၁၉၂၃ ခုနှစ်တွင် ပါရီ မြို့၌ အခြေချနေထိုင်သည်။

ရှုဂေါသည် ဘာလင်မြို့၌ နေထိုင်ခဲ့စဉ်က ပုံနှိပ်ဆိုင်ရာ ထွင်းပန်းချီအတတ်ကို တတ်မြောက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာကျော် စာရေးဆရာကြီး နီကိုလေ ဂိုဂိုး (၁၈၀၉-၁၈၅၂) ၏ အထင်ရှားဆုံးဝတ္ထုတပုဒ်ဖြစ်သည့် သေဆုံးပြီး သောဝိညာဉ်များ စာ အုပ် အ ထူး ထုတ် ကို သရုပ်ဖော်ရန် ပုံနှိပ်ထွင်းပန်းချီ ၁၀၇ မျက်နှာကို သုံးနှစ်တာမျှ အချိန်ယူ ဖန်တီးပေးခဲ့သည်။ ပြင်သစ် ကဗျာဆရာ ဂျောင် ဒီ လာ ဖွန်တီး(၁၆၂၁-၁၆၉၅) ၏ ၁၆၆၈ ခုနှစ်မှ ၁၆၉၄ ခုနှစ် အတွင်း ရေးသားခဲ့သောပုံပြင် ၂၃၀ ခန့်ကို စုစည်းထုတ်ဝေ သည့်စာအုပ်အတွက် ၁၈ ရာစုနှစ်ပုံနှိပ် လက်ရာများနှင့် ဆင်တူသော ရောင်စုံထွင်းပန်းချီများ အချုပ် ၁၀၀ စီစဉ် ပေးခဲ့ရာတွင် ရောင်စုံအပြောက် အမုမ်း အနုစိတ်လွန်းသော ကြောင့်ထိုခေတ်ပုံနှိပ်အတတ်ဖြင့်ရိုက်နှိပ်ရန်မဖြစ်နိုင်ရကား အဖြူအမည်း ထွင်းပန်းချီများ ပြောင်းလဲ ဖန်တီးပေးခဲ့ရာ ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးသည်။ တဖန် သမ္မာကျမ်းစာအတွက် သရုပ်ဖော် ပုံနှိပ်ထွင်းပန်းချီများကိုဖန်တီးခဲ့ရာ ၁၉၃၉ ခုနှစ် တွင် ၆၆ ချပ်ထိပြီးစီးသည်။ တဖန် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီး ဖြစ်ပွားပြီးသောအခါ ၁၀၅ ချပ်ထိပြီးစီးသည်။ သေဆုံးပြီး

သောဝိညာဉ်များဝတ္ထုစာအုပ်ကို ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသောအခါတွင် ရှုဂေါ၏ ပုံနှိပ်ထွင်းပန်းချီလက်ရာ ၁၁၈ ခု အထိထည့်သွင်း ဖော်ပြ နိုင်ခဲ့သည်။ လာ ဖွန်တန်၏ ပုံပြင်များ စာအုပ်ကို ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေသောအခါတွင် မျက်နှာဖုံး ပန်းချီနှစ်ပုံအပါအဝင် ၁၀၂ ပုံအထိ ထည့်သွင်း ဖော်ပြနိုင်ခဲ့သည်။ ရှုဂေါ၏ သရုပ်ဖော် ပန်းချီများ ပါဝင်သော သမ္မာကျမ်းစာ စာအုပ်ကိုလည်း ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့သည်။ ၁၉၂၀ ပြည့်လွန်နှင့် ၁၉၃၀ ပြည့်လွန်နှစ်များအတွင်း ကင်းဗတ်စပေါ်၌ ရေးဆွဲသော ပန်းချီကား ဦးရေ နည်းပါးခဲ့သည့်အပြင် ဆွဲသမျှမှာလည်း ဝေဖန်ခံခဲ့ရသည်။ သို့ရာတွင် ဟစ်တလာ သြဇာလွှမ်းမိုး လာချိန်တွင် ရှုဂေါ၏တမူထူးခြားသောလက်ရာဖြစ်သည့် အဖြူရောင်လက်ဝါးကပ်တိုင် အမည်ရှိပန်းချီကားမှာမူ အထူးထင်ရှားသည်။

ရှုဂေါသည် ခရီးထွက်၍ ပန်းချီဆွဲခဲ့ရာ ၁၉၂၄ ခုနှစ်တွင်မြိတိန်၌လည်းကောင်း၊ ၁၉၂၆ ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်ပြည်တောင်ပိုင်း၌ လည်းကောင်း၊ ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် ပါလက်စတိုင်းဒေသ၌ လည်းကောင်း၊ ၁၉၃၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၇ ခုနှစ်အထိ ကာလအတွင်း ဟော်လန်၊ စပိန်၊ ပိုလန်နှင့်အီတလီနိုင်ငံတို့၌လည်းကောင်း နေထိုင်ခဲ့ဖူးသည်။ ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် ကျွန်ုပ်၏ဘဝ အမည်ရှိ ကိုယ်ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာအုပ်ကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ရှုဂေါသည်ခေတ်သစ်ပန်းချီ အနုပညာစွမ်းရည်အတွက် ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် ကာနေဂျီဂုဏ်ထူးဆောင်ဆု ချီးမြှင့်ခံခဲ့ရသည်။

ဥရောပတွင် နာဇီဂျာမန်တို့၏ အန္တရာယ် ခြိမ်းခြောက်လာသောကြောင့် ၁၉၄၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ရှုဂေါနှင့် မိသားစုသည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ပြောင်းရွှေ့ ခိုလှုံသည်။ ထိုကာလတွင် ရေးဆွဲသော လက်ရာများ အနက် အဝါရောင် လက်ဝါးကပ်တိုင်၊ ငှက်မွှေးနှင့် ပန်းမာလာ အမည်ရှိ ပန်းချီကား နှစ်ချပ်သည် အောင်မြင် ကျော်ကြားသည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ဇနီးရိုဆင်းဖဲ ကွယ်လွန်သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်တွင် ရေးဆွဲသော သူမ၏ ဝန်းကျင်မှာနှင့် ထိမ်းမြားမင်္ဂလာဖယောင်းတိုင်အမည်ရှိ ပန်းချီကား နှစ်ချပ်တွင် ကွယ်လွန်သူဇနီး၏ ပုံကို အလွမ်းပြေထည့်သွင်း ရေးဆွဲထားခဲ့သည်။ ရှုဂေါသည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် စိတ်ကဖန်တီးသော လက်ရာများအမည်ရှိ စာအုပ်ကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။

ရှုဂေါသည် ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံသို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခဲ့ပြန်သည်။ ပြင်သစ်ရီဗီယဲဆားအရပ်၌ အခြေချနေထိုင်စဉ် ရှေးရိုးဆန်သော ယင်းဒေသရှိ အိုးထိန်းသည် လုပ်ငန်းများကို စိတ်ဝင်စားခဲ့သည့်အလျောက် ကြွေထည်လက်မှုပညာကို အသက် ၆၅ နှစ်တွင် ဆည်းပူးတတ်မြောက်ခဲ့ပြီး သုံးဘက်မြင် ပန်းပုလက်ရာများ ဖန်တီးခဲ့ပြန်သည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၅၆ ခုနှစ်အကြားတွင် ဇာတိရပ်မြေ အမှတ်တရပန်းချီကားများကို ရေးဆွဲခဲ့ပြန်သည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံရှိ ရိုင်းမစ် ကဲသီဒရယ် ဘုရားရှိခိုးကျောင်းကြီး၊ နယူးယောက်မြို့ရှိ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ချုပ်အဆောက်အအုံနှင့်ဂျူးဆလမ်းမြို့ ဟေဗရူး ဆေးတက္ကသိုလ်၊ ဟာဒက်ဆာ ရဟူဒီဝတ်ကျောင်းကြီးတို့အတွက် ပြတင်းအပြောက်အမွမ်း မှန်ပန်းချီဒီဇိုင်းများ ဖန်တီးပေးခဲ့သည်။ ပါရီ အော်ပရာကဇာတ်ရုံ မျက်နှာကြက် ဒီဇိုင်းကိုလည်း ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် အပြီးသတ် ရေးဆွဲပေးခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဂီတ၏ ရေသောက်မြစ်များနှင့် ဂီတ၏ မဟာအောင်ပွဲ အမည်ရှိ ရောမနံရံပန်းချီ ကားချပ်ကြီးနှစ်ချပ်ကို နယူးယောက် မက်ထရိုပိုလီတန် အော်ပရာ ကဇာတ်ရုံကြီးအတွက်ရေးဆွဲခဲ့သည်။ ၁၉၆၇ ခုနှစ်တွင် ယင်းကဇာတ်ရုံ၌ တင်ဆက်သည့် ဂီတပညာရှင် ဗော့ဂန်း အမာဒီယို မိုးဇတ် (၁၇၅၆-၁၇၉၁) ၏ မှော်ပလွေ အော်ပရာ ကဇာတ်အတွက် နောက်ခံကား အဆင်အပြင်နှင့် ဝတ်စုံဒီဇိုင်းများ စီစဉ်ပေးခဲ့သည်။ ဥရောပတစ်ဝှမ်းက အမေရိကန်နိုင်ငံ၊ အစ္စရေးနိုင်ငံနှင့် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုတို့တွင်လည်း ပန်းချီ ပန်းပုလက်ရာ ပြပွဲ အကြိမ်ကြိမ် ခင်းကျင်း ပြသခဲ့သော ရှုဂေါသည် နိုင်ငံတကာ အနုပညာဂုဏ်ထူးဆောင်ဆု အများအပြား ဆွတ်ခူး ရရှိခဲ့သည်။

ဇာတ်ခုံ အခင်းအကျင်းဒီဇိုင်းပညာ၊ ပုံနှိပ် သရုပ်ဖော် ထွင်းပန်းချီ၊ နံရံပန်းချီပညာနှင့် ခေတ်ပေါ်ပန်းချီသစ်ပညာ ရပ်နယ်ပယ်များတွင်သာမက ပန်းပုပညာတွင်ပါ ထူးချွန်လှသော အနုပညာရှင်ကြီး ရှုဂေါသည် ပြင်သစ်နိုင်ငံ တောင်ပိုင်း နစ်မြို့အနီး နေအိမ်၌ ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လတွင် ကွယ်လွန်သည်။

ရှားလော့, အဲဒီဂွန် အယ်လစ်ဇဘက်မာရီဝီဟယ်မိုင်း၊ ဘုရင်မကြီး (ခရစ် ၁၈၉၆-၁၉၈၅) ။ ။ပြည်ထောင်စု သမ္မတ ဂျာမနီနိုင်ငံ၊ ဗဲလဂျီယံနိုင်ငံနှင့် ပြင်သစ် သမ္မတနိုင်ငံတို့ အကြားရှိ ၉၉၈ စတုရန်းမိုင် ကျယ်ဝန်းသော လူဇင်းဘတ်နိုင်ငံကို ၁၉၁၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၄ ခုနှစ်အထိ အုပ်စိုးသွားခဲ့သူ ဘုရင်မကြီး ရှားလော့ကို ၁၈၉၆ ခုနှစ်တွင် ကိုးလမားဗဲမြို့၌ ခမည်းတော် စတုတ္ထမြောက် ဝီလျံဘုရင်နှင့် မယ်တော်မိဖုရားကြီး မေရီအန်းတို့က မွေးဖွားသည်။

လူဇင်းဘတ်ဘုရင် နက်ဆော နတ်ရွာ စံ ပြီးနောက် ၁၉၀၅ ခုနှစ်တွင် ထီးနန်းဆက်ခံသော စတုတ္ထမြောက် ဝီလျံဘုရင်သည် ထီးမွေခံသားတော်မရှိပဲ ၁၉၁၂ ခုနှစ်တွင် နတ်ရွာစံခဲ့သဖြင့် အကြီးဆုံးသမီးတော် မာရီယာ အဒလိုက်က အရိုက်အရာ ဆက်ခံခဲ့ရသည်။ ဘုရင်မကြီး

မာရီယာသည် ပထမ ကမ္ဘာစစ်ကာလတွင် ဂျာမန်လိုလားသော ရပ်တည်ချက် ထားရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဂျာမန်တပ်များ ၁၉၁၈ ခုနှစ်တွင် လူငယ်ဘဝကို နှိပ်စက်ခဲ့သော သွားသောအခါ နန်းကျခဲ့သည်။ ထိုအခါ ညီမတော်ဖြစ်သူ ရှားလော့က ထီးနန်းဆက်ခံခဲ့သည်။ ဘုရင်မကြီး ရှားလော့သည် ဉာဏ်ရည်ထက်မြက်မှု၊ စည်းရုံးရေး စွမ်းရည်ပြည့်ဝမှု၊ ပကာသန လျှော့ချမှုတို့ဖြင့် နိုင်ငံ အကြီးအကဲတစ်ဦးကို ကျေပွန်စွာ ထမ်းဆောင်ခဲ့ရာ လူငယ်ဘဝ နိုင်ငံ၏ လူနေမှုအဆင့်အတန်းကို မြှင့်တင်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။

ဘုရင်မကြီး ရှားလော့၏ လက်ထက်တွင် ၁၉၂၁ ခုနှစ်၌ ဗေလဂျီယံနိုင်ငံနှင့် စီးပွားရေး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေး စာချုပ် ချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့ပြီး နိုင်ငံပေါင်းချုပ်အသင်းကြီးသို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ် မေလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် လူငယ်ဘဝကို ဂျာမန်တို့ ဒုတိယအကြိမ်ကျူးကျော်ခဲ့ပြန်ရာ ဘုရင်မကြီးနှင့်မိသားစုသည် အင်္ဂလန်နိုင်ငံ၌ ခိုလှုံနေခဲ့ရသည်။

ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကာလအတွင်း ဘုရင်မကြီးနှင့်ဝန်ကြီးများသည် ကနေဒါနိုင်ငံ မွန်ထရီယယ်မြို့၌ အဝေးထောက်အစိုးရ ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး ဘုရင်မကြီး အင်္ဂလန်နိုင်ငံမှ အသံလွှင့်သော လှုံ့ဆော် ပြောဟောချက်များသည် ဥရောပပြည်သူများ စိတ်ဓာတ်မြှင့်တင်ရေးအတွက် အထူး ထိရောက်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

မဟာမိတ်တပ်များက ၁၉၄၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် လူငယ်ဘဝကို နာဇီ ဂျာမန်တို့လက်မှ လွတ်မြောက်စေခဲ့သောအခါ ဘုရင်မကြီး ရှားလော့က ဆက်လက် ထီးနန်းစိုးစံခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဘက်မလိုက် ရပ်တည်ချက်ကို စွန့်လွှတ်ကြောင်း ကြေငြာပြီး ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် မြောက်အတ္တလန္တိတ် စာချုပ်အဖွဲ့သို့ ဝင်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ဥရောပဘုံဈေးအဖွဲ့ကို တည်ထောင်ရာ၌ လည်း ဦးဆောင် ပါဝင်ခဲ့သည်။

ဘုရင်မကြီး ရှားလော့သည် မိုးဒွန် မင်း သား ကြီးဖီးလစ်နှင့် ၁၉၁၉ ခုနှစ်တွင် လက်ထပ် ထိမ်းမြားခဲ့ရာ သားတော်နှစ်ပါးနှင့် သမီးတော် လေးပါး ထွန်းကားခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကြင်ယာတော် မင်းသားကြီး ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ ဘုရင်မကြီးသည် ၁၉၂၁ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၅ ရက်နေ့တွင် ဖွားမြင်ခဲ့သော သားတော်ကြီး မင်းသားယွန်းအား ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် နန်းအပ်ပေးခဲ့သည်။

လူငယ်ဘဝ နိုင်ငံကို ၄၅ နှစ်တာမျှ စိုးစံခဲ့သော ဘုရင်မကြီး ရှားလော့သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၉ ရက်နေ့တွင် လူငယ်ဘဝ မြို့တော် ၏ မြောက်ဘက်ရှိ ရဲတိုက်ကြီး၌ နတ်ရွာစံသည်။

ရိုဗာနာဇေ, အက်ဒွပ် အန်ဗရိုစီယေဗစ် (ချ်) (ခရစ် ၁၉၂၈-)။ ။ ဆိုဗီယက် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ ပေါ်လစ်ဗျူရိုအဖွဲ့ဝင်နှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဖြစ်သူ အက်ဒွပ် ရိုဗာနာဇေကို ဂျော်ဂျီယာ ပြည်နယ်၊ မာန်မာတီလန်ကတ်စကီစီရင်စုတွင် ၁၉၂၈ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့၌ မွေးဖွားသည်။

ဂျော်ဂျီယာ ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီရှိ ပါတီကျောင်းတွင် လည်းကောင်း၊ ကူတေဆီပြည်နယ် ဆရာအတတ်သင် သိပ္ပံကျောင်းတွင်လည်းကောင်း ပညာသင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ကွန်မြူနစ်ပါတီ အဖွဲ့ဝင်တဦး ဖြစ်လာသည်။

အက်ဒွပ် ရိုဗာနာဇေသည် ၁၉၄၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၆ ခုနှစ်အထိ ကွန်မြူနစ်လူငယ်အဖွဲ့ (ကွန်ဆိုမို) တွင် ပါတီလုပ်ငန်းများကို လုပ်ကိုင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် ကွန်ဆိုမိုအဖွဲ့၏ ဒုတိယ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာခဲ့ပြီး ၁၉၅၇ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းမှစ၍ ၁၉၆၁ ခုနှစ်အထိ ပထမအတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာခဲ့သည်။

၁၉၆၁ ခုနှစ်မှအစပြု၍ ဂျော်ဂျီယာပြည်နယ် တီဘလီဆီမြို့၊ ပါဗိုမိန်စကီးစီရင်စု ပါတီကော်မတီ ပထမအတွင်းရေးမှူး၊ မက်စကီတီစီရင်စု ပါတီကော်မတီ ပထမအတွင်းရေးမှူး စသည်ဖြင့် ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခြင်း ခံရသည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ဂျော်ဂျီယာ ဆိုဗီယက် ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတနိုင်ငံ၏ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး အဖြစ်လည်းကောင်း ခန့်အပ်ခြင်းခံရသည်။

၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင် ဂျော်ဂျီယာ ကွန်မြူနစ် ပါတီ၏ တီဘလီဆီ မြို့တော်ကော်မတီ ပထမအတွင်းရေးမှူး အဖြစ်

ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး အက်ဒွပ် ရိုဗာနာဇေ

ရိုဗာနာဇေ, အက်ဒွပ်

ရွေးချယ်တင်မြောက်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ထိုနှစ်မှာပင် ဂျော်ဂျီယာ ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ၏ ပထမ အတွင်းရေးမှူး ဖြစ်လာသည်။

ရိုဗာနာဇေသည် ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်တဦးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၈ ခုနှစ်တွင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ၏ အလှည့်ကျပေါ်လစ်ဗျူရို အဖွဲ့ဝင်တဦးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီ၏ ပေါ်လစ်ဗျူရို အဖွဲ့ဝင်တဦးအဖြစ်လည်းကောင်း အဆင့်ဆင့် ရွေးချယ်ခံခဲ့ရသည်။

ထို့ပြင် ရိုဗာနာဇေသည် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ဦးစီးလွှတ်တော် ကိုးကြိမ်မှ ၁၁ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးများ၏ ကိုယ်စားလှယ်နှင့် ဂျော်ဂျီယာ ဆိုဗီယက်ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတနိုင်ငံ ဦးစီးလွှတ်တော်၏ ကိုယ်စားလှယ်လည်း ဖြစ်သည်။

အက်ဒွပ် ရိုဗာနာဇေအား ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ဦးစီး ဆိုဗီယက် လွှတ်တော် အစည်းအဝေးက ရွေးကောက် တင်မြောက်ခဲ့သည်။

ရိုဗာနာဇေသည် လီနင်ဘွဲ့တံဆိပ် လေးကြိမ်၊ ဆိုရှယ်လစ် လုပ်သားသုရံကောင်းဘွဲ့ နှစ်ကြိမ်နှင့် အခြားဂုဏ်ထူးဘွဲ့ထူးဆောင်တံဆိပ် အမျိုးမျိုး ရရှိခဲ့သူဖြစ်သည်။

ရွှေညာမောင်။ ။ (ချင်းစိန်၊ ဦး—ရှု။)

ရွှေဝါမြေ စစ်ဆင်ရေး။ ။ (လယ် ယာ မြေ ပြည်သူ့အကျိုးပြုလုပ်ငန်းများ—ရှု။)

ရွှေဥဒေါင်းတောင် ဆရာတော်။ ။ (ကုမာရ၊ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ—ရှု။)

လူငယ်လုပ်အားပေးစီမံကိန်း (၁၉၈၅)။ ။ နိုင်ငံတော်သည် လူငယ်လူရွယ်များ၏ အခန်းကဏ္ဍကို အစဉ်အလေးထား ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ (၁၀) တွင် “နိုင်ငံတော်သည် လူငယ်များ၏ ကာယ၊ ဥာဏ၊ စာရိတ္တ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် ပြုစုပျိုးထောင် ပေးရမည်” ဟု အတိအလင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်နှင့် အညီ လူငယ်လူရွယ်များကို အရေအတွက်မှ အရည်အချင်းသို့ ကူးပြောင်း ထောက်ပံ့ရေး၊

သုဝဏ္ဏ အမျိုးသား အားကစားခုံ တည်ဆောက်ရေး စီမံကိန်း၌ ပါဝင်လုပ်အားပေးနေကြသော လူငယ်များ

လူငယ်တို့၏ ကာယ၊ ဥာဏ၊ စာရိတ္တ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်ရေးအတွက် ပြုစုပျိုးထောင် ပေးလျက်ရှိသည်။

လူငယ်များ၏ ကာယ၊ ဥာဏ၊ စာရိတ္တ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ရာတွင် လူငယ်လုပ်အားပေးလုပ်ငန်းသည် အရေးပါသော ကဏ္ဍမှပါဝင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် လူငယ်များ ကာယ၊ ဥာဏ၊ စာရိတ္တ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် တတိယအား ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက်လည်းကောင်း ၁၉၇၃ ခုနှစ်မှစ၍ လူငယ်လုပ်အားပေးစီမံကိန်းကို ချမှတ်ကာ လုပ်အားပေးစခန်းများဖွင့်လှစ်၍ လူငယ်များကို လက်တွေ့ လေ့ကျင့်ပေးလျက်ရှိသည်။

ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီးသော လုပ်အားပေးစခန်းများမှာ ရပ်ဝေးအခြေစိုက် လုပ်အားပေးလုပ်ငန်း၊ အခြေခံပညာအထက်တန်းအောင် လုပ်အားပေးလုပ်ငန်း၊ အခြေခံပညာအထက်တန်းအောင် ဌာနဆိုင်ရာလုပ်အားပေးလုပ်ငန်း၊ ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်အားပေးလုပ်ငန်း၊ မိုးရာသီ စီးပွားရေးစစ်တမ်းကောက်ယူရေး လုပ်အားပေးလုပ်ငန်း၊ သွားဘက်

ဆိုင်ရာ ဆေးတက္ကသိုလ်ကျောင်းသားများ လုပ်အားပေး လုပ်ငန်း၊ စဉ်ဆက်မပြတ် လုပ်အားပေးလုပ်ငန်း စသည့် လုပ်အားပေးစခန်းများဖြစ်သည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ် နွေရာသီ ကျောင်းပိတ်ရက်တွင်လည်း လမ်းစဉ်လူငယ် စည်းရုံးရေး ဗဟိုကော်မတီဌာနချုပ် လူငယ်လုပ်အားပေးစီမံကိန်း ဗဟိုကော်မတီသည် ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ၁၉၇၅ ခုနှစ် နွေရာသီလူငယ် အခြေစိုက် လုပ်အားပေးစခန်း ငါးခုကို ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည်။

လူငယ်အခြေစိုက် လုပ်အားပေးစခန်းငါးခုမှာ သက်န်းကျန်းမြို့နယ် အမျိုးသားအားကစားရုံ တည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်း၊ လူငယ်အခြေစိုက် လုပ်အားပေးစခန်း၊ လှည်းကူးမြို့နယ် လှည်းကူး - ဝင်းဘောဒလမ်း တိုးချဲ့ခြင်းလုပ်ငန်း၊ လူငယ်အခြေစိုက် လုပ်အားပေးစခန်း၊ ဝမ်းတွင်းမြို့နယ် ကင်းတားရေလှောင်တံခါး ဘက်စုံစီမံကိန်း လူငယ်အခြေစိုက် လုပ်အားပေးစခန်း၊ မတ္တရာမြို့နယ် ဆည်တော်ကြီးစီမံကိန်း လူငယ်အခြေစိုက် လုပ်အားပေးစခန်း၊ ရွှေတောင်မြို့နယ် အထည်အချောကိုင်စက်ရုံ စီမံကိန်း လူငယ်အခြေစိုက် လုပ်အားပေးစခန်းတို့ဖြစ်ကြပြီး မြို့နယ် လမ်းစဉ်လူငယ် စည်းရုံးရေးကော်မတီများမှ အထက်တန်းအဆင့် ကျောင်းသားလူငယ်နှင့် ကျေးလက်လူငယ် အင်အား ၆၅၀ တို့သည် စခန်းအသီးသီးတွင် တာလတာ လုပ်အားပေးခဲ့ကြသည်။

အမျိုးသားအားကစားရုံ တည်ဆောက်ရေးစီမံကိန်း လူငယ်အခြေစိုက် လုပ်အားပေးစခန်းတွင် လူငယ်အင်အား ၁၅၀၊ လှည်းကူး - ဝင်းဘောဒလမ်း တိုးချဲ့ခြင်း လုပ်ငန်း လူငယ်အခြေစိုက် လုပ်အားပေးစခန်းတွင် လူငယ်အင်အား ၁၁၀၊ ကင်းတားရေလှောင်တံခါး ဘက်စုံစီမံကိန်း လုပ်အားပေးစခန်းတွင် လူငယ်အင်အား ၂၀၀၊ ဆည်တော်ကြီး စီမံကိန်း လူငယ်အခြေစိုက် လုပ်အားပေးစခန်းတွင် လူငယ် ၁၀၀ နှင့် အထည်အချောကိုင်စက်ရုံ (ရွှေတောင်) စီမံကိန်း လူငယ်အခြေစိုက် လုပ်အားပေးစခန်းတွင် လူငယ် ၁၀၀ ဦးတို့ ပါဝင်လုပ်အားပေးကြသည်။

ထို့အပြင် လူငယ်လုပ်အားပေးစီမံကိန်း ဗဟိုကော်မတီသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ကျောင်းပိတ်ရက်များတွင်လည်း ဆေးတက္ကသိုလ်များမှ ကျောင်းသားလူငယ်များ အခြေစိုက်လုပ်အားပေးနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပြီး ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး လူငယ်အခြေစိုက် လုပ်အားပေးစခန်း သုံးခုကို မော်ဘီမြို့နယ်၊ လှည်းကူးမြို့နယ်နှင့် အမရပူရမြို့နယ်တို့တွင် ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည်။

မော်ဘီမြို့နယ် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး လူငယ်အခြေစိုက် လုပ်အားပေးစခန်းတွင် ရန်ကုန်ဆေးတက္ကသိုလ် ၁ နှင့် သွားဘက်ဆိုင်ရာဆေးတက္ကသိုလ်မှ လူငယ် ၂၅ ဦး၊ လှည်း

ကူးမြို့နယ် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး လူငယ်အခြေစိုက် လုပ်အားပေးစခန်းတွင် ရန်ကုန်ဆေးတက္ကသိုလ် ၂ မှ လူငယ် ၂၅ ဦးနှင့် အမရပူရမြို့နယ် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး လူငယ်အခြေစိုက် လုပ်အားပေးစခန်းတွင် လူငယ်အင်အား ၅၀ စုစုပေါင်းလူငယ်အင်အား ၁၀၀ တို့သည် အောက်တိုဘာလ ၁၄ ရက်မှ ၂၈ ရက်ထိ ၁၅ ရက်ကြာ လုပ်အားပေးခဲ့ကြသည်။

နိုင်ငံတော် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စီးပွားရေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပြည်သူ့တရပ်လုံး ကျန်းမာရေးသည် အရေးကြီးသည့် အချက်ဖြစ်သည်။ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းသည် နိုင်ငံတော် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည့် ကျန်းမာကြံ့ခိုင်သည့် လုပ်သားကောင်းများ ဖြစ်လာရေးကို တဘက်တလမ်းမှ အထောက်အကူပြုနေသည်။ သို့ဖြစ်၍ နိုင်ငံတော်က ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးစီမံချက်များ ချမှတ်ပြီး ပြည်သူများ၏ ကျန်းမာရေးအတွက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ၁၉၇၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ လူငယ်လုပ်အားပေးစခန်း ဖွင့်လှစ်ရာတွင် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးကို အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး လူငယ်လုပ်အားပေး လုပ်ငန်းကို စတင် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး လူငယ်လုပ်အားပေးလုပ်ငန်းတွင် လူငယ်များ ပါဝင်လုပ်အားပေးကြသည့် လုပ်ငန်းအမျိုးအစားများမှာ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးစီမံချက်ပါ ရောဂါကာကွယ်ဆေးထိုးလုပ်ငန်း၊ ငါးနှစ်အောက် ကလေးသူငယ်များ အာဟာရဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၊ ရေတွင်းဆေးခပ်လုပ်ငန်းနှင့် သန့်ရှင်းသောအိမ်သာ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းတို့ ဖြစ်သည်။

လူငယ် လုပ်အားပေးစီမံကိန်း ဗဟို ကော်မတီသည် လုပ်အားပေးလုပ်ငန်းများမှ ရရှိသော အတွေ့အကြုံများ အရ ပိုမိုတိုးတက်သစ်လွင်သော အစီအစဉ်များကို ဆထက်ထမ်းပိုး တိုး၍ ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ပေရာ လုပ်အားပေးလုပ်ငန်းများတွင် လူငယ်များ ပါဝင် ဆောင်ရွက်နိုင်မှု အခြေအနေမှာ တနှစ်ထက်တနှစ် ပိုမိုမြင့်မား တိုးတက်လျက် ရှိလေသည်။

လေကြောင်းဆိုင်ရာထိခိုက်ပျက်စီးမှုကြီးများ။ ။

၁၉၇၅ ခုနှစ်သည် ကမ္ဘာ့လေကြောင်း ပျံသန်းမှုသမိုင်းတွင် လေယာဉ်ပျက်ကျမှုများသော နှစ်တနှစ်ဖြစ်ခဲ့သည်။ သိပ္ပံနှင့် စက်မှုပညာများ တိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ ခရီးသည်တင် လေယာဉ်များကို ခရီးသည် များ ပိုမိုတင်

လေကြောင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်ပျက်စီးမှုကြီးများ

ဆောင်နိုင်ရေး၊ လိုရာခရီးကို အချိန်တိုတိုနှင့် ရောက်ရှိနိုင်ရေး စသော အဓိကအချက်များအပေါ် မူတည်၍ ဆန်းသစ်တီထွင် လာခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် မျက်မှောက်ကာလတွင် ကမ္ဘာသုံးလေယာဉ် အတော် များများသည် ဘိုးအင်း လေယာဉ်ကြီးများသာ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ ဂျမ်ဘိုဂျက်ဟု ခေါ်သော အချို့ ရောမ လေယာဉ်ကြီးများသည် ခရီးသည်ဦးရေ ၅၀၀ ကျော်အထိ ဟင်ဆောင်နိုင်သည်။ ပျက်ကျရသော လေယာဉ် အများစုသည် ဘိုးအင်းဂျက်လေယာဉ်များ ဖြစ်ပြီး ခရီးသည်များ သေဆုံးမှုနှုန်းမှာလည်း များပြားခဲ့ရသည်။ ၁၉၅၅ ခုနှစ်အတွင်း လေယာဉ်ပျက်ကျမှုများကြောင့်လူဦးရေစုစုပေါင်း ၁,၉၄၈ ဦး သေဆုံးခဲ့ရပြီး ခရီးသည်ပေါင်း ၁၀၀ အထက် သေဆုံးခဲ့ရသော လေယာဉ်ပျက်ကျမှုကြီး ငါးကြိမ်ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။

ဘိုးအင်း ၇၂၇ (အိုင်ဘီးရီးယား)

အိုင်ဘီးရီးယား လေကြောင်းဌာနပိုင် ဘိုးအင်း ၇၂၇ လေယာဉ်ကြီးသည် ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် စပိန်နိုင်ငံမြို့တော် မဒရစ်မြို့မှ ပျံတက်လာခဲ့ပြီး မိနစ်အနည်းငယ်အကြာတွင် ပေပေါင်း ၃,၃၄၀ အမြင့်ရှိ အိုအစ်ဇ် တောင်ပေါ်သို့ ထိုးကျ ပျက်စီးသွားသည်။ ထိုလေယာဉ်ကြီးသည် မဒရစ်မြို့ လေဆိပ်မှ ခရီးသည် ၁၄၄ ဦး တင်ဆောင်လာခဲ့သည်။ လေယာဉ် ပျက်ကျရာတွင် ခရီးသည်များနှင့်အတူ လေယာဉ်အမှုထမ်း ခုနစ်ဦး၊ စုစုပေါင်း ၁၅၁ ဦးစလုံး သေဆုံးခဲ့သည်။

ဘိုးအင်း ၇၄၇ (အိန္ဒိယ)

ခရီးစဉ်အမှတ် ၁၈၂ ဖြစ်သော အိန္ဒိယ လေကြောင်းဌာနပိုင် ဘိုးအင်း ၇၄၇ ဂျမ်ဘိုဂျက်လေယာဉ်ကြီးသည် ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် အိုင်ယာလန် ကမ်းလွန်ဒေသ မြောက်အတ္တလန္တိတ် သမုဒ္ဒရာအတွင်းသို့ ပျက်ကျသွားခဲ့သည်။ လေယာဉ်ပေါ်၌ လိုက်ပါ သွားသော ခရီးသည်နှင့် လေယာဉ် အမှုထမ်း စုစုပေါင်း ၃၂၉ ဦး စလုံး သေဆုံးသွားခဲ့သည်။

လေယာဉ်ကြီး၏ ခရီးစဉ်မှာ ကနေဒါနိုင်ငံ တိုရန်တိုမြို့မှ အိန္ဒိယနိုင်ငံ ဘုံဘောမြို့အထိ ဖြစ်သည်။ တိုရန်တိုမြို့မှ ထွက်ခွာလာပြီးနောက် မွန်ထရီရယ်မြို့တွင် ရပ်နားခဲ့သည်။ ထို့နောက် မွန်ထရီရယ်မြို့မှ ဇွန်လ ၂၃ ရက်နေ့ နံနက် စောစောပိုင်းတွင် ထွက်ခွာလာခဲ့ပြီး အမြင့်ပေ ၃၁,၀၀၀ တွင် ပျံသန်းနေခဲ့သည်။ မွန်ထရီရယ်မြို့မှ ထွက်ခွာလာခဲ့ပြီး တနာရီခန့် အကြာ လန်ဒန်မြို့ရောက်ရန် မိနစ် ၄၀ ခန့် အလိုတွင် လေယာဉ်ကြီးသည် မြေပြင် လေ

ကြောင်း ထိန်းသိမ်းရေး မျှော်စင်ရှိ ရေဒါမြင်ကွင်းမှ ပျောက်ကွယ်သွားပြီး ပျက်ကျသွားခြင်း ဖြစ်သည်။

လေယာဉ်ကြီး ပျက်ကျပြီးနောက် မိနစ်အနည်းငယ်အတွင်း ဂျက်လေယာဉ်နှစ်စင်းသည် ဝေဟင်သို့ တက်လိုက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် နှစ်နာရီအတွင်း ကယ်ဆယ်ရေး သင်္ဘောများနှင့် လေယာဉ်များသည် အိုင်ယာလန် ကမ်းခြေအနီးသို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသည်။ လေကြောင်းပျံသန်းမှုဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများက ထိုလေယာဉ်ကြီး ပျက်ကျသွားခဲ့ခြင်းမှာ လေယာဉ်ပေါ်၌ ပေါက်ကွဲမှု ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းကြောင့်ဟု ယူဆခဲ့ကြသည်။

လော့ခ်ဟိဒ် အယ် ၁၀၁၁ (အမေရိကန်)

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ဒယ်လတော လေကြောင်းဌာန၏ ခရီးစဉ်အမှတ် ၁၉၁ ဖြစ်သော ခရီးသည်တင် လေယာဉ်ကြီး လော့ခ်ဟိဒ် အယ် ၁၀၁၁ သည် ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂ ရက်နေ့ညက မိုးသက်မုန်တိုင်းများ ကျနေစဉ် ဒါးလက်စ်မြို့ရှိ ဒါးလက်စ်-ဖိုဝါ့သ် လေဆိပ်သို့ အဆင်း၌ ပျက်ကျ သွားခဲ့သည်။ လေယာဉ်ကြီးသည် ဖလော်ရီဒါ ပြည်နယ် ဖိုလောင်ဒါဒေးမြို့မှ လော့ခ်ဟိဒ် အယ် ၁၀၁၁ ပြည်နယ် ဖိုလောင်ဒါဒေးမြို့မှ လော့ခ်ဟိဒ် အယ် ၁၀၁၁ အသွားတွင် ဒါးလက်စ်-ဖိုဝါ့သ် လေဆိပ်သို့ ဆီဖြည့်ရန်နှင့် ခရီးသည်များ ထပ်မံတင်ရန် ဆင်းသက်စဉ် ပျက်ကျသွားခြင်း ဖြစ်သည်။

လေယာဉ်ပေါ်တွင် ခရီးသည်ပေါင်း ၁၆၁ ဦး လိုက်ပါသွားခဲ့သည်။ ၎င်းတို့အနက် ခရီးသည် ၂၈ ဦးနှင့် လေယာဉ်အမှုထမ်းသုံးဦး အသက်ချမ်းသာရာရခဲ့ပြီး ကျန် ၁၃၀ ဦးမှာ သေဆုံးသွားခဲ့သည်။ အသက် ချမ်းသာရာရသူ ၃၁ ဦးမှာ လေယာဉ်အမြီးပိုင်းတွင် လိုက်ပါလာသူများ ဖြစ်သည်။ လေယာဉ်ဦးပိုင်းမှာ အစိတ်စိတ်အပိုင်းပိုင်း ကွဲပြတ်သွားပြီး လေယာဉ်အမြီးပိုင်းမှာမူ အကောင်းပကတိအတိုင်း ကျန်နေခဲ့သည်။ မျက်မြင် သက်သေများကမူ လေယာဉ်ကြီး ကွင်းသို့ အဆင်းတွင် ဦးပိုင်းကို မိုးကြိုးထိမှန်ခဲ့သည်ဟု ပြောကြားခဲ့ကြသည်။

ဘိုးအင်း ၇၄၇ (ဂျပန်)

ဂျပန်လေကြောင်းဌာန၏ ခရီးစဉ်အမှတ် ၁၂၃ ဖြစ်သော ဂျမ်ဘိုဂျက် ဘိုးအင်း ၇၄၇ လေယာဉ်ကြီးသည် ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့ ညနေပိုင်း၌ တိုကျို-အိုဆာကာခရီးစဉ် ပျံသန်းရာတွင် တိုကျိုမြို့ အနောက်ဘက် ကီလိုမီတာ ၁၀၀ ခန့်အကွာရှိ တောင်ကုန်းတခုပေါ်သို့ ပျက်ကျ၍ လေယာဉ်ကြီးပေါ်တွင် လိုက်ပါလာသော ခရီးသည်နှင့် လေယာဉ်အမှုထမ်း ၅၂၄ ဦးအနက် ၅၂၀ ဦး သေဆုံးသွားခဲ့သည်။

ပျက်ကျသွားသော ဂျပန်လေကြောင်းဌာနပိုင် ဘိုးအင်း ၇၄၇ လေယာဉ်ကြီးမှ အသက်ရှင် ကျန်ရစ်သူ လေးဦးအနက် တဦးဖြစ်သူ အသက် ၁၂ နှစ်အရွယ်ရှိ ကေကို ကာဝါကာမိ ကို ကယ်ဆယ်လာစဉ်

လေယာဉ် မပျက်ကျမီ ညနေက တိုကျိုမြို့၏ နိုင်ငံ တကာလေဆိပ် ဟာနေဒါ၌ ထိုလေယာဉ်ကြီးဖြင့် လိုက် ပါမည့် ခရီးသည်များသည် နောက်တနေ့တွင် ကျင်းပမည့် ဂျပန်ရိုးရာ အိုဘွန်း ပွဲတော်ကို တက်ရောက် ရတော့မည် ဖြစ်၍ ပျော်ရွှင်နေခဲ့ကြသည်။ ထိုနေ့က လေယာဉ်ကြီး သည် ညနေ ၆ နာရီတွင် ထွက်ခွာရမည် ဖြစ်သော်လည်း ၆ နာရီ ၁၂ မိနစ်ကျမှ ထွက်ဖြစ်သည်။

အခြားသော ကမ္ဘာ့လေကြောင်းဌာနများသည် ဘိုး အင်းလေယာဉ်ကြီးများကို ပြည်ပခရီးစဉ်၌သာ အသုံးပြု လေ့ ရှိကြသော်လည်း ဂျပန်နိုင်ငံတနိုင်ငံတည်းကမူ ပြည် တွင်း ခရီးစဉ်များတွင်ပါ အသုံးပြုသည်။ ဂျပန်နိုင်ငံ၌ ဘိုးအင်း ၇၄၇ လေယာဉ်ကြီးပေါင်း ၄၉ စင်းရှိသည့်အနက် ၁၀ စင်းကို ပြည်တွင်းခရီးစဉ်များတွင် အသုံးပြုလျက် ရှိရာ ယခုလေယာဉ်ကြီးသည် တစင်းအပါအဝင်ဖြစ်သည်။

လေယာဉ်ကြီးသည် ပုံတက်ပြီးနောက် မကြာမီ ပုံမှန် အမြင့်ပေ ၂၅,၀၀၀ သို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဆယ် မိနစ်ခန့်အကြာ တိုကျိုမြို့အနောက်တောင်ဘက်ရှိ အစ်ဇူ အငူပေါ်သို့အရောက်တွင် လေယာဉ်မှူးက ဟာနေဒါ လေ ဆိပ်သို့ပြန်လည် ဆင်းသက်ခွင့် တောင်းခဲ့သည်။ ဟာနေဒါ လေဆိပ်မှ တာဝန်ရှိသူများက အနီးဆုံးဖြစ်သော နာဂို ယာလေဆိပ်တွင်ဆင်းသက်ရန် အကြံပေးသော်လည်း လေ ယာဉ်မှူးက မိမိလေယာဉ်၏ နောက်ပိုင်းရှိ အမှတ် (၅) တံခါးမှာ ချွတ်ယွင်းသွားပြီဖြစ်ကြောင်း၊ လေယာဉ်ခန်း အတွင်း လေဖိအား ကျဆင်းသွားကြောင်းနှင့် လေယာဉ် ပုံ၏တည်နေရာကို ရှာမတွေ့၍ လေဆိပ်မှရေဒါဖြင့် ရှာဖွေ ပေးရန်ဖြစ်ကြောင်း အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ ဟာနေ ဒါလေဆိပ်က လေယာဉ်၏ တည်နေရာကို ချက်ချင်းရှာဖွေ ပေး ခဲ့ပြီး လေယာဉ် သက်ဆင်းနိုင်ရန် ဟာနေဒါလေ

ဆိပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ယိုကိုတာ အမေရိကန် စစ်ဘက် လေယာဉ်ကွင်းကို လည်းကောင်း အဆင်သင့် ပြင် ပြီး ကြောင်း အကြောင်းကြားခဲ့သည်။ သို့သော် လေယာဉ် ကြီးဆီမှ အကြောင်းပြန်ကြားချက် မရတော့ပဲ ၆ နာရီ ၅၇ မိနစ်တွင် လေယာဉ်ကြီးသည် ဟာနေဒါ လေဆိပ် ရေဒါမြင်ကွင်းပေါ်မှ ပျောက်ကွယ်သွားခဲ့သည်။

လေယာဉ် ပျက်ကျခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းမှာ လေယာဉ်ကြီးနောက်ပိုင်းရှိ အမြင့် ၃၅ ပေရှိသော အမြီး မှ အစိတ်အပိုင်းနှင့် ဘက်မများ ပြုတ် ထွက် သွား ခဲ့၍ ဖြစ်သည်။

ဒီစီ ၈ (အမေရိကန်)

အမေရိကန် လေကြောင်းချိတ်ပတ်မတော် အမှတ်(၁၀၀) မှ ဒီစီ ၈ လေယာဉ်ကြီးသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်နိုင်ငံ ဂင်ဒါမြို့အနီးတွင် ပျက်ကျသွားခဲ့သည်။ လေယာဉ်ပေါ်တွင် လိုက်ပါလာခဲ့ ကြသော တပ်မတော်သားများသည် ဆိုင်းနိုင်းကျွန်းဆွယ် ဒေသ၌ မိမိတို့တာဝန်များ ပြီးဆုံး၍ ဌာနေသို့ ခရစ်စမတ် ပွဲတော်အမိ ပြန်လာကြသူများ ဖြစ်သည်။

လေယာဉ်၏ မူလခရီးစဉ်မှာ ပင်လယ်နီ၏ ဆိပ်ကမ်း မြို့ဖြစ်သော ရှမ်အဲလ်ရှိတ်မှ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ကင်တတ်ကီပြည်နယ် ဖို့ ကင်ဘဲလ်လေဆိပ်အထိ ဖြစ်သည်။ ပထမဦးဆုံးခရီးအဖြစ် ရှမ်အဲလ်ရှိတ်မှ ကိုင်ရိုမြို့သို့ ပျံသန်း ခဲ့သည်။ တဖန် အနောက်ဂျာမနီနိုင်ငံ ကိုလုံးမြို့တွင် မိနစ် ၉၀ ခန့်နားပြီး ဆီဖြည့်၍ အမေရိကန်နိုင်ငံ ဂင်ဒါမြို့သို့ ခရီးဆက်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် နောက်ဆုံး ခရီးစဉ်အဖြစ် ဂင်ဒါမြို့လေဆိပ်မှ ပျံတက်ခဲ့ပြီး တမိနစ်ခန့် အကြာတွင် လေယာဉ်ပြေးလမ်းနှင့် တမိုင်ခန့်သာဝေးသော ထင်းရှူး တောအုပ်ထဲသို့ အမြီးပိုင်း နိမ့်ဆင်းကာ ထိုးကျပေါက်ကွဲ သွားတော့သည်။ လေယာဉ်ပေါ်တွင် လိုက်ပါ သွားကြ သော တပ်မတော်သား ၂၄၈ ဦးနှင့် လေယာဉ်အမှုထမ်း ရှစ်ဦး စုစုပေါင်း ၂၅၆ ဦးစလုံး အသက် ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။

လေယာဉ် ပျက်ကျ ခြင်း ၏ အကြောင်း ရင်း ကို သိနိုင်သော သေတ္တာနက်ကို လောင်ကျွမ်းနေသည့် လေ ယာဉ်ကြီး၏ အနီး၌ ရှာတွေ့ခဲ့သော်လည်း သေတ္တာနက် မှာ မီးဒဏ်မခံနိုင်ပဲ ပျက်စီးသွားသောကြောင့် အဖြေမှန် ကို မသိနိုင်ပဲ ရှိခဲ့သည်။

ထိုကဲ့သို့ လေကြောင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက် ပျက်စီးမှုကြီး များအနက် ကမ္ဘာ့အဆိုးရွားဆုံး ထိခိုက်ပျက်စီးမှုများ မှာ ၁၉၇၇ ခုနှစ် တွင် ကင်နဒါကျွန်း တင်နေရီဖီလေဆိပ်၌ ဘိုးအင်း ၇၄၇ လေယာဉ်ကြီးနှစ်စင်း ခေါင်းချင်းဆိုင်တိုက် မိ၍ လူပေါင်း ၅၈၂ ဦး သေဆုံးရသော ထိခိုက်ပျက်စီးမှု၊

၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ပါရီမြို့အနီး၌ တူရကီ လေကြောင်းပိုင် ဒီစီ ၁၀ လေယာဉ်ကြီး ပျက်ကျ၍ လူပေါင်း ၃၄၆ ဦး သေ ဆုံး ခဲ့ ရ သော ထိခိုက် ပျက်စီးမှုနှင့် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော ဂျပန်နိုင်ငံလေကြောင်းပိုင် ဘိုးအင်း ၇၄၇ လေယာဉ်ကြီး ပျက်ကျ၍ လူပေါင်း ၅၂၀ သေဆုံးရခဲ့ သော ထိခိုက်ပျက်စီးမှုတို့ ဖြစ်ပေသည်။

လက်တင်အမေရိက။ ။လက်တင်အမေရိက ဒေသ တွင် စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးနှင့် ပြည်တွင်းရေးဆိုင်ရာ နယ်ပယ်အသီးသီး၌ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အတွင်းတွင်လည်း ထူး ခြားသောဖြစ်ရပ်များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

စီးပွားရေး

လက်တင်အမေရိကဒေသတွင် ၁၉၆၉ ခုနှစ် အောက် တိုဘာလ ၁၆ ရက်နေ့က ဖွဲ့စည်းခဲ့သော အင်ဒီးယန်းစာ ချုပ်အဖွဲ့၏ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများဖြစ်ကြသော ဗိုလစ်ဗီးယား၊ ကိုလုံးဗီးယား၊ အက်ကွာဒေါ၊ ပီရူးနှင့် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ တို့သည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် ပီရူး နိုင်ငံ လီမာမြို့၌ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ရာ အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံအချင်း ချင်း ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့်ငွေကြေးဖလှယ်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များ၌ အသုံးပြုနိုင်မည့် “အင်ဒီးယန်းပီဆို” ငွေ ကြေးအသစ်ကို စတင်သတ်မှတ်သည်။ ယင်းငွေကြေး အသစ်ကို အထောက်အကူပြုနိုင်ရန် ကိုလုံးဗီးယား၊ ပီရူး နှင့် ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံတို့က အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၂၀ စီထည့်ဝင်၍ ဗိုလစ်ဗီးယားနှင့် အက်ကွာဒေါနိုင်ငံတို့က ဒေါ်လာ ၁၀ သန်းစီ ထည့်ဝင်ကြသည်။ အင်ဒီးယန်းစာ ချုပ် စည်းမျဉ်း စည်းကမ်းများကို ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် ဒီဇင် ဘာလမှစ၍ အတည်ပြုခဲ့ပြီး ၁၉၇၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လမှစ၍ အာဏာသက်ရောက်ခဲ့သည်။ ယင်းစည်းကမ်းချက်များကို ပြင်ဆင်ရေးအတွက် ၁၉၈၀ ပြည့်လွန်နှစ်များအတွင်းတွင် ကိုလုံးဗီးယားနှင့် အက်ကွာဒေါနိုင်ငံတို့သည် ရှေ့တန်းမှ ကြိုးပမ်းလာခဲ့ကြသည်။ အထူးသဖြင့် ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံ မှုကို တင်းကျပ်စွာ ကန့်သတ်ထားသည့် ဆုံးဖြတ်ချက် အမှတ် ၂၄ ဟူသောအချက်ကို ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။ ကိုလုံးဗီးယားနိုင်ငံ သမ္မတဘီကန်ကွာသည် ကာတက်ဂျီး နားမြို့တွင် ကျင်းပခဲ့သော ၁၉၈၄ ခုနှစ် အင်ဒီးယန်း ပါ လီမန်အစည်းအဝေးတွင် ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု စည်းကမ်း သတ်မှတ်ချက်ကို အခြေခံကျကျ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အတွက် နှိုးဆော်သကဲ့သို့ အက်ကွာဒေါသမ္မတဖီဗာကလည်း ဆုံးဖြတ်ချက် ၂၄ ကို ဖျက်သိမ်းရန် ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၁၆ ရက်နေ့တွင် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ အကယ်၍ ပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုမလုပ်လျှင် အင်ဒီးယန်းစာချုပ်အဖွဲ့မှ နုတ်ထွက်

အကြမ်းဖက်သမားများလက်မှတ်ပြန်လွှတ်လာသည့် သမီးဖြစ်သူကို ကြိုဆိုနှစ်သိမ့်နေသော အယ်ဆာဗေဒိုသမ္မတ ဟိုဆေး နပိုလီယွန် ခွာတေ

ရလိမ့်မည်ဟု အက်ကွာဒေါနိုင်ငံက သတိပေးခဲ့ပြီးနောက် အက်ကွာဒေါနိုင်ငံ၌ ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကိုချုပ်ချယ် ထားသည့် ဥပဒေများမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရစေရန် ၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် သမ္မတ၏ အမိန့်ကြေငြာ ချက်ဖြင့် ပြင်ဆင်ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။ ထိုလုပ်ရပ်သည် ဆုံးဖြတ်ချက် ၂၄ ပုဂ္ဂိုလ်ကို တိုက်ရိုက် ဆန့်ကျင်လိုက် ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အက်ကွာဒေါနိုင်ငံသည် ကြွေးမြီဒေါ်လာ သန်းပေါင်း ၇,၃၀၀ ရှိနေသောကြောင့် ပြည်တွင်းစီးပွားရေး ပြုပြင် ပြောင်းလဲရန် အင်ဒီးယန်းအဖွဲ့၏ ဆုံးဖြတ်ချက် ၂၄ ကို ဆန့်ကျင်ခဲ့ရသည်ဟု ဆိုသည်။ ကြွေးရှင်ဘဏ်များသည် အက်ကွာဒေါနိုင်ငံ ပေးဆပ်ရန်ရှိသည့် ကြွေးမြီဒေါ်လာ သန်းပေါင်း ၄,၃၀၀ ကို နောက် ၁၂ နှစ်ကာလအထိ ရွှေ

ဆိုင်းပေးရန် ၁၉၈၄ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် သဘောတူညီ ခဲ့ကြသည်။ ထို့ပြင် မြီရှင် အနောက်နိုင်ငံများ၏ “ပါရီ ကလပ်” အဖွဲ့ကလည်း ကြွေးဆပ်ကာလ ရွှေဆိုင်းပေးခဲ့ သည်။ ထို့ကြောင့် အက်ကွာဒေါ နိုင်ငံသည် ယခင်က ပြည်ပပိုက်ကုန်မှ ရရှိသောဝင်ငွေ၏ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းကို ကြွေး ဆပ်ရန် သုံးခဲ့ရသော်လည်း ယခုအခါ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းကိုသာ သုံးစွဲရတော့မည်ဟု ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ဘဏ္ဍာရေး ဝန်ကြီးဌာနက ကြေငြာခဲ့သည်။

အင်ဒီးယန်းစာချုပ်အဖွဲ့ဝင် ဗိုလ်စီးယားနိုင်ငံသည် လည်း ပြည်ပကြွေးမြီဒေါ်လာ သန်း ၄,၉၀၀ ရှိလေရာ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု ၁၄,၀၀၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိသည်။ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ငွေကြေးဖောင်းပွမှု နှုန်း အမြင့်ဆုံးနိုင်ငံဖြစ်သည်။ တရားဝင်ငွေလဲလှယ်နှုန်းမှာ အမေရိကန် ၁ ဒေါ်လာလျှင် ပီဆို ၇၅,၀၀၀ နှုန်းရှိ၍ မှောင် ခိုတွင် ပီဆိုတသန်း ဝန်းကျင်နှုန်း ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ နွားနို့တလီတာလျှင် ပီဆို ၂,၂၀,၀၀၀ ပေးဝယ်ရ၍ မြန်မာ ငွေ ၄ ကျပ်တန်ဖိုးရှိ နယူးစတီခီ မဂ္ဂဇင်းတအုပ်ကို ပီဆို ၆,၀၀,၀၀၀ ပေးဝယ်ရသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့ထုတ် ကမ္ဘာ့ကုန် သွယ်ရေးဘဏ်များ၏ အစီရင်ခံစာအရ ကမ္ဘာ့ကုန်သွယ် ရေးဘဏ်များသို့ တင်ရှိသည့် နိုင်ငံတကာကြွေးမြီပမာဏ သည် ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာသန်း ၆,၅၅,၉၆၀ ရှိရာမှ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာသန်း ၆,၆၂,၂၆၀ အထိ ရှိလာ သည်ဟုဆိုသည်။ ထိုကြွေးစာရင်းတွင် လက်တင်အမေရိက နိုင်ငံဖြစ်သော ဗရာဇီးနိုင်ငံက ကြွေးမြီ ဒေါ်လာသန်း ၈၂,၂၆၀ ရှိပြီး မက္ကဆီကိုနိုင်ငံက ဒေါ်လာသန်း ၇၆,၁၆၀ ရှိသည်ဟု ဖော်ပြထားသည်။ ဗရာဇီးနိုင်ငံ၏ ပြည်ပကြွေး မြီစုစုပေါင်းသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် နှစ်ဆန်းတွင် ဒေါ်လာ သန်း ၁,၀၀,၂၀၀ ရှိ၍၊ မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ၏ ကြွေးမြီစုစုပေါင်း သည် ဒေါ်လာ သန်း ၉၅,၉၀၀ ဖြစ်သည်။

လက်တင်အမေရိကနိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးသည် ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်နောက်ပိုင်းတွင် အဆိုးရွားဆုံးသော အဆင့်သို့ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်၍ ထိုနိုင်ငံများ၏ စီးပွားရေးပြန်လည် ထူထောင်ရန်နှင့် ထိုဒေသတွင် နိုင်ငံခြားကြွေးမြီဒေါ်လာ သန်း ၃,၆၀,၀၀၀ တင်ရှိနေသည့်ပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု လိုအပ်နေကြောင်းဖြင့် အမေရိကနိုင်ငံများ ဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (အိုင်အေဒီဘီ) ဥက္ကဋ္ဌ ဘော်တစ်က အိုင်အေဒီဘီ ၂၅ နှစ်မြောက် နှစ်ပတ်လည် အစည်းအဝေးတွင် ပြောကြားခဲ့သည်။

ပြည်ပကြွေးမြီများသည်သင်္ချာနည်းအရလည်းကောင်း၊ စီးပွားရေးအရလည်းကောင်း၊ နိုင်ငံရေးအရလည်းကောင်း၊ လူ့ကျင့်ဝတ်အရလည်းကောင်း ပေးဆပ်ရန် မသင့်သော

လက်တင် အမေရိက

ငွေများဖြစ်သည်ဟု ဟာဗနားမြို့၌ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လက ကျင်းပသော လက်တင်အမေရိကအစည်းအဝေးတွင် ကတ်စတြိုက ပြောခဲ့သည်။ ထိုအဆိုကို အခြားနိုင်ငံများက လက်မခံခဲ့ချေ။ ကျူးဗားအစိုးရကမူ ဂျပန်နှင့်ပြင်သစ်စသော နိုင်ငံများထံမှ ချေးယူထားသည့်ကြွေး၏ အတိုးငွေ ဒေါ်လာသန်း ၃,၄၀၀ ကို ပေးဆပ်ခဲ့သည်။

နိုင်ငံရေး

ဗရာဇီးနိုင်ငံ၌ စစ်အုပ်ချုပ်ရေးကာလ ၂၁ နှစ်မျှ ကြာညောင်းခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ဗရာဇီး ဒီမိုကရက်တစ်လှုပ်ရှားမှု (ပီအမ်ဒီဘီ) ပါတီဝင်များနှင့် ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (ပီဒီအက်စ်) မှ ခွဲထွက်လာသူများ ပူးပေါင်းဖွဲ့စည်းထားသည့် အရပ်သားအစိုးရအဖွဲ့ အာဏာရရှိလာခဲ့သည်။

အရပ်သားသမ္မတ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ရန် ကြိုတင်ပြင်ဆင်နေချိန်တွင် အာဏာရစစ်အစိုးရက တဆင့်ခံရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရန် အတင်းအကျပ်တောင်းဆိုနေခြင်းကို ပီဒီအက်စ်ပါတီက ထောက်ခံနေသဖြင့် ထိုပါတီအတွင်းရှိ ဂိုဏ်းခွဲတခုက တိုက်ရိုက်ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပေးရန် ဆန္ဒကျင့် တောင်းဆိုလိုက်သည်။ ထိုဂိုဏ်းခွဲသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် လစ်ဗရယ်တပ်ဦးဟု လူသိများလာပြီး ထိုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃ ရက်နေ့တွင် တရားဝင်ဖွဲ့စည်းလိုက်သည်။ လစ်ဗရယ်တပ်ဦးတွင် ထင်ရှားသော အဖွဲ့များမှာ ဒုတိယသမ္မတ အန်တိုနီယို ချာဗက်စ် ဒီမင်ဒွန်ဆာနှင့် ဆာနေတိုဖြစ်ကြသည်။ ထိုဂိုဏ်းခွဲတွင် ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရှစ်ဦး၊ အထက်လွှတ်တော်အမတ် ခုနစ်ဦးနှင့် အောက်လွှတ်တော်အမတ် ၄၃ ဦးပါဝင်သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၉ ခုနှစ်အထိ သမ္မတအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးသော မိုလ်ချုပ်ကြီး အားနက်စတို ဂေဆဲက ထိုဂိုဏ်းခွဲကို ထောက်ခံသည်ဟု ဆိုသည်။ ပီအမ်ဒီအေပါတီနှင့် လစ်ဗရယ်တပ်ဦးတို့သည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဩဂုတ် ၇ ရက်နေ့တွင် ဒီမိုကရက်တစ် မဟာမိတ်အဖွဲ့ ဖွဲ့စည်း၍ သမ္မတရွေးချယ်ရေး အီလက်တိုရယ် ကောလိပ်တွင် သမ္မတလောင်း ဒေါက်တာ နိုဗစ်ကို ထောက်ခံကြသည်။ ဒုတိယသမ္မတလောင်းအဖြစ် လစ်ဗရယ်တပ်ဦးက အဆိုပြုသည့် ဆာနေကို လျှာထားကြသည်။

သမ္မတလောင်း ဒေါက်တာနိုဗစ်သည် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်မှစ၍ အမတ်ဖြစ်လာပြီး ၁၉၅၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၄ ခုနှစ်အထိ ပြည်ထဲရေးနှင့် တရားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၁ ခုနှစ်အထိ အမျိုးသားစီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးမှု ဘဏ်ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကွန်ဆာဗေးတစ်ပေါ်ပြုလာ

ပါတီကို တည်ထောင်ခဲ့ပြီး ၁၉၈၂ ခုနှစ်တွင် ပီအမ်ဒီဘီနှင့် ပေါင်းစည်းခဲ့သည်။ မစ္စတာဆာနေသည် ၁၉၆၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်အထိ မရန်းဟာအိုပြည်နယ် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် အမျိုးသားပြန်လည်ဆန်းသစ်ရေး မဟာမိတ်အဖွဲ့ (အရီနာ) ဥက္ကဋ္ဌဖြစ်လာပြီး ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် ပီဒီအက်စ်ပါတီထူထောင်သောအခါ ယင်းပါတီ၏ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လစ်ဗရယ်တပ်ဦး ခွဲထွက်ဖွဲ့စည်းချိန်အထိ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

ပီဒီအက်စ်ပါတီက သမ္မတလောင်းအဖြစ် ပေါလို ဆာလင် မာလွတ်ကို လျှာထားခဲ့သည်။ လက်ဗနန်မျိုးနွယ် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်ဖြစ်သော မာလွတ်သည် စောပေါလိုပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးအဖြစ် ၁၉၇၈ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၂ ခုနှစ်အထိ ဆောင်ရွက်ဖူးသည်။

အီလက်တိုရယ်ကောလိပ်တွင် ပြည်ထောင်စု အထက်လွှတ်တော်နှင့် အောက်လွှတ်တော်အမတ်များ၊ ပြည်နယ် ၂၃ ပြည်နယ်၏ ကိုယ်စားလှယ်ခြောက်ဦးတို့ ပါဝင်၍ စုစုပေါင်း ၆၈၆ ဦးရှိသည်။ သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသောအခါ ဒေါက်တာနိုဗစ်သည် ပီဒီအက်စ်ပါတီမှ ၁၆၆ မဲ၊ ပီအမ်ဒီဘီမှ ၂၇၅ မဲ၊ အခြားပါတီသုံးပါတီမှ ၃၉ မဲ စုစုပေါင်း ထောက်ခံမဲ ၄၇၀ ရရှိ၍ ဒေါက်တာမာလွတ်သည် ပီဒီအက်စ်ပါတီမှ ၁၇၄ မဲအပါအဝင် စုစုပေါင်းထောက်ခံမဲ ၁၈၀ သာ ရရှိသည်။ ဒေါက်တာနိုဗစ်သည် မကျန်းမာသဖြင့် မစ္စတာဆာနေက ဒုတိယသမ္မတအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုသည့် မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့မှစ၍ ယာယီသမ္မတတာဝန်ကိုပါ ယူခဲ့ရသည်။

မစ္စတာ ဆာနေ၏ အစိုးရအဖွဲ့သည် နိုင်ငံရေး စိစစ်နှိပ်ကွပ်ခြင်းကို အဆုံးသတ်ပြုဖြစ်ကြောင်းနှင့် တည်ဆဲ စိစစ်နှိပ်ကွပ်ရေးဥပဒေကို ပြန်လည်သုံးသပ် ဝေဖန်မည့် ကော်မရှင်တရပ်ဖွဲ့စည်းကြောင်း ကြေငြာခဲ့သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အထိ ကာလအတွင်း အပြစ်ဒဏ်ပေး၍ လုပ်ပိုင်ခွင့် ရုပ်သိမ်းထားခဲ့သော အလုပ်သမားသမဂ္ဂခေါင်းဆောင် အားလုံးအား ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၁၈ ရက်နေ့မှစ၍ လုပ်ပိုင်ခွင့် ပြန်လည်အပ်နှင်းခဲ့သည်။ အလုပ်သမား သမဂ္ဂလှုပ်ရှားမှုများ ပိတ်ပင်ထားခြင်းကို မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ပြန်လည် ရုပ်သိမ်းပေးသည်။

ဒေါက်တာ နိုဗစ်သည် ဧပြီလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ အခြေခံဥပဒေအရ မစ္စတာ ဆာနေက အရေးပေါ် ပါလီမန်အစည်းအဝေးကို ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ခေါ်ယူပြီး သမ္မတအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုသည်။ မစ္စတာ ဆာနေသည် ဆင်းရဲသောအရွှေမြောက်ပိုင်းဒေသ၏ ပညာရေး၊ စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံရေးအိုးအိမ်တည်ဆောက်

ရေး၊ သန့်ရှင်းရေးနှင့် ဆည်မြောင်းတည်ဆောက်ရေး လုပ်ငန်းများအတွက် ခရုဇေရိုစ် သန်း ၁၂,၀၀၀ (၁၉၇၅ ခုနှစ် မတ်လတွင် အမေရိကန် ၁ ဒေါ်လာ = ခရုဇေရိုစ် ၄,၉၄၀) အကုန်အကျခံမည် ၁၅ နှစ် စီမံကိန်းတရပ်ကို ပြီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြုပေးခဲ့သည်။ သမ္မတ ရွေးချယ်တင်မြောက်ရာတွင် အီလက်တိုရယ်ကောလိပ်စနစ်ကို ဖျက်သိမ်း၍ တိုက်ရိုက် ရွေးကောက်ပွဲစနစ်ကို ပြန်လည်ပြဋ္ဌာန်းရန် ဥပဒေကြမ်းတရပ်ကို ပါလီမန်က မေလ ၈ ရက်နှင့် ၉ ရက်နေ့တို့တွင် အတည်ပြုပေးခဲ့သည်။

ဗာဗေးဒိုးနိုင်ငံတွင် ၁၉၇၆ ခုနှစ်မှစ၍ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်လာခဲ့သော တွမ်အာဒမ်သည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် မတ်လ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ရုတ်တရက် ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။ အသက် ၅၃ နှစ်ရှိ မစ္စတာ အာဒမ်သည် ၁၉၅၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၇ ခုနှစ်အထိ ဗာဗေးဒိုးနိုင်ငံ၏ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၂ ခုနှစ်အထိ သက်တမ်းတိုတောင်းစွာဖွဲ့စည်းခဲ့သော အနောက် အင်ဒီးစ် ဖက်ဒရေးရှင်း ပြည်ထောင်စု၏ ဝန်ကြီးချုပ် အဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးသူ ဆာဂရန်ဗာလီ အာဒမ်၏ သားဖြစ်သည်။ တွမ်အာဒမ်၏ အချိန်အရာကို ဒုတိယ ဝန်ကြီးချုပ် အိပ်ချ် ဘားနတ် စိန်ဂျွန်းက ဆက်ခံသည်။ ဘားနတ် စိန်ဂျွန်းသည် တချိန်က အာဏာရ ဗာဗေးဒိုးလောဘာပါတီ(ဘီအယ်ပီ)၏ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်ခဲ့ဖူးပြီး ၁၉၇၁ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲ၌ ရှုံးနိမ့်ခဲ့သဖြင့် တွမ်အာဒမ်အား ပါတီခေါင်းဆောင်အဖြစ် တာဝန်လွှဲပြောင်းပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အယ်ဆာဗေ ဒို နိုင်ငံတွင် ၁၉၇၅ ခုနှစ် မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ဥပဒေပြုလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲနှင့် မြူနီစီပယ် ရွေးကောက်ပွဲများကို ကျင်းပရာ သမ္မတ ဟိုဆေးနပိုလီယန် ဒွာတေ၏ ခရစ်ယာန် ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ (ပီဒီစီ)က အနိုင်ရရှိသည်။ ဥပဒေပြု လွှတ်တော်တွင် နေရာ ၆၀ ရှိသည့်အနက် ပီဒီစီက ၃၃ နေရာ ရရှိသည်။ လက်ယာစွန်းဝါဒီ အမျိုးသား ရီပတ်ဗလစ်ကင် မဟာမိတ်ပါတီ (အရီနာ)က ၁၃ နေရာ၊ အရီနာ၏ ညွှန်ပေါင်းမိတ်ဖက်ဖြစ်သော အမျိုးသား သင့်မြတ်ရေးပါတီ(ပီစီအင်)က ၁၂ နေရာ၊ ဆာဗေဒိုရီယန် အော်သင်းတစ်စတီကျူရှင်နယ်ပါတီ (ပေဆာ)က တနေရာ၊ ဒီမိုကရက်တစ် အက်ရှင်ပါတီ (အေဒီ)က တနေရာ အသီးသီး ရရှိသည်။ မြူနီစီပယ်ကောင်စီ ၂၆၂ နေရာ ရွေးကောက်ရာတွင် ပီဒီစီက ၁၅၆ နေရာ၊ အရီနာ ပီစီအင်ညွှန်ပေါင်းက ၁၀၅ နေရာနှင့် ပေဆာက တနေရာ ရရှိသည်။ ပီဒီစီ အနိုင်ရရှိရေးအတွက် စစ်တပ်ကဘက်လိုက်၍စွက်ဖက်ခဲ့သည်ဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲ မဲစာရင်းများကို ဖျက်သိမ်းပေး

ရန် အရီနာပါတီခေါင်းဆောင် ရောဗတ်တို ဒီအောဘစ်ဆန်က ပြီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ပီဒီစီ၊ ပီစီအင်နှင့် အရီနာတို့မှ အဖွဲ့ဝင်တဦးစီဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသည့် ဗဟိုရွေးကောက်ပွဲကောင်စီ(စီစီအီး)က ဒီ အောဘစ်ဆန်၏ တောင်းဆိုချက်ကို ပယ်ချခဲ့သည်။

အယ်ဆာဗေဒို နိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေးအရ သတ်ဖြတ်မှုကို လက်ဝဲအုပ်စုကသာမက လက်ယာ အုပ်စုကလည်း ကျူးလွန်လျက်ရှိရာ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ၁,၂၅၉ မှု ဖြစ်ပွားခဲ့ရာမှ ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ၂၂၀ သာ ဖြစ်ပွားသည်ဟု ဆိုသည်။ လက်မရွံ့တပ်ဖွဲ့(ဒက်သ်စကွပ်)များနှင့် အစိုးရ၏ သီးခြားအဖွဲ့အစည်းများ၏ လှုပ်ရှားမှုများကို ထိန်းချုပ်နိုင်ခဲ့၍ ယင်းအဖွဲ့များကို ယိုးစွပ်နိုင်သော ပြစ်မှုများ အတော်အတန် ကျဆင်းလာပြီဟု ၁၉၇၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ကုလသမဂ္ဂ လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်က အစီရင်ခံခဲ့သည်။ ၁၉၇၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၉ ခုနှစ်ထိ အယ်ဆာဗေဒိုစစ်တပ် ဗဟိုထောက်လှမ်းရေးအဖွဲ့ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဖြစ်ခဲ့ဖူးသော အငြိမ်းစား ဗိုလ်မှူးကြီး ဆန်တီဗာညက်က ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် နှစ်ဦးပိုင်းတွင် လက်မရွံ့ တပ်ဖွဲ့များ လှုပ်ရှားမှုတွင် စစ်တပ်ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့ပုံကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ ဖွင့်ချခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်က အမျိုးသား လုံခြုံရေး ကော်မတီအဖွဲ့ဝင် စစ်အရာရှိများက လက်မရွံ့တပ်ဖွဲ့များအတွက် ပစ်မှတ်များ ရွေးချယ်ပေးခဲ့ပြီး ထိုစဉ်က အမျိုးသားပြည်စောင့်တပ် ထောက်လှမ်းရေး အရာရှိ ဖြစ်သူ ဒီအောဘစ်ဆန်ကယင်းတပ်ဖွဲ့များကိုညွှန်ကြားခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်က ခရစ်ယာန်ဂိုဏ်းချုပ်ကြီး အော်စကာ အာနူးဖို ရိုမာရို ဂေါဒိမ်းစ်ကို လုပ်ကြံရန် တိုက်ရိုက် အမိန့်ပေးခဲ့သူ သည်လည်း ဒီအောဘစ်ဆန်ပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုလက်မရွံ့တပ်ဖွဲ့ကို ကွပ်ကဲခဲ့သူသည် နောင်တွင် နီကရာဂွာ တော်လှန်ရေး ဒီမိုကရက်တစ် တပ်ဖွဲ့ (ကွန်ထရာ - အက်ဖ် ဒီ အင်)၏ ခေါင်းဆောင်တဦး ဖြစ်လာသူ ဗိုလ်မှူးကြီး ရီကာဒို လော ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ဆန်တီဗာညက်၏ ဖွင့်ချချက်အရ ဆိုလျှင် ထိုလက်မရွံ့တပ်ဖွဲ့များသည် အမေရိကန် ဗဟို ထောက်လှမ်းရေး (စီအိုင်အေ) နှင့် လည်းကောင်း၊ အာဂျင်တီးနား စစ်တပ် အရာရှိများနှင့် လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၀ ပြည့်လွန် နှစ်များအတွင်းက ဂွာတီမာလာနိုင်ငံတွင် လှုပ်ရှားခဲ့သော လက်ဖြူကြီး လက်မရွံ့တပ်ဖွဲ့တို့နှင့် လည်းကောင်း အဆက်အသွယ် ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

ဗိုလ်စီဗီးယားနိုင်ငံ သမ္မတ ဟာနန် စီလက်ဇွာဇိုသည် မိမိ၏ လေးနှစ်သက်တမ်းကို တနှစ်လျှော့ချမည်ဟု ၁၉၇၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ကြေငြာခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၇၅ ခုနှစ်

လက်တင် အမေရိက

ဇူလိုင်လ ၁၄ ရက်နေ့တွင် သမ္မတနှင့် လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများကို ကျင်းပ ပေးခဲ့သည်။ သမ္မတလောင်း ၁၈ ဦးအနက် လက်ယာစွန်းဝါဒီ အမျိုးသား ဒီမိုကရက်တစ် လှုပ်ရှားမှုပါတီ (အေဒီအင်)မှ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟူဂိုး ဘန်ဇာ ဆွာရက်ဇ်က ထောက်ခံမဲ ၂၈ ဒသမ ၆ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အများဆုံး ရရှိသည်။ ဒုတိယ အများဆုံးရရှိသူ ဒေါက်တာ ဗစ်တာ ပက်ဇ် အက်စတင်ဆိုရို (အလယ်အလတ် ဝါဒီ သမိုင်းဝင် အမျိုးသားတော်လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှုပါတီ အမ်အင်အာအိပ်ချ်)က ၂၆ ဒသမ ၄ ရာခိုင်နှုန်း ရရှိသည်။ သို့ရာတွင် လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ၌ အမ်အင်အာ အိပ်ချ်က အေဒီအင်ကို အနိုင်ရရှိသည်။ မည်သည့်သမ္မတလောင်းမျှ လိုအပ်သော ထောက်ခံမဲ အများစု သတ်မှတ်ချက်ကို မရရှိသောကြောင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေနှင့်အညီ လွှတ်တော်သစ် အဖွဲ့ဝင် ၁၅၇ ဦးသည် မဲအများဆုံး သမ္မတလောင်း သုံးဦးထဲမှ သမ္မတ ရွေးကောက်ပေးရန် ဩဂုတ်လ ၄ ရက်နေ့တွင် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေး ကြသည်။ ပထမတစ်ချိန် မဲခွဲဆုံးဖြတ်ရာ မည်သူမျှ ထောက်ခံမဲ ထက်ဝက်ကျော် မရရှိပဲ ဒုတိယအချိန်တွင် ဒေါက်တာ ပက်ဇ် အက်စတင်ဆိုရိုက ထောက်ခံမဲ ၉၄ မဲရရှိ၍ အနိုင် ရရှိခဲ့သည်။ မစ္စတာ ဂျူလီဟိုဂါရက် အေလွန်က ဒုတိယသမ္မတအဖြစ် ရွေးကောက် တင်မြှောက် ခံရသည်။ ဒေါက်တာ

ပက်ဇ် အက်စတင်ဆိုရိုသည် ၁၉၃၀ ပြည့်လွန် နှစ်များနှင့် ၁၉၄၀ ပြည့်လွန်နှစ်များအတွင်းက ဝန်ကြီးအဆင့်တာဝန် ယူခဲ့ဖူးပြီး ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် ဟာနန် စီလက် ဇွာဇိုနှင့်အတူ အမျိုးသားတော်လှန်ရေး လှုပ်ရှားမှုပါတီ (အမ်အင်အာ) ကို တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံရပြီးမှ စစ်တပ်၏ဟန့်တားမှုကြောင့် ၁၉၅၂ ခုနှစ် ဧပြီလမှ စတင်တာဝန်ယူရသည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် စီလက် ဇွာဇိုကို သမ္မတလောင်းအဖြစ် လျှာထားပေးခဲ့ပြီး ဗြိတိန်သံအမတ်အဖြစ် ဆောင်ရွက် နေခဲ့သည်။ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၆၄ ခုနှစ်အထိ သမ္မတ ဖြစ်လာခဲ့ပြန်သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် တတိယအကြိမ်မြောက် ရွေးကောက် ခံခဲ့ရသော်လည်း သုံးလအကြာတွင် သူ၏ဒုတိယ သမ္မတဖြစ်သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ရီနို ဘာရီယင်တို၏ အာဏာ သိမ်းယူမှုကိုခံလိုက်ရသည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဟာနန် စီလက် ဇွာဇိုက ထောက်ခံမဲ ၃၈ ရာခိုင်နှုန်း ရရှိပြီး ဒေါက်တာ ပက်ဇ်အက်စတင်ဆိုရိုက ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် ဒုတိယလိုက်ခဲ့သည်။ ဒေါက်တာပက်ဇ်သည် ဗိုလ်စီ ဗီးယားနိုင်ငံ ပေါ်ထွန်းခြင်းအထိမ်းအမှတ် အကြိမ် ၁၆၀

လက်တင်အမေရိက၏ ခေါင်းဆောင်များကြားတွင် အထူးထင်ရှားလာသော ပီရူးသမ္မတ ဂါစီယာ

မြောက်နေပြစ်သော ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၆ ရက် နေ့ တွင် သမ္မတအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုသည်။

ဂွာတီမာလာနိုင်ငံတွင် ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဝါဒီ အစိုးရကို ဖြုတ်ချခဲ့သည့်အချိန်မှစ၍ စစ်အစိုးရ အဆက်ဆက် အုပ်စိုးလာခဲ့ရာမှ ၁၉၇၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ တွင် အရပ်သားအစိုးရ ဖွဲ့စည်းနိုင်ရန် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့သည်။ အနှစ် ၄၀ ကာ လ အ တွင်း ပဉ္စမ အကြိမ်မြောက် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေသစ်တရပ် ရေးဆွဲနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်တခုတည်းဖြင့် ဖွဲ့စည်းသော လွှတ်တော်အတွက် ရွေးကောက်ပွဲကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ က ကျင်းပခဲ့ပြီး ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် အာဏာ သိမ်းယူခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ် အော်စကာ ဟွမ်ဘာတို မေယာ ဗစ်တိုးရက်စ်က ဒီမိုကရေစီ ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပ ပေးနိုင်ရန် စီမံဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြစ်သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲတွင် သမ္မတလောင်း ရှစ်ဦး ပါဝင် ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည်။ ဂွာတီမာလာ နိုင်ငံရေးလောကတွင် နှစ် ၂၀ ခန့် အတွေ့အကြုံ ရင့်ကျက်နေပြီဖြစ်သည့် ခရစ်ယာန် ဒီမိုကရက်တစ် ဗီနိုစီယိုဆီရီဇို အရိဗာလီသည် ထောက်ခံမဲ ၃၉ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးဖြင့် အများဆုံးရရှိသည်။ အယ်ဂရာဖီကို သတင်းစာထုတ်ဝေသူနှင့် အမျိုးသား ဗဟို သမဂ္ဂ ပါတီ ခေါင်းဆောင် ယောဂေ ကာပီယို နီကိုလေသည် ထောက်ခံမဲ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းနှင့် ဒုတိယလိုက်သည်။ ဆီရီဇိုသည် ထောက်ခံမဲ ထက်ဝက်ကျော်မရရှိသဖြင့် ဒီဇင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ကာပီယိုနှင့် ဒုတိယအကြိမ် ယှဉ်ပြိုင်ရသည်။ ဒုတိယအကြိမ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆီရီဇိုသည် ထောက်ခံ မဲ ၆၈ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အနိုင်ရရှိသည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ဆီရီဇို သမ္မတအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုသည့်အခါ ၁၅ နှစ်ကြာမျှ စစ်အစိုးရ အုပ်စိုးခဲ့ခြင်း သည် ဆုံးခန်းတိုင်သွားမည်ဖြစ်သည်။

ဂွာတီမာလာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေးအရ လူသတ်မှုများ၊ ပြန်ပေးဆွဲမှုများ ဖြစ်ပွားနေသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံရေးကြောင့် လူပေါင်း ၉၉၂ ဦး အသတ်ခံခဲ့ရပြီး ၁၉၈၅ ခုနှစ် ပထမ ကိုးလပိုင်းတွင် လူ ၄၄၀ အသတ်ခံရ သည်ဟု ဆိုသည်။ လူသတ်မှုအများစုကို လက်ယာဝါဒီ လက်မရွံ့တပ်ဖွဲ့များနှင့် စစ်ဘက်ဆိုင်ရာက ကျူးလွန်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ပြင် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်နောက်ပိုင်း တွင် အကြောင်းကိစ္စ တစ်စုံတရာမသိရပဲ ပျောက်ဆုံးသွား သော ဂွာတီမာလာနိုင်ငံသား ၃၀,၀၀၀ ခန့် ရှိပြီဟု ဆို သည်။ ထိုပြဿနာအပြင် ပြည်ပကြေးမြီ ဒေါ်လာ သန်း ပေါင်း ၂,၃၀၀ တင်ရှိ၍ ငွေကြေးဖောင်းပမှုနှုန်း ၆၀ ရာခိုင် နှုန်း၊ အလုပ်လက်မဲ့ ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် နှစ်ငါးဆယ်အတွင်း အဆိုးရွားဆုံး အခြေအနေ သို့ ဆိုက် ရောက် နေသည့်

စီးပွားရေးပြဿနာကိုလည်း သမ္မတသစ်က ဖြေရှင်းပေး သွားရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ပနားမားနိုင်ငံသမ္မတ နီကိုလတ် အာဒစ်တို ဘာလက် တာသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် မေလ ၆ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပ သော သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၌ အနိုင်ရရှိပြီး အောက်တို ဘာလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် သမ္မတသက်တမ်း ငါးနှစ်တာ အတွက် စတင် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ မကြာမီတွင် ထက်မြက်မှု မရှိသော နိုင်ငံရေးသမား၊ နိုင်နင်းမှုမရှိသော စီမံခန့်ခွဲမှုအဖြစ် ဝေဖန်ခံရသည်။ အထူးသဖြင့် ဘာလက် တာ၏ ဒီမိုကရက်တစ် တော်လှန်ရေးပါတီ (ပီအာဒီ) နှင့် ပနားမားနိုင်ငံတွင် ဩဇာတိက္ကမကြီးမားသူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မင်နျူယဲ အန်တိုနီယိုနီရိုဂါတိုက ဝေဖန်သည်။ နောက်ဆုံး ၌ ဘာလက်တာသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၇ နေ့တွင် ရာထူးမှ နုတ်ထွက်လိုက်ရသည်။ ပထမ ဒုတိယ သမ္မတဖြစ်သူ အီးရစ် အာတူရို ဒယ်ဗဲလေက ရာထူး ဆက်ခံသည်။ ပြည်ပကြေးမြီ ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၃,၈၀၀ တင်ရှိနေ၍ ပြည်ပပို့ကုန်မှ ဝင်ငွေ၏ သုံးပုံ တပုံကို ကြေးဆပ်နေရလေရာ ငွေကြေး ရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှုလည်း ယိုယွင်းကာ လူမှုရေးအကြံမဲ့နှင့် နိုင်ငံရေး မတည်ငြိမ်မှုတို့ ဖြစ်ပေါ်ရသည်ဟု ဆိုသည်။

မက္ကဆီကိုနိုင်ငံတွင် ၁၉၂၉ ခုနှစ်မှစ၍ သမ္မတရာထူး ကိုလည်းကောင်း၊ အထက် လွှတ်တော် အမတ်နေရာများ ကိုလည်းကောင်း၊ ပြည်နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ရာထူးများကို လည်းကောင်း ထိန်းချုပ်လွှမ်းမိုးထားသည့် အင်စတီကျူရှင်နယ် တော်လှန် ရေး ပါတီ (ပီအာအိုင်) သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် သက်တမ်းဝက် ရွေး ကောက်ပွဲ များ တွင် လည်း အတိုက်အခံ အမျိုးသား လှုပ်ရှားမှု ပါတီ (ပီအေအင်) ကို အပြတ်အသတ် အနိုင်ရရှိသည်။ ထိုရွေးကောက်ပွဲများ သည် ၁၉၈၈ ခုနှစ်တွင် သက်တမ်းစေ့ရောက်မည့် သမ္မတ ဒီလာမက်ဒရစ်၏ လုပ်ဆောင်မှုများကို ပြည်သူတို့ကျေနပ် အားရမှုရှိမရှိ ဆန္ဒခံယူပွဲကျင်းပပေးရာ ရောက်သည်ဟု ဆိုသည်။

ပီရူးနိုင်ငံ၌ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် သမ္မတ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပရာ အ မေ ရိ ကန် ပြည် သူ တော်လှန်ရေးမဟာမိတ်ပါတီ (အေပီအာအေ) ၏ သမ္မတ လောင်း အာလန် ဂါစီယာ ပဲရက်ဇ်က ထောက်ခံမဲ ၄၈ ရာခိုင်နှုန်း၊ ညီညွတ်သော လက်ဝဲပါတီ၏ သမ္မတ လောင်း လီမာမြို့တော်ဝန် ဒေါက်တာ အယ်ဖွန်ဆိုဘား ရန်တက်စ် လင်ဂန်က ၂၃ ရာခိုင်နှုန်း၊ ပေါ် ပြူ လာ ခရစ်ယာန်ပါတီ၏ သမ္မတလောင်း ဒေါက်တာလူဝီ ဘေဒို ရာ ရေယက်စ်က ၁၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ အာဏာရပေါ်ပြူလာ အက်ရှင်ပါတီ သမ္မတလောင်း ဒေါက်တာ ဟာဗီးယား

လက်တင် အမေရိက

အယ်လဗာ အော်လန်ဒီနိုက ငါးရာခိုင်နှုန်းနီးပါး အသီးသီး ရရှိခဲ့ရာမှ ဒေါက်တာ ဘားရန်တက်စက ပြေလ ၂၆ ရက် နေ့တွင် ထပ်မံကျင်းပမည့် ရွေးကောက်ပွဲမှ နုတ်ထွက် သွားသောကြောင့် ဂါစီယာသည် သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ် တင်မြောက်ခံလိုက်ရသည်။ ပြေလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပသော လွှတ်တော် ရွေး ကောက် ပွဲ များတွင်လည်း လွှတ်တော်နှစ်ရပ်စလုံး၌ ဂါစီယာ၏ အေပီအာအေပါတီက နေရာ အများစုရခဲ့သည်။ လွန်ခဲ့သော ၆၁ နှစ်က ထူထောင်ခဲ့သော အေပီအာအေပါတီသည် လူကြိုက် မများသော ရှေးရိုးလက်ယာဝါဒကို ကိုင်စွဲခဲ့ရာ ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင်မှ နိုင်ငံရေးလောကသို့ ဝင်လာသူ ဂါစီယာက ထက်မြက်သော၊ ခေတ်မီသော ပါတီလမ်းစဉ်ချမှတ်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပြုပြင်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ စစ်အစိုးရ အဆက် ဆက်လက်ထက်က အေပီအာအေပါတီကို ပိတ်ပင်ထားစဉ် ရဲရင့်စွာ လှုပ်ရှားခဲ့၍ စစ်အကျဉ်းထောင်၌ ငါးနှစ်မျှ ချုပ်နှောင်ခံခဲ့ရသည့် နိုင်ငံရေးသမားတဦး၏ သားဖြစ်သူ ဂါစီယာသည် ပြည်ပကြွေးမြီ ဒေါ်လာသန်း ၁၄,၀၀၀ တင်ရှိ သော ပီရူးနိုင်ငံ၏ စီးပွားရေး အခြေအနေကို တိုးတက် ကောင်းမွန်စေရန် ထူးခြားပြတ်သားသော လုပ်နည်းလုပ်

ဟန်များ ချမှတ် လုပ်ဆောင်လာသည်။ ဇူလိုင်လ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုပြီးနောက် ဂါစီယာသည် သွင်းကုန်နှင့် အစိုးရအသုံးစရိတ်တို့ကို ဖြတ်တောက်ခြင်း၊ စားသုံးကုန် ဈေးနှုန်း မတက်လာနိုင်ရန် စီစဉ်ခြင်း၊ ပြည်တွင်း၌ အရင်းအနှီး မြှုပ်နှံထားသည့် ငွေကြေးများ ပြည်ပသို့ ထွက်မသွားစေရန် ဟန့်တားရာထောက်စေသည့် နိုင်ငံခြားငွေ လဲလှယ်နှုန်းစည်းကမ်း များကို ပြဋ္ဌာန်းခြင်း စသည်တို့ကို ဆောင်ရွက်သည်။ ထူးခြားသော အစီအမံ တရပ်မှာ ပြည်ပကြွေးမြီပေးဆပ်မှုကို ပြည်ပ ပို့ကုန်တင်ပို့ ခြင်းနှင့် ဆက်စပ်ထားလိုက်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ပြည်ပပို့ကုန်ငွေ၏ ၁၀ ရာခိုင်နှုန်းကိုသာ ကြွေးဆပ်မည် ဟု ကြေငြာခဲ့သည်။ ထိုအစီအမံများ ချမှတ်ဆောင်ရွက် နေစဉ်မှာပင် ငွေကြေး ဖောင်းပွမှုနှုန်း သိသိသာသာ ကျဆင်းစ ပြုလာပြီဖြစ်သည်။ ဂါစီယာ အာဏာမရမီက ငွေကြေးဖောင်းပွမှုနှုန်း ၂၅၀ ရာခိုင်နှုန်းရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းဝန်းကျင်အထိပင် ကျဆင်းသွား နိုင်သည်ဟု စီးပွားရေး ပညာရှင် များက ခန့်မှန်းထား ကြသည်။ ဆူရီနမ်နိုင်ငံတွင် ဒီမိုကရေစီ ကျင့်သုံးသော နိုင်ငံ

ကိုလုံးပီးယားနိုင်ငံ တရားလွှတ်တော်ချုပ်သို့ ဝင်ရောက်စီးနင်းထားသော အကြမ်းဖက်သမားများကို အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်များက ပြန်လည်တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းစဉ်

အဖြစ်သို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိရေးစီမံကိန်းတရပ်ကို ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလတွင် အစိုးရက ကြေငြာခဲ့သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့မှစ၍ ၂၇ လ စီမံချက် တရပ်ကို အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိရာ ယင်းစီမံချက် တွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအသစ်တရပ်ကို နှစ်နှစ်အတွင်း အပြီးရေးဆွဲရန် တာဝန်အပ်နှင်းထားသည့် အဖွဲ့ဝင် ၃၁ ဦးပါရှိသော အမျိုးသားလွှတ်တော်တရပ် ဖွဲ့စည်းရေး လည်းပါဝင်သည်။ အာဏာရ အမျိုးသား စစ်ကောင်စီ (အင်အမ်စီ)က လျာထားသော စစ်အရာရှိ ၁၄ ဦး၊ အလုပ်သမားသမဂ္ဂခေါင်းဆောင် ၁၁ ဦးနှင့် အစိုးရနှင့် မပတ်သက်သော ကိုယ်စားလှယ် ခြောက်ဦးတို့ဖြင့် ယင်း လွှတ်တော်ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဇွန်လ တွင် ညီညွတ်သော လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ အင်အမ်စီခေါင်းဆောင် ဒုတိယ ဗိုလ်မှူးကြီး ဒေဆိုင် ဘောက်တာစီက ယင်းပါတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူပြီး ၁၉၇၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ယင်းအဖွဲ့ကို နိုင်ငံရေးပါတီ အဖြစ် မှတ်ပုံတင်ခဲ့သည်။ ယင်း ပါတီ သည် ပိုမို အားကောင်းသော အမျိုးသား စည်းလုံးညီညွတ်မှု တည်ဆောက်ရန် ရည်မှန်း၍ ယင်းရည်မှန်းချက်ကို ယုံကြည် သက်ဝင်သော ဆူရိနမ် ပြည်သူ အားလုံး ယင်းပါတီသို့ ဝင်ရောက်နိုင်ကြောင်းဖြင့် ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီးဘောက်တာ စီက ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။

ပြည်တွင်းရေး

ကိုလုံးဗီးယားနိုင်ငံတွင် မူးယစ်ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်သူ များကို နှိပ်ကွပ်သဖြင့် ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင် ကမ္ဘာတဝန်းလုံး ၏ ဆေးခြောက်ထုတ်လုပ်မှုပမာဏသည် ၁၀ ရာခိုင်နှုန်း ကျဆင်းခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၇၅-စာ၊ ၂၄၀ - ရှု။) ထိုသို့မနှိပ်ကွပ်မီက ကိုလုံးဗီးယားနိုင်ငံ၌ နှစ် စဉ် ဆေးခြောက်အပါအဝင် မူးယစ်ဆေးဝါးတန်ချိန် ၅၀ ခန့် ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်ဟု မူးယစ်ဆေးဝါး နှိပ်ကွပ်ရေးဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တို့က ခန့်မှန်းသည်။ နှိပ်ကွပ်ရေးအရှိန် မြှင့်တင်စ အချိန်မှာပင် ဒေါ်လာသန်း ၁,၂၀၀ ဖိုးခန့် ရှိသော ကိုကင်းများကို ဖမ်းဆီးမိ၍ ယင်းတို့ကို ယာရီ မြစ်ထဲသို့ စွန့်ပစ်ခဲ့သည်။ မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းဝယ်သူတို့ ၏ ထောက်ပံ့ငွေဖြင့် ရပ်တည်နေရသော ဧပြီ ၁၉ လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ (အမ်-၁၉)သည် ကိုလုံးဗီးယားနိုင်ငံတွင် အထင်ရှားဆုံးအကြမ်းဖက်အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့က ကျင်းပခဲ့သော သမ္မတရွေးကောက် ပွဲသည် လိမ်လည် လှည့်ဖြား မှုသာဖြစ်သည်ဟု ဆိုကာ

ဆန့်ကျင်လှုပ်ရှားခဲ့ခြင်းကို အစွဲပြု၍ အမည်ပေးထားသော အဖွဲ့ဖြစ်သည်။ ယင်းအဖွဲ့ပေါ်ဦးစ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်နှစ် များအတွင်းတွင် ကျူးပားနိုင်ငံက ယင်းအဖွဲ့ဝင်များအား စစ်သင်တန်း ပေးခဲ့သည်။ ထိုစဉ်က ရိက္ခာသိုလှောင်ရုံများ မှ ရိက္ခာများလုယက်ခိုးယူ၍ ဗိုကိုးတားမြို့တော်ရှိ ဆင်းရဲ သား ရပ်ကွက်များအား ဝေငှပေးခြင်းကြောင့် လက်ဝဲဝါဒီ ခေတ်သစ် ရော်ဘင်ဟု အဖွဲ့အဖြစ် လူသိများလာခဲ့သည်။

သို့ရာတွင် ၁၉၇၁ ခုနှစ်တွင် အလုပ်သမားခေါင်းဆောင် တဦးနှင့် အမေရိကန်သားသနာပြုတဦးတို့ကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ ခြင်း၊ လွန်ခဲ့သောသုံးနှစ်တာကာလအတွင်း ကိုလုံးဗီးယား အနောက်တောင်ပိုင်းရှိမြို့များကို စီးနင်း၍ အပြစ်မဲ့ပြည်သူ များကို နှိပ်စက်သတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်း၊ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် အမ်-၁၉ ဂိုဏ်းဝင် ၁၅ ဦးက ဒိုမီနီကန်သမ္မတနိုင်ငံ သံရုံး ကို ဝင်စီးကာ အမေရိကန်သံအရာရှိ ဒီဂို အဆင်းစီယံနှင့် အခြားသံအမတ်ကြီး ၁၅ ဦးတို့ကို ဓားစာခံအဖြစ် ၅၉ ရက်ကြာမျှ ဖမ်းဆီးထားခဲ့ခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးဂိုဏ်းများ ကို အကာအကွယ်ပေးခဲ့ခြင်းစသည့် တရားမဲ့လုပ်ရပ်များ ကြောင့် ပြည်သူတို့၏ထောက်ခံမှု ကျဆင်းလာခဲ့သည်။ အလယ်ပိုင်းအမေရိကဒေသ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ကွန် တာဒိုရာ အုပ်စု၏ကြိုးပမ်းမှု (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၇၅-စာ၊ ၂၆၀ နှင့် စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၇၄-စာ၊ ၂၂၂-ရှု။) တွင် ကိုလုံးဗီးယားနိုင်ငံ၏ အခန်းကဏ္ဍကို အသိအမှတ်ပြုသော အားဖြင့် ကျူးပားနိုင်ငံသည် အမ်-၁၉ အဖွဲ့နှင့် အဆက် အသွယ် ဖြတ်ခဲ့သည်။ သမ္မတဘီတန်ကွာသည် သူပုန်များ နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲများပြုလုပ်ခဲ့ရာ ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လတွင် အမ် ၁၉ နှင့် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရန် သဘော တူညီခဲ့သည်။ ထိုလတွင်ပင် အမ် ၁၉ အဖွဲ့ စတင်ထူထောင် သူတဦးဖြစ်သူ ဒေါက်တာ ကာလို့ ပလာတာ လုပ်ကြံ သတ်ဖြတ်ခံရသည်။ “ပြန်ပေးသမားများကို သုတ်သင် ရေး” (အမ်အေအက်စ်)အမည်ရှိ လက်ယာဝါဒီ လက်မရွံ့ ဂိုဏ်းက သတ်ဖြတ်သည်ဟု ယူဆကြသည်။ ထိုနောက် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေး သဘောတူညီချက်ကို အမ် ၁၉ အဖွဲ့ က စတင်ချိုးဖောက်ခဲ့ပြန်သည်။ ထိုအချိန်တွင် အမ် ၁၉ ခေါင်းဆောင် အီဗန် မာရီနို အော့စပင်နာနှင့် ဒုတိယ ခေါင်းဆောင် အယ်ဗာနိုဖာယက်တို့ သဘောထားကွဲလွဲ ကာ အော့စပင်နာ နုတ်ထွက်သွားရပြီး ဖာယက်က ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့မှစ၍ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်လာ သည်။

နိုဝင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် အမ် ၁၉ ဂိုဏ်းဝင်အကြမ်း ဖက်သမား တစုသည် ဗိုကိုးတားမြို့တော်ရှိ တရားလွှတ် တော်ကို ဝင်ရောက်စီးနင်းသိမ်းပိုက်သည်။ တပ်မတော်နှင့်

ရဲတိုက် ဓားစာခံများကို ကယ်တင်နိုင်ရန် ထိုးစစ်ဆင်
သည်။ ဓားစာခံအများအပြားကို လွတ်မြောက်စေခဲ့ပြီး
နောက် အမ် ၁၉ ဂိုဏ်းဝင် ၄၁ ဦးအပါအဝင် လူပေါင်း
၉၁ ဦး သေဆုံးသည်။ တရားလွတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ အယ်ဖွန်ဆို
ရေယစ်စ်အီချန်ဒီယာနှင့် တရားသူကြီး ၁၃ ဦးကို အကြမ်း
ဖက်သမားများက သတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ (နိုင်ငံတကာ အ
ကြမ်းဖက်မှု—၅။) အကြမ်းဖက်သမားများကို ထိုးစစ်
ဆင်ရန် အမိန့်ပေးခဲ့သော သမ္မတ၏ ဆောင်ရွက်ချက်ကို
စာနယ်ဇင်းနယ်ပယ်ကသာမက အဓိက အတိုက်အခံအုပ်စု
ကပင် ထောက်ခံခဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် အဖွဲ့ဝင်အင်အား
၃၀,၀၀၀ ရှိသော အမျိုးသား တရားရေးဝန်ထမ်းအဖွဲ့က
ဝေဖန်ပြစ်တင်ခဲ့ကြသည်။

အယ်ဆာဗေဒီနိုင်ငံတွင် ဖာရာဘွန်ဒို မာတီ အမျိုး
သား လွတ်မြောက်ရေးတပ်ဦး (အက်ဖ်အမ်အယ်အင်) ဟု
ခေါ်သော လက်ဝဲပြောက်ကျား တပ်ဖွဲ့သည် အစိုးရကို
ဆန့်ကျင်ပုန်ကန်လျက်ရှိသည်။ ယင်းပြောက်ကျားများ၏
အင်အားကို ၆၀၀၀ မှ ၁၅,၀၀၀ အတွင်း ခန့်မှန်းကြ
သည်။ အက်ဖ်အမ်အယ်အင် ပြောက်ကျား များသည်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လမ်းကြောင်းများ၊ စီးပွား ရေး
အချက်အချာနေရာများ၊ အထူးသဖြင့် စွမ်းအင်စက်ရုံနှင့်
ဆက်သွယ်ရေးစခန်းများကို ဖျက်ဆီးခဲ့ရာ ၁၉၈၄ ခုနှစ်
အတွင်းတွင် နိုင်ငံ၏စီးပွားရေး၌ အမေရိကန် ဒေါ်လာ
၂၆၄ သန်းနီးပါး ပျက်စီးဆုံးရှုံးရသည်ဟု ဆိုသည်။ ပြည်
တွင်းစစ်အတွင်း တိုက်ပွဲများကြောင့် သေဆုံးသူ စုစုပေါင်း
အရေအတွက်သည် ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် ၃,၃၂၉ ဦး ရှိပြီး
၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ၂,၄၆၉ ဦး ရှိခဲ့သည်ဟု အစိုးရက သတင်း
ထုတ်ပြန်ခဲ့သော်လည်း ပြောက်ကျားတို့၏ ကြေငြာချက်
အရမူ ၁၉၈၃ ခုနှစ်က ၇,၁၆၉ ဦး ရှိခဲ့ပြီး၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်
တွင် ၅,၂၈၆ ဦး ရှိသည်ဟုဆိုသည်။ ရိုမန်ကက်သလစ်
အသင်းတော် ကူညီထောက်ပံ့ရေးရုံး၏ ကြေငြာချက်အရ
၁၉၈၅ ခုနှစ် ပထမသုံးလပိုင်းတွင် တိုက်ပွဲများ၌ သေဆုံး
သူပေါင်း ၉၂၈ ဦး ရှိသည်ဟု သိရသည်။

အက်ဖ်အမ်အယ်အင် ပြောက်ကျားအဖွဲ့သည် မြို့ပေါ်
ပြောက်ကျားစစ်နည်းဗျူဟာကို နှစ်အတန်ကြာ ဆိုင်းငံ
ထားခဲ့ရာမှ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ကျင့်သုံးလာသည်။
၁၉၈၄ ခုနှစ်က ဆန်ဆာဗေဒီမြို့တော်၌ လှုပ်ရှားနေသော
ပြောက်ကျားဦးရေမှာ ၅၀ ခန့်သာ ရှိသော်လည်း ၁၉၈၅
ခုနှစ် နှစ်ဦးပိုင်းတွင် ၅၀၀ ထက်မနည်း ရှိလာသည်ဟု
စစ်ရေး အကဲခတ်သူတို့က ခန့်မှန်းသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်
ဖေဖော်ဝါရီလ ၆ ရက်နေ့က ဆန်ဆာဗေဒီမြို့ပေါ်ရှိ ရေဒီ
ယို အသံလွှင့်ဌာနခြောက်ခုကို စီးနင်းသိမ်းပိုက်ခဲ့ခြင်း၊ ဆာ
ဗေဒီ အမျိုးသားထောက်လှမ်းရေး ဌာနကို စတင်တည်

ထောင်ခဲ့သူ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဟောင်း ဟိုစေး အယ်ဗာတို မိ
ဒရန်နိုကို မတ်လ ၂၃ ရက်နေ့က လုပ်ကြံခဲ့ခြင်း၊ ၁၉၈၅
ခုနှစ် နှစ်ဆန်းပိုင်းမှစ၍ မြို့တော်ဝန်များကို ပြန်ပေးဆွဲခဲ့
ရာ မေလ ၁၈ ရက်နေ့အထိ မြို့တော်ဝန် ၁၈ ဦးကို ပြန်ပေး
ဆွဲခဲ့ပြီး ၎င်းတို့အနက် နှစ်ဦးကို သတ်ဖြတ်ခဲ့ခြင်း စသည့်
အကြမ်းဖက်မှုအမျိုးမျိုးကို ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။ (နိုင်ငံ
တကာ အကြမ်းဖက်မှု—၅။) ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ
လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် အက်ဖ်အမ်အယ်အင် တပ်ဦးတွင်ပါဝင်
သော ပေဒရို ပက်ဗလို ကတ်စတီလိုတပ်ဦးအဖွဲ့မှ အကြမ်း
ဖက် ပြောက်ကျားတစ်ဖွဲ့သည် သမ္မတ နပိုလီယွန် ဒွာတေ၏
သမီး အင်းနိုစ်ဒွာတေကို ပြန်ပေးဆွဲသွားခဲ့ရာ ၄၄ ရက်
ကြာ ဖမ်းဆီးထားခဲ့သည်။ အင်းနိုစ်ဒွာတေ၊ အင်းနိုစ်၏
မိတ်ဆွေတဦးနှင့် မြို့ပြအရာရှိငယ် ၃၈ ဦးကို နိုင်ငံရေး
အကျဉ်းသား ၅၅ ဦးနှင့် ဒဏ်ရာရထားသော ပြောက်
ကျား ၉၆ ဦးတို့နှင့် လဲလှယ်ပေးရန် သမ္မတဒွာတေက ဆုံး
ဖြတ်ခဲ့သည်။ ထိုကိစ္စနှင့် စပ်လျဉ်း၍ သမ္မတဒွာတေ၏
အစိုးရအဖွဲ့အတွင်း သဘောထားကွဲလွဲမှု ပေါ်ပေါက်ရ
သည်။

လက်နက် လျှော့ ချ ဖျက် သိမ်း ရေး ဆွေး နွေး ပွဲ
များ။ ။ ဆိုဗီယက် ပြည် ထောင်စု နှင့် အ မေ ရိ ကန်
ပြည်ထောင်စုတို့သည် အရှေ့ အနောက် ဆက်ဆံ ရေး
ကောင်းမွန်ရန် ငြိမ်းချမ်းရေးကို ရှေ့တန်းတင်၍ မဟာ
ဗျူဟာ လက်နက်လျှော့ချရေး ဆွေးနွေးပွဲများ၊ ဥရောပ
တာလတ်ပစ် နျူးကလီးယား ဒုံးပျံ ဆွေး နွေး ပွဲ များ နှင့်
နှစ်ဘက်တပ်များ အင်အားလျှော့ချ ထိန်းညှိရေး ဆွေး
နွေးပွဲများကို နှစ်ရှည်လများ အကြိမ်ကြိမ် ပြုလုပ်ခဲ့သော်
လည်း အောင်မြင်မှုများ ပြောပလောက်အောင် မရှိခဲ့
ချေ။ ယခုအခါတွင် ထိုဆွေးနွေးပွဲများတွင် အာကာသ
လက်နက်များကိစ္စသည် အရေးပါလာခဲ့သည်။

ကမ္ဘာ့ အင်အားကြီးနိုင်ငံများသည် စစ်လက်နက် ကန့်
သတ်ရေးနှင့် စစ်အင်အား လျှော့ချရေးကို ဆွေး နွေး
ညှိနှိုင်းလျက်ရှိစဉ်မှာပင် ပိုမိုဆန်းကြယ် ထိရောက်သော
မဟာဗျူဟာ လက်နက်များနှင့် နည်းဗျူဟာ လက်နက်
များ အပြိုင်အဆိုင် တီထွင် တပ်ဆင်ရေးကို ဆက်လက်
ကြိုးပမ်းလျက် ရှိကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ ၁၉၈၅ ခုနှစ် နှစ်ဦး
ပိုင်းတွင် ဆိုဗီယက် ပြည် ထောင် စု နှင့် အ မေ ရိ ကန်
ပြည်ထောင်စုတို့က ပိုင်ဆိုင်ထားရှိသော မဟာ ဗျူ ဟာ
နျူးကလီးယားလက်နက် ပစ်လွှတ်သော စနစ်များနှင့်
နျူးကလီးယား ထိပ်ဖူးများစွာကို ဖော်ပြ ပါအတိုင်း
တွေ့ရှိရသည်။

လက်နက်လျှော့ချ ဖျက်သိမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲများ

မဟာဗျူဟာ မြောက် ဒုံးပျံပစ်လွှတ်သော စနစ်များ	အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု	ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စု
မြေပြင်အခြေစိုက် နျူးကလီးယားဒုံးပျံများ	၁၀၃၇	၁၃၉၆
ရေငုပ်သင်္ဘော အခြေစိုက်နျူးကလီးယားဒုံးပျံများ	၅၉၂	၉၈၁
တိုက်ချင်းသွား မဟာဗျူဟာ ဗုံးကြဲလေယာဉ်ကြီးများ	၂၄၁	၁၄၃
မဟာဗျူဟာနျူးကလီးယားထိပ်ဖူးအင်အား	အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု	ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စု
မြေပြင်အခြေစိုက် နျူးကလီးယားဒုံးပျံများ၌ တပ်ဆင်ထားသော ထိပ်ဖူးအရေအတွက်	၂၁၀၀	၅၈၀၀
ရေငုပ်သင်္ဘောအခြေစိုက် နျူးကလီးယားဒုံးပျံများတွင် တပ်ဆင်ထားသော ထိပ်ဖူးအရေအတွက်	၅၅၄၀	၂၁၀၀
မဟာဗျူဟာ ဗုံးကြဲလေယာဉ်ကြီးများတွင် တပ်ဆင်ထားသော ဗုံးအရေအတွက်	၃၅၅၀	၃၄၀

ထို့အတူ နေတိုးစာချုပ်အဖွဲ့နှင့် ဝါဆောစာချုပ်အဖွဲ့ တို့ကလည်း ဥရောပ၌ တာလတ်ပစ် နျူးကလီးယားဒုံးပျံ များကို အပြိုင်အဆိုင် ဖြန့်ကြက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် နှစ်ဦးပိုင်းတွင် ဥရောပ၌ ဖြန့်ကြက်ထားသော တာလတ် ပစ် နျူးကလီးယားဒုံးပျံများမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ် သည်။

ဥရောပဒုံးပျံ အရေအတွက်	ဥရောပဒုံးပျံထိပ်ဖူး အရေအတွက်
နေတိုးအဖွဲ့ (ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ်တို့၏ ဒုံးပျံများအပါအဝင်)	၄၈၁
ဝါဆောစာချုပ်အဖွဲ့	၁၃၅၈

ဝါဆောစာချုပ်အဖွဲ့၏ နျူးကလီးယား လက်နက် များကို ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုက ချုပ်ကိုင်ထားပြီး အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၊ ဗြိတိန်နှင့် ပြင်သစ်နိုင်ငံတို့က နေတိုးအဖွဲ့၏ နျူးကလီးယားလက်နက်များကို ချုပ်ကိုင် ထားရှိသည်။

မဟာဗျူဟာ လက်နက်ကန့်သတ်ရေး ဆွေးနွေးပွဲ မဟာဗျူဟာ လက်နက် ကန့်သတ်ရေး ဆွေးနွေးပွဲ များကို ဖင်းလန်နိုင်ငံ ဟယ်ဆင်ကီးနှင့် ဩစတြီးယား

နိုင်ငံ ဗီယင်နာမြို့များတွင် ၁၉၆၉ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၂ ခုနှစ် မေလ တတိယပတ်အထိ ကာလ အတွင်း ခုနစ်ကြိမ်တိုင် တွေ့ဆုံ ညှိနှိုင်းခဲ့ကြသည်။ ဤသို့ ဖြင့် ၁၉၇၂ ခုနှစ် မေလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန် သမ္မတနစ်ဆင်နှင့် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် ဗရက်ဇဉျက် တို့သည် ပထမအဆင့် မဟာဗျူဟာ လက်နက် ကန့်သတ် ရေးစာချုပ်(ဆော့-၁)ကို မော်စကိုမြို့၌ လက်မှတ်ရေးထိုး နိုင်ခဲ့သည်။ အဆိုပါ စာချုပ်တွင် ဒုံးခွင်းဒုံး ထုတ်လုပ်မှု ကန့်သတ်ရေးနှင့် မဟာဗျူဟာမြောက် ထိုးစစ်လက်နက် များ ထုတ်လုပ်မှုကို ငါးနှစ်ကြာ ရပ်ဆိုင်းထားရေးတို့ ပါဝင်သည်။

မဟာဗျူဟာ လက်နက်ကန့်သတ်ရေးကို ဆက်လက် ဆွေးနွေးခဲ့ကြရာ ၁၉၇၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့ တွင် အမေရိကန် သမ္မတဖို့နှင့် ဆိုဗီယက် သမ္မတ ဗရက် ဇဉျက်တို့သည် ၁၉၇၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အထိ ၁၀ နှစ် ကြာ လက်နက် ကန့်သတ်ရေး သဘောတူညီချက်တရပ် ရရှိခဲ့သည်။ ထို သဘောတူညီချက်တွင် နျူးကလီးယား လက်နက်များကို အရေအတွက် ၂,၄၀၀ စီသာ ထားရှိ ရေးနှင့် ထို ၂,၄၀၀ အနက် အမ်အိုင်အာဗွီခေါ် ဒုံးပျံတခု တည်းဖြင့် တခုထက်ပိုသော ထိပ်ဖူးများကို သီးခြား ပစ် မှတ်များဆီသို့ ပစ်ခတ်နိုင်သော ဒုံးပျံ (ဒုံးပဒေသာဟု လည်း ခေါ်သည်) အမျိုးအစား ၁,၃၂၀ သာ ပါရှိရေး

အမေရိကန်သမ္မတ ရေဂင်နှင့် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် ဂေါ်ဘာချော့တို့ ၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဂျီနီဗာမြို့၌ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြစဉ်

တို့ ပါဝင်သည်။ တဖန် ဆက်လက် ဆွေးနွေးမှုများအရ ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၈ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်သမ္မတ ကာတာနှင့် ဆိုဗီယက် သမ္မတ ဗရက်ဇျက် တို့သည် ဩစတြီးယားနိုင်ငံ ဗီယင်နာမြို့၌ ဒုတိယအဆင့် မဟာဗျူဟာ လက်နက်ကန့်သတ်ရေးစာချုပ် (ဆော့-၂) ကို လက်မှတ်ရေးထိုးနိုင်ခဲ့ပြန်သည်။ အဆိုပါ စာချုပ်တွင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ကာလအထိ ထုတ်လုပ်ထားရှိနိုင်သော မဟာဗျူဟာ လက်နက်များ အရေအတွက်ကို ကန့်သတ်ထားသည်။ သို့သော် ဒုတိယအဆင့် မဟာဗျူဟာ လက်နက်ကန့်သတ်ရေးစာချုပ်ကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ကွန်ဂရက်လွှတ်တော်က ယနေ့တိုင် အတည်မပြုရသေးချေ။

မဟာဗျူဟာ လက်နက်လျှော့ချရေး ဆွေးနွေးပွဲ အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနှင့် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု တို့သည် မဟာဗျူဟာ လက်နက် ကန့်သတ်ရေး ဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးပွဲများကို မဟာဗျူဟာ လက်နက်လျှော့ချရေး ဆွေးနွေးပွဲ (စတတ်) ဟူသော အမည်သစ်ဖြင့် ၁၉၈၂ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဂျီနီဗာမြို့၌ စတင် ဆွေးနွေးခဲ့သည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲမှာ နျူးကလီးယားထိပ်ဖူးတပ် တိုက်ချင်းပစ် မဟာဗျူဟာ ဒုံးပျံကြီး

များ၏ အရေအတွက်ကို လျှော့ချရေးနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ ဆွေးနွေးပွဲတွင် အမေရိကန်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို အငြိမ်းစား ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အက်ဒွပ် ရော်နီက ဦးဆောင်ပြီး ဆိုဗီယက်ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ဦးဆောင်သူမှာ အမေရိကန်ရေးရာနှင့် လက်နက်ထိန်းချုပ်ရေးပါရဂူ ဗစ်တာ ကာပေါ့ ဖြစ်သည်။

ထိုစဉ်က အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ အဆိုအရ အမေရိကန်တွင် မြေပြင်အခြေစိုက် မိုင်းညှမင်းနှင့် တိုင်တန်ဒုံးပျံများ၊ ရေငုပ်သင်္ဘောများတွင် တပ်ဆင်ထားသော ပိုဆီဒွန်နှင့် ထရိုင်ဒင့် ဒုံးပျံများ အပါအဝင် စုစုပေါင်း တာဝေးပစ်ဒုံးပျံ ၁,၅၇၂ စင်းရှိပြီး အဆိုပါ ဒုံးပျံ၌ တပ်ဆင်ထားသော ထိပ်ဖူးပေါင်းမှာ ၇,၂၀၀ ရှိသည်။ ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုတွင် အက်စ် အက်စ်-၁၁၊ အက်စ် အက်စ်-၁၃၊ အက်စ်အက်စ်-၁၇၊ အက်စ်အက်စ်-၁၈ နှင့် အက်စ်အက်စ်-၁၉ အပါအဝင် တာဝေးပစ် ဒုံးပျံစုစုပေါင်း ၂,၃၄၈ စင်းနှင့် ထိပ်ဖူးပေါင်း ၇,၅၀၀ ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသည် ၁၉၈၂ ခုနှစ် ဇွန်လ တွင် တာဝေးပစ်ဒုံးပျံများ ကန့်သတ်ရေး အဆိုပြုချက် သစ်တရပ်ကို တင်ပြခဲ့သည်။ ထိုအဆိုပြုချက်အရ နှစ်နိုင်ငံ စလုံးတွင် တာဝေးပစ် ဒုံးပျံ အရေအတွက်ကို စုစုပေါင်း

အစင်း ၈၅၀ နှင့် ထိပ်ဖူး ၅၀၀၀ စီသာ ထားရှိကြရန် ဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ထိပ်ဖူးများအနက် မြေပြင်အခြေစိုက် ဒုံးပျံထိပ်ဖူး အရေအတွက်မှာလည်း ၂,၅၀၀ အထိ ထားရှိ ရမည် ဖြစ်သည်။

ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုကလည်း မဟာဗျူဟာ ဗုံးကြဲ လေယာဉ်ကြီးများနှင့် တာဝေးပစ် ဒုံးပျံ အရေအတွက်ကို စုစုပေါင်း ၁,၈၀၀ သာ ထားရှိရန်နှင့် မဟာဗျူဟာ လက် နက်များ ထုတ်လုပ်မှုကို ရပ်ဆိုင်းထားရန်ဟူသော အဆိုပြု ချက် အသစ်တရပ်ကို ပြန်လှန် တင်ပြခဲ့သည်။

ဆွေးနွေးပွဲ တလျှောက်လုံးတွင် အမေရိကန် ပြည် ထောင်စုက မဟာဗျူဟာမြောက် တိုက်ချင်းပစ် ဒုံးပျံ များ၏ အကျိုးထိပ်ဖူးများကို နှစ်ဘက်စလုံးမှ သုံးပုံတစ်ပုံ လျှော့ချခြင်းဖြင့် ထိပ်ဖူး ၅၀၀၀ စီသာ ထားရှိရန်နှင့် ထိပ်ဖူးအသစ်တခု တပ်ဆင်တိုင်း အဟောင်းနှစ်ခု လျှော့ချ ရန်ဟူသော မှုကို လက်ကိုင်ထား၍ ဆွေးနွေး သကဲ့သို့ ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုကလည်း နှစ်ဘက်စလုံးတွင် ဗုံးကြဲ လေယာဉ်ကြီးများနှင့် တိုက်ချင်းပစ် ဒုံးပျံကြီးများ အပါ အဝင် မဟာဗျူဟာ လက်နက်များကို ၁,၈၀၀ သာ ကန့် သတ်ထားရှိရေး အဆိုကို စွဲကိုင်ထားလျက် ရှိသည်။

ထို့ပြင် ဆွေးနွေးပွဲကာလအတွင်း အမေရိကန် ပြည် ထောင်စု၏အဆိုပြုချက်များသည် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ၏ ကာကွယ်ရေး အခြေခံ အင်အားစုဖြစ်သော မြေပြင် အခြေစိုက် တိုက်ချင်းပစ် ဒုံးပျံ အင်အားလျှော့ချရေးကို သာ ရှေးရှုနေသဖြင့် ဆိုဗီယက်တို့ကလည်း လက်ခံခြင်း မရှိချေ။

သို့ဖြင့် တဦး၏အဆိုကို တဦးက လက်မခံနိုင်ပဲ ရှိနေ စဉ်မှာပင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက တွန့်မဟောက် ခရုတ် ဒုံးပျံများနှင့် ပါရှင်း ၂ ဒုံးပျံကို ဥရောပ၌ ၁၉၈၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလကုန်တွင် စတင် ဖြန့်ကြက်သောအခါ၌ မဟာဗျူဟာ လျှော့ချရေး ဆွေးနွေးပွဲများမှာ ၁၉၈၃ ခုနှစ်အကုန်၌ ရပ်ဆိုင်းသွားခဲ့သည်။

တာလတ်ပစ် နျူးကလီးယားဒုံးပျံများ လျှော့ချရေး ဆွေးနွေးပွဲ

အမေရိကန်နှင့်ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုတို့သည် ဥရောပ ရှိ တာလတ်ပစ် နျူးကလီးယားလက်နက်များ လျှော့ချ ရေးအတွက် ဆွစ်ဇာလန်နိုင်ငံ ဂျီနီဗာမြို့တွင် ၁၉၈၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့မှစ၍ ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းခဲ့ကြ သည်။ အဆိုပါ ဆွေးနွေးပွဲတွင် အမေရိကန် ကိုယ်စား လှယ်အဖွဲ့ကို ရေတပ် ဝန်ကြီးဟောင်း ပေါ့လ် နစ်ဇီက ဦးဆောင်ပြီး ဆိုဗီယက် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ကို ယူလီ ဗစ် စင်စကီက ဦးဆောင်သည်။

ဆွေးနွေးပွဲတွင် ပြည်ထောင်စု သမ္မတ ဂျာမနီနိုင်ငံ၌ လက်ရှိ ဖြန့်ကြက်ထားသော ပါရှင်း - ၁ ဒုံးပျံများအား အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက အစားထိုး တပ်ဆင်မည့် ပါရှင်း - ၂ ဒုံးပျံ ၁၀၈ စင်းနှင့် ခရုတ်ဒုံးပျံ ၄၆၄ စင်း ကိစ္စ၊ ဆိုဗီယက်တို့ ဖြန့်ကြက်ထားသော အလွယ်တကူ ရွှေ့ပြောင်းလှုပ်ရှားနိုင်သည့် အက်စ်အက်စ် - ၂၀ အမျိုး အစား ဒုံးပျံ ၃၃၃ စင်းနှင့် ထိပ်ဖူး ၉၉၉ ခု ကိစ္စနှင့် အက်စ်အက်စ် - ၄ နှင့် အက်စ်အက်စ် - ၅ ဒုံးပျံ အစင်း ၃၀၀ ကိစ္စတို့ ပါဝင်သည်။ ပြင်သစ်နှင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံတို့တွင် ရှိသော နျူးကလီးယားဒုံးပျံ ၁၆၂ စင်းကိုမူ ထည့်သွင်း ဆွေးနွေးခြင်း မပြုချေ။ ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုကမူ အဆိုပါ ဒုံးပျံများကိုပါ ထည့်သွင်း ဆွေးနွေးလိုသည်ဟု ဆိုသည်။ (ယခုအခါ အက်စ်အက်စ် - ၂၀ ဒုံးပျံအစင်း ၄၄၁ စင်းရှိနေပြီဟု အနောက်အုပ်စုက ခန့်မှန်းထားပြီး ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုကမူ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇွန်လအထိ ၂၄၃ စင်းသို့ လျှော့ချပြီးဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။)

ဥရောပရှိ နျူးကလီးယား ဒုံးပျံများနှင့် ဖေလျဉ်း၍ ၁၉၈၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန် သမ္မတ ရေဂင်သည် တာလတ်ပစ်ဒုံးပျံအားလုံးကို ရုပ်သိမ်း ရေးဟူသော အဆိုပြုချက်အသစ်တရပ်ကို တင်ပြခဲ့သည်။ ထိုအဆိုပြုချက်မှာ အကယ်၍ ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စု သည် အက်စ်အက်စ် - ၂၀၊ အက်စ်အက်စ် - ၄ နှင့် အက်စ် အက်စ် - ၅ ဒုံးပျံစုစုပေါင်း အစင်း ၆၀၀ ကျော်ကို ရုပ် သိမ်းပေးမည်ဆိုပါက အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက မိမိတို့ စီစဉ်ထားသော ၁၉၈၃ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် ဥရောပ၌ ပါရှင်း - ၂ နှင့် ခရုတ်ဒုံးပျံ စုစုပေါင်း ၅၇၂ စင်း ဖြန့် ကြက်ရေးအစီအစဉ်ကို ပယ်ဖျက်ပေးမည်ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ အဆိုပြုချက်ကို သူည ရွေးချယ်မှုဟု အမည်ပေးထားပြီး အဆိုပြုချက်၏ အနှစ် သာရမှာ “ဥရောပမှ တာလတ်ပစ် နျူးကလီးယား ဒုံးပျံ များကို လုံးဝညှိဖယ်ရှားရေး” ပင် ဖြစ်သည်။ ထိုအဆို ကို ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုက ပယ်ချခဲ့သည်။

၁၉၈၁ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၃၀ ရက်နေ့မှစ၍ ၁၉၈၃ ခုနှစ် အောက်တိုဘာ လလယ်အထိ ဆွေးနွေးပွဲ အကြိမ် ပေါင်း ၁၀၀ ကျော်ရှိခဲ့သော်လည်း သဘောတူညီမှု မရပဲ ရှိနေခဲ့သည်။ ဆွေးနွေးပွဲ တလျှောက်လုံးတွင် ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုက အမေရိကန်ပါရှင်း - ၂ နှင့် ခရုတ်ဒုံးပျံ အသစ်များ ဥရောပ၌ ထပ်မံဖြန့်ကြက်ထားရေး အစီအစဉ် ကို လုံးဝလက်မခံနိုင်သကဲ့သို့ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက လည်း တပ်ဆင်ပြီးဖြစ်သော ဆိုဗီယက်ဒုံးပျံများကို လုံးဝ ရုပ်သိမ်းရန်သာ ထပ်ခါ တလဲလဲ တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဒုံးပျံအင်အား တွက်ချက်ရာ၌ ဗြိတိန်နှင့်ပြင်သစ်

လက်နက်လျှော့ချ ဖျက်သိမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲများ

နိုင်ငံတို့တွင် တပ်ဆင်ထားသော နျူးကလီးယားဒုံးပုံ ၁၆၂ စင်းကိုလည်း ထည့်သွင်းရန် ဆိုဗီယက်တို့က တောင်းဆိုခဲ့ပြီး အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုကမူ ထိုဒုံးပုံများသည် နေတိုးအဖွဲ့၏ ချုပ်ကိုင်မှုအောက်တွင် မရှိသောကြောင့် ဟု ဆိုကာ ငြင်းပယ်ခဲ့သည်။

ထိုအတောအတွင်း ၁၉၈၃ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလကုန်၌ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက ဥရောပတွင် ပါရှင်း - ၂ နှင့် ခရစ်ဒုံးပုံများ စတင် ချထားခြင်းကြောင့် တာလတ်ပစ် နျူးကလီးယားလက်နက် ဆွေးနွေးပွဲများ အားလုံး ရပ်ဆိုင်းသွားခဲ့သည်။

ဆွေးနွေးပွဲများ ပြန်လည်ကျင်းပခြင်း

လက်နက်ထိန်းချုပ်ရေး ဆွေးနွေးပွဲများ ရပ်ဆိုင်းသွားပြီးနောက် တနှစ်ကျော်အကြာ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလတွင်မူ အမေရိကန် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂျော့ ရွတ်နှင့် ဆိုဗီယက်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဂရီမီကိုတို့သည် ဂျီနီဗာမြို့တွင် တွေ့ဆုံပြီး လက်နက်ဆွေးနွေးပွဲများ ထပ်မံပြုလုပ်ရန် အခြေခံအားဖြင့် သဘောတူညီမှု ရရှိခဲ့ပြန်သည်။

ဆွေးနွေးပွဲအသစ်များတွင် အာကာသ လက်နက်များ ကိစ္စပါ တိုးချဲ့ပါဝင်လာရာ သမ္မတရောဂါ၏ မဟာဗျူဟာ ကာကွယ်ရေး ရှေ့ပြေးအစီအစဉ် (အက်စ်ဒီအိုင်) ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ သုတေသနစီမံကိန်းနှင့် အခြားသော ဂြိုဟ်တုဖျက် လက်နက်များ ပါဝင်သည်။ (ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ - ရှု။)

လက်နက် ဆွေးနွေးပွဲများကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၁၂ ရက်နေ့မှစ၍ နိုဝင်ဘာလ ၁ ရက်နေ့အထိ သုံးကြိမ်ခွဲ၍ ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုက မိမိတို့အားထားရသော မြေပြင် အခြေစိုက် မဟာဗျူဟာ နျူးကလီးယား ဒုံးပုံအင်အားကို မူလ အတိုင်းထားရှိလိုပြီး ဥရောပ၌ အမေရိကန် တာလတ်ပစ် ဒုံးပုံများ ထပ်မံ ဖြန့်ကြက်ခြင်းကို တားဆီးလိုသည်။ အထူးသဖြင့် ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ စီမံကိန်းကို ဖျက်သိမ်းပစ်ရန် လိုလားသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကမူ မြေပြင်အခြေစိုက် နျူးကလီးယား ဒုံးပုံထိပ်ဖူး အရေအတွက်ကို အတော်များများ လျှော့ချလိုသည်။ ထို့ပြင် ဥရောပရှိ ဝါဆော စာချုပ်အဖွဲ့က ဖြန့်ကြက်ထားသော တာလတ်ပစ် ဒုံးပုံအင်အားကိုလည်း လျှော့ချလိုသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့၌ ယခုနှစ်အတွင်း တတိယအကြိမ်မြောက် လက်နက်ဆွေးနွေးပွဲများကို ပြန်လည် ကျင်းပခဲ့သည်။ မဟာဗျူဟာ နျူးကလီးယား လက်နက်လျှော့ချရေး ဂျီနီဗာဆွေးနွေးပွဲကို အမေရိကန်ဘက်မှ မက်စ်တမ်ပယ်မင်နှင့် ဆိုဗီယက်ဘက်မှ ဗစ်တာ ကာပေါ့တို့က ဦးဆောင်၍ ဆွေးနွေး ခဲ့ကြသည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင်မူ ဆိုဗီယက်က မဟာဗျူဟာ နျူးကလီးယား လက်နက်များကို ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ လျှော့ချရေးနှင့် အာကာသ လက်နက်များ ပိတ်ပင်ရေးအဆိုကို တင်ပြခဲ့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက မဟာဗျူဟာနျူးကလီးယား လက်နက်များကို ထက်ဝက်စီလျှော့ချရန်အတွက် လွန်ခဲ့သည့်သုံးနှစ်က မိမိတို့တင်ပြခဲ့ဖူးကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် ဆိုဗီယက်က ယခုတင်ပြလာသော ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ လျှော့ချရေးအဆိုကို သဘောတူလက်ခံပါကြောင်းဖြင့် အမေရိကန် သမ္မတရောဂါ နိုဝင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် ပြောကြားခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် မြေပြင်အခြေစိုက်တာဝေးပစ် နျူးကလီးယားဒုံးပုံများကို အဓိကထား၍ လျှော့ချလိုကြောင်းဖြင့် အမေရိကန်ရှိ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များက ပြောကြားခဲ့သည်။

နေတိုးနှင့်ဝါဆောတပ်များ အပြန်အလှန် အင်အားထိန်းညှိ လျှော့ချရေးဆွေးနွေးပွဲ

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ဦးဆောင်သော နေတိုး စာချုပ် အဖွဲ့နှင့် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ဦးဆောင်သော ဝါဆော စာချုပ်အဖွဲ့တို့သည် ဥရောပရှိ သမားရိုးကျတပ်များ အပြန်အလှန် အင်အားထိန်းညှိလျှော့ချရေးအတွက် ၁၉၇၃ ခုနှစ်မှစ၍ ဩစတြီးယားနိုင်ငံ ဗီယင်နာမြို့တွင် ဆွေးနွေးခဲ့သော်လည်း တိုးတက်မှု ပြောပလောက်အောင် မရှိခဲ့ချေ။ ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၂ ရက်နေ့တွင် ဆွေးနွေးပွဲသစ် ထပ်မံကျင်းပခဲ့ရာ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် ပြီးဆုံးခဲ့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် အပြန်အလှန် အင်အားထိန်းညှိရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အဆင့်လေးဆင့် ပါဝင်သော ခုနှစ်နှစ်အတွင်း မြေပြင်တပ်ဖွဲ့အင်အား ၇၀၀,၀၀၀ စီကျန်သည်အထိ လျှော့ချနိုင်မည့် အစီအစဉ်တရပ်ကို တင်ပြခဲ့သည်။ ဝါဆောကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့က နှစ်ဘက်တပ်အင်အား ကန့်သတ်ချက်ကို မူအားဖြင့် သဘောတူသည်။ သို့ရာတွင် အသေးစိတ် အစီအစဉ်များတွင်မူ သဘောထားကွဲလွဲနေဆဲပင် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ဗီယင်နာဆွေးနွေးပွဲကို ၁၀ နှစ်ကျော်ကြာ လိပ်ခဲတည်းလည်း ဖြစ်စေသည့် အငြင်းပွားနေမှုမှာ လတ်တလော ဥရောပရှိ ဆိုဗီယက်တပ်ဖွဲ့များအပါအဝင် ဝါဆောတပ်ဖွဲ့များ၏စစ်သည် အရေအတွက်အတိအကျဖော်ပြရေးအပေါ်တွင် ဗဟိုပြုနေသည်ဟု ဆိုသည်။ ဆိုဗီယက်တို့က ဝါဆောတပ်ဖွဲ့များ၏ အရေအတွက်သည် ၈,၀၅,၀၀၀ ရှိသည် ဆိုသော်လည်း အနောက်အုပ်စုများ၏ ထောက်လှမ်းတွေ့ရှိချက်များအရ ၉,၅၀,၀၀၀ ကျော်ရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းထား

သည်။ ဆွေးနွေးပွဲတွင် အဆိုပြုထားခဲ့သော အများဆုံး ထားရှိမည့် စစ်သည်အရေအတွက် ၇,၀၀,၀၀၀ လျှော့ချရေး အတွက် ဝါဆောတပ်ဖွဲ့သည် မိမိတို့ ကိန်းဂဏန်းများအရ စစ်သည် ၁,၀၅,၀၀၀ ရုပ်သိမ်းပေးရမည်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အနောက်အုပ်စု၏ ခန့်မှန်းချက်များအရ ဝါဆောတပ်ဖွဲ့၏ အရေအတွက်က အနည်းဆုံး ၂,၅၀,၀၀၀ လျှော့ချပေးရမည် ဟု ဆိုသည်။

အဆိုပါ ဆွေးနွေးပွဲများသည်လည်း အမေရိကန်ပြည် ထောင်စုက တာလတ်ပစ်နျူးကလီးယားဒုံးပုံများ ဥရောပ ၌ ဖြန့်ကြက်မှုကြောင့် ၁၉၇၃ ခုနှစ်ကုန်ပိုင်းတွင် ရပ်ဆိုင်း သွားခဲ့သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် နှစ်နိုင်ငံလက်နက်ဆွေးနွေး ပွဲများကျင်းပသောအခါ ထိုကိစ္စကိုဆွေးနွေးခဲ့ကြပြန်သည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့က ဗီယက်နာ မြို့တွင် ညှိနှိုင်းကြရာ၌ ဝါဆောစာချုပ်ဝင် နိုင်ငံများက ဥရောပရှိ ဆိုဗီယက်တပ်သား ၂၀,၀၀၀ နှင့် အမေရိကန် တပ်သား ၁၃,၀၀၀ ကို ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းသွားရန် အဆို ပြု တင်ပြခဲ့သည်။ ယင်းနောက် တပ်အင်အားတိုးချဲ့မှုနှင့် လက်နက်တပ်ဆင်မှုများကို ထပ်မံ၍ မပြုလုပ်ကြရန် တနိုင်ငံ နှင့် တနိုင်ငံ ကတိထားသင့်ကြောင်းကြိုအချက်များအပေါ် အခြေခံပြီးမှ အရှေ့ဥရောပ၌ နှစ်ဘက် တပ်အင်အားကို ၇,၀၀,၀၀၀ စီ ကျန်သည်အထိ လျှော့ချနိုင်ရေး အတွက် စေ့စပ်ဆွေးနွေးမှုများကို ထပ်မံပြုလုပ်သင့်ကြောင်း ပိုလန် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ခေါင်းဆောင် သံအမတ်ကြီး စတန်နို စလော့ ဗရာဇီဂေါ့စကီးက အကြံပြု ပြောကြားခဲ့သည်။

ထိုသို့ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုနှင့် အမေရိကန်ပြည် ထောင်စုတို့သည် အပြန်အလှန်အဆိုပြုချက်များ တင်ပြ နေကြသော်လည်း သဘောတူညီချက် တစ်စုံတရာမရပဲ ရှိနေ စဉ် ၁၉၇၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၉ ရက်နှင့် ၂၀ ရက်နေ့ တို့တွင် သမ္မတရောင်နှင့် ဆိုဗီယက်ခေါင်းဆောင် ဂေါ်ဘာ ချော့တို့သည် ဂျီနီဗာမြို့၌ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။ အဆို ပါ ထိပ်သီးဆွေးနွေးပွဲအပြီးတွင် ခေါင်းဆောင် နှစ်ဦးတို့ ပူးတွဲကြေငြာချက်တရပ်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ထိုကြေငြာချက် တွင် နျူးကလီးယားလက်နက်များကို ၅၀ ရာ ခိုင်နှုန်း လျှော့ချရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စောစီးစွာ တိုးတက်မှုရရှိရန် တောင်းဆိုကြောင်းဖော်ပြထားပေသည်။ သို့သော် မည် သည့် နျူးကလီးယားလက်နက်များကို လျှော့ချမည်ဟု သော အချက်တွင် သဘောကွဲလွဲနေဆဲဖြစ်သည်။

လက်နက်သမ္မတနိုင်ငံ။ ။ (အရှေ့အလယ်ပိုင်း ဒေသ — ရှ။)

လယ်ယာ မြေ ပြည် သူ့ အ ကျိုး ပြု လုပ် ငန်း များ

(၁၉၇၅-၇၆) ။ ။ မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ် လမ်းစဉ်ပါတီ ဗဟိုကော်မတီဌာနချုပ်၏ လယ်ယာလုပ်ငန်းများတွင် လူထု လှုပ်ရှားမှုအသွင်ဖြင့် ပါဝင်လုပ်အားပေးရေး လမ်းညွှန် ချက်နှင့်အညီ ပြည်သူတပ်မတော်သားများသည် ၁၉၇၇ ခုနှစ်မှစ၍ လယ်ယာမြေစစ်ဆင်ရေး အမည်အမျိုးမျိုးဖြင့် လယ်ယာ လုပ်ငန်းခွင် ပြည်သူ့အကျိုးပြု လုပ်ငန်းများကို လုပ်အားပေးဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

ယင်းသို့ လုပ်အားပေးဆောင်ရွက်ခဲ့ရာတွင် ရွှေဝါမြေ စစ်ဆင်ရေးကို ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် မှော်ဘီ၊ တိုက်ကြီး၊ လှည်းကူး၊ သုံးခွမြို့နယ်များ၌လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၉ ခုနှစ် တွင် ကျောက်တန်း၊ ကွမ်းခြံကုန်း၊ လှည်းကူးနှင့် ကော့မူး မြို့နယ်များ၌လည်းကောင်း၊ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်တွင် မင်္ဂလာဒုံ၊ တံတေး၊ ထန်းတပင်၊ ခရမ်းနှင့် သံလျင် မြို့နယ်များ၌ လည်းကောင်း၊ ၁၉၈၁ ခုနှစ်တွင် မင်္ဂလာဒုံ၊ လှည်းကူး၊ ခရမ်း၊ သုံးခွနှင့် ကော့မူး မြို့နယ်များ၌ လည်းကောင်း၊ ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် မင်္ဂလာဒုံ၊ လှည်းကူး၊ တိုက်ကြီး၊ ကျောက်တန်း၊ ခရမ်း၊ သုံးခွ၊ ကော့မူးနှင့် ကွမ်းခြံကုန်း မြို့နယ်များ၌လည်းကောင်း၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် မင်္ဂလာဒုံ၊ မှော်ဘီ၊ ထန်းတပင်၊ တံတေးနှင့် သံလျင် မြို့နယ်များ၌ လည်းကောင်း ဆင်နွှဲခဲ့ကြပြီးဖြစ်သည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင်လည်း ရွှေဝါမြေစစ်ဆင်ရေးကို နိုဝင် ဘာလ ၁၇ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၆ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁၀ ရက် နေ့အထိ ကျော်ဇော့စစ်ကြောင်း (မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်)၊ ပေါ်ဆန်းမွှေးစစ်ကြောင်း (သုံးခွမြို့နယ်)၊ မနော်ဟရီစစ် ကြောင်း (လှည်းကူးမြို့နယ်)၊ ရွှေတဆုပ်စစ်ကြောင်း (ခရမ်း မြို့နယ်) နှင့် ရွှေဝါထွန်းစစ်ကြောင်း (ကွမ်းခြံကုန်းမြို့နယ်) ဟူ၍ စစ်ကြောင်းကြီး ငါးကြောင်းဖြင့် အကောင်အထည် ဖော်ခဲ့ရာ တပ်မတော်သားများသည် ကျေးရွာ ၁၈၄ ရွာ တို့၌ လယ်ယာမြေစစ်ဆင်ရေး ပြည်သူ့အကျိုးပြု လယ်ယာ လုပ်ငန်းများကို လုပ်အားပေး ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသည်။

ယင်းသို့ ရွှေဝါမြေစစ်ဆင်ရေးတွင် တပ်မတော်သား များ ပါဝင်ဆင်နွှဲ လုပ်အားပေးခဲ့ကြသဖြင့် လယ်မြေ ၆,၆၇၇ ဒသမ ၀၈ ဧက၌ ကောက်ရိတ် သိမ်းခြင်း၊ စပါး ၁,၃၉,၆၃၃ တင်းကို နယ်လှေပေးခြင်း၊ ကောက်လှိုင်း ၂၉,၃၇,၅၇၅ စည်းကို တလင်းအရောက် သယ်ယူပေးခြင်း၊ ကုဗပေ ၁,၃၉,၂၁၅ အရွယ်ကို လမ်းဖောက်လုပ် ပြုပြင် ပေးခြင်း၊ ကုဗပေ ၁,၆၅,၁၁၀ အရွယ်ကို တာတမံဖို့ကာ ပြုလုပ်ပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီးစီးခဲ့သည်။

တပ်မတော်သားများသည် လယ်ယာလုပ်ငန်းလုပ်အား ပေးခြင်းသာမက တောင်သူဦးကြီးများနှင့် မိသားစုများ

အထူးကုပါရဂူကြီးများနှင့်အဖွဲ့ကလည်း လုပ်သားပြည်သူများ၏ ကျန်းမာရေးကို စစ်ဆေးကုသပေးခဲ့ကြသည်။

အား ဆေးစစ်ဆေးခြင်း၊ ဆေးဝါးကုသပေးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ လူမှုရေး၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တောင်သူ ဦးကြီးများနှင့် ဒူးတိုက်ဆွေးနွေးခြင်းများကိုလည်း ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။

အဆင့်ဆင့်သော လယ်ယာမြေ စစ်ဆင်ရေးများသည် ပြည်သူ့ကို အလုပ်အကျွေးပြုလျက်ရှိသည့် ပြည်သူ့ တပ်မတော်သားများ၏ များစွာသော ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ချက်များအနက်မှ စနစ်တကျဆောင်ရွက်သော ပြည်သူ့အကျိုးပြု လှုပ်ရှားမှုတစ်ရပ်ဖြစ်ပေသည်။

ဝါယာမိနွာဘိဝံသ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ ရန်ကုန်မြို့၊ စမ်းချောင်းမြို့နယ်၊ နေနတ်သားစာသင်တိုက် (မြန်မာ ၁၂၆၉ -) ။ ။ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တဝါယာမိနွာဘိဝံသကို မ ကွေး တိုင်း၊ ဆင် ပေါင် ဝဲ မြို့နယ် နတ်ရွာ၌ ခမည်းတော် ဦးရန်အေး၊ မယ်တော် ဒေါ်ရွှေသစ်တို့က မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၆၉ ခုနှစ် ပြာသိုလပြည့်ကျော် ၄ ရက်နေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။

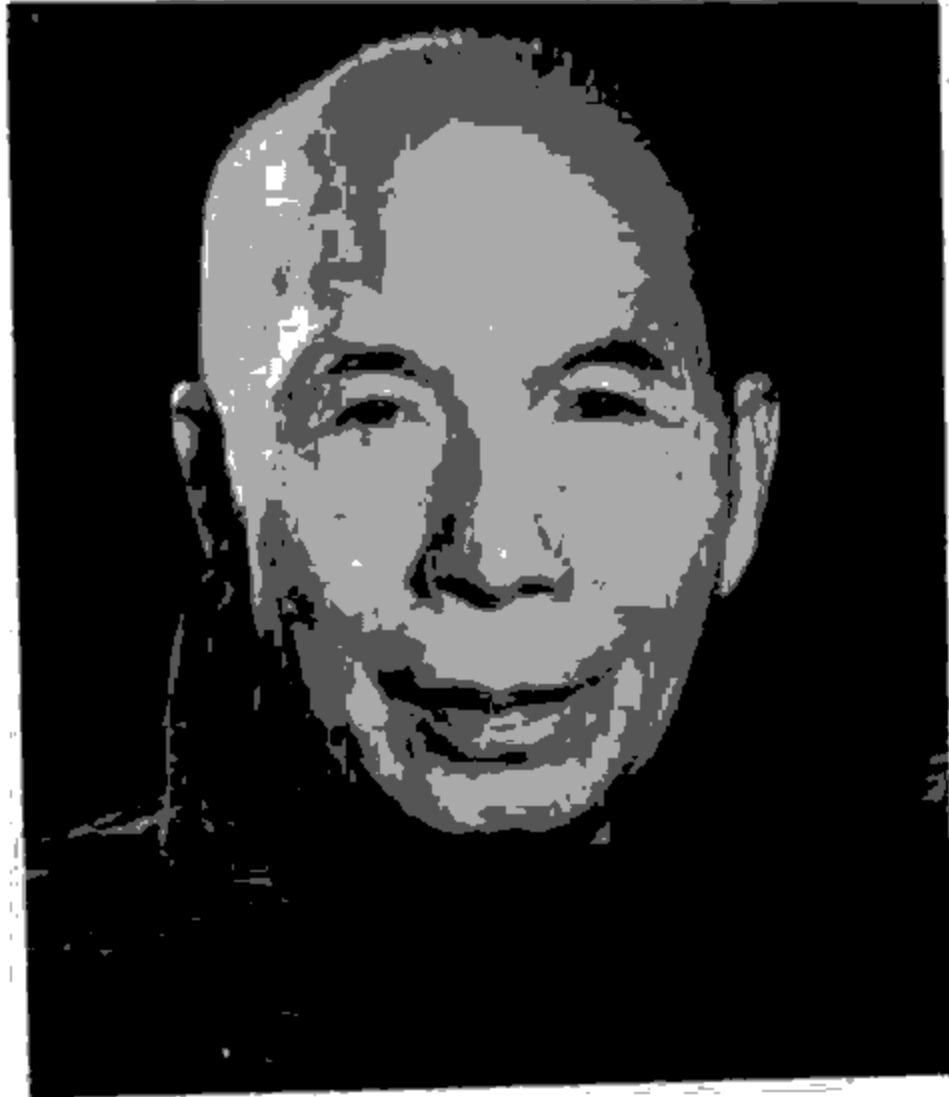
၁၄ နှစ်သားအရွယ်တွင် နတ်ရွာဆရာတော် ဦးကုသလကို ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာပြုလျက် ခမည်းတော် မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟဖြင့် ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်သည်။

ထို့နောက် ပရိယတ္တိ အခြေခံများကို နတ်ရွာဆရာတော် ဦးကုသလထံတွင် သင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၇ နှစ်သားအရွယ်တွင် မြေထဲမြို့ (ယခင်အောင်လံမြို့) ရွာတောင်ရွာ၊ ဆာပါကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဦးပုညထံ၌ ပရိယတ္တိဆိုင်ရာ နေ့ဝါ ညဝါကျမ်းစာများကို သင်ယူခဲ့သည်။

၁၂၇၉ ခုနှစ် ကဆုန်လပြည့်ကျော် ၄ ရက်နေ့တွင် မြေထဲမြို့ ဆားတည်းဂိုဏ်းချုပ် ဖြစ်တော်မူသော ဆရာတော်ဦးနန္ဒိယကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် မြေထဲမြို့ ရွာတောင်ရွာ ဦးအောင်ခ၊ ဒေါ်မမတို့၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟကိုခံယူပြီး ဆာပါရပ် ဧဝတီနဒီသိမ်၌ ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်တော်မူသည်။

ရဟန်း ဖြစ်တော် မူပြီး နောက် အရှင် အာဒိစ္စဝံသကျောင်းတိုက်သို့ ရောက်ခဲ့ပြီး အရှင်အာဒိစ္စဝံသနှင့် ကမ္ဘာ့ဗုဒ္ဓ သာသနာပြု အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ အရှင်သေဠိလ ဆရာတော်ကြီးများထံတွင် ပထမငယ်၊ ပထမလတ်၊ ပထမကြီးတန်းတို့ကို အောင်မြင်သည်အထိ လောကုတ္တရာ စာပေများကို သင်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

ရဟန်းလေးဝါသို့ ရောက်သောအခါ ရန်ကုန်မြို့ ယခုနေနတ်သား စာသင်တိုက် ဖြစ်သော ဇရပ်ကြီးကျောင်းတိုက်သို့ ပြောင်းရွှေ့တော်မူ၍ ဆရာတော် ဦးခန္တီစာရထံတွင် စာပေများကို ဆက်လက် သင်ကြားတော်မူပြီး

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဝါယာမိန္ဒာဘိဝံသ

၃၆ ကြိမ်မြောက် စေတီယင်္ဂဏ စာသင်တန်းကို ဝင်ရောက် ဖြေဆိုရာ နံပါတ် ၁ ဖြင့် အောင်မြင်တော်မူသောကြောင့် 'အဘိဝံသ' ဘွဲ့ကို ရရှိတော်မူသည်။ ထို့နောက် ရဟန်း ငါးဝါအရတွင် ဗဟန်း၊ ဘင်္ဂလားတိုက် စကားဝါပင် ကျောင်း ဆရာတော် အရှင်အရိယဝံသထံတော်၌ စာလိုက် ယင်း စေတီယင်္ဂဏ စာချတန်း ပါရာဇိကဏ် နှင့် သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာကြီး နှစ်ကျမ်းကို အောင်မြင်တော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ပခုက္ကူ မဟာဝိသုတာ ရာမတိုက် ဆရာတော် ဦးပညာ၊ ဆရာတော် ဦးသုန္ဒရ၊ ဆရာတော် ဦးနန္ဒဝံသ၊ ဆရာတော် ဦးမာသိန္ဒ၊ ဆရာတော် ဦးဂန္ဓမာ စသော အဘိဇေ မဟာရဋ္ဌဂုရုနှင့် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့ တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်ကြီးများထံတွင်လည်း လောကုတ္တရာစာပေများကို သင်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ ထို့အပြင် မန္တလေး အနောက်ပြင် ချမ်းသာကြီးတိုက် ဆရာတော် ဦးလက္ခဏ၊ တောင်ပြင် ဘုရားကြီးတိုက် ဆရာတော် ဦးနာရဒ၊ အနောက်ပြင် တောင်သမန်တိုက် ရွှေလောင်း ဆရာတော်နှင့် တောင်သာမြို့ ကျွန်းရွာတောရ ဆရာတော် ဦးအဂ္ဂဝံသ စသော ဆရာတော်ကြီးများ ထံတွင်လည်း စာပေကျမ်းဂန်များကို သင်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ရဟန်းသိက္ခာ ၁၂ ဝါအရမှစ၍ ရွာတောင်ရွာ၊ ဆာပါကျောင်းတိုက်တွင် စာသင်သား သံဃာတော်များအား ပရိယတ္တိပညာ သင်ကြားပို့ချပေးခဲ့သည်။ စာပေပို့ချယင်း ၁၃၁၃ ခုနှစ်တွင် အစိုးရစာချတန်း စာမေးပွဲကို ဝင်ရောက် ဖြေဆိုတော်မူရာ သာသနဇေ သိရီပဝရ မဇ္ဈစရိယ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို ရရှိတော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဆရာတော်သည် ရန်ကုန်မြို့ စမ်းချောင်း နေနတ်သား စာသင်တိုက်သို့ ပြောင်းရွှေ့ပြီး၊ ပရိယတ္တိ သာသနာ့ တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ရာ ယနေ့အထိ ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင်ဆရာတော်သည် ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ သင်္ဂီတိကာ ရက၊ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ ပါဠိဝိသောဓက၊ ရွှေတိဂုံ၊ ဆူးလေ၊ ကိုးထပ်ကြီးဘုရား စေတီတော်များ၏ သြဝါဒါစရိယ၊ နိုင်ငံတော် ဗဟို သံဃာ့ဝန်ဆောင်နှင့် နိုင်ငံတော် သီးခြား ဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့ ဝိနည်းဓိရိ သဘာပတိ စသော သာသနာ့ တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ကျမ်းစာအုပ်များကို ရေးသားပြုစုရာ တွင်လည်း ပါဝင်ကူညီ ရေးသားတော်မူခဲ့သည်။ တောင် သာဆရာတော် ဦးအဂ္ဂဝံသ၏ သိမ်မျိုးစုံ မဟာဋီကာကျမ်း ကို လည်းကောင်း၊ အရှင် အာဒိစ္စဝံသ၏ အသောက ကျောက်စာ မြန်မာပြန်ကျမ်းကို လည်းကောင်း၊ အရှင် အရိယဝံသ၏ ဝါကျဂုဋ္ဌတ္တဒီပကကျမ်းကို လည်းကောင်း ကူညီရေးသား ပြုစုတော်မူခဲ့သည်။

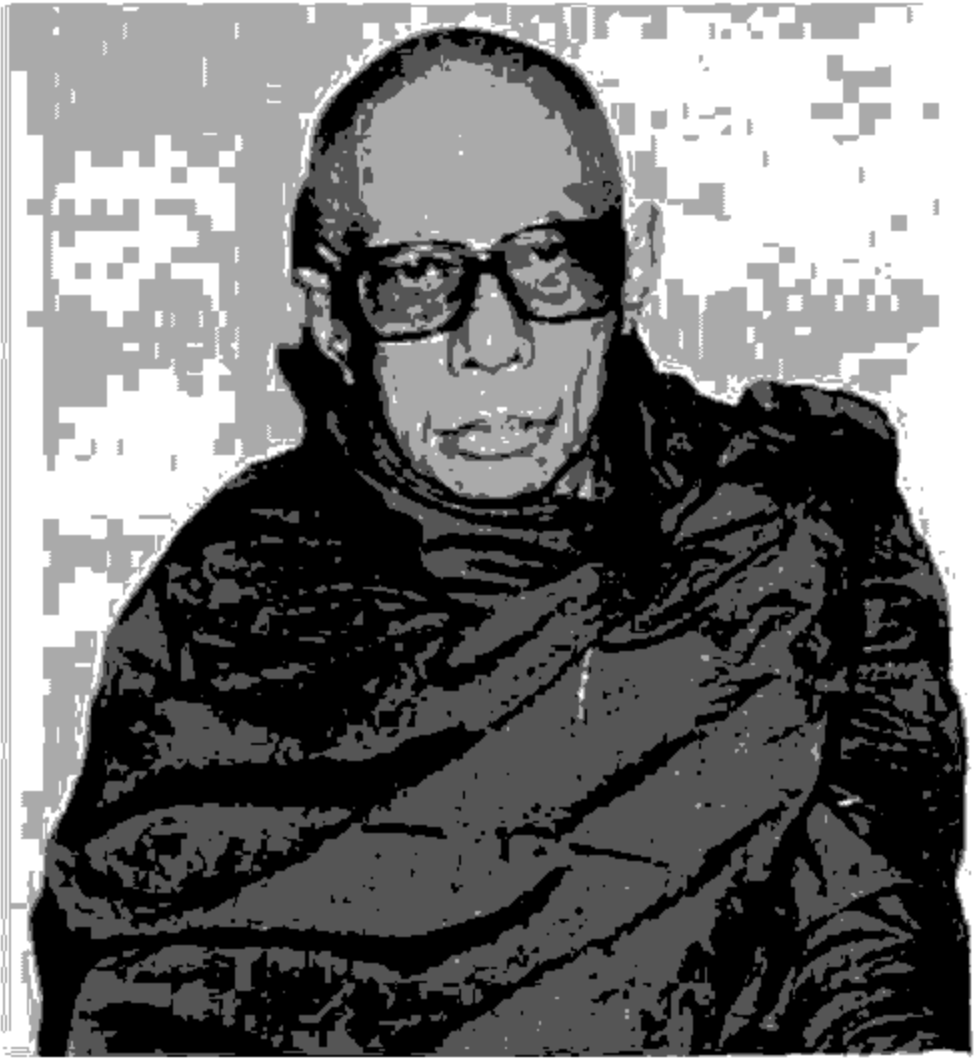
ဤသို့ သာသနာ့အကျိုးကို ဆောင် ရွက် တော် မူ ၍ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံ တော် မူ သော ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဝါယာမိန္ဒာဘိဝံသသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ဆက် ကပ် လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူခံရရှိတော်မူသည်။

ဝိမလ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ၊ အဘိဇေ မဟာရဋ္ဌဂုရု၊

ရောဝတီတိုင်း၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ် ရွှေဟင်္သာ တောရ ပါဠိတက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက် (မြန်မာ ၁၂၆၅ -)။ ။ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဝိမလကို ရန်ကုန်တိုင်း၊ ကွမ်းခြံကုန်း မြို့နယ်၊ တော်ကူးကြီးရွာ၌ ခမည်းတော် ဦးဘိုးထုံး၊ မယ်တော် ဒေါ်နှင်းအိ တို့က မြန်မာ သက္ကရာဇ် ၁၂၆၅ ခုနှစ် နှောင်း တန်ခူး လဆုတ် ၇ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။ မွေးချင်းလေးယောက်တွင် အငယ်ဆုံး ဖြစ်၍ မောင်အံ့ အမည် တွင်သည်။

ကျေးရွာ စာသင်ကျောင်း၌ စတုတ္ထတန်း အောင်သည် အထိ စာသင်ကြားခဲ့ပြီး ၁၂ နှစ်သားအရွယ်တွင် တော်ကူး ကြီးရွာ လယ်ပေါ်ကျောင်း ဆရာတော် ဦးဝိသုဒ္ဓကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် ခမည်းတော် မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာ နဂုဟဖြင့် ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်သည်။

သာမဏေ ဖြစ်ပြီး နောက် ဦးလေးတော်များ ဖြစ်သော မဟာဓမ္မကထိက ဂန္ဓကာရက ဘာသန္တရကောဝိဒ အရှင်သိ ရီသူမနနှင့် အရှင်သိရီသီလဝံသ အမြာညီနောင် ဆရာတော် နှစ်ပါး၏ ခေါ်ဆောင်မှုဖြင့် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး သုမနာရာမ ချောင်သို့ ရောက်ရှိသည်။ အရှေ့ မှန်ကျောင်း ဆရာတော် အရှင်သုနန္ဒနှင့် စာချဆရာတော် အရှင် ပဏ္ဍဝံသ တို့ထံတွင်

အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဝိမလာ

အခြေခံ ပါဠိပိဋကတ် ကျမ်းစာများကို သင်ကြားခဲ့သည်။ နောင်တွင် မြောင်းမြ သာသနာပိုင် တွင်မည့် စာချ ဆရာတော် အရှင်ဥာနာဘိဝံသထံ၌လည်း လောကုတ္တရာ စာပေများကို သင်ကြားခဲ့ရာ အသက် ၁၄ နှစ်တွင် ပထမငယ်တန်း အောင်သည်။ ညောင်တုန်းမြို့၊ ရွှေဟင်္သာတောရကျောင်းတိုက် တိုက်အုပ် ဆရာတော် အရှင်ကလျာဏ၏ သင်ကြားပြသပေးမှုဖြင့် ၁၂၇၂ ခုနှစ် တွင် ပထမလတ်တန်းကို ဖြေဆို အောင်မြင်သည်။

၁၂၇၅ ခုနှစ်တွင် ညောင် တုန်း ရွှေဟင်္သာ တောရကျောင်းတိုက် သီလ ဝိသောဓနီ သိမ်တော်၌ ရန်ကုန်မြို့ကျောင်းတော်ရာ ဆရာတော် ဘုရားကြီးကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် ညောင်တုန်းမြို့ သမာဓိမြို့ဝန် ဦးဘိုးဆင့်၊ ဒေါ်လေးတို့၏ ပစ္စယာ နဂ္ဂဟ ဖြင့် မြင့်မြတ်သော ရဟန်း အဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။ ရဟန်းဖြစ်စတင် အစိုးရ ပထမကြီးတန်းကို ဖြေဆို အောင်မြင်တော်မူ၏။

ဆရာတော်သည် ရဟန်းမဖြစ်မီကပင် သဒ္ဒါ၊ သင်္ဂြိုဟ်၊ ဂူပသိဒ္ဓိစသော အခြေခံ စာများကို စာသင်သား များအား ပို့ချပေးခဲ့သည်။ ရွှေဟင်္သာတောရကျောင်းတိုက်ကြီးအတွင်းရှိ ဝံသာနုတိုက်တွင် ကျောင်းဘုန်းကြီးဘဝ၊ တိုက်ကြပ်ဘဝ၊ တိုက်အုပ်ဘဝမှ ယခုတိုက်ပိုင် ဆရာတော်ကြီးဘဝအထိ သီတင်းသုံးတော်မူလျက် စာချဘုန်းကြီးအဖြစ် ၂၄ နှစ်တိုင်ငယ်၊ လတ်၊ ကြီး၊ စာ ချတန်း စာမေးပွဲ များ အတွက် စာသင် သားများအား စာဝါများ မပြတ် ပို့ချ ပေးတော်မူခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ဆရာတော် သည် နိုင်ငံတော် အစိုးရ ပါဠိပညာရေးအဖွဲ့၏ နာယက ဆရာတော်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ရွှေဟင်္သာတောရ ပါဠိတက္ကသိုလ်ကျောင်းအုပ် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ပါဠိတက္ကသိုလ်အဖွဲ့ကြီး၌ ဗဟိုအဖွဲ့ဝင် ဆရာတော်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂ ပါဠိ

အဋ္ဌကထာ သုတ်သင်ပြင်ဆင်ရသော ပဋိဝိသောဓက ဆရာတော်အဖြစ် လည်းကောင်း၊ သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ပြန့်ပွားရေး ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့ အစည်းအဝေးပွဲကြီးဖြစ်မြောက်ရေး သံဃာ့ ဝန်ဆောင် ၆၆ ပါးတွင် ပါဝင်၍ သံဃာ့အဖွဲ့အစည်း အခြေခံစည်းမျဉ်း ရေးဆွဲရေးအဖွဲ့ဝင်၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။

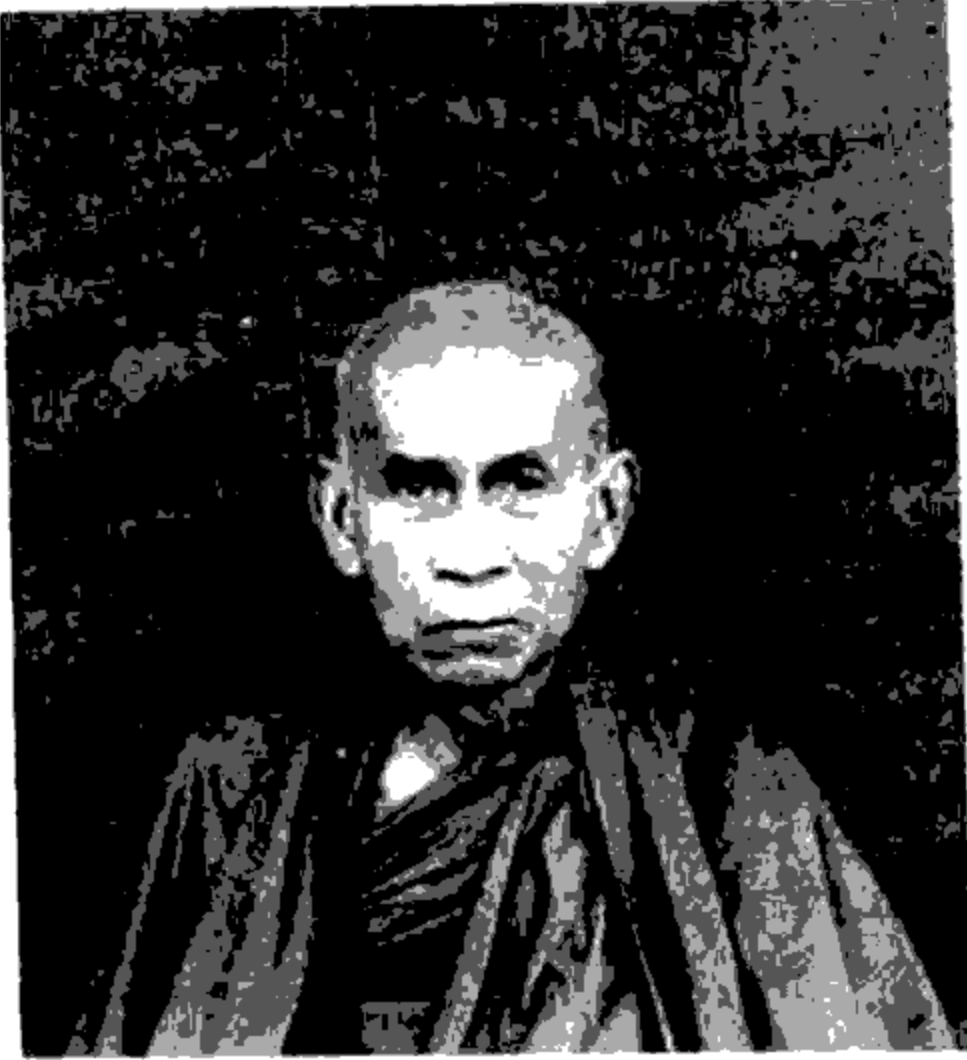
ဆရာတော် သည် နိုင်ငံတော် အစိုးရက ဆက်ကပ် လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ် တော်ကို ၁၃၁၈ ခုနှစ်တွင် ရရှိတော်မူခဲ့သည်။ ဆရာတော်သည် စာပေကျမ်းဂန်များကိုလည်း ရဟန်းသိက္ခာ နှစ်ဝါ အရကပင် ရေးသားပြုစု တော်မူခဲ့သည်။ ရွှေကျင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ ထေရုပ္ပတ္တိကထာကျမ်း၊ ကင်္ခါ မေးခွန်းနှင့် အဖြေပထမတွဲနှင့်ဒုတိယတွဲ၊ သြဝါဒရတနာသုတပဒေသာစသောကျမ်းစာများအပြင် ကဗျာ၊ လင်္ကာ၊ ရတုပိုဒ်စုံ၊ ဂါထာပါဠိအနက်၊ သြဘာစာတမ်း၊ အနုမောဒနာ စာတမ်း စသည်တို့ကို ရေးသား ဖွဲ့ဆိုတော် မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ယခုအချိန်အထိ စာဝါလေးကြိမ် ပို့ချ၍ ညဝါနှစ်ဝါ နေ့စဉ် ပို့ချတော်မူသည်။ ထို့ပြင် လစဉ်နှစ်ကြိမ် ကျင်းပသော ကျောင်းတိုက် စာမေးပွဲ (ငယ်၊ လတ်၊ ကြီး၊ စာချတန်း) အတွက် ပုစ္ဆာထုတ်ခြင်း၊ အောင်စာရင်း ထုတ်ခြင်းများ ကိုလည်း တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်တော်မူသည်။

ဤသို့လျှင် သာသနာတော်၏ အကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မူသည့် သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ် တော်ရ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တဝိမလာသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသည့် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူခံရရှိတော်မူသည်။

ဝိမလာစာရ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ မှန်ပြည်နယ်၊ ချောင်းဆုံမြို့နယ်၊ မရမ်းကျေးရွာစမ်းကျောင်းတိုက် (မြန်မာ ၁၂၆၁-) ။ ။ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ဝိမလာစာရကို ရေဝတီတိုင်း၊ မြန်အောင်မြို့၊ မြို့မ တဲကြီးကုန်း ကျေးရွာ၌ ခမည်းတော် ဦးစံညွန့်၊ မယ်တော် ဒေါ်ပုတို့က မြန်မာသက္ကရာဇ် ၁၂၆၁ ခုနှစ် နယုန်လဆန်း ၂ ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တွင် ဖွားမြင်၍ မောင်ဖိုးထွန်းဟု အမည်တွင်သည်။

ငါးနှစ်သားအရွယ်တွင် ရွာကျောင်းဆရာကြီး ဦးစိထံ ပညာသင်ကြားသည်။ ၁၂ နှစ်သား အရွယ်ရောက်သောအခါ ဂူကိုးလုံးကျောင်း ဒုတိယ ဂူကိုးလုံးဆရာတော်ထံတွင်

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဝိမလာစာရ

ပညာဆက်သင်သည်။ ၁၃ နှစ်သားအရွယ်တွင် ပထမ ဝေဠုဝန် ဆရာတော်ကြီးထံ ရောက်ရှိ၍ ၁၅ နှစ်သားအရွယ်သို့ ရောက်သည်တွင် ပထမဝေဠုဝန်ဆရာတော်ကြီးကို ဥပဇ္ဈာယ် ပြုလျက် မြန်အောင်မြို့ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက်၌ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ သာမဏေဘွဲ့မှာ ရှင်ဝိမလာစာရ ဖြစ်သည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၇၁ ခုနှစ်တွင် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက် ဆရာတော် ဦးကေလာသကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် မြန်အောင်မြို့ သမာဓိမြို့ဝန် ဦးကျောက်လုံး၏ပစ္စယာနဂ္ဂဟကို ခံယူ၍ ဝေဠုဝန်ကျောင်းတိုက် ခဏ္ဍသိမ်တော်တွင် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။

ပထမ ဝေဠုဝန်ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံတွင် ပိဋကတ် အခြေခံ သဒ္ဒါကျမ်းများနှင့် ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ ကျမ်းပေါင်းများစွာကို ရဟန်းသိက္ခာ ၁၀ ဝါရသည်အထိ ပါရဂူရောက် တတ်မြောက်အောင် သင်ယူတော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ရန်ကုန်မြို့ သရက်တော ကျောင်းတိုက် ပါဒကျောင်း သာယာကုန်းဆရာတော် ဦးကုမာရထံတွင်လည်းကောင်း၊ စစ်ကိုင်းတောင် ရွှေပြည်ချောင် ဆရာတော် ဦးဝိသုဒ္ဓိထံတွင်လည်းကောင်း၊ မန္တလေးမြို့ ရွှေရေးဆောင်တိုက်ဆရာတော် ဦးကြည်ထံတွင် လည်းကောင်း ရဟန်းသိက္ခာ ငါးဝါအထိ လောကုတ္တရာစာပေများကို သင်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သာသနာရေးကို အားပေး ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။ ၁၂၉၁ ခုနှစ်မှစ၍ ချောင်းဆုံမြို့နယ် မရမ်းရွာ စမ်းကျောင်းတိုက်၌ ကျောင်းထိုင်စာချ နှစ်ဌာန တာဝန်ကို ထမ်းရွက်တော်မူခဲ့သည်မှာ ယနေ့အထိ ဖြစ်သည်။ သက်တော် ၅၀ နှစ်အထိ တနေ့လျှင် စာသုံးဝါ ပို့ချပေးတော်မူခဲ့၍ ၅၀ ကျော်သောအခါ နှစ်ဝါ ပို့ချပေးတော်မူခဲ့သည်။ ဆရာတော်သည် စာသင်သားဘဝ

ကပင် ရောက်ရာအရပ် ရောက်ရာကျောင်းတိုက်တို့၌ ဆရာသမားတို့၏ လွဲအပ်စေခိုင်းချက်နှင့်အညီ စာဝါများကို ပို့ချတော်မူခဲ့သည်။

ထို့အပြင် ဆရာတော်သည် မော်လမြိုင်မြို့ ပရိယတ္တိ သဒ္ဓမ္မပါလအသင်း၏ အာဒိကမ္မိက နာယကဆရာတော် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဝေဠုဝန်နိကာယဂိုဏ်း၏ ဆဋ္ဌမဟာနိကာယာဓိပတိ အဖြစ်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်ဩဝါဒါစရိယ ဆရာတော်အဖြစ်လည်းကောင်း အသီးသီး တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်တော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် စမ်းကျောင်း တိုက်နှင့် ဝေဠုဝန်နိကာယဂိုဏ်းကြီးကို တာဝန်ယူအုပ်ချုပ်တော်မူ၍ တပည့်သံသာတော်များကို စာပေပို့ချတော်မူသည့် ပထမဝေဠုဝန်ဆရာတော်ကြီး၏ ထေရုပ္ပတ္တိကထာကျမ်းနှင့် အလင်္ကာရနိဿယသစ်ကျမ်းတို့ကို ရေးသား ပြုစုတော်မူခဲ့သည်။

ဤသို့လျှင် သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့ ပြန့်ပွားရေးကို ဆောင်ရွက်တော်မူ၍ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဝိမလာစာရသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၄ ရက် နေ့တွင် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော် ကောင်စီက ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူခံ ရရှိတော်မူသည်။

ဝဲလ်စ် (ဂျော့) အော်ဆန် (ခရစ် ၁၉၁၅-၁၉၇၅) ။

ကမ္ဘာကျော် ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် ဒါရိုက်တာ ထုတ်လုပ်သူနှင့် စာရေးဆရာဖြစ်သော အော်ဆန် ဝဲလ်စ်ကို ၁၉၁၅ ခုနှစ် မေလ ၆ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ဝစ္စကွန်ဆင်ပြည်နယ် ကင်နော့ရှာမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ မိခင်ဖြစ်သူက ဝဲလ်စ်အား စန္ဒရားပညာ၊ တယောပညာတို့ကို သင်ကြားပေးခဲ့သည်။ ဝဲလ်စ်သည် ကဗျာရေးစပ်နည်းနှင့်ပန်းချီရေးဆွဲနည်းတို့ကိုလည်း မိခင်ထံမှပင် ဆည်းပူးတတ်မြောက်ခဲ့သည်။ အောင်မြင်သော တီထွင် ထုတ်လုပ်သူတဦးဖြစ်သည့် ဖခင်ထံမှတစ်ဆင့် ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်များ၊ အားကစားသမားများနှင့် ရင်းနှီး ခွင့် ရခဲ့သည်။ ဝဲလ်စ်သည် အသက် ၁၁ နှစ်အရွယ်တွင် ကမ္ဘာတစ်ဝိုက်ကို နှစ်ကြိမ်ပတ်ဖူးပြီးပြီ ဖြစ်သည်။ အီလီနိုက်ပြည်နယ် ဝုဒ်စတော့မြို့ရှိ တော့ကျောင်း၌ အခြေခံပညာကို ဆည်းပူးခဲ့ရာ ကျောင်းစာတွင် အလယ်အလတ်အဆင့်သာ ရှိခဲ့ပြီး ပြဇာတ်ပညာကိုမူ နှံ့နှံ့စပ်စပ် လေ့လာခဲ့သည်။ ရှိကားကိအနုပညာသိပ္ပံတွင် ဆက်လက်ပညာဆည်းပူးခဲ့ပြီးနောက် သတင်းထောက်အဖြစ် အသက်မွေးခဲ့ပြန်သည်။

ထို့နောက် ဝဲလ်စ်သည် အိုင်ယာလန်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ပြီး နိုင်ငံတစ်ခုသို့ မြင်းလှည်းဖြင့် ခရီးနှင့်ကာ ပန်းချီ

ရေးဆွဲနေခဲ့ပြန်သည်။ ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် ဒဗ္ဗလင်မြို့ရှိ ဂိတ် ဇာတ်သဘင်၌ ဝင်ရောက်သရုပ်ဆောင်ရာ ထင်ရှားစပြုလာ သည်။ ၁၉၃၂ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ပြန် လာ၍ ရှိတ်စပီးယားပြဇာတ်ဖြစ်သော ဂျူလီယက် ဆီဇာ၊ ဒွာဒေမမြောက်ညနှင့် ဗင်းနစ်ကုန်သည်ကြီးတို့ကို ရုပ်ပြ ဇာတ်လမ်းဖြင့် တင်ဆက်ထားသည့် စာအုပ်များကို တည်း ဖြတ်ပေးခဲ့ရာ ယင်းစာအုပ်များကို ၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေနိုင်ခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဘရော့ဝေးပြဇာတ်လောက သို့ ဝင်ရောက်ကာ ကက်သရင်း ကောနဲ (၁၈၉၈-၁၉၇၄) ၏ နယ်လှည့် ဇာတ်သဘင်အဖွဲ့နှင့်အတူ တွဲဖက် သရုပ် ဆောင်ရာ ရှိတ်စပီးယား၏ ရိုမီယိုနှင့်ဂျူးလီးယက်ပြဇာတ်၌ သရုပ်ဆောင်မှု ထူးချွန်သဖြင့် ကျော်ကြားခဲ့သည်။ ဝဲလ်စ် သည် အသက် ၂၁ နှစ် အရွယ်တွင် ပြည်ထောင်စု ဇာတ် သဘင် အစီအစဉ်၏ တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းအဖြစ် နိုဂရိုး ပြည်သူ့ ကဇာတ်ရုံအတွက် မက္ကဗက်ပြဇာတ်ကို နိုဂရိုး လူမျိုး သရုပ်ဆောင်များဖြင့် စီစဉ်ညွှန်ကြား တင်ဆက်ခဲ့သည်။ နောက်တနှစ်တွင် ဝဲလ်စ်ကိုယ်တိုင် မာကြူရီသဘင်အဖွဲ့ကို တည်ထောင်၍ ရှိတ်စပီးယား၏ ဂျူလီယက်ဆီဇာပြဇာတ် ကို ဖက်ဆစ်ဆန်ကျင်ရေး ဦးတည်ကာ ခေတ်သစ် ဝတ် စားဆင်ယင်မှုဖြင့် တင်ဆက်ခဲ့ရာ လူကြိုက်များခဲ့သည်။

ဝဲလ်စ်သည် ၁၉၃၄ ခုနှစ်ကပင် ရေဒီယိုအသံလွှင့်ဇာတ် နယ်ပယ်သို့ စတင်ဝင်ရောက်ကာ မာ့ချော့တိုင်း အခန်း ဆက် သတင်းအစီအစဉ်များကို ရေးသားတင်ဆက်ခဲ့သည်။ အရိပ် အမည်ရှိ ထင်ရှားသော လျှို့ဝှက်သံဖို အခန်းဆက် အသံလွှင့်ဇာတ်လမ်းများတွင် အဓိကဇာတ်ဆောင် လာမှုန် ခရင်စတန်အဖြစ် သရုပ်ဆောင်ရာ အောင်မြင်မှု ရသည်။ ၁၉၃၈ ခုနှစ်တွင် အော်ဆန် ဝဲလ်စ်၏ မာကြူရီသဘင်အဖွဲ့ သားများသည် ကျော်ကြားသော ကာလပေါ်ဝတ္ထုများကို ရေဒီယိုအသံလွှင့်ဇာတ်အဖြစ် ပြောင်းလဲကာ သရုပ်ဆောင် ဖျော်ဖြေခဲ့ကြသည်။ စာရေးဆရာကြီး ဟားဗတ် ဂျော့ ဝဲ (၁၈၆၆-၁၉၄၆) ၏ ကမ္ဘာချင်းခင်းသော စစ်ပွဲ (၁၈၉၈) ဝတ္ထုကို တင်ဆက်ရာတွင် အင်္ဂါဂြိုဟ်သားများ နယူးဂျာစီမြို့ကို ကျူးကျော် ဝင်ရောက်လာပြီ ဖြစ်ကြောင်း အတည်ပေါက် သတင်းကြေငြာလေဟန် ဖန်တီးခဲ့ရာ အမေ ရိကန် တနိုင်ငံလုံး တုန်လှုပ် ချောက်ချားခဲ့ရသည်။ မာ့ ဘလစ္စတိုင်းရေးသားသော သ ခရက်ဒယ် ဝီ ရော့ခ်အမည်ရှိ အော်ပရာကဇာတ်ကို ဝဲလ်စ်က စီစဉ် ညွှန်ကြားတင်ဆက်ရာ ပြဇာတ်ရုံကို အစိုးရက ချိတ်ပိတ် ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဇာတ်သဘင်တဖွဲ့လုံးသည် ပရိသတ် ၂၀၀၀ ကျော်တို့နှင့် အတူ တမိုင်ကျော် အကွာအဝေးရှိ အခြားပြဇာတ်ရုံတခုသို့ ခြေလျင် ချီတက်သွားကြပြီး ပွဲတပွဲ ခင်းကျင်း တင်ဆက် ခဲ့ကြသည်။

ဝဲလ်စ်သည် ၁၉၄၀ ပြည့်နှစ်မှ စ၍ ဟောလီဝု ရုပ်ရှင် လောကသို့ ရောက်ရှိသည်။ ရုပ်ရှင်ဘာသာစကားသစ်ဖြင့် ဖန်တီးခဲ့သည်ဟု အမေရိကန် ရုပ်ရှင်သမိုင်းတွင် ဆိုစမှတ် ပြုကြရသည့် စိတိဇင်ကိန်း အမည်ရှိဇာတ်ကားကို ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် စီစဉ်ညွှန်ကြား၍ ပါဝင်သရုပ်ဆောင် ရိုက်ကူး ခဲ့သည်။ သတင်းစာလောကမှ အကြီး အမှူး တဦး၏ အကြောင်းကို ဝဲလ်စ်သည် ဟာမန် မင်ကီးဝစ် (၁၉၀၉-) နှင့်အတူ ပူးတွဲရေးသားထားသော ဇာတ်လမ်း ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ရိုက်ကူးတင်ဆက်သော မဂ္ဂနီဖီးရှင့် အမွှာ ဆင်စဇာတ်ကားသည်လည်း စိတိဇင်ကိန်းကဲ့သို့ပင် ရုပ်ရှင် ပညာပါရဂူတို့ မျက်မှောက်ကာလတိုင်အောင် လေ့လာ ဆွေးနွေးနေကြရသော ဇာတ်ကားဖြစ်သည်။ ဝဲလ်စ်သည် ထိမိသော ရိုက်ကူးရှုထောင့်၊ မှန်ကန်သော အလင်း အမှောင်၊ အခန်းဆက်တွင် တထပ်တည်းကျသော စကား ပြော၊ ဆွဲဆောင်အားကောင်းလှသော နောက်ခံ တေးဂီတ တို့ကိုသဟဇာတကျအောင် ပေါင်းစပ်ကာ စီစဉ်တင်ဆက် လေ့ရှိရာ ယင်း ဇာတ်ခင်းနည်းပညာ အရပ်ရပ်ကို ဝဲလ်စ်က စတင် တီထွင်ခဲ့ခြင်း မဟုတ်သော်လည်း ဆန်းသစ်သော၊ စွမ်းအား ထက်မြက်သော တင်ဆက်နည်းမျိုးဖြစ်အောင် အံဝင်ခွင်ကျ အသုံးပြုတတ်သည့် အရည်အချင်းကြောင့် အံ့မခန်းဖြစ်ကြရသည်။

ဝဲလ်စ်သည် ၁၉၄၇ ခုနှစ်တွင် ရှန်ဟိုမြို့မှ မိန်းမပျို အမည်ရှိ ဇာတ်ကားနှင့် မက္ကဗက် အမည်ရှိ ဇာတ်ကား တို့ကို စီစဉ်ညွှန်ကြား၍ ထိုဇာတ်ကားတို့တွင် ကိုယ်တိုင် ပါဝင် သရုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ထိုဇာတ်ကား နှစ်ကားကို ဟောလီဝုတွင် ရိုက်ကူးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် အော့သဲလို (၁၉၅၂) နှင့် တရားခွင် (၁၉၆၂) ဇာတ်

ရုပ်ရှင်အနုပညာရှင် အော်ဆန် ဝဲလ်စ်

ကားတို့ကို ဥပေပတိုက်တွင် ရိုက်ကူးခဲ့သည်။ ရှိတ်စပီးယား၏ ပြဇာတ်တပုဒ်ကို မှီငြမ်းပြုထားသော ညသန်းခေါင်ယံ ခေါင်းလောင်းသံ ဇာတ်ကားကို ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ရိုက်ကူးခဲ့ပြီးနောက် ဟောလီဝုသို့ ပြန်လာသည်။ ၁၉၅၇ ခုနှစ်တွင် အကျင့်ယုတ် အမည်ရှိ ဇာတ်ကားကို စီစဉ် ညွှန်ကြား၍ ပါဝင် သရုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ဝဲလ်စ် သရုပ်ဆောင်ခဲ့သော ဇာတ်ကားများအနက် တတိယလူ (၁၉၄၉)၊ နိုင်လိုမင်းထက် (၁၉၅၇)၊ ပူဒဏ်ပြင်းသည့် နွေရက်ရှည် (၁၉၅၇)၊ ကက်ချ်-တုမ်တီး (၁၉၇၀) တို့သည် အထင်ရှားဆုံး ဖြစ်သည်။ ဝဲလ်စ်သည် ပြဇာတ်လောကကိုလည်း မစွန့်ခွာပဲ ၁၉၅၁ ခုနှစ်က လန်ဒန်၌ တင်ဆက်သော အော့သ်လီပြဇာတ်တွင် လည်းကောင်း၊ ၁၉၅၆ ခုနှစ်က နယူးယောက်၌ တင်ဆက်သော လီယာမင်းကြီးပြဇာတ်တွင် လည်းကောင်း အဓိကဇာတ်ဆောင်အဖြစ် ပြောင်မြောက်စွာ သရုပ်ဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဂုဏ်ထူးဆောင် ရုပ်ရှင် အကယ်ဒမီဆု ချီးမြှင့်ခြင်း ခံခဲ့ရသည်။

ဝဲလ်စ်သည် မစ္စတာ အာကာဒင် (၁၉၅၇)၊ မာကြူရီ ရှိတ်စပီးယား (၁၉၃၃)၊ ညသန်းခေါင်ယံခေါင်းလောင်းသံ ပြဇာတ် (၁၉၆၄) စသည့် စာအုပ်များကိုလည်း ရေးသားခဲ့သည်။

အမေရိကန် အတ္ထုပ္ပတ္တိ စာပေလောကတွင် အော်ဆန် ဝဲလ်စ် အတ္ထုပ္ပတ္တိ (ဘာဘရာလီမင်း)၊ အော်ဆန် ဝဲလ်စ်-အမေရိကန် ဥာဏ်ပဂေးရှင်တဦး၏ အတက်အကျဘဝဖြစ်စဉ် (ချား ဟစ်ဂမ်)၊ အော်ဆန် ဝဲလ်စ်၏ ရုပ်ရှင်ဇာတ်ကားများ (ချား ဟစ်ဂမ်)၊ စိတိဇင်ကိန်း ရုပ်ရှင်ကားကို ဖန်တီးခြင်း (ရောဗတ် အယ် ကာရင်ဂါ) စသည့် စာအုပ်များဖြင့် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းလောက်အောင် ထင်ရှားကျော်စောသော ရုပ်ရှင်နှင့် ပြဇာတ်ပညာရှင်ကြီး အော်ဆန် ဝဲလ်စ်သည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် လော့ဒ်အိန်းဂျလီး မြို့၌ နှလုံးရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သည်။

သဘာဝဘေးဒဏ်။ ။ သဘာဝ ဘေးဒဏ် ကျရောက်လာမည့်အရေးကို ကြိုတင်၊ ခန့်မှန်း၊ သိရှိနိုင်ရန် လူသားတို့သည် အစဉ်အလာ နည်းနာများဖြင့် ဖြစ်စေ၊ ခေတ်သစ် သိပ္ပံကိရိယာများဖြင့်ဖြစ်စေ မျက်ခြည်မပြတ်လေ့လာထောက်လှမ်း နေကြသည့် ကြားမှ သဘာဝ ဘေးဒဏ်အများအပြားနှင့် ကြုံတွေ့ကြရလေ့ရှိသည်။
 ငလျင် - ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ အရှေ့မြောက်ပိုင်း အာသံပြည်နယ် တောင်ဘက်ရှိ ကချာခရိုင်တွင် လှုပ်သော ငလျင်ကြောင့် လူ ၂၀ ထက်မနည်း သေဆုံးခဲ့ရသည်။ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ

တောင်ပိုင်းရှိ ယူနန်ပြည်နယ်တွင်လည်း ပြေလ ၂၀ ရက်နေ့က ရစ်ချတာစကေး ၆ ဒသမ ၃ ခန့်ရှိသော ငလျင်လှုပ်ရာ လူ ၂၂ ဦးသေဆုံးသည်။ အထူးသဖြင့် မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ၌ စက်တင်ဘာလ ၁၉ ရက်နေ့နှင့် ၂၀ ရက်နေ့တို့တွင် လှုပ်သော မြေငလျင်သည် ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် အသေအပျောက် အများဆုံးသော မြေငလျင်ဖြစ်သည်။ (မက္ကဆီကိုမြေငလျင် - ရှု။) အဆိုးရွားဆုံးသော မြေငလျင် ၁၅ ခုခန့်သည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၅ ခုနှစ်ကာလအတွင်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၇၅ - စာ၊ ၂၄၆ - ရှု။) မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ တည်ရှိရာ မြောက်အမေရိက၌ လှုပ်ခတ်သည့် ပြင်းထန်သော ငလျင်များကို မှတ်တမ်းတင် လေ့လာကြည့်လျှင် အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရှိရသည်။

နယူးမက်ဒရစ်မြို့ (၁၈၁၁ - ၁၈၁၂) - အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု မစ် ဇို ရီ ပြည်နယ် နယူးမက်ဒရစ်မြို့၌ ၁၈၁၁ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့ နံနက် ၂ နာရီမှ ၁၈၁၂ ခုနှစ် ဖော်ဖော်ဝါရီလ ၇ ရက်နေ့ထိ လှုပ်ခတ်မှု သမိုင်းတွင် အပြင်းထန်ဆုံးနှင့် အရှည်ကြာဆုံးသော ငလျင်ဖြစ်သည်။ မစ်စစ္စပီမြစ်လမ်းကြောင်းကို ပြောင်းသွားစေကာ အာကန်ဆတ်စ်နှင့် တင်နက်ဆီပြည်နယ်တို့တွင် ရေအိုင်ကြီးများ ဖြစ်ထွန်းစေခဲ့သည်။ အိုင်တောင်ကြား (၁၈၇၂ မတ် ၂၆) - အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ကယ်လီဖိုးနီးယားပြည်နယ် သမိုင်းတွင် အကြီးမားဆုံး မြေငလျင် ဖြစ်သည်။ အိုင်တောင်ကြားဒေသ တလျှောက် မိုင် ၁၀၀ ခန့်ရှည်လျားသော နက်ရှိုင်းသည့် မြေအက်ကြောင်းကြီး ပေါ်ပေါက်စေခဲ့သည်။ အနည်းဆုံးလူ ၃၀ သေဆုံးသည်။ နောက်သုံးရက်အတွင်း ယင်းဒေသတွင် တုန်ခတ် ၁၀၀၀ ကျော် ရိုက်ခတ်ခဲ့သေးသည်။
 ချာလက်စတန်မြို့ (၁၈၈၆ ဩဂုတ် ၃၁) - အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ကာရိုလိုင်းနား တောင်ပိုင်းပြည်နယ် အရှေ့ကမ်းရိုးတန်း တလျှောက်တွင် လှုပ်သော ကြောင့် လူ ၁၁၀ ထက်မနည်း သေဆုံးသည်။
 ယာကုတတ်ပင်လယ်အော် (၁၈၉၉) - လူသူကင်း၍ ဝေးသီခေါင်သော အလာစကာ ဒေသတွင် ထိုနှစ် စက်တင်ဘာလ အတွင်း မြေငလျင် နှစ်ကြိမ်လှုပ်ရာ ကမ်းခြေအမြင့် ပေ ၅၀ နီးပါး ကြွတက်လာသည်။ ထိုစဉ် ယာကုတတ် ရေခဲစိုင်ကြီးကို ဦးတည်ချက်လားရာ ပြောင်းလဲ ရွေ့လျားစေခဲ့သည်။ ပင်လယ်တွင်းသို့ ကြီးမားသော ရေခဲချပ်များ မျောဝင်လာစေသည်။

ဆန်ပရန်စတုကိုမြို့ (၁၉၀၆ ပြီ ၁၈) - အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၌ အထင်ရှားဆုံး ငလျင်ဖြစ်၍ ရစ်ချ တာစကေး ၈ ဒသမ ၃ ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။ ထိုငလျင်ကြောင့်မီးလောင်ရာ မြို့၏ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်း ပျက်စီးခဲ့ရသည်။ လူ ၃,၀၀,၀၀၀ ခန့် အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ ဖြစ်ကြရပြီး ဆုံးရှုံးမှုတန်ဖိုး ဒေါ်လာသန်း ၄၀၀ ခန့် ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းသည်။ ၁၉၀၇ ခုနှစ် ဖွားသေစာ ရင်းအရ သေဆုံးသူဦးရေ ၃၁၅ ဦး ရှိသည်။ သို့ရာ တွင် ခေတ်သစ်ခန့်မှန်းချက်အရ ၇၀၀ ထက်မနည်း သေဆုံးနိုင်သည်ဟု ဆိုသည်။

လောင်းဘိချိုမြို့ (၁၉၃၃ မတ် ၁၀) - ကယ်လီဖိုးနီး ယားပြည်နယ် လောင်းဘိချိုမြို့၌ လူ ၁၂၀ သေဆုံး စေခဲ့သော ထိုမြေငလျင်သည် အမေရိကန်သမိုင်းတွင် ဒုတိယ အပျက်အစီးအများဆုံးသော မြို့ပြဒေသ မြေ ငလျင် ဖြစ်သည်။ ဒေါ်လာသန်း ၅၀ ဖိုးခန့် ပျက်စီး ဆုံးရှုံးသည်။ ထိုငလျင်ကြောင့် ဆောက်လုပ်ရေးစံနှုန်း များ အကြီးအကျယ် ပြောင်းလဲ သတ်မှတ်ခဲ့ရသည်။

ဟက်ဘလ်ရေအိုင် (၁၉၅၉ ဩဂုတ် ၁၇) - အမေရိ ကန်ပြည်ထောင်စု မွန်တာနာပြည်နယ်ရှိ ယဲလိုးစတန်း အမျိုးသား ဥယျာဉ်ထဲ၌ စခန်းချ အပန်းဖြေနေကြ သူ အများစုပါဝင်သည့် လူ ၂၈ ဦးတို့ သေဆုံးကြရ သည်။ တောင်ပြိုကျ၍ မက်ဒီဆင် မြစ် ကို ဆည်ဖို့ သက်သို့ ဖြစ်ကာ ၁၇၅ ပေနက်သော ရေအိုင်ကြီး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ရသည်။

အလာစကာပြည်နယ် (၁၉၆၄ မတ် ၂၇) - မြောက် အမေရိကတွင် မှတ်တမ်းတင်ပြီးသမျှ ငလျင်များထဲ တွင် အပြင်းထန်ဆုံး ဖြစ်သည်။ ရစ်ချတာ စကေး ၈ ဒသမ ၃ ရှိ၍ အင်ကာရေချိုမြို့တွင် အဆောက် အအုံ ၃၀ ခန့် ပျက်စီးရသည်။ ငလျင်ဒဏ်ကြောင့် ပင်လယ်တွင်းမှ ဒီရေလှိုင်းကြီးများ တက်လာကာ လူအသေအပျောက်များရသည်။ လူ ၁၃၁ ဦး သေ ဆုံးသည်။

ဆန်ဖာနန်ဒိုဒေသ (၁၉၇၁ ဖေဖော်ဝါရီ ၈) - ကယ်လီ ဖိုးနီးယားပြည်နယ် ဆန်ဖာနန်ဒို တောင်ကြားဒေသ၌ ရစ်ချတာစကေး ၆ ဒသမ ၆ ရှိ မြေငလျင် လှုပ်ရာ လူ ၅၈ ဦးသေဆုံးပြီး ဒေါ်လာသန်း ၅၀၀ ဖိုးပျက်စီး ရသည်။

ပွေဘလာမြို့ (၁၉၇၃ ဩဂုတ် ၂၈) - မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ တောင်ပိုင်းတွင် လှုပ်သော မြေငလျင်ကြောင့် ပွေ ဘလာမြို့တွင် လူ ၅၂၇ ဦး သေဆုံးသည်။ ဘုရား ရှိခိုးကျောင်း ၂၀၀ ခန့် ပျက်စီးသည်။

ထိုငလျင် မှတ်တမ်းများအရ မြောက်အမေရိကတိုက် တွင် အလားတူ ငလျင်ဆိုးများ ထပ်မံ လှုပ်လိမ့်ဦးမည်ဟု တွက်ဆထားကြသည်။

တရုတ်နိုင်ငံ၌ ၁၉၇၇ ခုနှစ် နောက်ပိုင်းတွင် ၁၉၈၅ ခုနှစ်သည် မြေငလျင်ဘေးဒဏ် အကျ ရောက်ဆုံးနှစ် ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ တရုတ်ပြည်မကြီး၌ ၁၃ ကြိမ်နှင့် တိုင်ဝမ်ကျွန်း၌ ခြောက်ကြိမ် အသီးသီး အကြီးအကျယ် လှုပ်ခဲ့သည်။ တရုတ်ပြည်သူ သမ္မတနိုင်ငံ အနောက်ပိုင်း တရုတ်-ဆိုဒီယက်နယ်စပ်တွင် ရစ်ချတာစကေး ၇ ဒသမ ၄ ဖြင့် လူ ၇၁ ဦးကို သေဆုံးစေခဲ့သည့် ငလျင်သည် အဆိုးရွားဆုံး ဖြစ်သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်နေ့က လှုပ်ခဲ့သော ထိုငလျင်ကြောင့် ယင်း ဝေးသီ ခေါင်သောဒေသ၌ အဆောက်အအုံ ၈၅ ရာခိုင်နှုန်း ပျက်စီး ခဲ့ရသည်။

မီးတောင်ပေါက်ကွဲမှု - ကိုလုံးဗီးယား နိုင်ငံတွင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလက နီဗားဒိုးဒယ်ရူအစ် မီးတောင် ပေါက် ကွဲမှုသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် အသေအပျောက် အများ ဆုံးသော သဘာဝဘေးဒဏ် ဖြစ်ခဲ့ရသည်။ (နီဗားဒိုးဒယ် ရူအစ် မီးတောင်ပေါက်ကွဲမှု - ရှု။) အတိတ်သမိုင်းတွင် အသေအပျောက် အများဆုံး မီးတောင် ပေါက်ကွဲမှုများ ကား အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ကြသည်။

ဗီဆူးဗီးယပ်စ်၊ ရောမအင်ပါယာ (အေဒီ ၇၉) - ပွန်ပေ ရှေးဟောင်းမြို့တော်ကို ပြာ၊ ရွှံ့နှင့် ချော်ရည် ထု ပေ ၂၀ လွှမ်းခဲ့သည်။ လူ ၂၀,၀၀၀ ခန့် သေဆုံးခဲ့ ဖွယ်ရှိသည်ဟု ခန့်မှန်းရသည်။

အက်တနာ၊ စစ်စလီကျွန်း (၁၆၆၉) - ကက်တန်း ယားမြို့ကို ချော်ရည်ဖုံး၍ လူပေါင်း ၂၀,၀၀၀ ခန့် သေ ဆုံးခဲ့ရသည်။

တမ်ဗိုရာ၊ အင်ဒိုနီးရှား (၁၈၁၅) - လူ ၁၂,၀၀၀ ထက်မနည်း သေဆုံးသည်။ ဖုန်နှင့်ပြာတို့ လွင့်ပျံ့နေ ရာ ယင်းမီးတောင်တိုက် ဒေသတစ်ခုတည်းကို သုံး ရက်ကြာမျှ မှောင်အတိ ဖုံးနေခဲ့သည်။ ထိုဖြစ်ရပ်၏ အကျိုးဆက်အဖြစ် ၁၈၁၆ ခုနှစ်တွင် စားနပ်ရိက္ခာ ခေါင်းပါးမှုကိုပါ ကြုံတွေ့ရပြီး လူထောင်ပေါင်းများ စွာ ထပ်မံ သေဆုံးကုန်သည်။

ကရက္ကားတိုးအား၊ အင်ဒိုနီးရှား (၁၈၈၃) - ဂျာဗား ကျွန်းအနီး ကရက္ကားတိုးအားကျွန်းသည် ပင်လယ်တွင်း ရှိ မီးတောင်ဖြစ်ရာ ဟိုက်ဒရိုဂျင်ဗုံး အလုံး ၃၀ နှင့် ညီမျှသော အားဖြင့် ပေါက်ကွဲရာ လူ သမိုင်း တွင် အကျယ်ဆုံးဆူညံသံကြီး ထွက်ပေါ်ခဲ့၍ မိုင် ၃၀၀၀ အကွာအဝေးရှိ ဩစတြေးလျနိုင်ငံက အတိုင်းသား

ကြားရသည်။ ပေ ၁၃၀ အထိ မြင့်မားသော ပင်လယ် ဒီလှိုင်းများ ထကြွလာကာ ဂျားဗားကျွန်းအနောက် ပိုင်းနှင့် စူမတြာကျွန်း အရှေ့တောင်ပိုင်းရှိ ကျွန်းငယ် များနှင့် ရွာများကို ဝါး မြို့ သွားခဲ့သဖြင့် လူပေါင်း ၃၆,၀၀၀ ခန့် သေဆုံးကြရသည်။ ကရကွားတိုးအား ကျွန်းလည်း ကြေမှု ပျောက်ဆုံးသွားခဲ့သည်။

ပီလီ၊ မာတီနစ်ကျွန်း (၁၉၀၂) - ကာရစ်ဘီယံ ပင်လယ်ဒေသရှိ ထိုမီးတောင် ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် ဖုန် များ၊ ပြာများ၊ ရေခိုးရေငွေ့များနှင့် ဓာတ်ငွေ့များ သည် တနာရီလျှင် မိုင် ၁၀၀ နှုန်းဖြင့် လွင့်ပျံ့သွား ခဲ့ရာ သင်္ဘောဆိပ်ကမ်းရှိ သင်္ဘောများ အပါအဝင် အရာခပ်သိမ်း ပျက်စီးကုန်သည်။ စိန်ပီရဲဆိပ်ကမ်းမြို့ ပြာကျစေခဲ့သည်။ သုံးမိနစ်နီးပါး အချိန်အတွင်း လူ ပေါင်း ၃၀,၀၀၀ ခန့် သေဆုံး၍ တမြို့လုံးတွင် လူ လေးဦးသာ အသက်ရှင် ကျန်ရစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

ထိုဖြစ်ရပ်များကို လေ့လာကြည့်ခြင်းဖြင့် အမေရိက တိုက် အနောက်ဘက် ကမ်းခြေတလျှောက်နှင့် အာရှတိုက် ပစိဖိတ်ကမ်းခြေ တဝိုက်ရှိ မီးတောင်များသည် အန္တရာယ် အကြီးမားဆုံး ဖြစ်ကြသည်ဟု ကောက်ချက်ချကြသည်။ ဗဟိုတိုင်းဒဏ် - ၁၉၇၅ ခုနှစ် မတ်လ ၂၉ ရက်နေ့က ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ မြောက်ပိုင်း ပတ္တနာခရိုင်တွင် ဆိုင် ကလုန်းမုန်တိုင်း တိုက်ခတ်သဖြင့် ရွာသုံးရွာမှ လူ ၆၀ ခန့် သေဆုံးပြီး လူ ၂၀၀ ခန့် ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။ ဧပြီလ ၂၈ ရက် နေ့ကလည်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ ဒါကာမြို့တော် ပတ်ဝန်း ကျင်တွင် မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်ရာ လူခုနစ်ဦးသေဆုံးပြီး ၂၀၀ ကျော် ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။ မေလ ၁၄ ရက်နေ့က အမေရိ ကန်ပြည်ထောင်စု၊ တက္ကဆက် ပြည်နယ် တွင် လေဆင် နှာမောင်းတိုက်ခတ်ရာ လူ ၁၈ ဦးထက်မနည်း သေဆုံး ပြီး နေအိမ်အဆောက်အအုံ ၂၀၀ ကျော် ပျက်စီးခဲ့သည်။ မေလ ၁၈ ရက်နေ့ကလည်း အိန္ဒိယနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်းတွင် ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်း ဝင်ရောက်တိုက်ခတ်ရာ လူ ၃၂ ဦး ခန့်သေဆုံးပြီး လူ ၁၁၀ ခန့် ဒဏ်ရာရခဲ့သည်။ မေလ ၂၆ ရက်နေ့ကလည်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံတွင် ဆိုင်ကလုန်း မုန်တိုင်း ကျရောက်ပြီး ဒီရေလှိုင်းများ တက်မှုကြောင့် နိုင်ငံအနှံ့အပြားတွင် လူဦးရေ စုစုပေါင်း ၁၅,၀၀၀ ခန့် သေဆုံးခဲ့သည်။ မုန်တိုင်းနှင့် ဒီရေဒဏ်ကို လူငါးသန်းခန့် ခံစားခဲ့ရသည်။ လူ ၂,၀၀,၀၀၀ ခန့်မှာ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် အရှေ့ပိုင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ ထွက်ပြေးကြသည်။ အိုးအိမ်၊ ဆန်စပါး၊ ဂျုံစိုက်ခင်းများစွာ ပျက်စီး ဆုံးရှုံးခဲ့သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၊ ပင်စီဗေးနီးယား ပြည်နယ်နှင့် အိုဟိုင်ယိုပြည်နယ်တို့တွင် ဇွန်လ ၃ ရက်နေ့က လေဆင် နှာမောင်း ဝင်ရောက်တိုက်ခတ်ခဲ့သည်။ ပင်စီဗေးနီးယား

ပြည်နယ်တွင် လူ ၂၄ ဦးသေဆုံးပြီး ၂၀၀ ကျော် ဒဏ် ရာရခဲ့သည်။ အိုဟိုင်ယိုပြည်နယ် အရှေ့ပိုင်းတွင် လူ ၁၅ ယောက်ထက်မနည်း သေဆုံးပြီး လူ ၆၀ ခန့် ဒဏ်ရာ ရခဲ့သည်။

အလားတူပင် ဇွန်လ ၄ ရက်နေ့က အာဂျင်တီးနား နိုင်ငံ ဗျူနိုအေရီမြို့တွင် မိုးကြိုးမုန်တိုင်းနှင့်အတူ မိုးသည်း ထန်စွာ ရွာခဲ့ရာ လူ ၁၂ ဦးသေပြီး လူ ၉၂,၀၀၀ ကျော် မှာ မိမိတို့ နေအိမ်များကို စွန့်ခွာ ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် ကမ်းခြေ အနီးရှိ ကျွန်း ခုနစ်ကျွန်းတွင် ဆိုင်ကလုန်းမုန်တိုင်း ကျရောက်ပြီး ဒီရေတက်သဖြင့် လူ ၁၁,၀၀၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့သည်။ ဇွန်လ ၁၄ ရက်နေ့ အထိ သေဆုံးသူပေါင်း ၄၂,၆၄၇ ဦးရှိပြီး ပျောက်ဆုံးသူ ၆,၈၀၅ ဦး ရှိခဲ့သည်။ ဇွန်လ ၂၄ ရက်နေ့က “ဟယ်လ်” အမည်ရှိ တိုင်ဖွန်းမုန်တိုင်းသည် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံနှင့် တိုင် ဝမ်ကျွန်းကို ဝင်ရောက် တိုက်ခတ်ခဲ့သည်။ မုန်တိုင်းဒဏ် ကြောင့် ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံတွင် လူရှစ်ဦး၊ တိုင်ဝမ်ကျွန်းတွင် လူခုနစ်ဦး သေဆုံးပြီး ၁၈ ဦးဒဏ်ရာရခဲ့သည်။

တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ အရှေ့ပိုင်း ပင်လယ်ကမ်း ခြေမြို့ဖြစ်သည့် ကွင် ဒါယိုတွင် သြဂုတ်လ ၂၁ ရက်နေ့က တိုင်ဖွန်းမုန်တိုင်း ဝင်ရောက်တိုက်ခတ်ရာ လူငါးဦးသေဆုံး ပြီး ၁၀၀ ခန့်ဒဏ်ရာရသည်။ စက်ရုံပေါင်း ၁၆၀ ကို လုပ် ငန်းရပ်ဆိုင်းထားရပြီး သစ်ပင် ၁၀,၀၀၀ ခန့် ပြိုလဲသွား သည်။ အလားတူပင် သြဂုတ်လ ၂၃ ရက်နေ့က တရုတ် ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ အရှေ့ပိုင်း ကမ်းရိုးတန်းမြို့ ဖြစ်သည့် ယန်တေမြို့တွင် တပတ်အတွင်း တိုင်ဖွန်းမုန်တိုင်း တိုက် ခတ်မှုကြောင့် လူ ၁၆ ဦးသေဆုံးပြီး အိမ်ထောင်ပေါင်း များစွာနှင့် သီးနှံကေများစွာ ပျက်စီးခဲ့သည်။ သစ်ပင် ပေါင်း ၆ ဒသမ ၅ သန်းခန့် ပြိုလဲကုန်သည်။

မိုးခေါင်ရေရှားခြင်း - အာဖရိကဒေသတွင် မိုးခေါင်ရေ ရှားမှုကို ကြုံတွေ့နေရဆဲ ဖြစ်သည်။ (အာဖရိက—ရှု။) ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် မိုးခေါင်ရေရှားမှု အပါအဝင် သဘာဝ ကပ်ဘေးများကြောင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် လူပေါင်း ၁,၄၂၂ ဦး သေဆုံးပြီး ၅၇ သန်း အိုးမဲ့အိမ်မဲ့ ဖြစ်ကြရကြောင်း ဖြင့် အိန္ဒိယပါလီမန်၌ အစိုးရက ၁၉၇၅ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် တင်ပြသည်။ ယင်းသဘာဝ ကပ်ဘေး များကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေဟက်တာ ၄ ဒသမ ၂၈ သန်း ထိခိုက်ပျက်စီးရသည်ဟု ဆိုသည်။ ပြည်နယ် ၁၉ ခု မှ ပြည်သူ ၅၇ ဒသမ ၂ သန်းနီးပါးသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ်အတွင်း တွင် မိုးခေါင်ရေရှားမှု ဒဏ်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ရေ လွှမ်းမိုးမှု ဒဏ်ကို သော်လည်းကောင်း ခံကြရမည်ဟု ဆို သည်။ အစိုးရက ကယ်ဆယ်ရေး ရန်ပုံငွေ ရှုပီးငွေသန်း

ကျသွားသော စားစရာအချို့ကို တစ်စိထိုက်ကောက်နေရရှာသော မိုးခေါင်ရေရှားမှုဒဏ်ခံ အိသီးအိုးပီးယား ဒုက္ခသည်တစ်ဦး

၆,၂၀၀ (အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၅၁၇ ဒသမ ၂ သန်း) ထောက်ပံ့ရသည်။

ရေလွှမ်းမိုးခြင်း - ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့တွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ အရှေ့ မြောက်ပိုင်းရှိ မြစ်ဝါ မြစ်ရေ လျှံ့ထု ရေနံလုပ်သား ၁၀၀၀ ကျော်ကို တရုတ် တပ်မတော်က ဝင်ရောက် ကယ်ဆယ်ခဲ့ရသည်။ ကျန် လုပ်သား ၂၀၀၀ ကျော်မှာလည်း ကုန်းမြင့်ထက်ရှိ ရေနံ စင်ပေါ်သို့ တက်ရောက်ခဲ့လို့ကြရသည်။ ထို့ပြင် ကျီလင် ပြည်နယ်၌လည်း ဇူလိုင်လ စတုတ္ထပတ်မှ သြဂုတ်လ ပထမ ပတ်အထိ မြစ်ရေလျှံ့သဖြင့် ရေလွှမ်းမိုးရာ လူ ၅၀ သေ ဆုံးပြီး အိုးအိမ် ၂၄,၀၀၀ ခန့် ပျက်စီးသည်။ လီယိုနင် ပြည်နယ်တွင်လည်း လူ ၁၈၀ သေဆုံးပြီး လယ်ယာမြေ ဟက်တာ ၁ ဒသမ ၃ သန်းပျက်စီးသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် တွင် တရုတ်နိုင်ငံ၌ ရေလွှမ်းမိုးမှုနှင့် အခြားသဘာဝကပ် ဘေးများကြောင့် ၂,၄၇၂ ဦး အသက်ဆုံးရှုံးရပြီး အိမ် ခြေ နှစ်သန်း ပျက်စီးခဲ့ရသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်က သေဆုံး သူ စုစုပေါင်း ၆,၉၂၇ ဦးရှိရာမှ လျော့နည်း ကျဆင်းလာခဲ့ ခြင်း ဖြစ်သည်။

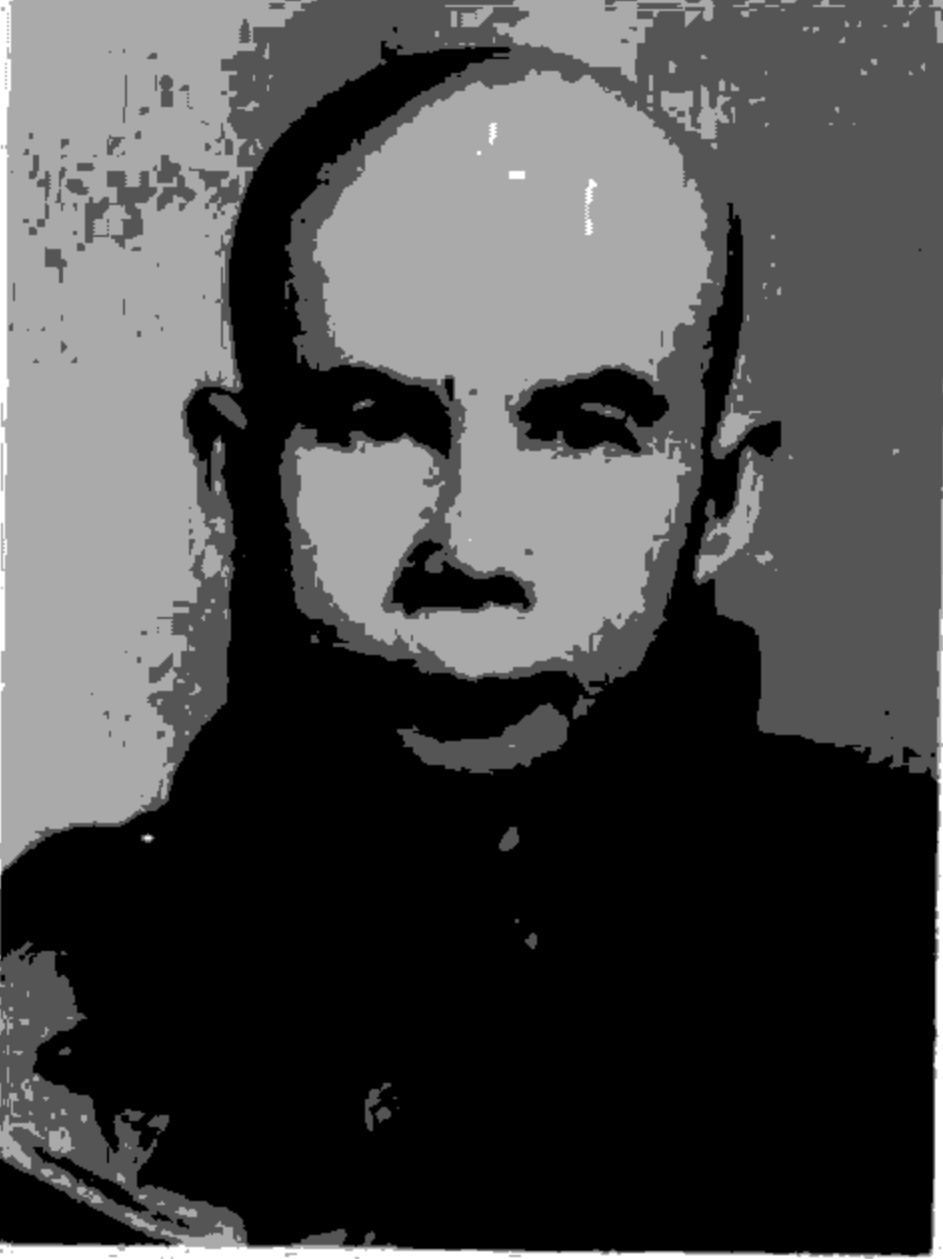
အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် လွန်ခဲ့သော ၁၅ နှစ်တာ ကာလ အတွင်း ရေလွှမ်းမိုးမှု ၇၉၂ ကြိမ် အကြီးအကျယ်တွေ့ကြုံ ခဲ့သည်ဟု အပူပိုင်း မိုးလေဝသပညာအဖွဲ့က လေ့လာ

တွေ့ရှိသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့တွင် အိန္ဒိယ သတင်းစဉ်က ယင်းလေ့လာချက်ကို ကိုးကား တင်ပြရာ အဆိုးဆုံးပြည်နယ်တို့မှာ အရှေ့ပိုင်းရှိ ဘီဟာပြည်နယ်နှင့် အရှေ့မြောက်ပိုင်းရှိ အာသံပြည်နယ်တို့ ဖြစ်ကြသည်ဟု ဖော်ပြခဲ့သည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၉ ရက်နေ့တွင် အီတလီနိုင်ငံ မြောက်ပိုင်း အယ်လ်ပိုင် တောင်တန်းပေါ်ရှိ စကာဗာမြို့ ကလေးတွင် ရေကာတာကြီးတခု ရုတ်တရက် ကျိုးပေါက် မှု ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ ရွာကလေးအပေါ်သို့ ရွံ့များ၊ ရေ များနှင့် ရေကာတာ အပျက်အစီး အကျိုးအပဲ့များ ကျရောက် ဖုံးလွှမ်းသွားမှုကြောင့် စက္ကန့် ၂၀ အတွင်း လူနေအိမ်ခြေများ ပျက်စီး မျောပါသွားပြီး လူပေါင်း ၂၃၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့ရသည်။

အပူအအေးဒဏ် - ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့က ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ မြောက်ပိုင်း ရန်ဂမူခရိုင်တွင် အအေး လွန်ကဲမှုဒဏ်ကြောင့် လူ ၁၇ ဦး သေဆုံးခဲ့သည်။ ထိုနေ့ တွင်ပင် အိန္ဒိယနိုင်ငံအရှေ့ပိုင်းနှင့် မြောက်ပိုင်းတို့တွင် အအေး လွန် ကဲ မှု ဒဏ်ကြောင့် လူ ၂၉၀ ထက်မနည်း သေဆုံးခဲ့သည်။ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့မှ ၁၁ ရက်နေ့ အထိ အိန္ဒိယနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းနှင့်အရှေ့ပိုင်းတို့တွင် အအေး လွန်ကဲမှုဒဏ်ကြောင့် လူ ၃၀၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့သည်။

ကျေးဇူးကံ၊ ကျွဲ၊ နွား များစွာလည်း အသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။
ဇနဝါရီလအတွင်းက ဥပဇ္ဈာန်ပဋိပက္ခများတွင် ၂၀ ရာစုနှစ်
အတွင်း အပြင်းထန်ဆုံး အအေးဒဏ် ကျရောက်ခဲ့သည်။
ယင်းအအေးဒဏ်ကြောင့် လူ ၁၀၀ ခန့် သေဆုံးခဲ့သည်။
ပြင်သစ်နိုင်ငံ တနင်္ဂနွေတိုင်းတွင် လူ ၃၀ ကျော် သေဆုံးခဲ့
သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၂ ရက်နေ့က မြိတိန်
နိုင်ငံတွင် အအေးလွန်ကဲမှုကြောင့် လူ ၁၅ ဦးထက်
မနည်း သေဆုံးခဲ့သည်။

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ သဟမ္ပတိ

သဟမ္ပတိ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊
ရန်ကုန်တိုင်း၊ ဗဟန်း မြို့နယ်၊ မြဟူ နိမ္မိတ ရုံ
ကျောင်းတိုက် (မြန်မာ ၁၂၇၀-) ။ ။ ဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တ သဟမ္ပတိကို ရောဝတီတိုင်း၊ ဟင်္သာတ မြို့နယ်၊
သမ္ဘရာကိုင်းရွာ၌ ခမည်းတော် ဦးကျော်ဒွန်း၊ မယ်တော်
ဒေါ်မိုးသူတို့က မြန်မာ သက္ကရာဇ် ၁၂၇၀ ပြည့်နှစ်၊
တပေါင်းလပြည့်ကျော် ၇ ရက် သောကြာနေ့တွင် ဖွား
မြင်သည်။

၁၂ နှစ်သားအရွယ်တွင် အင်္ဂပူမြို့၊ အင်္ဂပူကျောင်းတိုက်
ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဝိစိတ္တသာရကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် မိဘ
နှစ်ပါး၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟဖြင့် သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်
သည်။

သက္ကရာဇ် ၁၂၉၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပဲခူးတိုင်း၊ ပြည်မြို့၊
ကန်တိုင်း ဆုတောင်းပြည့်ကျောင်းတိုက် ခဏ္ဍသိမ်တော်၌
ပန်းတောင်းဆရာတော် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တဝါသဝါ
ဘိဝံသကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် မြင့်မြတ်သောရဟန်းအဖြစ်
သို့ ရောက်တော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် နောင်တော်ရင်း ဘဒ္ဒန္တဇောတိဒတ္တ
ထံ၌ ပိဋကတ်အခြေခံ ကျမ်းစာများကို သင်ယူတော်မူ
ခဲ့ပြီး အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘဒ္ဒန္တသုဘာသိတ ဆရာတော်
ထံတွင် စာမေးပွဲဆိုင်ရာ ကျမ်းစာများကို ပထမကြီးတန်း
အောင်သည်အထိ ဆက်လက် သင်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

ထို့အပြင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဆရာတော်ကြီးများ ဖြစ်
သော ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တဝါသဝါ၊ ဘဒ္ဒန္တဥာဏ၊ ဘဒ္ဒန္တဇဝန
နှင့် အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ရ ဆရာတော်
ဘဒ္ဒန္တ သူရိယာဘိဝံသ စသည့်ဆရာတော်ကြီးများထံတွင်
ပါဠိ အဋ္ဌကထာ ဋီကာကျမ်းများကို ပါရဂူရောက် တတ်
မြောက်အောင် သင်ကြား ဆည်းပူးတော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သာသနာတော် သန့်ရှင်း တည်တံ့
ပြန့်ပွားရေးအတွက် ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေးပွဲ
ကြီး ဖြစ်မြောက်ရန် အခြေခံအလိုက် သံဃာ့ဝန်ဆောင်
ရွေးချယ်ရာတွင် မူလဒွါရဂိုဏ်း သမ္ပတိရ သံဃာ့ကိုယ်စား

လှယ် တပါးအဖြစ် ရွေးချယ်ခြင်းခံရသည်။ ထို့အပြင်
ဆရာတော်သည် ရန်ကုန်တိုင်း အခြေခံဒေသ ဝါဆိုသံဃာ
ပြဿနာ ဖြေရှင်းရေးအဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌနှင့် ဝါဆိုသံဃာ ပြုစု
စိစစ်ရေးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။
တဖန် မွန်ပြည်နယ်၊ ချောင်းဆုံမြို့နယ်တွင် အချို့ရဟန်း
တော်များ အဓမ္မဝါဒ မစွန့်လွှတ်သေးခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍
ဖြစ်ပွားသောအဓိကရုဏ်းကို ငြိမ်းအေးအောင် ဆောင်ရွက်
တော် မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ရုပ်တုကံနည်းပြ သဒ္ဒါအခြေခံကျမ်း
ပထမတွဲနှင့်ဒုတိယတွဲ၊ သင်္ဂဟ ဝိနယအခြေခံကျမ်း ပထမ၊
ဒုတိယ၊ တတိယတွဲ၊ ရတနာပီတိကျမ်း စသောကျမ်း
စာအုပ်များကို ရေးသားပြုစုတော်မူခဲ့သည်။

ဤသို့လျှင် သာသနာတော်အကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်
ရွက်တော်မူသော သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်တို့
နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည့် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တသဟမ္ပတိသည်
၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇနဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စု
ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်ကောင်
စီက ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်
တော်ကို အလှူခံရရှိတော်မူသည်။

သုဒဿန၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ၊ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု
ခရမ်းမြို့၊ ကိုင်းကုန်းပါဠိတက္ကသိုလ် ကျောင်းတိုက်
(မြန်မာ ၁၂၆၂-၁၃၄၇) ။ ။ ဆရာတော်သည် ရဟန်း
ရှင်လူတို့၏ ကြည်ညိုလေးစားမှုနှင့် ပရိယတ္တိ၊ ပဋိပတ္တိ
သာသနာတော်ကို ကြီး ပမ်း ဆောင် ရွက် မှု တို့ ကြောင့်
သက်တော် ၅၇ နှစ်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရက ဆက်ကပ်

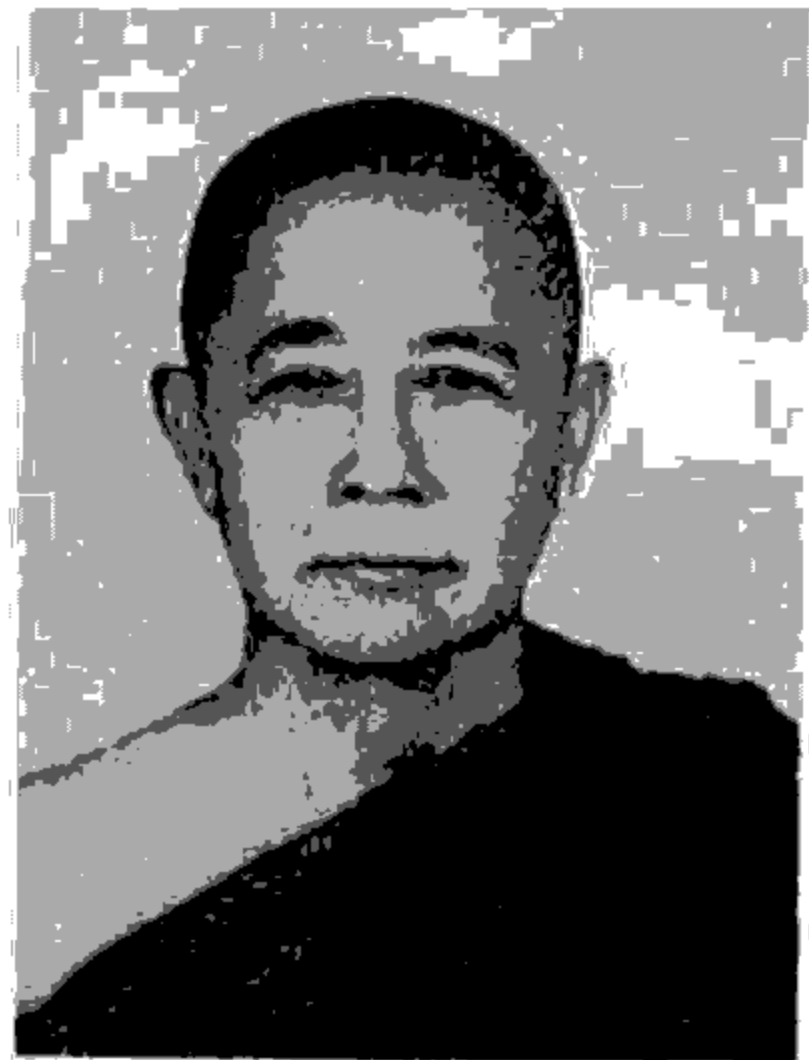
လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ ဘွဲ့ တံဆိပ် တော် ကို အလှူခံရရှိတော်မူသည်။

ဆရာတော်သည် ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာတင်ပဲ့၌ ပါဠိဝိသော ဓကနှင့် ဘာဏကအဖွဲ့ တာဝန်ခံ၊ မြို့နယ် ဝိနိစ္ဆယရုံး တာဝန်ခံ၊ ခရမ်းမြို့ ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့ကြီး၏ ဩဝါဒါစရိယ၊ ပဋိပတ္တိသာသနာ့ရိပ်သာ၌ ဩဝါဒါစရိယ၊ သကျမာရဇိန် သွန်းဘုရားကြီးအဖွဲ့၌ မဟာနာယကအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း၊ သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး၌ သံဃာ့ဥသျှောင် ဆရာတော်အနေဖြင့် သာရဏိယကထာ ပေးခဲ့ခြင်း၊ နိုင်ငံတော် ဗဟို သံဃာ့ဝန်ဆောင်ဆရာတော် အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း၊ အထူးသဖြင့် နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက အဖွဲ့၏ တာဝန်ပေးချက်အရ ကျောက် သင်္ဘောဝါဒ သီးခြားဝိနိစ္ဆယအဖွဲ့၌ သဘာပတိဆရာတော် အဖြစ် တာဝန်ယူ၍ သာသနာ့တာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်း၊ ခရမ်းမြို့၊ ကိုင်းကုန်းကျောင်းတိုက်ကြီး၌ စာသင် သား သံဃာ ၃၇၆ ပါးကို နေ့စဉ် စာနှစ်ဝါချပေး အခြား သော သာသနာပြုလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဆောင် ရွက် ခဲ့ခြင်း စသော သာသနာတော်မြတ် အကျိုးကို သမ္မာဆန္ဒ တော်ဖြင့် သယ်ပိုး ဆောင် ရွက် တော် မူ သော ကြောင့် ၁၉၈၂ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက် နေ့တွင် ပြည် ထောင် စု ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ကောင်စီ က ဆက်ကပ် လှူဒါန်းသော အဘိဓဇ မဟာရဋ္ဌဂုရု ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူခံရရှိတော်မူသည်။ (စွယ်စုံနှစ် ချုပ် ၁၉၈၃ - စာ၊ ၂၉၁ - ရှု။)

နိုင်ငံတော်ဩဝါဒါစရိယ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ဘဒ္ဒန္တ သုဒဿနမဟာထေရ်သည် ၁၃၄၇ ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်း ၂ ရက်နေ့တွင် ဘာနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူသည်။

သုပညိန္ဒာ ဘိဝံသ၊ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ၊ အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ၊ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၊ ပထမဂန္ဓာရုံကျောင်း တိုက် (မြန်မာ ၁၂၇၅ -) ။ ။ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ သုပညိန္ဒာဘိဝံသကို စစ်ကိုင်းတိုင်း၊ ဝက်လက်မြို့နယ်၊ သခွတ် တောရွာ၌ ခမည်းတော် ဦးပု၊ မယ်တော် ဒေါ်မို့ တို့က သက္ကရာဇ် ၁၂၇၅ ခုနှစ် ဝါခေါင် လဆန်း ၁၄ ရက် သောကြာနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။

ရွှစ်နှစ်သားအရွယ်တွင် သခွတ်တောရွာ ရွာရွှေကျောင်း ဆရာတော် အရှင်ဝိမလကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ခမည်းတော် မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟဖြင့် သာမဏေ ပြုသည်။ အရွယ်ငယ်သေး၍ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာတော်က ကျောင်းသား အဖြစ် နေစေသည်။ ထို့နောက် ၁၁ နှစ်သား အရွယ်တွင် အဘိုးဦးငွေထောင်၊ အဘွားဒေါ်ကြမ်းတို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟကို

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ သုပညိန္ဒာဘိဝံသ

ခံယူ၍ မူလဥပဇ္ဈာယ်ဆရာတော်က ရှင်သာမဏေ အဖြစ် ခွင့်ပြုတော်မူသည်။ သာမဏေဘွဲ့မှာ ရှင်သုပညိန္ဒာဖြစ်သည်။

သခွတ်တောရွာ၊ မြောက်တောရကျောင်း ဆရာတော် အရှင်အာစိန္တထံတွင်သဒ္ဓါ ဝိနည်း အဘိဓမ္မာဆိုင်ရာ ကျမ်း ပေါင်း များစွာကိုသင်ကြားခဲ့သည်။ သက္ကရာဇ် ၁၂၉၄ ခုနှစ် တပေါင်းလတွင် သခွတ်တောရွာ၊ မြောက်တောရကျောင်း ခဏ္ဍာသိမ်၌ မြောက်တောရကျောင်းဆရာတော် အရှင်အာ စိန္တကို ဥပဇ္ဈာယ် ပြုလျက် ခမည်းတော်မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟဖြင့် ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။

ထို့နောက် ရွှေဘိုမြို့နယ်၊ ရွှေခွန်ရွာ အတိသုခကျောင်း တိုက်ဆရာတော် အရှင်သံဝရ၊ မန္တလေးမြို့ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော်ကြီးများ ဖြစ်သော မဟာဝေယံဘုံသာတိုက် ဆရာတော်၊ မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ တိုက်သစ် စည်ရှင်ကျောင်း ဆရာတော်၊ ခင်မကန်တိုက် စံကျောင်းဆရာတော်၊ ချမ်းသာ ကြီးတိုက်ဆရာတော်၊ ဘုရားကြီးတိုက်ဆရာတော် စသော ဆရာတော်ကြီးများထံတွင် လည်းကောင်း၊ အဘိဓဇမဟာ ရဋ္ဌဂုရုဘွဲ့ရ ညောင်ရမ်း ဆရာတော်ထံတွင် လည်းကောင်း၊ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ပထမဂန္ဓာရုံကျောင်းဆရာတော် အရှင် ဓမ္မသာမိ၊ အမရပူရမြို့ တူးမောင်းတိုက် ဆရာတော် အရှင် နန္ဒိယ၊ စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး ရေဦးတိုက်သစ်၊ ဇေယျသိန် ဆရာတော် အရှင်ပညိန္ဒာဘိဝံသ စသော စာချအကျော် ဆရာတော်ကြီးများထံတွင် လည်းကောင်း ပါဠိအဋ္ဌကထာ ဋီကာနေဝါညဝါ ကျမ်းများကို သင်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် ၁၂၉၇ ခုနှစ်တွင် အစိုးရ ပထမငယ် တန်း၊ ၁၂၉၉ ခုနှစ်တွင် အစိုးရပထမလတ်တန်း၊ ၁၃၀၁ ခု နှစ်တွင် ပရိယတ္တိသာသနဟိတ (သကျသီဟ) စာသင်တန်း၊ ၁၃၀၂ ခုနှစ်တွင် အစိုးရပထမကြီးတန်း၊ ၁၃၁၀ ပြည့်နှစ် တွင် အစိုးရဓမ္မာစရိယ (စာချ) တန်း၊ ၁၃၁၀ ခုနှစ်တွင်

ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ (သကျသီဟ) စာချတန်းများကို အောင်မြင်တော်မူခဲ့သည်။

ထိုသို့ စာမေးပွဲ များကို အောင်မြင်တော် မူသော ကြောင့် နိုင်ငံတော် အစိုးရက ဆက်ကပ် လှူဒါန်း သော သာသနဓဇ သိရိပဝရ ဓမ္မာစရိယနှင့် မန္တလေး ပရိယတ္တိ သာသနဟိတ အသင်းကြီးက ဆက်ကပ်သော သုပညိန္ဒာ ဘိဝံသ ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ ဘွဲ့တံဆိပ်တော် များကို ရရှိတော်မူခဲ့သည်။ ထို့အပြင် ၁၃၀၅ ခုနှစ် နိုင်ငံ တော် ဗုဒ္ဓသာသနာအဖွဲ့က ကြီးမှူးကျင်းပသော ဝိနည်း ငါးကျမ်း စာမေးပွဲကို အောင်မြင်တော် မူ၍ အရှင် သုပညိန္ဒာဘိဝံသ မဟာဝိနယ ပရိယတ္တိ ဝိသာရဒ၊ ဝိနယ အကျော်ဟူသော ဘွဲ့တံဆိပ်တော်မြတ်ကိုလည်း အလှူခံ ရရှိတော် မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် စစ်ကိုင်း တောင်ရိုး ပထမ ဂန္ဓာရုံ ကျောင်းတိုက်၏ ပဓာန နာယကအဖြစ် ဆောင်ရွက်တော် မူ၍ တပည့်စာသင်သားများအား လောကုတ္တရာကျမ်းစာ များကို နှစ်ပေါင်း ၃၀ တိုင် သင်ကြား ပို့ချပေးတော်မူ ခဲ့သည်။ ထို့အပြင် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး စုပေါင်း ပါဠိတက္က သိုလ် ကိုယ်စားလှယ်၊ ဓမ္မာစရိယနှင့် ပါဠိ-မြန်မာဂုဏ်ထူး ဆောင်ကျမ်းများအတွက် ပုစ္ဆက၊ ပရိယတ္တိ ပညာရေးမှမ်း မံသင်တန်း ကော်မတီဝင်စသည်ဖြင့် သာသနာတော် ပြန့် ပွားရေးကိစ္စများကို ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။

သာသနာတော်အကျိုးကို သယ်ပိုးဆောင်ရွက်တော်မူ သောကြောင့် သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်၊ ပညာဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည့် ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ သုပညိန္ဒာဘိဝံသ သည် ၁၉၀၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင် စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာ နိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော် ကောင်စီက ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့ တံဆိပ်တော်ကို ရရှိတော်မူသည်။

ဟောဆာ, အင်ဗာ (ခရစ် ၁၉၀၈-၁၉၅၅)။ ။ အရှေ့ ဥရောပ ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်များအနက် သက်တမ်း အရှည်ကြာဆုံး ဦးဆောင်ခဲ့သူ အယ်လဘေးနီးယားနိုင်ငံ အလုပ်သမား ပါတီ ဗဟို ကော်မတီ ပေါ်လစ်ဗျူရီ အဖွဲ့ ပထမ အတွင်းရေးမှူး အင်ဗာ ဟောဆာကို ၁၉၀၈ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၆ ရက်နေ့တွင် အယ်လဘေးနီးယား နိုင်ငံ ဂျီရိုကတ်စတားမြို့၌ မွေးဖွားခဲ့သည်။ အယ်လဘေး နီးယားနိုင်ငံ ဂျီရိုကတ်စတားမြို့နှင့် ကော်ဆာမြို့တို့တွင် လည်းကောင်း၊ ပြင်သစ်နိုင်ငံ မွန်ပဲလျာတက္ကသိုလ် သဘာဝ သိပ္ပံပညာမဟာဌာနတွင်လည်းကောင်း ပညာဆည်းပူးခဲ့ သည်။

ပြင်သစ် နိုင်ငံတွင် ရှိနေစဉ်ကပင် ဟောဆာသည်

ပြင်သစ် ကွန်မြူနစ် ပါတီ အာဘော် သတင်းစာ အတွက် ပထမမြောက် ဇော့ဘုရင် ဦးဆောင်သော အယ်လဘေး နီးယား ပဒေသဆိုင်ရာစိုးရကို ဝေဖန်သည့် ဆောင်းပါးများ ကိုရေးသားခဲ့ဖူးသည်။ ၁၉၃၄ ခုနှစ်က ဗရပ်ဆဲမြို့ရှိ အယ် လဘေးနီးယားသံရုံးတွင် အတွင်းဝန်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ ရာ အစိုးရဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုများနှင့် ပါဝင်ပတ်သက် သဖြင့် ရာထူးမှ ထုတ်ပယ်ခံရသည်။

ထိုအခါ အင်ဗာ ဟောဆာသည် အယ်လဘေးနီးယား နိုင်ငံသို့ပြန်၍ တီရနွာမြို့နှင့် ကော်ဆာမြို့တို့တွင် ပြင်သစ် ဘာသာသင်သော ကျောင်းဆရာအဖြစ် ၁၉၃၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၉ ခုနှစ်အထိ အသက်မွေးခဲ့သည်။ ၁၉၃၉ ခုနှစ် ဧပြီလ တွင် အိတလီ ဖက်ဆစ် အာဏာရှင် မူဆိုလီနိုက ပထမ မြောက် ဇော့ဘုရင်ကို ဖြုတ်ချ၍ အယ်လဘေးနီးယားနိုင်ငံ ကို သိမ်းပိုက်လိုက်သောအခါ ဟောဆာသည် အိတလီ ဆန့် ကျင်ရေး မြေအောက် လှုပ်ရှားမှုကို စည်းရုံး ဆောင်ရွက် သည်။ တီရနွာမြို့တော် ဆေးလိပ်ဆိုင်တဆိုင်တွင် ကွန်မြူနစ် ပါတီအဖွဲ့ တဖွဲ့ကို စတင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ရာမှ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် အယ်လဘေးနီးယားကွန်မြူနစ်ပါတီပေါ် ပေါက်လာခဲ့သည်။ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် ပြောက်ကျား အင်အား ၇၀,၀၀၀ ပါဝင် သော အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေး တပ်ဦးကို ဖွဲ့စည်း၍ အိတလီဖက်ဆစ်နှင့် ဂျာမန်နာဇီလက်နက်ကိုင်တပ်များကို တော်လှန်တိုက်ခိုက်သည်။ ဟောဆာသည် ၁၉၄၃ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၈ ခုနှစ်အထိ ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ အထွေထွေအတွင်းရေး မှူးတာဝန် ယူခဲ့သည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ဂျာမန်တပ်များ ဆုတ်ခွာသွားသောအခါ ဖွဲ့စည်းသော အယ်လဘေးနီးယား နိုင်ငံ ယာယီအစိုးရအဖွဲ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ အယ်လဘေးနီးယား ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ တည်ထောင်သော အခါ ၁၉၅၄ ခုနှစ်အထိ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ သည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၅၃ ခုနှစ်အထိ နိုင်ငံခြားရေးဝန် ကြီးတာဝန်ကိုလည်းပူးတွဲထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် တွင်ကွန်မြူနစ်ပါတီကို အယ်လဘေးနီးယား အလုပ်သမား ပါတီအဖြစ် ပြင်ဆင် ဖွဲ့စည်းသောအခါ ဟောဆာသည် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်မှစ၍ ပေါ်လစ်ဗျူရီ ပထမ အတွင်းရေးမှူး အဖြစ် ပါတီကို ဦးဆောင်မှု ပေးခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ၁၉၄၈ ခုနှစ်က ယူဂိုစလားဗီးယားနိုင်ငံတွင် ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရေး မူဝါဒများ ချမှတ် ဆောင်ရွက်နေ သည်ဟူ၍ မာရှယ်တီးတိုး၏ ဦးဆောင်မှုကို ဆိုဗီယက် ခေါင်းဆောင် စတာလင်က စတင်ရှုတ်ချတိုက်ခိုက်၍ ကွန် မင်ဖောင်းမှ ယူဂိုစလားဗီးယားကို ထုတ်ပယ်သောအခါ ဟောဆာ၏ အယ်လဘေးနီးယားနိုင်ငံသည် ဆိုဗီယက်နှင့် ပထမဆုံး လက်တွဲခဲ့သော နိုင်ငံဖြစ်ခဲ့သည်။

အယ်လဘေးနီးယားနိုင်ငံခေါင်းဆောင် အင်ဗာ ဟောဆာ

သို့သော် ဆိုဗီယက် နိုင်ငံတွင် ၁၉၅၆ ခုနှစ်မှ စ၍ အာဏာရလာသော ခရူးရှော့က ကွယ်လွန်သူ စတာလင်ကို ဝေဖန် ရှုတ်ချမှုများ ပြုလုပ်လာသောအခါ ဟောဆာ၏ အယ်လဘေးနီးယားနိုင်ငံသည် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုကို ဆန့်ကျင်ခဲ့သည်။ အပြန်အလှန် စီးပွားရေး အကူအညီပေးရေးကောင်စီနှင့် ဝါဆောစာချုပ်အဖွဲ့တို့ကို တည်ထောင်စဉ်က ဦးဆောင်ပါဝင်ခဲ့သော အယ်လဘေးနီးယား နိုင်ငံသည် ၁၉၆၁ ခုနှစ်တွင် ယင်းအဖွဲ့အစည်းများမှ ထုတ်ပယ်ခံရသည်။ ဆိုဗီယက်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ၂၂ ကြိမ်မြောက် ပါတီညီလာခံတွင် အယ်လဘေးနီးယားနိုင်ငံ၏ မူဝါဒကို ဝေဖန်တိုက်ခိုက်ခဲ့၍ အယ်လဘေးနီးယားက ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုနှင့် သံအဆက်အသွယ် ဖြတ်တောက် ခဲ့ခြင်းကြောင့် ထိုသို့ ထုတ်ပယ်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ ယင်းဖြစ်ရပ်များကြောင့် ဟောဆာသည် စတာလင်ဝါဒကို တသမတ်တည်း စွဲကိုင်သူအဖြစ် ထင်ရှားခဲ့သည်။

ထို့ပြင် တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုတို့ သဘောတရားရေး ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားသောအခါ အယ်လဘေးနီးယားနိုင်ငံသည် တရုတ်နိုင်ငံဘက်မှ ရပ်တည်ထောက်ခံခဲ့သည်။ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုတို့ ၁၉၅၂ ခုနှစ်မှစ၍ ဆက်ဆံရေးတိုးတက် ကောင်းမွန်လာသောအခါ ဟောဆာသည် တရုတ်နိုင်ငံကို ဝေဖန်ရှုတ်ချ ခဲ့ပြန်သည်။ ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီဥက္ကဋ္ဌ မော်စီတုန်းကွယ်လွန်ပြီးသောအခါ တရုတ်နှင့် အယ်လဘေးနီးယားနိုင်ငံတို့ ချစ်ကြည်ရေး ပျက်ပြားခဲ့သည်။ ၁၉၇၀ ခုနှစ်တွင် နှစ်နိုင်ငံ စီးပွားရေးအဆက်အသွယ် ရပ်ဆိုင်းခဲ့သော်လည်း ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ပြန်လည်ဆက်သွယ်စ ပြုလာပြန်သည်။ ဤသို့ဖြင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆက်ဆံရေး နယ်ပယ်တွင် ထူးခြားသော ရပ်တည်ချက်ရှိသည့် အယ်လဘေးနီးယား

နိုင်ငံကို အင်ဗာ ဟောဆာသည် ၄၁ နှစ်တိုင်တိုင် ဦးဆောင်မှုပေးခဲ့သည်။

အင်ဗာ ဟောဆာသည် အရင်းရှင်စနစ်နှင့် တော်လှန်ရေး (၁၉၇၀)၊ ယူဂိုစလားဗီးယားနိုင်ငံ၏ ကိုယ်ကြွမ္မာ ကိုယ်ဖန်တီးရေး (၁၉၇၀)၊ စတာလင်နှင့်အတူ (၁၉၇၉)၊ တရုတ်ပြည်အကြောင်း မှတ်မိသမျှ (နေ့စဉ် မှတ်တမ်း) (၁၉၇၉)၊ ခရူးရှော့ဝါဒီများ (၁၉၈၀)၊ ပါတီဖွားမြင်လာစဉ်က (၁၉၈၂)၊ အယ်လဘေးနီးယား နိုင်ငံ အပေါ် အင်္ဂလိပ်နှင့် အမေရိကန်တို့၏ ခြိမ်းခြောက်မှု (၁၉၈၂)၊ တီးတိုးဝါဒီများ (၁၉၈၂)၊ ငယ်စဉ်တောင်ကျေးကလေးဘဝ (အတွေ့အကြုံမှတ်တမ်း) (၁၉၈၃) တို့ကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့သည်။

လူဦးရေ ၂ ဒသမ ၉ သန်းနေထိုင်သော အယ်လဘေးနီးယားနိုင်ငံ၏ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးနှင့် ဆိုရှယ်လစ်ရေးအတွက် ၄၁ နှစ်တာမျှ ဦးဆောင်မှု ပေးခဲ့သော အင်ဗာ ဟောဆာသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ်ဧပြီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် နှလုံးရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သည်။

ဟတ်ဆန်, ရော့ (ခရစ် ၁၉၂၅-၁၉၈၅) ။ ။ အမေရိကန် ရုပ်ရှင်နှင့် ရုပ်မြင်သံကြားသရုပ်ဆောင် ရော့ ဟတ်ဆန်ကို အီလီနွိုက်ပြည်နယ် ဝင်းနကာမြို့၌ ၁၉၂၅ ခုနှစ်တွင် မွေးဖွားသည်။ ငယ်မည် ရှိုင် ဖစ်ဂျရဲ ဖြစ်သည်။ ဖခင်သည် မော်တော်ယာဉ် စက်ပြင်ဖြစ်၍ မိခင်သည် တယ်လီဖုန်းအော်ပရေတာ ဖြစ်သည်။ ဖခင် ရှိုင် ရဲရာသည် ရော့ ဟတ်ဆန် ငယ်စဉ်ကပင် မိသားစုကို ပစ်ခွာသွားသဖြင့် မိခင်သည် အိမ်ထောင်သစ်ထူသည်။ သို့ဖြင့် ရော့ ဟတ်ဆန်သည် ဆင်းဆင်းရဲရဲ ကြီးပြင်းလာရသည်။

ရော့ ဟတ်ဆန်သည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းတွင် ရေတပ်၌ လေယာဉ်စက်ပြင်အဖြစ်အမှုထမ်းခဲ့သည်။ ထို့နောက်

ရုပ်ရှင်မင်းသား ရော့ ဟတ်ဆန်

ဟတ်ဆန်, ရေ?

ဟောလီဝုသို့ ရောက်သွားခဲ့သည်။ ထင်ရှား ကျော်ကြားသော ရုပ်ရှင် ဒါရိုက်တာကြီး ဂျွန် ဖွို (၁၈၉၅-၁၉၇၃) စီစဉ်ညွှန်ကြားရိုက်ကူးသည့် ဟာရီကိန်း အမည်ရှိ ဇာတ်ကားမှ စွန့်စားခန်းရိုက်ကွင်းတခုကို ရေ? ဟတ်ဆန် တွေ့မြင်ခွင့် ကြံ့ခဲရာမှ ရုပ်ရှင်လောကသို့ဝင်ရန် စိတ်ထက်သန်လာခဲ့သည်။

ရေ? ဟတ်ဆန်သည် ရုပ်ရှင်ကိုယ်စားလှယ် ဟင်နရီ ဝီလဆင်နှင့် သိကျွမ်းခွင့် ရခဲ့၍ ရုပ်ရှင်လောကသို့ ဝင်ရန် လမ်းပွင့်ခဲ့သည်။ ဝီလဆင်ကပင် ရှိုင် ဖစ်ဂျရဲ ဟူသော အမည်ကို ရေ? ဟတ်ဆန်ဟု ပြောင်းပေးသည့်ပြင် ယူနိုဗာဆယ် ရုပ်ရှင်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် ဆက်သွယ် ပေးခဲ့သည်။ ဖိုက်တာစကပ်ဒရစ်ဇာတ်ကား (၁၉၄၈)သည် ရေ? ဟတ်ဆန်၏ ပွဲဦးထွက် ဇာတ်ကား ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် ခြောက်နှစ်တာကာလအတွင်း ရုပ်ရှင်ကား ၂၅ ကားတွင် ဆက်လက်သရုပ်ဆောင်ခဲ့ရသည်။ သံမဏိလူသားနှင့် လေကြောင်းအရာရှိလောင်းဟူသော ဇာတ်ကားနှစ်ကားသည် အအောင်မြင်ဆုံး ဖြစ်သည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ရေ? ဟတ်ဆန်သည် မဂ္ဂနီဖီးရှင် အော့ဗ်ဇက်ရှင် ဇာတ်ကားကြီးတွင် ပါဝင်သရုပ်ဆောင်ရာ နိုင်ငံတကာအဆင့်ထိ ကျော်ကြားစပြုလာသည်။ ဂျိုင်းယင့်(၁၉၅၆)အမည်ရှိ ဇာတ်ကားတွင် သရုပ်ဆောင်မှုထူးချွန်သောကြောင့် အကယ်ဒမီဆုအတွက် လျာထားသည့် စာရင်းတွင် ထည့်သွင်း စဉ်းစားခြင်း ခံရသည်။ ရေ? ဟတ်ဆန်၏ သရုပ်ဆောင်ဟန်သည် အထူးသဖြင့် အချစ်ဇာတ်မြူး ရုပ်ရှင်ကားများနှင့် ပို၍ အံဝင်ခွင်ကျရှိလေရာ ရုပ်ရှင်မင်းသမီး ဒေါရစ်ဒေး(၁၉၂၄-)နှင့် တွဲဖက်ပါဝင်သည့် ပီလီတော့ ဇာတ်ကား (၁၉၅၉) တွင် ထိုသို့ သရုပ်ဆောင်ဟန်မျိုးဖြင့် စတင် အစွမ်းပြခဲ့သည်။ ရေ? ဟတ်ဆန်သည် ၁၉၇၀ ပြည့်လွန်နှစ်များအတွင်း တွင် မက္ကမီလန်နှင့်ဇနီးအမည်ရှိရုပ်မြင်သံကြားဇာတ်လမ်း အခန်းဆက် တင်ဆက်မှု၌လည်း ဒေါရစ် ဒေးနှင့် တွဲဖက် သရုပ် ဆောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ဒိုင်နက်စတီ အမည်ရှိ ဇာတ်ကားတွင် ပါဝင် သရုပ်ဆောင်ခဲ့သေးသည်။ ၃၇ နှစ်တာ ကာလတွင် ရုပ်ရှင်ကားပေါင်း ၆၅ ကားတွင် ပါဝင် ရိုက်ကူးခဲ့သည်။

ရေ? ဟတ်ဆန်၌ ကိုယ်ခံစွမ်းအားလျော့နည်းကျဆင်းရောဂါ (အော့ဒ်စ်)ဖိစီးနေပြီ ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် သူ၏ကိုယ်စားလှယ်က ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင် သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ ကျင်းပကြေငြာခဲ့သည်။ ထို့နောက် အော့ဒ်စ် ရောဂါ သုတေသန လုပ်ငန်း အတွက် ဒေါ် လာ ၂,၅၀,၀၀၀ လှူဒါန်းခဲ့သည်။ စာရေးဆရာ ဆရာ ဒေးဗစ် ဆန်နှင့် တွဲဖက်ရေးသား၍ ၁၉၈၆ ခုနှစ်တွင် ဝီလျံမောရိုးက ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေရန် စီစဉ်ထားသည့် ရေ? ဟတ်ဆန်၏ ကိုယ်

အခြေခံပညာကျောင်းပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲ

ရေး အတ္ထုပ္ပတ္တိစာအုပ်ကို ရောင်းချသည့်အခါ ရရှိမည့် ငွေကိုလည်း အော့ဒ်စ်ရောဂါ သုတေသန လုပ်ငန်းအတွက် လှူဒါန်းထားရစ်သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လကုန်တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ရောဂါထိန်းချုပ်ရေး ဗဟိုဌာန ချုပ်ကထုတ်ပြန်သော စာရင်းဇယားများအရ အမျိုးသား ၁၁,၁၃၂ ဦး၊ အမျိုးသမီး ၇၈၇ ဦး၊ ကလေးသူငယ် ၁၄၈ ဦး၌ စွဲကပ်နေသည့် အော့ဒ်စ်ရောဂါအတွက် ထိရောက်သော ကုထုံးကို ဆေးသုတေသနပညာရှင်တို့ ရှာဖွေစမ်းနေဆဲ ကာလတွင် ရေ? ဟတ်ဆန်ကို ယင်းရောဂါ ဖိစီးခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းလုပ်ငန်း အောင်မြင်စေရန် စေတနာဖြင့် လှူဒါန်းခြင်း ဖြစ်သည်။

ရုပ်ရှင် သရုပ်ဆောင်မှု ထူးချွန်သောကြောင့် လည်းကောင်း၊ လိင်တူ ဆက်ဆံ တတ်သူ အမျိုးသားများ၌ အများဆုံး ဖိစီးတတ်သော အော့ဒ်စ်ရောဂါကိုမှ စွဲကပ်ခြင်း ခံရသောကြောင့်လည်းကောင်း ထင်ရှားကျော်ကြားခဲ့သူ ရေ? ဟတ်ဆန်သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၌ ကွယ်လွန်ခဲ့သည်။

အခြေခံပညာ ကျောင်းပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲ

(၁၉၈၅)။ ။အခြေခံပညာ ကျောင်းပေါင်းစုံ အားကစား ပြိုင်ပွဲများကို ၁၉၆၄ ခုနှစ်မှ စတင်၍ ရန်ကုန်မြို့တွင် ကျင်းပလာခဲ့ရာ အဆိုပါနှစ်တွင် ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ၊ ပြေးခုန်ပစ်ပြိုင်ပွဲများ ပါဝင်ခဲ့ပြီး ၁၉၆၅ ခုနှစ်တွင် ဘောလုံး ပြိုင်ပွဲ၊ ပြေးခုန်ပစ်ပြိုင်ပွဲ၊ ဘော်လီဘောပြိုင်ပွဲ (အမျိုးသား/အမျိုးသမီး)၊ ဘတ်စကက်ဘောပြိုင်ပွဲ (အမျိုးသား/အမျိုးသမီး)၊ ကြက်တောင်ခိုက် ပြိုင်ပွဲ (အမျိုးသား/အမျိုးသမီး) ဟူ၍ ပြိုင်ပွဲငါးမျိုးအထိ တိုးခဲ့ကျင်းပခဲ့သည်။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်တွင် မန္တလေးမြို့၌ ကျင်းပခဲ့ရာ ဖော်ပြပါ အားကစားငါးမျိုးကိုပင် ထည့်သွင်းကျင်းပ ပေးသကဲ့သို့ ၁၉၆၈ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည့် အားကစားပြိုင်ပွဲများ၌လည်း အဆိုပါ အားကစား ပြိုင်ပွဲငါးမျိုးကိုပင် ကျင်းပပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုကဲ့သို့ ကျင်းပပေးခဲ့ပြီးနောက် အခြေအနေ အမျိုးမျိုးကြောင့် အခြေခံပညာ ကျောင်းပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲများကို ဆက်လက်ကျင်းပခြင်း မပြုနိုင်တော့ပဲ ခေတ္တရပ်ဆိုင်းခဲ့ရပြီး ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင်မှသာ ဘောလုံးပြိုင်ပွဲနှင့် ပြေးခုန်ပစ်ပြိုင်ပွဲကို ရန်ကုန်မြို့တွင် ပြန်လည်ကျင်းပခဲ့သည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် အခြေခံပညာ ကျောင်းပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့မှ ၃၁ ရက်နေ့အထိ ရန်ကုန်မြို့ အောင်ဆန်းကစား ပြိုင်ဝင်းနှင့်

ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းရှိ အားကစားကွင်းများတွင် ကျင်းပ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ် အခြေခံပညာ ကျောင်းပေါင်းစုံ အား ကစား ပြိုင်ပွဲသို့ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်း ၁၄ ခုတို့မှ ကြီးကြပ် သူ ၁၁၀ ဦး၊ ဘောလုံးအားကစားသမား ၂၅၂ ဦး၊ ပြေး ခုန်ပစ် အားကစားသမား အမျိုးသား ၁၅၁ ဦး၊ အမျိုး သမီး ၁၁၇ ဦး၊ စုစုပေါင်းအားကစားအဖွဲ့ဝင် ၆၃၀ ဦးတို့ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့သည်။

၁၉၇၅ ခုနှစ် အခြေခံပညာ ကျောင်းပေါင်းစုံ အား ကစားပြိုင်ပွဲ ဖွင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် အောင်ဆန်းကစားပြိုင်ဝင်း၌ ကျင်းပ ပြုလုပ်ခဲ့ရာ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနဝန်ကြီး တက်ရောက်၍ အခမ်းအနားပွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည်။

ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ ပထမအဆင့် အုပ်စုအမှတ်ပေးပြိုင်ပွဲ များကို အုပ်စုလေးစုခွဲ၍ အောင်ဆန်းကစားပြိုင်ဝင်း၊ လှိုင် အားကစားကွင်း၊ အင်းစိန်ကွင်း၊ သာကေတ ကွင်းနှင့် ကျိုက္ကဆံကွင်းများတွင် ဒီဇင်ဘာလ ၂၁ ရက်နေ့မှ ၂၄ ရက်နေ့အထိ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပြီး ဒုတိယအဆင့် ရှုံးထွက် ပြိုင်ပွဲများကို ဒီဇင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့မှ ၃၁ ရက်နေ့အထိ အောင်ဆန်း ကစားပြိုင်ဝင်းတွင် ကျင်းပ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ နောက်ဆုံးဗိုလ်လုပွဲကို ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် အား ကစားပြိုင်ပွဲ ပိတ်ပွဲအခမ်းအနားနှင့်အတူ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ ရာ မှန်ပြည်နယ် ကျောင်းသားလက်ရွေးစင် ဘောလုံး အသင်းက မန္တလေးတိုင်း ကျောင်းသား လက်ရွေးစင် ဘောလုံးအသင်းကို တဂိုး ဂိုးမရှိဖြင့် အနိုင်ရ ဗိုလ်စွဲသွား သည်။ ဒုတိယဆုကို မန္တလေးတိုင်းအသင်းက လည်း ကောင်း၊ တတိယဆုများကို မကွေးတိုင်းအသင်းနှင့်ဧရာဝတီ တိုင်း အသင်းတို့ကလည်းကောင်း အသီးသီးရရှိကြသည်။ အသန်ရှင်းဆုံး ဘောလုံးအသင်းဆုကို ကယားပြည်နယ် ဘောလုံးအသင်းက ရရှိပြီး အကောင်းဆုံး ဘောလုံး သမားဆုကို မန္တလေးတိုင်းနောက်တန်းလူ အေးကိုက ရရှိ သည်။ အကောင်းဆုံးဂိုးသမားဆုကို ကြည်ထွေး (မှန် ပြည်နယ်) က လည်းကောင်း၊ အကောင်းဆုံး နောက်တန်း လူ ဆုကို အေးကို (မန္တလေးတိုင်း) က လည်းကောင်း၊ အကောင်းဆုံး အလယ်တန်းလူဆုကို ကောင်းမြင့် (မှန် ပြည်နယ်) က လည်းကောင်း၊ အကောင်းဆုံး ရွှေတန်းလူ ဆုကို မျိုးညွန့် (ဧရာဝတီတိုင်း) က လည်းကောင်း အသီး သီး ရရှိကြသည်။

ပြေးခုန်ပစ်ပြိုင်ပွဲကို ဒီဇင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့မှ ၃၀ ရက်နေ့အထိ၊ အောင်ဆန်းကစားပြိုင်ဝင်း၌ ကျင်းပပြုလုပ် ခဲ့ရာ နောက်ဆုံး ပြိုင်ပွဲများအပြီးတွင် အမျိုးသမီးပြိုင်ပွဲ၌ ရန်ကုန်တိုင်းက ၅၀ ဒသမ ၅ မှတ်ဖြင့် ပထမ၊ ကယား

အခြေခံပညာ ကျောင်းပေါင်းစုံ အားကစား ပြိုင်ပွဲ ဖွင့်ပွဲ အခမ်းအနား၌ အားကစားသမားများ ချီထွက်လာစဉ်

ပြည်နယ်က ၄၆ မှတ်ဖြင့်ဒုတိယ၊ မကွေးတိုင်းက ၄၃ ဒသမ ၅ မှတ်ဖြင့် တတိယ အသီးသီးရရှိကြပြီး အမျိုးသားပြိုင်ပွဲ တွင် ပဲခူးတိုင်းက ၆၂ မှတ်ဖြင့် ပထမ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းက ၅၇ မှတ်ဖြင့် ဒုတိယ၊ ရှမ်းပြည်နယ်က ၅၂ မှတ်ဖြင့် တတိယ အသီးသီးရရှိသွားကြသည်။

အမျိုးသား အမျိုးသမီး တံခွန်စိုက် ဒိုင်းဆုကြီးကို ရန်ကုန်တိုင်းက စုစုပေါင်းရမှတ် ၉၇ ဒသမ ၅ မှတ်ဖြင့် ရရှိသွားပြီး မကွေးတိုင်းက ၉၂ ဒသမ ၅ မှတ်ဖြင့် ဒုတိယ၊ ရှမ်းပြည်နယ်က ၈၈ မှတ်ဖြင့် တတိယ ရရှိကြသည်။

ယခုနှစ် ပြေးခုန်ပစ်ပြိုင်ပွဲတွင် အခြေခံပညာကျောင်း ပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲစံချိန်သစ် သုံးခုတင်နိုင်ခဲ့ပြီး မြန်မာ့ပြေးခုန်ပစ်လောကအတွက် သွေးသစ်အားသစ်များ အလားအလာ ကောင်းများ ပေါ်ထွက်လာ စေခဲ့သည်။ ခင်မောင်သောင်း(စစ်ကိုင်းတိုင်း)သည် မီတာ ၁,၅၀၀ နှင့် မီတာ ၅၀၀၀ ပြိုင်ပွဲများတွင် လည်းကောင်း၊ ဖိလစ် (ရန်ကုန်တိုင်း) သည် မီတာ ၁၀,၀၀၀ ပြိုင်ပွဲတွင် လည်း ကောင်း စံချိန်သစ် တင်နိုင်ခဲ့ကြသည်။

ယခုနှစ် ပြေးခုန်ပစ်ပြိုင်ပွဲတွင် ထူးချွန်သူများအဖြစ် မှတ်တမ်းတင်ရမည့် ရွှေတံဆိပ်သုံးခုစီ ဆွတ်ခူးခဲ့ကြသော လူငယ်ပြေးခုန်ပစ် အားကစားသမား လေးဦးပေါ်ထွက် ခဲ့ရာ နော်လေးလေဖော (ကယားပြည်နယ်) မီတာ ၁၀၀၊ ၂၀၀ နှင့် ၄ x ၄၀၀၊ လှလှဦး (ရန်ကုန်တိုင်း) မီတာ ၄၀၀၊ ၈၀၀ နှင့် ၄ x ၁၀၀၊ ဌေးအောင် (ပဲခူးတိုင်း) မီတာ ၄၀၀၊ ၈၀၀ နှင့် ၄ x ၁၀၀၊ ဇော်တင့်ခိုင် (ပဲခူး တိုင်း) မီတာ ၁၀၀၊ ၂၀၀ နှင့် ၄ x ၁၀၀ တို့ဖြစ်ကြ သည်။

ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအလိုက်ရရှိခဲ့ကြသည့် ရမှတ်များနှင့် ဆုတံဆိပ်များ
(အခြေခံညာ ကျောင်းပေါင်းစုံ အားကစားပြိုင်ပွဲ ၁၉၇၅)

စဉ်	ပြည်နယ်/တိုင်း	ရမှတ်			ရရှိဆုတံဆိပ်		
		အမျိုးသမီး	အမျိုးသား	စုစုပေါင်း	ရွှေ	ငွေ	ကြေး
၁	ရန်ကုန်	၅၀.၅	၄၇	၉၇.၅	၅	၆	၅
၂	မကွေး	၄၃.၅	၄၉	၉၂.၅	၅	၁	၅
၃	ရှမ်း	၃၆	၅၂	၈၈	၂	၇	၃
၄	စစ်ကိုင်း	၃၀	၅၇	၈၇	၇	၃	၄
၅	ပဲခူး	၁၃	၆၂	၇၅	၆	၃	၁
၆	မန္တလေး	၂၅	၄၃	၆၈	၂	၂	၆
၇	ဧရာဝတီ	၁၉	၂၈	၄၇	၁	-	၂
၈	ကယား	၄၆	-	၄၆	၃	၃	၁
၉	တနင်္သာရီ	၁၇	၁၂	၂၉	-	၂	၁
၁၀	ရခိုင်	၁၇	၉	၂၆	-	၂	၃
၁၁	ကချင်	၈	၁၄	၂၂	၁	၂	-
၁၂	မုံရွာ	၂	၁၅	၁၇	-	၁	၁
၁၃	ကရင်	-	၆	၆	-	-	၁
၁၄	ချင်း	၁	၂	၃	-	-	-

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သစ်တောများနှစ်။ ။ သစ်တောများသည် လူသားတို့ စားဝတ်နေရေးအတွက် များစွာ အသုံးဝင်သော အဖိုးတန် မြေပေါ်ရတနာများ ဖြစ်ကြသည်။ ကမ္ဘာ့ မြေမျက်နှာပြင်၏ သုံးပုံတစ်ပုံခန့်သည် သစ်တောများဖြင့် ဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသည်။ ကမ္ဘာ့ စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့က ကမ္ဘာ့သစ်တော ဧရိယာသည် စုစုပေါင်း ဟက်တာ ၄,၁၂၆ သန်းခန့် ရှိကြောင်း ခန့်မှန်းသည်။ (တဟက်တာတွင် ၂၅၀၀၀ ဧက ရှိသည်။)

သစ်တောများသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ရာသီဥတုကို ထိန်းသိမ်းပေးခြင်း၊ လူတို့ နေထိုင်စားသောက်ရေးအတွက် သစ်တောထွက်ပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်ပေးခြင်း၊ ရေနှင့်မြေဆီလွှာများကို ထိန်းသိမ်းပေးခြင်း စသည်တို့အပြင် ကျေးငှက်တိရစ္ဆာန်များ ပြန့်ပွားရေးအတွက်လည်း အထောက်အကူပြုသည်။ သို့သော် ယခုအခါ၌ သဲကန္တာရများ ကျယ်ပြန့်လာခြင်း၊ တောမီးလောင်ခြင်း၊ အလွန်အမင်း ထင်းခုတ်ခြင်း၊ ရွှေပြောင်း တောင်ယာ စိုက်ပျိုးခြင်းနှင့် စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ သစ်ခုတ်လှဲခြင်းတို့ကြောင့် ကမ္ဘာတဝန်းလုံးတွင် နှစ်စဉ် သစ်တောဧရိယာ ဟက်တာ ၁၁ ဒသမ ၃ သန်းခန့် ပြုန်းတီးလျက်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် လက်ရှိ အခြေအနေတွင် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးရေးနှင့်သစ်တော

ထိန်းသိမ်းရေး လုပ်ငန်းများကို ယခင်ကထက် ပိုမို လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာသည်နှင့်အညီ ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ကြီးက ၁၉၇၅ ခုနှစ်ကို အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သစ်တောများနှစ်အဖြစ် ကြေငြာကာ ကမ္ဘာတဝန်းလုံးတွင် သစ်ပင် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းများကို အာရုံစိုက်စေခဲ့သည်။

ထိုသို့ အာရုံစိုက်စေခဲ့သည်နှင့်အညီ ၃၄ ကြိမ်မြောက် ကုလသမဂ္ဂ အထွေထွေညီလာခံက သတ်မှတ်သော ၁၉၇၅ ခုနှစ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူငယ်များနှစ်၌ မြန်မာနိုင်ငံ တဝန်းလုံးရှိမြို့နယ်ပေါင်း ၁၅၄ မြို့နယ်တွင် လူငယ်ထုတသန်းကျော်သည် လူငယ်ထုလှုပ်ရှားမှုအသွင်ဖြင့် သစ်ပင်ပေါင်း ငါးသန်းကျော်ကို စိုက်ပျိုးခဲ့ကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် မြေဧရိယာစတုရန်းမိုင် ၁,၄၉,၀၀၀ ကျော်သည်သစ်တောများဖြစ်ပြီး ယင်းတို့အနက် ကြီးဝိုင်းသစ်တော ဧရိယာမှာ စတုရန်းမိုင်ပေါင်း ၃၈,၇၄၀ ခန့်ရှိသည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ သဘာဝပေါက်ပင် အမျိုးပေါင်း ၂၅,၀၀၀ ခန့်အနက် ၆,၆၀၀ ခန့်ကိုမြန်မာနိုင်ငံ၌တွေ့ရသည်။

ယခုအခါ သစ်တောဦးစီးဌာနသည် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ရာသီဥတု ထိန်းသိမ်းနိုင်စေရေး၊ ထင်း၊ မီးသွေးလောင်စာများ ရရှိနိုင်စေရေး၊ ပြည်တွင်းသုံးသစ်ဝါးများ စီမံကိန်းနှင့်အညီ ထုတ်လုပ်နိုင်ပြီး ပြည်ပသို့ တင် ပို့

တချိန်က စိမ်းစိုညိုမှောင်ခဲသော အမြဲစိမ်းသစ်တောကြီးများသည်ပင် ယခုအခါ အောက်ခြေရှင်း၍ ထိုးထိုးထောင်ထောင်သာရှိနေကြတော့သည်။

ထောင်းချနိုင်စေရေးတို့အတွက် စီးပွားရေး သစ်ပင်စိုက်ခင်း၊ စက်မှုကုန်ကြမ်းသုံး သစ်ပင်စိုက်ခင်း၊ ရေဝေရေလဲ သစ်ပင်စိုက်ခင်း၊ အရိပ်ပင်စိုက်ခင်း၊ ကျေးရွာသုံး ထင်းစိုက်ခင်း ဟူ၍ အမျိုးအစားခွဲကာ သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်း လုပ်ငန်းကို နှစ်စဉ် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ၁၉၇၂-၇၃ ခုနှစ်တွင် သစ်ပင်စိုက်ကေ ၆၀,၀၀၀ ကျော်ကို လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၃-၇၄ ခုနှစ်တွင် ကေ ၇၀,၀၀၀ ကျော်ကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၇၄-၇၅ ခုနှစ်တွင် ကေ ၈၀,၀၀၀ ကျော်ကို လည်းကောင်း စိုက်ပျိုးနိုင်ခဲ့ပြီး ၁၉၇၅-၇၆ ခုနှစ်တွင် ကေ ၉၀,၀၀၀ ကျော် စိုက်ပျိုးရန် လျာထားခဲ့သည်။

ကမ္ဘာတဝန်းလုံးရှိ နိုင်ငံများတွင်လည်း တနေ့တခြား ဆုံးရှုံးပျောက်ကွယ်လျက်ရှိသော အပူပိုင်းသစ်တောများ၊ မိုးသစ်တောများ ပြန်လည် ဖြစ်ပေါ်လာစေရေးအတွက် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို အလေးပေး ဆောင်ရွက်လာခဲ့ကြသည်။ ကမ္ဘာ့ စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေး အဖွဲ့က ကမ္ဘာတဝန်းလုံးတွင် အပူပိုင်းသစ်တော ဧရိယာ ဟက်တာ ၇၀,၀၀,၀၀၀ နှုန်း နှစ်စဉ် ပြုန်းတီးလျက် ရှိကြောင်း၊ ယခုအခါ ကမ္ဘာတဝန်းလုံးရှိ မိုးသစ်တော ဧရိယာစတုရန်းမိုင်ပေါင်း ၆၀,၀၀,၀၀၀ ကျော်ရှိသည့်အနက် ထက်ဝက်ခန့် ပြုန်းတီးခဲ့ပြီ ဖြစ်ကြောင်း၊ ကျန်တဝက်မှာ တမိနစ်လျှင် ကေ ၅၀ နှုန်း ပြုန်းတီးလျက် ရှိကြောင်း၊ မလေးရှားနှင့် အင်ဒိုနီးရှားရှိ သစ်တောများမှာ နောင် ၂၅ နှစ် ကြာလျှင် အစအနသာ ရှိတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း ကြေငြာခဲ့သည်။ သစ်တောများ ပြုန်းတီးခြင်းကြောင့် ယခုအခါ ကမ္ဘာတဝန်းလုံးတွင် မြေဆီလွှာ တန်ချိန် ၂၅,၀၀၀ ခန့် နှစ်စဉ် မျက်စိဆုံးရှုံးလျက်ရှိပြီး ရွှေပြောင်း

တောင်ယာစနစ်ကြောင့် ကမ္ဘာတဝန်းလုံးတွင် သစ်တန်ချိန် သန်း ၁၀၀၀ ခန့် နှစ်စဉ် ဆုံးရှုံးလျက်ရှိသည်။

ယခုအခါတွင် ကမ္ဘာတဝန်းလုံးရှိ ဒေသအလိုက် သစ်တောဧရိယာများမှာ အာရှတိုက်တွင် ဟက်တာသန်းပေါင်း ၅၅၀၊ တောင်အမေရိကတိုက်တွင် ဟက်တာသန်းပေါင်း ၇၉၀၊ မြောက်အမေရိကတိုက်တွင် ဟက်တာသန်းပေါင်း ၇၅၀၊ အာဖရိကတိုက်တွင် ဟက်တာသန်းပေါင်း ၇၁၀၊ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုတွင် ဟက်တာသန်းပေါင်း ၉၁၀၊ ဥရောပတိုက်တွင် ဟက်တာသန်းပေါင်း ၁၄၄ နှင့် ဩစတြေးလျနှင့် ပစိဖိတ်သမုဒ္ဒရာအတွင်းရှိ ကျွန်းများတွင် သစ်တောဧရိယာ ဟက်တာသန်းပေါင်း ၉၆ သန်းခန့် ရှိလေသည်။ ထိုသို့ ရှိနေပြီးဖြစ်သော သစ်တောဧရိယာများ ဆုံးရှုံးမသွားစေရေးနှင့် ထပ်မံတိုးပွားလာစေရေးအတွက် ယခုအခါ သစ်တောများထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးသည် အဓိကကျသော လုပ်ငန်းတရပ် ဖြစ်လာခဲ့ပြီ ဖြစ်ရာ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့မှ ၁၀ ရက်နေ့အထိ မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ မက္ကဆီကိုစီးတီးမြို့တွင် ကျင်းပသော နိုင်ငံပေါင်း ၈၀ မှ ကိုယ်စားလှယ်များ တက်ရောက်သည့် နဝမအကြိမ်မြောက် သစ်တောညီလာခံတွင် ထိုအချက်ကို အလေးပေး ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည်။

ယခုနောက်ပိုင်းကာလတွင် အပူပိုင်းသစ်တော အများဆုံးရှိသည့် အမေရိကန်တိုက်တွင် သစ်တောထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးစီမံချက်အဖြစ် မြေကေပေါင်း ၁၄ သန်းကို သစ်တောကြိုးဝိုင်းအဖြစ် သတ်မှတ်ကာ သစ်ပင်များ စိုက်ပျိုးလျက်ရှိသည်။ ထို့အတူ မလေးရှားနိုင်ငံတွင်လည်း သစ်ပင်စိုက်ပျိုးရေး ၁၅ နှစ် စီမံကိန်းကိုလည်းကောင်း၊ ကင်ညာနိုင်ငံတွင် သစ်ပင်စိုက်ပျိုးရေး မြစိမ်းရောင်တံတိုင်း

အစီအစဉ်ကိုလည်းကောင်း အကောင်အထည်ဖော်လျက် ရှိပြီး တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံတွင် ကီလိုမီတာ ၁,၅၀၀ ရှည်သော မဟာတံတိုင်းကြီးတလျှောက် သစ်ပင် များ စိုက်ပျိုးရန် စီစဉ်နေပြီဖြစ်သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု။ ။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် သည် အမေရိကန် စီးပွားရေး၏ နှစ်ကောင်းတနှစ် ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ဖော်ညွှန်းထားသည့် စာရင်းဇယားများကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သည်။ မော်တော် ယာဉ်ဆောင်းချရမှုသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ၁၃ ဒသမ ၁ ဘီလီယံ နှုန်း မြင့်တက်လာပြီး စီးရေအားဖြင့် ၁,၀၃,၅၈,၁၆၆ စီးရှိ၍ ၁၉၇၉ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် အများဆုံးဖြစ်သည်။ အမျိုးသားထုတ်လုပ်မှု စုစုပေါင်းတန်ဖိုး (ဂျီအင်ပီ) သည် ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ၆ ဒသမ ၈ ဘီလီယံ နှုန်း တိုးတက်လာ၍ ၁၉၅၁ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် အမြင့်ဆုံးဆုံး တိုးတက်နှုန်း ပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ၁၉၈၄ ခုနှစ်အတွက် ပြည်ပ ကုန်သွယ်ရေး လိုငွေသည် ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၁,၀၁,၆၀၀ ရှိလာရာ ၁၉၈၃ ခုနှစ်က ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၆၉,၄၀၀ သာ ရှိခဲ့ရာမှ တစ်နှစ်ထိုး မြင့်တက်လာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

အလုပ်လက်မဲ့နှုန်းသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလက ၇ ဒသမ ၁ ဘီလီယံ နှုန်း ရှိခဲ့ရာမှ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ တွင် ၆ ဒသမ ၉ ဘီလီယံ နှုန်းသို့ ကျဆင်းသွားရာ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်နောက်ပိုင်းတွင် အနည်းဆုံးအဆင့်သို့ ကျဆင်း ခြင်း ဖြစ်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ စီးပွားရေး တိုးတက်မှုနှုန်းသည် ၁၉၈၃ ခုနှစ်က ၃ ဒသမ ၄ ဘီလီယံ နှုန်း၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ်တွင် ၆ ဒသမ ၈ ဘီလီယံ နှုန်း ရှိခဲ့၍ အခြေအနေ ကောင်းမွန်လာရာမှ ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင် ၂ ဒသမ ၄ ဘီလီယံ နှုန်းသာ ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းထားသည်။

အမေရိကန်သမ္မတ ရော်နယ်ရေဂင် ဒုတိယအကြိမ် သမ္မတ သက်တမ်းအတွက် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုနေပုံ

၁၉၈၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ထုတ်ပြန်သော စာရင်း ဇယားများအရ ငွေဖောင်းပွမှုနှုန်း ၃ ဒသမ ၆ ဘီလီယံ နှုန်း၊ အလုပ်လက်မဲ့ ၇ ဘီလီယံ နှုန်း ရှိသည်။ လက်ရှိ စီးပွားရေး နှောင့်ယှက်မှုသည် ၁၉၈၂ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာ လမှ အစပျိုးခဲ့ခြင်းကြောင့် အကယ်၍ ၁၉၈၆ ခုနှစ်ထိ တည်တံ့နေခဲ့ပါမူ ယင်းနှောင့်ယှက်မှုသည် အမေရိကန် စီးပွားရေးသမိုင်းတွင် အကြာဆုံး စာရင်းဝင်သွားမည်ဟု ဆိုသည်။ ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ်ကြီးပြီးစက စီးပွားရေးနှောင့်ယှက်မှုသည် သုံးနှစ်မျှသာ တည်တံ့ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ၁၉၆၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၆၉ ခုနှစ်အထိ နှောင့်ယှက်မှုသည် စံချိန်အားဖြင့် ၁၀၅ လကြာမျှ တည်တံ့ခဲ့ခြင်းကြောင့် ဒုတိယ ကမ္ဘာစစ် နောက်ပိုင်း ကာလ အတွင်း အကြာ ညောင်းဆုံး စီးပွားရေးနှောင့်ယှက်မှု ဖြစ်သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ငွေပေးငွေမှု ရှင်းတမ်း တွင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒုတိယ သုံးလပတ်အတွက် လိုငွေ ဒေါ်လာသန်း ၃၁,၈၀၀ ပြန်သဖြင့် အမေရိကန်ပြည် ထောင်စုသည် ၁၉၁၄ ခုနှစ်နောက်ပိုင်း၌ ပထမဆုံးအကြိမ် ကြေးတင်လာသည့် မြို့စားနိုင်ငံ ဖြစ်လာကြောင်းဖြင့် ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးဌာန၏ ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၁၆ ရက်နေ့ထုတ် စာရင်း ဇယားများ အရ သိရှိရသည်။

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ ရသုံး ခန့် မှန်း ခြေ ငွေ စာရင်း (ဘတ်ဂျက်) များတွင် လိုငွေအားဖြင့် ၁၉၈၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ဒေါ်လာသန်း ၁,၇၅,၀၀၀၊ ၁၉၈၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ဒေါ်လာသန်း ၁,၆၃,၀၀၀၊ ၁၉၈၈ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ဒေါ်လာသန်း ၁,၄၃,၀၀၀ အသီးသီး ပြန်လိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်း ထားကြောင်း ကွန်ဂရက် ဘတ်ဂျက်ရုံးချုပ်က ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၉ ရက်နေ့ တွင် ကြေငြာသည်။ ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဘတ်ဂျက်ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ကွန်ဂရက်လွှတ်တော် က အတည်ပြုသည်။ ပင်တာဂွန် စစ်ဌာနချုပ်၏ အသုံး စရိတ်မှ ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၁,၃၇,၀၀၀ ဖြတ်တောက်ခဲ့ သည်။ ကာကွယ်ရေးအသုံးစရိတ်ကို ဒေါ်လာသန်းပေါင်း ၃,၀၂,၅၀၀ သတ်မှတ်ပေးခဲ့သည်။ သမ္မတရေဂင်က “ငြိမ်း ချမ်းရေးထိန်းသိမ်းမှုကိရိယာ” ဟု တင်စားခေါ်ဝေါ်သည့် အမ်အိတ်စ်တိုက်ချင်းပစ်ဒုံးပျံကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဘဏ္ဍာရေး နှစ်အတွက် ၂၁ စင်းထုတ်လုပ်ရန် အသုံးစရိတ် ဒေါ်လာ သန်း ၁,၅၀၀ ကို ကွန်ဂရက်က အတည်ပြု ပေးခဲ့သည်။ လက်ရှိ မိုင်းညှစ်ဒုံးပျံများထားရှိရာ ကျင်းများထဲတွင် မိုင်းညှစ်ဒုံးပျံများအစား ထည့်သွင်း တပ်ဆင်ထားနိုင် သည့် ယင်းအမ်အိတ်စ်ဒုံးပျံ အများဆုံး အရေအတွက်ကို ၅၀ ထိသာထားရှိရန် သတ်မှတ်ပေးသည်။ သမ္မတရေဂင်

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု

အစိုးရက ၁၀၀ အထိ ထုတ်လုပ်တပ်ဆင်လိုသည်။ ယင်း သတ်မှတ်ချက်အရ ၁၉၇၃ ခုနှစ်က ၂၁ စင်း ထုတ်လုပ် ရန် ခွင့်ပြုထားပြီး ဖြစ်သည်။ သမ္မတရေဂင်က ၁၉၇၆ ခုနှစ် ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွက် နောက်ထပ် ၄၇ စင်း တပ် ဆင်နိုင်ရန် ခွင့်ပြုငွေတောင်းခံခဲ့ရာ ၁၂ စင်းသာ ခွင့်ပြု ခဲ့သည်။

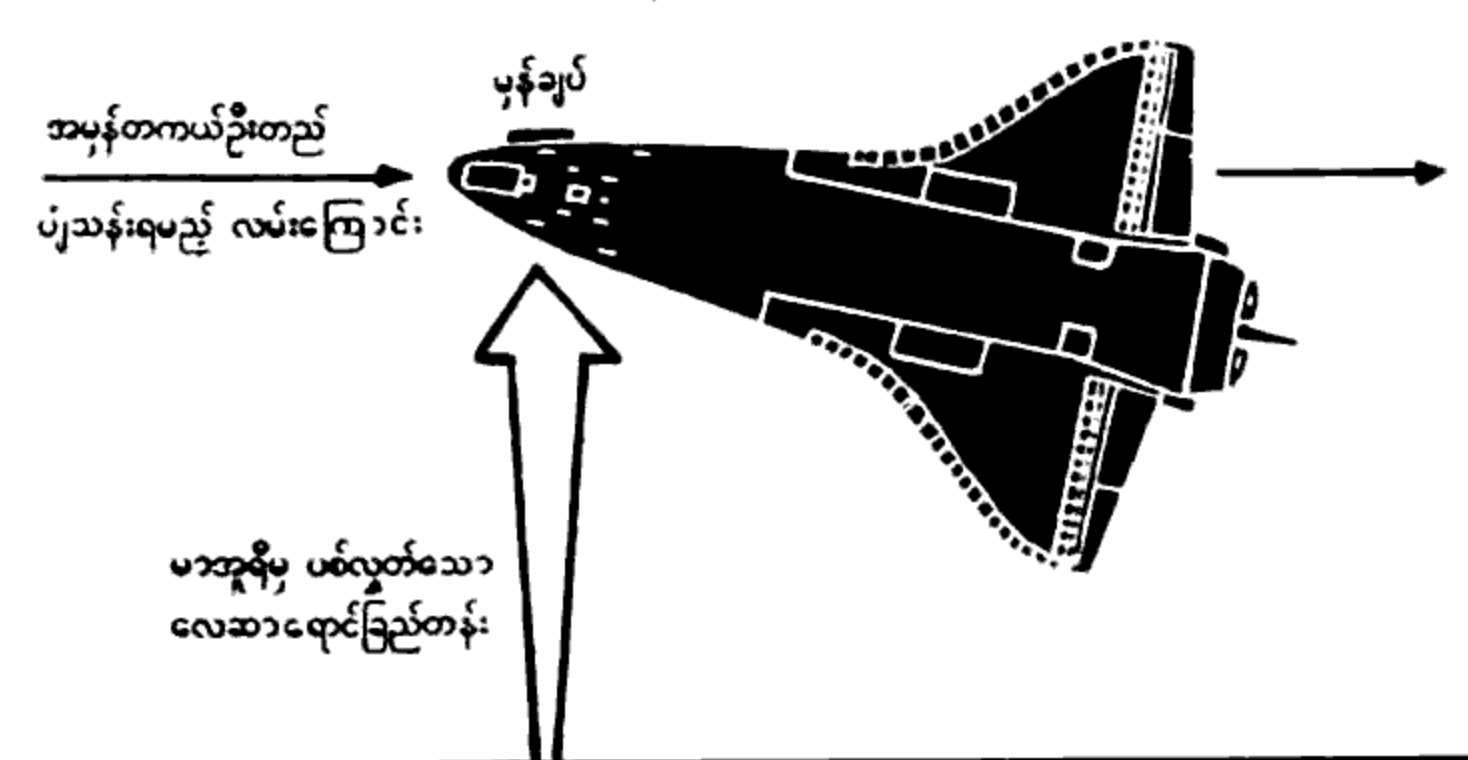
အမေရိကန် အာကာသလွန်းပုံယာဉ် ဒဏ္ဍာရီကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ပစ်လွှတ်သည်။ စစ်ရေးထိပ်တန်း လျှို့ဝှက် စမ်းသပ်ချက်တစ်ခုကို ပြုလုပ် သည့် လွန်းပုံယာဉ်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ပေါင်ချိန် ၅၀၀၀ လေးသော အီလက်ထရွန်နစ် ထောက်လှမ်းရေး ဂြိုဟ်တုတလုံး သယ်ဆောင်သွားသည်ဟု အချို့ သတင်း ရပ်ကွက်များက ကြေငြာသော်လည်း အစိုးရပိုင်းက မူ ပုံသန်းသည့် ခရီး၊ အချိန်၊ နှုန်း၊ ဝန်ချိန်တို့ကို တရားဝင် သတင်း ထုတ်ပြန်ခြင်း မရှိခဲ့ချေ။ အာကာသ ယာဉ်မှူး ငါးဦး စီးနင်း လိုက်ပါသော ယင်းလွန်းပုံယာဉ်သည် ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် မြေပြင်သို့ ပြန်လည် ဆင်း သက်သည်။ သြဂုတ်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် လွတ်တင်သော ဒဏ္ဍာရီ လွန်းပုံယာဉ်တွင် အထက်လွတ်တော်အမတ် ဂျိတ် ဂန်း အပါအဝင် ခြောက်ဦး လိုက်ပါသွားခဲ့သည်။ ဂန်းသည် အမျိုးသား လေကြောင်းနှင့် အာကာသ အုပ် ချုပ်မှုအဖွဲ့ (နာဆာ) ၏ ဘတ်ဂျက်ကို ကြီးကြပ်သည့် အထက်လွတ်တော် ကော်မတီတစ်ရပ်၏ ဥက္ကဋ္ဌ ဖြစ်သည်။ ယင်းလွန်းပုံယာဉ်ပေါ်မှ ဂြိုဟ်တုနှစ်လုံး ပစ်လွှတ်ခဲ့သည်။ ဂြိုဟ်တုတလုံးမှာ တမိနစ်လျှင် နှစ်ပတ်နှုန်းသာ ပုံသန်း နေသဖြင့် ပြင်ဆင်ရန် အရေးပေါ်ကြိုးပမ်းမှုများ ပြုလုပ် ခဲ့သော်လည်း မအောင်မြင်ခဲ့ချေ။ ဧပြီလ ၁၉ ရက်နေ့ တွင် မြေပြင်သို့ ဆင်းသက်လာရာ အဆင်း ဂီယာကို ဘရိတ်အုပ်လိုက်စဉ် ဘီးတလုံး ကွဲသွားသော်လည်း ကြီး ကျယ်သော ပျက်စီးမှုမရှိဟု ဆိုသည်။

ဒဏ္ဍာရီလွန်းပုံယာဉ်ကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၇ ရက်နေ့တွင် နောက်တကြိမ် ပစ်လွှတ်ပြန်သည်။ ဆအူးဒီ အာရေဗျနိုင်ငံသား မင်းသား စူလတန် ဆာလမန် အယ် ဆာအူတ်နှင့် ပြင်သစ် အမျိုးသား ဒုတိယ ဗိုလ်မှူးကြီး ပက်ထရစ် ဘော်ဒရိုင်းတို့ အပါအဝင် ခုနစ်ဦးလိုက်ပါသွား သည်။ အမေရိကန် အာကာသ ယာဉ်မှူးအသစ် သုံးဦး လည်း စီးနင်း လိုက်ပါသွားသဖြင့် အမေရိကန်နိုင်ငံသား အာကာသယာဉ်မှူးဦးရေ ၁၀၀ တိတိ ပြည့်သွားခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ယင်းလွန်းပုံယာဉ် ခရီးစဉ်အတွင်း အာကာသ မဟာဗျူဟာ ကာကွယ်ရေး ရွှေ့ပြေးစီမံကိန်း (အက်စီဒီ အိုင်) ခေါ် ကြယ်တာရာစစ်ပုံစံ စီမံကိန်းနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် စမ်းသပ်ချက်တစ်ခုကို ပြုလုပ်ခဲ့သည်။ အာကာသလွန်းပုံ

ယာဉ်၏ လက်ဝဲဘက်ကိုယ်ထည်နံရံပေါ်၌ တပ်ဆင်ထား သည့် မှန်ချပ်ကို မြေပြင်မှ လေဆာရောင်ခြည်တန်းနှင့် ထိမှန်အောင် ပစ်ခတ်သည့် စမ်းသပ်ချက် ဖြစ်သည်။ ဟာဝိုင်အီကျွန်း အထက်တွင် တနာရီလျှင် မိုင်ပေါင်း ၁၇၅၀၀ နှုန်းဖြင့် ပုံသန်းနေစဉ် မာအူရီတောင်ထိပ်ပေါ်ရှိ လေတပ် အခြေစိုက်စခန်းမှ စွမ်းအားနိမ့် လေဆာရောင် ခြည်တန်းဖြင့် ပစ်ခတ်စမ်းသပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ မှန်ချပ် ကို ထိမှန်ပြီးနောက် မာအူရီတောင်ထိပ်သို့ အလင်းပြန် လာစေရန် ဖြစ်သည်။ ပထမအကြိမ် ပစ်ခတ်ရာ အောင် မြင်မှုမရှိဟု ဆိုသည်။ ယင်းခရီးစဉ်ကို ထိန်းချုပ်သည့် မြေပြင်အခြေစိုက်စခန်းက အာကာသ ယာဉ်မှူးများအား လမ်းညွှန်ကွန်ပျူတာတွင် ထည့်သွင်းတိုက်ချက်ရန် မှား ယွင်းသည့် ကိန်းဂဏန်းသတင်းများကို ပေးထားမိသော ကြောင့် အာကာသ ယာဉ်၏ ဦးတည်ရာ လမ်းကြောင်း ပြောင်းပြန် မှားယွင်း ပုံသန်းနေမိ၍ ပစ်ခတ်လိုက်သော လေဆာအလင်းတန်းသည် လွန်းပုံယာဉ်၏ လက်ယာဘက် နံရံသို့ လွဲမှားထိမှန်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ နှစ်ရက်အကြာ တွင် လမ်းကြောင်းမှန်မှန် ပုံသန်းပြီးမှ ဒုတိယအကြိမ် ပစ်ခတ်စမ်းသပ်ရာ လေဆာရောင်ခြည်တန်းသည် ပစ်ခတ် ပြီး နှစ်မိနစ်ခွဲအကြာ၌ မှန်ချပ်ကို ထိမှန်သည်။ ယင်းခရီး စဉ်တွင် လွန်းပုံယာဉ်သည် ဆက်သွယ်ရေးဂြိုဟ်တု သုံးလုံး လွှတ်တင်ပေးခဲ့သည်။

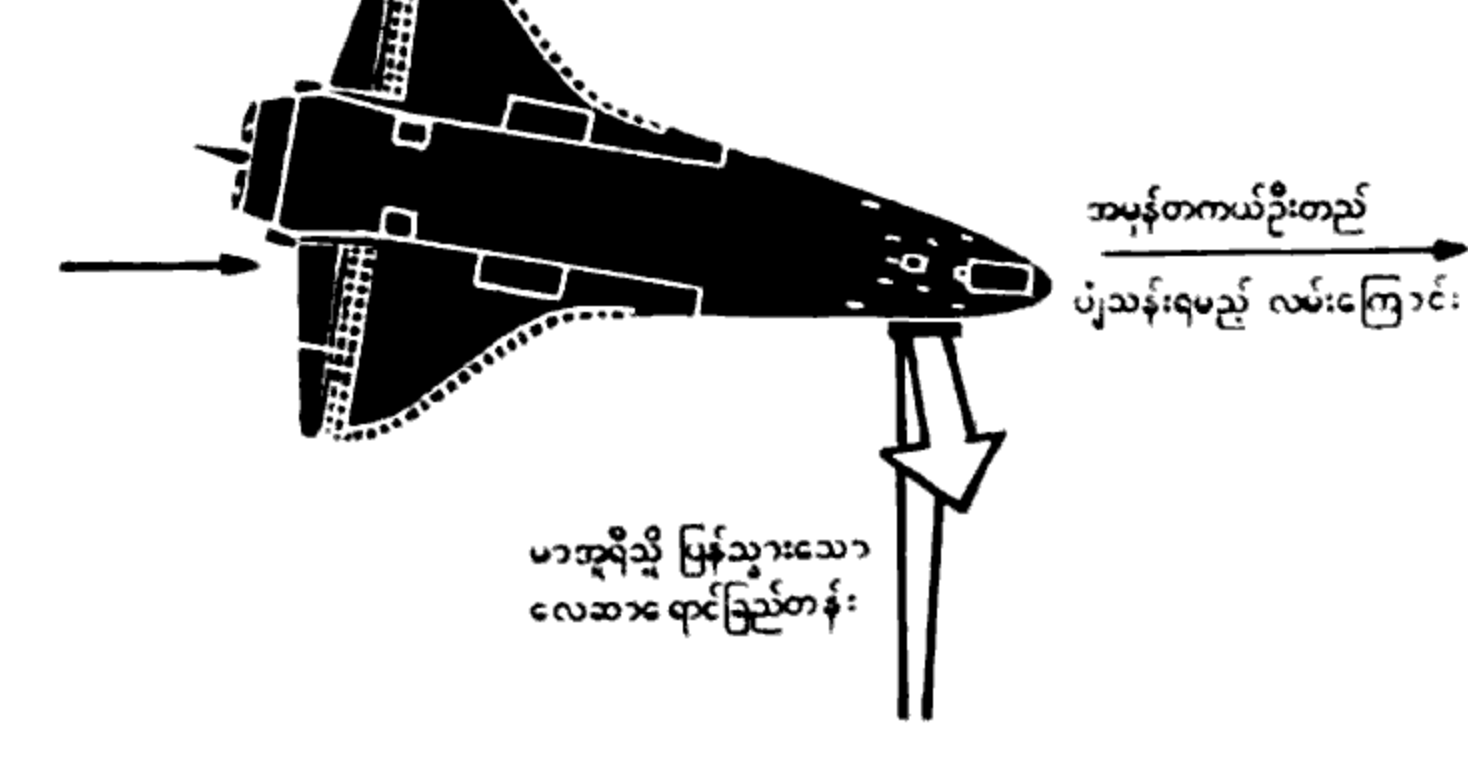
ပထမအကြိမ်

လွန်းပုံယာဉ်အနေအထား ပြောင်း ပြန် ဖြစ်နေသောကြောင့် လေဆာ ရောင်ခြည်က ဘက်လွဲ၍ ထိမှန်စဉ်

ဒုတိယအကြိမ်

လွန်းပုံယာဉ် အနေအထား မှန်ကန် သွား၍ မှန်ချပ်ကို ရောင်ခြည်တန်း ထိမှန်၍ အလင်းပြန်သွားစေသည်။

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု

တီဒီဗလျူအေလေယာဉ်ကြီးကို အပိုင်စီးသည့် ရှိယိုက် မူဆလင် အကြမ်းဖက်သမားတစ်စုက အမေရိကန်ခရီးသည် ၃၂ ဦးကို ဓားစာခံအဖြစ် ဖမ်းဆီးထားသည့် ဖြစ်ရပ်နှင့် တိုက်ဆိုင်နေသည့် ယင်းလွန်းပုံယာဉ် ခရီးစဉ်တွင် လွတ် တင်လိုက်သော ဆက်သွယ်ရေး ဂြိုဟ်တုတလုံးသည် လက် ဗန့်နှင့် ဆီးရီးယား အပါအဝင် အာရပ် ၂၁ နိုင်ငံနှင့် ပါလက်စတိုင်း လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ပိုင် ဂြိုဟ်တု ဖြစ်နေ ပေသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသည် ယင်းဂြိုဟ်တု လွတ်တင်ပေးခဲ့ ဒေါ်လာ ၁၉ ဒသမ ၂ သန်း ရရှိသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ကင်တပ်ကီပြည်နယ် လူစီ ဗီးမြို့ရှိ ဟူမာနာဆေးရုံမှ အငြိမ်းစား မော်တော်ယာဉ် စက်ရုံလုပ်သား မာရေး ဟေဒန်ကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော် ဝါရီလ ၁၇ ရက်နေ့က နှလုံးတု အစားထိုး ခွဲစိတ်ကုသရာ အောင်မြင်သည်။ အသက် ၅၈ နှစ်ရှိ ဟေဒန်သည် ကမ္ဘာပေါ်တွင် တတိယမြောက် နှလုံးတု အစားထိုး ခွဲစိတ်မှုခံယူသူ ဖြစ်သည်။ ဟူမာနာဆေးရုံသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့က ဒုတိယမြောက် နှလုံး တု အစားထိုး ခွဲစိတ်မှုကို ပြုလုပ်ခဲ့သော ဆေးရုံဖြစ်သည်။ ထိုစဉ်က အစားထိုး ခွဲစိတ်မှုခံယူခဲ့သည့် ဝီလျံ ဂျေ ရှမ်း ဒါးသည် ပထမဦးဆုံး အစားထိုး ခွဲစိတ်မှု ခံယူခဲ့သူ ဒေါက်တာ ဘာနေ ကလပ် အသက်ရှင်နိုင်ခဲ့သည့် ၁၁၂ ရက်စံချိန်ကို ကျော်လွန် သွား သည့် တိုင် ဆက်လက် အသက်ရှင်လျက် ရှိသည်။ ထိုလူနာ သုံးဦးစလုံးအား အစား ထိုးခဲ့သည့် နှလုံးတုသည် ဒေါက်တာ ဒီဗရီး၏ ယာဗစ်-၇ နှလုံးတု ဖြစ် သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅-၈၆၊ ၁၈၅ - ရှ။) ယာဗစ်-၇ နှလုံးတုကို စတုတ္ထမြောက် အစားထိုး ကုသမှုခံယူသည့် လူနာမှာ ဆိုဒင်လူမျိုး လိုက်ဖ် စတင်ဘတ်ဆိုသူ ဖြစ်သည်။ ပြေ လ ၇ ရက်နေ့က ဆိုဒင်နိုင်ငံ စတော့ဟုမ်းမြို့၌ ခွဲစိတ်ကုသ ခံခြင်းဖြစ်၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ပြင်ပတွင် ယင်း နှလုံးတုကို ပထမဆုံးအစားထိုး ကုသမှုခံယူသူ ဖြစ်သည်။ ယာဗစ်-၇ နှလုံးတုကို ပဉ္စမမြောက် အစားထိုးကုသမှု ခံယူသူမှာ ဂျက် စီ ဘာချမ် အမည်ရှိ အငြိမ်းစား မီးရထား အင်ဂျင်နီယာတစ်ဦး ဖြစ်သည်။ ဂျက် စီ ဘာချမ် ကို ဒေါက်တာ ဝီလျံ စီ ဒီဗရီးက ခွဲစိတ်ကုသပေးခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘာချမ်သည် အသက် ၆၂ နှစ်ရှိ၍ နှလုံး အစားထိုး ကုသမှုခံယူပြီးသူများထဲတွင် အသက်အကြီး ဆုံး ဖြစ်သည်။ ပြေလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် ကုသမှုခံယူပြီး ပြေလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သွားသဖြင့် နှလုံး အစားထိုး ကုသမှုခံယူအပြီး အချိန်အတိုဆုံး အသက်ရှင် ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။

ဗြိတိန်ဝန်ကြီးချုပ် မာဂရက် သက်ချာသည် ၁၉၈၅

ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၉ ရက်နေ့မှ ၂၁ ရက်နေ့ထိ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ အလည်အပတ် လာရောက် သည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့က ကွန်ဂရက် လွှတ် တော်အစည်းအဝေးသို့ တက်ရောက်၍ မိန့်ခွန်းပြောကြား သည်။ ၁၉၅၂ ခုနှစ်က ဝင်စတန် ချာချီ တက်ရောက် ပြောကြားခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းတွင် မာဂရက် သက်ချာသည် ကွန်ဂရက်၌ ပထမဆုံး မိန့်ခွန်းပြောကြားသော ဗြိတိန် နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင်တစ်ဦး ဖြစ်သည်။ စတားဝါး စီမံကိန်း ကို မာဂရက်သက်ချာက ထောက်ခံကြောင်း ပြောကြားခဲ့ သည်။ ဗြိတိန်နိုင်ငံတွင် မတရားသင်း ကြေငြာထားသော အိုင်းရစ် သမ္မတနိုင်ငံ တပ်မတော် (အိုင်အာအေ) အား ငွေကြေး ထောက်ပံ့နေသည့် အမေရိကန် လူမျိုးများကို ရှုတ်ချခဲ့သည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ ၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလအတွင်း က သူလျှို့မူတမှုကို ဖော်ထုတ်နိုင်ခဲ့သည်။ ယင်းသူလျှို့မူ သည် စစ်ပြီးခေတ် ကာလတွင် ပေါ်ပေါက်ခဲ့သမျှထဲတွင် အဆိုးရွားဆုံးစာရင်းဝင် သူလျှို့မူတမှု ဖြစ်သည်ဟု ဆို သည်။ ဆိုဗီယက် ရေငုပ်သင်္ဘောများ လှုပ်ရှားရာ လမ်း ကြောင်းနှင့် စပ်ဆိုင်သည့် အဖိုးတန်လှသော လျှို့ဝှက် ချက်များသည်လည်းကောင်း၊ အမေရိကန် လေယာဉ်နှင့် ဒုံးပျံများ၏ စွမ်းရည်နှင့် စပ်လျဉ်းသော ကိန်းဂဏန်း

အပိုင်စီးခံရသော တီဒီဗလျူအေလေယာဉ်မှ လွတ်မြောက်လာ သည့် အမေရိကန် ဓားစာခံခရီးသည်များ

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု

အချက်အလက်များသည် လည်းကောင်း ပျောက်ဆုံးနေသည်ကို ထုတ်ဖော်သိရှိပြီးနောက် တမိသားစုဝင် လူသုံးဦးကို ဖမ်းဆီးအရေးယူခဲ့ရသည်။ ပိုလာရစ်ရေငုပ်သင်္ဘောများတွင် ဆက်သွယ်ရေး အရာရှိအဖြစ် အမှုထမ်းခဲ့ပြီး ထိပ်တန်း လျှို့ဝှက်ချက် ရှင်းလင်းရေးတာဝန် ယူခဲ့ဖူးသူ ဂျန် အေ ဝေါ့ကားကို ဖမ်းဆီးမိရာ အထောက်အထားများအရ ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုအတွက် ၁၅ နှစ်ကြာမျှ သူလျှို့လုပ်ပေးခဲ့သည်ဟု စွဲချက်တင်သည်။ ဝေါ့ကား၏ သားဖြစ်သူ မိုက်ကယ်သည် လေယာဉ်တင် သင်္ဘောကြီး နိမစ်တွင် သင်္ဘောသားဖြစ်၍ သူ၏ကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်းများ ထဲ၌ ဝှက်ထားသည့် လျှို့ဝှက် စာရွက်စာတမ်းများနှင့် အတူ ဖမ်းဆီး ခံရသည်။ ဝေါ့ကား၏ အစ်ကို ဖြစ်သူ အာသာသည် ရေငုပ်သင်္ဘောအများအပြားတွင် ရေယာဉ် မှူးအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ရေငုပ်သင်္ဘော စစ်ဆင်ရေး ဗျူဟာ နည်းပြ အဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန် ယူဖူးပြီး ဆိုဗီယက်သူလျှို့များအား ရေတပ်ဆိုင်ရာ သတင်းအချက်အလက်များ လက်လှဲပေးအပ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

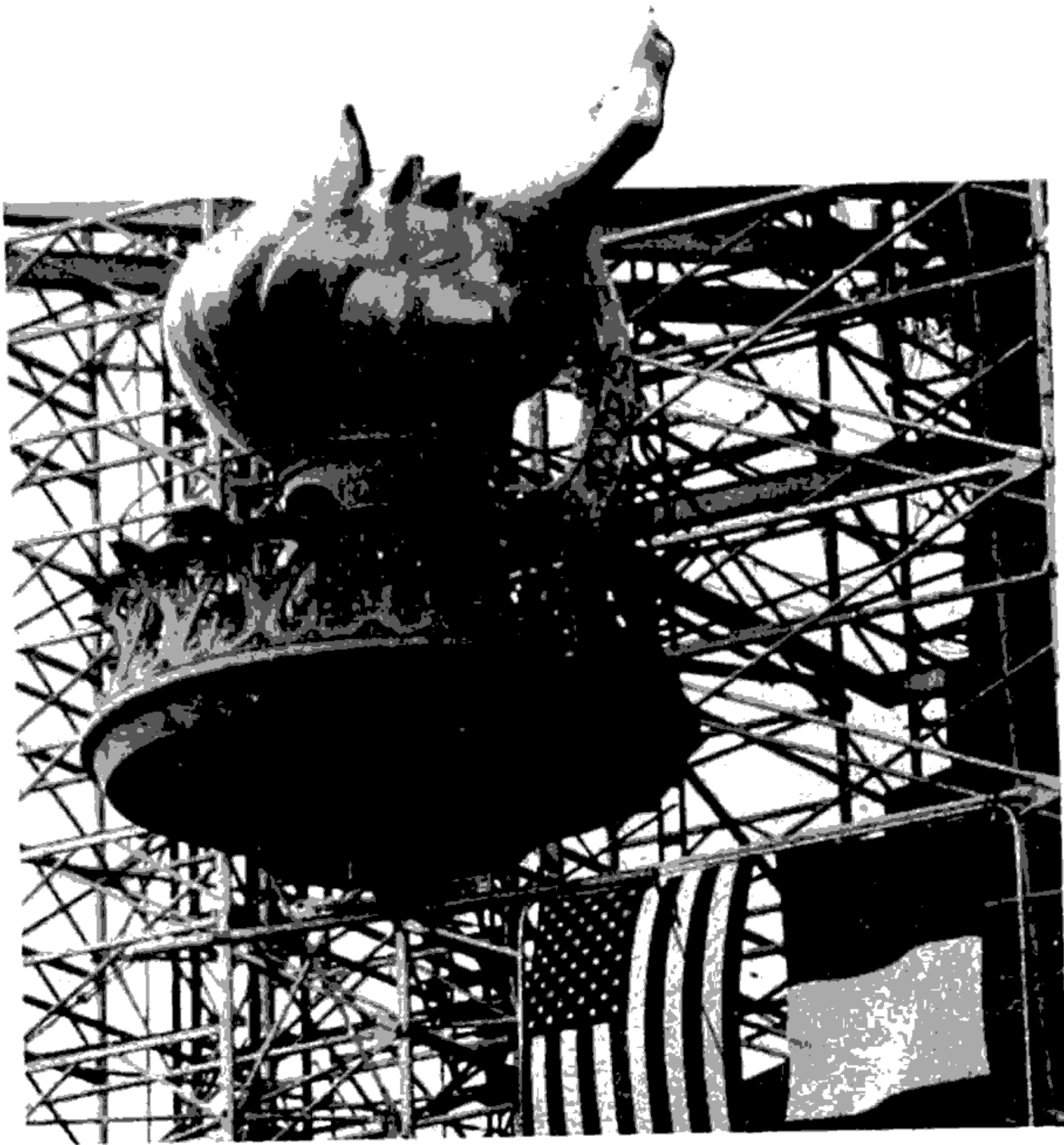
ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုဒဏ် ခံနေရသော အာဖရိကပြည်သူများအား ကူညီ ထောက်ပံ့နိုင်ရန် လိုက်မအေဒ် (Live Aid) အမည်ရှိ ချောခံတေးဂီတပွဲတော်ကို အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဖိလာဒဲလဖီးယားမြို့နှင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံ လန်ဒန်မြို့တို့၌ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့က ၁၇ နာရီကြာမျှ တပြိုင်နက်တည်း ကျင်းပသည်။ လိုက်မအေဒ်ပွဲတော် ကျင်းပပုံကို ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု အပါအဝင် ၁၅၂ နိုင်ငံသို့ ရေဒီယိုနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားမှတစ်ဆင့် တိုက်ရိုက် လွှင့်ထုတ်ပေးခဲ့သည်။ ထိုသို့ လွှင့်ထုတ်နိုင်ရန် ဂြိုဟ်တု ၁၄ လုံးကို အသုံးပြုခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ကမ္ဘာ့အိုလင်းပစ်ပွဲတော်ကို တိုက်ရိုက် ထုတ်လွှင့်ခဲ့စဉ်က ဂြိုဟ်တုလေးလုံးကိုသာ အသုံးပြုခဲ့သည်။ အာဖရိကပြည်သူများအား စားနပ်ရိက္ခာထောက်ပံ့ရန် ရန်ပုံငွေဒေါ်လာ သန်း ၇၀ ရရှိစေခဲ့သည့် ယင်းချောခံတေးဂီတပွဲတော်သို့ လူပေါင်း ၁,၆၀,၀၀၀ တက်ရောက် အားပေးခဲ့သည်။ ယင်းဂီတပွဲတော်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် ရွှေတန်းက ဦးဆောင်ခဲ့သည် အိုင်းရစ်လူမျိုး ချောခံ ဂီတပညာရှင်ဘော့ဂဲလဒေါ့ဖ်ဖြစ်၍ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ငြိမ်းချမ်းရေးနိုဗယ်လျာထားစာရင်းတွင် ထည့်သွင်းအဆိုပြုခြင်း ခံရသည်။

အမေရိကန် သမ္မတ ရေဂင် သည် အူတွင် ကင်ဆာရောဂါ စွဲကပ်သဖြင့် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ အတွင်းတွင် ခွဲစိတ်ကုသမှု ခံယူသည်။ အမျိုးသား ကင်ဆာပညာရှင် အဖွဲ့မှ ခွဲစိတ်ကုသညာဌာန အကြီးအကဲ ဒေါက်တာ စတီဗင် ရိုဆင်ဘတ်နှင့် ဆရာဝန်များက ကုသပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ အချင်းနှစ်လက်မရှိ အူမကြီးအရှည် နှစ်ပေခန့်ကို

ဇူလိုင်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် ဖြတ်တောက် ကုသခဲ့သည်။ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဆေးရုံမှ ဆင်းလာပြီးနောက် သြဂုတ်လ ၅ ရက်နေ့တွင် သမ္မတရေဂင်က သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ ပြုလုပ်သည်။ ဇူလိုင်လ ၃၀ ရက်နေ့ကလည်း ကင်ဆာရောဂါဖြစ်နေသည့် နှာခေါင်းအရေပြား တစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ဖြတ်တောက် ကုသမှု ခံယူ ခဲ့ရကြောင်း ဖြင့် ထိုရှင်းလင်းပွဲ၌ ပြောကြားသည်။ အူမကြီးခွဲစိတ် ကုသမှု ပြုလုပ်ပြီးနောက်မှ ယင်းအရေပြားကင်ဆာကို စမ်းသပ် တွေ့ရှိခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ နေပူရှိန် အလွန်အကြူး အထိခံမှုကြောင့် ဖြစ်ပွားခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုသို့ ကင်ဆာ အသားပိုများ ခွဲစိတ်ကုသမှုကို ခံယူပြီးနောက် သမ္မတ ရေဂင်သည် ကျန်းမာ ရှင်လန်း လာသည်ကို ထောက်ရှုခြင်းဖြင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၌ ကင်ဆာရောဂါ ကုထုံး ကုနည်းပညာ အဆင့် မြင့်မားစွာ တိုးတက် ထွန်းကားလာပြီ ဖြစ်ကြောင်း သိရှိနိုင်သည်။

နျူးကလီးယားစစ်ပွဲကြောင့် ရာသီဥတုကိုအကျိုးသက်ရောက်စေမည့် အလားအလာများ ဟူ၍ ခေါင်းစဉ် တပ်ထားသော အစီရင်ခံစာတစ်စောင်ကို အမေရိကန်ကာကွယ်ရေးဌာနက ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သည်။ စာမျက်နှာ ၁၇ မျက်နှာရှိသော ယင်းအစီရင်ခံစာသည် နျူးကလီးယား လက်နက်များ ပေါက်ကွဲမှုကြောင့် နျူးကလီးယား ဆောင်းရာသီ ကျရောက်နိုင်သည်ဟူသော သိအိုရီကို ထောက်ခံတင်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။ နျူးကလီးယားစစ်ပွဲကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာမည့် မိုင်းမီးခိုးများက နေရောင်ခြည်မှ အလင်းကို စုပ်ယူထားခြင်းဖြင့် လူသမိုင်း၌ မကြုံစဖူး လွန်ကဲသော အအေးဒဏ်မျိုးကို ကမ္ဘာတဝန်းလုံး ကြုံကြိုက်ရလိမ့်မည်ဟု ဟောကိန်းထုတ်ထားသော သိအိုရီ ဖြစ်သည်။ ယင်းအန္တရာယ်ကို သုတေသန ပြုရာတွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသည် ပိုမိုခေတ်မီ တိုးတက်သည့် ကွန်ပျူတာပုံစံများ တီထွင် ထုတ်လုပ်ရန် လိုအပ်နေသည်ဟု ဆိုသည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅ - စာ၊ ၁၈၂ - ရှု။)

အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု နယူးယောက် မြို့တော် ၏ အထက်ဘက် ဆိပ်ကမ်းပေါ်၌ လစ်ဘာတီရုပ်တုကြီး (Statute of Liberty) သည် ၁၈၈၆ ခုနှစ်မှစ၍ တည်ရှိခဲ့သည်။ ပြင်သစ် သမိုင်းပညာရှင် အက်ဒွပ် ဒီလာဘီ လေယဲ၏ အကြံပြုချက်အရ ပြင်သစ်ပြည်သူတို့က အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုအား လက်ဆောင် အဖြစ် ပေးခဲ့သည့် အလေးချိန်ပေါင် ၄,၅၀,၀၀၀ (၂၂၅ တန်) ရှိ ဤကြေးနီပြားချပ်ရုပ်တုကို ပြင်သစ် အမျိုးသား ပန်းပုပညာရှင် ဖရဲဒရစ် သြဂတ်စတေး ဘာသော်လ်ဒီးက ဖန်တီးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကြေးနီပြား အလေးချိန်သက်သက် ပေါင်ချိန်

ရုပ်တုကြီး၏ လက်တွင် ကိုင်ဆောင်ထားမည့် မီးရှူးတိုင်မှ ရွှေကွပ်ထားသည့်မီးတောက်ကို ရုပ်တုထိပ်သို့ မ တင်နေစဉ်

၂,၀၀,၀၀၀ လေးသည်။ မြေပြင်မှ ရုပ်တု အခြေခံအထိ လှေကားထစ် ၁၆၇ ထစ်၊ ရုပ်တုအတွင်း အောက်ခြေမှ ဦးခေါင်းအထိ လှေကားထစ် ၁၆၈ ထစ်ရှိသည်။ မီးရှူးတိုင် ကိုင်ထားသောလက်သို့ သွားနိုင်ရန် အထစ် ၅၄ ထစ်ရှိ လှေကားတခု တပ်ဆင်ထားသည်။ ထုထည်ကြီးမားလှသော ဤရုပ်တုကို ပါရီမြို့၌ ၁၈၈၄ ခုနှစ် မေလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် အပြီးသတ် တည်ဆောက်ခဲ့ပြီးနောက် ယင်းကို ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြင်သစ် - အမေရိကန် သမဂ္ဂခေါင်းဆောင် ဖာဒီနန် ဒီ လက်ဆက်က အမေရိကန်ဝန်ကြီး မော်တန်အား တရားဝင် လွှဲအပ်ခဲ့သည်။ ဖာဒီနန်သည် ပနားမား တူးမြောင်းကို မွမ်းမံခဲ့ပြီး စူးအက်တူးမြောင်းကို တည်ဆောက်ခဲ့သော ထင်ရှားသည့် ပြင်သစ် အမျိုးသား အင်ဂျင်နီယာ ဖြစ်သည်။ တဖန် ယင်းရုပ်တုကို တပိုင်းစီဖြုတ်ပြီး သေတ္တာ ၂၁၄ လုံးတွင်ထည့်ကာ သင်္ဘောဖြင့်တင်ပို့ရာ နယူးယောက်မြို့သို့ ၁၈၈၅ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် ရောက်ရှိသည်။ ၁၈၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ပြန်လည်တပ်ဆင်ပြီး၍ သမ္မတ ဂရိဗာ ကလေးဗလန်းက ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည်။ ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် ၃၀၅ ပေ (၉၃ မီတာ) မြင့်သော လစ်ဘာတီရုပ်တုကြီးသည် ၁၂ ကေ ကျယ်ဝန်းသည့် ဘက်ဒလိုးကျွန်းပေါ်၌ တည်ရှိသည်။ ယင်းကျွန်းကို ၁၉၅၆ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၃ ရက်နေ့မှစ၍ လစ်ဘာတီကျွန်းဟု ပြောင်းလဲ ခေါ်တွင်ရန် ကွန်ဂရက်

ဒေါ်လာ ၃၉ သန်းကုန် ပြန်လည် ပြင်ဆင် မွမ်းမံခဲ့သည့် လစ်ဘာတီရုပ်တုကြီး

လွတ်တော်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို သမ္မတ အိုက်ဆင်ဟောင်းဝါးက အတည်ပြုပေးခဲ့သည်။ နှစ်စဉ် သန်းချီ၍ လာရောက်လည်ပတ်ကြသော ဧည့်သည်များ၏ ခြေသံများကြောင့် ဖြစ်ပေါ်သည့် တုန်ခါမှုများနှင့် ဆားငန်လေတိုက်ခတ်မှုတို့ကြောင့် ယင်းရုပ်တုကြီးပျက်စီးယိုယွင်းလာခဲ့သဖြင့် ၁၉၈၄ ခုနှစ်မှစ၍ ဒေါ်လာ ၃၉ သန်းကုန်ကျခံ၍ ပြင်ဆင်မွမ်းမံခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဟောင်းနွမ်းနေပြီဖြစ်သော သံ - ကာဘွန် အတွင်းခံ မဏ္ဍိုင်နေရာ၌ အစွန်းအထင်းခံ သံမဏိတိုင်အသစ်များကို အစားထိုးပြီး ရုပ်တုကြီးအတွင်းရှိ လှေကားတန်းကိုလည်း ချွဲကာ စက်လှေကား အပိုတခုကို တပ်ဆင်ခဲ့သည်။ မီးရှူးတိုင်ကိုလည်း အသစ်လဲလှယ်ခဲ့သည်။ ပြင်ဆင်မွမ်းမံမှုများ ပြီးစီးလျှင်ဖြစ်၍ ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် လစ်ဘာတီ အမျိုးသမီးရုပ်တု၏ ရာပြည့်ပွဲတော်ကြီး ကျင်းပနိုင်တော့မည် ဖြစ်သည်။

အရွှေအလယ်ပိုင်းဒေသ။ ။ ၁၉၄၈ ခုနှစ် မေလ ၁၄ ရက်နေ့တွင် အရွှေ အလယ်ပိုင်းဒေသ၌ အစွဲရေး နိုင်ငံက ရဟူဒီနိုင်ငံတော်အဖြစ်လွတ်လပ်ရေးကြေငြာခဲ့သည်။ ပထမအာရပ်-အစွဲရေးစစ်ပွဲ (၁၉၄၈-၄၉)၊ ဒုတိယ အာရပ်-အစွဲရေး စစ်ပွဲ (၁၉၅၆ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၉ မှ

နိုင်ငံဘာလ ၆ ရက်နေ့ထိ)၊ တတိယ အာရပ်-အစုရေးစစ်ပွဲ (၁၉၆၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၅ ရက်နေ့မှ ၁၀ ရက်နေ့ထိ)၊ စတုတ္ထ အာရပ်-အစုရေးစစ်ပွဲ (၁၉၇၀ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၆ ရက်နေ့မှ ၂၄ ရက်နေ့ထိ)တို့ ဖြစ်ပွားခဲ့ရသည်။ သို့ဖြင့် အာရပ်နိုင်ငံတို့နှင့် အစုရေးတို့၏ ပဋိပက္ခသည် နှစ် ၃၀ ကျော်သည်တိုင် မငြိမ်းသေးချေ။ ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် ပါလက်စတိုင်း စစ်ပြေးဒုက္ခသည် တသန်းနီးပါးတို့ အာရပ်နိုင်ငံများရှိ စခန်းအသီးသီးတွင် ခိုလှုံခဲ့ပြီး ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် ပါလက်စတိုင်း လွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့ (ပီအယ်အို) ထူထောင်နိုင်ခဲ့သည်။ သို့ဖြင့် ပါလက်စတိုင်းပြောက်ကျားတို့သည် မိမိတို့ဒေသ ပြန်လည်ရရှိရေးအတွက် ကြိုးပမ်းနေဆဲ ဖြစ်သည်။ အစုရေးနိုင်ငံ၏ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံဖြစ်သော လက်ဗနွန် နိုင်ငံတွင်လည်း ခရစ်ယာန်နှင့် မုဆလင်တို့ ၁၉၇၅-၇၆ ခုနှစ်တွင် ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်ပွားခဲ့ရသည်။ ၁၀ နှစ်ကျော်ကြာသည်တိုင် ဘာသာရေးအယူဝါဒ ရွှေတန်းတင်ကာ တိုက်ခိုက်နေကြဆဲ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့မှစတင် ဖြစ်ပွားခဲ့သော အီရန်-အီရတ် စစ်ပွဲမှာလည်း အဆုံးမသတ်နိုင်သေးချေ။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်အတွင်းတွင် အဋ္ဌေအလယ်ပိုင်းဒေသ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံအများက အစီအစဉ်အမျိုးမျိုးကို တင်ပြကာ ကြိုးပမ်းကြသည်။

ဟူစီန်-အာရဗတ် သဘောတူညီချက်

ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ အမှားမြို့တော် ယဉ်ကျေးမှုနှင့်တော်၌ ပါလက်စတိုင်း အမျိုးသားကောင်စီ (ပီအင်စီ-ပီအယ်အို) ၏ ပြည်ပထောက် ပါလီမန်)၏ ၁၇ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့မှ ၂၈ ရက်နေ့ထိ ကျင်းပခဲ့ပြီးချိန်မှစ၍ ပီအယ်အို ဖတားအရာရှိများနှင့် ဂျော်ဒန်အစိုးရတို့ ပိုမိုထိတွေ့ ဆက်ဆံလာကြသည်။ အဋ္ဌေအလယ်ပိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် ဂျော်ဒန်-ပီအယ်အို ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်တရပ်ကို ဘုရင် ဟူစီန်နှင့် အာရဗတ်တို့ ရရှိခဲ့ကြပြီဟု ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။ ထိုသဘောတူညီချက်သည် “ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့် ပိုင်နက်နယ်မြေအလဲအလှယ်ပြုရေး” ဟူသောမူပေါ်တွင် အခြေခံသည်ဟု ဆိုသည်။ အစုရေးတို့ သိမ်းပိုက်ထားသော ဂျော်ဒန်မြစ် အနောက်ဘက်ကမ်းဒေသ၌ ဂျော်ဒန်နိုင်ငံနှင့် ပြည်ထောင်စုဖွဲ့လျက် ပါလက်စတိုင်း ကိုယ်ပိုင်နယ်မြေ ထူထောင်ရေး၊ သက်ဆိုင်ရာ နိုင်ငံအားလုံးနှင့် ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ အမြဲတမ်းအဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများ ပါဝင်သော အဋ္ဌေအလယ်ပိုင်းဆိုင်ရာနိုင်ငံတကာကွန်ဖရင့်တရပ် ကျင်းပရေး စသည်တို့ ပါဝင်သည်။

ထိုသဘောတူညီချက်ကို ထိုပြန်သောအားဖြင့် အစုရေး ဝန်ကြီးချုပ် ဝှိမ့်ဟ် ပဲရက် က ဘုရင် ဟူစီန်နှင့် ကြိုတင် စည်းကမ်းချက် မထားရှိပဲ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးရန် ဆန္ဒရှိကြောင်း၊ သို့ရာတွင် ပီအယ်အို ပါဝင်သည့် ဆွေးနွေးပွဲများတွင်မူ မိမိပါဝင်ရန် ဖြစ်နိုင်ဖွယ် မရှိကြောင်းဖြင့် ကြေငြာသည်။ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၃ ရက် နေ့တွင် ယင်း သဘောတူညီချက် အပြည့်အစုံကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေပြီးနောက် ကျင်းပသော သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ၌ ဂျော်ဒန် ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူက ယင်းသဘောတူညီချက်အရ ပီအယ်အိုသည် ကုလသမဂ္ဂလုံခြုံရေးကောင်စီ ဆုံးဖြတ်ချက် အမှတ် ၂၄၂ ကို လက်ခံသည်ဟု ရှင်းလင်းသည်။ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်တွင် အစုရေးနိုင်ငံကလည်း အာရပ်နယ်မြေများကို ပြန်ပေး၍ အာရပ် နိုင်ငံများကလည်း အစုရေးနိုင်ငံ၏ တည်ရှိမှုကို အသိအမှတ်ပြုရန် ဖော်ပြထားသည်။ ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်သည် ပါလက်စတိုင်းပြဿနာကို ဒုက္ခသည် ပြဿနာတရပ် အဖြစ်သာ ဖော်ပြထားသည်ဟု ဆိုကာ ပီအယ်အိုနှင့် အာရပ်နိုင်ငံများက ဆန့်ကျင်ထားသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့ကပင် ပီအယ်အို အလုပ် အမှုဆောင် ကော်မတီက ယင်းဆုံးဖြတ်ချက် ၂၄၂ ကို ပယ်ချခဲ့သေးသည်။ ဂျော်ဒန်-ပီအယ်အို ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ရေး သဘောတူညီချက်ကို ဆီးရီးယားနိုင်ငံက ဆန့်ကျင်သည်။

မူဘာရက်၏ အဆိုပြုချက်

အိဂျစ်သမ္မတ ဟော့စနီမူဘာရက်က အစုရေးနှင့် ဂျော်ဒန်-ပါလက်စတိုင်း ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တို့ တိုက်ခိုက် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပရန်နှင့် ဆွေးနွေးပွဲ ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက အိမ်ရှင်နိုင်ငံအဖြစ် လက်ခံကျင်းပရန် အဆိုပြုခဲ့သည်။ ဂျော်ဒန်-ပါလက်စတိုင်းကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့် သမ္မတ ရေဂင်အစိုးရတို့ ရှေးဦးစွာ ဆွေးနွေး၍ ဒုတိယဆင့်တွင် အစုရေး နိုင်ငံကို ဆွေးနွေးပွဲတွင် ထည့်သွင်းရန်နှင့် နောက်ဆုံးတွင်မူ ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ အမြဲတမ်း အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဆိုင်ရာ အဖွဲ့ဝင်အားလုံး ပါဝင်သော အဋ္ဌေ အလယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာ ငြိမ်းချမ်းရေး ကွန်ဖရင့်တရပ် ကျင်းပရန် သမ္မတ မူဘာရက်က အဆိုပြုခဲ့ပြန်သည်။ ဂျော်ဒန်-ပါလက်စတိုင်း ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တွင် ပီအယ်အိုအဖွဲ့ ပါဝင်ခြင်းကို အစုရေးနှင့် အမေရိကန် အစိုးရတို့က ဆန့်ကျင်ခဲ့သည်။ ပီအယ်အို ခေါင်းဆောင် အာရဗတ်က အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုနှင့် ဂျော်ဒန်-ပါလက်စတိုင်းအဖွဲ့အကြား ဆွေးနွေးပွဲများ ရှေးဦးစွာ ပြုလုပ်ရေးဟူသော အပိုင်းကို ဆန့်ကျင်သည်။ အဋ္ဌေအလယ်ပိုင်း ငြိမ်းချမ်းရေးဆိုင်ရာ နိုင်ငံတကာကွန်ဖရင့်တရပ်ကျင်းပရေးကိုသာလက်ခံသည်။

လက်ဗန္ဓာနှင့်ငံမှ ဝှမ်းသိမ်းထားသော အစုရေးထပ်များ

ဝှမ်းသိမ်းရက်၏ အဆိုပြုချက်

အစုရေးဝန်ကြီးချုပ် ဝှမ်းသိမ်းရက်သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် အရှေ့ အလယ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းရေး အဆိုပြုချက်တရပ်ကို အစုရေးပါလီမန်၌ မိန့်ကြားခဲ့သည်။ ထိုငြိမ်းချမ်းရေးအဆိုပြုချက်သည် အဆင့် ၄ဆင့် ပါဝင်သော အစီအစဉ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့မှာ-

- (၁) အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက အစုရေး၊ ဂျော်ဒန်၊ အီဂျစ်နှင့် ပီအယ်အို မဟုတ်သော ပါလက်စတိုင်း တို့နှင့် ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းမှုများ ပြုလုပ်ရန်၊ (ဂျော်ဒန်၊ ဘီရမာနှင့် ဟူစီန် အဆိုပြုထားသော ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုကို ပါဝင်ရန် ကမ်းလှမ်းခြင်း မရှိချေ။ ၁၉၆၇ ခုနှစ် အာရပ်-အစုရေးစစ်ပွဲ အပြီးတွင် ဆိုဗီယက်က အစုရေးနှင့် သံအသက်အသွယ် ဖြတ်ခဲ့ရကား ဆိုဗီယက်က အစုရေးနှင့် သံတမန် ပြန်လည်ဆက်သွယ်လာမှသာ ဆိုဗီယက် ပါဝင်သော နိုင်ငံတကာ ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပရေးကို လက်ခံမည်ဟု အစုရေး နိုင်ငံက ခံယူထားသည်။)
- (၂) ငြိမ်းချမ်းရေးကွန်ဖရင့်တရပ် ကျင်းပရေးအတွက် အစီအစဉ်များ ရေးဆွဲနိုင်ရန် အစုရေး အဖွဲ့နှင့် ဂျော်ဒန်-ပါလက်စတိုင်း အဖွဲ့ကို ထူထောင်ရန် နှင့် ငြိမ်းချမ်းရေး ဆွေးနွေးပွဲတွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု ပါဝင်ရန်၊
- (၃) အစုရေးနှင့် ဂျော်ဒန်-ပါလက်စတိုင်းတို့ တိုက်ရိုက် ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ရေး အတွက် ကုလသမဂ္ဂ လျှို့ဝှက်ရေးကောင်စီ အမြဲတမ်းအဖွဲ့ဝင် များ၏ ထောက်ခံမှုကို ရယူရန်၊

- (၄) ပါလက်စတိုင်း ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ဝင်များအဖြစ် အစုရေး အသိမ်းပိုက်ခံဒေသတွင် နေထိုင်သူများကို ခန့်အပ်ရန်၊
- (၅) ငြိမ်းချမ်းရေး ကွန်ဖရင့်ကို အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု သို့မဟုတ် ဥရောပ သို့မဟုတ် အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် သုံးလအတွင်း ကျင်းပရန်

တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ထို့ပြင် ဝန်ကြီးချုပ် ဝှမ်းသိမ်းရက်သည် ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ကြီး၏ အနှစ် ၄၀ မြောက် အခမ်းအနားကို တက်ရောက်ပြီး မိန့်ခွန်းပြောကြားရာတွင် ကွယ်လွန်သူ အီဂျစ် သမ္မတ အနှစ်အယ် ဆဒတ် ၁၉၇၇ ခုနှစ်က အစုရေးနိုင်ငံ သို့ လာရောက်လည်ပတ်ခဲ့သည့် သမိုင်းဝင် ခရီးစဉ်ကို ပြန်ပြောင်း ပြောပြဟင်း မိမိလည်း ဂျော်ဒန်ဘုရင် ဟူစီန်နှင့် တိုက်ရိုက်တွေ့ဆုံကာ ငြိမ်းချမ်းရေးဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခွင့်ရမည်ဆိုလျှင် ဂျော်ဒန်နိုင်ငံသို့ပြန်စေ၊ အခြား မည်သည့် နေရာသို့ပင်ပြန်စေ သွားရောက်မည်ဟု ကမ်းလှမ်းခဲ့သည်။ အရှေ့အလယ်ပိုင်းဒေသ ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် အစုရေး ခေါင်းဆောင်တဦးအနေဖြင့် ဤသို့ အဆိုပြု ကမ်းလှမ်းသည်မှာ ပထမဆုံးအကြိမ် ဖြစ်သည်။

လက်ရှိ အခြေအနေ

အစုရေးအစိုးရသည် လက်ဗန္ဓာနှင့်ငံမှ အစုရေးတပ်များ ဝှမ်းသိမ်းရေးအတွက် ပူးတွဲညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လက်ဗန္ဓာအစိုးရနှင့် သဘောတူညီချက်မရရှိခဲ့သော်လည်း အဆင့်သုံးဆင့်ပါဝင်သော တဘက်သတ် အစီအစဉ်ဖြင့် ဝှမ်းသိမ်းရန် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဆီဒ်မြို့မှ တပ်များကို စတင် ဝှမ်းသိမ်းသည်။ ဒုတိယအဆင့် တပ်ဝှမ်းမှုမှာ ဧပြီလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ပြီးစီးသည်။ တိုင်ရောမြို့မှ ဝှမ်းသိမ်းခြင်းမှာ ဧပြီလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ပြီးစီးသည်။ နောက်ဆုံးအဆင့် တပ်ဝှမ်းခြင်းကို ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့တွင် လုံးဝပြီးစီးအောင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ဟု အစုရေးအစိုးရက ကြေငြာသည်။

သို့သော် အစုရေးလေတပ်သည် လက်ဗန္ဓာနှင့်ငံတွင်းရှိ ပီအယ်အို အခြေစိုက်စခန်းများကို အဓိက ပစ်မှတ်ထားလျက် မိုးကြုံထိုက်ခိုက်ဆဲ ဖြစ်သည်။ ပါလက်စတိုင်း လွတ်မြောက်ရေး ဒီမိုကရက်တစ်တပ်ဦး (ဒီအက်ဖ်အယ်ပီ) အဖွဲ့ဝင်များ နေထိုင်သည်ဟု ယူဆထားသော ဂွတောရာမြို့ အရှေ့ဘက်ရှိ ပီအယ်အို စခန်းကို ဇေဇော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင်လည်းကောင်း၊ အဘူမုဆာကို သစ္စာခံသော အယ်ဖတား ပြောက်ကျားအုပ်စု၏ အခြေစိုက်စခန်းဟု ယူဆထားသော တားလာဘယာစခန်းကို ဇေဇော်ဝါရီလ ၁၁ ရက်

နေ့တွင် လည်းကောင်း၊ ဆီးရီးယားနိုင်ငံတွင် အခြေစိုက်
သော အယ်စီဒ်ကော ပီအယ်အိုအုပ်စု တပ်စုထားသည်ဟု
ယူဆထားသော ဘီကာချိုင့်ဝှမ်းရှိ ဘားအဲလီယက်စီမြို့ကို
မတ်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် လည်းကောင်း၊ ပါလက်စတိုင်း
ပေါ်ပြုလာ လှုပ်ရှားမှုတပ်ဦးနှင့် ဒရုတ် တိုးတက်သော
ဆိုရှယ်လစ် ပါတီအဖွဲ့ဝင်များ နေထိုင်သည်ဟု ယူဆထား
သော ထိုမြို့ရှိ အဆောက်အအုံတစ်ခုကို ဧပြီလ ၉ ရက်နေ့
တွင် လည်းကောင်း၊ ထိုမြို့ရှိ ဒီအက်ပီအယ်ပီ အခြေစိုက်
စခန်းကို ဧပြီလ ၁၇ ရက်နေ့တွင် လည်းကောင်း အသီးသီး
ဗုံးကြဲ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။

၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁ ရက်နေ့တွင်မူ အစွ
ရေး လေတပ် တိုက်လေယာဉ်များသည် တျူးနီးယား
နိုင်ငံရှိ ပီအယ်အို ဗဟိုဌာနချုပ်ကိုဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။
ဗုံးဒဏ်ကြောင့် လူ ၆၀ ခန့် သေဆုံးပြီး ၁၀၀ ကျော်
ဒဏ်ရာရရှိခဲ့သည်။ စက်တင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့က စိုက်
ပရပ်ကျွန်း လာနာကာဆိပ်ကမ်းမြို့၌ အစွရေးလူမျိုးသုံးဦး
သတ်ဖြတ်ခံခဲ့ရရာ ပီအယ်အို ပြောက်ကျားတို့ သတ်ဖြတ်
ခြင်းဖြစ်သည်ဟု အစွရေးနိုင်ငံက ယူဆသည့် အလျောက်
ပီအယ်အို ဌာနချုပ်ကို လက်တုံ့ပြန် ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခြင်း
ဖြစ်သည်ဟု အစွရေးအစိုးရက ကြေငြာခဲ့သည်။ အမေရိ
ကန်သမ္မတ ရော်နယ် ရေဂင်က ထိုသို့ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခြင်း
ကို ထောက်ခံခဲ့သည်။ အစွရေးနိုင်ငံသည် အကြမ်းဖက်မှု
ကို လက်တုံ့ပြန်ပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ကြေငြာခဲ့သည်။ ဗြိတိန်၊
ပြင်သစ်၊ ဂရိစသော ဥရောပ ဘုံစေ့အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံများက
သာမက ဆိုဗီယက်၊ တရုတ်၊ ရိုမေးနီးယားစသော ဆိုရှယ်
လစ်နိုင်ငံများကလည်း အစွရေးနိုင်ငံကို ပြစ်တင် ချွတ်ချဲ့
ကြသည်။ အောက်တိုဘာလ ၂ ရက်နေ့တွင် တျူးနီး
ယားနိုင်ငံ၏မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေး
ကောင်စီ အစည်းအဝေးကို ကျင်းပခဲ့သည်။ အစွရေးနိုင်ငံ
ကို ပြစ်တင်ချွတ်ချဲ့ရန်နှင့် ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှု များအတွက်
အစွရေးနိုင်ငံက လျော်ကြေး ပေးရန် တျူးနီးယား
နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးက တောင်းဆိုခဲ့သည်။ ပီအယ်အို
ပြောက်ကျားများ၏ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် ၁၉၈၄ ခုနှစ်
အတွင်း အစွရေးလူမျိုး ၇၅ ဦးထက်မနည်း သေဆုံးခဲ့ရ
ကြောင်း၊ စက်တင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့ကလည်း စိုက်ပရပ်
ကျွန်း လာနာကာ ဆိပ်ကမ်းမြို့၌ အစွရေးလူမျိုးသုံးဦး
သတ်ဖြတ်ခြင်း ခံရကြောင်းနှင့် အဆိုပါကိစ္စများကို နိုင်ငံ
တကာ မိသားစုက ပြစ်တင်ချွတ်ချဲ့ခြင်း မပြုခဲ့ကြောင်း
ပြောကြားခဲ့သည်။ အောက်တိုဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင်
ကုလသမဂ္ဂ လုံခြုံရေးကောင်စီ အစည်းအဝေးက အစွရေး
နိုင်ငံကို ပြစ်တင်ချွတ်ချဲ့ကြောင်းနှင့် ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုများ
အတွက် တျူးနီးယားနိုင်ငံက အစွရေးနိုင်ငံထံမှ လျော်

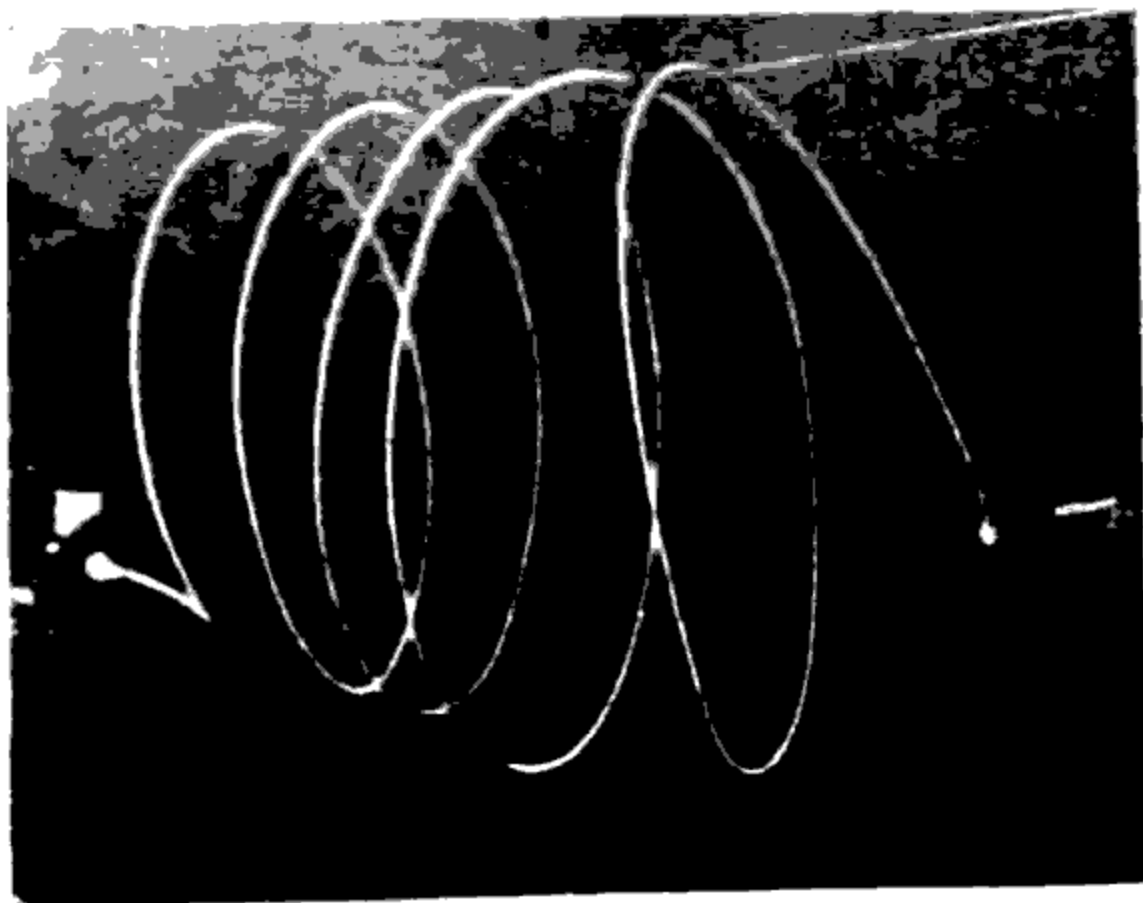
ကြေး တောင်းဆိုခွင့်ရှိကြောင်း ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ ထိုဆုံး
ဖြတ်ချက်ကို လုံခြုံရေးကောင်စီ အဖွဲ့ဝင် ၁၅ နိုင်ငံအနက်
၁၄ နိုင်ငံက ထောက်ခံပြီး ကျန် အဖွဲ့ဝင် နိုင်ငံဖြစ်သော
အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုက ကြားနေခဲ့သည်။

အလင်းဖန်မုခ်။ ။အလင်းဆိုင်ရာ ရူပဗေဒပညာဖြင့်
ဖန်မုခ်များကို အသုံးပြုသည့်နည်းပညာသည် ဆက်သွယ်
ရေးလုပ်ငန်းတွင်လည်းကောင်း၊ ဆေးသိပ္ပံပညာ၌လည်း
ကောင်း အထူးအောင်မြင်လျက် ရှိသည်။

အလင်းဖန်မုခ်၏ ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာသဘာဝ

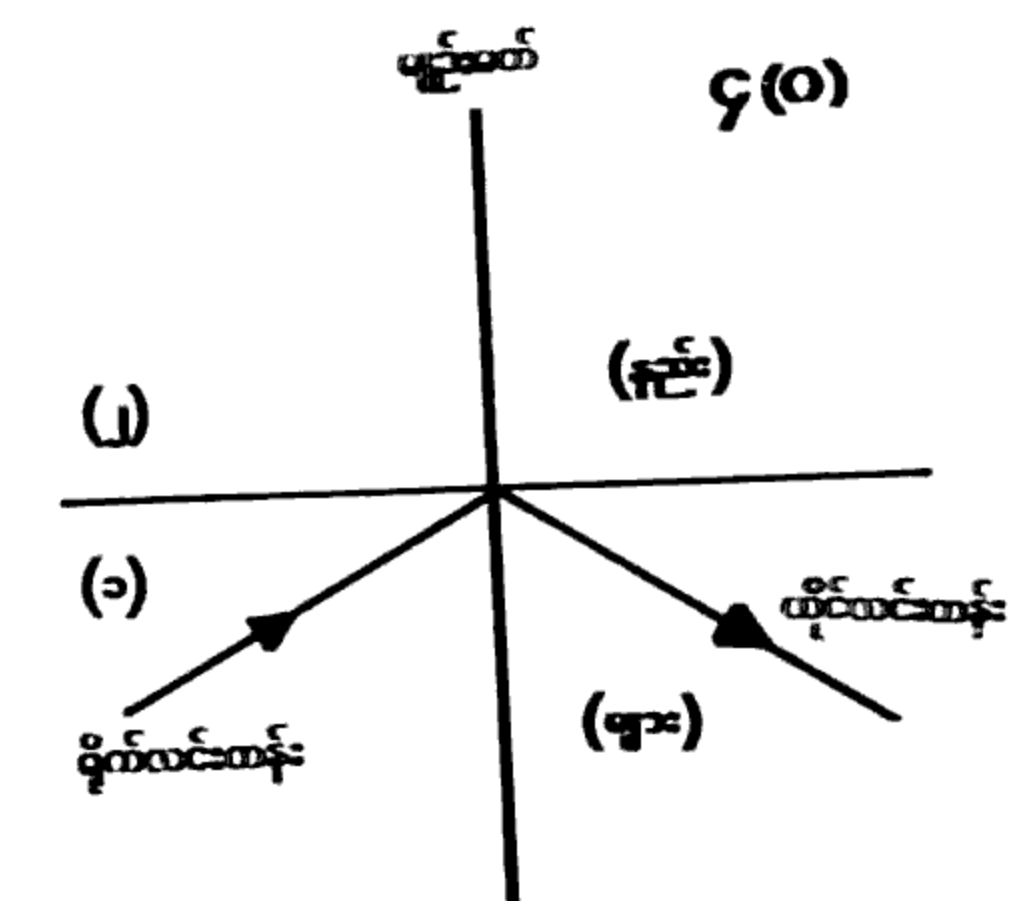
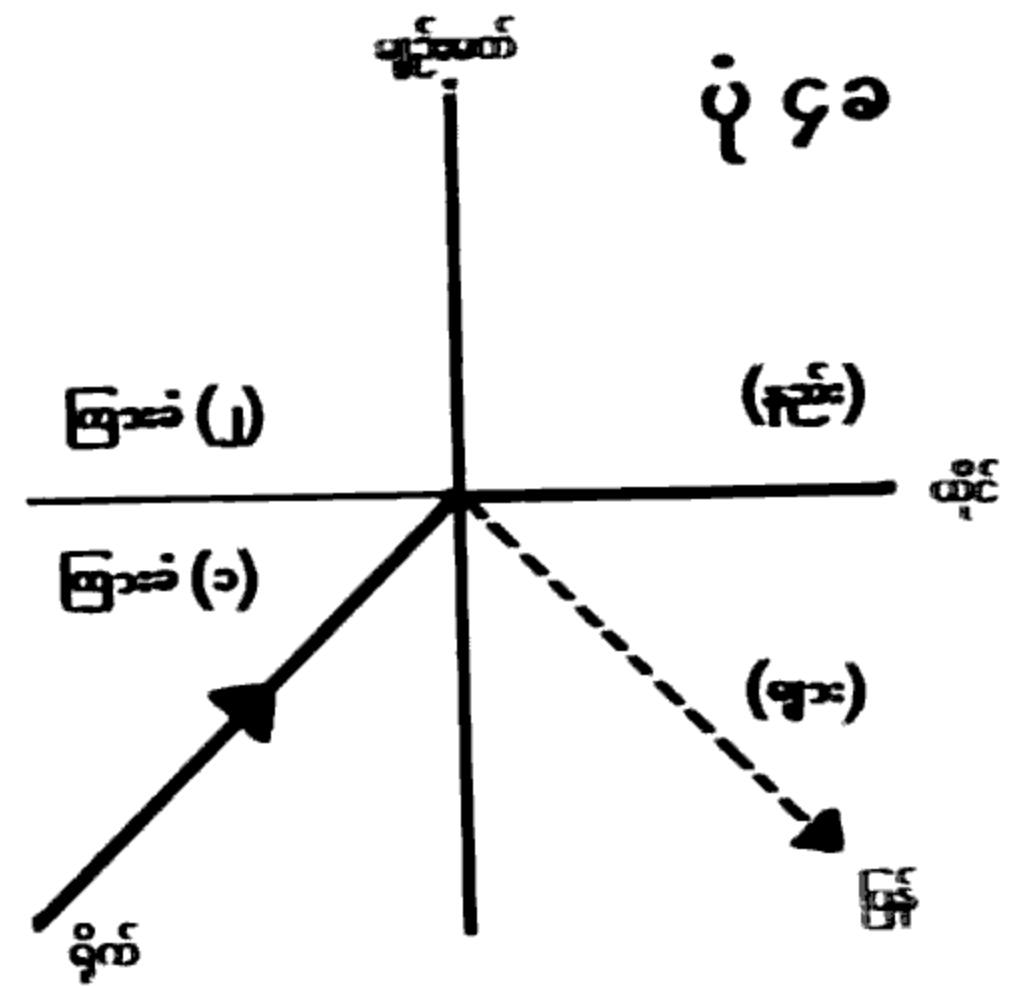
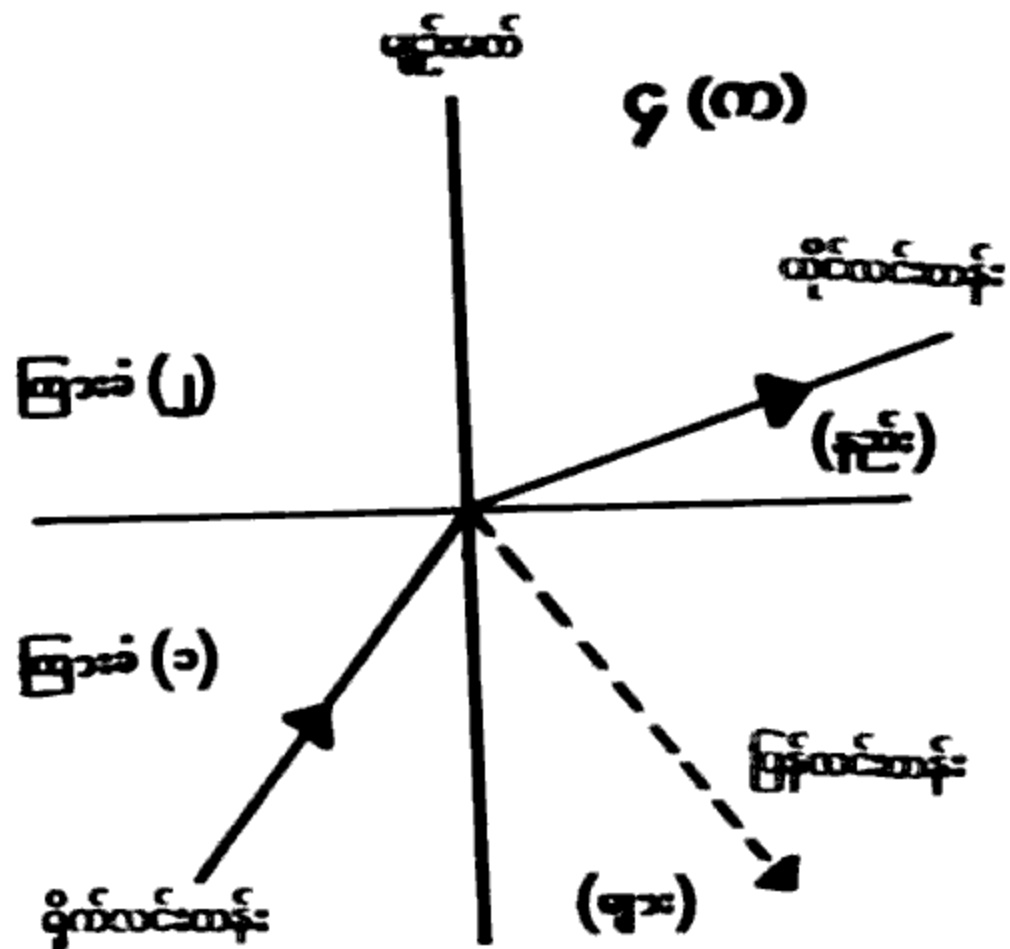
အလင်းလှိုင်းသည် ဖြောင့်မတ်စွာရွေ့ရှားသည်ဟု ပုံမှန်
အားဖြင့် ယူဆနိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ၁၈၇၀ ပြည့်နှစ်တွင်
ဗြိတိသျှရူပဗေဒပညာရှင် ဂျွန်တင်ဒေါ့လ်(၁၈၂၀-၁၈၉၃)
(ပုံ-၂) သည် အလင်းကို ကောက်နေသောလမ်းကြောင်း
အတိုင်းလည်း သွားစေနိုင်ကြောင်းကို ဖော်ပြနိုင်ခဲ့သည်။
(ပုံ-၃) ။ တင်ဒေါ့လ်၏ အလင်းပိုက်လှိုင်းသည် ထည့်ခံ
တခု၏ အပေါက်ငယ်မှ ထွက်လာသော ရေမျှင်တန်းပင်
ဖြစ်သည်။ ထည့်ခံအတွင်းသို့ ကျရောက်သောအလင်း
သည် ခုံးနေသောရေမျှင်တန်းအတိုင်း ပြန်ထွက်လာ
ကြောင်း တွေ့ရသည်။ ယင်းသို့ အလင်းလမ်းကြောင်း
ကောက်အတိုင်း အလင်းလှိုင်းရွေ့ရှားနိုင်ခြင်းမှာ အလင်း
ယိုင်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သည်။ အလင်းပေါက်ကြားခံနှစ်ခု
တွင် အလင်းဆိုင်ရာသိပ်သည်းခြင်းများသောကြားခံတခုမှ
အလင်းဆိုင်ရာသိပ်သည်းခြင်းနည်းသော ကြားခံသို့ ဖြတ်
သွားလျှင် ဒုတိယကြားခံနယ်တွင် အလင်းလမ်းကြောင်း
သည် မျဉ်းမတ်ကို ခွာ၍ သေ့ပည်သွားလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။
(ပုံ ၄ က-ဂ) အလင်းဖန်မုခ် သို့မဟုတ် အလင်းဖိုင်ဘာ
တွင်လည်း ပုံရိပ်တခုကိုကွေ့ကောက်သော လမ်းကြောင်း
ဖြင့် သယ်ဆောင်နိုင်သည်သာ မကပဲ ပုံပန်းနှင့် အနေ
အထားကိုပါ ပြောင်းလဲပေးနိုင်သည်။

အလင်းဖန်မုခ်ကို အချင်း ၁၀ မှ ၆၀ မိုက်ခရိုနီနှင့်ရှိ
သော ဖန်မုခ်ဖြင့် ပြုလုပ်တတ်သည်။ အတွင်းဖန်မုခ်ကို
ယိုင်ညွှန်းကိန်းနိမ့်သော ဖန်တမျိုးဖြင့်ပြီးသည့် ပါးလွှာ
သောအခွံအတွင်းထည့်၍ ထားသည်။ (ပုံ-၅) အလင်း
လှိုင်းသည် ဖန်မုခ်အတွင်း၌ အလင်းပြန်ခြင်း ရှိစေရန်
အတွင်းဆလင်ဒါ၏ ယိုင်ညွှန်းကိန်းမှာ မြင့်ရမည်ဖြစ်ပြီး
အပြင်ဆလင်ဒါကို ယိုင်ညွှန်းကိန်းနိမ့်သော ဖန်ဖြင့်
ပြုလုပ်တတ်သည်။ အလင်းပေါက်ကြားခံတခုမှ ယိုင်ညွှန်း
ကိန်းပို၍နည်းသော ကြားခံနောက်တခုသို့ အလင်းဖြတ်
သောအခါ မိုက်ထောင့်သည် သတ်မှတ်ထားသော အခြေ
ပြောင်းတန်ဖိုး ဆောင်သော် (ပုံ ၄-ဂ) ပထမကြားခံ

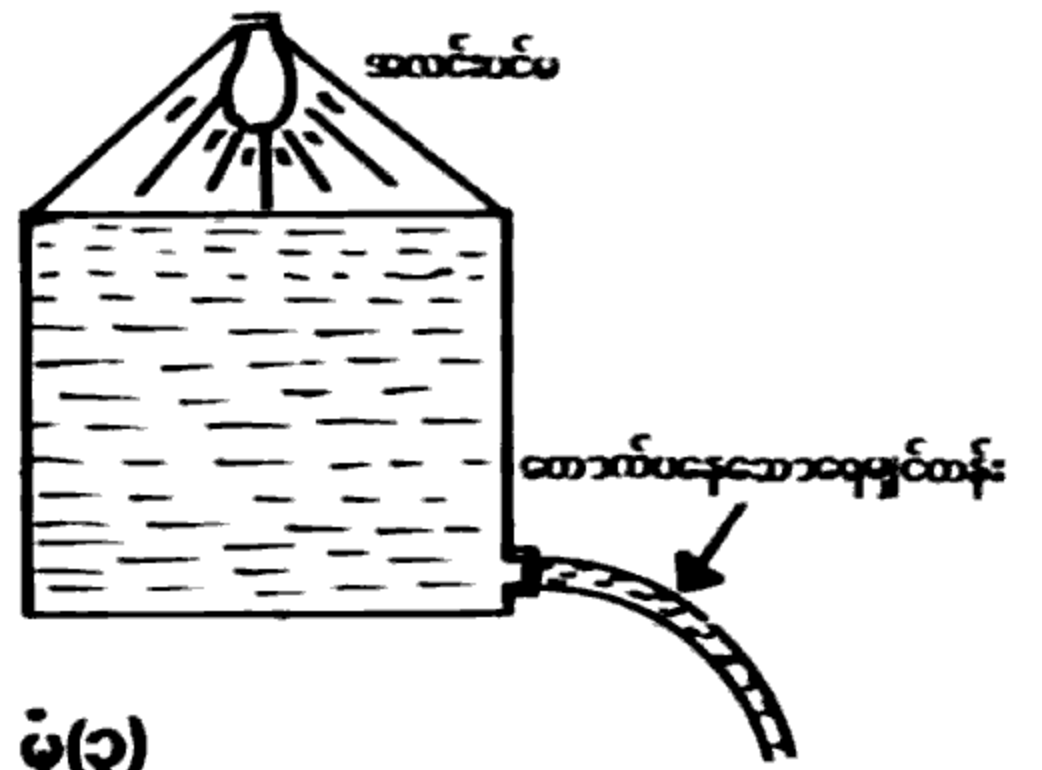

ပုံ (၁) ဥ ဝေ့ညှစ်သော အလင်းရောင်နှင့် အလင်းစမ်းကြောင်း တောက်သွားပုံ၊ စိမ်းစာရောင်နှင့် အလင်းပန်းချီရောင် နှစ်ရောင်စီ ထားသော်လည်း အလင်းတောက်သွားစဉ်တွင် ဝေ့ညှစ်သည်။

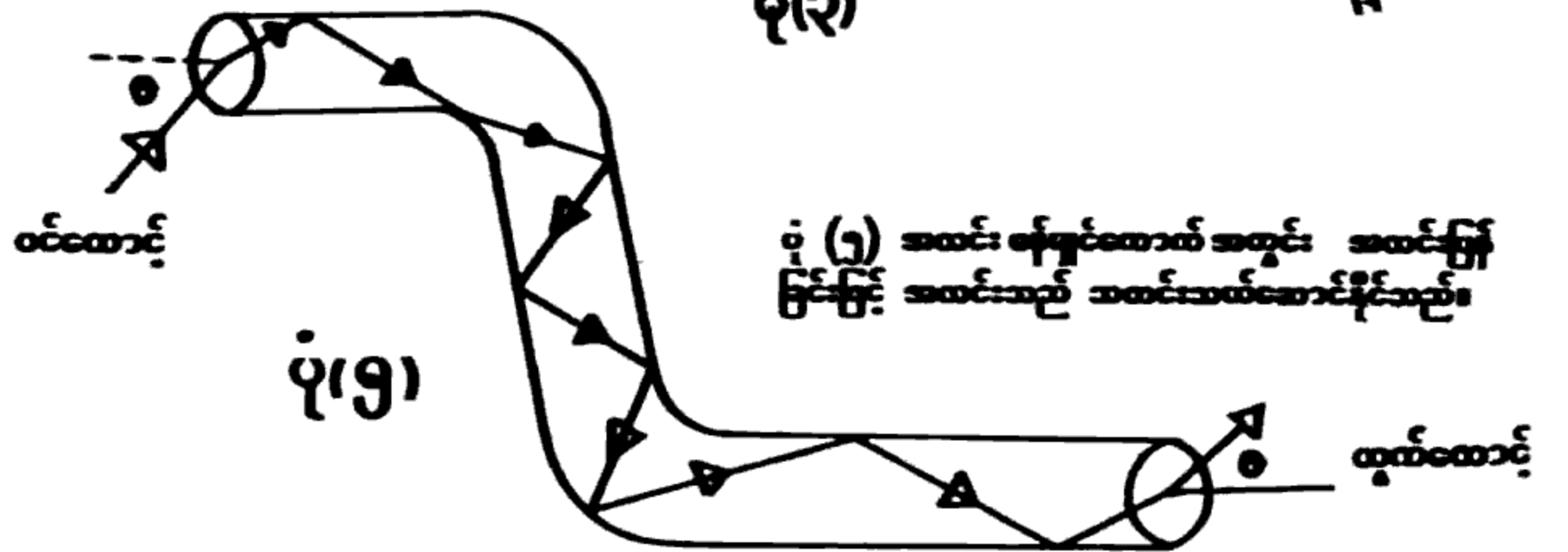
ပုံ (၄-၁) ဝေ့ကြား၌ ထုံးစံ(အတွင်း၌ အလင်း ထိုးရုံအတွက်) အလင်းပြန်ပုံ

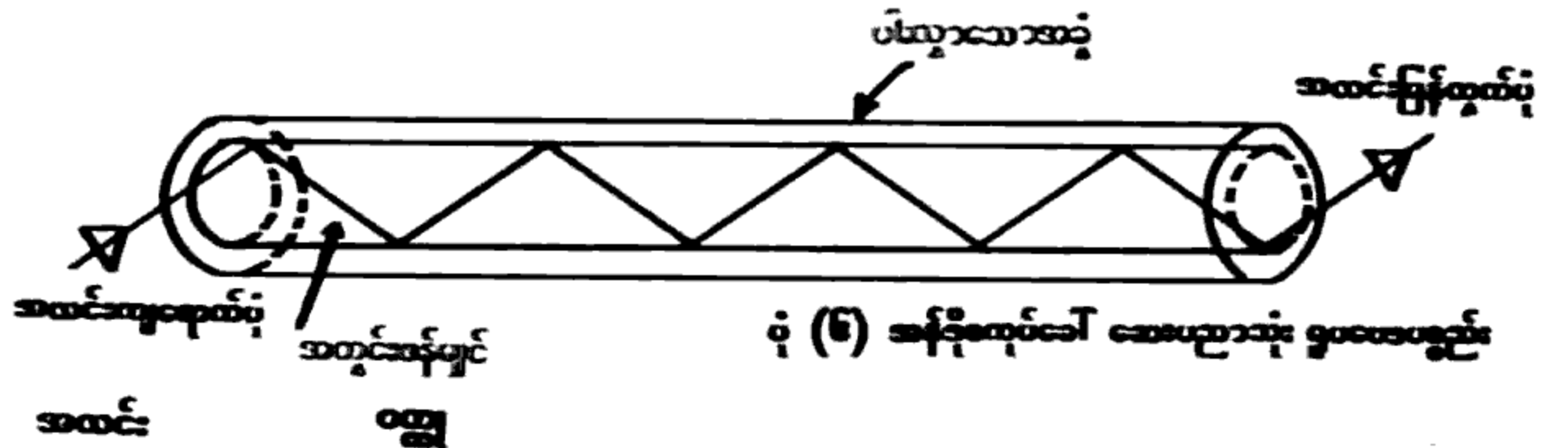
ပုံ (၂) ဗြိတိသျှကျွန်းရတနာတော်အဖွဲ့ဝင် (၁) ဦးတင် စုစုပေါင်းသော ဂွဗလေပညာရှင် တွင်ထင်ထင်စား စားဝင် သူတော်တော်တော်တွင် ဂွဗလေပညာရှင် ဝိုင်စတင်စာရာ အောင်အထူး ပါဝင်မှုအဖြစ် ဂွဗလေပညာရှင် ဖြစ်ပုံ ခံခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

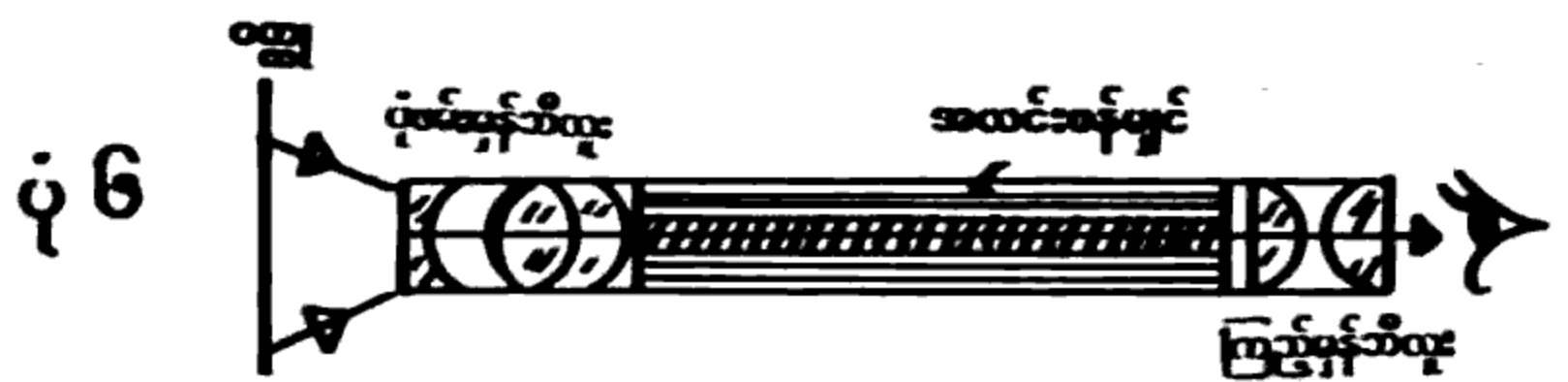
ပုံ (၃)

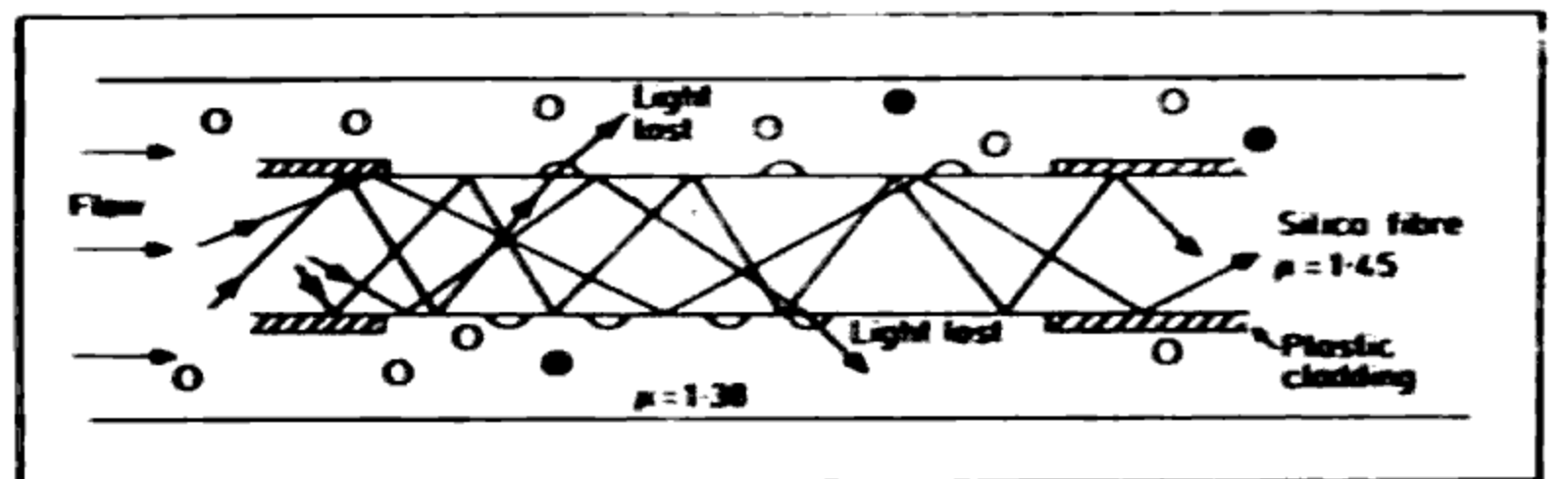
ပုံ (၅) အလင်း ရန်ကင်းစောက် အတွင်း အလင်းပြန် ပြင်းပြင်း အလင်းသည် အလင်းသယ်ဆောင်နိုင်သည်။

ပုံ (၆) အင်္ဂလိပ်ကျွန်းသို့ ခေမပညာသုံး ဂွဗလေပညာရှင်

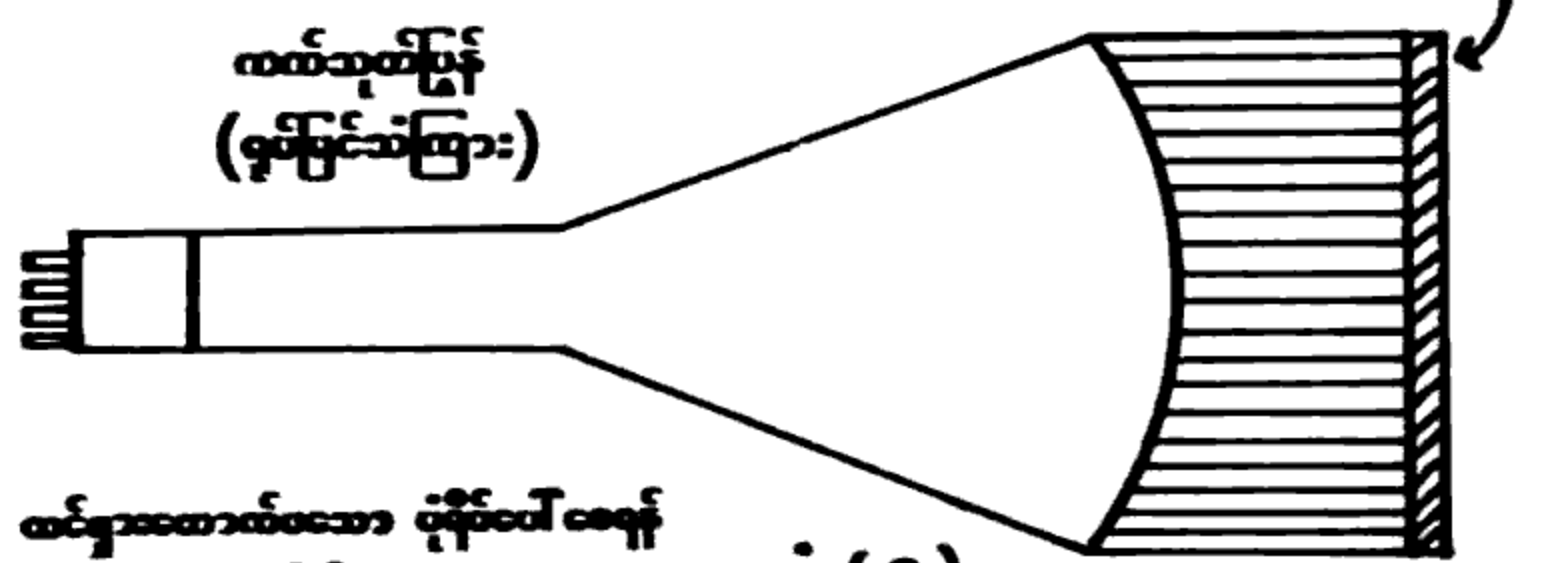

ပုံ ၆

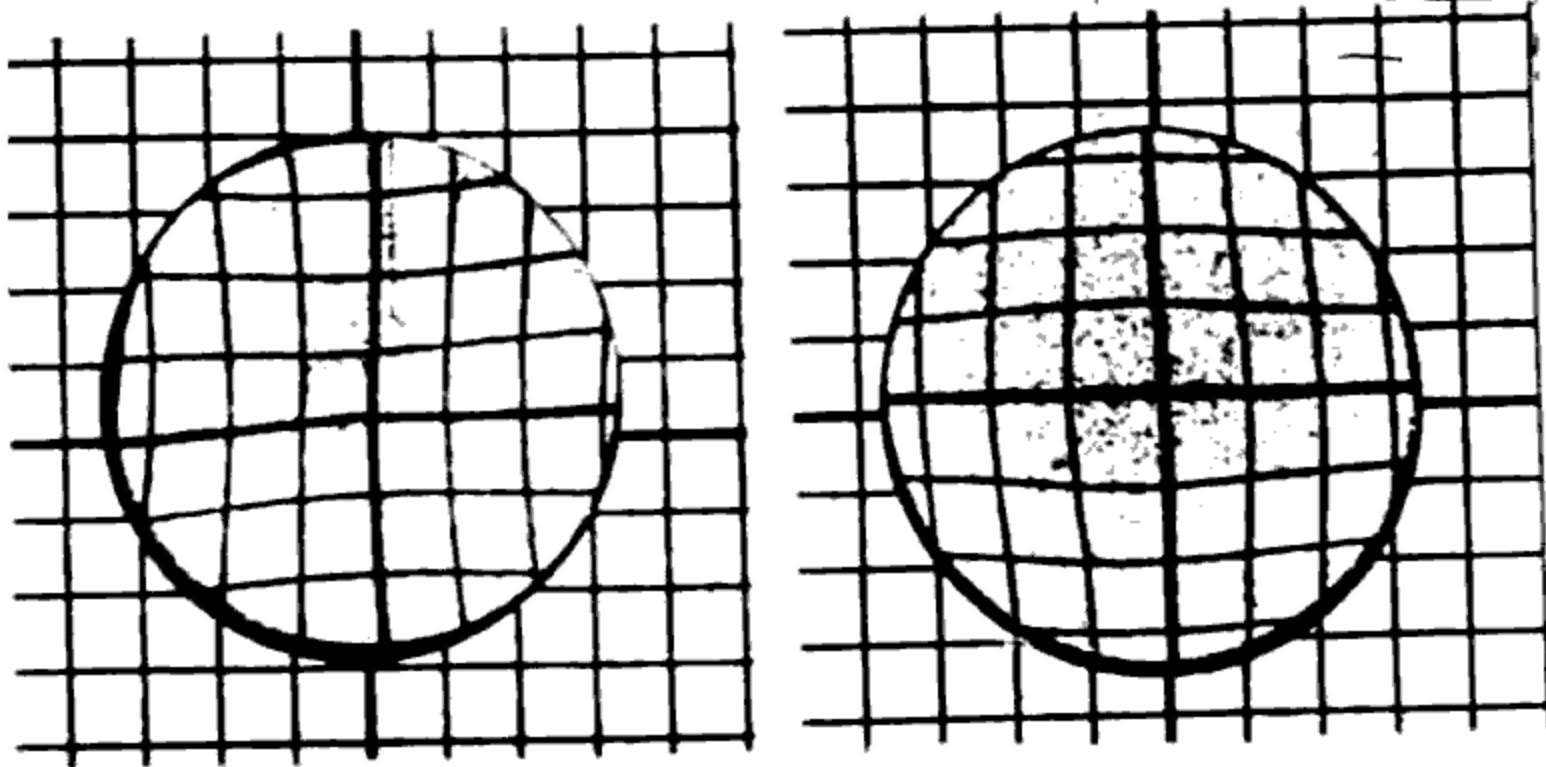
ပုံ (၆-က) ညှစ်ညှစ်ခြင်းမရှိသော ဆီဖာကို အလင်းရောင်သုံးပြီး တိုင်ဆောင်နိုင်ပုံ၊ စိမ်းစာရောင်၏ ထိုင်လင်းတန်းသည် ၁ ဒဏ္ဍ ၅၅ မှီ၍ ထိုင်လင်းတန်း ထိုင်လင်းတန်းသည် ၁ ဒဏ္ဍ ၃၀ မှီ၍ အလင်း သည် အလင်းအလင်းပြင်းပြင်း အပြင်းအထန်တိုင်ပေး သို့သော် ထိုင်လင်းတန်း ၁ ဒဏ္ဍ ၅၀ မှီသော ဆီဖာ ရောင်များ ထောက်ပံ့သောအခါတွင် အလင်းသည် ရန်ကင်းစောက်ထဲ ထွက်သွားနိုင်ပုံဖြစ်သည်။ အလင်း ပြင်းအား ထောက်ပံ့ခြင်းမရှိသော ဆီဖာကို ညှစ်ညှစ်သော ဆီဖာကို တိုင်ဆောင်နိုင်ပုံဖြစ်သည်။

ပုံရိပ်စာပေပုံရိပ်ပြင်

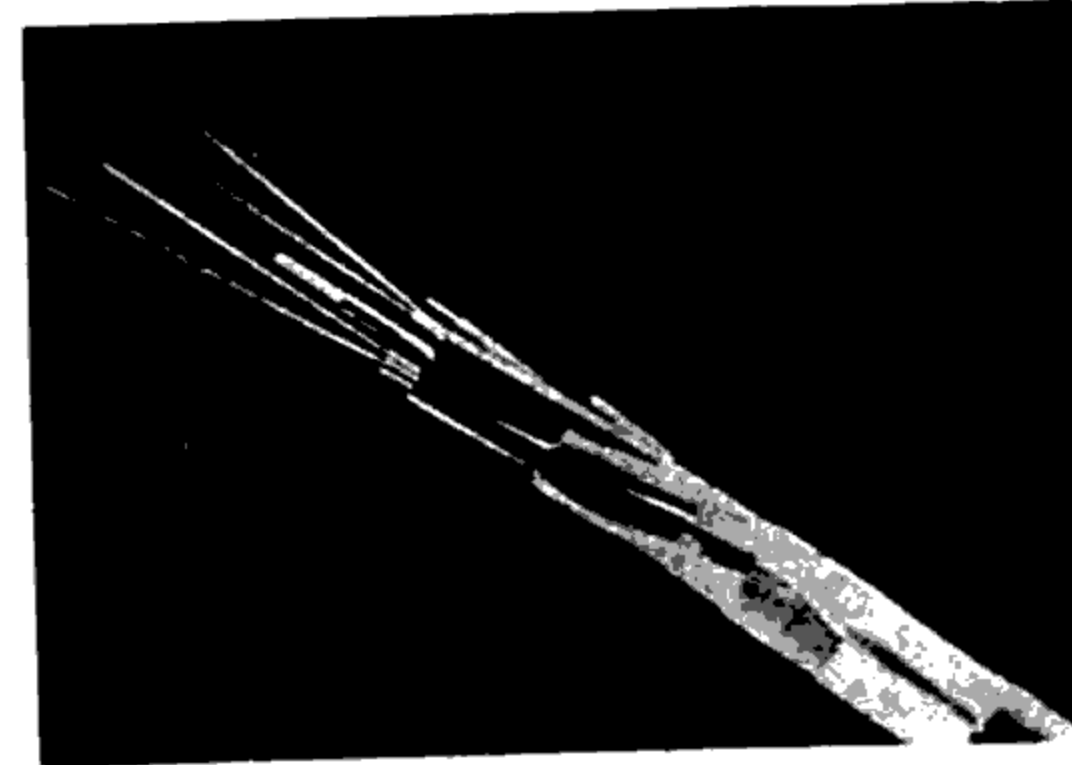
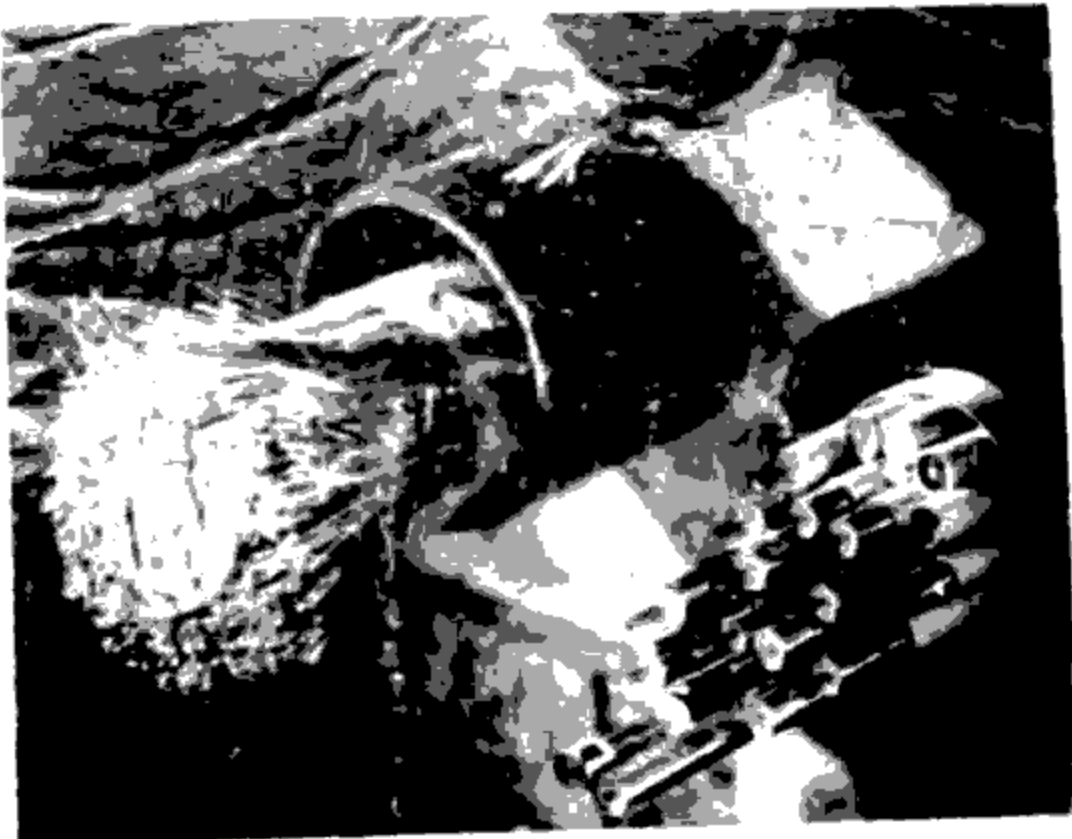

ပုံ (၇) တင်ရှာစောက်စောက် ပုံရိပ်ပေါ်စေရန် အလင်းရောင်ရောင်ထိုးသုံးပုံ

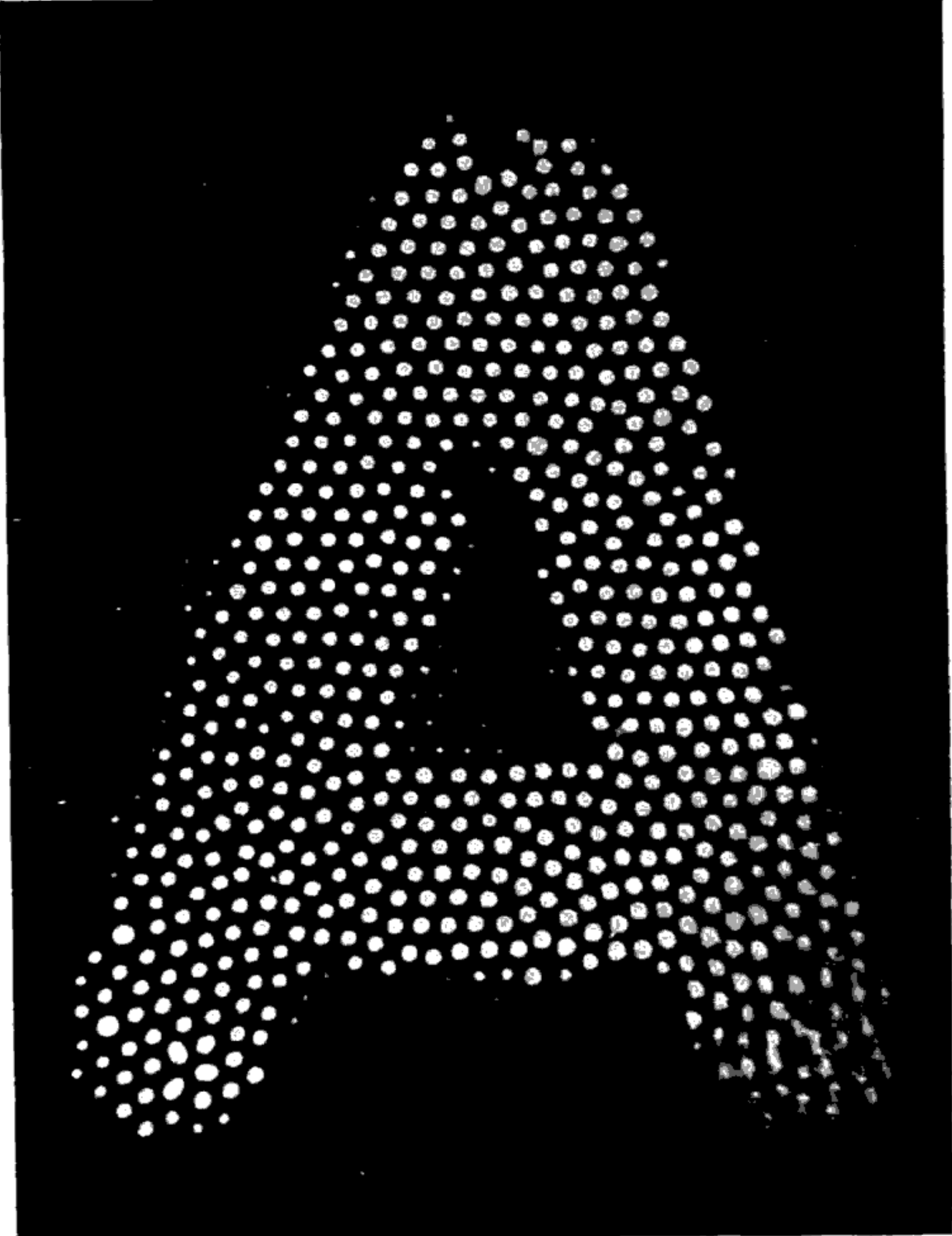
ပုံ (၈) အလင်းရောင် မှန်သို့လွှဲ

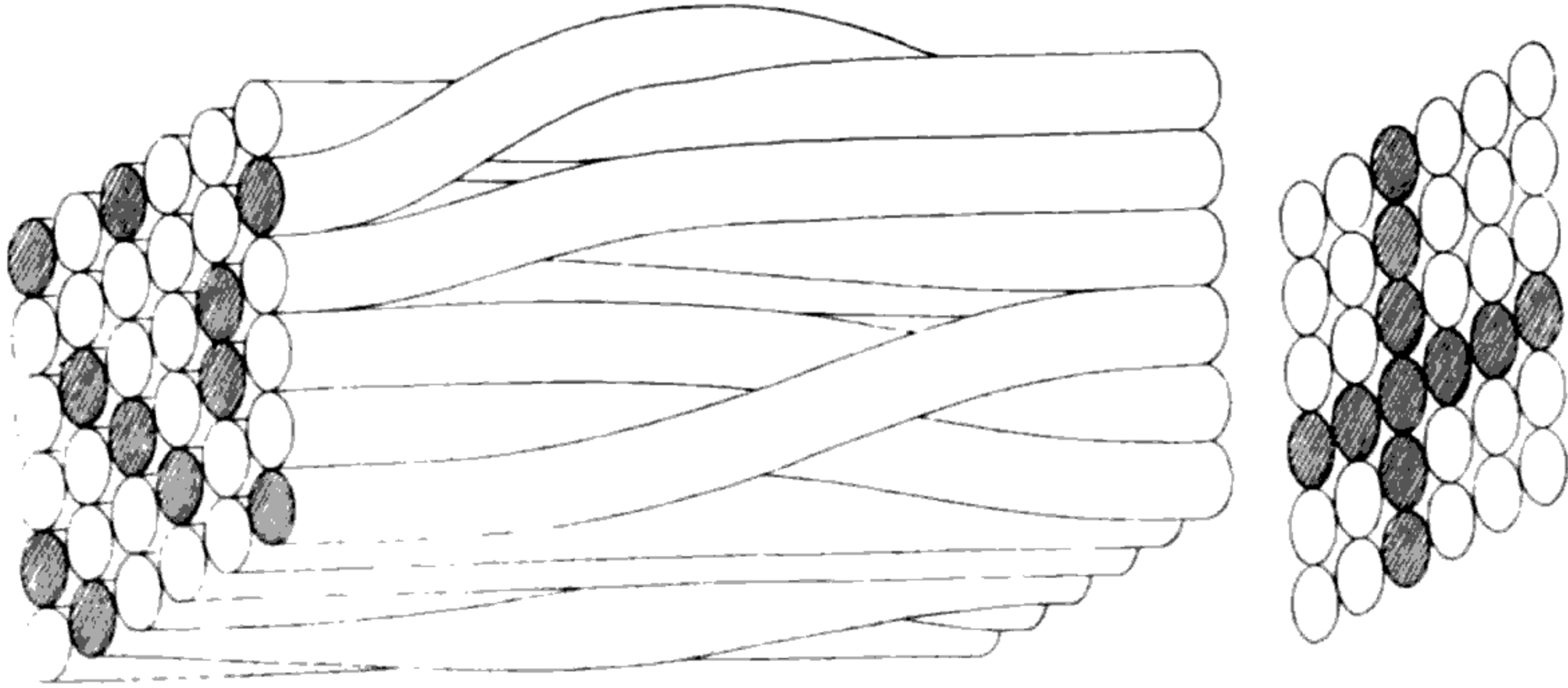
ပုံ (ဂ) ပုံပျက်ပုံရိပ်များကို ပုံမှန်အဖြစ် ပြုပြင်ပေးနိုင်သော အလင်းဖန်ပျင်ဖြင့် ပြုထုပ်ထားသော ပလတ်ပြားမှန်ဘီလူးများ

ပုံ (၁၁) အပေါ်ပုံတွင် သမားရိုးကျ နန်းကြိုးအတွဲ ၄,၈၀၀ ပါဝင်သော ကေဘယ်လ်ကြိုးကို ဝဘက်ခြမ်း၌ တွေ့နိုင်သည်။ ယာဘက်တွင်မူ ချင်းဝက်တုပိုက်ခေါင်းအတွင်း၌ ကိုးမလီမီတာ အရွယ် ဝင်ရိုးတူးပြန်ချောင်း ၁၈ ချောင်းကို တွေ့နိုင်သည်။ အောက်ပုံတွင် ယခုအခါ အသုံးပြုနေသော အလင်းဖန်ပျင် ကေဘယ်လ်ကြိုးပုံစံကို ဖော်ပြထားသည်။

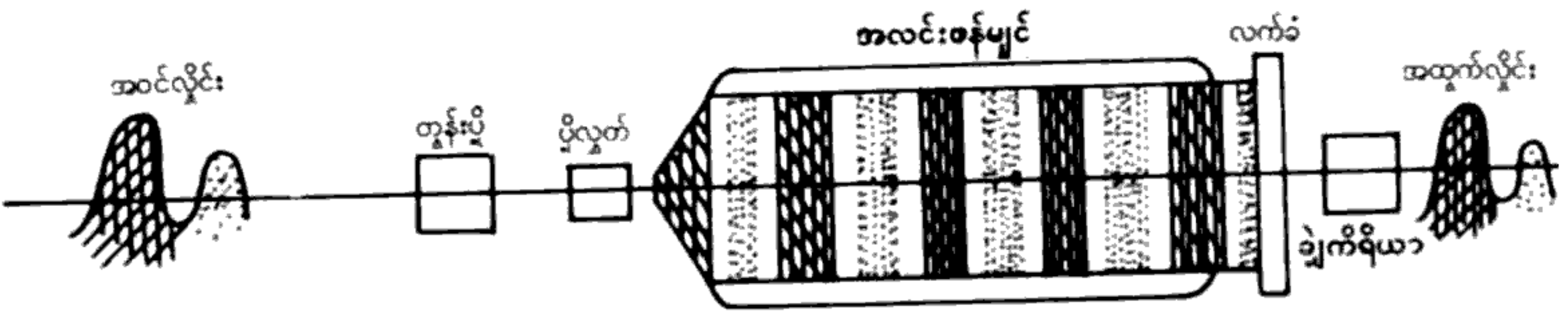

ပုံ (၉) အချင်းဝက် တစ်ပိုက်ခွက်ခန့်ရှိသော အလင်းဖန်ပျင်များကို အစီးလိုက် အသုံးပြုပြီး အစွန်းတဘက်တွင် သင်္ကေတ အေ အဖြစ် ပုံဖော်ထားပုံ။ (တစ်ပိုက်ခွက် ၁×၁၀^{-4} မီတာ)

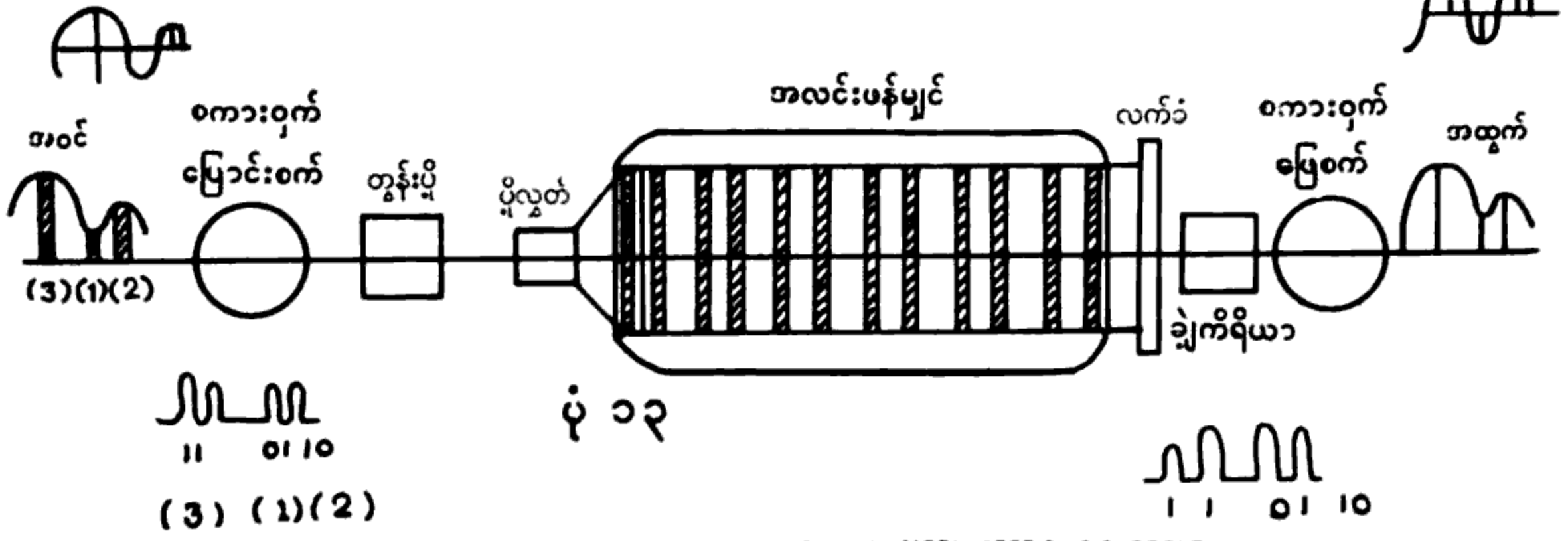
ပုံ (၁၀) သင်္ကေတဝက် (အဓိပ္ပာယ် ကင်းမဲ့သော ပုံပျက် ဖန်ပျက်) ကို နားလည် သဘောပေါက် နိုင်ပြီး အဓိပ္ပာယ်ရှိသော ပုံအဖြစ် အလင်းဖန် ပျင်များဖြင့် အဓိပ္ပာယ်ဖော်နိုင်သည်။

ပုံ (၁၂) အလင်းလှိုင်း ဆက်သွယ်ရေးတွင် အလင်းဖန်ပျင် အသုံးပြုပုံ (အင်နာလော့နည်း)။

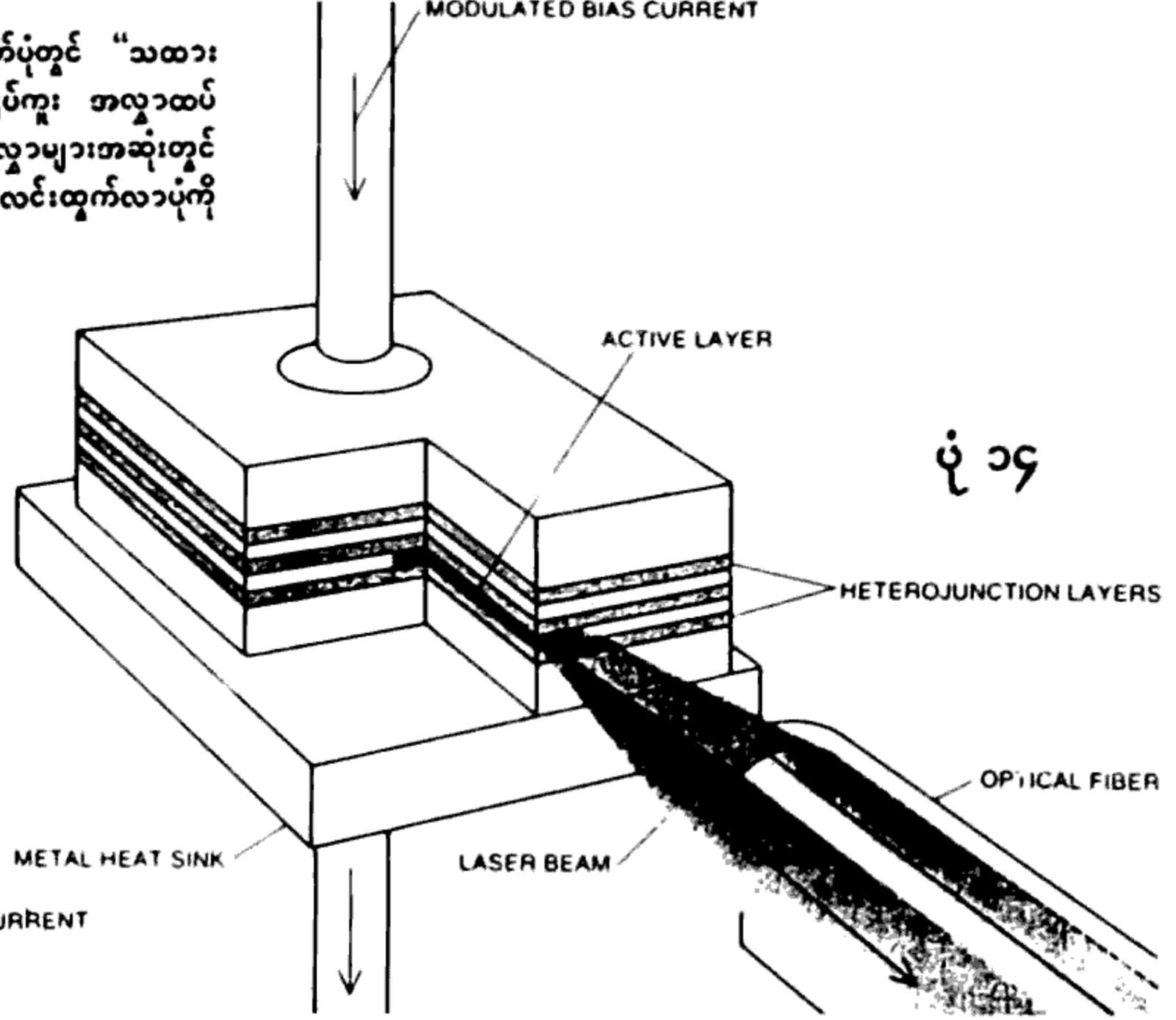
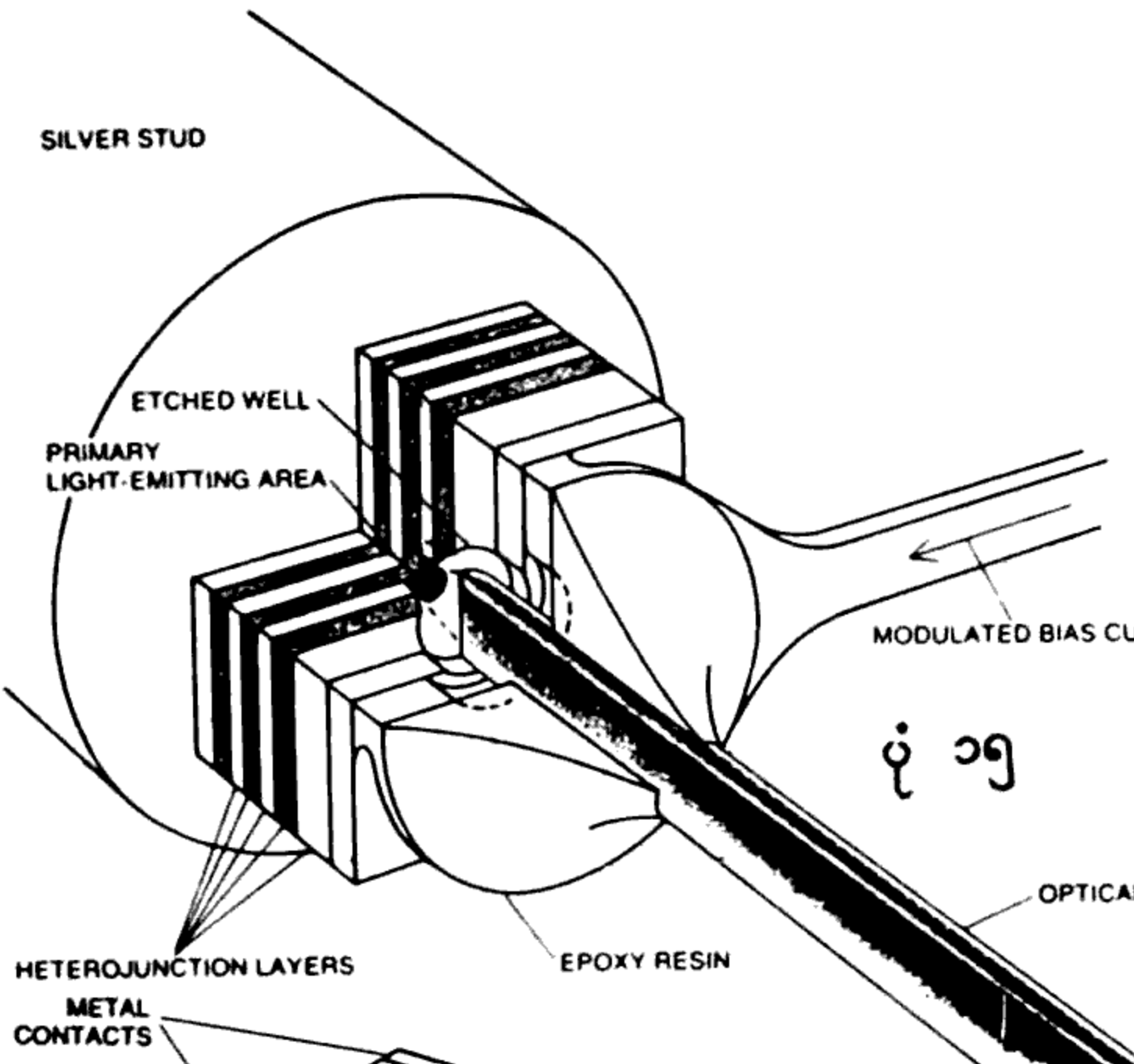

ပုံ ၁၂

ပုံ (၁၃) အလင်းလှိုင်းဆက်သွယ်ရေး တွင် ပုံမပျက်စေရန် စကားဝှက်ပြောင်းစက်နှင့် စကားဝှက်ပြေစက်ကို အသုံးပြုထားပုံ။ ရိုးရိုး နံပါတ် 3 ကို ၅ သို့သော် 11 မြင့်လည်းကောင်း၊ ရိုးရိုး နံပါတ် 1 ကို 0 မြင့်လည်းကောင်း၊ 2 ကို 10 မြင့်လည်းကောင်း ပြောင်းယူရသည်။ (ဒီဂျစ်တယ်နည်း)။

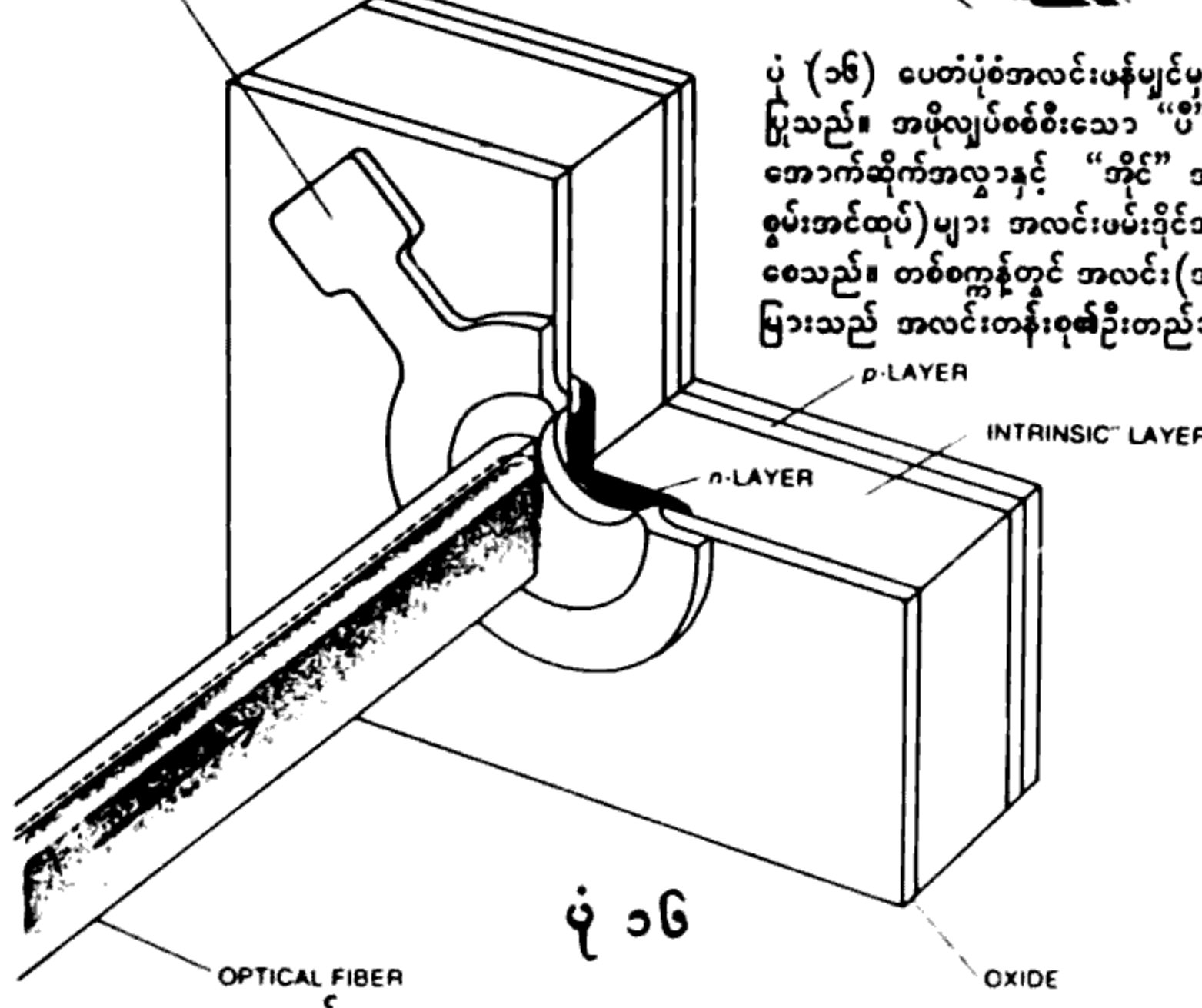

ပုံ (၁၄) အလင်းလွှတ် (အလွှာထပ်) တပိုင်းလျှပ်ကူး ဆုံဆက်ခိုင်းအုတ်ပုံတွင် “သထားသော” အက်လိုက်စာတံစီးကို မြားမြင့်ညွှန်ပြထားသည်။ တပိုင်းလျှပ်ကူး အလွှာထပ် ဆုံဆက်များကို ထင်ရှားစေရန် အစင်းပြားများဖြင့် ချယ်ပြထားသည်။ အလွှာများအဆုံးတွင် အလင်းလွှတ်ပင်မကို ပေတံပုံစံအလင်းဖန်မျှင်ထိပ်၌ တွေ့နိုင်သည်။ အလင်းထွက်လာပုံကို အနည်းငယ်မည်းသောလမ်းကြောင်းဖြင့် ဖော်ပြထားသည်။

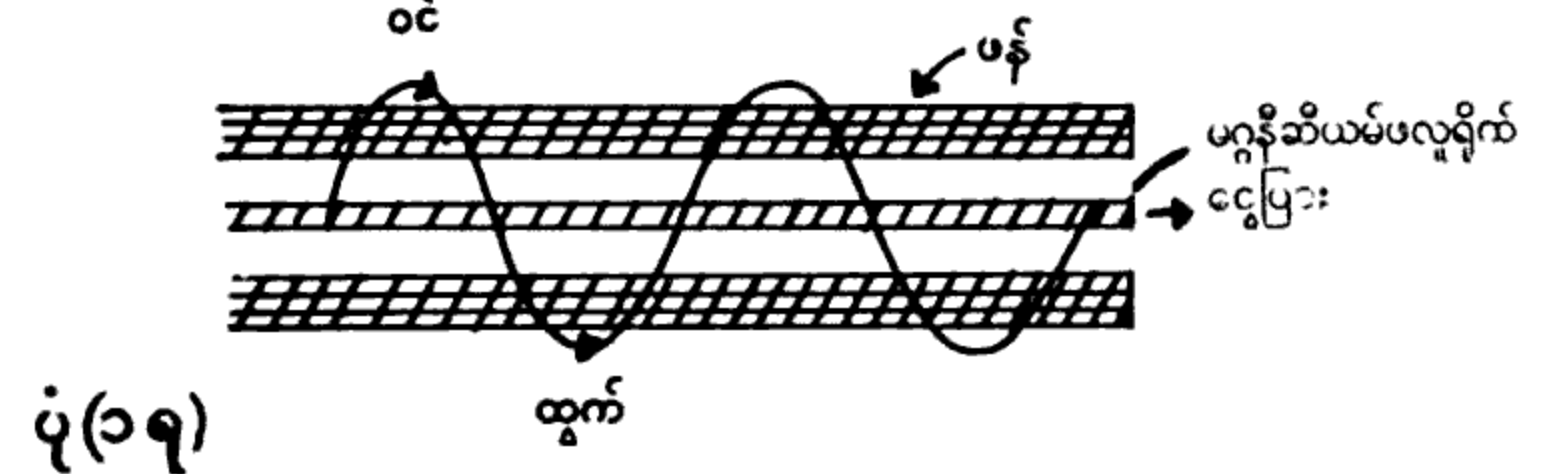

ပုံ (၁၅) ဆားစေ့အရွယ် တပိုင်းလျှပ်ကူး (အလွှာထပ်) “အလင်းလွှတ် လေဆာ”ကို အလင်းနှင့် သတင်းပို့ဆက်သွယ်ရေးတွင် အသုံးပြုသည်။ လှုပ်ရှားသည့် အလွှာပိုင်းမှ ထွက်လာသောလေဆာရောင်ခြည်ကို အလင်းဖန်မျှင်အတွင်းသို့ဝင်သွားပုံကို အမည်းခြယ်၍ မြားမြင့်ပြထားသည်။ “သထားသော” အက်လိုက်စာတံစီးမှာ အပေါ်မှအောက်သို့စီးနေပြီး တပိုင်းလျှပ်ကူး (အလွှာထပ်) များကို အမည်းစင်းပြားများဖြင့် ခြယ်ပြထားသည်။ ယင်း အလွှာများအောက်တွင် အပူကိုစုပ်ယူရန် သတ္တုအပူလက်ခံထားရှိသည်။

ပုံ (၁၆) ပေတံပုံစံအလင်းဖန်မျှင်မှ အလင်းကိုဖမ်းယူရန် “ပင်” အလင်းခိုင်းအုတ်ကို အသုံးပြုသည်။ အပိုလျှပ်စစ်စီးသော “ပ” အလွှာနှင့် အမလျှပ်စီးသော “အင်” အလွှာအပြင် အောက်ဆီကအလွှာနှင့် “အိုင်” အလွှာတို့ပါရှိသည်။ အလင်းဖိုတုန် (ကွပ်တမ်း သို့မဟုတ် စွမ်းအင်ထုပ်) များ အလင်းဖမ်းခိုင်းအုတ်ပေါ် ကျရောက်သော် လျှပ်စစ်စီးခြင်းကို မြစ်ပေါ်စေသည်။ တစ်စက္ကန့်တွင် အလင်း (အချက်ပြ) လှိုင်းမြတ်ပြောင်း ၁၀ ကို လက်ခံနိုင်သည်။ မြားသည် အလင်းတန်းစုစီဦးတည်အက်ကို ဖော်ပြသည်။

ပုံ (၁၇) ဩစတြေးလျအမျိုးသား ဂျပေပညာရှင် နှစ်ဦး မြစ်သော ဒေါက်တာ လူသာဒေဝီ (ပျက်မှန်နှင့်) နှင့် ဒေါက်တာရင်ကို ဒရာဂီလာတို့သည် အလင်းဖန်မျှင် နှစ်ခု ကြား၌ ငွေပြားညှပ်ပြီး အလင်းကို ငွေပြား၌ ဖြတ်စေနိုင်ခဲ့သည်။ ပုံတွင် လေဆာမှာ ပညာရှင်နှစ်ဦး၏ဦးခေါင်းများကြားတွင်တွေ့နိုင်ပြီး ပညာရှင်နှစ်ဦးကြည့်နေသည့်ပစ္စည်းသည် အလင်းဖန်မျှင်ဖြင့် ညှပ်ထားသောငွေပြားကိရိယာဖြစ်သည်။ (ပုံကြမ်းကို ပုံ (၁၅) တွင်—၅။)

အလင်းဖန်မျှင်

အတွင်း၌ပင် လုံးဝအတွင်းသို့ အလင်းပြန်လိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကောက်နေသောအလင်းဖန်မျှင်အတွင်း ဖြတ်သွားသောအလင်းသည် ကျွဲသွားသည်ဟု ထင်ရသော်လည်း မျက်နှာပြင်တဘက်မှ တဘက်သို့ ဖြောင့်တန်းစွာသွားသည်ကို တွေ့ရသည်။ (ပုံ-၆)။

မျက်နှာပြင်တဘက်မှ တဘက်သို့ အလင်းပြန်ခြင်းဖြင့် ကျွဲကောက်နေသော ဖန်မျှင်အတွင်း၌ ခရီးပေါက်ရောက်နိုင်သည်ဖြစ်၍ သတင်း (ဥပမာ-ပုံရိပ်၊ အသံကို လျှပ်စစ်သံလိုက်အချက်ပြဖြင့် ပြောင်း၍ဖြစ်စေ) ကို ရှည်လျားသောအလင်းဖန်မျှင်ကြီးအတွင်း သယ်ဆောင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ကောက်၍ရသောအလင်းဖန်မျှင်ဖြင့် တိုက်ရိုက်ကြည့်၍ မမြင်နိုင်သောအရာဝတ္ထုများကို လေ့လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဆရာဝန်များသည် လူနာ၏ခန္ဓာကိုယ်အတွင်းကို လေ့လာရန် ဖိုင်ဘာစကုပ်ခေါ် အလင်းဖန်မျှင်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော ကိရိယာဖြင့် စမ်းသပ်နိုင်သည်။ ကြည့်ရှုနိုင်သည်။ ကိုယ်ခန္ဓာအတွင်းရှိ (ဥပမာ-ဝမ်းဗိုက်အတွင်း) အစိတ်အပိုင်းကို လေ့လာရာ၌ မှောင်မိုက်နေ၍ လိုအပ်သောအလင်းရောင်ကို အလင်းဖန်မျှင်ဖြင့် သယ်ဆောင်ပေးနိုင်သည်။ အလင်းဖန်မျှင်ကို တစ်မိုက်ခန့်အရွယ်အစားခန့်အထိ ပြုလုပ်နိုင်၍ သေးငယ်သောဖိုင်ဘာစကုပ်ဖြင့် လူ၏နှလုံးအတွင်းကို လေ့လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဆေးပညာတွင် အန်ဒီစကုပ်ခေါ်ပစ္စည်းကို အလင်းဖန်မျှင်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားပုံကို (ပုံ-၆) တွင်ဖော်ပြထားသည်။ ၁၉၇၂ ခုနှစ်လောက်တွင် ပြုပြင်ထားသောပုံစံဖြစ်၏။ ပင်လယ်ကူးသင်္ဘောများအတွင်းမှ ထုတ်လွှတ်သောရေတွင် ပါဝင်သည့် ပင်လယ်ရေထုထဲရှိ ညစ်ညမ်းစေသောဆီအမျိုးမျိုးကို အလင်းဖန်မျှင်သုံး၍ တိုင်းတာနိုင်သည်။ (ပုံ ၆-က) ။

အီလက်ထရွန်နစ်ပညာနှင့် အလင်းဖန်မျှင်

ရုပ်မြင်သံကြားဖမ်းစက်မှာ အီလက်ထရွန်နစ်ပညာ၏ အောင်မြင်မှုတရပ် ဖြစ်သည်ကို လူတိုင်းလောက်သဘောပေါက်နိုင်သည်။ သို့ရာတွင် ရုပ်မြင်သံကြားစက်တွင် ပုံရိပ်ဖြစ်ပေါ်စေသော ကက် သုတ် ရောင် ခြည် ထုတ် ပြွန် သည် အလင်းရောင်ကို ပုံရိပ်ပေါ်သောမျက်နှာပြင်မှ ပရမ်းပတာ ဦးတည်ဘက်အမျိုးမျိုး ထွက်လာစေသည်။ ထို့ကြောင့် ပုံရိပ်များမှာ ထင်ရှားသင့်သလောက်မထင်ရှားဖြစ်တတ်သည်။ ပုံရိပ်များကိုပိုမိုထင်ရှားစေရန်၊ တောက်ပစေရန် အလင်းဖန်မျှင်များကို ပုံရိပ်ပေါ်သော မျက်နှာပြင်နှင့် ကက်သုတ်ပြွန်အကြား အလင်းတန်းများကို စုစည်းပေးရန် မှန်ဘီလူးအဖြစ် အသုံးပြုနိုင်သည်။ (ပုံ - ၇) ။

အီလက်ထရွန်နစ်ပညာတွင် အလင်း ဆိုင် ရာ အစိတ်

အပိုင်းများ ပါလာစမြဲဖြစ်သည်။ တခါတရံ ခေတ်မီ အီလက်ထရွန်နစ်ပညာ သုံးနိုင်ပါလျက်နှင့် မှန်ဘီလူးကြောင့် ပုံရိပ်မှာပုံမှန်မဟုတ်ပဲ ရွဲ့စောင်းပြီး ပုံပျက်နေတတ်သည်။ ယင်းသို့ပုံပျက်ခြင်းကို နဂိုပုံမှန်အဖြစ်သို့ ပြုပြင်ရန်အတွက် အလင်းဖန်မျှင်ဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော မှန်ဘီလူး (ပုံ - ၈) ကို အသုံးပြုနိုင်သည်။ အလင်းဖန်မျှင်ပေါင်းမြောက်မြားစွာကို စုစည်းပြီး ပုံရိပ်ကိုဖော်နိုင်သည်။ (ပုံ- ၉) ရှုပ်ထွေးနေသော အချက်ပြများမှ အဓိပ္ပာယ်ရိုသောသတင်းကို ပြုပြင်ယူနိုင်သည်။ (ပုံ - ၁၀)။

ကွမ်တမ်အီလက်ထရွန်နစ်ဘာသာရပ် ပေါက်ဖွားလာခဲ့သည်မှာကြာပြီဖြစ်သည်။ ယင်းရူပဗေဒဘာသာရပ်တွင် လေဆာရောင်ခြည်ပညာနှင့် အီလက်ထရွန်နစ်ပညာကို ပေါင်းစပ်ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။ လေဆာအလင်းတွင် လှိုင်း အလျား တမျိုး တည်း၊ အခြေ တမျိုး တည်း ဖြင့် အလင်းတန်းများ ဦးတည်ဘက်တမျိုးတည်း ရှိကြသည်။ ယင်းလေဆာအလင်းသည် အလင်းဖန်မျှင်ပညာကို တဟုန်တိုး တိုးတက်စေခဲ့သည်။

အလင်းလှိုင်းဆက်သွယ်ရေး

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ ဘဲလ်သုတေသနစမ်းသပ်ခန်းသည် အလင်းလှိုင်းဆက်သွယ်ရေးကို အသုံးပြုသည့် အစီအစဉ်တရပ်ကို ၁၉၇၇ ခုနှစ်မှစတင်ခဲ့သည်။ အလင်းလှိုင်း ထိန်းကွပ်ပေးသော ကေဘယ်လ်ကြိုးတွင် လက်မဝက်ခန့် အချင်းရှိပြီး အလင်းဖန်မျှင် ၂၄ ချောင်းပါရှိသည်။ အလင်းဖန်မျှင်အတွင်း သတင်းပို့ဆောင်နိုင်မှု အရည်အချင်းမှာ တစက္ကန့်တွင် ၄၅ သန်းခန့် ဖြစ်သည်။ တနည်းဆိုသော် အလင်းလှိုင်းကို အပိတ်အဖွင့်ပေါင်း ၄၅ သန်း ပြုလုပ်နိုင်သည်။ အလင်းဖန်မျှင်တခုတွင် အသံအချက်ပြပေါင်း ၆၇၂ ခု သယ်ဆောင်နိုင်၍ ကေဘယ်လ်ကြိုးတခုတွင် ကေးအပြန်အလှန်ပြောရန် အချက်ပြပေါင်း ၈,၀၆၄ ခုသယ်ဆောင်နိုင်သည်။ ကြေးနန်းကြိုးကိုအသုံးပြုပါက အဆများစွာကြီးသော ကေဘယ်လ်ကြိုး လိုပေလိမ့်မည်။ အလင်းဖန်မျှင်ရှစ်ခုသည် ရိုးရိုးနန်းကြိုးပေါင်း ၄,၈၀၀ ပါဝင်သော ကေဘယ်လ်ကြိုးနှင့် ကိုးမီလီမီတာရှိ ပြွန်ချောင်း ၁၈ ချောင်းပါ ကေဘယ်လ်ကြိုးတို့၏နေရာတွင် အစားထိုးအသုံးပြုနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် အလင်းဖန်မျှင်သည် အသုံးပြုရာတွင်အလွန်ဝန်ကျဉ်း၍ စရိတ်စကလည်း သက်သာစေနိုင်ကြောင်း ခန့်မှန်း သိသာနိုင်ပေသည်။ (ပုံ - ၁၁)။

သတင်းပို့ရာတွင် အလင်းလှိုင်းကို အသုံးပြုခဲ့သည်မှာ ရှေးပဝေသဏီကပင် ဖြစ်သည်။ ရှေးခေတ်ကလူသားများ ညအခါမီးပုံခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ နေ့အခါတောင်ထိပ်

အလင်းဖန်မျှင်

များတွင် မီးခိုးလုံးများလွတ်ခြင်းဖြင့် လည်းကောင်း အချက်ပြနည်းများ အသုံးပြုခဲ့ကြသည်။

လှိုင်းတခုကို အကွာအဝေးတခုသို့ ပို့လွှတ်ပုံကို ရှင်းလင်းပြပါအံ့။ အဝင်လှိုင်း (အချက်ပြ) ၏ လွှဲကျယ်ကို လှိုင်းဆင်အတိုင်း ပြုပြင်ပြီး အလင်းဖန်မျှင်အတွင်း ဖြတ်သန်းစေသည်။ (ပုံ-၁၂)။ ထို့နောက် လက်ခံအတွင်းပါရှိသော ဖမ်းစက်က တဖန်ပြင်းအားပြောင်း အလင်းလှိုင်းကို အဝင်လှိုင်းပုံစံမျိုး ပြန်ပြောင်းပြီး ချဲ့စက်ဖြင့် ချဲ့ကာ အထွက်လှိုင်းအဖြစ် ထုတ်လွှတ်လိုက်သည်။ ဤနည်းတွင် လှိုင်းပုံ ပျက်တတ်သည်။ ပုံပျက်လှိုင်းကို ချဲ့ကိရိယာဖြင့် ထပ်ချဲ့ခြင်းဖြင့် အထွက်လှိုင်းပုံစံမှာ ပို၍ ပုံပျက်မည် ဖြစ်သည်။ ပုံပျက်ခြင်း မဖြစ်ပေါ်စေရန် အသွင်း လှိုင်းကို ဒွိသင်္ချာစကားဝှက် သို့မဟုတ် ဘိုင်နရီကိန်း စကားဝှက် အဖြစ် ချိန်တက်ကို ပြောင်းလဲမှုပြုလုပ်ပြီး ချဲ့စက်ဖြင့် ချဲ့ပြီးသော် စကားဝှက်ဖြေစက်ဖြင့် အထွက်လှိုင်းအဖြစ် ပြန်လည်၍ အသွင်ဖော်နည်းဖြစ်သည်။ (ဇယား ၁-၅)။

ယခုအခါ အသံ အချက်ပြများကို ဒစ်ဂျစ်နယ်တယ်နည်းကို အသုံးပြုပြီး လှိုင်းပြတ်များဖြင့် ပို့ဆောင်နေကြသည်။

ဇယား (၁)

ဆယ်လီသင်္ကေတ	ဒွိသင်္ချာသင်္ကေတ
0	0
1	1
2	10
4	100
8	1000
16	10000
32	100000
64	1000000
3	11
5	101
7	111
9	1001

လေဆာနှင့်အလင်းဖန်မျှင်

အလင်းပင်မသည် အလင်းလှိုင်း ဆက်သွယ်ရေးတွင် အရေးကြီးလှသည်။ အလင်းပင်မ နှစ်မျိုးမှာ အယ်လ်အီးဒီခေါ် အလင်းလွှတ် ဒိုင်အုတ်နှင့် လေဆာ အလင်းလွှတ်ပင်ရင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ အယ်လ်အီးဒီ များကို အိတ်ဆောင် တွက်စက်ကလေးများတွင်မှ အစ အသုံးပြုကြသည်။ စယ်မီကွန်ဒပ်တခေါ် လျှပ်ကူးချိုကို ဆုံဆက်များအဖြစ် ပြုဆောင်ပြီး လျှပ်ကူးချို ဆုံဆက် အများ

အပြားကို စုပေါင်း၍ အလင်းလွှတ် ဒိုင်အုတ်ကို တည်ဆောက်နိုင်သည်။ (ပုံ-၁၄)။

ယင်းဒိုင်အုတ် များ၏ ပျမ်းမျှပါဝါမှာ ဒသမ တစ်မီလီဝပ်ခန့် ရှိသည်။ ယင်းဒိုင်အုတ်များသည် တန်ဖိုးနည်းပြီး အသွင်အားဖြင့် လေဆာများထက် ပိုမို ရှင်းလင်းသည်။ ထုတ်လွှတ်သည့် အလင်းတန်းစုမှာ လှိုင်းအလျားပေါင်း များစွာပါဝင်၍ လှိုင်းအလျား ပျံ့သည်။ လျှပ်ကူးချို လေဆာသည် ဒိုင်အုတ်တမျိုး အဖြစ်ဖြင့် တည်ဆောက်နိုင်ပြီး အရွယ်အစားအားဖြင့် ဆားပွင့်တပွင့်ခန့် ရှိသည်။ ဂယ်လီယမ် အာစက်နိုက်နှင့် အလူမီနီယမ် အာစက်နိုက်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသော လျှပ်ကူးချို ဆုံဆက် အလွှာပေါင်း အမြောက်အမြားဖြင့် ဆောက်လုပ် ထားသည်။ (ပုံ-၁၅)။

လေဆာရောင်ခြည်မှာ သေးငယ်သော တန်းစုအဖြစ်နှင့် ထုတ်လွှတ်နိုင်၍ အလင်းဖန်မျှင်အတွင်းသို့ အလင်းတန်းစုအများစုကို မပျံ့ပဲ သွင်းပို့နိုင်သည်။ လေဆာပင်မများ သုံးခြင်းဖြင့် အလင်းလှိုင်းပြတ် အရေအတွက် များများကို ခရီးတာတခုအတွက် နှုန်းမြင့်မြင့်ဖြင့် ပို့ဆောင်နိုင်သည်။ အလင်းဒိုင်အုတ် ပင်မအတွက်မူ နှုန်းမှာ ပို၍ နိမ့်ပေလိမ့်မည်။ ဆက်သွယ်ရေး၌ ပို့လွှတ်သည့် ပင်မသာ အရေးကြီးသည်မဟုတ်။ ဖမ်းယူသည့် ကိရိယာသည်လည်း အရေးကြီးသည်။ အလင်းကို သယ်ဆောင် လာ သော အလင်းဖန်မျှင်မှအလင်းကို ဖမ်းယူရန် “ပင်” အလင်းဒိုင်အုတ်ဖမ်း ကိရိယာကို အသုံးပြုသည်။ “ပင်” ဖမ်းဆက် ဒိုင်အုတ်တခု (ပုံ-၁၆) သည် အချက်ပြလှိုင်းပြတ်ပေါင်း သန်းပေါင်းတရာကို တစက္ကန့်တွင် ဖမ်းယူနေစဉ် နောက်ခံ “ဆူညံသံ” ခေါ် စွမ်းအင်ဆုံးရှုံးနှုန်းမှာ ဝပ်ပေါင်းကုဋေ တရာတွင် တယူနစ် ဖြစ်သည်။ (၁၀^{-၈} ဝပ်)။

အလင်းလှိုင်းဆက်သွယ်ရေးသည်ကမ္ဘာအနှံ့အပြားတွင် မကြာမီကာလအတွင်း သတ္တုကေဘယ်လ်စနစ်ကို အစားထိုးနိုင်လိမ့်မည်ဟု ခန့်မှန်းရပေသည်။ တနေ့တွင် အသုံးဝင်လာမည့် အခြေခံကျသော အလင်းဖန်မျှင် တွေ့ရှိချက်တခုမှာ ၁၉၈၄ ခုနှစ် နှောင်းပိုင်းတွင် ဩစတြေးလျနိုင်ငံ ဩစတြေးလျ အမျိုးသား တက္ကသိုလ်တွင် ရူပဗေဒပညာရှင် ဒေါက်တာ လူသာဒေဗီနှင့် ဒေါက်တာ ရင်ကိုဒရာဂီလာ တို့၏ တွေ့ရှိချက်ပင် ဖြစ်သည်။ အချုပ်အားဖြင့်ဆိုလျှင် သတ္တုတခုကို အလင်းဖန်မျှင်သုံး၍ ဖောက်ထွင်း မြင်နိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သတ္တု (ဥပမာ - ငွေ) မှာ အလင်းပေါက် ကြားခံမဟုတ်သော်လည်း လျှပ်ကန့် (လျှပ်စီးမှုလုံးဝ မရှိသော ဝတ္ထု) တခုဖြင့် သုတ်လိမ်းကပ်ထားပြီး နောက်တထပ်အဖြစ် ဖန်ကို အသုံးပြုလျှင် အလင်းသည် အတွင်း၌ လုံးဝအလင်းမပြန်ပဲ ငွေသတ္တုပြား၏ တဘက်

အလင်းဖန်မျှင်

ခြမ်းသို့ ဖောက် ထွက် သွား ကြောင်း ကို တွေ့ ရ သည်။
(ပုံ-၁၇)။

မျက်နှာပြင် တဘက်တွင် ဖြစ်ပေါ်သော လှိုင်းသည် ပါးလွှာသော လျှပ်ကန့်များကြောင့် ငွေပြား၏ အခြား တဘက်ရှိ လျှပ်ကန့်များကို “ခွင်ကျ” မှ တုန်ခါနည်းဖြင့် တုန်ခါစေရန် အလင်းလှိုင်း ဖောက်သွားနိုင်ခြင်း ဖြစ်သည် ဟု ပညာရှင်များက ယူဆကြသည်။ (ပုံ-၁၈)။

အနာဂတ်အလားအလာ

ဤသို့ အလင်းဆိုင်ရာ ရူပဗေဒပညာဖြင့် တီထွင်ထား သော အလင်းဖန်မျှင် နည်းပညာသည် ဆက်သွယ်ရေး ဂြိုဟ်တုစနစ်ထက် ငွေကုန်ကြေးကျ သက်သာခြင်းကြောင့် တစ်ကုန်လျှင် စကားလုံး သန်းပေါင်းများစွာ ပို့လွှတ်နိုင် သော ဖန်မျှင်များကို ထုတ်လုပ်အသုံးပြုလာဖွယ် ရှိသည်။ ထို့ပြင် ဖိုင်ဘာအော့ပတစ် စကုပ်များဖြင့် လူကိုယ်ခန္ဓာ အတွင်းပိုင်းသို့ စစ်ဆေးကြည့်ရှုနိုင်သည့် နည်းပညာပိုင်း ကိုမူတည်၍ ခန္ဓာအတွင်းပိုင်းကြည့် ကိရိယာတွင် ပါဝင် သော ဖန်မျှင်များမှ တဆင့် လေဆာရောင်ခြည် သွင်းပြီး ခွဲစိတ်ကုသမှုများ ပြုလုပ်နိုင်သည့် အဆင့်ထိ တိုးတက် အောင်မြင် နိုင်ရန်လည်း သုတေသန ပြု လျက် ရှိနေပေ သည်။

ဒေါက်တာ စိန်ထွန်း

အလုပ်သမား အစည်းအရုံး ညီလာခံ (တတိယ အကြိမ်)။ ။ ၁၉၆၄ ခုနှစ် ပြည်သူ့ အလုပ်သမား များ၏ အခြေခံရပိုင်ခွင့်နှင့် တာဝန်များ ပြဋ္ဌာန်းသည့် ဥပဒေအရ ၁၉၆၈ ခုနှစ်တွင် ပြည်သူ့အလုပ်သမားကောင်စီ အဆင့်ဆင့်ပေါ်ပေါက်လာသည်။ တဖန် ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် ဆိုရှယ်လစ် ဒီမိုကရေစီ အဆောက်အအုံနှင့် လျော်ညီစွာ အလုပ်သမား ကောင်စီ အဆင့် ဆင့် ကို အလုပ်သမား အစည်းအရုံးများအဖြစ် ပြောင်းလဲ ဖွဲ့စည်း ထူထောင်ခဲ့ သည်။

အလုပ်သမား အစည်းအရုံး ညီလာခံ (တတိယအကြိမ်)

အလုပ်သမားအစည်းအရုံး ညီလာခံများကို အလုပ် သမားအစည်းအရုံး ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံစည်းမျဉ်း လုပ်ထုံး လုပ်နည်းများနှင့် အညီ လေးနှစ် တကြိမ် ကျင်းပခဲ့ရာ တတိယအကြိမ် အလုပ်သမား အစည်းအရုံး ညီလာခံကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၉ ရက်နေ့မှ ၁၂ ရက်နေ့အထိ ရန်ကုန်မြို့ ကျိုက္ကဆံကွင်းရှိ ဆရာစံခန်းမ၌ အောင်မြင်စွာ ကျင်းပခဲ့သည်။

ညီလာခံ အကြိုနေ့ဖြစ်သော ဒီဇင်ဘာလ ၇ ရက်နေ့ တွင် မြို့နယ်များအတွင်းရှိ အခြေခံအလုပ်သမား အစည်း အရုံးများမှ အလုပ်သမားများက မိမိတို့ ကာယဥာဏ စွမ်းအားဖြင့် လုပ်အားပေးကာ ရှာဖွေခဲ့ကြသည့် လုပ် အားပေးရန်ပုံငွေ ပေးအပ်ပုံကို ကျင်းပသည်။ တတိယ အကြိမ် အလုပ်သမားအစည်းအရုံး ညီလာခံတွင် ပေးအပ် ခဲ့ကြသည့် လုပ်အားပေးရန်ပုံငွေ စုစုပေါင်းမှာ ၁၇,၅၇,၃၄၂ ကျပ် ၇၆ ပြား ဖြစ်သည်။

တတိယအကြိမ် အလုပ်သမား အစည်းအရုံး ညီလာ ခံတွင် ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင် ၂၅၀ ဦး ရွေးချယ်တင်မြောက် ခဲ့ရာ ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီဝင်မှာ ၃၅ ဦး ဖြစ်သည်။ ယင်းဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီဝင် ၃၅ ဦးအနက် အလုပ်သမား အစည်း အရုံး ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဦးအုံးကျော်၊ ဒုတိယ ဥက္ကဋ္ဌများအဖြစ် ဦးဘငြိမ်းနှင့် ဦးကြည်သိန်း၊ အတွင်းရေးမှူး အဖြစ် ဦးညွန့်သိမ်း၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူးများအဖြစ် ဦးဘထွေး နှင့် ဦးညွန့်လွင်တို့အား ရွေးချယ်တင်မြောက်ကြသည်။

ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီဝင် (အချိန်ပြည့်) ၁၉ ဦးအဖြစ် ဦးထွန်းရှိန်၊ ဦးသာထွန်းအောင်၊ ဦးတင် အေး၊ ဦးမြအောင်၊ ဦးသာနိုး၊ ဒေါ်မြင့်မြင့်ဆွေ၊ ဦးခင်စိုး၊ ဦးအောင်ခင်၊ ဦးမင်းဇင်၊ ဦးသန်းစိုးလေး၊ ဦးလက္ခယံတူး၊ ဒေါ်တင်ရီ၊ ဦးဘထွေး၊ ဦးအောင်ဝင်း၊ ဗိုလ်မှူးအောင်ကြည်၊ ဦးမျိုးဆွေ၊ ဦးမင်းအောင်၊ ဦးဝင်းဖေနှင့် ဦးလှမြင့်တို့ အား ရွေးချယ်တင်မြောက်ကြသည်။

အလုပ်သမားအစည်းအရုံး ဗဟိုဦးစီးအဖွဲ့ဝင်များ သဘာပတိ ရွှေမှောက်၌ ကတိသစ္စာပြုနေကြစဉ်

အလုပ်သမား အစည်းအရုံး ညီလာခံ (တတိယအကြိမ်)

ဗဟိုအလုပ်အမှုဆောင် ကော်မတီဝင် (အချိန်ပိုင်း) ၁၀ ဦးအဖြစ် ဒေါက်တာ မောင်ရှိန်၊ ဦးတင်ထွန်း၊ ဦးသိန်းမြင့်၊ ဦးသန်းညွန့်၊ ဦးကျင်လှိုင်၊ ဦးမျိုးမြင့်၊ ဗိုလ်မှူးကြီး တင်ကြီး၊ ဦးပေါ်ခန့်သန်း၊ ဦးတင်လှနှင့် ဦးမြမောင်တို့ အား ရွေးချယ်တင်မြှောက်ကြသည်။

တတိယအကြိမ် အလုပ်သမားအစည်းအရုံး ညီလာခံ က ချမှတ်ပေးလိုက်သော ရွေ့လုပ်ငန်းစဉ်များမှာ စည်းရုံးရေးဆိုင်ရာ ရွေ့လုပ်ငန်းစဉ် သုံးရပ်၊ စည်းကမ်းထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာ ရွေ့လုပ်ငန်းစဉ် နှစ်ရပ်၊ ကုန်ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်ရေးဆိုင်ရာ ရွေ့လုပ်ငန်းစဉ် လေးရပ် နှင့် ရပိုင်ခွင့်နှင့် သက်သာချောင်ချိရေးဆိုင်ရာ ရွေ့လုပ်ငန်းစဉ်သုံးရပ် အပါအဝင် ရွေ့လုပ်ငန်းစဉ် ၁၂ ရပ်ဖြစ်သည်။

စည်းရုံးရေးဆိုင်ရာ ရွေ့လုပ်ငန်းစဉ် သုံးရပ်မှာ -

- အလုပ်သမား အစည်းအရုံး အဆင့်ဆင့် ဖွဲ့စည်းမှု ခိုင်မာ ကျယ်ပြန့်ရေးအတွက် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန်၊
- အလုပ်သမား အစည်းအရုံးအဆင့်ဆင့်၏ ဦးဆောင်မှုအခန်း မြင့်မားရေးအတွက် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန်၊
- မိမိကိုယ်ပိုင် ရန်ပုံငွေဖြင့် ရပ်တည်နိုင်ရေးအတွက် အစည်းအရုံးအဆင့်ဆင့်က ဆက်လက် ဆောက်ရွက်ရန်တို့ ဖြစ်သည်။

စည်းကမ်းထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာ ရွေ့လုပ်ငန်းစဉ် နှစ်ရပ်မှာ -

- အလုပ်သမားများ၏ စည်းကမ်း လိုက်နာမှု ပိုမိုကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်ရန်နှင့်
- တည်ဆဲ အလုပ်သမားရေးရာ ဥပဒေနှင့် နည်းဥပဒေများကို ဆိုရှယ်လစ် အနှစ်သာရနှင့် အညီ ဖြစ်စေရေးအတွက် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန်တို့ ဖြစ်သည်။

ကုန်ထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ ရွေ့လုပ်ငန်းစဉ် လေးရပ်မှာ -

- ပဉ္စမလေးနှစ် စီးပွားရေး စီမံကိန်းကို အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရာ တွင် အလုပ်သမားများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ရေးအတွက် အလုပ်သမားအစည်းအရုံးအဆင့်ဆင့်က စည်းရုံးဆောင်ရွက်ရန်၊
- လေလွင့်မှုများ၊ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ လျော့နည်းပပျောက်ရေးနှင့် စွန့်ပစ္စည်းများ အသုံးချရေးကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ရန်၊
- စက်စွမ်းအားပြည့် ထုတ်လုပ်နိုင်ရန်အတွက် စက်များသန့်ရှင်းရေး၊ ပြုပြင်ရေး၊ ထိန်းသိမ်းရေးနှင့် ကြံ့ခိုင်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်သမားများက

အာစာရာ ဘိဝံသ၊ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

တာဝန်သိသိ ပါဝင်ရေးအတွက် စည်းရုံး ဆောင်ရွက်ရန်၊

- သယ်ယူ ပို့ဆောင်ရေး လုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်သမားများက တာဝန်ကျေပွန်စွာ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် အစည်းအရုံး အဆင့်ဆင့်က ဆက်လက် ကြိုးပမ်းရန်တို့ ဖြစ်သည်။

ရပိုင်ခွင့်နှင့် သက်သာချောင်ချိရေးဆိုင်ရာ ရွေ့လုပ်ငန်းစဉ်သုံးရပ်မှာ -

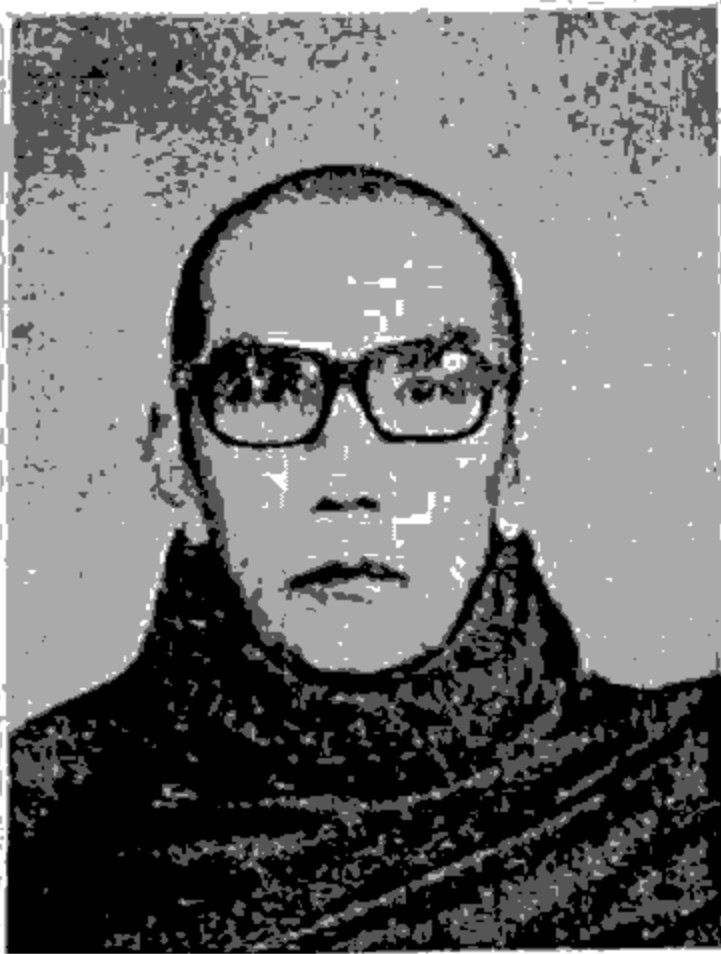
- အလုပ်သမား များ၏ ဥပဒေပါ ရပိုင်ခွင့် များ ထိရောက်စွာ ရရှိခံစားနိုင်ရေးအတွက် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ရန်၊
- အလုပ်သမားများ၏ လုပ်ငန်းခွင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းရှင်းရေးနှင့် ကျန်းမာရေး လုပ်ငန်းများကို ကျယ်ပြန့်စွာ အကောင်အထည် ဖော်လှောင်ရေးအတွက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်၊
- အလုပ်သမား သက်သာ ချောင်ချိရေး အဖွဲ့များ ရှင်သန် တိုးတက်ရေးအတွက် အစည်းအရုံး အဆင့်ဆင့်က ဆက်လက် စည်းရုံး အကောင်အထည် ဖော်ရန်တို့ ဖြစ်သည်။

တတိယအကြိမ် အလုပ်သမား အစည်းအရုံးညီလာခံ ကျင်းပချိန်အထိ မြို့နယ်အလုပ်သမား အစည်းအရုံးပေါင်း ၂၇၃ မြို့နယ်၊ မြို့နယ်အလုပ်သမား စည်းရုံးရေး ကော်မတီ ၂၄ ခု၊ အခြေခံဌာနခွဲပေါင်း ၅၆,၅၁၈ ခု၊ အခြေခံ အလုပ်သမား စည်းရုံးရေးကော်မတီ ၁၈ ခု၊ အခြေခံ အလုပ်သမား အစည်းအရုံးပေါင်း ၁၀,၅၁၈ ခုနှင့် အစည်းအရုံးဝင်ပေါင်း ၁၈,၄၅,၁၈၂ ဦး ရှိခဲ့ပြီ ဖြစ်ပေသည်။

အာစာရာဘိဝံသ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ၊ အဂ္ဂမဟာ

ပဏ္ဍိတ၊ မန္တလေးမြို့၊ အရွှေတောင်မြို့နယ်၊ ရှမ်းစု ဆီးဘန်နီတိုက်၊ ပုညဝတီ ဟံဇားကျောင်း (မြန်မာ ၁၂၇၁-)။ ။ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ အာစာရာ ဘိဝံသကို မန္တလေးတိုင်း၊ သာစည်မြို့နယ်၊ တမာကုန်း ကျေးရွာ၌ ခမည်းတော် ဦးကြီးညို၊ မယ်တော် ဒေါ်ဒေါ်ဆွတ်တို့က သက္ကရာဇ် ၁၂၇၁ ခုနှစ် သီတင်းကျွတ် လဆန်း ၁၃ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။

ကိုးနှစ်သား အရွယ်တွင် သာစည်မြို့နယ် တမာကုန်းရွာ မြောက်ကျောင်းဆရာတော် ဦးပဏ္ဍာကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် မယ်တော်ခမည်းတော်တို့၏ ပစ္စယာနဂ္ဂဟကို ခံယူ၍ ရှင် သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ သာမဏဘွဲ့မှာ ရှင် အာစာရာဖြစ်သည်။ သာမဏဘဝတွင် သဒ္ဓါ၊ သင်္ဂြိုဟ်၊

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ အာစာရာဘိဝံသ

မာတိကာ၊ ဓာတုကထာ၊ အဘိဓာန်၊ အလင်္ကာ၊ ဋီကာ ကျော်စသော ပိဋကတ်ကျမ်းစာများကို သင်ယူခဲ့သည်။

၁၂၉၂ ခုနှစ်တွင် မန္တလေးမြို့ ဒက္ခိဏာရာမဘုရားကြီး တိုက် ခဏ္ဍိမိတော်၌ ရွှေရေးဆောင်တိုက် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တအာဒိစ္စရံသိကိုဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် ဦးစံတိုင်၊ ဒေါ်ရွှေမ တို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟဖြင့် မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။

ထို့နောက် ဆီးဘန်နီတိုက်သို့ ပြောင်းရွှေ့ သီတင်းသုံး၍ စာချအကျော် ဆရာတော်ကြီးများ ဖြစ်ကြသော ဘဒ္ဒန္တအာဒိစ္စရံသိ၊ ပင်းသာကျောင်းဆရာတော် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဦးခန္တိ၊ ဟံသာဝတီ ဆရာတော် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဦးဣန္ဒာသဘာ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဦးနာရဒ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော်ဦးကြယ်၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဦးဥက္ကံသာဘိဝံသ စသောဆရာတော်ကြီးများ ထံ၌ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ ဂန္ထန္တရ ကျမ်းများကို သင်ကြားတော် မူခဲ့သည်။

ထိုမှတဖန် စစ်ကိုင်းတောင်ရိုး၊ လေးကျွန်းချမ်းသာ ချောင်ဆရာတော် ဦးသောဘိတ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ)၊ အမရပူရ၊ မင်္ဂလာတိုက်သစ် ဆရာတော် ဦးဓမ္မသာမိ မိုးကုတ် ဝိပဿနာဆရာတော် ဦးဝိမလ (အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ) ဆရာတော်ကြီးများထံတွင်လည်း ယမိုက်၊ ပဋ္ဌာန်းကျမ်း များကို သင်ကြားတော် မူခဲ့သည်။

ထိုသို့ စာပေကျမ်းဂန်များကို သင်ကြားလျက် လောကုတ္တရာစာမေးပွဲများကို ဖြေဆိုတော်မူခဲ့ရာ ၁၉၂၆ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၈ ခုနှစ်အတွင်း အစိုးရ ပထမငယ်တန်း၊ ပထမလတ် တန်း၊ ပထမကြီးတန်း၊ ပထမကျော်တန်း၊ အမျိုးသား ပရိယတ္တိစာမေးပွဲ၊ ပထမကျော်တန်းနှင့် အစိုးရဓမ္မာစရိယ တန်းများကို အောင်မြင်တော် မူခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် စာလိုက်သံသာတော် ၂၀၀ ကျော် အား စာပေသင်ကြားပေးရာ အထူးသဖြင့် အဘိဓမ္မာ ပဋ္ဌာန်းကျမ်းကြီးကို ပို့ချပေးတော်မူရာတွင် ထူးချွန်၍

၁၃၂၄ ခုနှစ်တွင် မန္တလေး ပရိယတ္တိသာသနဟိတ အသင်း ကြီးက ဆက်ကပ် လှူဒါန်းသော ဘဒ္ဒန္တအာစာရာဘိဝံသ ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ (မူလစာချ) ဘွဲ့တံဆိပ် တော်ကို ရရှိတော်မူသည်။

ထို့အပြင် ဆရာတော်သည် ဝိနယပါလစာမေးပွဲများကို ကျင်းပတော်မူ၍ ဝိနယ ငယ်၊ လတ်၊ ကြီး ဆုများချီးမြှင့် ခြင်း၊ အစိုးရ ပါဠိပထမပြန် စာမေးပွဲကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့ နာယကအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပါဠိတက္ကသိုလ် အစိုးရ ခန့်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ တင်ရာ၌ ဝိသောဓက၊ ပဋိဝိသောဓက၊ သြသာန သော ဓေယျအဖြစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ခရိုင်ဝိနိစ္ဆယဌာန ဝိနည်းဓိရိ အဖြစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း စသည်ဖြင့် သာသနာရေးကို အား ပေးဆောင်ရွက်တော်မူသည်။ ယခုအချိန်တွင် နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံဃာ့ ဝန်ဆောင်၊ နိုင်ငံတော် သံဃမဟာနာယက အဖြစ်လည်း ဆောင်ရွက်တော်မူလျက် ရှိသည်။

ဆရာတော်သည် ပဋ္ဌာန်းပြနည်း နိဿရည်းကျမ်း၊ ပဋ္ဌာန်း ပစ္စည်းထုတ်နည်း နိဿရည်းကျမ်း စသော ကျမ်းစာအုပ် များကိုလည်း ရေးသားပြုစုတော်မူသည်။

ဤသို့လျှင် သာသနာ အကျိုးကို သယ်ပိုးထမ်းရွက် တော်မူ၍ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော် မူသည့် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ အာစာရာဘိဝံသသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ဆက်ကပ် လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူ ခံရရှိတော်မူသည်။

အာဖရိက။ ။ အာဖရိကဒေသရှိ နိုင်ငံပေါင်း ၂၁ နိုင်ငံသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် ငတ်မွတ် ခေါင်းပါးမှု အန္တရာယ်နှင့် ကြုံတွေ့ရဦးမည်ဟုလည်းကောင်း၊ အိသီ အိုးပီးယားနိုင်ငံ တနိုင်ငံတည်းသာမက ဆူဒန်၊ မိုဇမ်ဗစ်၊ မာလီ၊ ချဒါ၊ မော်ရီတေးနီးယားနှင့် နိုင်ဂျာနိုင်ငံတို့တွင် လည်း အခြေအနေဆိုးရွားလျက်ရှိသည်ဟုလည်းကောင်း ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့ (အက်ဖ်အေအို) က ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလတွင် သတင်းထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ်တွင် စားနပ်ရိက္ခာအကူအညီသည် ၁၉၇၄ ခုနှစ်က ခန့်မှန်းထားသည်ထက် နှစ်ဆနီးပါးပိုလာကာ တန်ချိန်ပေါင်း ၆၆,၀၀,၀၀၀ လိုအပ်လာမည်ဟု ဆိုသည်။ ယေဘုယျအားဖြင့် ဆင်းရဲနွမ်းပါးလျက်ရှိသော အာဖရိက နိုင်ငံများအနက် နိုင်ငံအချို့တွင် ၁၉၇၅ ခုနှစ်အတွင်း နိုင်ငံရေး၊ လူမှုရေး၊ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဆက်ဆံရေးအရ ထူးခြားသောဖြစ်ရပ်များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့သည်။

အိသီအိုးပီးယားနိုင်ငံ

အိသီအိုးပီးယားနိုင်ငံ အစိုးရသည် ရေနှင့် မြေဆီလွှာ ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် အမျိုးသား ဖွံ့ဖြိုးရေး ၁၀ နှစ် (၁၉၈၀-၈၁ မှ ၁၉၈၉-၉၀ အထိ) စီမံကိန်းရေးဆွဲ ဆောင်ရွက်လာခဲ့ရသည်။ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်နောက်ပိုင်းမှစ၍ ဆက်တိုက်နီးပါးမိုးခေါင်ပြီး မြေဆီခန်းခြောက်သည့် ဒေသများမှာ ယင်းနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းရှိ အီးရီးထရီးယား၊ တိုင်ဂရေ၊ ဝေါလီနှင့် ရှိုဝါဒေသများဖြစ်ကြသည်။ ၁၉၇၃-၇၄ ခုနှစ်အတွင်းတွင် စားနပ်ရိက္ခာ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှု ဘေးဒဏ်နှင့် ကြုံတွေ့ခဲ့ရသည်။ ၁၉၈၄-၈၅ ခုနှစ်အတွင်းတွင်လည်း ယင်းဘေးဒဏ်ကို လူပေါင်း ခြောက်သန်းကျော် ခံစားနေကြရပြီး ၁၉၇၃-၇၄ ခုနှစ်က အခြေအနေထက် ပိုမိုဆိုးရွားလျက်ရှိသည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅-၈၁၊ ၁၃၃ နှင့် ၈၁၊ ၂၇၁-၇၂။)

ထိုသို့ မိုးခေါင်ရေရှား၍ ရိက္ခာပြတ်လပ်မှုကြောင့် အကျပ်အတည်းပေါ်ပေါက်ခဲ့မှုသည် အိသီအိုးပီးယားနိုင်ငံ သမိုင်းတွင် နှစ် ၂၀ အတွင်း အဆိုးရွားဆုံးဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ယင်းအခြေအနေမှ အချိန်မီကယ်တင်နိုင်ရေးအတွက် အရေးပေါ်အကူအညီများ အချိန်မီပေးပို့ကြရန် ကမ္ဘာ့သို့မေတ္တာရပ်ခံခဲ့သည်။ ဗြိတိန်အစိုးရသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလအထိ နှစ်နှစ်တာ ကာလအတွင်း ဒေါ်လာ ၁၇ ဒသမ ၅ သန်းကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၈၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလမှ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလအထိ ဒေါ်လာ ၁၅ ဒသမ ၈ သန်းကို အရေးပေါ်အကူအညီအဖြစ်လည်းကောင်း ပေးပို့ခဲ့သည်။ ၁၉၈၃-၈၄ ခုနှစ်အတွင်း စားနပ်ရိက္ခာအကူအညီအဖြစ် သီးနှံတန်ချိန် ၁,၁၇,၀၀၀ နှင့် နို့ထွက်ပစ္စည်းတန်ချိန် ၅၀၀၀ တို့ကို

အနောက်တိုင်းတေးဂီတပညာရှင် ၄၅ ဦးက ရန်ပုံငွေဒေါ်လာ သန်း ၅၀ အထိ ရှာဖွေ၍လှူဒါန်းခဲ့သည်။

ဤသို့ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုဒဏ်ကိုခံနေရသော အာပရိကဒုက္ခသည်များအတွက်...

ထောက်ပံ့ခဲ့သည့် ဥရောပဘုံဈေးအဖွဲ့ကလည်း အိသီအိုးပီးယားနှင့် ဆာဟဲဒေသတို့အား နောက်ထပ်သီးနှံတန်ချိန် ၁,၀၀,၀၀၀ ပေးမည်ဟုကမ်းလှမ်းသည်။ အီတလီအစိုးရက ဒေါ်လာ ၉ သန်းဖိုး အရေးပေါ်အကူအညီပေးရန် ကတိပြုသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုကလည်း ၁၉၈၄ ခုနှစ် နှစ်ကုန်ပိုင်းအထိ စားနပ်ရိက္ခာအကူအညီ ဒေါ်လာ ၉၈ သန်းဖိုး ထောက်ပံ့ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။ အရှေ့ဥရောပနိုင်ငံများကလည်း ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စုမှ တန်ချိန် ၁၀,၀၀၀၊ အရှေ့ဂျာမနီမှ တန်ချိန် ၃၀၀၀ အပါအဝင် စားနပ်ရိက္ခာတန်ချိန် ၃၀,၀၀၀ ထောက်ပံ့ခဲ့သည်။ တရုတ်အစိုးရကလည်း သီးနှံတန်ချိန် ၈၀,၀၀၀ လှူဒါန်းသည်။ စကင်ဒီနေးဗီးယန်းနိုင်ငံများ၊ ပြင်သစ်နိုင်ငံ၊ ဂျပန်နိုင်ငံနှင့် အနောက်ဂျာမနီတို့ကလည်း အရေးပေါ်အကူအညီများပေးပို့သည်။

အာဖရိက

အိသီအိုးပီးယားနိုင်ငံအကြီးအကဲ ဗိုလ်မှူးကြီး မင်ဂျစ် စတုသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလကမ္ဘာ့စည်းသည့် အိသီအိုးပီးယား အလုပ်သမား ပါတီ (ဒဗလျူပီအီး) ၏ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ်အဖြစ် တာဝန် ယူသည်။ ကေရာဇ်ဟေလီဆီလက်ဆီကို ဖြုတ်ချခဲ့သည့် ၁၀ နှစ် မြောက်အခမ်းအနားကို ယင်းပါတီထူထောင်အပြီး နှစ် ရက်အကြာ စက်တင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပ ခဲ့ရာ ကုန်ကျစရိတ် ဒေါ်လာသန်း ၁၀၀ မှ သန်း ၂၀၀ အတွင်း ကျခံသုံးစွဲခဲ့သောကြောင့် မင်ဂျစ်စတုအစိုးရကို အနောက်နိုင်ငံအစိုးရများနှင့် အကူအညီထောက်ပံ့ရေး အဖွဲ့အစည်းများက ဝေဖန်ရှုတ်ချခဲ့ကြသည်။

ဆူဒန်နိုင်ငံရှိ ဒုက္ခသည်စခန်းများမှ အိသီအိုးပီးယန်း ရဟူဒီလူမျိုးများကို အစွဲရေး နိုင်ငံသို့ လေယာဉ်ဖြင့် လျှို့ဝှက်စွာပို့ပေးခဲ့သည့်ဖြစ်ရပ်နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလတွင် အသေးစိတ်သတင်းများ ထွက်ပေါ်လာ ခဲ့သည်။ ထိုသို့ပို့ပေးခြင်းကို မိုးဇက်စစ်ဆင်ရေးဟူသော အမည်ပေးပြီး အစွဲရေးအစိုးရနှင့် ရဟူဒီအေဂျင်စီတို့က ကမကထပြုလျက် ၁၉၈၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလမှစ၍ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ ရဟူဒီ အေဂျင်စီ စီသည် အစွဲရေးနိုင်ငံသို့ ဝင်ရောက်နေထိုင်လိုသော ရဟူဒီလူမျိုး များကို သယ်ပို့ပေးရန်တာဝန်ယူထားသည့် အစိုးရနှင့် မသက်ဆိုင်သော အဖွဲ့ အစည်း ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံတကာ အတိုင်းအတာအရ သတင်းပေါက်ကြားခဲ့၍ ဇန္နဝါရီလ ၆ ရက်နေ့တွင် ယင်းလုပ်ငန်းကို ရပ်ဆိုင်းလိုက်ရသည်။ ထိုအချိန်တွင် အိသီအိုးပီးယန်းရဟူဒီလူမျိုး ၇၀၀၀ ကျော် ကို အစွဲရေးနိုင်ငံသို့ပို့ပေးပြီးဖြစ်သည်။ “သုစိမ်းတရံဆံ” ဟုလည်းကောင်း၊ “အရပ်တပါးသို့ရောက်နေသူ” ဟုလည်း ကောင်း အနက်အဓိပ္ပာယ်ရသည့် ဖလက်ရှာဟူသော အမည်ဖြင့် လူသိများသော အိသီအိုးပီးယန်းရဟူဒီလူမျိုး များသည် သမ္မာကျမ်းစာအရ အစွဲရေးနိုင်ငံတွင် ရေကြည် ရာ မြက်နှုရာ လှည့်လည်နေထိုင်ခဲ့ကြပေးသည့် လူမျိုးတစ်စု ဆင်းသက်လာသူများဖြစ်ကြသည်ဟုလည်းကောင်း၊ ရဟူဒီ ဘာသာအယူဝါဒသို့ ကူးပြောင်းခဲ့သူများ၏ အနွယ် အဆက်များ ဖြစ်ကြသည်ဟု လည်းကောင်း ယူဆ ထားပြီး ၎င်းတို့သည် အိသီအိုးပီးယားနိုင်ငံတွင် နေထိုင်ခဲ့ကြသည် မှာ နှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀ ခန့်ကြာပြီဟု ခန့်မှန်းထားသည်။ အများစုသည် ဂွန်ဒါနှင့် တိုင်ဂရေပြည်နယ်တို့၌ နေထိုင်ကြ သည်။ ရဟူဒီဘာသာ ပေါ်ထွန်းစအချိန်က ပုံစံအတိုင်း ကိုးကွယ်ကျင့်ကြံနေထိုင်ကြသူများဖြစ်၍ အစွဲရေးနိုင်ငံ သည် ပြန်လည်ရောက်ရှိလာရေးဥပဒေအရ အိသီအိုးပီး ယန်းရဟူဒီများသည် အစွဲရေးလူမျိုးဖြစ်လာရန် အခွင့် ရှိသည်ဟု ၁၉၇၅-ခုနှစ်က အသိအမှတ်ပြုခဲ့သည်။ လူဦးရေ

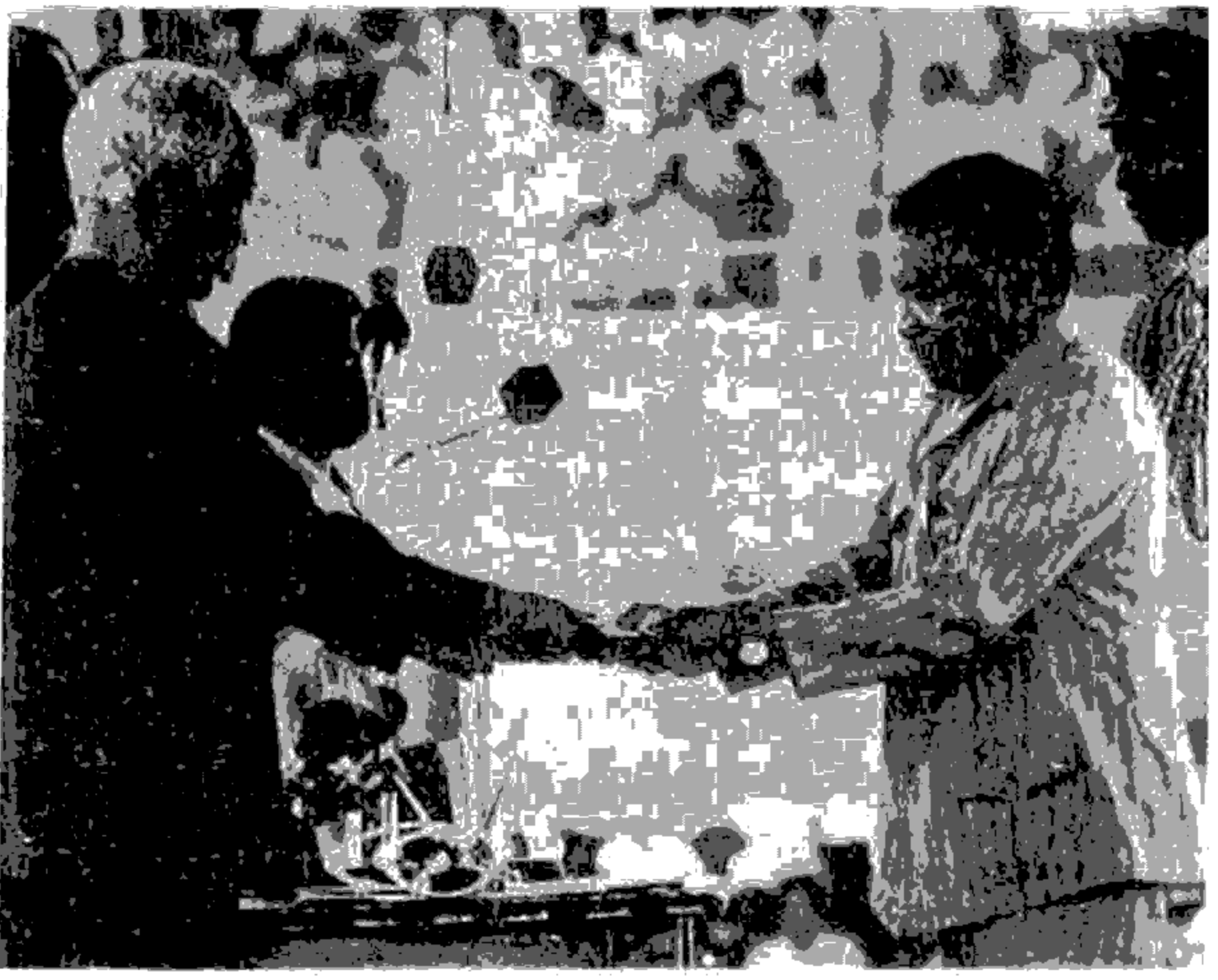
၂၅,၀၀၀ ခန့်ရှိမည်ဟုတွက်ဆထားသော ယင်းလူမျိုးပု တစုလုံးကို ရွှေ့ပြောင်းယူမည့်စီမံကိန်းသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ လကုန်ပိုင်းတွင်ရပ်ဆိုင်းသွားခဲ့သည်။

တန်ဇာနီးယားနိုင်ငံ

တန်ဇာနီးယားနှင့် ဇန်ဇီဗာတို့ပေါင်းစည်းကာ ပြည် ထောင်စုဖွဲ့ထားသည့် ၁၉၇၇ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေကို ပြင်ဆင်ရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အစိုးရအဖွဲ့အတွင်း ရှေ့တန်းတင်ဆွေးနွေးလာသည်မှာ ကြာ ပြီ ဖြစ် သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅-စာ၊ ၂၇၃--ရ။) အာဏာရချာ မာချာ မာပင်ဒူဇီပါတီ (စီစီအမ်-တော်လှန်ရေးပါတီ) အမျိုးသားအလုပ်အမှုဆောင်ကော်မတီ (အင်အီးစီ) က ယင်းအခြေခံ ဥပဒေကို ပြင်ဆင်သည့် အချက် များ ကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် တရားဝင်အဆိုပြုပြီး အမျိုး သားလွှတ်တော်က လိုအပ်သောထောက်ခံမဲ သုံးပုံနှစ်ပုံဖြင့် ထိုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် အတည်ပြု ပေးသည်။ ထို့ပြင် ဇန်ဇီဗာပါလီမန်တွင် အောက်တို ဘာလ ၁၀ ရက်နေ့က အတည်ပြုခဲ့သောဥပဒေကြမ်းအရ ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဇန်ဇီဗာကျွန်း ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ကိုလည်း ပြင်ဆင်ခဲ့သည်။

ထိုပြင်ဆင်ချက် များသည် ပထမ ဒုတိယ သမ္မတ ရာထူးနှင့် ဒုတိယ ဒုတိယ သမ္မတ ခန့်ထားခြင်းဟူသော ၁၉၇၇ ခုနှစ်က ရပ်ဆိုင်းထားခဲ့သည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်း ဟောင်းကို ပြန်လည်ပြဋ္ဌာန်းပေးသည်။ သမ္မတလောင်း၏ အနည်းဆုံးရှိရမည့် အသက်ကန့်သတ်ချက်ကို ၃၀ နှစ်မှ ၄၀ နှစ်သို့ တိုးမြှင့်လိုက်သည်။ သမ္မတသက်တမ်းသည် ငါးနှစ်ဖြစ်ပြီး နောက်ထပ် ငါးနှစ်သက်တမ်းတကြိမ်သာ ပြန်လည်ရွေးချယ်ဘင်မြောက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်ဟု ပြဋ္ဌာန်း

တန်ဇာနီးယားသမ္မတ ညီရေးရေး(ဝဲ)က ယင်းအား ဆက်ခံသူထံ သမ္မတရာထူး လွှဲအပ်နေစဉ်

အာပရိက

ထားသည်။ လက်ရှိသမ္မတကွယ်လွန်လျှင်ဖြစ်စေ၊ တာဝန်
မထမ်းဆောင်နိုင်သည့်အခါတွင်ဖြစ်စေ သမ္မတ၏အာဏာ
ကို ပထမ ဒုတိယသမ္မတအား လွှဲအပ်နိုင်ပြီး တဖန်
ဆက်လက်၍ ယင်းအာဏာကိုဆက်ခံနိုင်သည့် အစီအစဉ်
မှာ ဒုတိယ ဒုတိယသမ္မတ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်၏ ပြော
ရေးဆိုခွင့်ရှိသူနှင့် တရားသူကြီးချုပ်တို့ဖြစ်သည်ဟု ဖော်
ပြထားသည်။ သမ္မတထူးလွန်လှသည့်အချိန်မှ ရက်
ပေါင်း ၉၀ အတွင်း သမ္မတရွေးကောက်ပွဲကျင်းပပေး
ရမည်ဟုလည်း အခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ချက်၌ ပါရှိသည်။

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပြင်ဆင်ချက်အရ ပထမ ဒုတိယ
သမ္မတဖြစ်သော အလီ ဟက်ဆန် မိုညီကို တန်ဇာနီးယား
နိုင်ငံ၏ တခုတည်းသောပါတီဖြစ်သည့် စီစီအမ်၏ ဒုတိယ
ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၃ ရက်နေ့တွင်
အရေးပေါ်ပါတီညီလာခံက ထောက်ခံမဲ ၉၆ ရာခိုင်နှုန်း
ဖြင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့သည်။

သမ္မတ ဒေါက်တာ ဂျူလီယပ်စ် ကမ်ဘာရာဂေ ညီရေး
ရေးသည် တန်ဇာနီးယားနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးရရှိသော
၁၉၆၁ ခုနှစ်က တန်ဂါညီကားပြည်မ၏ ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်ခဲ့
ပြီး ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် သမ္မတနိုင်ငံအဖြစ် ထူထောင်သော
ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ တန်ဂါညီကားနိုင်ငံ၏ ပထမ
ဦးဆုံး သမ္မတဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် တန်ဂါ
ညီကား ပြည်မနှင့် ဇန်ဇီဘာတို့ကို ပေါင်းစည်းကာ တန်ဇာ
နီးယား ပြည်ထောင်စု သမ္မတနိုင်ငံ တည်ထောင်သော
အခါတွင်လည်း သမ္မတအဖြစ် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်ခဲ့
သည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် အောက်တိုဘာလတွင် သမ္မတ
အဖြစ် ပြန်လည်ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခံရသောအခါ ထို
သမ္မတသက်တမ်းစေ့ရောက်လျှင် နောက်ထပ်တကြိမ် ပြန်
လည် အရွေးခံတော့မည်မဟုတ်ဟု အတိအလင်းကြေငြာ
ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ ငါးနှစ်သက်တမ်းစေ့ရောက်သော ၁၉၈၅
ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ဒေါက်တာညီရေးရေး အနား
ယူသွားလျှင် သမ္မတထူးကို ဆက်ခံနိုင်ရန် အလီ ဟက်
ဆန် မိုညီကို စီစီအမ်ပါတီက ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၅
ရက်နေ့တွင် ရွေးချယ်လိုက်သည်။ ကီဆွာဟိလီ ဘာသာ
စကားအရ တန်ဇာနီးယားပြည်သူတို့က မွာလီမူ (ဆရာ)
ဟု တလေးတစား ခေါ်ဆိုခြင်းခံရသော၊ တတိယကမ္ဘာ၏
ထင်ရှားသော နိုင်ငံရေးသုခမိန့်ကြီး ဒေါက်တာညီရေးရေး
သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ဒါရက်ဆာလမ်း
မြို့တော် အမျိုးသားအားကစားရုံ၌ အလီ ဟက်ဆန် မိုညီ
အား အခမ်းအနားဖြင့် အာဏာလွှဲပြောင်းပေးလိုက်သည်။
ဒေါက်တာညီရေးရေး အနားယူခြင်း အထိမ်းအမှတ်အဖြစ်
အကျဉ်းသား ၂,၃၀၀ အား လွတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့်ပေးလိုက်
သည်။ ဇန်ဇီဘာကျွန်း၏ သမ္မတအဖြစ် ဆိုက်ဒရစ် အဗွဒူ

ဝါကိုကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၅ ရက်နေ့တွင်
ရွေးချယ်ခဲ့သည်။

လိုက်ဗီးရီးယားနိုင်ငံ

အမျိုးသား ကိုလိုနီထူထောင်ရေးအဖွဲ့ဝင် အာပရိက
နိုင်ငံသားတို့ ၁၈၂၂ ခုနှစ်တွင် ထူထောင်ခဲ့သော လိုက်
ဗီးရီးယားနိုင်ငံသည် ၁၈၄၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်
နေ့တွင် ပထမဆုံး လွတ်လပ်ရေးရရှိသော လူမည်း
သမ္မတနိုင်ငံ ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၁၈၇၇ ခုနှစ်မှစ၍ အာဏာ
ရလာခဲ့သော ထရူးရှစ်နိုင်ငံရေးပါတီ၏ ခေါင်းဆောင် ဖြစ်
သူ ဝီလျံ တပ်မင်းသည် ၁၉၄၁ ခုနှစ်မှစ၍ သမ္မတအဖြစ်
စီမံအုပ်ချုပ်လာခဲ့ရာ ၁၉၇၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၃ ရက်နေ့
တွင် ကွယ်လွန်သဖြင့် ဝီလျံ တောလဗတ်က အရိုက်အရာ
ကို ဆက်ခံသည်။ စားသုံးကုန် ဆန်ဈေးနှုန်းတို့ မြင့်တင်
ရန် အစိုးရက စီစဉ်သော ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် လူထုအုံကြွ
ဆန္ဒပြသည်။ တပ်မတော်က သမ္မတနန်းတော်ကို အကာ
အကွယ်ပေးစဉ် ဆန္ဒပြသူ ၄၁ ဦး သေဆုံးသည်။ ထို့
ကြောင့် တပ်ကြပ်ကြီးဆာဂျင် ဆင်မြူရယ် ဒိုး (၂၈ နှစ်)
သည် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ဧပြီလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် အာဏာ
သိမ်းရာ သမ္မတ တောလဗတ်နှင့် လူ ၂၇ ဦး သေဆုံးသည်။
ဆာဂျင်ဒိုးသည် ပြည်သူ့ကယ်တင်ရေး ကောင်စီ (ပီ
အာစီ) ခေါ် အဖွဲ့ဝင် ၁၇ ဦးပါဝင်သော ကောင်စီဖြင့်
အုပ်ချုပ်သည်။ တောလဗတ်၏ အစိုးရအရာရှိ ၁၃ ဦးကို
ထိုနှစ် ဧပြီလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် လူထုရှေ့မှောက်၌ ကွပ်
မျက်ခဲ့သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင်
ပီအာစီကို ဖျက်သိမ်းပြီးအဖွဲ့ဝင် ၅၂ ဦး ပါဝင်သော အမျိုး
သား လွှတ်တော်ကို ဖွဲ့စည်းသည်။ ထိုလွှတ်တော်တွင်
ပီအာစီကောင်စီဝင် စစ်အရာရှိ ၁၇ ဦးနှင့် အရပ်သား ၃၅
ဦး ပါရှိသည်။ ဆင်မြူရယ်ဒိုးသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ
၂၅ ရက်နေ့တွင် သမ္မတအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာ ကျိန်ဆိုသည်။
လိုက်ဗီးရီးယား သမ္မတနိုင်ငံ ထူထောင်ခြင်း ၁၃၇ နှစ်
မြောက် အထိမ်းအမှတ်နေ့ဖြစ်သည့် ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်နေ့
တွင် နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှု ပိတ်ပင်ထားသည့်အမိန့်ကို ရုပ်
သိမ်းပေးလိုက်သည်။

လိုက်ဗီးရီးယားနိုင်ငံ၌ ၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ
တွင် ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပသည်။ ဆာဂျင်အဆင့်ဖြင့်
အာဏာသိမ်းခဲ့ပြီးနောက် မကြာမီတွင် ကြယ်ငါးပွင့် ဗိုလ်
ချုပ်ကြီး အဆောင်အယောင်ကို ရယူခဲ့သော ဒိုးသည်
သမ္မတလောင်းအဖြစ် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ရာထောက်ခံမဲ ရာနှုန်း
ပြည့်နီးပါးဖြင့် ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခံရသည်ဟု ကြေငြာ
ခဲ့သည်။

အာဖရိက

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ လိုက်ဗီးရီးယားနိုင်ငံ၏ ပြည်ပကြွေးမြီသည် ဒေါ်လာသန်း ၁၀၀၀ ကျော်ရှိ၍ အစိုးရဝန်ထမ်းများအား လစာမပေးနိုင်သည်မှာ လပေါင်းများစွာ ကြာပြီဟု ဆိုသည်။ အလုပ်လက်မဲ့ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်း ရှိသည်။ ထိုသို့ ကျပ်တည်းနေသော စီးပွားရေးအခြေအနေကြောင့် မကျေနပ်သူများလည်းရှိသည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့က ဗိုလ်မှူးကြီးမိုးဇော် ဖလန်ဇမေတင်က ဒိုးကိုပစ်ခတ်လုပ်ကြံရာ ဒိုးသည် လွတ်မြောက်ခဲ့၍ ဗိုလ်မှူးကြီးမိုးဇော် သေဒဏ်ပေးခံရသည်။ လိုက်ဗီးရီးယား စစ်တပ်အကြီးအကဲဟောင်း ဗိုလ်မှူးချုပ်သောမတ် ကီဝန်ကပါသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် အာဏာသိမ်းရန် ကြိုးပမ်းခဲ့ရာ အာဏာသိမ်းတပ်ဖွဲ့ဝင် ၁၀ ဦးနှင့် အစိုးရတပ်သား ငါးဦးသေဆုံးရပြီး မအောင်မြင်ခဲ့ချေ။ အာဏာသိမ်း တပ်ဖွဲ့တွင် အိမ်နီးနားချင်း ဆီယာရာလီအွန်နိုင်ငံနှင့် ကျူးပားနိုင်ငံတို့မှ စစ်သားများပါဝင်သည်ဟု အစိုးရတပ်အကြီးအကဲ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဟင်နရီဒီဗာက ပြောကြားခဲ့သည်။ ကီဝန်ကပါသည် ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ် အာဏာသိမ်းပွဲတွင် ဒိုးကို ထောက်ခံခဲ့သူဖြစ်ပြီး ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ဒိုးကိုဆန့်ကျင်လုပ်ကြံမှုတစ်ခု ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့သည်ဟု စွပ်စွဲခံရသဖြင့် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ထွက်ပြေးခဲ့ရသည်။ သူ၏ အာဏာသိမ်းရန်ကြံစည်မှု အရေးနိမ့်ပြီးနောက် အစိုးရတပ်က ကီဝန်ကပါကို ဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခဲ့သည်။ အာဏာသိမ်းပွဲဖြစ်ပွားပြီးနောက် အစိုးရတပ်ဖွဲ့ဝင်များသည် မွန်ဂိုဗီယာမြို့ရှိ အတိုက်အခံ နိုင်ငံရေးပါတီ လိုက်ဗီးရီးယန်းအက်ရှင်ပါတီ၏ ဌာနချုပ်အပါအဝင် အဆောက်အအုံအချို့ကို မီးတင်ရှို့ ခဲ့သည်။

နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ

နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ၌ ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် သမ္မတရှိဟူ ရှာဂါရီ၏ အရပ်သားအစိုးရအဖွဲ့ကို ဗိုလ်ချုပ် မိုဟမုက် (မဟမ္မာဒ) ဘူဟာရီ၏ ထိပ်တန်းစစ်ကောင်စီ (အက်စ်အမ်စီ) က ဖြုတ်ချ၍ အာဏာသိမ်းယူခဲ့သည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိဗရာဟင် ဘဒါမာစီ ဘာဘန်ဂီဒါက ဘူဟာရီအစိုးရထံမှ သွေးထွက်သံယိုမရှိပဲ အာဏာ သိမ်းပြန်သည်။ ဘီယာဖရာစစ်ပွဲ လေးနှစ်ကြာမျှ ဖြစ်ပွားခဲ့ပြီးနောက် အာဏာရရှိခဲ့သော ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ယာကူဘူ ဂိုဝန်ကို ၁၉၇၅ ခုနှစ်က ဖြုတ်ချခဲ့ရာတွင်လည်းကောင်း၊ နောက်တနှစ်တွင် အာဏာသိမ်းရန်ကြံစည်သော စစ်အရာရှိများကို လက်နက်ချရန် ဖျောင်းဖျေခဲ့ရာတွင် လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် ရှာဂါရီအစိုးရကို ဖြုတ်ချခဲ့ရာတွင်လည်းကောင်း ဘာဘန်ဂီဒါသည် အဓိကအခန်းကဏ္ဍမှ ပါဝင်

နိုင်ဂျီးရီးယား အာဏာသိမ်းခေါင်းဆောင် ဘာဘန်ဂီဒါ(ယာ) နှင့် အာဏာသိမ်းခံရသူ ဘူဟာရီ

ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ အာဖရိကတိုက်တွင် လူဦးရေအများဆုံး ဖြစ်သော နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ၏ သမိုင်းစဉ်၌ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်က ဗြိတိန်နိုင်ငံထံမှ လွတ်လပ်ရေးရခဲ့ပြီးသည့်နောက်ပိုင်းတွင် ၁၉၇၅ ခုနှစ် အာဏာသိမ်းပွဲသည် ဆဋ္ဌမအကြိမ်မြောက် အာဏာသိမ်းပွဲဖြစ်သည်။

ဘူဟာရီ၏လက်ထက်တွင် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်သူများအား ပြင်းထန်သောအပြစ်ဒဏ် ချမှတ်၍ နှိပ်ကွပ်ခဲ့သည်။ နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ၌ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် စစ်အစိုးရက သေဒဏ်စီရင်ခြင်းကို စတင်ပြဋ္ဌာန်းလာခဲ့ရာမှ ရှာဂါရီအစိုးရလက်ထက်တွင် အမြင့်ဆုံးအပြစ်ဒဏ်အဖြစ် တသက်တကျွန်း ထောင်ဒဏ်ကို သတ်မှတ်ခဲ့သည်။ ဘူဟာရီလက်ထက်တွင် လက်နက်ကိုင်လုယက်မှုအတွက် သေဒဏ်စီရင်ရန် ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် အမိန့်ကြေငြာချက် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ယင်းအမိန့် ထုတ်ပြန်ချိန်တွင် ယင်းပြစ်မှုအတွက် ရုံးတင်စစ်ဆေးခံရန် စောင့်ဆိုင်းနေရသော အကျဉ်းသား ၁,၀၀,၀၀၀ ကျော်ရှိပြီး၊ ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ၎င်းတို့ထဲမှ ၅၀၀၀ ခန့်ကို သေဒဏ်အမိန့်ချမှတ်ပြီးဖြစ်သည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ် ဧပြီလမှစ၍ အထူးခုံရုံးများဖွဲ့ကာ လာဘ်စားမှု၊ အလုံ့လုံစားလုပ်မှုများကို စစ်ဆေးစီရင်ခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဝန်ထမ်းလောကနှင့် နိုင်ငံရေးနယ်ပယ်၌ ယင်းပြစ်မှုများ ကင်းစင်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်ပဲ ရှိသည်။ ၁၉၇၅ ခုနှစ် မေလတွင် အိမ်နီးနားချင်း အာဖရိက နိုင်ငံများမှ တရားမဝင် ခိုးဝင် နေထိုင်သူ ၇,၀၀,၀၀၀ ကို နှင်ထုတ်ခဲ့၍ နိုင်ငံရေးအရ ပြိုင်ဘက်များကို အကျဉ်းချထားခဲ့ခြင်းကြောင့် အာဖရိကနိုင်ငံအချို့က မကျေနပ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ သမ္မတဟောင်း ရှာဂါရီ၏ ယောက်ဖတော်စပ်၍ ၁၉၇၉ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလမှ ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလအထိ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဝန်

ကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သူ ဒေါက်တာဥမာရူ ဒစ်ကိုသည် ဘူဟာရီတို့ အာဏာသိမ်းချိန်တွင် ဗယ်နင်နိုင်ငံမှတစ်ဆင့် ဗြိတိန်နိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးသွားခဲ့ရာ ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ တွင် သံတမန်ပိုင် ပစ္စည်းအဖြစ် တံဆိပ်ကပ်ထားသော သေတ္တာကြီးထဲ၌ ဒစ်ကိုကို ထည့်သွင်းလျက် နိုင်ဂျီးရီးယား နိုင်ငံသို့ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ရန် ကြံစည်မှုတစ်ရပ် ဖြစ်ပွား ခဲ့သည်။ ထိုအကြံအစည်ကို စကော့တလန်ယဒ် ထောက် လှမ်းရေးအဖွဲ့က သိရှိသဖြင့် အရေးယူခဲ့ရသည်။ ယင်း ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဗြိတိန်အစိုးရနှင့် နိုင်ဂျီးရီးယားအစိုးရ တို့သည် သံအရာရှိများကို အပြန်အလှန် နှင်ထုတ်ခဲ့ကြ သည့် အခြေသို့ ရောက်ခဲ့ရသည်။ ထို့ပြင် ဘူဟာရီအစိုးရ အဖွဲ့သည် ဒေါ်လာသန်း ၂၂,၀၀၀ နှင့် သန်း ၂၅,၀၀၀ ကြား ရှိမည်ဟု ခန့်မှန်းရသော ပြည်ပကြေးမြီပြုဿနာကို လည်း မဖြေရှင်းနိုင်သေးချေ။ နိုင်ဂျီးရီးယား နိုင်ငံ၏ ပြည်ပပို့ကုန်မှရရှိသော ဝင်ငွေစုစုပေါင်း၏ ၉၅ ရာခိုင်နှုန်း သည် နှစ်စဉ်ရေနံတင်ပို့ရောင်းချရငွေ ဖြစ်သည်။ ယင်း ရေနံတင်ပို့ရောင်းချရငွေ၏ ထက်ဝက်ကို ပြည်ပကြေးမြီပေး ဆပ်ရာတွင် သုံးစွဲနေရသည်။ လွန်ခဲ့သော လေးနှစ်တာ ကာလအတွင်း ကမ္ဘာ့ရေနံဈေးနှုန်း ကျဆင်းလာလေရာ ရေနံတင်ပို့ကုန်မှဝင်ငွေသည် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်က ဝင်ငွေ၏ ထက်ဝက်မျှသာ ရှိတော့သည်။ ထို့ကြောင့် ပိုမိုနက်ရှိုင်း လာသော စီးပွားရေးအကျပ်အတည်းကို ကျားကန်ပေးနိုင် ရန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ငွေကြေးရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (အိုင်အမ် အက်မ်)ထံမှ ဒေါ်လာငွေသန်းပေါင်း ၂,၅၀၀ နှင့် ၃,၅၀၀ အတွင်း ချေးယူရရှိနိုင်ရေးအတွက် လုံးပမ်းနေရသည်။ ထို့ပြင် အစိုးရအသုံးစရိတ် လျော့ချရမည်ဖြစ်၍ စစ်သား ၃၀,၀၀၀ ကို ထုတ်ပယ်လျော့ချရန် စီစဉ်လာသည်။ ထိုသို့ နိုင်ငံ၏ အခြေအနေယိုယွင်းလာသောကြောင့် ဗိုလ်ချုပ် ကြီး ဘာဘန်ဂီဒါက အာဏာသိမ်းယူခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆို သည်။

ယူဂန်းဒါးနိုင်ငံ

ယူဂန်းဒါးနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံးသမ္မတဖြစ်သော ဘာဂန်ဒါ မျိုးနွယ်စု ဘုရင်မူတေဆာကိုဖယ်ရှားကာ ၁၉၆၆ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် သမ္မတရာထူးကို ယူလိုက်သောမိလတန် အိုဘိုတေသည် ၁၉၇၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်မှူးချုပ် အီဒီအာမင်၏ ဖြုတ်ချခြင်းကို ခံခဲ့ရသော် လည်း ၁၉၇၉ ခုနှစ်တွင် အာမင်ဆန့်ကျင်ရေးသမားများ နှင့် တန်ဇာနီးယားတပ်များ၏ တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် အီဒီ အာမင် ပြည်ပသို့ထွက်ပြေးကာ ဆအူးဒီအာရေဗျနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံရေးခိုလှုံသွားခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ဒီဇင်ဘာ လတွင် ကျင်းပသည့် အမျိုးသားလွှတ်တော် ရွေးကောက်

ပွဲ၌ အိုဘိုတေ၏ ယူဂန်းဒါး ပြည်သူ့ကွန်ဂရက်ပါတီ အနိုင် ရရှိသဖြင့် အိုဘိုတေသည် သမ္မတအဖြစ် ရွေးချယ် တင် မြှောက် ခံရပြန်သည်။ သို့ရာတွင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် စစ်တပ်က အာဏာသိမ်းယူခြင်းကို ခံခဲ့ ရသည်။

ဒုတိယ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တီတို အိုကဲလိုက ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်ယူ၍ အဖွဲ့ဝင်ကိုးဦး ပါဝင်သည့် စစ်ကောင်စီကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ဖွဲ့စည်းသည်။ တီတို အိုကဲလိုသည် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဗြိတိသျှ စစ်တပ်တွင်းသို့ ဝင်ရောက်ပြီး မြန်မာပြည် စစ်မြေပြင်၌ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ဖူးသည့် ဝါရင့်စစ်အရာရှိကြီး ဖြစ်သည်။

အိုဘိုတေ၏လက်ထက်တွင် ယူဂန်းဒါးစစ်တပ်၏အကြမ်း ဖက်မှုကြောင့် ၁၉၈၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၄ ခုနှစ်အထိ ကာလ အတွင်း လူပေါင်းနှစ်သိန်းခန့် သေဆုံးခဲ့ရသည်ဟုဆိုသည်။ လမ်ဂီမျိုးနွယ်စုနှင့် အေခိုလီမျိုးနွယ်စုများကို အမာခံအင် အားအဖြစ် ဖွဲ့စည်းထားသည့် ယူဂန်းဒါးစစ်တပ်သည်စည်း ကမ်း လျော့နည်း၊ ခိုကွာမဖူလုံ၊ လေ့ကျင့်မှု မပြည့်ဝသော စစ်တပ်ဖြစ်လေရာ သမ္မတအိုဘိုတေသည် မြောက် ကိုရီး ယားမှ စစ်အကြံပေးအရာရှိများဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဓနသ ဟာယနိုင်ငံများအဖွဲ့မှ စစ်အကြံပေး အရာရှိများဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဗြိတိသျှ နည်းပြအရာရှိများဖြင့် လည်းကောင်း လေ့ကျင့်ပေးခဲ့သော်လည်း ယူဂန်းဒါးစစ်တပ်သည် တရား ဥပဒေစိုးမိုးရေးနှင့် ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကို အဓိကခြိမ်းခြောက် နေသော အင်အားစုပင် ဖြစ်နေလေသည်။ ထို့ပြင်သမ္မတ အာမင်ပြုတ်ကျပြီးနောက် ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ဖွဲ့စည်း ခဲ့သော ယာယီအစိုးရအဖွဲ့တွင် ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးတာ ဝန် ယူ ခဲ ဖူး သူ ယိုဝါရီ မူဆေဗီနီဦးဆောင်၍ အင်အား ၁၀,၀၀၀ ခန့်ရှိသည့်အမျိုးသားခုခံရေးတပ်မတော် (အင်အာ အေ) သည်လည်းကောင်း၊ ယူဂန်းဒါးနိုင်ငံ၏ ပထမဆုံး သမ္မတ မူတေဆာ၏ ဘာဂန်ဒါမျိုးနွယ်စုက ထောက်ပံ့ကူ ညီထားသည့် ဝန်ကြီးဟောင်း အင် ဒ ရူး ကာရီအီရာက ဦးဆောင်၍ လက်ယာဝါဒကိုင်စွဲသော ယူဂန်းဒါးလွတ် မြောက်ရေးတပ်မတော် (ယူ အက်မ် အေ) သည်လည်း ကောင်း၊ သမ္မတအာမင်၏ ဝန်ကြီးဟောင်း မိုးဆက်အလီက ဦးဆောင်၍ ဇိုင်ယာနှင့် ဆူဒန်နယ်ဗ်များတွင် ခြေကုပ်ယူ လှုပ်ရှားနေသည့် ယူဂန်းဒါး အမျိုးသားကယ်တင်ရေးတပ် ဦး (ယူအင်အာအက်မ်)သည်လည်းကောင်း ထကြွပုန်ကန် လျက်ရှိသည်။ သို့ဖြစ်၍ ယူဂန်းဒါးနိုင်ငံသား နှစ်သိန်းနီး ပါးသည် ဇိုင်ယာနိုင်ငံသို့ ထွက်ပြေးခိုလှုံခဲ့ကြရသည်။

အိုဘိုတေ၏လက်ထက်တွင် ထိုသို့နိုင်ငံမငြိမ်သက် ဖြစ်နေခြင်း ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်ရန် ပြည်တွင်းငြိမ်းချမ်းရေး စေ့စပ်ဆွေး နွေးပွဲကို ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကင်ညာနိုင်ငံ နိုင်ဂျီ

ဘီမြို့၌ ကျင်းပခဲ့သည်။ သို့သော် ၂၇ ရက်နေ့တွင် ရက် အကန့်အသတ်မရှိ ရွှေ့ဆိုင်းခဲ့ရသည်။ သြဂုတ်လ ၁ ရက် နေ့က ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ်ခန့်အပ်ခဲ့သော ပေါလီ မှုဝန်ဂါ သည် သမ္မတအိုဘိုတေးအာဏာရစေရန် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ရှေး ကောက်ပွဲ၌ မသမာမှုများပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်ဟု အတိုက် အခံအင်အားစုတို့က ဝေဖန်ခဲ့သဖြင့် အိုကဲလိုသည် သြဂုတ် လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် မှုဝန်ဂါကို ရာထူးမှ ဖယ်ရှားကာ ဘဏ္ဍာ ရေးဝန်ကြီးဟောင်းအေဘရာဟင် ဝါလီဂိုကို အစားထိုးခန့် အပ်လိုက်သည်။

ဆူဒန်နိုင်ငံ

သမ္မတ အဗ္ဗမေး အယ်ဇာဟီနှင့် ဝန်ကြီးချုပ် မိုဟမုက် အာမက် မားဂွပ်တို့ ဦးဆောင်သော အစိုးရအဖွဲ့ကို ၁၉၆၉ ခုနှစ် မေလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ဖြုတ်ချပြီး အာဏာရလာ ခဲ့သော သမ္မတဂျာဖားမိုဟမုက် အယ် နိုမေရီကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၆ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အဗ္ဗဒယ်ရာမန် ဆွာရက်ဒါဟက်က ရာထူးမှ ဖယ်ရှားလိုက်သည်။ သမ္မတ နိုမေရီက ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဆွာရက်ဒါဟက်ကို မတ်လ ၁၆ ရက် နေ့တွင် ကာကွယ်ရေးဝန် ကြီးနှင့် စစ်ဦးစီးချုပ်အဖြစ်ခန့် အပ်ပေးခဲ့ပြီးနောက် သုံးပတ်ခန့်အကြာတွင် ထိုသို့အာဏာ သိမ်းမှု ဖြစ်ပွားခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သမ္မတနိုမေရီသည် အမေ ရိကန်ပြည်ထောင်စုမှ ပြန်လာပြီး အိဂျစ်နိုင်ငံသို့ ဝင်ရောက် ရပ်နားစဉ် အာဏာသိမ်းမှုသတင်းကို ကြားသိရသဖြင့် အိဂျစ်နိုင်ငံမှပင် ခိုလှုံနေလိုက်ရသည်။

သမ္မတနိုမေရီသည် ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင် အစ္စလာမ်တရား ဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ရာ ထိုဥပဒေအရ ပစ္စည်းခိုးသူများကို လက်ဖြတ်ပစ်ခြင်း၊ အရက်သောက်စားသူများကို လူမြင် ကွင်း၌ကြိမ်ဒဏ်ပေးခြင်းနှင့် အိမ်ထောင်ရေးပြစ်မှုကျူးလွန် သူများကို ကြိုးပေးကွပ်မျက်ခြင်း စသည်တို့ကိုပြုလုပ်ခဲ့ သည်။ ထိုသို့ အစ္စလာမ်တရားဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်းခြင်းကြောင့် ဆူဒန်နိုင်ငံလူဦးရေ၏ လေးပုံတပုံခန့်ရှိသော တောင်ပိုင်း သား ခရစ်ယာန်ဘာသာဝင်များနှင့် ရိုးရာနတ်ကိုးကွယ်သူ များက သမ္မတနိုမေရီအစိုးရကို ဆန့်ကျင်ပုန်ကန်ကြသည်။ တည်ဆဲဖြစ်သော ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေမှ စကားပိုဒ် ၂၂၅ ရပ်အနက် ၁၂၃ ရပ်ကို ပြင်ဆင်ခြင်းဖြင့် အစ္စလာမ်ဘာသာကို ဥပဒေပြုမှု၏ တခုတည်း သော အခြေခံအဖြစ် ပြဋ္ဌာန်းရန် ကြိုးပမ်းလာခဲ့ရာ ဒုတိယ သမ္မတ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဂျီးဇက် လာ ဂူ အပါအဝင် တောင်ပိုင်းသား နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တို့က ကန့်ကွက်ခဲ့ ကြသည်။ ထို့ကြောင့် လွှတ်တော်တွင် အခြေခံဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက်မူကြမ်းအပေါ် ဆွေးနွေးရန်ရက်ကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၁ ရက်နေ့ကရွှေ့ဆိုင်းထားခဲ့ရသည်။ ထိုဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက်များကို ပြဋ္ဌာန်းဖြစ်ခဲ့လျှင် သမ္မတသည် အီမန်

ဟူသော ဘာသာရေးဘွဲ့ကို ခံယူကာ တည်ဆဲဥပဒေအရ သက်တမ်းခြောက်နှစ်သာ ပြဋ္ဌာန်းထားသော နိုင်ငံအကြီး အကဲရာထူးကို ရာသက်ပန်ရရှိသွားမည်ဖြစ်သည်။

အစ္စလာမ်ဘာသာကို ခေတ်မီစွာ ဖွင့်ဆိုရှင်းလင်းရန် အကြမ်းမဖက်သောလှုပ်ရှားမှုဖြင့် ကြိုးပမ်းနေသောသမ္မတ နိုင်ငံ သွေးချင်းသားချင်းများအဖွဲ့သည် အစ္စလာမ် တရား ဥပဒေပြဋ္ဌာန်းခြင်းကို ဆန့်ကျင်မှုဖြင့် ဖမ်းဆီးနှိပ်ကွပ်ခြင်း ခံရသည်။ ထိုအဖွဲ့ကို တည်ထောင်သူခေါင်းဆောင် မာမုတ် မိုဟာမက် တာဟာကို ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဇန္နဝါရီလ ၁၈ ရက်နေ့ တွင် သေဒဏ် ချမှတ်ခဲ့သည်။ အိသီအိုးပီးယား - ရဟူဒီလူ မျိုး(ဖလက်ရှာ) များကို ဆူဒန်နိုင်ငံမှတစ်ဆင့် အစ္စရေးနိုင်ငံ သို့ လျှို့ဝှက်စွာသယ်ပို့သည့်လုပ်ရပ်တွင် နိုမေရီအစိုးရအဖွဲ့က ပါဝင်ပတ်သက်ခဲ့သည် ဟူသောသတင်းများ ထွက်ပေါ်လာ ခဲ့သောကြောင့် မူဆလင် သွေးချင်းသားချင်းများ အဖွဲ့က ၁၉၇၅ ခုနှစ် မတ်လတွင် ဆန့်ကျင်ဆန္ဒပြခဲ့သည်။ ထိုအဖွဲ့ ၏ခေါင်းဆောင်ဖြစ်သည့်အပြင် ၁၉၇၃ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ လအထိ သမ္မတနိုမေရီ၏ တရားရေးအကြံပေးအရာရှိအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ထိုနောက်ပိုင်းတွင် နိုင်ငံခြားရေးမူဝါဒ ဆိုင်ရာ အကြံပေးအရာရှိအဖြစ်လည်းကောင်းဆောင်ရွက်သူ ဒေါက်တာဟက်ဆန် အဗ္ဗဒူလာအယ်တူရဘီအပါအဝင် အစိုး ရအရာရှိကြီးအများအပြားကိုရာထူးမှထုတ်ပယ်လိုက်သည်။ ထိုသို့နိုင်ငံရေးမတည်မငြိမ်ဖြစ်နေစဉ်မှပင် ၁၉၇၅ ခုနှစ်ဧပြီ လတွင် သမ္မတနိုမေရီ အစိုးရသည် ပေါင်မုန့်၊ လောင်စာဆီ နှင့် စားသုံးကုန်ပစ္စည်း များ အပေါ် အစိုးရ၏ကျခံမှုကို ဖြတ်တောက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ကုန်ဈေးနှုန်းများ အဆ မတန် မြင့်တက်ခဲ့သည်။ သို့ဖြစ်၍ ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့တွင် အထွေထွေသပိတ်ကြီး ပေါ်ပေါက်ကာ အရေးပေါ်အခြေ အနေပြဋ္ဌာန်းခဲ့ရသည်။ ဤသို့ ယိုယွင်းလာသော အခြေ အနေကို ထိန်းသိမ်းရန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆွာရက်ဒါဟက်က အာဏာသိမ်းယူခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။

အလုပ်သမားသမဂ္ဂများ၊ နိုင်ငံရေးပါတီများနှင့် အခြား အသင်းအဖွဲ့များ စုစည်းထားသည့် အမျိုးသားကယ်တင် ရေးဆိုင်ရာ အမျိုးသားအင်အားစုများ မဟာမိတ်အဖွဲ့၏ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် လည်းကောင်း၊ မူဆလင်သွေးချင်း သားချင်းအဖွဲ့ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် လည်းကောင်း၊ စစ် တပ်ခေါင်းဆောင်ပိုင်းတို့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ရာ စစ်ဘက်နှင့် အရပ်သားယာယီအစိုးရ ဖွဲ့စည်းရေးအတွက် သဘောတူ ညီမှုမရပဲ ဧပြီလ ၉ ရက်နေ့တွင် စစ်အရာရှိများသာပါဝင် သော အသွင်ကူးပြောင်းရေး စစ်ကောင်စီကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆွာရက်ဒါဟက်က ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး တက်ဂဲဒင်အဗ္ဗဒူလာ ဖာဒူက ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း တာဝန်ယူသည်။

ထို့နောက် စစ် တပ် ခေါင်း ဆောင် ပိုင်းနှင့် အရပ်သား ကိုယ်စားလှယ်များ ထပ်မံတွေ့ဆုံဆွေးနွေးပြီး ပြေလ ၂၂ ရက်နေ့တွင် အိမ်စောင့်အစိုးရအဖြစ် ဝန်ကြီးများကောင်စီ ကို အဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦး ဖြင့်ဖွဲ့စည်းနိုင်ခဲ့ရာ အရပ်သားဝန်ကြီး ချုပ်အဖြစ်ဒေါက်တာ အယ် ဂီဇီလီ ဒါဖလာအား တာဝန် ပေးခဲ့သည်။ ဒေါက်တာဒါဖလာသည် ဆူဒန်ဆရာဝန်များ သမဂ္ဂဥက္ကဋ္ဌဖြစ်ပြီး နိုမေရီ ဆန့်ကျင်ရေးအထွေထွေသပိတ် တိုက်ပွဲကြီးကို စည်းရုံးဦးဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်မှူး ကြီးဂျန် ဂရန်းဆိုသူ ခေါင်းဆောင်သော ဆူဒန်ပြည်သူ့ လွတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှု ပြောက်ကျားတပ်ဖွဲ့ (အက်စ်ပီ အယ်အေ) ပုန်ကန်လှုပ်ရှားနေသည့် ဆူဒန်နိုင်ငံတောင် ပိုင်းကို သီးခြားအုပ်ချုပ်သွားရန် အဖွဲ့ဝင်ခုနစ်ဦးဖြင့်ကြား ပြတ်အစိုးရအဖွဲ့ကို မေလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် စစ်ကောင်စီက ဖွဲ့စည်းပေးသည်။ တောင်ပိုင်းရှိ ဒေသသုံးခုကို ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေးရသော ဆူဒန်တောင်ပိုင်း ဒေသကြီးအဖြစ်သို့ ပြန်လည် ပေါင်းစည်းပေးခဲ့ဖူးသည့် ၁၉၇၂ ခုနှစ် အဒစ် အဘာဘာ သဘောတူညီချက်ကို ပြန်လည်အကောင် အထည် ဖော်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆွာရက်ဒါ ဟက်က ကြေငြာသည်။

အက်စ်ပီအယ်အေ ပြောက်ကျားအဖွဲ့ကို အားပေးနေ သည်ဟုလည်းကောင်း၊ သမ္မတ နိုမေရီ အုပ်ချုပ်ခဲ့သည့် ၁၆ နှစ်တာကာလအတွင်း ဆူဒန်နိုင်ငံ၌ အာဏာသိမ်းရန် ကြိုးပမ်းမှုပေါင်း ၁၆ ကြိမ်ခန့် ဖြစ်ပွားခဲ့ရာ ထိုဖြစ်ရပ်များကို နောက်ကွယ်မှ ကြိုးကိုင်ခဲ့သည်ဟုလည်းကောင်း လစ်ဗျ နိုင်ငံအစိုးရကို နိုမေရီက စွပ်စွဲခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် လစ်ဗျ နှင့်ဆူဒန်နိုင်ငံတို့သည် ၁၉၈၁ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၅ ရက်နေ့မှ စ၍ သံအဆက်အသွယ် ပြတ်ခဲ့ကြသည်အထိ ဆက်ဆံ ရေးဆိုးရှားခဲ့သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆွာရက်ဒါဟက်သည် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု၊ လစ်ဗျနှင့် အီသီယိုးပီးယားနိုင်ငံ တို့အား ဆက်ဆံရေး ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ကမ်းလှမ်းချက်ပေးပို့ပြီးဖြစ်ကြောင်း ၁၉၈၅ ခုနှစ် ပြေလ ၁၅ ရက်နေ့တွင်ကြေငြာခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ဗိုလ်မှူးချုပ် ဘား မား နာ ဆာ ဦးဆောင်သော ဆူဒန်နိုင်ငံကိုယ်စား လှယ်အဖွဲ့သည် လစ်ဗျနိုင်ငံသို့ သွားရောက်ကာ လစ်ဗျ ခေါင်းဆောင် ကဒတ်ဖီနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးခဲ့ပြီးနောက် နှစ်နိုင်ငံ သံအဆက်အသွယ် ပြန်လည်ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်ဟု ပြေလ ၂၄ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာပြန်သည်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ဆွာရက်ဒါဟက်၏ အစိုးရအဖွဲ့သစ်ကို ပထမဆုံးအသိအမှတ် ပြုသည့်နိုင်ငံသည် လစ်ဗျနိုင်ငံဖြစ်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် မေလ ၄ ရက်နေ့တွင် လစ်ဗျကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ဆူဒန်နိုင်ငံသို့ လာရောက်လည်ပတ်ပြီးနောက် လစ်ဗျနိုင်ငံသည် အက်စ် ပီအယ်အေ ပြောက်ကျားအဖွဲ့ကို ယောက်ခံအားပေးနေ

ခြင်းကို ရပ်စဲလိုက်ကြောင်း၊ ယင်းသူပုန်အဖွဲ့အား အစိုးရ သစ်နှင့် လက်တွဲရန် တိုက်တွန်းကြောင်းဖြင့် ကြေငြာခဲ့ သည်။ မေလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ဗိုလ်မှူးကြီးကဒတ်ဖီသည် ခါတုန်းမှီသို့ အလည်အပတ်ရောက်ရှိလာရာ ပြေလအာဏာ သိမ်းမှုနောက်ပိုင်းတွင် ပထမဆုံး အလည် အပတ်လာ ရောက်သော နိုင်ငံခြားခေါင်းဆောင် တဦးပင်ဖြစ်သည်။

အီသီအိုးပီးယား-ရဟူဒီ (ဖလက်ရှာ) များကို ဆူဒန် နိုင်ငံရှိဒုက္ခသည်စခန်းများမှ အစွဲရေးနိုင်ငံသို့ ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လတွင်လည်းအမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ကမကထပြုမှု ဖြင့် ထပ်မံသယ်ဆောင်ပေးပို့ခဲ့သေးသည်ဟူသော သတင်း များပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြန်သည်။ အမေရိကန်ဗဟိုထောက်လှမ်း ရေး (စီအိုင်အေ)သည် ၁၉၈၅ ခုနှစ်ဇူလိုင်လက ဆူဒန် နိုင်ငံတွင် သောင်တင်ကျန်ရစ်သော ဖလက်ရှာ ၈၀၀ ခန့် ကို မတ်လ ၂၁ ရက်နေ့မှ ၂၃ ရက်နေ့အထိ ကာလအတွင်း အစွဲရေးနိုင်ငံသို့ တိုက်ရိုက်ပေးပို့ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ သည်ဟုဆိုသည်။ အမေရိကန်နှင့် အစွဲရေး အစိုးရတို့က ယင်းသတင်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တရား ဝင် သဘောထား ထုတ်ပြန်ခြင်း မပြုခဲ့ချေ။ သို့သော်အနောက်နိုင်ငံသတင်း စဉ်များ၏ အဆိုအရ ထိုကိစ္စကို သမ္မတနိုမေရီ၏ လုံခြုံရေး ဌာနချုပ်က ကြီးကြပ်ကူညီပေးခဲ့ပြီး သမ္မတ နိုမေရီသည် ထိုသို့ ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းအတွက် ဒေါ်လာသန်း ၅၀ နီးပါးရရှိခဲ့ သည်ဟုဆိုသည်။

အီရတ်သမ္မတနိုင်ငံ။ ။ အီရတ်နိုင်ငံနှင့် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုတို့၏ သံတမန်အဆက်အသွယ်ကို ၁၉၆၇ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် အီရတ်နိုင်ငံက ဖြတ်တောက်ခဲ့ရာမှ သံအမတ် ကြီးအဆင့်ဖြင့် ပြန်လည်အဆက်အသွယ် ပြုလုပ်လိုက်ပြီ ဖြစ်ကြောင်း ၁၉၈၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။ အီရတ် ဒုတိယဝန်ကြီးချုပ်နှင့် နိုင်ငံခြား ရေးဝန်ကြီး တာရစ် အဇစ်နှင့် အမေရိကန်သမ္မတ ရော်နယ် ရေဂင်တို့ ဝါရှင်တန်မြို့၌ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးအပြီး ကြေငြာ ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အီရတ်နိုင်ငံနှင့် အီရန် နိုင်ငံတို့ ဆင်နွှဲနေသည့် ပင်လယ်ကွေ့စစ်ပွဲနှင့် စပ်လျဉ်း၍ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ ကြားနေမှုဝါဒကို မည်သို့မျှ ပြောင်းလဲစေလိမ့်မည် မဟုတ်ကြောင်းဖြင့် အမေရိကန် အစိုးရအဖွဲ့၏ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တဦးက အတည်ပြုပြော ကြားခဲ့သည်။ အီရတ်နိုင်ငံသည် ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု နှင့်လည်း တရင်းတနှီးဆက်ဆံလျက်ရှိသည်။ အီရတ်နိုင်ငံ ၏ ပထမဆုံးနျူးကလီးယားဓာတ်ပေါင်းဖိုကို ၁၉၈၁ ခုနှစ် တွင် အစွဲရေးနိုင်ငံက လေကြောင်းမှ တိုက်ခိုက်ဖျက်ဆီးခဲ့ ပြီးနောက် ထပ်မံ ဆောက်လုပ်မည့် နျူးကလီးယားဓာတ် ပေါင်းဖိုအတွက် ဆောက်ကွက်နေရာ ရွေးချယ်မှုနှင့်စပ်

အီရတ်သမ္မတနိုင်ငံ

လျဉ်းသည့် ရွှေပြေးသုတေသန လုပ်ငန်းတွင် ဆိုဗီယက် ပါရဂူများ အကူအညီပေးမည့် သဘောတူညီချက်တရပ်ကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် မတ်လတွင် ချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့သည်။

အီရန်-အီရတ်စစ်ပွဲ၌ အီရတ်နိုင်ငံသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၀ ရက်နေ့နှင့် ၁၂ ရက်နေ့တို့တွင် ဓာတုလက် နက်များ သုံးစွဲခဲ့ကြောင်းဖြင့် အီရန်နိုင်ငံက စွပ်စွဲခဲ့ပြန် သည်။ ၁၉၈၄ ခုနှစ်ကလည်း အီရန်နိုင်ငံ၏ တောင်းဆို ချက်ကြောင့် ကုလသမဂ္ဂ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ တဖွဲ့က စစ်ဆေးခဲ့ရာ အီရတ်နိုင်ငံက အဆိပ်ဓာတ်ငွေ့များအသုံးပြု တိုက်ခိုက် ကြောင်း အတည်ပြုခဲ့သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅-၈၆၊ ၁၂၀ နှင့် ၂၀၄-၅။) အီရန်ထိုးစစ်များကို တွန်းလှန်နိုင်ရန် မတ်စတပ် ဓာတ်ငွေ့ကို အီရတ်နိုင်ငံက အသုံးပြု တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်ဟု အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုက တိုက်ရိုက်စွပ်စွဲခြင်းမပြုသော်လည်း အီရတ်တို့ ယင်းဓာတ် ငွေ့သုံးစွဲသည့် အထောက်အထားကို အမေရိကန်ပြည် ထောင်စုက ရရှိထားသည်ဟု ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့က ကြေငြာခဲ့သေးသည်။ အရေပြားဖောင်းကြွပြီး အနာဖြစ်စေသော ဓာတ်ငွေ့အုပ်စုဝင် မတ်စတပ်ဓာတ်ငွေ့ သည် လေထဲတွင်နာရီပေါင်းများစွာ အန္တရာယ်ရှိနေစေပြီး အသက်သေစေသော ဓာတ်ငွေ့ဖြစ်သည်။

အီရတ်ဗုံးကြဲလေယာဉ်များသည် အီရန်နိုင်ငံ၏ ခတ် ကျွန်းရေနံမြေအနီးရှိ ရေကြောင်းပစ်မှတ်များကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၀ ရက်နေ့က တိုက်ခိုက်ခဲ့ကြောင်းစစ် ဘက်ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူက ကြေငြာသည်။ အီရတ်အစိုးရ က ဇန်နဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သောကြေငြာ ချက်တရပ်တွင် အီရန်စစ်စခန်းများကို အီရတ်တပ်များက ကြည်းကြောင်းမှထိုးစစ်ကြီးတရပ် ဆင်နွှဲတိုက်ခိုက်နေသည် ဟုဆိုသည်။ အီရန်ရေဒီယိုကမူ အီရန်ပိုင်နက်နယ်မြေ လုံးဝ ဆုံးရှုံးမှုမရှိကြောင်းဖြင့် အသံလွှင့်ကြေငြာသည်။ အီရန် နိုင်ငံနှင့် အီရတ်နိုင်ငံနှစ်နိုင်ငံစလုံးသည် စစ်သုံးပန်းများကို မတရားနှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းနေကြသည်ဟု ကုလသမဂ္ဂအထွေ ထွေအတွင်းရေးမှူးချုပ် ဟားဗီးဗားပဲရက် ဒေကွေးလျား၏ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၈ ရက်နေ့စွဲပါ အစီရင်ခံစာတရပ်တွင် သုံးသပ်တင်ပြထားသည်။ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့တွင် အီရတ် လေယာဉ်များက အီရန်နိုင်ငံမြို့တော် တီဟီရန်ကို ဗုံးကြဲရာ လူ ၁၅ ဦးသေဆုံးခဲ့ရသည်။ ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့တွင်လည်း ထပ်မံဗုံးကြဲခဲ့ပြန်သည်။ ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့တွင် အီရန်မြို့ကြီး နှစ်မြို့ကို အီရတ်က ဒုံးကျည်ပစ်လွှတ်တိုက်ခိုက်သဖြင့် အီရန် အရပ်သား ၃၆ ဦး သေဆုံးခဲ့ရသည်ဟု အီရန် သတင်း စဉ်က ကြေငြာခဲ့သည်။ ထို့နောက် အီရတ်နိုင်ငံနှင့်အီရန် နိုင်ငံတို့သည် မေလ ၂၈ ရက်နေ့တွင် ဗုံးများ၊ ဒုံးကျည် များဖြင့် မြို့ကြီးများကို ပစ်မှတ်ထားလျက် အပြန်အလှန်

မပြီးဆုံးသေးသော စစ်ပွဲအတွက် တိုက်ပွဲဝင်နေသော အီရတ်စစ်သည်များ

တိုက်ခိုက်ကြရာ စစ်ရိန်မြင့်တက်လာခဲ့သည်။ မေလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် အီရတ်လေယာဉ်များသည် ဘာဆရာမြို့ရှိ အီရန်နိုင်ငံ၏အရေးပါသောရေနံလုပ်ငန်းကို လည်းကောင်း၊ အစုဖာဟန်မြို့နှင့် ဟာမာဒန်မြို့ကြီးတို့ကို လည်းကောင်း ဗုံးကြဲခဲ့သည်။ ဇွန်လ ၆ ရက်နေ့တွင် တီဟီရန်မြို့ကို ဗုံးကြဲ ပြန်ရာ လူ ၃၃ ဦးသေဆုံးသည်။ ထိုနေ့တွင် အီရန်တပ်ဖွဲ့ များသည် အီရတ်နိုင်ငံတွင်းသို့ ကိုးမိုင်မျှထိုးဖောက်ဝင် ရောက်တိုက်ခိုက်သည်။ အီရတ်နိုင်ငံတွင်းသို့ အလုံးအရင်း နှင့် ထိုးစစ်ဆင်နေပြီဟု ဇွန်လ ၈ ရက်နေ့တွင် အီရန်က သတင်းထုတ်ပြန်သည်။ ဇွန်လ ၉ ရက်နေ့တွင် အီရန်နိုင်ငံ တွင်းရှိ ကဒ် လူမျိုးဒုက္ခသည်စခန်းကို အီရတ်လေယာဉ် များက ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ရာလူ ၇၈ ယောက်သေဆုံးပြီး ၁၂၀ ကျော်ဒဏ်ရာရသည်။ တဖန် စက်တင်ဘာလ ၂၈ ရက်နေ့ တွင် အီရတ်လေယာဉ်များသည် ခတ်ကျွန်း ရေနံမြေကို ငါးရက်အတွင်း ငါးကြိမ်မြောက်တိုက်ခိုက်ပြန်ရာ ပင်လယ် ကျွေအတွင်းရေနံတင်သင်္ဘောအသွားအလာများ ခေတ္တရပ် ဆိုင်းသွားရသည်။ စက်တင်ဘာလ ၂ ရက်နေ့မှ ၁၉ ရက် နေ့ထိ ကာလအတွင်းကလည်း ထိုသို့တိုက်ခိုက်နေခဲ့သဖြင့် အီရန်သမ္မတ ခါမေနီက ခတ်ကျွန်းကို ထိုသို့အဆက်မပြတ် တိုက်ခိုက်နေလျှင် အီရန်က အီရတ်နိုင်ငံတွင်းသို့ ပိုမိုနက် ရှိုင်းစွာထွင်းဖောက်တိုက်ခိုက်သွားမည်ပြင် ပါရှင်းပင်လယ် ကျွေ၌ အရေးပါသော ဟောမတ်ရေလက်ကြားကိုပိတ်ပစ် ရလိမ့်မည်ဟု ၂၂ ရက်နေ့တွင်သတိပေးခဲ့ပြီးနောက် အီရတ် နိုင်ငံက ဆက်လက်ဗုံးကြဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသို့ ဖြင့် အီရတ်နိုင်ငံသည် အီရန်နိုင်ငံနှင့် ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၂ ရက်နေ့မှစ၍ ငါးနှစ်တင်းတင်းပြည့် သည့်တိုင် ဆက်လက်စစ်ပြိုင်လျက်ပင် ရှိသေးသည်။

အီရတ်နိုင်ငံတွင် အဖွဲ့ဝင် ၂၅၀ ပါရှိသော အမျိုးသား လွှတ်တော်၏ ရွေးကောက်ပွဲကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၀ ရက်နေ့က ကျင်းပခဲ့ရာ အာဏာရ အာရပ်ဘာသ် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီက နေရာ ၇၃ ရာခိုင်နှုန်းနီးပါးကို လွှမ်းမိုးနိုင်ခဲ့သည်။ ကျန်နေရာများကို တသီးပုဂ္ဂလအမတ်လောင်းများအပြင် ပါတီဝင်များချည်းစုစည်းထားသည့် အမျိုးသားတိုးတက်ရေး မျိုးချစ်တပ်ဦး (အင်ပီပီအက်ဖ်) အဖွဲ့ဝင်များကရရှိသည်။ အမျိုးသမီး အမတ်ဦးရေသည် ၁၄ ဦးမှ ၈၀ သို့တိုးလာသည်။ အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် လွှတ်တော်သည် အကြီးအကဲ (ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူ) အဖြစ် ဒေါက်တာဆာဒွန်း ဟမ္မဒီကို ရွေးချယ်တင်မြှောက်သည်။ ဘာသ်ပါတီ၏ ထိပ်တန်းခေါင်းဆောင်တဦးလည်းဖြစ်၍ သမ္မတရုံးဆိုင်ရာန်ကြီးနှင့် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဖြစ်ခဲ့ဖူးသူဒေါက်တာဟမ္မဒီသည် အင်ပီပီအက်ဖ် အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး ဟိုင်း ဟက်ဒက်ကို ဆက်ခံခြင်းဖြစ်သည်။ ဟက်ဒက်သည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခြင်းမပြုခဲ့ချေ။

အီရန်နိုင်ငံက ထောက်ခံအားပေးထားသော ရှီယိုက် မူဆလင် ပြောက်ကျားအုပ်စုများသည် အီရတ်နိုင်ငံတွင် အကြမ်းဖက်မှုများ ပြုလုပ်၍ လှုပ်ရှားလျက်ရှိကြသည်။ အထူးသဖြင့် ၁၉၈၂ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလက အီရတ်လူမျိုး ပြည်ပြေး ရှီယိုက်မူဆလင်များ တည်ထောင်ခဲ့သည့် အီရတ် အစ္စလာမ္မစ် တော်လှန်ရေးလွှတ်တော်ချုပ် (အက်စ်အေအိုင်အာအိုင်) အဖွဲ့သည် အီရန်နိုင်ငံတွင် ခြေကုပ်ယူ လှုပ်ရှားလျက်ရှိသည်။

အီရန်အစ္စလာမ္မစ် သမ္မတနိုင်ငံ။ ။ အီရန်နိုင်ငံတွင် ၁၉၈၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂ ရက်နေ့က ကျင်းပခဲ့သော တတိယအကြိမ် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲ၌ အနိုင်ရရှိခဲ့ပြီး သမ္မတဖြစ်လာခဲ့သော ဟိုဂျာတိုလစ္စလမ် ဆီယက် အလီ ခါမေနီသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၆ ရက်နေ့က ကျင်းပသော ရွေးကောက်ပွဲ၌လည်း အနိုင်ရရှိပြန်သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၂ - စာ၊ ၁၅၄ - ရှု။) တေ့တ္တ အကြိမ် သမ္မတရွေးကောက်ပွဲတွင် သမ္မတလောင်းအဖြစ် စာရင်းသွင်းသူ ပေါင်းသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် စာရင်းပိတ်သောအခါ စုစုပေါင်း ၃၀ တိတိရှိသည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်က ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ စောင့်ရှောက်ရေး ကောင်စီက သမ္မတလောင်း ၂၇ ဦးကို စာရင်းမှ ပယ်ဖျက်ခဲ့သည်။ စောင့်ရှောက်ရေးကောင်စီသည် ပါလီမန်က အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းလိုက်သော ဥပဒေများကိုပင် ဗီတိုအာဏာဖြင့် ပယ်ဖျက်ခွင့်ရှိပြီး ဘာသာရေးခေါင်းဆောင် (မူလာ) ၁၂ ဦးနှင့်

ဖွဲ့စည်းထားသည်။ ပယ်ဖျက်ခံရသူများထဲတွင် ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလမှ နိုဝင်ဘာလအထိ ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသူ ဒေါက်တာ မေဒီ ဘဇာဂန်လည်း ပါဝင်သည်။ အတိုက်အခံ လွတ်လပ်ရေး လှုပ်ရှားမှု ပါတီခေါင်းဆောင် ဘဇာဂန်သည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ အခန်းအချို့ကို တောက်ခံခြင်းမပြုသူဖြစ်၍ ပယ်ဖျက်ခံရခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုသည်။ ပါဝင်ယှဉ်ပြိုင်ခွင့်ရသော သမ္မတလောင်း သုံးဦးအနက် အာဏာရအစ္စလာမ္မစ် သမ္မတနိုင်ငံပါတီ ဗဟိုကော်မတီဝင်ဟောင်းနှင့် အယူအဆပြင်းထန်သော ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်တဦးဖြစ်သူ မာမုတ်ကရှာနီ (၄၂ နှစ်) သည် ထောက်ခံမဲ ၁၄,၀၂,၄၁၆ မဲ၊ ၁၉၇၉ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးမတိုင်မီက ထောင်ဒဏ် ၁၂ နှစ်ကျခံကာ နိုင်ငံရေး လှုပ်ရှားခဲ့ဖူးပြီး ၁၉၈၁ ခုနှစ် ဩဂုတ်လမှ ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လအထိ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီး ဖြစ်ခဲ့သူ ဟာဘီဘိုလား မွတ်ဆလမ်နီးက ထောက်ခံမဲ ၂,၈၃,၂၉၇ မဲ အသီးသီးရရှိခဲ့ကြသည်။ အနိုင်ရရှိသူ သမ္မတ ခါမေနီက ထောက်ခံမဲ ၁,၂၂,၀၃,၈၇၀ ရရှိသည်။ အစ္စလာမ္မစ်အစိုးရကို ဆန့်ကျင်သည်ဟု ယူဆနိုင်သော ပလာမဲပေါင်း ၃,၅၅,၀၄၇ မဲ ရှိသည်။ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူ အားလုံး၏ ၇၀ ရာခိုင်နှုန်းသာ လာရောက်မဲပေးသဖြင့် ၁၉၈၁ ခုနှစ်ကထက် မဲပေးသူဦးရေ လျော့နည်းကျဆင်း သွားသည်။

သမ္မတ ခါမေနီသည် စက်တင်ဘာလ ၄ ရက်နေ့တွင် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုပြီး အောက်တိုဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ် မွတ်ဆာဗီကို ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ပြန်လည်လျာထားပေးခဲ့သည်။ ပါလီမန် (မာဂျလစ်) က မွတ်ဆာဗီအပေါ် အယုံအကြည်ရှိကြောင်း အဆိုကို ထောက်ခံမဲ ၁၆၂ မဲ၊ ကန့်ကွက်မဲ ၇၃ မဲ၊ ကြားနေ ၂၆ မဲဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပေးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အီရန်နိုင်ငံ၏ ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင် ခိုမေနီ၊ ခိုမေနီ၏အရိုက်အရာကို ဆက်ခံမည့် အယာတိုလာ မွန်တာဇာရီ တို့ပြီးလျှင် တတိယမြောက် ဩဇာတိက္ကမ အရှိဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်ဟု အီရန်လေ့လာရေး သမားများက ယေဘုယျအားဖြင့် သတ်မှတ်ထားခြင်း ခံရသူ မာဂျလစ်ပါလီမန် အကြီးအကဲ ဟိုဂျာတို

တိုက်ပွဲဝင် အီရန်စစ်သည်များကို စိမ့်မြေဒေသတနေရာ၌တွေ့ရစဉ်

အီရန်အစွဲလွှာမှ သမ္မတနိုင်ငံ

လစွဲလွှာမိ ဟာရီမီ အလီ အက္ကဗာ ရာ့ဖဆန်ဂျာနီသည် ပါလီမန်၏ ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူအဖြစ် ဇွန်လ ၁၆ ရက်နေ့ တွင် ပြန်လည်ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခံရသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေအရ အယာတိုလာ ခိုမေနီ (အိုက်မန်) ၏ နှုတ်မှထွက်သမျှကို ဥပဒေကဲ့သို့ မှတ်ယူရမည်ဟု သတ်မှတ် ထားပြီး၊ အိုက်မန်ခိုမေနီ ပြောသမျှကို ရာ့ဖဆန်ဂျာနီက အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်ဆိုရမည်ဟု ဆိုသည်။

အီရန်နိုင်ငံတွင် တခုတည်းသော တရားဝင်အတိုက်အခံ ပါတီဟု ဆိုနိုင်သည့် လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုပါတီ၏ ဥပဒေ ဘောင်အတွင်းမှ လှုပ်ရှားမှုများအပြင် ၁၉၈၁ ခုနှစ်က ပြင်သစ်နိုင်ငံ ပါရီမြို့တွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့သော အမျိုးသား တော် လှန်ရေးကောင်စီ (အင်အာစီ) နှင့် မဟာမိတ်ပြုထား သည့် မူဂျာဟေဒင်နှင့် ကဒ်လူမျိုးအုပ်စုတို့က ဆင်နွဲသော ပြောက်ကျားစစ်ပွဲများကိုပါ အီရန်အစိုးရသည် ရင်ဆိုင် နေရဆဲဖြစ်သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလက အစွဲ လွှာမှ တော်လှန်ရေး ခြောက်နှစ်မြောက် နှစ်ပတ်လည် အခမ်းအနားများ ကျင်းပနေစဉ်မှာပင် ဒေါက်တာ ဘဇာ ဂန်သည် မိမိဦးဆောင်ခဲ့သော အစိုးရအဖွဲ့က ဝန်ကြီး ဟောင်း များနှင့်အတူ လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည့် စာ တစောင်ကို တီဟီရန်မြို့တော်၌ ဖြန့်ဝေခဲ့သည်။ အီရန် နိုင်ငံတွင် ကြုံတွေ့နေရသော စီးပွားရေး၊ နိုင်ငံရေးအကျပ် အတည်းများနှင့် အခြေခံလွတ်လပ်ခွင့် ကင်းမဲ့နေမှုများကို ထိုစာတွင် တိုက်ခိုက်ရေးသားထားသည်။ လွတ်တော်တွင် လည်းကောင်း၊ သတင်းစာများတွင် လည်းကောင်း လွတ် လပ်စွာ ပြောဆိုရေးသားခွင့်ပြုရန် တောင်းဆိုထားသည်။ အီရတ်နှင့် စစ်ပြိုင်နေခြင်းကိုလည်း ရပ်ဆိုင်းရန်တောင်းဆို ထားသည်။ ဒေါက်တာ ဘဇာဂန်သည် မိမိသမ္မတ ဖြစ် လာလျှင် အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးအတွက် အီရတ်နှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးမည်ဟု ကြွေးကြော်ခဲ့သူ ဖြစ်သည်။ ဖေဖော် ဝါရီလ ၆ ရက်နေ့တွင် တယူသန် ဟဇဗိုလား (ဘုရား သခင်ပါတီ) အဖွဲ့ဝင်များက လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှု ပါတီ ရုံးကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ပြီး ဒေါက်တာဘဇာဂန်ကို ခေတ္တ ခဏ ထိန်းသိမ်းထားခဲ့သည်။ မတ်လ ၆ ရက် နေ့ တွင် ဒေါက်တာ ဘဇာဂန်သည် ကုလသမဂ္ဂ အတွင်း ရေးမှူးချုပ် ဟာဗီးယား ပဲရက် ဒေကွေးလျားထံ လိပ် မူလျက် အီရန် - အီရတ်စစ်ပွဲ ဆက်လက်ဖြစ်ပွား နေခြင်း ကို ဝေဖန်ရှုတ်ချထားသည့် ကြေးနန်းစာတစောင်ကို ပေး ပို့ခဲ့သည်။ အီရန်နိုင်ငံ ကာကွယ်ရေး ကောင်စီချုပ်သို့ လည်း အိတ်ပွင့်ပေးစာပေးပို့ခဲ့ရာ စစ်၏ အနိဋ္ဌာရုံ အကျိုး တရားများကို တိုက်ခိုက်ဝေဖန်၍ ထိုသို့စစ်ဆင်နွှဲနေခြင်း သည် ကိုရန်ကျမ်းနှင့် သွေဖည်နေရာ ရောက်သည်ဟု ထောက်ပြဆွေးနွေးခဲ့သည်။ လွတ်လပ်ရေးလှုပ်ရှားမှုပါတီ

ကို ဟိုဂျာတိုလစွဲလွှာမိ ရာ့ဖဆန်ဂျာနီက ရှုတ်ချခဲ့သည့် ပြင် ဒေါက်တာဘဇာဂန်ကိုလည်း သမ္မတခါမေနီနှင့် အယာ တိုလာ ခိုမေနီတို့က ဝေဖန်ပြစ်တင်ခဲ့သည်။

တီဟီရန်မြို့တော်တွင် ၁၉၈၄ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့တွင် ကားဗုံးပေါက်ကွဲမှု အမြောက်အမြား ဖြစ်ပွားခဲ့သည်။ အီရန်အမျိုးသားတော်လှန်ရေး လှုပ်ရှား မှု (အင်အာအမ်) ပါတီက ထိုနှစ် စက်တင်ဘာလအတွင်း က တီဟီရန်မြို့ရှိ တော်လှန်ရေးအစောင့်တပ်ဖွဲ့ရုံးကို ဗုံးခွဲ တိုက်ခိုက်ခဲ့သည့်ပြင် ရေဇာအီယေးမြို့ရှိ တော်လှန် ရေး အစောင့်တပ်ဖွဲ့ ဒေသဆိုင်ရာ ရုံးချုပ်ကို ဒုံးကျည်ဖြင့် ပစ် ခတ်ခြင်းဖြင့် ဂျန်ဒူလား (ဘုရားသခင်တပ်မတော်) အဖွဲ့ ဝင်များကို သုတ်သင်ခဲ့ကြောင်း ကြေငြာခဲ့သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလတွင် ရှားဘုရင်က ဝန်ကြီးချုပ်အဖြစ် ခန့် အပ်ခြင်းကို ခံခဲ့ရသော်လည်း သီတင်းပတ်ငါးပတ်အကြာ တွင် ရာထူးမှ နုတ်ထွက်ခဲ့သူ ဒေါက်တာရှားပူး ဘတ်တီး ယားက အင်အာအမ်ပါတီကို ဦးဆောင်နေသည်။ ထို နောက် ၁၉၈၅ ခုနှစ်တွင်လည်း ဗုံးခွဲတိုက် ခိုက် မှု များ ဆက်လက်ဖြစ်ပွားလျက်ရှိသည်။ မတ်လ ၁၅ ရက်နေ့က တီဟီရန်တက္ကသိုလ်၌ ကျင်းပသော သောကြာနေ့ဝတ်ပြုပွဲ အစည်းအဝေးတွင် သမ္မတခါမေနီမိန့်ခွန်းပြောကြားနေစဉ် ဗုံးပေါက်ကွဲရာ လူခြောက်ဦးသေဆုံးခဲ့ရသည့် ဖြစ်ရပ်လည်း အပါအဝင်ဖြစ်သည်။

အီရန်နိုင်ငံအစိုးရကို မကျေနပ်၍ ဆန္ဒပြမှုများလည်း ပေါ်ပေါက်လျက်ရှိရာ အင်အာအမ်ပါတီ၏ လှုံ့ဆော်မှု ကြောင့် တီဟီရန်မြောက်ပိုင်းရှိ လူကုံထံ ရပ်ကွက်များ အတွင်း နေထိုင်သူများက ၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလ ၁၇ ရက် နေ့တွင် လမ်းသွားလမ်းလာ ပြည့်ကျပ်စွာ တရွေ့ရွေ့သွား လာယင်း ဆန္ဒပြခဲ့သည့်ဖြစ်ရပ်သည် အကြီးအကျယ်ဆုံး ဖြစ်သည်။ တီဟီရန်လမ်းမကျယ်ကြီး၌ ယာဉ်မျိုးစုံ သိန်း ချီ မောင်းနှင်ယင်း ဟွန်းများတီးကာ ဆန္ဒပြခဲ့ခြင်းဖြစ် သည်။ ၁၉၈၃ ခုနှစ် ဩဂုတ်လကလည်း အလားတူဖြစ်ရပ် မျိုး ပေါ်ပေါက်ခဲ့ဖူးသည်။

အီရန်နိုင်ငံတွင် ၁၉၈၃ ခုနှစ်အတွင်းက တူဒေး (ပြည် သူ) ပါတီကို အီရန်အစိုးရက ချေမှုန်းခဲ့သည်။ ၁၉၂၀ ပြည့်နှစ်က အီရန်ကွန်မြူနစ်ပါတီအဖြစ် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ ၍ ၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် တရားမဝင်ပါတီအဖြစ် သတ်မှတ်ခံခဲ့ရ ပြီးမှ ၁၉၄၂ ခုနှစ်တွင် တူဒေးပါတီဟူ၍ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်း ခဲ့သော ပါတီဖြစ်သည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် အစိုးရအဖွဲ့တွင် ပါဝင်ခွင့်ရခဲ့သော်လည်း ၁၉၄၉ ခုနှစ်တွင် တရားမဝင်ပါတီ အဖြစ် ကြေငြာခြင်းခံခဲ့ရသည်။ ပါတီခေါင်းဆောင်အများ အပြား အကျဉ်းချထားခံခဲ့ရသည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ် အစွဲ လွှာမှ တော်လှန်ရေး ပေါ်ပေါက်လာသောအခါ တူဒေး

နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည် ပထမဆင့်ရ သခင်အေး

ပါတီသည် ထောက်ခံလှုပ်ရှားခဲ့သည်။ ထိုနှစ် မတ်လတွင် အစွလာမ္မစ်သမ္မတနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပြဋ္ဌာန်း နိုင်ရန် ပြည်သူ့ဆန္ဒခံယူပွဲ ကျင်းပသောအခါ ထောက်ခံ ဆန္ဒမဲပေးရန် တူဒေးပါတီက လှုံ့ဆော်ပေးခဲ့သည်။ သို့သော် တူဒေးပါတီ အထွေထွေအတွင်းရေးမှူး နုရက်ဒင် ကိယာ နိုရီအပါအဝင် အမာခံခေါင်းဆောင် ၃၀ ခန့်ကို ၁၉၇၃ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလအတွင်းက ထိန်းသိမ်းခဲ့သည်။ တူဒေး ပါတီသည် အစွလာမ္မစ်သမ္မတနိုင်ငံတော်ကို သစ္စာဖောက် ကာ ပုန်ကန်မှုနှင့် သူလျှိုမှုများကို ကျူးလွန်ခဲ့သည်ဟူ၍ ကိယာနိုရီ အပါအဝင် ပါတီခေါင်းဆောင်များက ထိုနှစ် ဧပြီလအတွင်း ရုပ်မြင်သံကြားမှ ဖြောင့်ချက်ပေးဝန်ခံခဲ့ ကြရသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ တူဒေးပါတီခေါင်းဆောင်များ သည် ခုံရုံးတင်စီရင်ခြင်းခံရန် စောင့်ဆိုင်းနေခဲ့ကြရသည်။ ၁၉၇၄ ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလ ၁၂ ရက်နေ့တွင် စတင်စစ်ဆေး ရန် သတ်မှတ်ခဲ့ပြီးမှ ရက်အကန့်အသတ်မရှိ ရွှေ့ဆိုင်းထား ခဲ့ပြန်သည်။

တူဒေးပါတီကို စတင်တည်ထောင်ခဲ့သူ အသက် ၇၇ နှစ် အရွယ်ရှိ အီရက်အက်ကောင်ဒရီသည် ၁၉၇၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် အရှေ့ဂျာမနီနိုင်ငံ၌ ကွယ်လွန်သည်။ အက် စကင်ဒရီသည် ၁၉၄၆ ခုနှစ်က ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးနှင့် စက်မှုရေးရာဝန်ကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ဖူးသည်။ ၁၉၄၉ ခု နှစ်က ရှားဘုရင်ကို လုပ်ကြံရန်ကြံစည်မှု ပေါ်ပေါက်ခဲ့ပြီး နောက် တူဒေးပါတီ ပိတ်ပင်ခံရသောအခါ ပြည်ပသို့ လွှတ်သွားခဲ့သည်။ ၁၉၇၉ ခုနှစ် တော်လှန်ရေးဖြစ်ပွားပြီး သောအခါ အီရန်နိုင်ငံသို့ ပြန်လာခဲ့သော်လည်း အစွလာမ္မစ် အစိုးရကို ထောက်ခံနေသည့် တူဒေးပါတီ၏ ဆောင်ရွက် ချက်များအပေါ် သဘောထားမတိုက်ဆိုင်သဖြင့် ပြည်ပသို့ ပြည်လည်ထွက်ခွာသွားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

အိသီအိုးပီးယားသမ္မတနိုင်ငံ။ ။ (အာဖရိက—၅။)

အေး၊ သခင် (ခရစ် ၁၉၀၆-၁၉၇၅) ။ ။ ကိုလိုနီခေတ် တို့ဗမာအစည်းအရုံး စတင်တည်ထောင်ရာတွင် ပါဝင်ခဲ့သူ နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ ပထမဆင့်ရ သခင်အေးကို ပြည်ခရိုင် ရွှေတောင်မြို့၌ အဖ ဦးဖိုးချိပ်၊ အမိ ဒေါ်ကျော့တို့က ၁၉၀၆ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။

သခင်အေးသည် ငယ်စဉ်ကပင် ရန်ကုန်မြို့သို့ ရောက်ရှိ ကာ ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် အမိန့် တော်ရရွှေနေစာမေးပွဲကို အောင်မြင်၍ ဂျီ-စီ-ဘီ-အေ ၏ ဝံသာနုသတင်းစာ အယ်ဒီတာအဖွဲ့တွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက် ခဲ့သည်။ ၁၉၂၈ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်အေးစိန်နှင့် အိမ်ထောင် ကျသည်။

သခင်အေးသည် မြန်မာတိုင်းရင်းသား အခွန်ထမ်း များအား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရန်နှင့် အခွန်ထမ်းများ အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ရန် ဗဟိုအခွန်ထမ်းအဖွဲ့ကြီး ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ရာ၌ အဖွဲ့ကြီး၏ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ဆောင် ရွက်ခဲ့သည်။ တို့ဗမာအစည်းအရုံး စတင်တည်ထောင်ရာ၌ ကူညီ ထောက်ခံ အားပေးခဲ့ပြီး အစည်းအရုံးဝင် သခင် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ထို့နောက် တို့ဗမာ အစည်းအရုံးကြီး၏ အလုပ်အမှုဆောင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၉၁ ဌာန အုပ်ချုပ်ရေး ကန့်ကွက် လှုပ်ရှားမှုများတွင် ဦးဆောင် ပါဝင်ခဲ့သည်။ ကိုယ့်မင်းကိုယ့်ချင်းပါတီကို ထူထောင်၍ ရွေးကောက်ပွဲ ဝင်ကာ တို့ဗမာဝါဒကို ပြည်နယ်အနှံ့ ဖြန့်ခဲ့သည်။

သခင်အေးသည် မြန်မာနိုင်ငံ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ဗမာဂျပန် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး မြေအောက်လုပ်ငန်း များကို လျှို့ဝှက်စွာ ဆောင်ရွက်ခဲ့သူတဦးလည်းဖြစ်သည်။

၁၉၄၂ ခုနှစ် ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်နှင့် ဂျပန် တပ်များ သိမ်းပိုက်ပြီးသော ဒေသများတွင် သခင် ထွန်း အုပ် ဦးဆောင်သော ငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကော်မတီ ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်အုပ်ချုပ်ရာ၌ ဗဟိုငြိမ်ဝပ်ပိပြားရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ သခင်ထွန်းအုပ်နှင့်အတူ တွဲဖက်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၄၃ ခုနှစ် သြဂုတ်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ဂျပန် ဗိုလ်ချုပ်ကြီး အိဒါက စစ်အုပ်ချုပ်ရေးရုပ်သိမ်းပြီး မြန်မာ ပြည် လွတ်လပ်ပြုဖြစ်ကြောင်း ကြေငြာ၍ ဂျပန်ခေတ် နိုင်ငံတော်အဓိပတိအဖြစ် ဒေါက်တာ ဘမော်အား ဆောင် ရွက်စေရာတွင် သခင်အေးသည် နိုင်ငံတော် အဓိပတိ၏ အတိုင်ပင်ခံအဖွဲ့ (Privy Council) ၌ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ရွေးချယ်ခြင်းခံရသည်။

ထို့နောက် ၁၉၄၅ ခုနှစ် အင်္ဂလိပ်များ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လည် ဝင်ရောက်ပြီးနောက် ဘုရင်ခံ အုပ်ချုပ်ရေးတွင် ဘုရင်ခံ၏ အတိုင်ပင်ခံ ဥပဒေပြုလွှတ်တော် အမတ်အဖြစ်

ရွေးချယ်ခန့်ထားခြင်းခံရသည်။ ၁၉၄၇ ခုနှစ် ဇူလိုင်လတွင် အခြားသခင်ခေါင်းဆောင်အချို့တို့နှင့်အတူ ပုဒ်မ ၅ ဖြင့် ဖမ်းဆီးခံရသည်။

သခင်အေးသည် မိမိ ကိုယ်ပိုင် အောင်မြင်ကြောင်း မဂ္ဂဇင်း၊ အောင်မြင်ကြောင်း သတင်းစာတို့ကို ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့ပြီး ညနေထုတ် သခင်အမည်ရှိ နှစ်ပြားသတင်းစာကို စစ်ကြိုခေတ်က တာဝန်ခံ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ စစ်ပြီးကာလတွင်လည်း သခင်နေ့စဉ်သတင်းစာကို ထပ်မံတာဝန်ယူ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခဲ့သည်။

လွတ်လပ်ရေး ရပြီးနောက် နိုင်ငံရေးမှ အနားယူကာ ဗမာ့ နိုင်ငံရေး သမိုင်းနှင့် နိုင်ငံရေး ဆောင်းပါးများ၊ အခြားစာပေများ ပြုစုရေးသားခဲ့သည်။ ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် တော်လှန်ရေးအစိုးရ တက်လာသည့်အခါ ဂျပန်နိုင်ငံတွင် ကုန်သွယ်ရေးရုံး သွားရောက်ဖွင့်လှစ်ကာ ကုန်သွယ်ရေး ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် တာဝန်ယူ ဆောင်ရွက်ခဲ့ရသည်။

၁၉၈၀ ပြည့်နှစ် ဇွန်လတွင် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော် နိုင်ငံတော်ကောင်စီက သခင်အေးအား နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်ဘွဲ့ ပထမဆင့်ကို ချီးမြှင့်ခဲ့သည်။

သခင်အေးသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇွန်လ ၂၂ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတနိုင်ငံ။ ။ အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံတွင် ဘုရားကိုယုံကြည်ကိုးစားရေး၊ လူသားအချင်းချင်း စာနာထောက်ထားရေး၊ အင်ဒိုနီးရှားစည်းလုံးညီညွတ်ရေး၊ ဒီမို

ကရေစိကျင့်သုံးရေးနှင့် လူမှုတရားမျှတရေးဟူသော ပဉ္စသီလမူဝါဒကို အဖွဲ့အစည်းတိုင်း လိုက်နာကျင့်သုံးရန် စီမံသည့်ဥပဒေကြမ်းတင်သွင်းနိုင်ရေးအတွက် စိစစ်ရေးကော်မတီတရပ်ကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီးနောက်ပိုင်းတွင် အကြမ်းဖက် လှုပ်ရှားမှုများ ပေါ်ပေါက်သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၅ - စာ၊ ၂၉၀ - ရှု။) ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ဘာသာရေး တယူသန်အကြမ်းဖက်သမားသုံးဦးသည် ဂျာဗားကျွန်းရှိ ဗောဏေဗုဓောစေတီတော်ကို ဗုံးခွဲဖျက်ဆီးခဲ့ရာ သမ္မတ ဆူဟာတို့က ထိုလုပ်ရပ်ကို အပြင်းအထန်ရှုတ်ချသည်။ ရှေးဟောင်းဗုဒ္ဓဘာသာယဉ်ကျေးမှု ဗိသုကာအမွေအနှစ်အဖြစ် ကမ္ဘောဒီးယား (ကမ်ပူချား) ရှိ အန်ကာဝတ်စေတီကဲ့သို့ ထင်ရှားကျော်ကြားသည့် ဗောဏေဗုဓောစေတီတော်ကို နိုင်ငံတကာအကူအညီဖြင့် ဒေါ်လာ ၂၅ သန်း အကုန်အကျခံကာ စနစ်တကျ ပြုပြင် ခဲ့ပြီးနောက် ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် သမ္မတဆူဟာတို့ကိုယ်တိုင် ပြန်လည်ဖွင့်လှစ် ပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၄ - စာ၊ ၃၁၄ - ရှု။) ဗုံးဒဏ်ကြောင့် ပျက်စီးမှုကို ပြန်လည် ပြင်ဆင်ပြီးလျှင် လုံခြုံရေး တံတိုင်းများ ကာဆီးခြင်း၊ ရဲတပ်ဖွဲ့အစောင့်အရှောက် ချ ထားခြင်း တို့ဖြင့် နောက်ထပ်

တရုတ်နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ဝူရွှေချင်းအား ကြိုဆိုနှုတ်ဆက်နေသော အင်ဒိုနီးရှားသမ္မတ ဆူဟာတို့

အကြမ်းဖက် ဖျက်ဆီးမှု မပေါ်ပေါက်စေရန် ကာကွယ်ပေး သွားမည်ဟု အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ယဉ်ကျေးမှုဝန်ကြီးဌာနက ကြေငြာသည်။

ဂျာဗားကျွန်းရှိ ဗန်ဒေါင်းမြို့၌ ဧပြီလ ၂၅ ရက်နှင့် ၂၆ ရက်နေ့တို့တွင် နှစ် ၃၀ မြောက် ဗန်ဒေါင်းကွန်ဖရင့် အထိမ်းအမှတ် အခမ်းအနားကို ကျင်းပသည်။ တတိယ ကမ္ဘာ၏ သမိုင်းဝင် ခေါင်းဆောင်များဖြစ်ကြသည့် အီဂျစ် နိုင်ငံခေါင်းဆောင် ဂါမဲ အဗ္ဗဒယ် နတ်ဆာ၊ တရုတ်နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင် ချူအင်လိုင်၊ အိန္ဒိယနိုင်ငံခေါင်းဆောင် ဂျဝါဟာလာ နေရူးနှင့် အင်ဒိုနီးရှား နိုင်ငံ ခေါင်းဆောင် ဆူကာနိုတို့အပါအဝင် လွတ်လပ်ကာစ နိုင်ငံပေါင်း ၂၉ နိုင်ငံမှ ကိုယ်စားလှယ်များသည် ၁၉၅၅ ခုနှစ်တွင် အာ ဖရိက-အာရှ ကွန်ဖရင့် (ဗန်ဒေါင်းကွန်ဖရင့်) သို့ တက် ရောက်ခဲ့ကြသည်။ ကိုလိုနီလွှမ်းမိုးမှုအဆုံးသတ်ရေး၊ နိုင်ငံ တနိုင်ငံ၏ ပြည်တွင်းရေးကို တခြားနိုင်ငံတနိုင်ငံက ကျူး ကျော်စွက်ဖက်ခြင်းမပြုလုပ်ရေး၊ မည်သည့်အင်အားကြီး နိုင်ငံနှင့်မျှ စစ်ရေးအရ မဟာမိတ်မဖွဲ့ရေး စသည့်အချက် များကို လှုံ့ဆော်တိုက်တွန်းထားသော ဗန်ဒေါင်းကွန်ဖရင့် ကြေငြာချက်ကို ထိုစဉ်ကထုတ်ပြန်ခဲ့ရာ ခြောက်နှစ်ခန့် ကြာသော် ယူဂိုစလားဗီးယားသမ္မတ ဂျိုးဇက်ဖရေ့စ် တီးတိုးက ကမကထပြုလုပ် ကျင်းပခဲ့သည့် ဗဲလဂရိတ် ညီလာခံ၌ ဘက်မလိုက်လှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့ တရားဝင်ထူထောင် ရာတွင် ဗန်ဒေါင်းကြေငြာချက်သည် အခြေခံအဖြစ် အရေးပါခဲ့သည်။

အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ပို့ကုန်ဝင်ငွေ၏ ၇၅ ရာခိုင်နှုန်းကို ဖြည့်ဆည်းပေးနေသော ရေနံမှရရှိသည့် ဝင်ငွေကျဆင်း လာခြင်းကြောင့် စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုနှုန်းသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ကရှိခဲ့သည့် ၅ ဒသမ ၂ ရာခိုင်နှုန်းထက် ကျဆင်းလာ သည်။ လက်ရှိဘဏ္ဍာရေးနှစ်အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးစရိတ်သည် ဒေါ်လာ ၁၀,၆၄၀ သန်းဖြစ်သည်။ ယင်းစရိတ်သည် ငါးနှစ်စီမံကိန်းအရ မူလက လျာထား သည်ထက် ဒေါ်လာ ၂,၂၀၂ သန်းလျော့နည်းသွားသည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လအထိ တင်ရှိသည့် ပြည်ပကြွေးမြီ စုစုပေါင်းသည် ဒေါ်လာသန်း ၂၄,၆၀၀ ဖြစ်သည်။

အင်းဒါးစ်, ဂျန်ဖရန်ကလင် (ခရစ် ၁၈၉၇-၁၉၈၅) ။ ။ နိုဗဲဆုရ အဏုဇိဝဗေဒပညာရှင်နှင့် သဘာဝသိပ္ပံ တွေးခေါ် ပညာရှင်ဖြစ်သော ဂျန် ဖရန်ကလင် အင်းဒါးစ်ကို အမေရိ ကန် ပြည်ထောင်စု ကနက်တိကက်ပြည်နယ် အနောက် ဟတ်ဖွိုမြို့၌ အဖ ဂျန် အော့ စထရွမ်း အင်းဒါးစ်နှင့် အမိ ဟာရီယက် ဂိုလဒင် ဝှစ်မိုးတို့က ၁၈၉၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ ငယ်စဉ်က ယေးတက္ကသိုလ်

နှင့် ဟားဗတ် တက္ကသိုလ်တို့တွင် ပညာဆည်းပူးခဲ့သည်။ ၁၉၂၂ ခုနှစ်တွင် ဟားဗတ်တက္ကသိုလ်မှ အင်္ဂလိပ်အနုစာပေ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့ ဆွတ်ခူးရရှိခဲ့ပြီးနောက် အဏုဇိဝဗေဒ ပညာ ရပ်နယ်ပယ်သို့ ပြောင်းလဲလေ့လာခဲ့ရာ ၁၉၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် ပါရဂူဘွဲ့ ရရှိပြန်သည်။ ဟားဗတ်ဆေး တက္ကသိုလ် ရောဂါ ပိုးမွှားဗေဒနှင့် ရောဂါပိုးဗေဒဌာန၌ ၁၉၂၉ ခုနှစ်တွင် လက် ထောက်နည်းပြအဖြစ် စတင်အမှုထမ်းရာ ရာထူးအဆင့်ဆင့် တိုးမြှင့်ခံရပြီး ၁၉၅၆ ခုနှစ်တွင် ပါမောက္ခ ဖြစ်လာသည်။ ဟားဗတ် တက္ကသိုလ်တွင် ၁၉၂၉ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၇ ခုနှစ်အထိ ကာလအတွင်း ကူးစက်ရောဂါ ပါရဂူ အမြောက်အမြားမွေး ထုတ်ရန် သင်ကြား ပို့ချပေးခဲ့သော ဝါရင့် ဆရာကြီးဖြစ်၍ အထူးထင်ရှားသည်။

ဂျန် ဖရန်ကလင် အင်းဒါးစ်သည် ဘော့စတွန်မြို့ ကလေးဆေးရုံ ဆေးပညာဗဟိုဌာနချုပ်တွင် ၁၉၄၇ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၂ ခုနှစ်ထိ ကူးစက်ရောဂါ သုတေသနဌာန အကြီး အကဲအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၂ ခုနှစ်မှ ၁၉၇၇ ခုနှစ်အထိ ဗိုင်းရတ်ရောဂါပိုး သုတေသနဌာနအကြီးအကဲအဖြစ်လည်း ကောင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် ဖရန်ဒရစ် စီ ရော်ဗင်နှင့် သောမတ် အိပ်ချ် ဝလာတို့နှင့်အတူ ဆေး ပညာဆိုင်ရာ နိုဗဲဆုချီးမြှင့် ခံရသည်။ ပိုလီယိုအကြောသေ ရောဂါ ကြိုတင်ကာကွယ်ဆေးထုတ်လုပ်နိုင်ရေး၏ ရွှေပြေး အဆင့်အဖြစ် တစ်ရှူးမျိုးပွားအမျိုးမျိုးပေါ်တွင် ပိုလီယို ဗိုင်းရတ်ပိုး အမြောက်အမြား ရှင်သန်နေနိုင်ပုံကို စူးစမ်း လေ့လာခဲ့ခြင်းအတွက် နိုဗဲဆု ဆွတ်ခူးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ဂျန် ဖရန်ကလင် အင်းဒါးစ်

အင်းဒါးစ်၊ ရော်ဗင်နှင့် ဝဲလာတို့ ၁၉၅၀ ပြည့်လွန်နှစ်များ အတွင်းက ဝက်သက်ရောဂါ ကာကွယ်ထိုးဆေး စမ်းသပ် ထုတ်လုပ်ခဲ့ခြင်းသည် ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် လိုင်စင်ရ ဝက်သက် ရောဂါကာကွယ်ထိုးဆေး ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ရေးအတွက် လမ်းခင်းပေးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပါမောက္ခ အင်းဒါးစ်၏ သုတေသန လုပ်ငန်းများသည် အဆုတ်နာရောဂါ၊ အဆုတ်ရောင်ရောဂါနှင့် ဗက်တီးရီးယား ရောဂါပိုးကြောင့် ဖြစ်ပွားသော ရောဂါများကို ကာကွယ် နိုင်သည့် ကိုယ်ခံစွမ်းအား၏ သဘောသဘာဝနှင့်စပ်လျဉ်း ၍ ဆန်းသစ်သော၊ အခြေခံကျသော သတင်း အချက် အလက်များ ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့သည်။ စမ်းသပ် ဖန်ပြုန် အတွင်း ဗိုင်းရတ်ပိုးများ မွေးမြူနိုင်သော နည်းပညာကို ဒေါက်တာ အင်းဒါးစ်က ဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ခဲ့ခြင်းကြောင့် ကင်ဆာရောဂါကုထုံး လေ့လာရှာဖွေမှုလုပ်ငန်းနှင့် ကူးစက် တတ်သော ကလေးသူငယ်ရောဂါများကို တိုက်ဖျက်နိုင်မည့် ဗိုင်းရတ်အခြေခံကာကွယ်ဆေးများ ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း တို့တွင် ကြီးမားစွာ အထောက်အကူပြုခဲ့သည်။

ဒေါက်တာ အင်းဒါးစ်သည် အမေရိကန် သဘာဝသိပ္ပံ ပညာတံခွန်အသင်းကြီး၏ အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည့်ပြင် အင်္ဂလန် တော်ဝင် သိပ္ပံပညာတံခွန်အသင်းနှင့် ပြင်သစ်သိပ္ပံ ပညာ တံခွန်အသင်းတို့၏ပြည်ပအဖွဲ့ဝင်လည်းဖြစ်သည်။ ပြည်တွင်း ပြည်ပ တက္ကသိုလ် အများအပြားမှ ဂုဏ်ထူးဆောင် ပါရဂူ ဘွဲ့များကိုလည်း ရရှိသည်။ ဒေါက်တာ အင်းဒါးစ်သည် ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် ပတ်ဆာနိုဆု၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင် လက် စကော ဆေးသိပ္ပံဆု၊ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ်တွင်လက်တွေ့ဆေးဝါး ကုထုံးပညာဆိုင်ရာ ကင်မရွန်ဆု၊ ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် ရောဗတ် ကော့ ဂုဏ်ထူးဆောင် ဆုတံဆိပ်နှင့် ၁၉၆၃ ခုနှစ်တွင် အမေရိကန် သမ္မတ၏ လွတ်လပ်ရေး ဂုဏ်ထူးဆောင် ဆု တံဆိပ်တို့ကိုလည်း ဆုတ်ခူး ရရှိသည်။

ဆေးပညာပါရဂူကြီး ဒေါက်တာ ဂျွန် ဖရန့်ကလင် အင်းဒါးစ်သည် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ကနက်တိကက် ပြည်နယ် ဝါးတားဖို့မြို့၌ ၁၉၀၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၈ ရက်နေ့တွင် ကွယ်လွန်သည်။

အောင်လှိုင်မြင့်၊ စိုင်း။ ။ (စိုင်းအောင်လှိုင်မြင့်—ရှု။)

အိန္ဒိယသမ္မတနိုင်ငံ။ ။ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇူလိုင်လမှ ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ ၃၀ ရက်နေ့ထိ ကာလ အတွင်း လူမျိုးရေး အဓိကရုဏ်းများကြောင့် လူပေါင်း ၃၆၉ ဦး သေဆုံးပြီး ၁,၅၁၄ ဦးဒဏ်ရာရခဲ့သည်ဟု အိန္ဒိယ

ပါလီမန်တွင် ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလ ၁၇ ရက်နေ့က တရားဝင် စာရင်းဇယား ထုတ်ပြန်သည်။ အိုးအိမ်စည်းစိမ်တန်ဖိုး ရှုပီး ၁၀၃ သန်း (ဒေါ်လာ ၈ ဒသမ ၅၅ သန်း) ပျက်စီး ဆုံးရှုံး၍ လူပေါင်း ၁၅,၀၇၂ ဦးဖမ်းဆီးခဲ့ရသည်ဟုဆိုသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် မစ္စက်အင်ဒီရာဂန္ဒီ လုပ်ကြံခံရပြီးနောက် ဖြစ် ပွားသည့် ဆစ်ခံဆန့်ကျင်ရေး အဓိကရုဏ်းများကြောင့် ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများကို ယင်းစာရင်းဇယားများတွင် ထည့် သွင်းဖော်ပြခြင်းမရှိချေ။ အိန္ဒိယအစိုးရသည် ယင်းအဓိ ကရုဏ်းများကို လူမျိုးရေးအဓိကရုဏ်းအဖြစ် သဘော မထားချေ။ ပါလီမန်သို့ တင်သွင်းသော လူမျိုးရေးအဓိ ကရုဏ်းစာရင်းဇယားများအရ အသေအပျောက်အများ ဆုံးအဓိကရုဏ်းသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် မေလက ဘုံဘောမြို့ ဆင် ခြေဖုံးရပ်ကွက်များတွင် ဖြစ်ပွား၍ လူ ၂၇၈ ဦး သေဆုံးခဲ့ ရသည့် မူဆလင်-ဟိန္ဒူအဓိကရုဏ်း ဖြစ်သည်။ ဇူလိုင်လ ၂၉ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သော စာရင်းများအရ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဧပြီလမှစ၍ လေးလတာ ကာလအတွင်း ဂူဂျာရတ် ပြည် နယ် တွင် လူ မျိုး ရေး အဓိကရုဏ်း များ ကြောင့် လူပေါင်း ၂၃၇ ဦး သေဆုံးခဲ့ရပြီး ၁,၈၀၀ ခန့် ဒဏ်ရာရရှိ ခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။

မဲရုံတခု၌ မဲကည့်နေကြသော ဆစ်ခံလူမျိုးများ

အိုင် ယာ လန် နိုင် ငံ ကော့ခ် ကမ်း ရိုး တန်း အ လွန် အတ္တလန္တိတ်သမုဒ္ဒရာထဲသို့ ၁၉၈၅ ခုနှစ်ဇွန်လ ၂၃ ရက်နေ့က အိန္ဒိယလေကြောင်းကုမ္ပဏီ၏ အမှတ် ၁၈၂ ပုံသန်းမုခရီး စဉ် လေယာဉ်တစ်စင်းပျက်ကျခဲ့သည်။ လူပေါင်း ၃၂၉ ဦး သေဆုံးသည်။ ရာသီဥတုကောင်းမွန်ချိန်တွင် ဝါရင့်လေ ယာဉ်မှူးမောင်းနှင်သော ယင်းလေယာဉ်သည် တိုရွန်တိုမြို့ မှ ဘုံဘေမြို့သို့ သွားသောလမ်းခုလတ်တွင် ပျက်ကျခြင်း ဖြစ်သည်။ လေယာဉ်မှူးများအခန်းနှင့် ဆက်သွယ်ထား သည့် အသံဖမ်းရီကော်ဒါ 'ဘလက်ဘောက်စ်' (သေတ္တာ နက်) ကို ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် မြောက်အတ္တလန္တိတ် သမုဒ္ဒရာ ရေမျက်နှာပြင်အောက် ရေနက်တမိုင်ကျော်၌ ရှာဖွေတွေ့ရှိသည်။ ယင်းလေယာဉ် ရေဒါ မြင်ကွင်းမှ မပျောက်ကွယ်မီ ၅၅ မိနစ်အလိုတွင် ဂျပန်နိုင်ငံ တိုကျိုမြို့ နာရီတာနိုင်ငံတကာလေဆိပ်တွင် ဗုံးပေါက်ကွဲရာ ခရီး ဆောင်ပစ္စည်းသယ်ပို့လုပ်သားနှစ်ဦး သေဆုံးသည်။ တိုကျို မြို့မှ ဘုံဘေမြို့သို့ ပုံသန်းမည့်အိန္ဒိယလေကြောင်းကုမ္ပဏီပိုင် လေယာဉ်ကို ရည်ရွယ်၍ ထောင်ထားသော ဗုံးဖြစ်သည်ဟု စုံစမ်းစစ်ဆေးသူများက တွက်ဆကာ မသက်သာဖွယ် ဆစ်ခံ အကြမ်းဖက်သမားနှစ်ဦးကို ရှာဖွေခဲ့ကြသည်။ တိုရွန်တို မြို့မှ ဘုံဘေမြို့သို့ ပုံသန်းသောခရီးစဉ် ၁၈၂ လေယာဉ် ပျက်ကျခြင်းမှာလည်း ဗုံးပေါက်ကွဲမှုကြောင့်ဖြစ်သည်ဟု အခိုင်အမာယူဆနိုင်သော အထောက်အထားရရှိထားပြီဟု အောက်တိုဘာလ ၁၉ ရက်နေ့တွင် စုံစမ်းစစ်ဆေးသူများ က ပြောကြားသည်။ ယင်းဗုံးကိုလည်း ဆစ်ခံခွဲထွက်ရေး ဝါဒီတို့က ထောင်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု ယူဆထားသည်။

ဆစ်ခံလူမျိုးရေးပြဿနာကို ဖြေရှင်းရန် ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ် ဂန္ဒီသည် အထူးတလည် ကြိုးပမ်းခဲ့ရာ အင်အား အကောင်းဆုံး ဆစ်ခံနိုင်ငံရေးပါတီ၏ ခေါင်းဆောင် ဟန် ချန်ဆင်း လောင်ဂိုဝဲနှင့် သဘောတူစာချုပ် လက်မှတ်ရေး ထိုးလိုက်ပြီဟု ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၄ ရက်နေ့က ကြေငြာ သည်။ လောင်ဂိုဝဲသည် ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် အိန္ဒိယ တပ်မတော်က အန်မရစ်ဆာမြို့ရှိ ဆစ်ခံရွှေကျောင်းတော် ကိုစီးနှင်းတိုက်ခိုက်စဉ် အခြားဆစ်ခံခေါင်းဆောင်များနှင့် အတူ ဖမ်းဆီးခြင်းခံခဲ့ရသူဖြစ်သည်။ ၁၉၈၅ ခုနှစ် မတ်လ တွင် ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ် ဂန္ဒီက လောင်ဂိုဝဲအား ထောင်မှ လွတ်ငြိမ်းခွင့်ပြုခဲ့သည်။ အကာလီဒါးပါတီမှ ဆစ်ခံအစွန်း ရောက်ဝါဒီများက သီးခြားပြည်နယ်ခွဲထွက်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲဝင်ကြသော်လည်း လောင်ဂိုဝဲကမူ ပန်ဂျပ်ပြည် နယ်အတွင်း ဆစ်ခံပြည်သူတို့ ရသင့်ရထိုက်သော ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်များကို ရယူလိုခြင်းဖြစ်သည်။ အကြမ်းဖက် မှုလိုလားသော ဆစ်ခံတယုသန်များ၏ ခြိမ်းခြောက်မှု ကြားမှ လောင်ဂိုဝဲသည် ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ် ဂန္ဒီနှင့် ဆစ်ခံ

ပြည်နယ် ငြိမ်းချမ်းမှုရရှိရေးအတွက် သဘောတူစာချုပ် ကို လက်မှတ်ရေးထိုးခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဆစ်ခံပြည်သူတို့ အား ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် ပိုမိုအပ်နှင်းရန်နှင့် တစတစတိုး ပွားလာသော ဆစ်ခံလူဦးရေကို လက်ခံနိုင်ရေးအတွက် ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်အကျယ်အဝန်းကို တိုးချဲ့ရန်တို့ အပါအဝင် အချက် ၁၁ ချက်ဖော်ပြထားသော စာချုပ်ဖြစ်သည်။ ခါလစွတန်ဟုခေါ်တွင်မည့် ဆစ်ခံအချုပ်အခြာအာဏာ ပိုင် သီးခြားပြည်နယ်ခွဲထွက်ထူထောင်ရေး တောင်းဆိုမှုကို ရပ်ဆိုင်းရန် သဘောတူခဲ့သည်ဟုဆိုသည်။ အန်မရစ်ဆာ မြို့ရှိ ဆစ်ခံရွှေကျောင်းတော်ကို ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဇွန်လက အစိုးရတပ်များစီးနှင်းတိုက်ခိုက်ခဲ့သည့် ဖြစ်ရပ်နောက်ပိုင်း တွင် စစ်တပ်မှထုတ်ပယ်ခံခဲ့ရသော ဆစ်ခံလူမျိုးစစ်သား ၅၀၀၀ နီးပါးအား မူရင်းရာထူးများတွင် ပြန်လည်ခန့် ထားပေးရေးကိုလည်း သဘောတူညီချက်တွင် ဖော်ပြ ထားသည်။ စစ်သွေး ကြွသော အုပ်စု နှစ်စုက ယင်း သဘောတူညီချက်ကို ပယ်ချခဲ့သည်။ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်ရှိ ဟင်ဒီဘာသာကောင်းပြောသော ဒေသများကို စုစည်းကာ ဟာယနာပြည်နယ်ဟု အမည်တွင်ခဲ့သည့် ၁၉၆၆ ခုနှစ်မှ စ၍ချန်ဒီဂါမြို့ကို ပန်ဂျပ်နှင့် ဟာယနာပြည်နယ်နှစ်ပြည် နယ်စပ်နှင့် သက်ဆိုင်သောမြို့တော်အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ သည်။ ထိုသဘောတူညီချက်အရ ချန်ဒီဂါမြို့သည် ပန်ဂျပ် ပြည်နယ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်လာကာ ပန်ဂျပ်ပြည်နယ် တခုတည်း၏ မြို့တော်ဖြစ်လာမည်ဟုဆိုသည်။ ထို့ပြောင်း လဲမှုကို ၁၉၈၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၆ ရက်နေ့ အိန္ဒိယ သမ္မတနိုင်ငံတော်နေ့တွင် ပြုလုပ်ရန်စီစဉ်သည်။ သန်းခေါင် စာရင်းအသစ်အရ ဆစ်ခံ ဦးရေသည် ပန်ဂျပ်ပြည်နယ် လူဦးရေ၏ ၆၁ ရာခိုင်နှုန်း ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ အိန္ဒိယ တနိုင်ငံလုံးလူဦးရေ၏ နှစ်ရာခိုင်နှုန်းမျှသာ ရှိသည်။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ သဘောတူ စာချုပ်အတိုင်း လက် တွေ့ အကောင် အထည် ဖော်ခြင်း မပြုရသေးမီမှာပင် သဘောထား ပျော့ပျောင်းသော ဆစ်ခံခေါင်းဆောင်ကြီး လောင်ဂိုဝဲကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ဆစ်ခံလူမျိုးစစ်သွေးကြွ ဝါဒီနှစ်ဦးက လုပ်ကြံသတ်ဖြတ် သည်။

ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ် ဂန္ဒီသည် ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်ရွေး ကောက်ပွဲကို ၁၉၈၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၅ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပနိုင်ရန် ကြိုးပမ်းခဲ့သည်။ လော့ခါဒါးပါတီက ယင်း ရွေးကောက်ပွဲကို သပိတ်မှောက်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲ ဟန့်တားနှောင့်ယှက်ခြင်းမှ ကာကွယ်နိုင်ရန် ဆစ်ခံလူမျိုး ၆၀၀ ထက်မနည်း ဖမ်းဆီးထားရသည်ဟု ပန်ဂျပ်ပြည်နယ် ရဲအဖွဲ့က စက်တင်ဘာလ ၆ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။ ရွေးကောက်ပွဲမကျင်းပမီ နှစ်ရက်အလိုတွင် ဆစ်ခံအကြမ်း

အိန္ဒိယ သမ္မတနိုင်ငံ

ဖက်သမားများက ပန်ဂျပ်ပြည်နယ်၌ ဗုံးခုန်လုံးဖောက် ခဲ့ရာ ဗုံးတလုံးပေါက်ကွဲသည့်ဖြစ်ရပ်တွင် ကလေးသူငယ် သုံးဦးသေဆုံးခဲ့ရသည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ပန်ဂျပ်ပြည် နယ်မဲဆန္ဒရှင် ၁၀ ဒသမ ၇ သန်း အနက် ၆၀ ရာခိုင်နှုန်း ကျော် လာရောက်မဲပေးသည်။ ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်အဖြစ် ကျင်းပသော ယင်းပြည်နယ်ရွေး ကောက်ပွဲ၌ သဘောထားပျော့ပျောင်းသော အကာလီဒါး ပါတီက ပြည်နယ်ဥပဒေပြုလွှတ်တော်အမတ်နေရာ ၁၁၇ နေရာရှိသည့်အနက် ၇၅ နေရာ အနိုင်ရရှိသည်။ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်ရွေးကောက်ပွဲတွင် ၆၃ နေရာကို စိုးမိုးနိုင်ခဲ့သော ကွန်ဂရက်အိုင်ပါတီက ၃၂ နေရာသာ အနိုင်ရရှိသည်။ အကာလီဒါးပါတီဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆင်း ဘနာလာက ပြည်နယ် ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာသည်။

အာသံပြည်နယ် အရေးအခင်းဖြေရှင်းနိုင်မည့် သဘော တူစာချုပ်တရပ်ချုပ်ဆိုနိုင်ခဲ့ပြီး ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ်ဂန္ဒီက ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။ အာသံပြည်နယ်သို့ ၁၉၆၆ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့မှ ၁၉၇၁ ခုနှစ် မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့အတွင်း ဝင်လာသူများ သည် နိုင်ငံခြားသားအဖြစ် မှတ်ပုံတင် ထား ရမည်ဟု လည်းကောင်း၊ ထိုသူများအား ၁၀ နှစ်ကြာမျှ မဲပေးခွင့် ရုပ်သိမ်းထားမည်ဟု လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၁ ခုနှစ် မတ်လ ၂၅ ရက်နေ့ နောက်ပိုင်းမှ ဝင်ရောက် နေထိုင်သူများကို ပြည်နှင့်ဒဏ်ခတ်မည်ဟု လည်းကောင်း ယင်းသဘောတူ စာချုပ်တွင်ဖော်ပြထားသည်။ အာသံပြည်နယ်တွင် အိမ်နီး နားချင်း ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံမှဝင်ရောက်နေထိုင်သူနှစ်သန်း ကျော်ရှိ၍ ဒေသခံများနှင့် လူမျိုးရေးအဓိကရုဏ်းဖြစ်ပွား လေ့ရှိသည်။ အာသံဒေသခံအများစုသည် ဟိန္ဒူလူမျိုး များ ဖြစ်ကြသော်လည်း ဝင်ရောက်နေထိုင်သူ အများစု သည် မူဆလင် လူမျိုးများ ဖြစ်ကြသည်။ လူမျိုးရေး အာသာတသည် ၁၉၈၃ ခုနှစ်တွင် အထွတ် အထိပ်သို့ ရောက်ခဲ့ပြီး ပြည်နယ် ရွေး ကောက် ပွဲ ကာ လ အတွင်း လူ ၃၀၀၀ ခန့် သေဆုံးခဲ့သည်။

အမေရိကန် ဗဟို ထောက်လှမ်းရေး အေဂျင်စီ (စီအိုင် အေ) အပါအဝင် အနောက်အုပ်စု ထောက်လှမ်းရေး အဖွဲ့ များသို့ ထောက်လှမ်းရေး သတင်းများ ပေါက်ကြားစေခဲ့ သည့် သူလျှို့ဝှက်မှုကို စုံစမ်းတွေ့ရှိထားပြီး ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၁၈ ရက် နေ့တွင် ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ် ဂန္ဒီက ကြေငြာသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်၏ အတွင်းဝန်ရုံးမှ အရာရှိ လေးဦး၊ သမ္မတရုံးမှ နှစ်ဦး၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင် နှစ်ဦး အပါအဝင် လူ ၁၅ ဦးကို ဖမ်းဆီးသည်ဟုဆိုသည်။ စီးပွား ရေးလုပ်ငန်းရှင် ကူးမား နာရာယန်းက အဓိက အခန်းမှပါဝင်

သည်ဟု ယူဆထားသော ယင်းသူလျှို့ဝှက်မှုသည် အိန္ဒိယ - ဆိုဗီယက် နှစ်နိုင်ငံ သဘောတူထားသော ကာကွယ်ရေး အစီအစဉ်များ၊ လေဆာ လက်နက်နှင့် နျူးကလီယား သုတေသန စီမံကိန်းများ၊ တန်ပြန် ထောက်လှမ်းရေး သတင်းများ၊ အစိုးရအဖွဲ့ အစည်းအဝေးနှင့် မူဝါဒဆိုင်ရာ စာရွက်စာတမ်းများ၊ ပါကစ္စတန်နှင့် သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတို့နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့ကြား မပြေမလည်ဖြစ်နေသော ဆက်ဆံရေး အခြေအနေများ၊ ဆစ်ခ်ပြဿနာဖြေရှင်းရေး စီမံကိန်းများ နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ ဘဏ္ဍာရေးစာရင်းဇယားများကို ရောင်း ချခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ စီအိုင်အေအား လျှို့ဝှက်ချက်များ ပေးအပ်ခဲ့မှုဖြင့် ပြင်သစ်သံမူးတဦးကို အိန္ဒိယနိုင်ငံ အစိုးရ က နှင်ထုတ်ရန် စီစဉ်နေကြောင်း သတင်း ထွက်ပေါ်လာ ချိန်မှာပင် ပြင်သစ်အစိုးရက ထို ပြင်သစ်သံမူးကို ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ပြန်လည်ခေါ်ယူလိုက်သည်။ ထို့ပြင် အစိုးရ လျှို့ဝှက်ချက်များကို ရယူခဲ့သည်ဟု သက်ာ မကင်းဖြစ်သော ပိုလန်နှင့် အရှေ့ဂျာမနီ သံတမန်တို့ကို လိုအပ်သော အရေးယူမှုများ ပြုလုပ်တော့မည်ဟု အိန္ဒိယ အစိုးရက ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၅ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာပြန်သည်။

ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ် ဂန္ဒီသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် မေလ ၂၁ ရက်နေ့တွင် ဆိုဗီယက် ပြည်ထောင်စုသို့ လည်းကောင်း၊ ဇူလိုင်လ ၆ ရက်နေ့တွင် အီဂျစ် နိုင်ငံသို့ လည်းကောင်း၊ ဇူလိုင်လ ၇ ရက်နေ့တွင် ပြင်သစ်နိုင်ငံသို့လည်းကောင်း၊ ဇူလိုင်လ ၁၀ ရက်နေ့တွင် အယ်ဂျီရီးယား နိုင်ငံသို့လည်းကောင်း၊ ဇူလိုင်လ ၁၂ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုသို့ လည်းကောင်း အသီးသီး အလည်အပတ် သွားရောက်ခဲ့ သည်။ ဝန်ကြီးချုပ် တာဝန် စတင် ထမ်းဆောင်ခဲ့ရပြီး နောက်ပိုင်းတွင် ပထမဆုံး သွားရောက်သော ခရီးစဉ် ဖြစ် သည်။ အိန္ဒိယ နိုင်ငံသည် အမေရိကန် ပြည်ထောင်စု၏ အလယ်ပိုင်း အမေရိက ဒေသဆိုင်ရာ မူဝါဒများကို လည်း ကောင်း၊ သမ္မတ ရေဂင်အစိုးရ၏ အာကာသ အခြေစိုက် ကြယ်တာရာစစ်ပွဲ စီမံကိန်းကို လည်းကောင်း ဆန့်ကျင် သည်။ အာဖဂန်စတန် နိုင်ငံတွင်းသို့ ဆိုဗီယက် တပ်များ ဝင်ရောက်တပ်စွဲထားခြင်းကို ပြစ်တင်ရှုတ်ချခြင်းမရှိသော နိုင်ငံ ဖြစ်လေသည်။ ဆိုဗီယက်ထောက်ခံသော အာဖဂန် စစ်တပ်ကို အကူအညီပေးရန် အိန္ဒိယနိုင်ငံမှ စစ်ရေး အကြံ ပေး ၁၀၀ ကျော် စေလွှတ်ထားသည် ဟူ၍ ၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၉ ရက်နေ့တွင် အာဖဂန်ပြောက်ကျား ခေါင်းဆောင်က ကုလသမဂ္ဂ၌ စွပ်စွဲခဲ့သည်။

ဝန်ကြီးချုပ် ရာဂျစ် ဂန္ဒီသည် ၁၉၈၅ ခုနှစ် အောက် တိုဘာလ ၂၃ ရက်နေ့တွင် အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု နယူး ယောက်မြို့၌ ပါကစ္စတန်သမ္မတ မိုဟမ္မက် ဇီယာအူးလဟက်

နှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည်။ အိန္ဒိယ-ပါကစ္စတန်နယ်နိမိတ် တလျှောက် လုံခြုံရေးအခြေအနေ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေး ကိစ္စကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံမြောက်ပိုင်း ဂျမ္မူးနှင့် ကက်ရှမီးယားပြည်နယ် တလျှောက်တွင် အိန္ဒိယတပ်ဖွဲ့များနှင့် တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လွန်ခဲ့သောနှစ်လအတွင်း အနည်းဆုံးပါကစ္စတန်စစ်သားကိုးဦးသေဆုံးသွားသည်ဟု အိန္ဒိယသတင်းစဉ်က အောက်တိုဘာလ ၃၀ ရက်နေ့တွင် သတင်းထုတ်ပြန်သည်။ ဩဂုတ်လ ၂၆ ရက်နေ့တွင် အိန္ဒိယနိုင်ငံ ပွန်ချီမြို့အနီးတွင် တိုက်ပွဲများပထမဦးဆုံးဖြစ်ပွားခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ လွန်ခဲ့သောလအနည်းငယ်အတွင်းမှာပင် စီယာချင်ခေါ် ဟိမဝန္တာရေခဲတောင်ဒေသတွင် နှစ်နိုင်ငံတပ်ဖွဲ့များကြား တိုက်ပွဲများဖြစ်ပွားရာ နှစ်ဘက်စလုံးမှ စစ်သားနှင့်ရာခန့်သေဆုံးသွားသည်ဟု အိန္ဒိယသတင်းစာများက သတင်းထုတ်ပြန်သည်။ သို့ရာတွင် ယင်းသတင်းများသည် ချဲ့ကားထားခြင်းသာဖြစ်ကြောင်း အိန္ဒိယကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဌာနက ပြောကြားသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် ပါကစ္စတန်တို့သည် မြေတိန်နိုင်ငံ လက်အောက်မှ လွတ်လပ်ရေးရသော ၁၉၄၇ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းတွင် စစ်ပွဲသုံးပွဲတိုက်ခဲ့သည့်အနက် ကက်ရှမီးယားပြည်နယ်ကို ထိန်းချုပ်နိုင်ရေးအတွက် စစ်ပွဲနှစ်ပွဲတိုက်ခဲ့ကြသည်။

ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ် ဂန္ဒီသည် သီရိလင်္ကာလူမျိုးရေးပြဿနာအတွက် ညှိနှိုင်းအဖြေရှာရန် သီရိလင်္ကာသမ္မတဂျေ ယဝါဒီနှင့် ၁၉၇၅ ခုနှစ်ဇွန်လ ၂ ရက်နေ့တွင် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးသည်။ သီရိလင်္ကာအစိုးရကို ပုန်ကန်ခြားနားနေသော တမိခွဲထွက်ရေးပြောက်ကျားများအား အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင်း၌ အခြေစိုက်စခန်းများ ထူထောင်ခွင့်ပေးထားသည်ဟူ၍ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံက အိန္ဒိယနိုင်ငံအပေါ် စွပ်စွဲထားသည့် ကိစ္စနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ဆွေးနွေးခြင်းဖြစ်သည်။ တမိပြောက်ကျားတို့၏ လက်နက်ဒေါ်လာ လေးသန်းဖိုးကို အိန္ဒိယအာဏာပိုင်များက သိမ်းဆည်းခဲ့သည်ဟု ဝန်ကြီးချုပ်ရာဂျစ် ဂန္ဒီက ဆွေးနွေးပွဲ မတိုင်မီ ပြောကြားခဲ့သည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် တမိလူမျိုး သန်း ၅၀ နေထိုင်၍ ကမ္ဘာပေါ်တွင်အများဆုံးဖြစ်သည်။ သီရိလင်္ကာနိုင်ငံတွင် သီဟိုဠ် (ဆင်ဟာလီ) နှင့် တမိတို့ အဓိကရုဏ်း စတင်ပေါက်ကွဲဖြစ်ပွားသည့် ၁၉၇၇ ခုနှစ်မှစ၍ တမိလူမျိုး ၁,၀၀,၀၀၀ ကျော်သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ တမိနားဒူးပြည်နယ်သို့ ထွက်ပြေးခိုလှုံခဲ့ကြသည်။ ထိုဒုက္ခသည်များထဲတွင် တမိအီလမ် (တမိနိုင်ငံတော်) ခွဲထွက်ထူထောင်ရေးအတွက် လှုပ်ရှားနေသော ခေါင်းဆောင်အများစု ပါဝင်လျက်ရှိပြီး မဒရပ်မြို့တွင်ခိုလှုံ၍ နိုင်ငံရေးလှုပ်ရှားမှုလုပ်နေကြသည်ဟု သီရိလင်္ကာအစိုးရက စွပ်စွဲထားသည်။

တမိခွဲထွက်ရေး ပြောက်ကျားများနှင့် သီရိလင်္ကာအစိုးရတို့ အပစ်အခတ်ရပ်စဲရေးအတွက် သဘောတူညီမှု ရသွားပြီဟု အိန္ဒိယနိုင်ငံ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ရိုမက်ဘန်ဒါရိုက ၁၉၇၅ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် ကြေငြာသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ယင်းပြဿနာကို ကြားဝင်စေ့စပ်ညှိနှိုင်းပေးခြင်း ဖြစ်သည်။

အယ်ဆာဗေဒိုသမ္မတနိုင်ငံ။ ။ (လက်တင် အမေရိက—၅။)

အယ်လ်ဒါး၊ တာဂဲ ဖရစ်တီ အော့ဖ် (ခရစ်

၁၉၀၁-၁၉၇၅)။ ။ခေတ်သစ်အနောက်ဥရောပပါလီမန်ဒီမိုကရေစီသမိုင်းတွင် သက်တမ်း အရှည်ဆုံး ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်သော တာဂဲ ဖရစ်တီအော့ဖ် အယ်လ်ဒါးကို ဆိုဒင်နိုင်ငံ ရန်းဆက်တားမြို့၌ ၁၉၀၁ ခုနှစ် ဇွန်လ ၁၃ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ ကားစတတ် အခြေခံပညာကျောင်းနှင့် လွန်းတက္ကသိုလ်တို့တွင် ပညာဆည်းပူးခဲ့ပြီး ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရရှိသည်။ အယ်လ်ဒါးသည် ဆိုဒင်စွယ်စုံကျမ်း (Svensk Upplagsbok) စာတည်းဌာနတွင် စာတည်းအဖြစ် ၁၉၂၈ ခုနှစ်မှ ၁၉၃၈ ခုနှစ်အထိ တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့သည်။ တာဂဲ အယ်လ်ဒါးသည် ၁၉၃၃ ခုနှစ်မှစ၍ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်တစ်လေဘာပါတီ၏ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ် ဖြစ်လာခဲ့သည်။ ၁၉၃၈ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၄ ခုနှစ်ထိ လူမှုရေးရာ ဝန်ကြီးဌာန လက်ထောက်ဝန်ကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်သည်။ ၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ဌာနလက်ကိုင်မရှိ ဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်ခံရသည်။ ဝန်ကြီးချုပ် ပါ အာလဘင် ဟတ်ဆန်၏ ဆိုရှယ်ဒီမိုကရက်တစ် အစိုးရအဖွဲ့တွင် ၁၉၄၅ ခုနှစ်မှ ၁၉၄၆ ခုနှစ်အထိ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် ခရစ်ယာန်

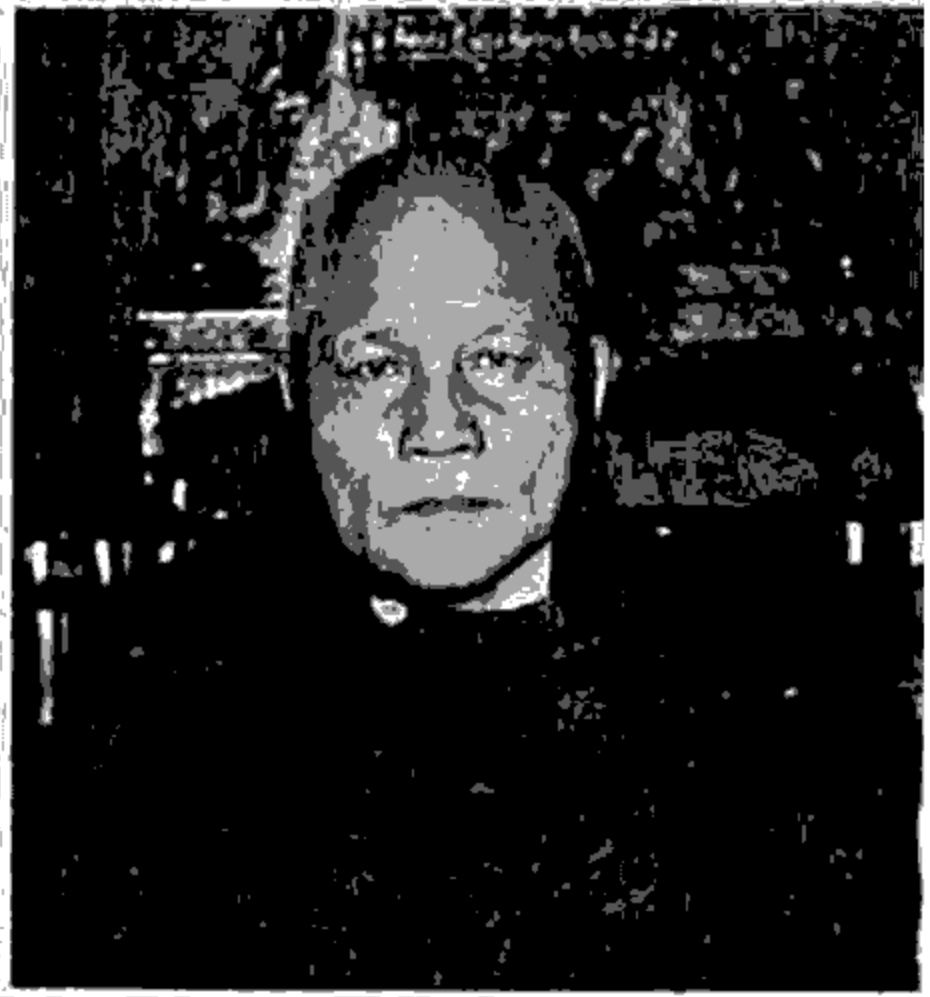
ဆိုဒင်နိုင်ငံရေးသုခမိန်ကြီး တာဂဲအယ်လ်ဒါး

အသင်းတော်ရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနတို့ကို တာဝန်ခံသော ဝန်ကြီးဖြစ်လာသည်။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ဟတ်ဆန် ကွယ်လွန်သောအခါ ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ဆိုရှယ် ဒီမိုကရက်တစ်လေဘာပါတီဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ရွေးချယ်တင်မြောက် ခံရသည်။ ၁၉၆၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၀ ရက်နေ့တွင် ယင်းတာဝန် နှစ်ရပ်စလုံးမှ အနားယူခဲ့သည်။

ဆွီဒင်နိုင်ငံ၌ ၁၉၇၀ ပြည့်နှစ်တွင် လွတ်တော်တရပ်တည်းပြင်ဆင်ဖွဲ့စည်းသောအခါ တၢ့ဂဲ အယ်လ်ဒါး သည် လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ရွေးချယ် တင်မြောက်ခံရသဖြင့် ၁၉၇၃ ခုနှစ်အထိ ယင်းတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ရသေးသည်။ တၢ့ဂဲ အယ်လ်ဒါးသည် ထိုးထွင်းဉာဏ်ရှိခြင်း၊ ထက်မြက်ခြင်း၊ သာမန်ပြည်သူတို့နှင့် တရင်းတနှီးဆက်ဆံကာ ပြည်သူတို့၏အကျိုးစီးပွားအတွက် တတ်စွမ်းသမျှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း ဟူသော ခေါင်းဆောင်မှုအရည်အချင်းနှင့် လုပ်နည်းလုပ်ဟန်တို့ကြောင့် ဝန်ကြီးချုပ်နှင့် ပါတီဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ၂၃ နှစ်တာမျှ ရွေးချယ်တင်မြောက် တာဝန်အပ်နှင်းခံရခြင်း ဖြစ်သည်။ တၢ့ဂဲ အယ်လ်ဒါး၏ လက်ထက်တွင် ဆွီဒင်နိုင်ငံသည် စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာပြီး အလုပ်လက်မဲ့လုံးဝမရှိသော လူနေမှုအဆင့်အတန်းသို့ ရောက်ရှိခဲ့သည်။ သက်ကြီးရွယ်အိုတို့၏ အကျိုးခံစားမှု၊ ကလေးသူငယ်တို့အား ထောက်ပံ့ ပေးကမ်းမှု စသည့် လူမှုဖူလုံရေးအကူအညီများကို တိုးမြှင့်ပေးသည့် ဥပဒေများကိုပင် ပြဋ္ဌာန်း ပေး နိုင် ခဲ့ သည်။ မသင်မနေရ ပညာရေး အခွင့်အလမ်းများ တိုးချဲ့ပေးခြင်း အပါအဝင် ပညာရေး ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကိုလည်း စီမံပေးခဲ့သည်။ တၢ့ဂဲ အယ်လ်ဒါးသည် စစ်အေးတိုက်ပွဲ ကာလအတောအတွင်း ဆွီဒင်နိုင်ငံ၏ နိုင်ငံခြားရေးဝါဒကို ဘက်မလိုက် ရပ်တည်ချက် အဖြစ် အခိုင်အမာချမှတ် ထိန်းကျောင်း ပေးခဲ့သည်။

စာတည်းတဦးဖြစ်ဖူးသော တၢ့ဂဲ အယ်လ်ဒါးသည် စာပေရေးသားမှုကိုလည်း ဝါသနာထုံသည့် အလျောက် ဘဝအတွေ့အကြုံ ပထမတွဲ (၁၉၀၁-၁၉၃၉) ကို ၁၉၇၂ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း၊ ဒုတိယတွဲ (၁၉၃၉-၁၉၄၉) ကို ၁၉၇၃ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း၊ တတိယတွဲ (၁၉၄၉-၁၉၅၄) ကို ၁၉၇၄ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း၊ စတုတ္ထတွဲ (၁၉၅၅-၁၉၆၀) ကို ၁၉၇၆ ခုနှစ်တွင်လည်းကောင်း ရေးသား ထုတ်ဝေခဲ့သည်။ ခုနစ်ဆယ် (၁၉၇၉) နှင့် အနာဂတ်တွင် တိုးတက်မှုရှိနိုင်ပါသေးသလော (၁၉၈၀) စာအုပ်နှစ်အုပ်ကိုလည်း ရေးသားခဲ့သည်။

ဆွီဒင် နိုင်ငံရေးသမားမိန့်ကြီး တၢ့ဂဲ အယ်လ်ဒါးသည် ဆွီဒင်နိုင်ငံ ဟတ်ဒင်းဂဲမြို့၌ ၁၉၈၅ ခုနှစ် ဇွန်လတွင် နှလုံးရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သည်။

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဣန္ဒြိယ

ဣန္ဒြိယ၊ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ ကရင်ပြည်နယ်၊ ဘားအံမြို့၊ မဲဘောင် ကျောင်း တိုက် (မြန်မာ ၁၂၇၃-)။ ။ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဣန္ဒြိယကို မွန်ပြည်နယ် ကျိုက်ထိုမြို့နယ် သရက် ကုန်း ကျေးရွာ ၌ သက္ကရာဇ် ၁၂၇၃ ခုနှစ် နယုန်လဆန်း ၁၂ ရက် တနင်္ဂနွေနေ့တွင် ခမည်းတော် ဦးနန္ဒိယ၊ မယ်တော် ဒေါ်မအင်းတို့က ဖွားမြင်သည်။ မွေးချင်းကိုးယောက်တွင် အငွေ့မြောက် သားရတနာ ဖြစ်သည်။

၁၃ နှစ်သား အရွယ်တွင် ကျိုက်ထိုမြို့ သရက်ကုန်းရွာ သရက်ကုန်းကျောင်းဆရာတော် ဦးနန္ဒကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြု၍ ရှင်သာမဏေအဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ သာမဏေဘွဲ့မှာ ရှင်ဣန္ဒြိယ ဖြစ်သည်။

ရှင်သာမဏေဘဝတွင် သရက်ကုန်းကျောင်းဆရာတော် ဦးနန္ဒထံတွင် သဒ္ဒါ၊ သင်္ဂဟ၊ မာတိကာ၊ ဓာတုကထာ၊ ပုဒ်စစ် စသော ပိဋကတ်အခြေခံကျမ်းစာများကို သင်ကြား ဆည်းပူးခဲ့သည်။

၁၂၉၂ ခုနှစ် တန်ခူးလတွင် မွန်ပြည်နယ်၊ ကျိုက်ထိုမြို့နယ်၊ သရက်ကုန်းကျေးရွာကျောင်း ဥဒကုက္ကေပ သိမ်တော် ၌ ဘီးလင်းမြို့နယ်၊ ကရဝေးဆိပ်ကျောင်း ဆရာတော် ဦးစန္ဒိမာကို ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလျက် ခမည်းတော်၊ မယ်တော်တို့၏ ပစ္စယာနုဂ္ဂဟဖြင့် မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူသည်။

ရဟန်းဘဝတွင် သထုံမြို့နယ် နောင်ဗိုကျောင်း ဆရာတော် ဦးရာဇိန္ဒနှင့် ဆရာတော် ဦးသာသနတို့ထံတွင်လည်းကောင်း၊ သထုံမြို့ ဝင်းစိန်အလယ်ကျောင်း ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတထံတွင် လည်းကောင်း ရူပသိဒ္ဓိ၊ ယမိုက်ဆယ်ကျမ်း၊ ဝိနည်းငါးကျမ်းနှင့် အဋ္ဌကထာများကို ရှစ်ဝါတိတိ သင်ကြားတော်မူခဲ့သည်။

ထို့နောက် မန္တလေးမြို့အရှေ့တောင်မြို့နယ် ညောင်ကန်

တိုက် သထုံကျောင်း ဆရာတော် ဦးကောဝိဒထံတွင် ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဋီကာ စသော ကျမ်းများကို ဆက်လက် သင်ကြားတော် မူခဲ့သည်။ ထို့ပြင် မန္တလေး ရွှေဘုန်းရှိန်ကျောင်း ဆရာတော် ဦးကြယ်၊ ဘုရားကြီးတိုက် ဆရာတော် ဦးနာရဒ၊ အသောကာရာမတိုက် ဆရာတော် ဦးသုမင်္ဂလ စသော ဆရာတော်များထံတွင်လည်း စာဝါလိုက်ခဲ့သည်။

ဆရာတော်သည် သထုံမြို့ ဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက်တွင် စာသင်သား ၄၀ တို့ကို ခြောက်နှစ်တိုင် နေ့ဝါညဝါ သင်ကြား ပို့ချတော်မူခဲ့သည်။ ထို့နောက် ဘားအံမြို့ မဲဘောင်ကျောင်းတိုက်သို့ ပြောင်းရွှေ့၍ ကျောင်းထိုင်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ စာချအဖြစ်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်တော်မူသည်။ ဆရာတော်သည် ဘားအံမြို့တွင် ပါဠိပထမပြန်စာဖြေဌာန ရရှိရေးအတွက်လည်း ဆောင်ရွက်တော်မူသည်။ ထို့ပြင် ဘားအံမြို့ ပသုံးလုံး စာပြန်ပွဲကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကရင်ပြည်နယ် ဇွဲကပင်စေတီတော် ဂေါပကအဖွဲ့ပထမနာယက၊ နိုင်ငံတော် ဗဟိုသံသ့ဝန်ဆောင် ဆရာတော်အဖြစ် သာသနာ့တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်တော်မူလျက် ရှိသည်။

ဆရာတော်သည် ဦးဥတ္တမ ကရင်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုရေးသားသော သီလက္ခန္ဓာ ပါဠိသဒ္ဒါကျမ်း၊ သင်္ဂဟကျမ်း၊ ဝိနည်းငယ်လေးစောင်ကျမ်းတို့ကို တည်းဖြတ် ပေးခြင်း၊ ဦးစန္ဒရ ကရင်ဘာသာသို့ ပြန်ဆိုသောကျမ်းများ ဖြစ်သည့် လယ်တီပဏ္ဍိတ ဦးမောင်ကြီး၏ ဓမ္မစကြာအဖြေကျမ်း၊ ဓမ္မပဒကျမ်းများကို တည်းဖြတ်ပေးခြင်းစသည်တို့ကိုလည်း ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့သည်။

ဤကဲ့သို့ သာသနာတော်အကျိုးကို သယ်ပိုး ဆောင်ရွက်တော်မူသော သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ ဂုဏ်တို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည့် ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဣန္ဒြိယသည် ၁၉၀၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၄ ရက်နေ့တွင် ပြည်ထောင်စု ဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော်ကောင်စီက ဆက်ကပ်လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူခံ ရရှိတော်မူသည်။

မောင်၊ဦး(ပါမောက္ခ) (ခရစ် ၁၉၀၅-၁၉၇၅)။ ။

မြန်မာစာပါမောက္ခ ဦးမောင်ကို ၁၉၀၅ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက်နေ့တွင် ပုသိမ်ခရိုင် ကျုံပျော်မြို့၌ အဖ မြေပိုင်ရှင် ဦးဘိုးညွှင်း၊ အမိ ဒေါ်လှပိုင်တို့က မွေးဖွားသည်။

ကျုံပျော်မြို့ အစိုးရ မြန်မာ ကျောင်းမှ နဝမတန်း အောင်မြင်သည်။ ထို့နောက် ရန်ကုန်မြို့ စိန်ဂျွန်းကောလိပ်ကျောင်းတွင် ဆက်လက်ပညာသင်ယူခဲ့သည်။ စိန်ဂျွန်းကောလိပ်မှ သတ္တမတန်းအောင်မြင်ပြီး အစိုးရ အင်္ဂလိပ်

မြန်မာ အထက်တန်းကျောင်းတွင် နဝမတန်းမှ စ၍ တက်ရောက်ပညာသင်ခွင့်ရခဲ့သည်။ နဝမတန်းတွင် အင်္ဂလိပ်စာ စာစီစာကုံးဆုများ ရရှိခဲ့သည်။ ထို့နောက် ၁၀ တန်း၌ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဦးမေအောင်၏ဆုကို ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၂၅ ခုနှစ်တွင် ဆယ်တန်းစာမေးပွဲကို အင်္ဂလိပ်စာ၊ အပိုအင်္ဂလိပ်စာ၊ ပထဝီဝင်နှင့် မြန်မာစာတို့တွင် ဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်သည်။

၁၉၂၅ ခုနှစ်တွင် တက္ကသိုလ်သို့ရောက်ခဲ့ရာ စကောလားရှစ် ရသည်။ ၁၉၂၇ ခုနှစ်တွင် ဥပစာတန်းအောင်မြင်၍ မြန်မာစာ ဂုဏ်ထူးတန်းသို့ တက်ရောက်ခဲ့သည်။ ၁၉၂၉ ခုနှစ်တွင် ဝိဇ္ဇာဂုဏ်ထူးတန်းကို အောင်မြင်ခဲ့သည်။ ဝိဇ္ဇာဂုဏ်ထူးတန်း အောင်မြင်ပြီးနောက် အချိန်ပိုင်းနည်းပြ ဆရာအဖြစ် အမှုထမ်းယင်း မဟာဝိဇ္ဇာတန်းသို့ တက်ရောက်၍ တက္ကသိုလ် မောင်သန့်စင် ကလောင် အမည်ဖြင့် ကဗျာ၊ ဆောင်းပါး၊ ဝတ္ထုတိုများ စတင်ရေးသားခဲ့သည်။ မောင်မောင်၊ ရေခဲမောင် စသည့် ကလောင် အမည်များဖြင့်လည်း တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက် နှစ်လည် မဂ္ဂဇင်း၊ ဂန္ထလောကမဂ္ဂဇင်း၊ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု စာစောင် စသည်များတွင် စာပေများ ရေးသားခဲ့သည်။

၁၉၃၁ ခုနှစ်တွင် မဟာဝိဇ္ဇာတန်းကို ပထမတန်း ဂုဏ်ထူးဖြင့် အောင်မြင်ပြီးနောက် အချိန်ပြည့် နည်းပြ ဆရာအဖြစ် အမှုထမ်းသည်။ ၁၉၃၄ ခုနှစ်တွင် အထက်တန်း နည်းပြဆရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။ ထိုနှစ်တွင် ကျောက်စာဌာန သုတေသနအရာရှိ ဒေါ်ခင်မြမှု (မဟာဝိဇ္ဇာ) နှင့် လက်ထပ်ခဲ့သည်။ ၁၉၃၆ ခုနှစ်တွင် လက်ထောက်ကထိက ရာထူး ခန့်အပ်ခံရသည်။ ၁၉၄၁ ခုနှစ်တွင် မြန်မာစာဌာနမှူးအဖြစ် ဆောင်ရွက်ရသည်။

ပါမောက္ခ ဦးမောင်

မေောင်၊ ဦး (ပါမောက္ခ)

ထို့နောက် ၁၉၄၁ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလမှ ၁၉၆၂ ခုနှစ် မေလအထိ မြန်မာစာပါမောက္ခအဖြစ် ထမ်းရွက်သည်။ မြန်မာစာဌာနတွင် ထမ်းရွက်စဉ် အင်္ဂလန်နိုင်ငံသို့ ခြောက်လကြာလည်းကောင်း၊ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံသို့ ယဉ်ကျေးမှု မိတ်ဆက် အဖွဲ့ဝင် တဦးအဖြစ် လည်းကောင်း လေ့လာရေးခရီးများ သွားရောက်ခဲ့သည်။

ပါမောက္ခ ဦးမေောင်သည် ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဝဏ္ဏကျော်ထင်ဘွဲ့နှင့် ၁၉၆၂ ခုနှစ်တွင် သီရိပျံချီဘွဲ့ကို ရရှိခဲ့သည်။ ပါမောက္ခအဖြစ်မှ အငြိမ်းစားယူပြီးနောက် ၁၉၆၄ ခုနှစ်တွင် မြန်မာစာပေပြုစုရေးနှင့် ဘာသာပြန်ကော်မရှင် (မြန်မာစာအဖွဲ့) တွင် ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် တာဝန်အပ်နှင်းခြင်း ခံရသည်။

ပါမောက္ခ ဦးမေောင်သည် စာပေဗိမာန်သူခမိန်အဖွဲ့ဝင် လူကြီး၊ မြန်မာ့ ယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာနိုင်ငံ ဗုဒ္ဓသာသနာ့ ကောင်စီ စာတည်းချုပ် အဖွဲ့ဝင်၊ မြန်မာနိုင်ငံ သုတေသနအသင်း အမှုဆောင်လူကြီး စသော တာဝန်များကိုလည်း ထမ်းရွက်ခဲ့သည်။

ပါမောက္ခဦးမေောင်သည် စာအုပ်စာပေများ ရေးသား ပြုစုခဲ့ရာ အလယ်တန်းကျောင်းသုံးစကားပြေနှင့် ကဗျာကောက်နုတ်ချက်၊ အထက်တန်းစကားပြေနှင့် ကဗျာကောက်နုတ်ချက် ပထမတွဲ၊ ကဗျာပန်းကုံး၊ စစ်တက္ကသိုလ်သုံး တက္ကသိုလ်စကားပြေ လက်ရွေးစင်၊ ပုဂံကျောက်စာလက်ရွေးစင်၊ မြန်မာသတ်ပုံသမိုင်းအကျဉ်းချုပ်နှင့် စိန္တကျော်သူ ဦးဩ၏ ကဝိလက္ခဏာ သတ်ပုံကျမ်းတို့ကို တည်းဖြတ်သည်။ ဆုတောင်းခန်းပျို့၊ ပါရမီတော်ခန်းပျို့၊ စတုဓမ္မသာရကိုးခန်းပျို့၊ ဘူရိဒတ်ဇာတ်ပေါင်းပျို့၊ နေမိဘုခန်းပျို့၊ ငရဲခန်းပျို့တို့ကို တည်းဖြတ်ရာ၌ အထွေထွေတည်းဖြတ် ကြီးကြပ်သူအဖြစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ အနုစာပေကောက်နုတ်ချက်ကိုလည်း ရွေးချယ် တည်းဖြတ် ပြုစုခဲ့သည်။ မြန်မာစာဌာနအတွက် ပုဂံ၊ ညောင်ဦးနှင့် အခြားမြို့များသို့ အခေါက်ပေါင်းများစွာသွား၍ ပုဂံ၊ ပင်းယ၊ အင်းဝကျောက်စာများကို ကူးယူစုဆောင်းခဲ့သည်။ မြန်မာစာဂုဏ်ဂျာနယ်ကိုလည်း မြန်မာစာအသင်းက ထုတ်ဝေစေခဲ့သည်။

ထို့အပြင် မြန်မာနိုင်ငံ သုတေသန အသင်း အတွက် မွေနှုန်းရကန်ကို ၁၉၃၃ ခုနှစ်တွင် တည်းဖြတ်ပေးခဲ့သည်။ ၁၉၃၄-၃၅ ခုနှစ်တွင် အင်္ဂလိပ်ရာဇဝင်မူလအစ ကိုလည်းကောင်း၊ ၁၉၃၉ ခုနှစ်တွင် အထက်တန်းမြိတိသျှရာဇဝင်ကိုလည်းကောင်း ဘာသာပြန်ခဲ့သည်။

မြန်မာစာကော်မရှင်တွင် မြန်မာသဒ္ဒါနှင့် စာစီစာကုံးကော်မတီ၏ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဖြင့် မြန်မာသဒ္ဒါသစ် ပထမအုပ်နှင့်

ဥက္ကံသာဘိဝံသ၊ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ

လက်တွေ့ မြန်မာစာ စာစီစာကုံး စာအုပ်တို့ကိုလည်း ဦးစီး ပြုစုခဲ့သည်။

ဇနီးဖြစ်သူ ကွယ်လွန်ပြီးနောက် ပါမောက္ခ ဦးမေောင်သည် နေအိမ် တိုက်တာ၊ စာအုပ် စာတမ်းမကျန် တန်ဖိုးသိန်း ၆၀ ခန့်ရှိ မိမိပိုင် ပစ္စည်းများကို သံဃာ့ဆေးရုံနှင့် ဗုဒ္ဓသာသနာ ကိစ္စများအတွက် လှူဒါန်းခဲ့သည်။

ပါမောက္ခ ဦးမေောင်သည် ၁၉၆၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက်နေ့တွင် ရန်ကုန်မြို့၌ ကွယ်လွန်သည်။

ဥက္ကံသာဘိဝံသ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ၊ မန္တလေးမြို့၊ မြင်းဝန်ကျောင်းတိုက်၊ ပတ္တမြားကျောင်း (မြန်မာ ၁၂၆၆ - ၁၃၄၇)။ ။ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ဥက္ကံသာဘိဝံသသည် ၁၂၉၉ ခုနှစ် နတ်တော်လွင်မန္တလေးမြို့ ပရိယတ္တိသာသနဟိတ အသင်းကြီးက ဆက်ကပ် လှူဒါန်းသော ပရိယတ္တိသာသနဟိတ ဓမ္မာစရိယ (မူလစာချ) ဘွဲ့တံဆိပ်ကို လက်ခံရရှိခြင်း၊ ၁၃၂၅ ခုနှစ်မှစ၍ မြင်းဝန်တိုက်၏ဒုတိယနာယကဆရာတော်အဖြစ် သာသနာ့အကျိုးကို ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ခြင်း၊ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ တင်သောအခါ ပဋိဝိသောဓကတာဝန်ကို အချိန်ပြည့် ဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း၊ ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာ တင်ပြီးသည်မှစ၍ သာသနာ့ရေးဦးစီးဌာန၏ လျှောက်ထား တောင်းပန်ချက်အရ သဒ္ဓနိတိနိဿယ ကျမ်းများကို ပဓာန နာယက ဦးဆောင် ဆရာတော်အဖြစ် တာဝန်ယူ၍ အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များနှင့် အတူ ဖြည့်စွက် ပြင်ဆင် သုတ်သင်ခဲ့ခြင်း၊ စလင်းဝိနည်းငါးကျမ်း ဂဏ္ဍိကျမ်းများကို ရိုက်နှိပ်ရန် အဖွဲ့ဝင်ဆရာတော်များနှင့်အတူ ပြင်ဆင် သုတ်သင်ခဲ့ခြင်း၊ ၁၃၄၁ ခုနှစ် တန်ခူးလတွင် မန္တလေးမြို့၊ မဟာမုနိဘုရားကြီး ဂေါပကအဖွဲ့ဩဝါဒ ဆရာတော် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၃၄၂ ခုနှစ် တပို့တွဲလတွင် မန္တလေးမြို့ ပရိယတ္တိသာသနဟိတအသင်းကြီး၏ ဩဝါဒါစရိယ ဆရာတော်အဖြစ် လည်းကောင်း ရွေးချယ် တင်မြှောက်ခြင်း ခံယူရရှိတော်မူခဲ့ခြင်း စသော သာသနာ့ တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်တော် မူခဲ့သောကြောင့် ၁၃၄၃ ခုနှစ်တွင် ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ် သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၊ နိုင်ငံတော် ကောင်စီက ဆက်ကပ် လှူဒါန်းသော အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ ဘွဲ့တံဆိပ်တော်ကို အလှူခံ ရရှိတော်မူသည်။ (စွယ်စုံနှစ်ချုပ် ၁၉၈၃- စာ၊ ၃၁၈- ရှု။)

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ဥက္ကံသာဘိဝံသ မဟာထေရ်သည် ၁၃၄၇ ခုနှစ် သီတင်းကျွတ်လပြည့်နေ့တွင် ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူသည်။

အက္ခရာစဉ်အညွှန်း

က	ကက်စ်ပါရော့ ဂယ်ရီ	ခိုမေနို၊ အယာတိုလာရူဟိုလာ
ကချင်ပြည်နယ် ၁၆၉၊ ၂၂၃၊ ၂၄၁၊ ၃၀၂။	ကင်ဆာထောဂါ ၃၃၄။	ခိုလ်၊ ဟဲလမ္မတ် ၃၂၉။
ကနိတီ၊ အီးလီးယပ်စ် ၂၀၅။	ကင်ညာနိုင်ငံ ၃၀၇။	ခိုင်မောင်၊ စန္ဒာအောင် ၁၄၅။
ကနေဒါနိုင်ငံ ၁၉၁။	ကတ်စထရို၊ ဖီဒယ် ၁၀၊ ၁၉၁၊ ၃၀၃။	ခိုင်မောင်ကလေး၊ ဗိုလ် ၁၄၆။
ကနက်လူမျိုး (မယ်လန်နီးရှန်း) ၁၉၃။	ကတ်စထရို၊ ဖီဒယ် ၂၇၅။	ချီလီနိုင်ငံ ၂၀၀။
ကယားပြည်နယ် ၁၆၉၊ ၂၂၃၊ ၃၀၂။	ကဒ်လူမျိုး ၁၈၃၊ ၃၂၇။	ချက်ကိုစလိုဗက်ကီးယားနိုင်ငံ ၂၆၀။
ကရီယန်ဆတ်ချာမာနန် ၁၈၉။	ကမ်ပူးချားနိုင်ငံ ၁၃၂။	ချက်စတာတန်၊ ဂီးလဗတ် ၂၃၀။
ကရင်ပြည်နယ် ၁၆၉၊ ၂၂၃၊ ၃၀၂။	ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့ ၇၈။	ချောက်ဒရီး၊ ဖေဇာ အီလာဟီ ၂၁၇။
ကလာစပဲ၊ မစ္စက်ဘီးတဲ ၁၉၈။	ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးနှစ် ၁၂၅။	ချင်ဟောက်စု ၁၄၇။
ကအွန်းဒါး၊ ကက်နက် ၁၉၁။	ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာနှင့် စိုက်ပျိုးရေး အဖွဲ့ (အက်ဖ်အေအို) ၃၀၃၊ ၃၁၉။	ချင်းစိန်၊ ဦး ၁၄၈။
ကာဇော့၊ ယက်ဂျင်နီ ၂၀၃။	ကမ္ဘာ့စစ်တုရင်ဗိုလ်လှပဲ့ ၁၃၄။	ချင်းပြည်နယ် ၁၆၉၊ ၂၂၃၊ ၂၄၁၊ ၃၀၂။
ကားပေါ့၊ အနာတိုလီ ၁၃၄။	ကမ္ဘာ့တက္ကသိုလ်ပေါင်းစုံ အားကစား ပြိုင်ပွဲ (ယူနိုဗာဆီယက်) ၁၃၆။	ချစ်သမ္မတနိုင်ငံ ၃၁၉။
ကားလ်၊ ဂျူး ၂၀၇။	ကမ္ဘာ့ဘက် ၇၁။	ချန်ဒူးဝမ် ၁၃၀။
ကီရီဘတ်တီ ၁၉၁။	ကမ္ဘာ့အလုပ်သမားအဖွဲ့ချုပ် (အိုင်အယ်အို) ၇၈။	ချိန်ဟို၊ ဦး ၁၄၉။
ကုဇနက်စ်၊ ဆိုင်မွန် ၁၂၂။	ကမ္ဘာ့အိုလင်းပစ်ပွဲတော် ၁၃၁၊ ၃၀၇။	ချယ်ရနီယင်းကိုး၊ ကွန်စတန်တင် ၁၇၄။
ကုမာရ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၁၂၂။	ကျူးဗားနိုင်ငံ ၁၃၇၊ ၂၁၂။	
ကုလသမဂ္ဂ ၆၂-၇၇၊ ၁၂၄-၁၂၇၊ ၁၈၆၊ ၂၁၁၊ ၂၁၃၊ ၃၀၉၊ ၃၁၁၊ ၃၂၇၊ ၃၂၉။	ကျေးရွာပိုင်ဆိုင်မှုစိုက်ခင်းတည်ထောင် အောင်မြင်မှုထူးချွန်ဆု ၁၇၃။	ဂ
ကုလသမဂ္ဂ ငြိမ်းချမ်းမှု ထိန်းသိမ်းရေးတပ် (ယူနိုဖိုး) ၇၀။	ကျော်မင်း၊ ဦး ၁၃၈။	ဂရိနိုင်ငံ ၁၅၀၊ ၃၁၁။
ကုလသမဂ္ဂ ဒုက္ခသည်များဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံး ၆၄။	ကျောက်ကျီယန် ၁၈၀။	ဂရိနေဒါနိုင်ငံ ၁၉၁။
ကုလသမဂ္ဂ ပညာ၊ သိပ္ပံနှင့်ယဉ်ကျေးမှု အဖွဲ့ (ယူနက်စကို) ၇၂၊ ၇၈၊ ၇၉၊ ၁၉၁။	ကျောက်မျက်ရတနာ ၁၃၉၊ ၂၅၅။	ဂရိမိက္ခို အန်ဒရေ အန်ဒရေယဗစ်ချ် ၁၅၂။
ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် (ယူအင်ဒီပီ) ၆၄၊ ၇၁၊ ၇၈။	ကြယ်တာရာစစ်ပွဲသုတေသန အစီအစဉ် ၆၆၊ ၁၄၁၊ ၁၇၆၊ ၂၅၉၊ ၂၇၅၊ ၃၀၅၊ ၃၃၅။	ဂရင်း၊ ဂရေဟမ် ၂၀၅။
ကုလသမဂ္ဂ အစောင့်ရှောက်ခံ ပစိဖိတ် ကျွန်းများပိုင်နက်နယ်မြေ ၂၁၆၊ ၂၂၁။	ကေဆာ ၁၀၈၊ ၁၉၉၊ ၁၁၄။	ဂရင်းပိစ်အဖွဲ့ ၂၂၂။
ကူဝိတ်နိုင်ငံ ၂၀၉။	ကွန်ဂိုနိုင်ငံ ၁၂၇။	ဂလက်ရှော့၊ ရှယ်လတန် ၁၁၁။
ကေဗန်ဆည် ၁၈၃။	ကွန်ပျူတာ ၁၁၅၊ ၂၀၇၊ ၂၆၀၊ ၃၀၅၊ ၃၀၇။	ဂါစီယာ ပဲရက်စ်၊ အာလန် ၂၇၇။
ကဲလဗင်နို၊ အိတလီ ၁၂၇။	ကွမ်တမ်မက္ကင်းနစ်ပညာ ၁၁၀၊ ၁၂၀။	ဂါနာနိုင်ငံ ၁၂၇။
ကော့ပဲ၊ တေလာ ၁၂၉။		ဂါရမို၊ အာမက်ဟူစိန်အယ် ၂၀၈။
ကိုရီးယားသမ္မတနိုင်ငံ ၁၃၀၊ ၂၀၉။	ခ	ဂူယာနာနိုင်ငံ ၁၉၁။
ကိုလက်စထရာဇာတ် ၂၀၃။	ခါမေနို၊ အလီ ၃၂၇။	ဂဲလဒေါ့၊ ဘော့ ၃၀၇။
ကိုလုံးဗီးယားနိုင်ငံ ၂၀၀၊ ၂၁၁၊ ၂၇၃၊ ၂၇၉။	ခေမိနွာဘိဝံသ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၁၄၄၊ ၁၅၅။	ဂေါ်ဘာချော့၊ မိခါယီး ၁၅၃၊ ၁၇၄၊ ၂၈၃၊ ၂၈၆။
		ဂိုးစတိုင်း၊ ဂျိုးဇက် ၂၀၃။
		ဂုဏ်ထူးဆောင်ဘွဲ့များ၊ ဂုဏ်ထူးဆောင်တံဆိပ်များ ၁၅၄။
		ဂိုဏ်းပေါင်းစုံ သံဃာ့အစည်းအဝေး ပွဲကြီး (ဒုတိယအကြိမ်) ၅၅-၆၁၊ ၂၃၃။

အက္ခရာစဉ်အညွှန်း

ဂန္ထီ၊ နဂုဏ် ၁၉၂၊ ၃၃၄။
 ဂန္ထီ၊ အင်ဒီရာ ၂၀၉။
 ဂမ္ဘာနိုင်ငံ ၁၉၁။
 ဂျပန်နိုင်ငံ ၁၃၈၊ ၁၆၀၊ ၂၀၀၊
 ၂၇၁၊ ၂၇၂၊ ၃၂၀။
 ဂျပန်၊ ဘရိတ် ၂၀၉။
 ဂျပန်၊ ဘရိတ် ၇၉၊ ၁၉၁။
 ဂျပန်၊ ဘရိတ်၊ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ ၁၄၄၊
 ၁၆၁၊ ၁၉၈၊ ၂၁၀၊ ၃၂၀။
 ဂျပန်၊ ဘရိတ်၊ တစ်သမ္မတနိုင်ငံ ၃၂၀၊
 ၃၃၀။
 ဂျာဘာအို၊ ဂျင်းမာရီ ၁၉၃။
 ဂျူနို၊ မိုဟာမက်ခန် ၂၁၈။
 ဂျူးလူမျိုး ၁၉၇၊ ၃၂၁၊ ၃၂၆။
 ဂျော်ဒန်နိုင်ငံ ၁၂၄၊ ၃၀၉။
 ဂွာတီမာလာနိုင်ငံ ၂၄၄၊ ၂၇၈။

c

cလျင် ၁၂၄၊ ၂၄၃၊ ၂၉၂။
 ငါးပုစွန်ထုတ်လုပ်မှုထူးချွန်ဆု ၁၇၃။
 ငိုအက်ဘီ၊ ဗာရီယန် ၂၀၈။
 ငှက်ဖျားရောဂါ ၁၆၂။

o

စကြာဝဠာပုံစံ ၁၀၇၊ ၁၁၉။
 စကြာဝဠာဖောင်းပွခြင်းသီအိုရီ ၁၀၇၊
 ၁၁၂၊ ၁၁၄။
 စထရိုအက်ဆနာ၊ အဲလဖရက်ဒို ၁၉၈။
 စပိန်နိုင်ငံ ၂၇၁။
 စာဆိုတော်နေ့ ၁၆၄။
 စာတတ်မြောက်ရေးလှုပ်ရှားမှု ၂၄၉။
 စာပေဗိမာန်စာတမ်းဖတ်ပွဲ ၁၆၅။
 စီမံခန့်ခွဲမှု၊ ကလေးက ၂၀၅။
 စီးပွားရေးပညာ ၁၂၂၊ ၂၀၄။
 စံပြုကြက်ခြေနီ ၁၆၆။
 စံပြုလုပ်သားစီမံကိန်း ၁၆၈။
 စီးရီး ဦး ၁၆၉။
 စိုက်ပျိုးရေး ၇၀၊ ၁၅၂၊ ၁၉၁၊ ၃၁၁။
 စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုထူးချွန်ဆု ၁၇၁။
 စင်ကာပူနိုင်ငံ ၈၄၊ ၁၃၄၊ ၁၉၁။
 စိုင်းအောင်လှိုင်မြင့် ၁၇၁။
 စစ်ကိုင်းတိုင်း ၁၆၉၊ ၂၂၄၊ ၃၀၂။
 စန်းယု ဦး (နိုင်ငံတော်သမ္မတကြီး) ၃၁၊
 ၃၃၊ ၃၅၊ ၃၇၊ ၄၄၊ ၄၈၊ ၁၃၉၊ ၂၅၁။
 စိန်လွင်၊ ဦး ၃၇၊ ၄၄၊ ၄၈၊ ၂၅၁။
 စိန်ကပ်နှင့် နိုးဗစ်နိုင်ငံ ၁၉၁။
 စိန်ဂျွန်း၊ အိပ်ချ်ဘားနတ် ၂၇၆။
 စိန်ဗင်းဆင့်နိုင်ငံ ၁၉၁။
 စိန်လူစီယာနိုင်ငံ ၁၉၁။
 စိန်ဟယ်လင်မီးတောင် ၂၄၃။

ဆ ၁၀၃။
 ဆခါးရော့၊ အန်ဒရေ ၂၀၃။
 ဆဒတ်၊ အနူဝါအယ် ၂၀၉၊ ၃၁၀။
 ဆလမ်း၊ အဗ္ဗဒူ ၁၁၁။
 ဆအူးဒီအာရေဗျနိုင်ငံ ၃၀၅။
 ဆာကစ် အီလီယက် ၁၇၃။
 ဆီနိုဂေါနိုင်ငံ ၇၉။
 ဆီနိုဝပ်ဇ်၊ ဒေါက်တာဖရက် ၁၉၉။
 ဆီယာရာလီအန်းနိုင်ငံ ၁၉၁၊ ၃၂၃။
 ဆီရိုဇို အရီဗာလို့၊ ဗီနိုစီဟို ၂၇၈။
 ဆီးရီးယားနိုင်ငံ ၁၇၄၊ ၁၈၃၊ ၂၁၀၊ ၃၀၆။
 ဆွဒန်နိုင်ငံ ၇၉၊ ၃၁၉၊ ၃၂၁၊ ၃၂၅။
 ဆူရီနမ်နိုင်ငံ ၂၇၉။
 ဆူဟာတ် ၃၃၁။
 ဆေးရုံနိုင်ငံ ၇၃၊ ၁၉၁။
 ဆော်လမွန်ကျွန်းစု ၁၉၁။
 ဆိုဇင်နစ်ဇင်၊ အလက်ဇန္ဒား ၂၃၂။
 အစ်စယေဗစ်ချီ ၂၃၂။
 ဆိုဗီယက်ပြည်ထောင်စု ၁၂၇၊ ၁၃၁၊ ၁၃၇၊
 ၁၄၁၊ ၁၇၄၊ ၁၈၀၊ ၂၀၃၊ ၂၈၂၊ ၃၀၃၊
 ၃၀၆၊ ၃၀၇၊ ၃၁၀၊ ၃၂၀၊ ၃၂၆၊ ၃၃၅။
 ဆိုမားလီးယားနိုင်ငံ ၂၁၁။
 ဆိုမိုဇာဒီဘယေး၊ အားနက်စတိုစီယို ၂၀၈။
 ဆိုက်ဗီးရီးယားဒေသ ၂၀၀။
 ဆိုင်းဖတ်၊ ယာရိုစလပ် ၂၀၅။
 ဆတ်၊ ယွန်းပေါ ၂၀၆။
 ဆွာဇီလန်နိုင်ငံ ၁၈၈၊ ၁၉၁။
 ဆွာရက်ဒါဟက်၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ၃၂၅။
 အဗ္ဗဒူယံရာမန် ၃၂၅။
 ဆွီဒင်နိုင်ငံ ၃၃၆။
 ဆွန်ဆန် ၁၃၂။

ဇ

ဇူမီနို၊ ဒေါက်တာ ၁၁၀။
 ဇင်ဗာဗေဒီနိုင်ငံ ၁၉၁။
 ဇမ္ဗီယားနိုင်ငံ ၁၉၁။
 ဇွာဇို၊ ဟာနန်စီလက် ၂၇၆။

ည

ညီရေးရေး၊ ဂျူလီယပ်စ် ၁၉၁၊ ၃၂၂။
 ညိုမြ၊ ဦး ၁၇၆။

တ

တနင်္သာရီတိုင်း ၁၆၉၊ ၂၂၄၊ ၃၀၂။
 တဗလူနိုင်ငံ ၁၉၁။
 တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ ၇၉၊ ၁၂၇၊ ၁၃၈၊
 ၁၄၇၊ ၁၇၇၊ ၂၅၂၊
 ၂၆၀၊ ၂၉၃၊ ၂၉၅၊ ၃၁၁။
 တာဗကာဆည် ၁၈၄။

တီလောက၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၁၅၅၊ ၁၈၀။
 တီးတိုး၊ ဂျိုးဇက်ဖရော့စ် ၃၃၂။
 တူတူး၊ ဘုန်းတော်ကြီးဒက်စမန် ၁၈၇။
 တူရကီသမ္မတနိုင်ငံ ၁၅၂၊ ၁၈၂။
 တိုလင်တီနို၊ အာတူရို ၂၂၈။
 တက်ဘစ်၊ နော်မန် ၂၃၅။
 တင်ဒေါလ်၊ ဂျန် ၃၁၁။
 တောင်သူလယ်သမားအစည်းအရုံး ၁၈၄။
 ညီလာခံ (တတိယအကြိမ်) ၁၈၄။
 တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ ၇၃၊ ၁၈၅၊ ၁၉၂။
 တောင်အာရှဒေသ ပူးပေါင်းဆောင် ၂၁၂။
 ရွက်ရေးအသင်း (ဆာအတ်) ၂၁၂။
 တန်ဇာနီးယားနိုင်ငံ ၁၂၄၊ ၁၉၁၊ ၃၂၁။
 တန်ဘို၊ အော်လီဗာ ၁၈၈။
 တိန်ရှောင်ဖိန် ၁၇၇။
 တီယု၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၁၅၅၊ ၁၈၀။
 တျူးနီးယားနိုင်ငံ ၂၁၀၊ ၃၁၁။
 တွန်ဂါနိုင်ငံ ၁၉၁။

ထ

ထရိုဒိုဒက်နှင့်တိုဘာဂိုနိုင်ငံ ၁၂၇၊ ၁၉၁။
 ထိုင်းနိုင်ငံ ၈၄၊ ၁၂၇၊ ၁၃၃၊ ၁၈၉၊ ၂၁၁။

ဒ

ဒါကာမြို့ ၂၃၈။
 ဒီရက်၊ ဒေါက်တာ ပေါအေဒြိယံ ၁၁၀။
 မောရစ် ၁၁၀။
 ဒီဗရီး၊ ဒေါက်တာဝီလျံစီ ၃၀၆။
 ဒေကွေးလျား၊ ဟာဗီးယားပဲရက် ၆၄၊ ၆၉၊
 ၁၂၄၊ ၁၃၃၊ ၃၂၇၊ ၃၂၉။
 ဒိုမီနီကာနိုင်ငံ ၁၉၁။
 ဒိုး၊ ဆင်မြူရယ် ၃၂၂။
 ဒက်စတိုင်း၊ ဂျစ်စကတ် ၂၂၀။
 ဒေါင်းနွယ်ဆွေ ၁၉၀။
 ဒစ်ယူကီဝီ ၁၉၃။
 ဒိန်းမတ်နိုင်ငံ ၁၂၇။
 ဒယ်စာ၊ ဒေါက်တာ ၁၁၀။
 ဒယ်ဗဲလေ၊ အီးရစ် အာတူရို ၂၇၈။
 ဒြပ်ဆွဲမှုနံ့ဘိလူး ၁၀၇။
 ဒြပ်ဆွဲမှုလှိုင်းဆိုင်ရာသုတေသန ၁၀၇၊ ၁၁၂။
 ဒွာတေ၊ ဟိုဇေးနိုလီယွန် ၂၁၀၊ ၂၇၆၊ ၂၈၁။

ဓ

ဓနသဟာယထိပ်သီးညီလာခံ ၁၉၁။

န

နမီးဗီးယားဒေသ ၁၉၂။
 နယူးကာလီဒိုးနီးယားနယ်မြေ ၁၉၂၊ ၂၂၂။
 နယူးဇီလန်နိုင်ငံ ၁၃၄၊ ၁၉၁၊ ၂၀၀၊ ၂၂၂။

အက္ခရာစဉ်အညွှန်း

နာဂသေန၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၁၅၅၊ ၁၉၄။
 နာဂသေနာဘိဝံသ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၅၉။
 ၁၅၅၊ ၁၉၆။
 နာဇီစစ်တရားခံများ ၁၉၆။
 နာရဒ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၂၀၀။
 နိကာယဂူ၊ နိုင်ငံ ၇၃။
 နိဒယ်၊ အဘူ ၂၁၁။
 နိပေါနိုင်ငံ ၂၁၂။
 နိဗ္ဗာန်ဒုတိယအစုအစည်းတော် ၂၀၀။
 နိမေရီ၊ ဂျာမား မိုဟမုက်အယ် ၃၂၅။
 နေပေါ်လျှင်လှုပ်ခြင်း ၁၀၇၊ ၁၁၅။
 နေဝင်း၊ ဦး (ပါတီဥက္ကဋ္ဌကြီး) ၃၁၊ ၃၃၊ ၃၅၊
 ၃၇၊ ၄၇၊ ၁၃၉၊ ၂၅၂။
 နေအဖွဲ့အစည်းသစ် ၁၀၇၊ ၁၁၇။
 နော်ရူးနိုင်ငံ ၁၉၁။
 နိုဗဲဆူ ၆၄၊ ၁၁၄၊ ၂၀၂၊ ၃၀၇၊ ၃၃၂။
 နက္ခတ္တဗေဒ ၁၀၇-၁၂၀။
 နိုက်ထရိုဂျင်၊ ပင်တကရင်
 (အင်ပီပီဒီ) ၁၇၆။
 နိုင်ဂျာနိုင်ငံ ၃၁၉။
 နိုင်ဂျီးရီးယားနိုင်ငံ ၁၉၁၊ ၂၀၈၊ ၃၂၃၊ ၃၂၄။
 နိုင်ငံတကာစာပေ ၁၂၇၊ ၁၂၉၊ ၂၀၅၊
 ၂၂၉၊ ၂၃၀၊ ၂၃၂။
 နိုင်ငံတကာ အကြမ်းဖက်မှု ၁၂၇၊ ၁၇၆၊
 ၁၈၃၊ ၂၀၇၊ ၂၃၂၊ ၂၃၆၊ ၃၀၆။
 နိုင်ငံတကာအမျိုးသမီးညီလာခံများ ၂၁၂။
 နန္ဒီသေနာဘိဝံသ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၅၉။
 ၁၅၅၊ ၂၁၃။
 နျူတန်၊ ဆာအိုင်ဇက် ၁၀၇။
 နျူးကလီးယားစစ်ပွဲတားဆီးကာကွယ်ရေး
 ဆိုင်ရာသမားတော်များအဖွဲ့
 (အိုင်ပီပီအင်ဒီပလျူ) ၂၀၃။
 နျူးကလီးယားစစ်လက်နက် ၆၅၊ ၆၈၊ ၁၂၆၊
 ၁၆၁၊ ၁၇၆၊ ၁၇၉၊ ၂၁၆၊
 ၂၂၁၊ ၂၂၂၊ ၂၈၁၊ ၂၈၃၊ ၂၈၅။
 နျူးကလီးယားဆောင်းရာသီ ၃၁၇။
 နှလုံးအစားထိုး ခွဲစိတ်ကုသမှု ၃၀၆။

ပ

ပစိဖိတ် တောင်ပိုင်းဒေသ နိုင်ငံများ ၁၉၂၊
 ၂၂၁။
 ပနားမားနိုင်ငံ ၁၂၄၊ ၂၀၁၊ ၂၇၈။
 ပရာဂျာဒီပေါ၊ ဘုရင် ၁၈၉။
 ပရမ်တင်ဆူလာနွန်ဒါ ၁၈၉။
 ပလောနိုင်ငံ ၂၁၅။
 ပါကစ္စတန်နိုင်ငံ ၂၁၂၊ ၂၁၆၊ ၂၅၂၊ ၃၃၅။
 ပါပူအာနယူးဂင်းနီ ၁၉၁။
 ပါနန်ဒရီယို အင်ဒိုနီးယားစ် ၁၅၀။
 ပါရာဂွေးနိုင်ငံ ၁၉၈၊ ၂၀၈။

ပါလက်စတိုင်းလွတ်မြောက်ရေးအဖွဲ့
 (ပီအယ်အို) ၁၇၄၊ ၂၀၁၊ ၃၀၆၊ ၃၀၉။
 ပိဋကတ် ၁၂၄၊ ၁၂၇၊ ၂၇၃၊ ၂၇၈။
 ပဲခူးတိုင်း ၁၆၉၊ ၂၂၄၊ ၂၄၈။
 ပဲခူး၊ ရှိမ့်နွန် ၃၀၉။
 ပေါ်တူဂယ်နိုင်ငံ ၁၇၇။
 ပိုပေါ ၃၂၊ ၁၃၄။
 ပိုးသတ်ဆေး ၉၇-၁၀၆။
 ပင်ဇီးယပ်စ်၊ အာနိုး ၁၁၄။
 ပတ်ချိုဟီး ၁၃၁။
 ပဏ္ဍိတ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၁၅၅၊ ၂၁၉။
 ပြင်သစ်နိုင်ငံ ၁၂၇၊ ၁၄၄၊ ၁၇၆၊
 ၁၈၃၊ ၁၉၂၊ ၁၉၉၊ ၂၀၅၊ ၂၀၉၊
 ၂၂၀၊ ၂၂၃၊ ၂၅၉၊ ၂၇၅၊ ၂၈၄၊
 ၂၉၆၊ ၃၀၅၊ ၃၀၇၊ ၃၁၁၊ ၃၂၀၊ ၃၂၉။
 ပြည်ထောင်စုနေပြခန်းများ ၂၂၃။
 ပြည်သူ့ကျန်းမာရေး ၉၀-၉၆။
 ပြည်သူ့လွတ်တော် ၄၁-၅၃၊ ၅၅။

ဖ

ဖရီးဒမ်း၊ ဒေါက်တာ ၁၁၀။
 ဖရန်ကို၊ စူလေမန် ၁၇၄။
 ဖလက်ရှာလူမျိုး ၃၂၁၊ ၃၂၆။
 ဖားဗြိုင်၊ လီဂျွန် ၁၉၄၊ ၂၂၁။
 ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံ ၈၄၊ ၈၆၊ ၈၉၊ ၁၃၄၊
 ၂၀၉၊ ၂၂၆၊ ၂၉၄။
 ဖိဂျီနိုင်ငံ ၁၉၁။
 ဖိဗာ ၂၇၃။
 ဖောက်ကလင်အရေးအခင်း ၇၃။
 ဖင်း၊ ဖရန်စစ် ၂၃၆။
 ဖွန်ကလစ်ဇင်း၊ ကလေးကပ်စ် ၂၀၆။
 ဖွန်လောင်အီ၊ မက်ကပ်စ် ၂၀၆။

ဗ

ဗကို၊ ဗိုလ် ၂၂၉။
 ဗရာဇီးနိုင်ငံ ၁၂၄၊ ၁၉၇၊ ၂၇၄။
 ဗရက်၊ ဆာဝီလုံ အိပ်ချ် ၂၀၆။
 ဗရက်၊ ဆာဝီလုံ အယ် ၂၀၆။
 ဗရိုင်ယန်၊ ဆာအာသာ ၂၂၉။
 ဗလိုင်နိုင်ငံ ၁၉၁။
 ဗဟားမားနိုင်ငံ ၁၉၁။
 ဗာနွာတားနိုင်ငံ ၁၉၁။
 ဗာဗေးဒီးနိုင်ငံ ၁၉၁၊ ၂၇၆။
 ဗား၊ ဖာဗီယန် ၂၂၆။
 ဗားဟိုင်း၊ ကွတ် ၆၉၊ ၇၃။
 ဗီဂါကြယ် ၁၁၇၊ ၁၁၈။
 ဗီဆင်သယ်၊ ဆိုင်မွန် ၁၉၈။
 ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ ၁၃၂။
 ဗူလဂေးရီးယားနိုင်ငံ ၁၂၇။
 ဗောဓေပုဇောစေတီတော် ၃၃၁။

ဗောဓိသနာနိုင်ငံ ၁၉၁။
 ဗိုလ်ဗီးယားနိုင်ငံ ၁၉၉၊ ၂၇၃၊ ၂၇၇၊ ၂၇၈။
 ဗိုး၊ ဟိုင်းရစ် သီအိုဒို ၂၃၁။
 ဗင်နီဇွဲလားနိုင်ငံ ၁၂၄၊ ၁၂၇၊ ၂၇၃။
 ဗစ်တိုးရက်စ်၊ အော်စကာဟမ်ဘာတို
 မေယာ ၂၇၈။
 ဗုဒ္ဓသာသနာတော်အဖွဲ့ဝင်းတည်တံ့ပြန်ပွား
 ရေးဆောင်ရွက်ချက်များ ၅၅၊ ၂၃၂။
 ဗန်ဒေါင်းကွန်ဖရင့် ၃၃၂။
 ဗြိတိန်နိုင်ငံ ၇၉၊ ၁၂၇၊ ၁၄၀၊
 ၁၄၄၊ ၁၇၆၊ ၁၉၁၊ ၂၀၃၊
 ၂၃၄၊ ၂၃၇၊ ၂၄၄၊ ၃၁၁၊ ၃၂၀။

ဘ

ဘဇာနီ၊ ဒေါက်တာ ၃၂၈။
 ဘဂ္ဂိုလ်းနိုင်ငံ ၈၄၊ ၁၉၁။
 ဘရင်းနား၊ ယူ ၂၃၇။
 ဘရောင်း၊ မိုက်ကယ် ၂၀၃။
 ဘာဘီ၊ ကလောက် ၁၉၉။
 ဘာဘန်ဂီဒါ၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးအိဗရာဟင်
 ဘဒါမာစီ ၃၂၃။
 ဘီတာပစ် (က) တိုရစ်ကြယ် ၁၁၇၊ ၁၁၈။
 ဘူတို၊ ဇူမီကာအလီ ၂၁၆။
 ဘူတို၊ ဘီနီဇာ ၂၃၉။
 ဘူတန်နိုင်ငံ ၂၁၂။
 ဘူဟာရီ၊ မိုဟမုက် ၃၃၃။
 ဘော်ကီနာဖတ်ဆိုနိုင်ငံ ၁၂၇၊ ၂၁၂။
 ဘိုသာ၊ ပီဒီဗလျူ ၁၈၇။
 ဘိုးဆက်၊ ဒေါက်တာအာလင် ၁၈၇။
 ဘက်သဲ၊ ဟန်စ် ၁၄၄။
 ဘက်လားဒေ့ရှ်နိုင်ငံ ၇၉၊ ၁၉၁၊
 ၂၁၂၊ ၂၃၈၊ ၂၉၄။
 ဘယ်ရီ၊ နာဘီ ၂၁၀။
 ဘွတ်ရှ်၊ လျာ ၂၆၀။

ဗ

မကာအိုကျန်း ၁၇၇။
 မကွေးတိုင်း ၁၆၉၊ ၂၂၄၊ ၂၄၁၊ ၂၄၈၊ ၃၀၂။
 မလေးရှားနိုင်ငံ ၈၄၊ ၁၃၄၊ ၁၉၁၊ ၃၀၃။
 မဟာဗြဟ္မာသီအိုဒို ၁၀၇၊ ၁၁၀။
 မဟာဗျူဟာလက်နက်
 ကန့်သတ်ရေးစာချုပ်(ဆော့) ၂၂၂။
 မာဒါဂတ်စကာကျန်း ၁၂၇။
 မာဂ္ဂန်နီ၊ ဗရိုင်ယန် ၁၉၂။
 မာလာဝီနိုင်ငံ ၁၉၁။
 မာလီနိုင်ငံ ၃၁၉။
 မားကီ၊ ဖာဒီနန် ၂၂၆။
 မီးတောင်ပေါက်ကွဲမှု ၂၀၀၊ ၂၀၂၊ ၂၉၃။
 မီးထရောင်း၊ ဖရန်ဆွာ ၁၉၂၊ ၂၂၀။

အက္ခရာစဉ်အညွှန်း

မူဂါဗိ၊ ဂေဗတ် ၁၉၁။
 မူဆေဗိနိ၊ ယိုဝါရီ ၃၂၄။
 မူဘာရက်၊ ဟော့စနိ ၃၀၉။
 မူရူရိအာကျွန်း ၂၂၁။
 မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်တားဆီး
 ကာကွယ်ရေး ၇၂၊ ၁၉၂၊ ၂၃၉။
 မေဓိယာဘိဝံသ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၁၅၅၊
 ၂၄၂။
 မောရစ်ရှင် ၁၉၁။
 မော်ရီတေးနီးယားနိုင်ငံ ၃၁၉။
 မော်လတာနိုင်ငံ ၁၉၁၊ ၂၁၀။
 မော်လဒိုက်နိုင်ငံ ၁၉၁၊ ၂၁၂။
 မိုဇမ်ဗစ်နိုင်ငံ ၁၂၄၊ ၁၈၈၊ ၃၁၉။
 မိုဒိုဂလီယာနို၊ ဖရန်ကို ၂၀၄။
 မိုမော့၊ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးဂျိုးဇက် ၁၉၁။
 မိုရှိုင်း၊ ပျဲ ၂၂၀။
 မိုဟမ္မက်၊ မုတလာရာမက် ၂၀၈။
 မက္ကဆီကိုနိုင်ငံ ၁၂၄၊ ၂၀၁၊ ၂၁၂၊
 ၂၄၃၊ ၂၇၈၊ ၂၉၂။
 မက်ဆေးဆေး၊ ရာမုန် ၂၂၈။
 မက်ဒရစ်ဟွာတာဒို၊ မိုဂွယ်ဒီလာ ၂၇၈။
 မိုက်ကရို ပရိုဆက်ဆာနည်းပညာ ၂၆၀။
 မင်ဂလေ၊ ဂျိုးဇက် ၁၉၇၊ ၁၉၉။
 မင်ဂျစ်စတု ဟေလီမာရီယမ် ၃၂၁။
 မင်လာဒိုဥယျာဉ် ၂၄၄။
 မောင်မောင်ခါ ဦး ၄၄၊ ၄၉၊ ၅၁။
 မောင့်ဘက်တန်၊ လော့ ၂၀၈။
 မတ်စတပ်ဇာတ်ဇွေ ၃၂၇။
 မန်ဒဲလာ၊ နယ်လဆင် ၁၈၇။
 မန်းဘဆိုင် ၂၄၆။
 မန္တလေးတိုင်း ၁၆၉၊ ၂၂၄၊
 ၂၄၁၊ ၂၄၈၊ ၃၀၂။
 မြကျော်၊ ဦး ၂၄၇။
 မြောက်အတ္တလန္တိတ်
 စာချုပ်အဖွဲ့(နေတိုး) ၁၄၄၊ ၁၅၂၊
 ၂၈၂၊ ၂၈၅။
 မြန်မာနိုင်ငံတော်၊ ပြည်ထောင်စု
 ဆိုရှယ်လစ်သမ္မတ ၂၉၊ ၄၀၊ ၈၀၊
 ၁၃၁၊ ၁၃၉၊ ၂၀၉၊ ၂၄၉၊ ၂၅၁။
 မြန်မာနိုင်ငံစာတတ်မြောက်ရေး
 လှုပ်ရှားမှု ၂၄၈။
 မြန်မာနိုင်ငံစာပေဆုများ ၂၄၉။
 မြန်မာနိုင်ငံထုတ် စာအုပ်များ ၂၅၆။
 မြန်မာနိုင်ငံအားကစား ၂၅၇။
 မြန်မာ့ဆိုရှယ်လစ်လမ်းစဉ်ပါတီ
 ပဉ္စမအကြိမ်ပါတီညီလာခံ ၂၉-၃၉၊
 ၂၅၁။
 မိုညို အလိဟက်ဆန် ၃၂၂။
 မွတ်ဆာဗီ၊ ဟိုစိန် ၁၈၃။

မွန်တာလာရီ၊ အယာတိုလာ ၃၂၈။
 မွန်ပြည်နယ် ၁၆၉၊ ၂၂၃၊
 ၂၄၁၊ ၂၄၈၊ ၃၀၂။
 ယ
 ယူကရိန်း ၁၂၇။
 ယူဂန်းဒါးနိုင်ငံ ၁၉၁၊ ၃၂၄။
 ယူရိုခါအစီအစဉ် ၂၅၉။
 ယေဘုယျရိုလေတီဗီတီ ၁၀၇၊ ၁၂၀။
 ယေမင်အာရပ်သမ္မတနိုင်ငံ ၂၀၈။
 ယဲကျွန်းယင်း ၁၈၀။
 ယွမ်ဘလတ်၊ ကမဲ ၂၀၈။
 ရ
 ရခိုင်ပြည်နယ် ၄၃၊ ၁၆၉၊ ၂၂၃၊ ၃၀၂။
 ရာဂျေး၊ မိုဟာမ္မက်အလီ ၂၀၈။
 ရာဘီ၊ အစ်စိဒါ ၁၄၄။
 ရာမော့စ်၊ ဖိဒယ် ၂၂၆။
 ရာ့ပဆန်ဂျာနီ၊ ဟာရိုမိအလီအက္ကဗာ ၃၂၉။
 ရူးဇကော့၊ နိုကိုလိုင်အိုင်ဗာနိုဗစ်ချ် ၁၇၄၊
 ၂၆၀။
 ရေဂင်၊ ရော်နယ် ၁၄၂၊ ၁၆၂၊ ၂၈၃၊
 ၂၈၆၊ ၃၀၇၊ ၃၁၁။
 ရေနံ ၂၀၉၊ ၂၅၅၊ ၃၃၂။
 ရေမိလစ် ၂၁၆။
 ရိုမြူလီ၊ ကာလို့စ်ပိနာ ၆၅၊ ၂၆၁။
 ရောင်နီ ၂၆၂။
 ရိုင်း၊ ဆာမာတင် ၁၁၄။
 ရန်ကုန်တိုင်း ၁၆၉၊ ၂၂၅၊
 ၂၄၁၊ ၂၄၈၊ ၃၀၂။
 ရုပ်မြင်သံကြား ၃၁၂။
 ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု(နိုင်ငံခြား) ၂၂၇၊
 ၂၆၃၊ ၂၉၂။
 ရုပ်ရှင်ထူးချွန်ဆု(မြန်မာ) ၂၆၄။
 ရှဂေါ၊ မာ့စ် ၂၆၅။
 ရှာဂါရီ၊ ရှိဟူဆူမန် ၃၂၃။
 ရှားလော့ အဲဒီဂွန်၊ ဘုရင်မ ၂၆၇။
 ရှိဗာနာဇေ၊ အက်ဒွပ်
 အန်ဗရိုစီယေဗစ်ချ် ၂၆၈။
 ရှိဟက်၊ ဖူယက် ၁၇၄။
 ရှုရာကရေစီ ၂၁၈။
 ရှမ်းပြည်နယ် ၁၆၉၊ ၂၂၃၊ ၂၄၁၊ ၃၀၂။
 ရွှေဥဒေါင်းတောင်ဆရာတော် ၁၂၂။
 လ
 လီ၊ ထရစ်ဂစ် ၆၉။
 လီဂါချော့၊ ရေဂါ ၁၇၄။
 လီဆိုသိုနိုင်ငံ ၁၈၈၊ ၁၉၁။
 လီယင်း ၁၇၉။

လီရှန်နှင့် ၂၅၂။
 လူငယ်လုပ်အားပေး စီမံကိန်း ၇၆၊ ၂၆၉။
 လူသားအချင်းချင်းညှာတာထောက်ထား
 မှုကင်းခြင်း အထိမ်းအမှတ်နေ့ ၁၈၃။
 လူ့အခွင့်အရေး ကြေငြာစာတမ်း ၇၂။
 လေကြောင်းဆိုင်ရာ
 ထိခိုက်ပျက်စီးမှုကြီးများ ၂၇၄။
 လေဆာရောင်ခြည် ၁၁၂၊ ၁၄၁၊ ၂၆၀၊
 ၃၀၅၊ ၃၁၂၊ ၃၃၅။
 လော်ရဲ၊ ဆာဗေဒို ၂၂၇။
 လော်ရဲ၊ ဟိုစေး ၂၂၈။
 လိုရှင်ယွန် ၁၃၀။
 လက်တင်အမေရိက ၂၁၇၊ ၂၇၃။
 လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေး
 ကော်မရှင် ၁၂၇။
 လက်နက်ဖျက်သိမ်းရေးကွန်ဖရင့် ၆၇၊
 ၁၂၇။
 လက်နက်လျှော့ချဖျက်သိမ်းရေး
 ဆွေးနွေးပွဲများ ၂၈၁။
 လက်ဗန္ဓန်နိုင်ငံ ၁၇၃၊ ၁၇၆၊
 ၃၀၆၊ ၃၀၉။
 လက်သမ်း ၁၀၈။
 လိုက်ဗီးရီးယားနိုင်ငံ ၃၂၂။
 လစ်ဗျူနိုင်ငံ ၃၂၆။
 လစ်ဘာတီရုပ်တု ၃၀၇။
 လန်ဂေး၊ ဒေးဗစ် ၁၉၂၊ ၂၂၂။
 လုန်း၊ ဘားနာ ၂၀၃။
 လယ်ယာမြေပြည်သူ့အကျိုးပြု
 လုပ်ငန်းများ ၂၈၆။
 ဝ
 ဝါဆောစာချုပ်အဖွဲ့ ၂၈၂၊ ၂၈၆။
 ဝါယာမိနွာဘိဝံသ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၁၅၅၊
 ၂၈၇။
 ဝိစိတ္တသာရာဘိဝံသ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၅၅၊
 ၅၈၊ ၆၀။
 ဝိမလာ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၁၅၅၊ ၂၈၈။
 ဝိမလာစာရ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၁၅၅၊
 ၂၈၉။
 ဝဲလ်စ်၊ (ဂျော့)အော်ဆန် ၂၉၀။
 ဝိုင်းဗတ် ၁၁၁။
 ဝိုင်းမင်း၊ ဒေါက်တာ ၁၀၈။
 ဝတ်ဖ်ဆင်၊ မိုက်ကယ် ၂၀၇။
 သ
 သတင်းနည်းပညာဆိုင်ရာ သုတေသနနှင့်
 ဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် ဥပဒေပမဟာဗျူဟာ
 သုတေသနအစီအစဉ်
 (အက်စပရစ်) ၂၆၀။

အက္ခရာဝင်အညွှန်း

သဘာဝဘေးဒဏ် ၁၂၄၊ ၁၃၄၊
 ၂၀၀၊ ၂၄၃၊ ၂၉၂။
 သဟမ္ပတိ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၆၀၊
 ၁၅၅၊ ၂၉၆။
 သီရိလင်္ကာနိုင်ငံ ၁၉၁၊ ၂၀၉၊ ၃၃၅။
 သီဟာနု၊ မင်းသားကြီး ၁၃၂။
 သုဒဏ္ဍ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၂၉၆။
 သုညိန္ဒာဘိဝံသ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၁၅၅၊
 ၂၉၇။
 သူလျှိုဆေးမှုန့် ၁၅၅။
 သူလျှိုမှု ၁၆၂၊ ၃၃၅။
 သက်ချာ၊ မာဂရက် ၁၉၂၊ ၂၃၅၊ ၃၀၆။
 သစ်တော ၇၉၊ ၂၅၄၊ ၃၀၂။
 သန့်၊ ဦး ၆၉။
 သိပ်သည်းဆနည်းသော လိုက်ပိုပရိုတင်း
 မော်လီကျူး (အယ်ဒီအယ်) ၂၀၃။

ဟ

ဟယူးဝစ်ရှ်၊ အန်တိုနီ ၁၁၄။
 ဟဝီဇင်၊ ဗင်ချူဗင် ၁၁၀။
 ဟုယိုပန် ၁၇၈၊ ၁၈၀။
 ဟူချီလီ ၁၈၀။
 ဟူစိန်၊ ဘုရင် ၃၀၉။
 ဟောဆာ၊ အင်ဗာ ၂၉၈။
 ဟောလ်၊ အက်ဒွင်ဟားဗတ် ၂၀၆။
 ဟော့၊ ရောဗတ် (ဘော့) ၁၉၂။
 ဟော့မန်း၊ ဟားဗတ် ၂၀၇။
 ဟက်စ်၊ ရူးဒေါ့ ၁၉၈။
 ဟင်ဆမ်ရင် ၁၃၂။
 ဟောင်ကောင် ၁၄၀၊ ၁၇၇။
 ဟတ်ဆန်၊ ရော့ ၂၉၉။
 ဟမ္မားရှိုး၊ ဒက် ၆၉၊ ၂၆၂။

အ

အက္ခိန်၊ ကိုရာဇန် (ကိုရို) ၂၂၇။
 အက္ခိန်၊ ဘန်စိန် ၂၂၆။
 အခြေခံပညာကျောင်းပေါင်းစုံ
 အားကစားပြိုင်ပွဲ ၃၀၀။
 အကျွမ်းမဲ့ ၁၉၂။
 အကျွမ်းလက်နက် ၆၅၊ ၆၈၊ ၁၂၆၊ ၁၆၁၊
 ၁၇၆၊ ၁၇၉၊ ၂၁၆၊ ၂၂၁၊
 ၂၂၂၊ ၂၈၁၊ ၂၈၃၊ ၂၈၅။
 အနီအောက်ရောင်ခြည်သုံးဂြိုဟ်တု
 တယ်လီစကုပ် (အိုင်ရပ်စ်) ၁၁၇၊ ၁၁၈။
 အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာဌေးကြေး
 ရန်ပုံငွေအဖွဲ့ (အိုင်အမ်အက်မ်) ၁၉၂။
 အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူငယ်များနှစ် ၇၄-၈၂၊
 ၁၂၆၊ ၃၀၂။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ
 သစ်တောများနှစ် ၃၀၂။
 အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အကျွမ်းလက်နက်
 အေဂျင်စီ (အိုင်အေအီးအေ) ၆၇၊ ၁၇၉။
 အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ၆၆၊ ၇၁၊ ၇၇၊
 ၁၂၇၊ ၁၃၇၊ ၁၄၀၊ ၁၄၁၊ ၁၅၂၊ ၁၇၅၊
 ၁၈၀၊ ၁၈၃၊ ၁၉၈၊ ၂၀၃၊ ၂၀၈၊ ၂၁၆၊
 ၂၄၃၊ ၂၆၀၊ ၂၇၁၊ ၂၇၃၊ ၂၈၂၊ ၂၈၆၊
 ၂၉၂၊ ၃၀၄၊ ၃၀၈၊ ၃၁၀၊ ၃၂၀၊ ၃၂၆။
 အမြန်နှုန်းမြင့် အီလက်ထရွန်းနစ်
 နည်းပညာ ၂၆၀။
 အရွှေတိမောကျန်း ၁၃၄။
 အရွှေတောင်အာရှ
 အားကစားပြိုင်ပွဲ ၈၄-၈၉။
 အရွှေအလယ်ပိုင်းဒေသ ၇၃၊ ၃၀၈။
 အလာစကာဒေသ ၂၀၀၊ ၂၉၂။
 အလင်းဆိုင်ရာအီလက်ထရွန်းနစ်
 နည်းပညာ ၂၆၀။
 အလင်းပန်မျှင် ၃၁၁။
 အလင်းလှိုင်းသုံးလက်နက် ၆၈။
 အလုပ်သမား အစည်းအရုံး
 ညီလာခံ (တတိယအကြိမ်) ၃၁၇။
 အသားအရောင်ခွဲခြားရေးဝါဒ ၁၈၅၊ ၁၉၂။
 အသိဉာဏ်တုနည်းပညာ ၂၆၀။
 အာကာသ မဟာဗျူဟာကာကွယ်ရေး
 ရွှေပြေးအစီအစဉ် (အက်စ်ဒီအိုင်) ၆၆၊
 ၁၄၁၊ ၁၇၆၊ ၂၅၉၊
 ၂၈၅၊ ၃၀၅၊ ၃၃၅။
 အာကာသလွန်းပုံယာဉ် ၃၀၅။
 အာကာသဟင်းလင်းပြင်
 လက်နက်ပိတ်ပင်ရေး ၁၇၆။
 အာဂျင်တီးနားနိုင်ငံ ၂၉၄။
 အာစာရာဘိဝံသ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၁၅၅၊
 ၃၁၈။
 အာဆတ်၊ ဟာဖက် အယ် ၁၈၃။
 အာဒမ်စ်၊ တမ် ၂၇၆။
 အာဖဂန်စတန်နိုင်ငံ ၂၀၈၊ ၃၃၅။
 အာဖရိက ၂၁၃၊ ၃၀၇၊ ၃၁၉။
 အာမေးနီးယန်းလူမျိုး ၁၈၃။
 အာရဖတ်၊ ယာဆာ ၂၁၁၊ ၃၀၉။
 အာရပ်စော်ဘွားများပြည်ထောင်စု
 (ယူအေအီး) ၁၂၇။
 အာရှတို၊ ဒုတိယဗိုလ်မှူးကြီး
 ဟိုစိန် မိုဟမက် ၂၃၉။
 အားသစ်ကန်လန်အိုက်၊
 ဗိုလ်ချုပ်ကြီး ၁၈၉။
 အိဂျစ်နိုင်ငံ ၁၂၄၊ ၁၂၇၊ ၂၀၉၊ ၃၀၉။
 အိတလီနိုင်ငံ ၁၉၉၊ ၂၁၀၊ ၂၉၅၊ ၃၂၀။
 အိဗရင်း၊ ကီနန် ၁၈၃။

အီရတ်နိုင်ငံ ၁၈၃၊ ၂၃၈၊ ၃၂၆၊ ၃၉၉။
 အီရန်နိုင်ငံ ၁၈၃၊ ၂၀၉၊ ၂၁၂၊ ၃၂၇။
 အီလျူးရှင်းကျွန်းစု ၂၀၀။
 အိသီအိုးပီးယားနိုင်ငံ ၇၉၊ ၃၁၉။
 အူးလဟက်၊ မိုဟမက်ဇီယာ ၂၁၇၊
 ၂၅၂၊ ၃၃၅။
 အေး၊ သခင် ၃၃၀။
 အေးကို၊ ဦး ၃၁၊ ၃၃၊ ၃၅၊
 ၃၇၊ ၄၄၊ ၄၈၊ ၂၅။
 အိုကဲလို့၊ ဒုတိယဗိုလ်ချုပ်ကြီးဘိတို ၃၂၄။
 အိုဇယ်၊ တာဂတ် ၁၈၂။
 အိုဘိုတေ၊ မိလတန် ၃၂၄။
 အိုလင်းပစ်အားကစားပွဲတော် ၁၃၁၊ ၂၀၉။
 အိုအီတာရွန်၊ အယ်ပွန်ဆိုအာ ၂၁၅။
 အက်ကွာဒေါနိုင်ငံ ၂၇၃။
 အက်စတင်းဆိုရို၊ ပက်ဇ် ၂၇၇။
 အက်ဒင်တန်၊ ဆာအာသာစတန်လီ ၁၁၀၊
 ၁၁၃။
 အိုက်စလန်ကျွန်း ၂၀၀။
 အင်တီဂွာနှင့် ဗာဗူဒါနိုင်ငံ ၁၉၁။
 အင်တက်ဘီအရေးအခင်း ၂၀၉၊ ၂၁၁။
 အင်ဒီးယန်းစာချုပ်အဖွဲ့ ၂၇၃။
 အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ ၈၄၊ ၁၃၄၊
 ၂၁၁၊ ၂၉၃၊ ၃၃၁။
 အင်ဂိုင်း၊ ယွန်ပန်စီ ၂၂၆။
 အင်းဒါးစ်၊ ဂျန်ပရန်ကလင် ၃၃၂။
 အိုင်စတိုင်း၊ အဲလဗတ် ၁၀၇၊ ၁၁၀။
 အိုင်ရစ်-အထက်အယ်လ်ကော့
 ကြယ်တံခွန် ၁၁၈။
 အစွဲရေးနိုင်ငံ ၇၉၊ ၁၇၄၊ ၁၉၈၊
 ၂၀၉၊ ၃၀၈၊ ၃၂၁၊ ၃၂၆။
 အန်ဒိုစကုပ် ၃၁၂။
 အိန္ဒိယနိုင်ငံ ၇၉၊ ၁၂၇၊ ၁၉၁၊ ၂၀၉၊
 ၂၁၂၊ ၂၇၁၊ ၂၉၂၊ ၂၉၄၊ ၃၃၃။
 အယ်ဆာဗေဒီနိုင်ငံ ၂၁၀၊ ၂၇၆၊ ၂၈၁။
 အယ်လန်းဒါး၊ တာဂဲ ၃၃၆။
 ဣန္ဒြိယ၊ ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တ ၁၅၅၊ ၃၃၇။
 ဥရုဂွေးနိုင်ငံ ၁၂၄။
 ဥရောပသုတေသန ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး
 အေဂျင်စီ (ယူဂိုခါ) ၁၄၄၊ ၂၅၉။
 ဥရောပအာကာသအေဂျင်စီ
 (အီးအက်စ်အေ) ၁၁၇။
 ဥက္ကံသာဘိဝံသ၊ ဆရာတော်ဘဒ္ဒန္တ ၃၃၉။
 ဧဝဝတီတိုင်း ၁၆၉၊ ၂၂၂၊
 ၂၄၁၊ ၂၄၈၊ ၃၀၂။
 မေောင်၊ ဦး (ပါမောက္ခ) ၃၃၈။
 သြစတြေးလျနိုင်ငံ ၁၉၉၊ ၂၁၀။
 သြစတြေးလျနိုင်ငံ ၇၁၊ ၁၂၇၊ ၁၉၁။

